N. Inv. 1483.

Lyra super Epłas D. Pauli.

BIBLIOTEKA
UNIW. JAGELL.
CRACOVIENSIS.

Incipit postilla frīs Nicolai de lyra ordinis mīnor sup epīlas ad Romanos

Hec ac scripsi cum tibi tripliciter
pribeā xxv. Ad viij de sapie
& scripture dicā. Sapia pau
li apli viri q̄ssit in cognicone dñi
nri ihu xpi pr̄ & pcone hnam q̄m
passi est ep̄. dr̄. p̄ d̄ch̄ p̄. no mdica
m̄ me alicq̄ sāe in tuos m̄s. ihm x̄m
et hinc cās. v. Hec cm sapiaq̄ & scr
p̄sit tripliciter sc̄z libr̄ hebraycos & la
tinos. sic̄ p̄figūtiū sunt in de scripture
tytuli cōi. ami scriptus sunt hebraycē
cē & latine ut hec. Joh. xix. Joh. cap
q̄ in tibus lignis pnabi. sēa sunt hec
de scripcis. figūtiū sunt sidem & ihm
crucifixi p totū orbem fere cūcā. publi &
cp̄ potissīe sunt in pleciū p doctiā bti
pauli apli & scriptis. q̄ ep̄ potuit hoc
p̄ spūm sc̄m de scripsi cam. Ad quo
notāt. q̄tuor cause hui apli doctine sc̄z
efficiēs. sub iecta. finalis & formalis. Ca
p̄ma sc̄z. ep̄ hic apl̄s paulus sunt s.
petr hui doctine. q̄ notāt cū dr̄ cam de
scripsi cam h̄. tri sunt. misticalit. x̄c
sunt p̄ma. ij. dr̄. q̄ ep̄ dr̄. gal. Subnotibi
cm vobis sacis fres ewm. ep̄ cwa
gelizatiū est ame. ep̄ no. z. 2m. hoc. nec ab
n. ego ab hoc acc̄pi n̄. dicia sed p
reuelacone ihu xp̄i. ro. xi. o. p. reuela
te & dante hac doctina & scripsi. no
q̄ denuo p̄t dici vbi baruch. quod h̄
c. xxxvj. exore suo loquebā. adhuc q̄
legens in libro omes simoes istos & ego
scribeba in volume atramento. baruch q̄
interp̄tat bndc. figā sunt apli pauli
qui q̄ sciāt est multū & bndicendū de
c. ab ami interp̄tā excelsi. de ihm x̄m
figant ep̄ p̄d exaltat. et. d. dr̄ illu nom
q̄. z. sup omne nomen ut de philip. ij. no
bis p̄mit dicē paul. p̄. exore suo loqueba
bā. adhuc q̄ legens in libro. & dis
cte & apte in reuelando. & ego scribam
sc̄z ei. reuelā in volume atramento. epīlas
n. suas salte aliquas nil valiturā
cōd̄pte manu ppa scripsit. dñs sine
epīle p̄. d̄ch̄. sic d. q̄ salutato ma nic
im pauli. s. epīla est. Hoc cm nos
gnabat epīlas suas p notariū scptas
nec sub nomine ei. alie epīle apīs a
plis scripte aſi & libus vtaq̄ [illegible]
z. q̄ sciendū. ep̄ sic. ipsa quali cor. no le
bm est subtrahe ab soluta. et. ipsa
libus libr̄ sbtombz & tria. ut cor.
nobile ad situm in libro & celo. z. mdo
& cor. nobile ad formā libr̄. & gene
ratōe et corruptōne. Sic & sbtone
ab soluta. z. sbtā in sacra scriptura
in tibus no. ei sub & tria. vtmbz
ut i. de. tes. sbtone ad actū. et sub
natōis. & in no. tes. sbtone ad p̄sonas
in quali. in epīlis no pauli sbtone
magr & tria. sc̄z sbtone ad p̄sonas
p̄sna passionis &c. dr̄. p̄. d̄ch̄. p̄. p̄d
cam. q̄. v. hui. cās. v. mdis quia sciēti
bus & cautis. sciētia. p̄b̄ no.
vot. mdis ad. q̄as x̄m. sc̄z. vez. & dei
sapiaz. Hec i. sapia doctina pauli
causa sbtia cui. cui dr̄ cam. d. quia
dr̄ dat. xvij nos vob amicodm. cam
que ad p̄es nros. v. remisso sēa est &
p̄. p. salute mūdi passio. Circa tem
sacdū. ep̄ causa final. hui. doctine. est
vtilitas tota. cōe. que notā cui dr̄ tibi
& ad vtilitatem tuā. ep̄ p. hac doctina
in tria. et ope. ad implcta. ge. vita
gre in p̄ti & gle in futo. de quo p̄t a
capi. q̄d dr̄ p̄. xvij. p̄cepta mea cō
tinā custodiat. Longitu. vite. n. dicēs. et
annos vite & pacis apponet tibi. n. annos
mte ep̄. ad vita gre. & longitu. dier.
ep̄. ad vita gle. q. etnā in qua dabt apte
p̄. & pacis. & aptā. q̄ dicet. ep̄ d. vte fi
nis vlti. z. ep̄ dicet tota. aptatiū. Ter
cio sacdo. ep̄ causa formal. est. dix
est. forma doctine. sc̄z forma veritatis
z. modi. agendi. que tria. dr̄. ē ap̄. plos
sc̄z diffinit. dimsi. & exemplor. posita
et. q. tria. modi vite. aliqui ap̄. dum
epīla hebr. sidem diffinit. dus. fides est
substancia sperandarū rez argumentum non

apparetu Gilt ꝯ xvj gray dmi
dat dicꝫ dmissiones aut gravꝫ sit ꝙ
aut spē r subdit alij quꝫ p spūm dā
spūs sapē alij nō spūs sc̄e rē Gilt
pa corp xv· y bat ir sup tacꝫ mortuos
futura sicut possīt̄ē est inutili mā
y si y· rō Et hec formal ea tangit
ad dict· tripl ex quo pt accipi q
dict· cōa· grō similibus tripley difficile
ruput· forma nō tātū z dmissio doctrīe dmi· aut tota pauli
doctrina in tres ptes 2·m q tbi gentibus
papnis scribit Uno romanis q
vocabat alias gentes in potenā
Gad greas qui vocabant sapia
Tres hebreys qui vocabant i diuine
legis noticia Romanis aut sp̄ sit
tm vna eplā que p· exponitur
sicut z p una respectu aliaꝝ rō
Incipit· capitulū p·m Pauli spūs
Paulus seruus ihu xpi vocat9
Hec epla dividit in tres ptes
sc̄z in salutationē r narrationē
ibi p·m quid r q̄tion· xvj cā· ibi ca
aut qm potes est Unū adhuc in
tres ptes et primo describit salutatus
psona 2o cām salutata ibi omnibus
qui sunt romē z 3o bona optā ibi gra
mob et pax Prima adhuc in duas
p· p·ma p·sone salutant & scipsa
2a· causam sa de dicto· ibi ep au primo
rat· Uno sōna nō salutus 2a· describit
ex nomine tu dicat· Paulus pus· re
vocatus fuit saulus act· xiij Sed p·
ea vocatus est paulus a quo da cui
notabili sto· sc̄z q̄sione pauli p q si
lis act· xiij· Sicut iacob ipse fuit vo
catus exco q̄ mdit dnm cui potuit
exco ep luctari z cū ang̃o ut dan fuit
plen̄ ex xxxij· Et symon vocat9
est petrus ex q̄ssione dmutat in x°
dr t xvj· 2a· dens aut simon petrus
Dixit tu es x· filius dei rē 2o· describit
ex relig̃ tu dr spūs ihu x· r· ver·
patrus 3o· ex offio dict· tu dr vocat9
aplus r· ad honorez aplat· 3z ex alle aut aplatꝫ
tio cat statuis ad q̄ nullꝫ a sedit re
nisi ado vocat9 no bu dr notat aplo
sc̄z ado 2·m 1d Gcb v· c· n· q̄m sic ap̄si
mat sibi honorez sed qui vocat9 ado
tamqua adiuvā 2o 2to exmo vocato
ms suc tu dr segregat9 in ew·m dei
p vm n· spūs sa sunt segregat9 actu
aplor aliorꝫ ex dsa· ad p̄dicandū p
orbem ew·m y dicit xvj r sunt vocat9
sunt ad aplatū p̄ius ty sic̄at vocatus
ad fidē act xiij· Paulus autē. Hic quin
dē dux dan 2·m ibi p· ep accepimus
p̄m aut est ex sic̄at segregatus in
ew·m dei no dr stat ale sit illud ew·m q̄a
homo nuncā· ado pbr veter· tes· y
missum r ht est ep dr ep au primo cāt
sc̄z deus pr̄y p filias suas in scripturis
sas si· p̄ z xxvj· Hec dies venit
dicat dns r sera domini sit r domini
nudi sedus nomi no si· pactu qd
prepicis pribus vr· in dic q applicā
nadiu corp ut educez eos de tra egip
ti sed hec est pactu ep sera cu deo
sit r sc̄z· Subo lege nica nocaz in vsu
ribus corp et in verbo corp sed eam cau
x· cui lege nondū in ecclīa q tenetur
no tradidit scriptas sed finaliter et in
fine dcto missū in pscit i dz in cordibꝫ
aplor r aliorꝫ descriptoꝝ ex ipi p̄ca
scripserunt ad nicorez fidē et io dr
ipse vel q̄plam q̄plam ple meus
st det ut· loquū ad ee in tm ex sicut
dan est lex nona septa sunt sup hom̄
corda Sed ondr̄ ple sit ew·m illud
de sto tu dr de filio suo ex z deus cu
pre abeūio et verus homo ex pte
no subdit qui seus est ci ex semie da
uid 2·m carne no· n· dei filia sul ipe x·
pt dia seus absolute ex supposito filij
est cānd sicut r supposito pris pt ty
dia seus tu dat de natiuitate seus homo
ex· tatus ex ūa virgine p· seus z ex cu

Nota

nō & p̄dest
nationē xpi
z mgd Romo

Sumone ad simplicitatē dicim⁹ & ꝯ. in tpe
qm p̄destinat⁹ est filiꝰ dei in virtute z e-
quali pte⁹ cū deo pr̄ adam⁹ in illam
secundā & p̄destinat⁹ est cluā dei posima
to & agnitiō in tpe p gram cm⁹ est
n. ppato gre in priti regle in sito qui de
impetrat ad essiū vē p̄destinatiōis
dñi nā dna est adoptiū p̄ z sic no
pt dia p̄destinat⁹ sed in dna poste
rior est pr̄ & ꝯ no pt dia & multa est
distat in tpe z ꝯ vnio filiī est exdei p
ordinatiōe alit quti aliquid de nouo
accidit & est in possibile z exemꝰ mem
gru & pt & addit sub p̄destinatiōe di
uina z io sicut hec ppō homo fuit
est deꝰ nul filiꝰ dei ita z ꝯ & 2ª & hec
p̄destinat⁹ fuit esse filius dei qui in nā
dna equalis est pr̄ in potestate sed ꝯ
sponsa sanctificatione hō refert ad deꝰ & p
mittit qui sanus est ei exsistere nisi dans
2ª cautes ne forte ab eo deficiat & sic
det de dno p virtute equalitatis sicut
alij & filiꝰ & de eo dicendū est z in
corporeitate sibi in dei nā assumpta
z virtute sue sanctificationis qui vigues
sanctificauit z in p̄figurauit exsurrectiōe
ne mortuos hō refert ad deꝰ & p̄
ā qui p̄destinatus & filiꝰ dei in virtute
& in equalitate potestatis ut dñs & deus
apud in xpo exsurrectione mortuos & ad
& requirit potestatē in finita p quam
se z alios mortuos sustinuit ihc xpc
dñs nr̄ & alius xpc deus in vtate & p-
nā hic gtus publicus & per quem
hic nā z dñs & sc̄ qualitē accepit
est adoptatiuus sic pupil xp⁹ & q est media
tor dei z hoīm & io dna sua sancti
ficatio venit ad homines p xpm & dicit est
aut sup & ꝯ nati ex deo sunt p sp̄m sanc
ex quo scīt & quia mediante xpo adoptati
est dicit paulo io & p quē accepimus
gratiam z adoptatiōnem et negat hec duo si
mul & quia natiua no deficit in nullis sed
in forma subalti dat spectates que sunt
necessaria in omnibus q̄ gratiis spūs sancti
et multo magis auctor nē no deficiat in
necessariis ppt & q̄ deus dat gratiam & applicat
simul dat gratiā ad exequendū quemcumq;
officiū & ptinet ad illam dignitatem
nisi sit rapiens obiectū sibi ponat ad ob
tinendā fidē & p̄ patus sum totaliter me ex
ponē in expeditione & ob stabilimentū fidei in
omnibus gentibus & ut fides dilatet in
omnibus gentibus p̄mone & ad gloriā nois
xp̄i in quibus sc̄is fidelibus est et nos
vocati ad fidem ihu xpi & ihu xpo
a quo est hec vocatio omnibus hec gra
exp̄mit & p̄sone salutare cui & omnibus
qui sunt rome no quia sed fidelibus
io dicat dilectis dei & ad vocatē sanctis
& pacis qui sit sanctificati p baptismū & cru
ciū & ꝯ exp̄mit bona aptata
que sunt bona simpliciter ppt & ab solu
te prīt aptari alijs & sibi & hec sit
gra in priti io dicat gra nobis in
priti et gloria in fito no dicat & pax
apostata. & homo no potest pt totaliter
quietari nisi in gloria ad eo pr̄mit
quia autor gre & glie et deus ihs xp⁹
qui est vnus deꝰ cui pr̄ & sit autor gre
et glie sicut & ipe Primum quod hic
quis potest notari in qua explicatione iste
apostolus que est comendatio gratie dei p qua
vocate erant vocati ad fidem aliqui
indei aliqui gentiles ondendo qd vtq;
& ad salutē in digebat gra dei & sed
acquisita no sufficiebat gentibz ad sa
lutē nec ob fidem legis iudeis & p̄ ex
& & istis & illis p lapsi fuerant in hoc
biblia dicat ppt & exhibet & gra per
qua saluarēt & p̄ audit hec apostolus
& in struit eos in moribus & ait xp⁹
p̄a adhuc in & & p̄ & auferat a vobis ira
& cultibz & discordie materiam & in duc
eos ad cultū & concordiam & exaltatio
nē & discordie erant & quasi & medium
suum p̄bat se gentibz & misericordia le
gis suscipiendo & & gentiles indeis
& sic ad sanctificationē ppt & p̄ aut eos

de sac acc'sione sibi' ege' grud dei sue
aliqua p'rogatiua an grisioz ad xpi si
dem 2a p'q gfessione 2a m'aput in.t. du
medm ubi q' ig' p'm aut out p hor
q' an gfessionez plapsi sut m velud pa
de quibz ipos cognut sic p'cedendo q' p'o
se out exaltate moni se ad cognicn
du 2o p'se cognicons actu i' reuela
p'a ad hoc m.d. q' p'o se out exaltate
monei 2o redit cum sui dicta fi
de sido n. p'm aut fuit dur' p'a n. o. se
hic tantatz ad eos grib agendo de eod
bona m ecclesiatone dus p'm q'mus x
p'r grus ago de meo aquo omne
bois hom3 q' fidis re cantus n.
rona tuc toti mundo diabz ppt hoc
de omnibz mdi ptibz ubi de mebant
mtaij qui bona q'sacon fidei hui
rome exeuand referebat in diuisis
ptibus orbis qd magie ad dilatand
fidei faciebat r ad de gloz quid aplus
gerebat Testis n. hic out id p'pis
orand de note dicb testi n. fregit
orabat p'pis secrete ppt q' ad hoc
testez eo hebat nisi deu cui p'mo i spu
meo r no m ob suadas legulibus i
cuo. x bona mandato q' sibi trmissione
no est p hoc m tllam q' ap' p'pis ora
ret q timme sed q' haec cuq' orabat de
ipis meoraz hebat ob secrus si quo
x p'cm tantu & p'anb ut oro sit ma
ff ex audiblis sic dia p'cm r pas
rome libed nos duc Si quo tud r hoc
fore situm sint dna ei applacois suc ad
te saurum dctu xxv ut sic dixit fidel
es voc exutes de fidei o hic qui re
debit cum sui dn sic q're de fidei rubat
venire ad vnos r assignat ad hoc
tr plicatu cum p'a est ad augmenta
cois sui unita r cotp p sua p'dicacom
r hoc e q' d'c & fidei vidit ut pdi
cacom mag & vocabis effugiat re m
nob augea' grd dei ad q' suad nos
m fide et bonis opibus sil q solan
q d. p hoc hebm3 ad m duaz gsolacom
p fidem mchi r nob q'mez r de dilacone
sm ad dent3 qui se excusat dus vo
lo nos ignorue r p3 ex dict lin Greg
r barbay hic assigna' statu ei q est de
reddicone debiti dus Greg r barbay
r hominibz ig'te ligue ca' mei sut omib
pter nros gr'cos r latinos Sapientibus
& instructis in lege r pplicte et m'sipicu
tabus & illustr hominibz de bitor sit
ad p'dcand eis cuiu' ex officio aplatz
tui q m me ymptu est exp're ad hoc
quer r hcam m pdmicto exequte
nor r nob qui rome est cuiu' re & cuiu'
p'dcae hoc aut rede debitu sit nat
m aplus no p'cauit m hoc q' omnib3
gentibus no p'dcauit ex hui3 & biti
redd3 cadit sub p'cepto assumato qd
no obligat ad ff hoc portunitate hui
q' apli stat Non em hic assignatur
tad ei ex honor tollitate officij dicis
no em cubesco cuiu' & p'dcaz cuiu'
ex hoc3 honor statu r stay io2 curte
n. dei & q'tu' utut & salute oi cre
duti tui q' ad effay p'fat pbis ordi
nibus in deo p'e r hoc p hoc no3 m tllu
gad q' aplis deu sit p'sonaz accepto
ad hoc dat ex mdi p'stitad legis et
pplis et gra' p'cognicom creatur ad
me est quedaz scala ad sc'endendum m
ad deu p'cognicom r amorez ex hoc he
baut quada d'p'cons p'cter getib
cuiu' ad sustica cuiu' virtutes q' q ti
net m strad p'fati ppt q' subz m strad
n. dei x m cuiu' manifeste tradit ex
fide x ex fidei formi p'cedendo ad fidem
formatu. hic n. sit id hitus ty di
m formis sine caritate cons sup de
mete caritate formatq ex p hoc actus
cui effiat mitoq hec nite hec r tlis
fides formata m'fiat et m'ficat
p fe s. septm est ab abuti q' iust
aut ex fide vivit Reuelat n. p'a qua
aplus essay sue caritat erga rnos out
q' q' ad hoc redarguit r dui3 m
d. p'cs ex p'o arguit vnaq' gentilm

vegetans & se militan

2° indeor. t. n. ia. mo. qr. p°. fragmt
viad corp 2°. q. dedit in terr. ubi qm
ad mstrat. p°. ad huc in tres qr. p°.
fragmt corp viad q. tri. dn 2°. mscuet
tpm i. ppt qr tradidit 2°. in yxim i.
sciat ideo ybaunt p°. in dno qr. p°mo
fragmt corp creatur 2°. pector. in se
qm grumtate i. r. mutat. p°. aut
aut p. qr. rom. vigebant volue. ri
dus ta nali. dn. dr. regra. li. & re. mi
litali. qr. romat. agsserunt dominum
tot. orbis no. multe. pli. ne. sorte
corpali. sed sapia. q. sulu. r. prud. aa
militau. ppt. qr. ex. ea. gra. one. nali. sibi
data. potuerit. cognosce. vnm. so. recp
dn. latina. voluit. qr. si. fra. esse. tanqua
de. bonis. nalib. grata. de. q. de. dispet
cis. cognicoin. sm. sup. nales. qm. ficta
esset. ad. salute. sicut. p. de. cornelio
dict. x. sic. n. corpe. de. posito. et. orga
nisato. puct. in. fimbr. adeo. aia. sic
tlis. sup. nalis. cogo. hoi. de. posito. p
mor. pdm. r. sicut. de. facie. nia. in
organisatoe. pdta. no. in. fimbr. aia
sic. hom. in. dispito. notica. fidei. &
necgue. sic. aut. sint. & vnus. qui. &
cognicone. nali. dei. nigta. supbierut
r. exquta. creatue. mete. in. cierut. et
grauia. pcta. ppt. que. puenit. cruc
ex. mstica. diuina. r. hoc. z. q. dr. i. lra
reuelat. n. r. citudinar. exspectat
ura. di. x. mstica. et. fluida. & cele
sup. omes. in. pictate. q. dn. est. cui
pictas. cultq. exhibitus. deo. si. tollit
p. oppositu. in. pictate. dei. qr. ceptus. r. in
mstrat. hom. x. pctm. qr. p. nm. ad
quo. mste. z. vnes. corp. qui. virtute
dei. bitis. vitas. n. dna. in. qm. e. in
separata. z. manifestat. sed. malicia. hoi
in. pdt. in. eis. hoc. manifestatoi. re
quoda. & tuet. eam. sicut. impedus
est. in. aque. de. eam. de. tue. qr. & clat
qui. dus. qr. qr. notu. e. di. x. & q. dicatur
dnus. p. rones. nales. cognit. quod

sint. esse. alia. attributa. ut. supra. bon
tas. r. q. silia. quam. te. est. in. illis. sc. in
hoibus. i. nus. dnus. n. manifestat
r. sc. modq. manifestacois. etc. dat.
in. visibilia. etc. qm. x. attributa. dei. ccu
dalia. que. sut. nob. in. visibilia. i. pnta
sic. r. q. ccudalia. eis. qr. ideo. cognosti. nisi
ex. creatie. intuitu. dei. creatina. dei. x. ab
homne. qui. sic. noia. eo. qr. hz. quadd
effectu. ad. ol. creatina. hz. n. esse. que
tu. no. vnctabz. vine. tis. arboribus
sentire. tu. animalibus. in. tligi. tu. an
gelis. r. qr. omns. alia. creatina. sen
tibus. ppt. homiez. fal. est. ut. diffuse
tetat. hz. omel. xxv. pca. que. fal. sut
x. creatinas. in. tlligi. q. spiam. sic. causa
pessay. r. ylsi. cognoscit. deu. sempi
tna. quoq. sut. q. eius. x. potentia. que
est. exhibit. attribut. et. simitas. x. creata
rum. p. creatinas. cognosti. qr. e. vnus
sipr. et. in. simtu. ita. ut. sint. in. exa
rabiles. & q. ceptu. ipsi. q. o. r. qr. tu. di. ri
cognoscit. vnc. nali. no. pdo. no
sic. deu. q. o. cogitantes. qr. impossibi
lia. r. ex. edit. ut. cogitatoz. mrtz. r. q. bus
sup. omia. gloriantibus. aut. gra
cerunt. de. cognicone. nali. dei. sibi
data. sed. excludendum. i. eo. supbientes
de. ipa. r. ob. scientiu. est. ref. insto. di
medias. ppt. simbiaz. corp. dicentes. se
n. esse. sapientes. in. fatuis. stulti
facti. sut. in. spualibz. et. immutaut. hic
qui. degrut. pena. gnis. te. ex. creatate. se
qte. sez. in. dolatriaz. q. maxi. in. pctm. est
& que. qr. e. q. p. in. ceptu. p. table
r. tio. so. in. vna. in. dolatriaz. i. cierut
sed. nulla. ter. audiedat. n. qr. tpe. nabu. or
mrtz. assimoz. ipe. in. cierat. malino
cenaz. ex. rebellione. pdtoz. eo. q. os
deos. corp. extiam. in. serut. polo. fucm
judicij. x. pp. qr. ad. dilatacoin. sui. nom
statuerunt. omes. deos. dimsar. grau
oli. dn. dr. leo. ppa. in. synone. sard

8.

(10

aplos pet̃ r pauli q̃ emulatõna
ri omib; pene dnare gentes omib;
hmebat ẽuoibus r q̃ est q̃ drat
hic mutauit glam in corruptibilis
dei. r Gonocq̃ soli deo debitu i silu nec
ymaginis q̃ cultu latr̃ soli deo
debitu ex hibuerut iam Gerdi et
plib; alijs qui fuerut homes cor
ruptibles r Volucr̃ q̃ q̃ dr. ysc
dm q̃ aliqui adorabat tal pas r qc
pticones r quadrupedũ sicut egy
pij colebant bouez r hpcrate sicut
babilonij colebat draconẽ de buch
viiij r ystas ydolatrias r multas
alias rẽ peccant rõi ut dr̃ est
ppt̃ q̃ hic qui dr agunt pt̃a que
fecerut in ppu subdito ut pt̃a lux
me que maxie q̃ comedat q̃ r in
corp. redudant et maxie vicium
q̃ nam q̃ z pessimũ eq̃ tres sut spes
in gñali p.a est molliacs qua alijs
p tactũ ppos pollunt sepiũ in q̃ tan
gẽ au dr pp q̃ r pt̃a ydolatrie in cor
su trahebat illos deus r trahi pmi
sit in pena pcedut pt̃a ut de sidera
corde corp ad scpm totũ ppaz q̃ip
sa ad r in mundana r ut scm ad in tuti
cias maximas ut q̃ tuchys rex in q̃
u valde vilipendẽ nã qui commutat
rẽ r in ydolũ i pũ colendũ sicut deũ
qui dr pp ydolatriam cadebat i tlam
in mundanam r fuerut create r ydo
la potius q̃ creatori qui est benedc
in scla sclorũ r ab omnib; pp gloriosi
candq̃ ducq̃ q̃ firmato qui dicẽ

Propterea trahebat hic
dicunt pt̃a pũ in alios vicia
et tangit 2a spes pt̃a qt̃ nam sz
sodomia que fuisset in aliquo p so
nã in sexu tu in debito r q̃ tanga
tur dr pt̃a trahebat r pp dicta
pt̃a pus emulata trahi permisit

in passiones ignoc r in vicia enormia
mut
q̃ nã sexũ corp r q̃ ea q̃ pollucõ fit aut i
vas
debito nãli in sexu debito ad mas
tem exercent in sed in alijs exhibe
nti dabre luxurie q̃ in his vitijs
pdit r masculi in masculos turpi
tudinẽ in q̃ in eaq̃ in irritatiões nãt r pnãz
q̃ oportuit r dnat seu recipientes sz
do p mutare in suo modo et sicut
no hic qui dr agunt pt̃a corp in pũ
r permittit aplus tota q̃ pcacio pta
gtia nam sz qui exte in spe alicuã
totus ut puta cõ bestijs pp q̃ voca
bestialitas rẽ pessi r qui dr vi
cium in nobile pp q̃ aplus tuc &
ista spe luc forsitan cam in trivisset
sicut duas alias pcedentes r dimit
in d. p. qz 1o augmt pt̃a commissionis
2o omissionis i pticulis no obediẽ
tes ea q̃ in tangit 1o pt̃a opus di
cue r sicut no placuerut in n. r non
curauit de ea notitiã habere illos
r tradidit illos r tradi permisit in re
probũ sẽm. r pius iudicat optata in
dicando que 2m vitiatam pessia r q̃
sit p malũ ihm agnistu sicut q̃st q̃
male dispositus antichr̃ indicat
dulcia req. ut faciat ea que no q
nenit. s. rõm rẽ qua ipo debet vti
r que sut pmo explicat in gñali di
ces repletos ovi in iniq̃te pp diuision
adeo que z in omi pcessualiaq̃ pt̃
q̃usionẽ in debitam ad creaturaz 2o
indigẽ explicat in spuali dns/ssor
dicẽ scpm quipiaz arcus fundacia
scpm quipiaz oculos fuegmaa q̃m
ad superbiaz nite nec. n. de aucpe ne
q̃ superbi n. ad necessitatẽ attingere rpue
bi debita assumenta exsuperbia
lenos in media que scam exsuperbia
est. n. in vidia tristat de bono alie
no in q̃ estimat pp̃m bonũ diuitij
gloriosi de gloria que ex in vidia

Prim

omn[es] sicud pz de carne qui sicut sum
pz vā in uiros a occidit ap sint dign
dign mo dolo malignitate & dia pz
cautes secrete qr no audent fare
manifeste 2o tangit petā or dns
suffurrones qui occulte intrat p̄bra
sua honor annichat separ seu alios
nud cor xxvm suffurro & subigens
maledictis tbat. vt. pactu ignites dr
tores occulte alicui fama & mi
gerates dnat. n. surro & dicitur fame
qr qui in tendit separ amicos
alios & ingrue fama deo odibles
ppt lq viad q̄rchiosos dictes alios
ob ybia supbos sc & magnus se
ractates/elatos alios sup ostendet
in dentores malor verbis malis
et exemplis alios corrupetes/ Sa
ctibus in ob dictes hic qm exp
licatt petā ob missionis ad dr pau
tibus ad qr tm tenē pruntz carna
libus co qr ignt ab eis regnē et
dominetur & qr in sipies co qr no re
cipiunt a puntz dominetur & qr qui
in copositos in actu hitu & gestu sue
sc & v sue fidelitate dirat ad alios
sue mia ad paupes & aflictos & in
tm mstrad. Hic paulus q̄ludit in
tentu ex dictis ex quo. n. cāt sc
culpables pr qr cānt dampnables si
finissent adnta egrd dr io dr qm cā
in tractq dr. v. dñe esse instu ex quo
mss vone mali hr. n. omis ē illatus
& mia clamat no in tellexmit ppt
ctatutez in eis transatis ex dictis
q̄qm tlia egit horrilia dign sint
morte no sm tpali sed ec ctuali
qr magr ē no sm qui fr. ca dr sint
mor. v. hat pena sed ec qui q̄cu
cunt fal & rsi sint fractes et p̄sti
tutes auxiliu rilli qm tenē cor
rige & tutent & lq corrigo ē dux
una finalis ad qm omis tenet⁹
no tm sep sed p tpe & loco & alijs
circūstanciis debit q̄ntu
ntibus dlia est correctio punctoris ad
quā tenē superiors ex officio suscepto &
hec correctio no sm est ppt emendationē
peccati sz magr ppt bonū gnē ppt qd sup
ior no cessat alia correctione pp obsta
cula & pertinacia pequit sic fit in cor
rectore simia que tm ordinā ad emē
dationē fiūs sed puer debz obstinatiā
in morte si expediat g bonū rei pub
& tm dan est in lq. ca. lo. qr ppt petā
in dolatie tradidit dns gentiles in
petā luxurie vilissima plia alia dr
stabilia ppt lq. ad maiorez dan emē
dationē dr. v. qr vnū peccatū possit
esse alterius pene et cognit. pro
qr no qua pene inste sint adeo ut pz
p duc. lxxxvm qm petā aut in
nistri in. adeo gr & lq pene sint i ducte
ut pcas homies reducat ad bonū
tutē ut pz pl̄m & ctlq. Sed p peccatū
no reducit ho ad bonū tutis sed ma
gis ad oppm gr & contrariū vide in lra
qr in pena in dolatrie gentiles in ducti
sunt ad alia petā enormia Rndeo dr
petā possunt in loqui dupr sz p se & pcas
p accns q sidēt petā tm qr egredit a
voluntate sic. n. hz vonez culpe ppt qr
si nullo est voluntariū no petā et hz
no vnū petā no ppt esse pena alia qr
& vone pene est qr sit contra voluntatez
et sic manifestū est qr p se loqndo petā
no ppt esse pena peti & pactus ait petā
ppt esse pena peti tri v. Sc quid expte
tanse que remouet p plures causas. n.
mandatis ad petā sunt passiones mor
tuate tp tentationes diaboli et alia
que in pedint dnm in auxiliū q̄d inste
subtrahit. ppt petā & tlis subtrahit timor
peti pene et est adeo qm inste retrahit
auxiliū sm ab ingrata & petā se
cundū subtrahit dnm auxiliū p actus de
pena peti p̄cedut & lq no lo. aplus

Dus ppt̃ ca tradidit illos dñs in ꝑsidia
corp̃ corp̃ qui sub tꝫcudo sint anxi
lium p̃mittit ꝓtores vna ap̃ passionib;
sue cyde mortu tẽptuarnb; alio. ꝓ
esse ꝑcula exptẽ sbe actꝫ ꝓta qui ass
liatoꝝ in duat r tꝫ sue sit actus in
tior ut ꝑ in iura r ius videat que nota
asfugit ꝑ in iuriu r ius videat sue sit
actus ex tior sit aliqm tꝫnb; labia
bus r dampnus appmut. aliqm est
ex pleat actu ꝓta hꝰ sap. v. lassit
sum in dia imigtat. Tertio exptẽ essus
hꝰ ecgit ex tꝫps duob; modis vltus
vnu ꝓtiy no so. est ꝑcula ꝓta ꝑ
&utꝫ sꝫ ecꝯ sui ad ꝓ. ꝑ ex ꝑcdit
& ꝓto hꝰ se q sic dato ad hꝰ sꝫ ex tꝫ
pmo qua aliqm ꝑ mittur adeo in
alid ꝓta vñ ad bo. vꝫ ordina.
r quꝫ ad bo. ꝓcuriu sꝫ cu ꝓ. ꝓtiy
tiliores & tuiores resurgunt
ꝑ aut ordina ad bo. bꝰ qui videas
tles & ꝓto in ꝓtiy ꝯ vñ magis ꝑ
mdunt ꝓtiy ꝯ &c au. r.

Prept quod in ex. Post qua aplus
dixit vna gentiliu gnr. r.
dixit vna mdcoꝝ et dmdit
in tres ptes ex ꝑmo ondit cob i cul
pa et ꝑcud gentilib; sides 2o. q. ad
alicꝰ ꝑcnores i tuc aut si mdꝰ 3o.
quo ad alicꝰ melliores in ꝑm. 3. t.
ꝑmd ad quo in dus ex ꝑ. ea ꝓtiu
out vitatez 2o. remouet exp̃ dat cruꝫ
i exstimas aut ꝓ. out du. vñe
ꝑmd est q ap̃ gentiles y dlatia
reputabat meritoria et formacio
liata ppt̃ q tlia pub. ex agebat mdi
no plegiy adeo spalit sbi datum q
quos ebat ambo cc y bita ppt̃ q i
mdo attilibus ab stinebat ne hꝰ le
gez ꝑmiꝝ in octo tꝫ hec opabant.
ppt̃ q in ꝓto erit gentilib; sides et
no ex sue ꝓcdut capitulu sbidꝫ.

aplus q in q tlia agut dign smt
morte q dixit ppt̃ q in ex cusabilis eb o
homo r tu mdens gentilit mes q in
mdias tꝫ cuere gentiles r sub.
ai in quo n. mdias alios r ꝑ Stm
n hic pom. 2a. no hiz inter ꝓta mo
mfestat r octa sit dstato q. ad quam
mdem ppt̃ ad tu ꝑmur mdo tꝫ
q. ad dim. mdiu no z in hꝰ &
stato ex ꝑmut scarta stud r migsstra
to q a nichil est occultu ꝑ. Tꝫ xvj.
Homo dixit ea que patz dus at nu
tue. cor. udo mdi qui sibi ꝓta fiac
bat in occulto erit sibi ꝑmedi sic r
gentiles tlia in mdio opantes r
Sect. ꝓpterea sꝫ q mdi sides gentilib;
erit Stm in vnis ponit mortz duo
Stm n. r tꝫ vitatez r ꝑ. equitatez
mista. qm tlia agut publice nec lo
cultic Exstas aut hꝰ hic da dat
remouet du. exortz ꝑ remouet i.
no est. n. ꝑ sonuꝫ acceꝑo ꝑ aut
cior est ex alicꝰ in putatz ad huc
bat sbi ex dlatone ꝑmo dne q
q. est oblita sua ꝓta hꝰ remouet
tiꝫ auncu ex hꝰ ꝑ ueni ex da ꝓ
tad qm q dixit ꝓcultoibus ꝑmo tꝫ
ut sic si no ꝓcultat aparat cor
q dꝫ pdco mag. insta et sibi ꝑm
acto ꝑ secuacu in bono dat smatz
& dixit ap̃ dissuse dus Exstas
aut hꝰ o homo r oth mdo qui mdi
tus gentiles tꝫ cuere ut dix
est r sat ca qua tu cessu q. d. no
erit sient sed mag. qm ex tu ab
uter tꝫ mic tibi tradito ad ꝓcu
tend to sub. iudicu dñi x cmb ꝑ
mitoz ppt̃ ꝓcuc dlatoꝝ du dmicas
r iudicu tz combat dm. qua dna
lis no sub tꝫ hit bona nec r ꝓtate qua
dissert illatoꝝ ꝓcuc r longanimitat
qua exsꝑtat grisom homa mdo
q tempꝰ q. d. sic impunitatez dare
gentib; sides qui bmoꝝ tas dñi s.

tollcab̄ ad ꝓmaz te adiuat q̄ſ c̄ de ſc̄.
q̄ mſtacy ſuos ad bo⁹ ꝙ amal mag̃ pe
net⁹ dauſt q̄ dm ſuit n̄ra ſed ipi rep
cllut cos r̄ remanct in ſcabus ſmb
ro⁹ ſ dut ꝺnicaz tua qua no cedis dño
in ſtatu duꝫ. n. in cor palibz dr quo
cdit tangenti ad ſiti nez hm⁹ dr q̄
no cor duꝫ qd no obedit in ſagutt
ad hoiem thezam tibi ē uram r atn
mulab tibi pena in dieiur r vlomus
dñe r reuelationib tt. n. reuelabut⁹
ſecretu cor⁹ nr qui redd vnicuiq
ſc̄ bonis ꝓma r malis ſuplicia ro⁹
hys quid qui r qui pdicta dñi vſ
ſuit ad bu opand gl̄az ſ. recipiunt
r honorez r ꝓmiñ pñtie in quo co
ſſtat ro honore q̄ 2ly plm hoz ē
ꝓmiñ vtiq; recipiet cū ſint honore
coruz multi ſc̄ coruz multitudo angelo⁹
in quo vo aſſiſtat gle que z mar co
honore ꝙ gl̄a aclamabit dr q. que
da clara ſcia nat⁹ t. mutat i ho
rem z in corruptoz q̄ dia reſurgent
ad vitam in mortales r bteꝫ et qua
mal potiꝰ potiꝰ redd⁹ corrupto ro⁹
hys aut qui ex otenc̄one r pctoꝝ
ob duxit⁹ dia ſp q̄tendt ut dr ꝑhib
vny ethy q̄ medicam ſcia dam̄ vomb ma
lo renunciat et reſuſcitabit ad ꝑpm
m̄ctuat r. eſt q̄tenco mt̄ ꝑtes auc et
qui no admſcat vitati ſ. dñe pulſa
ti ad hoſtiu cordo p ſe ad bo⁹ in
ſtigando p ſuos ꝑcatores ardunct
aut rnc mutatr r diabolo inigt⁹ ſug
gent p ſe et p mſtros ſuos int r in
di ſtim mdo⁹ r tribulac⁹ in platone
ſnie dr. xxv. te maledta in ugne eñm
in dez a. g. op malis r in onez bonoꝝ
malis r odat cū g. apostie totu a
pte dr̄ morꝝ ſit ꝓ ex odi r oīb⁹ alc
que cgreſſe ſut dr̄ remore iacob r oīb⁹
homies ſuis ꝓmu rgra ſſta. n. p
alys gentib⁹ q̄dunt auxilia dñe
q̄ legez ꝓa nati p legem gr̄ca per

ſapiā acquſita q̄ tuc ꝓſpa vigebat
in gr̄cia ꝓt q̄ pcu ſtoꝝ erut magna
et grauia r p quib⁹ eñm⁹ pmendi ſta aut
rc ex dict⁹ ꝓ hui vlo. n. q̄ remouet⁹
cara ſcis r ponit⁹ p. q̄ remotio z⁹
audam da dr̄ q̄ a. n. gentes
error aut iſte erat aliquoꝝ indoꝝ in
puitate ſibi arrogantiam eo q̄ legem
ades recepert pter⁹ gentib⁹ ſ q̄
dr̄ ps⁹. cxlvij no fecit taliter omi nacõ
in hys iudi remouet dies vlo eſt. n.
p ſonaꝝ acceptio dmittendo pter⁹
in puitate indoꝝ pcta pau c. z mand⁹
re. x. legez ſcipti no iudes q̄ales
ſunt gentiles ſu lege ſc̄ ſcipta pe
tebut q̄ia iudicat legem naleꝫ
homi et malis oudez ut p̄ſca dr
tiabit⁹ et q̄ncuq; in lege peccãt
ſ. legez monſtrata iudes eq̄lior
ſunt indi p legez indicabunt⁹ r pec
cat⁹ in ſcipti tuis greſſi ſut eaz r ſub⁹
no vlo. n. audiuerez q. d. recepto le
gis miſi ſequa⁹ impleto opis no miſ
ſicat r no dr̄ illa acceptõe no dr̄ ali
quis ſibi in puitatem arrogare ſed
ſcores legis inſp. r q̄ncuq; ſut illi
ſine gentiles c. n. gentes hoc
dr̄ dat q̄ dia dem ſc̄ q̄ gentiles hoc
rut naleꝫ legem no ſdactes q̄ra dia
nec illi⁹ legis mẽbaut⁹ ymm r mactes
ſ. pau ymmari ꝓt q̄ ob ſuadeo legis
nalis cuſtd. r cultu vni⁹ dei ad q̄
n̄ ducit⁹ eſt no naliꝫ aliquo mo ſu
ffecat ad ſalutez gentiliu ſc̄ ad publi
cacõm cui⁹ q̄ quia no tenebaut⁹ ad
legem moyſi dr̄ go ad. n. gentes le
gez ſc̄ monſtratez naliꝫ ea que leg⁹
ſunt fd. x. ex naliꝫ dat mihi vomb q̄
moi legez. ſ. moyſaycaꝫ ipi ſibi ſut lex
x no naliꝫ q̄ne eſt pua ps⁹ homis ꝓt
q̄ dr̄ tot⁹ homo ut dr̄ eſt ſup ipa
quid ē q̄ lex q̄ lex ſcipta dna uel
humana ē alege naliꝫ dnata q̄ ad
agenda q̄ p. p. agenda ſut n.

Lo

ꝑssa intellectu pructus exquo; diuā-
leges q· queda q sac tigra sanctates
q cluse sicut intellectu spectatio impsti
t pul- spectabilm ex q̄bus diuā- sdc
q· q̄da sanctates qui audit aplus legē
ad dēt ꝑfectu dns Testom rc illo
que q̄nāli dumne vonis rculatur
malo r q sc̄uat bono r inter se dant
dant cōtributones accusantes male et
defendēs bene que exāmant r dāp-
cortz nāli iudicio Gomes sic cortz
et ꝑa pua- opabilm nali- in hac sic
est illud q̄ scabs dies q̄ tibi fi- nis
r no sciaes dies q̄ tibi no vis fieri
leg q̄ iudicau fiat in pua multo tyda
nus fiet in die iudicij io sub- iu- dc
q̄ r Sed in cau- liez n· cau- sit solus
p̄ tēp auctor- ley dr cau- apli tqua
cau- ꝑdicator- p ellm x- finale n·
iudicium expectat pcu Si aut tu iudex
Sost quid aut iudeos r gentiles in
alpa r ꝑcua fuisse sibi q̄ qui aut
iudeos in aliquo peiores et ex duobz
aut 2- in ibi ē causa p- aut ē busi
tim legē accepte p quā iudei erunt
adeo sublimata 2- q̄ dr dauid in-
que est cū alia gens sit in edita ut
habeat cerimonias nstra q̄ iudaica
r vnā sanā legem quato n· statuis ē
alior tanto ex sua grauior r io pcm
iudeoꝝ ḡuius ēt pcm gentiliū in
cos q̄ē pna dr q- sic Si aut tu in
deus cognomat- dr p- Vota sua sue
brei ab Hebre in r q familia remanu
sit lingua Hebreꝛ et que sua omniū
ēt quib Hey xi ēt aut tiralabyr-
um- p̄ca notati sut i sclite a deo ob
qui iudeat- est isit Hey xxxv- iudi
atibus nda nobiliori r requiesc- in lege
no vagando p valos cruces sicut gen
tiles et glau- i deo r in notitia um- di
et nostra voluntate ei- r dei ꝑcepta in
lege ex pssio et ꝑbas valoria r sa-
eligē melioꝛ io- in structa plegem
que dr omnia ista no solum ad regnue

apm sed ad alioꝛ io- Considerate ipm
ꝑsimeō dicti in stanc duc acorꝺ
ad fidem et sanctorꝺ q- ad mores
et erudito in spectu q- ad maiores
magꝺ in factis q- ad minores labo-
rosas sac in speculacionis r vtil- in
lege in ꝑcepto ꝑt q q cludit ꝑcepta ꝺ
nitatez dns et cū go aliud deos
re ꝑcepta in tripm et cū ꝑceptis sic
ꝑceptis in ꝑximū pg cupiaz odiorꝺ et
dilectio no necessaria re ꝑceptis p quatuz
catus et cū ab homani- idolatrie
dicit- p- redditu captat babilonie
no legit- in idolatria esse/nisi aliq̄n pa
nia mala ꝑpetrorꝺ tpe et timoꝛ mag-
morte q̄ amore in idolatrie salte p
maiori ꝑte tu sunt Gomes valde
cupidi et mārie cta tpa ꝺ p- q̄ ali
qua ꝺ putata ad cultū dni- su
dotes r mistr tpli sub vsibus ap
licabat io sub- r sic legem fac q̄
est furtu rei sacre qui in lege glau
adeo tibi data p̄uaricatoꝛ q- est in
te r ad q̄ē in duat aplus septuagi
et cxxxvij nome n· dei p̄ceptis bla
p q̄ē n· q̄ iudei coꝛtz gentibz dice
bat se esse ꝑfectiores ꝑ legē sibi dnt- datam r tuis gentibz
cbun- cam inde vincēd ex q̄ē de
bat gētibus occasioꝛ blasphemandi
deū qui sibi elegit tam in ꝑfectiores ꝑ
cos agenda 2- ꝑt- scandalū sed
septuagi est circ- xxxvij- Et deus est
q̄ty est 2- in tusdam lxx- in ꝑfectiores
in tusdam una lex in ipsis sut ad gen
tes et pollucrit nomen meum r est
cad sua/ Confessio hui- pont- ꝑ ex
q- iudei caut de fide q̄ dicunt ꝑ
dandis tyr ꝑ- ont- ꝑ oratu 2- in sct
correland i- no- n recta ꝑ- in secundo q̄
confessio ēt p testū legis sua de
gal v- testatur de Gomī tuadut
se q̄ de bito sit vnius legis/ sci-
sand ꝑ sessu alioꝛ religiose regule

multu valz p̄ sit cuta si cam̄ n̄ placat
ope r si no n̄ placat nichs c dampnab
lis Sic cāsio pacis nocua cāt mdus
n̄ q̄ cāut tūs gressores legis r q̄ est
q̄ dr cāsio tūa p̄ncm̄ fiat r fiat ab
q̄dablis deo sicut gentiles Cutes p̄n
cm̄ cāut mdus ab q̄mables n̄ tan
tu q̄ & dignabant cū eis cōmicā
r p oppositū q̄cludit a plus q̄ gentiles
n̄ cāsi opa legis fiactes exioms
nalis dr̄ame ut dm̄ est sup̄ cāut
deo accepti r q̄ est q̄ dr Sic p̄ncm̄
r gentiles n̄ cāsi mstrabs legis aposto
q̄ ad p̄cepta moralia que sut de dra
me vōms no ne p̄ncm̄ q̄ n̄ cāsa
re i tūs sibi valebit sicut cāsio q
d sit r mdicabit q̄ hec lra de tāta
et q strua sic p̄ncm̄ r gentilis r cā
asus legem q̄ suadus r legis opa mp
leus q̄ ex natūa est r q̄ sibi n̄ co
exiali mdo vōms mdicabit te r
q & p̄nables te oudz q̄m plirie r cā
sionē p̄uaricator r frus es tūs gre
ssor legis q̄ mitis hec cam̄ n̄ scripto
et cāsionē n̄ corpe tuo q d sit te
q dēmpblem̄ audet Vo n q̄ mitis hec
dict n̄ sert orland q̄ dux est cā
asio sit pellicule coopiens mebra
vīler cāsio nect r 2a melior est
quā p̄a quato alia melior corpore
r q̄ q̄ dux est mdi q̄ vn̄ spualis
q̄ mitis nectez cāsam et p̄n̄ mc
lior Alius eternalis q̄ hus eternā
cāsam et p̄n̄ melior est sicut et
de cāsione dm̄ est r q̄ est q̄ dr
vo n q̄ mitis mdo r cāsio eterne
q̄ pt hominibus apparē mdus e
s tus r sibi dr de cāsione eterna
nec q̄ mitis mdo r Sed q̄ mitis
ab scindito r q̄ cāsa sub est nectē
soli deo visibilis est et cā n̄ sp̄n
sio q̄ vlad rescindit sicut la
cāsiones spualis nis ex hominibus
q̄m solū videt ff ex deo q̄ vat i tūa
mō ergo ampli ostenso
n̄ q̄ mō mdi erant p̄cessores q
dicūs q̄ dā aly q̄ mitis ondz
n̄ q̄ mō cāt melior r dicūs n̄ p̄ q
p̄mo ondit p̄ oratiū 2o rememō q̄
p̄dz obiā i q̄ mis n̄ cōta p̄n̄ mouet
q̄stiōm exp̄dict dūs c 2us ergo
mdo r mdi q̄ gentili aut q̄ vi
tas cāsa s adeo date p̄bus sas q
opa sit p fid dt xxxv r mdit
q̄ mitis p̄ omez q̄ondit q̄ dūs
p̄ n̄ q̄ mdo r spūa data dogma de
n̄ legē r p̄hete q̄ n̄ dū dīgit et
ad suscep̄ p̄ro disponit et dat n̄
lex pedagogū q̄ mo fuit n̄ xp̄o r mi
sa Hebg de p̄hete dc q̄ mo sut locuti
usq̄ ad dies messie q̄ est n̄ tūs
de p̄ni n̄ tenone vo aut quare lex
r p̄hete date sut sugit p̄ solo mdato
hec est q̄ xp̄e h. atunc ysa exaut
nasatur xp̄e q̄ p dys p̄ plus dec.
cāt q̄ volle q̄ dā spuali statute
ad q̄ n̄ duat lex r p̄hete c 2us
n hic q̄ remouet q̄ dā obiō
r p̄mo statū p̄ oty 2o tollit q̄ dā
n adens cūncm i est aut cā p̄n
dat c 2us cm̄ sād allegat q d mo
ob stat p̄dc q̄ plures mdo fuit
n̄ credulitas no
ab stātie fidelitatē dei de n̄ pleud
q̄ p̄ n̄ mstrat p̄bus antiquis &
datoue legis r ad ventū xp̄i et hec
est q̄ dr nūquid n̄ credulitas
fidelitatē dei enarrat ab sit et
sm̄ io est aut dns veraz n̄ple
nō p̄missiōn n̄ his que p̄mittit
ab solute cū moi sut p̄dicta s aut
aliquid p̄mittit adeo sub q̄dione
sic p̄ritus tpalis sint p̄missa s̄ unde q
s fidē p̄mit ci no tollit q̄ dā
vitus p ad̄ institutes eis n̄ missas q̄
rece sent adeo no stubat q̄ dā ois
aut homo mendax voluntas n̄ q̄d

14.

(10

mmutabilis est r io pt esse mendax
in promissio nō sic ait &q̄ q̄ voluntas
est immutabilis et ad q̄c̄ in finat ex
de remissione sua ipi dūm ab solu
te/& q̄fessione regni sibi r p̄ter q̄
q̄ multo nō sint in pena pctm &
cū dr̄ta sublec/r q̄c̄ q̄ dr̄ sicad scrp
tu est p̄b̄. l. q̄ stat dūm penitet &
deo pcō ut ubiq̄ & dr̄. ut iustificet
ro & dimitta tibi soli peccauī r̄ sub
mitte, remitte michi ut iustificet
r ut vitus simois tu appareat & q̄f
natoue regni r̄ypo nasatino & inc
sicad p̄missi r̄ymatis cū in sibi cō
gnu q̄ & te medica amicus p̄ in ad
ultiū dūm cū dr̄ta sa bec est occasion
vere multa dicebat q̄ p̄ q̄c̄ p̄missa
& cessa ipi dūm erat r̄ctracta q̄ tu
nō dr̄ vīm q̄ ab solute sua fuerant
Si aut hec ita p̄dicta r̄ insuet cruciz
cp̄ deducta/ex q̄c̄ n. q̄ cp̄ta hoīm
apparet instigad dei concedibilis fu
erit a q̄ p̄ta p̄ fact ad gratiā
dei q̄d aplus sibi ondit & ducend
q̄c̄ ad tr̄a in q̄ vemes p̄ est q̄d
deus dr̄t mich̄ mi seruus pena pe
cantibz cui z in hoc p̄ta p̄ fact
ad gratiā sua r q̄c̄ q̄d dr̄. Si aut dūm
michi tas concedat r̄ cui sublem sicut
q̄d dr̄t/in q vemes q̄ sēm mich̄
michi est deus uri r̄ pena p̄ctoibus
q̄c̄ n. sequi ad dictū corp̄ cruciem io
subtr̄. hom dico r̄ hōmes curites
deo nō/ab sit. s. & in esse michi alio
q̄n q̄ nos inter dr̄ q̄ q̄. nullo q̄ius cui
esset michi nō posset esse inde hōmes
nisi cōtrab est optata q̄ deo medio Si
n. vitus hō in sicut sedm in quemes
sin. p̄ta facerit ad gratiā dei sequi
q̄ p̄ctor nō possit dia mali r̄ mulli
r̄ malus facendo i q̄d ad gratiā dei
ordinat r̄ q̄c̄ est q̄ dr̄ si n. vitus
est dei cui instituta in nico inimico
in nico p̄ctō q̄d est q̄d medicamē
q̄ndā in sicut p̄ q̄ r̄ & dr̄t instituat
cui q̄ fo sdam q̄d ad hoc r̄ expt lo

q̄n aplus in p̄sona p̄ctoris tunc qui
p̄ctor iudicat r̄. s. reus r q̄ & impiū
q̄ p̄ctm. q. d. nō esset q̄c̄ vole si sicut
dam esset recp̄ r sic ex q̄c̄ q̄ deiecti
q̄dam esse sim̄ est nō sic bla hic
in sert tm in q vemes q̄ si p̄ta p̄ se
fuerit ad gratiā dei cōut sic q̄ta
sicad ropa statu q̄c̄ aut in q vemes
in sert in pliat/dam p̄sonā aplos
q̄ rutebā vcos aplos dissuadere
ut p̄ in plibz locis nō. t. s. r̄ io in hoc
q̄ paulus concedat q̄nti dei dispu
vi q̄dat & dat in sup q̄dat et gra
in sin. c. v. r ex sibi vis alios q̄ v
dis aplos dicebat p̄sonā apli q̄ pa
ul r aly q̄ dispuli in ducebat plos
ad multa in p̄ta ut sit p̄ multiplicati
melos vemet bona r q̄c̄ est q̄ dr̄
r nō sic blasphemā. aps cundo aplis r
sicad ayut q̄nda nos dr̄ sim tis si
q̄ mala/in pouchat. u. recp̄ aplis
q̄ p̄dicebat multiplicatoīm p̄ctoīs quoīd
dapnatoīs in strae ex sic aplis cūe in
pouchat/ex q̄ns r̄. p̄ q̄ p̄ta nō fiat
p̄ se ad gratiā dei/ad maiorem in illam
p̄ctoīs secundū q̄ p̄ctm sine malum
culpe dūtat a dr̄ p̄ se et nō nō fiat ad
q̄ gratiā sed & nos cui ptas tantū e
et bonitas q̄ & malis eliat bona
ut p̄ p dug in euch dyon primum ordinat
p̄ctoīs p malū p̄cue ou/est actus ad
& elatoīm sine in strae p̄t in tractum
p̄cauti sicud p̄t in tractum tyrannoīd
& elamt p̄catum in debitum r̄ rudigā
pus aplo ondit indes r̄ gentiles sibi
in digresse gratiā dei ad confusionem p̄ q̄c̄
q̄ vtoīs in via Gomorrha fuit plagā si
hic qui out cas cadi gratiā in digē p̄
q̄fusionem p q̄c̄ q̄ & dr̄ sine ipa nō pos
runt q̄sequi salute r q̄c̄ ondit dūm
pus ex lect in p̄ secunde 2ō ex sidē
q̄ lect p̄ secunde i tuc aut p̄ in aut out

p̄ sēptuntz et ro pay allegat ꝙ ad
portu aplicat ē scim⁹ cū p̄ty dr qm
nadd se ad p̄dcm cā 2 nudi dr
nos nudi & quib⁹ cāt aplus p̄allmi
cos cos sq̄ gentiles ucq̄q̄ 2 sb̄a
nsatz tūt n̄ scim⁹ 2 uenabl⁹ audim⁹
nudos 2 gētos omēs sub p̄to esse au
q̄sionē ut p̄z ex p̄dict⁹ rud sequi
p⁹ q̄sionē nisi assit gra dei ex fides
n̄ sermis no sufficiat sicut sēptua est
ps xuj. ℔ tūstacōm l̄xx ex no ē mist
quisq̄ suc gra dei loqđ & mistaa
p̄ scia dei que facit homem digm
ritatz et ud p̄t tm̄ as esse mistus m
staa pollicita p ob̄ſuacōm legis nē
et mistaa legali ob̄ſuacōm legis
mon̄sayce no intelligēs uolens su
puc bta⁹ no est requirēs dū p
opa meritoria ad q̄c. n. requir̄ gra
to⁹ omb⁹ & euanuerūt auia vēb⁹
sill⁹ uiles fa sūt & sūctes assen
tor sūmi ultimi sicut medicad &
n̄ ualis que & fiat ab nitroducto
ne scia⁹ no est qui fiuat bo⁹ qua
mult⁹ p̄t face bo⁹ mitom suc gra
dei 2 q̄m ipa sub tetu homines quit
labūr in coribilia pcta to⁹ Sepu
lch⁹ pa. ē qui ex sepulto⁹ n. patru
ti sētor exaltet alat sic tles p̄ sēptua
ubi ualia et sicadi qz ex q̄sudauti
tord⁹ os lo⁹ dr xy lignus sub p̄
xmy & capicad ueuentu assidue et
adhc & tēcad quor⁹ os & ubiasp
hēmad 2 male dicatoue 2 aur ad⁹
nala p̄suadēd velocs sagne n
nocumēty Cornes 2 ruste ⁊ nys qui
sinat⁹ gtem⁹ et n̄ inserany & ducat⁹
et cuny paas no q̄ē q̄ fiat ad n
tam ubiq̄ ⁊ē pax p̄ sēptua 2 sb̄a aussu
p̄dor⁹ no est tor⁹ dei q̄ tēsit animalo
au oculos cor⁹ ppt q̄ suc ꝛtatulo
ēnit ad malū. Scim⁹ ⁊ hic sēptuag

allegata aplicat ad p̄ctu dus Sa
m⁹ n. qm ex hc dicat aliqui exposi
tores q̄ sēptua allegata loqu⁹ tm̄ de
nudis p̄dcis qui sub lege moysayca
erāt sed sēptua n̄ mediate p̄dcis de
struit ⁊ dr cata n. scim⁹ nudos et
gentes omes sub p̄to esse silr sequ⁹
n̄ mediate ⁊ dr ut dnc os obstaā
rē ex quib⁹ p̄z ap̄ loqm⁹ & nudis regē
tibus n. obstat q̄ dr hys qui sub lege
sunt loqui sic dr hic sub lege nudi flu
te ⁊ sicad nudi cāt sub lege moysi
ca gētiles sub lege nāli ⁊ dr fides no
n̄ requellat ubi ex no dr hic & hys
q̄m sub lege sunt sed & hys qui sub lege
cāt licet n. lib⁹ ps⁹ & quo accepta ē
sēptua p allegata dat⁹ sit nudis ⁊ aly
libr⁹ veter⁹ ⁊ aly veter⁹ tes. no solu
tm̄ loqm⁹ & nudis sed cet & multis aly
gētibus sicad & relatu sunt i p̄ncip⁹
hos libros veter⁹ testā. Sacdos i. q̄
ps xuj & quo dsupta ⁊ sēptua p̄dca
ℓ ssm⁹ litulez loqu⁹ & rege babilo
nis q̄ ex atu ut dem⁹ sunt ubiq̄ tis ssm⁹
tpoleycā q̄ venerāt p̄cepit allegat⁹
& omnib⁹ p̄ctorib⁹ gnāl⁹ ⁊ hc no alle
gat cum aplus sic p̄dca cord⁹ sēptua
ex hoc allegat⁹ n. ssm⁹ allegorice dus
petrus aut cāt vbi sctū est n. q̄ petru
stude fluxerūt aque n. de hoc no cāt
xc hystoliā ssm⁹ tm̄ allegoricē q̄ ipm
ℓ bat et dr apls Scim⁹ aut rō lex
sq̄ moysayca sub qua gtiē libr⁹ ps⁹
accipiēd legem q̄ā⁹ hominib⁹ libro
tes. sicad sic exp̄ter accipiūt nudi hys
qui sub le. sūt lo⁹ ⁊ nudis no tm̄ &
illis solū lo⁹ sed cet & dnis gentib⁹
rē ꝑt n. intelligi q̄ntū ps⁹ n. ducta nā
alit hys qui sub lege sūt lo⁹ n. de si
mte ⁊ gentib⁹ q̄ē cāt sub lege
nāli ⁊ nudis qui cāt sub lege moy
si ut p̄dcm est ut omē os sq̄ gentiles
⁊ nudi os sētiā. utl q̄ no hēdut

2

16.

audaciaꝫ contritcẽ locꝫ r subdi-
fiat tumḷ cm̃ gra m̃ dieꝫ adqꝫd
ſalutem m̃ qꝫ exoꝑibꝫ legꝫ ſcꝫ mon̄ſti
ne nl̃ualis nõ mſtiabꝫ omib⁹ cãis
r omib⁹ hom̃o/cõia d⁹. r ut ſit acceptꝫ
deo ꝓbitꝫ q ſcꝑdi ꝓlegem cm̃ oꝫ
ꝑcã ſſpli ſitꝫ nõ tꝫ cm̃ rem̃ſſio ſcdm
ſcd ꝓ gra dñi Sz q. ḡ. vid⁹ qꝫ m̃ple
nutꝫ ſcꝫ dr m̃ oblacõe ſacrifi/ꝫ
ꝑcto/ giribꝫ ꝑco ſacdos ut dimittꝫ ret-
ci/ad qd dr qꝫ ũtute illi⁹ ſacrifi/ꝫ fiſc/
nõ dimittab⁹ ꝑctm/ 2m̃ qꝫ dr ḡcb
x⁹ m̃ paſſi le c ſagꝰe Gnnorꝫ thau
rorꝫ auſer ꝑcta/ ſcd m̃ qm̃/ illud ſa
ẽficm̃ erit quãdo ꝑtrito x⁹ paſſu
q̃ ꝑtſtacõm̃ oꝫ ſcãtur maiores/ magꝫ
explicãt/ minores nõ m̃ m̃ pliate r⁹/ v
tute fidei x⁹ gram̃ q ſcente/ eo qꝫ cadꝫ fides
ſint anticꝫorꝫ r modernorꝫ/ remitte
rũt ꝑctm̃/ r nõ v̄t ſacrifici/ r ḡ⁹ ſatꝫ
om̃-exꝑnõ locꝫ cui dr/ orribꝫ ꝑco
ſacdos r dimittꝫ ei/ qꝫ ex fide r de no
uoue eſſicacia/ rem̃ttebꝫ ꝑctm̃/ Vnc
aut ſine Gnr quis out qꝫ ẽ ſcã ſalutꝫ
ſalutꝫ nõ cãt m̃ſi ꝑ fidẽ x⁹ r ḡ⁹ exoleꝫ
m̃ p ſtone/ r dim̃ m̃ dicꝫ/ Sno our
roue/ 2⁹ exo⁹ ab rabſc c m̃ ꝓa m̃ dꝫ
qꝫ ꝓ⁹ our ꝓitu 2⁹ m̃ ſert cordiam̃ ſ
v. eſt gla⁹ Sna ad Gnr m̃ dꝫ qꝫ ꝓ⁹
our totã paſſe m̃ſtr ꝑ fidem x⁹/ 2⁹
m̃ poſ⁹ modꝫ m̃ſtificãr ẽ omib⁹ n. Ea
ꝑm̃ ſit tꝫ nõ Illud ꝗ̃e m̃ſtificat/ qꝫ ſat
dicꝫ/ mta ctna/ ex ſine lege monſtay
ra ſit eſt & fidẽ x⁹ qꝫ gratiãꝫ eam̃ re
apictibꝫ daba⁹ m̃ ſigno m̃ſibili ſpus
ſanct/ ut ꝑ dcte x. & cornelio/ r alijs
gentilibꝫ ad eo cyuitibꝫ qꝫ r Gnr
romꝫ pont mnorem/ d⁹ Vnc aut
ſine lege/ r q ſat deo acceptꝫ/ r mta
ctna dicꝫ/ mai tꝫ eſt m̃ ctab⁹ ſpm̃
ſcm̃ r recipictibꝫ nõ deꝫ qui tꝫ legꝫ
monſti nõ ſinabat teſtm̃ alegr. r alibꝫ
monſt qm̃ ꝗ̃e lex dm̃ apud hebreos

r gen xlv. dr or dꝫ nõ anſcitur ſc
ꝑtꝫ d̃ mat r dm̃ & ſemoꝫ cm̃/ dm̃
vcat r/ m̃ tuſſatꝫ caldeyca que apud
hebreos eſt aurcaa/ hr⁹ dm̃ vemat
meſſiam/ r ꝗ̃e cit ex ſ̃ſcꝫ gencm̃/ qua
m̃ dñit mdeis r gentibꝫ dor ſpm̃ ſcm̃
ad ꝓhcam̃ ꝓfcl̃ r eſſudꝫ & ſpm̃ nõ
ſup omem̃ carnem̃ r ſup omes mdos
ſine gentalem̃ eo qꝫ dñt mſtrãa aut
dei r fidei & acceptꝫ ꝑ fidẽ ihu xpi
m̃ omib⁹ r ſr omib⁹/ r dr ſup omib⁹ cr̃/
ad mdos r alios ꝓ⁹ credentes/ r m̃
omib⁹ cr̃/ ad d̃os/ qui fidem̃ receꝑut r
recipiunt ꝓdicatoꝫ aploꝝ r ſucr d̃or
cm̃ doctoꝫ nõ z/ dicãtur m̃ mdos
et gentales cr̃/ ad mſtificatõm̃ p fidẽ
x⁹ r lo: apli⁹ & fidẽ ſortꝫ cãtate que
mſtificat/ omib⁹ n. Gnr qui our mo
dus Gm̃ mſtificatoꝫ p claſa ſgnalez
et eſſicacez r finalez r tpis q gencm̃
p̃mittꝫ tꝫ Gm̃ mſtificatoꝫ ncãtus cr̃
dr omib⁹ n. ꝑtm̃/ ſcꝫ tã mdei qꝫ genti
lib⁹/ r cetꝫ gra dei x. gra ſm̃ p quaꝫ
apꝑet gl̃oſus/ r ſb⁹ Gq mſtificꝫ modꝫ
tm̃ dicat⁹ mſtificati ẽ tꝫ x⁹ ſil m̃ſt mib⁹
p gratiam̃ cm̃ ſpꝫ r/ r p vꝫ ꝑcm̃ que
eſt m̃ x⁹ ihu x⁹. p pa⁹ cm̃ eſſicacꝫ
nec̃itoꝫ tꝫ qꝫ ꝓſunt & ꝗ̃ ꝓdicatoꝫ
qui z/ ea eſſicacꝫ ire mſtꝫ ꝑ fidem̃
fidem̃ nos deꝫ q̃ngentꝫ m̃ ſagꝫ ipm̃
add addſte. m̃ſ. ſ. ſina⁹/ ꝗ̃ n. &
claũt ſe mſtr/ qꝫ ꝑctm̃ ad totam
uam̃ ꝗ̃ꝫ mſtacõ nõ rel̃iqꝫ i ꝑnitꝫ
gꝫ dr ꝑ rez ſuſcitacõe Suſcn
tant. n. ꝑcãs m̃ limbo ſine ꝑcta
ſ̃bili ad ꝯſiom̃ mſtacꝫ cm̃ m̃ ḡ⁹
tꝑe ſcꝫ gre m̃ qua our ſua mſtrãa/
que ſat dicꝫ m̃ mta ctna/ ut ſit tꝑe
mſtꝫ x. mdis apꝑeat mſtꝫ r m
ſtianꝰ cui/ qui ex fide eſt x. & cnq
credẽt m̃ ipm̃ q ꝗ̃ ḡ⁹ gla⁹ Gnr m̃
ſert qdã cordiam 2⁹ ſoluit obicm̃
m̃ gra c legꝫ gol. & dicit n. ꝑus
z/ qꝫ mſtrãa dei equa⁹ duba⁹ quã ḡ

M

ad fidez xpi & mendacissimo et gentilitate
et to gaudet aplis q̄ nudi no & be
aut gentiles & spūc gloriando manut
& legis ob finacone q̄ tis fuaebant
ut p̄mitia cōia / h q̄ dr dat vt. sub c
unū gregis ad usus nudos / eo q̄ &
spūcū ut mnsio cottidiano vidue cor
ad hc. go refrenada / dr aplis obi est
go p̄stulato o nudi q̄ manut glar
& lege exclusa q̄ ad amoralia / q̄ne
tpe legis nouelio fuit ob finanda / q̄
cirunt meri sigilla / ad vēcte no vī
tpe ō cessat legā / judicialia no ex cl
usa fuit q̄ / debat vnus ob liganda
n̄ lege i. a put tis de nouo i statu &
lege nouo q̄ / ad illa que regnū
xāno p̄ vsū ut. acomodata / spūalia
aut manet q̄ fuit & lege nē / que z
ut mutabilis / rōb. nodū dr ex clu
siū q̄ p̄ qua legem. s. scā est dra
exclusio no fuit. r p̄ legem vetem
que ut ob finacōs actualiz exist ob
at / q. d. no / g p̄ legem fidei. r p̄ legez
cōia q̄ / que spūalis est / q̄ & claiat
dūs dabitrū. n. ut. mstā q̄ q̄ finat
dūs / an nudo / q. d. no / sm̄o est eq
dus gentilis / nulla no ne r dus ge
ntilis r gentilis / sīb. n. rotundz pū. / o sīc
nudi r gentiles p̄ssent ad eo sicut
ab v. pū. / ita redeat ad p̄ / sit ad
finē vnū / q redeo sit p̄ mediatorez
ihm xpm / no. / q̄ q̄ dn̄ & q̄ / s. ge
ntilem r nudo / q̄ mstrat cōia q̄
r nudos cōia sos / ex fide. r p̄ fidem q̄
r no p̄ cōia sol / r ihm̄ r gentiles
sunt p̄ fidez em̄ dei mediatorē ihm
xpm̄ legem huc q̄ nudet aplis ani
dum obiectionē / et p̄ ger̄ verba r silia q̄
ponebat sibi nudi / q̄ & struebat le
gem mōysi p̄ dictam fidei / vt ut. hc.
act xxv. hoc ergo remouet dūs le
gem go / sc̄ mōysi & servū p̄ fidem
& p̄dicationē xpi / ab sit / sed legem sta

tuit / r q finaūt / cōia n. alio est via
et dispō ad alind / ad q̄d ordinā sicut
ad finē / si cessit finē cito no p̄t hoc
dr & stultū magis q̄ finari / et vtiliz
nudet ut alio melioz / sicut z / dnō
tu ad forēz / q̄ cessante fore ut tro
ducta / r vtiliz nudet ut ipa / lex ant
net / sunt queda dispō ad legem
nouā / r ordinata ad pacē / sicut q̄dā
ut p̄ceptū / adrem p̄ forem / tu dicat. z / p
vxri etate dies venet / dat dus / r se
rauy dñi / sit / r dñi nudā / sed dūs
nolim / no ff pactū / q̄ p̄cepit tu pūbz
vxē / sb. / r cio cīb ut dēu / r ip̄m ut ipse
r no lex nouā / no & stultū magis sta
tuit / q̄ / ad id ut quo cessat sup̄ / tui
sit cōmoralia / alia no no sic cessant
ut dicit est / ad maiorez dēoz ut tel
gentia / q̄ / an lex nouā / suo tpe mā
ficiant / r arguit. vno q̄ sic lemti
a xvm̄ Custodite leges meas at. nū
cia / que facies / go dnet i eis / ff mtu
spūalis hominis est p̄ mstiaz / go r / le
p̄ cōia z / tollebā culpā originalis
pcti / que nō p̄ bapt̄m tollit / ff culpa no
auferetur nisi p̄ gram sic ut tenebre
n̄ p̄mne / go cōiatio auferebat gratiā
que mstificat / sīplr / et omib̄ mod
vni doctores tenent / q̄ p̄ cōiatione
daba gra i. / Contra. gal vi. dicti
data esset lex / qua posset mst. z / vnus
ff mortuus esset. r / sine causa xp̄s mor
est ut quemcūs / go rid q̄d sc̄. / sz q̄ lex
nouā / mstificaret / ad hoc huc p̄mittende
sunt queda distinctiones / p̄ z / & mstifi
catione que p̄t accipi dupl. / uno. p̄t re
mst. est sō mstie alio. lex mal
large p̄ significatione mstie / sicud vitia
dr scandū q̄ est sanct. / sīgnū / Oia
dictā est & mstica / que p̄t accipi
dupl. / uno. p̄ sc̄. z / q̄ mstificat homo
apud deū / alio. m̄ p̄ sc̄. / r mstica est
ritus polluta ref. / Circa dictā c &

questio

ōnorum

lege vet⁹ que distinguebat̄ ꝑ moralia
mdialia r cāmonialia ꝑcepta/ si i⁹ lō &
nūsq̄ ꝑfra/ sit plus &nꝰ nūstaſiaut.
eſſ⁹ ꝑ ſcriptu/ q̄ in ſiudit ꝑ⁹ lxxxvij⁹ cuiꝫ
et gl⁹ dabit &nꝰ ꝑ dō gra nūstaſi
cat fōr⁹ Si nō accipiā nūstaſiacō lē
ge sic tota lex nec⁹ nūstaſiabat/ ꝙ per
grām nūstaſiaret ꝑ xpm dandū ꝑ hūt
Totus n⁹ mdus/ status illius legis
vet⁹ ꝑ figūat⁹/ fuit nouę legis/ vt⁹ cor
x⁹ cmd⁹ n⁹ in figū gerebat illud/ Si
aut accipiā nūstaſ in ꝑfra et lex nec⁹
q̄⁹/ ad mōrlia r cō mdialia sic nūsta
ſiabat effectū in q⁹/ ꝑ opa legis/ que
nūsta cirat acquirēt/ ḡiā nūsc/ r ie
ḡitus exp̄ſit⁹ nūstaſiabat fōr⁹ nūsta/
ciā politia/ q nō fuat dign⁹/ nūtā ctēa/
q̄ opa tūs nūsc/ sut ſupr opa ḡnāt/
r ꝑ q̄us ad q̄ ſcutū nūtē ctēc in ꝑ
ad natā/ q̄ excedt facultatē hoīs
nāle/ fiō nec actus vō nūdt n⁹ amp
ꝑ q̄ oz tūs ꝑtō ueniet adeo ꝑ ḡitu/
ad q̄s simp⁹ in fine Secūd⁹ tū q̄
mōrlia alr nūstaſiabat q̄ mdialia
q̄ma moralia ꝑcepta cāut de opibus
virtutū ḡnā⁹/ r nūstaſiabant nūstaā
pōnā virtute accepta/ mdialia nō cāut
de ḡgecūtibus nūstaſ⁹ nūt hoīes/ r
sic nūstaſiabat in stra nūt⁹ q̄m/ Si aut
accipiā lex q̄⁹/ ad cāmonialia pure q
nō ḡtinebant aliquid nūstaſ⁹ ſ ſcd tm
ex lege & tradōne/ sic lex nō nūstaſiabat
nūsi ex cauōne/ r ꝑ hoc & cāmonalibꝫ
de adctorib⁹/ q̄ nō nūstaſiabat in ꝑ
ſiebat ex obedica filiacōn⁹/ ad ꝑ⁹/ in
de/ q̄ tanto dicebāt⁹ ꝑcepta legis
custodiēdo vnc bn⁹ de ꝑ⁹ ḡ⁹. cuadēb
aut ꝑcuaz mort⁹ qualīc⁹ plegiz tūs
gressoribus in ſeruāz⁹ in at⁹ sibus nulle
nt ex & aut ille⁹ legis/ ad 2⁹ de
q̄ lig in tēuasione dure⁹ grā ex ꝑ
nō erat ex tēuasione ſcd ex fide ꝑ
ueniunt⁹ q̄ ḡnt abrahā/ cui⁹ fidi

q⁹

sig⁹/ sunt tēuasiones sic de ſcptis c/ et
sig⁹ accipit tēuasiones signādū ſ
dī r nūstic/ q̄ fide ꝑtestabā⁹ se vnāe
su sapiēs tēuasiones ꝑ se sic at adul
tus r alius si vnus q̄/ cadē ū fides sunt
autēs r nō de nouo⁹ sic dicī⁹ sup
lig nō magis sit explicita rē⁹ nō
dicūt de tēpe⁹ grā fuisse data in cā
siōne alt⁹ aut nō in⁹ datur in bap⁹
qui efficiat̄ ad ḡiā ap̄ passione/ r ia aplē
tā in⁹ essen/ ꝑt⁹ q̄ nō solū est sig⁹
gre in eo dat⁹/ sed ef cā efficax in
sacrāmētalibꝫ/ tū de ſacrā nouę le
gis efficiāt q̄s sigñant/ Ct m

Quīd ergo dicēmus ad ſcūdū
rom q̄ lex nec⁹ nō ſufficiebat
ad ſalutē/ ḡ⁹ quia ad oīa ꝑ ex⁹/ ab
ruīe pīcipe/ Cui q̄ oīa ꝑmo
quid ad ſcūt⁹ sit p fidē xpi/ 2⁹ mā
ḡdo suę fidei i⁹ q̄ in q̄ tūa spēs/ ꝑmā
dm in⁹ tres/ de ꝑmo oīa q̄ ex fide
q̄ ſcūt⁹ sit grām⁹ in⁹ſiantez/ 2⁹
de reducūt⁹ ꝑ mūtez i⁹ r sig⁹/ 3⁹ de
reditat⁹ ꝑmissiōn⁹ i nō⁹ n⁹ p legez
p⁹ aut oīa dup̄ ꝑ⁹ ꝑ⁹ ſcīptuz⁹
2⁹ ꝑtm i⁹ ei aut/ Cui p⁹ dicat⁹
e 2m⁹ dō⁹ dicēm⁹ in⁹ de nūsc ap⁹
dm abrahā r de h⁹ n⁹ atzuez aplē
& ſcūd⁹ nūt ab abrahā/ sicut et
ētā mdi/ 2⁹ dat⁹ n⁹ q̄ nec est p⁹ fusio/
omīs in⁹ mdi⁹ sut dō⁹ r cūt ad
ſtrām⁹ dīs Sic n⁹ abrahā ex opib⁹
tūs leg⁹ glaz/ ſcd nō apud dm/ ex tūs
nusta est admīsta r politia/ r vēdt
honori leg⁹ nūt hoīes/ ſcd nō ap⁹
dm/ ex nō sicut cīuetud vita dign⁹/
ut ſupra dīm est/ r ad q⁹ p⁹ bat⁹ ſ
adūc ſcīptuz⁹ dīs e 2m⁹ d⁹ ſcīptud
ge & abrahe nūstiatōne cuēdēt
abrahaz de⁹ r ꝑpūrt ex fide i⁹ nūs
ciat⁹ est/ r nō ex opib⁹ legis/ Hoc
ſcīptura ex gen xv/ Si aut hoc cur
id our ꝑtm r dīm⁹ in⁹ d⁹ ꝑ ex ꝑ⁹
pōnī⁹ ro ſto & ēdao vōnb⁹ i⁹ ſte aud/

Dō aut talis est illud qd queritur
c'm sicut mōs opantis no tribuit ei
p̄mū gr̄e/ sd p̄ via & but̄ iustā vo
& qua est finis/ q̄ dicit p̄ via gr̄e/ g̃
no p̄t legis opa/ a gr̄e p̄m vo p̄mū
aut/ q̄m opa mōis r̄ sc̄i b̄a/ ca no q̄m
no op̄at legis opa/ c̄redita aut ni ci
qui inf. ni p̄mū/ q̄ne fides sicut dic̄t/
nuta ctica r̄puta/ 2m̄ p̄ottu gr̄e di
r̄ g̃ or̄ nec gr̄e r no 2m̄ ordiez & but/ r
g̃ g̃ sbi sc̄a/ q̄clusio scāp̄s sez q̄ dā
mstrad no est ex opibus legis Sicut
et dāud. hic ponit q̄m & dicto no
a gr̄ aut & ctāta manifesta est no &
dicone no ni dicz/ bb̄or & q̄ltūr
p̄ septuaz/ r p̄o septua allegat 2o ad
p̄ottu aplicā i but g̃o/ Circa p̄m
sciēd/ q̄ but dur accepi/ q̄no mrc
re hec m̄ p̄ria/ alio m̄ spe p̄nt hec
m̄ nia/ r sic accepi h' ad dr̄ & dat
bta nec hoc ssp esse/ tm & us accepto
stat mstrad/ r accipiat ei ad vitaz
bta ssh opibus/ qua q̄uana opa ad
hoc fiat ni p̄sonata ut p̄dm est/
r sb̄a aūc dāud ad hoc ps. xxxi
bti quor̄ remisse/ q̄ no p̄t fieri p̄
opa q̄uana q̄ homo no p̄t p̄ se re
surgē/ apto/ ad n̄. q̄ tolla p̄tm
requi. illustro duce gr̄e/ sicut lux
corpal ad manifestōne tenebr̄/ et
quor̄ tacta fuit p̄ta 2 Titi. i hic
q̄ septua allegata ad p̄ottu a
plicat p̄ modū q̄stio/ cui dr̄ but
r. Hec q̄ne hec. ni spe in ctāsione/
tm manet r dr̄ ne tm in nobis ctā
sis/ du est ni p̄ma r gētibus ni cti
tas/ r redit ad hoc q̄stionez dic̄t di
cim. n. q̄ r̄puta. sic hoc Gen xv.
ut supi allegat. i. c. 2uo g̃o r̄puta
est/ r vid̄ no in ctāsione sed in
nia q̄ ab abrahām no dr̄ erat ctā
ta/ q̄uāt g̃o dic̄t fuit ad eo hoc
n. fuit dat̄ aūc ydatiez Ex̄ssuat

Gen xv. r abrahām fuit ctā sine
ex̄ssuacte/ ea ny dnor̄ ex̄ute/
ut p̄z Gen xvi r sic ny accepit/ Circa
q̄ secūd q̄ sit abrahām ex̄ut p̄cep
tis ctāsionis/ que fuit sic m̄/ fuit ct̄
tes sue fidei m̄ sc̄m ex̄ssuacte/ vn sic
dicim. ctāsio z/ signū distinctiōis dissumpto
usit agentis r ex̄ hoc ex̄ hoc/ quand̄ ommu
in aliquo duo cōmut vnū ut signū tionis
ex̄ alterū ut res signata/ p̄mū est
res sēgtū q̄. s. ipm signum/ ex̄ no est sign.
nisi p̄t̄ rez signatarū/ ut p̄z & exēs
pendēte de tabernaculo/ q̄ no z/ ibi
si ut sig̃ficet q̄mm venale/ cui ē ny pr̄
mutate abrahe rez ordinatū ctāci
sionis fuit ē ex̄ ut signū/ fides aut sic
res signata/ g̃o p̄ fidez obtinuit dat̄
p̄tutatem/ r hoc est q̄ dr̄/ r sig̃ū/ ac
cepit. s. abrahām ex̄ mstrac fidei latet
ex̄ mēte/ q̄ ipsa r̄ q̄ mstrata ēat ni
abrahē ad ctāsionem ut sit p̄tm
ordō r̄ omm gentiliū ad fidem xp̄i re
uocatū ab sēp ctāsione ut r̄putē illis
ad mstrad sicut r abrahe r̄putata fuit
fides ad mstrad/ cui q̄ ctāsio ē/ et ut sit
p̄ ctāsio sēp spūalis/ q̄ z/ passo
ri no hoc ex̄ quisq̄ ex ctāsione
requisi fuit mdū sed r q̄ns r. qua mstrac
p̄ fidē fuit ad ctāsionem abrahām/ r no
n. Hic q̄t̄ ouis q̄ p̄ fidē optinuit hec
dictā/ p̄missionē/ r no p̄ opa legis ut pa
tet/ ctāsione r q̄uis r ad hoc ny dat̄
du. no 2o ubi lex. ni 2o p̄a t̄ est/ qu
alicui p̄missio reddit alicui/ no hoc
re. ad mstrac p̄missionis/ sed ad
opa sequa/ p̄missio illa frustrat̄ r cua
cua sequ no p̄ia aut sed p̄ aliud p̄missu
reddit/ p̄missio no ḡdatur/ sic fuit ab
rahe/ ad ctāsionem ut Gen xvii/ go si
reddita est ex̄ p̄t̄ ctāsionē/ nil opa se
quas/ p̄missio fuit frustratoria sin t̄ et
fides abrahe de dca p̄missione fuit
cuacuata/ sed aut ny quemcūq est dict
de deny quo no p̄t esse statuēdū. & sep
ro Cui no sc̄a/ q̄ p̄missio & tm̄ nūc hec

dicat sit impleta p legē opa et hē z q̄ sr
no em plegem p̄missio abrahe sēm ē
aut sā ē sno. n̄ solū sm ē abrahe p̄miss
io & tm̄ inde sēm ē & toto mundo q̄ mple
tu est & p̄. de sequente & abrahā
z̄ circūcīsione q̄ sāc & q̄ vltō data est
multis omnib⁹ alijs in malo z ut̄ius sed p
iustiā fidei sm est data p̄missio q
dicit. Si n. hijs q̄ ex lē. z ex operib⁹
legis sūt hēdes sūt z q̄ scādt hēditate
ex nuda est fides q̄ nuda abrahā z
semi⁹ eius p̄mittēti ab⁹ data est p̄missio
sēm ei⁹ q̄ hēditabis no est tradita filio ei⁹
ad p̄missionē sed ad alind hē aut est
in q̄ cunq⁹ lex n. hic ponit 2ª ro
q̄ eis est p̄missio q̄ sit. & bonū ī ni
te legis q̄ est p̄ualia ut ex no hērt
finē aliqua alia strapt ut irrita p
missio sm ī tēte lex aut sint p̄ no
tatia ut dne dn̄ p̄ no. hē ex lex
dubat aīa cognitionē pēt delinquētes
q̄ ad uēt ex hoc agi nalā pēt
p̄ deū saluatorē huc xp̄m⁹ q̄m
cognouisset ro p̄missio dna no in
mitebā legē cū esset ut dī p̄ uocatia
roc est q̄ dī lex n. ut̄ius opat. z p̄nocat
mōs dab⁹ obi. n. lex no z ro z vñ
ab soluite de hijs q̄ circūt in sm de
legem ex tūd no sūt mala nisi q̄d
circūt p̄hibita ex uno circūt tm̄ noīa
lia salutē p̄ magis pte de hijs vō pro
hibita sūt p legem ex eo q̄ circūt hē se ma
la no z in tūd simr vñ applis sed h
q̄ ex no circūt tm̄ gñs p̄narratio de
legis sēt p̄. ut̄ maiorē cognitionē q̄ ac
q̄rat pēt z ut̄ p̄hibitionē q̄ ex
citat libīdinē cū q̄ tm̄ nō stud hijs no
p̄cūt ex lege 2ª se q̄ sūt sāc et
bona sed ex q̄d malitiā no ex fide z hūt
firmitatē dicta p̄missio omē semē
abrahe z q̄ sit de semine. sb. no ei q̄
ex lege est sed ī p̄ hijs mōs sed q̄ ei q̄
ex fide est abrahe z gētalibz in p̄. ōdē
tabus fidē in abrahe imitatib⁹ q̄m
qui pr̄ omnī rum z in p̄. tredecim
sēt septū est deū xp̄m ex pat̄ multāz
gentiū posuit te r no solū nr̄os
aut dei p̄missa/ cū credidisse q̄
vnigenit⁹ mortuos z gētiles dimissaūs
p̄ gr̄az q̄ mortē circūt p̄dolatriaz/
q̄ erat ea q̄ nō sūt z gentiles q̄
nō circūt dan⁹ reputatio soia mōs
tasa ea q̄ sūt z sicut mōs ait q̄ di
cham apud deū reputati pter/ plis
q̄ ut acceptōm dñe legis pb̄ z ly nō
no sicut tulp̄ oi nationi se z mi q̄ spēm
p̄ q̄ habēt apli q̄ata abrahā
p̄ fidē q̄ obtinuit hē q̄ut mag̃ uch
sue fidei cū tr dīm in dn̄ p. ex p̄mo
q̄ritu & etat 2ª in sert cōclām i
deo cūta p̄m/ sicut q̄ q̄ p̄missio
sūt semē abrahe/ ipe cat v̄. in amor
z sara x̄. Gen xvii et cū ipe cat
debilis z in ipe credidit p̄missiōm
dñe z no hē sūt no dr̄ q̄ q̄ spēz
sēm in spe sc̄z dñe q̄ē credidit ut
fieret p̄ multā gentiū fidē ei/ mi
tau⁹ q̄ dan est ei Gen xv cēt se
men tuū z in multi⁹ mansa sēt p̄
in plētū est in multi⁹ credidit q̄ quoz
aliqui credūt fidē sorte salutē et illi
q̄d̄ stellis/ alij nō fidē in sorte rilli
q̄ arē arene mar⁹ lo sub̄. z sicut
arena mar⁹ q̄ nec illis z nō est in
finita fidei cū in semen sūt sēt ut
dr̄ plis in scīt in q̄ fidei trā tēa cmor
tūd in cepturā ad q̄nd̄ p̄ secutū
te/ sed q̄ hē vidēt q̄ dn̄ Gen xxv q̄
abrahā duxit aliam/ cuius p̄
ea noīe cetūrim/ q̄ pepit ei plures
filios/ ad q̄s dr̄ q̄ licet in potestā ad
q̄nd̄ in illi de sarā/ q̄ē cāt sēi
lier/ r nona gentia gentila sed nō
dr̄ in uncula q̄ ad q̄ in secūd
est mag̃ apta/ q̄ ex bona dispōi
ne vīt̄ passiue q̄alit̄ sit q̄ p̄

C. b

Justificati ergo fuppl. aplus ab stulit deus nos credentibus de sorde matiaz ordens q nullam fecit adus deum p alleg. Que quit in fuat eos ad veritat concordiam ondendo q vtq; justificati ecclie p fidē et gram xpi eis quem et dim in d. p q p. ouit vtutez xpi fidei in tre deuciu justificatone 2. cuius inp sentiam in nctate legis cessatone c. vp. p. in d. q p. ouit protin 2. remo net ecclesiu dictu c. vp. p. ad quē dim in tres p q p. ouit vtute fidei in justificatone ecclesiu 2. hoc justificatus motu ibi ut q. u. q 3. mod i. ytica p. adque in d. q p. gratiu suā et exclusione bonū. q tollerata mali ē no solu aut circa p. q fidē aut q justificato 3. motu ad justā, stand ab luce est mod. al bere. 18. r este motu ad justificatonem. pt dr accipi uno. p modu simpli et quātus ab ep. recessu atione pi ccatis stand adam sint justificatus in statu in nocēcie alio. p modu mitta tur nil motu qui in cludit recessu atione culpe set ecclie justificat. hoc expe lapse nē r gr. nō accepit. hic justificato verbū ep mutato & nomīat atio aquo sē de albato ab albedine ad qua tiā r no amgredine, seu medio colore diu mapt. hic justificato no de nota actpa nil impiectute aqua upa pit sed agit ad qua tiā itu ep mag. de justificato ep pter remissio. liez vtq ep in cludā. este nō accessus p gratiz ē ad deu sē p agēs p nale. p quantez nō p. sē p agēs in strumēle separatu sicut ei ficato dom. est ab actu este purificandum eus sit ab strumēto quādo r ascen sē ab in strumēto separato. 3 licet tangit hic in justificatone eid fiat. justificata p. ep fidē. stand ep in strumēto separato. pi mitias r penitentibus pace hēamus. q. p. diam q. d. Quitus fidei r actio p. de ec clesiā concordē fidelium ad deū qui ē tā pīal iure justificatoris p dnm nrm ihm xp. qui 2. in quantitatez est me justificationis in strumēto quātu p ep accessum hēt sz ad deū taqua p mediatorez dei r homez in gratiz statz que justificat formaliter in qua stamus in pace r ep. 3. cara etē cō. r regla r pe filios. r sorz qui sunt dei cau filij dei ep no solu sunt filij dei ppe filiatez nē que est in omnibz hominibz r filijs gre que 3. in solis justis, sed ecclie pp filiatu dei gre, que est assilato p stā. p. yo in. p. stinā. cui apparuit filios ei dim

tenor

Vlo scim aut hic qui aplus dicit nos
satisfactor esse qui ad tollendam malicie
nem et qd illud malum aperte ostendit
cum dicit quattuor sit pro amara pe
nitentia cum dicit aplus dudum bona quattuor ma
la pene si pacem tollendi qui tollendi
sedat mistificatio que est pro grauiori dicit
non solum aut sed gloriamur in deo
sed et gloriamur in tribulationibus que sunt mala
penalia et subtractiua quattuor pacis
opa et sunt sicut actus attendens audi su
at fructus attendens ad pacem aut ybalis
et pugnationum pectoris sicut dicit mala pec
cati sentiat per penitentiam cordis sicut dicit pe
ne per oblationem pacem tollendi ybalis
cum non spem et letitie per remotionem bonis
que remota ista et pena pacis liber
accessus ad gloriam spes autem non confundit
erubescentiam in qui cum non frustra
eo qd exhibebat qd cultus dei que est
caritas dei diffusa est in cordibus sicut
lucis per sanctum spiritum qui datus
est nobis non solum
homo sicut sed ecclesiastes in qui peccatis
bus hic in nobis nomine non est quod
dicit hic qui tangit aplus hic mistificatio
nobis et per hoc excludit
a nobis ut quod dicit de ministris ecclesie
sanctitate pacis et per quos et per quos tri
bus qui fuerunt in terris mortis
et resurrectionis per quos christus q. d.
mortis per nos mistificatis exhibitis
non per assistit qui habet quia deus qui
dicit quibus presto mori q. d. optimus
deus qui mistificat metum ut per
eo quis vellet mori et multo magis
potest per hoc mori eo excludit qui pre
sit ex caritate dei quia et quicquid
habet sicut dicit sua caritates in nobis
per ipsum nos mistificatis qui sicut ad que
pectoris exhibitis mistis per passionem exhi
bet pugnationis deo per salutem exhibitis per
qui sicut liberi caritate multo egritu
dine passionem exhibitis meliorem per

gratis deo per salutem exhibitis aduersa apertu
in terra per qui magis est peccatorem
mistificatur quod apertum liberetur et qui no
lo summum per mortem et liberati sed ecclesiam
gratis in christo iesu exhibitis mistificatis
dicat ad regulam deo per mortem
eius nil regulari deo per salutem exhibitis
in vita ipsius et in vita per gloriam ad deum
nitatem resurgentis et qui nitet hic est in
nobis quoniam in christo per gratis et mediatorem
in nos non sum aut sic salutem exhibitis
sed et gloriam in deo et in pura per dominum nostrum
iesum per quem ad spem beatitudinis sicut
et qui aplus sic dicit argumentum quidem qui
mistificati sumus per mortem et multo ma
gis sic mistificati salutem exhibitis per exhibitis
bonis que et qui per in tenuo apli qui maius
est nempe mistificatum quod mistificatum
glorificatur et qui in est hic impius non per
meret de quibus sua mistificatum quod
non opa in ipso tenuit nec qui in proxi
nata re bonum gratis sed mistificat per gratis
per meret de quibus mistificatum ipsi apli
a christo missum reliquo reposita qui in
corona mistice qui reddet in die mi
dicit mistum iudex non sum aut in sed per hos
qui diligunt adventum eius illud aut
nec dat de quibus qui ei sibi via mistice
est reddendus non aut hunc est qui valar
apis meritorum non solum attendi qui
credit exhibeo arbitrio qui sit non et mi
norum nite hic si qui dicat aplus vivum
non sit quibus passiones christi spes ad
futurum gloriam et reuelabit in nobis sed
et attendi si qui credit aspicio hic tam
te in gloriam mistificat per gratis et non
nete ipsum ad opus mutorium qui sit qui
est aspicio qui qui in similitudinem valor mi
ret de quibus bonum in similitudinem ad christum
reddi abhinc apta hic qui out mi
mistificationis mod qui opta in mi
si opta meat claue aut in medicina
per gloriam ad morbum mebri et dispone
dat eo dum per nos mistificatis exhibitis a

plus p q̃ p̃cm ad p̃cm ad c̃ q̃ media
tã ei apposita r dim̃ n̄ d. p. q̃ p̃o q̃ pat
vtr̃q; q̃ ad dr̃m 2o q̃ ad q̃ pcm
tiam i c̃ p̃ma ad q̃ n̄ d. q̃ p̃o & st
but p̃cm ad q̃ali. 2o dm̃ p̃ maiori
tatẽ i s̃ no sit p̃d ad q̃ n̄ duo q̃
p̃o fuit positu 2o remouet ob cm̃ n̄
g̃ntu ibi usq; ad legem/ Eadẽ p̃ / d. sit
p vim̃ homines sc̃z adam̃ p̃cm n̄ q̃
mã n̄tr̃ q̃ p̃cm cm̃ n̄ puta oibus
d. sit & q̃ 2m̃ vim̃ q̃dam̃ mã abeo q̃a
sic fuit mebra eius p̃ q̃ nota p̃cm
originale r p̃cm mortẽ s̃ m̃ pena q̃
p̃cti q̃ mb̃ n. tor̃ ad. sunt corrupta q̃
q̃mb̃ r ñ̃ corrupt̃es p dm̃ originā
lis nr̃e sibi datu ad eo m̃ fuit q dr̃o
ne potuit no mori/ q̃ si p̃e no peccā
sset mortẽ no m̃ tr̃sib̃ q̃ ipo patrie sub
tta est originali nr̃a m̃ pena s̃m
peta r p quẽ m̃ intrauit mortẽ q̃ dicit
q̃ sic dato corpe humano n̄ se esse tria
lia/ t̃q; q̃ sic dato statim homo n̄ sua p̃t
q dicit fuit est sibi penalis r tra n̄ o
homines q̃ q̃dam fuit p̃cm t̃ceo &
secundu ab eo p equacem/ in quo sc̃z ada
p̃cauit omnes p̃cti q̃ qui fuit cauti mebra
p̃mus ipe ad legem hanc remouet
q̃dam/ obiectu n̄ g̃ntu q̃ posset ab
dicẽ q̃ p̃cm no fuit au legem mon
sic co q̃ p̃cm sic diffinit est transgre
ssio legis dne no potuit aut est trans
gressio esse au ducem g̃o r Sed hoc
no valet q̃ apiũ fuit lex ñalis n̄
ata mebr̃ humanis/ q̃d ou sic est fals
t. n. p̃t q̃ est transgressio p̃cm fuit/
tm̃ p multiplicatem p̃ctor̃ lex ñalis
fuit obfuscata/ n̄ tm̃ q̃ transgressio
illius legis no reputabat/ p̃cta tm̃ 2m̃
vitatem cauit p̃cta/ q̃ cauit q̃ ter
homines damnen̄/ r h̃ est q̃ dr̃ usq; ad
legem r toto tp̃e au ducem legis
monstrate/ nec tm̃ p legem dr̃ sunt esse
p̃t q̃ h̃ usq; no fuit h̃ exclusionem

tpis fuit sed potiꝰ excludit aucta p̃cta
au legem data/ hoc no reputat̃ no p̃cm
no m̃ putabat̃ p̃t ob fuscatem legis
ñalis/ no vna causa dubi/ legem mon
strantem a sequa dr̃as fuisse p̃t legis
ñalis ob fuscatem/ q̃ aut p̃cm fuit
au ducem legis p cm̃ pena but q̃nc
est mors ut dr̃m est dns Sz regnant
mors li usq; no excludit tpus fuit/ sed
tm̃ tractat de mort̃ au ducem legis sic
dr̃m/ & p̃cto Eadem m̃ eos q̃ nō p̃cta
r ut pmlos q̃ nō p̃cant p̃cto actua
li q̃ tm̃ fuit mortẽ n̄ m̃ silentes q̃dam
omnes r q̃ q̃dam fuit reos sc̃z & statuta
originale n̄ stricta tm̃ debito q̃ dr̃i cam
q̃ fuit adam̃ r̃ dr̃ fuit̃ r sequā ppi q̃
futur̃ q̃ cāt tpe adam̃ no cāt tpe apli
Sacerd aut q̃ adam̃ no sequā ppi r q̃
pector/ sed m̃ q̃ p̃na m̃ hoc m̃ ce nē
sit r ppe p̃na m̃ est cond̃ m̃ ce gr̃e/ cor
q̃ fort̃ fuit & tra virtute/ dna secun
r corp̃ q̃ vte spus sa & ingrme mulia
sit q̃ & late r cond̃ eo q̃d q̃dam̃ i
esse gr̃e sicut eo adam̃ late fortit̃ e cura
r q̃dam est gen̄ humanum m̃ ce nē sed 2
no sicut & dictu hic q̃d aut maior
tatem r h̃ m̃ duob̃ p̃o q̃ p̃cm ad
fuit p̃cm homis p̃m r̃ dominic dom̃
homis dei r h̃ est q̃ dat/ sed no sicut
& dictu/ tunc dat̃ ko q̃ducit vltim̃
vi/ & dic̃ sc̃z ad r accipit h̃ si p̃ q̃ mor
tm̃ fuit omes p̃ter m̃ multo magis
gr̃a dei r p gr̃am sic dat̃ homis dei
tata vnitas m̃ p̃sonā filij/ eo q̃d vnio
h̃ q̃dam̃ efficaciam m̃ta m̃ finita m̃
plures q̃dam̃ r magis ex certo r bonis
q̃d p̃cm ad. m̃ malos 2a ou̇ mali
oribus m̃ effectu q̃ m̃ effectu nē p̃cm ad.
ex uno ei p̃cto p̃cessit r vnū solū p̃cm
m̃ posteros tm̃ misit/ sc̃z p̃cm originā
le q̃ no p̃t multiplicari m̃ vna p̃sona
sed dom̃ r m̃ sufficiat amultos p̃cm/ s. a
p̃cto originali r actuali q̃ q̃d ac

est mde q̄r imputā eis ad culpā de eo
vone est q̄ sit nolutanda alit̄ no esset
culpa/no dut̄ pt dia nolutaria nolite
posteros ppt̄ q̄ sacendos q̄ adum no solu
a fidat̄ ut sigillū p̄sona sed eo ut
tota ñe quane p̄ius aquo aly & ste
ndut̄ tēpus amouete p vim q̄dtatis
r efficiū eis mebra/no stand homi
adm malum simplr nolutum nolita
te q̄z in mete sic suo aurea ori
ginalis mstre in posteros & nolutaria
in nolitate ade r q̄ no accipit eaz
solu p se/sed p tota posteritat̄ eo onus
posteri p vim q̄dtatis ab eo descende
tes in eo fuerut obligutaz ad debitum
hūdi eaz cui ē aurea originalis
mstre cui debito hūdi eaz sit culpa
bilis ut dny z/eo mito posteros in pu
tatur ad culpam/ Tm est q̄ dicit
q̄ petiy est solu in dia/que no est ex
ductiy sed est ade p creatom q̄ no
peccat eaz in fidendo/ne eis putes
q̄dado/ne put petiy originale tra
hūt̄ ut vi matre q̄ fuit baptisata
q̄ nulli dat alteri q̄ no h̄/sp ep dr
q̄ q̄dato q̄ petit homibus no sciy esse
gre qua fuit p̄hūdtom p̄ regūdoz
baptismales/quibus n. in q̄ Simon
q̄dat sibi sile/no adum q̄dauit sibi
siles in esse gre & statute/originali
in stand cui debito hūdi cauſr eaz
rone onus posteri q̄dauit sibi siles
sz cui dr & sanct̄ descendit ab adam
z in atrucy/r no h̄ duam/que ē ade
in mete/eo originalis culpa dr̄ne
p̄uenit in aduy sibi q̄dta/stand li
quor bonū in fiat̄ ex corruptone va
sis in quo pon̄/et sit petiy origina
le p̄uenit tm ex carne cansalit̄
sed in aia est sibi/ac et fortiscand
in finitas ē in sibi/corrupto eaz tm
q̄dam no z/in finitat̄ susceptus in
corpe no abato formā r debitū
ex pdis pz q̄ obiō & putibus
baptisant/no valz q̄ sicut dny est
no q̄dauit/h̄ ee gre h̄nt sint mebra
ade r dr̄ne est quā petiy originale
te p gram baptismi tollit̄ Cura quod
secundo q̄ no est p q̄ q̄ retundo que sunt
in aduy p baptismū redda/q̄ baptisa
ti rebellionem corpis ad aduy et
inhabilit̄ ad rem in se ipis exprim̄/sed
p hoc q̄ p gram xpi tollit̄ debitū
hūdi dny rationis r aurea dr
ratudinis no remanet ut ē culpa
qua formalit̄ fiat debitū hūdi
illam ratudinez ut dny est sup̄
sed remanet tm ut est pena r ē
ex eade mā cor passiones finat̄ for
tat̄ pugnādo r in finitates corporis
facilit̄ tollendo in quibus admi
at p gram in put ad augmentū mi
ti eloz̄ Tu rides no finali rebut̄
mā q̄ rō 1a cit ad mitat in mortali
tem pp̄m/ no in mortalē que sunt
in statu in nocnat qua homo po
terat no mori ꝑ ad immortalitatez
glie qua no potuit mori ꝑ deū xpō vi
uere in eternum r ca

Quid igitur dicemus hic cū p̄dat
apl̄us remouet cruciem dicta
r Simo remouet cruciem 2o
dictu sua q̄ fuat p vim ubi q. n. mor
tui cū p̄ sacendos q̄ ex h̄ q̄ dicat
capitulo p̄cedenti v. q̄dat & dictu sup
q̄dabit r q̄ in ponebat ca p̄ scendo
apli q̄ dicebat p̄ manet esse in pctis
sicut dny ē sup̄ c. in Hoc aut remu
buet deus Quid igitur dicemus r q̄d
p̄ scendo apli asserut nos dr̄ē ab sit
q̄ petiy ad gram p̄ se no dysponat
sed magis auat q̄ alut hūdi nra p̄r
sequt̄. p̄ petiy h̄c p̄uenit ex bonita
te di qui eliat bona ex malis
no tm sp̄ eliat h̄c ad bonū p̄cauti
sit p̄z in dapnatone malop̄ ex qua
deus eliat augmentū glie eloz̄
C Tui. n. h̄ p̄bat dny sum p̄vi
dentis puio q̄ in peto no sit per
manedum 2o q̄ virtuose sit opand

rhec sut due ptes mistic sc̄ declare a
malo r stuc' hom 2ª ps i libat aut
p mia ad q̄ut my d. qr p°. phat petrū
esse dimittend 2°. dcat dimittend
mod' nō go rrequct tua p'ia pont
r dcat ad q̄ dns duab rūcis tonc
vas ro cas sil pont r dclarat ad au
endcnd ac sciend qr vita sic̄ p̄ aīa
pp̄ac̄ mte sicud mtthe r sc̄te
dnr opa mte r qr hc̄ q̄ur mta d'ng
stat' opac̄o my qua p'n' ocupa' scād
potat, & mta cōrosi rpcau mta petor
r agē iuste virtuosi homis mta Jhc
grādo dnr q̄ri est corrupco alti' et
cg°. exhps fort duas rūcis ad dimit
tend petrū totaī no mauctes p'a est
q p baptm mortu sm̄ pcto rc & p
tia pcta nīl amplius dz my nob appaīt
r q̄r est q dr 2m mortuī r opa pcta
extend q. d. nō dcg cōgo nos mor
tuos cē pcto dns aq̄sīuit q. d. nō &
bcā ignorāt qr q̄ndo bap r p'mitr
mort' ei a qua baptism̄ hr efficaciā
cōsepulta sm̄ r assilata x°. sepulto
qr sicud x°. surr sepult my tra sic lu
pta sat' nīgr my aqua my mortem r
my silā nec mort vr. mte pcatī
Sed ro est qr mori pcō nonc mte
my choato my quo a silam x°. rsurg
cdat r ro sicud x°. rsurrexit ad vitā
my mortalē sīa hec mta grē nō dz
dumplius my nob hr tmpi pcipaz et
hc̄ est q dr et quo surrexit r ipotu
dat eum gloriā sīa r nos sic my trā
pcone mort' calpe q̄n q̄ plātata
sm̄ q. d. p mortē x° sim̄ cwlsi &
pcto tanqua & tra mala r plantata
my tra gr̄e bonā dr x°. hec sacutes
qr uctr ro m r q̄stio pcti sil casy
nōz ut vltra nō vivat tali mta
sicud u° x°. vixit vltra passib mta
ut corp pcti & stīa r q̄ gerēs pcti
sicud dr̄t my dr si oculus tuus fuit nc
quā totū corp tuū tenebros sīt et r
tota q̄ gerēs opa tuor ut ibid dr
glosa ut vlt nō sīmdum pcō nos q

subiacend 2m mort' est pcto
r q̄ sīgit mortī xpi p baptism̄ nīsi
sicalbus est apto qr baptis q̄ & let pc
ti et calpar. Si aut mortuus sm̄
ad x°. q̄ mortī q̄ sīgāta cred m̄ q̄ m
est 2m q̄ cū x°. mta qr qr corrupco
iuste vetr est my choato nonc sac
tes n. qr x°. sm̄cus mors ibi vlt nō
dnabit qr surrexit ad mtā my mortā
lem dampnat mors q̄ sēno luc nō
morīdī corpe 2m aut mortuus e
s x°. pcto r pcto colleudo mortu q
est semel 2mcan. mors x° sufficat
ad tollend omīa pcta pcta
et subta q̄ aut s. x°. vivit &c sc̄ vita
dna my q̄ est & dns mta dna est sibi
nālis, ruq̄ Homo e q̄ mortal r se
cuta est qr pdict q̄ cludit dns ita qr
nos exīstātes p totalē dimissionē
culpe q̄ incurrēs aut ro mta qr
my x°. ihū r pīm x° my trāsm̄ p̄ me
diatorē mrīm Ideo go rrequct post
q̄ my dixit nos apīs ad dimittend
petrū hic q̄ur dcat dimittedi mō my
r dimī my dr p°. & strabt mod q̄
dimissio 2°. o. nos possit i petrū
n. modo aut vitand est p rrepsionē
fr̄mitr rc dc ro go petrū ita qr ad
eq̄ putissimū scālum inducam ad
opa p̄fcienda ut ut ob cdiat p̄ n.
est ordo p̄sus qr apparet q̄ ob
edīr rōnē vcat explicat nō aptet
ca ad malū Sicud n. p̄ fragilē a
dīm ad capcutandī sit q̄cdī my pssio
aut my mdm aut sit apt̄is cdī
ad rāc r sua r p̄fracdū p̄tcd sit qr
fragilitatē opis mali sit q my pssio
my mcbris corp sp̄tis ca ad mal
lū operandū anīa inīgt pcto r
rdr mdīat ppt pcta q̄ sut q̄ tra
dīt r pcto q̄ ad ea q̄ sut my p̄ri
mū scīpm̄ Sz exhibete nos r apta
te nos ad sīmēd ci et mcbra r ipsī
rumēta ad opa iuste p fragilē n. bom

opus sit ꝙ tussio mebr⁹ corr⁹ ꝙ que reddat
pmpte nob⁹ ad op⁹ hom⁹ Scty cui
& q̄ cur⁹ dict⁹ mod⁹ nob possibl⁹ dnū
ꝙ d. qr p⁹ dni portu 2⁹ solut exigm
ctu ad oppositu q̄d ego Curta p⁹ sacd
qr repssio sonit est nob possibl qr ꝓgriz
xpi possun⁹ natur⁹ omne pctm mortale ca
rentibus aut hic no sit ꝫ possibl qr luc
no sit nat⁹ cos pcare qa sic no put
dm natur⁹ pctm mortle qd ita est qr stand
exntes in gra no sic put natur pctm
venale ego qr ssttus in cas no ꝫ tot⁹
sub dia rom sit in carentibz gra ꝺo
no est subita deo ꝛ no no put dm sta
re sqñ in adat in pctm mortle in ve
nientibus in q̄bus aut homo 2⁹ hi
tu ꝛ sine p̄cepto Ciri aut sit de
quigt ꝛ in diabus sonit dicimit
qr hus cam pt natur⁹ omne pctm mor
tale ꝛ⁰ est qr dr Scty n. in nob⁹
ꝛ sonies in diams ad pctm no habut
stand dua⁹ carentibz gra ꝛ⁰ dā no
n. sub lege sic mos dicta que gram
no oservabat sed sub gra sic q̄ cui⁹
dicta gram q̄ tenut, & 2nd ego pcam
nimi⁹ hic remoue que obiect quo
posset sien q̄ d. dny apli no simi⁹
sub lege sed sub gra Scty n. est tu
gressio legis dne stand i⁹ ab⁹ simi⁹
alege ita ꝙ quo ab⁹ tūsgressione sut
vidt⁹ a cui⁹ ꝛ⁰ hem⁹ libertatez agen
di q̄ legem ꝛ⁰ est qr dr & 2nd ego
pcabi⁹ ꝛ nidit d. Absit q̄ dicat no
valet obiect tm qr tpe nouc legis ma
net pcepta moralia ea qr sut de dā
ne ꝛ⁰ ꝛc sut⁹ qr no simi⁹ abti
ab cois obligatoiuc ꝛ⁰ an nestt qi
d. sac dct⁹ scripm exhibet nob⁹ suos
ad emi⁹ mitu⁹ hm est cui⁹ cui obedit
hoc est pse nbtu sine pcto ad mortz
ei⁹ hm⁹ duat ad mortz gehenne
sut obedicnus pcepti dnis hom
stadam huc obtuendam ꝛ in fluto mitz
etnam ꝛ⁰ dnas aut de ꝛ hm no
no est ꝙr n. agend sut no de pcta

q̄ missioc sed ad emi⁹ hmi missioc ehc
dist sine hic ponit ta ex q̄bus la
cida⁹ redd⁹ ob dicenda p⁹ est qr sit
pmpta ad dic obedist 2⁹ q̄ sit no
lutaria in diat extorde p cor n q̄
monet alia mebra in te violutus q̄
monet alias curs ad opacones sias
2⁹ qr sit dispta dspta ꝛ⁰ cauy sorm
dctuc sic cattho⁹ p x⁹ ꝛ aplos p cta
te liberati aut ꝙ quid in dux⁹ apl⁹
ad pctm dimittendi q̄ cui⁹ in duat
ad vtuose agend ꝛ⁰ ex duob⁹ sic ex
opib⁹ fatali te et cui⁹ vtilitate 2⁹ pmi
i⁹ ad cui⁹ cta p⁹ dr q̄timas se ad pcta
dicta liberati aut apto pcm⁹ dimi
ssiom hm sta est⁹ in stac ꝛ obligati ad
istac opacom Qua⁹ dicit⁹ qr dicit
hoc est fatale et q̄ somi rom p q̄ suctu
dnez n. te opac & stabilis redit ut⁹
ad ssm⁹ ꝛ⁰ q̄ cludit sicut n. ex hibm⁹
mebra mra ꝛ ca scast habita ex
q̄suctu⁹ mala finr in mdiac ꝛ ad
finem pcatt⁹ actualibz ꝛ mig tatu
ꝛ pctis spualibz ad mig tatez ꝛ ad
mali mr⁹ q̄ simdem 2⁹ id apoti xxv
c 2m in sordibz est sord stat ad hic
ta mic se gre ex hibete mebra mra
p bona q̄suctu⁹ abilitates ea hmi
istac q. d. id est hanc sic q̄ no ad la
bor regnart in finitutez di que duat
ad glam qua in finitate dna⁹ que du
cat nos ad gehennā⁹ in mstaciam
ꝛ ad statu⁹ q̄ sdam fid apoti xxv.
Sanc sasit⁹ ad hic cui⁹ in esset
hic ad id in duct ex hitus si opis vti
litatem ꝛ⁰ p q̄ pdcom ad dnm
q̄ est in ope pcta dns cui⁹ hm ꝛ finist
ig⁹ spoliati a bono istac q̄ dup⁹ est
mal⁹ in ⁹ ꝛ⁰ qr ego fruct⁹ ꝛ q̄ vtilitatez
hmist p q̄ penitentiā q. d. nullā vtilitatez
hmist sed dup⁹ mal⁹ in ⁹ ꝛ⁰ dr na sic
pcto hmicam mors est ⁹ gehenne et
patiū q̄ cludit vtilitatez istac ntuose
dns ne no ꝛ libertatez apto p cui⁹ dmissi
one hm dut p istac opacom hoc est
futuū vnū & dn⁹ est sic gra in puti

Secunda

et gra m fuit ꝯ dr sine rc̄ Vtum
ctus sed qr deus pmit aīe q dig⁹ m
ꝯ ſupcudia n. mozs ꝫ r pmittit
vlt q dig⁹ ſi q ſuꝑtur opꝰ mcrto
vru m qr⁹ p̄cedit ab ḡnie utl q
gru gēit du mſtia ꝯ gra dut de
to ſuo. ihu dño mo. r pihm v⁹ me
datorem mrm rc̄ ſcſtm c.

Anuigoratus tūs post qua
aplus out ritute fidei p̄ m
pcton̄ dimſſione ḡ qui ⁊ out
m legis tſſacone r dim m d. pteō
qr p⁹ ot ꝑtm 2⁹ q dcuit q m vpo
ſit fimt p mauc̄ ca⁹ octauo p⁹ ad
qui m dño qr p⁹ ot legis tſſacom 2⁹
ca ḡ vendicet ca virtm r q⁹ q⁹
dict p⁹ ad qui m dño qua pmo
pt ꝑtm 2⁹ & dat q dd ſuꝑtu i
cm n. eſſem⁹ cuta p⁹m ſcdm q
lex mo ſayca ſtut m p ſta vc̄ nonc
legis qr ſtatus illi⁹ pli q̄ pucilis
ad gllitus 3⁹ lex pcdtoꝝ⁹ mr ſit
m vpo ad ducendc no ſtatu vili tſſat
pucilis ⁊ta ad ducendc lege nond
que ꝫ p ſtm tſſat dct⁹ q⁹ ad cm
omlia r iudicalia dr go ſic antiquo
vat q̄ d. no ct̄ cat ꝑt Sacrabi legis
logē de rōnib⁹ n. cr̄dentib⁹ aliqm c
aut q̄ſi d. nudiꝰ mo r illi ſacbat
legem humſayca⁹ d qui ex gentib⁹
r illi ſacbat legis cmulem c̄ malex
m homie r ſat q lex mo ſayca nl
omlib⁹ bz ritutem coarctandi q̄to tpe
manet m ſuo robore et ꝯ ipa tſſat
scdm lex mo ſayca tſſat ad ducendc
lege nond no c aplis obligatoia r
ad hc̄ m dnā ox⁹ & mlic̄ que c̄ ſub
lege vir que obligua tſſat p mor
tem vir⁹ vir ſuiꝰ ir ſurgēte no tenet
ad reape n. dr cod. ca. ad r ut hc̄ ſup
vemēte nono q ſcſu r id c̄ mdictm
& mlic̄ ir ſurgēte vc̄ vir qr m hc̄
ad paid mdictm dr go ſic nā que
ſub vno r ꝫ lib ex dict⁹ ritt hc̄
⁊ta ſtrā mei hic qui q dcuit ꝑti
tu aplicans ad hc̄ dm ox⁹ dub⁹ ita
qr ſtrā mei ex cod p̄t r mre gcm
ſq ex v⁹ r cām r nob mortificati et legi
ſq mo ſayce p tor⁹ xpi. r p m corpacom
cu x⁹ ſa mebra quo p bapſm qui eſt
gīa cō none mte r ſpualis r p quā c
arupto mte vcter r legalis qr gīa cō
vig c cōſ⁹ alā q ut ſit alt⁹ r ꝺ qui ex
morte reſurexit m aplā nona mtate
ut fructificet⁹ opa none mte fructifi
cm n. eſſem⁹ hic qui ꝑ ut ſupportm
qdd ſq qr fructificam⁹ dr cm⁹ no c
qr fructꝰ ſcpt nām ⁊ir m qua plan
tat⁹ arbor quaſi no ad fid⁹ r p bapt⁹
crcllunt. & ⁊ra mala r plantant
m bono ſq m v⁹ ut dcm⁹ eſt ſup ſcr⁹
ca⁹ r go dr fructificam⁹ v⁹ r oc eſt qr
cm cm eſſem⁹ m carn̄. r carnal⁹ vmcd
am quſom passiones pcton̄. r q capi
ſcnac carnalcs que bu dur passi
ones qr abiciunt ſtas mrtis ſpolicndo
nos ḡtuꝰ r nullucinando nos m nā
talibus c̄ ⁊ne p legem cāut m qr⁹ q capi
ſcnac p legem cāut ocuſionar⁹ cp atu
te ut dict⁹ m ſit cod ca⁹ qr abā⁹ q
m ducendo id ad pctrationem malitie
ocdm ad m pudice aſpiciendū r mā
mu ad i mundā tangendū r ois mo
bꝰ dr fructificet morti r opa no
ta digna ſacre qr tuc plantata cā
m mala tra ⁊ tuc dut m c̄ gre r
none legis ſoluta ſim⁹ alege mort⁹
alege mo ſayca que dr hic mort⁹
lex qr mortē m ſeruabut ar. leg tuſ
quesonib⁹ m causis multis ut p⁹ lex
d̄ſu illius legis et qr legalia m p
ac̄ y ſimt mortua r p quos tuc so
luta ſim⁹ alege mort⁹ m qua d̄ctis
am obligati ut ad tpus y p qr
ab cm⁹ obligatione ſim⁹ liberati
ro ſc̄. ⁊ta ut p⁹ m nouitate ſpc r
2dm vc̄ ait no nc legis r no m vetuſta
te litt. r no ſ ſam legis vcteꝝ que
eſt lex ſcpta r oc eſt mtllugud qr⁹
ca m q̄bus lex vetus p noua eſt
euacuata & q̄bus plen⁹ dat eſt
ſup lex dut nona bu dr hic

nomitus ſpus q̃ no ſint ſcpta p̃ v̄
ſed m̄ p̄ſd ordiñ aplor̄ p̄ſpm ſcm
vrginalem ordiñ et ligiaꝫ cor̄ dñm
y. De q̃ aut nouitate nouę legꝭ r
uetuſtate, uetꝰ legꝭ m̄ dicit ſᵗ. vē
uſq; dñ ſcē xxxi ętatis dies nemint di
cat dus r ſcriptꝰ. Omnis ſit r omnis
nuda ſcdꝫ nouum no xm̄ pactuꝫ q̃ pcepi
gi cū pribus mᵘ r ſbᵗ. dalo legem
mdm̄ m̄ muſcribꝫ cor̄ꝫ r m̄ ordiñ cor̄
ſcdm̄ cam r no m̄ tabulis lapideis
ul̄ ut cartꝰ p̄ hoc aut q̃ dicꝫ dus ſcdꝫ
nouum m̄ illi q̃ dicꝫ veteres ęſſacer
pus q̃ ſint data antiquis pribus
ut & duat̄ ad ebreos octauo r ego dicꝫ
no m̄ uetuſtate dicꝫ ſed quod nouum
r uetuſtate q̃ dicꝫ ſcd̄m̄ q̃ ſit data
r no ſit cassum q̃ ego ihc quę
remouet cassat̄ actoꝝ pctoꝝ mala
tez ex hoc u. q̃ aplus legez veterē
ex alut legem mortꝭ poſſ aliqs dicꝫ
dꝫ q̃ 1ª lex ſit ſſet mala ſicud ordi
dit mundicꝫ dus q̃ ad ipa 2ª ſint da
ta r no ſint cassat̄ aplus
oudus pº q̃ no ſint mala 2º q̃ ſint
bona ꝫ lex quod ſcd 3º agit & legez
fomitꝭ occasione ſcita ꝫ vidz ad̄z le
gem pª ad hoc m̄ dus q̃ pº oudit
q̃ lex no est pſe causa mali 2º q̃ ꝫ
cum aliqualit̄ occasio ex pte m̄ r o
casione aut cessat pm̄ dicꝫ ſic q̃ ego
dicꝫ m̄ r xº ſc̄z ne ex dabis mihi q̃ lex
ſit ca pcti ab ſit r no ſc̄z q̃ lex pbat
ad ex m̄ illam ſcam q̃ pctm̄ no mtā
m̄ q̃ᵐ cognoſat̄ esse malū 2ᵘᵐ q̃ dicꝫ
dominus ſuꝰ m̄ mundus malo opat̄
ſbᵘᵐ q̃ quod ꝫ q̃ q̃ pctm̄ cognoſcꝫ esse
malū no ꝫ pſe causa peccandi ſed
magꝭ ē causa pſe mittendi pctm̄ lex
nec̄ est hꝰdi ex dñ cum̄ datoꝝ q̃ ſuę
p̄cepti lex malis m̄ cordiꝫ hoim̄ fit
cat ab fuſcatu q̃ multa r repugnabant
liciti q̃ tñ p̄ ſe cant mala r mdm
ea actꝰ m̄ tioꝝ dicꝫ ꝑ q̃ data ſunt
lex ad cognitionem claudendi tñ illi ꝑpo
de quo xº cat ma ſcitur ꝑ q̃ ꝑcep
cat m̄ ſtructus ex debebat virge q̃d
ꝑcauſi ſa lex ꝫ no est ca pſe pcti
hꝰ & ducatus aplus ponit Stulti
ſz q̃ lex dat pcti occaſ dus Sz pctm̄
no cognm ſſe esse malū ſalte m̄ multꝭ
ꝑ ob fuſcatum legꝭ malis r hoc aplus
m̄ pª hꝰ q̃ quamſic ob fuſcatu m̄ ſip
legem q̃ ſunt data ad q̃d̄ legꝭ
malis r no natum r poſt cognm & actu
m̄ tioꝝ pcti dus Nam q̃ cupiſcꝫ uehe
mens. ſ. ce pctm̄ licꝫ hꝰ ex pmatur
m̄ aliquibꝫ libꝝ tꝫ no est & ꝑ tm
m̄ libꝝ correctꝰ ſz d̄ q̃ ſubmittit̄ ē
q̃ aliqui doctores poſſunt ꝫ. i glo
ſa m̄ limaliſa ꝑ ea p̄cipuo dicꝫ ſcptoꝝ
est m̄ ſtu textu Nuſi lex dicat no exo
rare m̄ hꝰ p̄hibens actu m̄ tioꝝ r
mali p̄ occaſione hꝰ q̃ur ot q̃ lex ali
qualit̄ ſint occaſio pcti excepte mtā
voꝰ ab m̄ tioꝝ q̃ homo apetit libe
tatem r ſurgit̄ m̄ hꝰ & capit̄ ordinꝰ
esse libitatez agere q̃ q̃ multꝭ ſuſtinno
legꝭ q̃ tꝫ ē & ſtricto libitatꝭ 2ᵘᵐ p̄hib
r no homo mitā m̄ uctatu ꝑ q̃ p̄legez
q̃cupiſcꝫ p̄hibentꝰ q̃cupiª ſint ꝛgnᵘᵐ
ex tatata / dꝰ ab exoꝛtioꝛ dimoꝛu
p̄ tentationes magꝭ mtā & ita hoies
q̃ ſint m̄ ſtatu ſuoꝛ ꝑ aut ſint ꝑ
ſuſtentatum legꝭ m̄ ſtatu ſuoꝛ ſint po
titus & ut̄ q̃to q̃ ꝛ ad q̃ ſic
m̄ dicta ut ſcat animonias inſtꝰ q̃
indica r vnuſquiſq; legem ꝑ q̃ p̄le
gem data & imoꝛ magꝭ cumulat̄
q̃cupiª m̄ eo exitat̄ r hꝰ ꝛ q̃ dicꝫ
occaſione aut actꝰ tꝫ duobꝫ dictꝫ no
dicꝫ pctm̄ r q̃cupiª q̃ dicꝫ pctm̄ eo
ꝑ ꝛ ea calor̄ pmaduſtu no q̃ ſol dicat
calidꝫ eo q̃ ꝛ ea calor pmaduſtu r ple
gem q̃ ſic ꝑ dicꝫ maduſtu eo q̃ q̃u
et dicꝫ maduſtu opatu est m̄ nec
r augmentat̄ m̄ nec mentitum peccandi
ita pctm̄ r q̃cupiª occaſione dicꝫ ꝑ ma
duſtu modo dus ſeduxit nec thcndo
nec adꝫ ſcuſu ꝑta mortalis r p̄ido
addit nec m̄ ducendo ad opus ſed q̃

lex quida scia ꝙ quid dr aplius lege
no fuisse malum Hic quer dr cam
esse bona r p. sa. portu 2o. remouet
obiacoy vi qui i. ꝙ go z ita p. 1o. dr
sit lex quia ꝙ statuy & dat ꝙ i te
ao legis e homes fiat bonas 3o. ctr
icop lex aut vetus est hꝰ modi ꝙ
ordiat homes ad deu p̄cepta cmo
nlia io. dr scia 1o. n. scia dr ꝙ ad
di cultu ordinata ste ordinabat uste
mmo ad xpm p̄cepta ndiacalia
ꝙ sbr. r ustu. ste ordinabat ho
ad se ipm p̄cepta moralia & cmbz
sbr. r bm. e 2o. go homi est hic qui
remouet qd ad obiacoy vi qui 2o.
q fiat sm ꝙm. i. sam. aut cap. 1o.
fiat obiacoy possit. ab dra lig lex
scia se r ab te sit bona ty mala ctr
p se homi lapso in quo e ctnus ad spm
rebdis que plegem exata ut dra est
stat vim lig sit ab te bm. ad ma
lu est sbata 2o. est ꝙ dr e 2o. go bm.
est in se stg lex in scia e mors qui hꝰ
remouet. dns ab sit no. n. est sic de
vro qua vim p se r dire autquiat
taloem sebrlem r sit e malu seb
riata lex aut p se no est exata
na quia sed mala vel ssima ꝙ
ty exata p̄cet ex hoc malia r
de mo. necnia ut dra est ꝙ ꝙ lex
ex hoc no est dia mala sed dem
ex bono actu dei. a. et ex sua mali
cia scandaliza. ut ex hoc opatur homi
em ad. vel yeyora. nisi fiat in ter
ne aliud scandalizadi r hic actus
em ex ctia in tali one esset malꝰ dr
go sit ab sit stg legem ee malum
homi lapso sed petiy x qcupi. ut
apeat petiy x. ut apeat mala per
hꝰ. x plegem ota nra se porta ma
g̃ eluctat opatu est mortez x
ipa qcupi. ex malia hoc r nccia
de mo duxit me ad petiy mortal
le. sit fiat sup̄ mod x ipa qcupi.
exatatem mucus ad petiy p mala
x plegem occasiona ty so. ita ꝙ ai
dr. hic ꝙ fiat s. mod li ut no tenea
hic causar ꝙ lex p se no exatat qcupi
sta. ꝙ scandr ty ꝙ ad dnm leg
scalta e qcupista exata. p mala
homis r nccia & mons ro scatur
Sam. n. qua hic quer aplius q fiat
sm ꝙm. p testm. leg nalis 2o. dr
p mo ny malis 2o. ny homis i. ny nemo
dr mdna. hꝰ facio ꝙ lex sta dna
nl hna. est nccia & tiaco legis
nalis r io. si est legi nali q sua bona
3 sid. q dio que est p mus coordat et
mior. ipo que acta sub maior bu
acta. item ad ite. ꝙ ny hoc. ꝙ dr e
ps scz ro r sp̄tus que alr noiat spus
et caro r homy tior r exterior. ꝙ rom
po homo e. io. p ꝙ dr disagnu ab nat
p mo nectia. dalia ymagia ambz
r nemonis vnnt. ho no vce r rellat
p ꝙ. id ꝙ agit ho ab nutt 2. m. scia ro
ite. i. dr ꝙ age nl nelle ꝙ. id agit
ny gr. m. homo illud aut ꝙ agit a wl
scap ny pulsu sp̄tus no dr ꝙ age nl
nelle ex ro quemt ei 2. m. ꝙ ho sed put
quemt ea bnut. sp̄tus. supra fit,
sp̄ ro. i. lex e bona que phibet qcq
qcupi. ea. leg seu sp̄tem. ꝙ ny hoc est
q sua legi nali lex aut nos dicta e
hꝰ di. lex nos dicta e bona dns no
qcupiscas ut dra e sup. habet aut
sua. q̃ aplius dicit. dns Sam.
n. ꝙ lex spual e. e ordinas homes
ad scap dei ny statu spus seu rones
ho aut alr su scap. ctnus seu rones
sp̄tus ny pulsu r ho. aplius ut sup dix
ny p̄sona q̃ns quali lapsi in quo plex
sut scptes ny pulsu sp̄tus qua rones
nemdat. rosp̄mo. sp̄ p mo. p tu
p quos ge. q̃ dr. ny bnt rebellioz ca
nis ad spm ro. e. n. opor. sp̄tem
scap no ny tligo ny leg. cosonas

8.

datum legi nalis sed magis quas vlo
n. q nolo 2m vonus dampnet hc ego ne
pedit q sit ne impulsu sed q malu 2m vo
luntatem facio tot q assimilate Si aut q
nolo 2m vonu facio tot p similitudine
q sco legi q bona e qua p sibet id q
est adile 2m dat vte vonus Nunc aut
ita no e quo id q no or illud s q homo
p s q bruta ut dat est sup Sz q ista
tat ne me petu n. q cupi q dr petu no
sup Do q ne pellit ad hc opand Sic
n. p expiendu rebellionis ctemus ad
spu q no fuit ne me n. ne carne ma
bonu n. ne clmdo ad bonu sed magis
ad oppositu r dr ne carne mala s. corpali
r corpis p petu add q te ne clmdo no
sint ne cte Guduq p statu ne nocumc
vl alit ne carne ma q d male expte
mei s. ne vouc no ne clmdte ad malu
sed ad bonu 2m n. s p pal ad optanda
bdr Nam velle sz bonu adiacet ni
vonu p fide aut bonu no ne nemo ppt
s nalit ne pdicutez No. n. q nolo r
exponu ut pus repetio p emdem pue
ad maiozz assez Tuncio hic fuit ot
de pcepto ne legis nalis ne bonis cui
q cordat lex papiedo illa que ho wlt
et agit sed do dat rite vonus ut du
cole putes Horatz r Lucani et hc est
q dr Tuncio i legez s. q soua nuchi
voluntati fuit bonu s legib nalib dat
qui in malu ad iacet q magis p
rupte e homo ad p siacendu malu
ne ope quam bonu ppt cor ne pcuez
ne q dr cor n. legi dirci q cordo s
ne tiorem Gomez r s nalis re dat
q re dr homo exterior r spualis exterior
Sic hic fuit otde ex dns ex lege
nali r dna q fuit & fuat & lege
domit cui primo maliad ot hc ab
ea libar petat i Infelix ego homo
Cura p ne ot cui malia p hc q no
est legi nali q sona s magis q triuna
r io no dr lex nisi p modu tuspla

conus ma bonu ad mala tuffcne q
sic dr bonus latro et iuto metha
r hc no leges tyranno leges di
cut r e & lege domit & qua dr
dido aut alia leges in membris meis
n. in diadem que fuat membru tuo
ma ligata ad malu r sic dr lex alie
gnas repugnatem legi mee
n. legi nali que e in psa mea r cap
tuatem ne in lege pta posue q pe
candi q teuet Gomez in peto sicut
captiuu in carce Infelix hic fuit pe
it liber. d. in p a filis Guidi Infe
lix ego homo ppt corpem ne et mis
me libabit & cor re mort hui no dr
& cor re absolute quia fuat ad bta vi
am/ que no est p sce beat du sint suo
cor i revnita sed dr & corpe mort hui
q sa resurgent in cor re in mortali
et nuq apd Gui aut dei p ihm xm
rc et ma in puti libeat alege so
mit in q p est culpa Vnde r sic uat
p hapta pmi mot no fuit culpa sed
solu pena r expiande vt matia in futo
no libabit et alege somit in q p est
pena qui reforbit cor hui uat me
q figatu cor dubitat seu ad ptpl in o
co petas legi q dit Sed ego ipe i vi
te puta mete primo legi dei. s in dia
conu vonus Cane d. r s in diaconu
ctemalitat primo legi pta Dc. c. q.

Nchil ergo mut Post quam
Naplus aut tessaconu legis stam
pp in Huc fuit ot q d. fuit tr
ad hend mu so ne vida nudos ta
qua exposos reduce ot exacta cos sim
assay ctu ye. p a in d. q p o ot q ad
hes os valitatem so modu cui seu
finitatem i et so nos repabit q
ad huc in d. q p o ot stray hui i q tu
ad enasci mali so q tu ad q secu bom
i et Tuncio n. spu dei agit p ma ad
huc in d. q p mo port in tentu et
dat quy i ma q in po le Cura p ma
di Virgil q mut dap of x nulla

Dapnatoms ca c hys qui ihu xo
fuit p fidem caritate formata/ qui no
h cautle ambulat. r opan. sd magis
h spm qnatu ad opa ex fide secuda qz
fides sine opibz mortua z Jacobi 1o ca.
Nulli g. n. dapnabr. msi ppto originali
nl mortali nl ppria p aliu ca p
que modo sa pres & secudabat. r imm
bu quamis esset libati z mudati ab
originali ppto r actuali r apenda n
ca ppto ad. aqua fides d libat n
ptiu n baptmo qui e sacmentu fidei co
mita totaliter virtus pa6is xpi qui ab
stulit n pdimentu nc so dr lex. n.
pt vite n xo ihu lex. n. cuncta dr lex
pt/ qz n pssa fuit corpibz p spm sanc
r lex nre quia vinificat p gram qz
q sicut sacra nouc legis libabant me a
lege pcti r ab obligatoe ppto actuali
r mortali r mortis qz tollit omnem
pena debita ppt sa mit monetes sal
ta exolant ad glam Viam qz n pole
hic qui & dat dan sum. s. quit lex
xpi libat r dim. n. d. ps qz p. & dat
modo hoc libatoms 2o port. distinct
ablua n h spm r h m pctm actuum ab
qui n. Cura p m q fide nuda e qz 2m
ullm tps ab saluat n i p xm dct
mo. Nc. n ad n e sb celo datu hoc
mbz n quo oporteat salvos fie
ri aut salus pt dupr applicari
duo. p fidem r p p m salvabant
pres vetes testamenta. s. p fidez xpi
ventura/ ad. n. dnm fit n effm hu
moduc h actu dic/ sic simus mou
agentes/ tz d. re vo est actu duc/ al
lio. applicat p sacra tm sic. n. edi
fi ois nulis catholica est ad effm pu
mam/ cui n spmme his quatu se
cus no separata sic n sanctificat. p
gram/ & tm est ad effm publice quan
tas xpi sed n spmmetu quatum
sacra no nouc legis sic n spmmetu
separata/ recipit ad qz virtute ad. o me
diate humane p/ sicut secus ag n

edificatoe p motez artificis/ nec ma
nu que z n spmmetu q mictu Talis
aut vtus & si sen actu/ no sunt n sat
mict vetes legis/ que no potebant hoc
vtutez tales ab humanitate d. sumta/ qz
causa efficiens no e posterior suo effe
tu & qz e qz dr Vta qz n pole cat legi
r sufficit legalibz efficaca dat ce
remonialibz p quo n signabat. s. lex ve
tus qz n qz cat n ppria ppt qz sacra
illius etatis r n firma dur sal m.
p carne qz mdabat tor r tm tollenda
a deam vivent. pfitentes in egressu
templi/ stigentes ex tactu mortui r
hodie pp qz dur mysta carnis hoc. n.
d. filius sim i silen mittes carnis
pcta qz assumpsit carnez passibilez no tm
peccatricem r & pcto r. & scipso sic ho
stia pcto sicut dicat. osse. 1o pcta
pli im comedit/ qz sacdotes hostias p
pcto comedebat dupnabant pctm r &
lenit p sua passione p tanc r n
homine f id pb secordat/ est qz tanc
sat dr mystificato legis. r. promissam
lege/ que gratis mystificatem promittebat
aut f nos q sebant p suple in nobis r
nat p bap m gratis q scutem p tutte
ap. dinata ut petrus est e 2m no f m
tanc f f m spm ablam/ p bona opa
qz fides sine opibz no sufficit ad salute
cui sit mortua e 2m eum Hic quis
po. Dissero uos ambulantes f spm
r sm tanc r dnm n d. p. quia pb
ponit. Licet dissero ho vim ptis im
mico i deos aut eas nfert. contio. Er
go fides Cura p m ponit. p. d. dissero
quatu ad mdicu cui dr e 2m eum
hm tanc/ sit. s. ambulantes q tanc
sit. sapuit. r. tranalia bona indicat
melioni bonis spualibz eurone ty sit
ligna febricitat n secta ea que st
dicta indicat amara e malis e
n dul/ sicut his seus Cui. ho ethyard

VIII

C Im no. sp̃m sp ambulat que sit
spus scorū spualia bona carnalibus
sponctis sic lucrna bn disposita bn
mdicat de seporibus Sp̃o. po. distare
nt cos quatn ad essay cu dia. Many
p̃knacia carnis q̃ ab bona carnalia cō
tte sat nr dire. p sca. dyos est. x mor
te effigt culpe. rchene. z alij nē ex
carnalit vincntes srcpt carnis motū
Sm̃dnad aut spus quid quis spua
lia bona disacte qrt. z p sequm vi
ta et pax. x nuct vitam qrē nr puri
et pacem qrē nr sine. ibi p sca pax
Getur. co. dy appetit. tō. quietā. C Im
aqua carnis nr nmitu est. dco. x rebe
llas cuj quadat. jo. sb. dr. legi. n. dei
no est scitu. z p quos nr. ipi. dco. rlcqu.
ptcpter. pp. dy. dr. saluator. dr. nr. Nemo
pt. duobus dnis. sm̃re. s. q̃ nrīs ste
est nr. ppositū. vos aut. hic qui. pmit
vnt. p. t. mittuntur. s. ablan. sp̃m
scm. dr. vos aut nr carne no estis. x
esse no. debet. sed nr spm quid renati
estis p bap. cy aqua. z spu. s. joh. nr.
si carne spus dei fuat. nr. vobis p scm
aud. nr. terra p bapt. acceptu. dy. dr
ad cy. cludend. cos qui post bapt. nr
ad nouitu. vite ruit. & quibz sb. Si
quis aut spu. x. no. bz. dy. cca. aqua
no. zem. s. nichil. p. grauy. cor. quia
mortuus est. pp. peccatu. x. iudicendi. ca.
subiectus. p. ade. peccatu. q. d. q. mortalitas
no. nr. pedit. fructu. cy. x. nr. nob. p. grauy
dy. licz. repa. gna. nē. p. vnu. fra. sit. su
fract. quatn ad cor. z. aiaz. tu. ordina
te. nob. dā. C Ima. scam. y. fruct. p. o
cor. passle. z. p. resurr. ad. vitaz. nr. mor
tales. fm. z. fideles. qui. sut. cu. membra
sibi. q̃. forma. p. grē. nr. sificatem. aiaz
q̃. ad. fruc. fruct. cor. passle. q̃. i. q̃. sui. fe
cundi. nr. duct. nr. mor. tem. cy. ex. duda.
gle. ale. ad. cor. z. hic. est. q. dr. Spus
no. mint. prusta. x. p. grē. nr. puri
C Im. est. spus. x. di. prīs. qui. suscepturi

chm. x. nr. amortuos. fructu. nr. dob. p
gre. p. secuā. C Im. suscepturi. chm
rc. x. sllit. suscitabit. nob. ad. vitaz. i. mor
tales. Ergo. fres. hic. qui. q̃cludit. nr
tentu. sc. q̃. fideles. fuit. ob. cur. spm
z. no. carnis. z. hic. z. q. dr. Ergo. fres. rc
z. pz. cy. das. lucrnis. i. Si. aut. spus
sca. carnis. mortificauit. appetitu. sibim
pprij. vilit. x. restituendo. nuct. vita
gre. z. p. ca. gle. C Im. uaz. n. Post
quā. dplij. o. fram. ad. besioms. ad. nr
futu. ad. cnasiom. mali. hic. qui. ad
futu. ad. q̃sectacz. bn. z. dim. nr. d. p. q
p. o. & stat. hy. bom. magtudine. no. p. cm. q
tatiu. nec. ibi. C Im. d. ergo. dicm. q. p.
ad. fruc. nr. duas. q̃. p. o. magtudine
hy. bom. q̃tu. ad. futu. p. o. futu. ad. actu
mutorum. ibi. Sic. at. p. a. nr. no. quā
pmo. & stat. ppositu. nr. futu. gre. p. o. nr
futu. gle. i. Si. aut. filij. cirat. p. nr. sacd
q̃sicud. de. quakey. p. fluu. monet
creatas. ad. p. fces. suas. nales. sic
p. fluxum. spakey. monet. creatas. violey
ad. bonū. fr. nale. z. rel. nr. fluu. q. retur
ad. doctorbus. rc. fuct. q. dimus. z. c. p. a
ppa. cppte. & i. ad. futu. gre. q. sequ. du
Fruc. at. nr. fructu. qm. est. q. medam. no
to. dna. aliqui. scau. z. rc. rcapiet. gratiam
dij. aut. repellit. spm. rc. futu. gre
no. q. scau. futu. rc. ad. rcapiendas
dr. C Im. uct. rc. spu. d. fructu. no
tom. dam. sequ. et. nr. q. rc. rcpt
melior. pmo. qua. sit. hmana. no
z. nr. q. dr. plus. nr. sili. & bn. formato
ta. & bona. forma. hy. filij. di. sit
x. futu. gre. q. scau. p. q. sut. filij. ad
optim. z. bn. dr. C Im. uaz. spu. di
acquit. rc. q. dn. q. nr. fruct. mlti. &
sit. nr. vita. puta. z. no. qm. futu. gre
no. scau. sibi. muto. nr. putat. quia
q̃. sp̃. dno. nr. fructu. est. vltia. dispo
ad. q̃. uaz. futu. hmana. que. sat. & filiacom
no. sub. dr. no. cm. acceptu. sp̃m.

no.

fumtus ⁊ tm̃ ⁊ mstore sicut ⁊ vetꝰ legi
q̃ sunt lex tor. Sz dat qui ⁊ spm ad
op̃ omnꝫ filiorꝫ dei p̃ gr̃am ⁊ in quo
clamam⁹ ⁊ dñm ⁊ vocē possum⁹ Abba
pr̃ Duo sut norma rē & sigñata v̄ba
ch̃ntꝰ altꝰ latinꝰ ad sēs & signa
dū dupliciꝫ rei p̃ritutꝰ ⁊ dua est
q̃ nos homo ⁊ malis q̃ p̃ c̃ om̃ia p̃
creatꝰ alia spualis q̃ p̃ c̃ mstꝝ
ru p̃ gr̃am ad op̃ om & q̃ ad hoc
sb dr̃ ⁊ pc̃ spus si sons q̃ c̃ tra p̃ma
m̃ tri rē testiꝰ ⁊ redd spūm mō sa
ꝫ q̃ filꝰ dei ⁊ sum⁹ lex ⁊ nullꝰ scit
via q̃ nisi q̃ se filꝰ dei p̃ gr̃am ad op
tatꝰ tm̃ pt ꝫ hoc p spūs sc̃ reuela
tꝰ ⁊ q̃ nō sc̃bat aplꝰ & se ipo et
alijs q̃ibus sc̃a est sc̃ipt reuelaꝫ p̃ q̃ dr
⁊ Cor ⁊ nō adoptiꝫ spūs ꝫ nisi dei
sed spūs q̃ in eo dr̃o c̃ ut scam⁹ q̃ nō
duo do dr̃a sūt nob pt eo⁹ alie ꝫ
eo p̃ni q̃ spūs ⁊ signis et miraculis
reddit testiꝰ ⁊ v̄itē autho⁹ fidei p̃
qua efficim̃ filij dei ad optim̃ Si aut
filij ⁊ hr̃ q̃ nō p̃ ad ꝫ fessionē ad
op̃ q̃ hr̃i gr̃e q̃ sequm̃ sub q̃dicōne tm̃
et nō p̃ꝰ ꝫ⁹ et ꝫ ad aliqd q̃dicōnē nos
m̃ duat ⁊ exīstꝰ Cur p̃ꝰ dr̃ Si aut
filij ⁊ ad optim̃ sum⁹ p gr̃e ⁊ hr̃i ⁊
hēdes p q̃ nos cum⁹ p̃ q̃ hr̃itꝰ gle hēditas
cū stabilitatē m̃ portat ⁊ lir et hr̃i
mur ⁊ gle ⁊ duct at dat q̃ nos q̃
filio adoptiuo & hē aliq̃d p̃ hē ⁊
p̃me ⁊ get aut hēditas ipa dr̃itas q̃
est bt̃ obitꝰ ⁊ q̃ nō dñi ⁊ m̃ p̃ter
ꝺ tō hē aq̃ nob bonꝰ nō tri tō ꝫ
vn⁹ est alꝰ beatꝰ ⁊ ꝫ nō filijs
dñi hēdes at ꝺ q̃ ē nālis fi
lius dei rē p̃ placitū ad gl̃am ame ⁊
cor̃ sicut ipe Si tri q̃ patim̃ tollā
nob pacē vite p̃ut sicut ipe ꝺ ꝺ
ut et glorificetū sic dra luc vltimo
optinuit pati p̃ꝰ ⁊ rita m̃ tr̃ire ⁊ gl̃a
sua Exīstimo hic m̃ duat nos ad
hanc q̃dicōnē p̃ꝰ vocē ꝫ⁹ ꝺ ⁊ Sanc⁹

cum ⁊ nō aut q̃sistit m̃ hē q̃ p̃mū
m̃ q̃ abiꝰ q̃ dedit mihi mm̃ m̃ tolle
rā⁹ passiōm p̃ q̃ patiēt⁹ sit mi
hi tollēdē et ꝫ est q̃ dr̃ Exīsto nō
q̃ nō sut q̃digē pacēs ⁊ equales pacē
cum⁹ tpis rē Secūd tm̃ q̃ passiones
put dū⁹ q̃sideram⁹ q̃os nō accepta
alibi ꝺ arbitro rē loq̃ Sic q̃ aplꝰ dicit nō
put spūs sc̃s monet libꝫ ꝺ arbitrū
est accepē cum⁹ p̃m⁹ ⁊ rē ꝫ ibi mitti
ꝺ q̃ digne q̃ p̃m⁹ mitti est cum ꝺ bo⁹
tm̃ p̃mio vltꝰ exp̃tuo ēternē ⁊ homo
q̃ dr̃ omnis creatꝰ dr̃ vltio ꝫ Secūdē
cūm⁹ omnē creatꝰ ⁊ omnē homē quid
que ꝺ ad angelꝰ p̃ intelligē ad alios
p̃ sentire p̃ vegetari ad plantꝰ rē p̃ ee
tm̃ ad lapides ut dr̃ ggr̃. omnia p̃ q̃ ⁊ rē
p̃ sil⁹ q̃ est omnis creatꝰ ⁊ reuelatꝰ
filijꝫ dei exīstat m̃ bt̃ celesti ꝺ ⁊ q̃
clare vide. Exīstat p̃ paradꝫ vam⁹ tā
cum ⁊ possibilꝰ mortꝰ ⁊ m̃ tribulatōr crā
turā ⁊ q̃uis nō subita est nō volens
⁊ p̃ p̃tm ad q̃ nō est voluntarius m̃ nobis
ꝺ pa voluntate Sz p̃ eū q̃m sbiecit ea
⁊ p̃ ꝺm̃ patent⁹ sum⁹ m̃ spe ⁊ ⁊ ꝺ
fute q̃ ⁊ ipa creatura q̃uis libā
a seruitute corp̃or ⁊ q̃ m̃ in hoc abac
glā fict corꝝ immortale Sem⁹ cum hoc
q̃ m̃ duat tollaū ꝫ a me exp̃ dr̃a
p̃ est creatura ⁊ irrōbilis q̃ sut
m̃ q̃ nima tm̃ simulacē q̃ nos q̃ tō nō
corpalis melior ē cū homē ⁊ p̃ q̃ nos
ꝺ ⁊ similꝫ passiones tollaū patet
ꝫo ꝺ Sem⁹ ⁊ q̃ omnis creatura m̃
gemisat ⁊ p̃tinet p̃ ꝫ metha ⁊ illā
tm̃ simulationē vidēs sicut p̃ apūtio
p̃ visū p̃rati cum⁹ ꝫ lo nō Sed q̃ ⁊ p̃ꝰ
aplꝰ ꝫ q̃ plem⁹ aer creatūs ⁊ rē
p̃nit spūs sanc⁹ ⁊ tm̃ patet tollā aut
ad usā ⁊ dilatōm gle m̃ spe ⁊ ⁊ ꝺ fute
et ꝫ ē q̃ dr̃ nō solū aut illa ꝫ nō
lis creatura m̃ gemisat et p̃tinet
Sz ⁊ nos ipi apli p̃micias spūs hr̃ie
⁊ spūs ꝫ m̃ maior plem⁹ Et ipi m̃ tri

hēdes nō
hd nō

nos gemim⁹ exules in tribulacionib⁹ r
ad optatum filior⁹ dei exp⁹tantes r pnim
ad⁹tur filys adoptionis exp⁹tan
tes pacet redemptor atq⁹ inf
fict cor⁹ in mortale r ce redime atq⁹ⁿ
Spe n⁹ra in sa sim⁹ r huc re qua dn
sim⁹ in hac mta qp ybat qui d. Spes
aut que vid⁹ nō est spes q. d. Exq⁹ no
vid⁹m⁹ dn clare sim⁹ in dei expectatō
ne Similit aut Post qua ot bⁿ⁹ qp
q scim⁹ quatinꝰ ad hitu ad gentes
ipe x⁹. Hic qui iden⁹ ot quatin ad actu
mutom r p⁹ in actu in illis f⁹ in actu
affis i sim⁹ aut Circa p⁹⁹ secund qd ois
est exp⁹ssio & sidery r nō ē actus mittat⁹
p suppositū in actu volut⁹ et qz meritō
sit prud⁹ ē inre qz sup x⁹. Co sicut
& sideriū⁹ et petim⁹ qz in nō exp⁹dit
nob. Unde paul⁹ petit a mortuis stimu
li i⁹ Cor xv q in nō expedirent sibi
ip⁹ qz nō sint exaudibiles ad gentes at
x⁹ durgunt in petendis adeo r hec ē qz
di. Similr aut r in p⁹dictis bois
que hem⁹ xp⁹ ad gendo hem⁹ ecc⁹a
que sc⁹ē Spus adiuuat in firmi
tatē nr⁹m nos dirigendo s⁹ ad gēm⁹ xp⁹
qz qui ad het x⁹ vn⁹ spus ē cū eo vsq
quo oriem⁹ sicut oport⁹ r exp⁹dies ē
ad salutē r sem⁹ in ea virtute sed sicut
in hec & sem⁹ r hoc de fructu supplet
spus sanc⁹ io sb⁹di Sicut sps postulat
pnobis r postulat nos fecit sicut dr
Ecy xxvj. Dixit ab initio nre q⁹ni qz
tuncas dnm r alios cog⁹sce fcta Cui
aut struta corda s. d⁹ pr Sat quid
de sideraī r de sideratur fit Quid est
n⁹ sca pies r f. r ss. Alio exponi p⁹
ista de spu angelico nob dato ad custo
dia qui dirigit nos in orando r in dys
actib⁹ bonis r exp⁹. Lic ista Sic
aut et spus angelic⁹ adiuuat in
firmitatē nr⁹m nescim⁹ dirigendo q⁹ hic ē ex
tra et sollicitat est & inm salute vsq
qd oriem⁹ sicut oport⁹ ad salutem
re sem⁹ ip⁹ nullis nr⁹ meritis sed
spus postulat pnobis pces nras offen
do dō Job⁹ xlj. Cui oculi tui lacrimas
r sepellibus mortuos r⁹. Ego ob tri
li origine mea duo gemitibus r cruci
tabilibus p⁹ & sequā augtor de
scriptū p⁹ salute hom qz ī mi cruciabile
a nob⁹ cū nō est q⁹ssabile p⁹ste Cum
aut struā corda sc⁹ d⁹ sat quid & si
derit quibus qz nos angelica ē subtō
manifesta qz f⁹ dn r sc⁹ r ordinate p
sas postulat Scim⁹ aut hic qm
b⁹ hom ad gēndū x⁹ in actu volut⁹
est diligē p quo alia bona dignat in
dn r dicat Scim⁹ qm diligentibus
dm dilige salutare r p sc⁹ habuit omnia
cooperā in bonū his qui secm ip⁹m
vocati sunt sā in puta p⁹gressum satisfactez
sc⁹ī n⁹ r pcta in hom p⁹cipiunt et spon
sores et aduocatos resumpsit r cū in gla
cor⁹ ad hom sat p⁹tor⁹ in eor⁹ scandā
ia tantes vltiez ad alium militē qui
stinat in bello triphat eis nō q⁹ dili
gut dn f⁹ in p⁹cinctu in stadio tui pcta
sic nō odit ad hom cor⁹ io sb⁹di vsq
quos p⁹scit r p⁹destinauit r nō a
lios q⁹ formes sicī in magnos filios in
ex filiacō adoptiua dei est quecūq⁹ fili
tudo filiationis nālis dīne Ut ipe sit
primogenitus in multis fratribus i. fide libz
de nō q⁹ simil⁹ nos vōre fiz hebē
in Secund aut q⁹ dī ē Quos p⁹
scit r p⁹destinauit p⁹ sed nō accipit
h⁹ put apparet p⁹destinat⁹ sicut de pma
dī dur p⁹ sata sed data Hic put est
fabulū ad p⁹destinatorē cla n⁹ adeo
p⁹ q⁹ scit ab eo ip⁹ nō eligit equoriab
et accusatio nō ī ubi p⁹fessio in hom
tis ip⁹ ad p⁹destinatorē et hoc sequit
ad bona q⁹ p⁹destinat in ipe q⁹ferimur
io sb⁹di Quos aut p⁹destinat hos et
vocauit ad fidē ad se liberat⁹ tribu
tum cor⁹ theodo et q⁹ vocat hos et
iustificauit p⁹ gratiā Quos iustificat

Hos r magnificamt p̃ clar & gra est
data ecc̃ia & ꝛmus ergo dicem⁹ Post
quã ot magnes hoi ad hẽa⁹ & q̃
qm ot hō tm̃i tatũdines & no pt
ab clas amoui p violẽa ad hos fbz
Si & ꝛmus pnob & act⁹ h̃ p & & dey
est p clas & ꝛmus qm nos q. dicẽt
nll⁹ & nll⁹ pt resistẽ pcta dñe r
pclas qm ot D. & ꝛmi p̃ filios suos
nãli no pepat rex & mãy. dilcõe
ad clas, & ꝛmo no rex augmctue
amaoi & pdam bo⁹ no pt tolli
ab clas p actã⁹ dño fbr & ꝛmus a
cõsabit clas & i my mãy finali q
d. Nullꝰ r causa fbr dñus est qui
mstrat smalis p clas io ps a di
sa & mo⁹ no audebit imitari n & c
p modũ q & imputamus fo fbr
& ꝛmus 3 qui q & puct q. d. nll⁹ & fbr
vo & he v⁹ qui mortiꝰ & rex & qui
mt̃pellat pnobis apud pirum ond
nos latus & vluca r tollit omnes
q & p ot causa & ꝛmus ergo p⁹ qua
apl⁹ ot & v⁹ sit ad hẽa⁹ h̃ qm
ot hm̃ ad hẽa⁹ nos qm dz & c
sirm⁹ quã finitatez ot dñr p̃mo
& pte cor⁹ 2o & pte aie, ibi Cetu
sũ & pte no cor⁹ apz finitus hui⁹
ad hesionis qñ quis pulla pa⁹ & c
illatu cor⁹ sepã ap⁹ r pot h̃ ap⁹ vy
paoes quarꝫ mavia est mors quã
& vlt⁹ tirbiliu my vita pcta & hm
no po⁹ vltã ca dñ. dnglad mos alic
sut disponẽs ad mortẽ alit tu pm
h̃ & alic mag⁹ remote my & pmotas
est pbabilitas mortis my minuẽt & qc
dnpr acapi⁹ duo⁹ my & sutu & mre
r & tu ad h̃. dñ. dn pctm alio⁹ my
& tu est my apphensiõe aie r & tu h̃
dra. dn augustã dr cm quis aug
ustã qm & my dato poitus passiones
no mag⁹ remote r disp̃as ad mortẽ
q tigit pt & subtrahy nõ ary ad vita
& alimẽta r tegmẽta r & tu ad duo
dñ. dn fames & nuditas vel q tigit

p illatoy nocmẽti q̃ quid nocmẽ
tu dypt q sit at duo⁹ ut & ab ho
ste r & tu ad h̃. dñ. dn p ctm alio⁹
my & tu r capit my corpe pacti & sit
dñ. turbio aplus aut my turbatꝰ no
curant nullu & hi ordine dat & fia
ali sed dym sit h̃ exp̃itoribꝫ q̃ aut
hui⁹ patent my dux ad h̃ auctoritẽ
p̃ & vlny dus & p̃ mortificatiõ totꝰ
hic r ad mortẽ passiones r tozm
tal ducũ statut p my nũ turbus & c
statu smm⁹ gnes rex quarꝫ occasio
reputat vtibus plaud r atnubus
Quãdo sit tirãm bonã matriã r & c
pcbat & cm h̃ ob & q̃m⁹ & c p̃dix
deo reputabat fo⁹ xvj & cut
hõ; ut omb qui nũ fiact nos ab
rtur ob & q̃m⁹ & c p̃dix deo Certus
sũ Qui qm o⁹ finitus & pte aie
my h̃ q no & c pablis ap⁹ pali
illatu sibi cm⁹ noi est & & pco q̃
aliq⁹ p̃cunt & pte illmꝰ qui &
apt⁹ eo q est my passione pot⁹ ꝑ
timeꝫ ad modũ & rcpitu & dit
ivnẽ hostes maxie nõ passiones
sut timor mort⁹ r amor mite et
q̃tu adipsa dr my & pctu & ct⁹ ꝑ
& r & timor mort⁹ Neq; mitꝫ r a
mor mite q̃ qu nõ q̃tigit & & pco
& pte & capicut eo q nullu & dr
cm⁹ dos & oc vemouet dux Neq; glo
augli qui sut & p⁹ ordie p⁹ & ca
rchie Neq; pũapat⁹ qui sut & tao
ordine cus & my & carchie r & bist⁹
my tligut archangli qui sut & me
dio ordine & dicũr archangli q.
pũapes duglis ab archos & q & pn
cipꝫ Neq; vtutes r. angli qui sut
& 2o ordine medie & carchie & bist⁹
my tligut ptates qui sut & mfiri
ordine cus & my & carchie & stos aut
angelos exp̃mut aplus & & sut &
q̃q; ordinibꝫ quos & offlad & c
nat my mistriu & at nos angeli

Deo dñ̄o quatuor ordinibus supioribus stat
assistentes dño q dicit aplus Quis qui
mittit ut missio est inter ordines ty nos
no pt put separe acaritate x̄ p aliquam
dctam ꝓtem vlo z aut p hc intelligend q
angli sc̄a velut nos dnoc̄ hoc q si vellet
no posset aliquam ꝓtem ordinalis
est vca cui tu vtrusq ps e falsa r ny
possit si illa si asiq volat asiq ly
penas rc e ny ꝓtem r ptalem mod dr
aplus ad Gal primo licz nos aut an
gli & alo cwangelizaret nob pt quā
q cwngelisam nobis anathc̄ sit. vtrq
ny sctā r sctq ꝓtā no potuit nos
separe acaritate x̄ dctr no fuit me
diam q no fuit ut hc difficulta
tem aliqm no grauit dctr ꝓ mone
ri aliqm dcapit ptalez dqua dicat
Job xli no est ptas sup terram que q
pauc ci quid q cludit ny tpe dns ne
q formidid q no ymittedo mala
ora q possit face secnd xc̄m Hom dr
q̄to Hec omnia dabo tibi si cadens
adoraueris me q expli cū dca necq
alatida sz ymissa aliqm no malā
ca occulta q excludit dns vtrq y
fundi sz malicie dmonis aut ita
quid q cludat dcit vtrq creatura
alia potit nos separe q caritate dei
r lex hc aplus x ꝓdestinat r hc qua
tu ad sepationē finalez dc hic pcaut
aliqs tu sp ny caritate monemur r
ponir ꝓbationes fidelium sc̄a

Caritatez dico no Post quam
aplus oc̄ assationē legis fidei
pxim r q ei est tota ad hendum
nc ꝓhc vidā videat nos dcos velim
quē tuq̄ expsas io quis ot qui cos
sim assrere r hc dur p̄o dcendo d
cor ob situatoc 2o oriundi pcor q
nsione cato x 3o q pcendo ctalēs
alios ny sultoc cato xj p̄a ny duo
q p̄o ot sm assrēy 2o rmouet ny
adcos dubm ei no aut Circa p̄m
dicat sic caritatez dico rsp no mēdi
rē modq̄ mutuū ei assrēy sm dā
ex quo pz q mutuū no est ptale vtrq
sēs ex causa vbi sic cāt ny ponto q
nullū dcfilioli no ordebat sibi con
sciam q̄ ny spūs sc̄us ordinata qui
sciam in ē magna q̄ad ductez et
q timens dhor expiat reducas ad at
nem et supplendū est ymador ny fidei
tate q dcāt nccs optuba n̄ ge
ne anathema esse a xo r separatum
ab eo q dur pt nullū duo rcfūdo
ad tpe ny quo p sequelā v̄m ny mebro
sm dctum octauo roc ex zelo mdan
te legis rc optabat se separatū esse a xo
alio rcfūdo ad tpe p̄m sūd q̄sionez
ny quo pdcabat fidez catholicā r tuc
aliqm optat separ a xo p dilatōm suc
gle ad tpus ut ny tudet q̄siom in
dom ad fidem xpi Vnde dr ad ꝓphil
p̄o & sidērm Quis dissidiū et esse cū
xpo h̄ ymane ny atrne nacōm ē pt nos
no dr p̄ fribus mis sz q̄tendo qui
sut cognati mei 2m carnem sunt n
aplus nacōne mdq̄ & tbu benamm
ut pe met dr ny sra xi ad phil 3o quod
ad opus e sc̄m q̄ aplus ille dns e scrt
silius dei exodi dcto silius mis ꝓmoge
nit fisil r regula q ei fce sut apnotucs
dne et testamēto q̄m ad mdandatū
dei datu ꝓlo ꝓmoyēy r legis latō q̄m
ad ꝓcepta & culogia ad o datu ꝓlo ex
odi xx. et ob sequ dum cultez r ymissa
ꝓphar & x̄o. quor pres ex quibz est
xp̄s ut pz dr 1o 2m carnem hc sr ad
oude ned q ny xpo no so m est qualiū
nā h̄ q & scendit apīnbus uctery tos
Sed ex dicta 2m q̄ pcedit apte ny
dns io 2o Quis sup omnia ex quo
nidit pz error arij dicentis p̄m esse
pnrum creaturaū vlo aut q hc alia
pta reuouet dubiū ex hc n q dr
ymissa & x̄o. pta nedū quin tu no re
pcerit cū possit ab ord re frustratū
fuisse ymissū dim̄ io hc rcuocē
p duo ex m̄ p̄m poi ei no so m Cui p̄m

dr̃ sic. Vñ aut. s. sc̃a. q̃ ex hoc dr̃ vñ
dr̃i. s. ab vñ plenitudine ex vñ fidē. mō
quia aliqñ mōtr̃ ut apli r plures
dr̃ recepit fidē ex̄ vñ quibz p mi
ssum dr̃i est impletū. Vñ omnes
qui sunt ex isrl. r iacob. ex nouē
dr̃o isrl. Gen xxv. Hi sunt isrlite
p imitationē fidei cui q̃ & dñi
ni filios ab rahe qui nō oēs de
sunt semē cui. sed illi tm qui &
secundū pmissa r sb̄z. Reliq̄
filii semē. n̄ in testōl. scripture
ab rahe omēs sunt sui. Ismael
ab rahe & agar. r octo nō sunt de
semē cui. q̄ ex̄ p scripturā Gen
xxi. Sed vñ in isaac vocabit̄ tibi semē
& alios aut filios sb̄z tu dr̃. r nō
qui filii carnis hi tute nāli gen
ris. Vñ q̃m in ysmael r alie filii ab
filiis. r ad cui tollēdā cām q̄ filii
pmissionis sūt dicit semē estimā. n̄ sec
s. ab rahe. et q̄m sunt illi ex̄ pmis
sionis. n. vñ. hoc est
q̄ sb̄. 2m̄ hoc tuc. r ano reuoluto ve
niēs et dicit sūt filius Gen xxvij.
Allegā aut hec auctoritas r ad ce
ptes 2m̄ tūslationē lxx i hoc tuc
tpe apli cū multū auctētica dr̃ aut
in isaac vocabit tibi semē. q̄ vtute dñi
nāli. nō mātr. sine tpe mtr̄. sed pr̄ dicit
eternā. r nō sterilis. r nonage
naria. i. tu pmissionis fac ecclia ab ra
he Gen xv. & in semē sine ecclia sūt
sed stelle. ante q̄ ad q̄ dicit filium
ut i eo dr̃ r sit tu hec pmissio no
sint nō impleta in oibus filiis. sed
solū in isaac ut deus ei⁹ dr̃ sit
tibi semē pmissio. Vñ has dr̃. vñ
sit tibi semē. q̄ dñs nō omēs nāli
ter recepit p fidē. sed tm ad q̄m
ad hoc ecclia vocabit. dicit in Osee
ad ex̄. ad populū r dñm. in 8. ptes
q̄ p. populū ex̄. 2. mone. ex hoc dicūm

i eo q̄ dicem. est aut hoc ex̄. & filios
ysaac q̄ illic esset promissionis filius
ut deus est r p eu in plenitudine promissio
dñi & semē ab rahe tu nō sint r
pleta & duobz filios sc̄z esau r iacob
sed in iacob tm r tu dr̃ sua esse et
veritate impleta r cadit nunc promissio
& ex̄o hic nō sint impleta in omnibz
nātis sed in aliquibus ad hoc ecclia
dr̃ go sic no. s. illa sc̄z sara
dicit filium ex aduentu gre sed ex
rebecca. in q̄ & Gen xxv. & patet
q̄ est in isaac dñm. p vxore sua eo q̄
ect sterilis qui ex audiuit eu. r. d.
q̄ptu rebecce. Ex uno q̄ub saliēn
germina hoc nō e in text. sed sb̄ intelli
gi q̄ sint posita p nodū glose r p
nodū in stu e textui. Cū n. nō de
nati sunt sc̄z iacob r esau ut 2m̄ ele
ctionē. r p & iacobum dr̃ libeam posita
dei inducit. r promissio dei sūt ect
r impletur nō ex operibus q̄ nō dei na
ti sūt sed ex vocatione dei. Et ei sc̄z
addo cui electo paulo omnia ita dei
est ei sc̄z rebecce Gen xxv. q̄ maior
natu esau seruiet bn hoc sunt impletu
tpe dñi. & sc̄z iacob r nō meam
sunt sibi tributa ita qui & secundū
ab esau r 2o octa. et q̄ ia rebecce
esau et electo iacob sunt significati rebu
bois r electis ad gloriam to sc̄. Scrip
tu e sc̄z malachie p. iacob dilexi
esau odio hui. cui. n. nō dr̃ tu aufe
rens p hoc tollit error origenis qui
dixit q̄ nulla pena ad nullū aliud nisi
ignem purgatorium sunt causa p. & simul
bois et rep missionis dñe. q̄ sic iacob
r esau nullū aliquid boni aut
mali egissent q̄ hoc simr excludit
hoc dr̃ tu tamen hoc nūdum sunt alia
alibi nō nisi expressit nūdum sumpsit. sed
dr̃ nisi prius Gen. hoc si fuisset hoc tuta
mentum tu tractue i sua no potui

sſcut esse causa pdestinatois que e adq
nolut dnc qr tale no pt esse ca cui
gr repulsa tuc carnco saltu dynt
qr pstia mentoꝝ que est et causa
p destinatois qua deus vult dare gram
alicui sicut rex dat militi suo eq
eo qr scit nl estimat ipm bn vsu
gr no vr qr mitat ut pstita sit or
data ad gram sicut ad finem suu
leus aut rte r ordinate ois e deus
qui no pt aliud velle nisi rte nel
ordinate ſillo mlt finem pp ca que
sunt ad finez p eq r iq mita ut psti
ta adeo sine pstia mitoꝝ no pt esse
p destinatois sed procedit ex multa
labilte dna ex qua aliquis eligꝫ
ad gram r ex or quo ſpndz dare
gram p quod posset meri nr valet
ex de rege rde milite qua homo
vsus equo e a rege causatr sicut
melius est addo pr r go rel r 2m
go dicm hic codas monet dubitꝫ
utr ex gr qr scribus duobz oio equa
libz ipe dr dicat ut nr scribus vel repb
ando dm eligendo r gr est qr dr eto
c 2d go d. vnde militas apd repb
ando esau iacob elato absit r qm-
palut hac dubitatom et dim ut
qr p dubio solui 2o ut q mm obicꝫ
i dicas uta qr pa adhuc ut duo 2m dr
mo vel soluendi 2d i dr n septua e ea
pm sicut qr ut ie qr alicui da ex me
ra gra ut instat go gr locat si no dr
alia qr gra pt fieri vni et no alteri
sic ut instat r oc manifeste dr sal or
ap or de aut vbz vnce aue no fio
tibi ut muratz tolle qr tue e et hac
stuatz de clat hic aplus p auctoi
septue exodi xxxiiii cui dicat no
ysi n dr miser cui dando gram i ipe
cui misebor cui pdestinatoe et
muatz pstabo dando gram ut effici

cui ministrus ero q tendendo sibi mu
ratz finalez lignu ut fabrus dne
pdestinatois pfecit causa posteioris
p nos ut sic sicut pt finem ut fusio
ne est qr mutue sicut pt finem et
op meritoriu pt gram r gratiz e pm
opus meritorij r opus meritorii sit
gra dig tui toti pdestinatois no e
alia causa nisi nolitas dna io co
cludit aplus sed no nobis nonc
lent sed homis qui ad effm fac
hoc meritom qr excedit hominis fa
cultatem Sed miseret est dei e 2m sua
mea labilitate et natr elegit ad gram
r tpalit elas dat gratiam Dicat n scrip
turi hic quid ex or ex malor pm
tone Cura qr sacrd qr repbato aliqui
act large rte dr simpliciz negatom
ad gram rte no hr causaz ut re nr ut
dei pstita sic electo nr pdestinato el
o ta alio act ipe rte e ordinato ad
cui ad penam que no est instr nr addo
nolita nisi ppt culpa rio repbatom
sit datum qua dr aliquos repbat p
addit ut deo 2m rez cui pstia petoꝝ
Sic i no cla addo ut petiu vinut no
ppt de stanistu no & fiadt eis i stat
dim ad hom ut datum est supi si p de
stanu libr adutery no retinet eos
ut stat r eis inste gra dei de negat
re ulterius ut potis ut durim cum ma
licia sua p se sed pactus tuu addo qr
remouet gratiam que natu est cor
huiam mollificare retinet tu cam
inste ut dam e re ut durum ordinat
ad penam rel qr ut pmitone malor
n est ut instat apud deu r ad hoc
stuatz ut duat aplus scriptuaz dus
Dicat n scriptua exodi no uo loqs
ut p sona dei quia ut ipe x psta
gella supte r ppt tum miraculose
ut ducta Exodi ate quia natu erunt
ad pmittendu te ut duc sed qr ille ab
usus est cor sum ut durior io no nalue

vnt ei simt tu de glam dei amica
audam porbem sicud vid^q ad mp
letu rio dr vt ondaz mte vbutez
mam p murabilia scad et ut am
cac nobme meu rop^o gclud^t mter
ego ai^s mult mis et dand cagnt
sualez r glam rot qvent ci esse et
q mlt mi duct q^s tu quet ci tuj pa
tes r muste ut pdm est dicta q^d tu
Soluta dubitatone hic cagnt mqm
r p^o cagnt poi 2° solui ^ solomo de
gibu tle est exp^a ex uolitate dei &
pendit mi durico petor r uocato
mstr vid^t doni q^d mstad r petuj no
esset mi putada Gom ad mitid nl
de meatu q^d uolitas dei no pt sup
ar rot est q^d dr Diab utaq^z x cagnus
ex das mus qtra me q^d ad q^s & p
mo mstor r pmone mi mstor no
lutati n^r q^d dr nllj r^s totu vid^t de
mi putand r p quj mi mstad petor
nl inenoblitas mi pmone cost q
Gomo tu qui hic solui^t cagn^t r 2°
declat q^d dam dam i^ sond mi ozee p^a
mi duo 2^m di^t solucz 2^a i^ an
no p^o i^ solut ondud cagnuct
uo^le ex pte Gomis cagn^t e r nu
n^r cagn^t dam d'aug & bz i^ tlige
Alit cagnt uo^r hmilj opj & no
pt Gomo ad plem mi tlige ut
pote & solio arboz q^d r sit alte q^d
r^s sige r as q^d bz r hllo mi^s ra
tlige p^t maxia opa cuj & q^dbz
sut clad r repbato r^s e q^d dr Gho
tu quis eb sta cuj cagnendo r^s q^d me
se tu q^i dicat no q^d no mtlit mo^j su^e
vom sue stad^s sic e mi pposito & Gome
dn no bz hic pom^a 2^a solucz p qua
ondit^a cagn^t no valet q^d no gclud^t
dei voluntatem uoblez esse nll mi mstd
wlt n^r dei p^o r pse sud glam malte
que manifesta^ sicud pdam nme mi
clas qui vocat^ ad glam tu p mdam
mstrac mi p^t regib^z qui resnau^t ad
pcud sd^a gla ita r^s tirni no so^m
relucz mi galla^ v^l Gonorrut^ mul
tes sed et^s mi patablo v^l pmi^ male
factores sic i^ volutas dna vobi^ a
qb uocat ad beatidez mi quibus ir
cuz maxie sua ma r p^d quos di
mittit no eligend qm ex se qs nmt
mi pdm et finalit mi durat^ r^s m
se pmmut^ adeo opp pmo cedit ad
glam dei r clam r ad hoc sndam i^
duat aplus ex^m & sigto qui nobit
ex cad mal^s sit q^d da vasa ado
ffiad Gonoui^ad r q^d ad gcptal^ad dus
dn n^r habet ptate q^d dr^s no r multo
fra^q dus mi na Gnana que plus
ex adeo ag^o e p caram q^d lutu a sig
illo q^d no est creatu ab po ^ suppot
p mi ope suo e quod si dus r vndam
sue mstde r notam pom r p^or pm
tom sustinut mi multa e p^ores qui
dicit^ casa ut ex q^d uet dei offensas
Sustinet dut eos dus paiet ex no
statum mi stet pena sed ex spiat cost
pndam q^d ta ex spiatone finalit
abutit^ r^t mstg pmi^ io^z aptat mi illu
r ex ut dam e q^s adt ad dei glam et
electoz io^z vt ondit dnitas x qu
dnaz cuj mi vasa mne sic clamq
nos r nont p^o ad fidez p^gea ad gla
no so^m ex nudus sed et ex gebz eo q^d
fidei p^dicata e omnibus nationib^z
Sicud mi ozee dr hic qui declat vlt^
dam sic q^d ex nudis r gebz vocata sut
cla plues ta ex gebus r dni^ mi
d. p. quid p^o declat aplus hoc vo
catom 2° asigt Quj vom i quos g^o
p^t mi dut declat p sptuz dus Sic
mi ozee Jsmo cat^ vobe x gebz latatem
que p^o dat z no plebs dni eo q^d
no fuit legem r pphas sicud fuit
plebs mdaica plebem mdam ppt
q^dsionem cuj & notam ad fidem ca
tholica vo dlatz x gentiz post

ydolatr̃ & dr̃am q̃ nec̃ dco est odiosa
dilatz p latr̃ susceptom r no mlam
q̃ scutaz tpe vctr̃ tes. multz q̃ scutaz
tpe nomi r ds fa. q̃ d. sb̃z. Et cit ml
law rof r pz lr̃d q̃ lo. & nocat. gen
cm̃ q̃ plm̃m fuit vocata q̃ ml dn
at. auctoritas ysaye ca. x locpt &
nocatõe mdor̃ q̃ pana fuit vocatõ
ds. Si fiunt mns. r ml mdqo mõ
val & cetlq̃ salue rof r pana sd
pz ml aplis r ml dys cr & rubz cm
deb Sacd tñi q̃ ysl lo. & filys isrl
cnad ut ma. regs assyror. regno
isrl sb rozee capta. qui pcd ucnt
ad reg. ml mdc te. sedechie r nc̃ qsi
ad dñm audito mdcto & ptusso cõ
cat. scnachrib sed q̃ ia. qsio pauc̃
fuit fa. qsio aplor̃ r dor̃ pauc̃
& mdeb ml aducntu x̃ io. q̃ allegat
ab aplo sicd sup̃ dr̃ & clcone ia
cob r rep. ezan tpali que fuit sig. ml
et ne r sb̃z. & nocr̃ane nocatone mdor̃
r gel. ad fidem xpi dns Cny. n. q
sumas. r cm̃. q̃ & legs pfa r Abmas
q̃ rsadit legalia que no fuau ml
lege nona ml equitate q̃ rtinet mo
ralia p̃cp. eq̃. mr̃alis q tnec
ad tus x̃ evsau nocata fuit q̃ mdi
r gentales sed pana q patrne & mdeb
acdr̃dr̃unt ut dr̃ & est io ad q. cny
ml dua. auctoritas ysl. p. ad dr̃ ml
dns & q̃ sig exatim p̃ augti & si
gnã. rclusit nob semr̃ r aliquos vo
catos ad fid & mdeb sicd podnd
cõ. r aute rbuit et sicd gomorra
ples finit. & mdo dicam. Hic quo
aplus redit cny q̃re plures fuit voca
ti & gentes q tñi mdi. mlc ca q̃
runt ydolatr̃. roc & q̃ dr̃ & mdo
dicam. pad mdatõe cny q̃ gentes
q no fuit eo q̃ volebat ydola aplus d̃r
runt r q̃ scnti fuit instrudm p̃ celm

qsionm ad x̃ fidem vid. p aplos
dos q̃ xpi disa. lr̃ ml nomine ysr̃.
mdcta fi sicd pz ml act aplor̃ ml
plebus hoc ml strdz dut r que fuit
dig. ml mtd ctrid q̃ hic dr̃ ad dñm
cnm nsa. que erat ex aplis legis mo
saice q̃ hic no seruabat sicd dcm
est sup̃ q̃to ca. Si. n. abrahm ex
oplis legis mstificat̃ & h̃t glam
s̃ no apud dñm sed no secdo per
cultu falsi cultu vni & ml legr̃ r x
ml legr̃ fidei cultor. que mstificat
ml sicd ml fusa fuit dig. ml mtd
ctrid & rr̃. s. q tigit hic. q̃ no exsi
dr̃ sig xpi quebant mstr̃ sine qbz
no fiunt salus sed q̃ ex oplis sig
legis mosaice q̃rebat mstificari
q̃ tñi facere no potrant. ia. opa sed
fidei ut dr̃ dctm est q̃to ca. r exhic
repulerunt y. ml. io. offendr̃unt x
cm̃ nunc accpiut ml helpidz off.
x ml y. qui sit nocatz est ml scrip
tura ysc xx vm ml syon r sit
pbatu fuit ysc xx vm Ecce pono
ml syon hec auctoritas ml tli. & y.
ml q̃ offendr̃unt p̃cipes mdor̃
p. blasp. tas cm̃ Gnatz dr̃ cor
Homo vorax r potator vini dyt xp
r luc vi r hic dr̃abat ex ml mdu
2o dr̃acnd blasp. as q̃ tm cm̃ dmi
tate dyat xp ml belzebup p̃ce d
monior̃ erat & mgia Sic. n. opa
dñi & mdeb atbuebat et omib̃
ardit p fidem cr̃itatr̃ soritz no q̃ fim
dr̃ sina. & magis Gomorra bit ml q̃d
Hec aut auctoritas r alia allegat
ab aplo s tñslatom lxx in tñslato
ne vero nra ysa xx vm sic hr̃. qui ar
dent no festinet ad dnd. pt i tli
ut dr̃ sint ibi. duo. rfcndo ad
tpus ysa. ut sit sr̃. qui ardr̃ it nec

ꝑsecac̃ no festinet ardens q̃ v̊ stulti
sit ventur⁹ q̃ mᵗ ysa issit. Tad ven
tu x̊ p̊ᵐ⁹ sunt longe plus alio⁹ rese
ꝺ ad hoīes loq̃t̃ ꝺ ad ventu suo ad
iudiciu ꝺ sic c̃ sp̃ᵘ⁹ qui ardebant v̊
ꝑdicati no festinet ardens q̃ v̊ sit
tio ventur⁹ ad iudiciu ꝺ ſ vtiq̃ q̃
nudo⁹ ardens ꝺ no festinabᵗ no re
portat q̃siusiom̃ io lxx tñ stulcint
Hoc no q̃ no sp̃ tñ stulcint ymo q̃
vo sed alij sp̃ᵘ⁹ exp̃ᵘ⁹ rec̃ſ q̃ni

Ex alties uolumtas hic q̃ᵈ
aplus oꝺ assay sm̃ ergꝺ mꝺe
os orandꝺ p̃ salute corꝝ ꝺ dn̄i
nr̄i ꝺ p· q̃ p̊. posuit ordinabᵗ modꝺ
2⁹. motuꝝ i̊ testoꝝ. Circa p̊ᵐ⁹ g⁹ sic
ꝺr̄ fires cordis mus̃ c̃ q̃ ꝺ ore plob
no so⁹ oꝝ sed ex corde ꝺ ab secreto
ꝝ ꝺ palato cui⁹ preces sacrum ꝺ q̃ si
orandi modꝰ nudꝰ q̃ est efficax ad ꝝ
petendꝰ q̃ nr̄ mutᵉ ei vri facer q̃ut
pom̃ cui ꝺr̄ ꝑa⁹ᵐ tua libā nos ꝺne
ꝺ orabat p nudis io sꝫ fit pullus sꝫ
amc nr̄ salute ut q̃ntaꝰ ꝺ salute
q̃ q̃ᵗ. Testoꝝ n· Hic q̃ pom o
nudꝰ sic motiuꝰ ꝺ dn̄i nr̄i ꝺ p
q̃ p̃mo deus est motiuꝰ pom· 2⁹
deus sm̃ ꝺ dat̃ i̊ sunt n· motiuꝰ
aut apli erat q̃ nudi p̃ q̃pdo fidꝝ
x̊ hebat zelu ꝺei nr̄ ꝺ fortitudine tu ꝺ
tibus est q̃ paucꝰ deus ꝺ aplus q̃
p̊. p̃ᵗ⁹ est ardens ex tali zelo ꝺ ꝺ
ꝺ ipo p̊ᵃ ad thimotheū p̊. manꝰ q
rebuꝝ sui q̃ ignoraꝰ sca ꝺ. go sic
testoꝝ n· p hebco q̃ fuerat sca corꝝ
nr̄ro q̃ cumulatiꝰ hut zelu ꝺ no
ſ sanꝰ q̃ ꝺ dat dns q̃ ignoantes
que fut dig⁹ mutꝰ ctuꝰ ut hoc ex
fide x̊ fortitudine tui ignoꝝ no ex causat
quid nr̄ᵘ⁹ est ꝺ sanꝰ ꝺ salutē ut ex
ponit aqui ꝺ sacꝝ ꝺ legē pres
qui iritu fiebat mandatu ꝺei p
traditiones suas matth xv· si q̃ non

vide⁹ vim q̃ nr̄ mcᵗ permutꝰ q̃ ex zelo
ꝺei monebat licꝫ nr̄ ꝺiscipe irritates
no mandata ꝺei p traditiones suas
no monebat ex zelo ꝺei sed ex zelo
sui sꝫ p̃ questiuꝰ gratuꝰ tpalcuꝫ no
ad ꝺr̄ ꝺ sua quecunq̃ stare nr̄ti
& mstꝝ ex opibus legꝫ que ꝺat
sua tui q̃ i̊ lex fiebat eis ꝺata q̃
tu legalia ita caut mortua ꝺ. aplꝰ
no cassat ipꝰ ꝺei sed nudꝝ ꝺ ca ptiua
tit ꝺ sendentiꝰ iustae ꝺei ꝝ mstae
q̃ ꝺctur p fideꝫ x̊ tui repugnabat
q ꝺdo zffimꝫ n· legꝫ v̊. Hic q̃ni a
plus ꝺclat nr̄ titulꝰ sm̃ sꝫ q̃ nr̄
raad sanꝰ dig⁹ mutꝰ ctuꝰ no erat
ex lege sed ex fide xpi ꝺ dn̄i nr̄i tres
q̃ p̊. ostꝫ tm̃ fide valitatꝫ 2⁹ fuit
litatꝫ i̊ sed q̃ ꝺ. 3⁹ ex hoc̃ arguit nr̄
fidelitatꝫ no credendi i̊ quo gⁿ ei
ta p̊ᵐ⁹ secuꝺ q̃ p sto no q̃ sistat nr̄
pace mdᵗ c̃ ꝫ nr̄ introductoꝝ fore ad
x̊ ꝺ op⁹ fiat ordinaꝰ ut p nr̄ales
ꝝ cathechiꝫ lex aut vetus ordinat
ad p̃ᵐ⁹ sꝺm̃ nr̄m ad p̃m̃ sm̃ ꝺnd
ꝺ aplus ad gal 3⁹ lex pedagogꝰ
nr̄ fuit nr̄ xp̃ᵘ⁹ ꝺ. ꝝ ꝺ. dy plures
doctores hebᵒᵘ ꝺicut q̃ vnus̃ p̃ hoc
no sunt lati nisi ad ꝺcm̃ messiꝝ
x̊ p̃ q̃ fiat ꝝ no mstꝝ que fiat
dig⁹ mutꝰ ctuꝰ no est nr̄ lege que
sunt nr̄ p̃ma sed ex fide xpi cui p sto
hebꝝ ꝝ hoc c̃ q̃ ꝺ. zffimꝫ n· legis
sꝫ mosayce x̊. s· c̃ quod ad ipm̃ ex
ꝺcabat ut ꝺeus est ad mstaꝝ sꝫ
nr̄ fiusam io credeti vide⁹ pres ne
ter⁹ tes· no fuit mstꝝ ex opibus
legꝫ sed ex fide x̊ ut ꝺcm̃ c̃ sup̃ 3⁹
ca⁹ 2⁹ ꝝ 4⁹ ꝝ act xv ꝺ. p tres ꝺns
nr̄ ordinaꝝ salutaꝝ stauꝺ ꝝ illi pres
veter⁹ testaꝝ ꝝ ad q̃ sanꝰ nr̄
sua sꝫ tua cui ꝺ. mon ses n· sꝫ
p̃sit licentia x̊ vnꝰ c̃ sum mst ex lege

q̃ se q̃ p̃ m̃ pl̃cam o̅m̃ leḡ eq̃ada-
mor̃ corp̃alis q̃ue tu̅ gressib̃ m̃
screba-r m̃ cusib̃ mult̃ sed no vim̃
tabat spualr̃ ut dr̃ay est ca. 30. 32.
aut̃ ref̃ x. & m̃strad q̃ p̃ fidem x̃p̃i
est dr̃. s. moyses & ut̃ xxxi. nec dy
ter m̃ corde tuo q̃ negau-e exponit-
ne x̃ no vob̃. & deuc̃ sc̃z & supioib̃
ad m̃ sermonis q̃ e negar̃ x̃p̃m̃ ascen-
disse ad cel̃ aut̃ quis & scendet
m̃ abyssu q̃ similit negau-e exponit.
Gl̃. e x̃p̃m̃ amortuis reuocare q̃ est
negare x̃p̃m̃ & scendisse ad libi. et
alas p̃ris nde libare &c exponit
glosa passiu-e tu̅sq̃ q̃mt̃ scdm exposi-
tores m̃r sed q̃ ita expono q̃m̃ no vid̃-
q̃ cordare m̃ dnus tuus sua deut̃ xxxi.
cum dr̃ Gl̃ septuaḡ sic̃ est cu libi scp̃-
ti ut p̃z m̃ tractatu alib̃ p̃ sc̃z tu pun-
to sit hic dr̃ey ref̃ m̃ corde tuo q̃ns
ascend̃-e m̃ celu negatiue x. x̃p̃m̃ d̃ de-
uc̃ x. dic̃ q̃ no du vel̃ m̃ mitt̃ ad nos
et̃ p̃ obediencia p̃r̃ aut̃ quis ascen-
dit m̃ abyssu nec̃ silio Gl̃ e x̃p̃m̃ ex
mor. ref̃ x. dic̃ q̃ no sunt mortui nec̃
p̃ ge resurrexit amortuis mitt̃ mor-
taley m̃ q̃uis vtr̃q̃. n. dicebat m̃
dr̃i tpe apli-r ad q̃ dicit x̃p̃m̃ negan-
tib̃ nemisse-r p̃ q̃ns amortuis no re-
surrexisse Gl̃ aut̃ expono q̃ut̃ libi
scp̃ti cu dr̃. & si q̃ sit̃ q̃ sit̃ q̃
m̃ corde tuo Gl̃ z̃ysti venisse taq̃ x̃p̃m̃
p̃missu m̃ lege & m̃ corde tuo ut̃ deu-
re et̃ re saluus esse sibi q̃ sonat sac̃
mc & ut̃ xxx. vii septuaḡ Gl̃ aut̃
ne dixer̃ m̃ corde tuo Gl̃. n. de ibim
p̃z manifeste ad excludẽd̃ excusacoñ
q̃ posset fieri de mosayce leḡ obsua
tione q̃ut i dict̃ no ex̃ ascend̃ ut̃re
cu ul̃ mare trãsfretare ut m̃ aport̃e
re q̃ siue quia ita est data ꝑ illu
m̃ scripturi digito dei quatie ad pcep-

ta de calon p̃ moysen q̃ ad da ꝑ
q̃ ibid sc̃z mix̃. te e hmo m̃ ore tuo
deut̃ p̃ i. n. septuaḡ sunt signa no
ne leḡ ut dr̃. ad paulum
ꝑ q̃ septuaḡ allegata sic̃ dr̃-
de nouis lege ad om̃ ab̃ sinda com̃te
nec̃ omb̃ z maxie mdi quibus spar
sos p̃missos sunt p̃ sor̃ p̃dict̃ re tell̃
cu dr̃ Gl̃ ne dixer̃ m̃ corde tuo
tollẽ excusacoñ & nouc leḡ obsua
cia q̃ ꝑ x̃p̃m̃ ad e data z ꝑ spm̃ scm̃
m̃ cordibus credentiu & scpturis ꝓ
ꝓz q̃ est vim̃ m̃ ore tuo. x. ꝑ x̃p̃m̃ re
surgentem mitt̃ spualis z m̃ mortu-
lis m̃ deputa q̃ lex fuer̃ no potẽt
ref̃ Gz quid dicit Gl̃ q̃ns o. iusti-e
q̃ est p̃ fidem x̃pi iustificatus cu dr̃ Gz
q̃ns dr̃ septuaḡ de ista mitia q̃ e vim̃
m̃ ore tuo z m̃ corde tuo Gl̃ z dr̃ Gl̃
dr̃ay no explicẽ ate nisi corde z confiter
s. m̃ cu mortuis m̃ q̃ns tollẽ fidelibus
op̃andi Gl̃ vim̃ fidei s. x̃pi q̃ns p̃di
cam̃ e z q̃a si confitear̃ m̃ ore tuo
dñm esse vim̃ x̃m̃ saluatorem nim̃ est
m̃ corde tuo credere q̃ns dr̃ sustamẽ-i m̃
a mortuis ad mitt̃ m̃ mortuleu Gl̃
limis ex̃ saluus eris q̃uis m̃ credulitate
cordis duos articulos fidei m̃ cludit z
m̃ tell̃ credulitas alios et m̃ duc̃
septuaḡ testimoñ cu dr̃ omnis q̃ cre-
dit m̃ eu no confundẽ ysc̃ xxviii q̃ ad
litteram m̃ tell̃ & expo ut dr̃ay e m̃ sue
tali p̃cedunt̃ no. n. e dictatu mdi et
gra. quattu ad iustitia q̃ez ꝑ fidem
x̃p̃i vla q̃ dns omnes s. iudeos z gentiles
iuxta ut dr̃ay est sup. 30. ca. los dnes m̃
omb̃ z potẽs omnes exaudit̃ z ad Gl̃
m̃ dnaꝫ auctoritas. solet q̃. cu dr̃ omnis
n. ref̃ e tuo ergo Gl̃ q̃ut̃ argum̃
m̃ fidelitas no credẽ̃ et ꝓ. q̃ia ꝑ
omm̃ sc̃z spar̃ mdios i sed deo Contra
p̃m̃ arguit̃ m̃ fidelitas omm̃ p̃ Gl̃ q̃
fides catholica publicata sunt ꝑ

ordem trib⁹ atq; aplor. Et qñ me⁹
pdixerit ap⁹ vñis quicq; ñ nota
ñt nom⁹ dñi salmus cit⁹ ro gtinua
do stucz dr. c ⁊uo ñ vocabit ñ q ⁊uo
obediunt qñ dicat nullo. qr sno sup
ont fidei oriunt⁹ aut quo⁹ credet
ei q̄ no audierut qr fides supponit
auditu. adeo p̄ruciatoñ ill ab hoc
p̄dicatoñ ro sb⁹. c ⁊uo audient
ñ p̄dicante. Aut qñ p̄dicabunt ñ mit
ont auctoritē. ossiaz ro subdit. c ⁊uo
vo p̄dicabit nisi mittant. adeo sicut
plic ill ab eñ loqñ tenete sicut p
dicatores dñi. Et ad hoc ñ duā scp
tuā ysce l. c ⁊ speciosi pedes euāge
lizantiū ⁊ref. ⁊ q̄ ñ ill⁹ & p̄dicato
ribus euāl⁹ ut dñi sunt ibid⁹ p sb⁹.
no omēs obediunt euāl⁹. p dictoñ eñ
recipiendo ad p̄dicā duā auctoritatē ysce
l. ñ ubi ad litem lo⁹ & v⁹. ut ubi sunt
de latis duc qñs audit auditui mo
qr ysa. ⁊ dñi plic audierut. adeo nulle
viu xpi. q̄ credidērut. paua & nudis
pab⁹ conclusit ⁊ aplus. ergo fides
q̄ audit. ⁊ p̄ expdas sua. Sz dicem
q̄ no audierut. Nuc & audiuit ad
uersū nc hūt. q̄ extensoñ suc ñ sde
latuit. pt & sqñ publicatoñ eius. d.
no ad q̄ ñ duat auctor⁹ p̄s xviij pt
et quid ñ omneñ terrā exiuit sonus
eor⁹. ⁊ ñ fines ⁊ de plic eius aplor⁹ pub
licatus sunt euāl⁹. p orbem vniuersum
sic plenius aut⁹ subdit. sr̄ p̄s x
viij. pt tu hoc. Inter reperi apli na
q̄ ad publicā euāl⁹. p orbem exierut
& tiberiū que est ñ medio dimatitre
habitabilis ⁊ vñcte bto pet⁹ aplo
sunt p̄dicatu euāl⁹. p cr̄ deū vsus oct⁹
usq; ad mare accadmū. ⁊ c tinuq; ipse
tūr. f. astrologus. Stus aut Samuhel
ñ amitte te nescio. q̄ tue cruit me
tropolis firmare edificauit eccliam
bta petr. q̄ audierut ia passiōq; q̄
nito p̄ca. q̄ ad hoc vñcbat nomē
illoz. eccliam bti petr. vim⁹ suā. ego
plinēs sm. d. hoc ipsi. Et d̄ q̄ ac
to Sammiano venerut ad fluuiū
ñ d̄ys loc⁹ p̄dicauerit usq; ad accmu
et cad⁹ venē. euāl⁹ sunt p̄dicati ad
q̄ occidē. meridiē ⁊ aquilonē. v. eccliē
qua ⁊ disa. li. exierut cōiquaq; ad
p̄dicand⁹. Sed dico hoc. qm dr̄ qnt
par⁹ ñ credūt⁹ nidor⁹. qr p⁹. p̄di
cator⁹ audiuerut ⁊ nudis dr̄ ut
dr̄ut. ⁊ud dr̄. Nudā m⁹ ñ legē pit⁹
polit⁹. Sam⁹ q̄ adeo venisti mgr
meo. n. pt hoc. sigilla fuit. q̄ fact
usi sunt. d⁹ eū co ⁊ hoc est. q̄ dr̄. Sz
dico. nūq; isti no cognouit. q. d. ipsos
nudos qua d̄ys Sz illa. q̄ nudi sunt
ñ legis ppt. q̄ circūcīsi. q̄ ñ nudi qm
p⁹. ⁊ co q̄ caput p̄dicā. q̄ ñ. ital cond
re. q̄ p̄ter potuerunt. aut erunt ppt. ñ ab
ipso exq⁹ scriptū est. ppt. q̄ circūcīsi. et
gentibus illumā. ad quos q̄ tunc
tūsierut apli. ⁊ dicit⁹ nudis aut ñ
dos optebat. p̄ loc⁹ vbi dicī. sed q̄
repellim⁹ ⁊ repellit⁹ ⁊ d⁹ ⁊ ñ dignos nos
iudicat⁹ eternē vite. ecce ad gentes
q̄ñ ⁊ hoc p̄dixit moyses. & ut⁹
xv. ergo ad emulā⁹ ñ. ⁊ ñ in nudi nos
ñ Ducatū. ⁊ ad duā p̄mittā q̄ra p⁹
q̄ d̄ expōne dysa. li. ñ no agere. ⁊ simi
liter vos ñ q̄ ⁊ d̄ iudicante lo⁹ illi⁹ qui
que apud nos cāt. nulli⁹ reputatoñis
iudici. n. no reputabat gentiles esse
gentes. ⁊ volebat eos omnes sic dñi sunt
exo xxij⁹. ⁊ ecce vos mittā. ⁊ ñ pi
scatores p̄ vñdam meam q̄ piscēs sunt
ñ plurimi. deinde ⁊ capiā eos de
iudicio. ⁊ de duā aut ad hoc. auctor⁹
ysce. hoc. Illuminatione q̄ eū ad d̄
ñ uentus sed a nō qui circūcīsis ne
q̄ incircūcīsis nolis q̄ pdi

cuiom aplos recepit de note re sunt illuminati r sb̄z & nidos ex tractoue
Ad qsit aut dixit ny pso. Au Tota de
expandi manus meas q̄ndo busiad to
ta tpe legis nos ayte dpluy ad pluy
no credentem ꝓphis p̄o r pastē xpo &
q tardicutez in pmo repellendo vbi
ꝓphas nicos et cos ocdendo rp̄sca
nec ipiy ny p̄sonā ꝓpa

Dixo ego michis hic qui et aplus
et alij sm cursq; pcessend tre
tes ab corde ny sulta de pl̄o n. calu
di sordia ex pte gentiu/qua ny trnds
lutem ndam/sed q̄sis de ndaysino
ny ꝓcabant/ex repleti aplus p̄o ibi
bus supbis ex casu nidos/ho. ex q̄si
one gentiu ibi e Et si aliqm exa
mus Certo ex q̄sidatoue diuos nidi
os nolo nos ignorare cirta p̄m/pot
tes venes/pa ē qua causa nidos no
est vlis/sa/qr no est ny vtalis ibi Dico
ergo stad qr ē repablis i nob u dico
p̄a ad quc ny d/qr p̄o & dat ꝓtextu
ho. qdudit ny tutu ibi e Quid ergo
p̄mus ex dus ex emplo rp̄mi e
sm ipius dr. go. michis & no repu
lit q̄a ꝓphy sum s. ndaytu qui
dicebat ꝓphas peculiaris de ab sit ma
r ego ysrlita sit ref qui tu sis vacatus
no ad fidem x̄ solum § q ad cm apla
tu p qdudit no repulit dq plebe
suam q̄ pstimt. r p̄ destruat & nidos
ut pz ny paulo r alijs aplis/Sed ny
ex. est & helya/qui credebat tot ny
phy ad ydolatrā q̄ su/r dos oms
phas ocasos/r tu no dat ita r hc est
qr dr dn nr estat quid dicat & helya
q.d. Sane debet Quia ny tpe
lat diu ad iu sit no zelo vindicte sed
amore mistr ny. xp̄o qui duc phas
tuos ocadent ut no remaneat de
reb & dicit a tu sussos ut ut no
ny veniat loc̄ te colendi et relicty
sit solus Sic cm credebat qr spe
phe no sp tangit corda ꝓphay nr
& omnibz/diu dixit dicens ny xp̄o
ny. desmanite/aia cm ny ama
rtu ne e r dim̄ celat anne et que
rut anaz nidz ut nichil remaneat
de cultu dmo Ez quid dicit illi dñ
mus visu ad repellend eos dns
Reliqui mi x. qsiam Septe milia
virozb volentiu dmm/et no es solus
qui aut aplicat aplicat ad ꝓpositu sic
Ergo ny qr tpe sz none legis vbi se
dicem gre dei salue fce sut r aqui
ex nidis/ad qr spr cla ex gra dei
salui fa sut p fidem xpi sicud pz &
aplis r & alijs p̄mis credentibus
q̄ se fuerit oms & nidis Si aut
gra salui fa sut dco no ia no ex
opibus. s. legis/que qr fact no pote
rut ut sup̄ dixi est/alio q̄n gra no
est gra/qr ex redd ex opibus &
bitu e/r no gra e Quid ergo ref
ert qm q̄cludit ny tutu/sz ex cir
sus nidos/no ē equalis dus q̄ ex
i. sc̄i ex dis ex grebat isrl r ma
ior ps ꝓphe qr no est q̄scenti/sz m
stacy p fidem x̄ q ad vcutu ex sp̄
tubat nidi/sed tm toti no ex cerati
sut manes ny mi fidelit sicut sp
tus est nisi septē dicit illis & q̄ssuy
q̄ncuis. r ny nidie pugetes corda
cor/ex odio x̄/r suos fidelim ex q̄
scutu est ex ce. r ob duab no sbz
r odos ref Et dixi dr & cod p̄o
lum fiet mesa cor ny laqueu me
ra r satra sptna/ny qui uniti
fuerint nidi ny lacs ex odio. ny
moti sint legis pitis ad & pcauti
sptulas & p̄o loqtes/sicud plenu
ondi ny plinbz lor veter tes/r spi
r sqtes cos enibus sut illaqati
et ny capcom ptiu r nec pes alium ny
scandalij q. d. qr nobles cor sunt
ducti ad tor ta ad ny fundandu

ꝑ̄ dē rebellione r̄ infidelitate ga nō
nos et ꝙ rebuerūt illis ḡ u vidē
mortē ꝙ attingerūt eis luc xxvij r
ꝙ expōdat̄ retinuā ē exercitū corp rab
duāto ḡ ob timōr occi corp ꝙ ad
exercitū ꝙ illat̄ si dr̄ sic r̄ x volu
tate corp que sit nouū eā ꝙ sustinere r
tare omia ꝑ ꝙ cūd et pōb duratū
esta tribosa Dūs ergo r̄ hec quo
d̄ ꝙ ea indorū no sunt ꝙ valis ex
q̄ u occasionā stāt est ꝙ apli re
cepūt indām tūc sicut ad gūtu
du gentales porbem dat̄ ꝙ Stand
supia alleuiē est dē ergo sic offend
runt sēz indi ut tradūt. s. tantū ut
ulla ēā valitus absit. s. ḡ quia ꝙ
ꝙ dē dug ꝙ in cuchsiluirion dē est
ōipotens r bonꝰ ꝙ no ꝑmittet ma
la si nisi ex eis eluet Art bona nō
ꝫ corp delictosa r̄ occasionā nō ꝑ
dra ut nos emulent r mutent iudi
u qm nō gūtū et multo magis ea
sinez indi de tali sūt aut ꝙ hoc
mutauē r mutabunt ḡtales gūsos
ad fidē xpi et ꝫ si delictū corp sēm
dorū dimac sit indi occasionā r
nō dē r dimac corp r pauca vi sup
tiōs r altera r q̄ illis reputacionis
quales sunt apli dimac ḡtem et
sudauit eadē ꝙ ē gentes q̄to ma
ꝫ plenū. s. cit magꝰ bonꝰ ꝙ in studi
gūsione ꝙord vobis u dico hec quo
ex ꝑmut ꝙ silūcū gentem ꝙ hoc
ꝙ ea indorū est rep̄ repa q̄ dē qua
ex. ꝑmarchar r aplos qm sunt m
dei ꝑ ꝙ dē aplus et laborūt ad
gūsionē corp dus vobis u dico hec
ne ꝙ silūcē indis quā ḡm ego
ad ꝫal. 2. ai. credūt est in ewꝙ ꝑ
nay stand et petro cōi ꝙ nū dimac ꝙ
stēdme ꝙ ꝙ dē dē ḡm vltra dēi
tū sēā rabondo ꝙ gūsione indorū
cū tū exossiā trucar polis gētib
spdicare signo ad emulandū r ad

mutandū me ꝙ notem tanteū indaꝝ
indos d̄ abus causā dē sent ut dē
ꝑ. ḡ ꝙ eli r alios stā ad aliquos ex
illis stabat ū aplus ꝙ no dic ciat
ꝙe gūsio corp ad ple r ꝙ sit bonꝰ
r valē ot dus Si u dimissio corp ꝙ
fidelitez regalia ē indi occasionē ut
dēm est que ad supra ꝑ corp ad fidē
nisi mtū ꝙmodūs ꝙ indi sēntes
ꝑ tūs gūsi ad fidē magis pot
ant ꝑ fier ꝙ alij sut de paulo r apol
lo r plurib dus r doc ꝙ dicat ex &
aplis dus et ꝫ si d libatas stā ē apli
qui sunt qi ꝙ d libatas de maysa
indorū r si indi fed rum r pūt
ege qm sūgūt quasi indutis indorū r
pot ꝙ tradit aplis ond ꝙ indi sut
abiles ad bonꝰ et ꝙ ad dat tenet silūa
re ea corp no est irpabilis et dico
si aliqui hec q̄ dū aplus ixpūt ḡtes
ab ꝙ sultatē indorū tre supta ex
gūsione ḡtem r ꝑ sat ꝑ. 2. ire
nouet obstaculū ꝙ q̄ndo dic ḡ
aut ꝙ sat ꝙ ꝙ hec ꝙ nulla indorū
tradit ꝑ ꝙ fidelitatem tū aliquos
corp stantes ꝙ fidē sī aplos et alios
discipulos ḡtales gūsi sut r sti
arbor ꝑ cedēti ꝑ fidē ꝙ ꝑ initiatē
ꝑmarchar r hoc est qd ꝙ dē ꝙ si dā
ni ex nunc r exindis ꝑ cedēz ꝫ ꝙ
ataueū ex ꝑmarchis qui sunt indi
arbor fructi sunt ꝑ ꝙ fidelitez et
aut tū r olīa silūcē ad bonū
strū inabilis ꝙ ḡtales no ḡbat
legem u. ꝑ plas u. ecc cultū dū sed
caut idolatrie & dēi ꝙ sti ecc cultū r
ꝙ rumis sta ꝙ sut apli r alij
fideles indi r socios indorū r fidē
ꝑmarchar r ꝑmq̄ dis olīe scrīb
es r ꝑ dic r ḡe nobi ḡtam ad ꝙ
rumos r indos ꝑ ꝙ fidelitez fir
mos et ꝫ si glam ḡ est ꝑ manut
nō tū rādie portas qua ḡtales

l'abonnado

Finiunt hic vltimi expdas au
dit. ysimdras hinc sapiencie
m sus mdicys 2os dnr qr p̄o q
clu. gr expt pemia. 2o exqua
na & sacuad vbi quis v. ctu sm
fiat altitud finiunt. & ysim
dras vtusq; stand dr. & ty m
ntes alty est. & ysimdo. dr supic
qm. ad dnm & sac qm. ad sicdm ctm
homes quoz voices no put audi
dtuz. ro dr. q̄ m q plus sibilu fiat
mdiad cm. qr sup capanr. nec
m illtual fiat ex cessiua c. mes
n. cogunt hic qui audi. idm &
sme cagonis & fia. tu dr. c. mes
n. cogunt sm dm q. d. alig
qr oclus nr lr ad dnm stand
oclus noctue ad lucē solis 2o me
thq. dut quis rf. d. q̄s p̄or. q. d
n. q qr lr est m passib. qr omes ut
ntes no solm opandi & ee cognoscendi
r essendi ab ipo hem. q & dlr
qui dns qui exipo quatu ad pom
p̄ductiz que pn appa. r pipm q̄
ad sapiaz que filio appatur. r ipo
fuit omnd Stand m sme r q plus
p̄bunture q spm sco appat. ro
ipi qd m sola sz spm sc. am ali
qui libr hut duas dictones m
positus sz hor. r scor. sz no est.
textu nec i libr correct. & sequn capi

Obsecro vos fres. Post qua
aplus vnos ad q̄ cordiam
reduxit hic qui cosi mo
ibus m struit r dnm m duo qua
p̄o fat lr. vbo p̄dr. 2o exo mutti
tudo vr. nec mo nid qualda p̄sōs
cāb inutilēb cap. xvij. p̄a m d qua
p̄o m struit omb qui 2o exutes m
aliqbus statuz spar ca. xvij. p̄a m
duo qr p̄o m struit omb qui m
ordine ad dm excepte corp. 2o ex
pte die i. r nolite m formari sed ira
p̄m & iste obsecro 2o dr seneca quos
est homo dnm qr facili dna q̄ tu
qui & q aplus multi vtitur ob sēt
onib verbo q̄ q̄ & p̄m dm & pa
relaxatem ut ex libeat tor. a. v. r no
aliena. r lr. p ordiem tangit aplus
septē gdones que materiam omnis actus
fiut. deo acceptabiles. & q sit voluntas 1
a q notat. tm dr. ut ex libeat. 2a 2
q sit m actus ppa ro dr. qr. a. viri r no
aliena qr illos qui salui ardut
p̄m dm alios. 3a q sit q cupiscē. 3
mortificatia ro dr. hostem dnm
n. esset nam stand medicina quo
curat morbu. & curata sit bono. op.
um p̄ductia ro. & mctem vincens.
dr. q lr m se p̄m sui motu. & vita 7
q sit q̄dam sid viaz actus qui
pollulat ro dr. stam. r fina. stam. n.
m va. hoc. ig. & q finis. septa q sit 6
bn ordiata. sz ad dm q̄dam. r no ad
p̄m laudem. ro dr. deo placentem.
Septa q sit districta ro dr. rebilem 1
sit obsequm. vni. q sit qd actus mate
at. r no. q finat. r viat. q̄ducit. sid
n. i. pt esse & fac. sz qd actus la
nire p̄mittit. ita r sup. qudā. sz qd
cor. redd. m septa ad debita op. & et
officia ex scripti. qui dr. & deo & rapi.
holocaustu offert qui ante. te. nia cor.
sua affligat. ad utend. tu q no cad
opa que nuit. oibus r ro aliqua ab
stanc. laudabilis est m v. q tu no esset
laudi. m alter. stand si. q̄ngutus
tatum fat. ab st. am. q no possit red.
debita vxori sue tpe q petenti no e
laudabilis m religioso tu qui no hz
q. debita red. re laudabil esset. et
sili. aliqua ab st. a laudabil est m me
nentibus. m quibus vigt q cupisti.
actual. que m seniibus no st esset
laudabil. q no sit vigz m eis actualis.
q cupia. que posse esse dei boni m

vu

pedra & subus sic mdiam hc
& nolite hic qui in strmt quittre
oms quit quittu ad dnaz & p quatu
ad assm 2m qm ad in tlltm i dco aut
Cirta p'm sted q amor tus fort anda
tez in datu ou dat dnaz si tm
dlig tm es si aut dlig dnaz es
si deu dlig & nos es sz pta de 2m ps
ps lxxxi ego dixi dy est & filij exce
lsi oms dr go sic nolite huc & lab
hui mdi Sz q formam yago. u. & ad
q sum formati & formand in nob pm
sed p grm dei reformd in nouitate
sps mr sib u pm coch ob fiusta sic
p grm reuond et qr hus assm bu
ordlatu ree indiat ro ut ybet s ex
pm possit sz p spm sm chitantez in
nobis & nc sit voluntas dei bn p'm
ad bn nc qua dnaz & bu plactu q'm
ad bond gre p fal q'm ad bn gfic pt
in alit exponi & nc est voluntas dei
bond q'm ad in apietes ad bu plactu
q'm ad p fiactes & p fal q'm ad pmue
tes seu p seuean Deo cui hic qui
in strmt oms qui q'm ad in tlltm
ut sz & ptmez ad fidm uo in qnat
tus se dns Deus u. p grm x possim
aplat in mtm in papso ibus qui
fuit in ter nob sz auch q dicis aut
stat fuit no plus sit q or qr qui p
scriptor est mdestat o pmet agn
p ubios xxv et vnc mez ro no. u.
est in hc cad nc sua omnibus qr illi
qui hz fidm p dicit & am q i fid
les & fend dz eu p tuc ad fidm
p fmdm p pire & stud Si. u. in vs.
tore hic qui in strmt oms in or
dne ad p'm & p'o in p mocne bom
2o in cnatone mali i no alia sa
pis p a ad hmt in d qr p'o fat p'o
in bono spali 2o in qm i dilecto su

platone Cirta p'm sted q a qua
bn dat aliqbus spa p a corp xp
dy quod p spm dat sno supie a'y
sno sce dei tu p qm valit stand
in corpe hmano octus vidz ptoto or
pe & pes amblat tus 2o & q dia
Stand. u. in uno corpe multa mebra
hem & p plra usq i smgli dnt qm
tas a'ys dna data nob stand meb
ra cr ad in vicz qnicat offiad sua
no deo & qnt magis apliatt i spali
bus su ylge dz q ad notitia odor
p tuctu ad sallutt ro 2m vny si
di que dicit ad sallutez sue tnstau
r in ad tnstructoe sacructoz q
pt ad sat sue d dog in dr a q pt
ad bores qui ex orta q'm ad p tores
in exportand sz no tm vo sed eq
so qui bnt hus hudtudaz sa
tultatu in simplit & ppt deu dz
bue qui p e in spualibus ul qa
libus q pt ad platos & pncipes
in solia ue & ad in pleud rezi in
sibi qmissu qm mist in mscidz
alia in relenand q pt ad potetes
jubilai te s. q fiat q tu illos qui
austeritatez in vltu et in vbis muse
ondut aliqua eos relenant in
aliquo Dilecto su sllatone, qnt
aplius in strmt one in qui & q
mtatone bonoz oi in & di i tres
p q pnus in strmt & qmmatone
in affad 2o in effad i bonoez 3o in
signo i bu dtoe Cirta p'm sted
q amor e & sidm bom altius
q dz esse verg 2m q dr plus octa
no et hicoz ili qui sfficiat alia
st magis dign in ore q illi qui
sfficiat p auaz ist Dilecto sin sit 2o
dz ce discry nt sic amee nd ut non

que volu tas

odio hēat. 10t odientes malū 2o
dz ōfiū utl ꝙ amor no sit pūlis ad
hēntes 10 dt ad hēntes bono ad ꝙ
nad u fmitutz ny portuit ꝙnato
dz esse quis ab scp date 10 dt autu
tez frūtat Gordy vicy hic quē
ny strut & quicatoe bo ny essu
r p ꝙ ad bo ny rcuēc dus houd
r ꝙnulg u & fiat ny aliquis bono
ꝙ est ny alto r sit cū q̄sideraē me
liorcy se rc honorādo puenire 2o
ny strut q ad bo ny obscāy cū dt
pollic ue u pugn p stando ḡnat ppis
ny essu spū fuc r oc ut fiat ex bono
assu dus fmctes 2oc ut fiat pūr
dew rc ei exhibē bonū obscā ny
& p q̄s abeo ex spāli pūm ny 10 spe
grandes r ap spes mercādi ḡnat fiat
placut sustinē 10 ny tbū de paces
et ḡer porcy ny petrit r ḡnau 10
orcy ny stas 2o ny strut aplus & qui
catoe busiay r p sil comorātes dus
vias scdz q̄cantes 2o ad pegnos tus
cutes dcos hospitalitez scdas Rūdat
hic aplus mstr & quicatoe bono dū
signo pūlc vo sig ny inter omes e loca
to quo ny dcat mct ꝙcepta rept hē
dcat Rūdcat pchēs r multo mag
bū fuat ny nob sig ny aut r aud est
ḡ stey exhortor r mayle fuacy quelte
mag r relucy dispoīo ad dm ē quādo
te cū grandeutatz q. d. dp ny vicy
fractes alit esset mēdacū ꝙ est fla
hō ny nocat nl ad signo ꝙ tz vitā not
vlo aut p q̄ aplus ny strucrit &
quicatoe bonū hic quē ny strut &
vtuoe malz 2oc dus p ut malū
alt no ny fcat 2o ut illatu equanit
tollcāt r vos nuct ipos p quo nō ꝙ
p nocat ny fcat ppio mrd superbia
q est pūl ois vicy 10 q p quib dus
vlo aut alta suspectes ppl ny qual
cūq sed q̄ntitatz q scruactes cū
ctis hmilit q̄sando sp nocat ny
fcat astu ny mrd ppio mala machinā
do q p quib dus volūt esse prudentes prudēy
r dat tz p dū studiare ꝙ vel
prudcia no est usq ny bonis sed
astu ny malis q prude dr eo q
alute stat ḡre vias nocendi ma bo
rū ad mala tūsferim scd dra
prudentes nl bonū latro & vlto
mctia 2o rt dra prude ny p vlto 2o
nocat ppis mala mrd mdiscsta
ipos scandalizando q p quib dus p
udentes bona no tuy corum q̄cto no
tū ny fcat p scand aptā q p quibet
dus omnibus hominibus patez hu
tes vlo nos hic quē ny strut &
malo illato ut pax et tollc dus no
nos mctipos r ad tp ny duat spp
tua & vltio xxxvi spūs est cui ny
vindta reo retribua & tūsla mrd
tz nād est vltio r no sp ny strut
ut malū ab ad usarys illatu tollc
sed ex ut bo ny cis ny pcuda dus
Sed sic sūit ny unū r sb tanqa
tz u fuacs carbones q gregēs ut
q̄gtes sup capud cui r occasiocs
accudēdi ugue dilectois ny eo qa
te si tuy ny malicia sua p scuera
uerit Noli vīa a malo r ny cadere
ny odiu ei Sz vitā ny bono malū
& tepitatoes ny pellctas te ad cui
odiu Sacud tū. q. d. que dra
tz no nos mctipos & scudētes no
sut scepta sed q̄silia usq ny cau
tz si ex & scusione vidēt pr ny du
te tūl ny surgē malū q esset grā
houdey dei Sacud ect ex ny a quo
cau no expendit sit sustinē sez
qu per dr mal libertas seu occa
sio male faciendi ut dr q̄tz ny
moāby q̄nda tū tpalia dnob

rapiunt tollerandi sunt quidez ꝙ
seruata caritate prohiberi no so-
lum curz ne ma subtrahant sed
ne rapiꝫ no sua seruos perdant

Omnis anima ꝛc. Hom. c.
xiij. Quam aptus demoribꝫ ma
struxit romanos gnalr hic
quiter ordez fact spalr et primo in-
seruit moꝛes ꝙ maiores quia
primo ondit qꝫ moꝛes tam ꝙ ma
prima diuisit ritꝫ quia primo
ondit qꝫ moꝛes debent superibꝫ
subiacere ꝙ subuenire ubi ordo
qz ꝙ dilectionꝫ ubi nemi quidꝫ
primu probat supꝛ po ꝙ diuina
ordinatiõ cui hom est obedire
et resistere malis ꝙ ordine uero
diuina est qꝫ superiores regant in-
feriores et inferiores eis obediat
sicut pz in ria corpali et elemẽtis
que regunt ꝙ influentia corpꝫ
celestiꝫ Deinde dicit pbus primo tue-
thaurize qꝫ tota regio elemẽtalis.
gregia ꝛdinẽ astruxit ut omnibus
virtꝫ gubernet sibi hic pz ꝙ ria
spualia qz angeli inferiores ultimant
p superiores et ita qz esse
in hominibꝫ et hoc est qꝫ dicit hom
ine anima .i. omnis hꝰ tantum a
pte dignori denominando pta
sublimioribꝫ subdita sit .i. prelatis
in spualibꝫ et principibꝫ terrenis in
in tpalibꝫ et sic rato no est ptas
nisi a deo concessa et ordinata. te-
tera patent usqꝫ ibi qui ant resi-
stit ꝙ damnatiõ qz etiaz Rene
dicat saluator hui ꝙ qui vos spnit
nic spnit me spnit qui ꝛc tpalez qua pu-
nimur in corpe uel in rebꝫ Deus pt
prom ꝙ offalis superꝛ pene repri-
munt mala inferimus bo pmittẽs
malos ꝙ iuges pcent ꝛc ita malis
arceantur et hoc est qꝫ dr ita phs
no sunt ti. bo opib racois bonis
opib quia sicut pcorum officia
repiunt mala ita promouentur
bonis intento eis cat qz esse ut sub
ditos faciant bonos cetera patent
ꝙdictis usqꝫ ibi Ro n. sic tangit
gladium portat ptas cum ceteris

portat gladiꝫ malez ptas at etiaz
spualez et subdit causa dei n. minis-
ter est vindex in iram ei qui malum agit. Ideo nõ tali
hic quiter ondit qꝫ inferiores debent
superibꝫ subiacere ꝙ ria statꝫ sui
ordinem quia nemo militat sub sti-
pendijs et hoc est qꝫ dr Ideo nõ tã
qz superi precauere subditi esse
salutem rei vtilitatem debitaz
no solum pter iram i. punitionem
vitandaz sed ꝙ ꝛc quadam qz quã
tenẽ reddere debitum et coplicat
magis in spali dicens Ideo eis et tri-
buta prestate ad hoc eis pti sunt
institute ministri eius dei sunt qui
sunt occupatores siue ministre in hoc
ipm seruientes qz deo et ꝙ horibꝫ
rempublicaz gnantes Ideo exhibẽ
reddere ea debita omnibꝫ cui tributu
qz pia pribꝫ est eis tributu ab reddẽ
pro tota pria cui vectigal qz pro
luentem rei cui qꝫ sunt redagia
gundagia pedagium aut solui
a singulari psona quia no omnes
hic taxa qz gundagia solue que
reddenda sunt pedarii alijs qui
quiter hoc accipiunt cui honorez
qz deus cui honorez qz deus et
indignitate exhibẽ eis sunt cete-
bꝰ virtutis Nemi quidẽ hic qui
ondit qꝫ inferiores sint superibus
dilectoz et primo ondit quia ex
hoc nouo legis hoc debitum est ma
time reddendi ubi et hic sequens ita
pm dic Nemi quicqꝫ ꝛc nisi ut in
uicem diligatis hoc eis qz spiale
debitum qꝫ quilibet reddere de
pcepto uel de pria ad hoc debitu red-
dendi in futuro qui n ꝛc omnia
eis mandata decalogi ordinantur
ad actum diligendi qui pcepta p
tabule ordinant ad diligendum
deum et pcepta sede tabule or
dinant ad diligendi proximum pe
pm eis qꝫ est honora patrez timu
pcipue reddi debitum omni pro
timo qui alia que sunt legalia
pcepit cauere ab eius nocu
Ideo dr dilecto proximi no op
cauet nisi ꝛc malum proximo
dr qui plenitudo legis .i. plenaria

cub obfuscato est dictum qm diligēt deus sup oma et proxim sicut semet diligens Et hoc sacis hic inter audit q hō debitum maxie est reddendū tpe nouē legis quēt lex amoris sicut lex vetus fuit lex timoris Et ideo dicit hō sciētes tpe i. gratiam tpis legis nouē qm hora iam nos de somno i. de o. ad opa caritatis qm sic dr qui caritas operatur in magna si est si aut remisse opa operā amoris no est nisi em i. tpe gre prior est nra salus qm p xpm anima salutis est apta que tpe legis clausa to. celum archanis salutis plus q ante v ad ventum timet cū sciebant prius se de stratis ab luserim lumbis unde dicit iacob patriarcha gen xxxxviii. de stirpe eius filium meum lugens in luserim Et stolas nob xxvii in profundissimo luserim deflentē anima nra nos precessit i. ob fraudes veteris legis dicit i. elatas vitias reuelata in nouā lege abiecamus ḡ opera tenebrē. i. peccata que lucidatur opa tenebrarū q in tenebris sunt Vñ dicit Joh iii. qui male agit odit lucē et qm ob tenebrat auaz cū q dicit plus ꝛ cecitate ignorat eis malis et qm ducunt ad penas exteriores sc gehenne Ideo dicit Et induamur lucis i. virtutes et opa bona que ducunt anima luci qm contra peccati tenebris anima et qm in luce sunt Joh iii. qui facit veritatē venit ad lucē et qm illuminat animas et similiter ducunt ad lucem eternā Ideo dr sicut in die sc in mdo honeste ambulemus ad gentes no in comessationibus vinolentis potationibus luxurie no in contentionibus et in emulationibus ad peccata spualia que sunt grauiora culpe sc in dominum ihm xpm nuntiando sanctitatēz questionibus suis et carnalibus curabimus ne in desideriis sc superfluis uita q p hoc no excludit necitatis sc tm superfluitatis Infirmum autem in fide Joh ꝛ aplis dicit qui mortis scire se dicant ad mortis hic inter instruit maiores ut bene se habeant a minores et primo in emulationi mali ꝛo in operatione boni ꝛco vel p a in duo qm primo ortatur superiores ne insolentes attemptat ꝛo ne eos scandalizent ubi nec ḡ qm in duo qm primo ponit intentionem ꝛo inducat rones ad hoc p suadendū ubi tu qui es ea primo dicit sic Infirmum autem i. de nouo quisquis et in lege exercitatū mag sufficienter instructum a simplē non sc nos maiores enim instruendo dubiter et caritative no in detractionibus i. non iudicantes male de ipso donec aperat manifeste filius cui se credit ma ducare anima sc licite Et iste est qui instructus est in rebus lege qui scit cerimonialia cerimonialia esse mortificata in xpi passione ꝛc licite come dicit ecclesia prohibita in veteri lege Alius autem infirmus est q sub stricti simo et nō p sacte instructus ab ipso et dubitat an hoc sibi licitē inter sacerdotes huius sue q sacie alius male ducat q certū est q altera manducare sint licitum omnibus tpe gre quia q sanctū q legalia quidem ad cerimonialia abstinenda sunt nisi ad passionem christi et populū ea abstinuerunt et in mutete sua passione agnū paschalem cum discipulis sub tenebris p populum vero cum ob fraudē sua est mortificā ea aut fuerat hoc est fuerat q vitabo p ipa figurata nobis in xpm est impleta tpe vero resurrectionis a passione xpi usq ad publicatē cum licitum sint ea fuerat maxime ex versis de iudaismo quum hi no ponet ibi fidem credendo firmiter q sine tali obstinatione fidei xpi no profecit ad salutem Et hoc ind legimur apli in actibus aplor ea obstasse dum q aut declarat in q ipsa ad terram diffuse et cum istis intellectibus subdit ib qui manducat eiberia in lege p hoc ea instructi q ista

sint sibi licita no manducantes no sperna
rr̃ putamus enim rñdẽ et solidum
et melancholicum et qui no manducat
abstinendo eo q̃ dubia manducatio
nem no iudicat tanq̃ mandati diuini
transgressorem Deus ꝯ de nouo co
uertim et ad hoc nr̃m assumpsit
ꝯ in fidem suam potẽs illum p̃fitere
et solite ꝑ ter q̃ no est q̃ temptando
Tu quis es hic q̃ iter alienum seruum
Ecce quis es hic q̃ iter alienum seruum
druplos ro ad p̃suadendũ p̃ma acia
eo parte illius q̃ non iudicat tanq̃m
solidus nulla em̃ iudicari dz nisi ab
eo qui est dns domus et iste e solus
deus in̄ positio et hoc est q̃ dicat tu
quis es qui iudicas alienum seruum. ad te no
spectat de latentibus iudicare q̃ di sit
ista et ideo tale iudicium tuum est
usurpatum q̃ ad solum dñm ptz
qui corda intuetur suo dño stat aut
cadit. i. ad eum p̃tinet iudicare de
lapsu eius et statu stabit aut ver
dei gratia potens em̃ deus statue
re. p̃fitere et q̃firmare Nam alius
hui pomi sed ratio quia acia eo ꝑte
tit de quo sit iudicium. de certis om
alium. obstinacia que erat in dnis
quibus de indifferentibus non suspecta et
ideo de talibus no dz alicui iudicari
transgressor uel solidus faciendo uel di
mittendo eo quo vterq; poterat fieri
ut supra dictum est tu eo causa ra
tionabili et hoc est q̃ dicat ne alius
iudicet. i. tua instructio est in fide ra
tionis q̃ stat ꝓ sterne. tpe in quo cer
monialia no obligabant a bello in
quo obligabant Similis inducit eo
dicens q̃ similiter obligari omnes tpe
ꝓ passionem sicut ante et dicit absti
nendum a cibis lege vetitis omnib
quibus ex tempore credit. i. in hoc omnia stat
proprie q̃ hec usq; ad publicationem
euangelii facta. Deus suscepit die no de
deus suscepit. i. ad honorem dñi quod
vterq; bene pt fieri q̃ta ro ibi
sequitur qui manducat dñi ro ibi
gratias em̃ agit deo scz de liberatione
sua ab omni lege et de confessione
sui voti Et qui no manducat. i. ab
stinet a lege prohibitis eo q̃ dubia
dubia vel ut infirmi no q̃ scandalizet
ut hic infra dns no manducat. i. bene
abstinet et gratias agit deo qui sibi de
dit gratiam abstinendi Nemo enim nr̃m
hic quiter potuit. za ratio que acia
dñi ad quez ptinet vere de talibus
iudicare scz xpi que est dominus vite
et mortis et p̃ quibus iudex et hic est
q̃ dr̃ Nemo ti. nr̃m. scz ad ꝓpagi glie
quia tota vita hominis est ad opus no
mis gloriam ordinanda et nemo sibi
moritur. i. no dz se morti ꝓponere
pro laude ꝓpa sz pro gla dei mors
pacienter est tolleranda Vbi dicat
que em̃ vivimus et pz scia uiuimus dño
hoc em̃ xpus. i. eo morte sua hoc
acquisiuit scz ut totum simul omnes
et habeam dñi et vii q̃ data est mihi
omnis ptas in celo et in terra et p
eo indicaretur ptatem. Ideo ab alio
no est usurpanda Tu aut hic po
quanta ratio que acia eo petit em̃
qui indicat temere quia no nr̃m
hic officium indicandi actum si tui
passime dicat eo sic Tu aut. i. tu q̃
abstinens a cibis lege prohibitis
quare iudicas illum qui no absti
net transgressorem aut tu qui no
abstinens quare spnis fratrem tuum
rr̃ intuendo em̃ solidum eo q̃ ab
stinet ut dictum est sup̃ omnes
stabimus scz iudicandi eo et ad
hoc indicat scripturam que dicitur
ysaie xlv septies enim rr̃ dño
eo dr̃ flectetur michi omne genu
tanq̃ subditum medio no iter
q̃ excluditur Vterq; omnis spiritus rr̃
pro se rones rr̃ in finali iudicio ꝓ
q̃ nulla iudicare dz temere dea
q̃ ꝓdita vi esse dictum Salvator
dicit Joh in omnibus qui credit
in eum non iudicatur eo soli infi
deles stabunt ante tribunal xpi
iudicandi passime ad q̃ dñm q̃ ibi
acia iudicium q̃ de impiis eorum q̃
soli mali iudicabuntur qui dñt
infideles uel quia no habent fidem
uel quia si habent in morte mor
tificata sunt eo carentia caritat et
gre hic aut acia iudicium retri
butionis per quod modum omnes
generaliter iudicabuntur mali ad pena

Vo

Insta vo ad gram Ro go amplius pq
qua nisi erunt superiores quar se he
ant ad inferiores nonendo eos ne
pos q tempnant hic inter idem
fiat monendo eos ne scandalizet
et dr in d. qua primo prohibet eos
a scandalizando 2o p alium moneat
eos de inferiori edificando ubi utq;
ad maiorem intelligentia sciendor
hic videnda est breuiter que dimit-
tenda sunt propter scandala pusillor
et ar primo q bona spualia sunt
dimittenda dicat u. aug in libro
q epla mat princeps q ubi scandalum
timetur a prelatis ecclie
tessandum si primas tibi e bonum
spuale quia est actus meritorie ga
de p hoc ar q bona talia sunt
dimittenda quia maiora bona sint
quia spualia p primum ar quia
deus thos cantuarien quid regre
sunt reb ecclie cum sta de regis
anglie et go hoc ar q spualia
bona no sunt dimittenda cu sint
eorum melioza respo go ista non
est de scandalo actiuo q dam uel
stim rei p prebens alteri oc
casionem ruine illud aut q deficat
a debita rectitudine no est agen-
et ideo nichil est agendum cum
scandalo actiuo sed go inter de scan-
passiuo sed quid sit dimittendum
ne alius inde scandalizet circa
q sciendum q quod sit bona
spualia quod vo talia spualia
no quod sunt de rectore salutis que
sine peccato mortali premitti omnino
pot nec ad hoc peccare mortaliter
ut petim altius impediat ar p
ordines caritatis magis debet
pham salutem quia alienat propter
q talia no sunt dimittenda ad
vitandu altius scandalum aliquo
sunt bona spualia que no sunt
necia ad salutem ut dare elemo-
sinas contra casum necessitatis et
in talib; distinguendu est de scan-
dalo quod si oriatur go malicia
sicut cum aliqui volunt impedire
bona spualia sustinent ad hoc scan-
dala et tale scandalu e quod quod

que dimitte
da sunt
propter
scandala
pusillor

Respo

sicut docet dns tyt xv de scandalo sa
ctorum si ant oriatur go infirmitate
vel ignorantia vocatur scandalum
pusillor vel q hmoi sunt occultata
vel medium differenda quousq; red
dita ratio hmoi scandalum cesset
si aut p q redditam rem scandalu
durat tam vir go malicia procedere
et propter ipm hmoi spualia opera
no sunt dimittenda circa vo tpa
lia bona distinguendu est quia si
no sunt nra sic p alios ad quando
nobis commissa sicut bona ecclie q
mittunt prelatis quia ob finalem ta
lium ne cumbit de necitate salutis
sicut q seruata depositum et ideo no
sunt propter scandalum dimittenda
sicut nec alia que sunt de necitate
salutis si vo sunt nra sic dimittenda
sunt propter scandalum virtuose si cessat
go infirmitate vel ignorantia quo
niam p admonitionem rationabilem
cessat scandalum q si p hoc non
cessat tunc iam procedit go malicia
et est q tempnendu maxime si p hoc
detur audacia male faciendi ut dom
est sup ad p. p. responsio quia
contracto ordinatu ad emendationem
et ideo si p ipam pba ar appetat ma
ius scandalum q surgere est dimit-
tenda quousq; periculum illud trans
eritis alius p go dictis in q one
Vo go amplius lra ad hoc dns
ns d. p. quia primo sicut positum
go renuncet dubium ubi no est
cum regnum circa p. m sciendum
est q tanta caritatem sit ma vide
esse q aliquis no dimittat ad tpus
de hiis que licite pnt dimitti ad vi
tandum scandalum simplicium
qui oriatur illa illicita quousq;
simpliciores informent de talibus
ero erat esus ciborum in lege pro
hibitorum a tpe passionis dni
usq; ad publicationem fidei cum
ut dictum est supra et tm hoc
dicat aplus Vo est amplius in pce
ni. superiores no inducent inferi
ores seu minores stolidos si absti
nuant a talibus tibi nec minores
inducent transgressores illos qui

ventur talibq; ſz hoc indicate nqz ſaluari
ſicuꝫ nc ponatis ſcr̃i r. ſtibq; miſtr̃is nil
grui bq; Hac et q̃fido in dño ihũ quia
michil cne r. nichil abus in inmundis
p ipm quia omia bona creauit gen⁹
humanũ deus cuncta que fecerat eterna
valde bona q̃ autez p̃cepta p legem
aliqui abi ſunt prohibita ꝛc ſacti illi
ati hoc fuit ad tpus ad ſuos aliquid
implendũ p xpm a qua phibitis ab
ſolunt xpiãs actꝰ xo q̃ deus p̃ficiat
tu ne q̃ dixerit inſicies qui ſe tribu
r. inmundã quia ſacut q̃ſcam de talibꝰ
ne ſcione ſicut leuare ſeruam de
terra q̃ra q̃ſdaz petit eſt duarte
q̃ſtã ꝯ deo dr̃ ſi n. ip abuſus ſz tamen
ſr̃ tribꝰ ſcandalizatur r. in fide miſtr̃
matur q̃ dubitans de vitate catho
lica ut hr̃ miſta nel de te ſcandalizat
eſt manꝫ te tranſgreſſorez iam non
iudicabo ea am ſpondeo cuꝫ ſcandalum
noli cabo tuꝰ illum perde dando
illi occaſionẽ ruine ſponendo delat
tacionẽ modicam cibi tuꝫ ſaluti ꝙ
go blabo mrm r. fama mea ut no
demꝰ occaſionẽ ſimplicibꝰ reputabi
nos tranſgreſſores ꝙ eſt enim regꝰ
hic quies remouet dubium quia
poſſet aliquis credere q̃ abſtinere
a cibi p xpm ſanctificat eſſet ei
detrimentabile ꝯ deo dat aplus q̃ nil
deperdit ei qui abſtinet de cibi rõli
bꝰ eſt vitatis ſcandali ꝯ deo dat
ꝙ eſt enim regꝰ eſca et ꝑmo come
dendo dicta abſtia nel ab ſumendo
ſi uſuꝝ p fidem formatꝰ que peca
remittit et pax q̃ntum ad mentez
paſſiones mentem p̃turbationes et gau
dia ſpũ ſancto q̃ſ ad ꝛpectationẽ
primoꝝ qui cum in hac et xo nubus
in mente placet deo r. hac ſi. ſtat ad
ſalutem ꝯ dicꝫ hic quies monet
aplus ſuperiores ut cohibeant inferio
res p̃dicte et ſte auꝫ q̃ſando
et p̃ hec uſq; ibi ꝑter eſcam r. ſi
dem noſtrum que eſt domꝰ dei ora
ſz cibaria quibꝰ nunda ſunt ut p̃
dictum eſt ſi malum e hoc ſcanda
lizando noſtrum ꝑ q̃ abſtinere
ſic eſt meritorium ꝯ deo dicitur
et no bibere vinũ ſz q̃ ꝑ noſtrum
cõi q̃ſcam comedit ꝛo ſcelerate

altꝰ aut ſcandalizat ſi comedentez
indicat tranſgreſſorem aut noſtrum
dño de vitate fidei catholice ꝛo hoc
p videt maiorez ſic comedere ti
dem ſuã r. ſufficit tibi ad ſalutez
fidẽ tuã r. ſufficit tibi ad ſalutez
fidẽ tuã quia tenes omia p xm
p̃ficiata et no oz q̃ ondat ꝙ
cui ſcandalo altꝰ ꝙ tuꝰ qui no
iudicat ſeipm r. damnabilem
reddit in eo q̃ probat r. ſat ſibi ꝛ
licitum tu dimittit ꝛo caritate fra
terna ꝑ ſcandalum vitando qui
aut diſtrent ſz talem cibum ꝛ
deus hoc eſſe licitum ſi manducant ꝛ
quia no eſt ex fide r. ꝛo q̃ſta et ꝛ
tale eſt p̃ceptum ſicut leuare ſeruã
credentis q̃ hoc ſit p̃ceptum mortale
homme autez q̃ non eſt ꝛ cetera

Ebemus autem ꝛ
p q̃ma aplus ondit qualiter
maiores ſe dnt hr̃ ad miſeri
ores ny cuitatis mali hic q̃ter
ondit ny p̃mo bonũ eccã q̃
p̃mo ponit ſua inſtructionẽ ꝛo ſua
ꝛcuſationẽ ibi certe ſimꝰ p̃ma ny
dno quia p̃mo ordinatur maiores
ut miſeros ſuſtineant ꝛo ut eos
ad bonum promoueant ibi ꝑ q̃
p̃ma ad hoc ny d. p̃mo ponit in
ſtructionẽ ꝛo ſbt ordz ibi deus aut
p̃ma ad hoc ny d. quia p̃mo ſua
inſtructionẽ ponit ꝛo q̃ductus con
cludit q̃ntum ad q̃ctiones ibi q̃cuꝫ
ſepta ſunt ny autem p̃ſuadet
dur. p̃mo rone dñi debemꝰ aut
nos firmiores ꝛ ſicut ny corpo
reali membra ſibiniora ut neruꝰ
et oſſa ſuſtineãt alia debiliora
et no nobis placere r. ꝑam vo
lumtatem querere ſi magis bonũ
q̃ne ꝯ deo dr̃ vnq̃ q̃ſq; nr̃m pro
ximo ſuo placeat in bonũ ny
malũ autez no debemꝰ q̃erere
proximis placere ꝛo in duat
dominꝰ xpi dicens ꝛ eciam xc no ẽ
placuit r. ꝑam voluntatez non
q̃eſiuit ſoli vi deſcendi de celo
ut faciam voluntatem meam ꝛ ſi
ſicut ſcitum p̃ſ xxxiij in propꝛ
via in propectando va ſit xpi
loquentis ad patrem q̃ ut faciat
patris voluntatem imperia ſu
ſtinuit nr̃or. dicendo ꝙ ſamaritanꝰ

eb tu et dnoiuimꝰ hcb Hab vñ et tpi
m truc venienti vadꝫ qui destruꝫ
dei templum et xpc vñ et hcc ni
properia rdimidabant ñ dnm
prem Ideo sic dnat xpus nppria
nppria nuciauimus tibi credentib⁹ super
me pulla em nppria nisi nitebant
debant xpm q̃ filiu dei nuciauimꝰ
hic ap̃s predicta infert quidam ꝯhor
tibi q̃ea que sunt ñ scripta sat
potissime de xpo sunt ad manu
ralitatem cui addi nichil est nisi cre
no est ponitur hic quadruplex u
talitas nobis proficiens ap̃s optima
ma est claritas intelligentie que no
tatur cum dr quecuꝫ scripta sunt ꝛ
a est solidtas tollerande ibi ut
pacientia scripturaꝝ za est suauitas
in hac letitie ibi et q̃solationem q̃
est securitas obtinende glie ibi spe
habeamꝰ est em spes certa q̃ pe
tando futura stabilitatis ap̃s gra et
meritis proficientib⁹ Deus aut
hic quiet adiuuit sua ordinat ad p
ductor q̃fectionis dicitur Deus aut
r dator patientie ñ adducit nos et
q̃solationis ut p̃ tribulationis ꝯ p̃
latitudinem et fletum gaudium
et exultationem infundit ꝛ Dat nob
r idem meminimꝰ et sideramus mentium
pro certum ẏm ihm xpm r ẏm
doctrinam ipsius ut vigilemus
sitis q̃ ad iudemptitatem credu
litatis bono ore q̃ ad iudemptio
q̃fessionis qua scilt dicitur e sup
ꝯ corde creditur ad iustitiam
ore aut q̃fessio fit ad salutem homo
rificetur q̃ ad veritatem operis
qua fides sine operibus mortua e
p̃ q̃ sequi hic quiet monet sup
riores ut inferiores ad bonum pro
moneant ita q̃ primo ponit suaꝝ
portationis ꝯ subiungit suam
ordinem ibi deus aute spei det vo
set ut q̃ suscipite invicem p̃ qua
do caritatis ita altius bonum sit
et hic instruit nos in bonoꝝ dei
sollicet ñ curam accipiendo ini
quitatem nram omnibus quos
se iudeis et gentib⁹ membro ve
dicent q̃formari capiti est ideo
spus xpianos dr q̃ curare bonum
sit sus licet aut p̃ us accipit hinan
tatem iudeis et gentib⁹ quos ẏ ali
quo mo dissimile procurant in
dorum et gentilium salutem qua
udeis p̃dicant ñ p̃ dna p̃a et
quodam⁹ ap̃s debito Ideo scs deo
cum xpm ihm finisse crucifixo iude
udeis crimen sibi non sit aut genti
bus Ideo dr quot vo nos sum missus
nisi ad ouis que perierunt domus
israel ut veritatem dei et promissis
primis licet eis salus iudeoꝝ et
gentilium sit p̃ veram gre simpli
ci quium ad iudeos est ibi quod
debito ab quia ñ ad veritatem
dei p̃tinet implere promissa pa
tribus iudeoꝝ facta in lege et pro
phetis que data sunt solis iudeis
p̃ eius non licet hic omnino
tionem ꝛ sic salus gentilium magis
est p̃ veram me quia licet ihs et
prophete sequant de eorum va
gatem ad fidem tm ihs no sunt de
ta patribus eorum nec phete ut
dictum est ut q̃ ps gentes ante
ma diuinitus eis concessa honorare
deum s. de ihs et factis sicut scr
tum est p̃ vos ut q̃ fiebat
tibi r faciam te q̃fiteri ab illis de
gentib⁹ et sunt ea filii ad pri
devotionem gentium accipiendo
in misce magnum dauid ex est
hoc dm ut ibidem dictum sint
signa xpi et p̃ quo impletum sunt
in xpo quia in dauid talia vero
auctoritates hic allegate devota
cione gentium ad fidem xpo ẏm
hzitem ssm suum mit ꝛ ut ẏm
dicat scs ysa vos letamini
gentes cum plebe eius voci tris
placo mea hz letabi defecta et
in via ut ẏm p̃ et vos laudate
dnm omnes gentes devotionem
ma ꝛ ut r mensum ysa aut vos
exoni rubro nesse r xpus ẏm
tionem oriens de nesse qui ex
urget se a mortuis regere gen
tes tunc em data est ei omn
pta in celo et in terra quo plu
in eum gentes sperabunt quia
vocari ad fidem sunt spes sequi

ꝑpm vitam eternã Deus aut hic
diliter ad nigit sua oꝛõm ad dꝛz ꝛ
plos dꝛnis Deus aut spes i dator
spei replcat nos omni gau sp ssu
ali et pace sp ꝑ quietem passo
que turbant animaz in credo
hoc dicat qua fides formata ysa
iacat ut hmodi ee ꝑ cuncta nc
vitorinus et vtute sub sti cuꝝ ꝑti
sunt opa nitoꝛia ꝛ ee dicit ad li
berum arbitrium sicut se hꝛ ad cꝛ
certa sum hic ap̃lo ꝑuenit suam
qualez et pmo de hc ꝑ rõnes
scripsit ro de hc ꝑ cob corpal ad hoc
nd visitant ubi ꝑ ꝑ ea pm pmo
q dicit stem cum quid possit alios
opmari de sua septima sc ꝑ reputa
ret cob ulatob et smplatob ꝛc
sua scꝑtura nciõ indigentib et hc
est q dicat certa sum aut sicut et
hoc sucbat ꝓbencficencia q est cuꝝ
effectu repleti omni sua pnicutez
ad salutem ita ut possetis altitu
no solum gram vitam regi sed
et alioꝛ iudaoꝝ dicit hic q nt
ro pmt veram cum suc scꝑture
sc dei officia sui q nia erat ap̃lus
gentium et dum m d ꝑ ꝛ pmo
ondit hmodi officium ro cuꝝ effe
ctum ubi hoc i ea pm dicat sit
iudaoꝝ aut scripsi vobis i bre
uitez et sucinctc reducens debi
que satis m hiu et no aliqnd nob
ignotum dnõ ꝑ q dixit supra
septimo ea sacrilegi cum legem
lacer ꝑ gratiã que sc ap̃latq sci
ficans cum dei i sctis ꝛdens et
predicans ut fiat oblata i oblata
qua offerimus gentes ꝑ fidem
xpi acceptã deo pri et sctã m
spu sco i ꝑ gratiã spus sci et no
ꝑ legales observancias hoc ꝛgitur
hic q nt ondit efficaciã officij ei
mpti et pmo ꝛ ea ꝑ erat
oꝛ cuncte dei et hc est q c hoc
igr gratiã i auctoꝛem officij a xo
hoc ad deum sc ordinatez ad hc
norem dnm nim ro est oꝛ cuncta
hmõi officia no solum erant p via
sicut predicato pseudo ap̃lorum
si cꝛ ꝑ miracula vtute xpi facta
ad confirmacõm pdicacionis ap̃li no
ni gentis sicut sanctus aut pseudo
ap̃li a xpo no missi no et stib
qua a xpo hoc vim pdicationis
et sui miraculoꝝ vi confirmatis
ꝛ ꝛ in vtute signoꝝ quibus ad
huc acula minora et pdigioꝝ
quibus ad maiora ꝛtiaz hic quiet
ondit efficaciaz sine pdicationis in effu
et vim ꝛtensiue dicens ꝛtiaz ut ab
nim ihsu locutis est m sine gre vnde
nominatur ulterius nlare et sedo in
tensiue qua predicant ubi alii non
predicauit ꝛ sunt ibi maior labor
qua ma no erat ubi disposita ꝑ pdica
cõm aliom et hc est q dicat sic aut
hoc pdicauit et ꝑ oꝛ dicis hꝛa quiet
ad dicat ad prosetum auctez nr̃i ih̃u
sicut septimi est nr̃ liꝫ dicis discipuli
sc gentiles ꝑ predicatoꝝ sancti pau
li fuit illuminata ꝑ fidem xpi qui no
audierant de xpo ꝓphetas sicut iu
dei nec ꝑ alios ap̃los sicut gentiles
qui ꝑ dicauerunt sicut inabꝫ eqꝫ
dicis predicauit et alij alios gentiles
plures quam ali pdicauerant ꝓter
q hic quiet oꝛ causat se ap̃lus dicens
q rõnes ad hoc corpꝛ no visitauit
prima declarans sui aduentꝰ impe
dimentum ꝛo amoto impedimento
promittit sui aduentum ubi mue
los ꝛo ad hoc complendum petit oꝛois
suffragium absens dicit oꝛo sic ꝓter
q ꝛ qua primo tpe ap̃lus fuit occu
patus m predicando gentibꝰ m ptibꝰ
grecie que pro magna pte erant
seducte ap̃lis et falsis ꝓphetis ante
predicatoꝝ ap̃li et ꝓ sicut patebit
infra domino cooperante m aliis ep̃lis
Nunc vo ulterius locum ꝛ hic ꝛ
promittit sui aduentum dicens
Nunc vero ꝛ no hꝫ s necessitatem
ubi manendi amplius qua licet
no omnes essent quos ꝑ tu pauca
tes et loca erant ꝑ ap̃los ep̃i et
ꝑsbiteri ordinati qui adgintendum
ꝛ sibi et nutriendum quos ꝑ
sufficiebant absq; pnica ap̃li ꝓter
q festinabat ire ad alia loca m
quibus maior necessitas m cumbebat
et impiditus ꝛ qua ciuitas rõna
rum orbis erat capitanea cum
in hispaniam ꝛ sicut eis pdicauit
m oriente ita desiderabat hoc

facere in occidente ubi est hyspania
spero q̃ per hoc nunuit q̃ non
intendebat ibi morari co q̃ petr⁹
aplus cum suis discipulis erat ibi
ne ꝛc p̃dicatio pauli no crat
ubi sit nota sicut in hyspania et
a nobis deductu ut dicit ysi. hys-
pania erat ramanis subiecta ut
p̃z p̃ actz vbi si dixit nobis qo
pte sentiꝫ i delectatꝫ in q̃stione
et fide vra ꝛc actꝰ hic seruo lꝫ
ge sunt igit⁹ p̃fiasse. s. ante
quam vadam romam p̃fiasse
urbi misse. sc. ysi. q̃si ad
fidem inducentes in urbi ut essent
p̃fectionis ocupatꝫ ceteris abre
nuntiabat omniꝫ timens q̃ ad
pcta tem utꝫ actꝰ vi. ut libenus
dom et p̃dicationi vacarent ppt
q̃ vocati hic sancti et apli sunt
plicati ut alij ducesi qui no sic ab
renuntiauerat sub bonis temp⁹
sustentarent eos sub elemosinis
et hoc negotium petr⁹ et iohis
retinendum mandauerat paulo utꝫ ad
gal ij et ipe solicite stat ut hic
p̃z ꝛc p̃dicauit i. applicauit et con-
uenerint macedonie ꝛc i. quasi
a terris usq et p hoc inte vi. quasi
de alijs eas collectum i. donatum
debitis sibi in pauperes sc. dꝫ qui
qui sunt de clero sc. dꝫ et de laicis
sunt ut hoc faciant eis dam si
spualia q̃a p̃dicando eis q̃runt
a urbi ut sic frequenter dictum est
supra Debet tm etc. i. in nauib⁹ ad
vitam eternalem ministrare eis
sicut eis placuit debentur sup-
plo debito necessitatis hoc igit⁹ tm q̃uamo ꝛc
i. assignando eis elemosinam per
me missum p̃fici stare q̃a sic
proponebat facere sc. dixit q̃
veniet ad nos ꝛc in hu i. in ha-
bundantia bonoꝝ spualium sicut
gen xxxv dicit iacob ad labam
fundens tibi deus ad intellectum
meum de multiplicatis bonoꝝ
spualium q̃rta istam p̃tem duo
sunt notanda. primo est solicitu-
do apli circa ecclias dei q̃a
publicato euāgelio in p̃tibus orientis
destinabat urbem ad instrand⁹ ante
ecclias sanctis et deinde celeriter cum
transiret ad p̃dicandum dei vbi in
partibus occidentis q̃ quo mai ne-
gligentia audiuntur valde repre-
hensibilis in est q̃a q̃ dictus
videtur q̃ paulꝰ in hyspania pre-
dicauit aug q̃rimus vt dicit secre
tum in xi cap⁹ quib⁹ nestiat sꝫ
de aplis q̃ solus petr⁹ docuit in
his prouincijs italia gallia hyspa-
nia affrica et alijs q̃ dicitur
aliqui q̃ paulus p̃dicauit in hysp
ania dispo sitione dei voluntate
sicut dictum est q̃ p̃ q̃ vir dixit hic
ibi no sint impedimento ad veniꝫ
sibi vero ducunt q̃ in hyspania p
dicauit et hoc dicit ysidorꝰ deor-
tu et obitu sanctorꝫ et ideo vi. ducere
q̃ eo libro q̃m de illustribus vi-
toriis q̃ paulo in prima sacrifica
tione ancirone dimissus in occidente
partibus predicauit sed de certum
aut scit aliqui q̃ no negat simꝫ
paulum rome biennio fuisse
et eidem disputasse et docuisse q̃e
sed est in italia de qua loquitur
de certum sicut et de hyspania p̃ q̃
ar. pt dicit q̃ intentio de certi est
q̃ nullus predicauit nisi certus
institutus in dictis prouincijs nisi
petr⁹ nisi alij de ordine et missione
apl⁹ ꝛc ms paulo in italia et
hyspania predicauit obsecro i.
hic q̃ iter a plis petit orem suf
fra. ut impleantur p̃dicta q̃a
eundo urbem ab insidijs iudeoꝝ
sibi imminebant in via et in eis
multa pericula sicut sunt p̃ tribul⁹
et patuit ope eorum actꝰ xxv. ꝛc
obsecro igitur vos et p̃z hic vsq
ibi et obsecro mei oblatio i. ele-
mosina p obsequium a gentibus
oblata acceptꝫ fiat s. deo aggra
in urbem sanctis i. pauperibus
ad ecclesiam ibi gentium releuandis
ut veniam ad vos ostio dei
pacto et refrigerer p̃ vobis
spualibus bonoꝝ p̃ multas tri
bulationes illatas michi deꝫ
aut pacis sit in obsq nobis a
men hystorma est p̃dictorum

xvm·

Q[uo]mendo autem vos [et] xpi pp̃s
aplus instruxit romanos ut no
tribus vo predicatoib⁹ hic quit
idem faciat ꝯ imitatoib⁹ proponē
eis q̃ua sctam personā imitabiles
et dn̄i m̄ dno q̃ua primo ꝓmit eā
ad mittendū ꝛo ad p̃dicandū
ibi salutem p̃ma m̄ dno q̃ua primo
voluit imitanda ꝛo vitanda et op̃a
ꝓta se ꝓsita magib⁹ q̃uerit
ibi rogo aut vos p̃ma m̄ dno q̃ua
primo nomat sibi familiares rone
beneficij ꝛo rationi multi ibi salutate
e phenetum ꝛo rom q̃ soror ibi sa
lutate apli dicit p̃ma ad hoc m̄ dno
q̃ua primo salutat p̃sonas familiares
rationi beneficij sibi et aliis factis quit
ꝛo sibi sp̃at ibi salutate posteam ecia
p̃mus dicat sic Comendo autē vob⁹
tonc̃ abilem sorōr phebem ecc̃ie
meam sic religione ꝓficuabilib⁹ ne
cessitudine ecc̃ie q̃ue est in cenchris
que est theut portus est maior
me tertius ibi est phebe cui⁹
dignitatis erat et ibi dei ministros
de aliis similiter sustentabat ut eum
sustipiatis in dno erat eni p̃fectus
ad cubam imperatoris pro sumptu ne
cessitatibus ei q̃ illa p̃uincia erat
subiecta romanis et p eam scripsit
epistam hanc aplus sicut hoc
innuit glosa Hoc dicit aut dicat ad
aplus misit p timotheum ad eos
q̃ortandum p̃ dicta q̃ timotheus
mittit in societate ipius dominice eccl̃ie
bo finit in legatione ut ecclesiaste
septuaginta sinam duplit p̃ter pri
cipium maris et unam misit p
phebem et aliam p timotheum
signe sibi ut dicat scribe et assistat
q̃ua inter quercos ad fidem ro
mane erant aliqui de familia im
peratoris ut̃z ad phil. ultio ubi
Hic salutate uos qui sunt ꝓsessi
dos eccl̃ie et assist ad iuuandos et
ministrandos michi et aliis bu
sitia et nicia Salutate p̃sonas
hic quit nomat p̃sonas mul
tabiles et sibi familiares rationi
beneficij sibi sp̃at impsi dicens
salutate p̃sonas erat aut p̃sona
ꝓpor aplis mihi cui ꝑtinet

eam aplus q̃ua pius credidit et
ordo ecc̃ie Ꝓmendo est ordine nō
ut ecclesia erat magis famosa
adultores nos in xpo ihu hoc
hetus act xvm ubi hic mulier
nominatur p̃scilla et ibi non hic est
p̃sca et p̃scilla sicut rathana et
thamicta et dr act xvm ꝙ pau
lus mansit cum eis in corintho
cum finissent ꝙ pulsi de roma per
claudium imperatorem et cum eis
paulus inde recessisset mota sedi
tione contra paulum a iudeis qui
pro anima mea i. pro vita sua mi
sa sua exierit et ꝓponendo se
piculo mortis hoc ut ei non sint cau
se ecc̃ie caritibus q̃ua faciebant vitā
pauli magis ecclesiarum ecc̃ie ꝑter
ea cum suis ꝑsonis dicit
Comagna charitate Humbo no sny
ego grab age q̃ua fuerunt hoc
pro qui salutate ecc̃ie et domes
ticam i. gregationem fidelium
in domo eorum Salutate ephe
netum hic quit ꝓsequit ꝑsonas
sibi familiares rationi multi et primo
rationi fidei quales sunt iste ephe
netus deinde p̃s salutate epēn et
qui est primus i. primo regenatus
in xpo ꝛ sunt ordini alios ad ecc̃ie
edificium q̃ua homo liber erat et
romanus ideo erat ad alios instruen
dos ꝛo rone multi in a pactis dictus sa
lutate mariam erat eni cui⁹ no
mina laborantis ad quem patet
quesor ad fidem Hoc q̃ne mul
tum laborant dñi et ipa dissi
pationem orientem inter eos et qui in
dei ꝓficiebant se gentibus et ꝙ
ut dictum est supra eos ꝓpo primo
denunciauit hoc aplo triumphum
ei qui posset prodesse et nocere ꝛo
rationi multi in p̃dicatis dicens sa
lutate andronicum erat eni mi
nacione et sorte de tribu aplis
et multatis ꝑtinacionis sustinu
erat simul i se pronomine xpi qui
sunt nobiles erant in. ꝑ xpo ꝛo
hi ap̃lis Hoc q̃ qui et ante me
fuit q̃ua p̃ius vocati ab eo Sal
lutate apletum hic quit nomat
personas sibi familiares rationi
dilectionis et nomat hic tres sed non

xpm̄ut hic vbi cab sibi asociant
et go sit salutate et cet et pz ista
Salutate a pelle hic quiter pmut
qua psonarum nug sibi salviū
et pulo q̄ adqa m̄ side go m̄
bona operum ibi salutate tripsena
zo q̄ adqa corde ibi salutate
aut metum ista p̄mum ponit qz
qa de fide p̄mus est pro ea viri
liter agende pugnando dicat sic
salutate a pelle pbid m̄ xpo i p̄
batum m̄ fide xpi p tallerandaz
tribulationū et hoc pro ea viri
liter pugnando quo ad p̄m zm
est fideles congregando dicēb sa
lutate eos qui sunt go aristo bol
i domo et facerat em iste dom̄
ad fideles pauperes qgregandum
et m̄ ista salutatiōs ipe inter tm
qua p̄cipalis m̄ domo zo e m̄
side pfitendo dns salutate cō
fessionem cognatum meum na
tione et religione qm̄ est qgregata
tos m̄ fide solidando dicens salu
tate omnes qui sunt go nazareti
domo Iste nazareus erat quidā
presbiter discurrens p ciuitatem
et loca cfirmando credentes m̄
fide et fideles pauperes retinebat
hospicio et salutat eos cum pa
uere put hic dicat glosa tunc erat
absens p cfirmatiōn fidelium
p̄ter q̄ aplos no nominat ipm
p̄ illos de sua domo Salutate
triphenam hic quiter ponit qua
bone operatione et p̄dicm̄ adum
stratiōn bonoz corpalium et no
minat hic tres bonas matronas
que tria operabant erat enim
assuetudo a pud matronas deno
tas hic facere vtz m̄ actu aplorz
dm̄ legem discipulorz seniorum
vultu tria alias duas m̄ hic ope
p̄cellebat Ideo dz de ipa salutate
persidam que multum la m̄ dno
i m̄ amore dm̄ Salutate rufu
hic ponitur q̄ m̄ bone operatiōs
et p̄dicm̄ ad ministratiōn bonoz
spualium dicens Salutate rufū
qm̄ erat sacerdos p̄pter ad
diuina ministrandū et mīz eius
matrem et meam sz spualem Salu
tate asyncritum hic ponit qua cō
corde nominat plures m̄ simul hi
tas et concordes m̄ caritate ad
aliorum imitatiōm et eadem tm̄
salutat scriptes dicens Salutate asyn
critum et Salutate philologum et
quiter addit qua se dz hic ad al
las fideles p̄sonas quas no nomi
nauerat dicens Salutate inuicem
m̄ osculo sancto iste mos erat re
tinendi fideles m̄ p̄mitiua ecclia
m̄ signum concordie et caritatis et
bene dicat m̄ osculo sco ad excludendū
osculum adulatorium quo osculaba
tur ab salon p̄dm zi Re xxv et
osculum sibilatorium quo iacab est
ulatus fuit amasdu zi Re xx et
osculum proditorium quo iudas
osculato fuit xp̄us hoc xxvi et
osculum impudicum p̄ vm dem
ulieri adulteri a pbeusum q̄
osculabatur innocentem Ergo vos
pq qua a plus possunt imitanda
hic quiter ponit cautela et dr
m̄ dno qua p̄mo ponit sua ora
tionem zo subiungit sua oratiōez
ibi deus autez pacis p̄ma ad hoc
m̄ dno qua p̄mo ponit quoz bita
tionem s̄m̄ pcepta de cultatiōnib
za ex parte deuitationum ibi vita
cute obedientia tm̄ p̄m dicat Ro
go et ut obs̄mete sz diligenter
considerando et cauendo si essent a b
pbendo alios actum rumie hoc
aut faciebant pseudo apli quos
a plus monet cautari et quiter
addit qualiter possent cognosci
qua malum no cognitum nisi
cognitum et hoc addit go tribus
sz go sine qua p̄dicant et docet
p bonum vtile et delectabile
Ideo dicat Primo deo et Ro s̄m̄
zo go no loquēdi qua vana
maiorum palpant et eis adu
lantur Ideo go tpo tu et per
dulces s̄mones zo go eis q̄nq
loq̄r Ro seducunt corda inno
centum i qua simplices p̄mo

deciprimit qui talibꝫ sacrisꝫ aqme
sunt et dñi hec inuocentes non
a pnitate ꝙsue ꝫ a defectu illustre
sicut pr̃ gen̄ Innocens credit omn̄
ꝫ dñs aut hic quiescentes ab
rem sumpta ꝓpter ꝓpz quia ro-
mam dominabantur toti mundo
et ideo bona quā corp defecant
ad omnes pt̃es orbis p̃ nunctios
de roma venientes ꝑter q̄ fidelꝫ
rome manentes magis debebant
defecare doctrinam et q̄sentire
malorum ut bonum dñi dicet
alios p̃ ꝫ ꝫ dr vra obedientia
in fide eius in oz totum nos de
gaudeo cop bonitas vra regnū
dat in alias p̃tes orbis ꝫ nolo nos
sa· i· cognoscendo et credendo et sim
plices in malo no esse ꝫ tis
cognoscendo quia cognito malo ut
euitetur no solum est bona sed
ꝙ necia ad fidem Deus autem
pacis hic quiescentes admigit aupulū
suc ordinē et p̃mo in euitandis
malis dicens deus aut pacis· i·
ctor et q̄situr pacis sathanaz
i· ad n̄ sanctum sint salutis ꝙ in
bonis q̄scendis cuius sꝫ gratia
dñi nri ihu xpi sit Salutat nos
supra aplus posuit q̄a admi
tandum et ad p̃scrutandū in bo
no corp nutrito ondens q̄ multa
valentes de corp bono gaudebat
ꝑ q̄ magis p̃scrutare debebant
Et igr salutat nos thi epc̃s
epūs adiutor meꝰ in p̃dicatōe
eius et lucas q̄ sunt carnes a-
pli undiuinꝫ ut dicat Judeꝰ et ꝫ
ꝙ aplor actibus et rōsn
cognati mei· i· natōe iudei de
quibꝰ ꝫ in actibus Salutat nos
qui scripsit ꝫ no est hic hoc nomē
inale ꝫ nomen p̃prium notarij
ipius apli dctm̄ licentia vsurpo
sunt nomen sanctum in salutatōe
Salutat gaius cum hospes ecclie
epūs cui Johnes scripsit epla
qui p̃dicatores eius recipiebat
et iste paulꝰ q̄ ibat illuc ad
ipm̄ declinabat et omissa alia

regiminis gaij subiecta salutat
nos erastus archarius ciuitatis· i· p̃ni
cius ꝫ dr ab archos q̄ est p̃positꝰ
uel aliter sorte inclusus archarij
dr· q̄a erat custos archē pub̄ce
ubi scripta et acta ciuitatis repo
nebantur· ut vectigalia et scripta
ꝫ no sanguine ꝫ fidei regione et
est hic q̄narius nomen p̃prium
frēs dñi hic dr ad confirmandū p̃ce
dicta Quartus hic est ultimus pb̄
hic ꝫ q̄ decio sunt diuisa sunt
in plenitudine narratiōe et q̄dam
in principio in qua q̄cludit aplus
epl̄am suam in diuinatē gratie ac
tione et hoc q̄cludit ad Justificandū qui
vocatos ad fidem est propria et cum
q̄firmatō et cet ad hoc q̄ in nostrum
xpi nri tribꝫ est reuelatum q̄ ab
antiquis patribus sunt desiderata
et ante tpa soli deo cognitum dicit
ꝓ sic dicit nos q̄ ꝫ ꝫ deo sum
et eterno· i· sit honor et gla q̄
dat hic ꝙ sue singꝫ partibꝫ et
tpz q̄ scribitur cum sanctis q̄ abis
mysta enim mentis ꝫ ꝫ p̃dicatoz
q̄ cum est xpi ut actor ho· et
p̃ id est p̃ p̃dicationem ihu xpi q̄
p̃dico actorem eius mirabilis·
sacri secreti redemptor nr̃i q̄
in eius est reuelatum q̄ q̄ hoc
mihi p̃ibus ibi ipsa q̄ vita translato
hz et vocabitur nomen
eius et suarum deus sanctus ꝫ sic trans
tulerunt et vocabitur nomen
eius magni q̄siliary angelus
tribꝫ eternus sacri· i· hominibus
deo tis cognita dicit eternus tri
bus quia eternitatis que mentis
cognitionē diuina no q̄prehenditur
a nobis nisi p̃ gratiam ad tpus
in situm q̄ nūc patefactum ꝫ sic
nouc legis p̃ scripturas ꝑ scripturas
aplis reseratas lucem vitas tunc
aperit eis sensum ut intelligerent
scripturas dm̄ p̃ceptum eterni
dei· i· dm̄ ordinationē eius q̄m et
aliter disposuit secunda in tpe
ad obedientiā fidei in omnibus gen
tibus· i· ut omnes gentes obediat
fidei cognite soli sapie hec refert
ad illud q̄ p̃dicatur omnibus tribꝫ

62

Incipit epistola prima ad Chorinthios capitulum primum

tracta p ihm xpm qui est mediator nr ad te dulcissime noster nr
cui sit xpo honor que est excellencia in testimonium virtutis exhibita tu
xpe cui homne simul omnes virtutes et clarissimata et gla que e
honor exhibitus alicui coram
multis honor autem exhibetur
xpo hominis coram sanctis et an
gelis in scula sclorum amen
et eternaliter cum eterne gle nob
participes faciat qui cum pre
et spu sco vivit et regnat in
scula sculorum amen

Explanat dicta Reverendi ma
gistri Nicolai de lira super
epistolam ad Romanos de
anno domini millesimoquad
dringentesimotricesimonono

1439

Paulus vocatus apls ihu xpi et frater primi
hic incipit secda pars epistolarum pauli apli
in qua incipit scribere
grece in precedenti enim
epla scripserat romanis
latine et dicit in duas
ptes qua prima scribit
aliquibus ecclis et spia-
libus psonis sed pcipue
incipit in prima epla ad thimo-
theum prima dividitur in sex ptes
in qua ecclias que patebunt
prosequendo domus precedente circa
primum considerandum quod apls in epla
precedenti commendaverat gratiam dei
et quid nisi et gentiles in una
sunt ecclia quantum et quam
debent ad invicem caritatem col
ligari gra non desertur in ecclie
sacramentis est ideo pcipue epla in
ad romanos in qua sit sermo
de xpi gra quemcumque ponit
epla etiam in qubus apls cog
noscunt de ipis sacramentis et di-
cit in duas ptes cum duas eplas in
prima apls nascit corinthios
de ecclie sacramentis in 2a de
sacramentorum ministris in hac

aut epla primo mittit apls sa-
lutationem et prosequitur sua intc
cum ibi gratias ago in salutatione ha
ponit primo est persone salutantis
ibidem paulus vocatus apls et
hoc non mihi pauli et modus sue
nationis ad hebreos pertinu-
isse primo enim ad romanos per
voluntatem dei beneplacati mali
vero prelati sunt per cuius voluntatem
signi que dr per missio vigentium
a deo mittuntur in tali officio et
sustinet si hmoi at apls ponit
primo in salutatione qua se tulerat
ad eum de statu corinthior tanqm
obtinentem salutem eorum ad eum
qui prodesse poterat et noverat
et ne corinthii crederent ipm sustinere
hoc fecisse no ex caritate fi ex alia
causa ideo apls ponit cum in
salutatione corinthior tanquam
optatem salutem eorum ut p
hoc ostenderet ex sustinere caritate
sua motus se tulerat ad ipm de
statu corinthior et ponit apls
psonas salutatas ibidem ecclie
dei i gratiarum fidelium que
est corinthi qntum ad fideles in
civitate habitantes vocatis sanctis
qua per gratiam vocationis divine
vocantur ad sanctitatem cum cibo
qui invocant ihm ad fideles habi
tantes no solum in civitate sed ex
in tota provincia ideo subdit in omni loco
eorum subjecto qui et aliorum
illius ecclie ministri et nri per
hoc enim ex subtrahantur ep civi
tatis no erant ex empti a patria
apli et ponit bona salutata ex-
optata videlicet gra nobis in pace
et pax gla in futuro in qua pax
perficitur qua aperitur ibi tenebre
fine quietatur vita in qua hec
bona sunt a deo solo sicut ab
actore et a deo pre nro qua
est pr eius per actionem fidelium
per gra ad optatum et domo
ihu xpo qui est mediator inter
salutis gratias hic inter apls
prosequitur suam intencionem seu
tractatum explanem in quo po
apls gratias agit de bonis con-

ut libenc⁹ recipiant eius correctionem
2o procedit ad cor̄ tam instructionem
ubi obsecro aut vob̄ fiat p̄mo gratias
ago p̄mo deo meo licet cum sit deus
omn⁹ tn̄ dr̄ spar̄ deus bonor̄ p̄sidem
et deuotem semper r. omnib⁹ horis
multi ad orandum q̄ gruis et deputatis
p̄ronibus sicut prosilijs currissimus
in gra dei que data r. p̄ter
gratiam nobis datam in x̄po ihu r.
aplenitudine eius gr̄e tm̄ q̄ dr̄at
Joh 1 de plenitudine eius omnes
accepimus q̄ma in omib⁹ p̄tinebat
ad salutem finitis factis est r. ha-
bundantes in illo r. p illum mor-
tuo q̄ma linguis omn⁹ loquebant-
tunc cum baptisatus p̄ impositam
manum aplor̄ dabatur sonum
ligueat in actib⁹ aplor̄ in pri
bus locis vel sic in omni vo q̄ma
fundabant in verbis doctine fidei
um no proficitur ordinate nisi
proficiat co hitu sue no sb̄ et in
omi sciencia r. in intelligencia sc̄
pturar̄ ad salutem p̄tinencium
hoc tn̄ intelligendum est de mai
ribus illius eccle ad quor̄ officium
spectabat doc̄ sicut testimonium
xpi. r. in quibus ad eq̄ cr̄um
q̄ q firmatum est in nobis r. fir-
miter radicatum aliter no cet
sta recta si a xpi testimonio dis
cordaret ita ut inihil nobis desit
in multa gra et in hac omnia gre
p̄stantia co peccatis in die iudicii quae reuelato
in die iudicii que reuelato bonos
faciet beatos in re fi co peccata hu
reuelationis fiant cos beatos in spe
ysae xxx beati omes qui exspectant
eum et ideo de hac exspectatione
corinthior̄ aplus agit gratias deo
et q hec exspectatio no sit vana
sed firma co auxilio dei subdit qui
et q firmabit sue tm̄e r. sine
peccato mortali q̄ma peccatum venale
no pt̄ eq̄ a p̄fectis omno vitari
in die⁹ aduentus dn̄i nr̄i ihu hoc
dicitur q̄ma q̄i sine tm̄e in die
mortis inuenit in die⁹ iudicii

sine tm̄e putabit et p̄dicta q firmat
p fidelitatem dei dicens fidelis at
deus p quem vocati estis sc̄z ad fidei
et hoc no deficiat nobis in auxilia
do ut p veniatis ad gl̄am sed pt hic
queri quo aplus dicat de co rin
thijs tanta p̄conia cum tn̄ peccata
subdat q nisi eos erat sanctissima ad
q ddm q illa sanctissima no erat omnib⁹
q̄ma si ibi multi boni et bati et
caritate q̄muti in q̄q verificabat
vm aplm pt̄ com dr̄ nostra q aliq
corinthior̄ dicebant ego autem
sum vbi christi no fracdent q ten-
tum pp baptisatis q̄ma totam effi
caciam bap̄mi xpo attribuebant
ob̄sero ant hic q̄iter aplus in
cipit eos mistrere et dn̄i nr̄i p
q̄ma p̄mo illustrat eos de sacra-
mentis 2o de q̄busdam aliis ca
vbi circa p̄mum scim q in sacra-
mentis tria sunt sc̄z res
et res sacta et q̄tenus que est
gra et res sacta et no q̄tenus
que est resurrectio gla et ideo
p̄mo cui de sacramentis 2o de gra-
tijs vij ca 2o de gla resurrectio
ca vo p̄ma in tres q̄ma p̄mo
ait de p̄tinebat ad sacm bap̄mi
et quis hoc de modo docendi eos q
scribit et vult docere omes gentes
baptisantes eos 2o ait de sacro ma
trimonio ca v 2o agit de sacro
eucha ca vij circa p̄m sciendu
q inter corinthios erat dissensio
inter baptisatos et doctores q
baptisati ab vno aplo p̄sebant
se baptisatos a alio q̄asi bap-
tismus hret efficaciam a ministro
quisq⁹ eq̄ doctrinam p̄hor verbis
ornatam reputabant magis effi
cacem doctrinam aplor̄ talibus
carente et ideo cira hoc duo facit
aplus p̄mo remouet q̄tentionem
2o q̄tentionis cam ca 2o p̄ma
in tres q̄ma p̄mo ponit sua ad
monitionem 2o ap̄t eius intentionem
ibi fratres est 2o admonitionis
tacitam ubi diuisus est xpus cira
p̄mum admonet eos grosse ut eius
admonitio magis recipiat ad

quae quia
carentia
sed limitis
quemuntur

monet cos cob humiliter dicens ob
secro et no precipio et cos caritate
dicens sibi q est nome amoris et
cos reuerenter dicens per nome
dni nri ihu xpi et cos vtiliter
qua admonet cob de vnitate et
concordia seruanda inter cob in vita
pter et doctrina dicens ut idipsum
dicatis ita q in vob pfectis vrib
no appareat aliqua dissensio a-
tendit et in eadem sententia de tem-
plandis Significatum est hic
quiter a plis apt sue mone
intentum ad hoc cum nomerat
cob de caritate et concordia ut
quemcumq acquirerent discordia
eorum audiam Ideo dicit Signi
ficatum est mihi fres mei cari-
tatiue cob alloquitur ut eius cor
rectio melius accipiatur ab his
qui sunt f. aliis electis nomen
est matrone deuote in cuius do
mo plures fideles manebant
in alios est nomen loci spe cor-
inthius vbi habitabant fideles
de quibus cor inthior dolentes
et si pius no acciperatur uel eo
sustinebs erat in illa societate a
qua sint inssib quibus zelotes
de nuntiare apl qua quibus
sunt inter vos quiter coponit mea
quationib dicens hac dicit dico r re
fero q in unusquisq vrm quib enim
se nominabat ab illo a apl baptisatis
erat quasi baptisma vnq esset ma
norib efficax qua altius cuius ty
omnes debent se nominare a xpo
qui solus baptisat nobis in q
dicit chos i sup q videris spm descen-
dentem et manentem sup eum hic
est qui baptisat in spu sco et deo
bapmo no hz efficaciam a ministris
hz a solo xpo Ut q ad cultandum
eccliam cor sint introducti in
gratia cuius quedam pars est acha-
ia in qua est corinthus ut bapti-
saretur in hac forma baptiset
nemo xpi hz essante errore cum
quo conuenienter baptisat subhac forma
ego baptiso te in in qua melius q
primitus forma baptismi a christo
tradita fuit vbi docete omnes gentes
baptisantes eos in nomine patris et
qua in forma ecclie romane qui
mitur p qua baptisantes misteria
cum dicit ego baptiso te ut videatur
ea xpi sonare Diuisum est hic gr
aplus ponit rem sue monitionis sz
dissensiones no dicit se inter eos et
primo ordit hoc in bapmo eo in doctri
bo ibi no in sapientia vi prima in
duas qua primo ponit sue monitio
rem eo a se excludit suspitionem ibi
gratias ago cui a primo dicitur Diuisum
est xpus q. d. videtur scripsi eo vrib
vrib qui maiorem efficaciam bapti-
smo vnq bapte quod altius ab
lutis qua solus xpus baptisat
mibus Et dicit ut dictum est si bap-
tismatis plurium variis vtutes
attentis scripsi q xpus sit duius
aliter opando in baptismatibus
a dnice sibi ministris et ad maiorem
hmq intelligentiam scripsi q xpus
in bapmo duplicem hz vtutem
ppam vna est diuina qua anim
pter et spu sco mundat intimis a
peto et hoc potis nulli creature
creari potuit sicut nec deitas qua
quod petit ei cum iram humanaz que
dicitur potis excellentie in sacris
et q sstat in quatuor primum est q
solus xpus instituit sacri cuius
effectum sacramenta qui est caract
potuit q ferre sine sacro si autem
de gra que est effectu baptismi lo-
quimur datur a solo deo principal
a xpo vero homine ministerialiter
in tu principalius ceteris minis
qua xpus est instrm deitatis q-
iuctu cum est q vtus passionis
cuius operatur in bapmo et aliis
sacramentis q in q admouetur
cuius sacrm q ferunt haut antec
ptatem excellentie maxime q
ad hoc vltimum patuit minis
transferre sz q in nomine eorum
q fit in bapmo fz tu quaerere
nolunt ne schisma fiant in eccla
sz q tot baptismata credentium
quot ministri pter q subt Unde
paulus cruci xpus est q. d. non

quia baptismus non habet efficaciam a passione alicuius sancti nisi solius xpi qui est efficacia non debet alteri attribui aut in nomine pauli q. d. non fit baptismus in nomine xpi quia dicit xpus dr actu mi negre cum est aliud nomen sub celo datum in quo oporteat nos salvos fieri si quia hoc videtur esse qui dr ibi ad docte omnes gentes baptizare eos in nomine pris et filii et spus sti &c non erat homines baptizandi in nomine solius xpi si in nomine trium erat ad qd dnus qd in mutua actia non xpi erat obiectum multis procuratibus hoc videbis in sua lra ab stinatis ut qd ut nomine xpi amabile et venerabile redderetur apli baptizabant in nomine xpi ut hoc actu vis et hoc statuerunt speciali ordinatione sub sancti vis in nomine xpi tota trinitas mte quia xpus ibi est qui unctus &c mte privilegiis et sub stib scz qui e pa unctio pcia quia ante nomen o stium est magnum et celebre in gentibus actia dicitur forma a xpo instituta baptizando in nomine prib et filii et spus sancti tu illi qui sic baptizantur ecce in nomine xpi baptizat qui nomen in nomine filii mte trinitatis quia xpi nomen et cum passio et no aliud affirmat efficacia baptismi ideo qui hanc efficaciam alicui tribuit xpm dividit et hinc ago hic quite aplus concludit a se suspicionem ne forte crederent aliqui hanc divisionem ab ipo fabricasse occasionem dicendi gratias ago et ita unum nomat quia de illis non erat qui illam divisionem faciebat baptizant aut i familiam cum tetet nescio si quem alium ba hoc admisit ne forte aliquis alius cum ipse fuisset baptizatus de quo no abhorret ea qui memoria hominabilis est &c efficitas vis cum ponebatur a sibi aplis qui a sigt tam quare paucos baptizant dicens ito enim misit me &c contra hoc videtur esse qd dr hic ultio

dentes in nidum unissimum docte omnes gentes bapt eos &c apli a xpo missi sunt ad baptizandum sicut et ad docendum ad qd dnus qui fuit xpus misit apli ad utrq ti ad docendum prius et ideo p scripm pdicabat p ministros autem inferiores ut sacerdotes baptizabat tng ito est quia uty ut sapia baptizantis nichil operatur in bapo qui no refert p maiorem minis trum nec minorem baptizari uty aut et sapia pdicantis multum valet asserunt in pdicatoy et eo apli qui maiores erant circa pre dicatoy se magis occupabat doc xpi qui p scripm docebat et p suos discipulos baptizabat ut hic habes in ysoy in sapia hic quite reprobat intentoy eorum qui corru opere docine quia eorum ali qui doctrinam pseudo aplor ornatam vis et rationibus humane sapie prefebant docine aplorum xpi que no erat in foliis verborum sed in virtute spus sancti qui aplus ostendit primo modum illum no esse convenientem docine xpi ne dicat se no fuisse usum tali modo docendi eas ne circa primum primo pont intentum dicens non in sapia et q immediate eorum precedenti lra quia dixerat no misit me xpus bapre sed evangelizare evangelium predicare non in sapia verba ornata et rationibus sumptis exapparentibus sed in spu virtute illa autem que sunt fidei ne credunt humana rationi et spui et credo ille modo docendi no est convenien docine fidei sed hoc videt ce qui multi doctores catholici ut augt et alii in doctrina fidei usi sint ra tionibus humanis et vis ornatis ad qd dnus qui aliud est docere in doctrina vie et uti sapia vie in his que sunt fidei quia docere in sapia vie est qui actus humana sapia pro principali radice doctine ut salvum quibus aplus qui sapia mundana quinquet et hoc est fidei corruptium uty aut

sapia vi est supportus fundamentis
fidei si qua vā vera in dictis phoꝝ
fidei accommoda reperiantur in obse-
quium fidei assumere et hoc est
Hieronymus et ultorinus Unde dr aug⁹
libro iii de doctrina xpiana si qua
ante vā fidei accommoda plā dominū
no solum fortuidanda no sunt
sed ab eis tanq̄ ab iniustis
possessoribus in usum usum vendi
canda r accipienda Ut no eva-
cuetur hic quiter manifestat
positum et p̄mo qo pte doctrine
2o qo pte doctrinum Ubi videte
pma in duo qma primo ponit sua
placita 2o placitoꝝ manifesta-
tionem ibi qm indi dicta pm sum
q̄ no ih modū q venit omnia doctrine
ut dr 2o metaphice et 2o ethicorum
modū cum precedenti p̄dicatoꝝ
no q̄rebat rethorice sed geometrice etiā
procedendo p̄ suasiones non q̄rebat
geometrice sed rethorice ubi dr et sili-
si aliquis in ña intellectuali ut
puta angeli demonstrationibus
geometricis vellet vti in q̄uncti
procedet qma no sunt applicabiles
nisi ne corpali et ꝑ hoc formatis
tibus rationis ille modū docendi no
est q̄ veniens ab alicui doctrine p̄ce-
destruitur illud q̄ est in ea grāle
et p̄le sic est in ꝓposito qma pri
capale in doctrina fidei est salus
p̄ fidem xpi crucifixi p̄ q̄ aplus
dicit in pl̄a 2e cap⁰ no iudicavi me
aliquid scire nisi nob nisi xpm
ihm et hunc crucifixum Unde
vō prīt sapie vi est destruere
salutem factam p̄ crucem xpi ut di
citur statum et hoc est q̄ dicat
aplus no in sapia vi r fidei pfes
sionis xpi qma quicq aliqua q̄
videntur hūmane sapie in pessi
bilia ut q̄ deus moriatur et cru
cifixi et alia quā videnī hunc sapie
ntes contraria ut q̄ aliquis sui mortis
et afflictionis no refugiat sed magis
ad hoc voluntarie se offerat et
similia ꝓpter q̄ sapientibus mundi
stulticia videtur doctrina fidei cru-
cis vbi enim crucifixi ꝑdicato passio
xpi penitibq quid r in fidelibus
dei mundanis sapientia in sapien-
tibus stultitia est racionibq ram
dictis ḥbant qm salum r fidelibq
virtus dei est qma p̄ crucem adue-
sariis cornua q̄ dentis est
et qma qs pm in se vitutes q̄ in
voluptatibus carnalium reprehensio
et implecta est scriptura ysaie xxviio
perdam r destruam sapientiam sapien-
tum et stultiam stultorum reprobabo
inventam ad vitatem eius com-
patam et dr sapia q̄ ad cognitionem
de speculabilibq et prudentia ad ci-
vilem ad notitiam de agibilibus
ꝑ q̄ xpus ad aplatum no vo-
cavit phos sed simplices ne pfes
fidei xpiane ascribe humane
sapie sed diuine ideo dr ubi sapiens
qm alia speculabilia scruta q̄ re
feruntur ad gentes sapie mundane in-
tendentes ubi scriba r pcurio in
lege q̄ refertur ad doctores iudeoꝝ
ubi inquisitor huius scli r ꝓsperi
tatis huius mundi q̄ refertur ad
utrosq̄ q̄ d nullo sed aut ratus
est in vocatione fidelium xpi sed
autem scriptura ab illo loco ubi
sapiens accepta est de ysa xxxvo
in 4o 2ii translatione lxxo inter-
pretum ubi licet sint alia verba
qma in translatione nra hic e cadē
sma ntz intendenti qo accepto textu
ubi dr hic ubi inquisitor huius scli
pro qno in translatione nra ponit
ubi doctores pueroꝝ eadem in
est sma qma pueri solent nutrici
de hīs que ptz ad mortalem vitā
statuū pueris scli no nisi scitur
scit deus q. d. qma de mundi
stultam glorientes q̄ in pace mundi
tabatur et qma de sapientibus
huius mundi nullos aut paucos
in principio elegit ꝑ ꝑdicatores
eius cuius radio assimilatur cum
dicitur nā qma in dei sapia r
in cognitione creaturaꝝ que sunt
q̄ dans dei spūs no cognoscit mundus
r sapientes mundi ꝑ sapiam sed in
dendum deum in q̄ cognitione induit

spēm creaturaꝝ cum q̄ dr̄ ad rōnes
pmo cum co qui nō sset cum cum no
glorificauīt aut grās egerunt
sed euanuīt in cogitationib⁹ et ob
scuratum est insipiēs eor corum
dēo placuit deꝰ p stultitiam modi
quā p sapiam p̄dicātis sc̄z p̄ p̄di
cationē crucis q̄ ipi stultum reputa
bant ꝑter defectum intellectus
eorum⁹ multo cū rōnabilius est
credere aliqua ꝓfecta probate
p suscitationē mortui tal aliquid fieri
de⁹ certum est q̄ nō pt fieri
nisi adeo quin⁹ pt esse testis uel
affirmator falsitatis qua cuncta
ḡlatio humana ratiōe probare que
pt desistere hoc cū deꝰ egit sicut
doctor benignus et benivolꝰ qui
uidens discipulos nō capere veritatē
ab eo ꝓfectam p̄ viā vitam pre
cedit ad alia⁹ etatē et uidi q̄re
quiter a plus manifestat sua pa
tientiā sc̄z q̄ inimici sāpe vi non
q̄uerit doctrine fidei qua cuncta
at salutem p̄ticeps xp̄i fiant⁹
qui et mirabilia ꝑ le ꝓpria cum
uidentib⁹ data sunt interp̄ diuine po
testatis exodi xv et ideo aq̄rentib⁹
asserente doctrinaꝝ aliqua petebat
signa a⁹ bonis diuine ad eius probā
et quia sapiam q̄rebant quia cum
imbuti sint⁹ phīs que p̄ rationes
p̄cedunt et ideo nichil recipere
volebant nisi ratione demōstra
probaretur nos aut sc̄z xp̄iam
p̄dicatiōē xp̄m crucifixum⁹ et aut
xp̄m⁹ nomen⁹ supposita duplicem
nām⁹ humanā diuinā ab eius humana
ꝙ ipe p̄ q̄ illud q̄ est xp̄us cuius
ne de ista suppōne dr̄ uel uera
est ibi quia⁹ ydiomatum sicut
cum hec est vera de xp̄o q̄ homo
creauit stellas ita ista deus cruci
fixus est iudeis quidā scandalū
et occasionē ruine nō ꝙ natura
rei ꝑte sed ꝙ mendosa credulitate qui
xp̄m ꝓfitebant et adhuc ꝓfe
cerant filiū⁹ maximā plate et
ideo q̄ siderantes infirmitatē crucis
assumpte acceperunt occasionē ru
ine negantes xp̄m et manentes
in sua infidelitate et in ꝓpe eius
detestantes vtrumq⁹ sc̄z platonē mi
nistratē p̄ venturū⁹ in zacharie
ix exulta satis filia sion iubila
filia ierl̄m ecce rex tuus et venit
eius pīs⁹ venit tibi iustus et sal
uator et ipe pauper p̄ hec cum
q̄ dr̄ rex iust⁹ et saluator audit
eius pīs⁹ p hec aut q̄ sp̄s et ipe
pauper auditur eius infirmitas
assumpte sunt q̄ multe prophetie
que loquunt de aduentu xp̄i cū
potate magna et alie de eius ad
uentu in infinitate et passibilitate
et pme ut in plurib⁹ referunt ad
aduentum xp̄i aduentum ꝛc vo
ad aduentum eius in carne viri
in q̄ ipse p̄mo aduentu venit
in pīate miraculor⁹ quib⁹ datata
sunt eius diuinitas simul⁹ et passibilitas
carnis eius humanitas ꝛc eorum
scandalum nō sunt datum sc̄z accepta
tionem videndum tū q̄ rmuaz mdoz q̄
siderationis infirmitatis xp̄i p̄sist
in eis odium et inuidia qua xp̄us
eo q̄ publice p̄dicabat gra vida
eorum ꝛc eo quia⁹ quia hec dicunt
de xp̄o p̄ impletione prophetarum
sunt in eis obscurata et hic accipiunt
scripturas p̄uerse interpretari ut dicit
ysa xo ca⁰ et plenum dictū sunt
vobis et gentibus aut simul stultum
eum videbatur eis dicē deum mor
tuū fuisse quia nesciebant veritatē
nām in uno supposito q̄siderare q̄
xp̄iam credunt et q̄ sit⁹ tangunt
veritatem eo⁹ operibus diuinis testifica
tam et a veris ꝓphetis p̄nunciatam
in quo no pt esse falsitas ro⁹ sub
antea notē sc̄z ad fidem xp̄i uideb⁹
alt⁹ q̄rab⁹ uideb⁹ et grauabilius
videretur xp̄us dei virtutē sc̄z esse
p̄dicatam et dei sapiam maximā
in eius virtutib⁹ dei et eius sapia appa
rent in xp̄i crucifixione nā per
hunc modum q̄uemtissime strā
est humana q̄ius redemptor ut
ille q̄ erat debitor satisfaceret
ratione humanitatis assumpte et

potestat ratione deitatis adiuncte ei
qua q̄ stulti est deu⁹ dici de deo cui
cuncta gentilium ut dictum est
sapiencia est hominibus ⁊ q̄z maiorem
sapiam quam ab hominibus possit cap
ad plenum et q̄ infinitum est dei ⁊ q̄
videtur nisi infirmitatez attribuere deita
ti ut q̄ deus passus sit et mortuus
forcius est hominibus et quod maxi
mum scandalum est crucis mysterium quia deitas nichil
passa est ⁊ humanitas tm cuius
meritum virtus deitatis sua adiuncta est efficacia ⁊ sufficiens ad redimendum
genus humanum q̄ tota humana
natura no poterat facere Videte
hic quem credit q̄ nisi deitas
sapiam vi no queunt fidei catholice
ratio sumpta ⁊ forte dicetis
modis eis docetis ⁊ informatis sic
docentibus primi vero predicatores ut
puta apli et alii xpi discipuli pro
maiori pte turbant hec scripta
ego et quia pib⁹ ⁊ cetera q̄ firmari
tm⁹ igitur rationibus primo ponit
motum ⁊ defectu imitande sapie
nie dictis doctoribus supplez ibi ex
ipso ita primi et Videte eum videritis
ultimi ⁊ diligenter q̄ sedente modis
rationibus iste quia no multi sti
vocantur nos p̄ sua predicatis sa
pientes ⁊ phos libros operatus quia
primaeri parte erant illitati et
simplices vii de petro ⁊ Johne dici
actuum videntes autem petri gestan
dum et Johnis tepto quia homines
essent sine lris et idiote admirabat
no potentes ⁊ pauper victum pro
prijs manibus lucrantes et no multi
nobiles ⁊ rustici de plebe humili
diat autez no multa quia aliqui
de sapientibus litis nobilibus et pote
tibus a principio crediderunt et fidei
p̄dicauit sicut nicodemus gama
liel paulus et manaen tetrarche
colaterq̄ sicut eis primaeri pte
primi credentes fuit simplices et
illitati et impotentes ne fides hui⁹
xpiana attribuetur industrie nec
potentie sic aliqui licet pauci tm
patuit fuit stulti et nobiles ne
fides asscribatur ignorantie et stulticie
sicut est de lege machometi quia nullis
sapientibus et litatis a principio recepit
⁊ tm homines rudes et carnales qui
q̄ posunt carnalia quia homines asseri
runt de facili et stulti multitudine
talium tegit ceteros ad recipiendum
sue legis dicens se missum a deo
in armorum potencia et no in mi
raculis si que stulta sunt deus ⁊
homines illitatos et simplices qui
recipiebatur ⁊ idiote ut dictum est
de petro et Johne ut q̄ fundat scien
cias ⁊ ostendat eos q̄ fusibiles ab
stondendo ab eis ꝑ sua superbia
celestia misteria que simplicibus re
velant et mysteria mundi ⁊ homines
in patentes ⁊ in nichilum ut q̄ fundat
fortia ⁊ fortes huius mundi ondendo q̄
p̄ sua fortitudinem no q̄ sequitur
salutem et ignobilia mundi ⁊ homines
de plebe humili et ea que non
sunt ⁊ homines nullius reputatos
ut ea que sunt sic reputationibus ma
gne destrueret ⁊ ad humilitatem redu
ceret sicut patet de gestibus im
peratoris qui beato silvestro pape vi
tarno officium stratoris exhibuit
ut no gleton ⁊ nullius ho⁹ reluctetur
p̄ superbiam in conspectu dei ⁊ magis
humiliaretur ꝑ ita q̄ modis docendi
in humilitate q̄ venies est fidei doc
trine ⁊ exipso hic queritur ondit ne
predicatores eius vilipendantur
ut abiecti vii defectu nimis q̄ sa
pientie et potentie supplebat in
pib⁹ sic q̄ virtute dei eius instru
erant apli et ideo totum attribui
endum ipsi sicut principali agenti
et est tante potentie q̄ omnem
defectum pt supplere et hoc est q̄
dicit Quod aut ⁊ q̄ virtute ipsius
dei nos estis in xpo ⁊ facti nec
hra xpi p fidem et caritatez qui
facta est sa potius supple omez
ignorantiam et instar q̄ta in
potentiam et sanctificatio et redep
tio contra ignobilitatez qua per
gratiam sanctificantes quinquint
deo ubi est maxima nobilitas

et p redemptem xpi liberam a fmitate
pcti que est maxima vtilitas et ut
p ad modum sptmus sz ℓ vo qui
gratur in demo et no in sapiam
uck in potiam humana qua per
tia no est hom vocat ad fidem
et salutem fi pdei gram ut dtm est
Et cpo tmy veni ℓ c. y oste
so quis sit modus q veniens do
trine fidei hic quit ostendit
illo modo vta et dmi in zeb p teb
qua primo ondit se no fuisse vsum
apud eos aliqua excellentia se
altari vo ostendit apud quos vte
batur hoc modo extendi ubi sapia
loquimur vo assignat racom dicti
ubi que et loquimur Circa primu
dicitur et cpo tmy veni ℓ ad pdicad
vobis fidem catholicam nec no in
sub vtendo vbis rethoricis aut sapie
vtendo rationibus philos et sb ca
no cm indicavi crucifixum ℓ non
ostendi me scire nisi grossa et plana
que ptinet ad salutem p crucem xpi
factum dom ondit se no fuisse vsu
excellentia potentie dicens et cpo in
infirmitate apud vos et dicit in infir
mitate quidem ad suffragia tribula
tionum et timore quidem ad metus
gressionem pter maxima mala immi
nentia et tremore pp redimendam
mutionis ad gressionis ad eruciem qui
ondit se no fuisse vsum excellentia
eloquie dicens et fmo mei docto
aliquos in secreto et pdicato mod do
cendo plin in publico no in pfua
sibilibus vbis ℓ rethorice loquendo
fi onsion spus qua trahentes p
dicationem eius accipebant adeo spus
sctus in signis visibili sicut de pre
dicatione petri dicit actus vbi hec
loquit petro vba hec credit spus
sctus sup omes ℓ et qua spus seb
in apli loquebatur et virtus ei
miracula faciebat virtute divina
ad confirmandam sua doctrina et ei
virtuose vmendo dabat qua vir
tutis ut fides una ℓ no humanitatis
sapie humane que est ruinosum
fundamentum fi in virtute dei que est
fundamentum sta le et firmu Sapiam
hic quit ondit apli apud quos v
tebatur excellentia sapie et dmi in
d qua primo postmy ondit de qua
sit hec sapia dicens ubi sapiam no
tra primi dicat sapiam aut lo. terra
y secundum y ps tra homis altendi
in eo q est spiritu in ipo sz in intel
lectu et voluntate et tra excellentis
simu obiectum q est ipe deus et ido
ps fectus est ille qui mentem hz elevata
sup corpalia ad intligendu divina
et amandum et talibz inconcussa
sint ardua fidei catholice et stabilit
apli sapiam no hic quit ondit
qualis sit hec sapia ondens primo
q est infidelibus occultata zo q est
fidelibz manifestata ubi nobis dicit,
dicit primo sapiam no no hic ℓ int
ps fectos no loquimur sapiam mun
danam humanis rationibz pri
initentem nec primis hic scil ℓ po
tentum aquibz orbium et doctori
hz sapia legum illa hic quidez
sacerdotes et scribe uberes qui ster
nominant principes eoz in civio
et in actibz aplorz eo q apli per
eos gubernabatur et sapia istoz
sint et adhuc est et reputabat in
uidos septuas pfectos de ppo
loquentes aliter nil preter et hmoi
fide exposicoi magis q sonat hic
sepe ut videtur qui destruit ℓ de
structu de ppugno quia cato pro
xpi morte tam ultim et sacerdo
tes indeter destruunt ordina
tem dna in vindictam mortis xpi
bene vi hic apli hoc prophe
tando predixisse p hic dicit
hic qui destruit occidi videtur
y ab aliqua dr sz y principes hui
seculi hic dni demones quia sunt
immortales nisi eoz destructo dicit
hic sue pfectis ablatis que ablata
est in parte p mortem xpi et in
diem finali totaliter auferetur
sz loquim dei sa pdictam eius
filium qui est virtus et sapientia
patris in misterio que ab ℓ in se
creto matutinorum quia int indoc
tis in enigmate et p speculum

qua ꝑdestinauit & ordinauit ab eter-
no nr̃am nr̃am qua assecuti ꝑ
ꝓpiũ dei sapiam et qua in ipsa
abiectum qd̃ mal qua beati re-
stauit̃ interuũ in aspectu suę dei-
tatis et ꝓbis suę humanitat̃ sic
dicit autem sup̃ hoc q̃ nemo pũm
& ꝓtorum in lege uidere cognos-
cit & q̃ pauci cum̃ tunc cognouit
sicut dr̃ nemo est in foro q̃ pauca
sunt ubi tot̃ multitudinis que sol
uenire de pibꝰ & uidere plures
recidere nũt licet pauci ꝓpatue
tr̃ no credentiũ sicut ꝑ dem̃ de
mo qui credit hoc in et ducẽ
dr̃ ex pibꝰ multa credidernũt in
eum hi cum cognouisset q̃ rum
aut hũm uidetur ut ꝓpi supillud
agricole aut uidentes simul dixe
runt intra se hic est heres & ubi
dicat q̃d manifeste dum plurib⁹
uis uidere pharisęis no ꝓpiora
nam si p̃ inimicam dei filium
crucifixisse de hoc plenius dixi sup
illud ego ꝓpi et breuiter pt repe
ti occisio sit q̃ pia uidere qui
pñas hic dur̃ cognouit rhm na
zarenum esse necessariũ in lege et
ꝓphetis promissum quia uidebat
ꝓphetas ad deum impietas q̃ ad hoc
et hoc̃m et alias crudelitates si
quis uellet ꝓdicare contra ordi
nata publice cognita ipsa prohi
et inimicam contra ꝓpiũ insur
gentem sibi in eis obstructa et
repunt phas aliter in hoc tari
& dicitur hic si cognouisset dom̃
gle no crucifixissent no enim cogno
uit tpe crucifixionis licet ante
cognouisset et in hoc inte dictu
ꝑ allegatum ꝓ hoc aut q̃ dicat
de principibus q̃ deum crucifixerũt
vi q̃ no dur̃ hic pñas potes-
tes hũm seculi denuo legem gen-
tibus quia no crucifixerunt nisi
hoc referatur ad pilatum q̃ no
uidetur rationabiliter dici quia no
scit hoc nisi impulsus a principib⁹
uidere nec erat imperator qui
legem dare posset & ꝓhibendo
aut dictum in prioribus allegat scr̃
turam usitatam hominꝭ q̃ oculis no uidit
& scripta predicta in ministerio ab scen-
dita no sunt cognita cognitoꝝ ipsa
que potissime spectat ꝓ visum et
auditum nec ꝓ cognitoꝝ mali ma
nifesta quia excedit facultatem in
tellectus ꝓ q̃ ꝑ nec in cor hominꝭ
ascẽdit sc̃z propria virtute ꝓ reuelatoꝝ
ti cognoscitur ut quidam dicit que
ꝓparauit deus his qui quia radix mundi
est dilectio caritatiua et idcirco diligẽ
tibus ꝓparauit deus filium suum sui qui
in via ꝓficiem et caritatem et in
patria ꝓclaram visionem et ꝓfectum fi-
nalem nobis autem hic quidem ostendit
q̃ dicta sapia est fidelibus manifestata
dicens nobis aut re qui docet oꝝ ui
tatem hoc qui et q̃ sit efficax ad
hoc probat ꝓ hoc q̃ ꝑ spũs omnia
scrutatur profunda dei et intima q̃
declarat̃ ꝓ sic cum dr̃ quibus omnes
homines sit que sunt hominꝭ in ipso
est ꝓ eo cum q̃ spũs hominꝭ & sibi
ipsis et cognoscit omnia cum in-
tima et ꝓfunda ꝓ ea reuelare et
nullus alius nisi tm̃ deus qui est
intimior hominum quia spũs ꝓprius
sic spũs dei qui est ipsius sibi co
gnoscat omnia intima et ꝓfunda
ꝓ ea reuelare cum q̃ uult et q̃
dicit ecclie q̃ sicut pater aplis ita
nos aut no spũs intimum et notiam
mundanaz et amorem quibus
quo pellitur homo ad quendum
et amandum tpalia spũs enim
importat q̃dam impulsum vitę
progredientem a corde ad quos
cũq̃ membra ꝓter q̃ notiam
et amor impellens ad aliquid
agendum spũs similitudinarie
nominatur & spũs que ad deum e
et amorem inflammantes ad di
vina ut stramus quia a deo do
nata sc̃z gra dicta ut ꝓficua
et sapientior intelligentia et humi
ditas agitur mistica vis et co
gnoscitur ab hoc quia dant
ad utilitatem ecclie ꝑ et ad dei
q̃ aplis sequitur de hominꝭ sunt

gle que donata sunt nobis in spe sed
ad hoc in re/ denegloquimur. hic quis
reddit rationem quare talia loquebat
ur p̄fatos tm̄ quia illis tradenda sc̄
doctrina que put ea capere et no alios
quia hr̄ est scriptura io dicit que et lo
quim̄ vob̄ sc̄ temporalia aut ph̄ia
si my doctina spūs sancti spūs nob̄ mstr
uit ad loquend̄ spūalibus. s̄ hominibus
spūalia q̄ruñ i. tradenda eis spūalia
documenta eo q̄ put tlia capere aīa
lis homo qui sc̄ hz intellectu et affectu
my depressos ad spūlia nō percipit
ea que sunt i. spūalia bona sicut
ligna fabricatilibus infecta mala
tollere nō potuit dulcia si magis
indicat illa esse amara io stulta
eius est illi cui tunc rei veritatem
sit ibi maxima sapia et sbr̄ ca
tlis fili nidi; cui dr̄ quia spūal
ꝑ animalem. i. vere cognoscitur sc̄z
homo spūale iudicium eius despica
li simplon p illud q̄ est inferius
nō chr̄ si magis eligo io spūalibus at
tendi sc̄z bene put sunt in re qua
qua ligna immissa p̄ est tlis sibi de
betur p̄ q̄ indicio vñ accipendū
est cui q̄ indicat bene dispositis
sicut iudicium vñ de sapientibus
accipendū est p̄ret ad gaudium
sanū et nō ad risum ut dictum
est de lignis fabricatilibus spūalis
aut homo hz intellectu illustratu
et affectu ordinatum ideo optime
de spūalibus iudicat nō aut dal q̄
hz intellectu et affectum regulatos ad
spūlia io et ꝑe ancille iudicat
a multo homine arabi q̄ p̄tat gra
auctoritate sc̄pture ysaie vel quib
cognomentum seu mundum q̄. multo
magis ipe et ideo qui nō habet spm̄
dei nō put de talibus iudicare
quia oz illa cognosci de quibus
sit iudicium spūales autem viri
qui habet spm̄ dei ꝑpos illustrantur
de talibus hoc put quales sunt
apli ideo. nos autem sensum
xpi habemus et capitulum sicut

Est ergo sciendū tm̄ in p̄ma q̄ apli
tenuerint cor. q̄ tenuerint hic q̄ri
tenuerit q̄ tenuerunt tm̄ que
erat oportet q̄ aliqui ministrib̄ ecc̄ie
minime adhibuerint et aliquos tm̄
q̄ tempus habuit. primo go tenuerit et
my 2o vij ecc̄ q̄ p̄ma my d. quia
primo ostendit dum primū q̄ eos tali
abstinentia placebant 2o tenuerit
illam. attributum ibi quod igit. tertia
primū ostendit q̄ eos tali attributione
debent q̄ tenuerint inter se ꝛc ad
huc annuales et carnales cōtu
p̄ q̄ p̄fatam doctrinam fidei capi
nō poterant ꝛc impediebant
a cognitione magni boni ideo dr̄
et ergo scīendū spūalibus p̄ dictam
rationem si quasi eternalibus dedi
i. nobis annuentem nostra fidei
my veram capacitatem nō esset
i. p̄fatā doctrinam nō enim poterat
intelligere q. d. nō subtraxi nob
hanc doctrinam quo my vitia si
vitā impotentia si nec mc quidē
potestis quidem in tali eternali
manetis q̄ cum eis p̄cedenti vo
cant animalitatem hic vocat
eternalitatem et q̄ adhuc sunt
tales ostendit dicens cum enim
sit inter vos zelus i. invidia et
contentio orietur quod si nonne carn
ales estis q. d. p̄z q̄ sit quia talia
non sunt nisi inter carnales et
delectis carnalibus q̄ tendunt eo
q̄ a pluribus integre hri nō put
si q̄ dimissione diminuit p̄ verb
nig augēt ꝛc oritur q̄ tenuerit q̄z
quib̄ vult facere p̄tem sua inclu
tem spūalia vero bona a pluribus
p̄fate put possideri imo per
fectius quia ab uno p̄ q̄ inter
vos spūales qui talia bona
quernit nō est zelus nec con
tentio et io my eis ambulat q̄
d. sic modo cum intelligendi ca
rnalis hominis est p̄ reflectionem
ad sanctorum et volendi per
grīsionem ad a petitum sensibus et io
my homines ambulat carnaliter

35

p modum aralitatis nisi sub ho
mib a deo sursum eleuetur q fit
in spualibz verb grud iqt hic
quter remouet atbitrem qa
sutrum stumpsim mauritanie et
dnm ny zeb ptib qma pmo edit
qud mistris artis quent zym
talem zo excludit erorem ibi ne
mo zo insert gcionem ubi utriz ne
mo prima ny dns qma pmo et
actum mistrom zo mercedem cor
ibi vnus sus aut era pmo di
qud ge est apolo qud no pa et
p hoc intelligunt alij artis insu
et rndet ad qz probatz dicens
mistr eub au ar. i. q. d. ipi no
sunt pres deb doctorib fidei ucl q
era toreb bapm sacrm x mi
stri ne sibim solitr q aut
eotib pub aut docet et bap
tizat inter nub ppe q tria no sunt
mistris attribuenda et vnicuiz
sicut dz q. d ad hoc tie mistrum
no est ge erb ge vtute ppa sz so
pdei grd q aut opant solum
eotib pbat quter dicens ego
plantam amicabo nobis po
ca que sunt fidei apollo rigauit
pg me nob docendo dz aut in
crementum q. d. ego et ipe nich
egmus ad salutem et fidem vra
rum opando sz solus dz illu
minando nob p fidem et rndeo
p gram et sanctificando nob
autez solimo egmus eotib mi
nistrando sicut plantator arbor
et rigator no faciunt eub radi
cacem nec incrementum sz vtrq
ne p q excludit utriz nam qui
plantat ad est natz qui ri. sz mi
nistrando eotib sz qui
opando rerum q est solus deus
qui plantat aut vnus sunt. i.
nus q diagone ne et ministerij o
pacio pp q vnis no est pre
fendo et alt gtemnendo vnq
quib autem hic quter ondit
mercedem ministrom ne forte
crederet aliquis pob no ee remu
nerandos co q dixerat utriz nam
qui plantat est aliquid nam qui ri
gat et dns ny zeb qz pmo declat
ministrom mercedem zo eorum na
turalem ubi zm gram zo insert
gudam gcionem ibi negatiue tm pm
dicat vnus sus sz ministrom artis
pam mercedem zm sint ea qma
no omib equa laborant eo ter
sinent intensione dei cui ad in
terib sumus q. d. licet no agamus
rerum illuminando uel iustificando
tm agamus aliquid ad hoc eotib
ministrimus ad hibendo q no cez
pmio sm hic quter ponit mi
nistrantium varietatem dicens zm
gram que data est et no pp q vir
tute ut sapiens architecto. i. prib
inter mistros q nd dicat adiacta
cam sz ad dei gram pter q pre
misit zm gram dei fundamentum
posui pma inicia fidei nobis a
nuntiando alius aut super edifi
cat alij doctores pg me nob do
centib docuerunt sz quemcuq vnq
quisq videat diligent attendat
et quo sup edificet. i. qua doctat
ut cum doctrina no discrepet a
fundamento sz magis ea q veniat
et quid sit hoc fundamentum subdit
fundamentum enim aliud no
potuit ihus sz gra hoc rudetur
apol. xxi. ubi dr q xij apli sr
duodecim fundamenta ciuitatis
dei p qua intr ecclia ad q pdm
q fundamentum dupr pt accipi
unoo sz illud q hz firmitatem
et stabilitatem eosde et solum pt
est fundamentum ecclie aliomo
in proprie et large sz illud q
ad hret pma fundamento cum
posito scalt sunt lapides pma
tri fundamento ad hcentes et
apli dni esse fundamenta
qma primi ad hesernut xpo
si quib aut sup edificat paosab
p hoc unte sana doctna fundato

36

fidei receptę apostoli p̄aunt doctiq
tes a nostem diuinum p̄cepitiq
doctina p̄tuos ad q̄templacoem spia
lium attrahunt̄ p̄ qua assendit
ad dei cognicoem p̄ lapides p̄ciosos
doctina p̄tuens a dalias vtutes q̄
muniat ornantes ligna fe ſti dyamut
aliqui q̄ p̄ hec inte fta doctina
q̄busdone digna stat ſb̄ p̄q̄ta
ꝑ hec no videtur intencio apli p̄o
q̄ dixit ista fundamento fidei super
addi fta no no supaddit ſi ma
gis p̄ eam fundamentu hoc deseruē
do q̄ma ſb̄ q̄ licet tale opus de
sert operib⁹ tñ saluus erit sicut
q̄ no p̄t dia de doctoribus falsam
doctrinam tradentib⁹ et ideo dñs q̄ p̄
ista inte vera doctina culpa tñ
et vana seu cupiditate questus de
siata no m̄ sed ꝑ ignorāciā docentē
et tñ doctrina stat cum fundamēto
doctrine tñ metuē pena purgatorij ꝛc sicut
saluari et deuotq̄
doctina ſb̄ vnq̄q̄ opus ſt
doctoris bonū et ad ꝓfectū manifestū
erit m̄ die iudicij qui aut̄ hic
predie mortis q̄ma q̄alis vnq̄q̄
q̄ fuerit m̄ die mortis inuenit̄ ſt
m̄ statu saluandoꝝ talis m̄ die iu
dicij putabit⁹ ꝛ deb⁹ cū dñi de
sta venit cū dono ad iudiciū
cuiq̄ ut p̄ri m̄ die mortis sue
q̄ma m̄ igne ſt purgatorij qui
dem est tanq̄ igne misterij q̄ m̄
q̄ dicit greg⁹ sicut m̄ eodem igne
aurū rubiat et palea fumat sic
idem ignis purgat electos et
dampnat reprobos si reprobi ē
ad ſp electis aut ad tuos tñ ꝛ
vnq̄q̄ opus ſt doctoris vtil
et m̄ vtilis ecclie q̄alis fuerit ꝙ
probabit v. manifestabit si q̄q
opus manserit v. si edificauerit
doctrinam bonam sanam et sta
bilem meretur accipere cuius
do ad patriam si ꝙ opus arsit
ꝙ q̄ est doctrina curiosa vel dei no
deputata detrimentū ꝑ q̄ma
ad tpus pena sensꝰ et pena dap
ni punit⁹ tñ sua⁹ saluabit⁹ aliqui
vero ꝙ promit hec sup edificatoēm
de oribus sup addit⁹ fundamēto
fidei formate et m̄ cōd̄ hominē
qui si sup illud fundamentū m̄ se
deceptum sup edificat fenū opa
bona p̄ aurum argentum ſta
pides p̄ciosos ſta cuius ad ignē
iudicij aut sup edificat ꝑ ta venialia
p̄ ligna fenū stipula ſta ꝙ q̄ no
deserunt fundamentum ſ stat ad
ipm̄ punctū m̄ purgatorio et tñ
sua liter saluabit⁹ ſi hec ꝙ p̄ce
dentes et subsequentes
magis videtur mortalib⁹ q̄ia licet
Nō tamen hic aspectus in se q̄ta
ſt q̄ corrumpens fidelē p̄ falsam
doctrinam meretur dampnacoem et
magis q̄ia illi qui violat tem
plum m̄ale ꝓto spiritualia corpo⁹ q̄
p̄ferunt⁹ dt ꝛ Nō tamen q̄ sunt
debetis q̄ma templum dei estis
ſt spiritale et spūs dei tñ p̄ gratiā
si quis aut templum p̄ falsam
doctrinam fundamentū fidei subuer
tendo dispergat illum deꝰ et ꝙma⁹
dampnandus Nemo ergo q̄ sud ꝙ
venit ad ministros ecclie q̄ virtutes
hic q̄ntur remouet ḡrimum exē
plum dicens Nemo se seducat sic
est m̄ greco et m̄ libris correctis
corruptis cum sententijs seducat
attendendo ministros ecclie q̄ est
ꝑ mum ꝙm ut dictum est supra
ꝑ q̄ apl⁹ hoc prohibet dicens
Nemo se seducat ſt no deo si q̄s
aut videtur⁹ asserendo ḡrimum tñ
doctrine p̄ alicuius rōnis apparentiā
stultus fiat ꝛ. illam est mirabilis m̄
deputat tñ q̄ sunt fidei tñ
mi liter se supponat ut sit sapiēs
sapia enim q̄ de sursum vnde
dt ꝙ m̄ vobis laudet est vir cuius
q̄s deꝰ erat et q̄m tñmt deū
ſtrum q̄morantem et aut stul
tissimū suum vocat ſb̄ tanq̄
derisionē mundane sapiencie
ad dt sapia enim huius mundi stulti

maximum cum principium erroris est velle metuere diuina etiam quecumque talia transcendunt nutantem humanam fidem cum est ac si nocitura uellet iudicare debere solis fragilitatis sue usibus totaliter transcendentes et ad hoc inducat scriptura nos quid oporteat sapere in nobis in altum ℣ hoc enim oportet sapere quod sapiat cor sanum et sobrietatis pro quod nouit ecclesia. Nemo aplicate addimus quia ipsas transcendunt ℣ etiam uenio huc a plus quod dicit actionis primum tentamus sed quod nos sit gladius dei ministri ecclie illos quos gladius corruptibilis de solo quod dicens ℣ etiam ne diuina ministeriis et sobrietatis omnia enim uita sunt sue ecclesiam et nominat ministros inanimatos per hoc intelligens multo fragiliores indoctos et omnes sunt ministri ecclie et per quos quidam subiecti fidelium communicati in spiritum sunt missa a xpo prosalute fidelium de subiectis autem non est gladium sed de superioribus ℣ sue mundi i. actiuite que deseruiunt hominibus administrationem huius uite et doctrine ministrationis anime in qua quo proprie accipitur cogitatio de terrenorum sue vita sed pro que dest hominibus ordinatum ut in carne nascatur sue mors que fugari ei desunt si patient tollatur si pecunia i. dona et virtutes quibus in primi inuamur ad beatitudinem ostendam si futura i. bona et ina que speramus et sic omnia cetera ad fideles ordinatur ℣ etiam omnium ℣ ad nos uiuendum ecclie nobis aut xpo quia fideles ubique ordinantur ad xpm sicut exercitus ad ducem et membra ad caput ℣ quidem solo fideles debent etiam et nos dei ministris inferioribus xpis aut dei sicut xpus etiam de patre sapere 20 etiam se primi hec dicunt et Job viii ego honorifico patrem et vos me honorastis nec ℟ cum me uos existimet sed quia aplus reprehendit chor. de hoc quia quibus ministris unius attribuebant hic queritur cur argut de hoc quibusdam eorum qui temptabant illi cum chor. qui glorificabat deum ministris pia nubilis nuptiis reputabant aliis ministris talibus nos uentis in doctrina et diuisi in duas partes quia prius cor redarguit ℣ hoc quibusdam nuptias temptabant 20 cor correctionem insistat ibi no ut quidam nos hoc primi secundum quod presumptuose et temere cor iudicabant et no prius argut iudicij temeritatem 20 presumptionem ibi hoc aut contra primi sicut dicimus quod ministri fideles ecclie sint qui diuina ministrat et docent ℣ de etiam fideles aut sunt qui hoc faciunt ℣ lucrum quale seu propter laudem talis aute intentus ad secreta cordis pertinet quos iudicamus est quod dei ℣ primum qui illud primi ℣ uidet ea que patent deo aut cor ℣ quod presumptuosum est homini de talibus iudicare et maxime eis ministris ecclie qui no sunt quidem et magis reverendi 20 dicat aplus sic nos xpi quod licet ecclie ministri no sunt principales operarii dei cooperantur quidem ministrat pro sacramenta et doctrinam 20 et dispensatores ℣ quod sunt medii inter deum et populum sicut dispensator domus inter dominum et familias et quia cor nuptias aliquos ministros no sit reprehendantur 20 hic iam queritur inuenta quod inter vos sit dissensio et queritur de fidelibus ministris quod aliquos quidem tanquam infideles ℣ quia veri sed tale iudicium pro nullo quidem habeat iudicium pro quibus cor tanquam lucri dolent aut pro quibus malum ecclie

nde prouenit tot aplis ill autez
promo t mdicer dño mo aut ab
hmano .i. ab hoibq qui mdicat
in tpe pnti si uelz mdico licet em
homo scrpm mdicare debeat mbi
tio distrussionb ire qsic sraut
mstra ca pl dicetur si nob nuctiob
mdicatem no v in ti mdet
se mdicare mdicio ab solucionib a
tupa mmocentem oio se reprimdo
zm qd cantat ps nesrit homo
detrimy odio uel amore dignus sit
io dr si uelz me uult mdicio hoc no
uct multo mg dz homo mdicare
desertib tordib altius qma hoc
est pnm dei ps qd scpm qui aut
mdicat et qui mdicamy in quo ma
nifestab mtur oma cit in fine
mundi io utiq nolite mdicare
q d hoc est temerarie quousq
dnus veniet hoc aut sreb hic
quter arguit aplus corr pstip
tos qnia mistros aliquos catic
qtempnebant et dim in duab p
qma pmo arguit hanc elatio
nem declarat dicti qtemptq cam
ubi puto em ca pmi sam qd co
tenio erat inter cor mayone
ps pseudo aplos in sapia vi do
ctib qui a pluib pferebant
et veri apli qtempnebant vm
in aplus scribens cor illor nond
no oppressit supra pmo ca sed
nom smi et aplo ne videretur
qd invidia contra alios loqui
et hanc veritatem hic apit dns
hoc aut sreb transsi ps nob .i. ps
nster nucio vram ut in nobis
discat ne supra qd scptum est
sz in hac epla vnq adiisub alter
inferetur sz qtentio pro alio .i. pro
proximo nisi do catic inimib ei at
tendo uel alterum qtempnendo qb
em te dr .i. fraut te eleuari sup alios
p superbiam et si dicatur hoc est
ps tot aliquez gram spalem sic
uel secundo hoc excludit dicib
qd sreb qd nō q d. nichil qz totu
est ado io qcludit qnd qo glam
si no q d no est ocasio superbie
si magis humiliandi vi dr qm
oracia xxvi tanto humiliorem
atz ad spiendum deo promptior
esse qui sz dz qo munere qito
obligatorem se et conspirat in
reddenda ratiom tot iam satu
rati .i. repleti doctna fidei mo
nite loqui ut ondat psumptz
cor derisibilem Jam dm ceb
ficti estis in cauisma tibus sma
tibus sme nob rcpit .i. in statu
pfectionis estis zm vram estima
tom et vtinam respectib zm ve
ritatem hoc aut dicat ut ondat
se caritatiue cob arguere pnto
em hic assignat cam quare co
tempnebant apli veri sz ps
miserias quas sustinebat in
puto debome tpalibus no natu
ralib dicens pnto em .i. putare
me cogitis hanc de vrim esti
macom qd deq nob aplos nouiss
.i. abiectos et tanquez mor .i.
mortc dignos zm homi mdicaui
io qma spectaclum sumus mundo
ad videndum em occasiom et
pseqtem fidelium in pmitiua
ecclia qucnicbat multi dnis de
his moti qma mundani homies
venichant ad qtempnendum
cob et pscquendum tot mdc an
ti alicui apparebant et pscqui
ad cob assolandum et tolerad
io dr et an et aliam pssone de
uote quenichant ad qpiacendi
et qdm pace accipiendi deqmq
sb et hominib et qz p talibq apli
veri qtempnebant ut dny e io
nob stulti ps ppm zm vrtz repu
tacim et mfidelium nez in hac
horam .i. qmme a tpe receptmq
fidei catholice usq ad pns tpus
et esmq veritatez em pdicantib
et mcta arguentib murmurabant
odium humanum et paschant
multiplicez desertum et cas in sul
tum et instabilcs sumq .i. no stu
tos sale domiahum et laborag

apautes manibs sicut dr̃ de paulo
act xxviii hec cũ stridebant aliqs
qua ns mbemeckat qui daret
eis nẽa nite et aliqs ne gra-
uarent fideles et aliqs ad deud
fidelibus qm̃ vitandi eaum ut
hr̃ 2a ad tessal iij maledicũ
et be m̃ doctinam xpi blasfema
et ob se orando pro blasphema-
tibs nob m̃ dictum saluator
dyt ij orate pro persequentibs et
calũ nob tanqm̃ purgamenta
hmi i nt ij nimundiae ufructes
mdim̃ que sunt amouere udei
ei et gentiles ductebant mud
nisti p vitam et doctinam aplor
et p qbs ipm debet purgari
p mortem cor cum prima i
tegumenta ponit et dr̃ a peri
q est cũ et prima q est signa
reputabant cũ apli remouedi
ab hominibs sicut cortex seu cop
tura a fructu non ut q findat
hic quit nisi correctionem cor
et prio simplicia vo dicenb no
ut q findam nob i no quero co
fusionem vram sz emendationem
qua reputo nob filios nros
carissimos fundamentu in fidei
eis amicabant alij aut instru-
xerunt eos de quibusdam mo
tribus pp q nocat eos pedago
gus se dant prem cor iot rage
nob ut imitatores mi estote
sicut boni filij sicut et ego xpi
cui ab tempore sicut vera pri
o corrigit eos p thimotheum
dicens ij 2a nisi ad nos thimo
theum ir̃ et pz lra 2o flagellis
commodo cum sint tanqm̃ non
venturus sm̃ ad nos q tendens
admonere ut supra dictum
est Venio ad vos inquit hoc
addit quia voluntas diuina
est m̃ omnibs supponenda ut eo
tuos tam ir̃ p monem rectio
rem in deo q tam sz virtutem
in omnibs virtuosis et mirabi
libs q s. in his sunt imputa
cum m̃ p dicato cum p tia debeat
q firmari ut hr̃ dyt ult dns cooperante
et sermone q firmante 2o nr̃ no n̄ m̃
sermone est reprimm quid ultis
m̃ virga veniam ad vos p a d
nos corrigendos cum flagello si
inuenam nos rebelles hebat u
aplus p tatem tales tradendi sa
thane cruciandos corpar ad cor
rectionem ut hr̃ nisi tas sanctis
an in caritate si inuenero nos hu-
miles et emmundatos m̃ p te p hr̃
aut q dicitur hic an in caritate
no excluditur caritas a correctio
apli cum flagello qua si flagel
lant caritas nec fugeret sz hr̃ dr̃
ad designandum q correctio actu
no ita sentit debeat uenire caritat
illius qui sic corrigit sicut sentiret
si p via consolatoria hoc faceret
nisi transeunte flagello vel p q
ea cognosci caritas flagellantis

Omnibus auditur inter nos et v
pugna aplus instruxit eos multos
debaptisato p q sit generatio spual
hic quit instruit eos de matrimonio
p q sit gnatio carnalis et dum m̃ d
p qua primo viamus grimm arguit
2o de matrimonio instruit eos sexto
prima m̃ d qua primo arguit vitium
fornicationis 2o quidez alia vita
que erunt m̃ eis eos visima m̃ d
qua primo facit prestigium 2o remouet
dubium vbi septima m̃ tres qua
primo arguit culpam 2o p dicat pena
ibi ego quidem 2o reprehendit cul
pe radicem ibi nis est bona gratia
Circa primi sunt q m̃ positis duplex
erat culpa una peculiaris alia gnalis
fornicationis ingloriose et hr̃ est
q dr̃ omnibs auditur inter nos forni
cari et omnibs qua erat publicum et
talis fornicatio erat tam horrenda
que nec inter gentes reprobata sunt
vnquid licita licet communiter simpli
citer licitam reputarent et que esset
usta sz ita ut vxorem patris sui ali-
quis q a principio mundi execrabilem
habeat
mittendi illicitum inter eos frequentatam
nalem que sz hr̃ ad primum et mire
ste que p sone a mario sunt
occluse tanqm̃ de dictamine in-
nalis

Hyr et angelos, alia tenuit delectat gaudio
ab horrent/ sicut de quadam elephante
dicitur/ qui ad ductus ad uinum/ ut per
cogitum eius cum ea hesterna/ lex cogi
tum omnino retinuit/ pacata uo reductus
ad uinum optatum pallio mystice tentorii
/ obtinuit omnia ea/ quia pacata discordantes
cogitationes/ interficiat cuncta/ summa
est autem elephas/ nec alia animalia/ quia
prime disciplinale ut dicit ysidorus in libro
de animalibus erat ad ea hec alia culpa
quibus/ si illorum qui debebant corrigere hec
et negligebat/ et cuncta ad hec sic et
nos inflati/ cogitationibus eius quas
debebant interficere/ et cuncta corrigere/ sicut
et alia carnalibus opera fiunt negligeat
et cuncta ad hec sic et nos tenuit de pec
catis dolendo/ et ad eius correctionem
procedendo/ nec ut tollat de medio
uerum per eos quotidiem/ qui hec opus sec
ne principes populi culpe sibi hec quod
hec quoque determinat dicti fermenti per
nitiem dicens/ ego quidem sic tamen audio
ritatem a deo sup nos habendis/ publi
cum et carnalibus actibus/ sicut quia in spu
sicebat que agebant inter corinthios
acsi pro ecclesia/ sicut eligens vidit nec ac
cipientem munera allaudamus in re
uehamur iudicamus/ ut pro nobis deum
qui sic operatus est/ accipiendo uxores
patribus suis in nomine dni nri ihu xpi
Hos/ tu quia omnibus egregiam fidem
scienda est in nomine xpi/ tu qui mundi
publica quale illud erat/ dut in publi
co primi et spu meo mos peccata tua
de quibus/ satisfaciens sicut eis apli licebat
a deo potestatem eiciendi demones de
corporibus obsessis uta licebant potes
tradendi demonibus sic afflictionibus
pro enormibus peccatis et primitus acce
afflictebant egritudinibus multis
tremis et ad eius afflictionem ut sic pe
niteat pene detente culpam et spes
salus sit et anima saluetur in die
dni nri ihu xpi et in die mortis iudi
cii extremi procedem eis die
accipiuntur quia qualis quis inue
nitur in morte illis in iudicio putabi
tur est bona hec quidem arguit culpe
rabilem sic etenim quia licebat
ad uinum potius/ quia corrigere negligebat
et nos saltim peccati si est alios imminebat
peculium nostrum id est nec bo
nitatis uia ad hec eis quibusque gra
bantur de aliquibus mysteriis alios
quemquendo procedebat nec eos te
nenda et correctionibus obmissis et
peccatis peculium nostrum in alios
quia nudauit fermentum hoc
massam corrumpit aureum quidem
quod mysteriis dni si sapor uitaliter
insitum reddit panem sapidum
et doctrina eruditi approbatur fermento
est uas illud est corruptio et quod
peccato et hec nos accipitur hic qui ad
uno peccato alios inficimus id est quod
gate uetus fermentum ut sitis nova
aspersio passionis atque baptis
sicut scribit esse debetis azimi sine
fermento pecti et hec declarat figuris
ueteris testamenti dicens etenim pascha
nostrum immolatus est xpus dignus
eum paschalis decimo hic quod xiv fie
sunt immolationibus xpi pascue libera
tionis nostre a demonum potestate sicut filii
israel sanguinem agni paschalis ab
angelo deuastante carnes aut illius
agni cum animis panibus comede
bantur quod uis dicit filii israel uti
bantur per hoc significabat quod uita
populi christiani esse sine fermento
mortalis peccati id est illud quidem
uitam putem transeamus non
in fermento ueteri peccato quod
ueteres sacrificia malitie et nequitie per hic
mite peccatum quo peccata malicia et a
positis finis quod quingenti dupli quod
ad christi acquisitio quod actibus malis
quod mite per fermentum malitie uis
de pri et dum letantur cum male
fecerint et quod exultant in rebus pes
simis diligunt cum gratia est detectatio
nem opere uel cetera alios quod corrum
pere nec sicut aliqui quod malicia
quod exercitus inclinantur ad alia
que cum se sunt horrenda ut effu
sanguine humani uinum quia nam
quidem cum bestiis et hic uocat
hic fermentum nequitie sine azi
mis sinceritatis spiritum ad puritatem
affectu et uirtutis spiritum ad
puritatem intellectu. Scripsi nobis

hic aplus remonet q̄dam dubiu
ipserat em cornuthcis in quadam
epla que in canone no hr q̄ in no
stris tul· scripturis extat q̄ plures
dubitabant ardentes intelligere
deformitatem tui spiali que est ydo
latria ideo aplus hic remonet om
nes q̄ intelligat de omnib⁹ simoshb
generaliter ne inficiat⁹ eo corum
doctrine et hic est q̄ dicat scyphi nob
in epla alia ab ista ne q̄ inficiamur
fornicatoryb· i· cum simon genera
liu fornicatus· a deo q̄ ysb· ne
trahi fornicatoryb· hmoi di q̄ mit
tebant rebabi aut auaris qui
p usuram aut alijs malijs acq̄
sita subtrahunt bona alior· vi
dicat auaris q̄ auidis eris aut
rapacibus qui alior· bona accipi
unt p violentiam et p ista intel
liguntur· alia vicia q̄ cum sint
hic oppressa q̄ hoc quis debuerat
de hoc mundo expulsa q· d· melius
esset nobis mori q̄ta q̄ mater tua
opus cum filijs opibus maligns
vinc aut scyphi &c q· d· sic est intel
ligendum dictum nemo q̄ali
et aplicat magis ispali despera
tione a talibus simoshb· d· sic est
intelligendi si is qui fr· no matur
i· xpianus ita q̄ accipitur hic fr
a terrenis religionib⁹ aliqui lib⁹
dicit sup nomat· i· sup nomine per
sone hr nomine religionis xpiane
&c est eadem sntia et est formica
tor manifesti aut maledicti· i·
blasphemus aut ebriosus· i· ebri
etati q̄ subiectus esub eo importat
plenitudinem vbi q̄ esub plena nat
uida stillat vilis aptat cui hmoi
nat simile alium ut sit vel q̄ sim
datur et emendetur scindo enim
michi de his qui foris sunt· i· infi
delibus qui sunt extra ecclia mea
et mito iudicare q· d· ad me non
pinet q̄ta sunt extra formam
ecclie nomine eis de his q̄ mihi
sunt· i· intra ecclia nobis ma
tribus· i· iudicare debetis corum
vicia puniendo nam eos q̄ foris
sunt iudicabit hic addit aplus ne
o hoc q̄ infideles dni hic exempti
a iudicio ecclie credentes· esse melior
q̄dicionis q̄ est fidelis q̄ta p hoc no
effugiunt iudicium dei q̄ est gravis
ideo q̄ludit vitibus auferte malum
a nobis ipis sc̄ separate malos ha
nos p excommunicationem ut sit correctio
pena detente culpam &c Iam vi

Hudet aliquos vrm &c p q̄ q̄na
aplus redarguit corinthios de
fornicatione et negligentia eor
rectoribus quibus arguit de quibusdā
alijs vanis et dicit in d· p q̄na p̄mo
fuit questionis de reuerti· ad intrepidā
fornicationis vicium ubi corg aut
prima in d· q̄na p̄mo arguit de iudicijs
eorum quibus litigabant eo de rebus
quas habebant ubi iam q̄dā extra
primū dicat scindet quis vrm suum ne
gotium &c q· d· male fecit q̄ hoc
attemptat et no attemptat et
no apud scios i· xpianos apud eos
cum de quo tale iudicium p hic cum
q̄ aliquis venire habebant ad iudices in
fideles debebant eis occasionem q̄ fideles
paupes p talem rectores suos
tum vi debeatur q̄ inter xpianos
no esset aliquis sufficiens ad talia
iudicandum q̄ erat turpe et cognō
minosum q̄ in rebus q· d· sue debet
quis sancti· i· fideles p̄fecti de hoc
mundo iudicabunt et erunt eis asse
sores iudicij aut xpi sedebitis sup
sedes iudicantes &c et si in nobis
i· p nos iudicabit mundus &c et per
quos multo magis digni estis iudicari
hmoi q̄stia vestra aut q̄ sunt q̄ed
minima respectu hic Vestibus qui an
glos iudicabimus q̄ bonos de primatu malos angelos
et de primatu honoris q̄bus q· d
minimi actis licet eis angelica
li et boni sunt simi p̄fecte iudicii
q̄ p̄ q̄na mundi tis de hominibus
quos ad malum inducunt mali
et ad bonum sancti recipiet pena
et premium et cum hic dicit· iudica
di a sctis viris p appbatos sine
iudicio et multo magis digni sunt
homines iudicare p̄ q̄ q̄ludit sillaria

79.
59

gnaue iudicia si habuitis nr̃os q̃tump
tibiles q̃m sunt mr̃ia r minꝰ repu
tacoñs et valoris illos q̃stituite adiu
dicandum sꝛcr̃ cũ q̃uget q illi
parũ sciunt de spualibꝰ clarius vi
dent in talibus ꝑter q̃ talibꝰ sunt
occupandi ut sapientes in spualibꝰ uacet
doctrine et ple ꝯ sic cũ secerunt apli
actꝰ vi q̃stituerũt diaconos ꝯa tpalia
ut libi⁹ vacarent spualibꝰ Videam
dum vtiq; q d· ꝯ sed vro vr· q̃ sit
inter nos aliquis fidelis sapiẽs q̃ dirimere
iudicandum q̃ debeat ꝛ nobis vdm
si apli dñi vidꝫ ꝛ contra illud q
de ꝓma petri in subiecti estote omni
humane creature ꝓp deum sive regi
ꝯ ꝓcellenti sive ducibus tanquam
ab eo missis ꝛ ad q dñm q aplus no
prohibet hic fideles sub principibus
infidelibus constitos comparare coram
eis q̃ vocantur hoc cum sit contra
subiectionem que principibus debetur
ꝑ prohibet nec voluntarie recurrent
ad iudices infideles in illis negocijs
que finiri ꝑnt ꝑ fideles Jam quod
hic q̃rit argut cornutianꝰ de actus
quas inter se habebant et dum ꝑ
d· ꝑ q̃ma primo eos arguit no ca ap
situm erroꝛ dicit ibi nolite credere
littꝛa primi dicit Jam quidem omnino
delictum est in vobis q̃ iudicia habeꝫ
r litigia ꝑ iudices finienda hic cum
enim licitum sit rem suam in iudicio re
petere et religiosis vra tñ q̃ no re
petat ut propria ꝯ q̃ non licet eis ha
bere ꝓprium tñ rem suam in iudicio
petiit est in aliquo casu ut puta q̃
de tali repetitione surgit scandalum
nec aliud malum magnum ꝓpter quod
vitandum deberet ꝯponi suam rem
et vsq; magis malo no repetẽ ab
illo iam possessam talem quem scit
ostendisse talem ostensionem adhuc
retinere scandalum iam vitan
dum aliqua procedẽ ꝓpter q̃ est cau
tem prudum litigare aut ꝯ iudi
cia et fraude semper est petiit de
trimenti aut vtq; fraudent si re
petendo res suas no indebitas et
cum scandalo actus et ꝯ aliena
ꝓstruendo et ministrando cum tñ de
beant magis minuta et fraudes pati
quia ista facere ro sit denarens
magis ꝛ et ꝑ hoc nisi tñ ne
scitis q· d· ꝓfectum videtur q̃
ne fratres ꝛ ma nuqꝫ qui fra
mut in iudicium proximos regni
dei possidere no ꝑnt quia ab eo
excludunt Nolite errare hic
monet duos errores ꝯa ꝓdicta
ꝑ ubi omnia mihi licent ꝑmq
error quia credebant fidem per
baptm sufficere sine operibus bonis
et ꝛ tñ ꝯ operibus malis q̃ est
ꝑm quia fides sine operibus mor
tua est et sic qui sunt baptizati
si redeunt ad priscum vitia gra
uia patiunt quia ante videbantur
gratiam peccare gravem baptismalem
to dr Nolite errare ꝛ et hoc ꝑ
ꝓdictis hoc excepto neq; molles
est aut molles quidem sexus pec
q̃ta nam quia aliquis sepius
pollunt emissionem seminis in sexu
procurando ꝓma mihi hic re
monet ꝑ errorem q̃ hoc enim
q̃ dicerat reb⁹ no esse repetendis
ꝑ iudicio posset aliquis credẽ q̃
hoc esset illicitum ꝑ ꝓma legẽ
ponẽs modum ꝛ dicto hoc ꝯcludit
et ro cum dicti reddit ibi esta
ventri littꝛa ꝑm dicit ꝓma mihi
licent r licitum est mihi omnia mea
ꝑ iudicio repetere cum no sit pro
hibitum ꝑ ꝓma legẽ nisi ꝑ ca
ut ꝓductum est nec illud dictum
apli ꝓt referri ad ꝓtatem acti
piendi simpr ab illis q̃ ꝓdi
cabat nec ꝯ ad ꝓtatem vtendi
ubis indirecte q· d· aplus ꝯma
mihi ista sunt licita abire loquẽdo
ꝑ ꝑ ca sunt dimittenda ro ꝓt
no ꝑ ꝓma expedimus dr· ante
ꝯpedicns q̃ sine impedimento ꝓt
ficti et no ꝯpedicns q̃ ꝑtat
impedimentum ad q̃structionem sine
mitenti ꝓdicta ne sunt ꝓhibita ꝑ ca
ut q̃ ꝑ hoc turbatur pax ad pro
ximum nec q̃ ꝑ datur occasio sca
dali infirmis et aliqꝫ male sa
ciendo aliqꝫ et ꝯ ꝑ hoc redigitur

homo ab alio⁹ ptate ut ꝙ repetit
rebꝰ in mdio ſubmittit ſe mdici
et ꝙ hoc ſubdit ſi corpꝰ ſub mllo
ptate redigat magis eꝫ volebat
ſibi debitum dimittere Eſta ven-
tri hic reddit cam cta pdicta q⁹
ſunt liata no ſꝫ ꝙpedimut p⁹
ſile deventr ꝙ eſt locꝰ eſtꝰ
in⁹no de⁹ conſtituit alimentum
ut inde ad membra cetꝝ diuidat
ꝛc ꝓ ꝙ eſta debetur ventr et
aliqꝫ no ꝙpedit ut ꝙ eſt in⁹
nocimentu ſanitatꝭ et ſile e de
pdictꝭ ut dictum eſt q⁹ prote
corruptibili no eſt ſuſtinendum de
trimentum in re in corruptibilit
ꝓ Eſta ventri debetur mus dei
et venter eſtꝰ ut cꝫ deconſumet
Deus aut et hanc et hanc deſtr
uet q⁹ licet pꝫ reſurrectꝫ re
manebit venter bonis q̃ſtum
ad ſtatu⁹ no ſꝫ q̃ſtum ad effectum
deconſumendi eſcam Corpꝰ autꝫ
hic aplus reſtituit ad materiaꝫ
fornicationꝭ vicium de quo ſupra
fecerat mentionꝫ et ad hoc mdu-
cit quabiorꝫ rationeꝫ prima ſumit
ꝙ ordinatꝫ dicit aliqui enim
ſe excuſant de hoc vicio dicentes
ꝙ vtimur corpe ſuo ad actum
inſtitutum a tꝝ ꝙ concludit apl⁹
dictus Corꝫ autem no fornicationi eſt
ornatum ad actum fornicandi ſi
cut venter ad vtendum cibis ꝛ
debito mus ut ad carnalem vsum
corpꝰ laxari dr ad fornicationem qui
eſt actus in⁹ ordinatꝰ ſi duo q̃ma
ſimiliter ordinatur ad finiendum
deo ꝙ corpus eſt ꝓpter animam ut ſꝫ
ꝙ de anima q̃ma vt ordinatur
ad deum ꝛc deus eſt finis corpis
et duo corpa in⁹ q̃ſtum ipm refici
tabit gloſſa q⁹ declat reſurrectꝫ
xpi que iam preceſſit dicens Deꝰ
noſ deus ſuſcitauit xpm ſuſcitabit et
corpe gloſe et nos ſuſcitabit ut
q̃ formentum corpa claritatis xpi
ſicut membra capiti fornicato vere
ſtatum ſimꝫ in⁹ corrupcꝫ ꝓpter q̃m
fornicato eſt vitanda Reſcribit hic po
ra rato que actꝰ ꝙ aſſimilate corpis
humani ad corꝫ xpi cum fidelis eſſi
dat membrum et idem horrendum
eſt q⁹ ſiat membrum meretrix pfor
catum qui eſt idem actꝰ ſpe cum tam
cum actu minoris q⁹ vir et mulier
efficiatur una caro Gen ii et hoc eſt
q⁹ dicit Reſcribit q⁹ corpa vra membra
ſunt xpi p baptiſmꝫ q. d. ſcire debetis
tollens q⁹ membra xpi ſubtrahens
me ab ipſo faciam membra meretrix
p q̃cubitum carnalem abſit q. d hoc
eſt horrendum Item reſcribit q. d. ſcire
debetis qui qui adhꝫ mecum p fornī
cationꝭ actum vnus corpus efficitur
cum ea q. d. ſic q⁹ probat p ſcripturꝫ
gen ii dicit mixti mixtione carne una
q⁹ dr de actu minoris et ſile eſt
de actu formicario in⁹ parte ut dicit
ſi no in toto Cum aut adhꝫ dr per
fidem et amorem vnus eſt ſpūs no
in rem ſi fim affectum Fugite forni
cationem hic ponitur ꝛa rato q̃ma actꝰ
corpis in⁹mixtione que no eſt
ſic in⁹ alijs vicijs hoc em vicium
redimit ad corpus p aſpectum im pu
dicum p auditum et lasciuiam tur-
pium et p tactꝰ corpis tabu
minum ipſum ꝙ fornicatꝰ eſt
vitanda Hinc autem rationis ꝓmo
ponit actionem dicens Fugite forni
cationem q̃ma hoc vicium no vnā
niſi p fugam in alijs aut vnus q̃n
to plus deſcendit homo ad corpa
lia actiones tanto plus mentem
inficit cui ſibi pctm diſplicet et ſe
tetrahat Ex fornicatione vo quito
deſcendit ad cogitandum pcaleꝫ
delectationeꝫ in oſculis tactibꝰ et
q̃ſtibus tanto plus in⁹ valeſcat tem
tatio q⁹ hoc vicium vnitur cogita
tionibꝰ et cogitationibꝰ fugiendo et
ſic fugiendi ratio cum dicitur Omne
em pctm quodcunq; fecerit homo
extra corpus eſt Illa em pcta co-
mittuntur ſine mente ſolam actum
q̃ma no p ſentiunt in⁹ delectatione cor
ſicut audiendo odiendo videndo et

84.
40

ḡmsi ꝑ formacō no solum aīa ſi ⁊ corpus mgnat quia ꝑfecta mundicia aīe corpali in hoc ꝙ prohibet absorbe-
intellectum et efficaciꝰ ꝺ quasi ap
et multis ꝺ gula vo dicit ꝑfectum
mundicia corpis illa tñ delectatio
no est tanta vehemētis ꝙ absorbeatur
tanto ꝑ tñ dicā ꝙ cum aplius dicat de
petim est contra corpus preter formicatiꝫ
sub formicatiōe igit̄ intelligit gulaꝫ
eo ꝙ gula ꝑtat luxurie materiam sicut
subtāte materia que ligna dolata
ꝑparat materiē dolatura ligni ꝗ
que ꝑparat ꝑ materiam Ad necessitatē hic
pertinet quarta ratio que accipit ex ꝑpō
sancti dignitate qui ostendit matrimoniū
ꝑ gremij baptismi ⁊ corpa corū sunt
quodam modo ꝑpa templum
dei vivificatur ab aīa ꝑpria in
habitata et hoc est ꝙ dicit tu nescis
et ꝑ ꝙ dictis hēt ostendi ibi ⁊ non estis
vestri ⁊ vestri mēbra ꝑ xpi cuius ⁊ sanguis
pretio empti estis pro magno ꝑ xpi sanguine
pretio vos emptos vendit ad vos
emptoris vo ꝙ dicit Glorificate ḡo
et portate deum in corpe vro ꝙ sit
qui manicipatus dño obsequio sicut
equus portat dñm sūm ꝙ cum obse
quio manicipatus talibus aūt manicipa
mōdi mus obsequiis ꝙ dicit mundicia
castitatis et ꝙ quibus fugit formicatiō ⁊

Oc quibus aūt scripsistis ⁊c vir
gna aplus instruxit corinthios
de virtute formicationis vitanda
hic quiter instruit eos de nuptiis et duo-
bus duab ꝙ quia primo instruit virum
contrahentem vo ipm primo ꝓnuptiorū vo
no fugientes ubi de virginibus prima mō
quia primo instruit de nuptiis contrahē
do vo de ipso no dissoluendo ibi ihs at
tra primū faciendum ꝙ aliqui zelum
habentes ⁊ nō cum studium vitandi formicationis
formicationis ⁊c matrimonium desperabant et aliqui faciebat hoc comparatiōe
si ut magis eis tanq̄ stabilis crederetur et idem fiet tra quendā mundi
prima ad timotheum quarto prohibe
bantem nubere hoc autem videbatur
durum fidelibus corinthijs vo super
hoc sciscitantibus aplo ad ꝙ hic videndum
est primo quid sit ꝑfectio 2o
necessitatis ubi ꝑ formicationē tra ꝑti
respondendo dicit Dequibus aūt scripsistis mihi tra mulierem bonum est homi
nem ꝑfectum mulierem no tangere
⁊ ampliatur ad tuendā curā ꝙ sum
ꝙ sicut vir instituta ordinatus ad
ostentationem mundi ita vir gene
ratiua ad ꝓpagationem speciei ⁊ ideo sic
dicit nō ꝑ ꝙ homo sit homini quitum
ad indumentum alimentū no ita
no ꝑ dicit ꝙ homo sit homini quitum
ad stercora no tangere mulierem ⁊ hoc
est bonum quitum ad indumentum
et primo ratione animae quia ꝑ hoc elevat
ad cognitionem veritatis vir dicat quod
solidus quoꝝ mulier sic deviat ab actu
veritatis cognoscendi sicut tactus
illo corpis sine qua vox haberi
no ꝑ quia tenetur ei reddere debi
tum ꝑ actum carnis in quo absorbe
intellectus vide et ꝓpō legem dimittat
acceptus ꝑceptum sint duo vivere
ꝓpinquatis uxoribus vestris ꝙ tam
corpis ꝙ mentis subiciat pectus sex
uti quia vir non ⁊ ꝑfectum
sui corpis ⁊ uxor non sibi uxor
⁊ vir sit hoc eodem casu simpliciter
dese est separata tra ostendit tres
obstantes quare separari ei et solui
nullum implicat mentis quia ex
primi neq̄ no solum prose ⁊
ꝙ ꝓ uxore et liberis ꝑter formi
cationē hic quiter videt quid sit ne
cessitatis et primo quibus adiungit
contractum ꝙ quibus adusum ubi
uxori tota primi scim ꝙ vir gene
ratiua ordinatus ad ꝙnationem speci
ꝑ filiaz generationem ad ꝙ equus mul
data est in adulterium vir ꝑter
ꝙ prima nuptias instituendi matrimo
nium ꝑter creationem prolis generā
masculum et femina creauit eos
bis dixit ꝙ eos et auxit et restituit
et multiplicat nimis ⁊ ⁊ ꝙ hec nuptias
sint maxime tra institutionem generis
humani quē oportebat multiplicari
populum dei et glorie celestem
et ideo aplus considerans genus humanum
tam sic multiplicabile et
populum dei ꝑ generationem
spiritalem multiplicandum ⁊c ni

Risi quib renatꝫ sint oꝝ aqua et
ꝑ̄ scō no ꝓt iuitate in regnum
dei ꝯdo aplus ꝑmisit hanc ne
cessitatem q̄a inter eos sint insti
tutum in officium ne et ꝑmitta
tur necessitatem q̄ instituta est in
remedium culpe ꝯ renatis eis
p baptm remanet adhuc concupi
scentia et maxime ad actus veneree
ob ꝙ ꝑter vehementiam delectationis
licet aut maior ꝓ aliquibus sit
hanc concupiscentiam totaliter ꝙ tunc
dam in hac vita no ꝓt omnino ex
stingui in pauperibus ꝯ ꝙtum ad scipi
entiam unde dicit saluator Matt xxvi
no omnes capiunt verbum istud sed
quib datum est ut pleniꝰ concupiscentia extinguatur et ꝑtim
superetur ꝙ fit dono actu gratiarum ra
tione ordinatur ut sic homo non tota
concupiscentia dominetur si magis concupiscentia ꝑ
fidelium ratione ut aut hoc ratio nabilis
ꝙ homo sic utatur actu generationis
prout queunt generationi et educatio
filiorum vivat in bonis nabilis hoc
inveniuntur ꝙ in illis speciebus animalium
magis sola femina no sufficiat adeducationem prolis masculo cum femina
nutrit prolem ad hoc aut requiritur
ꝙ mas studiosꝰ quam prolem cognoscat
ꝑ ꝙ in omnibus talibus animalibus naturaliter
est indita masculis sollicitudo de certitudine prolis ut ꝑ in turturibus
et columbis et canibus et ceteris non
sunt nugi quibus incertum quis certius
dubio prolis sequeretur si de tribus
masculis determinate femine quilibet
saltem unus ad prolis educationem
fructum in talibus aut et humana vita
sola femina nutrit prolem sunt nu
gi quibus nec aut ita est ꝙ in specie
humana magnum requiritur mas
culus ad prolis nutrimentum quem multo
ducius est in validis ad querendum
sibi victum quia in aliis animalibus et
non solum ꝑt nutrimentum filiorum
requiritur masculus si ꝯ ꝑ instinctum ad quod requiritur adiutorium
gibus tribus vii adiicio viii preter quod
tarnen nec humani eruditores ꝑ
ꝙ tacto nabilis dictat ꝙ in specie hu
mana non sunt vagi quibus incerti
sunt quibus fornicarii si sint deter
minati viri ad determinatas feminas que
determinate sit permixtio legitima ideo
dictat aplus ꝑ fornicatores autem sc vitandum unicuilibet qui no ꝓt quiescere
quin
quisq; ad quam determinate accedat et ipsa
ad eum ꝯ tollantur quibus vagi
Queri autem hic quare ꝓsequi de sus
mitionis et dñi in d ꝙ quia ꝑmo agit
de debiti redditione ꝛo de culpa mutuationis
ibi et vltoꝛ dicit ꝑmo Queri vir pro
ternalem copulam et similiꝰ ego
quia hic est usus matrimonii in quo
vir et mulier ad paria vocantur ꝑ
quia mulier de latere viri formata
fuit no de capite nec de pedibus qz
no dꝛ et domina nec ancilla si socia
et tractum huius debiti subdit dicens
mulier sui corpis quia vnus quisque
no ꝓt quovis alteri invito nec al
teri se tradere ad generationis actum
si ad invitem fuit hora usum pro
pria corpis quorum adhuc actum
impedimento licite cessante Nolite
hic quare aut de debiti interrmissione
et ꝛo de culpa utercum ibi et utrꝛ
circa primum sciendum ꝙ actus con
iugalis bn alicuius est interrmittendus
maxime sacris ꝑ ut q̄ uxores
nocturno vacent spualibus et hoc est
ꝙ dicit Nolite fraudare subtrahendo
usum corpis propris ei cui debet
nisi forte de assensu vel ꝑ ad tps
ut vacet orationi que est elevatio
mentis in deum vel aut determinate
ꝑ eternalem actum et in nitro et
iterum hic quare aut de iteratione
actus coniugalis et dñi in d ꝙ quia
primo dat ita hoc sunt determinum
ꝛo declarat dictum ibi hoc autem
dico dicat primo et iterum redeatis
in idipsum sc ad reddendum debitum
sunt tpe orionis vel ꝙ de castis
vel tpis amplexandi et tpis lon
ge fieri ab amplexibus ne tempt
nos de adulterio ꝑ incontinentiam
vanam ꝛ proinitate ad actum ter
mo hoc autem dico hic manife
stat dictum sui et primo videt
in quo sensu accipi debeat ꝛo ad
hoc rem assignat ibi volo autꝫ
ꝛo exponit ꝙ dicebat ibi dico

autez dirra primi secundum q aliquis
posset accipere dictum apli de certe
tatione debiti tenquia necessarium
ad salutem q sic intelligat et hoc
est q dicat hoc autem dico nō indul
co nō impmur. nō euidens sub pre
cepto tenqm ad salutem necessarium put
eis q nigris de quinti q sensi simpli
q tuere Et videtur hic aplus mp
prie loqui sub hac autem dico nō
indulgentiam q̄ma indulgentia
non est nisi de malo acto sed ma
trimonialis nō est malus ideo q
dicendum q indulgentia hic accipi
pro permissione p missis aut fit dupr
mos de nōn malo ad vitandi
mauis malum sicut moyses per
misit libellum repudii adeuitandi
vxoricidium aut vxo et talis per
missio nō fit cum p eius p scriptz
ad hebreos vl ad p scriptum scripturā
nō veteri aut lege facta sint eo
eius impetratio ad hoc nō pertinet
ad p scriptum admittit hoc filio nō
sit permissio de nōn bono p hoc
q mauis homini nō preceptum. et
est impositum p hoc eis q aplus vir
ginitatem nō petit indulget ma
trimonium pt ecc aliter solum pro
ut indulgentia respiat malum ita
q scim q actus omnibus aliquo
est sine omni culpa ut cum ordina
ad prolem procreandam ad cultū
dei vel cum fit causa reddendi de
bitum q̄ma primo est actus religi
onis bo misticie et si sic fiet eo
tritate nō salum est sine culpa sz
ecc multoriis q̄ma omnis actus vir
tutis factus ex caritate multoriis
est Si vō actus matrimonialis ex
cetur ad satisfaciendum q cupiscen
tiae hz culpam. t annexam veni
alem q̄ sistat inter limites ma
trimoniales et mortalem vō q
nō sistit ut pute q̄ma vxore vi
mō indebita nec q̄ma carne libenti
aliam cognoscere primo actus
matrimonialis non requirit indulge
tiam sz pmittit bo hz indulgentia
m̄ q̄tum q̄ essentialis q̄ principale sue
m̄ vxore propria et nō m̄ alia q̄ma
sicut nō fit reus peti mortalis sz tm
venialis bo indulgentiam nō hz
q̄ma reus est peti mortalis Volo
autem hic inter assignat aplus
tres m̄ dicti et primo cum q dixerat
nō tm impmum bo cum q dixerat
tm indulgentiam. ibi venio q nisi
ita p primum secundum q multis scripsi
precipit q illud q vult minus con
trahere autem et vti contracto co
paratur virginitati nisi tribus
certificatis sint q actus matrimonialis
absq̄ nō obligabili sicut debita vir
ginee virginitatem aut valebat aplo
idco dicit Volo aut omnes homines
homines virginitatem fuare sint u
aplus ego vide m̄ cum declaratum
m̄ testimonium sue virginitatis flu
xit hac de cuius corpe q. d. loquens
de nuptio et cuius actu pt haut valu
tatem nō sin loquitur tm impmum
sz vī q voluntatis aplī nō fuit tra
nabilis q̄ma si omnes homines a
pte cuius fuissent q venientes adhuc
restasset quādo homo et nō fuisset
completus nūs electorum nō hoc
dicit aliqui q revelatum sint
aplo q si omnes homines sui tpis
q tuerit sufficeret adimplendum
nūs electorū sz hic dictum multum
hz scripture nec rationis fundamēti
pt q deus q aplus voluerat hoc no
limitate autem dente sz nō voluntate
q̄sequite sicut prima q̄ tm motiua. no
dr q deus vult omnes homines salvos
fieri sz voluntate antecedente nō
tm omnes saluantur. q̄ma nō vult
hoc voluntate quite dr aut volun
tas aūs ā q̄ms vult ab absōte et
m̄ q̄tali tenqm melius fuit quos
vō q̄ma vult aliquid q̄sideratū con
siderationibus propriis et tristitiis
primo vult homo mereri suos ob
seruare 2do nō vult eos fuare
q̄tm m̄ periculo potius q̄ eos privat
m̄ mari et hic modo q si deretis mul
tos homines deus vult tm aliquos saluari
et aliquos adempnari licet velit
omnes saluari m̄ quodā genali

maritum sunt ad imaginem sue facti et beatitudinis compotes et ad hoc paulus apl'us voluerat ab quicunq; et maritum quicunq; magis bonum est q̃ nuptum cum sideranda tñ sue qualitate homi nolebat aliquis mitto iniqui vnusquisq; hic quidem assignat rationem quare de nuptu q̃ssp dixit cui indulgetam sit quia quibz non e tanta virtus ut possit quicere et hoc est q̃ dicit si vnusquisq; suum aliquod sic sit ut possit quicere aliud vero sic i. q̃ possit castitatem nuptiarum male custodire et in ea deo fruire vii cxl xxv dr̃ de expo sub parabola hoc pcepte prosiscentibz q̃ vocatis suis suis tradidit illis bona sua et vnicuiq; eoꝝ p̃am vtilem dicto autem hic q̃ absurde diceret nuptias detinuit dictus dicit nō nuptiis i. virginibz et viduis bonum sicut et ego quicunq; vincendo q̃ si nō se quicunq; i. si dom quicundi nō accipiunt adeo nubet matrimonia contrahendo cyclus cui est nubē i. qua q̃ cupiā sipari q̃ cupia cui quibz quibus est et dicto qui ab ipa impugnatur calestat qui autem sipatur p virginitate quam virtus et q̃ssideranda dum q̃ aplus hic vi quatione ab vsu qua q̃ cupia viri malum est simpr nubē aut bonū nuptiis tñ quid quicere et ego ssp̃q nuptiis est i. malis eligibile est q̃ homo eligat homi minq quam malum nuptiarum currat hic aut hic instruit eos qui nuptiis nuncti sunt deinceps nō dissoluendo et dnm p̃ qua primo facit positum 2o occasione cuius dat generale documentum ubi vnusquisq; prima m̃ qua primo agit de indissolubilitate nuptiarum q̃ vtiq; quicunq; e fidelis 2o q̃ alter est infidelis ubi ceteri prima m̃ qua primo de cet eos de indissolubilitate nuptiarum 2o quid sit agendum q̃ quicunq; ip ab aliquo seperari ubi q̃ si cetera primo dicit hic aut qui nuptiis q̃ dns i. nō propria instructu proprio q̃ancto titulo diuina vxorem a viro nō discedere sicut enim dictum est supra nuptiarum sint primo institutum ad legitime prolis procreandam in qua nutriendam et instruendam de moribz requisitum tñ q̃ter q̃ quod dicit q̃ vir et vxor p totam vitam inseparabiliter q̃ migrantium et idem nuptiarum sic diffinitur q̃ est p̃ sancta legitima quidem indiuiduam i. indimsam mte q̃suetudinem tenentis ppt q̃ nō discedē vxorem a viro cadit sub precepto excepta causa fornicationis qua causam quidem q̃ primit saluator hic q̃. et hic de discessu viri ab vxore in hac eius adplana indicantibz q̃ si discesserit hic queritur quid sit agendum q̃ aliqualiter separatis nuptiarum licet enim primum nuptiarum q̃ssummati sit indissolubile nisi p mortem alterius corporalem tñ causa fornicationis probata pt dissolui quidem ad thorum et cohabitationem et hoc dicit aplus q̃ si discesserit scz vxor a viro in casu dicto manet nō nuptam q̃ precipit dns aut viro suo reddi sicut enim potuerit nō discedē a viro sub spe correctionis cuius vita postea sanctissima pt ei reconciliari et ecclie si nō possit continue qua nō pt alteri nubere ipo vincente nec ceteris hic queritur agitur de dissolubilitate nuptiarum q̃ alter quidem est in fidelibz et dicit in d p̃ qua primo agit de cessu optate fidelis de cop̃ate in fidelibz i. q̃ si infidelis ceteri primum dicat nam ceteris cum sint diuersi culoꝝ ego dico nō hic i. de q̃silium sz ad hoc nō est diuinum preceptum si quis sit. i. planus vxorem sz nisi deum ut puta q̃ vir quiti adsidez et nō vxor et hec q̃sentit habitare cum eo pacifice et sine q̃melia fidei xpiane nō dimittat illam et idem sb̃ de vxore fideli virum in fidelem habitem cum dicitur et si qua qua nubet et nuptiis eo sunt ad prima et sb̃ eo de mansionibz fidei

85.
42

cum infideli cum dr̃ sanctificata est cum
i quez sub ad fidem vir infidelis ꝓp
adhoc inducendum hꝫ cum sicut scribit
in primitiua ecclia sz q̃ vxor fidelis
quereretur virum infidelem et econ vir
vxorem fidelem hoc pon̄ ad literam
za tacis q̃ parte prohib que ꝓpter quosdam
infidelis non dicto adducebatur ad
fidem si autem fidelis cum infideli
proles cum infideli remanet quia tunc
temꝑ infidelium in talibus prevalebat
ti quia pauci erant fideles et sub infi
delibus ducibus constituti et hoc est q̃ dr
aliquem filiu viri i infidelitate remanet
tacon dicta Nunc aut scis sunt
i addicti ad fidem videtur autez q̃ ꝺ
simum apli dictum sit contra sacra
scripturam quia finis esse ꝺ scdm es
dras fecit alia vxores alienas cum fi
liis suis a filiis istius fidelibus Item
contra sacros canones et ꝺ xxxiii q i c
iudei dicitur no ꝑt infidelibus in cubi
cunctis pmanere que iam in ypa
nam translata est p fidem ad primum
dicendum q̃ mira illa erant facta
contra dei prohibitum deuero videtur
erant quia nullum mirum q̃ contra dei
prohibitum ꝑt ee ratum ꝓp q̃ esdras fecit
illa separari filios suos q̃ in primitiua
ecclia passim quotidianum aliqui de iu
deis et similr de gentibus et pro illo ꝺ
loquitur apli quia tunc erat spes
q̃ infideles traherent ad fidem p fidelez
p sanctam in uno sibi connectentem pro
tendente vo ꝺ iudei sunt obstinati
no sic aut gentiles et ideo fidelis ꝑ
mittebatur habitare cum infideli de
gentilibus no in de iudeis no vero
pari passu ambulant quia vtq; re
putantur abstinati et sic no permitti
fidelis habitare cu infideli de iudeis nec
de illis et hoc no loquitur de actibus
alle gratum Et si infidelis hic quite
agitur de discessu ex parte infidelis
cum dr̃ q̃ si infidelis discesserit ne
dum fidei ꝓpriane discordat q̃ d libe
ratus est fidelis ab eius connubio
et ꝑt alteri contrahere et sc̄z causa
cum dr̃ no cum finitimi subiacent ꝺ
annis nec ꝓpriana in hijs ut trahat
infidelem aliquo sensu intendit

in iudicio nec alibi pro eius obse
tatione et sc̄z causa in pace eum
vocat no in litigijs et quotiens
si posset aliquis exercere in ge
nu sz q̃ teneretur hoc facere ut possi
infidelem ꝑ hortatum ad fidem co
nertere ideo hoc remouet dicens
vir cum sc̄z mlr q. d. no potest hoc
facere sine misi ꝓmissa renuncia
tione p q̃ sc̄z nisi vinculis sicut
dixit i ordinauit reuelari quia
in vna humana magis pro
babile videtur q̃ infidelis subi
ret fidelem si separetur cum dis
cedentem quodlibet fidei vinculum
quemq; p̃cipua aplus egit de so
lutis et in dissolutis minor vbi
diverat q̃ fidelis dr̃ manere cum
infideli si ꝑt abesse q̃ nuncia xpi
hic quite quotidienti dat quale
documentum standi in statu suo
cum quo vocatus est ad fidem dicit
et vinculis sicut quitum ad ea
que repugnat statui fidei et sic
monitis q. d. no solum nobis
cornutis sz cet aliis hec dixi q̃
doctrina fidei dr̃ hec vniuersez et
maxime in hoc q̃ quibus sit mutez
statu in quo vocatus est ad fidem
nisi infideat dei finitutem et q̃
placat magis in spali dicens cu
insub aliquibus vocatus est i no sez
natus ritum gentilium qui ex
sunt illicita in fugis ab idolis
ab suffocato lege alia que cessauit in
morte xpi maxime ad testimonia
de quibus sunt dicta cui succedit
baptismus in nouo lege Circuncisio ni
est i nichil valet ad salutem sed
obseruatio ꝑt xpi si nis vitam in
qui dni sua mandata sunt cum de
dictamine nris nalis ꝓp q̃ obligeo
cor nm semp manet sing vacuus
est i no ferat hanc q̃dictum no
leste nam in ea potest xpo fieri
sc̄z si ꝑt fieri libez q̃ gra dni nri
nec alia via de facili magis vte
sz finitute qua cu fuerit xpo
in membris sub q̃a ꝑ qui sicut
minister erat cum discipulis et
papa sum sumor se vocat in
litteris suis qui cum q̃stua sic lizd

qui cum fmꝰ qnꝰ m̃ q dicꝫ vocatꝫ
est ad fidem libertꝫ est dm̃ i libere pt
fuit domꝰ et equalis est mihi apd
deum sicut ille quem nocat q̃nter
m̃ libertate similiter qui lib' nãtꝫ
est fmꝰ est sicut et ille qui notus
est fmlis q dicamꝰ qnꝰ vnde dicat
q̃ubi et apud dm̃ bona fmtꝫ et bõ
libertas equalance appendunt et
q vtiꝫ sit equalis fmꝰ xpi ꝯ quit
cum dicꝫ pretio empti estis sꝫ san
guine xpi qui equaliter effusus est
pro vtrocꝫ emptꝫ võ fmꝰ efficitur
emptoris nolite fieri dimittentes
fmitutem dei pro fmitute hom̃ vtiꝫ
cum pt sumꝫ scire ut cum q̃ub
pter denm̃ hmilitꝫ suspinct ho
fmitutem de q̃ubꝫ pq qua apd
egit de mrio hic q̃ter agitur de
fugientibꝫ mrom̃ pro melioribꝰ
no et pmo de fugientibꝫ progine
ra vgnali 2o de fugientibꝫ prog
tuerica vidnali ibi inli allegata
pma m̃ d pmo agit de vgnibꝫ 2o
de vgnm̃ custodibꝰ ibi si q̃ub at
pma m̃ treb qua pmo dicit per
fectam m̃ statu vgnali 2o q̃at
possit participare m̃ statu q̃ugali
ibi hoc tractꝫ 2o q̃uda ꝺra hr magis
debeat optari ibi nolo nob ant
pma m̃ duo pmo ostendit q̃ut sit
pfectum 2o q̃ub licitum ibi allega
tus ch dt pmo De vgnibꝫ q̃ritur
sꝫ q vdicꝫ vgnitatꝫ esse necꝫ
ad salutem qua tante altitudis
et pfectionis est q pena put cum
attingere vn dicat saluator vtrum
simul cmorꝫ qui castrauit seipꝰ
pt regnum celorum qui pt carere
rapiat q d pena capiunt adhibet
ydoneꝫ q sibimet aut do tuꝫ de me
liori bono pter rationꝰ pdictas sup
eodem ca Reliquit mꝫ q scribit a dno
ut sim fidelis no solum m̃ xpiã
tatis statu sꝫ et m̃ aplatu q̃nez
auctoritatem et sciam q sentiendo
pt q dicit sim q sublimis dicens eo
ipse mo autem sꝫ simpr q̃nere pt
m̃ sentiendi necessitate m̃ i ad cultꝰ
dm̃ occupationꝫ ꝺra nãta vite put
que m̃ cumbit q̃ugalibꝰ ꝺra prisom

vxoris et prolis p qua retrahitur a bono
q̃templationꝭ et dmne dilectionꝭ Alliga
tus eb hic q̃ter ꝯ q sit licitum sꝫ mrio
q̃trahere et m̃ q̃tracto remanere vtro pt
alligatꝰ eb solutum qua forsan tedeb
p mgtruendam copti cum delectatione
venerꝰ mactu q̃ugali retinetur ad eam
debitali solutꝫ eb ab vxore noli si po
test eb ab vxore q̃tuere q est mal̃ bo
num vtro no est dimittendum vbi
si autem accipit qua hoc est licitum
viro et mulieri vtro et si nupserit vge
et tribꝰ sꝫ mrio q̃nucti qua immi
net eis anxietatꝭ mentis et labor cor
ꝺra prisom sue dom̃ et prolis et fa
miliaꝝ q̃ugalis desiderii suspiratus stu
dem̃ m̃ altero de corpe et anxiatur
m̃ mente cum anxietatis sit redun
dantia m̃ carne ego aut pce q d no
solum ouid nobis viam pfectionꝭ
que difficilis est m̃ obstinacia vgnitatꝭ
et mrom̃ ad q licite et bene deli
berare potestis Hoc tractꝫ hic q̃ritur
apls qualiter pfectio vgnis pt hri
aliquo a q̃ugalibꝰ sꝫ a licitis abstine
do q̃tum pt fieri bono m̃ et ad sup
na tendendo dicat vgnitatꝫ Hoc tractꝫ duo
sꝫb nob ad pfectionem m̃ vitando tpis
huc sꝫ humane vite pt q dꝫ qualibꝫ
q̃tum pt ad pfectionem tenere q̃nd
din hꝫ tpis m̃ende ro reliquum est
ut qui q opponunt dupl̃ vno no
ut reddant debitum nd tm̃ q̃ugant
alios pfectus ut vtiꝫ q̃q̃nis de
qui q̃sensu incipiat q̃tuere pt mrig
bonum adipiscendum et qui flent
i t̃stine miam tñt q sic q̃ter q̃nu
git m̃ mrio pt valeb ꝺra sub q̃tinge
tib ꝺra q̃ugib prolem et familiaꝝ
tenuiꝭ no flentes patienter sustine
do q̃spe ret̃ bonoꝝ et huc vite eo
solatiũ suscipiendo et q̃n q̃ndꝫ
i miꝫ q̃ndꝫ tñt q aliqua tpali
prosperitate ꝺra se prolem fami
liaꝝ q̃tingente tanꝫ no gaudeo
q̃tando q no est multum gaudeꝺ
nisi de bonis spualibus et etnis
prosperitatib cui q̃libꝫ fret vgnis ma
gis m̃ nocumentum et q̃ui cumꝫ
tanꝫ no cogitando q no habemꝰ

hic manentes ciuitatem ff futuram
inquirimus ad hebr xiij et qui vtunt
hac mo. i. put vti bonis hui⁹ mdi eo
q̄ sunt dmites et corpe sani tanq̄a
non vtantur accipiendo de bonis pti
bus quibus nig pt fieri salua tis
decencia status vsuarum et q̄a hec
sunt difficilia i deo adhuc indiget
motiua cum dicitur· ptit eis figura
huius q̄a est in q̄tibus variabi te
p̄ter q̄ parcium cauendum est de bo
nis pribus vite q̄a nichil est ibi sta
bile nel pt hoc referri ad finem mdi
p̄missum tunc enim cessabit figura
i. cursus huius mdi qa manebit
cum sua q̄ corpa celestia et eterna
no nd pteit sed huius mdi ff cum
figura volo hic q̄rere vndit q̄ cta
dicta sit magis eligenda quia est
de se q̄ q̄mencia vtilis que au-
fert inundi solitudinem et animam
eleuat ad cognitionem dei et cum dilectio
et hoc est q̄ dicit volo aut nos sine
lacrimis de salute bona spualia inpe
dente qui aut sine vxore i. a pticu
lari cura et solicitudine familie et v-
xoris cui placet vxori no solum p
dictam solicitudinem sed p̄ p̄ceptum dei
et diuisus est partium finem mdo
et partium deo q̄tumcūq; bene viuat
in nuptiis et mulier inupta q̄a id
est q̄ pertet mulieri sicut q̄ parte viri
et p̄ dictis licet potest hec aduerti
endendo nobis illud q̄ est inclusum et
magis eligibile potentibus q̄mcere
no ut laqueum nobis q̄a no duco hec
tenuisse ad salutem hec cum sit
illaqueare infirmos qui no pnt hui⁹
q̄mcere fraudes q̄ bone q̄mencia cum
honestissima est et q̄ facultatem plectat
sine impedimento dei obsequio sacre ser
uiendi quam facultatem prebet con
tinencia auferens impedimenta deo
libere seruiendi que sequitur q̄iungunt
cognitionem unionem p̄ sollicitudinem
amicorum cetera talia hic p̄dicta si
quis aut hic quer agit aplus de
virginū custodibus qui in p̄mitia cōta
erant pres eternales et pres spuales
sc epi q̄q a patribus traderet
aliqui virgines custodiende i. si cu
stos virginis p̄qua venerit ad eta
tem adultam videat p̄ signa pro
babilia vtrum voluntarie deuir
ginitate seruanda di cum custodire
p̄mant nuptui tradi et hoc est q̄
dicitur· si quis aut turpe i. male
grossum sup virginem sua i. super
virginem que est in custodia sua
et q̄ sit se adhuc i. nam p̄uenit
ad etatem nubilem et ita or fieri
q̄a cur sub tpis et etatis non
pt impedire pt autem talis cu-
stos virginis male grossus videri
dupl· vno a virgine cui displicat
a nuptiis retrahi alio ab alijs
qui timent de lapsu virginis cum
vehemencia in custodiem retinetur
sc q̄ vult se virgo custodita seruat
contrahendo nuptias q̄a in hoc
no peccat nec cum custos peccat
qui statuit in cor suum de custodia
virginis no huius nec⁹itatem tradendi
cum nuptie tu q̄a no videt nec
ad hoc inclinari nec timet p cum
lapsum vehementi puideri p̄terea aut
huius de secura custodia virginis
no huius necessitatem tradendi et
hec indicauit in cor absq; q̄mqo
bii sint signa cum in statu suo p̄
sentiori p̄ter q̄ q̄ cludit igr et qui
et p̄ hec q̄ dictis mulier hic vltio
aut de viduis dicens mulier alligata
est i. vinculo q̄rali quo tpe
vir cum vi vita corpali q̄ si dor
mierit p mortem corpalis libera
est i. a dicto vinculo tui velit nubat
i. dum tn vir sit fidelis q̄a no
pt q̄trahere cum infidele beatus
tn scribit si sit in q̄tinencia viduali
tn q̄a sic manendo liberius pt
vacare domui tue q̄a ne impedias
signum in q̄tinencie puto aut q̄
et ego hec aut addit ad ostendendū
q̄ cum q̄silio sit credendum nec
dicit puto dubitative q̄a cta q̄ at
p reuelacionem spus dei se hec si de
hac ad tollendam aliquor rationem
ne se asserent p̄sumptuose spus dei
hec q̄a nescit homo vtrum odio
nel amore dignus sit et vt

De his aut que scr̃a vñ pq
quam apl̃us cornithios mi-
nistrauit de mro hic q̃rit in
strut cõb de cibis sacrõ et dupli
tr̃ vidit duas ptes qua prio excludit
viam contrarium q̃ est participa
re mense ydolorum 2o accredit adpo
positum ondens etc vñ prima hyd.
q̃ma prio excludit participatio
nem 2o ipam participationem
etc 2o prima hyd. quia prio exclu
dit dictum occasionem 2o inducit ad
2o positam hanc participationem etc 2o
circa primum sciendum q̃ inter ce
remonialia cibos erant aliqui sacri cog
nosc̃ntes q̃ carnes ydolis immolate
2o hoc no q̃sequuntur aliqua q̃sacra
cõia ut gentiles credebant nec ali
quam immundiciã ut iudei estima
bant ideo indifferenter carnes ydola
tis ydolis eorum quibuscũq; comede
bant in scandalum infirmor. 2c
eorum sciã erat alios offensio tunc
propter q̃ sic procedit apl̃us primo
declarat sciam nõ valere nisi sit
ordinata ad tr̃ caritatem 2o de ydo
latis ondit vitatem ubi de esis 2o
arguit scandalizantem temeritã
tr̃ ibi si nõ erat prius de cibis aut
tamen sc̃z q̃ nullam in immundiciam
aut q̃sectatem contrahunt quia ob
sciam hemo vz q̃ est vmb dei crea
tor. omn et q̃ omnis creatura eius
dem est 3tio ondit eis q̃ apl̃us hic
loquitur de carnibus intelligentibus
et nõ de simplicibus ut pz magis
2o sequentibus et quia inter illos
sacientes aliqui habebant sciam cari
tate ordinatam aliqui võ nõ tot sci
entiã habebant sciã sine caritate fiũt
superbire caritas aut edificat sciã cari
tate ordinata est cause edificationis
autem ipsimet de sua sciã plus
credit se scire quia sciat in veritate
nõ dum cognouit sc̃ de se sentire
humiliter et uti sciã sua caritatem
et illis sciã applicatur a deo 2o sequẽ
tia aut quos diligit deus in omnibus
vera dilectio includitur proximi
dilectio hic cognita est ab eo cognitione
probatorum De esis hic quitur ondit
vitiatem de sacrificatis ydolis que diu
ydolata cum dicat de esis aut que in
dolis sacr. sc̃z nos magis intelligentes
quia nichil est ydo. in mundo nã
autem ydolum est aliquid res ut puta
aurum argentum lapis uel lignum
sz propria tamen ydolum est q̃ sit repu
tatum dei vitat autem filius dei um
et ydolum nichil est qui sum et unus
eius quidem sicut vnus et eius q̃ aut
nichil est nullam in immundiciam aut
q̃sectatem sz dare rei ydolatre et
q̃ nullus deus nisi quia nã duma
no est multiplicabilibus nã et si sunt
qui dicti dii 2c q. d. hoc provenit ex
defectu hominum nouã diminutatis et
alijs a deo sic attribuentibus nobis
sz unitate fidei contrabus vnus
deus sr omnium p creationem de quo sr
ex quo omnia sunt nr effectus et nos
in illo nõ solum sum esse ite q̃ asse
natur. ab illo sz 2o esse gratie
p q̃ spiritualis nõ creatura rationalis
est in illo et unus dominus iesus sz uni
tate persone nõ ite quia nam dicitur
sz a beere et humanam ex tpe per
quem omnia producta sunt et sub
sistunt tr̃ eius deitatem quia p
ipsum diuinum q̃ est idem q̃ filius
omnia facta sunt ioh. 1 omnia per
ipm facta sunt et nr esse ex finem ad
ipsum 1 portamus omnia vñ virtute
sue et nos p ipm sz finem spiritu
aliter nr esse gre sz nõ hic quit
arguit temeritatem illorum qui de
sua sciã presumentes comedebant
indifferenter ydola q̃ videntes fideles
simplices potissime quorum de gen
tilibus credebant ea comedere
ad modum gentilium sz in vene
ratiõ ydoli et ea cõr induce
bantur ad sic comedendum 2c
peccabant grauiter tenere tentos
ad ritum gentilium et p eius illi
qui sua sciã abutentes simplices
ad esse inducebant et hic est q̃ dr
si nõ est in omnibus sz fidelibus sciã

cognoscendi q̄ ydolum nichil ē et q̄ nō
mundicia aut q̄ secundum dat cā
bus ymolatis et de istis simpliciō
subdit quib⁹ aut cum sua ydola i cō
dentes q̄ ydolum h̄at aliquid nume
nerib⁹ usq; nūc quasi ydolatrem⁹ i
quasi h⁹ aliquid q̄ sacrificijs ab ydo
lo et ny renūciam⁹ ydoli et q̄ sua
ipor cum sit nyl i creatura polluī
per p̄cm esum aut nob⁹ nō concedit
i nō facit nob⁹ macioris mīti q̄ tum
est de se nil de mīti nō⁹ uel cibi si ma
ducabim⁹ de sacrificijs i abstinencia
a cibo ymolato ydolis uel eius cō
nesio nō faciunt deficere ny gratia
uel p̄fectē ny ca ſ intuens et inde
facimt deficere a gra sicd am ab
comedit intuens ne necessarij ydolis
prout faciebant simplices ppiam
uel nō indiscrete prout faciebant
scientes p̄sumptuosē faciunt talia
a gra deficere et hoc est q̄ dr vide
te aut i diligenter attendite nob⁹
scientib⁹ ne forte hec libertas i
q̄a cognoscēs ydolatrā ē licita
ad mandūcandū quantum⁹ est cōta
rij offendiculum fiat infirmis i
offendere faciant infirmos uel ignō
rantes et sēt modum p̄ me esse
debat cōb⁹ dictis si enī quis sim⁹
ppriam⁹ viderit eum
qui h⁹ sacrificijs
p̄dictum de ydolatrijs
in ydolio
recumbentem i comedentem in lo
co ubi comedūt carnes ydolis imo
late nonne q̄ sua infirma i ad ca
dendum prona edificabitur q̄ma
dicendum i ny veneratum ydoli
tralatum q. d. sit q̄ma credit sapi
entiorem se nō comedere et p̄bat
infirmus q̄ no⁹ dam⁹ ydolatrando
in tua scā i occasione tue scientie
p̄ quez ppis mortuus p̄ cuius
salus nō est sic q̄ tempriēda si
aut peccantes in ppis peccat i
tale p̄cm nō solum est contra p̄
ximū sz cō contra de⁹ p̄ q̄ co
cludit aplus q̄ma propter scandala
lizens tib⁹ cum abstinencia ad cultus

scandalum infirmor⁹ est multa
et cē nēcia ad salutem q̄ non sic
docetur nisi rnq̄ q̄ talib⁹ comes
sio nō est illicita / capitulū nonum

Non sum liber et p̄ q̄ma aplus
reprehendit aliquor⁹ ministe
rium / hic queri⁹ nūquid cōb
ad p̄dicandū / sic ut a licitis abstine
ant ne infirmos scandalizet / et
cē sibi et aliis magis p̄sicant
p̄ illud cōm / et p̄mo ad hoc vidi
tur cōb sum q̄o / 2o auctoritatem mysta
dno ibi ne scitis / tertia p̄mit sciendū
q̄ aplus ponit se aliq̄ in cōm⁹ in
hoc q̄ licet sibi p̄ceptum accipiendi
sumptus ab illis q̄m p̄dicabat
tm̄ abstinebat victum querendo
q̄ p̄prio labore / ut magis p̄
siceret ny predicatōm / q̄ hoc crimi
abarebat / q̄ nō querebat q̄ale
lucrum / sī salutē animar⁹ / p̄ hoc
cē p̄ludebatur / via falsis aplis
q̄m predicabant causa temporalis lu
cri / sic q̄ procedit / q̄ma p̄mo de
clarat p̄positum / 2o remouet du
bium / ibi nūquid / p̄ma ny tertia
q̄ma p̄mo declarat propositum
auctoritate / 2o tacite ibi si nos / 3o
ex⁹ ibi nescitis / p̄mo aut p̄bat
triplici auctoritate / sz efficacia aplica
et auctē veteris test / 2a ibi q̄m
militat / 3a ibi nūquid / circa p̄m
sciendum / q̄ aliqui maligne
dicebant paulum nō esse aplum
cē q̄ nō sequat corpalē cum⁹ dnō
ihū xpō / sicut alij apli / ad p̄mo
declarat se cē aplum / 2o probat
intentum / ibi nūquid / circa p̄m dr
non sum liber / i libertatem h⁹ p̄ta
tem accipiendi sumptus p̄ p̄di
cationē cūi / q. d. p̄mo hoc tacite
efficacia dicens dicit no sum aplus
si dicit / imo / q̄ma adeo in⁹sus
ad p̄dicandum eūm actū dñi
segregate michi barnabam et
saulum nomē ihesum xp̄m vide in mortalē β glo.
q. d. imo in via qua proficiscebat
damasco / ut dicunt aliqui / licet
nō sit scriptum actū 10 / si solum

qz audiunt dñm loquentez quia
nō omnia scpta sunt / vidit ꝯ ip
m raptu que sint ocellenaz visio
qua alioz aplōz qua vidit ipm
in gla sua ad dexteram patris se
dentem zm qd dicat augst qd vidit
diuinam essenaz / zm za ad cor zm
dicat se raptum fuisse ad tm celu
probat ꝯ vlterius / aplatum sui
p effectum dicens / nunc opus me
um i effectu mei aplatu nō est
ut dominū i deo priz agente / q d /
ymo a me hmōdi nūcia fidei / lor
et si alios nō sum aplus / q d si alij
vellent hoc negare / tñ vob non
potest ab / na signaculum i forma
doctne xpi q me nobis est impss
si sicut p alios aplos impressa
est illis quos pdicauit mea de
fensio i aplatus mei probat a
pud eos quin imo tanq dubita
tes de aplatu mō hoc est sz ma
gisso ad fidem p me q nequid de
tanto officio sm aplatus hic gr
ondit se hre ptatem accipiendi
sumptus eo q sz vetudne alioz
aplōz dns q nequid nō hemo
ptatem i vnciendi de bonis vris
q d ymo siant alij apli de bonis
illoz quibus illi pdicauit / nu
quid nō hemo ptatem mulierem
sō i matrimoniū denotam et fidele
circumducendi ad ministrandum mih
nccia q d ymo alique cum multi
eccl deuote loquunt fuisse secute
xpm pdicantez de substantia
bus ei ministrantes aut xpo vel
et luce viii ꝛc ꝯ factum est alios
aplis pq ascensionis xpi ioz fuit
et ceteri apli dni i cum cognati se
iacobus et iohannes iudas et
reliqui et cephas i petrus sic
nominatz a xpo ioh primo aut
ego solus operandi q d nulla
ratio est quare premur hac
ptate magis qua alij apli cum
habitat hic quidz ondit propositum
auctre usus publica et rōnis dicēs

quis militat stipe q d nullo tpore
militis stipendia sumunt a plebibus
qua defendunt Ideo dicat de agricol
lis et gregum pastoribus apli vel
sunt milites contra hereticos insur
gentes et vnica dni cultores et
gregis dni pastores propter qd a
populo sumpta cibaria debebant vi
Nunquid hic quidz ondit propositum
auctoritate legis dni dicens Nunquid
zm hominez dico hec sz qd predicatoribus sumpta
debeat fieri a populo q d ymo et cum
hoc auctre legis dne septimo est de vite
xxv nō alligabis os bovi triturā
i predicatori laboranti in area dni et ex
sit dicendum videlicet ot dicens nūq
curat est deo ita qd sum qd licet dna
prouidentia se extendat generaliter ad
omnia quecunq una tm intellectualibus
ita spāli nō subiacetur prouidentie
dnice nostrum hz diuersi actus et
raptus est beatitudinis supne et hec nō
nō est cura dei de bobus irrationalibus
qua nō sunt hmōi sumpta raptui qd at
dna diuina est in beatitudine sup
naleni propter qd dicta veteris test fuit
ad hoc referenda nunquid curam ad
illa que diuine loquuntur de subiecta
beatitudine tñ nec unquid corporalia
facta veteris test sunt figura nouiz
qd dr ea secula omnia in figura con
tingebant illis / et hoc nō illud pre
ceptum de ore bovis triturantis nō
alligandi sunt figura de victu predi
catoris nō de negando / io subdit dns xpc
nos q d ymo qua fides est xpi nri
figuratum sicut etiā ante tabernā
pendens est xpc vnde in celsalo cons
qui dr nisse i in securitate accipiendi
sumptu nō in dicat xpc spem qui pre
minit predicatoris nō est sumptus
talis sz fructus eterne beatitudinis
q patur hic aut predicator dicauti
in quitum apit corda hoim ad fi
dem suscipiendā sicut arauis terre
apit ad semina accipienda et sic t
turanti inspirum sua phatam se
gregauit bom a malis sicut qua
a paleis Finis hic quidz probat
aplus propositum racōe triplici
prima est rationabile n e q quicunq

96
45

bona maiora q̄di sunt spualia admi
strentur· minora que sunt corpalia sic
aiūt est· n̄ propositū gorr̄ et hr̄ē q̄dt
si nob nobis semiaq̄ et accipē hic si
pro qua nō magnū est mercēd· r bona
ad sustentaco· etatis necia q·d· summo
medicinum est respectu boni q̄ nobis
administrāt Si alij hic ponā adoc 2a
ratō qua pseudo apli accipiebant
sumptū et multa magis veri apli po
terant accipere ro dr̄ si alij r pseudo
apli ptātes vite r bonor· tpalium
in ptate vrā oēs participes
sunt inde vnde q̄ nō possūt
nob q·d· peccatorem rōm habeā si no
usi simus hac ptate rationabiliter sup
patib si qua posset aliquis dicere
to aplus sumptū nō accepit qua
nō indignū hr̄ tm̄onet dicēs si ora
sustinet sic pemiat et laborem ad
victum acquirendum ne offendiculū
i impedimentum det cui vir· pre
dicationi eius p hoc em̄ pclusa
via p̄diandi filij aplis p̄dicantibus
causa lucri tpalis quor· p̄dicatio
erat impedimentum veritatis cui
qua administrabant fla f verisīlr
tollebatur impedimentum operis et
multior· qua forte erant auari
saltem multi p̄ q̄ nō libenter
recepisset p̄dictam apli qua sumpta
ab eis accepisset Nescitis hic pon
2a ratō hr̄ eni hoc ratō nālib ut
ni quib vsuat tra q̄ laborat vt
nescitis q·d· vnus qua hr̄ est no
torium quis qui in sacrario r in
templo operatur sq̄ sacerdotes et
ministri que de sacrario sunt edūt
r ēdunt nūc victimas hr̄ eni erat que
apud hebreos et gentiles tra et deus
ordinauit ut cū eo vbi de p̄dicato
ribus dr̄ dignus est operarius cibo
suo Nam scripsi hic inter aplos
tm̄onet dubium posset eni aliqs
credere q̄ p̄dicta dixisset aplus
eo q̄ vellet accipere sumptū ro
hoc tm̄onet et dm̄ in duab p̄
qua primo ondit se nolle vti hac
ptate ro q̄ magis velit alios fue
qua sibi ibi nam cum liber circa
vsum scripsit hr̄ de ptate accipiēdi
sumptū ut ita sicut in me r in tot
tipiam sumptū et sbt racōnibus
est michi magis mori r mg
malum est re⁹ maioris mali
libro hr̄ tam eligibilis et boni q̄s
ut glam· r mercedem qua cōpe
tēs de p̄dicatione eius fuisse sumptū
rationibus predictis quib euacuet
q·d· hoc esset michi malum ma
ximū na si eius mercēd· r cum p̄dica
tio sumptū accipiendo no ē in
gla· r no super erogo si tm̄ implo
preceptum ih in michi non ro sbt
necitate eni in incumbit cōpre
cepto dei ve n· mi est si no eius mer
cēd obmissione precepti dei u nolle
hoc agere mercedem hoc mesurum
deo obedio sicut in vita sicut ha
laam benedixit populo vsq̄ ad mū
vsum dispensatio mihi credita
est r aliqs profiao si no in sicut
et ap̄lus balaam prohibere nut
aliqs si no sibi denio e ergo mea
mercēs s· co bono sup erogatio
in p̄dicatione eius ridet ut eius
p̄diam sumptū no accipiendo sue
sumptū ponam eius p hoc pclu
dens viam filij aplis et odescen
dens cornithijs ut predictum est
ēdēs· ut no abutar ptate mea
apiendo viam filij aplis et pre
cludendo cornithijs si sumptū ac
cepem qua tunc filij apli auditag
sumptū accipient et sic facilius pre
dicarent ministeriū verbi fla q̄
esset abuti predicatore eccl̄ia et
hr̄ est q̄ dicat aplus ut no abutar
r ut no det occasionē aliqs ab
utendi accipere eni sumptū cū licitum sibi ut̄z p predicta si absti
nere sic exorbitationibus vanis cum
liber esse em hic inter omnes se
omnib velle fuisse et q odescendē
di tm̄ absq̄ peto ut omnes possit in
ducere ad salutem cum dicat Nam
cum liber essem ab omnib r multo
hominū multis obligatus amore me
um feci omnib gratis p̄dicando
et corum infirmitati odescendendo
et sicut sum inde tenaciter inde

legalia obſuando ut pote circumcidendo actꝰ viri et in templo cum aliis mundis se purificando actꝰ vel circa obſuacionẽ vel legalia destruunt ergo ꝓphia tpi prima sint a tpe legis date usq; ad mortem xpi et illa obſuacio cadebat undeꝫ sub precepto quia leo data sunt sed nos tpꝰ sumus ut inde nos a passione xpi usq; ad publicatꝫ eius et illo tpe potuit certe mundi obſuari a comiſſe deuoto sine ita tñ q; no ponẽt ibi fide ut deinde q; sine tali obſuacione fides xpi no ſufficeret ad salutẽ hoc no paulus qui de nouo sine dubio aut gñaliter illo tpe legitur legalia obſeruaſſe tanq; a tpe eius publicati et demerꝫ et ꝓtinus illa obſeruacio que prius cadebat undeꝫ sub precepto quibus leo sunt data incepit fieri mortifera quia declarata est eorꝫ cessatio hec qui sublege sunt et samaritanis et sadducheis qui quinq; libros moysi tñ recipiunt qui proprie dicunt leo a iudeis hebreis quasi sublege esse ad ostendendo eis quod poterim tñ in licitis hijs qui sine lege erant et gentilibus qui lege scriptam no habebant tanq; sine lege eent quicunq; eis q; tñ abhominabile videbatur iudeis legem tenentibus quia sine lege dei non eent tenebat eis legem moysi quia tenebant ad moralia que manent in lege nova in qua erat paulus to ſꝛ si in lege essem xpi scq; ſtus sum misso mistris abstinendo a cibi licitis admitando secundum infirmoꝛ utꝫ ad supra dicta et ut omnis status includat fidei omnia fructus sumus omnibus ꝙcumq; licite possumus ad ostendendo et eorꝫ ad hec inotinatꝫ et dicens quia fructus ꝑ eius ut currat sine impedimento et participes eius efficiat

et promissionis eius s. gre in pti et gle in futuro que preuenit in eius ꝛtem participes eius et multoꝛ terripi eorum eius p mortem ꝑdicatoꝛ nescitis q; ait diuus apls corinthios ad ꝓfectum sui ipius doc hic quia ꝙ dem ꝛtem in stadio et agonizantes in ꝙcticis qui omnia sui cursus et agonis impedimenta sollicita deuitant et oia promotiua diligenter procurant vita vo pius est quedam agonisatio qua in multis temptationibus et quibus cursus ad beatitudinis brauium dicit gr. Rescitis q. d. unus q; hoc est notorium q; vnus accipit brauium q. d. ita et paucis de multis accipiunt brauium eterne felicitatis qui fideliter et ꝑseueranter currunt ꝓpter caritatis q; vt xpo q; multi sint vocati pauci vero electi ꝑ q; concludit sic curite fideliter et ꝑseueranter ut comprehendatis brauium eterne vite quia ꝓnuntiatꝰ de agonizantibus dicens omnis aut qui in agone contendit ut habeat victoriam ab omnibus se abstinet que impedimenta ꝓpter illi quibus ut corpalem q. d. si faciunt ꝓpter tale ꝓmium multo magis debemus hoc facere ꝑ eterno abstinendo ab omnibus impedimentis mee salutis et ostendo nos nominibus ꝓmotiua ideo q; concludit descendo dicens ego ī sic curro q; viam veritatis no quasi in incerto quia certa certe de sua beatitudine fiducia ꝓmittat reiectatꝫ za ad thimotheum iiij reposita est michi corona iustitie ita sic pugno contra temptationes no quasi aer verberans no manu sicut ille qui adam vult probare si castigo corpus meum et in seruitutem redigo ne forte cum aliis ꝓdicauerim eos inducendo ad opa per scandalum ipse reprobꝰ efficiar per mi cautelam nichil contra temptationes licet ei sciret se demo electoꝛ esse ut ꝓtinus et tanie

nō debebat obmittere aliud deq̄ tingē
tibus ad salutem ēsequendum q̄ sicut
subdi pdestinatōi cadit tale ē sal
uandum ita ē cadunt media per
que q̄scūq; ēst salutem ut pp̄a
talium vtutum et ḡtiā ꝑ q̄ dic̄
2a petri 1 satagite ut p bona opa
tem̄ vocatōm vram et electōm
faciatis ℟ Sequitur capitulum ℣
Nolo vos enim ignorare &c. hec̄
aplus re ꝓsequit cōa ꝓuicatōm
mense ydolor̄ datā ab aliquib
actorib; hic quer̄ excludit ꝑtem
participatōm et dr̄ m d ꝑ quia ꝓmo
declarat ꝓuicatōm ꝓticipantibus ꝺo
hoc excludit ꝓpositū ibi propter
q̄ circa ꝓmū sciendū q̄ ysrāl de
egypto duc̄ multa bñficia q̄ habit
populo ist̄ vt̄ vi ꝺo et libro nūor̄
et tm̄ multitō bñficior̄ ingrati de
clinauit ad ꝓticipatōm mense ydo
lorum vt̄ ꝺo xxxvi sedit populus
manducare et bibere de sacrificat
vitulo conflati et p̄ca ydolo ꝓtigit
mill xxxv ꝑ q̄ et cor̄ p̄cta fuit gra
uiter punit̄ hic q̄ procedit aplus
quia ꝓmo dicta bñficia recolit ꝺo
ꝓuicatōm ingratorum et ibi si no impli
bus ꝺo ꝺo dictis cautos nos reddit
ibi vltr̄ circa ꝓmū dr̄ Nolo enim
nos ignorare fres ymo diligenter
attendere q̄m patres vri de egypto
exeuntes omēs tam bonum quā mali
sub nube fuit cōb protegente qua
estū p̄dem ꝺo xiii et omēs mare
transierunt ꝺo xxx et omnes in
moysē i nubē et in mari figurat̄ ist̄ q̄r
transitus ille maris et protectio nu
bis figura fuit sacr̄ bapt̄ et omēs
eandem escam spualem manducā
uerunt s̄z manna ꝺo xvi que
dicitur esca spualis quia no vir
tute nr̄a s̄ diuine potentie fuit da
ta et quia fuit figura eukaristie
sacr̄ q̄ spūm nutrit et omēs eund̄
potum spualem biberunt s aqua
de petra eductam vtute dñica
ꝺo xvii ℣ dr̄ potus spualis
tum subditur bibebant de spuali
i potum datum spuali vtute ꝺo
sequente cōb petra i obscurite
eorum desiderio vtute diuina
hic presente cui dr̄ aut spuali
qua figurabat aquam gratie
ꝓpitii dandam ꝺo sibi petra
autem erat ꝓpter sr̄ significatōm
modo loquendi quo ymago her
culis hercules nominabat̄ ℣z no
mm plurib hic quer̄ de pticipa
tm gratorum dicens ℣z no nr̄
plurib eorum beneplacitum e
deo q̄ d licet beneficia ista etna
lia fuit omnib quia no fuit in
sufficiens gra q̄ declar̄ p̄ssatum
dicens quam prostrauit simul nr̄
deserto s multi eorum horribili
morte ꝓ signum ire dñice nr̄
de ꝺo ploratoribus vñi xviii et
de chore et sibi adhēntibus vñi
xvi et hec aut in figura facta
sunt nr̄i s q̄ sibi et grauiꝰ pue
nim̄ si de beneficiis in lege no
na collatis ingrati fuerimꝰ ad
p̄cta retenteꝰ ꝺo sr̄ ut no simꝰ
ꝺo ꝓsentes malor̄ re et ꝓpter
ista ibi q̄ea admodum scriptum
est ꝺo xxxvi sedit populus ma
ducare et bibere i ueneratōm
vituli fabricauit et surrexerunt
ludere i ydolatrare quia in ve
neratōm vituli cantabat in
chorꝺ Nec fornicemur sicut quidā
eorum cum mulieribus madianite
ut hic vñi xxv et ceciderunt
una die xxiii milia nec est ꝓtra
illud q̄ dr̄ ibidē vñi xxv q̄ cci
derunt xxiii milia q̄ minor̄ nūb
includitur in maiori et ideo q̄
vbi est de maiori q̄ est de mino
Nec tempteꝰ xp̄m sicut quidā
eorum tentauit ꝺo xxi tēp
tantes eum dicunt tentauerunt
xp̄m s deitatem quia sic sunt
ꝑ ꝑ veteꝰ testa et q̄ ante scia
ꝑ q̄ dr̄ aplus hec̄ xiii ibus ꝺo

94.

heri et hodie r veteris ac noui testamenti que ipe in scula r metrinitate et a pcedentibus periere ut in xxvi lege murmuratoribus contra dnm sicut murmurauit nullus eoꝝ in libro et pliis locis et perierunt ab exterminatore r ab angelo eoꝝ puocante qua tunc tenore promissionis hec aut ois in figura q tulgebant illis r adsignificandu q sicut illis sic fiet nobis fidelibus similes eis io sb̄ scripta sunt autem ad correctionem nram de qb̄ vulgariter q pulcre se excusat qui eoꝝ alios se emundet in quos finis seculoꝝ deuenerunt hoc dupr̄ pt opponi ut unos ut illi quos referatur ab hominibus noui testamenti q tunc dr̄ ee finis mundi quia no succedit alia lex noue legi et sic dr̄ prima ephi c primissima hore est igr̄ sensus scripta sunt ante ad correctionem nram in quos fines seculoꝝ deuenerunt r nos qui sumus in ultima etate scli p̄ oppugnationibus prudentibus debemus corrigi illos pt opponi ita ut illi quos referat ad tpus veteris test̄ et unga tamen hec nomine finis ꝛc est sensus scripta at sunt ad correctionem nram sz antiqre punitiones in quas fines seculoꝝ deuenerunt r ut attendamus quas p dimissa tua peccatis vitam pulcre miserabiliter finierunt p̄ peccata sua sz illi hec quia ꝛc p̄ctis tuis nos reddit sz qui se exercitat scire in deo p bona opa et bene dicat confirmat quia nescit homo utrum odio uel amore dignus sit pt illi hec ad hec aliquis gratia tuam videat ne cadat ad impulsum temptationis et p̄ defectum humane fragilitatis io sb̄ temptatio nos no apprehendat r no ducat vos in spm et opatum temptari cum no sit malum sz utilis experiamur si temptationi viriliter resistatur p̄ q in psona pfecti veri dicitur p̄b xxiv proba me domine et tempta me nisi humana r illa temptatio que no pt vitari totaliter ab homine in vita puri sz de peccato veniali q aut temptationi ad peccatum mortale ducenti valeat homo resistere cum adiutorio dei o[mnipotentis] d[omini] fidelibus autem deus in promissis implendis cui no placetur nos temptari supra illud q potestis quia fidelis est deus qui non patietur vos tentari supra id quod potestis sed faciet cum tentatione etiam proventum ut possitis sustinere r temptationibus prevalere p̄ q carissimi hec igitur ꝛc dictis concludit propositum sc̄ q participatio meruisse ydolorum est fugiendi et dnm in d[omi]no p[ro]p[ter] quia primo facit propositum 2o ostendit immolatis ydolis sit utendum ibi omnia ita primi fiat talis ratio illud p̄ q sperauimus a corpore xpi nisi cibo et quinquies dicto est sine fugiendum sz p̄ctis peccatis meruisse ydolorum et hinc q̄ fugienda est hinc rursus primo ponit q̄ dicit dicit fugite ab idolatria cultura no solum utendo ydolorum actibus q̄ 2o ibi ut prudentibus hic q̄ ponit dicit rationibus p̄tem q̄ deus primo q̄ participatio meruisse dni nr̄i in corpanimus 2o q̄ participatio meruisse ydolorum ab eo separamur ibi quid igitur 3a q̄ hic venatur meminerunt ibi an emulamur ꝛc̄a primi ceptat beneuolentiam audientium ut eius dicta melius recipiantur d̄ pt prudentibus loquor quia tales sunt de dictis iudicare ideo subdit vos ipsi iudicate que dico r adhortatur p̄tutes eorum que sequuntur Calyx hic accipitur q̄ruens pro q̄rente in talibus iudicationibus cui q̄ per dei benedictionem q̄ creatum cui q̄ per capientes cum deuote benedictionem dei pangentium gre q̄ sequuntur

qui bñdicimꝰ nos sacerdotes qua licet q̃ sepacio ista sit vtute dñica tñ sacerdotes p̃ferunt q̃ sanctis vã tñ no in ꝑsona propria sz in ꝑsona xpi et qua in hoc simul cum ministri ro ꝓtanto dñr benedicere seu q̃secrare Nonne qui cro sanguis xpi est q. d. sic dicta q̃ sm q̃ cultꝰ sacris est q̃ dam spale instrumentum et q̃ tario mo se hz ad instrumentum corpale q̃ ad hoc q̃ corpale instrumentum q̃ titur ad nutritu sz hoc instrumetu spale q̃ titr in se nutritu vñ dicat aug in ꝑsona hui⁹ instrumenti cibus sum q̃ dicimus no tu me mutabis in te sz tu mutaberis in me quia hui⁹ sacri ꝓcepio sapientem in corporat ipi xpo et ro ꝓcepio hui⁹ calicis est q̃ mutato sanguis xpi et idem sibi de corpe et panis que sanguinis ad deum fidelibus licet cum no remaneat ibi substa panis sz sui⁹ eius accidentia nonne manent tamen panis ꝑcibus ispis remanentibus Nonne ꝓpriato corpis dñi est q. d. sic mo ꝓdicto ro substa unius panis unum corpus simul et hoc est q̃ xpo in corporamur in hoc sacro efficimur panis unus quia et unum corpus in xpo Videte hic quiter declarat q̃ dictum est ꝓ omni de veteri testamento acceptum in quo sacerdotes de hostiis oblatis in altari vescebant dicebant ꝓcipes altaris et hoc est q̃ dr videte israel sz carnem .i. sz obsonia ab veteri lege hebr vetꝰ dñr mystice carnis Nonne qui admittit hostias participes sunt altaris q. d. sic et q̃ hoc ꝓcludi a simili q̃ ꝓpientes corpus et sanguinem xi efficiunt ꝓcipes unius mo ꝓdicto Quid ergo hic quiter dr q̃ ꝓpiatio mense ydoloꝝ efficiuntur homines participes demoniorum et q̃ cum a deo separantur dr ro Quid ro dicto q̃ ydolis immolatum est aliquid .i. q̃ immolatum ydolis q̃ hoc q̃ trahat alios ad societatem vel immundicia ydoli q̃ ydolum sit aliquid q. d. no dicto hoc sz magis ꝓ hmoi ut q̃ supra dictum vñ hz que immolabat gentiles .i. dico q̃ immolata ydolis a gentilibus immolantur demonibus dñi qua demones adscendi debant tuum qua in ydolis ꝓsta dabant et no deo. s. vero q̃ hoc ecclesia nec gentiles estimabant vel estimabant ydolis sacrificantes q̃ ydolum nichil est ut supra dictum est supra cro viii licet in statu aliqua et q̃ demon sola aut nos sz sacrificia demoniorum ydolis immolando tali immolata in veneratione ydoli quidem do vel q̃ quidendo in discrete infirmos fideles scandalizando ut supra dictum est cro viiio vel q̃ gentiles p talem comestionem in corde suo q̃firmando ut p̃cedamus q̃ quit no potestis calicem dñi bibere et calicem demoniorum aliquo doctorum in quibus est mortale ꝓtum separans nos a xpo ro no potestis mense ꝓcipes esse participium gre q̃ est effectꝰ sacri cultus et mense demoniorum p cuius participationem incurritur mortale ꝓtum gre corruptiua in emulamur hic quiter ponitur hui⁹ ꝓpiationis pena tum dicitur hic in emulamur dñm .i. provocamus cum in iram per talem ꝓpiationem q. d. sic qua separamur a deo et quingimur cum adversario s. dyabolo et q̃ ira dei appetitus vindicte ideo p hoc in curritur peccatum a deo inferendo et si dicatur poterimus cum euadere hoc quiter excludit dicens Numquid fortiores sumus illo q. d. no q̃ utique est infinite ꝛc no poterimus ei resistere dñm hic q̃rendum qualiter immolatis ydolis sit utendum et dñr my d. p. quia primo sciat q̃ dam est de qualibet q̃ debet uti ibi sue ro ꝑma ad hoc my d. quia primo oꝛ qua sit utendum corum infirmis fidelibus de eorum gentilibus ubi

sīgnis vocat sicut pz̄ ꝙ sup̄ dictis
vīm ꝯ comedere ydolatra non
illicitum de ꝑa tri tm illicitum
est comedere cum scandalo mf
morum et hꝰ est ꝙ dicat aplus
omnia mihi licent i ydolatria
comedere est īn licitum dese ſ
nō omnia ꝯducunt in ad salu
tem ſ magis impediunt ꝑa ut
pote si manducabo ydolatra
mf'mū sciēter scandalizando
qm hꝰ includit ꝙ temptum fra
terne salutis ꝙ est ꝙa caritā
tem proximi ꝯ qm īn licet i si
baria m̄ lege prohibita sūt īn
licita ſ nō omnia edificant ſ
omnia ad salutem ſ magis de
diſicant alios m̄ punitiua em
cātia quer si de iudaismo et
ad quē mfirmi scandalizabant
de tali comestione ꝑ ꝙ in corū
pricia erat saltem ad tps ab
stinendum a talibus ideo sb Le
no ꝙ simi est querat i ꝙ sibi pla
citum est m̄ talibus ſ ꝙ altius
abstinendo ad eundum scanda
lum ipsis et quiēter audit qm
ydolaticum comedē sit licitū d
ūm ꝙ m̄ macello venit i vēdi
quiēter omnibus mandūcate tanq̄
licitum ꝯ se vermptis qz pt ſi
illicitum ꝑ scandalum mfirmoz
to sb Recipe nitrogenicū ſ vtz
ymolatum sit ydolis d nō ꝑt
ēstiam ſ frēs mfirmi astantes
ut dicit glo qui scandalizentur
ꝯ tali comestione credendo ꝙ ſi
eret m̄ veneratiōm ydoli si co
medetur ydolaticum pz̄ talem
testificationem ſ ꝙ ante possit co
medi licite probat aīcte pb̄ orem
dñi est ēra et plenitudo eius
i alia terram replenda et
ꝑ quis dese sūt munda qm
de se nichil est īmundum nec
īmundiciam contrahat per
ydolum Hi quis hic quer ot
qualiter utendum sit ydolatriis
coram gentilibus dicens Hi quis vēt
nob infidelium ad cenam ꝯ alicq
familiaritate vel amicicia liata
et vultis ire q d et nobis licet qm
nō p̄mittur ꝙ ꝯ tali vocatiōm ve
lint vos ad infidelitatē trahere
primo scripture factum est ꝙ infirmi
in fide sic vocati trahebant vocan
tes ad fidem Ideo qm ꝙ vobis apponi
mandūcate tanq̄ vobis licitum ꝑ
tm ꝑ accus ꝑt sicut licitum ydo sb dit
Nichil interrogantes ꝑ ꝙ scām et cām
sit ista ꝙa ꝯ punctū p̄ga Hi quis
autem sic gentilis dixerit hoc ymo
latum est ydolis nolite manducare
ꝑter illum qui indicauit qui edēt
ipse nob manducare m̄ veneratiōm
ydoli sicut ipse et ꝑter ꝙam et ot
cām d Conscām autem dico nō tuā
qm tri sōs de se licitum loquūt cm
hic aplus talia scientibus ut supra
dixit ut prudentibus loquor Hic alius
sic gentilis indicantibus illud ymola
tum ee ydolis nolē astantibus indicanti
qm videns ꝑtium m̄ lege ꝙ prohibita
talia comedere ꝙ labatur de sua sa
tisfactione et firmabatur m̄ illa magis
qm ante Ideo sb ut ꝙ cm liberius
nos indicatur ꝙ d nō est rōnabile
ꝙ ego sic abutar libertate comedēdi
talia ꝙ ꝑ hoc indicer a gentilibus
comedere sicut ydolatra Hi ego cum
gratia participo i comedere possim
talia cum gratie actione m̄ secreto
quid blasphemor i ꝙ me ꝯ pono
blasphemiis gentilium indicando
me ydolatriam comedendo coram
eis ꝑpter ꝙ ꝙ grās ago i pro cōme
stione qua possum liate facē cum
gratie dei actione m̄ eorum absen
ꝙ d multo reprehensibilis essem inta
libus indiciis infidelium et blas
phemiis me ꝯ ponam Hinc ꝙ
hic ꝯ predictis infert duas ꝙlones
prima est rōis dei cum dicit Hinc ꝙ
comedatis sive bibatis ꝙ immete
ptuct ad sustentatiōm corpis vel
aliud quid faciatis ꝑ ad alia negocia

97. 40

nos gtuguenta gemma mystam dei sa
tte Tota cu creatura ordinat addeu
sicut ostatus adductu sicut hr xij me
thar Decretq aut bene ordinatq p̄mo
et principat quit gtam ducib que est
victoria Et eodem o omnis creatura
et potissime tālib in omnibq opibus
suis p̄mo et p̄ncipat deqcuerr gtam qdi
toris Sicut et videmus q̄ualq̄ nar
se op̄ponit obsasioni pro qfudione
ca p̄tis p̄ponet cuib bonis proprio
suo bono Hinc offensione hic ponit
ra qclio que est tr̄a proximi diligib
Hinc offensione estote videlib manse
tibus in mundo suo et gentilibus in ge
tilitate oīnibus et cete dei i crede
tibus cum de gentilibq qua de videb
qūsib qdescendendo omnibq quibus si
pt sme pcto qua p talem qdestru
ctionem qūsi eo sub et q̄ illis in fide ma
gis stabilimur et no qūsi adsidez
attrahimur Et ad hoc ponit se in
oīm d. Sicut et ego Et sbt tr̄z dicib
vīs quibus q̄ utile in est i p̄ bonu
fr̄ quine qua quito bono quibus tato
diminus et desiderabilibus et maxe
respectu veltimi finis q̄sequi q̄ c in
proposito vīs sequitur ut salui fiat
eternaliter Et sequi tam xp̄i

Imitatores mei est Et q̄ qua ap̄lus
remonet a fidelibus illud q̄ e ōrui
cultue scām sc̄z participatiōz missē
videlicet Hic inter cos instruit
de sacro cultue scta q̄ primo ponit
quoddam p̄ambulum 2o accedit ad
propositum declarandum ubi volo at vos
p̄ma in duab qua primo q̄dam genera
talem ponit inductum 2o cta sic et
tertio dispositum ubi laudo cta
primu scam q̄ inferiora nāli imitan
superiora et in hoc q̄sistit pfectio cor
Primi autem exemplar imitationis viri
est filius dei Tibi i duma p̄mis sta
sunt q̄ pter q̄ primo pfectio q̄sistit in
imitatione huius exemplaris et tr̄z fi
lius d. no poterat a nobis videri in sua de
itate fctus est homo ut nobis ymagi

prebet exemplar visibile et sicut
deitatis eius ordo militan primo
angeli et 2o ceteri creature sic hu
manitatis ordo primo prelatis ecie
pponitur imitandi Tobi xiij quem
dedi vobis ut q̄admodum tr̄a hic
cum dictum sint a plis quor sme
tessere sunt xp̄i xxvi dis cta mo
nono tes 2o prelati xp̄i quo imper
niat ppommutur fidelibus in quo
ibus dicat ap̄lus imitatores mei esse
qm vī sui ap̄lus sit dictum est
supra tr̄o 18 sicut et ego Et qua
subditi no tenentur prelatis obe
dire nisi tum deviant a xp̄o Sau
do hic q̄ritur ponitur dispositio ter
tio loco cta dictum meritorum
inter quos erat aliqui bonis de
lentes de q tenacem aliorum sit
dictum est supra et 2um hic vim
ap̄li inter dictum seriose corrigit
laudo autem vos usq tr̄a cta qua fide
imitande et sicut traditi tenetis p̄cepta mea
similiter obediendo Alii autem
q tenaces erant et male ordinati
et 2um hic vim ap̄li inter dictum
monite cuq sp̄alibus accipiendo
est p̄ primum sicut sp̄q valet et est
sensus laudo vos i vitupero vos
q̄ nec imitamini me in oīb mei
ceptis meis obeditis et sic 2o
op̄ponit glosa cui q̄sentire vide
mur in quibus ita sequens Volo hic q̄
ap̄lus accedit ad positum docendo
tertio hos de sacra cultu et di
mittendo q̄ primo arguit errores
eorum cta quo sacri celebratio
2o declarat quo sacri dignitatem
ubi ego in 2o docet ritum quem
cunq ubi tangit sibi p̄ma in tres
qua primo reprehendit errores cor
recta hitum 2o cta quo sacri ubi hoc
autem p̄cipio 2o cta ubinam ubi
quenientibus p̄ma in duab hic primo
ponit quoddam documentum de quo
reprehensio sequens simulat 2o
monitio sb ubi omnib aut vir cta

ius d.

cūr ſic cōmun

ſmum ponit tpliciter q̄ tacon
ſima eſt hoīs ad xp̄m / q̄ e
tapud hom / ro homes q̄ ſunt
ad ip̄m ſicut membra ad caput
et hic triplex tacon ſma accipi
ꝯ ꝓfectione / q̄a ſicut in capite
ſunt oīa ſenſus ſolo tactu ꝯ
ſtente in alijs ꝑtibus / ſic in
xp̄o eſt grē plenitudo Joh 1
vidimus eum quaſi vnigenitum
a p̄re &c / in alijs aut hoīb ſut
grē ſm̄e / ſicut dr̄ de ſapiēti
alijs p̄ſpm datur ſmo ſapie / alij
ſmo ſcīe / Sexta actꝰ ꝯclusiua /
q̄a ſicut caput ſup eminet
ceteris membris / ſic xp̄us ſupez
eminet nō ſolum hoīb / ſ̄z
angelis vñ ad ephes 1 q̄ ſtituens
eum ad dexteram ſuā in celeſtib
ſup oēm principatum et p̄tatem
et alia accipitur ꝯ influentia / q̄
ſicut caput influit ceteris mem
bris ſpm et motum corpalem /
ſic xp̄us influit ceteris celiſ
ſpm et motum grē / ad colloſſen
2o ꝯ quo totum corpus p̄ncon
et q̄nationes ſubministrationum
&c / Septima accipitur ꝯ ſpez
mittite in nā q̄a ſ̄z caput admē
bra / et ſili xp̄us homo ad Rom
ad phil 2o / in ſimilitudinem hoīm
factꝰ / et hic eſt q̄ dr̄ volo aut
vos ſcire / Octa q̄a caput e hoīb
ad homines / q̄a ſilis vir e caput
mulieris ꝑmo rōn ꝓfectionis / q̄
vir eſt ꝓfectior rōne corpis / ſecūdo
cum eſt vir ocaſionaliter vitiat
ꝑhibus libro de q̄ſtion̄ alphabeti
eſt ꝯ ꝓfectior rōne alie / q̄a vita
ctiua prudentie viget magis in
viro q̄am in muliere / 3o tunc
ſupereminentie vñ mulieri dicit
grē in ſubviri ꝓtate cibi / 3o rōne
influentie / tūc / q̄a vir regit
mulierem / tūc / q̄ in opere q̄uis
vir h̄z virtutem actiuam / mulier
paſſiuam / 4o arto rōne q̄uencie
in nā / q̄a vir et mulier nō dr̄ut
in ſpe / ro dr̄ caput vir mulieris
vir / 5ta ex cōparatione ad xp̄m addeū
p̄tem / qui ſuo nō eſt caput filii
ſm̄ deitatem acceptam / ſmo ratione
ſumpte ab ꝓfectione / &c / pr̄ nō eſt
ꝓfectior filio / virtute / ſed p̄m filii
&c / h̄z cōdignum eminentiam in q̄bus
nō e ab alio / influit &c / quodam
in filium / nequitum / q̄ntū h̄z filius
h̄z a p̄re nascendo / ſunt &c / nō ſo
lum ſimiles in nā h̄ &c / vnū di
tuctiū in ꝑſona / ſi nō acciꝑat
cōparatio ad humanitatem / ſic deus
eſt caput xp̄i ſuo / vñ quatuor
q̄ditates / ſunt ſas / q̄a deus ꝓfecto
inſunte / xp̄us aut inequitum / homo
ſiente ſupereminet &c / deus xp̄o hoīb / vñ
homo et creator influit &c / ei ple
nitudinem grē / et &c / eſt ibi ſili
tte nequitum / humana nā e ad
ymaginem dei facta grē 1 ſecūd
homines ad ymaginem / et ad ſilitudinem
ultimum / 6o caput vir xp̄i deus / ꝓb
aut / ſumpſo documento / h̄ q̄ ſbr
monet / cum ro ſumitur ꝯ illo de
cimento / et dr̄ m d p / q̄a ſmo
pendet mentis ꝯ parte viri / 2o
ꝯ parte mulieris / ubi dñus aut
mulier / circa p̄mū q̄ ſiderandum /
q̄ vir aſſiſtens indiꝯ dr̄ dignita
tem ſua preſerre / deo aut qui
cum eſt indeo aſſistit homo dupli
cius ordinis / q̄a tunc humana
refert ad deum / alios p̄hetando
et tunc diuina refert ad homines
/ et act̄ hic p̄hetare p̄ut q̄ub
reſilata diuinitus alios refert
ad actiue edificationem / vñ ſup illud
p̄hetaub / dr̄ gla 1 ſcripturas re
ferendo / q̄ eſt intelligendum / q̄
hoc ſit in ꝑſona actiue / et ſili
intelligendum e deorare / ſi
vero acta ꝯ ceteri dñi caput

Ariſtus

ſignū rem vol
nitatem / q̄ eſt
vir caput eſt
eſt / actiue / ut
dñi / q̄ vir p
aut timete / ꝯa
tuli e.

nō velato/q̃ma per hoc designatur
q̃ eccl̃ie subest deo/ꝑ sic
inter caput suū et celum nō ē ne
latum medium/sic nec inter eccl̃iam
et deum/nō d̃r homib aut virorib
in ꝑsona eccl̃ie ut sacerdos q̃ste
/aut prophet/ambl̃ i eptam nl cūm
seu lectorē in choro refēs/nl alicui
hmōi velato capite detūpat caput suū
indecenter q̃ercet talem actum
sicut turpitudo corpalib q̃ surgit ex
inordinatōe membrorū nec obstat
p̃dictis q̃ aliqui decenter orant ca
pto capite in secreto/nolunt suos
ꝑsone/q̃ma talis coopt̃o fit ad ma
iorem mentis q̃emtitudinē/q̃plus at
tenditur de ornatu sēm publice
et in ꝑsona totius eccl̃ie/et eadē
ratōe ea que dnt in eccl̃ia a tota
multitudine/sicut ꝑbi/qui quemlt
pit cantari capite velato/ꝑ vnū
apl̃m inde/qui aliquid ab uno can
tatur quasi sin̄ socio putans in
ꝑsona eccl̃ie/sic predicans nl docēs
in scolis refert sacrum scripturam
ut loquens ex ꝑsona ꝑpria ca
pite coopto/ꝑ quem decet facere talia
/omnib autem/hic quer̄ potuit no
mentū coopte mulieribus/et dnm dic
in titb/q̃ma primo stat q̃ dictū est
/2o ad hoc probandū inducit ibi vnde
cum est/3o indicium auditoribus
q̃mittit/ibi vos ipi/circa primū dicit
omnib autē mulr caput suū velatū indecēt
decet tale actum/ut p̃dictum
est de capitis detūpatione/sc̃z contra
videtur dicēs/ad tertiū 2o dicēt at
mulierem nō p̃mittō/q̃ 2o p̃mittit ad
eccl̃iam orare publice aut ꝑplectere
dicit/q̃ aplus intelligit hoc de
orationibus et informationibus q̃b
mulieres religiose in suis collegiis
faciunt/q̃ sine indecenter capi
te nō velato fieri est/hic quer̄
aplus ad ꝑbandū dā inducit

triplicem rōnē/ꝑma sumit ꝑ ꝑportiōz
ad hominē/nām ad cuiuslibet
q̃sideranduꝫ/q̃ natura cetera ani
malibus prouidit sufficienter de auxiliis
ad vitam conseruandā/ut dentibus
unguibus/et hmōi/ad sui de
fensionē/de cornu duro pilis plumis
et hmōi/contra actus intemperie
hoc aut nō potuit fieri hōmi pro
pter q̃plexionis debilitatem/
et q̃a ratio humana nō est deter
minata ad vnū sicut est ratio brutorū
dedit d̃s hōi talia imperfecte ꝑ q̃ exco
gitatōem rōnis et operatiū manuū
p̃ficienda/sicut ratio dedit hōmi ca
pillos ad tegumentū capitis/sed ꝓ
hoc tegumentū est insufficiens
igit̃ ꝑ artem ꝑfici sibi addens ali
ud tegumentum/sic igit̃ eadem ra
tione videtur de tegumento capitis naꝫli
et artificiali/naꝫle autē ē mulieri
q̃ comaꝫ nutriat/ꝓ cui addit dispo
sitionē q̃ humiditate nē/que ratio
est in mulieribus q̃a vt vult
ꝑt q̃ quedam nocumentū naꝫlis
in est mulieribus ad nutritiōz come
vnde
/unde q̃ inter accidit/q̃ mulieres
plus student ad hoc q̃a/viri
q̃q̃ q̃ venenaꝫ scḡm̄ esse/mu
lieres uti velamine capitis artifi
ciali quam viri/ꝓ ideo detur
pant caput suū si nō velent/m
et hoc est q̃ dicitur vnū est acsi
decenter/i eubi rōnis est/cui
q̃uenienter/acsi velamē naturali
ꝑ tertium/q̃ d̃r/ꝑ habeat velamen
artificiale pari ratione habeat
naꝫle/nec obstat q̃ sacre monales
tondentur/hic cū sit in signum
q̃ immerito ꝑ desponsantur/et
a subiectōe viri liberant/q̃ inter
q̃ cludit ꝑ oppositum dicens/si vō tur
pe est mulieri caput suū q̃ d̃r
hoc est turpe/nisi in illo q̃ 2o
desponsatur/ut dictum est/nō indecēs
est ut sit sine velamine/virum aut q̃

/prauus aut
phanus nō
velato capi
te det pat.
velatū et ca
put nullegis
signū subiecti
onis. et q̃ me
ꝑdā ꝑ deꝫ
q̃ quid medi
at.

ꝑ i decens ē
nitrē non
velatē caput
suū. Nam
si nō velat
nitr. tōdeat.

tonderi aut
decaluari pe
ꝑ i signū
subiectionis
ꝑ viri

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS.

hic ponitur ra ratio quia scriptura
comparat vir et est ratio talis
vir est gla dei mulier autē gloria
viri gla vero dei est verecundia gla
aut hoīm oculi videntis ꝙ ergo
est caput mulieris velari nō aut
viri quia pars ipsius totius ponitur
cum dr vir quidem nō debet velare caput
est enim imago dei ostensiua
tiua et in alia nā sicut imago regis
in tabula vel in alia mā filius aut
regis est imago eius ostensiua et
similiter solus filius dei est ima
go primo ostensiua quia in eadem nā
vir autem inostensiua ꝙ magis de
et ad imaginem dei quia eius ima
go et est gla dei gla enim claritas
tis dei dicitur q. d. gla clara et mu
tuo magis si igitur accipiatur claritas
tas dei quia hz in se sic vir non e
gla dei ꝙ magis ergo si vō accipiā
claritas dei quia claritas intellectu
humani que magis viget in viro
quā in muliere dicatur aclante
dei cum illud pbi in signatum est
super nos lumen vultus tui dne
quiter ponitur pars ra cum dicit
mulier autē est gla viri addendum
ꝙ tanto vir quanto mulier
minus est ad imaginem dei cum
nāli intellectuali vir hz ostensiua
ut dictum est nō dr ꝙ est gla vi
quia dei nata a viro gen 2o hoc
vocabitur virago quia de viro sua
sumpta est nō dr nō enim vir ꝙ mlr
est mulier dr et quiter ibi ostenditur ꝙ sine
viro dr etiam nō est creata vir ꝙ
facta est adiutorium viri gen 2o
2e nā subiecta est vir velamen at
tantus est signum subiectionis ꝙ
excluditur ideo dr mulier velamen si
hic et propter angelos hic quiter po
tertia ratio et 2o arta predicta re
monetur dubitatio ubi vir hic
autem tertia ratio sumitur ex ora
tione ad angelos ecclesiis fidelium
assistentes cum illud pbi c xxvii
in conspectu angelorum psallam tibi
ꝙ viri et mulieres ibi decenter se
debent hre propter reverentiam an
gelorum filios pt ꝙ poni ut sacer
dotes dicantur ibi angeli cui illud
malachie 2o labia sacerdotis custo
diunt scientiam et legem requirent ex
ore eius angelus enim dni exercituum e
ꝙ mulieres debent orare velate
caput nec ꝙ aspectu nō velatarum
ad concupiscentiam provocentur
hic remanet quedam dubitatio
hoc enim ꝙ vir est gla dei et mulier
gla viri posset aliquis credere ꝙ mu
lieres essent inutiliter ad glam
finalem ideo hoc removet ꝙ hoc
ꝙ finalis ostenditur que est ꝙ gratia
et glam scilicet prime ternium produc
tionis ꝙ vir et mulier simul per
tinent ad finalem ostensionem sed ad
gratiam et glam sicut ad primam tri
plicationis et hoc est ꝙ dr vir hz re
nam virginem mulierem uterum enim
ptinet ad gratiam et glam que sunt a
deo ꝙ habent in gratia et glam da
bit dominus quam sicut mulier de viro
sic primo gla est gen 2o ita et vir per
mulierem sic ꝙ processit ad gratiam
nalem cuius autem oppositum sic pro
cedunt tria quarum oppinio effectus
et in ipso quiescunt sicut in fine vltimo
vos autem hic quiter a pluribus ꝙ mittit
iudicium cum adducit audientibus
rationabilibus et dicit in d. quia
primo tangit ꝙ dictum est 2o ꝙ tria ostendit
premit ibi si quis autem primum
dicit vos ipsi iudicate 2m tertium
iudicium rationis decet mulierem nō velatam
orare deum d. nō ostendit ipsa natura
docet nos sic ꝙ dicunt sic orare pia
vero est quidam dei artificium
et ideo dicit in regionem artis dne
sicut artificium hominis in regione
humane videmus autem ꝙ mulier
hz inclinationem nalem ad comam
nutriendam quia ad hoc studeat
diligenter nō sic autem viri ideo dr quia
ꝙ vir quidem si comam nutriat dedecet eum

ignominia est illi. ignominia dr offensio
infamia. q. sit nota bone fame.

q. timet subiacere deo

q. plumme immediate sup virtutem effulget sic vir dei gla dei

nz mlr. sme viro i dno i. h operacz dni.

q. opa dei

est q. mulier vir

q. cap

molliē
et ignominiō
bus apud hoēs
apūdēs. ꝛ sme
dēt honestat
et bone fame

et estimatq̄ vñ dicat poēta / sint pro
cula vobis muliēb ut femīa omni
mulier vob si comam nutriat q̄ualiz in
clinatio naturaliter ad comam mulie-
brem gēa est ibi / qua data est ad
ornatum / ioꝛ q̄n capilli prolixiores
ei dati sunt / vñm q̄ hec velamen est nup̄tiū
ideo subaddit aliud p artificiū ut di
ctum est supra / Hi q̄ dñb aut hic q̄d
supbos reprehendit dicens / si q̄ dñb aut
videtur q̄ sine sib clamore volens co
trarium asserere / sc̄z q̄ mulieb femi
velamine debeat orare / sufficiat sibi
dicere / q̄ sc̄z nob sc̄z q̄ si de videb
talem q̄ suetudinem nō habem̄ neq̄ ecclie
no velato neq̄ ecclia dei sc̄z de gentī
bus collecta / et hoc sufficere d̄z / nec ab
agat contra q̄mlez ecclie q̄ suetu
dinem / q̄ua sicut dicat augℓ ad cas
sulanum / in omnib in q̄ dubis nichil
certi diffinit sacra scriptura nob pti
nios dei / et institutia maiorum pro lege
sint tenēda / hoc autem / pq̄ q̄d aplō
reprehendit cornutiōb in celebrite
sacrī cultuē ēcle hītum / hoc quite
reprehendit cōb ēcle q̄ uetiū / nam
in hoc aliqui inordinate se habat
ro dt hec aut pp̄e no lap̄i. dare. reprobab
q̄m q̄ no in melius ꝛ in deterius con
venīb / ad cathā vbi dz esse pp̄e
sacrī cultuē / et hoc est contra ran
cugh̄ q̄gregationib / videmq̄ enim
q̄ animalia cuiusdem spēi et cras eadē
q̄gregantur ad invicem pp̄ melius
sc̄z pp̄ securitatem maiorem / proles
educationis / similiter cimtas que ē homīm
q̄gregatio est pp̄ melius / s propter
securitatem et indigentie vnitue
relaxationis p diuersa artificia / in
diget em homo victu et vestitu /
armis et doctrina / et similiter multa
no sufficiat vni artifitiosissimo / multa
requirunt̄ / ideo sibi q̄gregatio
fidelium in ecclia debet esse pp̄
melius in spūalibus / aliter esset
reprobanda in q̄ dicta est primo

magni sunt retrib vri calendas
vrab et solemnitatib vrab odit
anima mea / hec aut erat in
tricibus / ioꝛ primo q̄ndez q̄ercentib ꝛ cet
scissuras / dissensio est prima mali audio scissu
ras ee in vob
q̄ ecclie nō
agnit. q̄ ꝛ
vnitate con
stitut.
ches scissuras
gliceob.
tutez vos / vñ oritur eternos / et ala
mala / et q̄ppte cet do q̄ua aliqui co
rruptior erat ad hoc prava / non
in omnib / sta ex hereseb / vtile ē
q̄ua hēsib est mala sm̄ / no q̄ppte
homīm / nec q̄ppte dei ordinatib
in hominū / q̄ua sicut dicat augℓ
meliendion / adeo omnipc est
et bonis est deꝰ / q̄ no sinet mala
fieri / nisi q̄b eliceret maiora
bona / sicut q̄ persecutiōm tyrannoꝝ
eliciut patiam martirum / sic est
in proposito hereseb cum q̄ dei pa
tientia diuꝝ ordinatur ad bonum
suum q̄ua q̄ppte vitab fidei magꝝ
elucidatur / nam arguntib hēre
ticorum fideles q̄citantur ad scꝝ
utandum plenius illa que sunt
ad fidei defensionem / et ad quedā
talia p̄ozēm adeo / ro q̄ua per
hereticorum persecutiōz q̄mandat
et probantur fideles / sicut aurū
in fornace / et hoc est q̄ dr̄ ut q̄
probati sint ꝛ reprobati adeo q̄ua
insesti fiant in vobis p̄ distinctiōz
eorum ab aliis / et q̄ q̄ similibus
causis dicat saluator q̄t xviii
nāt est enim ut veniat scandala
q̄uenientib / hic ro q̄ plus arg
uit cornutiōs de hoc / q̄ male se
habebat ēca sacrī cultuē / q̄ntum
ad abusum / q̄ua aliqui coꝝ presumi
simulabant corpus xpi / simulatis
argumentis q̄ppte / q̄ p̄ pp̄e q̄ ē
nam hoc sacrī mistiū / et distri
pulis dedit / q̄ tunc sint rationabile / ro culpā ē
vnusquisq;
vrm ro in
gnit de ea
culpe. vi
niquid de
mob. q̄ po
dudū cog
vituperaꝝ
ubi dicit vob.
et ita hoc
ē fat / po
pont deter
mētū q̄m
currebant:
q̄ua ubi debuit mediari vitab / ubi
cessant fia hmōi sacrī / figura aut
cultuē sunt immolatio agni paschal
/ et ideo pq̄ illius agni esum / xpc
rationabiliter instituit hoc sacrīm
ro ut solatio festivitatib hmōi sacrī
xpus iret ad passiōm / cuiꝰ memoriale dicit vob.
dicit gℓ. Q̄uenientib vob ꝛ vnū. q̄ ita scissure sunt
inter vos / sicut q̄ve. v. t v. corpe. nō aio. iam nō ē
dubiū q̄ mō. ꝛ ad hoc deuenit. q̄ nō queret ia vob
ma. dubiū remō. ꝛ simile eucharistie sacrīm / ex hoc solo. q̄
scissure sunt int vos. hoc em sacramt. q̄ dicit sm̄. lo.
est sacrīm vnitatis ꝛ caritatis / ꝛ ro ut reppetit dis
senciēb. vel sic. expo / ut referat ad sequēta ut
sit sēs. nō solū q̄ venientib vob sunt scissure int vob
q̄ etiā vob q̄ venientib. iam / ꝛ puto hoc dām hēnis
q̄ nō est. ꝛ nō licet vob. dubiū est. mat. ad q̄d p̄ce
dentib.

est hoc sacrm / vt hoc firmu nra
nerit mpressum cordibus discipulo-
q vltimo eis tradebat / ꝑ qd ca ra
tionabiliter statuit ecclia m venera
cōm tanti sacrī / q nō sumat nisi
ieiunis / nō solum ꝓpter ieiunio ecclie
sed qd nāte / q solēnr ponit illud q
sumitur ꝑ modum cibi et potus /
sine ꝑre nutriat ut corpus mixtu
sine cōre cum alio / ut cena pura di
cb cm incipit a media nocte / et si
tunc ab sūscēpit aliqd dō nō red
dit / nō idoneus ad sumend hoc
sacrm / nisi mitis ab hoc excusantur /
dt regl quemcūtabq vobis ad ꝓpi
endum cultū sacrī / ita nō est dm
cam / ram nō licet vobis / et hoc
causa vnusquisq cm sua / ante
cm sumptam sacrī ꝓparabant d
sua cubilia / et portabant ad ecclīa /
comedentes autēqua sumebāt sacra
mentum / et sic diuites laute come
debant et bibebant / pauperes aut
esuriebant / ro dt et alioqn / in hoc
cōe erat q tempus ecclie que nō
sectata est diuinis vsibus / ꝙ q nō
est talibus applicanda ro dt / mag
dom̄ / domos nō q sectatas / vbi
debent discerni talia q vinia / aut
ecclīam dei q ꝓpter et sacrī / aut ꝓpter
q d certum est in hoc attempta ecclie
et q studiis cōe / sic pauperes non
habentes q mid comedent honesta cotid
tanta multitudine / quid dicetis vob /
sup hoc facto / laudo vos / de hoc q facm
interrogatus me et rndet mihi non
laudo / imo vitupero / mq enim
dicendo plus fit / ego em ꝙ q
aplus reprehendit errores cor
rexit / ita cultui celebritate / hic
quitet ot hui sacrī dignitatem /
et dnm̄ in d / qua ꝑmo fuerat ꝙ di
ctum est / sed fideles ad recipiend
sumend hoc sacrm̄ mduat / ubi integr
tota ꝑna ꝑmittit auctem eius ꝙ di
ctum est / qua nō fantasie / vel
humana presumcōi ascriptu est / sed a dno
reuelatum / et hoc est q dicit / ego em
accepi a d̄no reuelante / q et tradi
vobis / quiter ordinat institutum / quo
ad cor / dnō qm dnō ut ꝛc / ita q sim
q fiat in vita corpali ꝑmo e gnāo /
ꝙ geniti nutriao / sic in vita spuali
secdit baptm qui est spualis nutri
tio / in generatōe vō vbi generatus
nō q̄rgitur genitus in sclo / sed ꝑ
in virtutem / sed in nutritōe cibus to
mugitur nutrito ꝑ sclum / et sic
in vita spuali / ꝓpter in sacro baptmi
solum est in virtutem / sed in sacra
eucrē qd ab alio est spuale / in sclum
q̄tuctum aut ubi ꝓpter sub spē panis
et vini ne fidelibus esset horribile
si carnem humanam et sanguem
simul in propria spē / et ne infidelibus
esset derisibile / et ut multum homi
nes inducerentur ad credendū esse sub spē
talibus panis et vini vini corpus
xpi et sanguis q̄tinent / dat ut
hoc sacrm sub duplici spē / sed panis
et vini / ut ꝑ hoc ꝑfecta spualis re
fectio designetur / et quia est memo
riale passionis xpi in qua sanguis
fuit seperatus a carne / ꝙ ꝑ ꝑmo ca
pitur institutio hui sacrī quātum
ad corpus sine carnem / vel quātum
ad sanguinem / ubi similiter et talibus
dicta ꝑna dicit q in diebus illis qui e
institutus sacrdos / et nō alius in q
nocte tradi / sic ꝙ q institutionem hui sacrī
refert ad passionem / non predicta ne
cepit panem ut ꝑ hoc designaret
se voluntarie ire ad passionem / cui
hoc sacrm est memoriale / et quia
agenda ut docet nos in omnibus
deo grata agere / et sic egit / nō alius
ad q̄stiones proferret / sed ꝙ
vnde ꝙ dicit hic et sic egit anticipando
dicitur / quia q̄stiones sicut et nos /
nam et sacerdos nō profert ad
q̄stiones in propria persona
sed in persona xpi / dt in xxvi dicitur

hic pro culpa
tenet ꝑsu
mit / ꝑre
sumptose ac
temptat ad
manducand

ꝙ q̄stat hic
q dicunt ca
q nō vident
et q

prīcipit cū
culpe.

debet vitupe
rari cor

induxit
et

/acceptit panem/et benedixit/dequa
benedictõe aplus mentionem nõ facit/ex-
matheq̃ p̃ dam michil aliud intellexit
qua prolationẽ vocis/sc̃z/hoc est corp̃
meum/hoc dicendum est/q̃ cum dicit
subiungit nõ est intelligendũ/q̃ corpus
suũ sub aspectu/qua nõ est in sacro sa-
cramento nõ sic subiungit sed pane mã
nente et dixit accipite et comedite
in hoc tangitur vsus huius sacri
q̃ a fidelibus sumit ut xpo panis
ille magis in corporeti/hoc est corp̃
meum/ista sunt ba q̃stionibus
et est sensus/hoc est corp̃ meum/i
q̃ tenuit sub his speciebus panis/e vi
corpus meum/q̃ fit dna vtute per
q̃sionem panis in vim corpus xpi sub
his accidentibus remanentibus/q̃ fit
diminute/ne caro xpi sub ba specie q̃
videtur horrenda a fidelibus sumeret
q̃ aut vtus dna hoc agere possit/
declarat/subiungens cum tractat que
nam p̃supponit sba manente/trans
mutant actiõa qualitates in accidenta
li mutatione/sicut manente tua trans
mutant formaz sbalem in generatione/agens nõ diuersificatz nõ pre
supponit/cum sit effectus infiniti in
vim q̃ apponitur qualitatem et formam sbali
quitere p̃ter aliud accidentibus remanentibus diuina vtute substantiam
eius dante/hoc aut quisq̃ fit subito
in fine prolationis vocis/qua tũc
sunt sacramentum et effectum/effi
ciunt/u/q̃ figurant/vnitatem q̃ fideles
q̃ hoc sacrum p̃ficitur in q̃stra
tione nãe/nõ in vsu ipius/alia vo
sacra nõ p̃ficiuntur in q̃stratio
nibus sicut baptismus etc̃ sed fir
matio nõ p̃ficiuntur in benedic
tionibus aque et crismatis/sed in ablu
tione et vnctione cum determinat
vocis formis/hoc facite in meam co-
qua sacrum hoc est memoriale dulce

passionis/similit/hic q̃ agit
de institutione sacri cubitus/quibus
ad sanguinem/quia sicut xpus
quia panem in corpus suum/ita
et vinum in sanguinem/vtraq; enim
est de p̃fectione huius sacri/tu qua
p vtraq; simul q̃ primitur p̃fecte
passio xpi/huius est memoriale
tui/qua vtraq; simul fit p̃fecta
refectionis/hic est intelligendum/
q̃ iste due q̃stionis sc̃z panis
et vini mutuis se q̃portarent/ut di
cerent aliqui/qua pq q̃stionis
panis immutet ante q̃stionem
vini sacerdos dicit populo hospitio
q̃stionis adorandum/q̃ nõ fiat
nisi vim corpus xpi ibi esset vim
tui/nõ est ibi corpus xpi sine san
guine/qua corpus xpi q̃ vi sacra
mentis/sanguis aut q̃ quotidiana
reali/sicut dictus et anima/si vo
in d̃no nostro ih̃u xpo sanguis erat
effusus a corpore et anima separata
aliquis aperte consecrasset/tunc
ibi nõ fuisset sanguis et anima
nisi fuisset ibi deitas/que ff erat tu
corpore/qua incarnatus dimisit q̃ as
sumpsit/de ugo aplus sibi et ca-
tholicis/vnitus in calice q̃tenus
q̃stringit in sanguinem suum pocu
tenaret/in hoc tangit institutionis
hostia ratione sup dicta/dicens hic
calix/q̃tenus in hoc calice no-
uum testamentum/veteris/u/tes pro
mittebat bona corporalia/nouum aut
promittit spiritualia/sicut predixit ab
prophetis xpus/ecce dies veniunt
dicit dominus/et feriaz domui israel et
domui iuda fedus nouum/nõ sicut pactus
q̃ pepigi cum patribus eius in die
q̃ apprehendi manum eorum ut educerem
eos de terra egipti/quod pactum meum
irritum fecerunt/et fui dominator eorum
dicit dominus/sed hoc pactum quod
feriam domui israel post dies illos
dicit dominus/dabo legem meam in
visceribus eorum/et in corde eorum
scribam eam/et ero eis in deum/et ipsi
erunt mihi in populum/et non docebit
vir proximum suum et vir fratrem
suum dicens cognosce dominum/quia
omnes cognoscent me a minimo eorum
usq; ad maximum eorum/dicit dominus
quoniam propitiabor iniquitatibus eorum
et peccatorum eorum iam non memorabor
amplius/in dicendo autem nouum
veterauit priorem/quod autem inueterat
et senescit prope interitum est/hec
ille/ubi videmus q̃ xpus in hoc
sanguine veteris et testamenti fuit q̃stitutus
in victime veritatis/ut sit quod scriptum
est/nouum autem testamentum/in
sanguine xpi effusum/ut dicat aplus ad hebreos/p hoc
ostendens excellentiam nouitatis
huius ab eadem ita q̃stratione

"corpus meum accipite. m
ma t amaos mez.
nec passionib t
mortis

sanguis ponit xxiij nisi q addit
qui prioribus finditur finit em
discipulis apli pauli et sciendū finit
enim scribendo eum dicit xxvi
dr hic est sanguis meus qui vos dicit
aliqui q quecunq verba ista
none scripturam proferantur fit
consecratio tm melius dr q illis sal
vis consecratio perficitur quibus vtr
ecclia contradicit apl̄or mistica
ta paulus n. et eum intendebat
tractare tractare vā ōs pertinet
ad istoriā tm non autē pertinet
ad efficaciā consecrationis et ecclia
primitiua illa habebat in occultis p
infideles tm q dicat dionisius vltimo
ca ecclie ierarchie hic facit per
hoc immunitē ecclie hmoi sacrā usus
dicit esse aquam aquā quia proba
bile est q sub apponit mixtura
illa p vini fortitudinem q solet
est ff bibere cum aqua in memoriam
quemoratam consecratio cum vini
reputat effusionem sanguis xpi q
capitis adponitur xpi dicit quo
cunq dr primum p ipsis pauis
remanentibus hmoi p id nō dr
significatum et gestum mortis
dñi anima ipsum reputatis p hic sa
crificium donec veniat ad iudicium
p q datur intelligi q celebratio hmoi
sacrī nō deficiet in ecclia usq ad
finem mundi vnde dicit saluator
matt vltimo ecce nobiscum sum omnibus
diebus usq ad qui in hac sacra
est totaq xpus tm humanitatem
et deitatem ut q precedentibus figuris
omnia dignitate hmoi sacrī q ratio
nem dicat fidelem ad eius debitam
sumptionem et dñi in d. qui p
ostendit preclarum indigne sumentium
p munit remedium ubi
probet aut ecclia primi dicit itaq
quicunq i hoc sacrificium in quo ista spe
panis q tuctu vini corpus christi
et ista spes vini vera sanguis eius
manducatur. reus est corpus dñi
et q bibit ei sanguis
xpi. quicunq manducat panē hunc
vl bibit ea indigne
reus est cor. et s. d.
q. d. ex hac q sacramenta
liter manducatur et ista spes vini
et ista spes vini vera sanguis eius
manducatur. reus est corpus dñi
et q bibit ei sanguis
xpi. quicunq manducat panē hunc
vl bibit ea indigne
reus est cor. et s. d.
q' ir exponentes

Vno. sic. q meretur reatū ex
pena quisq ita cor. et sim. do.
et ex hac pena eq aggravat. et
tanto culpa grauor. quāto aor
est q' qui peccat.

2o. sic. q mortis et penas debet
punitet et ita xp occidet.

3o. sic. q cor. et sanguis dñi facerent
ei reū. benit eum quale scipsum
nocat malū.

Tha. tē. dis. q. Quātū ei q̄stā mortal pēm mādūcāt corp̄
xp̄i mortalit̄ peccat. et indigne mādūcat. Nullū ḡ accedat
ad sacrū hoc. sto. nō. vñ lemma. q. nō accedat ad altare qui
macula hēt. hoc aut ds macula pēm hre. Quidam et volūt
tenēdū q tm tollit p vnū. s. gēlē. q̄ peccat et satisfecerit.
Contrario tollit volūt tenēdū cū pecto q̄stā et satisfi
Thom. sūm ad remissiōz culpe et pene etiam. p q̄ peccat aut et
manducant. reus est. et. s. d. satisfactiōz tollit
pēm quātū ad to
talē remissionē
pene. et secundū
hoc accipit ad mā
ducat. et bibat
indigne. q̄ indignitas triplic pt
q̄tingere quos. q. ipsa celebratione
ut cum aliquis nō obseruat institu
ta ecclie circa q̄secrationem cuius et
ritum a xpo institutum offendo
alium panem q̄a detrimentū aliud
vinū q̄a deterius. vel si nō obstet
institutis ecclie circa q̄secrationem cuius
talios q. parte celebrant. vel sumat
hoc sacrū. sumendo cum voluntate
peccandi mortal. de futuro. nec pe
nitens de proximo reus erit corpis
et sanguis dñi. glosa. penas mortis
q. q. solvat. i. punitur. ac si xp̄s. et
ridet. q̄ nō est intelligendū reus
equalitatē. sz reus quidā similitudinē
maius enim peccat q̄ agit contra ipsa
mitatē xp̄i in specie q̄a quam malicia
na. q̄a hoc est q̄ temptibilis et
horribilius. item q̄a indi. accidē
tib xp̄i moti fuit. q. odio et invi
dia que notā agravat peccatū. Alios
accipitur indignitas q. parte sumentis
q. defectu deuotionis. ut patet. quādo
distracta mente q. occupationē tpalium
accedit ad hoc sacrū. huius tm retinet
debitam reuerentiam. et talis indignitas
nō facit sumentē reum corpis et
sanguis dñi. nisi peccat in sumendo
sacrū. saltem in parte. q̄ dicta est.
munit quidē dicentes. q. petentes put
actu accedere ad hoc sacrū. sicut nisi
mus actu admictamentū. si hoc nō
valet. q̄a sicut baptismus datur ad
regenerandum in vita spiritali. sic eucha
ristia ad nutriendum regeneratum. nichil
autē nutritur. nisi vnum. ideo de ista
re q. in sumendo hoc sacrū requirit
fides vita. probet autem hic quis
debet remedium. q̄a duplex
est diuiditur in duas. q̄a primo
facit propositum. 2o declarat q. dicit
dictum. circa primū dicit. probet aut
se. probans q̄sciam diligenter q. ad
mirando et emendando. et de
pane illo edat. et pocet hoc sacramentū

Nota q̄ cum ut p. homo seipsum debet et diligenter
q̄scat sua examinet. ne sit in eo voluntas
peccandi mortaliter. et ad petendū penitentiā de
quo nō sufficit penitere. et sic p. diligenter
examinatum securus de pane illo edat. et de
calice bibat. q. digne sumendo. nō est ve
nenū. sz medicina salutaris.

alīq vō videnda
nō est pena ma
tale. q. est cō
tractus hz
sacramēti. et
debet ha. gl.
structu

q. est spūal
refectio.

et valeam
bibere

frequose ſmuere / ſit aut hec mendacio de duplicia ſpe / nam in primitia cōia ſic dabatur fidelibus / ſz ꝑ preciosum effusionē ſanguis nr̄i datur ſub ſpe pani / ſacerdos in celebratiōe accipit ſubstantiaz ſpe / nr̄o tm̄ pro ſe / ſi cēt pro alijs / qui cū mandicat et bi. i. ad ſnam q̄ dampnacōz ſumt nr̄o dimittendū i. nr̄o diſcernēs abalijs / ſmuens cōdemno ſicut alios / ſibi ꝙ hec videtur / q̄ dr̄ ꝓb vi qui manducat me viuet ꝑ me / ad q̄d dr̄ / q̄ iuste de digne manducantibus tm̄ / ſnam cēt / q̄ ꝙ hec nr̄o dicunt aliqui / q̄ hec ſacrm̄ frequenter eſt ſumendū ad iuuam gre q̄ mandaz et augmentandaz / alij aut attendentes dignitatem ſacr̄ et picm indigne ſumentium dicūt / q̄ raro ſumendū / quoz aut neutrum vituperat / quia verbū fieri pt̄ ſic zacheus recepit hospitio suo dm̄ gaudens leticie plus / et tantus repulit enim ab hospitio suo dicens dñe nō ſum dignus ut mihi ſubtrahas meum / tgt vim / et vbz laudatur / pm̄ cū predit ꝙ amoe / rem ꝙ venenū et timore / amor aut ſimr̄ pferetur timori / nō ſic q̄ritas huius ſacr̄ ſimr̄ melior eſt / vnde q̄ eſt ſimr̄ meliꝰ / nō eſt ſemp̄ meliꝰ q̄ritas ad aliq̄d / ꝑ cuius indispoſitōm / ꝑ quā ſedet dilr̄ q̄ſderare in ſcipo / q̄ effectū huius ſacr̄ frequēs ſuſceptio facit / quia ſi ꝙ hoc timeat ſeruoz de uocatiōe / et potencia reſiſtendi pcūs / ſtrictius eſt hec ſacrm̄ ſin aut rarius eſt ſumēd / ſto inter nos multa infirmi / et hic quidā manifeſtat q̄ dictum eſt / hec q̄ ſu / mens indigne / iudicium ſibi mā / ducat et bibat / nō cuidencia cuius q̄ſderandum / q̄ ſi deq̄ q̄nia ma / la puniat / puniet / nichil futuris iudicio reſignaretur / ſtem ſi nō / mala puniret in p̄ſenti / cuius pro / uidencia nulla hominis videtur / neutrum tm̄ q̄ vemenē eſt / ꝑ q̄ aliqua reſuat futuro iudicio pu / nienda / et aliqua punit in p̄ſenti ꝑ / et maxime cū p̄ma ſcriptura / videtur quemenē talis punitio / ut q̄ timore alij iudicant ad ob / ſeruanda / ſicut ꝙ ꝙ ꝙ legislatoꝝ / nimirū multa milia hoīm occaſa ſunt pr̄ſtituli ydolatrie adoratiōe / et ſilr̄ in p̄ſenti / tua cōdia p̄ legatoꝝ legis noue / p̄pm / ananiab et zaphira pu / niti ſunt ſubita morte / pro pcto furti et mendacij / ut q̄ timore alij a ſimilibus cauteritur / et / et ſilr̄ in p̄ſenti / tua cōdia multi ſunt punita tribulitez in eadem causa propter indignaz ſuſceptiōz huius ſacr̄ / et ꝑ hec manifestabā / iudicia dei / ꝑ q̄ dicitur / ideo i. propt̄ indignam cuba ſuſceptiōm / inter nos multi infirmi i. punit multis infirmitate corpali / et imbecillis i. longa valitudine laborantes / et dormiunt multi ſompno mortis corpalis / a deo ſubito interficit / q̄ ſi nos ipſi nos / q̄ſtas propriis / examinando et purgando ante / ſacr̄ ſuſceptiōm / nō vtiq̄ iudicaremur / i. punirem̄ a deo / per talem modum / dicendo vo / q̄ aplus / dicit ſe alijs in hac / no q̄nia est / culpabilis / ſz audens ſe q̄muni / ce cum eis caritate dñi / iudicamur / ad nr̄a. i. punimur a deo / no / corripim̄ / q̄nia talis pena ad cor / rectiōm inducitur / et hec dupr̄ / no / ad correctiōz no punitoz / q̄ punitio eſt p̄ mortem corpalem / filios ad correctiōm punitoz / ſq̄ſi pu / nitio eſt p̄ infirmitatez / ſeu in be / titudinem / ut no cū hec inde. i. cum hominibus mundane vincendis dap / nemur. cuius eſtatis hec cōclusio / ſ. ſit finis cēna dñi.

ut dr̄ dug / ſ de ca. di.

cā dñe / p̄ unitōnib / ē mā ne / ſligencia / q̄ no bis ip̄is / pcā gmissa / punire ne / ſligimur / ſi io dr̄. bi. / nos metipſos / diuidicaz

aplus intentum reducendo fideles
ad debitum modum dicens Itaq;
fres mei in ecclia ad inducendū
i. ad sumendū hoc sacrm inuicem
exspectate ut simul simulatis q. hoc
sacrm est celebrare vitiatis si quib
esset no posset hoc exspectare do-
mi mandauerit tibos suos quos
p̄ modum tui cubi cum no sup-
tuerus eadem die potit tu in qua
quotidie conuenirent fideles quiter cet
tidie in ecclia primitiua vt no in iu
dicium quotidie i. ad damnatōem
utrum ceteria aut cum venero dispo-
ram quo p̄ q. ecclia multa tenet
coordinatōem aplor que in
sacra scriptura no habent q. opse
quenda est q. sue tudo ecclie
Cū spiritualibus autem &c. xij
q. q. nā aplus prosequit est
de tribus sacrīb in quibus erra
bant corrumpēdo, sc. baptismo, missa
cubitu hic quiter tractat de gratia
que gr̄atis in sacrīb et dicit in d. p.
qua primo promit intentum, do
prosequendū ipm, ubi scribit ita
primi promit intentum dicēs de spi
ritualibus i. de gratijs a deo datis
nolo nos ignorare fratres
i. uolendo vos instruere
quia sicut dicit seneca magnum
in gratitudinis genus est igno
rare beneficia accepta Gratis hic
prosequit intentum, et dicit in d. p.
qua primo quendat gratiam dei
in gratis, do prosequit in spali ubi di
uisionis ita primo quendat dei
gratiam quibus primo q. sit ea pec
catum mortale no uita et q.
ad hoc dicit scribi cum quidam gē. es.
i. gentiliter uiuentes absq; dei
gratia ad sumitatem uenta adora-
da prout dicebamus et dicit de
cebaimi inuocatio demonū uel ydo
latrie uel hominū mala p̄sua
sione do quendat gratiam dei q.
per ipam vitatur petrus mortale
et q. ad hoc sc. do nob ihm. i.

blasphemiam quia xpm et actus hic
blasphemia loquit pro omni peto mor
tali in quo est quedam blasphemia
dei inquantum separat ab eo q. p̄ hoc deum non
sequitur q. homo gratiam dei huius
sit impetratiuus quia no recitatur
ad utendum gratia de quo proprio de
fectu sit mortale peccare si tunc non
apparuit q. gratia propter q. nota dicat
aplus nemo spū dei lo. i. gratia spūs sc̄i
uerus dicat do uel scito anathema
i. q. omnes separatus a do anathema
cum separatione importat do quendat
gratiam q. hoc q. sue ecclia no pt homo
ulterius operari q. inquantum ad hoc
sc. et nemo pt dicere si gratia hic
q. dicat saluator erat mi no omnib
qui dicat michi domine domine intrabit
in regnum &c. gratia do ad illud intro
ducit do quib pt dici nomine ihu abbe
q. gratia dei q. aliquis pt dicere
aliquid duplicitur spūs scito no
nocere no ly hito et hoc modo duplex
est ira q. qualem influxum et hic
modo dicit umbra sub q. omnie vnq
a quocūq; dicatur a spū scto est
alia p̄ influxum spalem et maxie
in his que coordinat facultatem nā
et hic no balaam multa uera fu
tura predixit Num xxiiij et caiph
ab prophetauit q. ihus moriturus
erat pro gente Iob xl Filios dicit
aliquid in spū scto ipo monente
et hito p gratiam in mente et hic no
mine dei aplī q. uemo pt dicere
dominus si uera q. ihus sit ipm
ueraciter dominū et ipe simus cum
q. no pt fieri sine spū scto ipm
in hitante p gratiam et monente in
saltem p influentiam qualem et
hoc est requiritur in omni opere me
ritorio in quo scto spū dicat ipo simul
ihu xpi cum dimi ueraciter re
cognoscens Omissionis hic quiter
aplus p̄sequitur intentum de

Hic do ex duobus primis q. data gratia gratis dare possit q.
ita p̄sue ea petrus habuerat no pt. Do q. p.
dat petrus. Do q. sue ea no pt homo bonum
facere.

celebrit
celebrare

vltio ponit
dimissionem

vl. q. de donis
gratie q. simul
a spū scto.

q. do ut homo
sit deo magis
tus no debet
spūales gra
tias ignorare

nodum suscipere
gratia baptis-
gratis datus
ad sim. q. pro
mota mente q.
assidue ado
randa et co
lenda ponit
aut celebrare
defectum locutionis q. hic p. dicit mutata locutio q. primo essitus
intellectuum cognoscendo q. hic subdit ipa similacra non
mitigare q. p. michol hic dimittat q. mutat dicit aut
duchamini q. hic ul illecebras statuarum pulcre q. camu
ta q. deargentata vl ex mytho phaym sic legit q. nabuch
dan. Do q. cogebat homines ad diuinū statuā adorandā vl ex ni
stucta demonū q. ad hoc papue hanelabant ut diuinis
cultibus essent q. hilarent dicunt Do ad idola colenda erat
ducebant i. sue aqua resplendens vl hic dicit q. homo aliquis fus
cepit gradū sancte cultus in petro q. sue resplendens.

xvij

gratijs in spali / et primo declarat gre gratis date q̃dam / 2o ostendit que sit ista gra que est cum gra gratum faciente / ubi tria 1o inseparabiliter annexam / xvij ca / 2o compat gras gratis datas aduersus xviij ca / prima in duas / qua primo distinguit gras gratis datas in quid generali / 2o magis in spali / ibi vnicuiq; 3a pars / gra primo q̃sideranda / 2o gra gratum facientis datur pp bonum eccl̃ie datur / sz ut cum dignum fructu bona / 3z gra gratis data datur pp aduentitatem eccl̃ie / et no illius cui datur / sicut dom prophetie / uel linguarum / et huiusmodi / que aliq; dantur non habentibus gratiam gratum facientem / ad utilitatem vo utilitatem primo requirit facultas loquendi / uel operandi / que fit p donum gre / ut patet p donum linguarum / ut aliquis fidem predicare omnibus gentibus dum̃modo habeat / et per donum miraculorum ad fidem q̃firmandam / et de similibus gratijs datis gratis / que aliquis dantur hominibus malis non ex quibus saluator fit vel multi fiant multi in illa die / domine nonne in nomine tuo prophetauimus / et in nomine tuo de rr / et tunc confitebor illis / quia nunquam noui vos discedite a me / operantes iniquitatem / 2o requirit cautum / ad ista dona facultatem loquendi uel operandi ad utilitatem eccl̃ie pertinentia / sciat aplus diuisiones gratiarum sunt / quia plures fides / ut infidelium / idem aut spus / quia p fidem ista que sunt in creatura diuina sunt in deo sunt quasi / 2o aut requiritur auditus / que fit p ministerium ut predicatio fiat / dicendum / et huiusmodi / et quantum ad hoc dicit diuisiones ministrationum / dub cui omnia sunt / 3o requiritur opus operantis / quantum ad hoc subdit / et diuisiones operationum / eodem cum officio ut a plano vel

huiusmodi vnus plus alio operatur / ut paulus dicit de seipso plus ad cor xv / amplius illis omnibus laborauit / et sibi quoad in vna gratia ut patet prophetia uel gra miraculorum vnus alio plus habundat / idem vo de effectibus / primae causae / ratio requirit huiusmodi effectu aliarum causarum / vnicuiq; hic quidem accidit ad dictorum distinctionem / magis in spali / et primo gratis / 2o ministrationum / ibi et quidem / prima in duas / qua primo ponit gratias distinctionem / 2o adiungit similitudinem / ibi sicut enim corpus / circa primum dicit vnicuiq; datur manifestatio / i. gra gratis data / q̃ quia spus sctus inanifestat ad utilitatem / sz eccl̃ie ut patet ex dictis / est illis quibus per spum / gra gratum dat primo q̃ ut possit persuadere aa et ad confirmationem fidei pertinet

distinctionem q̃sideranda / q̃ sicut dictum est gre gratis date datur ad utilitatem eccl̃ie / et potissime sit per doctrinam q̃ntum ad ea que sunt fidei / ad q̃ tria requiruntur / primum est cognitio diuinorum / vnde dicitur ad hebr xi fides est substantia sperandarum rerum argumentum non apparentium / et actus hic actus pertinet ad theologum / quo p q̃ non actus hic pertinet ad fidelem / et quod plus adhibens fidem dicit fides est cognitio rei inuisibilis / vnde actus pertinet ad theologum / secundum est cognitio exclusionum principalium oppositis principiis sequentium / et quantum ad hoc dicit primo sapie que est cognitio diuinorum / 2o articulis fidei sequentibus / vnde est cognitio effectuum / p quos mediantibus

qz dat hominibus vna q̃dam alia gra q̃ nullo hō hz nisi gratis data per fidē xpi

1 duplex ministerium et officia requiruntur ad dispensationem eccl̃ie / et clavis eccl̃ie nō fuit data sup 20 hic nota exp.

scdm eudem spm. ut si ex creatis ea q̃ sunt dei manifestare possit. huic enim hec tribuit. ꝺ hec pia fides defendit et roborat. Et qz sapiẽ et strã doctrinã sacre scripture. ꝺ apte signis me gratie hec data nõ pot scribi et strãe fides humoꝝ scribi. tñ. ꝑ pot ad hec. et hõ abys et fide prima Chor. valet et humoꝝ ea et pot sapiẽ et scẽ. predicta

aut doctrine salutis. sunt articuli fidei et ꝺ sunt ad hec scribunt. Alii fides data et cognita. et fides data nõ et vite fidei. et ẽ gra data. nõ ois habet fidem aut ꝑfectã fidem. et hõ pt deficere ea et fidei sunt

oz tãb manifestari. et quitum ad hoc ponitur. Germo scientie que est cognitio rerum humanarum quam visibilia dei per ea que facta sunt intellecta aspiciuntur. ad rõ pertinet sedm. q̃ est affirmatio doctrine catholice. sm. q̃ in his que sub sunt tra tionis vitã affirmatio est p̃ata ad priapia euidentibꝫ deducta. nisi his autez que sunt supra rationez diuine reuelata affirmatio est p̃ea que est diuine vtis propria. et hoc sit diuino. q̃ ad affirmationẽ fidei sit aptꝫ miraculosum. et hec fiunt sit ad salutem corpis. et quitum ad hec pertinet gra sanitatum. siue ordinet ad solã diuine ptatis magnitudinem. ut fiat solis vel alicui humano. et quitum ad hec pertinet operatio virtutum. Alios. qui ad confirmationẽ fidei manifestat aliqꝫ occultum. q̃ sac dei solius est ꝑpium. sicut sunt a tangentia futura. et q̃ ad hoc ponitur prophetia vel cognitio occulta. rõ q̃ dicit p̃ri xpo. vbi homo videt ea que p̃tent. deus aut intuetur cor. et quitum ad hec pertinet discretio spirituũ. q̃ est facultas promendi alios a que sunt doctrine catholice. duo requiruntur. sc. facultas idiomatis. ut promendi possit aliquez intelligi. et rõ hec dicit gra linguarum et cognitio sensus eoz. que ꝑtinent ad fidem. et rõ hec ponit interpretatio sermonum. sicut ꝺ aplus alicui quib datur. et p̃ea ad dictus fides ut ibi. hec aut operatio vnius alteri. per hec tollitur error gentilium qui diuersas gras attribuebant diuersis. ut sapiam nimeruc loquacem mercurio. rõ diuersis singulis per hec tollitur error eoz. qui docuit. demum hec cognitio rerum vniuersali tñ. et nõ in singulari prout vult per hec tollitur error attribuentium diuisitatez donorum

vbi determinat auctore spiritu sancto.

fato seu a stellacionibꝫ. nec humana merito. et no diuine voluntati. sit cause p̃ue. Sicut em hec manifestat p̃dicta p̃ similitudinez corpis in alio et diuina in q̃ prima ponit similitudo in generali. ꝺ applicatur magis in speciali. ibi. nam et corpus. similitudo aut assignat in hoc. q̃ multa membra faciunt vnum corpus nale. sic et fideles in xpo regenerati p̃ baptismum sancti sunt membra xpi. et faciunt sub capite xpo vnum corpus mysticum. dicit igr. sicut em corpus vnum est. et ista vnitas nõ est indiuisibilitatis. qualis est vnitas puncti. nec continuitatis. qualis est vnitas linee. sz est p̃fectionis. qua aliqꝫ vnum p̃fectum ex multis assimilatur. ut hic quinto methaꝝ. ita et xpus qui est caput nrm vnus est in p̃sona. et p̃ eius omnes fideles sibi vnicti p̃ fidez facunt vnum corpus in sacramento. sicut et vnum quodlibet sacramentale q̃ declarat quia dicens. etenim vnus spiritus. sz sed omnes nos vnum corpus sumus in baptismo. baptismus. qui baptismus est spiritualis regeneratio siue iudei siue gentiles. q̃ diuersitas ritus precedens baptismum. et diuersitas aduersus hanc vnitatem nõ impedit. diuersitas ritus precedens baptismum. et diuersitas aduersus hanc vnitatem nõ impedit. vnde dicat aug. in duo bona fuerunt et bona libertas equa laude apparuerunt et omnes vno spiritu potuerunt sacramentali fluenta et corpus hic ꝺ similitudinez magis applicat in speciali. et primo quitum ad corpus nale. secundo quitum ad ministerium. ibi. nec ut spiritus vero ꝺ. quia primo describit corpis integritatez. tãlis. secundo membrorum distinctionez. ibi. nõ pt. tertia primo dicit. quia et corpus nõ est. q̃ vnum membrum. quia currunt ad integritatez vnius corpis. quia et p̃fecti communibus organis deficientibꝫ diuersis

xvij

anime potencias vij ro dcata diatur
anima est actus corpis physici organici
idco sb si dixerit pcb q d no sequi
licet cm membra ad invicem distinguantur
ordinentur / quilibz eoz proficiat vnu corpi
vnitate p̄fectionis / ꝛc pt dici de singulis
membris / qd probat quia ex / ducendo
ad duplos inquenienb / pmo est / quia
tolleretur illud q est natu corpi / idco
dicat / si totum corpus oculus / vel auditus /
q d tolleretur / et eodem pt dica de singu
libz membris / quia sicut oculo est
necessb corpi ad dirigendum / ita ma
nib ad operandum / et pcb ad ambu
landum ꝛcis / idco / nec aut deposita
sunt membra / i sic disposita ea in
corpe / q vnu q̄q̄ desint toti corpori
oculus enim videt pro toto corpe / pcb
silr ambulat ꝛcis / et idco situantur
in vno corpe / q̄si / hic dicat ad rem
inquenienb / quia tolleretur integritas
corpis ad qua necessario requiritur duc
stabilitas membroz ut p̄dictum est / idco
dicat q si essent omnia vbi corpis sic or
ganicum p̄fectibile ab anima / q d
musicum / p̄ q / sb nec aut multa quoꝝ
membra ad invicem distincta vnu aut
corpus quilibz constituentia vnitate
p̄fectionis / ꝛco pt hic q̄r et silr nec
membroz ad invicem / et primo quitud
ad necessitatem / 2o quitum ad cultum 3o
ceteriorem / ibi et que putamus / 2o q̄t
ad mutuam solicitudinem / ibi si indigeat
ceta primo dicat / ꝛco pt oculo di / quia
sicut manus indiget ductum oculi
/ ita oculus protectionis manus ne le
datur / et tertio si sedetur ꝛcis / sed
multo magis que videntur membra
sicut oculus qui facile leditur necessario
sunt dicendo eni oculi e omnibus
aliis membris necessaria valde / et co
muni mutua necessitate / apet manifeste
omnia membra de integritate to
ius corpis esse / et que putamus
hic q̄r q patet ad invicem membra
quitum ad cultum 3o ulterioz / qui magis

ad hilarem vsum membroꝝ iguoꝝ / et hoc
est q dr et que putamus inquibusdam
ut pudenda / et partes digestionis
et egestionis deservientes / p quas
fetidum his honorem / et ea diligen
ciaus tegimus / honesta aut ura
nullius sic opimenti ut facies in
qua vigent omnes sensus / sic dei tepe
runt oculi / i sicut ordinat
quilla membra que videntur in ipso
nesta diligenaus tegimus 3o quasi
tui ne cui actor est deus illi non
sit satisfacta in ipso / i ut aparcat ma
nifeste / q omnia membra sunt de integ
ritate corpis universitate / 4z principium hic
quitum compat membra ad invicem /
quitum ad mutuam solicitudinem in
laborando vnu pro altero / et com
patiendo vnum alteri / idco dr si in
dispm membra sicut manus labo
rat pro pedibus alijs pribus in te
gumento / defensione et similibz / et si
quid patitur sicut pes q lesa pede
statim oculus aspicitur lesio / et ma
nus apponitur ad consolationem sanitatis / sue stat
vnum membroꝝ ad aliqua consola
tione aggaudent omnia membra
solatia / 5o his omnibz pz q p tinet
ad vnum corpus / vos aut esse hic
aptat similitudinem corpis mystici dicens
vos aut estis corpus
xpi p quem caritatis et fidei
ad invicem / et ad xpm et membra
de membro / i dependentia omnium
ab altero / et ad vnum ordinata / quia non
autem corpis oculi sunt prelati et
doctores / qui sunt alios dirigere /
auditus vo sunt corpis populi /
dotatus religiosi / qui sunt respirare
ecclesia cauticoꝝ / i modore vigetoꝝ
tuorum / primo / manus autem pote
tes laici / qui sunt defendere p protec
tionem eterni / et inferiorem ppli
pedes vo vulgares homines / sunt
sine laborantes sue labore / ut agri
cultura et hmoi totum corpus mi
stica sustentantes / et hoc sunt ignoꝝ

(i. Dñe dñe corpis ecclie mistici)

membra / ty sunt valde necia / videt
cum q̃ nullo statu predicto pt quem
cuiter stare nec alijs / p̃ q̃ debent
prouidere solatium de rebus p̃tis
quum vbilitate corpis misticis sua
officia exercentes / Et quoniam p̃
quia prosunt distinctis gr̃ie / hic quite
distinguunt ministraciones / et duplic
ity trib / prima primo ponit distinctio
/ de manifestat cum / ibi multis quibus / za
cta misteria ordinat hom assentiz
ibi / emulamini / prima ad hoc ny &
q̃ primo distinguunt ministraciones
principales / 2o inq̃ p̃bes / ibi opitu-
lationes / tyrocinia aut mysteria
sunt apta / ad quoz officia tria p̃
tinent / s̃z regimen populi doctrina /
et miracula quarum / pro affirmatiõ
doctrine / de hijs tribus dicitur / huc vs
quocatis aut vij debet illis vtuz
et platem supra omia domina / et
ut languores curaret / et misit eos
predicare regnum dei / ffy p̃tibus at
ordinati illud q̃ est supra / reser
uatur / supreme potentie q̃ hijs aut
hijs quibusdam / regimen vo popli
supra est in hijs tribus / prima ad
duo ordinatur adipm / Item regi-
men eccle p̃e est status aplia qui
est supior status eccle / et p̃ eum s̃
alij status per ordinem / et hoc est
q̃ dicat aplis / et quosdam quidez
i. disposuit ordinate / prin aplos q̃
quissimum est eccle regimen huc
xxvij ego dispono nobis sicut dispo
suit michi p̃ mei regni / 2o vbi ab
aciplentes adeo iuuamete reuela
tiones / 3o doctores qui reuelata
alijs explanant / de hijs duobus
inferioribus gradibus dicit act
xiij erant aut in eccla que erat
antiochie prophete et doctores
nec q̃ hoc est q̃ dr̃ xxj lex et
prophete usq̃ ad p̃o hoc enim dicit
de hijs primis antibus aduentu xpi
in terrenum / qui tunc cessant / nobis
cessant prophetia suu / et in dub Terz
quibus quibusdam / gra miraculoz que
sunt ex missa alijs q̃a aplis / et q̃ij
ad hoc dicitur / de nede vtutes q̃ fiunt
ad eos qui faciunt miracula ny cellis
xiij gratis curationu / q̃ntum ad eos
qui faciunt miracula in corpibus hu-
manis / opitulationes hic q̃ inter distinct
a alijs administrationes dictus opitulatoz
q̃ntum ad illos qui ferunt opem in
rebus prelatis / inqdi sunt decani et
archidiaconi gubernationes q̃ntum
ad parrochiales sacerdotes / q̃a lin-
guarum q̃ntum ad illos qui varijs
linguis loquebantur in primitiua ec
clesia ne p̃ defectum ordinatis impe
diretur eius doctrina / nec p̃ tractatus
simonie / q̃ntum ad illos / qui occultas
fimas explanabant / Quamquid hic q̃-
manifestat dictum distinctorum / p̃ hoc
q̃ dicunt no omnes administrationes
sunt equaliter / omnibus q̃ diuise diuis
sunt distincta officia distinctis me
bris corpis / oculis cum videt / pedi
ambulat / rebus / no enim omnibus omia
expedit / ideo dr̃ inquit ad aplos
q̃ d. no / et p̃ hoc / Emulamini hic q̃
ordinat affectum hom circa mimsteria
que licet sint bona et eccie necessaria
hijs no sunt sic appetenda / sicut caritas
et gra / que faciunt homiez dignum
vita eterna / no sic aut dicta ministria
ideo dicat aplis / emulamini i. desde-
rate charismata meliora i. meliora
spus sancti dona / et adhuc p̃ dicta
ministria excellentiorem no bis via
q̃ndi ad patriam celestem demo-
strat / scilicet sequenti capitulo xiij

Si linguis hom et p̃ q̃ / q̃a
aplis tractauit de gratijs
gratis datis / hic q̃ inter tra-
ctat de caritate / que est eadem cum
gra gratum faciente / nec in sequen-
ci annexa / et dum in trib q̃ primo
ostendit cuius excellentia re de
norum p̃ductorum / q̃ntum ad eius

excellentiam ñtatez / 2o qñtum ad
eius vtilitatem ibi / caritas placens
est / 3o qñtum ad eius stabilitatez / ibi
caritas magñm. oc̃dit / tria pm̃ oñdit
primo / q̃ sine caritate nõ valent dona
que ptinent ad locutionẽ / 2o q̃ nec
ea que ptinent ad cognitionẽ ibi / et
si habuero / 3o q̃ nec ea que ptinent
ad opationẽ ibi / et si distribuero et p
hec tria dona intelligit alia / diatigi
si linguis ãm hoim / p̃ dom linguas
rum / et angelor̃ / circa q̃ sciẽ / q̃ m
angelis est duplex cognitio / una qua
vident diuinaz essentiam / et de illa
vnus nõ docet alium / qua q̃libet
simul et cum vident / alia vero cog
nitio est m̃ eis de aliis / et hec e duplex
una de misteriis diuine prouidẽtie
de quibusdã / et de his superiores do-
cent inferiores / et loquuntur eis / et
nõ econtra / alia est de conceptibus pro
prijs / et sic econtra inferiores docent
superiores et loquuntur eis / sicut et
econtra / Considerandũ est / q̃ m̃ angelis
est aliquid naturaliter nostrum alijs / et
ideo cum illud natũ nostrum alicui
angelo proponitur seu ordinatur
ad manifestandũ alteri cui illud est
sibi occultum / tunc est locutio angeli
lica / que quidẽ ordinata dependet
ex voluntate angeli proponẽtis nec
ordinantis / 2o p̃t loqui vni et nõ
alteri / p̃tab igñ hoc faciendi de an
geli lingua / p hec igitur patet q̃
donum locutionis q̃libet / nõ valet sine caritate / 3o̲ factus
sum sicut eb sonãs aut cymbalum tinniẽs / quibus
sit dissertus / nõ m̃ est vtilis / sicut at
tribus vtilit p animaz / qua caret
eb et cymbalum / sic dat̃ spãliter
vtilit p caritatem / p̃ q̃ omnia bo
nũ quod̃ que est sine caritate nõ
tua est / eb aut̃ dicit̃ q̃ e planum
ex vna passione reddit simpliciter
sonum / ideo p̃t ex q̃m veritatez
simul amicitiã cymbalum at ex
q̃ est q̃dam ex vna percussione mul
tiplicat sonum / 3o p̃t ex q̃ ve
ritatem multiplicater annũciat / ad
ducendo plures similitudines et
eligendo simplices q̃clusiones / et
huiusmodi / Et si habuero hic q̃rit
oñdit idem de donis ptinentibus
ad cognitionem / dicens / Et si habuero
prophetiam p̃ q̃ occulta dñi nõ
teneantur / sã petri 1 / nõ voluntate
humana allata est aliquando
prophetia / sed spũ sancto inspirati locuti
sunt sancti dei homines / et nouerim
misteria omnia / et diuitias oculta
que ptinent ad sapiam / sup̃ 2o ait
loquimur dei sapiam in misterio
que abscondita est / et omnez scias
me q̃ntũ datum / ut aptius q̃ntũ
me humanitus aquisitum / ut phi
et si habuero omnem fidem / i p̃fectam
fidem ita ut montes // oc̃ transferam
aliqui / q̃ milli sancti habuit fidez per
fectam / qua nõ legitur aliquibus cor
montes transtulisse / sz hoc nõ vz / q̃
manifestatis sanctis p̃ miracula datur
ad vtilitatem eccl̃ie / et p̃ hec sancti
miracula faciebant / put vtilitati
eccl̃ie q̃ petebat / et si q̃ peterent fie
ret / montes transtulissent / quia
maiora fecerunt / mortuos suscita
ndo / cecos illuminando / et huiusmodi que
fieri nõ put nisi vtute diuina / tñ
placuit vob monstrare / vtute demonis
posset fieri si dimittent̃ p̃ vtuti
caritatem aut nõ / qñtum ad esse // habuero. mchil su
gre / Faciendum est / q̃ a plus hic
loquitur de sapia et scia / prout
sunt gre gratis date / qua fieri put
sine caritate / sicut prophetia et
fides / nõ aut̃ put sapia et scia
q̃ntumcunq̃ / nisi exp̃ta caritati
annexa / Et si distribuero hic qñtz

p. d. vos desi-
derãs habe
domi linguarum
hic nõ valet
me caritate /
p me ea m̃
ipsi valent
alia bona
hic q̃ q.
caritas est
nisi domus
ferenda / q
ta nota di
p̃m bonũ
hic ea e nõ
tũ / Et hic
e singula do
na a spũ sc̃o
nera. Dona
ri nõ ptinent
d locutionẽ / nõ
d cognitionẽ /
nõ ad opationẽ /
non nisi et
uiuorũ sine
caritate / sine
pã ea nõ re
dunt sanctos
sublimiores / nec
intelligere
profundas / nec
operari bene
ctas / nõ dicit
si linguis ho
minum loqr̃
ram. i. angeli
cum hic pau
ter. et non
habeã caritã
tem fides su-
ue ea q̃ a
lijs / sufficiãt
sibi mutile
at se destru
ctui. aut cu
bulu tinniens
alios delectando / quod
descripsi con
sumendus / et
go p̃ duratiz
tol. q caritez
si alios instruat quo ad affectũ /
si alios mulceat quo ad affectũ / tñ scripsi destruat
qua ad caritatẽ defectu /

audit idem de bonis ptinentibz ad
aptam dicens et si distribuero i
pluribus dimisero / quia pietas ad
pluria se extendit omib ꝙ hec tm
ꝙ secta pietas dicit ꝙ si vnus pe-
fectus esse vade et vende omia
que hꝫ et da paupibus / inter
alter opa vtutum ꝙ sunt ad ꝙ
dinu pro principali pontopa
pietatis / quia sicut dr̄ ꝙ ad ultimu
pietas ad omia vtutis est ꝙ
unsom hꝫ vite que nic est
et future / et si tradidero corpꝰ
meum inter cet omia que su-
stinet homo ꝙ deum / martiriu
e potissimu maxime ꝙ quib
se offert voluntarie / ꝙ dicit ꝙ
ꝙmittur cum dr̄ / si tradidero esse
trendo me voluntarie ꝙ xpm
ita ut ardeam ꝙ e martiriu grꝫ
acerbissimu caritatem aut nō
habuero ad salutem vite beate /
qua caritas exigit opera ad
finem vltimu ꝙ ꝙ ipa sublata
deficiunt ab illo fine / caritas
patiens est hic quer̄ audit emi
cientia caritatis qūtum adutti
tatem / qua ꝓpam impleuntur
omia vtutis opera / et primo hic
ostenditur ꝙ duobz actibz vir
tutis gnalibz omn dr̄ caritas pa-
omib eni actu vtutis q̄sistit in
hoc / ꝙ aliqua bene sustinet
mala ꝙ illata / nec ꝙ hic ꝙ bene
opatur / et qūtum ad primu dicit
caritas patiens est / qūtum ad
ꝙ dr̄ caritas benigna est i. fa
cit patientem ꝙ malis tollerare
et benignum ꝙ bonis opandis
benignitas enī dicitur q. bona
ingnitas / ꝙ sit q̄ ꝙ egre cari
tatis amng homib sic liqueſat
ꝙ bona hita nō sibi soli retinet
/ sed ad alios extendit / nō emula
hic quer̄ explicat magis ꝙ
spāli opa vtutum / que p caritatem
efficiuntur / et dicit ꝙ ꝙ / qr̄ primo
ostendit quar caritas facit vitare malu
/ et quar facit agere bonum / ibi gd
gaudet / circa ꝙ sciendu / ꝙ homo
nō agit malum ꝗa delectat / sic ꝙ
ei nocet / sed sibi et proximo bene
nocet / primo ergo ostendit / ꝙ caritas
facit vitare malum ꝗa proximo /
et hoc malum nec est in affectu / vz
qui quib dolet de bonis proximi
et de malis eius gaudet / ꝙ sit ꝙ
invidia / quia removet caritas
quia ōpatur ei dilectē / nō dicit / no
emulatur / i. nō invidet / hoc et enim vr nō fat
emulari plerūq; bonis que quidē hoz nn
ꝙ hoc vsu emulor usurpatur amat
invidet ac imitatur / vel malum
contra proximum est ꝙ effectu / vt
dictum de caritate / nō agit ꝓpam q̄ꝓ
i. precise / nō inflatur hic quo audit
quabiter caritas facit vitare ma
lum hominis ꝙ scipm / primo / qr̄ re
movet inordinatum cupidē que
est principium omiū malorū / dicit
nō inflatur / qua caritas excludit
timorem superbie / inflatu enī hoc
magnitudinem appetens ꝑ nō conter /
sic superbus vult ꝑ magnus esse
hīs nō sit cū veritatem / et quia am
bitio est filia superbie / nō q̄r̄ dicit
de caritate nō est ambitiosa / i.
facit ambitionis vitare / quo q̄r̄ remo
vet ꝙ ordinatum cupiditatis / et
qūtum ad hoc dr̄ nō quārit que sua
sunt / repetendo ea cum scandalo
quo / qua removet ꝙ ordinatum ira
cundie / et qūtum ad hoc dr̄ nō irri-
tatur / i. nō provocatur ad ira
cundiam / hoc removet elatio
inordinatum que est mete / nō
dr̄ nō cogitat malū / i. nō ꝓmittit hoc
cogitare / qualiter ꝓximo fiat malū
ꝙ opē / nō gaudet sup / i. non
ꝓmittit petere de eo / nec
certa malicia / que fiunt de malo

Tabos pau-
pum omēb
facultates
meas.

ꝓ ut b. Laur̄

‖ michil ꝙ
prodest

i. fac hoc
nob pati-
ent sustine
mur las.

gaudere p̄ii ꝙ letent cum male
fecerint &c / de quibus caritas ma
gis fleat lugere / Congaudet hic qr
ot qua caritas fleat opari bonū
et p̄mo quo ad p̄ximū / cum dr &
gaudet aut veritati sc̄a p̄ximi / q
triplex est sc̄a vitas / vte / doctrine / et
iustie / omia sufferet vsq; in finē / ꝙ
proximi caritatē sup̄ exspectando
&c fleat opari bonū / sca dei / ꝙ
sit p̄ virtutes theologicas / &c omnia
credit que sunt diuinitus tradita / a
quo no pōt tradi fla / cum sit p̄ma
trā vitatis / credere &c omia que
tradunt̄ · absq; omne lentat̄ est
cum p̄ii xpi / innocuus credit omni
bus / p̄ in hoc hō / stolidus credit om
ibus / idem innocentia accipi ꝑ defectu
sensus / omia spat diuinitus p̄missa
et ne spes frangat̄ p̄ter dilatōnē
&c omia sustinet / p longanimitatē
patienter exspectando promissa
Caritas hic qr · et excellentiam
caritatis rei alioꝝ donoꝝ finem
ad p̄manendum / et dñi in dnabus
q̄a p̄mo ponit hanc p̄manere
&c reprobat cum / ubi dr p̄te / cessabit
dicit caritas nūq̄ excidit / q̄dā igno
rāt male intelligentes dixerunt / q̄ ca
ritas sem̄ hēta nō pt amitti / q̄
est fes / q̄a dr apōl &c caritatē
tuam p̄ma reliquisti / nō sic intē
dens apl̄s caritas nūq̄ excidit / i
hac caritatem nō peccat / nec ali
tum a deo / et hic mō intē illud
pal̄ iij omib; qui ex deo nati
est nō peccat / sc̄a mansionem natus
uel vtens grā in hac natiuitate
data / item dicta sua illoꝝ nō ꝯ
uenit intentionem apl̄i / q̄a nō lo
qui hic de cessatione spūalium
donoꝝ p̄ mortale peccm / sc̄i de cessa
tione donorum p̄ incrementū ad hoc
ut unum p̄ gratiam super veniente
et hic mō caritas nō excidit q̄a

sicut est in via sic p̄manebit in pa
tria cum aug⁹ / sine p̄phetie cessa
bunt / prophetia cum est ex p̄te fiet / probat q̄ alia dona exinde &c evacuabit.
statim aut p̄te finem no exspectabit
si est ibi finale aplementum om̄i
ex p̄phetia nō hō ibi locum / item
prophetia ē cognitio enigmatica / que
cessat in p̄ria v̄ ē clara cognitio
sine linguis cessabunt q̄ nō est intel
ligendi de corporalibus linguis / q̄a
q̄a sancti resurgent in integrite
corpis similiter hic cessatio nō est
intelligenda quantum ad vsum lin=
guarum / q̄a erit ibi laus vocal
um q̄ dicat gr̄s super illud p̄b̄r ex vo
cibus hominum in gutture corr / sc̄i intel
ligendum est de diuersis linguarum
quo aliqm in p̄nti ecclia linguis
variis loquebantur · act⁹ 2o / q̄ aut
tale donum tunc cessabit in patria / q̄a &
q̄dammodo linguarum multitudo / q̄ nō
erit vtendum loquendi variis linguis
in p̄nti · ecclia populus vnus et vnū labium
omnibus / et multo magis videtur · sic
fore in vltimo statu q̄ omia omnibus
omnia / sine fide / sc̄i fides hic acquisita destruat
nō in quo ad species intelligibiles / nec
quo ad habitum / sc̄i quo ad actum nō
determinatum qui est p̄ conversionem ad fan
tasmata / tali vo q̄ditione nō indi
get anima separata / Coguate hic qr
probat ꝙ positum / 2o q̄ concludit inten
tum / ubi nūc autem / cessa primū facit
talem rem / adueniente p̄fectione
tollitur imperfecta ei opposita / statim
aut gr̄a p̄fectissimo est / 2o ipso adue
niente tollimur dona gratia im
perfectum / nec sum / nec finitum ad illud
q̄ imperfectum est / prima enim sunt
humor / p̄ter caritatem / que id est
cum gr̄a gratum faciente / volūt
cum in patria amplectam / 2o in gr̄a
tollimur omia alia sumpr / nec
ex quid in ista ratione sic procedit
q̄a primo ponit maiorem / 2o maiorem

tum sua declaco ibi cum at ve
nerit so minꝰ p3 ubi videmus
autez nunc sta pmu dicat qꝫ pfecte
eum cognoscamꝰ i imperfecta e sa
mra que hr in via et maxime ia
que est de deo ad qꝫ se hz intellectꝰ
ir sicut oculus nocue ad lucem
solis so nictha et qꝫ pfecte propheta
i imperfecta est cognitio prophetica
ad qꝫ est euigilandum et per ista
duo dona intelligunt alia imperfecta
excludenda Cum autem ponit
maiorem dicens Cum aut venit
qd pfectum e i statꝫ glie qui est pfectissimꝰ eua
cuabitur i imperfectum p declarat
qd exprte e psimile de statu pueri imperfecto
qui cessat adveniente statu viri
pfecto d cum essem parvulus lo-
quebar ut parvulus sapiebam
ut parvulus a probando aliqua
q magis essent reprobanda et
similiter reprobando aliqua que
magis essent aprobanda cogitabam
ut parvulus sꝫ vana et inutilia.
qn Cum autem facta sum vir evacua
Ista qn veniens ad futurꝫ vi tam q e pfecta evacuabit ea q sunt hic imperfecta
ui que erant parvuli sꝫ pdicta
et assimilia pfectum viri non
q veniens Videmus nunc hic pot
imꝰ probacoem sꝫ q alia dona
a caritate sunt imperfecta dicit vi
demus nunc p speculum ysice enim
cognoscitur triplicater Uno p sui
praesentiam in sensu sic lux videtur
que recipitur in oculo ꝑ sui diaphā
neitatem Alio no p sui presen
tiam ꝑ speciem in sensu receptam sic
immutat a sensibili Diuatem sicut
videtur color so p speciem no diu
tem immutat a sensibili in sensu
sꝫ in alio sicut videtur aliquid
in speculo Qsilr dicendo de deo
hr triplex cognitio in alib Uno no
pessentiam suam que soli deo ꝓ
venit Alio p similitudinem a deo
immutat diuatem in cognoscente
et hoc cognitio qua unit angelo ang
essentia est quedam dei similitudo
p qua nia cognoscit deum so cog
noscitur a nobis quasi in speculo sic =
quidam p creaturas a nobis cognitus
sicut per speculum quidam deus in dei
cognitionem Quoniam cum creaturis
et bonitate veniunt in cognitionem
pie et bonitatis dnice ideo dicit
videmus nunc sꝫ deum p speculum
et in enigmate quia hec similitudo
creaturis ad deum obscura est
et valde imperfecta et p quam nra
cognitio de deo in via Tunc autem
i in patria facie ad faciem et clare
et inde videbimus dominam essentiam
nunc cognoscit deum occulte i obscure
et in pfecte tunc autem sicut cognitus sum
adeo sicut cum cognoscit es-
sentiam suam ita tunc cognoscet
sua hz ab illo sicut non oportet equa
litatem cognitionis sꝫ similitudinem
tis cognitionis Si autem ad dictus ar
guatur q caritas sicut et alia do
na evacuabit quod nunc est imperfectum
dicit q no dz quia imperfectum queat
abeu pse evacuatum adveniente pfecto e
pfectum Si aut sit pactus manz hic
simul imperfectum est de ratione pue
rilis no autem de ratione humanita
tis et ideo adveniente statu vi
rili cessat puerilia no aut humana
nitas cui pactus competit im
perfectionis quia est in puero imperfectio
autez pse restituat suam nostris
et propheticis ut predictum est
propter q evacuatur Caritati no
q petit imperfectio pactus sꝫ ꝑ in
perfectionis cognitionis admiscet ca
ritati cui competit pse in deum
tendere sꝫ q nunc imperfecte tendit
hoc est pactus propter cognitio
imperfectam ut dictum est propter
q manet adveniente cognitione
perfecta Nunc autem hec quin
q excludit q exclusionem principaliter
intentam sꝫ q caritas q tollit

omia alia dona/ dicens/ Manentez
i fide vite manent fides spes et cari
tas/ tria hec· i ysta duo/ scz fidem
et per spem intelligim⁹ omia alia
dona/ de quib⁹ no fiat oppressse men
tio/ que sunt euacuanda in patria
maior aut horum est caritas/ fide
em et spes sunt ꝓ tempꝰ euacuandis cete
ris donis euacuandis/ quia sunt
virtutes theologice/ que dantur nob
ad quim gendum nos deo alia vero
dona sunt quedam dispositiones no
bis date/ ut reddamur bene mobiles
a spu sco/ 2o ordinant⁹ ad virtutes theo
logicas/ tanqꝫ ad fines/ et ꝓ hoc
sequitur/ ij ꝓ quo caritas est ma
ior fide et spe/ ij sit ꝯ maiorabus
ceteris donis/ quia q̄ est maius ma
iore est maius simpr̄e/ cum xviij
Scientiam caritatem Hymnus
aplus estimat gratis gra
tis datarum/ quidam/ hic gr
cta cas ponit quidam q̄dam/ quib⁹
q̄ph̄ca sit eminentior dono lin
guar⁹/ ad euidenciam dicendor⁹ con
siderandum/ ij ad ph̄ciam requir⁹
intellectuale lumen/ ad intelligend
visionib⁹ significatum/ pharao em qui
vidit spicas grossas/ et balthasar
manū scribentem dan v/ ille dor
mientib⁹/ iste vigilantib⁹/ no sunt ph̄e
tice loquendo/ quia no habent intel
lectum visionis/ sicut ioseph et danel
qui intellexerunt/ veri ph̄e sunt/ sic
igitur actus hic ph̄etare visiones
sibi vel aliis factas p lumen in
tellectuale sibi datum ꝓponere
vel dare/ et intellectus opus est in
sone/ Sciendum est/ ij in paucis
scripturis paucis creant/ quod inuitat
predicare/ ꝓpter ij deus tunc dedit
donum linguarum/ multis de illis/
ut sine impedimento ꝓcedere pos
set officium predicationis/ tam multi
vo tanqꝫ curiosi/ magis volebant
hoc donum/ quia ph̄etare/ 2o loquelin
guam/ hic actus pro locutione no
intellecta p se te/ nec no ꝓpla
nata/ sicut grammatica prima
pt loquela prophetas in latino/
no tm ꝓponere/ et cum hunc in
tellectum aplus profert pro
phetare/ loquela linguis/ et dun⁹
in d· quia primo hanc enumera
ndit/ 2o quia sit utendum vtq;
dono diat/ ibi quod go (sim) endt
dupr/ primo racionibus sumptis
ex parte fidelium/ 2o ratione sumpta
ex parte infidelium/ ibi sicut
prima in d· quia primo ponit pro
positum quod absumus linguarum
in predicando/ 2o in orando/ ibi
nam si orem/ prima in d· quia po
nit propositum p rem/ 2o p
locan ibi nunc aut/ cta pn⁹ q̄liter
at se ad precedenta dicens se
ipsum caritatem/ eo q̄ dixerit
eam preferre ceteris donis ca⁹
precedenti/ ideo quibus quasi con
cludendo dicat/ ij preteris dz ca
ritatem sequi/ unde et ꝓ hoc
no sunt alia dona q̄tumcumqꝫ
ideo subdit emulamini spiritum
desiderate seu amate alia dona
ut donum prophetie/ et lingua etc
magis autem scz desiderate ut
prophetis quia prophetia pre
fellit donum linguarum/ q̄ quia et
duplex ratio prima pars/ cum dr
q̄ n⁹ loquit⁹ diuersa idiomata
no hominibus loquit⁹ i· ad utilitatem
hom⁹/ sicut cum dictum est sup⁹/
p loquela lingua sine lingua
inte⁹ locutio no intellecta/ sic
cum aliquis sine scripturis
canonicis no tm intelligit/ nec
no explanate/ sicut cum sine
intelligit tm ista vox/ no tm
p certe locutionis ordinem/ quam ne
sciret ꝓponere/ imo ad intelli
gendum indiget doctore/ et no
donum linguarum/ no sufficiebat

Dictum est ij tractus de alia dona qe cellit. Si ꝓcuta ℣. Scrutinium caritatem. totis viribus. ℟. dulce et salubre vinculum

ad exortandum sine p̄dicando ꝙ tm̄
ad orandum / ro q̄ deo / cum quo lo-
homo m̄ orone / nemo aut̄ audit
t intelligit p̄ tem locutem ſpūs
nullus latentem / ſpūs aut loquit̄ mſta
t ſensus latentes / p̄ dom̄ p̄hcae
reuelando / et ideo tle donum ſe-
dificato eccle / ro nam qui p̄phetat
t ſibi nel alijs reuelata reſerat
et exp̄lanat / hominꝫ loquit̄ur
t ad vtilitatem hom̄ ad edifica
tem m̄cipiendum et ad exhorta
tem p̄ficiendum / et ad placen
lugendum / ex p̄dictis forma
talis ratio / nihil d̄ ꝙ est ad honorem
dei / tm̄ et no ad edificationem eccle
no est manub / ideo ꝙ est ad vtil
ꝙ ſ̄ dom̄ lingua est ad hono
tem dei p̄phetia vd ad honor
ꝙ dom̄ vo et edificationem proxim̄ ſiue p̄
dictis p̄ i tm̄ loquit̄ur hic po
ra ratio / que talis melius e illud
quo aliquis p̄ficiat ſibi et alijs
ingi est p̄phetia / qm illud quo
p̄ficiat ſibi tm̄ ſtat est donum
lingue / ſed tm̄ actus primus ſ̄ꝫ ꝙ
hic no p̄t alios instruere / et hoc
est ꝙ dicitur / qui loquit̄ur lingua ſe-
ipm edificat ſibi p̄ficiendo ſcripturis tractib⁹
orando / nel studendo / qui autem
p̄phetat / ſcripturis reſerando
et exp̄lanando ſcriptis / nel verbis
ecclie / edificat
t ꝙgregatis fidelium / et
ne alicui ab̄ dictis cadat / non
ce autem dicimus de dono lingue
ideo hoc remouet dicendo volo autē
deſidero omnes nos linguis tacē
aliquid dominum bonum / magis aut
ſ̄ volumus p̄phetare / qm melius est / ro nam maior est qui
p̄phetat / ꝙ ſi tm̄ vtrumq; dom̄
e ſe habuit / ro nisi forte inter
pretetur / ſcripturis exp̄lanando /
ut ecclia edificatꝫ accipiat / ꝙ p̄tinet ad p̄hciam / ꝛc tales ſ̄ꝫ vtr
ꝙ ſ̄ꝫ dom̄ lingue / et dom̄ pro

phetae / ꝙ est melius / qm̄ hec alie
tm̄ / ceteris paribus / nunc autē hec
quidē ꝙ positum p̄ ꝙa / et p̄mo
p̄ dom̄ ſui ipſius / dicendo / nunc autē
fiebat / vtendo tm̄ dono linguarū / si venero
ad habeo quid prodero vobis / tm̄ ad vos li-
vobis / exp̄lanando dicta mea / q̄ guis loqns
nichil / hoc autem exp̄lanari p̄t
esse / p̄mo ex tm̄ diuina hominꝫ ocul
ta / que tm̄ ſcē nōe est / nichil exp̄dit
et quidem ad hoc dicit aut in reue
latione / ro ex tm̄ humana quoꝝ ex
quidā ad ſalutem est vtilis nichil
reſſauit / et quidem adhoc subdit aut
in ſcia que ſpēs accipiendo est deter
minus / ro ex tm̄ futura q̄dgenda / et
quidem ad hoc dicit aut in p̄phetia / q̄ ē ſcientia p̄ tm̄
reuelata
quarto ex tm̄ morali / et quidem ad
hoc subdit / aut in doctrina / dicunt q̄ ſ̄ꝫ aīa
hic ponitur / qm̄ cum in rebus inanimatis
ſ̄ꝫ in instrumentis musicis / que ſi ſo
num q̄ſdam emittunt / nescit quid
tamen / ſ̄ requiritur determinatus ſon⁹
p̄ varium tractum instrumenti / et
hoc est ꝙ dicitur / tm̄ que sine ānā
sunt / hic actꝰ vocis ſilitic tm̄ / qm̄
proprie loquendo solum est in animatis /
vel dr ro de anima / vox est percussio
aeris respirati ab anima aduocā
tem / ex cetera cum imagine ſenſi
/ ex actꝰ hic vox pro ſono accepta patet
ipſe / ibi / etenim si p̄ tuba / nam aliud ſonꝫ
de tuba / que aliter sonat in pulsan
do ad ſeptum / aliter vocando ad co
ſilium / et aliter pronocando ad bel
lum / ut hic tm̄ d / ꝙ nullꝰ pre
parat ſe ad bellum / nisi sonat de
terminatus tuba ad hoc statuta / ꝛ ſibi
locuto linguarū tm̄ vt ad edifica
tionem / nisi ſensus cum exp̄lanatus
et p̄ hoc ipſe / ibi / ſta et vos per
linguas / ſ̄ꝫ no p̄ficiatis eccie / nisi
manifestum ſermonem t exp̄lana
tum modo predicto / ꝙ p̄tinet ad
p̄phetiam / ro / ceteris enim me-
ntis lacunam / t in vanum tam multa

sq̃ ydiomata ut puta gnã lingnarz/ et nichil sine nocte est. i. sine cognitõ vocãb ẽ tñe/ et sp̃o locutionib nichil est cognitum ad utilitatem eccl̃ie imo derisibile est/ sicut loqui alicui ydioma ignoranti/ ita/ si go nesciõ ydioma ytaliczi i. eius ẽm/ ero ei barbarus i. extraneus loquens/ sicut si aliquis secundas horas canonicas et nõ intelligens loquatur alteri sibi ignoranti/ sic et vos. s. estis similes barbaris/ q̃ debetis vitare/ et rõ sp̃z cum dr/ quia eulogoritis i. benedicatis donec spualium quilibet ut audiat/ nõ solum vos sed alia gens intellectu ad explanandum verbi gr̃a q̃ sp̃z/ ita qui loquit lingua sua domui linguarz oret ut interpretetur i. ut a deo sibi propheta detur. tanquam melius bonum. Quamsi oretur pq quia ad p̃eminendã prophetie dõi linguarz in predicatõ/ sic gr̃a ideo ut in oratõ/ et primo in oratõ secreta/ vel in publica/ ubi ceteri/ ita primo facit talem ratiõem/ oratio que reficiat intellectum et affectum nobis nata est reficere/ melior est illa que reficit tm affectum/ sed est mi propositio/ quia p donũ linguarz precise proferre potest ad oratõem in quolibet ydiomate/ sed nõ intellectum/ sicut tenet kayetanus dicit oratõem dominicam nichil aliquod tantum denotare/ et tunc affectus cum elevatur in deum/ et refectur cum affectu/ et nõ intellectu quia nõ intelligit/ quod dicit/ sed quod intelligit refectur affectus et intellectus intellectus igr̃ locutionibus qui pertinet ad predicandum melior est donũ linguarz/ tamen romanus ponit nominem dicens. Quamsi oretur lingua mea i. affectus mei/ mens autem eius/ sub eis importat quidam vim nõ tuam/ et ideo voluntas que est affectus intellectu vocatur hic sub/ quia monet alias animę potentias ad agendum/ nichil aut parum. i. intellectu mei/ sine fructu est/ quia nõ intelligit oratõis sensum/ ideo concludit quod go ẽ. si mihi faciendum orabo sp̃u orabo et mente i. affectu et intellectu/ psallam sp̃u/ psallere psalla et mente et orare tam in melodia/ ceteris hic ibi et in oratione publica/ et si plus intelligat oratõem/ seu benedictionem sacerdotis melius reducatur in deum/ et devocius respondet amen/ ideo et ceteris si videretis sq̃ tu sacerdos vel ẽpe sp̃u i. absq̃ hoc q̃ plus intelligat/ quod supplet q. d./ quod pro laicis idiote fiat plus sumpto et nõ intelligens/ q. d. nichil aut modicum/ quia nescit se conformare tibi gratias minister ecclie respondendo amen/ p̃sertim in primitiua eccl̃ia benedictiones/ et ceteris quia fiebat in vulgari/ sq̃ postquã multiplicatis sunt populis fidelibus/ et q̃ sciunt se conformare ministris eccl̃ie ut patet stando quia dr cum deposito capucio/ ad orandum cubitorium et in q̃libus/ sunt in latino in eccl̃ia latina/ et sufficiat/ q̃ clerus respondeat pro toto populo/ quo videmus cum fit hoc nõ quia velari/ Dom. aplus concludit intentum/ q̃ prophetia melior ẽ dono linguarz/ dicens gratias ago deo meo loquor/ hic cum est quidam bonum a deo michi datum/ et quia donum prophetie melius est/ ideo si in ecclia volo simplr magis quam. i. panam vba sensu meo. i. ut intelligam/ et ab alios intelligatur/ ut sit edes in structuram quia decem milia verborum lingua i. quia maximam copiam vocum/ sine hoc intellectu/ Faciendum autem/ q̃ aplus sparsim dicat se loqui velle quinquies vel/ quia p dictas certas dr a imitare quas/ sq̃ credenda/ agenda/ vitanda/ precepta/ et

ad fidẽ pertinẽtia · precepta ad bonitatẽ · pertinẽtia ad penã · ecclie

sperandu/quia predicato dz esse
de hijs que ptinet ad fidem/et sic
hr pmu/et de hijs que ptingent
ad mores/ꝛc hinc ut alia quaꝫ
sz vtutes et vicia/penaz/et glaz
et quia ista dnt pdicari cu brevi
tate sermonis/no dnt aplus quig
vā i pauca ecclīs mei/ꝙ quaz
ostendit aplus prophetaz pelle
domu lingnaz rationibus sumptis
ex parte fidelium/hic qm id ot
tatum sumpta ex parte infidelium
ita ex pmo ꝙ debet attendere
tormentoz/ducus solite pfec
tis sc̄is i ydolatriam bom et mali
pueri cum sequunt pelignut mg
bonum magnū/hoc autez dnt
aplus/ne peligant domu lingnaz
ꝙ est mg bonū dona prophetie/
ꝙ est magnū bonū si malicia pmu
tet i no cogitetis mala/sicut petru
li defecunt a cogitando talia/se
sibus autem perfecti i ut ea que
dictis sic intelligut p fidem ut possi
tis alios instruere/qđ ptinet ad
pphetiam/hijs lege hic quitez fiat
finem rōnis/que tlis est/qm alig
dno ad vnū finem ordinantur
ad quem vnus/ꝙ ad finem illud con
sequendum/domū aut lingnaz/
et domū pphetie ordinat ad quez
sionem infidelium/ad quā efficaciaꝫ
e domū pphetie/go ꝛc/morez autē
hmoi rationis ꝙ duplex/pmo auctē
dictus in lege cum septimus est/no aut
hic loq̄ stricte/sz pro quinq libris
moysi/ꝑ pro toto veteri testo/quia
ꝙ hic allegatur scribitur in epistola
2m̄ bistaciam lxxc/qm in alijs legit
sz mutatis/qđ fuit impletum act
2o qm indei ex gratia in vnū de
diuersis terris audierunt credentes
loquentes in omnibus lingnis/z ut
sic audiat lic cum tunc aliqui ad
me dicebant.

xpm fuit quesitū plures remanserē
obstinati illi ex questi magis fuit
p vim petri veteribus scripturis pro
phetarum q̄ ꝓpter ad prophetiam
quia p domum lingnaz ut pdictū
ꝛc pz/q̄ domū prophetie plus vz
ad quisionē infidelium quam domū
lingnarum/sicut lingue dicunt
vtilis/no fidelibus i pro fidelibus
qui iam credunt sz infidelibus ut
pdicatores eoꝝ posse intelligi ab
bonis lingnaz hominibus volentibus
converti ad fidem xpi/prophetie
aut no sc̄i i gentilibus qui non
hnt legem nec prophetas sz fide
libus i indeis in vnū deum credē
tibus/dctqm sunt alij apli q̄ xpi q̄
discipuli/et alij credentes prius fere
omib/p quorum predicationē quisi
sunt gentiles/ꝛc prophetia plus
valuit ad quisionē infidelium quā
domū lingnarū/sicut ad instructiō
fidelium plus vz scia/quia eloquentia
sz si go hic ꝛo declarat maiez sitio
dictis/si go enucleat causa omnibus/
uel preceptionis sacre/ut aliqua
hmoi/et omib lingnis loquentiū
sz fideles intrent autez ydiote i ig
norantes ydiomata/quid insanit
quia nos reputabit insanos/unde
et apli sic loquentes putati sunt
ebrii/act 2o/ꝛc in tali casu domū
lingnaz esset magis ad quisionē
fidelium/quā ad quisionē infidelium
/ꝛc cū finisset act 2o/misi petrus
p domū prophetie ostendisset eam
multiplicando dicta prophetaz/si
aut omib pphetie non simul/sz suc
sume/ex ponendo scripturis/uel
reuelationes sibi/uel aliis factas/
intret aut quis infidelis ut indicta
quinatur ab omnibus aliis illius suc
cessive pdicantibus/nisi unum audiat
vltimū gentilium irrationabilem
/ꝛc/diiudicatur ab ipso/et arguit
ur/occulta eius cordis manifesta
fiunt.

ꝛ sicut sunt

ꝛ vna missa ecclia i vnū

ꝛ none dicent

ꝛ xxvij

et alijs aliis locis pro hoc

ꝛ eius manifesta fiunt.

ꝯ pdicacõm et ꝯpositõm tangnt multa
ptinencia ad fidem et mores quoꝝ
auditu quibus ad cogitand mala ꝙ
cor de suo latencia / et ad penitendum
corde / et ad qstendum os / ꝑ ecclie
intelligi / nam ꝙ primitiua eccla ad ꝯ
uersionem infidelium sint plures fideles
diuinitꝰ concessum scarta cordium
cognoscere / quoꝝ reuelatione alicui
quitebantur addens / hoc / uita eorum
mea facem / i humilians se coram deo
ꝯ dicta pdicatõm / nec scarti reuela
tione adorabit deum qui sub aspm
ꝑ nuncians / i ore qstens qd deꝰ
in nobis sit / cor de eum attribuit ad
iustitiam / os autem fit cessio ad sa
lutem ad ꝯfitendum / hic qr et ꝙ
qualiter sit utend domꝰ pheteꝝ et
lingnarꝝ / et primo fiat hoc in ꝯtali
ꝯ magis in stali / ibi sunt lingua
ecca ꝑ dicit quod ꝯ frees sc̃z nobis
agendum est / sc̃z hic q sequit cum
q uentibus ad ecclam / unusquisq; ut̃m
psalmũ hꝫ / se / nil in alio de q gregacõm / cum
doctrinã hꝫ / bono domꝰ sibi datum ꝑ ꝙ ali
rebꝰ. ob tendere / qua ꝙ dant / suis
omnia dona / ꝙ diuisum ut dictum se
supra ꝙ ecclie / et ih intelligendꝫ
est de aliis sequentibꝰ / ꝑ ꝑ / uo
nitꝰ cautum ad laudand deum
/ doctrinam hꝫ / i gerum pdicandi ad
informacõm uoꝝ / lingua hꝫ / i do
mꝰ lingnarꝝ apocalipsim hꝫ / re
uelacõm int̃pretacõm / i utilem
ꝯplanandi obscura / qua ad
edificacõm fiant quib enim uti
gra sibi data ad edificacõm eccle
sc̃z / hic et ꝑ magis in stali
/ et primo quidem ad domꝰ pheteꝝ
/ ibi phete / ecca ꝑ dicit / q domo lin
gnarꝝ no est utendum a multis
ꝙ sufficat a paucis ꝑ occupacõm
tribꝰ / i o dr / sunt lingua quib lo sedm
duos / a' trees sc̃z homines ut multi / ad pla
/ cm q dicatur / de uno ꝑ ꝙ in ore

duoꝝ aut trium testiũ stat omne
uerbꝰ / et ꝑ / successiue unus ꝙ plures pꝰ
alium / uel ꝑ / i utrisq; ut pꝰ
una ꝑtem locacionis fiat cum
ꝯpositas / et pꝰ alias sibi / et hic
modꝰ sit ꝯpositas q̃ pdicatoꝝ
locutibꝰ ꝑ ut̃ ꝑtem ꝙ omnibus
ignote lingue / et ideo sꝫ / et unꝰ
ut̃pretetur / si aut no sint ut̃pres
sc̃z ille qui loqnt lingua tacat
in ecclia dum aliquis ut̃pretabꝰ
sibi aut loqnatur deo / orando
deum in secreto / in ecclia vo ser
uatur dicta qsuetudo de uno
loquente nam / ꝙ in missa ani reputat
domi lingnarꝝ ꝑ eplam et euꝫ /
et in duos aut̃ ꝑ natus testimo
nium / in matutinis vo / triplex
testimonium tuta / ꝑ triplicem
noctuꝝ / et antiquitꝰ dicitur
diuisum in tres vigilias noctis
/ pheteꝝ hic qr ondit / qualiꝫ sit
utendum domo pheteꝝ / et primo
ondi debitꝰ sub / no quibꝰ pro
hibitis / ibi multos / ecca ꝑm sm
/ q usus pheteꝝ hic acci ꝑ ꝑ ꝑ.
um ꝯ hortationibꝰ ad plebem
sacras scripturas ꝯponendo / in
primitiua vo eccla plures hebat
hoc donum / ꝑ q / ne fiat q susio
a plus ordinauit q ꝯtur a
duobus tribꝰ / uel tribus ad plus / et
successiue / et hic est q dr pheteꝝ
aut duo dicant scripturas ꝯ po // a' trees
nendo / no simul / sed successiue
et ecclen diudicet / i attente au
diant / ut sic possint discernere
que sunt melius dicta / et magis
necꝫa / q si alius / fuit re / i alicui // reuelatũ sedenti
de auditoribꝰ facta fuit trees
p spm scm de aliquo pro edifi
catõm / tunc ponendo ꝑ tacat
dando illi locum loquendi / et sꝫ
causa potestas eis omnes reuer
sub sancti timeꝝ p singulos
pheteꝝ unus ꝙ alium q̃ petenta
tempe / ut omnes discant qm audiut

et omnib⁹ op⁹ ad hoc aptiꝰ q̃ma
posset aliquis dicere/ no ē in ꝓtate
sit loqui/ tacere/ q̃ma loquit⁹ eo
spūsancti motu/ hoc renuncietur
dicentib⁹/ et sub prophetar⁹ subiecti
sunt/ i. hoc est/ in ꝓtate eorum/ dra
q̃ sam/ q̃ in prophetis duo sunt
ꝙ illuminato multa uentur ꝓphe
et hoc est in ꝓtate eius/ et sub pro
phetar⁹ no ꝑ ad est prophetis/ aliud
est illuminatoꝝ sibi facte pro
nuntiatio/ et hec pronuntiatio est
in ꝓtate prophete/ q̃ma ꝓ loqui et
tacere prout op⁹ decet honori diui
no/ et cetera/ et est ꝓposito/ q̃ma
si plures simul loquentur/ ecclesia
fusio/ et unus alterum impediret
/ eo quo scripsit. Non sic deus/ inq̃ deus
auctor no est/ i. deo dissi⁹ no est em
dissensiones de⁹/ sed pacis/ sicut
in/ q̃ in no ꝑ est in ꝓtate prophete
tacere/ imo alicui sub silentio no
uet ipm ad loquendū contra uolun
tatem suam/ sicut p̃ de balaam mu
xum et xum/ q̃ benedicere populo
isrl facere no poterat/ hec em cau
sa dei/ no est dant sit in posito ut
q̃ predictis mulieres autem hic ꝓ
bt/ q̃mlib⁹ ꝑsonis prophetandi sit auct⁹
sit prohibitio/ sc̃z mulieribus/ et pmo sciat
q̃ dictum est/ ꝑ aliquos proteruos
excludit/ ubi/ q̃ a uobis/ dra prin ꝺt/
mulieres in ecclesiis taceant/ sc̃z tessando
a doctrina/ no ꝙ aberroni sectarie/ et
sub⁹ro/ no em permittitur eis loqui
i. docere/ q̃ p̃tinet ad prelatos et su
piores/ et ideo repugnat sexui mu
liebri/ in q̃ deficiunt intelligentie
tu/ q̃ma mulier dz nar esse sub
iecta uiro/ no ꝑ si subiectas esse/ sicut
et lex dicit genesis 3o sub uir ꝓtate eius
prophetia in q̃ditum ad illuminatos
mentis/ no repugnat sexui mu
liebri/ q̃ma legim⁹ multe mulieres
ꝓphetasse/ et q̃ma no solum
reprobatus mulier abactu docendi
in ecclesia publice/ sed ꝙ ab actu que
rendi ibidem p modum disputationis
/ nor si quid autem uolunt ut addiscant
in ecclesia plenius informent/ et causa
dicti silentii tangitur/ cum dr turpe e
em mulieri/ i. no est decens sibi in
ecclesia loqui/ et p quam decens e eam
tacere in locis publicis/ ꝑ q̃ in mte
tantum est/ ne mulieres ꝓpter ꝙdam
audaciam/ eam a uobis hic ꝓ eccle
dit aliquos proteruiat/ et quesi de
gentilitate posset dici q̃ ordinatio apli
no esset bona/ eo q̃ apud gentiles in
templo uenerē et diane/ mulieres for
titan publice docebant/ q̃ repellit apl
dicens/ a uobis sc̃z gentilibus uim
dei/ prece q. d. no sic a iudeis/ quibus
date sunt scripture legis et phetarū
/ et ideo modus et ordo doctrine magis
est diuandus a iudeis in gentiles/ q̃ma eo
si quis autem uidetur ydiota esse a spāli
qui ꝓ roma iudicare/ ut dictum est
supra 2e cap⁹/ cognoscat que scribo
/ i. potius cognoscere/ q̃ma ordinatio
no solum⁹ procedit a me sed a deo
/ hic ultimo concludit conclusionem
intentam/ sc̃z q̃ dona spūs sancti sunt
a petenda/ et q̃ eis utendum est or
dinate/ et a ꝑsonis quas decet ut
not/ q̃ta sibi spūs sanctus inuidiant
/ franch⁹ melius bo
num q̃ma loqui linguis/ utz eo
supra dictis/ uim in/ q̃ma loqui lin
guis e additum homini/ not et no
lite prohibere linguis plures simul
loquendo/ q̃ma aut honeste i. pro
ut decet uiros et mulieres et in
ordinem ad uitandum confusionem
/ in uobis fiant dr tam uir
Notum uobis facio eu/ q̃ q̃ma
aplus tractauit de sacra mentis/
et de gra que confertur in eis/ hic
quer tractat de gla resurrectionis/
ad q̃ probā finat ordinauit/ et dicit
in d. q̃ma primo de resurrectione xpi
premittit tractatum/ eo prius est q̃ hoc
q̃ mor. resurrectio homis/ ubi sciat
quis/ q̃ma ad hoc in d. q̃r primo co
mendat doctrinā eius/ ex magnitu

sic tamen q̃ eccliis sit doceo

volo ut uiri hoc no ꝓphe tandi utant sc̃z mulieres uolo no loqui te sc̃z tacentes. Hinc uir dat diuersa ex quibus colligit quez mulier uiris et ad subiectas sunt/ et ita q̃ hoc genus mentis loquax est.

ꝓphete

uos

nr agent

uob sibo qui dm sunt

ut ignoret q̃ negligit uel male ignorat a deo

vv Ille stat dr q rectus e. t hr sola lex xpi fat: lex aut verbi no faciebat stare. ꝙ curiabat ad terena.

20 determinat vna q̃ons quid sit tenend̃ de resurrectõe xpi ubi traditi eis fca
pm̃ dicat Notum vobis facio i ad memoriam vobis reduco eũm q̃ p̃dicau
vobis i doctrinam eiusdẽ eũg̃ docte
tam 20 quatuor ꝺ̃t pma 20 eos p
dictoribus qui sunt apli excellen
tes viri et hoc taugit cum dr ab pre
dicatu sꝫ ego aplus et alij fideles ma
20 20 auditoribus qui suꝫ recepmt
doctrinam eiusdem p orbem q est
signum euidens virtutis dei doctrine
em q arguit ãgo pma si pua mi
racula est sic recepta quid certum
est eam esse vissimã et fidelissimam
eo q deꝰ no pt esse testis falsitatis
que testificatõ fit veris miraculis
quare vltio illi aut p fecti p̃dicauit
ubiq; dño cooperante et pmonstrãte firmantem. sequentibus signis Qui autem
dicatur q sine miraculis sint sic recepta
hoc reputandum est maximum mira
culum q tam ardua et in audita et
supra hm̃anam cõsuetudinem recepta
sunt tam subito no solum a simpli
cibus sꝫ etiã a sapientissimis et poten
tissimis viris Et si arguatur de lege
machometi fidei que a multis est rece
pta Ideꝰ q no est simile quia vi et
morte primo sibi multitudines rudes
subiugauit cui et legem dedit q̃ militer
declinãs et potentiam obsequentibus
ad que homines sunt prompti fides aut
catholica p xpm aplos predicata no
quidem est recepta sꝫ a pauperibus
cum predicatoribus ad paupertatem
et austeritatem et mundi contemptu
inducentibus Et ideo no fuisset recep
ta a sapientibus hm̃i mundi et po
tentibus sicut vbicumq; impletum
nisi hoc fuisset virtute signoꝝ Et hoc
recepto tanquam certum dicatur esse
acte pisti Paulos et alij sapientes hm̃i
ditunc cum sapia maxime vige
bat in grecia 20 concludatur per
hoc q elevat ad supra ubi in quo

et statuꝫ sꝫ tes sm̃ ordinem addeꝰ
ad p hoc q ipa sola ducat ad beati
tudinem i ubi p ad et saluam̃ adhor
tꝫ q ad beatitudinem p̃ducat deꝰ
reperimus vnũ est q tenea eo mo
quo ab aplis est p̃dicata sꝫ no
imitando p̃r rationibus hm̃anis
sꝫ auctõ dñe et miraculis ideo
sequit q tanq p̃dicatum vobis
q d p̃dicatio mea no processit ex
racõne hm̃ana sꝫ dña vnde q si
deꝰ no sit vacua homb oribus sue
quibus est mortua et p eius frustra
ideo nisi frustra credidistis Tradidi
enim huc quite credit q sit tenend̃
de resurrectõe et ponit quatuor
de xpo sꝫ eius mortem sepulturam
resurrectõem apparitionem que pertinent
ad articulos fidei incarnationis
xpi dicens Tradidi in primis i inter
pma credenda quia articuli fidei
sunt principia ex quibus alia
credenda deducuntur tanquam
conclusiones ex quib elicite q̃ et ego
accepi q d hec ante propria no
fecꝫ ante deꝰ et que sequitur illa
subdit quia xpus mortuus est
pro peccatis nr̃is pro sub vno sic sm̃ in
scriptis populi iuci p̃cussi eius
no subdit eius scripturas sꝫ ipse et
aliorum p̃phetarum spu sancto loqu
entium et mors ista propter quam
a deo sunt prordinata et sepultus
est ut veritas mortis eius pro
clamet et quia resurrexit tertia
die ista in tres dies accipendi sunt
p sm̃modo dicendi quia p̃ma et vltima
no fuerunt integri et quia visus
est sꝫ pe resurrectõe cephe i petro
luce vltimo de apparitionibus aut
factis mulieribus no facit hic aplus
mentionem quia nõ ducit ad propositum
ad confirmationem fidei de resurrectione
xpi et ideo illas tm̃ inducat que
facte sunt p homines magis autem
pe ea vi sꝫ aplis que apparuit

1 hec ia ex deitudine spei p tho actꝰ q est ipse de salutem t futuri aut t vitate rei.

Q Rege machometi

fuit facta p̄ dies octo sue resurrec
tionis thoma pnte / Joh xx / p̄ubi
autē aparuerat v aplis thoma
absente / ut hic ibidem / et dicit vi
qua nudis qui fuerat duodecim
iam mortuus erat / et matthias
no dum erat electus deinde visus
est plusquam "ccc fribus / et ista apparuit
sunt festa in galilea hic vbi
qua apparuit aplis / et similis alijs
quibus multi manent vnientes usq
adhuc hoc dicit ad maiorem astionis su
dicti / quod aut dr̄ morte corpali
que dicitur dormitio / que erat
in spe resurrectionis futura / dem
nisi sub est ratio / dicunt aliqui /
q̄ ista apparuit sint in die resurrec
tionis / venerunt cum ratio se no
uisse nisi cum pauca donec videret
xp̄m resurrexisse / et hi deinde no
minantur ordinez apparitionis alij
dicit / q̄ iacobus p̄ apparitionem p
dictas finit spalem apparuit / spa
lem deinde omnem et similitudinem
de ia tñ. nl hic et cua ad xp̄m / deinde aplis omnibus / et
in die astensionis actus vltimo
nissime aut omnium / p̄ astensionē
xp̄i in celum tanq̄ abortivo visus
est et in de qua visione dicit
est supra ix cap / vocat aut se
abortivum / qua abortivus dr̄ fetus
qua nascitur ante tpus debitum
vel qua cum violencia de vtero
matris extrahitur / vel qua non
producitur ad debitum quitatem
que tria de se sentit aplus / qua
alij renati sunt ante aduentum
spus sancti / ipe aut p̄ se tem alij ve
nerunt / ut actu ps̄ationis fidei actus
pstratus ai erat t tñ. t milit valz qz hēretes q̄dicit / q̄ inultus dr̄ vo visitat dictum sm̄ / quo qui no
tagi ad fidem / qa paulo coactus qūsup est / et sic
dicat aut / q̄ paulus plus p̄stat in fide q̄ coacte
confessus est / qm̄ multi qui sponte venerunt /
ix Item / qua no reputat se puenisse
ad p̄sectum alios / et hic colligi
tur / dicens ego sum minimus aplorum
et qua ex humilitate no e vocatus /
vo. ap. qm̄ ysē sit
si dr̄ aplus et iudaeus dei / q̄ alij no fuerunt / cum hi sint aplis minores alijs
licet ex gra dei facti sint valde ma
gnis / ro sbz / gra autem dei sum id q̄ sum
id q̄ me no fuit p̄secutor et blas
phemus / et gra eius in me vacua
tus opibus bonis sz habundancius illis omnibus
laborauit / nullus enim aliorum legitur
tot tribulationes pertulisse nec pro suo
victu sic propriis manibus labo
rasse / nec tot tribulationes in mari
et tra sustinuisse nisi ego aut sz solus ex vi
virtute propria / sz gra dei mecum
principaliter operante / qua se habet
liberum arbitrium sicut se ipsum
ad eum / no sbz / succedit ergo / sine
illi sc alij aplis sic p̄dicauimus spu
sancto p̄sente in nobis lapidente et
x in ze su resur rexit t vigil fuisse
no enim nos estis qui loquimur
sz spus patris vri qui loquitur
in nobis / et sic credidistis sc spu
sancto mittente nos monente ad credendum /
Joh vi nemo pt venire ad me nisi
pater qui misit me traxerit eum /
Sci autem xp̄us / hic queritur quare re
surrectionem xp̄i et finalem resur
rectionem futuram / et dñm nd ar
guit sicut positum / et declarat
claritatem resurgendi ubi sed
dicit / prima in d / qua primo p̄ ipsam
rectionem sumpta ex resurrectione
ro ex scripturis / ubi aliqua
cta primo fiant item rem si ex
resurgunt / ex et alij mortui re
surgent / si ex resurgunt / ex ergo
in hac ratione sic procedit / ar primo
ponit ad ductionalem / ro cum esse
vult / ubi / si aut / ro probat ad duc
nalem esse veram / ubi mut aut
cta primo dicit de / si aut ex nobis
predicabitur / hic accipitur / si pro
qua / q. d / qua hic predicatur a
me et ab alijs quo quidem aut
in vobis non est / no erit / q. d / ma
le dicunt / ar si pm e vm / tunc et
q resur a mor
qm̄ ex mortuis

182
61

ꝫm/ut pꝫa declarabitur/Si aut resur
rectio hic probat aũb/sc/q̃ xpus resur
rexit/dicens Si autẽ resurrectio nõ est
vñ erit ny futurꝰ nec̃ xpus resur-
rexit illa tmꝰ erit ny possibilis a pte/
/sc/ q̃ xpus resurrexit/q̃ ot ſtm ny
ducebꝫ ad duplex mꝫuenieb/ꝑm e/
q̃ pdicta applor est vana/2o dicit
Si aut xpus nõ re pdicta/ma q̃ e
mpgle/cum sit opibus dñe vtutis
q̃ firmata/cui mꝫuenieb e/ſ fides
vana/ſ cheꝛ est fla/ndo dr manib
est et fides vra q̃ est mpgle/ad
tractꝰ quia et ꝑm/ſ quiter cudit
quaꝫ ꝑmi mꝫuenientib/ꝙb hmoi
nimꝰ/ſ autem sc nos pdicatoꝛb
eiũ et falsi testes dei assendo/q̃ nõ
scat/quia asserimꝰ/q̃ resuſcitauit
xpus hominẽ/q̃ nõ est vꝛa/Si mor-
tui nõ resurgunt/ſ si mpgls est
resurrectio mortuoꝝ/quia hmana
nitas xpi e causa spei omnibꝫ
hominibꝫ/Soluꝫ probat quaꝫ, alioꝫ
mꝫuenientibꝫ dictꝫ q̃ si xpus nõ
resurrexit/fides vra/ſ sue effectꝫ
bonꝫ/et quia nulla ſtias purgat
a pctꝫ nõ/adhuc eiꝫ estis in pctis
vris a quibus nõ estis mundati q̃
fidem xpi/si xpus nõ resurrexit
/hc cõcludit vlteriꝰ dictꝫ ꝙ et
qui dorm/ſ mortui sunt in xpo/ſ in
fide xpi perierunt q̃ ty est mꝫuenie-
ntib/ꝙ q̃ sanctissime vixerũt/et oib
rationabiliter loqꝫ/dat opa talis
vite a deo remuneranda esse/et ma
xime debebat mꝫuenientib ee tem
pꝫibꝫ qui fidem catholicam susceperut
quiꝫ seqebat aplus/2o quia alioꝫ
posset dicere/q̃ hec remuneratio
fieret in ꝑti vita et nõ in alia
sicut dicebat amici iob ut ibidem
dicit dictum fuit/ꝙ cõcludit hec hec arꝫ
dictꝫ si in hac vita tm xpi[illegible]
sperantes ab eo remunerari miserabiliꝰ
ter omniũ/qui adhuc ꝑstimur
hominibꝫ hꝰ vite/nos aũt patimꝫ
mala/ſ ꝑmutua eiꝫ cautia fidelꝫ
sustinebant aduersa multa/ſ qꝛa
hoc posset argui de multis ꝑfis qui
volimptatꝫ et diuiciaꝫ hꝰ vite
q̃ tempꝫ erant/et cum hec resurrectio
mortuorum negabant/nec ꝙ dñi
miserabiliores esse alios omnibus
ſ meliores/ad q̃ dicendum/q̃ nõ
est simile de ꝑfis/et de ꝑpriamb/ſ-
ꝑfi hc fecerunt ꝑ ma bona
q̃ sequenda/ſc virtutes intellectuales
et morales/in quib q̃ ſistit cognitio
veritatis et q̃ctus pollitice hom
tatis/hec aut nõ pt de ꝑpriamb dici/
qui q̃ſtentur xpm resurrexisse a
mortuꝰ/q̃ ſtm est si resurrectio
esset mpgls/ſtias aũt malum
est intellectꝰ/sicut vitas est cuiꝫ
hominꝫ/Nunc autẽ hic aplus probat
dicendo/ꝙ supra positum esse ver
sc/q̃ si xpus resurrexit et mortui re
surgẽt/et dñs ny ꝙb ꝑtꝫ/quia ha
probat aplus ꝑmo/2o declarat ibiꝫ
ad unctum/ibi deus/tꝛa ꝑmo sciat
tem rõm/resurrectio xpi est sufficiẽs
causa effectiua nre resurrectionis/
posita aũt causa sufficiente ponitur
cuius effectꝰ de necitate si sit agens
de necitate nec/si aut sit causa agens
voluntarie sicut est ny ꝓpositꝰ/tunc
ponitur effectꝰ cum dispositionꝫ volun
tatis sue/et 2o resurrectio mortuorum
fiet ny sine numero/sicut xpus nqsitꝰ
deus/disposuit voluntate sua ab et
no et ꝙsequentꝰ nqsitum hominꝫ/
quia humanitatis xpi est unitꝰ
nitati diuinitatis q̃unctum/q̃ q̃
ꝑmo sicut ꝑ nostrum fiet resurrectio
mortuorum/et hec est q̃ dr/nunc at
xpus resurrexit a mortuis vtute
diuinitatis ꝑmitꝰ eam/i ꝑmq resur-
gens a mortuis/nec obstat/q̃ laza
rus et alii quidam alii ꝙb fuit a morte
resuſcitati/quia illa resurrectio fuit
ad tutam mortalem/ꝑ q̃ ꝓa sunt
mortui/ſ xpus ꝑmo resurrexit
ad tutam immortalem/ꝑ q̃ illa ꝓa
fuit vera resurrectio/quia fuit in
corpore immortali et glorioso/si aut
gra hec obiectio/q̃ dr ꝓt xxvm

q̄ passo xpo multa corpa sanctor̄ resurrexerunt. Dicit q̄ hec ibi per anticipationem dicitur, quia illa resurrectio fuit p̄ q̄ xpi resurrectio, sicut p̄z ibidem vbi subd̄. Et quia de omnibus p̄ q̄ resurrectio cuncta illud dicit q̄ est p̄m̄ q̄ aliquis generet est causa aliorum, sicut ignis qui est p̄mum calidum formaliter causat caliditatem in aliis, et ideo resurrectio xpi est causa resurrectionis aliorum, licet p̄t dici q̄ sit causa insufficiens rōne dei tatis quę est virtus infinita et illa est causa principalis resurrectionis humanitas autem instrumentalis quia quia (quę) q̄ p̄ hominem venit mors, et p̄ hominem venit mors: sicut enim mors inducta est p̄ hominem, ita per hominem venit resurrectio mortuorum. Per hominem enim mors, et per hominem resurrectio mortuorum. Sicut enim in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur. Sicut enim mors inducta est per hominem, ita

195
62

mortalem/ cum qua no pt mors stare/ et ad decla-
cõm predictor subdit/ quia
cum subiacet sub pena hec cum septimo est
de xpo pb viii ut ibidem declaratum
sunt/ p q3 oz illud implerim qsima
cum finali/ cum aut dicat omnia
subiecta sunt sub deo q d michil pote
rit p eo tunc exclusum esset a subie
ctione sub xpo homine pter eum
qui subiecit deo sub eum omnia ho
mor est deo pter eo tunc ipe filius
subiectus erit illi/ ut sit deus omnia in
omnibus i ut omnibus appareat/ q
omnib ptab et dignitab obstiterit
adeo in quo est eo ultime beatitudo
Illiaqum hic q3 resurrectoz probat
p sctoz vitam/ et dm in q d/ quia
primo ponit sua probacõm/ 2o quib
monitõm/ ibi nolite/ tm dm i oppo
nos quia dicunt aliqui oppositi
tes/ q tunc erant aliqui credentes
q baptismo receptus ab aliquo viuere
valet mortuo/ et faciebant se plenius
baptisari/ sel pro se/ et alias p eum
sub defunctis/ et in hoc ducit aptus
aliquis i si resurrectio mortuoz
no est/ quid facient q d michil pro
ficiet eis/ si qua no videtur proba
bile/ q aptus in sua probacõm pre
tendat 2o aliquoz exire/ qua no
esset probata simr/ si tm quo ad eos
errantes ducendo illos ad illud qd
hebant promittendum/ 2o aliter
opponi/ q d3 hic pro mortuis i q
pctis mortalibq que sunt opera
mortua/ pro quibq abluendis acti
baptismo/ qui in michil proficeret/ si
no esset resurrectio/ ad hoc enim rati
potuit ut a pctis mundati sit vita bta
dignus/ qui ducat ad aliud iudi
venienti/ sz q optiam quibq tunc
scribebat frustra sustinent ibi ab
hinc indi/ si no remuneratiõ in
alia vita/ 2o dr vt quid et nos
sz optiam periclitamur omni hõ
re pctis suis delendis/ vl p illis i q pctis mortificando
q d frustra vl p illis i animos ante defunctos/ alio dr
non fecit illoz q bat si fixa fide vivisset ut/ 3o h
pcta remittit i baptismo.

"Cũ aut subiecta fuerint illi oia

d baptizant p mortuis si eos mortui non resurgunt. vt qd baptizant p illis

tunc enim fierent ducentes ad tormenta
totidem mortes i pculis mortibus me
ipsum propter gloriam vestram i quam
gloriam in nobis apprehendi qua
hec in xpo i in certa spe p tribula
tionem xpi za ad thessalonicenses reporta
est michi forma iustitie vbi dus
ducat ad vitam in quemcumq/ sz q horas
erant sine sensu sicut bestie ad de
lectationem huius vite/ q esset ma
gni momenti dignitati nre humane
si no esset alia vita in qua pro
bonis et malis redderent pene
et premia/ et in hoc dicit si in
hominem i in terris qua disputat ho
a bestiis ad bestias pugnauit i adhuc
nimis resurrectionem negantibus/ et
p q3 sequitur bestiarum viuentibus quid
michi prodest q d michil/ si magis
videretur etiam cum eis ad voluptates huius vite ducendo/ manducemus
et bibamus i voluptuose viuamus
etiam i alio moriamur i totaliter
deficiamus/ sicut bestie/ non in pos
talum dr sepe 2o ymbre transiit
est nostrum/ tribus/ et sc/ venite go
et fruamur bonis que sunt/ 2o
lite hic q3 oppositus ponit iudas
monitoz quitum ad instructionem/ nolite seduci/ a negantibus resur
rectionem/ etiendo cum eis ad vite vo
luptates sine sensu corripuit i
bo/ et maxime que inducunt ho
mines ad putas vite delectabilia
ad que promittatem hic oppositum
cum na humana/ 2o ponit monitoz
quitum ad p fectos dicens euigilate
iuste i vos p fecti sine/ solliciti vite
petuy/ no solum in vobis/ sz eos
in alios qui sunt imperfecti dr
cum sz ignorantiam/ i ad ve
cundiam vestram/ ut p hoc sitis
magis solicita/ qua de secta inse
riorum redundat in secunda su
periorum/ sz dicit p q sum aptus

si mortui no resurgunt

ignorantiam

em dei ad dantes mihi de throno sapientes et no secretes credentes ad reuerencia vobis loquor.

ꝯ resurrectionẽ xpi et resurrectionẽ aliorum/ hic q̃r et qualitatẽ resurgentiũ/ circa q̃ q̃stionandum/ q̃ qui q̃dentes resurrectionẽ futuram/ dicebant eam fore ad q̃litẽ actus et vitam/ sicut quid phi dixerunt/ q̃ pg magnũ animal qui q̃tuctibi gruta ꝯ milia annoꝝ solatium/ plato resurgeret hiturꝰ casꝰ ꝯ labi quas hiut aliqñ athenis et ꝯ scholares alibi ubi ut iudei et stoici/ nisi in hoc q̃reminut/ q̃ dicunt/ resurrectionẽ fore ad vitam qualẽ delectabilibus eam utentem/ nõ in actus ꝺ̃o q̃similes/ quia tunc erit vita voluptabilis eis utens si impedimento/ ꝯ q̃ia dicenda/ monet aplus q̃m/ dns ꝑ ductiã de senicis de resurrectione quõ resurgent mortui/ hĩc dicebant illi q̃ reputabant eam impossibilem/ aut quali corpe vtente delicijs carnalibus sicut nunc/ aut p̃ualiũ uel suspicius hic q̃r solut utrũq; q̃m/ z̃ primo ꝙm/ ꝯ primam ubi erat ministrium/ soluit primo q̃m sciat in hoc/ q̃ resurget idem corpus quo ad substãm/ ꝑ debit qualitatẽ aliam/ et dnĩ in ꝺ̃o/ quia primo et ꝑm/ ꝯ que sit dicta qualitas/ ibi/ seminatur/ prima in ꝺ̃o/ ꝙa primo intentum declarat aplus dupl/ ꝯ p̃ q̃a/ ꝯ p̃ resurrectionẽ/ ibi/ si est corpus/ prima adhuc in ꝺ̃o/ quia primo inducit q̃a eadẽ specie/ ꝯ aliud ibi/ nõ omne carnis/ circa primum ponit q̃m de grano seminato/ ꝯ quo surgit aliud granum eadẽ specie nõ sit eadem/ quo ad ornatum/ qz primum est nudum/ cum palea aut aliud et p̃ nutrimentum pullulat p̃ crescendo de herba ad p̃fectũ/ et hoc est q̃ dicit/ insipiens/ quia licet sapiens sit/ q̃ aplus nõ intendit hic/ q̃ sit

simile in resurrectione quitum ad hoc q̃ fiat debite nec sicut dicta pullulatio ꝑ in hoc valet q̃m aplus/ quia si una pars idem spe reparet et sub altera q̃ntate/ multo ꝑ magis deus qui debitis unitate pt idem numero reparare quod ad speciem mutata qualitate/ ꝯ de grani pullulatione/ q̃ aut dat illi corpus/ ꝺ̃o hic cum q̃ videmus sagitta certe tendere ad signum/ quae tñ certo intellectu/ arguit/ q̃ ab aliquo intelligente dirigatur/ ita ꝺ̃o hoc q̃ videmus nãm tendere ad certum finem/ quae tñ nõ intelligit/ arguit/ q̃ dirigitur a deo cognoscente et omnia/ et illibus cum determinatam nãm speciem/ nõ omne hic q̃r declarat aplus q̃ ꝺ̃a dnĩ sermonis spes/ et p̃ comparando corpa terrestria ad invicem/ ꝺ̃o celestia ibi/ alia claritas/ circa primum dicit nõ omne caro/ quia sunt diversa species/ unius de carne hominis/ pecoris et avis/ et tñ eadem nãa quae est sub forma pecoris/ vel avis sit p̃ nutrimentum sub forma hominis/ et hoc est q̃ dicitur/ nõ omne caro/ et ꝺ̃o hoc q̃cludit/ q̃ hoc sit debite dictum/ nec multo magis virtute dei p̃t fieri/ q̃ eadem numero corpa morientium et resurgentium sint eadem q̃ntitate nec/ si alterius q̃litatis/ et corpa celestia hic quiter ꝺ̃o exemplificat comparando corpa celestia ad terrestria quae ꝺ̃o venimus in q̃stionem corpa/ quia tam eis est eiusdem rationis in illis/ et in illis/ tñ differunt in qualitatibus sub/ et ꝺ̃o hoc q̃cludit/ q̃ oderunt corpa morientium et resurgentium/ tñ aliarum qualitatum/ et p̃ hoc ꝺ̃o cepto ꝑ alia quod celestium q̃la/ i. decor et ornatus corpum celestium et terrestrium/ ꝑ alia claritas hic exemplificat comparando corpa celestia adinvicem/ sic

A q. d. homo insipiens q tu/ q̃ aplus nõ intendit hic q̃ sit q̃rit/ quõ mortui resurgent rel/ Nonne quatuor expirus. ꝑ q̃ seminas in tra. nõ vivificat. i. vegetat. ni prius molat. i. putrefiat/ et q̃ seminas. nõ corp q̃ futurũ ẽ seminas. i. nõ quale futurũ est seminat. ꝺ̃ exp̃o. d. si multũ granũ. ut puta tritici. a. a. quo cetero seminum. q̃ seminat nudũ semen pullulat aut i ortu herba et arista et spica. hic corp aliut qualitez habit i stranc qui nunc hit

TRL 63

stellas ad unitatem que dicit unitate
et omnes qui veniunt in hoc q̄ omnes
sunt celestis ite patet distinguitur
contra clementalem et sic corpa
morientium et resurgentium erunt
eiusdem ite ꝑ alitus gle ꝛc ꝑ hec
pt aut hec aliter exponi ut sic da
claritas solis i. ypi alia lune i.
virginis marie alia stellarum i. ali
orum sanctorum qua in diuisa unita
vale plus habunt lumine gle no
stella enim a stella differt in claritudine
tendimus autem q̄ omnia ista qua
hic posita destruunt apposita qua
no sunt videmus autem spiritalem
uel mundum ut dictus corpus aut
resurgens habebit videmus mundum
dum ad pus mortuum exemplum eius
no ponitur quia ꝓ ꝑ sensum
qui adest et ut p omnia sibi cognitum
manu datur ad intelligendum
qualiter idem corpus nro resurgit
dens tm in qualitates Sematur
hic quid addit aplus dicens corpus
resurgentis et mortui quidam ad
quatuor dotes corpus glosa dicens
Sematur in corruptione i. sepelli
corpus in terra corruptibile ut et
sematur i. priusquam glatum surgit
in incorruptione i. corpus resurgens
habebit incorruptibilitatem p dotem
impassibilitatis Sematur in igno
bilitate i. corpus obscurum et vi
le surget in nobilitate i. corpus
habens dotem claritatis sematur in in
firmitate i. corpus abscisa debili
mole qua corpus q̄ corruptibile
agravat animam sapientem surget
in virtute i. in mole in voluntatem
anime p dotem agilitatis Sematur
corpus animale i. grossum impotens
esse cum alio corpore ut glosa sur
get corpus spirituale i. potens esse
cum alio corpore glosa sicut simo
nis spus simul est cum corpore et
hoc erit p dotem subtilitatis ut dicat

aliqui Alii vo dicunt quia hec no
est p dotem subtilitatis ꝑ p assistentiam
diuine virtutis hec facientis qui
vero melius dicunt quidam ad hoc
dissipatus hz tractan ꝑ sto mazen
statu vo resurrectionis cessabunt
operationes animales sz quidam mu
tatio et augmentatio et corpus absq;
fatigatione mouet anime imperiis spiri
tualibus et cum hec ꝛc pt dici q̄ corpus
q̄ mouet est animale i. subiectum imperiis
animalibus tunc erit spirituale i. subiectum
imperiis spiritualibus Concludunt
ergo q̄ quatuor dotes dicte no sunt
corpori glosa opposite corporibus celestibus
ut dixerunt aliqui sz dicta die
ad corpus redundant cum q̄ dicat
augustinus addidisse Quod hoc aut q̄ aia
possit corpus videmus in pmo q̄ per
uenit corpori sz esse et conseruari
a corruptione tendente cum anima
corpus operatur et mouet sat primo
de anima Sic ergo corpus ab anima
pulchritudinem seu claritatem et ergo
motum et quanto anima magis pro
sicut corpus tanto quatuor hec cum sint
corpori perfectum In statu vero beatitudinis
ubi anima perficit corpus in
finis p q̄ dabit sibi esse spirituale mo
dicto et in incorruptibilitatem claritatem
et agilitatem Si est corpus p q̄
quam dicunt apostolus videmus
corpus resurgentium quidam ad hec
et dicam et quidam ad qualitatem
p quia hic q̄ ideo et p rem quem
esse eius sunt principia omnium gra
rum cum virtutem nec subiect adam
aliud cum virtutem gre sz corpus si
igitur anima libertatis et cum quanta
que respiciunt virtutem nec denarium
ad omnes p adam multo fortius
spiritualitas respicient virtutem gre
diuinatus ad omnes suffic p rem
que spiritualitas hic inchoatur per
gratiam et in futuro q̄ anima libertatis
per gratiam ab anima in corpus
redundate p quatuor dotes in de

Sic 7 no mo sub
tuor

prima Cor

#nisi portemq; ymaginem celesti
per gratiam que est quedam

et hoc est q dr si est corpus animale
et actr hic si pro qua e et spiale
qua ram est in xpo qui surrexit
in corpa glose / et in aliis cit in fu
turo sicut septimus est gen 2o / facta
est prim homo e in vitam animalem
corpi dicam nouissimus adam / qua po
ritis no cit aliud principium vite
humane / in spm vivificantem / sic
sicut adam q scripti est p scam su
ce p cam vivificantes / ita xpus
p scam sui esse principium hominis
p spm scti plenitudinem / et qua
cta no vivificat nisi propriu corp
/ dco adam solub facta e in animam
viventem / sz no vivificantem alios
/ xpus autem in spm vivificans et vivi
ficantes / qua spus est qui vivificat
cuq plenitudo fuit in xpo / no so
lum ad sufficientiam sue / sz et
pro redemptorib in alios / et qua
ordo ite est / p cedere ab imperfecto
ad perfectum in nia humana / cor
sz no prius q spiale est sz animale
deinde spiritual / postea q in animalibus primo genti
fuit animales / vti de cain / seth
mach / enau / et multis aliis / ita
autem / quare prim homo factus est
in animam viventem / sz cum
glatus / prim homo de terra / factus
est gen 2o / terrenus / animalis
2o homo / xpus / de celo / celestis
est / no qua dant corpus celeste
ut dixerunt manichei / sz qr deinde
cui unitum est corpus illud de celo
venit p effectum nomis / et por
est quasi corpus xpi / qualibet
terrenus talis / et ab adam terreni et terreni
quales sunt terreni / sz a xpo spi
rituales / vita vero spualis est
vita celestis / sz q q clusit sicut
portauit ymaginem p primum q
fecit nos similes ade transgres
sori portemus et ymaginem ce
lestem / qua aliter no possumus ad bti tudinem
pervenire / sz q sub hoc aut / q d est / dico scds
inchoato vite celestis / no potest ad
regnum gle pervenire / qua caro et
sanguis / i qua homines debiti vitis
et debitis regnum dei no po / qua nec possidebit
ad illud mutabunt aplus / xpi no
mutabit in eam aliquid corrupti
natum nec corrupte in incorruptelam possidebit
qua corpus q immortale resurget
ultra corruptem no subiacebit / ad
hoc vult ipa creatura liberabit a
seruitute corruptelle huius qr solutio
ne questo / sz de surrectione ordine
et modo / et dnt in hoc / qua primo po
questionis soluto / 2o solutionis af
fluato / ubi cum aut / 3o utilis inquisitio / ubi hic sz / prima in hoc / qua pro
prie resurgentium dicitur / 2o in
quibus / ubi in momento / 3o resurrec
tionis nostre / ubi qr aut / circa primum
terminum / q licet resurrectio sit quibusdam
no in resurrectio modus succedentium
/ qua soli boni resurgunt in corpe
glose / 2o de hoc predicta / et hec e q dicit aplus ecce misterium vobis dico
dicit aplus ecce misterium / i dem
grandem et difficilem ad aperiendum
omnes quia resurgemus quidem boni
qua mali sz no omnes immutabimur de statu
animalitatis ad statum spualitatis
p dotes glie corpis nostri predicte / in
momento huius qui vocabitur circa resurrectionem
vocabit hic / sunt breuitas
circa q secundum / q momentum dupli
citer unus pro minimo et indivisibili
alius pro breui tpe quasi inceptibili
et idem dicendum de ictu oculi / qr
si accipiatur pro apparitione palpebre
fit in tpe valde breui / si aut pro ipa
visione / fit in instanti indivisibili
/ et varietur quidem resurrectionis
/ qua tollendo pulueris que fiet minis
terio angelico p motum localem /
fiet in tpe quasi in perceptibili / sz for
mando corpis et vno animo adiuncto
fiat vtute divina in instanti / et hec e

q̄ dicitur / in momento in ictu oculi sc̄z
fiet resurrect̄o īmo dicit / p hoc q̄ concludit
errorē lactantij dicentis / resurrect̄o nō
esse futuram omn̄i simul / sz martires
ante alios resurgent p mille annos
/ et tunc xp̄o & fidelibus
tunc eis corpale regnum in terris mil
le annis / in nouissima tuba i in voce
xp̄i dicentis / surgite mortui ad iudi
cium / que dicitur hic tuba ad similitu
tube veteris testamenti / cui vox erat
ad quatuor / sc̄z ad congregandū / ad consiliū
/ ad pugnandum / ad solempnizandum
ad castra mouenda / ad uocem enī cristi
tunc congregabunt omnes ad iudicium /
creature invitabunt ad petendū in
pugnandum sapie vi pugnabit pro
eo orbis terrarū contra insensatos
/ et angeli ad solempnizandū gaudia festi
/ monebunt tunc castra / quia ma
li ibunt ad supplicium / et iusti ad gau
dium / ad vocem xp̄i dicentis in p̄sen
te &c / et iustis venite benedicti patris
mei xp̄i / erit resurrect̄o causa prima
palis / humanitas aut ministrabit / et
quia potia causa sufficienti potuit
effectū / ideo tunc enī tuba incorrupti
i / sine diminutione membrorū / quoniā
enī p tunc ad integritatem nīe omnia
dabitur ut quidā dicunt / si aīe per
tunc ad gl̄iam dabitur tūc electis
/ ideo et nos immutabimur / sz de statu
misserie ad statum gl̄ie oportet / q̄
quidā credunt resurrect̄o nostrā
que acquiritur ex tribus / primo ex per
fectione nīe humane que nō est per
fecta nisi anima sit corpi quieta
/ q̄ separari est anime p actū et q̄ cum
nalem inclinationem / multum autē
tale p̄t esse p̄tinuum / ideo ex simple
coī dīne institutione / sc̄z ut corp̄a sil primā
tum anima / nisi premeretur / sicut alia
peccauit in corpe / et in eo meruit
/ ideo ex q̄ sempiternitate membrorū ad ca
put / i ad xp̄m q̄ finem ad electos
/ qui surrexit ad iterationem vitoz anime
ad corpus / nec obstat dictum p̄hi
ideo de generatione sc̄z q̄ illa que corrum-

punt nō redeunt eadem numero p̄ quam
posse iterari / sz solenniter / quia nō
loquitur de redemptis p motum
et viam nīe / contra illos / qui dicebat
eadem nūo p̄ quam posse iterari
deo autē hoc p̄t / cui virtus est in
finita / et p̄t agere sine motu / dicat
igitur aplus / oportet hoc corruptibile
i naturam humanā resurgere in
corruptibilem rationibus dictis / et
hoc erit quidē omnibus et mortale
hoc induere i immortalitatē in me
libus / q̄ erit spāle electis / et dicat in
duere / quia sicut vestimentum assumit
adiacet corpori / sic dicta in corrup.
tio in omnibus / et in mortalitate in
electis nō erit ex principijs nature
/ et per hoc solutum dictum
phi p metaphisicā / q̄ corruptibile
et incorruptibile genere diuidit / et per
quod nō potest esse idem nūo / vnde enī
concludit / q̄ incorrupto et incorrupto
in idem principium reducentur
/ si nō est reducere / q̄ id nūo q̄
potuit esse corruptibile ad hoc fiat in
corruptibile / sicut idem libere arbi
trium q̄ nūo est mutabile / tunc
erit q̄ firmatum / per dicta p̄hi soluta
est ex illoz / qui credebant / quos
resurgent mortui reputantes
cum impietate / Cum autem hic quit
q̄ firmat q̄ dictum est in solutum
de scitoz immortalitate / et hoc p
auctem sacre scripture ozee xiii
/ ubi nos habuit hemq / ero mors
tua o mors / translato hoc p̄t
absorpta est mors victoria tua /
q̄ tunc implebitur / nīe ex predictis
/ q̄ q̄ aplus congaudens in spū
q̄ certam expectationem illius sta
tus quasi insultans morti / dī
ubi est mors victoria tua qua
prosternebas omnes / q̄ d̄ nō ap
parebit vltra / ubi est mors stimu
lus i petitio p̄ q̄ humana nā
morti addicta fuit quasi persi
mulum / ad hoc q̄ petitio mors

vl' ita reputo xp̄i magnifica in mundo di hic tuba

corrupcoz

¶ et ad̃ q̃ hebant t̃ prãt ponebãt ad pedes apl̃or
ut vnitas put opus erat p̃uideꝛ ut sic nullus
sibi p̃sum. ¶ cent illis ad̃ forma ut le̅ dcr. q̃
et sicut dr̃ t̃ alla comb̃ prim̃ ois religio ab illa sta
aplm̃ sortare sumsit exordiu. Contigit aut ut
prma cor fames ualida exorta t̃ iudea etiã sob t̃
ulti̅ inuentes nimis urgeret

ro. stimulus autem mortis ¶ q̃ma
posset aliquis dicere, petru p legem
fuisse ablatum, ideo hoc remouet d
uob̃ no̅ petri los quia petru vigrat
op̃ legr no esse et directe ¶ hoc ma
malicia p legem occasione accepta,
o q̃ humana malicia nitit̃ inpe
tritu, sicut plenius sup dictum
ad rõ vm sup illud, occasionem autem
accepta petru p mandatum apli
est in me q̃ aliquam, debat aut
victoria p̃pm inchoata et mise
rimdi cui nuncier gre sint a
gende, ro. deo aut gras q̃ dedit
vltimo pontifici, vtilis monitio,
ne cornithei corumpant a pseu
do aplis resurrationi negantibus,
cum dr̃ Christ fili mei no mi ter
nali cognatõe ¶ vpiana religione
fe dilectissimi sed caritatiua dilec
tione stabiles estote ¶ in fide re
surrecte future habundantes
in omi opere dnm semper q̃
fides sine opibus mortua e ia
cobi ro, scientes q̃ labor m̃r̃
tuus magnifice remunerabitur
a deo, sicut dicitur sapiencie ¶
honor operi gr̃e sub est fructus
e collectus autem ¶ cum xvi

De q̃ qua instruxit cornithios
de his que pti̅net ad ecclie sa
cra̅, hic q̃ instruit eos de q̃cuq̃ re
debita et honesta, et p̃mo, qualit
debeant se hre erga ppetuos
ro ad seipsos et vicinos, ibi vngit
late, ro in fine epte nomiat salu
tantes eos, ibi salutant vos, prima
in toto, quia primo instruxit eos q̃
se hẽant ga collegium pauper
absentium, ro qua se habeant
ad seipsos, ibi veniam, ro q̃tum
ad alium xpi discipulum, ibi stat
tota p̃ma secunda, q̃ in primitiua ecclia
in vrsalem congregata omnes vendebat

// cõtinet

// no e maĩs in dno

possessiones suas, et erant illis
omnia q̃ma ut hre actuũ et ideo
facta fame in iudea de q̃ hre actuũ
vi fideles qui erant in vrsalem af
flicti sunt fame et penuria, ¶ q̃
apli statuunt, ut fideles in aliis lo
cis comitib̃ adiuuarent eos, ad hoc
negocium spar sunt quidam pau
lo et barnabe, ut tam ex gentibus
pampinum memoriam agerent, ideo
aplis cornithios instruit de col
lecta illis elemosine, et cuius co
seruatõe, et missione in vrsalem. de collectis autem que fiebãt fidelib̃
/ q̃ma pretereũ credentibus erant
religiosi abrenunciando bonor
patrimonij proprietati sicut ordina
in mõte gabathie nouis religiosis de regio
in gratia a gallias aquisite sub
brennis duce, in qua regione cor
inthus est metropolis, ita et nos
facte collectam elemosine pro
fidelibus qui sunt in vrsalem per
vna sabbati i. p̃ma die ebdomade
/ que vocatur sabbtũ in plurib̃ locis
sacre scripture vñ luce xxiiii ie
iunio bis in sabbto, i. in ebdomada
siu vna actu. pricipua, q̃ma po
situs est vespere et mane dies
vnus, iam enim q̃ venerant fide
les venire ad ecclias die dnica,
que est ebdomade p̃ma, ¶ q̃ tur
dicte collecte magis apte fiebãt
eam. instruit eos de q̃ fructione
huius elemosine, dicens vnusquisq̃
apud vestrum reponat, ut collatum sufficiat secundo q̃ ei pla
cuerit usibus q̃seruationis, sicut
mittetur alteri ut no cum venero
sed ad p̃dicandum tunc collecte
fiant, q̃ma posset dicere pseudo
apli, q̃ causa quesita venisset
aplis, et occasionem acciperent
questum querendi, q̃m instruit
eos de modo mittendi, dicens

xvi

cum aut pñs sc̃z vobiscum quos probamꝰ sc̃z fideles et aptos ad hoc p epl̃as a nobis et a me scr̃ptas hos mittam fr̃es viros i. clemo smam a nobis gratis datam ur̃bi fidelibus ibid habitantibꝰ q si dignum fuit ut ego ea i. si negotium hoc r̃equir et deo placuerit mecum ibi nt ut p meam pr̃icam de ipis tollatur suspicio et p eor pr̃icam obloquio q̃ra me a filiis prophetis qui aliter possent dicere mendaciter q illaz pecuniam aplicarem vsibus meis sermam hic q̃ instrumt cornuthios quar se habent ad se ipm promittens ei sm aduentum d̃ni vema aut ad nos sed occupat ad fines dilatoꝝ subdens tum macedoniaz pertransiens p quam habebat transire ordinationi dei pro fidelium salute cetera p̃z ut lra ostz ubi hostiu vero et emulos i. multoz eoz da homi pata sunt ad audiendꝫ xpi ewm et aduersarii multi i infideles et pseudo apli qui tonabant impedire pr̃m et per hoc ostaplus dilatoꝝ sm aduentꝫ esse necessariam ad tps hi autem hic q̃ ostendant quar se habeat hic ad duplicem doctorem alium spm est timotheꝰ de quo scribit ei q si venit cornuthium ab eis recipiatur amicabiliꝫ sub ut sine timore sit apud nos et ecclesie teneat teneri cum dicitur ne quis aut illum spernat et q ordinatur in scientia ibi de duate autem illum sc̃z est apollo qui rogasse rat a cornuthijs propter q tenuiores eoz vadens ad aplm que p q modum petuerunt a aplo remitti cornuthium de quo respondit aplus q ipm rogauerat sup hoc nō ut preceptū licet posset q̃z magnus vir nō d̃z de facili pre ceptum imponi sc̃z magis excusat cum dicens venat aut cito ad vos cum i. oportuno vigilate hic q̃ instruit eos qualr se debeat hic ad se invicem in q̃ dicens vigilate in feruore oronis et state in fide fratres resurrectionis viriliter agite in operatione bone operationis et q̃ fortamini in domino in specie retributionis et omia vra sc̃z opa in caritate fiant quia nullum opus est nullorum vere beatitudinis q̃ eos hic q̃ instruit eos de mo se gndi ad aliquas psonas spales inter cornuthios oriri q̃ ne aliqs pretelleant in fide deuotoꝝ ac oribus pyetatis p q̃ a plus monet cornuthios ut habeat ergā illos spalem amicitiam reuerentiaz et honorem dicens q̃ primi sunt principes achaie i. primi et principales in fide et oribus bonis ut et vos subditi sitis debitam prebere reuerentiam exhibendo quantū in pria sit de p pricam eoz ut nos esse melioratos in fide et moribus vt. q̃ illud ad p̃fectum boni ipi suppleant et quia de hac p̃fectu gaudebat aplus ideo subdit r̃estetemur in spm meū gaudio spiali et vrm exoptatū boni ideo q̃cludit eos quos sic ex eos debite venerando salutat vos hic ultimo ponitur salutatio et p̃mo ponit aplus aliorꝫ salutationi dicens salutant vos omes ecclie r̃e et p̃z lra his exceptis aquila et p̃sca cum domestica sua retesserunt eum de cornuto cum aplo ut h̃r act xviii p q in hac salutatione cornuthoz sparo p̃mittur salutate vos inuicem osculo sancto ut supra ad r̃m vltd ro ponit salutationi suam dicens

Incipit secunda Epistola ad Corinthios

Salutacio mea mi manu pauli hec
em ponebat in fine epl'arum sue
manu propria scripturus ne illi a
bus scribebat deciperentur a falsi
prophetis sub nomine pauli mala
doctrinam scribentibus Ultimo im
precatur maledictum obstinatis
in malo dictis si quis non ℣ amat d.n.i. xpm
anat
maledictus sit a fidelibus seperatq ihc
Maran atha sic enim dz scribi sit
due dictiones et prima vz in latio
domus nr za ihc q venit sz ppter
nouitatem idiomatis et longitu
dinem tpis due dictiones quasi
sunt simul et ultima lra prime
dictionis est subnota sc sensus e
si quis non amat dnm nrm ihm xm
gaudeo enim esse vere deum celi
et terre sit anathema et sb causa
maran atha i. quia dominus nr
venit sz xpus in hunc mundu
qui est verus deus et dominus omn
et vr aplus hoc spar dicere quia
iudeos obstinatos qui asserunt
nondum xpum adhuc non venisse qui
aplus imprecatur iudicium bo
nis dictis gra dni nri ihu xpi sit ad
finem caritas mea cum omnib
vobis i eadem caritate vos invi
cem diligite qua diligo vos et
quia hec dilectio non est carnalis
sz spualis et q deo io sb in xpo
ihu q firmata est dicte benedictio
in xpo Cui est honor et gloria
in secula seculorum amen
Explicunt dicta magistri Ni
colai de lira super primam
epl'am ad Corinthios Anno
domini millesimo quadring
entesimo tricesimo nono Et
sequitur secda ad Corinthios

1439

Paulus aplus ihu
xpi per voluntatem
dei et thi ℣ qua
aplus scripsit corin
thiis ministrius cog
de sacramentis ecclie
in epla prima hic inter
scribit de ministris ecclie in
epistola secda cuius ratio fuit
quia pg predicationem apli re
cepterant pseudo aplos quos a
pli veris aplis preferebat ℣
q aplus scribit quemdam vetos
aplos et eorum doctrinam et
vituperans falsos et eorum fal
sitatem Et dicit hec epla in d
p sz in salutatorio et narratorio
que incipit ibi Benedictus cui
primum primo ponitur persone
salutantes cum dicitur paulus
aplus ihu xpi qd ponatur sicut
supra ad ro i per voluntatem
dei sz p emb electionem ut hic actor
ius et thimotheus fr hunc ad
iungit aplus in salutatorio sua
ne corinthi credent eum retulisse
aliqua mala de ipis aplis cum
transisset p eos pg prima apli
epl'am missam ut hic in fine illius
ipsius epl'e dicit pmittit pso
salutatore ecclie dei i. congrega
tioni fidelium que est corinthi
ace in metropoli Tertio pmittit
optata bona gra nobis in pti
que est principium omnis boni
meritorii et pax in futura fe
licitate que quietabit totaliter
appetitum a deo patre nro i
a tota trinitate et dno nro ihu
xpo a mediante tota cui tinitate
proveniunt nobis dicta bona
mediante xpo in carnatione
Benedictus premissa salutatione

hic quitur ponitur narratio epi/
m qua sit procedit aplus/qua
pmo ꝙcitat cornuthios/ attē
tos/ 2o ponit suam ꝙfessionē
ta 2o ibi/ et hoc q fidenter/ 2o
prosequit suam intentō/ ta 2o
ibi/ ma ad huc m d/ qua pmo ꝙ
situat attentos/ reuocando quos
m generali/ 2o magis m speciali
ibi/ no em volumus/ circa pmū
situm/ q ꝙ benivolentia reddunt
auditores attenti/ ꝑ q aplus
captat eorum benivolentiam
ondendo/ q quicquid fecit adu
litatem eorum fiat/ et io pmo
utilitatem ꝙpio eis p̄uenit/
declarat/ 2o rem hui⁹ allegat
ibi/ qm sicut habundant/ ibi ꝙ
Benedictus deus/ i gratias ago sibi
dicere em dei est facere p̄ceptum
dicit et facta sunt/ dicere vero
nr̄m/ no est facere/ et ideo q
deus benedixit nobis/ aliquod do
nū nob tribuit/ hz q deo bene
dicimus nichil ei accrescit/ si solū
sibi gratias agimus/ dicit ꝙ Bene
dictus deus i tota trinitas et
pater i persona patris domi
ni nri ihu xpi m quo ꝙ p̄mittit⁹
psona filij/ et cōsubstā simul
psona spūs scti/ cum sit noster
amborum/ pr̄ mater a vestra
a nobis omnem miseriam et deo
rotus ꝙsolationis q fert nobis
quieta tui mentis/ ſ sepius qui
ꝙsolatur nos m omni tribulatione
nra aliqua/ erudiendo/ et alios pmū
promittendo/ et patientia tri
buendo/ q̄ frequenter est me
lius et magis ꝙpedicus/ q̄
erni a tribulationi tpali/ si qua

tem q solationi dedit deus aplo
no solum pro se/ si cū pro alio
utilitate/ sicut dedit timeo
soli no solum ut ipe lucrat/
si cū ut alia illuminet/ io sibi
ut possimus et ipi q solari/ vo
et ꝙo cor hui⁹ qui in omni pres
sura sunt per ꝙhortationē q̄ exhortatiō
et ipi a deo
i ꝙponendo eis premium eter
num sicut a deo est nobis ꝙpo
situm/ et ꝙponendo eis septu
tas inducentes ad tollerantiā
passionum sicut a deo sunt
nobis reuelate/ dum sicut ha
bundatis/ hic quā allegat su
dicti tationis/ et qua duo dixe
rat/ q ꝙ solum a deo recepit
in sub tribulationibus/ q̄ hoc
cedebat ad utilitatem fidelium
io primo p̄suadet primo/ dicēs
quia sicut habundat passiones x̄i
i tribulationes que in capite
ꝙpio inferunt/ in nob ſ aplis
ad quos a capite diuinitate
sunt uta et per ihm xpm habundat
q solatio nra/ ꝑ q dr̄ pr̄ deum
secūm multitudinem dolo
rum in corde meo/ et hoc consolaciones
est valde rationabile/ dicit· tue le· a·m
p̄suadet cum d· Q hinc autem
tribulamur· pro vra ꝙhor
tatione et salute· i hoc cedit
ad utilitatem vram in quan
ꝙo hui⁹/ ad tollerandū pa
cienter tribulationes debet
alia Q hinc q solamur· ꝑ vra q solatione·
et hoc similiter cedit ad con
solationem vram/ in cui⁹ actus
cuius boni promissionis
huic ꝙhortamur· a deo per
mutuam reuelationē pro vra
ꝙhortatione et salute/ ꝙ hoc

bonū

bm tolr

cum vob magis nsarum et adoptia
salutis mdiamq/ ideo sbr qz ne cogitatu
i cohortao a nobis proposita vobis
opatur tollerantiam. i. reddit nob
fortiores ad tollerantiam passionu
earundq quas et nos patimur
Cohortao cum que fit ro et facta/
efficacior est/ et quia pena dei
firmat spe migri de stabilitate eius
in bono/ et consecutio premii/ ro
sbr ut spes mra firma sit pro vob
q. d. ostollerantia vra sperang/
q pnumy beatitudinis aequatur.
/ut q sbr sacentes no certitudine evi-
dentie fi adhérete/ qm sicut pas
passionu est/ ita pti/ sic erib
et ogolonis/ in futuro/ Ro cum/ hic
quis captat eorum benivolentia/
tratando quedam in spali/ et pmo
tritat quidam pfectionis sibi fieri/
et ogolonis a deo sibi factum/ et io
q sequit ro hmoi tritu/ ubi nam gra
illa vd tribulatio/ sint ogotata
egra paulinus in epheso. p quibus
exgentatus ut hic actu xxo/ dicit
dat hic Ro cum volumq nos ige
rare fratres de tribulatione nra/ qz
nobis acta est pene mati que facta
est in asia/ in qua est epheso
qui supra modum gravati sumq
i supra modum humani/ supra
virtutem fuimus/ Et cum hoc vi
esse q dicitur prima cornithio/ fide
libus dei/ qui no patitur vos tempta
ri supra vd q potestis sed cum
q duplex est virtus/ sine prabus sq
ne/ et gracie Supra vtutem vero
ne sabinus de quinq cursu/ hui p
mittit deus fideles aliqs temptari
/fi tunc dat vtutem gre ad posse
sustinere/ et sic loquitur. aplus
prima cor. x. unde ibidem statim
subdit/ fi facit cum temptatione
de q dicit hic

proventum ut possitis sustinere/ sic
ut tedeatur et hoc vincere pp pendy
cum tribulationis aliqs prolonga
vite redditur tediosa/ Et qtra hoc
videtur/ q dicitur Jacob 1 omne gau
dium existimate vos fres cum
tentationes varias nos incidentis/
odium q tribulato f se q sideranda odi
bilis est et tediosa/ re loquit hic aplus
in q sideratione tm ad finem/ est inten
da/ ut pte ad q sectionem beatitudinis
ordinata est quo Beati qui per
secutionem patiuntur pp mystica qm
iporum est regnum celorum/ Sic
ait medicina amaris pp q sectionem
sanitatis est amanda/ Et ipi ny
nobis pius mortis hmoi. i. finem optet
moriendi time/ ut no simus fidentes pp mei
in nobis. i. in virtute propria Sed
in deo qui suscitat mortuos q. d. sic
reputo/ ac si nos a mortuis resuscitasset et ad huc exipiet in futuro
adhumanitq et co. i. no solum fiet
hoc co multo mo/ si etiam omnia
vestra eorum pro nobis ut co
multarum pssim fieret. i. coope
ssim multarum q dationum/ hui
etatem/ statum sanum/ co hoc enim
q deo dat beneficium alicui ad
tes multorum/ no solum obligat
a gras agendas deo ille qui
beneficium recipit/ fi et omnes
p quorum oronem hoc fit/ pp q deo
aliqs dat ad preces multor. ut eo
obligentur ad gratiarum actiones/ qd
et redit in bonum cum dubi quia
est in nobis donatione/ i. ut pro p multor
beneficio nobis illato/ precibus mul agant gre d
torum multi gras agant deo Jac
gra mra hic inter ponitur causa
finis ogolationis/ que actui co pertine
ogolati/ et dividitur in duas partes
/nam hec causa primo ponit/ 2o te
stimonium ad hoc inducitur/ ibi
no alia scribimus/ circa primum

q̄ gſolato apli aſſiſtebat in ſerma ſpe
ſuum auxilij/ut p̄z oſtendit/talis aſſi
ſtes tam̄ in homie qđ q̄ vinit
dm̄ dictamen gſcientie pure et recte
q̄ſtabat aplis/ro dr ſam gla ꝛc
q. d. ideo ſecure confido de diuino au
xilio/p̄ teſtimonium gſcientie pro
prie/que remurmurat malo mihi/
et congaudet bono/et hinc teſtimoio
dr homo credere magis de p̄a bom
tate/qua teſtimonio homīs/qui videt
tm̄ ex toriora/quia illos qui reputat
ſe bonos/ex hoc q̄ ab alijs laudat/
q̄ in ſimplicitate q̄ſtumq; abſtinet
intencionib/et ſinceritate q̄ſtumq;
ad bonitatem opib/que dno referre
nituntur ad bonitatem actus/ſi q̄ſ ſit
bonum opus ex q̄ſte/et ex finib; in
tentis dei hoc addit/quia talia
no p̄z homo a ſeipſo/ſi a deo/et ad
quem debet iſta referre et no in
ſapia carnali. i. no intendo hu=
ne ſapre/ſi q̄ſte dñe q̄ſati ſumq;
in hoc mundo. i. inter homines ha=
bui fiducias aduob aut q̄ dicat
aplus/quia illis predicaverat ab
q̄ hoc/q̄ accepet ab eis ſumptus/
ut hic infra vi cap quos tñ accē
perat ab alijs/non alia hic q̄
adhoc inducit teſtimonium p̄oz=
met corr/qui p̄ experientiam ſcē
poterant dictum apli viij cc ex
ſua q̄ſatione inter eos/p̄ epiam
p̄us miſſam/ro dicit vro cum alia
ſcbmq; vobis quaz que legiſtis
in epla ame prius miſſa/et ex
quo miſiſtis ex pendo queſtum
meam/ſive autez q̄ uſq; in finez
ex quo ſcripſi. i. perfecte ſicut et ex
quo miſiſtis nos ex parte. i. imp̄fecte
hoc dicit/quia recepерunt pſe
udo aplos/quos aliqui eorum

verbis aplis q̄ rabant/tñ aplis
ſperat de bono fine/ſ; q̄ p̄fecte
cognoſcent ſimplicitatez et ſince
ritatem ſuam/et aliorum aplorz eā approbādo
et fidelitatem
pſeudo
reprobando/et ad hoc ſubdit tam
dicens/ſam gla vra ſumq; mag̃ri
predicationi nram/cum aſſumpſi
dei ad gloriam p̄ dei enim ſicut et vos
nra quia p̄ predicationem quia nos
vobis facimus/gle p̄teminus ex
pectamus/ihu de dñi nri ihu xpi
i. in die udicii/que ſuadet/quia
tunc volumtatem ſuam facet/
omnes generaliter iudicando/et
hac q̄fidencia/p̄q quia aplus cep
tauit tormentiſq; benivolenciam
ad exhibendum eorum affectuz/
hic q̄ritur ponit ſuam excuſationem
et dñi nri duas partes/quia pro
excuſato ponitur/ro cui applica
tio ponitur ro cap/prima adhuc
in treb/quia primo tractat ſuam
promiſſionem/et ro ponit ſup hoc
ſui accuſatorem/ibi/ei aut hoc miſſum
ro ſubdit ſuam excuſationem/ibi/fidelib
dei/circa p̄m ſciendum/q̄ in p̄ma
epla miſſa tormentiſq; ab aplo/q̄
in no habemus/premiſſat aplus
tormentiſq; cor viſitare antiq̄m
intrare macedoniam/et ibi per
cor reuerti de macedonia/p̄mcor
vo in ꝛa epla quam habemus/et eſt
apud nos pa/ultio ex ſcripſit q̄ pue
rent in macedoniam quam tormi
thium/et videbatur p̄me promiſ
ſioni contra ire/ro dr ſit hoc ex
fidencia quia ſatis p̄ſtatem mee
queſtionis cognoſtis et q̄la
mea eſtas/ſ; hoc multi q̄ fidenc
volui p̄us venire ad vos et am̄
intrare macedoniam ut ſecun
dam gratiam habeatis a me/ſ. gratiam viſi
tationis prealis/p̄q gratiam p̄dica
tionis tpe vite queſtionis/hic eſt

136.

2a Cor

ordo pme promissionis cum vi
contrarius ordo fidei Quum aut
hic quiter sephor ponit accusatiz
tormentiorum contra se qua ali
qui dicebant ipm mutasse pro
positum cta dictum promissu
os animi leuitate Quis no cy hoc
fecerat os carnali affectione yter
q dicat Quum ergo hoc uoluissem
leuitate usus sum mutando pro
positum ut michi sim ponatis aut
que cogito xm carnem cogito ut
os affectu carnali ut sit apud me
e et ne ut duplicatus et falsitas ut
aliqui vestrum estimant Fidel
deus hic quiter ponit suam ocu
sacdm Et dicit ny d p qma pmo
occludit eam flam os asserit ve
ritatem ubi ergo autem pma adhuc
in duo qma duplici ratione audit
se no fecisse os aliqua duplicate
aut falsitate Et actr pma ratio
os officio predicandi sibi a deo impo
sito Quum quo no stat tibi duplici
tas seu falsitas si requiritur omnimoda
vitas qma tale officium imponit
a deo qui est veritas p essentiaz
Et hoc est q dicit Fidelis autem
deus a quo sum apli instituti
qma sermo nr qui sunt apud nos
et ab ipo diriguntur Non est in illo
est et no ut aliqua fallacia Dei nr
filius ihus xps qui est via ve
ritas et vita Jo xiiii qui in uo
bis per nos predicatus est veritas
p me et siluanu iste est qui no
tatur silas actr xv Et ethimoteu
no fuit in illo sed in xpo est et no
ut aliqua duplicitas Et est in illo
sunt quia quotiescs promissiones
patribus facte a deo fideliter xpo
adimplent Deo et per ipsum
dicimus Quamch deo ut fideliter
q fidei q sitendo eum fidelitatem

ad gloriam ipius quam p ipm con
secuti estis certitudinaliter si non
fuit desertor in vobis Quum aut con
firmat vos hic ponitur pma ratio
que accipitur os usu dicti officii ma
apli predicando loquebantur os
spali motione spus sancti ergo os ca
so cum nos estis certi et hoc nos
pt mentiri licet hoc possit quido lo
quitur os se ipo et hoc est q dicit
Quum autem confirmat vos nobiscum
in xpo sed qui unxit nos deus qui
signauit nos et qui dedit pignus spus in cor
dibus nris de ratione pignoris duo
sunt Et q tm valeat Quibus res ipa
cuius est pignus Ideo q nos beatu
res tunc est pignus nisi in spe sic
in pnti spus sctus est pignus in
sanctis Trinitatis eterne equalis
cuius est bonitas rei qua depe
ramus in futuro que est ipa tri
nitas Eadem enim est bonitas in
una psona que in tribus Et sup
plendum est q homo loquitur os
spus sancti habitatione et motione ut sic
et no pt sibi dicere Ego autem
testem hic quiter ponit eam vanis
quare no venerit cui promisit
formam et confirmat dictum suum
duplici iuramento Et attestando
dicens Ego autem testem deum in uoco in a.n
et os ee ombs ubi in anima mea
in periculum animae mee Et pcer
vobis no veni ultra corinthum
Et pquam a vobis discessi Et aut
tem vobis Scribebat eam os pro
tunc male corrigibiles Et os
aduentu suo ad corrigendum
potuisset oriri inter eos scis
et maius periculum Non qma do
minamur q d no duri hoc ut dom
fidei vre

q d volui prius
venire ad vos
et no veni
aut ut volui

q d no q apd
me duplicatus
Excusat os apli
et spus sctus
et ubi os
alienate studi
et a cupidite
et a duplicite
sunt in tpo
gnis et studio
spuale et ubo
simplex

et no subdit
Quotquot enim
promissiones dei
sunt Tillo Et
vitas et admplcas
est p illu

et vacatem et hc

adutores sum⁹

vr ꝙ ut coadiutor gaudij vri ad
ꝙpectatis uam ꝓ exultatione ꝙma
fide stabe ⁊ immobiles in veritate
catholica / et sic ꝙ cautione aliqua

Statum autem hoc ē / tam in
ꝙq̄sitis aplis posuit ꝙtusa
tam suam / hic quiter ꝙplicat cam ꝙmendo duplicem tam /
ꝑ quam no venerat ꝙ fozin ꝑme
promissionis / ꝛa ponitur ibi Cum
autem venissem / ꝑma causa est / sic
dictum est / timebat ne ꝙ suo adue=
tu perim⁹ acuisset / ⁊c tristiciam su
utilitate habuisset / quam ꝙplicat
dupliciter / ꝑmo in generali / ꝛo magᵗ
in ꝑali / ibi Hi quib autem / circa
ꝑm sciam / ꝙ sicut dictum est / aplus
timuit ne eius aduentꝰ esset inuti
lis / ymo nociuus ratione dicta / ⁊c
habuisset tristiciam sue utilitate / ꝑ
ꝙ timet dispositi no venire / ꝙ ma
gis scribere epam premissam /
remorans eos ad ꝑsentiam / ut sic
cum veniret eos ad cognitionem dispo
sitos inueniret / et sic maiam gaudij
ꝙpma ipoꝝ haberet / ꝑ ꝙ ꝑ /
ꝙ dilectis sui aduentus fiunt valde
rationabilis / et hoc est q̄ dicit Sta
tui autem ⁊ firmiter disposui hoc
ipm apud me / no iterum venire ad
uos ꝑsonaliter / ꝙ magis scribere
hec iterum in tristiciam tam ꝙ parte
mea quam vra venire ad uos ra
tione predicta / Si enim ego qui tris=
uos corripiendo in dispositis et q̄
est qui me letificet q d / oēs apud
uos consolari no possumus / nisi a uob /
tristatꝰ autem no ꝑt alium letificare
/ ideo subdit nisi qui tristatur ꝙ me
⁊ uos ꝑme tristati si venissem / ꝙ no
fierent / ꝙ magis oppm et hec ipm scri
psi nobis / ut no cum venero tristiciā
super tristiciam habeam / sunt enim ꝑme
ass q̄ christianis de pctis eorum / et ꝛo

magis contristatus fuisset de inter
rigᵗe eorum / de quibus opportuit
me gaudere / ꝛebenendo uos pen
tentes / confidens in omnibus vobis / q̄ meū gaudi
⁊ hoc vobis scribo q fidens / ex sic uos u oīm vrm ē
disponentes ꝙ ꝑmanu ꝑ innumeras la ntā ex multa tri
crimas a me fusas pro ꝙpiatione bulacoe et an
ꝑti vri / et q̄ma aliquis posset arde gustia cordis
ex hoc scribentis ad eorum q̄sitionem ipsi vobis
et tristiciam / ꝛo hec remouet dicens
Non ut q̄ristemini sup hec scripsi /
ꝙ ut scatis quam cautitez habeam
erga oēs fideles / habundanciam q̄
in nobis q̄ma ihesus quesiuit ad fi
dem / ut ꝙ supra dictis / ꝙ ꝙ magis
zelabat pro eis / et loquitur sic ꝙ
ut magis moueantur a mortis q̄ia
timore / Si quis autem hic quiter
ponitur ꝛa causa sue tristicie in
ꝑali / de quodam / qui cum q̄tris=
uerat ꝙ ille enormiis fornicator ꝙ
ut vocem ꝑtis sui haberet ut ꝑtetur
incestū cor vi / et dnō in d ꝑ / q̄ma po
ostendit qualiter eum q̄tristauit / ꝛo
de pena eius agit ibi sufficit illi / Circa
ꝑmum dicit / Si quis autem q̄tri=
stauit me et actiptus si pro q̄ma / q̄a
ille nephandus eum q̄tristauerat / ꝛo
me q̄tristauit ꝙ totā ꝙ ꝙ parte ⁊
cum quid / est enim duplex tristicia una
que absorbet et deicit rem / et ista
cum ꝑtem no cadit in sapientem /
nec sunt in apto / alia ꝛo aliquitus
turbat rem / ꝙ in quib turbatur de
malo alterius / et hec sunt in apto
ꝙ quia letabatur de bonis alterius /
ideo subdit ut no onerer vos omnib
impedio vobis omnib hoc oneꝛ ꝙ
fo christianis me / nam multa ꝑm
me letificantur ꝙ sua bona que
facione / Sufficit hic quiter apli
agit de pena illius / et q̄ma pene
medicine sunt contra morbum
ꝑti / ideo secundo est remittere
debita de pena / quam cum ag
granare / sicut secundo c debilioi

epistles

uti medicina quam nimis fortis/ ꝑ
q̃ dicat plus v ethicorum q̃ nam
perfectos est diminutas penarum
/ꝛc statut hic aplus et ad hoc alios
inducat dicens/ Sufficiat illi qui emb
modi est s dicto formicatori obiur
gatus hec/ que fit aplibus i que
est tam manifesta/ sicut est sapacio
a communitate ꝙ q̃ quidem/ q̃ctum
fuit de illo formicatore quia tradit
fuit sathane ad affligendum ad
horam ut ꝛ̃ ꝑma cor v/ Ni eum
durius corrigeretur/ posset despera
re/ q̃ est pessimum/ no subdit ita
ut ethico magis donetis ad dimit
tendo de pena debita/ ꝑ periculum
desperacionis et q̃solem ingendo ei
eorum exa qui sustinendo penam
pro sub pcis patienter q̃cussi sunt
gratam dei/ et alius maiorem q̃
hereat ante lapsum/ ne forte habu
dantiore tristicia absorbeatur per
desperacionem/ ut dictum est/ ꝑ q̃ obse
cro vos/ ut confirmetis in illum cari
tatem vestram/ videndo ei signa ca
ritatis/ Ideo ii/ et scripsi simꝑ vos
ut scirent cognitionem q̃ primentum veri
i q̃pientiam facti vir cui in omnibus
obedientes sitis. hec dicit/ q̃ma tam
dulcerat sub ipius primi/ et obe
dierunt/ et no mandat aliquid
de pena remitti/ q̃ si faciant/ appe
bit eorum obedientia p̃fecta/ et q̃
debeant hoc facere ot q̃m autem
aliquid donastis/ et ego/ ꝛ̃ Nam ni
ipi remiserint aliquam penam
debitam alicui/ et rogauerint q̃
aplm/ q̃ ꝑ̃ remitteret/ i peccatum
eius petendum eorum/ tm cum di
scretum/ Ideo subdit ni persona
xpi/ q̃ma no pt errare/ q̃ma alii
remittere no q̃pedit honori xpi
et ecclie ut no conveniam a sa
thana i ut no decipiamur- adiꝛ
qui alii temptat prelatos de nimis
aspera correctione subspe zeli iusticie
/ et alii de nimis pia/ sꝑpe mic/ ideo
subdit/ non enim ignoramus cogita
tiones eius/ s sathane/ q̃ intelligendo
est m generali/ q̃ma semp intendit
homines decipere/ ni sibi autem siri
no pnit nisi a deo/ uel ab eo/ cui rene
lauerit/ Cum autem hic ponit ca
usa dilationis aduentus apli apud
corinthios/ que est/ ne forte maior
impediretur apud alios/ dicta q̃ot
/ primo itineris protestatus/ 2o protesta
tus/ ubi deo gratias/ dicta primo dicit
Cum autem venissem tro ad eos pro
pter eum xpi i propter pdicationem
eius et estimans michi aperiendum est
i corda auditorum cum deuotione
ni domo i p dnm/ hec dicat aplus q̃
o/ q̃ prima preparatio ad gratiam sit
a deo/ ni q̃ dicit/ e rem ni tra/ quere
nos domus/ et queremus/ no ubi
cum spiritu meo i voluntati mee ni
xpo firmate/ q̃ma videbam corda
perata ad audiendum/ et pdicare
no poteram/ et huic subdit causam
dicens/ ad q̃ no inuenerim titum fratrem meum
cum nimebat apli fiducia/ sed resi
stere infidelibus et hereticis/ et pre
dicare volentibus audire/ ut minus
vero pse sufficienter facere no pote
rat/ q̃ma si titum inuenisset pse
resistisset aduersariis/ ad quod tra
titur maior sentencia/ et ptimus p
dicasset/ qui ad hoc sufficiebat/ et
erat magis eloquens ni lingua
greca/ licet cum aplus omnibus ling
uas sciret loqui/ tm magis erat
facundus in hebrea/ et ꝑ hec aplus
time no remansit in troade/ no
ꝑ ꝑ valestinens eius i fratribus
vpiamb profectus/ sum ni mate
diam/ hec autem scribit aplus
corinthis/ q̃ma time titus erat
apud eos ad sedandam eorum dis
sensionem/ et erat tria causa dilationis
aduentus apli ad eos/ deo autem

// nā et ego q̄d donaui· si q̄d donaui ꝓpter vos i ꝑsonā xi·

gras hic quitez aplus oudit ume
vib sm frem et dmi nr d p qua po
firm hunc oudit 2o ab hc frai flob
aplob excludit ubi et ad hoc ca
primi dicat Deo autem gras nam
omnib opacio bona deo pr est at
buenda dnm semper triumphat nob
x° Jhu r fiat nob triumphare de hc fras p
disputacem act vi vo potest re
sistere sapiee et spu qui loquebat
et de p̃secutoribꝫ fiat nob triumphare
p pacem nam vbꝫ nobile vincendi
genus est pacencia vincat qui pa
titur si uis vincere disce pati et
odorem suę notię manifestat prosa
Notia vo de deo hita p tractatus hi
manas solum illuminat intellectu
vt ap deum est unus immutabilis
eternus et hmoi hc notia de deo
p sacram scripturam habita ut ape
redemptor glorificator et hmoi in
flammat affectum p ap est odor
fera da 1o Quarto mo odorem vi
genitorum tuorum qua xpi bonus
odor sumus pdicando hanc doctrinam
vo et quo ad honorem dei diffuitez
tur bonis et malis 2o sdr illis ad
r malis odor mortis in mortem
qua qo hoc monentur ad iniuriam
et odium contra nos pdicantes q
mortificant animam gram auferentes
et ducunt ad mortem eternam illis
autem r bonis odor vite in vitam
qua per hoc monentur ad dei dila
tionem qui vivificat hic p gram et
ducat ad vitam beatam Et ad hoc
hic quitez ab hoc frai falsos aplos
excludit dicens hc ad hoc r ad pdi
candum hanc doctrinam tam sanam
et puram quam tam indoneos q
d pseudo apli quos recepistis no
sunt hmoi hc veri apli usu xpi
ap probat quitez dicens 2o cum sumus
s. nos hc veri apli sicut plenum s. pseu-

do apli adulterantes vim dei adul
terant cum dicatur mulier que semen
suscipit ab alio quam a proprio
viro Semen aut est vim dei hoc
viii ap pp dei gram et honorem
suscipiendum est et ideo q. pp ad pdicand
questum nec vanam gram pre
dicant illud adulterant q̃ facie
bant falsi apli hc 2o sinceritate
r puritate intencionis nob veri
apli predicamus q̃ hc fiat pp ta
que subdimur cum dicitur fiant
sc deo r sint missi a deo simo cum nucij
mei et mis dei debent esse pur le
uite vi cap sancti erib qui scius
simus p hc pm tm tangitur cum
dicitur doctam deo r ipso nabis as
sistente in cuius presen or loqui pure
et sete 3a cimus ibi hu xpo loqm
r de xpo qui est purissimus hc patet
ap predicacio mea hc esse sincera
racione mittentis assistentis et ma
terie predicabilis Et tercio
Illipimq iterum nos suctr ipse
pp quam aplus hc ant animos
auditorum hic quitez occupatur
ppm principale de ministris ecie
p tractando 3a ap primo bonos com
mendat 2o malos vituperat 3o
3a qua ad hoc my d qua primo co
mendat nomi testimonium 2o
ad hortatur ad eius ministerii usum
3a vi qua my tres primo q̃mendat testamti
nov mi stem qo eius dignitate
2o qo usu 3a iii 2o qo fine 3a v.
qua ad hoc my d qua primo remo
vet q̃dam obiectum 2o ponit mi
strorum ecie q̃mendacem ubi q
et ydoneos Circa pm sciendum ap cum
paulus esset de primis ministris ecie poss
aliquis obicere ap ipe vellet se ipm
q̃mendare et propriam laudem q̃re
mis stros ecie q̃mendando hc aut
tem monet aplus dupliciter deus po
qua talibus no indigebat 2o qua
eam no querebat ubi fiducia autez

Deo Thus q salui fiunt: et thus qui pereunt.

ℨ sufficiencia nra q̄ deo ē · suffᵃ s. cogitadi aliquid · volendi ⁊ faciendi bonū q̄ deo est q̄ donū ꝓfectꝰ · ⁊ omē tale de supiꝰ ext · sac ·

ℨa Cor.

dicat igitur ℣ incipimꝰ itaq; nosmet ipos q̄mendare q. d. no ℔ ad nram fessionē veritatis / et rē prehensionē filiatis hoc dicimꝰ ad honorē dei / ⁊ int nūc ⁊ eternū sicut ꝑ scī apli q̄mendatis eplis ſ ad nram q̄mendationē a vob ſ nūc ſ ab alīs aut ꝙ vobis ſ / nunc ad alios / tales enī eplas nupe tra bant falsi apli ad quas ꝙ tor q̄mendꝫ nunc ſ nr̄m / q. d. aplis / talibus nō indigemꝰ / et subdit ratiōnē dicens epla nra / i. nre dignitatis manifestatiua vos estis q̄ in me q̄ nr̄i estis ad fidem / scripta in cordibus nr̄is / q̄na ꝛ retinet memoriam de pib⁹ magister docebat q̄ scitur ⁊ q̄libet nr̄m notum est vobis ꝙ omnibus / q. d. q̄ ego estis ministrati et legitimi / q̄ntum ꝙ ꝙ vri ad bonum ꝙ citatum / et adtrac tenacem sūt ℔ q̄na q̄ si no misde lium p̄r̄ a tribuenda est deo / aplis vero missar tis / deo subdit nā manifestati / q̄m epla estis xpi tacti p̄r̄ apostolis ministrata a nobis / q. ministrar ꝙ pati ſ mus / et scripta no atramento q̄ est debile ℔ spū dei vi ui ſ spūs scī vivificantis cordā no nī tabulis lapideis / i. in cordibus q̄ carnalitatem dilatatis carnalibꝫ / i dilatabilibus p obedientiam pti mptam / ⁊ fiduciam autem q̄ talis q̄ homo q̄mendatione aplis no indigebat / q̄ter ostendit / q̄ cum no q̄rebat / p hoc / q̄ q̄cquid age bat bonū no sibi / ℔ deo attribuebat / ℣ deo dicit / fiduciam talem habe mus / i. audaciam / sic loquendi / no q̄ simꝰ sufficientes cogitare q̄ est nr̄m q̄quam dicere nec fiat / et per q̄s / subd / q̄ est nr̄a in humanis actibus deo attribuit / et illud q̄ e mauis / a nobis ℔ ꝙ nobis q. d. licet ad aliquam ꝓ libertatem arbitrii no tm ꝙ me / q̄na liberum arbitrium no est causa sufficiens boni operis sine dīna motione / nec liberum arbitrium salvat / cum dicat a nobis / et gratia dei q̄mendat cum dicit quasi ꝙ nobis / et tollitur duplex error / unus illorum qui dixerunt liberum arbitrium nichil agere in meritorio opere / sed totum esse a deo / q̄na sic no esset remunerandum / cuius est error pe lagij dicentis / q̄ in potestate hominis est bona opa q̄ est a nobis / q̄ summa a nr̄a a deo / qui tollitur · per hoc / q̄ dicitur · hic q̄ in bona cogitatione deus operatur / primum autem bonum operis ꝙ principium aut bonum opis ꝙ pars nr̄a est cogitatio ipsa / modo cum primo mentis requiritur in mentibus sanctis qui disponit omnia suaviter / ℔ q̄ mo uet omnia ad fines suos q̄sequendos in q̄dam / ne ipsorum / et ideo illa quorum nr̄a est libere voluntatis movet ad acta suos q̄ tractatus ra tionabiles / alios aut no libe / et actus hic libere et no libe prout motus est in natura / q̄na prout a deo est / libere fiat quicquid fiat / quia et idoneos remota ambitione / hic quia q̄mendat ministros ecclie / et primus q̄ritur ad officium dignitatem / ꝙ q̄ ad cognitionem ꝙ excellentiam / ubi habentes ign̄ / p̄na ad hoc in d / q̄na p̄mo ostendit novi testamenti et veteris dram / ꝙ ꝙ hoc arguit ministrorum novi testi dignitatem / ubi / ubi / q̄ si ministratio / dicat autem aplis q̄ sufficientia nra ꝙ deo est / deo q̄tinuans se deus subtrahit qui ſ deus facit nos idoneos ministros novi testi / deus enim dispōnit omnia suaviter / nequitiam dat vicinia rei ututeri ꝙ q̄ndi propriam xpm adaspicimꝰ debitum finem / ℔ q̄ deus de aplis spūs scī domus nr̄ esset idonei

(1) sic lex moisi sed ⁊ tabulis cordis

(2) ℣ xpm ad deū

(3) ab alīs hoībus

adoꝛandum sm̃ officium/ nisi po
nẽtur impedimentum apte recipien
dum/ officium autez eorum sunt mi
strum nom testi/ ad q̃d adoꝛandum
illos ydoneos fecit/ no lra si spꝰ/ ex
nouum testm no sunt datum aplis
p scriptum/ sz p infusionem spus sci illu-
minantis corda eorum ut eo gnanter
vitatis/ et ut flammantis affectum
p odoꝛem caritatis/ ꝙ q̃ dr loc spus/
testatꝰ spiritus autez veteꝝ loc lre/ q̃m
scriptum sunt in libro/ et aspsum san-
guine ut hebr. ix. ꝯ. xxi. et hoc dra
noui et veteris testamenti hebr. xi.
xxxi. ꝯ. dies venient dicit dns/
et feriã domui israel et domui iuda
nouum fedus/ no sm pactum q̃ pepi
gi cum patribus eoꝝ/ et sb causa/
quare testm nouum dr testm spus
/ et veteꝝ dr testm lre/ cum dr lra eni
occidit/ q̃m veteꝝ testm coguentem
peti dabat/ no tam gram/ et augẽ
bat cupiam occisoꝝ malicia hu
mana/ que semp nititur in vetitum/
et augmentabat petm q̃ occidit/ ut
plenius dictum fuit ad ro vi cap/ spus
autem viuificat. s. fidelibus/ in quo data
est lex nova/ ut dictum est/ ꝙ in q̃ fuit
necessaria ꝓ legem veterem/ et si minꝰ
strato hic quiter ex dictis arguit ex
cellentiam et dignitatem ministroꝝ
noui testamenti/ q̃m ministrum ve
teris testamenti q̃ fuit multꝝ fuit glaꝝ
et dignitatem amissam/ sicut ꝓz
in aaron/ et filiis eius ex dictis su
veteris testamenti/ et multo magis
ministrum noui testi/ q̃ manꝫ est
hic glam et dignitatem amissam
/ cuiusq̃ legis latoꝝ ꝓmo post ꝑ tuten
ꝛo ꝓmoꝝ obiectorum/ ubi/ sic glossator
ista ꝓma dicit/ q̃ si ministratio mortis
i. ministrum veteris testi/ quod dr mi-
stratio mortis occisoris hic dicta
lra de formata in lapidibus i. in
tabulis lapideis monsi trahit glam
m

fuit i. in remẽnaa ꝙa ut no possꝫ
intendere filii israel in faciem
moysi ꝓpter glam vultꝰ eius
i. ꝓ claritatem vultus eius/ ubi
cui nos hic inq̃ faciem eoꝝ in ta
exodi xxxiiij. alia translatio
hz faciem splendidam/ apparebant
eni in facie moysi quidam radij
procedentes sursum angulariter fi-
niti/ que euacuatur/ q̃z veteꝝ
testm cessat nouo adveniente/
quitum ad cõmunia et iudiciala
/ no sup̃ius dco ad ro iij cap./ et
plenius dictum/ in prio eple ad
hebreos/ q̃m no iuste missaꝝ
spus i. missum nonne legis q̃ eo
missum est a plis erit in gloria
i. in honore et remẽnaa/ q̃d. mul-
to magis dr esse/ vij ad hic subdr
Nam si ministratio damnationis i. gloria e
i. veteris testamenti/ q̃ dr damno
occisoris/ missum malicia hominis
nititur in vetitum/ ꝛc in transg
ressionem precepti/ que est mortis cul
pe. et ducat ad matrem geheñe.
/ et licet nra si/ quo loc erat occi
peti sint p tractata diffuse ad ro
vi cap/ multo magis habundat
ministrum iustitie i. noui testi/ in
quo datur spus sancti gra ministratꝰ
in gla q. d./ ymo plus Nam nec
glificatum hic remouet obiectio
que posset fieri/ q̃m possent di
cere/ q̃ licet nouum testm sit excel
lentius veteri/ tñ hoc est modicum/
ideo hoc est dicendum ꝓ nouum
/ sicut dicebant illi qui simul cum
eno legalia observabant/ no
quiter dicat/ q̃ nullam glam habeat
veteꝝ testm/ in q̃ pacto ad nouum d. Nã nõ glorificatũ est q̃d
^ hec pars et hereditas nra propter claruit i. vetꝰ
excellentem glam nouitestꝰ sic testamꝰ q̃ tenet
stella licet habeat aliquam clari in hac parte
tatem/ comparata tri ad solem ob i. t quacũ ad
scuratur/ inducit ꝛc ad hoc aliam nouum q̃ ꝛc
tationem/ illud eni q̃ datur pmo ^

transeuntis nichil est respectu semp manentis/vetus autem testm transijt sicut mpfatum/ad veniente pfecto nouum autez semp manebit/qm thoatur mysma et pfiatur mpria luce xpi/celum et tra transibunt va autem mea nō transibimt/et hoc est qd dr/si em qd euacuat s vetj per gram est i ihūs alij reuerentiam et honorem multo magis qd manet s nouum mgla est i dr ee/habentes igitur hmoi quiter audit qotellectuam mmi storum ecclie qsitum ad cognoz ad cuj dctōm accepit illud qd hic qoadi xpum s qd moyses velata facie populo loquebatur/ad designandum/qd vitab mysteriis testi figuis et enigmatibus sint velata/qma oma qcunqe leuant eis in figura ymma corpe aliquid vō pt velari dupr/uno modo ex parte rei/que dr videri s qnde sup eam ponitur velamen/alio modo ex parte videntis/s qn velame ponitur super oculos eius/et vtroq; mō erat velamen in vetri testamento/s ex parte rei/qr veritas erat velata figuis ut dictum est/et ex parte iudeorum qiorum malicia ut in ps dicebat in predicat agnitionem veritatis qsi quoddam velamen mentis oculorum/vnde sapiē i ymma linquam animam non intrabit sapia/spm autem velamen amotum e p xpm/qma p xpm figure sunt cōplete et exp̄lanate/in cuj figura velum templi scissum fuit in eius passione luce xxiij/eodem aut velamen adhuc manet in iudeis obstinatis/si in illis qui recepmt fidem amotum est vtroq; modo/qma p gram sancti spūs illuminantes put contemplari libi veritatem/et hoc est quod dr/habentes talem spem s qn gla nouj testamenti manet in eternum/multa fiducia vtimur officium istum qd accepimus nos ministri ecclie/et no sicut moyses qui ponebat velamen sup faciem suam ad hoc ut non intenderent filij israel in finem eius quod abolendum erat/sed obtusi sunt sensus eorum/vsq; in hodiernum diem enim idem velamen in lectione veteris testi manet non reuelatum/qm a christo tollitur/sed usq; hodie cum legitur moyses velamen positum est super cor eorum/cum autem conuersus fuerit ad dm auferet velamen/dominus autem spūs est/ubi autem spūs dni ibi libertas/nos vō omnes revelata facie gloriam dni speculantes/in eandem imaginem transformamur a claritate in claritatem/tanquam a dni spūs/qma hoc nouum est fidelibus propria virtute/sed spūs sancti cor eis ducentis/vnum autem spūs dei agnoscitur/hij filij dei sunt/recipitur carnis mysteria habentes hanc/propriam apostolus emendauit nouum testamentum/hic quiter emendat hmoi ministerij vsum/et primo quidem ad opus boni/secundo quidem ad tollendam iniquam malitiam/ibi/habemus autem thesaurum/spūs in dr/qma primo

xxxv

fact q̄ dictum est / ro quidam ob
iectōm q̄clud̄t / ibi / q si ⁊ q̄ optimū
est / tra pm̄ dat / Ideo huiꝰ hanc mi
nistrationē / ministerium tate digni
ut pdictum est / iuxta q̄ manū ⁊
secuti sum⁹ nos ecclie miſt / et hoc
p dei imām / vocati / no deficim⁹ ab
usu et q̄rcōe ipm̄ / ſ̄ prompte
et debite q̄cquim⁹ / ſ̄ abdicatis
⁊ abiectis occultis dedecoris / ſ̄ sordes
pctōrum / no solum q̄ exterius
patent / ſ̄ ⁊ q̄ intus latere posſet /
no ambulantes in astutia ⁊ in falſi
tone et in ꝓpositō verbi dei / adulterantes
sed in manifestatōe veritatis / q̄ d̄ no
predicamꝰ ꝓ questum / nec ꝓ laude hūa
ſ̄ ꝓ manifestatōe dei vitatis / ad
dantes nosmetipos ad omnē / q̄scia
hominū / ⁊ nō no q̄mendemꝰ nos / ſed
q̄ ꝓbis que facimꝰ q̄mendabiles nos
vt reddamꝰ in q̄spectu hominū / hoc
hominē descripi pnt / no aut deus q̄
intuetur cor / vnde Reg xvi / no addi
torum dei / ſic ⁊ tra docuit / hic q̄
facimus q̄rcōem debitam ministē
rij / ſ̄ q̄tior et nitior mundicia /
intentio recta / doctrina sana / ſ̄ fructi
et ſi q̄ optimū est / hic remonet ob
iectōm q̄ posſet fieri q̄tra dicta
dixit em se dare / in manifestatōe
vitatis / posſet aliquis obicere q̄ rum /
eo q̄ multi contradicebant sibi / ⁊
no erat in dictis eius vitas ma
nifesta / Ad hoc rndet aplus / q̄ hec
no proueniebat ex parte sue pre
dicatōis / ſ̄ ex malicia contradi
centium / que impedichat eos cognos
cere vitatem / vnde sapie i / Fili mali
uolam aiam no introibit sapia / ſ̄ ⁊ hoc est q̄ dicit / q̄ ſi ⁊ q̄ optimū
est eius / in vtrū aliquis eius vir
tutem no capientibus / in quibus ⁊

pertinet est optimum / ⁊ hoc pro
tedit ex malicia eorum / Vnusquis
deus suis / ſ̄ hoc ex ponit / in
dup̄ / vnos de creatore / alios
numen / qui ex demito talium /
retrahit lumen / ſ̄ a quibus exceantur
ex se / aliter de dyabolo / que inuita
scelanter viuentes / ⁊ ſ̄ dicit
deus huius seculi / sicut dicit̄ p̄ncipes
huius mundi / Ioh xiv / Nunc p̄n
cipes huius mundi eicietur foras
qui excecat scelanter viuentes
ne videndo eos a vitate / vt no
fulgeat illuminatio euāgelij xpi
in cordibus eorum / qui ſ̄ ex deo
est ymago dei pris / et ex quo
de fontalis plenitudo lūis / vn
q̄ dr̄ Heb / ⁊ qui cum sit splendor
glie et figura sbe eius / ⁊ ſ̄ sed
quia supbus vocant eum sim /
et hic vocat eum xpi / posset ab
cordē duplex cum esse / ro hoc re
monet / p hic / q̄ eiusdem eum
xpus est auctor / a plus autem
miſtrū et pdicator di / no enim
nosmetipos pdicamꝰ / tanquam
auctores eius / ſ̄ xpi / tm / nos
autem seruos vros per ihm / admi
nistrando vobis doctrinam xpi / q̄
dr̄at q̄sequenter / dicens quia deus
qui dixit de tenebris lucem splen
scere / ſ̄ lucem tpalem creando / et
ipam a tenebris separando gen i /
hic illuxit in cordibus nris / ⁊ con
similiter lucem spualem infudit nō
bis ad cognitionem eius / veritatis
no solum pro nobis / ſ̄ ⁊ pro aliis
nos ſ̄r ad illuminatōem scie claritat
dei / ⁊ ad manifestatōem notitie
diuine / in facie xpi ihu / ⁊ re
lucentis in facie eius mag / ⁊
p notitiam diuinam que tradit
in eo / cognoscitur ipse xpus /
Habemus autem hic quid agat
de vsu ministerij ecclie / quantum

⁊ premit q̄ nō
cedit
excecauit me
tes infidelium

⁊ flumen
in mixtura
⁊ p questum
⁊ deuotes
⁊ adulter
⁊ q̄
ministē vna
aliene ⁊ sic
sus dei ⁊ dei
misset
filia
ti adulteri
dr̄ ⁊ heres

ad tollerandam mali/ctra ap̃m
et patiendā mysteriū ecclie
/2o trusam eius patiencie/ibi
semp mortificationē/ctra pm̃dat
gtinuando se predictis habet
autē thezaurum ista situationē
dei dictaz in vasis fictilibꝫ qđ
in hac mundi sunt q̃ temptibles
psone tribulationibꝫ et ꝯuang
nstris ꝯ posite ut sublimitas
r illud magnū ap̃ faciam mdi
ficatione ecclie ꝯ generū con
uersione sit virtus dei r totum
deo attribuatur/et nō humane
potencie/dicit ꝫ/nec sapiencie
/ap̃ posset fieri/si apli fuissent
potentes diuites et honorati/
sicut est de lege machometi ꝫ ꝯ
trarium sint in aplis/ideo sub
dit/Ihesumbꝫ tribulationē pa
timur/sed nō angustiamur/ille
angustiari dr ꝙ qui nō videt
sibi aliquid patet remedium
in tribulatione/2c est de fidelibꝫ
bus in hoc mundo/ꝙ ap̃ angustia
in tribulatione/qui sibi deficiunt
mundana remedia/ꝙ sancti nō
angustiantur/quia in tribulatio
nibus ad est eis solacium diui
num/Apponamur/i depanga
mur/et dicit a portis grece/
ap̃ est paup latine/ꝙ nō desperē
mur/quia sancti patrum curant
de tribulationibus diuicias tpales/
cum sibi remaneat diuicie spales
que nō pñt violenter remo
ueri/et persecutionē patiuntur
fugiendo de ciuitate in ciuitatē/
ꝙ nō delinquamus/ita deꝫ est
vbiq; sotus timentibꝫ nr/humilia
mur/i q̃ temptemur/ꝙ nō con
fundamur/quia nō sentimus in
nobis causam debitam q̃ fugiatis
/deficimus/i ad pcula mortis ꝯ

q̃ alios dicat
sic
fugiatis

et nō ex nob

ꝙ

Etas xxvij. dies
nia homis in
cogitatu illius

pellimur/sine periculo/quia deꝫ ꝙ
liberat suos aliqñ visibiliter/sicut
liberauit tres pueros de camino
ignis/aliqñ invisibiliter cum de
pulit miseria transferens ad requiez
hapie vñ/nisi sint oculis nr̃i
precium mortis/Semper morti
ficationē hic quite et ihesu pas
sionē/et pmo fiat ꝓpositum/2o ma
nifestat ꝓfectum/ibi/ap̃ ap̃/ad eū
dentium pñs ꝙ liberandis/ap̃ in ꝯ
duplo finit status vnus mortis
in quitum etenum passibilis assump
sit in qua penalitate huius vite/et
tandem in mortem sustinuit/Alius
est status vite in quitum vita glosa
qua vivebat oculis/anima eius
a primario diuata fuit ad corpus
in sua resurrectione/qua resurre
xit in corpe glose/hoc est ihesu ca
pite sempiterno/ꝯ hoc em ap̃ spe
rant fr̃i inter q̃ formam xpo re
surgenti/patienter sustinebit tri
bulationes huius mundi/in quibꝫ
q̃formantur xpo patienti/et hoc
est ap̃ dicat aplis/Semper morti
ficationē xpi ihesu i q̃formationē xpo
patienti in corpe nro cōsentes i
nobis tribulationibus patienter susti
nentes ut et vita ihesu/gloriosa
in corporibus nrīs manifestet in vita
resurrectionis/in qua corpus resur
get impassibile et incorruptibile/
Semper em nos te/repetitio est
eiusdem sine/ad inuocationē assi
et quia sancti nō solum tollerant
patienter ꝙ spem habent resurrec
tionis/si et/quia dicuntur adhe
rere xpi patientis/ideo dicit ap̃s
Ergo mors/s xpi in nobis ope
ratur/animando nos ad tollera
tiam passionis/vita autē in nob
i vita xpi operatur in nobis con
fidendo spem resurrectionis/ideo sb
iungit eiusdem spei fidei/si mors
xpi nō sic operatur in nobis sicut

s. q̃ dam fidei de qua sancti antea fuerunt

v

in nobis / qua no estis in tribulacionibz in quibz simus / tribulationibus
in salvati per eandem fidem qua et nos / ꝙ quiter qfirmat p scripturam
ps cxxv dicens sicut scriptum est cre
didi re / et pz qd dictis lra / ysa ibi
nuncia eis fiducia in vos r omnia fa
cimz et sustinemz in vos instruendos
do et xo de gra sc dei studas a
nobis in vos p multos gratiarum actiõe
habundet in glam dei r ut multi
resurgant ad gratiarum actiones ad glo
riam dei / propter ꝙ hic quiter ma
nifestat ꝙ disperat de pena aplz
in pscutõe positorum / dicens / pro
pter qd r pter ariam qd vpi pas
si / et propter spem resurrectionis
in corpe immortali no deficimus
sc in tribulacionibz / q d / ad que ma
lora sustinẽ parati simus / ꝙz his
ib qui sorib est ur ho corrumpa
tur ipa natura sibi data tendat ad cor
pum qd ponderet tribulationibus
et processu etatis. in his ib qui mis
est sc intellectiua nia renouatur
de die in diem per pm gratiz cul
pe / et cule sequele / id est in ꝙ in
firmitate r tribulatõe pueris tribus mo
mentaneum est / et leue qz simul
breuis duracionis / et parui pon
deris re / pmij futuri / de quo sub
sup mod / in sublimitate eternum glorie
pondus operatur in nobis qd pec
tantibus ipm / et dr hic in sublimi
tate / rõe dignitatis que est in pe
mio / eternum rõe duracionis
infinite / pondus rõe pciositatis /
qua preciosa qui mos loquendi
fuit magni ponderis / vel aliter
dr pondus qua pmum gle qui
etat totaliter appetitum in deo /
sicut pondus quietat grauem re
uitro / ita gle implantibz nobis ea
que videntur &c. / ita usq simul in

nobis / ꝙz no attendimus ad bona
transitoria et ad visibilia / sz ad
eterna et invisibilia pro nunc /
que per fidem a sctis sit missis
redimitur / et per spem retributi
dualiter qd petantur re / tam in

Scdm ergo qm / hic quiter
inquiendat ministerium no
mi testi qd finem / siue qd pre
mio / licet enim de hoc tetigit ea
precedenti aliqua / hic tn tangit
magis complete / et diuidit tri
plex tres p / quia pmo tangit de
hac pmutacõe / 2o de debita ad
ipam premiacõem / ubi dr ideo qd
tendimus / 3o de causa vtriusqz
ubi omnia aut qd deo / pma ad
hic mdt / et pmo agit de hoc
premio / 2o de eius desiderio
ibi na in hoc ingemiscimus
sita pm ꝙ disperat in fine pcedet
tribuli / qz ipe et alii apli no
attendebant ad bona transitoria
sz ad eterna / ideo admonendo se
addicta dicit / Scimus enim retributi
onem hoc habitaculum
domus nra terrestris / corpus
eternum in cis / qd se hz adaptat
suo modo sicut domus ad inhabitantem
cum dissoluatur / p mortem ꝙ di
ficatum erdeo habemus no manufacta
manifestum si etiam in celis / qd ali
qui exponit de corpe glose in fi
tura resurrectõis hoc ꝙ dicitur
hic no manifestum / qua vtute
nẽ no erit glosum / et domus eter
na / qua ab eterno a deo predesti
nata / sz qm apli vr loqui de hac
ꝙ statim po mortem realiter habet
a sctis corpus immortalitatis / hic tamen spe et
gla anime que statim hic a sctis melius vi-
a mo purgatis / et de habitatio / deo pmi de
propter excellentiam ipsius ad gla //
anime capacitatem / ideo dicit in
domo patris mei mansiones multe
sunt / dr eod domus eterna / et no
manufacta / qua gla celestis
obiectiue deus est / qui est incircu

et eternus (Nam et in hoc ingemisco
hic quidem aplus agit de appetitu hoc
premio / et dum in d p / quia primo
appetitq ne et gre quidem repugnan
tia / 2o ymo victoria ibi quide
tes igitur / Certa enim scia q ap
petitus est inclinato sapiens fore
/ Est autem in nobis duplex forma
nalis et / gra hitualis / et nalis / et p duo
duplex appetitq / ne et gre / Appeti
tus autem ne inclinat ad quod
vnionem anime cum corpe / et disso
lutionem refugit et abhorret / Appeti
tus autem gre inclinat ad fruitionem
gle que consistit in clara dei
visione et eius fruitione / Igit si ani
posset quemq gradum absq dissolu
tione corpis mortalis appetitq gre
tenderet in q fruitionem gle celestis abs
q retardatione p appetitum nalem
/ Et quia hoc no pt fieri / ideo appetitq
nalis eo q homo refugit naliter
dissolutionem huius quodammodo / et repugnat appetitui
gre / et hoc est q dicitur / Nam in
hoc ingemiscimus / desiderantes
tum tedio dilationis hui tactum no
strum quod de celo est / i gle vestimentum / super indui vestimento gle
q no queunt quo premissis nuditatibus ne / si a deo datur / propter mundimentum dr cupientes appetitu
gre / si tn vestiti no nudi inveniamur / Si absq dissolutione corpis
corruptibilis quo vitiat anima
nt nestimento posset supmundi
gla / tunc absq aliqua retardatione
de appetitus gre in hoc fieret / Et
hoc est impossibile / ideo retardat p na
lem appetitum dissolutionem corpis
et anime ab horizontem / q q sa
pientem et qui scimus in hoc habere
natale / i in hoc corpe mortali in
gemiscimus gratiali de dissolutione
corpis et anime eo q nolumus
exspoliari corpe per mortem / sed
supervestiri gle vestimento / ne ti vita
q mortalitas corpis simul inanetur
tum gloria anime / quia hoc est
impossibile nobis / Et in solo xpo factum
fuit per dispensationem dei / et quibus
redemptionis nre / Ideo sb / ut absor
beatur q mortale est a nra / ut tota
mortalitas per gloriam superveniente
tollatur manente corpis integri
tate / q fiet in resurrectione / Et quia
oportet mortem intervenire quia
refugit appetitq nalis / ideo est ibi
repugnantia appetitus / Verumtamen
quia appetitq est a deo a quo est
nalis et gra / ro sub / Qui autem
efficit nos in hoc ipsum / i hunc ut
appetitum / deus est qui dedit nam
adquam talis inclinatio sequitur
/ sic et gratiam per quam spiritus ha
bitat in nobis / ro sequitur / qui de
dit nobis pignus spus / Est enim spus
sanctus pignus gle ratione predicta
/ ro eo q hmo ep̃le / Quid enim
hic quidem ot / quibus dictorum appeti
tuum / inducit in sanctis hominibus
/ appetitq gre / diversos quidem entes i
/ i abq formidine mortis desi
derantes / gaudentes i tristabiles
hunc / quia dum sumus in hoc cor
pore / inmortali peregrinamur a
domo / i ex hoc esse separatos ab eo
per fidem enim ambulamus / i non
per speciem / i clara facie ad
faciem / q q subditur / Audemus
autem / Certa q scim / q ad forti
tudinem pollicitamur in pertulis
mortis / sufficit no tristari irrita
biliter / si fortitudo nra fisa no
solum hoc facit / si aliqn q facit
in talibus delectari / Acte v eo
q habent apti gaudentes aspectu
dabili / Et hoc est q dicit aplus au
deamus / sine trepidatione et bonam
voluntatem habemus / i delectatos
in mente magis peregrinari a
corpore / i dissolutionem huius corpis

v.

per mortem subire / et ptes ee ad
dem. i. ut p hc hoiem clam dei vi
sionem et pfectum fruem / re ape
titus gre / unat in scis appetitu
se / p hc aut q hic dicit aplus oo
cludit. error dicendum / animas
sanctas a corpibus oo tas a vision
divina retardari usq ad iudicium /
qua dicit hic aplus bona volun
tatem habemus peregrinari a cor
pore per mortem et ptes ee ad
dem. i. ut p hc hoiem clam dei
visionem / oo quo pz / intendam cuius ee /
q anime sate nichil hntes purgand /
oonte a corpbus / statim sunt deo ptes
p aptam visionem / et ideo gtendim
hic qr agit de pcatis ad hc primo
q sequendum / q hic placo tripliciter
za ponitur ibi scientes go / za ibi
itaq nos / sma autez placo p hoc
est / q homo quit placere deo qui
est dator hoim primi / et hc e q dicit
et ideo. i. pter gsecutum gle qten
dmo. i. cum quadam pugna resi
stmo. mundi carnis et diabolo temp
tationibus / sme absentes / sme pre
sentes q. d. nisi nitamur et oo tenti
ad hoc absentes. i. dmo sumo m
pmti vita / no polio ee ptes deo p
gram placere illi pter dictam resiste
nciam / et subdit hmoi resistencie ex
dictis omb cui nos manifestari
oz ante tribunal xpi. i. ante iudi
ciariam cuius / am / tangit hic quin
q q dictiones oo tenti in duci. s. cuius
inevitabilitas / ibi oz nos / q talitas
ibi omb / claritas. i. manifestari q
iudicium apebit omnibus istum /
singulis videntibus omia / bona
et mala aliorum / iudiciaria po
testas / ibi ante tribunal / sublimi
tas ibi xpi qui est verus homo
et verus deus / ut referat unus
quisq. i. penam uel premium pro
prut gessibus que gessit vivens in corpore
sue bo. sue. ma.

net per hoc oo cludunt a iudicio
pueri / qui nichil in propria corpe
meruit uel demeruerunt / quia
iudicabuntur z in ea que circa
eos ab alijs sunt facta uel obmit
tenda / nisi ignorantia ab alijs baptizati
uel no / Scientes hic ponitur za
propatio que est sollicitudo de
proximi salute / et dnm in d. p /
quia primo ponitur hic sollicitu
do / eo sollicitiores racio / ibi ca
vitas cum d / cta primum / dicit hoc
entes ergo timorem dni. qui valde
timendo est dominus / qui omnes
est iudicaturus / ut dictum est / suos ut credat et timeat
dnus hominibus fidem et mores /
quia vincuntur mandant deus
de proximo etiam vox / Deo autem
manifesti sumus qui videt corda /
q tlia no pdicamus pter questum /
nec pter plam laudem / sed intentio
recta / Spero autem vos in gestibus
vris manifestos nos ee q. d. ita
solicitati sumus inter vos / q non
potestas racionabiliter iudicare p
dictam nram procedere / nisi de
conscientie puritate / Hoc quia posset
aliquis dicere / q in hoc se ratta
nter quendaret / ne removet hoc
dicens / Non itaq quendamus nos vobis
et dicit ubi quia iam sup dixerat
aliqua que videbantur ad suam
q mendationem esse / sed eorum deg
nobis glandi pro nobis q ter pter
ergo aplos / qui dicebant se doctos
a petro jacobo et johanne / qui in
hoc detrahentes aplo doctine / pote
rant ieri cor mihi q ter eos glari /
q erant edocti a doctore pfato
et usq ad tempus celum rapto / ut
beatus ad eos. i. pvenio aplos re
ferendos / de quibus subditur / cum
in fine gloriam. i. in apparicione sa
pientiales eorum / et no in corde. i.
in puritate q sue / Sme enim
mente oo cedimus deo p gtempla
tionem divinam sup nos oo tasse

pacerdo / sme sobrij sumus / verbis
nob hmiane quersacom qform
ando Obria enim grece mensu
ra latine dicitur / apli enim erat
medij inter deum et plum / et io
cleuabantur aligis p ostensum
mentis accipiendo diuinas illumi
nones / et aligis qformabant se
hom fragilitati ut qui venientib
tradent eis diuina / sicut Ben x
xvii dicitur / q angeli ascende
bant et descendebant in scala ia
cob / Caritas enim hic quitez tangit
hmg sollicitudinis rado / que est
caritas ad proximu / Ideo dicit
Caritas enim xpi / que se coten
dit ad proximu i 2a. ins hoc
mandatum hemg a deo ut qui
diligit deum diligat et fratrem suu
et unde prouocetur hoc caritas
ondit dicens / Existimantes hoc quia
si unus pro omnib mortuus e
st xps ibi pro salute omn / q fuit
ad sufficientiam omn / et ait
hic si pro quia / quia ita est / ex
quo q cludit / ergo mortui sunt
omnes &c ibi ita dixit / unde ac si
essent mortui sibi ipis / mchil de
proprijs desiderijs attendes / &c
vivit xpo / vitam ipam ordina
tes ad eius honorem / Vn dicit
aplus Gall ii / vivo ego iam
no ego / vivit vero in me xpc
Itaq nos / hic ponitur tertia pte
pdo ad primum q scripsimus /
que est abdicatio carnalium
affectuum / que licet sit tacta
aliqualiter pte precedenti tn
hic tangitur plenius / ideo conti
nuando immediate precedentibz dicit
Itaq nos ex hoc nemez nemo
sed carnem / i. cum nemine secun
dum carnem q tractamus moti carnali
affectione / q quia posset aliquis
obicere / q apli multum dilexerit
xpm / ergo cum pricam corpalem /
Ideo subdit aplus in p̃sona cuiusli
bet qui enim xpo fuit corpaliter / et si

i. ad ymitationem vitam.

cognouimus cum carnem xpi / i. affectu sui eius
cum pricam corpalem / sed iam nunc no
cognouimus / ista ma / sed meliori / unde
dicit saluator Joh xvi. Expedit
vobis ut ego vadam / subtrahendo a
vobis meam pricam corpalem / sed
apponens causam dicit / q apli adhuc
carnales gentes a fidei cultura abhorr /
sicut homo carnalis ab amicitia
huius / propter ea impediebant a spi
rituales et sublimiores diligendi
modum / unde subdit ibidem / saluta
tor / si enim no abiero / paracletus non ve
niet ad vos / Nota / q manichei
negans veram carnem in xpo fuis
se / ex hoc loco confirmabat dictum
suum errorem / quia dicit aplus
et si cognouimus cum carnem xpm
quia ybria enim angrebat in verba
apli 2a. ubi dicitur de xpo
quia factus est ei ex semine dauid cum
carnem / ex veram carnem hinc
tur q respondebat dicens / q aplus po
suit hmg opinionem / et tangitur scd
bens ad romanos / sed pquam videtis
hmg opinionis falsitatem retractant
hic eam dicens / Et si cognouimus cum
carnem xpm / i. si sensimus aliqm hmg fuisse
opinionis / s. q xpus hoc carnem
assumpsit dauid / sed nunc id no cognos
cimus / i. hanc opinionem tanquam fal
sam damnamus / sic hoc dictum manichei non
dicat tamen finaliter / quia res sic
no p cognosci / et ideo / si aplus illam
opinionem ficam reputaret / no dicit
cognouimus cum carnem xpm / sed ex
dicit adhuc nunc / nemem nominis
cum carnem / q eiusdem sensum
ex referri / et aplus nullum hominem
cognouisset hic veram carnem / q
est falsum / Ideo secundum est exponen
dum quia q clusit / q subdit
Si quis igitur in xpo nova creatura
est / Et accipitur hic si pro quia / ex
quo q baptis est in xpo factus est
nova creatura per gram baptis
malem / que datur p remissionem
veteris transgressionis / i. affectus car
nales debent in eo abire / Et ecce

nona facta sint omia p̄ spm̄ sanctum
mentē renouantez / et p̄ quē collatorem
actōm / Omia autem / p̄o quō apl̄us
egit de premio / et de prepatōn ad
ip̄m / hic quitur agit de causa utrius
q̄ / et p̄mo proponit intentum / 2o de
clarat positum / ibi / qui quidem / Circa
p̄mū dicit / q̄ causa effectiua vti-
usq̄ / sc̄z premij / et prepatōis ad ip̄m /
est ip̄e deꝰ / ministri vero ecclie solū
ap̄ta nūsteria dōnt / et hoc est
q̄ dicat / Omnia autem ex deo qui reconciliauit
nos sibi p̄ xp̄m / hoc beneficium ministe
rium est omnib⁹ nobis / et dedit nobis mi
nisteriū reconciliatiōis . i . officium
predicandi hanc reconciliatōm / q̄d est p̄cipale
officium ministri ecclie / Circa quod hic
quitur p̄mo ponit propositi declaratōm / et 2o
subdit bonam exhortatiōm / ibi / obse
cramus / Circa p̄mū / declarat p̄mo q̄d
dictum est de reconciliatōn facta p̄ xp̄m
/ Erat enim deꝰ et homo in vno supposito
sc̄z deꝰ hanc reconciliatōm fecit per
humanitatez tanq̄ p̄ instrūm sibi co
iunctum / q̄ nulli alteri q̄uenit / et
hoc est q̄d dicit / Quod quidē deꝰ erat
in xp̄o nō solum p̄ essentiaz / potē
tiam / sicut est in alijs / sed p̄ humā
nitatis assumptōm / subdit sibi re
concilians deꝰ nō / Vō reputans illis
delicta ipōrum / p̄ quibꝰ p̄ximis ho
ratis fecit / Contra declarat beneficiū
ministrij ecclie sup̄ dictum / dicens
Et posuit in nobis verbū reconciliatōis
aliꝰ predicandum / vt̄ vltio tenēs
in mentibus nr̄is necessitatē docere gen
tes / p̄ q̄ excludit / p̄ xp̄o ergo lega
tione fungimur / nobis missis fungi
ad predicandū eōm xp̄o / tanq̄ deo
exhortante p nos . i . p̄ agente
p nos / sicut p̄ ministros / obsecramus
hic ponit obiectū monitōm dicēs
obsecramus . i . deuote exhortamur
pro xp̄o . i . loco xp̄i / cuius nos mi
nistri reconciliantur deo / licet enī
reconciliauit nos p̄ passionē xp̄i / nō
dictū / est / tñ ad hoc q̄ singuli percipiāt
hmōi reconciliationis / requiritur in
nobis debita dispositio p baptis
debitam susceptōm / et p̄ baptis
mū p̄ penam / que est scda tabula p̄
naufragium / et ad hoc proponit
inductiū dicēs / Omnis qui nō nouit
petrus . i . xp̄us qui petit nō scit
et petri . n . / pro nobis petitus scit deꝰ
. i . deꝰ pater scit pro nobis omnē
hostiam pro peto / que vocatur petitus
in scriptura / exceptis petitis pacifici
comedent . i . hostias pro peto obla
tas / vt nos efficiamur mystica dei
. i . p̄fecte mundicie / deo dicatur mun
dicia in abstracto / sc̄z in xp̄o . i . p̄cepto / q . d .
q̄d hoc debet nos inducere ad oēm
exhibendum corpa nra hostiam pro
petis nris p opa pūa

Ca^m VI^m

Admonemur enim / q̄ quēadmodū apl̄us
emendauit ministerium noui
testamenti / hic quitur ostenditur alios
ad debitam executionē hui⁹ ministe
rij / et subditur in duas / quaꝝ p̄ma
ponit exhortatiōm gñalem / 2a spā
lem de quibusdam spāli suffragio fie
ndo in ecclia / ca^e vi^a / Prima in duo
/ quaꝝ p̄ma ostenditur ad bona facta
de futuro / 2o quemadmodū bona facta
de p̄terito / ca^e vii^a / Prima in duo / quaꝝ
p̄ma ostenditur in quadam generali
/ 2o magis explicat in spāli / ibi / in mul
ta patientia / circa p̄mū dicit / Admonemur
aut / q . d . / quia simul adiutores dei
nō volumus nobis tribuendo / p̄ sicut
ministri eius mandata excipiendo / sic
exhortamur / ne in vacuum gratiam
dei recipiat / que datur ad bene
operandum in futuro / et ad q̄ sequimur
gratiam in futuro / p̄ q̄ p̄ hanc effectum
no sequitur in vacuum recipitur
sicut medicina ad quam sanitas nō
sequitur / sz quia posset aliquis dicē /
recepi gratiam / nō est in mea potē
te / et ideo hoc removet ondens / q̄ deꝰ
patibus est dare / auctē scripture qui
dat eis / s . deꝰ / Ecce nūc / tpe ac
cepto . i . in tpe nouo legis / quod e
tempus gre exaudimi te / quia ortho
doxissimus exaudibiles sunt p̄ xp̄m
/ et in die salutis . i . in tpe xp̄i / qui

150.

† ſma · Nemini dantes ullam offen
ſionem .i. ſcandalū ꝙ dett

ꝯ Cor

opatq; eſt ſalutem ꝯ medio terre
aduiu te opa tua pficiendo et ad
ſtam te perducendo / ad qua no
uitabant tempe ueteris teſtati
Ecce nunc tempus acceptabile / hꝫ
H autem dicat aplus applicando autem
inducitur ad ſtare ad xpi tempus / et pz oꝫ dicit
aptat ad ꝓpositum uel factis ſmq rectis ut nos uitu
perui ꝯ ſeruemus nrm ꝙ ma
la ſubditorum redimant ꝯ
uitiorum prelatorum / ſed ꝯ
omnibꝫ ſꝫ ptmentibꝫ ad ſalutez
dorbeſq; nos nutrimus / ipi xpo
nos q̄ſtuꝫ poſſimuꝫ q̄formanda
ſꝫ ꝯ multa pacia hꝫ quiter oꝫpli
cat ſuam oꝫhortatoꝝ ꝯ ſplā
et dimittit ꝯ tres ptes / ſma
ꝑmo declarat qualiter ſit uten
dum gra collata ꝯ oꝫtiori con
uerſatione / 2o ꝯ mitiori deuote
ibi ab nrm / 3o ꝯ infidelium uita-
tione / ibi nolite mḡtimꝫ / tra ꝑm
tria facit / 1m ꝙ ꝯ tribꝫ q̄ſtat
ſancta gnerſacio / ꝑmm .i. tollera
tia malorum / 2m opacio bonoꝝ
/ ibi ꝯ caſtitate / 3m eſt copacio ſ
terrum et illorum / ibi / p arma
Circa primi ſciendum ꝙ ꝯ malis
pene tollerandis ꝓ pacia eſt ne
ceſſaria / ideo dicit ꝯ multa pacia
et dicit multa propter multitu
dinem malorum ſupueniens
ꝯ tribulationibꝫ &c aduerſantiu
ꝑ ſecutione / ꝯ nōtatibꝫ .i. oꝫde
fectu nōtorum uite / ꝯ angustiꝫ
oꝫtinendi difficultate ſen ꝯ poſ
ſibilitatē ꝯ plagis illatis nobis ꝯ torpe
ꝯ caſtitatibꝫ ne poſſemꝫ ad pre
dicandum diſcurrere / ꝯ ſeductori
bus gra nob motis ab aduerſa
rijs uitate / ꝯ laboribꝫ operis
propriis manibus / ꝙ ſcribit aplꝰ
apud corinthios ut q̄ueſtum ſtis
aplus precluderet / ꝯ uigiliis ꝑ
inſtanciam oꝫationis / ꝯ ieiuniis
aliqs uoluntarie aſſumptis ad
repreſſionem carnis et aliorum
edificationem / et aliqs oꝫabi defectibꝫ
patienter tollerat / ꝯ caſtitate hꝫ
quiter ponit ea que ꝑtinent ad ꝓpa
tionis bonoꝝ / ꝯ quibꝫ ꝑma ſunt que
ꝑtinet ad ꝓfectum cordis / et q̄ſtuꝫ
ad hoc dicit ꝯ caſtitate que dicit
puritatem mentis redimentes ꝯ
torpib / ꝯ ſciencia q̄ſtuꝫ ad cogni
tionem diuinorum et humanorum ad ſa
lutem nōtionum / ꝯ longanimitate
patienter oꝫpectando diuina promiſſa
ꝯ ſuauitate que facit homines ſua
ues proximo ſuo et ſcto oꝫ gra
habundanter / ſcdo ꝯ ſſu ſcto / ꝯ ca
ritate no ficta contra ypocritas /
quiter tangit / pfectoꝝ ordines ducibꝰ ꝯ
ꝓ ueritatis ſꝫ predicando et cum
hominibꝫ quiter loquendo / et ꝓfectum cap tant
operis ibi / ꝯ uirtute dei ea opa miteria
facienda / et doctrinam inirabilis eo
firmando ſꝫ ꝑma / hic quiter ordit
diuisitq; qualiter utendum ſit gra diuitus
data collata ꝯ contrarios bonoꝝ
et malorum / .i. inter hmoi nōdiuiſa
et proſpera / ſꝫ nō deuiare a ueritu
dine / proſpera autem et aduerſa
tria reſpiciunt / ſꝫ ſuperbiam uite
/ et ꝙ ſpiritualem animi / et ꝙ ꝑ oc
ulorum / et ideo ꝑmo oſtendit pro
poſitum ꝯ ꝑmo / 2o ꝯ 2o ibi quaſi
morientes / 3o ꝯ 3o ibi quaſi egentes
/ omnia tria iſta ꝑtinent ad uirtutem
uſtrae quiter accepte / ideo dicit
aplus ꝑ arma iuſtitie .i. ꝯ prosꝭ nos hēas
ut ꝓ ſuperbiam nō elemur / et ſimi
liter .i. ut ꝯ aduerſis a ueritate
nō deficiamur / et ſibi intelligendū
eſt de ſequentibꝫ / cum dicitur per
gloriam et ignobilitatem / ſciendum q̄
aplī ab hominibꝫ reputati ſunt ualde
gloſi / ſicut dicitur actuum ꝙ ci
uitate paulo et barnabe uolebat
turbis dis ſacrificare / et alibi ꝯ
carcerati fuerunt / ut uinci et ab
ſolui / ſicut pz oꝫdem libro / per
infamiam, quia ab aliquibꝫ dice
bantur magi et deceptores / ab
aliis autem uitate predicatores
et ideo pz ꝙ ſub ꝯ ut ſeductores ſ
reputati ſunt ꝓ a multis / et ue

raccb ab aliis / sicut qui reprobi i. reprobati sunt a malis / et cognoti i. approbati ab hominb / et hi in istis prosperis et aduersis sic se habuerunt a pli quo recedebant a vitate p superbiaz elenati / nec per pusillanimitatez deficiunt

Quasi morientes hic quiter ponit ea que ptinent ad concupiscentiam carnis / et sunt tria / primum est vita q maxime concupiscitur / hoc ergo ad hoc dicit sic / quasi morientes i. periculis mortis exposti / et ecce viuimus / scz deo p fidem et gram iustificati / hoc est maximum / et quidam ad hoc dicit vt castigati et non mortificati q. d. / licet a deo per flagella castigemur / tamen a morte p eum eripimur / scz / ep concupiscitur in vita prima est iocunditas / et quidam ad hoc dicit quasi tristes semper autem gaudentes / hic ponit ea que ptinent ad cupiditatem oculorum dicens / sicut egentes i. vacuum et vestitum ab alijs inedia

Multos autem locupletantes bona spualia ipis querentes / que tanto sunt meliora / quito que sunt anime corpalibus preferuntur / tanquam nichil habentes / apli enim omia tpalia pro deo dimiserunt et xpo seruire / ecce nos reliquimus omia et secuti te / et ea possidentes / quia timebant xpo et no sibi ipis / omia aut erant xpo subiecta / et vt dicit fata est michi omis ptas / vnde ep apli reputabant omia sibi subiecta / in cuius signum insensibiles creature obediebant eis ad nutum / Mundum autem / ep aplus in premissa vario modo loquitur ponendo bonum temporale contra spuale / nam in spualibus addit dictum gentilez / scz quasi / tanquam / vel sicut / aut quia / no autem in spualibus / vt patet in quibus non est vanum bonum nec malum cum

vitatem / si tm cum homine apparentiam et existimationem / quia non sunt bona cum vitatem / ob hoc hic quiter aplus docet vsum gre collate / quitum ad meritorem deuocionem / et dicit in q. p. / quia primo ea hoc de se vitatem ostendit / vt ad hoc exhortatiuos inducat / vbi no angustiamini / dicit primo / ob hoc patet ad vos o ex mathy. i. illa que diximus non exactamente protulimus / sed ad vtilitatem vestram ut videatis amicitiam nram et ea vos aperuimus vobis corda nra / et subditur deuota sua / cum dicitur Cor nrum dilatatum est. i. aptum / ad apetenda magna / scz bona celestia / dicitur autem p oppositum ea hominib angustiari / qui apetit terrena bona celestibus omissis / quia terrena sunt nra hominem / et ipso mora / Non angustiamini hic inducat exhortatiuos ad similia dicens / non angustiamini in nobis q. d. si angustiamini nimis apetendo terrena non deo / hoc no prouenit ex hoc / ep vidistis in nobis / quia non dedi nobis exemplum hoc faciendi / si prouenit ex cupiditate vra / sed angustiamini autem in visceribus vris. q. d. / hoc prouenit ex defectu vre deuocionis / vel / eandem aut similem remunerationem / nobis in celestibus promissam sicut et nobis / tanquam filijs querimus salutem animarum vestrarum / dilatamini et vos ad apetenda celestia ut habeatis eandem remunerationem quam expectamus / Nolite hic quiter docet vsum collate gre ep ad infidelium vitatem / et dicit in q. / quia primo facit propositum / vbi probat quoddam dictum / vbi nos enim / scilicet pin dicit Nolite iugum ducere cum infidelibus i. eis quibus in quibusdam sen sacramentalibus / iugum enim dicit a iungendo / vbi caritas dicit iugum xpi / in quo iungimur fideles / iniquitas vel iugum diaboli / in quo iungimur malignis / ep aut fideles ab infidelibus debeat separari / declarat

multiplr / primo racone sumpta ex habitu affectu dicens / que cum participatio mistice que est infidelium de similitate cum iniquitate que est in affectu infidelium / q. d. nulla // de hoc ex habitu intellectu dicens / que sit societas lucis .i. veritatis fidei que lucet in mentibus fidelium contra ad tenebras / sc. errorib⁹ in mentibus infidelium contra / q. d. nulla // ho dr dimidi / sicut in prima rerum creatione deus diuisit lucem a tenebris / Ben primo / ex racone capitis fidelium q̄ est xp̄us / et infidelium q̄ est diabolus / dicit quę quencas xp̄i" q. d. nulla / et ideo sicut hec capita ho sunt quencas aliqm ad inuicem / ita nec eorum membra dut fieri ex hoc sine dicens / aut que pars fidelis .i. sors eterne hereditat⁹ t̄ pt̄ deus ab eo separata te cum infideli cuius quę hr ut pars et ut finis sue hui⁹ quibus vñ illis que ad finem sunt sancto t̄ pb̄ deus pb̄ habuit nec. ex pb̄ infidelis sunt bo. i. fidelis cum ydolis .i. cum infi terna. sicut li. sapiē. dr. hec t̄ sors mea. delibus qui dicuntur ydola / eo q̄ colunt ipa / cum illis pbm exam

Similes illis fiant qui faciunt ea / hoc autem inducat aplus / q. inter cornithios erant aliqui sapientes reputati / qui ex comedebat ydolatica in scandalum aliorum / sicut dictum fuit prima ad corinthios ff. q. aplo hoc loquitur ad re primendum hunc abusum / vos cum hic quitet probat quod dictum / sc. / q. fideles sunt dei templum / q. autem que hr xxvi. lectu. / ubi translatio fit a hz / pona thabernaculum in medio ver. cuius loco dicitur habitabo inillis / licet cum deus sit in omnibus per essen // non dr vos cum scrib⁹ hr plur. dei sic dr. s. dat. tiam potentiam et ty in fidelibus est mo spali p gram / et tanquam habitabo inter eos deus eis / q. d. Abutem procedendi de bono in malum debet sit eis predicac. qr vos estis templū dei viui. t nō mortui. sicut idolatre / et ad hoc pbandū inducat auctez pbans hoc pm̄ p vsū templi qd̄ ē habitac̄ dei. in illo. t ideo dr. cum habitabo inter

deus
meos / et eos illorum deus protegens eos spali prouideri / et ipi erunt mihi in populum debitum debiti cultus / q. hoc autem q. dicit hoc habitabo in illis in p̄sona dei / hoc / q. fideles sunt templum dei / ff. q. ex predictis in scriptura nouo testamento manifeste sunt scriptura usitate hui⁹ in qua tria tanguntur / que debent a xp̄o fideles ga infideles / hoc est / q. eorum peccata detestanda / q. notatur cum dr ff. q. exite de medio eorum / cum est / ut ex casione peccandi fugiamus / ubi est separamini / cum est / ne sustineamus eorum mala / sed potius arguamus / cum dicitur immundum ne tetigeritis palpando vicia / uel paliando / et hoc primum hanc monitionem secutibus redditis / cum dr. et ego hic in p̄nti ad familiaritatem meam p gratiam / et in futuro p assilationem sanctorum p gloriam.

Cap⁹ vi

Hab usitur hortatus p̄cipit aplus manifeste cornithios de bono agendis in futuro / hic quitet quemadmodum de bono petito / et dinoscitur in q. p. / prima primo posuit ad predicta quos q̄timua do / ex cornithiorum quendacio / ubi multa nutrit / prima in tres / q̄ma ponuntur / utilis monitio / ex inducit⁹ sui exemplificatio / ubi capite / 2o modus intentio / ibi / no ad q̄dem primum / tertia primo q̄timando se predictus dicit hab usi⁹ hortatus / sc. de recep tione fidelium ad gratiam in p̄nti / et ad gloriam in futuro / ut dictum est in fine capituli precedentis / hunc demonstrans nos .i. a petis terrenalibus et spiritualibus / q̄ma merito congruenter intrabit in illam ciuitatem celestem / q. potest exui / per sanctes / per sanctificationem in baptismo meditatez in timore dei / sc. filiali / qui hz ca ritatem amplexans / capite / hic ad quem inducit aplus sui exemplum dicens / capite nos .i. accipite nos in exemplum / quia immunde viuimus in hoc mundo / nulli nocentes, inferendo in p̄sona / q. notatur cum dicitur neminez lesi

t p̄sona sicut faciunt mali dū

nec ecc̃ m̃ fama/ ro nemici corru
pmo nec ecc̃ m̃ re possessa/ ꝑ q̃
scribitur/ nemici t̃minuemq̃ t deprq̃
ꝑm̃ defraudando/ ro ad q̃dempnacõ
hic quitet aplꝰ sue mõitionꝫ mi
tentem/ dicens/ no ad q̃dempnacõ
t de contrarijs vnꝰ vob notandꝰ
tanq̃m abstinatꝰ/ tunc em ad q̃dem
nacõm sit talis notatꝰ/ q̃ reputat
abstinatꝰ/ sed q̃ sit sub spe q̃dem
no sit ad q̃dempnacõm/ sed ad em
dacõm/ t loq̃tur hic aplꝰ/ nos
ꝑdixi em/ cogitando migiter de vra
vtilitate/ et salute/ mtũ/ q̃ pro ea
patus essem mori/ nos ad cõmonẽdꝫ
et q̃mendꝫ/ sq̃ vita gre et gle/ q̃
d/ habent vitam desidero vobis sic
et michi/ t quilta posita mõitione
hic quitet aplꝰ ponit suam quen
dacõm de bono cornithiorum pre
tito/ et dimittit in duab ꝑtib/ q̃ma
ꝑmo ponit hanc q̃mendacõm/ ro
cub deprendam/ ibi nam cum/ in
q̃mendacõm vero cornithiorꝫ ponit
quadruplicem affectum/ quez conce
perat de bonis opibus/ sicut et q̃libꝫ
debet de bonis amica concipe/ 2mo
est affectꝰ fiducie/ cõ hoc em q̃ vidz
eum bene mõpe confidit q̃ bene
ꝑficet/ et q̃ditum ad hoc dicat nulla
michi fiducia" de ꝑfectione bonꝝ in
choati/ 3tio affectꝰ gratonis/ nam
amicꝰ est alter ipe/ ꝓ q̃ gratur
de bonis amici sicut de suis/ nos
nulla michi fiducia de ꝑfectione
bonꝝ inchoati gra" t de vris opibꝫ
bonis/ 4to est affectꝰ q̃solationis
/ nam omnis letitia t̃stitie diuitia//
mitis/ et ꝓ quib q̃solacõm/ no sibi
repletꝰ sinus/ q̃b est affectꝰ double
rantis gaudij/ sz q̃ bonum amici
ri cognitum/ no solum minuit t̃
stitiam/ si totalr erat eam ꝓ tri
stitiam gaudium superueniꝫ
dicto subditur sup hiis get t de tribu
ꝑtib vris michi illata/ q̃ d. gaudiacõe
dnus q̃s q̃cꝑi de bono vro super
veniẽti totalr supat t̃stitiam q̃

concꝑeram de malis vris ꝑcedenti
/ aliqui dicunt/ q̃ hec est lra/ nyomi
tribulatione nra ꝛc est sensus/ q̃
ꝓlatica quam concꝑat supant tri
stiam/ que sup venerat ei/ ex tri
bulacõne nota q̃a cum ny ma
cedoma/ que tangitur parte scdꝫ
/ et no lra scꝑib magis gaudet hmõi
exꝓsacõni/ tꝫ ex vbiq̃ t̃stiam ha
buerat/ ut tangit in scꝑtibꝫ/ Nam
cum hic quitet aplꝰ exponit di
ctam q̃mendacõm q̃tulus ad duo
que dixerat in ea/ cum exponitur
ibi/ ꝛ qui q̃solatur/ dixerat autem
aplꝰ se fuisse tristatum/ cui cam
exponit dicens Nam cum ad ve
nissem/ no de ꝑsone vra/ q̃ma con
solabatur in illente/ sed omnem
tribulacõm q̃libet plenig exꝓmat
ecclesiam vr̃ ꝑ quibi dicitur/ q̃ paulꝰ et
silas exꝓati sunt crudelit et in
carcerati/ et pedes eorum in ꝓpo ri
gidi exꝓssacõne nota contra eos
ex q̃ paulus ꝑsonam phitonicum
exorcizat de quadam puella que
magnum questum ꝓstabat suis
dominis diuinando/ ꝑ aut plures ab
infidelibꝫ multum timueris a fili
fratribus/ ꝛ qua ro dixerat apl
se fuisse consolatum/ et ideo hoc
ꝑmo ponens manum huic q̃solacõi
ro subdit ad hoc tam/ ibi/ gratati
enim/ ro infert suam getam/ ibi
igitur et si/ etia vo q̃solacõnꝫ
duplex sit/ q̃a adventus ti ad
ꝑsonam/ qui erat sibi gratissimꝰ/ et
hanc tangit dicens/ sed qui q̃solatur humiles
t afflictos/ talia sunt vera puna
corinthiorum/ quam sibi retulerat
titus sicut viderat/ ro nobis referens
t ardorem proficiendi/ sicut ꝑ eum
fuerant ante pigri/ vnum fletum
tacõne debiti q̃ussit/ q̃am emula
tionem ꝓ me/ ysevide aplꝰ reprimendo
amore ꝑpi/ et mei/ ita ut magis
gaudeam/ de pua vita/ quam
prius doluerant de peto q̃ussit
aliter/ aplꝰ em prius compererat
esse dure in epla pua/ et ꝓ ea timens

consolatꝰ
t nos de
t aduentu
titi. No so
lum aut t aduẽ
tu eius. si
cut t sola
cio quo co
solatꝰ t me
t vob. i. ex
hortacõe
vra. ꝓ eum
nobis rela
ta. refers
nobis vrm
desiderium

maredoni
am. nulla
regez ha
buit fides
nostra

ne qo hoc caderent in desperatoz / nec
aliud malum / ad tpus dolent de
scriptura illa / sed videns pgea bonis
torrentionib fructuum galiosus sint
sot / qui et si contristam sunt vobis
corripendo no me penitet nec / et si
penteret / si
// illa · et si
sepe sz pus ratione dicta videns
q in epla ad horum vob tri transitorie
mnet gaudeo no qz id primum / sz
media no gaudent de amaritudine
medicine qm in seruus proprium
sed de sanitate p eam q sentiunt / Ce
tristati hic quiter induxit tristam pp
qm cor tristata fuit ei occasio
gaudii / sue mia / sz / qua illa tristia
fuit tm deum / et diuiditur in 3.
/ qua primo facit propositum / 2o de
clarat quoddam dictum / ubi / Ecce
enim secta primo dicit / Tristata enim
// ctus sdm deum
Contristati enim" Circa q sciendum /
q omis tristia oritur ex amore
cum cui aliquis tristatur / hoc est
q caret amato bono / vel qua
timet euenire aliquid grue
boni amati / Est autem duplex a
mor / sz dei / et seculi / Ex amore
vero dei oritur tristia de peto / qre
est tm deum / que nullum affert
detrimentum homini / sed magis
boni fructum / 2o ut in multo de
trimentum" ex nobis · i · ex correctione
ra / sz magis bonum / 2o / que
cum tm deum tristia est optat
· i · inducat ad primam de peto / que
prima duat ad salutem stabilem
· i · eternam / sed qtra hoc obiicit pos
set / qua tristia de peto / est ipa
prima / michil autem optatur sup
gto rez dm / q prime tres sunt pres
sz contritio / confessio / et satisfactio
tristia vero de peto est prima pe
nime / et causat alias duas sequi
tes no sequit / tristia vel seculi
que oritur ex amore seculariu bo
ni / nocent nocumentum spiali
bom / 2o / sed autem tristia · i · peto
fac in qui eam volunt esse amici
huiusmodi inimici dei q sicut / Ecce
y corp
enim hic quiter declarat / quali tri
stia tm deum operatur primo in sa
lutem / dicens / Ecce enim hoc · i · tristari
quam mutuli que est tm deum et quid · ut q
dam in nobis operatur 2o ad vitandum
mala / et agendum bona in illis / qui
erant primo ad hoc pigri / et non
solum hoc sz etiam que secuntur sed · 5 · apat
defensionem sz mei / contra pseudo a
plos ipos repellendo / sed indignatoz
sz contra peta amissa / no solum a
pe / sed etiam ab aliis / sed timorem pro
reclamo / sz desiderium sz profitendi
in melius / sed emulationem imitando
bonos / sed vindictam primo ipa
peta et etiam aliena potissime / qua
illum fornicatorem nefarium de quo
hic prima epla quito precedit / cui tm pus
minus faueban / 2o in omnib dabi
lem vos mem / quia sicut sustinentes pterez
glamicantur / sic pulsantes euicidant
Sequitur hic manifestat gdam dicens / vigi
et si scripsi vobis / de illo nefario pri
mo / et actu hic si pro qua / qua
sic scripserat / no pp eum qui fecit
iniuriam / maculanda lectum pris
ut sz punctur tm / sed ut cor emen
dare tur / aliis / et eosdem pena ter
reretur / nec propter eum qui passus
est sz ductum iniuriam / ut vindicta
retur p penam / sed ad manifestandam sollicitud
· i · ut in vobis coram deo / vica etiam nre nram
gerantur / virtutes / coram deo modo gdam
est intrandi ad confirmationem dicti sui
// paratam
· v · sz deo testante / et qua hoc bona sc
acuta ex sua contritione / 3o / ex pla
ti sum / et consolatione / vra · i · ex pro
fectu vre / nobis dicto / habundanciu ma
gis gau · i · plusq contristati sumus
prius ex vero delicto / Dicitur enim
gaudii addit de gaudio titi dicens
sup gaudio titi / de emendatione
vra / qua resecto est sum / detestatur
enim prelati de profectu subditoz
/ gaudemus autem amici sui erat
dei ma gaudii / Postremo pone exam
plum dicens / Et si quis apud illum 2t
explus eum emendauerat eorum stos
ergo titius / qui invenit eos tracta

vñ dicat. Et si qd apud illū de vobis
gloriatus sū, quēadmodū vos. nō sū confusus
i nō erubescō me silr dixisse. sic sicut
ora vob̄ t vitate locuti sumꝰ. ꝑ sic pa
tamꝰ vob vitate. ita t gloriado mea
ꝓ fuit ad ꝓ tuū. de vob. vitas fra e.
ꝑ inventa t vera.

vus

bilcb et obedientes / et sic apli ea
inveniunt esse vera / ꝑ q̄ aplus no
sunt confusus de illa gmendatione
qua ita inventum est in vitate /
et ꝑ tra / Cognitam autem rem
addit dicens / Et viscera eius / qua
tuus / videns eorum primam obedi
entiam et reverentiam a dispn / sunt
eos in visceribus caritatis magis
q̄m ant / de qua gaudebat aplus
Ulterius ꝯ. quitam rem addit dicens
gaudeo autem q̄ in omnibus ꝓ de bono
eorum mercato confidebat
q̄ de cetero bene se habeant / q̄ erat
sibi ꝓ gaudendi / t̄c Cap̄m octauum.

Notum autem facimꝰ ꝙ ecc̄ apli
induxit cornithios ad bonum
in generali / hic inter ostatur eos
ad q̄dam bonum in ptiali / sc̄z
ad largitionem elemosine mittende
in urim / fidelcs eius ibidem habitates
vendtis omnibus ponebant pretia
ad pedes aplorum / ut dividerent
singulis prout opus erat / dictum
/ et qua ꝑ opus sunt sic de paupta /
disposuerunt apli / q̄ credentes de
alijs tantatibus et terris / quas no sic
abrenunciabant proprijs / mauarent
illos suis elemosinis / et de hoc sunt
rogati paulo ut ibi ad hanc ꝓ
ꝑ q̄ paulo erat cra hoc solliatus
/ et vdo primo induat cornithios ad
hanc elemosinam ꝯtribuendam / ꝛo
docet tribuendi modum / ca ꝙ posꝑa
in duas / qua ꝓmo agit de huius
elemosine donatione / ꝛo de ministris
pro eius collectione / ibi / gratias ago
/ ꝓma ad hoc in dno / qua ꝓmo ad
dandam elemosinam cornithios
induat / ꝛo excusatio excludit / ibi
si enim voluntas / ꝓma in tres ptes
q̄ induit eos tripte / 2a / ibi / scitis / 3a
ibi / hoc enim / ꝓmo autem modus
induendi cornithios ad dicte elemo
sine datiꝰ t ꝙ dom macedonum
/ qui iam hoc fecerant / ꝑ q̄ proponit
primo corp dom / 2o cornithios indu
cit ad imitandum / ibi ita ut rogatus
/ ita ꝓmo dicit / Notam aut facimꝰ vob̄
fres.

ut inimicum gratiam dei t bona opa
que proveniunt ex dei gra / que da
ta est michi hoc est / p ministerium
meum in ecclia macedonie / quia
exponit illam gratiam dicens q̄ in
multo exprimento t in multa tribu
latione eis sup̄veniente / q̄m no
solum audum / sed et exprimento
probati habundantia gaudij q̄ſ fuit
no solum sustinuerunt patienter
q̄ est virtutis politice / sed etiam
gaudenter q̄ est virtutis infuse
dicit ꝙ / Sciant apli gaudentes a
conspectu consilij / hoc autem pre
mittit aplus / ut inducat elemosinam
macedonum magis gmendabilem /
ex q̄ in dicta tribulatione depau
pati fuerant / et tñ elemosinam
mittere strictis in rebus no omise
runt / tot aplus et altissima paupta ex
valde gmendabilis habundant
t affectum habundantie q̄m dicit
in duricias simplicitatis t ꝑfectionis
q̄ sic / qua ꝑfectionem sc̄at exinde / ad
uctitates proximi relevandas
qua cum ꝙ / utitem t promptitudinem
animi ad dandum testimonium illis
/ no solum exaudiri sed etiam
ex visu q̄ supra virtutem t supra
facultatem voluntarie fuerunt ad
dandum / Circa q̄ sciendum / q̄ lia
liberalitas politica sc̄at medium
respiciendo ad proprias facultates /
liberalitas tamen infusa excedit
hoc medium / maximum restringit
aliquid de sibi necessarijs ad dandum
magis indigenti ꝓpter deum sicut
et ſrancia infusa / no solum restrin
dit carnis delectabilia / prout im
pedimt bonam dispositionem corpis
et debitum cursum racionis / sed et
ulterius ut corpus in finitute que
redigatur / cum multa alia t no
solum liberaliter dantes / sed et
nos obnixe rogantes gratiam t
elemosinam et gmendationem / q̄ bonum
suorum fiendam pauperibus in urim
et no sicut spabat / t no q̄ſ ſrabat
sed plus dederunt / ꝛo ſi scipos dederunt

ut gratia dom̄i s. clemo
marg largitatis.

v. apud fi
deles ma
cedonie.

fuit

fiat tan
tus q̄ bō
ꝑ q̄m
rectz ma
dita

misterij
ad fit in
stis.

y Cor 8

ꝑmud dñe vtā vitam suam ad eius
glām ordinando dende nobis obe
dientiam ꝑ inimendo ꝑ voluntā
tem dei .i. propter dnm nob obe
dendo tunc em est obedientia rata
qm sit deo ꝑ mo dende hom ꝑter
dnm ita ut rogaremꝰ posito
oco macedonum hoc quiter ocu
lat corinthios ad imitandum d̄r
ita sz moti suq oco fito corinth
ut rogaremꝰ repit sz vos nos
trucre in alijs opibus bonis et
pfectos vos reddit in illis ita et
pficiat in vobis inducendo vos ad
hmoi clemosmā magnificam lar
gitatem .i. no solum sicut alij sz plus
tuq tā sbr sed sicut in omnibꝰ habn
datis ꝓ preteritis ꝙpiamꝰ fidē q̄
creditis ad uspiciam spe qua in
dnm tenditis .i. et sermone .i. in
fidei confessione ad salutem et
scientia .i. notitia scripture .i. et hoc
ptinet ad mentis pfectionem quiter
pont ea que ptinent ad ocolatez
operationis dicens ut omni sollicitu
dine sz bene operandi nos ꝑsuper
et caritate vra in nob .i. caritatis
opibus nobis impensis ut et in
hac gra .i. in hmoi clemosmē lar
gitione ꝑ cellatis alijs sicut pre
tellitis cōb in alijs gracijs sed
qua posset aliqm credere aplm
hoc dicere ꝑ modum precepti no
hoc remonet dicens no ꝙ si impandꝰ no
sz ista sed aliorum sollicitudinez
.i. ꝑ macedonum oem qui dictaz
clemosmam fecerunt sollicite
et vre caritatis ingenium bonū
comprobans .i. probare volens
promptitudinem vre caritatis ad
dictam clemosmam faciendam
sicut enim in speculantibus ille
dicitur boni ingenij nunc vo et
pfecto ꝑfite illam bonam volun
tatem qui cito capit verba magi
stri et ille methafore dr ingenij
boni qui optime opo cito monetur
ad opus bonum et in melius pro
cedendo Hactenus hic ponitur sedus
modus inductionis sz oem exhi
bitur Hactenus enim .i. scire debetis
administrandum gratiam dñi nri ihu xpi
et que sit illa subditur dans ꝙ nos
egemus facta est no necessitate sed
voluntate Cum esset ducis no dicit
fuisset nec ꝑ hoc credetur celestes
diuitias uel spales dimisse qm est
fin ꝑ plures Simul in vno duces
et pauperes sic em deo fiunt duces in
spalibus qm simil fiunt pauperes in talibus
ut illius inopia in talibus diuites
essemꝰ in spalibus em omnia penalia
que sustinent xpiani inter que repon
pauperies simul remedia contra mala
ria et ꝑ ea simul restituti vite spali
et q̄libus in hoc do sz ut opo xpi
sz pro largitione clemosine no for
midetis minui in facultatibus vris
Hoc em vobis hic ponitur modus
terandi inductionis sz ratione vti
litatis maioris que prouenit danti
clemosinam qua dat em bonum
tale et recipit spualia ꝙ e maius
qm que sunt anime corpalibus pre
ferenda ro dr hoc em vobis utile
est sz magis qm illis qui recipit
eam no solum facere sed et velle
q. d. libenter hoc debetis facere qma
repisas hoc uelle a puo anno con
uersionis vre ad fidem Nunc vo
et fito perfacere illam bonaz volun
tatem ope ad implete ut sit pro
mptitudo animi apparatus in ope
opo eo qd hactenus hoc addit aplus qz
discrete clemosina dr fieri zm facul
tatem facientis nisi in casu in quo
quis vult statim imitare in potes ꝑ
ingressum religionis tunc em totum
est pauperibus erogandum et ꝙ xpo
Unus ꝑfecto esse Vade et vende
omnia que habes et da pauperibus et
veni et sequere me Hoc em hactenus
dicta ꝓducta remonet duplicem accusatez
qma est qma posset aliquis dice
re ꝙ no posset dare nisi valde no

dictum / et sit nullus / aut modici esse ta
pud deum hoc remanet Si em̃ volu
tas prompta est ad dandum / ẽm illud
q̃ hẽs accepta est s̃z a deo / gñtm̃z
datum sit modicum / no ẽm q̃ habet
i. acceptacõ diuĩa no mensuratur ẽm
gñtatem elemosine / que no est m̃
ptate dantis / q̃anq̃ em̃ no pt dare ta
tam elemosinam gñtem duob / sed
mensuratur ẽm voluntatis prompti
tudinem que statim oportet m̃ actum
hãta facultate / p̃ q̃d impedimentum q̃d
est m̃ voluntatem / michi tollit deñtu
vid̃ [illegible] duo minuta que dedit
pauper vidua misit m̃ gregabilem
plus quendatur a saluatore q̃m nu
mera dimittunt q̃ m̃ q̃abiliter manda
Scda vo occasiõs posset esse / q̃ma
d. a / q̃ fideles m̃ vtũq̃ habentes vbi
elemosinas habundaret et [illegible] va
carent / et dantes depauperent / q̃ no
esset q̃uenies / Deo hoc remanet
dicens vo em̃ ut alijs sit remissio
i. otiosis vite vobis autem tribula
tio q̃d depauperatione / s̃ supp̃ dictas de
mosinas hortamur fieri / sed q̃d equa
litate m̃ ptis / et ut fiat quedam equa
litas p̃portiõs inter nos et vos / q̃
plus habundatis m̃ tẽpalibus q̃m
ipi / et ego vel magis habundant
m̃ spualibus q̃m vos / et sit fiat ẽ
equalitas / ut supp̃ vestram habundantia
m̃ tẽporalibus / eorum indigentia supp
leatur / q̃d mag est / et ego p̃ eorum
habundantiam m̃ spualibus supplẽ
q̃ mag est m̃ vobis / ut [illegible] / sicut s̃
ptum est Exo xvi de colligentibus
manna / qui multum supp collegit
no habundauit / i. no invenit / nisi
mensuram gomor / pro capitib
domus sue / et qui modicum s̃z collegit
no minorauit / i. no invenit mag
mensura gomor / p̃ singula capita
/ et hec sunt signa q̃ma ad equalita
tem inter eccliã p̃sentem fideles
Ibi agit hic quiter agit de ministe
rijs q̃ma elemosine / et diuidit
m̃ d. / q̃ma p̃mo ob̃ nomiat / s̃cdo
cõmittijs eis recommendat / ibi eos
sionem / p̃ma ad hoc m̃ treb / ẽm q̃
tres mistes nominat / s̃tiũ autem
est titulus q̃ni cornutis ram̃ ante
mstruxerat / ut predictum est / et ideo
negotium illud sint sibi principali
q̃missum / Deo subdit q̃ni debit / dicit go.
eandem sollicitudinem ad procura Ibi agit
tionem elemosine date pro nobis deo. a q°
q̃ma magis tedet ad vtilitatem m̃ p̃tis ẽ omẽ
vram q̃m recipiendum / p̃tis / ut os bonũ op̃
tensum est supra / q̃ma recipiunt
a nobis bonum spuale q̃d est me
lius m̃ corde tuo sicut m̃ corde meo
q̃m ad hortatum quidem suscepit / h̃ cũ sollici°
s. tum inducem em̃ ad hoc negoti
um suscipiendum / prompte susci
pit / no solum pro meo ad hortatu
sed ex ad sua bona voluntate
Procedo autem ad nos / pro occasi
one tẽporis negocij tristissimi / hic no
minatim secundo / qui ẽm aliquos
sint lucas / ẽm vero alios sint bar
nabas / vterq̃ em̃ sint comes pes
tis nostre apli discurrendo pro pre
dicatione ewñ / si tamen intelli
gatur de luca / tunc q̃ dicitur eius
laus est m̃ ewñ ad ponendum
est / ab eo desipto / si de barnaba
ad ponendum est / ab eo p̃dicato
q̃ sequitur / Non solum ante dicti con
uenit vtiq̃ / ut dictum est m̃ hanc
gratiam s̃z elemosine mittende m̃
vtũq̃ sanctis / christi em̃ m̃ q̃
cum tito ad dñi gloriam ad quam
ordinandum est omne opus bonũ et
predestinata voluntatem utranq̃ i.
ad exequendum m̃ ordinatum nutu vo
luntatis / Conter reddit eam q̃ta
sollempnes vtros mittebat dicens
Demandantes hoc / ne quis nos vitu
pet m̃ hac plenitudine que mini
stratur a nobis i. m̃ largitate cle
mosina a nobis danda / de cuius
quã / ne vituperemur de negligen
aut destruide aliqua / q̃ hec nusq̃
tales vtros / qui no p̃t no tam de
aliquo tali / et causa ẽm subdit
cum dicitur / Prouidemus em̃ bona
s̃z agenda / no solum coram deo

ꝺopulẽtate intenacoñs ſꝺ etiam cora hoñibꝫ aꝺ ꝯoñ edificacoñs ſcꝫiſmꝫ hic noñatur terraꝫ ſc apollo ꝺ' miſſmꝫ autem cum illis et ſtatez urꝫ quem probauimꝫ in multis ſepe ſollicitum ẽ ſc pro ura ſa lute qma pꝺ aplꝰ pmꝫ cornithis prꝺicauit ſ Cor iii Ego planta ui apollo rigauit nunc autem ſollicitarem ſc ꝺe bono ura ſupp enim inveniꝫ cuꝫ aſſignatur tri plex causa pma ẽ qma cornithij egerant pitam ꝺe ꝺelictis ꝛc ma gis qfiꝺebant ꝺe profectu corinꝫ iñ añ et hoc tangitur enim ꝺicat qfiꝺencia multa in nobis ꝛ in co fiꝺencia magnam ꝺe profectu ura Dcti causa est ſactab titi quam ꝺiligebat in qꝺ enim eo libe cius pꝺicabat et hoc ẽ qꝺ ꝺr'ſme prestito Tertia causa est qma re gratus erat ꝺe hoc ab aliis aplis ſc ꝺe ista elemoſina procuranda ſicut paulus et barnabas ro ꝺr ſme prestatoribus nris Extenſior hic vltima recomendat ꝺeos nume ros cornithis ꝺicens cognoſce ergo que est caritatis ure et nre gle ꝛ ſuſcipite eam caritatiue qꝺ ꝛtdet eos aꝺ gloꝝ meam qma nos con uerti aꝺ fiꝺem in fiꝺem excluꝺat ꝛ ut alias actus in nouitatem caritas ura aꝺ edificacoñm fiꝺelium am demiſſio quoꝺ ẽ ſc iñ aplis mꝺuxit cornithios aꝺ ꝺonacoñ actum hic quiꝺ ꝺocet ꝺonacoñs modum et inꝺicit in ꝺuab ptes qma pmo ꝺram ſuſpicio excluꝺit ro aꝺ poſtimꝫ accꝺit ibi miſſmꝫ Circa pmꝫ ſciendum qꝺ eos qꝺ nun cios ſuos ſic recomendauit in fine aplꝰ precꝺentis posset aliquis o pinari qꝺ ꝺe recepcione eorum curauit iñ et no ꝺe elemoſina in urbem mittenda Ideo hoc remouet ꝺicens am ꝺe miſſio quoꝺ fiat ꝛ ſcꝺ ꝺe elemoſina in urbem mittenda qꝺ habundanti est michi scꝝ vobis ꝛ re=

pto ſuperfluum illud vlara ſcribꝫ quoꝺ ſupius ꝺixi cuꝫ enim ſubdit ſao enim promptum animum ura ſc aꝺ hoc faciendum pro quo ꝺe vobis gloꝛ apuꝺ macꝺonas ingẽs eis pro eo hoc promptitudinez causa ꝺixi quiꝫ et achaia nomẽ est regionis cuiꝰmetropolis est cornithus a prata est ab anno ꝓtito aꝺ illum ꝺicit gitem et ura emulacio ꝛ urum stu ꝺium bene faciendi ſanctis in urbe puocauit plurimos aꝺ similia opa Etiam autem hic quiꝺ accꝺit aꝺ ꝓpositum ordinis ꝺonandi modum ſc velociter habundanter et hilariter ubi ubi Notandum qꝺ ubi cumꝫ miſerit Circa pmꝫ ꝺicit imiſſumꝫ aut fres ſ predictos et solempnes nuncios et fideles ut ne qꝺ gloriamur de vobis laꝺanꝺa apuꝺ macꝺonas prompt titudinem vestram aꝺ ꝺandum euacu etur in hac parte si cum miſſemꝫ nuncios ab vobis videtur qꝺ erubeſcamꝫ nos vt qicaꝺuodmꝫ ꝺicimꝰ macꝺonibꝫ nos quiescere pati fuit aꝺ ꝺandum ne cum venerint macꝺones mecum aꝺ vos et non inveniant vos paratos aꝺꝺandum erubeſcamꝫ q ꝺ si inveniret nos impatos aꝺ ꝺandum qꝺ absit erube scerem qma no inveniretur vrꝫ qꝺ ꝺixiꝫ eis de vobis ut no ꝺicaꝫ nos ſc erubeſcẽ in hac ſba ꝛ in ꝺracone elemoſine aꝺ ſustentacoñm pauperum in urbe q ꝺ illis ꝺe fectꝫ in ꝓtacoñs no solum esset vobis confuſibile ſed eis vobis sicut ꝺe vobis no cogitamꝫ sicut ꝺeo bis Necessarium hic quiꝺ no net eos aꝺ ꝺandam habundant ꝺicens Utile ꝺe vobis et pro me existimani tacere fres ſc titum et alios predictos ut ꝓ ueniant aꝺ vos ante aꝺ ueniꝫ meꝫ cum macꝺonibꝫ et ꝓparet repromiſſam benedcoñm ꝛ elemo ſine vre gram sit quaſi benedcoñ ꝛ gratis et habundanter datum

hanc p esse.

et no quasi anarriam i. minus pce
datam / et subdit rōm gb'rm parce
semat i. parcius hic parce et metet
i. mg m primo abscidet / et ff semat
in benedictionibg / largiter dando, largi
ter recipiet m premio / sz contra dicta
videtur / nam m premio celesti / pari
no habit locum / dcm / q ibi no cit
parcius simplr et absolute / eo q
cui sufficit q habit / tamen cit ibi
respective / in quibus omib maiib
primum habit alio / in dispositem
opis / omnipotis / hic quitez monet
cor metipos ad dandum hilariter / dns
omnipotis / sz det prout destinauit
in corde suo i. ordinauit propria
voluntate / no ex tristia aut ex nēcitate
in hoc excludit duplicem modum
in voluntarii / sz in voluntarii ab
solute / q fit ex coactione / et quitum
ad hoc dicit no ex nēcitate / et volu
tarii mixti / sicut est proiecto mer
cium in mare / q hz tristiam anne
xam / et quitum ad hoc dt no ex tri
stia i. no detis quasi coacti precep
tis / vel timore exteriorib ducti / et sbt
rōm ad illud hilarem datorem dili
git deus i. approbat et remunerat / q
facit actum virtuosum / (sed cui
hitq gratia est delectatio in ope / ze
lotypia / potens est / hic ad pdca
inducat rationes / et prima ex parte
dantis / 2a ex parte dei remunerantis
ibi / ut in omnib / certa prima facit
talem rōm / quicunq dat aliquid
q sibi multiplicatur / sz illud dare
velociter largiter et hilariter / sic n.
homines seminant / eo q recolligunt
illud multiplicatum / clemosine vero
reddunt dantibus multiplicata
/ 3a rō / virtutem hmoi rationis de
ducit dicens / potens est autem
deus omnem gratiam i. voluntatem
faciendi elemosinam habundare
facere in vobis / ut sit no dolat
defectu / sed magis gaudeatis ut in q

omnibus sz temporalibus et spiritalibus ff
omnem sufficientiam habetes tam
in voluntate interiori / qua in fa
cultate exteriori habundetis in omne
bonum opus i. in datam elemosinam
sicut in aliis operibus virtutum / sicut
septimum est / pp quod dispersit / nam
elemosina pauperibus est facienda dedit
pauperibus no histrionibus / et aliis in
dignis iustica eius sz sic dantis
elemosinam manet in seculum
seculi i. eternaliter / qua merces
iustice eius est eterna / et q semat
predicta per os primentium / dicens qui
aut administrat semen seminanti / sz
deo / qui dat voluntatem et facul
tatem danti elemosinam / et panem
ad manducandum prebit i. necessa
rium victus / hoc enim videtur quiter
accidere / q dantes elemosinas ma
gis habundant in bonis temporalibus
quā elemosinas pauperibus indigen
tibus denegantes / et si aliquid egrit
eos de pauperari / deus hoc ordinat ad
manus bonum spirale ipsorum / et mul
tiplicabit semen vrm i. voluntatem
et facultatem elemosinas faciendi
et augebit incrementa genimina iu
stice vite i. mercedem que ex hoc
in prima colligetur / et in omnibus hic
quitez assignat rōm ex parte dei
simpla / qua p dictam elemosinam
promptam et hilarem / aquitur in
dante puritas et rectitudo intentionis
ad deum / similiter / recipiens / insurgit
ad grandum deum pro dante / vide
tes ex hoc insurgit ad laudandum
deum de tali bono / rogantes ipsum
ut illum voluntatem et facultatem
dei q timuit in via / et remunet in
patria / et ista dicit mone ad dandi
elemosinam habundant. prompte
et hilariter / non ut in omnibus locu
pletur sz non solum in temporalibus / ut p
dictum est / sz ex in spiritalibus / no z ha
bundetis i. crescatis in omnes simpli
citatez i. puritatem mentis / videlicet
hoc est simplex cor q e medium z / sup. h mudet i
rectitudinem intentionis / sup illud luce xi

vij

ff at dico

de bñdictiōi
pus & mete
id est humida
er met dei
arga zelb'

pcy

// supple. pe deus

ꝯ Cor

Hoculus tuus fuit simplex/ glosa
i. intencio tua recta/ que operatur per
nos ꝛc̄ que sc̄z simpliciter vera per
ministerium nrm̄ in clemosinc vre
collacōn et missione operatur gratie
actōm i. facit homines assurgere ad a
gendum gr̄as deo nō predicta/ p
q̄ sc̄z q̄m ministerium hmōi collegio
clemosinam vram/ et mittendo no
solum simplet ꝯ velenando penuriaz
storum spiritualium in urbibus/ sed et
habundat i. crescit p multas gratia
rum actiones in domo qui hoc bonum
videntes/ vel audientes/ assurgunt
ad duas laudes/ ut predictum est
no p probacōm ministerij hmōi
i. p eius approbacōm glorificantes
deum in obedientia confessionis vre
in cūa xpi/ oc collacōm cum illis
clemosine q̄sentimini vos facto obe
dire xpo et simplicitate communionis
vre in illos i. in pritate mentis
et rectitudine intencionis vre in illi
clemosine largitione/ p quod com
municatis indigentibus bona vra
et in eorum i. recipiendo clemo
sinam obseratione pro vobis i.
qua orant deum pro vobis desi
rantium vos sc̄z vre in socios in
deo/ p gram in pri/ et gram in fu
turo/ p eminentem gram dei in
vobis i. p oīa vra facta opera
oibus manifestata/ et qua p̄dicta
bona oc̄misio apli proveniebant
ro prorumpit in gratie actōm
dicens/ Gr̄as ago deo sup ineffa
bili dono eius/ et p̄z lra seqū c. x.

Ipse autem p̄cepit apl̄is ꝛo
mendant ecclie ministros/ hic ex
sequitur in vehit̄ contra/ tales
ro contra eos ad hereticos/ eo q̄m
prima ad huc in duo/ q̄a primo se
excusat de his que sibi a falsis a
postolis imponebantur/ ro contra
eos in vehit̄ i. eo q̄d prima in
duas/ q̄a primo se excusat p rōnem
ro p̄facti cuiusdam/ que sic se
habet/ prima ad huc in duo/ sc̄z primo

#. reflos aplos/ et dividitur in duo/ sc̄z
primo invehit̄ contra tales

recitat sibi inposita/ ro desinit ca
ibi/ in carne em̄ Circa p̄m sciendum
q̄d falsi apli dicebant paulum ponē
in bonis carnalibus finem sui/ q̄d
arguebant eo hoc/ q̄d facta sua ad hc
tendere videbant/ et dicebant/ q̄d pu
blice eos cum cornuthis hmōi ver
sabatur/ et blande eis loquebā
tur/ eos timens/ absens vo dure
increpabat p epl̄am/ qui tunc erro
neis paulum eos/ sicut homines carna
les et timidi imitibus in parua blan
dimitur/ et in absencia dura dicit
q̄d q̄d apl̄us rogat cornuthos/ ut
hant opinionem de ipa no habent/
ne sencitatez correctionis sue pri
sencant/ dicens p̄se go ꝛe qui sum
vere xpi apl̄us obsecro vos per
mansuetudinem/ hec duo eo p̄mut/
qua intendit se in illis q̄ formez
eo onde/ qua de contrarijs dis
suadebatur ab aplis falsis qui in
facie p̄sentibus simulabant/ i. qui ut dicit
i. p̄ns videbatur hmōi similiter querula
tus sum/ absens autem confido in vobis i. confidenter
ro audacter dura scripsi vobis tanq̄
homo carnalis et timidus ut dixe
runt falsi apli/ rogo autem vos sup ne de
me talia dicatis/ vel sencatis/ ne
p̄ns i. p̄sens apud vos/ eo audeā
per eam confidenciam ꝛe i. audacter duc
corripiam/ sicut dicitis me agere in
absencia in quosdam qui arbitrat
i. existimant nos/ ro i. eo credendo vindictam aspera
in quosdam malos/ qui decepti
a falsis aplis/ arbitrantur nos age
carnaliter et mundane/ p̄ carne em
sic quidam remanet hodie in patria
liam p rōnem que talis est/ homines
enim ambulantes carnaliter et mundane
munimunt se q̄ntum possunt diuitijs de
lucris ac potentia tali/ nos aut
talia no querimus/ eo cum carnes
no militamus/ sed igitur p carne ꝛe.
i. licet in vita p̄senti vivamus in
carne mortali/ tñ cum desideria car
nis no vivimus/ Arma enim militie

q̄ expressius audere
cū absens sim.

ℓ sc̄z tractat q̄ maxime vī vigere t vob q̄ sub sequitur in vehit̄ contra/ tales venit.

m

n que desunt scribi.

z mod. x

mee ⁊ vite mee que est mihica super
terram / Job vij cap / non sunt carnalia
aug modi sunt tpalib potenaa / deliae /
et dmicae / Sz potenaa dei ⁊ arma mi
liae mre sunt p virtutem dei nobis
astantem / dantem sapiam et constan
tiam ad loqndum / et gram miracu
lorum ad sermones confirmandum
/ hec enim et cetera erant arma ap
ostolorum / no ad destructionem mun
danum ⁊ rebellantium contra xpm /
quo aliqui munierunt se astuca ysidar
pauorum / no dr ysida destructio
aliqui vero supbia propria ingenii
eleuati sicut hereticis / et quitum ad hoc
subditur / et omnem altitudinem ex
tollentem se aduersus sciam dei
/ et hic est pmus effectus armorum ap
ostolice milicie / Sz infidelium confuta
tio / 2us effectus e multitudinem infide
lium ad fidem conuertere / et quitu
ad hoc datur / et in captiuitate redige
tes omnem intellectum in obsequium
xpi qd sit / qui quesus ad fidem trahi
quecunq pt in stio fidei suppont / sicut
pz de dnomisso p paulum quesso / et
de multis aliis / Tertius effectus est
correctio peccantium / cum quesierint
/ deqno sbz / at in promptu habeb vl
isa omnem inobedientiam / sicut
patuit supra de illo qui tradi misit
sathane ad primendum / Cum impleta
fuit tua obedientia ad deum
p hoc qd apli obedichant deo mo
nibus assistebat eis dnica vtq / ad
libitum in punitione inobedientium
/ Hanc autem hic quitur aplus ostendere
se p euidentiam facti / et primo
ponit intentum / 2o prosequitur pro
positum / ibi / si quis / Circa primum
inducit ad considerationem operum suorum
facta eius / sua que erant tam euidentia
qd nullis debebat eum reducere
carnalem et timidum / vnde dicit so
que sedm faciem sunt ⁊ manifesta
p euidentiam / in operibus inde
bidete et tunc iudicate de factis mis
et pseudo apostolorum / Hec dicit apli

est contra illud qd dr Jo vij cap no
lite iudicare sm faciem / quia ibi
accipit facies pro eo quod apparet
tantum exterius / cum qnoq latet
interius / Hic autem accipitur pro eo
qd vnus apparet ex euidencia facti
Sed quibus autem hic prosequitur
propositum / et primo in d / quia
primo facit qd dictum est / 2o assignat
rationem dicti ibi / no enim audemus
Circa primum sciendum / qd pseudo
apli dei predicabant corinthios / et ecc
aplm diffamabant ex duobus
primum est / quia quidam actibus ma
gnitudinem sue pretendebant di
centes se suos conuersos fuisse ad
fidem qua paulus / et se venisse de
iudea vbi incepit fides / sm e / qz
duplicitatem imponebat paulo / ut
predictum est / et ideo vtrumq ex
remouet p euidenciam facti primo
pm / 2o sm / ibi ut autem / Circa pm
dicit / Sed quibus confidit / sz florinus
aplorum affidit sibi xpi se esse
⁊ confidenter asserit se vnum xpi
aplm rationibus predictis / hoc co
gitat iterum a primo sc̄ quod est / sz // qa sicut
apparenter mysteria / ita et nos / de ⁊ p̄ xpi ē
ricter / quia milium domui simile
hz a repo / quo nos carnaliq / immo
in hoc nos excedimus / 2o / nam et // gloriatus
si amplius / quia hoc mouet vnum fuero de
p facti euidenciam / que aut sint pace mā
hec prata / dicunt aliqui / qd sint septē qm̄ dedit
eius uocatus quia vocatus est a nob deus
repo sicut vas electionis Actū ix̄ ⁊ edificacōz
Et eius missio ad predicandum a ⁊ no ⁊ destr
spm sco Actū xpm / Sed quia hec uctoz vtiq
no erant tormentis euidencia / io no erubesta.
melius videtur / qd dicatur primo
de signis virtutum / et gra miraculo
rum / et gra miraculo
rum effectu erant euidentes /
nec a pseudo aplis habebant / Sed at
hic quitur remouet sm b̄ impositum
/ sz duplicitatem / et primo remouet
eam / 2o assignat rationem sui dicti
ibi / no enim audemus / Duplicatus at
ei imponebatur // ut predictum e / et // eo q̄ tormē
hoc remouet dicens / Sed aut no thus p̄ns et
absens aliter
loqbatur

cor̄ tam̄ tanq̄m̄ vellem // trere vob̄ p̄ epl̄as. i. absens
austeritate et potencia loqui sed
// q̄ues sūt et forīb̄ qm̄ epl̄e m̄quiunt. hec fue
bant ffi apli de epl̄is pauli pri
ma autem corp̄is sc̄ pauli infir
ma. i. h̄milis et sermo q̄tempti
bilis hoc dicebant ffi apli eo q̄ pau
q̄ predicabat plana et grossa hoc
cogitet qui h̄moi est. i. qui p̄ hoc
de me asserit duplicatam cogitet
p̄ euidenciam ffi q̄m quales sum⁹
vo p̄ epl̄as absentes asseremur
gendo. tales p̄sentes nr̄ facto sc̄
sumꝰ q̄ cōpedit aliq̄d tamen
no cōpedit ut q̄d timetur peior
ab⁹ de tali correctione sicut fue
rat m̄ p̄positū ut p̄ cō p̄cedēn
tibus similiter q̄ paulꝰ predica
bat plana et grossa no erat eo
defectu sciēcie ff q̄m cor̄m̄ erat
m̄ fide nr̄a. et ad alcora capie
da nepti sicut p̄ q̄m cor̄a m̄
tangūt parvulis m̄ xpō lac nos
trum dei sicut cūm audem⁹
hoc q̄ter reddit rōm cui q̄ dice
rat sc̄ se nō esse filiam ffīb apl̄
sed ab eo cadentem m̄ dei dom̄
dicens vō cūm audem⁹ no h̄mōi
timore ducti sed vītabi amore
m̄sere nos. i. nob dicere de nō
cor̄m̄ aut comparare. i. similes
dicere quibusdam qui se ipos cō
mendant. i. ffīb apl̄is qui talib⁹
laudebant p̄ter q̄estum q̄ aut
paulus aliq̄d dicat aliena ad
m̄ q̄mendacium m̄ nō erat p̄ q̄
stum uel vanam gl̄am sed pro
pter vītabi declarationem cui pre
iudicabatur p̄ hoc q̄ a ffīb apl̄
q̄dempnebatur et diffamabat
sicut sanct⁹ Iob contra aduersarios
suos disputans dicat cū xp̄o no
me reprehendit cor meum q̄ vi
m̄ nobis me scientē. i. mensura
// nos metipos tem ea q̄ dicim⁹ de nobis ad ea
et cōpares q̄ sunt cm̄ vītatem m̄ mentib⁹
nos metipos et oribus nr̄is set q̄ ita sit q̄ter
nobis declarat dicens nos aut no im-

// tres vob̄ p̄ epl̄as. i. absens
mensum q̄m nō q̄ credim⁹ debite
rat̄ p̄ dei gr̄am nobis datam sc̄
q̄ cōtinet duplicater. vno⁹ q̄ q̄ib⁹
gl̄atur de q̄ no dz et hoc remouet
a se dicens no em̄ quasi no p̄sume
tes ad nos sup̄ extendim⁹ nec gl̄ando
ffe de vra q̄sione ad fidem q̄m
p̄ ministerium nr̄m estis conuersi no
bosq̄ ad vos em̄ p̄uenim⁹ m̄ cui̇ne
xp̄i ip̄m vobis p̄mo p̄dicando q̄q
edidit no m̄ mensum gl̄iantes m̄ alie
nis laboribus sed de labore nro m̄
questione vre et hoc de p̄fectu ffīb
de futuro gl̄iamur m̄ spe p̄fectꝰ
vre. i. de spem autem h̄abes crescentib⁹
fidei vre // q̄ bono em̄ principio // i. vob̄ ma
vro rationabiliter de p̄fectu sp̄ato gnifican
gl̄iamur et no solum⁹ gl̄iamur de
nobis cm̄ debitam regulam ff q̄
de alijs m̄quitum⁹ p̄ati sum⁹ alijs
euangelizare q̄mbꝰ no est eūm
ab alijs apl̄is et q̄tum ad hoc ff
m̄ illa sc̄ gl̄ata q̄ ultra nos
sunt. i. ad q̄ nō p̄uenim⁹ ad hoc
eūm. i. nō m̄ aliena regula. i. m̄
alt̄ius doctrina me p̄cedente. filios
q̄tenebitur tra debite gl̄iandi. q̄
q̄ib⁹ gl̄atur indebite sibi attribue
do q̄ sunt attribuenda deo. ap̄s
apl̄is remouet a se dicēs q̄ gl̄iatur
m̄ domino gl̄iet⁹. q. d. debo
no opꝰ nō michi gl̄iam alt̄ius sed
deo a q̄ est omne bonum sicut
a p̄ncipali agente no em̄ q̄
se ip̄m q̄mendat p̄bat⁹ gl̄iam q̄
tenb ille probat⁹ est. i. app̄batꝰ
a deo sed q̄m deꝰ q̄mendat
i. q̄mendabilem faciat virtutib⁹
et signis ꝛc

Capm̄ vndecim̄

Vtinam sustineretis p̄uaricam
ap̄lus excusant se de fla m
positione p̄ flos ap̄los q̄ter q̄ter
inuehit contra ip̄os et ut me
lius eos confutet p̄mo ponit sim
ip̄ius q̄mendatoꝝ m̄ q̄a sic p̄ce
dit q̄m̄a p̄mo ponit q̄mendato
rem. 2o ip̄am q̄mendatoꝝ. 1bi m̄

quib audet
quib ꝑma in d. ꝑmo proponit mte
tmis / 2o prosequitur ꝓpositum / ibi
emulor. Circa ꝑm sciendum / q̃ mo
ralia ea q̃ ſunt de agendis que
ſunt ꝓticularia ſub una quum
regula ſic artari no ꝑt: quia ali
quid oz agere preter illam regla
ꝙ rationabili causa / ꝓ q̃ homes
discreti hanc causam ꝙsiderantes /
no iudicant hoc malum / nec re
putant hoc stultum nec ꝙ malo
ſed bonum / indiscreti vero no ea
ſiderantes iudicant esse malum /
preceptum enim morale ē non
occides / tamen malos occide no
est malum / hinc ſup hoc ꝓtextu
hoc aliqui stulti et hetici dixerut
hoc ee malum. Ideo autem moral
dicat / q̃ homo semp no emendet
ꝑ uoluꝝ laudet te alienis / et
no ob tuum / tamen in aliquo ea
bonum est et rōnī ut dictum
est ea precedenti / ut puta / q̃ caat
mitas prope laudis uergit in pre
iudicium ueritatis / et in detrimen
tum ſalutis proximi / et honore
dimi. Stultitudo ei hois que ē
indiscreta ::: Stulta ſtes ꝑmo / stul
torum nisi mtus est nimis. reputat
hoc in sipiam / ea q̃ ne scit aduer
tere causam ut dictum est / tas
aut nātus semp emendandi ꝓ
dictas causas imminebat apto
/ ideo rogat / ut prudenter ista emen
datio a cormthis sustinetur / hic
aliquibus stultitia videatur / dicēs
Utinam sustineretis / cum estimatis
indiscretorum / sed et supportate
q̃ d. hoc debetis ꝓbare facile ea q̃
sum prelatus dr. Emulor / hic
quiter ponit ꝓpositum / et ondit
primo causam sue emendationis
esse rationabilem / ut sic apparet
at / q̃ tls emendatio no ē nisi
prudentia / 2o / q̃ debet ab eis sup
portari / ee ꝺato / q̃ esset stulti
tia / ibi alterum / ꝑma in d. / quia po
nit dictam causam / 2o timoꝝ
cormthiorum accusatorum falsam
ibi / nam si ... / Circa ꝑm sciendū
/ q̃ causa quare aplus uolebat se
emendare / erat zelus de salute
cormthiorum / quia ne decipent
a falsis aplis suggentibus eis fla
uolunt autem suam ostendere /
bonitatem ecclie / ute sue et doctne
Hoc autem causa erat ualde bo
na / ꝓ q̃ emendatio scipsis non
erat mspia / quia no erat ad
ꝑam iactantiam / sed ad gloriam
dei / et fidelium salutem. Unde ga
Emulor. i. ferueuter diligo / sed
quia diligere ꝓt ee in bonum /
et in malum / ideo dei emulatione
i. caritatiua dilectione / et subdit
tam, quia ferueutis dilectionis
dicens despondi eni vos uni uiro
scz xpo / ut pa ea sb. fuerat eni
aplus paulinis nuptiis matrimoni
inter cormthios / et xpm ꝑ veram
fidem / 2o / ꝙmittens quibus ad si
dei integritatem castam q̃tum
ad ueritatem ꝺo exhibere xpo
qui solus est ecclie sponsus / et
quia dilectio mi salutis est respectu
boni adipiscendi in amicis / si eciam
mali uitandi / 2o / Timeo autem
ne sicut serpens eua ꝑ sciam eius astu
norum in ecclia primitiua / quat
ꝑ scientiam leonis / que est apta / si
ꝑ scias pseudo aplorum que sunt
ꝑ astutiam et occulta / comparatur
seductori primorum patrum per
serpentem / 2o / Ita corrumpantur
sensus vr̃i mentales que scripture
nominatur a sensibus ꝺoloribus
magis notis / et ꝺocuit ꝑ decep
eius pseudo aplorum a simpli
citate que est in xpo / ꝙma dice
bant nātm esse ad salutem lega
lia simul ob seruari cum euāl
Nam si. Hic quiter remouet ca
rmthiorum accusatiōm / reprehendi

ij Cor x

et ꝑmo cum ponit / ro cōcludit ibi cōsimo / cta ꝑmi secundum / q̄ si pseudo apli docuit melioꝛa quam aplus / corruptꝫ ḡrant cō tusacōm recipiendi cōb / et hoc est q̄ dicit / Nam si ꝗ̄ .i. pseudo aplꝰ q̄i venit ad predicandum aūde propria et nō missus a deo aliū q̄m predicat .i. melioꝛem / q̄m nos predicauim̄ vobis / aut aliū spm̄ a acceptis .i. melioꝛem / ab ꝑpib q̄m a nobis / al ad cūm̄ .i. alia doctrinam melioꝛem quam a nobis recte patemini .i. recte sustinerē cōb vobis predicantes / cō ismo hic remouet dictam cō tusacōm / et dmittit̄ m̄ 8 / q̄ ꝑmo ōt se nō minus fecisse aplis maioribus / ro q̄ fecit aliquid minus / ibi / aut mīquid / cta ꝑmum dicit cōsimo cum multis ꝑ vīa comessione a magnis aplis .i. q̄m̄ magni apli fecerunt pro illis quos acceperunt / et dicunt hic apli magni / sc̄ petꝝ iacobꝰ et Johannes quos pseudo apli dicebant esse maiores paulo / q̄ sunt corpaliter cum xpo / nō aut aplus paulus / et hoc dicebant ad decipiendum corinthios / ut crederent cōb maioꝛib aūtis q̄m paulum / quia dicebant se missos a dictis aplis mendaciter tm̄ / q̄ autem aplus nō fuerat minus q̄m alii apli predicti / ꝑ / nam eundem xpm̄ ꝑdicant / et eundem spm̄ sctum ymposicōm manuum dedit / et idem cum̄ predicant / et hoc equiperando se magnis aplis confutat illos / Nam et si imperit sermone / s scm̄ / sed nō scā / hoc dicit ad repellendum dictū pseudo aplorum / qui gtemptebat doctrinam cui / cō q̄ plana et grossa docebat / ioh / q̄ hoc nō faciebat cō defectu scē / sed q̄ non cōprehendebat / et corinthios pro tunc subtilia predicare / sicut plenius hr̄ scm̄ ad Cor 1 et ij / Ivoibꝰ autem manifestū scm̄ vobis / hoc dicit quia ꝑ euidentiam facti hoc apparebant vera de cō / Ut intendit / q̄ cō aliquid manifestat q̄m̄ alios aplos sub tonitrus / et dmittit̄ m̄ 8 / quia ꝑmo declarat veritatem / ro remouet q̄dam obiectionem / ibi quare / quia tū / circa ꝑmū dicit / aut magnū pōt scā̄ mcp tf / ironica est locutio / cui sensui facilis accipiendus est ꝑ oppositum / aplus enim in hoc fecit q̄ plus valde meritorium / q̄m gratis cūm̄ / no accipiendo sumptū a vobis / q̄ tū erat licitum / et alii apli acceperant ab eis quibus predicabant / ꝑplus aut predicans corinthios abstinuit / ꝑmo ꝑ eorum auaritiam / ꝑ nullā gratiam tantū accepisse cum̄ doctrinam / ro ut tolleꝛ a ꝑtib aplis predicandi occasionem / qui ꝑ q̄uestum tantum̄ ꝑdicabant / sed quia oportebat eum hīe nōīa q̄ aliquo loco / ideo quiēt cndit / unde dicit / ducens alias ecclias q̄ spoliatas / nō quia eis nimis accepit / sed quia voluntarie debat / habundanter / ad ministeriū cūm̄ .i. ad procurationem vite salutis / vel papa vel legati visitans / quam prosequitur / ꝑ accipe sumptus ab alia / nam / cum ecclia sit unū cōpus / a prelato q̄ una pte ꝑt suppleri indigentia ptis alt̄ius / sicut natura defectum unius membri supplet q̄ alius partibus / unde et ꝑ ibus ministrando / et cum essem apud uos ꝑsentem / hoc dicit / ut ondat / q̄ nō dimisit accipere / cō q̄ semp inter cōb habuisset / nulli est onus / honeroꝰ sub fine / quia durum fuisset eis dare ꝑ / suam auaritiam / ꝑ q̄ aplus de nocte laborabat / operando ꝑ ibus manibus q̄ debebat cōpendebat predicando / ut ꝑ cicte xxo / et quod hoc nō sufficeret / supplemit illud fratres qui cum q̄ uenerunt fuerunt sibi ministrando / ro / nam q̄ michi deerat et ꝑ fratres / est vītas xpi in me / modus est intrandi / et est sensus vītas xpi testis est

me minus fecisse

michi q̄ vitatem dico / qm hoc gla
i hoc factum meum q̄ est ad dei g
lorian / no mstrm getly / i. no mi
metur p me / m regnis q̄ agam
m quibus metropolis est cornuthy
/ tenare hic quer remouet quidam
flam obiectam / Dicebant eni pseu
do apli / q̄ paulus no diligebat
cornuthios / nec intendebat eis pro
ficere de futuro / ꝑ q̄ uolunt ali
quid accipere ab eis / q̄ remouat
dicens / tenare / sc̄ no accipio sup
tus a uobis qm̄a no diligo uos
ut dicunt pseudo apli / deus scit
i. conscius est michi q̄ hoc non
est vera causa / sed eam subdit
q̄ aut facio abstinendo a sumpt
ibus vris / hec est vera causa
ut amputem occasiones eorum / i.
pseudo aplorum qui ꝑ temporale
lucrum tantum predicabant / ut
m quo gloriantur / d̄ imitando veros
aplos ut dicebant tales inveniant
sicut et nos / i. michil accipientes / q̄
ti refugiunt / de quibus subdit na
m huiusmodi pseudo / i. falsi et vel
pini / optatus tantum spem pretulit
videntes transfigurantes se / i. por
tantes optatus signa veterum
aplorum / et no mirum / q̄ deus
permittit maiorem satanam / de qua
scr̄ ipe enim satanas fingit / hoc
dupliciter / uno modo visibiliter corpus
sibi assumendo / sicut apparuit beto
martino et multis aliis / et multos
sic decepit / alio modo invisibiliter for
mando vocem audibilem / sicut
beto francisco volenti ipm retra
here a pme rigore / aliquando
puertendo medicinam sensuum /
faciendo apare q̄ no est / et mul
tis aliis modis / ꝑ quod dicat bti
Johannes / prima canonica quarto
/ probate spūs utrum a deo sint
/ ꝑ q̄ rosue / quinto cū dicit an
gelo sibi apparenti m campum
gerichō / nr̄ eis / an adversarior
ꝑ q̄ / q̄ subdit apli / no q̄ magnū
/ i. mirabile reputandum si nimi
stri eius / i. homines falsi et mali /
tngmodi erant pseudo apli / tus
figurentur / i. ut veri apli quoz / velut mi
nime / s̄ pseudo aplorum / erit stri iuste
finis opa / erit eis malis / sicut
opa eorum sunt mala exposi
nis opa enim illorum scripsit
illos / Iterum dico / hic quer audit
aplus / q̄ eam si se emendaret
insipienter / ty deberet a cor
thijs importari / et primo proponit
intentum / 2o probat ꝑ postmo
ibi libenter enim / cra primo dicit
q̄tumando se predictis / Iterum
dico vobis / i. quod dixi recole / no
quis me putet / ꝑ q̄ / ad hoc ordi
causam / nec emendationis esse
rationabilem / Alioquin / i. si no
voltis eam recipere ut ratiōna
bilem et me reputetis insipient
loqui / velut insipientem / i. meq̄ / accipite
importune me me.
insipientem fuisse emendent
de gla eorum que modica e / de q̄ dicit ut
qm̄a sb̄z quod loquar sc̄ de eme et ego no
datione mea tali non loquor dicat quod
rum dnm / sed quasi ſſ / si hoc fa gloriet. hs
cio / fine causa rationabili nec dicat quia
natā / sicut faciebant pseudo apli mirandum se
de quib̄ sb̄z quis multi gloriantur di de gla //
cebant enim se ee ydeos natos
et de semine abrahe descendisse
et p hoc volebant alia dicta sua
fla / scr̄ in reuelacia / et ego gla
tor / unde dicit misera hebreij
sunt / et ego / semen abrahe sunt
et ego / Quarto / Quarendum autem / q̄
alio fine glabantur pseudo apli
et alio fine aplus / q̄ ma pseudo
apli hoc faciebant / ut p hoc in
maiori amore teneantur / et eorum
sc̄e doctine magis credatur / aplus
no ut eorum salutem repellet
et maiorem / fructum faceret addi / fructū
gens / et fidelium salutem / ꝑ q̄
sua gla erat utuosa / aliorum
autem utuosa / libenter hic quer
probat dicens / sc̄ / q̄ in hoc cornuthij

fuit ꝑm supportare / nam ms hec supportabant flos aplos / qui ty eis multa grauamina inferebat / aplus autem multum / ꝙ magis debebat supportari a bonis / et hoc est ꝙ dicit libenter enim sustinetis · i · flos aplos de aīe glantes et malo modo enim sub ipi sapientes, ymmo libenter sustinetis · i · insipientes ms hoc dicebat dissimulando suis metipsis enim · i · patienter tollerabis si quis seq pseudo aplorum vos in seruitutem · i · volebat enim eos subicere seruituti legis dicentes / eos debere seruare legalia cum eius / si quis deuorat quia de bonis carnibus hauriebant si quis accipit seq bona vra decipiendo vos flos eius / si quis extollitur quia iactabant se sup carnibus dicentes / se filios abrahe / carnibus aut filios gentilium ydolatrie dedit carnis / et ms communiter si quis in faciem vos cedit · i · in priuata bra quia eis vobis infert / quod faciebant pseudo aplis improperando eis inimice dicta / et q̃sita sustinetis ab eis / tanquam ignobiliores ipis / no ty a nobis / quia nullo tale vobis maius vitium / qui nos instrumentum · i · deficientes ms illis de quibus gloriabatur pseudo aplis / ꝙ est fletus / nty correctus / et ma gis patebit in sequentibus / ms quo ad positis rationibus quia dicebat / hic quidam incepit se quendare / et primo pseudo aplus se adequa bat / ꝛo se eis preferendo / ibi ut ms sapiens dicat primo ꝯ ms quo ad seq illorum audet seq se quendare insipientiam sed audeo et / q · d · dicat insipientia sit / se ipm quendare / ibi ms / quo aplis pseudo se quendabant / ty audeo hoc facere / aliter ty quia ipi / et ideo quendatio aplis no erat insipientia ꝛm voluntatem / sed ty ꝛm aliquorum

* secundum ignobilitatem dicto · q · d hoc

cormithiorum opinionem / ms obstante tamen hac opinione aplus audebat se quendare / aplus flis se adequando / ut earum audaciam repellat dicens hebrei, sunt · de lingua et natione hebrea ita glantur / et ego · s · sic sicut ipi scripte sunt · i · glorientur de prerogatiua iacob / deque descendentes et ego seq similiter descendi semen abrahe cum semine fete sunt promissiones et ego sum de eodem semine / et ideo de omnibus ysaie possum gloriari sicut et ipi / ministri sunt xpi tanquam ꝛm insipiens ꝛm vilitatis eius ram (vt ms) sapiens / hic quidem se eis preferat / et primo quidem ad mala perpessa / ꝛo quidem ad beneficia recepta xpi ea / prima ty duabus / quia primo se preferat ty malis que ptulit / ꝛo ty his que euasit ibi da masci / prima ty tres / quia primo se ipm preferat quidem ad mala sibi illata / ꝛo quidem voluntarie a sumpta / ibi / ty tribus / ꝛo quia mat quedam dicta / ibi / si quis ira primum dicat (vt ms sapiens) · i · si videor vobis insipiens / ma pseudo aplis ad capiendo / adhuc videor vobis ms sapiens me eis preferendo / plus ego / hoc faciam / ordendo me ministrum xpi plus ea quidem ipi / quia plura ma la passus sum / ty ministerium xpi / not ty laboribus plurimis ea videlicet my peccatores sui plus ep ipi / et intelligitur de sapientibus ab scribis talmudicis pro predicatione euangelii / ty plagis sup̃ abundantibus inter homines quisquam in mortibus frequenter · i · ty pralibus mor tis / et hec omnia patent exactis aplorum / quidem explicat de plagis sibi illatis dicens a iudeis quinquies ter virgis cesus sum tribus iudicibus / ty pro moribus tribus pro quibus mors no est infenda imponet plagas et verbera / nta ty / ꝙ quadragenarium ꝛ dimum ty / ꝙ quadragenarium no excedant / sapientes vo iudeorꝝ

prendendū

ad prauā pictatem ordinamur. Si de illo mō aliquid dimittur, plus uel minus prout rationabile videbitur, ratione delicti uel q̄dionibz liberandi cōiūgb de aliis circumstantiis. Et quia paulus erat eis odiosus subtrahe bant de victu mō nullo ap̄ poterat. Ter uirgis cesus sum. Act. xvi. Semel lapidatus in ciuitate lustra ma. Act. xiiii. Ter naufragium feci. Et. i. passus sum. Ap̄ autem semel passus e naufragium. Hic. Act. xxvii. Et de aliis tenendum est eodem mō. Nō enim omnia pauli pcula scripta sunt. Nocte et die in p̄fundo maris fui. Ter naufragium passus sum. Nocte et die in p̄fundo maris fui. In itineribus sepe. In periculis fluminum. In periculis latronum. In periculis ex genere. In periculis in ciuitate. In periculis in solitudine. In periculis in falsis fratribus. In labore et erumpna. In vigiliis multis. In fame et sitim. In frigore et nuditate. Preter illa que extrinsecus sunt. Preter mala iam emendata. Alii autem opponunt litteram aliter dicentes. Ap̄ naufragium passus sub aqua stetit p diem et noctem. Diuina uirtute enim protegente. Sed hoc non est ad propositum. Nec enim ordo temporum in itineribus attenditur. Et primo de malis exterioribus. Ibi. Preter illa. Secundo de interioribus. Ibi. Preter illa. Ista primo dicit. In itineribus sepe. Sed sciendum est quod in propria predicatione euangelii. Et inter hec de periculis. Primum est periculum fluminum. Secundum periculum latronum. Tertium periculum gentis. Quartum periculum ciuitatis. Quintum periculum solitudinis. Sextum periculum falsorum fratrum. Septimum periculum laboris. Octauum periculum in uigiliis. Nonum periculum fami. Decimum periculum frigoris. Undecimum periculum nuditatis. Duodecimum periculum quod sine exteriora sunt. Tertiodecimum periculum quotidianum. Quartodecimum periculum mortis. Quintodecimum periculum falsorum apostolorum. Sextodecimum periculum infirmitatis. Septimodecimum periculum tristitie. Octauodecimum periculum scandali. Nonodecimum periculum tentationis. Vicesimum periculum mortis. Vicesimum primum periculum mortis. Vicesimum secundum periculum mortis. Vicesimum tertium periculum mortis. Vicesimum quartum periculum mortis. Vicesimum quintum periculum mortis. Vicesimum sextum periculum mortis. Vicesimum septimum periculum mortis. Vicesimum octauum periculum mortis. Vicesimum nonum periculum mortis. Tricesimum periculum mortis. Tricesimum primum periculum mortis. Tricesimum secundum periculum mortis. Tricesimum tertium periculum mortis. Tricesimum quartum periculum mortis. Tricesimum quintum periculum mortis. Tricesimum sextum periculum mortis. Tricesimum septimum periculum mortis. Tricesimum octauum periculum mortis. Tricesimum nonum periculum mortis. Quadragesimum periculum mortis. Quadragesimum primum periculum mortis. Quadragesimum secundum periculum mortis. Quadragesimum tertium periculum mortis. Quadragesimum quartum periculum mortis. Quadragesimum quintum periculum mortis. Quadragesimum sextum periculum mortis. Quadragesimum septimum periculum mortis. Quadragesimum octauum periculum mortis. Quadragesimum nonum periculum mortis. Quinquagesimum periculum mortis. Quinquagesimum primum periculum mortis. Quinquagesimum secundum periculum mortis. Quinquagesimum tertium periculum mortis. Quinquagesimum quartum periculum mortis. Quinquagesimum quintum periculum mortis. Quinquagesimum sextum periculum mortis. Quinquagesimum septimum periculum mortis. Quinquagesimum octauum periculum mortis. Quinquagesimum nonum periculum mortis. Sexagesimum periculum mortis. Sexagesimum primum periculum mortis. Sexagesimum secundum periculum mortis. Sexagesimum tertium periculum mortis. Sexagesimum quartum periculum mortis. Sexagesimum quintum periculum mortis. Sexagesimum sextum periculum mortis. Sexagesimum septimum periculum mortis. Sexagesimum octauum periculum mortis. Sexagesimum nonum periculum mortis. Septuagesimum periculum mortis. Septuagesimum primum periculum mortis. Septuagesimum secundum periculum mortis. Septuagesimum tertium periculum mortis. Septuagesimum quartum periculum mortis. Septuagesimum quintum periculum mortis. Septuagesimum sextum periculum mortis. Septuagesimum septimum periculum mortis. Septuagesimum octauum periculum mortis. Septuagesimum nonum periculum mortis. Octogesimum periculum mortis. Octogesimum primum periculum mortis. Octogesimum secundum periculum mortis. Octogesimum tertium periculum mortis. Octogesimum quartum periculum mortis. Octogesimum quintum periculum mortis. Octogesimum sextum periculum mortis. Octogesimum septimum periculum mortis. Octogesimum octauum periculum mortis. Octogesimum nonum periculum mortis. Nonagesimum periculum mortis. Nonagesimum primum periculum mortis. Nonagesimum secundum periculum mortis. Nonagesimum tertium periculum mortis. Nonagesimum quartum periculum mortis. Nonagesimum quintum periculum mortis. Nonagesimum sextum periculum mortis. Nonagesimum septimum periculum mortis. Nonagesimum octauum periculum mortis. Nonagesimum nonum periculum mortis. Centesimum periculum mortis.

ꝑ q̃ sua fernit̃ p̃posito ciuitat̃ ut capet̃ur et occideret̃ur / ut hꝛ
actē ix / et hoc est quod dꝛ / custo
diebat ci · t · custodiri faciebat per
homēs armatos ut me apprehe
derent et traderent ad occide
dum / et p̃sencialiter sꝛ dom̃o
ad hēnd̃ nuncios ciuitatis ingressa
sꝛ axpiamꝰ / ꝛc effugi manꝰ
eius / et ꝙ hoc videt̃ur / q̃ non
sunt sufficienter confisus in dño
qui poterat eum protegere / dñm
q̃ homo in p̃culo positꝰ non dꝛ
fugere ad diminuendū auxiliū
tēptando humanū / quia hoc
e temptare deum / no dꝛ uti q̃
p̃t auxilio humano / et resistere
q̃mittere dimno / q̃ aplus fecit
in p̃posito / sed ad hoc adiuuatur q̃
diuitur Joh̃ x mercenarius et
qui no est pastor uidet lupum
uenientem ꝛc / Sicut aplus ui
dꝛ fecisse / ꝛo ꝛc dñm / q̃ aliqn
quēritur p̃sona prelati tantum
et tunc dꝛ tm̃ curam q̃mittere
alteri / et se absentare maxime
q̃ timet̃ur ad maiora / ꝛc hoc ab
fugit ne scilicet in Ro xxiij et si
militer paulus hoc nauis pre
posit̃ / et de tali p̃secutione dicit sal
uator cap x / Cum autem p̃secu
tur nos in ciuitate una fugite
ad aliam / aliqn uero q̃mittit̃
gregem cum prelato / et tunc debet
preponere ualitatem gregis
saluti corp̃is sui / ꝛc capm xvj

Si glari oꝛ p̃ q̃m aplus pre
tulit se p̃sudo aplis in ma
lis perpessis / hoc quidē p̃fert
se eis in homb̃ sibi collatis / et di
nidit̃ur in d̃ / q̃ria / primo ponit
suam gloriationem / ꝛo subdit
confusionem / ibi sancto ſnti / ꝛma
in d̃ / quia primo declarat dñm
dei collate sibi gre / ꝛo remediū
gra premuniꝰ superbie / ibi / et ne
magnitudo / ꝛma in d̃ / quia p̃o
ponit dei dñm / ꝛo ondit quātꝫ
de hoc sit gloriandum / ibi / pro hoc

ꝛma ad hoc in d̃ / quia primo ponit
donum in generali / ꝛo magis in
speciali / ibi / seo homem / circa primꝫ dꝫ
di gloriari oꝛ · t · quia me gloriari oꝛ /
quendanꝫ me ratione p̃cedentis
tis p̃cedenti no expedit · t · no est
hominꝫ quendare scipm absolute
/ sed tm̃ in casu necessitatis / in quo ca
erat aplus / ut supra dictum est
/ not̃ q̃uenam autem in quendando
me ipm̃ adiuisiones et reuelationes
dni est autem diuisio / quādo aliqua
uidentur diuersorie corpali / uel ymā
ginaria quorum intellectꝰ est oc
cultus / reuelatus uo / q̃ illud intelle
ctꝰ aperit / et ista duo aliqn̄ sepe
rantur / sicut baltasar uidit ma
num scribentem dan v / et phāo
nem circuli / ille uigilando
iste dormiendo / tm̃ no intellexit
/ sed ioseph et daniel qui uisiones
exposuit / et ꝛo illi dicunt tm̃ uisio
ipsi uo reuelatum / aliqd autem
q̃mittunt / quod ultimo fit uni
cuiq̃ dñm̃ / sicut dan̄ vii ad uidit quatuor
bestias ascendentes de mari / et
intellexit quid significarent / ꝛc
aduertendum / q̃ tria sunt aliqua
p̃ quos malignitas dei p̃mittentis
sicut ficebant pheis baal / phet
autem sanctus ficebant p̃ quos sicut
aplo uero paulo ultimo fecit
e singulariter p̃ quos dicit / non ad
uisiones quo ad p̃m / et reuelatiōs
quo ad ſm / dicit / quo ad tertium
Hoc huc quidē magis explicat · t
de se ipso / et primo ponit tempus
uisionis dicens Hoc homines ni
si prius xpo · t · ueritatem formatam / hoc enim
scribat de se / de quo quasi de
alio loq̃t̃ur reuelationem dicit
annos xiiij / si quis considerat
inuenict / q̃ hec sunt ista prin
cipium sue questionis / quia
quecūq̃ sunt eodem anno quo
passus est xps / uocato pilato
sexto imperii tyberii cesaris

/tui successit gaius impar qua
tuor annis /pg quis claudius octo
/tui successit nero cuius tpe passus
sunt aplus /et inter tyberium et
neronem fluxerunt xvij anni /et
duobus annis additis de tempore
tyberii /qui no statim mortuus su
it pg questionis paulli /quippe
parum xxx^ta^ in annis /et sint qua
tuor decim anni /et ideo satis p
babiliter dicunt aliqui /q̄ sint
hanc excellentem visionem
in damasco /in illo triduo /in
quo no vidit corpaliter nec man
ducavit nec bibit /memorat
autem aplus hoc tpus /et si
tantum placuit deo a primapo
sue conversione /ad hoc erat ei
magis placens p̄ multa bona
opa que fecerat in terris /et
hoc totum est ad q̄ subtilem pse
cutor aplorum /et ad declarandam
veritatē fidei xp̄iane sine in cor
pore /licet cum aplus tunc sine
rimus se fuisse in spu in celo em
pyreo /et corpus suum fuisse in ter
ris restabat /utrum tpe illius
visionis anima fuisset separata a
corpe p mortem /et reunita fuisset
diuinitus corpi /transmutate visio
nis /uel si pro tunc fuisset vnita corpi
sicut forma /in abscessu sensuum
separata /raptum dimus /raptus
vero importat quidam violentiam
alicuius rei contra motum naturalem
sibi /q̄ pt ce dupliciter /uno quidem
ad terminum motus /ut si aliquis lapis
moueatur sursum /alio quidem
ad modum motus /ut si lapis p
impetum violentum feratur
deorsum /velocius q̄ natus est
moueri /aut vt nata est moueri
in deum" ~~in~~ modum naturalis quidem
status vite presentis est /q̄ in eos
dem actum diuinam ascendit p co
gnitionem sensibilium /et vtens
sensibilibus /et q̄ rapitur ad
diuinorum cognitionem a sensibilibus
abstracta /est ibi quidem raptus
in quantum hoc fit preter modum
sibi naturalem /pg resurrectionem
quia est in corpe glorioso q̄pg intel
lectum nullo modo impedient /
rapto non habebit ibi locum /usq;
ad tertium celum /i celum empi
reum /et sic homines dicunt ali
qui q̄ aplus hic tangit alium
raptum a p̄a /dicentes /q̄ bis fuit
sic raptus /semel in pmo suo con
uersionis /et ad hoc referunt q̄d
dictum est /et ibi seniel /q̄ orans
in templo fletus fuit in suspensu
mentis ut hic actū xxij /et p̄ hoc
ut dicunt in hac visione dicitur
/q̄ raptus est in paradisum /in pre
cedenti vo dicitur /ad tertium celum
distinguendo hec a illa /sed hoc
dictum no est verisimile /nam
illa visio que fuit in templo fuit
imminente iam apli captiuitate /et raptione
ductione apud romam /p̄e vero
iam ante scripserat hanc epistolam
atrociade /vt p̄ dictum in prologo
huius epistole /p̄ q̄ deum /q̄ no loquit
hic de alia visione /sed eandem
prosequitur /nec vo /q̄ obiicitur
de paradiso /quia q̄ sub nomine
tertii celi /hic nominat paradisum
/celum enim empireum q̄ est
locus beatorum /dicitur tertium celum
respectu crystallini /et firmamenti /et
dicitur empireum a pir /q̄ est
ignis /p̄ similitudinem clarissimi
dicitur esse paradisus a suauitate
fructuum /que ibi sunt /et vtrique
coptus fuit aplus /p̄ q̄ nominat
primo primo tertium celum /et pro
ea paradisum /et audiuit arcana
ea ibi ponuntur auditus prouisu
/sicut aliqui sit ego in scriptura hoc
loco populo videbat voces audit
dum tunc paulus diuinam
essentiam ut dicat aug^s^ ad pau
linum de videndo deo /dicit ac
cepisse visio q̄ audiuit /quia paulo
erat instructo de diuinis /que sunt
in comprehensibilia /et p̄ q̄ns in

Est aut ihara passio nr̃a testmoz gratiar̃ ag̃ ex qua de ventr̃ fregit vomitu et dolore vehemeti tm̃ intestina tẽbello ꝓsiluer̃t.

1 no lectio ẽpte hꝫ vbi ꝓsiluer̃t.

Cozp

enarrabilia to̅ / que no licet hoi loqui / pro hꝫdi / hic quitez aplus ondit / qualiter sit ꝓ hꝫdi gloriandu / Circa q̃ sciendum / q̃ in homine duo q̃sideranter / s̃z ipe homo / et donũ dei / quod est in ipo / Bi go gletur de dono dei magnum hꝫ istud a deo / bona est gla / qua gletur in deo / Bi autem gletur de dono q̃ in me / a se hito mala est gla / to̅ prima ad Cozp mi / quid autem hꝫ q̃ no acce pisti / si autem accepisti quid gla riaris q̃ no accipis / to̅ aplus hꝫ ꝓhibet / s̃z vsionibꝫ et donis in a deo collatis gl̃abor / in domo pria me autem michil / a me nullam hꝫ nisi in infirmitatibꝫ meis / a me tm̃ hꝫ infirmitatem, et defectum tue vis̃ / pdico autem dote istil tm̃ no q̃ me auxilium tuum / Nam si uoluero gl̃ari de donis michi a deo collatis no ero insi piens / qua no mentiar hoc ma nifeste / et sine causa / Parco aut / i. pareat me laudo ne quis me existimet / s̃z gl̃ari manifeste sup id illud quod videt in me / i. in con uersatione mea / aut audit aliquid ex me / i. in doctrina mea / nulla enim dei dona latebant in aplo / que no manifestabat nisi prout / et q̃s ad dei gl̃am et fidelium salutem expediebat / Et ne ma gnitudo reuelationum / sua magnitudine col late sibi gre / hic quitez declarat remedium datum sibi contra pe culum superbie / et dicit in tres ptes / quia primo ponit remedia to / deo amantibꝫ petito / ibi / ꝑ q̃ter / dum responsio / ibi / et dixit michi / Circa primum sciendum / q̃ sicut me diis terrenis p̃mittit uel permit tat multos tribulationes ut euitet maiorem / ita aliquis deus permittit sibi corpal̃ affligi uel tentari / et aliquis labi in peccatum / ut / q̃ maloribꝫ p̃secuti / quia sic in miliati recurrunt ad diuinum au xilium / de se uel sibi nullis nul latenus confidentes / Superbia uero e radix omnium malorum / Ecce do q̃ iniquum omnis pecti superbia / cum superbie sequitur est occasio / singularis excel lentia / cap in statutis / hoc autem erat in aplo / tum ꝑ q̃ ꝓphetalem electoz / et ꝑ q̃ vocis electorum multi sunt / ipse ꝓ q̃ excellentiam dei cognoui / tum in raptum ut dictum est / tum ꝑ reuelationum magnitudinem / Volo autem omnes homines ee sicut me ipm / et ꝑ alia dona pla ꝑ q̃ deus dedit ei remedium tot elevationis superbie / de quo dicit et ne magnitudo reuelationum diuinarum extollat me / superbiendo datus est michi stimulus / id est p̃mistio mutationem corpis q̃ seruetur / humilitatis nichil hꝫ enim / q̃ ad literam sint ꝑ inter pretatus illiata passione / uel si mulis eramus hic nisi temptatus pecti carnalis / que semper quidem monebat pro reuelationes q̃ deus permittente / tamen ipam reste nabat cum ad nutum diuine gre / euacuabat illam / illiatem passionem gaudendo / uel eramus ex tunc sensibus temptationibus nichilando / propter q̃ hic quitez ponitur / ꝺca dictum remedium / a pri petitas / ꝺca q̃ sciens / q̃ nostrum ignorans media processum q̃ imponit sibi mordax emplastrum / rogat medicum / ut removeat ip / hꝫ medicus no q̃audit enim adhuc sciens infirmitatem suam / aliter no posse curari / Hic aplus sentiens passionem illatam sibi gra tiam / uel temptationem eternam pe culosam / petit a summo medico / ista removeri / et hoc est q̃ dicit ꝑ q̃ t̃ dnm / i. pluies uel forte / rogans et no plus ut dis cederet a me / affligens me cor poraliter / uel temptans / ut p̃dictum est / Et dixit hic quitez pom̃ dñs

A vitatem em dicit q̃ t̃ vitat glabor.

xij

responsio / et dmbitur in d / qma
primo ponitur responsionib actus
xo cuius effectu ibi libenter / tra pm
dnat et dnor michi sc dns sufficiat
tibi gra · i · no est tibi necessa ut vi
le / cp a te discedat infirmitas cor
poris / uel xpi aliob temptacio corpus
/ qua gra mea qua hoc a tibi di
gnosca : ut absq impedimento possit
infirmitas tolleran / et temptacio
superari / xc infirmitas uel tempta
cio tibi cedat ad augmentum mihi
(xo nam vtus in infirmitate / quod
dupr pt intelli (uno mo nam / manifestu
est infirmitas enim vtus os exce
nde / sc humilitat / ut dictum est /
et prane / et cp tyrannice / debilitate
eius vibus p infirmitatem homo
tyrannor redditur / alios, occasionat /
nam infirmitas e occasio p venie
di ad pfectum / manifestum ho ipam
fragilitatem cognoscens cautor
redditur ad precandum et resiste
dum pcib / et p gra exercitat in
homib / xc fortior effectus / vn q dns
philistheos et alios in terra dimisit
eius reliquis ad exercitium istius
(libenter fr gr gr ponitur dicte re
sponsionis effectu / qui est duplex
vnus gratiosus / qui tangit cum dr
libenter ego glabor · i · ut p hoc per
ceptis efficax vtutum xpi / et fo
rtior sibi / alius est effectu gau
dii / qui tangitur ibi / vn q placeo
michi in infirmitatib · i · gaudeo
in malis bene proficientibus
michi ab interiori / in etiam
michi illate ab exteriori in necessi
bus egestum ad defectum victus
et vestitus in persecutionib a
malis hominib in angustiis · s
michi inflictis pro xpo / tunc enim
dr ee mea gaudij cht (v beati
qui persecutionem patiuntur / cum
enim infirmor i · cum huiusmodi tribu
lationib vn xpm in carne / tunc
potens sum / p diuinum auxilium
michi collatum / effectu sum / ps
qm aplus scripsit emendant / fut
gutur scripsit accusat / ondens se
hoc scisse compulsus necessitate
et hoc primo vn bona a cornuthijs
obmissa / xo vn mala ab eis com
missa / ubi (omma / qma in d / qma
primo facit qd dictum est / xc re
monet q(uo)dam camillianum / ubi quidam
sed acce / circa pm dnat / effectu
sum misericors sc cum vtus re
putatum o cornuthij / qma me
emendari vos me cognouistis coegistis
· s · finistis in causa / receperant eum
pseudo aplos aplo detrahentes
in vita et doctrina qp debebat in
pudicum cum vitatis qua
ipe predicauerat / xc nec habuit
gratis a deo sibi datam cuarrac
qp pus tacuerat / ut vitas eius
qua predicabat magis confirmare
et impugnantib ora claudebatur.
ecce eum a nobis debm / qp tis ob
misistis / et detractores sustinuistis
qp aut debuissent ipm emendare
probat p bona que fecerat ab
dicens michi enim mag fra ab hijs q sut ē
· i · a petro / iacobo / et (iohanne / sc mal' apti
p ferebant pseudo apli paula / co
qp no fuerat corpar cum xpo / et
decipis dicat aplus / qp no mag stat
cornuthijs / qm illi fecerant / iustis
p eos / et p hoc qp dicat no mag
intelligit maiub / qma predicauit
ab eis / no accipiendo stipendia / et
tis et si michi sum tr(u) doctorum tru
fa aplorum / signa (vo aplatis
mei · i · confirmatio doctrine mee
p(ro)tutes et miracula / in omn pa A fra sut
tientia / vbi p(ro)tutes xpi / doctrina sup vos
(uri p patriam nostram / et signis
et prodigijs (v(ir)tutes eius respicunt
opa miraculorum quali / qma
omne miraculum sit summa (v(ir)tute
signa (v)et prodigia magis spar
qma prodigia dicit miracula ma
iora / ut suscitatio mortui / uel
aliquod huiusmodi / signa vo mira /
ut sanatio leprosi uel curatio
febris in instanti / (et)tunc enim hic
gutur ondit / qp plenia fuistis sint
cornuthijs / quia alij apli quos
per eos / qma predicauit eis / non

172.

acipiendo ſumptq ab eis/quos
tq acceperant alq apli ab illis
quibus p̄dicauerat/ro dicat quod
est eis quod mq habuistis ſz
a me p̄ceteris cęlibꝫ a ſub
aplis miſi q̄ ego ipe no grava
ui uos q̄cipiendo a uob ſumptq
donate mi hęc/ironice locquitur
ſcerat eis mq hęc eis magnam
gram/et qua dicere posset ab
pſeudo aplis/q̄ p̄ abſtinerat
ab accepone/ut pq ea plus hau
rirent/ro hoc remouet/dicens ecce
zo hoc pat̄q ſemel eis/et tuis venie
patus ſint aduenienꝺ/ut dicq rat
est ſup̄ pmo ca°/ſed impedimeto
ueniendi ſint ex parte uestrorum
/et zo pat̄q erat uenire/et ueni
et no ero uobis grauis·i· non
accipiam ſumptq a uobis/ſicut
ante a principio/cuq eam subt
dicens no eis quero q̄/ſz adduc
meetum ad ſalutem/et ad hoc ad
ducat filiorem dicens nec enim
ſunt filii thezaurizare p̄ thezauriza
re eis q̄ incumbat prouisionꝫ ꝰ
posterum/filii autem nāliter
ſup̄ uiuut patribꝫ/et no ecꝫ/et ro
nāli inclinacio est ad prouisiõz
filiorum/et no ecꝫ/tq filii debent
ꝺo deo tenentur honorare patres/
no solum eis reddendam exhibendo
/ſed ecꝫ ſi indigerent ncēa mini
strando/ſed hoc no est thezau
rizare/quia no est prouisio in
posterum/q̄ antem principes ma
gnas diuicias prelatis eccie de
derunt qui sunt eorum filii spi
ales/sunt p hoc dum dispensatores
ad dandum pauperibꝫ/et no p hoc
thezaurizatores/quibꝰ ad aptat
ſimum ad propm dicens Ego aut sup̄
qa p eum vos genui/ut dr̄ j ad
Cor° iiij° libenter impendam/vos
no solum bona spualia/ſz ea/que
lia sumptq michi debetis no ac
cipiendo/et superimpendere pro
/ego q̄
ammabq vris q·ꝺ· pro salute vra
patus ſum mortem ſustinere/hoc eis
debet prelatus subditis/unde dictum
est petro ſ. joh. ultio tertio pasce verbo
oco et subdito licet uos plus dili
gens q̄m alias cęteras mq diligat
ſz a uobis/et m hoc ondit eorum
ingratitudinem/Sed ecce ego/hoc
remouet cauillacem duplicem pseudo
aplorum q̄ta ipm/dicebant enim
aliqui eorum/q̄ cautelose diuiſerat
sumptq accipe/ut magis eis dis
poneret/quia p ministros suos inten
debat plus leuare in absentia sua
et sue vermudia/et hoc est quod
dicit sz esto·ego uos non grauabo sump
tq accipiendo/sed cum essem astutus
·i· cautelosus/nec plenus cautella
dolo uos cepi/no deo/ut supe
rent michi pseudo apli/q̄ ot filii
ꝺ· minimus p aliquem eorum quos
misi ad uos decipiam uos q·ꝺ·
manifeste pz/q̄ no Exegeme·titum ſ.
ut ueret ad uos pro salute vra et
misi cum illo fratre sz lucam/michi
tibus uos denunciant q·ꝺ· pfactum
apet omnibꝫ/q̄ no Nonne eadem
spu ambulamus·ſ· ego et ipe spu
eumus sed eis instigante inierunt
ad predandum eorum/nonne eisꝫ abrah
vestigijs q·ꝺ· sic/sz xpi vestigia
sectando/solum hoc remouet sedens
cauillacem/quia aliqui dicebant
ipm sepissse eplam se excusando
fatis vis et ficticijs dicendo/hoc
remouet dicens solum putabis per
informacem florum aplorum
q̄ excusem uos apud uos dicendo
vis uicudeabq/q̄ no est vez
ist coram deo cum oculis nuda
et apta sunt omnia ad quem nr̄
m̄ro locquimur·i· ditate que
nobis est/et e modus assendi
uidetis filie ditatem/summa hic
ondit aplus nēcitatem sue quie
dacionis pp̄ mala que eorum q̄
quiserant/ad cuꝺ cui deuocam
uidendum/q̄ pq questionem suam ipi
uiderant in pcta carnalia/eccon

excommunicatiõ

illius nephary / qui prius uxorem
habat / de quibus se corripuerant per
primam epłam ny parte / sed no tame /
insuper alia pcta spualia comise
rant a ſłis aplis decepti / vt / quia at
eum hmi · ſ · que dixi ad meam co
mendacem pp "edificacem" / veram
hoc feci / timeo enim pp pcta que
ny scripsistis ne forte cum venero
ad uos pcuā no quales uolo uos
inuemam · i · rebelles et incorrectos
et ego inuemar a uobis quales
me no uultis ſz asse correptorem /
et rebelles sathane tradentem ny
afflictionis causā / et subt causam
dicens Reſente contrarietes delicti
tis / et cęt̄is / ut ſſr̄ prima epła
i · cap̄ / et cautationes · i · invidie ani
mositates · i · voluntates nocendi al
terutrum dissensiones · i · diuisiones
animorum qo quis ormitur pre
dicta · i · cop̄ ſcripserā detractiones /
detrigrando famam proximi ma
nifeste susurrationes caute / quat
enim susurro ab auris sono / quia
loquitur malum ny aute misfactos
superbie ſtumones · i · p turbationes
eccłie / fuit inter uos qo florem
aplorum receptione / ne iterum
resumatur timeo positum supra
ne iterum cum venero ad uos
humiliet me deꝰ apud uos · i · ne
forte ny meam affligi p̄mittat et lu
geam multos qo his qui peccauerāt
ante · i · ante scripturam hmoi epłe
et no egerunt pnam super in
munditia ſz pcto q tra nām et
formacem ſimplia que est soluti
onis soluta / et ny pudicitia · i · bi
olationē virginum / et quat lugeaꝫ
/ qua" gła prius est filiis sapiens
/ ita malitia filiorum malorum
dat pri materiaꝫ lugendi / cap̄ C. 13.

Hec / tercio hoc / loquit aplꝰ
multa locuꝰ est qtra plos
aplos / hic quiter inuehitur · qtra
complices suos / et dñi ny duas
ptes / qua primo vituperat falsos

ypocritas ny hęretes / 2o quia docet ny
vera doctrina psistentes / ibi / docta
/ prima ny tres / qua primo quantum
cus sue sectatorem / 2o declarat
industriam suam ptatem / ibi
an coprimendum / 3o induat eos
ad correctionem / ibi vobmetipos / cta
primū dicit Ecce 3o venio · i · ato ve
nam p̄sonaliter. tria hoc adhuc
/ no quia ante his venisset / sed
quia semel fuerat / et iterum
semel pato fuerat venire / ſm
predicentium sunt apte ponenda
ut ny ore dicentium / sz actus manu / vl' trium
ul testificantem / stat autem ibidem testium
ad puniendum acriter sequitur
predixi autem 2o · h · monco primo
et 2o / dz enim moneo presentes sicut
/ ut p hoc reducantur pctores ad virtutē.
Iterum / ait si monuero ita sufficiat /
seruatur sua / ne mali magis in
solescant / qui si venero adhuc iterum no parcā
/ peccanti enim semel parcendum est /
/ ces si crederet / ad habendi dz pnam
tis / ne facilitas venie maiorem
p̄beat delinquendi / cum 2o principalis
qua posset aliquis querere / qua
auctē pnaꝫ nos / ro qui hic et
suam industriam ptatem a vobis
sibi quissam / dicens enim coperimus
tuus querelis 2o 2o q. 8. / sic quēdo
queritis coperi ptatem vobi loquit
ny me / qua quicquid dico ad ędi
cationem / nec correctionem
vram ante vobi facio / qui ny
nobis no infirmatur q. d. / sibi
vobis dono ny me / satis declarata e
ny nobis p miracula nobis collati
bita / nam et si vobis est grā f. a nab̄ sūpta
tis / 2o ministrauit 2o virtute dei / ſz viuit
est enim verus deꝰ et verus ho
mo nam et nos qui vobis conformamur
infirmi sumꝰ ny illis · i · tribulationē
sustinemus pp illum / sed viuimus
cum illo ſz pp ny gła 2o virtute dei
ny nobis · i · p quam nobis ny re
surgemus / aliter coponitur nam
et nos infirmi · i · licet simꝰ infirmi
2o humana condicione / ſz 2o virtute
dei simꝰ potentes inter vos per

operacoñ miraculorum, vosmet-
ipos hic muniat cos ad cautelã
/et no remoneat q̃dam suspicio
/ibi crammus dñm /sed pius fiat
// temtate vosmetipos". i. facta vra qualitate
antiqñ veniam a nobis indica
nõ /si estis in fide xpi. q̃ dicit
hoc potestis facere /no. cum no
cognoscatis vosmetipos q̃ xps
ihs in vobis est q. d. potestis
cognoscere si xpus est in nobis
p veram fidem /nisi forte repro
bi estis fide carendo /sed spero
obiciatur /quia cum xpus sit in
homie p caritatem /videtur q̃
aptius fiat /q̃ homo possit se
scire hre caritatem /quia quis
q̃ hre caritatem xpi /nemo scit
an amore vel odio digni sit
dñi /q̃ xpus habitat in homie dupli
citer q̃ntum ad intellectum /et
habitat in eo p fidem cui informe /
quã homo pt scire dubitanter
se hre /quia pt se scire et tenere
illam fidem quam tenet catho
lic homo habitat in homie /quia
ad affectum /et est in eo p cari
tatem /de qua no pt sic certitu
dinaliter /nisi p reuelationem /pt in
cognoscere p quandam /et dñm
/q̃ aptius hic loquitur de inhabita
tione xpi p fidem informem /si
autem loquatur de cognitione ha
bitual de cognitione quasi intui
tiua de inhabitatione p caritatem
spero autem q̃ cognoscatis q̃
per miracula p nos facta q̃ non
sumus reprobi. i. docentes falsa
ria vitam /crammus hic remo
net planã suspitionem /dixerat n.
eos esse reprobos /si xpus no
esset in eis /et hanc simã sub
dubio relinquerat /ne possent opi
nari /q̃ vellet eos reprobos de
/ut sic in eis durius iudicium ex
erceret ad ostentationem sue potẽt
/q̃ remoneat dicens /crammus autẽ
nos. q. d. /optamus bonum vrm
ut mihi mali faciat

et no malum, no ut nos probati
i. pfecti et magni parcamus i. appa
reamus in punitione malorum, vtrũq
sc̃z optamus sed ut vos q̃ bonum est faciat
ita q̃ nobis puniendum sit in vos
nos aut reprobi. i. quasi amitte
tes ptatem puniendi p veram
innocentiam /quia vbi no est culpa /
pena no ibi locum /nõ no em
possumus in puniendo innocentes /grau
dens eius /quis h. no ignotes ptatem
puniendi vos no p defectum ptatis
apte nata /sed p innocentiam vrã
hoc est optamus /veram. i. stabilitatem
vre pfectionis /in qua totum desidẽ
rium hominis estimatur /subdit aut
dicte monitionis causam dicens /io em
hec absens scribo ut cõgregatis vobis
an aduentum meum, ut no pus duriꝰ ag
quã vos asperiꝰ corrigendo /si q̃ ab std̃ po ti
sit nos in correctos in veneris de
cetero /hic emendat et consolatur
psistentes in doctrina fidei /et primo
ponit suam exhortationem /2o eorum
salutationem /ibi salutate /tertio primo
dicat de cetero fres in vltate fidei
psistentes gaudete ad vltimum
enim ptinet de vltimis operibus
gaudere /perfecti estote. i. ad per
fectionem q̃sequendam tendite /quia
sicut natus in flumine potus per
aque motum descendit, nisi remi
getur in grunnum /sic anima quo ce
rius tendit et promptius ad
malum, tanto descendit apparatius /
nisi contineatur in grunnum /exhortatio
nem finem, ad illuminationem in
tellectus /idipsum sapite quantum ad
bonitatem affectus /sicut enim ne
bula se mutuo vndant nã per
collegationem nie /sic fideles p col
legationem caritatis debent mu
tuo se iuuare /pacem hre quia
xpus nobis hereditarie q̃ nã dat
reliquus /eos unus patrem mag
do vobis /et deus pacis. i. dator
et amator pacis /et dilectionis
quia caritas comitatur veram

patrem/ co q̄ p̄ caritatem dei/ est in homine/ et ipe in eo erit nobiscum/ p̄ gratiam in p̄nti/ et gl̄iam in futuro

Salutate hic vltimo ponit eorum salutationem dicens salutate inuicem in osculo scō osculum enim est signum vnitatis/ fideles autem debent ee vniti in caritate/ p̄ q̄ osculum ne quis ~~unus est~~ vnitatis/ signum et dilectionis/ ad concludendum osculum libi duos simul/ q̄ vnit ad mundiciam

Ee hec autem deo a p̄ri nolent consuetudo in ecclia dari/ paas ostium in missa

Salutant vos omes sci qua per eorum desideria de vita salute/ gratulantur vobis eorum multa quiter imperatur eis plenitudie honorum spūalium/ dicens gratia p̄ quam sit remissio peccatorum diuine ihu xpi/ et que attribuitur ihu xpo scō/ et gratia et vita p̄ ihm xpm/ et caritas que vnit deo dei scō p̄ri/ qui est erga nos p̄cipui amoris scō/ ihu xpi/ sit deo dilexit nos/ unigenitum dando/ et sic deo dilexit nos unigenitum suum dando/ ut filium suum vnigenitum daret/ et gratia scō spūs sancti/ qua p̄ ipm̄ sit gratia omnium honorum in ecclia dei/ sit eorum nibus vobis/ amen/ et sic est finis

Explicat secunda epistola ad Corinthios

Incipit epla ad Galathas

Paulus apl̄us non ab homine neque per hoc epla ad galathas/ in tres partes diuidi/ scō in salutationem/ et propositionem/ que incipit/ miror/ et in confirmationem/ ibi/ vt de/ ipe finē eple/ epla primo primo ponit gratiarum/ sone salutantes/ cum dicit/ paulus qui pius vocatus fuit/ paulus/ apl̄us scō officio non ab hominibus scō constitutus in/ ipo/ non ab/ per/ sed per iesum xpm/ et deum patrem qui suscitauit eum a mortuis/ et omes fres qui mecum sunt/ ecclis galathie/ gratia vobis in p̄nti/ et pax in futuro/ beatitudo eum futura/ bene omnia pax/ scō qui etate totaliter appetitum a deo p̄re nro/ et a tota trinitate et domino ihu xpo/ deitas enim vna est in tribus p̄sonis/ et gratia et gl̄ia causa efficax et finalis humanitatis vel potius nostralis

et hominem et dominum p̄tem/ indiuisa enim sunt trinitatis opera et due p̄sone hic exprimuntur/ scilicet pater et filius/ et sub intelligit spūs sanctus/ qui tacetur hic/ quia sufficienter exprimitur/ actus enim ut dictum est/ vbi agitur de iustificatione pauli in apl̄atum/ p̄ius spūs sancti vocati fuerat ad fidem/ qui deus p̄r. suscitauit eum a mortuis q̄ exprimitur apl̄us/ ad ordinem dignitatem institutionis sue/ alii enim apli fuerant instituti a xpo ad hoc officium in corpe mortali/ paulus autem ab eo raptus immortalitatem corpis assecutus/ et ad pris dexteram constitutus/ quod exprimit apl̄us p̄ illos apl̄os/ qui doctrinam eius de priuato intellexerant/ exprimit q̄ non fuerat alius xpo corpe sicut alii apli/ et qui mecum sunt omnes fres/ scilicet vnam salutem desiderantes/ et de vita sue p̄sone dolentes/ ecclis/ hic galathie

galathie

p̄sone salutate/ cum dicitur/ ecclis galathie/ i fidelibus in illa terra habitantibus/ est enim galathia que olim regio gretie/ dicta est enim a galatis exiis regis yon senonis duce/ galli italiam/ brēnio uia seruit/ et romam cepit et capitolio deinde obsidione recessit/ recepto pro recessu magna pecunia/ quod rex bithinie sibi vocauit in suum auxilium/ et ista victoria partis sunt eis ea regnum/ et illam p̄tem que tenuit eis vocauit gretiam gallogretia/ gallogretia. gr. galli greci mixti fuerunt.

que pro ea vocata est gallathia

Gratia vobis hic 2o ponit optata bona/ cum dicitur gratia vobis in p̄nti/ et pax in futuro/ beatitudo eum futura/ bene omnia pax/ scō qui etate totaliter appetitum a deo p̄re nro/ et a tota trinitate et domino ihu xpo/ deitas enim vna est in tribus p̄sonis/ et gratia et gl̄ia causa efficax et finalis humanitatis vel potius nostralis

gnmitta ny psona filij qui dedit
semetipm pro pctis nris · 1 · qma
gna caritate ad nos / et obediēs
ad prem / obtulit semetipm ad
mortem ut eripet nos de pnti
seculo" transferendo nos ad glam
Sr autem pus seculinis nomat
no pp creaturarum sbam / s̄ pp
mala que fiunt ny hoc seculo
/ sicut dr ad eph vo dies mali sūt
mali et fur pter mala que ny eis fiunt
tm voluntatem dei et pris nr / io dicit / salvos
pos vn descendi de celo no ut fa
ciam voluntatem meam / s̄ eius
qui misit me / cui est gla eo
redemptone nra / tm q̄ dicitur
ad phil vo humiliauit semetipm
factus obediens usq; ad mortem
mortem autem crucis / pp q̄ deus
exaltauit illum / passionem enim
suam meruit glam / cor bet eo
altatum / ny nomb / ny secula seculo
rum · 1 · eternaliter / Miror q̄ tanto hic gr̄ ca
pontur epla pr̄sertim / cū sint
q̄ galathe recesserunt fidem xpi ad
dicatam apli / s̄ p̄ q̄ destruxerunt ab
eis xpm si fuit plus aplis ducentibus
q̄ nece erat eis ad salutem circum
di / et legalia observare tm̄ eius
dē / quod est erroneum / pp q̄d
aplis ny hoc epla hmoi errore
intendit eliminare / et diuiditur
ny tres p̄tes / qma primo tangit se
minantes hmoi errorem / ferē sua
sūaz / vo declarat eum ee iustum /
ibi notum / vo inducit ad eius ob
jurgationē / cū quinto / prima adhuc
ny tres / qma primo ea q̄ sūaz
ponitur motiua rōis / vo sūe la
tio / ibi sed licet vo tacite questiōis
soluto / ibi nec enim / vo motiua
hanc sēbendi epl̄am sunt quia
subdisio galatarum p̄ plos aplos sequa
admirans dicit Miror ē · 1 · addo
ab oo qui vos vocauit in p̄dictam nr̄am
in aliud cum · 1 · contra / aliam
doctrinam sc̄am / io · q̄d no est aliud
q̄ sūm / et no eius q̄ nectruntur
/ sicut xpm et eius legalia enim
cessauit ny passione xpi / ita q̄
eo tunc fiunt mortua / nisi sint dam
nā fī apli qui vos p̄turbant per
suadentes q̄ no potestis saluari ab
sq; legalium observatione / q̄d erat
durum quesiis detrentilitate et cui⁹ p̄ q̄d
nolunt sūs sequitutem legis mosayce
Sed licet / hic quis fert suam sūaz
dicens / sed licet / q · d · / no solum fī
apli no sunt ny hoc audiendi / sed
nec ep̄i veri apli / nec ep̄i angeli
sancti / si hoc predicarent / io si licet
nos · 1 · ego / vl alius apli vel aliquis
gelus sq; scdus euangelizet / vt dicat
pter · 1 · aliqs distrahens vos a ve
ritate euangelij / quod vobis pre
dicaui / et no dicit / plus quā quod p
dicamus / qma bene poterant aliud
predicare q̄ fecerunt ad declarandum
euangelij / anathema · 1 · separatus
sit a gratia dei et sempiternum / Circa
q̄ sciendum / q̄ aliqua proponūt q̄dam
lib pt esse vera / sicut tu vides
patet esse fca aut impolib / sicut
est / si asinus volat, asinus habet
pennas / que est vera / et tu asinus
volare / et hec pennas est falsa / sed
est ny posito de vo apli / nam apli
veri erant ny gra confirmati / et ad
huc magis angeli sancti / pp q̄ de
utrisq; simul e et ny pcle / q̄ predicaret
gratia veritatem euangelij / et q̄ cen
anathematisandi / et tu q̄dicunq;
est vera / sq; q̄ si vel hoc facerent /
essent anathematisati / sicut p dixi vo /
respectiue est eiusdem sūe ad ma
iorem asertam / Modo em hic gr
respondet tandem tacite questioni
qma aliquis posset querē / q̄nare
sūat ita dura et rudet / q̄ hic est
ideo / qma no querit hominib pla
cere / sed deo dicens / nec em hominib suad
nibus · 1 · ad honorem dei / vl homi
et q̄ querat honorem dei audit
dicens / Cui quero hominib" q · d · no / "placē
sed hic est intelligendum ny his
que cent contra bene placitum
q̄ minimus / ideo subr si ad hoc hominb
sit malis placem · vo sumus / et pr / no ee
ra sequitur intentum / Notum aut
hic audit p̄dictam sūaz ee iustam

et hoc ondit dupli. primo oppositione legis euangelice. 2o oppositione legis mosayce. ca. 2o. prima ibi. quia primo ondit doctrinam quam predicauit sz euangelicam esse auctenticam et perfectam. 2o inserit conclusionem intentam. ibi. nobis enim. circa primu sciat tlem. rem. illa doctrina e auctentica et perfecta que e a deo inspirata cum principalibz apls discussa. et a plis apls impugnata. et tm stetit immobilis et impugnatam ab ecclia approbata. et in sua claritate et sinceritate reposita. sz cuius doctrina quia predicui e huiusmodi. 2o. ibi. ostendit hoc multis rationibus supponit apls tanquam manifestum veram. inquit aut declarat per singulas partes que proposuerat patebimus. primo igit declarat primam partem dicens sz ep doctrina quam predicauit sit a deo inspirata. et dicit nu. p. quia primo ponit intentum. 2o manifestat propositum. ibi. notum enim vobis. quia no. sm hoc. factum. cum aduentum huiusmodi nobis enim ab hominibz. sz apls alios qui cum xpo fuit corporaliter. ad discendo. sed p reuelationem. ibi. sicut facto hoc. cuiusmodi. q. d. sicut multis factum. cum aduentum huiusmodi nobis enim ab hominibz. sz apls alios qui cum xpo fuit corporaliter. ad discendo. sed p reuelationem. ibi. sicut multis factum. manifestat propositum. et ostendit primo q no fuit p viam humanam ante suam conuersionem. 2o. q. nec eam p regulam. ibi. cum aut placuit. primo manifestat p hoc. q. ante conuersionem suam cultum poterat persequebat. euangelicam doctrinam. et ab priuatis eius. ex quo p3. q. tunc no studuit ad consulendum eam. nec addiscendum eam. ab alijs. et ista est nota illius quibz scribebat. no. dicit. et p3 hoc. usque ibi. ecclesiam dei. i. z elator primarium. tradidit. tunc enim a pnb. iudeis erant aliqua tradita pribz a maiorib3 sz que scripta sunt in lege. et aliqua erant tradita a pribus aliis moribus que vocabant. tradiciones seniorum. ut dicit xpo. et ambarum tradicionum erat apls zelator ante suam conuersionem. cum autem hoc dicit. ondit q nec p quemcumque hoc fuit. ca. p viam humanam. nec quia saltem fuit. ad predicandum gentibz fidem catholicam. p tres annos. antequ videret aplos. nec alios discipulos qui possent eum docere de fide catholica. et hoc est q dicit cum autem placuit. deus qui elegit me ex utero matris mee. et vocauit me per suam gratiam. vt reuelaret filium suum in me. vt euangelizarem illum in gentibz. predicarem eum. ibi. quia fidem xpi. per sequebatur. actualiter. et destruebat eam. fuit vocatus. ut dicit xpo. qui me segregauit. i. de medio synagoge. quamuis non acquieui. i. ad iudeos. deponendo sanguine. ego sum. in actibz. vere veni ultimus. ubi erant apli et alii discipuli in lege eius instructi. sed alii in arabiam. ad predicandum gentibz legem euangelicam. ad q erant vocati. vt paulus. hic. ut euangelizarem in gentibz. predicarem eum. ibi. quia primo ponit intentum. 2o manifestat propositum. ibi. notum enim vobis. quia no est mendax. quia si fuisset ex hominibz. per ministerium angeli. ad hoc sequitur. q. fuisset apostolus. et ibi. reuelatus. vbi damascum primo disputauerat contra iudeos deinde per annos tres. i. per quam. ibi. annis predicauerat. 2o. non fuit notatus a petro. et mansit apud eum diebz xv. q. d. si multum fuissem ab eo docti. tamen istam. quo tpe no potuisset me docere veritatem euangelii. alii aut apostolorum. nec tunc. a quibz possem doceri nisi tacebam. sz illa vnica. quia per ea vidit. iacobum. ut hic. nisi. 2o. ca. sicut. sm hoc addit. ad dictum altius iacobi apli. qui fuit frater iohis. et iste dicit. fr. dni. quia erat sibi valde similis in facie. et in omnibz fere amentis corporibz que aut scribo vob. ecce coram deo testor. q. ea non mentior. ibi. ecce coram deo. quia non mentior. hoc p iuramentum asserit. ea predicta. deinde. veni in partes syrie et cilicie. ad predicandum gentibz. erant aut. gentes. quia. ep a thaso cilicie natus erat. ut dicit zz.

veni ioseph ut videre petrum

ecclijs mdea i. mdeis qui erant
m mdea et dicat scare q̃na nota
erat eis p̃ famam ut patet ꝓxima
sequenti &c. Capm̃ xxiiij.

Deinde pꝫ amois hic ꝗr dete
minatur. 2a pars mois pre
dicte. scz ap doctrina a paulo pre
dicata. fuit a principalibꝫ aplis
discussa et approbata. scz hoc est. ꝓ dr
deinde pꝫ amos. ibi. scz agnitione sua
iterum ostendi vltimam cum ter-
mo assuto tiro. cessatione aut lenitate. no
ostendi autem. cum &c. ad declaꝝ
oem veritatis eorum. hoc. et contuli cum
illis eorum. ad pares. et quiter audit. cui
quibus contulit. dicens seorsum
autem. i. apte his qui videbant
aliquid. esse. q. d. no q̃ tuli coram
q̃litate cum maior pars est
simplicium. sed cum illis tamen
qui erant principales et magis
tri a deo. scz cum petro. iacobo. et
johne. ut hic in ista eadem epla
ne forte in vacuum currerem aut
cucurrissem. ꝓ li forte non intelligi
ꝓ aplis dubitaret se aliqua
mq̃ vera. vel dubia predicasse
q̃na p̃ reuelationem dei erat certꝫ
de veritate sue p̃dicationis. scz li for
te referatur ad estimationem simu
plicium. q̃na possent de hoc du
bitare. nisi cum principalibus
aplis hoc q̃tulisset. sed hoc tutus
hic declaratur. tria ꝑ ꝑdicte
moris. scz ap doctrina ab aplo
predicata stetit immobilis. qua
lis sint a fls aplis impugna
ta. q̃na conabantur inducere
gentiles ad observandum lega
lia. ꝙ ondit per hoc. ꝙ tutus ge
tilis veniens cum paulo vere
solimis. no fuit a veris aplis
circumcidi compulsus. scz q̃madmit
ei sicut paulo. q̃manis adeo ne
circumcisionem niteꝫ ꝑ aplis. scz
est ꝙ dicat. scz nocz titus qui me
cum erat m̃ vrbem cum esset
gentilis scz natione coactus pa
rente. q̃pulsus est a veris aplis
circumcidi. sed indrenter q̃madmit
sibi et michi. scz petro. salus cui pꝫ
assensionem dixi q̃madmit cornelio
et centurioni. et aliis nouimus qui
erant cum eo indrenter sicut cum
nideis. ut hic actꝫ x. et xi. scz propt falsos fr
subintroductos q. d. no restiti veris
aplis volentibus tutum circumcidi
sed a fls aplis ad hoc concurritis
qui subintrauerunt a veris aplis
no vocatis. sed falsitatem subtilitate fidei
nitrauerunt scrutantes fidelium
ad explorandum. qualiter possent
fidem impugnare. scz libertatem. exploare
nram. qua ꝑ xpm liberati sumꝰ
a iugo legis. ut nos in ipsius
redigerent. in seruatem legalium
q̃ est onꝰ importabile. ut dicat. v.
quibus nocz ad horam cessimus. scz
subiectione legalium ob fraudes
vt veritas euangelij ꝑmaneat apud nos
cuata sunt legalia. ꝑmaneat apud nos
sine admixtione veteris testamenti
his ergo autem hic quiter declaratur
quarta pars supra posite moris
scz ap doctrina pauli ꝑ principales
aplos m̃ nullo sint augmentata aucta
sed magis ego. doctrina pauli ꝑa
sint eis m̃ tpali subsidio. no dicat
eis his tm qui videbantur esse ali
quid. scz petro iacobo et johanne
supp michil accepi. quales olim fue
runt. scz ante vocationem sua expo
tunc cum fuerunt pauci et illiterati
et simplices. sicut pꝫ m̃ euāo. pau
lus autem ante vocationem fuit
instructus m̃ lege et prophetis. et
ep potens et nobilis. michil mea
interest. i. no est curie talia
referre. cuius cum subdit. deus am
ꝑsonam hominis no accipit. vo
cando ad fidem. vel aptatum. ꝑ
tando potentiam. talem. nobilitatem
quam. vel scientiam. sed plebeam
ut simplices et pauperes. fecit
aliquos a principio vocauerit
piratos. ut dictum est de paulo
et idem pꝫ m̃ de nathanaele. et
modernis. quibus dicit qui vocabat

esse aliquid .i. principales apli michi
quicquam non contulerunt non necessaria euangelio ut
subsidio humano sed econtrario ut patet
ex magis deo permittente. Cum autem vi
dissent quod creditum est michi euangelium
preputii .i. officium apostolatus ad petrum
sicut et petro circumcisionis .i. officium apostolatus
ad predicandum iudeis qui enim
operatus est petro ad apostolatum circumcisionis
operatus est et mihi inter gentes. Et cum
vocatus est ad fidem, et ad apostolatum
et cum cognouissent gratiam que data
est mihi hic autem cognominat
petrum simonem, et operatorem
miraculorum, et cetera dona ad
apostolatum necessaria, que ita eminenter
erant in paulo sicut in ceteris. Jacobus
bus frater domini et cephas .i. petrus
ntz Joh 1° qui videbantur columpne esse .i. principales in ecclesia ul-
dorum, dextras dederunt michi et
barnabe societatis modus est confirmandi fedus amicitie dando mutuo manus dextras
tue semper rogarunt nos ut pauperum
memores essemus .i. fidelium in ie-
rusalem quitanimus, qui vendit
possessionibus pecuniam posuerunt ad
pedes apostolorum ab circumcisionis
petentibus gentibus imbigebant pauperes
credentes, qui sic non abrenuntiabant in bonis temporalibus adunari
et deo esse solliciti hic ipse fecit
sicut patet in precedentibus epistolis. Cum
autem hic inter declaratur ultima
pars minor supraposite, scilicet ut ve
ritas euangelii per paulum predicata
decessione legalium in ecclesia sine
ritate reposita sint, quamvis petrus
principalis apostolus aliquando pauperes
esset gentium, segregando se a co
munione credentium de gentibus,
eo quod erant maxime si ne scan
dalizaret credentes de iudeis, de
quo reprehendit eum manifeste
paulus ad declarationem euangelice ve
ritatis, et patet hic ex dictis, quando
exceptis, que discurrentur, septi-
mumque autem est scilicet scandali
zare et silentio, ymo intellecto
per ea explanabit magis adver-
sus eos consenserunt ceteri iudei ita ut bar
nabas duceret ab eis illa simulatione.
Si enim vidissem quod non recte ambularent
ad veritatem euangelii.

tatem euangelii ymo non abster
nandi legalia ut dicit plenius, dum coram
coram omnibus quia defecto erat
publicus, gentiliter vivebat et non iudaice. Hic tu ei
dicimus, sed ante hoc tempus non docere
quod necesse erantes iudaizare non impio
sed facto, quia cognouit se iudei in
legalibus, aliqui gentiles credebat
eorum observationem esse necessariam
ad salutem, sicut maiorem ty de
decretum ymo hic et precedentibus satis
quod Jacob et ceteri videtur velle
sensisse de legalium cessatione,
maxime quo ad ceremonialia de
quo est hic sermo. Dominus enim
distinxit duo tempora tui, unum ante
christi passionem in quo legalia ser
vari erant, unum obligatorium, sicut dictum
alibi post passionem in quo legalia
statim cum ipsa fuerunt mortua
et esse mortifera ita quod fidentes
ea mortaliter peccarent, et quia
dicit quod apostoli post passionem
christi minime servaverunt ea cum
veritatem, sed solum quadam pia
simulatione, sic ne scandalizarent ce
teros de iudeis, et alibi dicit quod
sionem impedirent, quod quidem silentio
non est sic intelligendum, quod actu illas
cum veritatem non facerent, sed quia
non faciebant illas tanquam legis ce
remonias observantes sicut prius ab
peccatum membri unitas absci-
dere non causa ut denuo sanare
unde, sed causa sanitatis recupe
rande, sed quia indecens videtur
quod apostoli scandalum operarentur
ea que ducunt ad veritatem evite
et doctrine, et ad silentium evitentur
in his que ducunt ad salutem
fidelium, ideo quemcumque dissen
sum fuit Christi tria tempora, unum ante lem
in quo legalia curabant, sunt finita
aliud autem post diuulgationem euangelii
in quo legalia mortua et mortifera
multum cum finita, nec aliquis
ea seruare tenebatur, ty non erant
mortifera, quia quisi deum offendissent
poterant illa licite seruare, dum
ty non ponerent spem illa reputantes
tales.

et mortifera
sicut autem
tempus medium
scilicet a passione
christi usque ad
diuulgationem
euangelii in
quo legalia
fuerunt mor
tua. quia non
vim

sibi nēcia ad salutem / si sine ob
fidē xpi iustificari nō posset / Hoc
autem licenciā seruandi legalia
ad tpūs / fuit instinctu spūs sci
/ q̄r si quesis de idolatrico ad fidē
latum finisset nūbilitus legis rite
sicut quesis de gentilitate nde
latre cultū / videretur q̄ hoc semp
fuisset malū sicut idolatria / nec
p quē a deo data fuisset / illis at
qui gentebantur de gentilitate /
nō inerat hec causa talis abser
uande / ꝟ q̄ paulus circūcidit
timotheum qm̄ inter iudeos natu
dicē xvi / Titum vero qui natus
fuit ex gentilibus nolunt circūcidē
ut predictum est / Gentilibus tame
ad tpūs nō posita fuit observatio
aliquorum legalium / ut hic actū
xv. s. q̄ abstinerent ab ydolatrie
simulacrorum / et sanguine et suffo
cato / nō tamen tanquā necēs ad
salutem / sed ad amicabilem socie
tatem iudeorum et gentilium
ad invicem / nam illo tpe abhorre
bant iudei ysta comedere / sicut
eos sequit̄ gregit / q̄ aliquos ex
istens in societate alterius / abstin
a cibis / socio suo abhorabus / poten
te vero tpe / cessante tpe cessant
et effectus / Legitur ap̄li quesi deum
dimisso / tpe intermedio / s. a passione
xpi / usq; ad publicationē euāgelii
legentur aliqui seruasse legalia
licite nō dēo / Sed q̄ / videt̄ q̄ dr
hic / q̄ petrus fuit reprehensibilis
de tali observatione / dm / q̄ non
peccauit ex facto / q̄ erat sibi licitum /
ut dictum ē / sed ex nō fraudulē
in hoc minime diligentiam adhi
bebat / ne iudeis offenderet / ita q̄
ex hoc sequebatur scandalum gen
tilium / unde / q̄ aliqui inducebat
ad credendum / q̄ talis observancia
adhuc nūc in lege precipiatur
est nēcia ad salutem / Et ꝟ hoc
paulus qui erat genitus ap̄lus
xpi publice reprehendit / et pe
tro audito populo gentilium / sibi
obiecit / p̄ter q̄ sicut petrus nō
obseruandi nō / ꝟ q̄ vete rephensi
bilis fuit / sicut scribit hic paulus
in sc̄ptura canonica in qua inuen
est sem / fuit tri petro veniale / q̄ hoc
Hinc fuit p̄z q̄ firmacum spūs sci
in ap̄lis vñ dicit Johnes p̄ma ca
nonica 1 ca / si dixerimus q̄ nra petra
nō habemus nos metipos seducimus
et veritas in nobis nō est / Nos ita
hic oppredictus inserit q̄clusionem
intentam / sc̄z q̄ legalia p doctrinam
euāngelicam q̄a vidimus fuisse quanda
ta nec vlterius sunt seruanda / et
primo ondit hoc q̄ dr / Do spaliter
ubi si enim ista prima fuit talem
rōnē / iudei p fidem xpi q̄tentam
in euāngelio iustificati dimittunt le
galia / ergo gentiles p eandem fidem
iustificati / quales erant galathe / q̄b
scribebat / multo magis debent dimit
tere / Sequela p̄z / quia hoc fuit
data iudeis et nō gentilibus / cuius
probat ap̄lus per illud / et alibi ap
ostolos dicens / Nos natura iudei
et nō ex gentilibus / peccatores / nostra
simus nacione iudei / et nō ex gen
tilibus nati / finitimi peccatores / supp. q̄
dui simus sub lege constituti / Ubicūq;
autem / q̄ nō iustificatur homo ex
operibus legis ꝟ sancti nō p̄sumam
nisi per fidem ihu xpi vñ et prius
veteris testamenti nō fuit iustifi
cati / nisi p fidem xpi venturi / et
nos in xpo ihu credimus / ut iustifi
cemur / p eandem enim fidem iusti
ficabantur fideles noui testamenti
quia quem illi credidermut ven
turum / isti credunt venisse / et re
demptionis ministerium impleui
se / Sz quia p̄sendo ap̄li dicunt
q̄ fides xpi nō iustificat sine le
galium observacione / Deo gratias / p̄ hoc
hoc remouet dicens / q̄ si quidē legalia
nos iustificari in xpo / ꝟ fide xpi
inuenti simus at ipi peccatores / q̄b
esset / si hec fides nos iustificaret
absq; legalibus / nunquid xpus
peccati minister est / q. d. / hoc in q̄ue
nientia sequitur / q̄ quis tradit
deo pbatur / ipse q̄ ex operibus legis nō iustificat
quib; caro / i nullus ho pt iustificari ex op
legis / sentitur hic caro / homo / pb / toto
ysa. 40. videbit omē caro / salutare dei / uri

fidem no nsaficientem/absit/q d
hoc pz fem eo predictis/qua sup
probatum est/ep doctna ewn̄ a
deo inspirata/et pfecta/qs non
esset/nisi nsaficaret/nā hoc assat
legis pfectio/Si enim hoc audit
particulariter/ep legalia sint abi
henda sm ipm̄ eo d. si em que
destruxi/sz legalia/que Joan debe
reliqui hoc iterum redificabo. i
ob seruo/tanqm̄ nocua ad salutem/
et alios ad hoc induco p uarica
torem me ee co statuo. i scio confi
teor me erasse/qabsit deo scl
hoc em p legem/sz nouam legi
sz veteri mortuus sum/nequitum
euacuant legalia/sicut pdictum sunt
Ve xxxpi Cum dies venit dicit
dominis et seruam domini ipsi et
domini iuda fedus/no cm pactu
qs pepigi cum pribs vris/p hoc
em qs dr/no cm pactum p quod
nitr lex nos sanctificabitur/qs per gr
legem nouam erat euacuanda
ut deo uiuam p xpi gram/deo
sub xo crucifixo sum cruci/sz
p compassionem eo fide proceden
tem/uno autem tam no ecce/sz
qualis fui sub lege/unus vo m
me xpus/hitans m me p gram
uiuificantem/ep aut nic uno
p xpi gram in carne. i adhuc
obis in carne passibili in fide
uno filii dei qui in resurrectione
dabit michi corpus immortale.
dilexit me/eo delatori cum
magnia uoluntarie mortem
subiit pro salute mea/et qua tanta
gra no est negligenda/sed uene
randa/no subdit no abicio gram
dei. i abiectam no reputo/ep si
ect/si absq legalibus no sufficit ad
salutē/ideo subditur/Si em p legem iu
stica sup hr/eo xpus gratis
mortuus est. i sine causa/eo
quo sine hoc beatus mysteria/q
facit hominem dignum vita et
na/galathe vo habebant pro
nouo uemenci/ep frustra fuisset
mors xpi/et p quis debebant moueri
quis reputare illud eo quo sequi
batur/sz ep ab seruacio legalium
iustificaret/uel est nocua ad salu
tem. &c. Capm̄ tertium.

O insensati galathe/eo ep apl̄us
nitr predicabat errorem de obser
uacione legalium cum ewn̄
eo pfectio legis ewn̄c/hoc enter
deu facit eo nup fectio legis no
stre/ista ty diuisio no est pcta
qua ns precedentibs posita sunt
aliqua de nup fectio legis nostre
/et extra ns scriptibs aliqua poss
de pfectio legis ewn̄c/sed hoc dum
no accipitur cm illud quod dicto
principalius nitē/et dnic ns d. p.
qua primo apl̄us galathas nitet
pat/eo apostolus declat ibi/qui eo
qua ns d./qua primo ponit suas
intepacoes/eo intepacones rom
ibi hoc solum/eca pm dicat/O in
sensati galathe qui vos fascinat
i. decepit no obedire ueritati sz
ewn̄c/p qua legalia sunt eccle
sa licet cm apl̄us scripsit eph decep
tos p pseudo apl̄os/ty quit/qui
vos fascinauit. no ignorans/sed
miratus eorum instabilitatem/sic
dicen ns dr adam/ubi es/no eo
ignorantia fascinauit ecclesiam. fascinat.
Sciendum est/ep fa
scinacio aliquis accipit p illusione sensuū
sapientia aliquis no aduertit ea
que sunt ante ps/et erat decep
tis/qua inuitiam factam xpo
p flos apl̄os nupcia eorum no
aduertebant/no tante quorum oculos
xpus iesus proscriptus e. i. eorum
natus/p flos apl̄os assentes vo
bis/ep fides eius no sufficit ad sa
lutem sine legalibus/et eo dempnat
eum tanqm̄ impotentem ad salutē
cum ty loc promittat de xpo ven
turo ipm̄ esse saluatorem per
ewn̄cem ic precedenti eo inductam
loc em scripturis accipitur p tota
veteri testamento/et ns habuit
crucifixus p eosdem/tanqm̄ homo
purus/hoc em asserebant adhuc a tpe
apl̄orum aliqui pseudo apli sine
hereticis/ut ep Johnes nupmapro

182.

ad Gal

euangelij sui q̃ pulsus fuit p̃ eos dei
cuq; dñicitatem declarare ut dicit
Hieron sup Gal in prologo. Hoc se
cundum hic quidam ponit inter pagano
rum errorem duplicem. Sc. ubi tanta stra
ens secundum. q̃ in primitiua eccl̃a
baptismate dabatur spūs sctūs sub si
gno sensibili. p̃ impositionem manuum
aplorum. sicut p̃z actū viij. et
in plurib; alijs locis. Et dat⁹
fuit galathis in fide & baptismo.
Nō sic autem dabatur. obseruatibus
legalia. Et poterant aduertere.
q̃ legalia nō erant ad salutem
nec̃a. nisi essent modo predicto
ordinata. et hoc est q̃ dicit hoc solū
a vobis. audire. ut decepto vra
quarat. q̃ vra responsione cum
doctrinis. in signo visibili cum q̃
auditu. i. q̃ receptio fidei vpi per
bapm. q. d. manifeste p̃z per fact⁹.
q̃ nō potestis negare illa vos q̃
fide vpi recepisse. Ideo q̃ cludit eor
decepcionem dicens sic stulti estis ut
cum spū ceperitis. de gentilitate rece
perites immediate doctrinam euāl̃
que spūalis. Nunc carne consummam
super eam. volentes recipere legalia
obseruacionem. que dim̃ missa erant
Nec̃e Et sic tollebant quasdam
immundicias ab immundorum
pollucionibus. ut ostacula mortifica
menstruate et huiusmodi. quibus homo
reddebatur inhabilis ad ingressum
templi. Tantum hic ponitur. Ra
cio. quia pati magnum detrimē
tum sine causa fatuum est. sicut
erat de galatis. Et q̃ erant me
pendi. sicut fatui. Et hoc est quod
dicit tanta passi estis. q̃ q̃ ponit
vnos de pluribus quos prouo
sustinuerant sine causa. i. sine
vtilitate proficiente. immo cū
detrimento. huiusmodi cum dicenda plus
erat. p̃ deceptorem eorum pseudo a
postolorum. Dicit sustinentie p̃ fide
rant nimis. Et cum hoc petitum
currerant si ita sine causa. i. si per

seuerastis in errore. q. d. si abiecta
errorem accipiete eternam gratiam dei
mortificata diuisionem. Alios q̃ po
de q̃ penis magnis quas fecerant
pro pseudo apostolis. Et passi fuerant
damnum in talibus. et sine vti
litate spūali. immo cum detrimento
honorum spūalium. Et hoc videtur
sonare hic cum dicitur tanta passi
i. plura damna in talibus et spū
alibus bonis meruistis. Quam ergo
p̃z galathas in multa q̃ gratiarum maculam hic quidam
aplis detrahat legalium cessationem
p̃ eorum imperitiam. Et dicit in g. ||p rom
ptes. q̃ ita primo hoc declarat. Et per
suadebat ad apostatam a me ipsa
ad hoc in g. q̃ ita primo causa ponit
Et tacta questio soluitur. ibi quidam
Circa primū ponit ille rom. Illa bo
que no iustificat nec benedictionem dei
confert. nec hereditatem affert tanquam
imperfecta. cessat ad veniente legem perfecta
benedictionem dei conferente. et hereditatem
eternam assente. Sed sic se habent bona
ta ad eternam. ergo etc. In hac ratione
sic procedit. quia presupponit male
rem tanquam verum manifestum. et
declarat minorem. quantum ad duas par
tes. primo primam. Et secundo. ibi pro
ludeis. Et quam. ibi. Et hec. Primo autem
declarat. q̃ q̃ bona no iustificat. Et fides
vpi. dicens. Et nunc quia ebiuit vobis spūs sup
fectum. q̃ in signo visibili et operatiua
virtutes in vobis. i. miracula in vob
videntibus. Et ideo certum est. q̃ est
ipe deus. quia talia facere no potest nisi
virtute diuina facit ne hoc exempe
ribus legis. i. q̃ receptione fidei vpi an q̃
audi
q. d. manifeste p̃z p effectum. q̃
hoc no est complete legis. Sed complete fide
fidei. quia talia no fiunt frustibus
legem. Sed recipientibus fidem. Et con
firmat p septimam dicens sicut scr
tum est. Gen xv. Credidit ab
rahem deo. Et reputatum est ei ad iu
stitiam. Et sic q̃ fide vpi venturi
iustificati sunt. Et no q̃ operibus legis.
que p magnū tpus p̃ea fuit data

Volo dicere
i. carnalibus abstinentiam
legis sem
accepisse
sicut missam
legi. vt dona
spūs sc̃i.

ex fide.

ꝑ deo concludit/ Cognoscate go qma
qui ex fide sunt: scr̃ dentes p fidem
xpi iustificari/ hi sunt filii abrahe
i· imitatores fidei sue/ et p eam iu
stificati sunt/ sicut et ipe (prumdē)
autem hic declarat qa pcepta mo
ris/ sc̃a ei benedictio dei no tribue ex
lege sed ex fide xpi/ dicens/ pudes
autem scr̃ptura· i· dei auctor scr̃pture
qma ex fide iustificat gentes deꝰ et
no ex lege ut predictum est pro
nunciauit abrahe dicēs/ in te
benedicentur omnes gentes ꝙ im
pletum est in xpo ab abraham
descendente/ in quem
ex omnibꝫ gentibus aliqui credunt/
et plenius implebitur cū finem
mundi Iudeis qui ex fide sunt· i·
demum fidelium benedicent cum
fide abraham qui no ꝙ venit lega
lia seruantibus/ io cū ceteris
eis ex operibus legis sunt sc̃a dicit
tes/ ꝙ sine operibꝫ illis no est
salus sub maledicto sunt/ qma
no pot illa implere/ ꝑ ꝙ dicit
petr̃ act̃ xv hoc est ong/ qꝫ neq
nos/ neq patres nri portare potu
imus/ sed gra hic/ videtur esse
ꝙ dicat deꝰ in exposicione fidei sc̃e
et illos maledicentes/ qui dicunt
deum praecepisse aliquod impos
sibile/ dicendum/ ꝙ aliquid dicitur impos
sibile uno simplr et absolute/ sic latini
dicimus/ alio ꝙ no est ꝙ deus sit
defunctus/ dr̃ ꝙ no pt bene sonare ꝙ
male sonat ut dr̃ quinto methaꝑ
cōrum/ dicitur/ ꝙ iudeis ꝑ difficultatem
seruandi/ hic poterant deficere ſ
nare/ et ideo multi erant tran
gressores/ ꝙ autem tales sint
maledicti/ probat scr̃ptura deu
xxvii· dicens/ sc̃ptum est enim· ut fa
ciat ea· i· opere impleat/ que tame
ꝑdicti no faciebant/ et ultimo ad
probandum/ ꝙ lex no iustificet
inducit sc̃pturam habacuc ii· ex
dicens iustus ex fide vivit vita

Rñsio aut̃ lex· ꝙ insufficiens legis no valens
ab· maledicto exp̃tare hoc ꝙ iustificare
no poterat. ad qd̃ dñd̃ ut̃ sup· t· ꝑ
tale. Infra ē ex fide/ si lex ex fide no est.
go lex iustificare no pt. go pot gloz. ut
dr̃ qm̃ dnt· dico ꝙ ꝙ legem maledicto
inducta est· ne ty ab da lex exp̃tr· qa
ma ē· ꝙ nemo t̃ lege iustificat apud deū.
i· ꝑ apa legē

ex fide.

gra/ leo autem no est/ si ex tenetur
ꝑ militer/ sicut cum dicitur/ ex ere
fit statua/ et pro tanto leo no dicitur
esse ex fide/ qma in lege veteri no
erant data pcepta de credendis/ hoc
enim ptinet ad legem nouam/ in
qua facta est explicatio credendor
ꝙ ꝙ dicitur· ch̃ro no in leo veteri/ dicē
leo sanctorum/ leo aut nona dicitur
leo fidei/ hoc est ꝙ hoc intelligendum
ꝙ pres veteris testamenti fuerunt
sine fide sine qua impoe est pla
cere deo ad hoc xpi/ multi enim
eorum fuit sancti et deo placētes
sed no habuit fidem explicitam sic
pres nom testamenti/ in qua vitam
ꝙ xpm est apte revelata/ sed qui
fecerit ea sc̃a legis pcepta vivet
in illis/ qma no mentit penam
mortis que transgressoribꝫ infer
batur/ ita no dicat absolute vivet
sed vivet in eis/ qma no mentit
penam mortis corpalis/ vita vo
spualis datur ꝑ fidem formatam
caritate xpus nob· i· a pena mor
legis transgressoribꝫ debita. nos ab
solvendo a debito servandi eam
et qma fecit hoc ꝑ suam passionem
ꝑ quam legalia sunt evacuata/ io
factus pro nobis maledictū· i· suspensus
pro nobis penam mortis/ sed non
culpam/ que mors inferebatur ma
ledictis in lege s· ꝙ suspensum in
ligno/ qma sc̃ptum est· de vite xxi
maledictus/ et qma ꝙ suam passi
merut premissam sc̃am· patri
bus implendo/ io ut in gentibꝫ
benedicat abrahe s· promissa fieret
in xpo ihu (promissum enim erat
abrahe/ ꝙ in semine tuo benedicē
omnes gentes deus xxvi/ ꝙ imple
tum est in xpo descendente ab abra
ham/ in crucem/ ut pollicitacionem
spus· i· promissionis spus sc̃i acceperūt
ꝑ fidem/ que datur credentibꝫ in
xpm (ꝓfet hic declarat· tertia
pena mortis suprapositi/ s· ꝙ hec
vitas eterna no datur ꝑ legem/ sed
ꝙ xpi fidem/ qma promissio ihuic
hereditat· facta sunt abrahe per

redemit d'
maledicto
legis.

longum tpus ante legis datoꝝ/ut
declaram plenius Gen xv/si ergo
daretur ꝺo lege que pmissa data est/
sequeretur/q promissio illa fuisset
p legem irrita/ꝺo quo no daretur
ꝺo promissione/sed ꝺo alia causa
Hoc autem inducemur est dicere/
de una promissione iuramento dni
firmata Gen/qualis sunt ista/sicut
pz Gen xxii vbi repetitur hec p
missio/et additur/p memetipsum
iurauī dixit dominꝰ/hanc autez rem
deduxit aplus diffuse/et aliquātulū
intricate dicens/tres res in hominem
dico/i pfectum humanum positum
ostendendo/tamen hominis testamentū
testata/q. d./licet homo michil sit rō dei/
tn hominis ꝙfirmum testamentū in quo or
dinat de hereditate profectis/nemo
spnt/et ꝺo/i. immobiliter tenet/tan
aut super dinat. tquitus em in sūb testō ordinabat
de successione hereditat/et adhuc
sit in aliquibꝫ tribꝰ Abrahe dicte
sunt promissiones s. p semini/due p
mor testi firmate/ut pz ca sbr/ideo sut
firme et semini eius s. xpo in quo
implete sunt/et no in alio/ideo de
semini in singulari/hec autem dicte
testis/i. promissiones iste p modū
ꝙfirmatū addo testonis sunt ꝙfirmate/qua inter-
mento dīni tanq pz quadringentos
dismenda et septuā. Deus lex pz trecentos et triginta annos/a promissione
xxx annos abrahe facta est/i. lex data in
monte sinai/no irritum facit ad
euacuandam promissionem/no em
euacuat promissionem abrahe fitaz
q. irritam/ꝙ tn faceret si daretur
ꝺo lege/ior nam si ꝺo lege hereꝛ
ditas sup daretur iam no ꝺo pmis
missione qua data est ꝺo alia causa
abrahe autem per repromissionez
sz firmam donauit deꝰ/ergo no
ꝺo lege/sequit igitur hic q. aplꝰ
infert tacite questionē ꝺo hoc em
q aplus dixit/sp ꝺo lege no est
instituta nec benedictio nec hereditas
q scimus/sed p fidem que fuit et
in patribus ante legem/ideo posset
aliquis querere ad quid leꝝ monsi sint
data/qua videtur hoc frustra
fuisse/et hoc est quod dicit/quid igitur leꝝ:
i. ad quid sunt utilis/p transgressionem
hic videt ad questionē ondendā tpliter legis
utilitatem/prima est/primo peccatum
/qua in lege declaratur reatꝰ et ignis
pene pro delictis/pctis/quare trans
gressiones dicuntur homines a pctis usq ad
tpus legis eorum/que est leꝝ amore
et hoc est q dicit p transgressionem
primendam sz re p̄mendam posita
est sz leꝝ donec veniret semen sz
post de semine abrahe cui promissum
i. in quo implende erant promissiones
dimisse/tertio redit aplus ad ondendū
qualiter leꝝ sit data dicens/ordina
ta per angelos no enim data fuit
immediate a deo/ut hic actor vir
de moyse/hic est qui fuit in ecclia
in solitudine cum angelo/qui loque
batur ei in monte sinai/qua in
ille angelus in psona dei loquebat/
frequenter nominatur deus in quodā/in
manu mediatoris/i. in pte xpi ad
mutandum eam proclamatore sua
tangit dominus eius in dicit cxl xxv
dominus est filius hominis ecclesiastici
mediator autem unius non est si unus
ostremorum que gratis/est enim
xpus mediator dei et hominum recon
cilians homines deo pri/sed quia unus
ostremus est simplr indivisibile
sz deus/ideo sbr Deus autem unus
est/homines autem multi fuerunt unus
ostremus p unitatem fidei/leꝝ ergo
hic ponitur ꝙ utilitas/que est homi
nem ducere sub pdā/qua leꝝ pctis asten
debat no tamen gratiā iustificantem
afferebat/et homines monebantur
ad desiderandum adventum xpi p
quem erant iustificandi/dicit augmt 5o
aplus interrogatione/leꝝ go adiecta
promissa dei/absit q. d. no/qua
si deus irritaret scripta/nec valz
si abrogatur de lege nova a deo data
/que tn euacuat veterem/qua no
sic euacuatur p novam quin ma
neat in aliquo meliori/s. in re figurata
que melior est ipa figura/sicut enim

nō est ꝙ propositō / qm̄a dei promissa
de iustificatione et hēditate ꝙsecuton
nō figurabant legem / sēd magis cōfo /
qm̄a lex figurabat implendā promissor
si enī data esset lex que po. uiuificare
iustitia iusticia / que fuit dignū vita
eterna uere ex lege cet iustitia et
nō ex promissione abrahe facta / ꝛc
p legem esset irrita sēd geluset scp
tura . i. lex monsi que est lex septa
omia sub peccto ut promissio ex fide
ihu xpi dēretur credentibus s. fide for
mata que tendere facit in deum
Priusq̄ autem ueniat fides ponitur tra vta
litas / que est introductio hominis ad
fidem xpi / ad qm̄a lex data fuit deputo /
ut quibus lex illa fuit figura nouē
legis / et tota ille status veteris testa
menti figuratiue fuit / qm̄a corpus xpi
in figura ꝙ timebant illis figura
ens dnat licet imperfecte in
cognitione rei figurate / et hoc est
ꝙ dicit ante autem qm̄a uenret
fides s. reuelata / p cultum unius dei
explicata uidelicet fides ueri ꝙclusi in eam fidem que reue
lata erat / est enī eadem fides
in uetere et nouo testamento / sed
in uetere erat implicata et figuris
uelata / in nouo uero est explicata
et reuelata / itaq̄ lex p dictos quos
nr fuit in xpo . i. disponens ad xpm /
sicut pedagogus disponit puerum
ad uirtutem tpe futuro fundam / sed
ut ex fide . s. reuelata iustificem
iustitia in fide / cit ubi uenit fides
. i. tpus fidei reuelate iam non sumus
sub pedagogo . i. sub observatione le
galium / sicut puer adueniente
etate adulta iam non est sub pedago
gi disciplina / sed sub seniori doctrina
et eadem ratione / adueniente eius
testantur legalia / et sicut in natiuis
constat dispō ad introductionem forme
ideo subdit aplus / omnes enī filij
dei estis ad optimum p fidem caritate
formatam / quicumq̄ enī in xpo bap
tizati estis / xpm induistis . i. ei con
formes facti estis / ꝛc non estis in sta
tu puerili imperfecto / sed p fidem quibus
ad gratiam et uirtutem / nec in hoc
est distinctio ratione nationis / ꝛc
gradus aut sexus / nō enī iu
dei ꝛc omnes enī uos unum estis
in xpo ihu . i. incorporati sibi p fidem
Si aut ꝛc ergo abrahe semen estis
sicut xpus est semen eius cui tra mis
missiones sibi factam ratione celeste hēdes
in promissione enī abrahe de pro
missione terra intelligitur pue
ra / uenemus promissa / ut dicit
ioh plenius declarans ꝛc Tales qrim.

Dico autem / in quantum aplius pro
bant testationis legalium per
ratione / hic quidem ideo facit p simi
litudinem / et inducitur in d. p. in
quas similitudines / ra ibi fratres nichil
enim ad huc in d. / qm̄a prius ponit
et aptat similitudinem / 2o arguit
galathas eorum ingratitudinem / ibi si
tunc / hoc autem similitudo accipit
de humana consuetudine / qm̄a filius
tenetur seruire sicut seruis quadru
est paruulus / status aut adulti libe
ratur ab illis modis similibus / status
autem legis sub pueribus ut
dictum est supra / ideo ibi sunt ser
uitus sub multis observantiis le
galibus / a quibus liberati in nouo
testamento / in quo est status quasi
uiri qstati / et hoc est ꝙ dicit dico
autem . i. probo p similitudinem
quito tpe heres paruulus nichil dif
fert a seruo in uita et subiectione ꝛ quito ad
nullo enim sit dominus omnium in potestate administrationē
propinqua / sed subtutoribus et actori rei suarū
bus unius reprimentibus et castigan nō quito ad
tibus sicut scimus usq̄ ad p statutum
tpus a patre usq̄ ad etatem adultam / ita
et nos ꝙ indei cum essemus paruuli
. i. in statu veteris testamenti sub ele
mentis huius mundi eramus / . i. sub / sermentis
legalibus observantiis / que dnt
elementa . i. lre / qm̄a in subsidium
puer accipit ab illis elementis
ut scat ea nominare et distinguere
Precedente uo tpe dimissa hac occupa
tione tra sacerdotis alias occupatur . ul' secosa
tra legalem observantie sunt quedam

figure disponentes ad xpm ut dictu
est Ut cū in eius aduentu essent diui
se 10 At ubi venit plenitudo tpis
i xpi tempus instituta est plenitudo
sub sancti Luck aliter Ubi venit p.t.
i impleto tpis prefiniti ordo pre
misit deus filium suum natum ex
muliere quitum ad corpus humanū
de virgine factum sub lege qua
volunt legalia seruare ut eos qui
qui sub lege erant i legalibus ob
seruantijs obligati redimeret per
suam passionem p quam absolut
dictam obligationem ut adoptionem filios
sc dei reciperemus p xpm qui e
filius dei nalis Et hac filiationem
declarat inter p effectum dicens
quia autem estis filii dei i ut hec
filiatio manifestaretur misit deus spm
filii sui i spm suum qui dicit sub
filii sicut et prius Ex quo procedit ab
vtroq in corda nra p gre infusionē
clamantem i clamorem faciehtem
p confessionem fidei ad deū q corde
creditur ad iustitiam ore autem fit
confessio ad sa Luck aliter clamantes
i p signum sensibile ondentes
sicut ipse in dr Vox sanguinis fra
tui abel clamat Cuprimitiua ecclia
dabatur Baptisat sub eodem
in signo visibili Hinc gratia infu
sum mentibus et p quos filiationis ad
optionem et paternitatem sibi cor
rudentem Celebra per confessionem dei
patris et [illegible] hic dicuntur ad
significandum lingua hebraica ut vocat
syriaca ter quia dicuntur hebraice
quia lingua syra et hebraica sunt
propinque Za greca Luce ea dicit
latinus ad hebreos q deus est pater
quem seruimus de mundanismo et gentili
tate ad fidem et venire debent
in fidei confessione Et ex predictis ni
hil ergo dicens itaq non es ser
uus sed filius sc quia omnis confitens
deum patrem et si filius per adop
tionem et heres per deum ipsum
ad optantem filius enim adoptivus
selectus aliqua pars hereditatis

tus legis Sed tunc quando hic accipiunt
galathe rum migrantibus in
eum dei adoptionem erant liberati
a seruitute legis ut predictum est
et ideo erat magna ingratitudo hac
seruitutem recipe tanquam dominum
dei cui insistendo ad salutem et
erat maior ingratitudo ingentibus
quersis de ydolatria et sic no erat
mutati in observantijs legalibus
sicut fuit de iudeis quersis no dicat
si tunc i ante quersionem verum ignorantes
deum sc verum qui
natura no sunt dii sed solum ficte
homines cuiusmodi sunt ydola philosophorum
colendo ipa Nunc autem sc p vnitatem
quersionem cum cognoscitis deum imo
cognoti estis qua vocauit vos per
gratiam suam quo quertemini i ad iterum a
legales observantias quas dicuntur
elementa racione predicta ad infir
ma et egena quia no iustificabant
nec gratiam conferebant sicut sacramen
ta noue legis faciunt Erat autem
iterum no quia ante suam con
uersionem legalia observassent ut di
ctum est sed quia tunc colebant
ydola qui ritus et legalium ritus venerando ibi sic
suam temporis cum necessitate ad salutem
q galathe faciebant no dies apud
iudeos celebres ut decimam diem
primi mensis ad accipiendum agnum
paschalem et quos et mensem in pmo
cum mensum celebrabant iudei nec
meniam et ipa ut ipa expressit
de egipto mense primo et tpus libe
rationis vsque mense septimo dies
et annos sc septimum annum qui di
cebatur remissionis et quinquage
simum qui dicebatur iubileus Et ex
talis observantia erat ab illicita
no tunc autem ne forte sine causa
i inutiliter laborauerim in vobis p
dicando vobis fidem catholicam
que no profiat dicto mo iudaizan
tibus no sit Estote sicut et ego quia
tendo legalia sicut dimisi et ego
quia

sq in errore fui sicut et vos / et ideo
sicut sum correctus / ita et vos corri
gat / Rogo obsecro vos fq galathe m
trepacz hic aplus point eorum q̃ solatoriaz
montem hoc bom samaritanum pq
vinū mō defectuz infundens oleum
lenitiuū / Circa q̃ sciendum / q̃ aplus
magicas pstigiones uterq; fuisse
erat autē quam galatas pdicaret / et
hoc erat eis notum / tū no reprehe
rendit eum tanquam hominem ab
actu et passim / sed valde reuēn
ter et caritative correpuit eum
/ Deinde q̃mendans eos dicit / Fratres
obsecro / Nec credat q̃ odio me vos
male passi / sed q̃ amore / Et nichil
me lesistis / sed sq; bona michi fecistis
ut pq̃ ea q̃ patimur / salus autem q̃
per infirmitatem euangeli
zam habui / i. tribulationes quas pas
sus sum in corpe / iam p̃dem / i. ante
/ et est admodum tres et temptatio
nem in carne et accipitis hic
temptacio pro q̃pretiua / temptare
enim est q̃mentum corpe / Est ergo
sensus no irrisistis me passum in
carne / licet hoc notum fuit nobis p
q̃pretiuam / nec respuistis / sq; pdura
tionem meam / sed sicut angelum dei
excepistis me / sicut q̃ prius ihm / per
solite loquimur / ad maiorem reuēn
tiaz q̃pressionem sibi fratres / sq; qui retra
cti erant a bono p̃ stos aplos / ideo
dicat / Ubi ergo beatitudo vra / i. bonū
meum / nempe / quo declarabamini bti /
et eratis in spe testimonium enim vob
Phibeo q̃ audiui et visu / quia si fieri posset
quemlibet / "erui" oculos eruissetis
et dedissetis michi / licet enim hoc fieri
possent absolute / tū no bene / pt̃ ea
dicit / q̃ est ypobole ad magis q̃p
mendum caritatis affectum / q̃ sibi
ostenderant / sed q̃a mutati erant
ideo subdit / Ego inimicus factus sum
vobis / vīa dicens / Vobis arguendo
de malis / q̃ dixi / no me deberetis mig
q̃ hoc diligere / sed magis / sed q̃a
indignabantur ab hoc per stos aplos
simulantes hoc facere q̃ galatas
dilectos / ideo subdit / emulant vos
i. diligunt no bene / sed simulatorie
et ad malum vrum / Io subdit / si q̃
cludere volunt vos ab evāgelica
veritate ut illos emulemini / i. imi
tamini in legalibus observantiis
Bonū autem emulamini / i. imitamini / et bonum est
imini / et no tm cum pns sum apud
vos / i. fui / q̃a tunc ibi erat pns q̃
scripsit hanc epistam / Et q̃ sentiret
profectum eorum desideret subdit
dicens filioli mei quos iterum pari
turio / i. in lachrimis et dolore de ec
torre vos reuoco / sicut pns vos re
notani a gentilitate donec formet
ppm in vobis p̃ suscitatem fidei
formate / Volleim autem apud vos
esse nō pnca corpali et mutare
vocem meam / mirando vos
aspere / qui nō vir suauibz vobis
scribo / et ista causa q̃ confundor in
vobis / i. apud alios fideles q̃ confun
de vra subuersione / Quare multi hic
ponunt / ra similitudo ad confun
dendū legalium / et accipitur
de scptura Gen xvi et xxi / et p̃mo
figura ponitur / 2o ad pp̃ositum
ad optatur / ubi Vos autem / ita p̃m
dicat / Dicite michi qui sublegere vult
esse filius aplis accipiscendo legem
no legistis / i. libros moysi q̃m apud
hebreos ypocrisis dicitur / q̃ videtur
q̃ no legistis / nisi legistis / no intel
legistis / scptum est enim in libris
patriarchis / q̃m abraham duos
filios habuit / plures autem habuit de
thetura ut Gen xxv / sed istos duos
hic tm commemorat aplus / quia de illis ma
gis loquitur scriptura / et quia ea
tinuit ad propositum / no autem alio
vnum de ancilla sc. ysmahelem
et vnum de libera sc. ysaac / Dem
tis / q̃ agar mater ysmahelitis sint
duo et abrahe ut dictum est Gen
xxi / quia tamen sara erat duo
cius principalis / ideo hoc agere ti
timuit nomen ancille / sed q̃ de
ancilla tm natus erat / i. p
modum carnalem / qui autem de
libera p̃ repromissionem / scilicet dei

ad iniuante nam quia sara erat
sterilis et cum hoc in ea transi
erat tps q̃ capiendi eis q̃ scripsa
at erat eis tunc non agendaria utz
hoc ysa que sunt p allegoriam
dicta hz eis sacra scriptura qua
druplicem sensum sc historicum
qui p voces "figuratur" et mysti
cum qui p res significatas in
telligitur et hic est triplex scilz
moralis quando inte quid agendi
allegorica qs fitur quid credendi
anagogica qs fitur quis speranda
in pria et hec put videri in ma
na urbis qs in sensu litali signi
ficat ciuitatem inde metropo
lim in moali animam fidelem
in allegorica ecclam militantem
in anagogica ecclam triumphan
tem Vbi lra gesta docet quid
credas allegoria moralis quid
agas quo tendis anagogia hec
cum sint duo testamenta tm sensu
allegoricum tm adeo quidem
ut monte syna qua vetus testa
mentum fuit ibi datum adeo cum
in hoc sint abrahe figura in ser
vitutem gnans i. subiacens homes
simulis legalium que sunt omnia
importabile sit dictum est terra
ca que est agar sz significatiue
sunt eis figura simulis legalis
Syna eis mons est in arabia
i. licet syna cum litalem sensum
multum distet a urbe sz quoniam
est ea cum sensum allegoricum sz
seruitute legis p montem syna si
gnificata tunc vigebat in urbe
vbi erat templum in quo offere
bantur sacrifica et celebrabant
legalia no dum eis erat dest
ructum p romanos qua destru
cto illa sunt pg passionem apli qui
passus sunt sub urbane templum
vero sunt destructum" tpe vespe
siani et sunt cum filiis suis i. cu
ibus in seruitute legis illa sunt
que sursum est urbs i. ecclia
que est urbs allegorica que

dicitur sursum qui predicat et pro
mittit bona celestia libera est a ser
uitute legis que est imp nra p bapm
eius regnat sunt quo ca septum
est eis ysac lim de hac regnacem
sa letare sterilis que no paris
i. ecclia de gentilibus collecta quoge
ueteris testamenti erat sterilis ab
opibus bonis erumpe in laudem
diuinam et clama" corde et ore pro
gratiarum accione qua nulli filij "q no po turis
deserte i. gentilitatis ad copiam gnose
que ante erat adeo deserta p cul
tu ydolatriam magis q̃m eius que
hz urbem i. synagogge que in mon
te syna desponsata sunt deo in le
gis susceptoy nos autem fr̃es gnate
magis ad aptatur figura ad apostlm
tum dr nos autem s. ydeam sm
ysaac ad similitudinem eius p mis
sionis filij sunt i. genti p gratiam
no p nam sicut ysmael fr quo tunc
ibi sz ysmael p secutebatur eum
qui sm spm sz ysaac qui natu
erat sm promissionem diuinam sub
eis est deo sic in persequebatur
de hac p secutione dictum sit ger
ysi que sm apostolos sunt cor
palis nam ysmael qui erat maior "illu
corpe et fortior ysaac sub spe illu "ludi
debat enim malitiose sm hebreos vo
sunt spualis qua inducebat ysaac
ad aliqua que [illegible] spectabat
ad ydolatriam dicit enim hebraica
ibidem posita est egressus ca adludu
et ydolatriam et dictum apli vi
magis ee gsumus sc apostoli
tum dr lra et nunc qua pseudo
apli suadebant apls galatis in
day sare qs est simile ipi ydolatre
pg erum publicatum sed quid dicat
scriptura grey ysmi eice ancillam sc
sc factum est ad litram de agar
et ysmaele filio eius vbi quid figu
tum sint qs legalis ob seruitutis
eius obseruantiis sub a conseruo
fidelium erat in aduentu xpi
abiicienda ideo concludit apls tragi
sitz nos sumus ancille filij i. simuli

legalium subiecti si libe[r]t militant[es] ecclie a talibus libertate qua libe
rate xpus nos liberauit qua p
suam benedictam passionem legalia
euacuauit &c. Cap[u]m quintum.

State et nolite iterum iugo
seruitutis contineri. Videte paulum qui a plus sua
sinam dicessabit legalium os
tendit multiplicater esse nocuum. Et
quoniam inducit galathas ad eius
observanciam. Et diuidit in duas
quia primo inducit ad hoc quod euasionem
mali. Secundo ad operacionem boni. Ibi nos
enim. Primum enim malum quod euadit
per sanam apli est seruitus. Que est
mors animi. Non state in fide catho
lica et nolite iterum legi eius
suis erat importabile. Unde
dictum est supra tercio capitulo. Quod
malum est. A misso &c xpo. Et tan
tum dicitur. Este ergo paulus et
per hoc. Tenet est obligatus in uni
uersam legem faciendam. Qua in
quam precepit facere. Et notatur
tam dicitur. Testificor autem. Sicut
enim in baptismo suscepto obligat
recipiens ad fidem catholicam ser
uandam. Sic in circumcisione ad legem
mosaycam seruandam. Qua lex sa
ncta dicitur. Lex testimonii. Sicut lex
euangelica dicitur. Lex fidei. Et quod in
quantum malum est. Separatus a xpo
et hoc notatur cum dicit. Euacuati. n.
estis a xpo. Qui in lege iustificamini
. i. in obseruancia legalium quibus
iustificari reputantes non sufficere vos
ad salutem fidem xpi. Et per quos
blasphematis cum tanquam impro
bantes. Nos enim in spu. i. per spm sanctum
ex fide spm xpi spem iustitie exspectamus
. i. beatitudinem eternam. Que est mer
cedis iustitie per xpm date nobis in
xpo ihu non circumcisio. Scilicet ad salu
tem que per xpm datur. Circumcisio non
uel preputium aliquid operatur. Sed per
fides que est per caritatem operatur
fides eius sine operibus mortua est
ut dicit iacobi .2o. Et ideo non suf
ficit ad salutem acquirendam. Ad
quam requiritur vita gratie. Unde
Gabi. hic infert conclusionem contra
dictis

sic. Et galathe impediti erant a
prosecucione iustitie per falsos apostolos di
centes. Currebatis bene. Ad ecclesiam
salutis eterne. Quis vos impedivit
sic ab isto cursu. Suppono enim vos
vitasse nos obedire. Et quero ergo
ignorancia. Facere. Et hoc erat per falsos
apostolos. Sed ex admixtione. Sicut fal
sator lucis dicitur. Quibus me tetigit
neminem assentire. Persuasio enim
hec sic seruandi legalia non est
ex eo qui vocat vos. i. vocauit
quia non ex motiuo xpi est. Sed
diaboli. Quod iudicium permanebit contra quemcumque
Bonum enim aliquod est. Et bonum ecclesia
et alibi. Malum autem ex sin
gulis defectibus. Ita et una sola ac
cusancia mala facit totum actum
malum. Et similiter in congregacione
fidelium. Unus pernersus in fide
corrumpit alios. Quia ut apostolus ea
fidebat de conuersione galatharum.
Subdit. Ego confido de vobis et
admonicione mea corrigetis
vos in domino. i. et ad interitum dei
ita et nichil aliud sapietis nisi ve
ritatem euangelii. Quam predicaui vobis
qui autem conturbat nos assidue
et sine dampnacione saluari non pote
rit. Portabit iudicium suum. i. penam quicumque ille
sibi debitam. Cessemus autem tam
quam oues dicit. Si fratres sumus. Erat enim
ydaone inde. Et per quos dampnatus
sit hoc non est credibile. Et vellet
omnino indicere. Et si cauere
ab eis sustinere. Ea et predicant ec
clesiam predicacionibus dampnationibus
missa est in veritate. Et hoc est
et dicat. Ego autem frater si dampna
tionem adhuc predico. Quomodo
sit accia ad salutem quid adhuc
persecucionem patior. Et. d. non habeo
amplius pati. Quia si hoc alia non
persentirem me inde. Deo gratias dicit
Ergo euacuatum est scandalum
crucis. Quia inde non scandalizan
tur de paulo predicante ihm
nazarenum crucifixum fuisse. Sed
quia predicabat eum verum deum
esse. Et dampnationem eum euacuasse

a gra. f. futue. scandalis xpi. ti. vi. a gra. iam lata.

add. vat.

cum ĝrmm qũtum ad cessatiõm circumcisionis sti apli asserebat: deo subdit de illis vtinam abstinentur
i. totaliter a nobis sequntur qui vos qturbant dicentes ꝙ circumcisio sit nobis ad salutem nõia vos autem
fr̃es quiter vocati estis galatas addimsom legalium ad ꝙsecutione bonum
inde prouenientis et dicit ny d. p
ny ptem principalem: et incidenta
lem: que incipit ibi manifesta sunt
ẽmm vero bonum sequens effectum
factõne legalium est libertas que
est inme desiderabilis: unde ꝙ ceteris
brita animalia preponunt eam
sanctati ventris: ita ny ambo ny
clusis: ideo dicit vos enim in libertatem a legali simitute: que est ma
xima vocati estis p gram xpi vos
liberauit: vnde ꝙma no est abu
tendum hac libertate: ideo subdit
tm ne libertatem ꝙ d. sic ny vos
Tota sequẽs dctis carnis est necessm ꝙ no sic vocatis vos ad se
cundum carnis impulsum: ordinatus
sit vobis licitum: sicut dixerunt
aliqui hẽtia p libertatem sibi data
sibi licere. sed p caritatem sibi inuicem ny talibus et simalibus nu
tuo vos inuando. Sed dicit homo
est vbi lex: sanctis nupliis: sed
animus eius lex ny vno simone im
pletur. sc ny precepto caritatis ꝙd
ny dilectus tuus: sicut ipse dilectus te
ipsum deum et proximum: vnde dr
saluator tot xpiã ny his duobus
mandatis pendet tota lex et ꝓphete
ꝙma omia alia precepta no sunt
nisi quedam explicationes mandati
dilectionis dei et proximi: a plus
ty no ꝓsequimur hoc nisi dilectos
xpiani: dicens diligens proximum
tuum sicut teipsum. t. ny ordine adhi
bendo beatitudinem ꝙsequendam: et
quiter remouet ẽmm dicens: ꝙ
si inuicem mordetis inuicem de
straudo sicut de vsueto quiter
dicatur: ꝙ co modo edimus: aut tradit
ad ꝓsumam videte. i. aduertere de
betis: ꝙ ad hoc sequitur: destructo
ra ny corpe et anima: ẽmm vo
bonum est sequela spus sti: ꝙ quam
homo proficit ny spualibus: et retrahi
a desideriis carnalibus: et hoc est ꝙ
dicit dico autem ny xpo. i. ny doctrina
xpi spu ambulate sequites instructu
spus sti: que nata est ministrare nos
sequi: et desideria carnis no perficere
ny opibus: licet insurgant motus
carnalis concupie: caro enim concupiscit
aduersus spm: ꝙ sensualitas contra
rationem: et ego: sicut communiter ny nob
et hoc accipitur spus rationalis: ita
ut no queramus velle ny rationis illa
facultas impediti motu sensualitatis
et sic suo no dissentiamus libertas spus
et seruitus legis: ita ꝙ si spu duce nimi
sequites instructum spus sti: no estis
sub lege. i. simituti legalium obligati
manifesta aũt sunt: hoc est ꝙa pb multe
vitalis impia destruxerit opa spus
et carnis: ad ꝙ faciendi mentem de
vtraq: et dicit ny d. ꝙma primo ponit
hoc destructo ꝙo apli motiuo: ibi qui
autem sunt xpi. ꝙma ny d. ꝙma po
destruxerit opa carnis ꝙo spus: ibi
fructus autem. circa primo sciendum ꝙd
opa carnis dicit. ad que carnalitas 7 adñ
et hoc sunt ydolatrie luxurie et gule. primo sanct. s.
ꝙo destruxit opa luxurie ꝙo gule
ibi ebrietates. ny operibus vel luxurie
primo ponit que ipse primum ad luxuriam
ducunt manifesta sunt opa carnis
ꝙma sunt sensualia que sunt for
nicatio quitum ad genitalium solutio
cum soluta. immunditia quitus
ad viciandum contra nãm. impudicitia
quitus ad coitorem inhonestatem
in aspectu gressu et tactu et humori
que procedunt corrumpendo cordis
luxuria nome est gñale ad omia
que ꝓmunt ad hoc vicium. ꝛc ona
alia que no sunt emdata p hoc
excludimur. Idolorum hic ꝙo ponit
alia que sequi solent ad luxuriam
ducunt y dolorum simulatis ritus desa
lemone ny dest vel. qui colendo
re libidinis cum mulieribus aliis alie
nigenis motus sunt ad sequendum
deos earum veneficia. i. sortilegia
que ratione libidinis solent fieri ny

A et comedit

|| ne absumat consumamur

hac significatione de pte l'ui venesia
nicentat sapienter Inimicae latentes in animo sicut ho Ieroboam
Absalon cepit odium contra amnon
eo q sororem suam violauerat
detestationes vir clamorosis cumulationes in vib pungitiuis Ire in
vindicande appetitu Rixe in umbrosi
di actu dissensiones q in incipiunt fieri
partes sectę q sunt firmate inui
die in animo Homicidia in facto q
autem hec oia secunduz
ad luxuriam patet et possent poni
oca de omnibus sed p prolixitatem
abmitto Ebrietates in quo no excessi
et quecunq; inordinate ĉca edomi
et huiusmodi ad que caro est prona
sicut munia molliciei lectorum balneorum et huiusmodi que predicta vab
antecessi veniat dei iudicium quia
tunc penitet no potest q quia illa
agnit regnum dei no ascendunt
et p hoc concludit error dicentium
q dampnati saluabuntur per magnas
curricula tpm Fructus hic quos
emanatur opa spus que dicunt fructus
ad similitudinem fructus malus qui
procedit de arbore et paritur cum
quadam suauitate sic illa a spu
sto procedunt et mentem delectat
quorum diuersitas accipitur cum q
nos homines p processum spus scripturas
disponitur in nobis in se et ad id
q est in nobis se et ad id q est extra
se et ad id q est infra se Ius se ad
bene disponitur q bene se habet
in bonis et malis Prima ad eius
dispositio ad bonum est p amorem
qui est prima affectio et radix aliarum
affectionum seu aliorum affectuum
Vñ ad q inter spus fructus primo po
caritas ad vbi v caritas dei diffusa
est in cordibus nris p spm sctm
qui datus est nobis ad quem sequit
gaudium Vñ q est ad fructus quia
cum amans de pticia amati gaudet ad q sant caritas prima Joh iiij
qui manet in caritate in deo ma

net et deus ad gaudij e pax quia
ad deo primo quidem ad quietem ab
oppressionibus et turbationibus alias non
esset gaudium perfectum Ad quietem
ad tranquillitatem desiderij interioris
no enim perfecte gaudet de aliquo
qui no sufficiat illud hoc aut duo
in portat pax igitur ponitur fructus
fructus q in malis autem bene dispositus in bonis primo qui no perturbatur
ad eminentia malorum et p timet
ad patiam Ad mt no perturbetur
ad dilatio bonorum et p timet ad
longanimitatem in ira enim bonos
hz rem mali quanto etiam eorum
ad illud autem q est imperata se sed
ad proximum bene se hz in bonis homis
primo quidem p voluntatem bene faciendi et sanat bonitas Ad p benefi
cientiam ad actum et sanat benignitas
vñ dicuntur benigni qui bono igne
igniti quos bonus ignis amoris
fermidos sanat ad benefaciendum
proximis Deus p hoc q egrauiter
tollerantur mala eis illata ad q
sanat mansuetudo que cohibet ira
exacerbato p hoc q no infert nocumentum proximo et fraudem uel dolum
ad q sanat fides Si profidelitate sumitur
si vñ sumatur pro fide qua credimus deum sic p eam bene disponit
mis homis primo quidem in actionibus
honestis et modestiam que in dictis
et factis debitum modum observat
Ad in interioribus q cupiscentijs per
quinentiam et castitatem diuersimode
tamen quia quinous patitur q cupi
scentias fortes sed no vincitur castis
vera nec patitur nec vincitur Ad
sequitur duodecimus fructus spus qui si
gnatur a pole Ultimus contrarius
pte fructus et liquid vite assumpsit Deo
decimus fructus Ad xm autem hic ponitur aptus mansuetudo Ad
ponitur in principio vi. tabule Prima
vero est ad carnis opa refrenanda
et opa spus prosequenda dictus qui
autem spus xpi imitatores cum
crucem suam crucifixerunt cum
cupiscentijs et q cupiscentijs
si illi qui agnit spm no fecerit opa contraria legi
go no sunt sub lege Ad go sunt apti ex pte operis spus.
Ad ex pte operis carnis ibi Ad aut. vñ dr. Deus q q
agnitus spm no fecerit opa q contraria legi qui aut
fecerit opa spus. adhuc sub lege no est lex. Et adhuc
opa spus no e lex si paulus docet dicit sicut lex
exterius docet opa bona ita et spus interius monet ad ea.

Ad fructus huius modi. Comparat q qui spm se
quit no sunt sub lege. Et
vere tali vonte
est sub lege q
est obnoxius
legi. q facit
contra legi

et vita carnis mortua sunt ny
eis. Hi "viuimus" spu hic accipitur
spu si qua qua spus est qui vi
uificat caro autem non prodest
quidqm Joh VI spus et ambulo
spus dei. Secundo instructum spus sti ny
ordinat prae
spus mundi. ꝑ
tion effugant
tatis ois quae
dr ꝙ quum
tatis se eis
qbꝫ forbet ꝙ
debem amb
bulare spu
qz z ypsum vi
uim. z no
p carnem. Si
tro spu viuim
debem ꝙ ipo
agri sic n ny
vita corpali.
corꝫ nã mouꝫ
nã ꝑ aaz ꝑ ꝙ
vnnt. sta ny
vita spualis
aũ nlter nr
dz esse a spũ
sco.

Fratres et si praeoccupatus fue
rit homo in aliquo delicto vos qui spuales estis
huiusmodi instruite in spu lenitatis considerans te ipm ne et tu tempteris.
Alter alterius onera portate. i. infirmitates nras
et sic implebitis legem xpi. Nam si quis existimat se aliquid esse cum nihil sit
ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisq
et tunc in semetipso tantum gloriam habebit et non in altero
i. ny sla laude alterius. Unusquisq enim onus suum portabit. i. penam debitam propriis
propriis. Qui autem catechizatur verbo. i. verbo do
ctoris instruitur ei qui se catechizat
in omnibus bonis. Nolite errare. Deus non irridetur. i. a talibus non
decipitur. Quae enim seminauerit homo hoc et me
i. mercedem recipiet in ea opera sua
in gehenne. Qui autem seminat in
spu de spu metet vitam eternam. i. p spum
spus sti enim monemur q sequamur
vitam beatam. Bonum autem facientes non deficiamus
utes ab inchoato bono. Tpe enim suo
metemus non deficientes. Quia mer
ces illa est eterna. Ne grauet ergo
omnes tpus. Hinc habemus quod breue e
spemus bonum ad omnes gratiam
maxime autem ad domesticos fidei
qua caritas est ordinata. Videte
qui est vltima pars huius epte. qui
galate certi essent. qd pus epla est
pauli. Scripsit hanc vltimam p ten
manu propria. Ita dicit. Videte. i. at
tendite qualibus litteris scripsi vobis
manu mea. q. d. ny q scripturam
literarum potestis hoc videre. qua
cognoscebant manum sua. Et qui
intentus erat in hac epla erat
re probare observationes legalium
nitz ꝙ predentibus. Ita nouerit
ad reprobandum legalium obser
uationem dicens quicumq volunt
placere in carne. i. in legali
bus observantiis que dicuntur
in carne carnis. Ne in nob glorietur
vos damnari. i. ad hoc nos indu
cunt tm. Ipse hoc faciunt ut crucis
xpi persecutionem non patiantur sed

h' ꝑ aliud
bnficiu spũs
ssi. qz cohet
hitatiꝫ. z ꝑ
pot bñficiu
spũs dei. Z
ordinat prae
spus mundi. ꝑ
tion effugant
tatis ois quae
dr ꝙ quum
tatis se eis
qbꝫ forbet ꝙ
debem amb
bulare spu
qz z ypsum vi
uim. z no
p carnem. Si
tro spu viuim
debem ꝙ ipo
agri sic n ny
vita corpali.
corꝫ nã mouꝫ
nã ꝑ aaz ꝑ ꝙ
vnnt. sta ny
vita spualis
aũ nlter nr
dz esse a spũ
sco.

z corripiendo

Incipit Epistola ad Ephesios primo

a iudeis et gentibus me / et alios predicantes euangelium circumcisionis
et crucem xpi / ffi namq; apli que
rentes apud gentes quietem / et
apud iudeos quietem predicabat
simul legalia cum euāgelio esse ne
cessaria ee ad salutem / neque eos
qui circumcidunt / s. ffi apli logos
custodiunt quia in multis transgre
diebantur / et volunt vos circum
cidi / ut in carne vra glorientur / sz
de vra circumcione carnali se la
etando / qui multos proselitos legis
faciebant / quia gloriari timet malum
excludit a se apls dicens michi
at absit gloriari nisi in fide et pre
dicatione xpi crucifixi per quem
michi mundus crucifixus est / i. cru
pstencia mundi est michi mortua
nullam virtutem huius in me et
ego mundo / quia nichil mundani
quippiam in xpo eius ihu / neq; cir
cisio aliquid valet / neq; preputium
quia neutrum aliquid facit ad re
demptionem vite hte / que datur p xm
sed nova creatura / i. regnacio per
baptm / in quo datur gra que est
p creationem / et denuo instituit ho
minem in esse gre / et quicumq;
hanc regulam / i. certam doctrinam
secuti fuerint fides et opere pax super
illos / i. quies mentis et mia / i. remis
sio peccatorum / que tollitur totaliter
per baptm / et super israel dei / i. sup
observantes legem intellectu spali
zo in nis enim qui in manifesto
iudeus est / neq; qui in manifesto
in carne est circumcisus / sed qui in
abscondito iudeus est / et circumcisio
cordis in spu / no lra / decretos nemo
michi molestus sit / i. o vos galate
no debetis michi cetera molesti
prebere recipiendo doctrinam pseudo
apl̄orum / zco ego stigmata xpi
in nichilate signa xpi / in corpe meo
porto / p tribulationes quas sustinco
q. d. no debent michi alimode tri
bulationes inferri / et satis probabi
liter pt dia / q in meis corpe sensibili-

crucifixi mei ihu xpi

ter apparebant vestigia plagarum et verbe-
rum / que sustinuerat pro xpo
ut dictum est supra 2a ad cor. 11o
gra dni nri / et ng servitus legalis // ihu xpi
cum spu vre / hec eadem gra / est
vera gle / q̄ quam nos predicat qui
sunt sunt unt et regnat cum eo

Explicit Epistola ad Galathas

Paulus apls ihu xpi per
voluntatem dei / hic in
cipit epla pauli ad
ephesios / et dum dicitur
tres partes / sc salutacois /
et narracois / ubi benedicit
deus / et exhortacois / ubi
ut autem et vos scitis / prope
finem eple in salutacone ns /
primo ponitur persona salutans
qui nis ad nomen / cum dicitur
paulus / et quibus ad ostenditur
ubi apls / et quibus ad ultimo / ihu xpi
officii / cum dicitur per voluntatem
dei qui vocant cum ad aplatum
ibi adde xpi / 2o ponitur persone sa
lutate / cum dicitur sanctis omnibus re.
ipi cum accepto vo vitabis / p ista mut
in fide / ut dicit ad in prologo / deus
nominat eos sanctos / i. firmos in bono
dictum cum in una significatione / dem
est q firmum / 3o ponitur optata
bona / cum dicitur gra in pris et
pax in futuro / beatitudo cum totaliter
quietat appetitum / a deo pre nro
i. a tota trinitate aqua datur et
donus ihs xpo / p cuius nichilum nobis
donatur / Benedictus sit deus pa
narracio in qua primo ad gratiam
actionem ephesios inducit / 2o oratio
pro eis ad finem finibit / eos in 3o vo
in moribus eos instruit / eos in
prima in duo / quia primo inducit eos
ad gratiarum actionem absolute / 2o
quatenus / eos 2o circa primum istum
in efficacior modus inducendi alios
ad aliquid agendum est p exm
q magis monet ephesios ad gratia
actionem in moralibus / quam vis
io apls ut magis moneat ephesios
ad gratiarum actionem / simul cum eis
gras agit de beneficiis divinis / et
primo recolendo beneficia dei / dicit /

deus .i. qui est deus p eternā dīnitatē
et pī p pietatē gratiaq; dñi nr̄i ihū
i. filij. q est dñs nr̄ sēm diuinitatem et
ihūs xp̄s p̄n̄ humanitatē. qui benedixit nob
in spāli in celestib; sicut elegit nos ante mundi constitutionē
benedictus dr̄ quoniam dñe per
sone. et ita quoniam omne dat qui
benedixit. et accipitur hic benedic
tio pro liberali dono. sicut pīus
dicit xxvo accipe benedictionē quā
attulit tibi familia tua. scīus dñs
est dominus prīb et filio. nr̄o
quo omnia dona donantur. deo
dr̄ nr̄o omnī benedictione .i. que si
naliter bēb nr̄ celestibus nr̄ xp̄o .i.
p xp̄m. p quem prouenerunt nob
dona diuina tanquā p mediato
rem dei et hoīm. sicut elegit nos
ad participationē suē beatitudinis
in ipo .i. in filio. electos omnes simpe
ut notionaliter electi. illa vō que
pertinent ad notionem nr̄ dicimus
attribuuntur filio qui est sapientia
prīb ante mundi constitutionē. quos
electos. et stabilitos in eterno. effectus tr
eius. s. tpe. qui est sanctificatio
rationalis creature. ideō. ut essent
sancti per gratiam in mente et im
maculati p puritatem in conuersatione
in aspectu. et no solum in conspectu
hoīm. sicut sunt ypocrite in carne
sue qua no prosunt alia dona
dei. ut dictum est supra pma ad
Cor. xiij. si linguis hoīm loquar
et angelorum caritatem aut no
habeam. qui predestinauit predestinatos
eos est preparatos gre in pnti et
gle in futuro. p gratiam autem ad
opus diuina inchoatur. et p gloriam
consummatur. per ihm xp̄m. qui e
filius dei nāliter. nr̄ dignus. qua fi
liatio adoptiua e quedam assimilatio
ad filiationem nāleī. cui opponitur vo.
qua dependet electio et predestina
tio. et no quoniam nos. et no so
lum in re. sed ad in dei preconis
in laudem gle gre sue .i. ad lau
dandum eius gloriam. que electi
ficatur p gratiam suam in qua
gratificat .i. fecit sibi gratos in
dilecto filio suo .i. p dilectum filium
suum. in quo habemus redemptio
et que sit illa subditur remissio
peccatorum. totalem in sacramento
baptismi. in quo sue passionis effe
ctus plenarie nobis communicatur. cui
dominatio .i. copiam gre eius. et cui
super. hic quidem tetigit beneficia dei
spalia. et primo facta a pīb. ad eccliam
ibi. in quo et nos. circa primum
dicit que sit gra super habundauit in nob
sit veris apīis in omni sapientia
quidem ad cognitionem dulcedinis
et prudentia quidem ad noticiam
humanorum que est nocia ad sa
lutem ut notum nobis fa. sac .i. sa
cramentum sancte voluntatis sue qd
plenius sunt reuelatum apīis qua
alijs cui beneplacitum eius qua
totum dependet qd beneplacito di
uino. no autem humano merito qd
proposuit .i. ab eterno facere dispo
suit in se .i. in filio qui est sapien
tia prīb in dispensatione plenitudinis
temp .i. in plenitudine tpis dispensati
adeo ab est tpus gre. et quod sit
clarius supra positum subditur in
staurare omnia .i. ad debitum statum
reducere in xp̄o .i. p xp̄m que in
celis .i. angelos eorum sanctos
reparando. et que in terra .i. homes
qui peccatis deprauati erant in
nouitatem gre reformando. in qua
eos sorte vocati sumus .i. electos di
uina que dicitur sorb. qua no acci
pit psonam. sicut nec sorb predestinati
.i. preordinati ad hoc cui proposito
eius .i. cui dispositione dei eterna
qua omnia operatur cui consilium
voluntatis sue qua nihil operatur
a casu. nec de necessitate nec. sed pre
uidens et libere. ut sumus in laude
gle eius .i. ut per nos alij laudet
deum. qui per predicationem nram co
nertuntur ad ipm. vos qui ad
speramus in xp̄o qua ante credi
mus in ipm. cui quo hic quidem
ponit dona specialiter data
et dum in .s. qua prius ponit cog
noticiam. vocationis. 2o ulterius
do hoc ad gratiam accidit. ibi p
terea. circa primum dicit in quo .i.
p quem s. xp̄m. et vos cum au
disset. vim veritatis. a nobis .i.
euāij salutis vre. qua annunciat
salutem audientibus. et dat eam

credentibus per gram̃ & dñi̇ spūs / hꝺeo
ꝓb̃ m quo et credentes signati estis hui⁹
gre deforis ymaginez reformam spū p-
missionis scti / qua spūs sctus habitat
m credentibus per gratiam et dictã spūs p
missionis / qua veraciter promittit
vitã btam / hꝺeo subdit qui est pignus
hꝺitatis nre / De ratione pignoris est / qꝺ
sit rei no hite m pmio / et cui⁹cunq; deny
ratoris cui ꝑma fit est m ꝑmio / qm si
non hꝺetur actu hꝺitas eterna que
consistat m visione et fruitione btã /
tis spūs sctus hitus m pmio per gratã
a fidelibus / est cnsq; bonũ⁹ m imo
mo cum btã obtinã m redemptoꝛem
acquisitionis / ut credentes acquirant
vitam btam m̃ amissibilez m laude
glie ipius / nam ibi est plan̄ cotinua
ps lxxxvm bti qui habitat m d t d
m̃ si⁹ te ꝛc̃ Propterea hic quẽ aꝑius
tamen pr̃ bonis gratis agit deo de
pfectu ephesioꝛ / Propterea ego audies
fidem vram̃ sincerã sine ad mixtoꝛ
aliaꝝ errorũ / aut legalis observatois
et dilectionem vrã m omes sctos / opa
vra caritatis erga omes fideles nõ
cesso gratias agens pro vob & bonis p
tuis memoriã vr̃ facies m orationibꝫ
meis / ut deꝑtans ut magis pficiat
m fide ut deus dñi nr̃i ih̃u d̃ m̃ glia
mitate m qua est sbiecta deo pr̃
det̃ vob spm sapie ꝛc̃ / augmentu
m cognone augmentatam dilexoꝛ et cam
ad salute expedientem ut scitis que
sit spes vocatois vre / ꝛ ꝛes spata ad
quã vocant credentes / quãto cnito
plus cognoscit / tanto plus desidꝛa
t̃ et que dñice glie hꝺitatis / hꝺe
ditatis glose / ꝛa ibi nichil deficit / et
tpe sit sup-eminies magnitudo vtutꝫ
eius m nob̃ sc̃z ad nos ꝑmianꝫ / est u
nfinita / et sit supremet omia qꝫ
de ea pt cogitari / quod declat vltiꝝ
p glorificatiõ hoim̃ xpi de ꝛtis

Octauꝫ opatoꝛ ꝛc̃ / et p̃ mo cõpmit
eius suscitatoꝛ d̃ / suscitauit illum
ꝑ eius dexteraꝫ ad pria dextra
d̃ et constituit eũ ꝛc̃ / et cõpmit m oꝛ
ordines angelorũ medios / superiores
de inferiori ierarchia cui dicit spūs
omiũ phipatus / et tres de media
ierarchia / et per hoc hetur qꝺ fuit ele
natus sup duas gerarchias inferiores
et ome nom̃ ꝛc̃ per hoc ondit qꝺ sit
elenatus sup omes ordines [illegible] supme
ierarchie dignitate cum ꝑpe nõ sit no
minabilis a qua tñz creatura ꝛc̃
est m̃ comphensibilis ab ea sicut aũt
aliquid nominã pnt intellectu ap
phendit / ita hec nomina sunt note
carũ passionũ que sunt m̃ ama
ꝓr quod dicã ꝛcy ꝓpterea de causa ꝛcy
qꝺ causa ꝑma est sup ome nom̃
quod nominat̃ et omnia subiciat sub
pedibus eius by dyt̃ dat̃ vltiꝝ post
suã rem̃cionem / Data est mihi omnis
ptas m̃ celo et m̃ terra / et ipm̃ d̃
dt̃ caput sup omẽ ecclã militã
tem et triumphante que est corpus
ipius / mistica plenitudo eius
scilicet mistici d̃ / cum omia ꝛc̃ impleat
sic hꝺ / plenitudo eius ad implet̃
i pficit̃ / per eum qui est omia m
omnibꝫ / per xpm / qui per ꝓtentem
suã similitudinem omia bona omnibus
opatur / Hegnit̃ eam ſcdm

Et vos cum essetis hic quẽ
aplus nũcat ephesios ad
gratiarum actionem compatre
apporta u mysta se porta magis clu
dit̃ scribit̃ / qꝺ quod aplus compat dig
nitatem status ad que ephesii sunt voti /
ad vtilitatem status vnde sunt voti / ut
ex eius cõsideratione fructuosa insurgat
ad gratias agendũ deo / Et dr̃ m d p / spm
duas cõparationes / ha pmã ibi ꝓpter
/ pma autẽ comparatio est mortis et vite /
qm̃ pus fuerat m̃ statu mortis culpe /
et dispositi ad mortem gehenne / et

Ad Ephes

et vocē sunt ad vitam ꝯ/ quę di
sponit ad vitam ꝯ/ quod deducat
cplus satis diffuse d. et vos cum
esset mortuꝰ per culpa in delictis
quib ad pcm obnoxiosibus et pctis
vestris quib ad pcm comissionis in
quibꝰ aliquo ambulastis p̄cedendo
de pcto in pctm sm̄ sectam ꝯ/ secta
dnī. mūdi hui⁹. ꝯ/ pctoꝝ mūdi hui⁹
sc̄z d. io. p̄. mūdū cum no cognos
sm̄ priorē ptatē accē hui⁹. ꝯ/ sm̄
voluntatē principis dnōrū in
hoc acre caliginosū hūanū sp⁹
qui nūc opat in filios diffidentie
i. d. princeps este est sp⁹s sup̄ ma
lignus qui nūc opat ꝯ/ fauit vo
luntatē suaꝝ in illis/ qui no po
nūt fiducia suā in celestib bonis/
sed tm in terrenis in quibꝰ ꝯ/ inter
quos et nos omes aliquo comissa
mus sm̄ in desideriis carnis nre
ca sequendo/ et fuit cplus esset vitā
ut dctm est sup̄ prima clos vr ca⁹
tis ungit se cum cib⁹ ut melius re
cipiant verba eius/ et quia ante
comissionē suam sentiē est alia car
nis & alia desideria/ facientes voluntates
carnis in pctis carnalibꝰ et corpa
lem in pctis sp̄nalibꝰ et eramus
nā filii ire ꝯ/ nati in pcto originali
q̄d dicit pctm male inolitum constitu
a pentibꝰ qo corrumpam ne. ꝯ/ q̄ne
audit gratiā venie dei d. deus amici
qui omes est ꝯ/ copiosus in mia
quia ꝑpter nimiam caritatē suā et no
ꝑpter merita nr̄a tm̄ esse mortuꝰ
nos pctis modo p̄dicto cōmunicauit
nos ꝯ/ nos sibi per fidem formata
interpando cum q̄bꝰ este saluati
sc̄z in spe et re nr̄a sanctificat similit
in spe que est cta expectatio finis
beatitudinis ut ondet in seculis sup
venientibꝰ ꝯ/ in seculis annoꝝ usq
ad mūdum ꝯ/ inundates dnicas
re/ licet cum omia sint ousa in
xpisti vēne/ que sint argumentis

nulle declārā/ quę ꝯ/ in multe aliis
mentē apparēs cib⁹ ꝯ/ et cum ascensiōe
oculis etiā corpalibꝰ conspecta/ sunt uni⁹ q̄ oia
declārata per apostolum doctrinaz apertius in
vaculis confirmata/ sed eo subdi/ gra⁹ u. est
saluati per fidem/ & et no p legem no
ūm est hoc non ex vob/ quia principiū
credendi et omnis operis meritorii est a deo
videnter cum idem immaculu et audientem
cmūd sermoz unus credit motu a deo/ alte
rō non/ ideo dicit saluator io. vi. ca. Ne
mo pt venire ad me nisi pr̄ qui miserit
me trahent eum vt nec quis gloriet
de ꝑpris meritis/ cpius emphatica sūma
in esse nature/ creati in christo ihū in esse
gre in operibus bonis ꝯ/ ad bona opa
facienda que ꝑparauit deus ꝯ/ disposuit
ut in illis ambulemus de virtute in virtute
ad beatitudinez p̄sequenda/ ꝓpter quod/ hic
ponit sēda comparatio/ que est de translatiōe
ab ad mūnicipalitatem/ et primo ponit mū
hec comparatio/ scd̄o inserit intentā to chi⁹
ibi/ ergo non sūt ꝑ mūi scienda/ in gre
tiles dicebant gentiles duplici vnde ꝑ
quia a deo cāt separati p ydolatriaz
et pgnis a ꝑplo ysrl q̄m ad communicatiōz/ cāt
qui erat cultor vnus dei secundo loco/ cāt
spe promissionū abrahe fcterum et semi
cmūs/ p vocationē ante ad fidem christi sue pati
istis duobꝰ incorpati/ et hoc est q̄d dicit
cplus ꝑpter quod memores q̄ tamē isti
de beneficijs dei/ q̄ aliquando vos gentes
ꝯ/ gentiles erat in carne ꝯ/ carnali vince
tes/ qui dicebamini preputium ꝯ/ incircū
si/ ab ea que dicit circūcisio ꝯ/ distincti manus
et separati a ꝑplo nūtiato circūcisio qui
erat in tempe illo sine christo ihū ꝯ/
sine fide christi/ non sic ante modici/ qz
eadem fides fuit patrum veteris testa
menti que et nostri/ differes tm̄ sm̄ im
plicitū et explicitū alienati a cōn
versatiōe ysrl/ in ritu cum erat ꝑplo ysrl
contrahē amicitias cū gentilibꝰ et cumbia

pmissionis spem nō hentes

et hospites testamentorū i aduene et dō
nei a testamento nouo et electi et sine
Thc nūdo deo s vō nam erant ydolatre dediti nūc
ante m xpo ihū i per xpm ih m hoc
qui alid erat longe a salute dctā
plia vōne fcti estis estis ppe m sagi
ne xpi i per passionē ipius / cuius
efficacia m sacro bapte vob est plena-
rie collata ppe w est pxo vnd s3
effectue qui fecit ex utroq vnū de
ndeis et gentilibg faciens vnū
pplm dam / et medium parietis ma-
rie solues i hmoi vnū / abstersis
veteribus / qua remouit a gentili
bg ydolatrā quā abhorrebant in
deo / et a ndeis circūcisionē quam
detestebant gentiles inimicitiam ab
/ q d3 p hoc abstulit inimicitiam ab
que erant int gentiles et ndeos in
corpe suo i per immolationē suis
carnib m ecclie / per quā destructa
est ydolatria / et cessauit lex alia
legem mandatorū i legez mosa
icam / quā ad madata cīmoni
alia / et iudicialia / decreta / scam
gelice euangelice remouendo homēs
cīmonialiū / et tempando rigorez
iudicialiū ut duos s pplos / gentiles
et ndeos edat in semetipo i sibi
in corpe p formatā fidē in vnū
nouū hoīez i in vnū nouū pplm /
participationē in vnig speciales ho
mines simul vnus homo / et cōdi mo
gentiles et ndei p crucē pacē vnigu
ne lex dicit quē vnus nouus et
homo facies pacē in mo p dcm ut
reconciliet / et integrā sic hinc vt re
conciliet ambos deo s3 pre in vno
corpe suo misso p celicez mesti
cium inimicitiam / que erant inter
diu et gen humanū in semetipo
i in ppa passione et veni
tus & morte ad vitā in suā
nē euangelizat [illegible] euan
gelizare cepit d. cot vlos timutes
vob pacem

ergo docate omnes gentes bap. eos
ref quā longe fuiste ut sup dcm
est et pacem ihū qui ppe fuit i
ndeis / quia lex erat dispo ad hoīs
vt dcm e m ecclā ad gratā / qui per
ipm s3 christi hem accessū ab
i ndei et gentiles in uno spū / co
nitate ad prem oīs in m / ut ergo fie
ret mutua concio & receptio
gentiliū / ad consoriū dei et sctorū
cīs dī go ia no estis hospites et
aduene / adco et sctis cīis / sed estis
mes sctorum i & mō eorum &
domestici dei in cuius ecclia incorpā
super edificati i mstrucli sup fun
damentū aploz et pphetaz i sup
doctrinā noui et veteris testamenti
sup edificata inquā ipo summo an
gulari lapide christo ihū / in edifi
catoy cui templi salomonis ut dr
fuit quida lapis / qui plures vicecā
fuit ab edificantibg / eo q non co
nenichat loco cui applicaba / fina-
liter aptime sedit in cumitate edifi
cij in angulo / duos parietes ex utroq.
et / et fuit figura christi / ndeos et gentiles
tanq duos parietes in una ecclia
quos tetigit / non dica pbs exiui lapidem
quez reppauit edificates hic sctus
est in capite anguli / a quo sctus est
istud ref / et ostia cando fuit ponit
hic applus ut dcm est in quo omne
edificio constructa tam de ndeis
quā de gentilibg crescat p augme
tū in templū scm i quoniā sp fit templū
dm scm in quo coedificamini cū aliis Thesaurus
fidelibg in spū sancto i ipo operante / sy dei.
quo nullū opus est acceptū deo / ref
munus vei gratie hic qui applo / c ni
p ephesios orat denote / ut
magis in bono proficiant / et
dī in d. x. quia primo se disponit ad
orandū subdit / deo ordine effundit / ubi

hmg rei gra/ ꝑm ot ẽ tribꝫ/ sz ad suf
ficiã obligacnie/ et ofidencia/ et hꝫ
hoc dim̃ in tres p/ 2ã ibi/ michi om
nium/ 3ã ibi/ in quib hemg/ 4ã ꝑm ot
se sufficietes/ p hoc/ q ipe et alij apli
fuit p ceteꝝ illmati dmitꝫ/ et pgnis
cognouit causã debitã/ et modora
dis/ ꝑmo ergo gtinuat se pdict d
hmg rei gra/ i pp hanc rez inuect
pdict/ sz ut coedificem in hitaclm
dei ego paulꝫ uinctꝫ in carc rome
ihe x̃pi/ pro uob gentibꝫ/ ꝑ
hoc ei erat rome victꝫ/ qz pdicauit
ihm ꝑm gentibꝫ si hꝫ audistis/ i
telleꝝstis dispensatiõm gre dei rez
gre dplatꝰ mihi a do comisse/ etiã
in reuelatꝫ dmaz notu sicꝫ est in
anteꝫ/ sacm secretꝫ redemptoris fete
p ꝑm/ sicut sup scripsi in bꝫ/ ꝙ ad hꝫ
legẽ vbi dr/ ut notu facit nob sacm
rez/ ꝑ quo potestis legentes intelligẽ ꝙ
q d/ licet sit bicumꝫ dem̃ nũ/ p illud hꝫ
potestis intelligẽ pdentia maz in mu
stio x̃pi/ i sciam meã ad pseqnd mysti
um dplatꝫ mei in pdicatiõe ei⁹ in
gentibꝫ/ qd alijs gnãtibꝫ no ꝙ
dictꝫ rez/ i am tpe apl̃oꝝ no fuit ꝙ
plitate cognitꝫ/ nisi forte aliquibꝫ pau
cis ꝓphetis veteꝝ testi/ qm hꝫ no ꝙmo
dꝫ sz ita clare/ sicut apl̃i et ꝓphe nom te
q sz gentiles p ꝑm essent saluandi/ sic stamti
et mdei/ quibꝫ dat promissꝫ hꝫ et actꝝ
xo dr/ q spm sctm descendete in signo
sibi sup cornelim et alios gentiles q
dant tim̃ eo/ admiati sunt mdei q
venerat cum petro/ & hoc/ q; gra spus
sctꝰ cotinebat gentibꝫ sicut et ipis
Ideo sz esse gentes coheredes sꝛ hꝫ corpales
et hic/ sicut mdei tredecim et coꝛporales
i ssimlr meorpari xo et ꝙpetuos
promissiõs abrahe sete/ in xo ihũ im
plete p euy⁹ i ꝓcepta eius dicte
gentiles ptinãt dicta bona gentiles/ quꝫ eius
fons su mste i pdicatoꝝ sui dñi gre
// q data ẽ mihi dei rez et no cum sz hui⁹ ꝓphie hui⁹/ et sui opa
cõm vtutꝫ dei in me machis/ quibꝫ dplita
doctrina q finabã/ ꝙt voluit Illi autem
ante ꝓfectꝰ pdicauit vbiq; duo cooperante
et spiritu q ista rez Michi cui/ posteꝝ ꝙ
se sufficietes ad orand p ephesys/ sicut quo
ordinat se ad hoc obligatꝰ/ qz ẽ ap⁹ et
pr̃ iuꝛ spualis/ et io obligatꝰ ẽ ei⁹ in
spualiũ bonoꝝ p missiõ sicut pr̃ carnal
ꝑndẽ tenẽ filys in tpalibꝫ bonis/ no dr
Illi oim̃ sctoꝝ s apl̃oꝝ/ unica hoc dicit
eo humilitate/ et qz ppetuꝫ fuerat creatꝫ no
erat alij data est grã hoc et aplatꝰ in ge
tibꝫ ewyre inuestigabiles diuitias ꝙ
quia no pot ab hoibꝫ pfecte cognosci
/ et illmare oiũs per pdicatoꝝ maz quo
sit dispensatio sctoꝝ i redemptoꝝ p x̃m
fete/ que dispensatio est gentibꝫ sicut et ꝙmo
mdeis ab eternitati a ceteris in deo reabsq; hoc trea
dispo no fuit reuelata aiis/ nisi valde
pauce et obscure/ ut pdcm est/ ut nunc
tescat p ecclam et ptatibus in celestibus ius
/ q d/ non solum hoibꝫ sunt abscondi
ta x̃i mysteria/ et maxime de vocatione ge
tiliũ/ sed et angeli sctꝰ no cognouerunt ad
plenũ/ donec predicantibꝫ apl̃is fuit
impletum/ qz ait hꝫ sunt simplices
notanda/ que pt dicta abstractiua/ in ꝙpm
est rei no priꝰ/ sed qm̃ fuit impletꝰ
hmõi notanda cognitatez/ sic nutu
tanda/ sicut astrologꝰ per motu celi ctã
tidmaliũ cognoscit eclipsim futuram
/ hꝫ adhuc pfectꝰ cognoscit qm videt
eam actu oppositã terre/ et per apl̃oꝝ
pdicatiõ/ hꝫ hꝫ per non impetrat cam
salutatem sz totalis mysteriorũ/ sit in
telligendo/ ꝙ apl̃i docuit angelos &
ꝑ ipsos/ sed eos angli docuit per 208
ipos x̃pi reuelationes ꝙferuntur
ad homines/ Sed sic est intelligẽdũ
/ tp apl̃is pdicantibꝫ viderunt actu
conuersiones gentiliũ ad fidem/ qua da
sit non videbat nutuitiue/ sic ante
non est dubiũ ang nutuitꝫ ab eterno
futura sup puncta rez/ eo ꝙ eius
cognitio mesnãt eternitate/ que
complectit omne tpe multiformis sa
pientia dei/ licꝫ n sit vnita et

et simplissima in deo ty est in effabilib multiformis dr et multiformib ppt multa mistica in ds ad implenta no sb fine p[ro]fectionis sectore i etiã dispone tpe plenitudis ad impletã
// ihũ dño nro quã facat in ds ad implent in tpe ty quo hemo hit ot se disposito ad orand cõ confidencia nullo em orat nisi aliqliter ꝙ audiri confidat hẽ hat aute aplius hant confidenciã obtinendi per mediatorez dei et hoim ihm ẽm no dr in quo i per quẽ s ihm ẽm hemo fiducia z accessu ad deũ preem
ad eũ et confidencia per fidem eius hẽ in ordeutes in ẽm ꝙ audiunt ꝙ ẽm dr de deo credulitz peacent preem in noie no da no hit qd dispone promissa hic quid aplius adorãd p cphesios accedit et ho deo totũ attribuit
i ei aute dr ẽm in ipm in omne sua pmo petit dari cphesiis a deo robur patiẽ in aduersis d ppt quod i ppr cõfidẽciã qua hẽo & ꝙ peto ne & fiat in tribulationib in tristi ppr tribulationes meas a bono & fiat ꝓ nobis i quas
// no ꝙ vob sustineo eo qp pdicatis vobis nt deus pacis deus vob quẽ est glia vra si in tribulationib no & fiat hmõi rei gra s ut no & fiat in tribulatiõ flecto ge mea ad dñm preem ipm denote & p tendo ex quo omis patria tas rõe qua illa patrias est pmo omib ens emanatio creatiue est a deo sm esse nãle per quã dr pr emanauit
// gnãr filiũ omi per creationẽ et etiã emanatio sm esse gre sm qua dr pr et angelorum et hoim per adoptionẽ qe posteriꝰ est emanatio filii a pre secũdũ qd dr pr p naleꝫ et etiã emanatio viel gnãtionis ppr quod ab eo nomiãt omis patria tas que est in celo et in tra / nam ab eo quod est pmũ in a liquo tpe / cetera hent esse et nomiãri ut det vob sm diuitias glie sue ptute s pacie in aduerb subditum
et cõ
corroborari per spm eius in uiore hoiem / habitet in cordibus vris per fidem in caritate radicati et fundati ut possitis comphendere cum omnibus sanctis quae sit latitudo et longitudo et sublimitas et scire etiã supẽminẽtem scientiã caritatis ut impleamini in omẽm plenitudinem dei
// ihũ xpi
Ei aute dr qui aplius agere quã petimus aut intelligimus sm virtutem que operatur in nobis ipsi gla in ecclesia et in xpo ihũ in omnes generationes seculi seculorum amen
Ad hec dicit ap̃s ego audiui fidem vestrã que est in dño ihũ et dilectionem in omnes sanctos non cessabo gratias agens pro vobis memoriam vestri faciens in orationibus meis ut deus dñi nri ihũ xpi pater gre et misericordiarum det vobis spm sapie et reuelationis in agnitione eius illuminatos oculos cordis vestri ut sciatis quae sit spes vocationis eius et quae diuitie gloriae hereditatis eius in sanctis et quae sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos credentes secundum operationem potentie virtutis eius quam operatus est in xpo suscitans eum a mortuis et constituens ad dexteram suam in celestibus super omnem principatum et potestatem et virtutem et dominationem et omne nomen quod nominatur non solum in hoc seculo sed etiam in futuro et omnia subiecit sub pedibus eius et ipm dedit caput super omnem ecclesiam quae est corpus ipius et plenitudo eius qui omnia in omnibus adimplet
Et vos cum essetis mortui delictis et peccatis vestris in quibus aliquando ambulastis secundum seculum mundi huius secundum principem potestatis aeris huius spiritus qui nunc operatur in filios diffidentie in quibus et nos omnes conuersati aliquando in desideriis carnis nostre facientes voluntates carnis et cogitationum et eramus natura filii ire sicut et ceteri sed deus qui diues est in misericordia propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos et cum essemus mortui peccatis conuiuificauit nos in xpo cuius gratia estis saluati et conresuscitauit et consedere fecit in celestibus in xpo ihũ ut ostenderet in seculis superuenientibus abundantes diuitias gratie sue in bonitate super nos in xpo ihũ gratia enim estis saluati per fidem et hoc non ex vobis dei enim donum est non ex operibus ne forte quis extollatur ipsius enim sumus figmentum creati in xpo ihũ in operibus bonis quibus preparauit deus ut in illis ambulemus propter quod memores estote quod aliquando vos gentes in carne qui dicimini preputium ab ea que dicitur circumcisio que in carne manufacta est quod eratis illo tempore sine xpo alienati a conuersatione israel et hospites testamentorum non habentes spem promissionis et sine deo in hoc mundo nunc autem in xpo ihũ vos qui aliquando eratis longe facti estis prope in sanguine xpi ipse enim est pax nra qui fecit utraque unum et medium parietem maceriae solutionem inimicitias in carne sua legem mandatorum decretis evacuans ut duos condat in semetipso in unum novum hoiem faciens pacem et reconciliet ambos in uno corpore deo per crucem occidens inimicitias in semetipso et ueniens euangelizauit pacem vobis qui longe fuistis et pacem his qui prope quia per ipm habemus accessum ambo in uno spu ad patrem
Itaque iam non estis hospites et aduene sed estis ciues sanctorum et domestici dei superedificati super fundamentum apostolorum et prophetarum ipso summo angulari lapide xpo ihũ in quo omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum in dño in quo et vos coedificamini in habitaculum dei in spu
Hui⁹ rei gra ego paulus vinctus xpi ihũ pro vobis gentibus si tamen audistis dispensationem gratie dei que data est mihi in vobis quoniam secundum reuelationem notum mihi factum est sacramentum sicut supra scripsi in breui ad quod potestis legentes intelligere prudentiam meam in mysterio xpi quod aliis generationibus non est agnitum filiis hominum sicut nunc reuelatum est sanctis apostolis eius et prophetis in spu esse gentes coheredes et concorporales et comparticipes promissionis eius in xpo ihũ per euangelium cuius factus sum ego minister secundum donum gratie dei que data est mihi secundum operationem virtutis ipius mihi omnium sanctorum minimo data est gra hec in gentibus euangelizare inuestigabiles diuitias xpi et illuminare omnes quae sit dispensatio sacramenti absconditi a seculis in deo qui omnia creauit ut innotescat principatibus et potestatibus in celestibus per ecclesiam multiformis sapia dei secundum prefinitionem seculorum quam fecit in xpo ihũ dño nro in quo habemus fiduciam et accessum in confidencia per fidem eius
Hui⁹ rei gra flecto genua mea ad patrem dñi nri ihũ xpi ex quo omnis paternitas in celis et in terra nominatur ut det vobis secundum diuitias glie sue virtute corroborari per spm eius in interiorem hominem habitare xpm per fidem in cordibus vris in caritate radicati et fundati ut possitis comphendere cum omnibus sanctis quae sit latitudo et longitudo et sublimitas et scire etiã supereminentem scientiã caritatis xpi ut impleamini in omnem plenitudinem dei
Ei aute qui potens est facere abundanter quã petimus aut intelligimus secundum virtutem que operatur in nobis ipsi gla in ecclesia et in xpo ihũ in omnes generationes seculi seculorum amen
Obsecro itaq ego vinctus in dño ut digne ambuletis vocatione qua vocati estis cum omni humilitate et mansuetudine cum patientia supportantes inuicem in caritate solliciti seruare unitatem spus in uinculo pacis unum corpus et unus spus sicut vocati estis in una spe vocationis vre unus dñs una fides unum baptisma unus deus et pater omnium qui est super omnes et per omnia et in omnibus nobis
Unicuique aute nrm data est gra secundum mensuram donationis xpi propter quod dicit ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem dedit dona hominibus quod autem ascendit quid est nisi quia et descendit primum in inferiores partes terre qui descendit ipse est et qui ascendit super omnes celos ut impleret omnia et ipse dedit quosdam quidem apostolos quosdam aute prophetas alios vero euangelistas alios aute pastores et doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii in edificationem corporis xpi donec occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionem filii dei in virum perfectum in mensuram etatis plenitudinis xpi ut iam non simus parvuli fluctuantes et circumferamur omni vento doctrine in nequitia hominum in astutia ad circumuentionem erroris veritatem aute facientes in caritate crescamus in illo per omnia qui est caput xpus ex quo totum corpus compactum et connexum per omnem iuncturam subministrationis secundum operationem in mensuram unius cuiusque membri augmentum corporis facit in edificationem sui in caritate
Hoc ergo dico et testificor in dño ut iam non ambuletis sicut et gentes ambulant in vanitate sensus sui tenebras habentes in intellectu alienati a vita dei per ignorantiam que est in illis propter excecationem cordis ipsorum qui desperantes tradiderunt semetipsos impudicitie in operationem immunditie omnis in auaritiam vos aute non ita didicistis xpm si tamen illum audistis et in illo docti estis sicut est veritas in ihũ deponere vos secundum pristinam conuersationem veterem hoiem qui corrumpitur secundum desideria erroris renouamini aute spu mentis vestre et induite nouum hoiem qui secundum deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis propter quod deponentes mendacium loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo quoniam sumus inuicem membra irascimini et nolite peccare sol non occidat super iracundiam vram nolite locum dare diabolo qui furabatur iam non furetur magis aute laboret operando manibus suis que bona sunt ut habeat unde tribuat necessitatem patienti omnis sermo malus de ore vro non procedat sed si quis bonus ad edificationem fidei ut det gratiam audientibus et nolite contristare spm sanctum dei in quo signati estis in diem redemptionis omnis amaritudo et ira et indignatio et clamor et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia estote aute inuicem benigni misericordes donantes inuicem sicut et deus in xpo donauit vobis
Estote ergo imitatores dei sicut filii carissimi et ambulate in dilectione sicut et xpus dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis fornicatio aute et omnis immunditia aut auaritia nec nominetur in vobis sicut decet sanctos aut turpitudo aut stultiloquium aut scurrilitas que ad rem non pertinet sed magis gratiarum actio hoc aute scitote intelligentes quod omnis fornicator aut immundus aut auarus quod est seruitus idolorum non habet hereditatem in regno xpi et dei nemo vos seducat inanibus verbis propter hec enim venit ira dei in filios diffidentie nolite ergo effici participes eorum fuistis enim aliquando tenebre nunc aute lux in dño ut filii lucis ambulate fructus enim lucis est in omni bonitate et iustitia et veritate probantes quid sit beneplacitum deo et nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum magis aute et redarguite
Omnia aute que arguuntur a lumine manifestantur omne enim quod manifestatur lux est propter quod dicit surge qui dormis et exurge a mortuis et illuminabit te xpus
Videte ergo fratres quomodo caute ambuletis non quasi insipientes sed ut sapientes redimentes tempus quoniam dies mali sunt propter hoc nolite fieri imprudentes sed intelligentes quae sit voluntas dei et nolite inebriari vino in quo est luxuria sed implemini spu loquentes vobismetipsis in psalmis et ymnis et canticis spualibus cantantes et psallentes in cordibus vris deo et patri gras agentes semper pro omnibus in nomine dñi nri ihũ xpi deo et patri subiecti inuicem in timore xpi
Mulieres viris suis subdite sicut domino quoniam vir est caput mulieris sicut xpus caput est ecclesie ipse saluator corporis eius sed sicut ecclesia subiecta est xpo ita et mulieres viris suis in omnibus
Viri diligite uxores sicut et xpus dilexit ecclesiam et semetipsum tradidit pro ea ut illam sanctificaret mundans lauacro aque in verbo vite ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam non habentem maculam aut rugam aut aliquid huiusmodi sed ut sit sancta et immaculata ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua qui suam uxorem diligit seipsum diligit nemo enim unquam carnem suam odio habuit sed nutrit et fouet eam sicut et dominus ecclesiam quia membra sumus corporis eius de carne eius et de ossibus eius propter hoc relinquet homo patrem et matrem et adherebit uxori sue et erunt duo in carne una sacramentum hoc magnum est ego aute dico in xpo et in ecclesia verumtamen et vos singuli unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligat uxor aute timeat virum
Filii obedite parentibus vris in dño hoc enim iustum est honora patrem tuum et matrem que est mandatum primum in promissione ut bene sit tibi et sis longeuus super terram et vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios vros sed educate eos in disciplina et correptione dei
Serui obedite dominis carnalibus cum timore et tremore in simplicitate cordis vri sicut xpo non ad oculum seruientes quasi hominibus placentes sed ut serui xpi facientes voluntatem dei de corde cum bona voluntate seruientes sicut domino et non hominibus scientes quod unusquisque quodcumque fecerit bonum hoc recipiet a domino siue seruus siue liber
Et vos domini eadem facite illis remittentes minas scientes quod et illorum et vester dominus est in celis et personarum acceptio non est apud eum
De cetero fratres confortamini in dño et in potentia virtutis eius induite vos armaturam dei ut possitis stare adversus insidias diaboli quoniam non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem sed aduersus principes et potestates aduersus mundi rectores tenebrarum harum contra spiritalia nequitie in celestibus propter hoc accipite armaturam dei ut possitis resistere in die malo et in omnibus perfecti stare state ergo succincti lumbos vros in veritate et induti loricam iustitie et calciati pedes in preparatione euangelii pacis in omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere et galeam salutis assumite gladium spus quod est verbum dei per omnem orationem et obsecrationem orantes omni tempore in spu et in ipso vigilantes in omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis et pro me ut detur mihi sermo in apertione oris mei cum fiducia notum facere mysterium euangelii pro quo legatione fungor in catena ut in ipso audeam sicut oportet me loqui
Ut aute sciatis et vos que circa me sunt omnia quid agam tychicus carissimus frater et fidelis minister et conseruus in dño quem misi ad vos hoc ipsum ut cognoscat que circa nos sunt et consolet corda vra cum omnibus qui diligunt dñm nrm ihũ xpm in incorruptione
Pax fratribus et caritas cum fide a deo patre et dño ihũ xpo
Gra cum omnibus qui diligunt dñm nrm ihũ xpm in incorruptione
Amen

Ad ephes

que opatur in nob/ qua vtus pme
cause opatur in omib⁹ sctis agentib⁹
xpe gla i lanb in ecta in trisio ihu
s congregata et omes q̃ tunc erunt
scali s eternali/ qua cum ipa ma
nente relinquat in ecta triumphante/ de
qua dr ps lxxxvi Gla dicta q̃ in te habitant
in domo tua dñe in scula scu
debunt te. Et q̃nt capm in

Obsecro itaq⁹ fratres/ dost
quid dplus inducat ephesios
ad q̃ntu ad actum/ et effidt
p eis orem/ hic q̃ritur cos inforti in mo
nendo/ et primo q̃ntu ad
q̃nos scripsit spali/ ibi/ inuitos pe
medium q̃nta tali/ 2o quitu ad ma
nend q̃ta tali/ ibi de certo scis cor medium
sopti tali/ Circa pmu instruit cos q̃ntu
et primo vbo salvator/ 2o in pmo
q̃ti tali/ Circa pmum sciendu/ qd hu
militas est fundamentu spualis
edifici/ ppr quod/ primo illud fundamen
tum collocat/ 2o sup edificat/ ibi
solicitus/ primo instruit cos de hu
militate/ et quibusdam aliis virtutib⁹
sibi ppinquis/ dñe Obsecro itaq⁹ ff
vocatione in qua vocati estis ff
ambulare digne vocatione qua vocati estis
ad fidem catholicam/ que requirit
vita virtuosa/ in omni humilitate
et mitior q̃ntu ad metipm/ et exti
dit q̃m ad tolerantiam/ et quia hu
militas/ que facit homines resilire
in ppria putatione/ et mansuetu
dine armata/ que depmit motu
ne/ 2o et mansuetudo/ pe
pressio ante ne inducat ad pacem
tenendam tollendo mala illata/ 2o facit
cum patientia/ supportatos invicem in
multos defectus et labores
tranquillitate/ et no intuitu ppa
lis commodi/ Sollicati hic q̃nt
dplus ephesios instruit de edificio
domus virtutu/ sup fundatu humi
litatis collocandis/ et pr equito bo

est coming tanto diligi/ io primo cos
inducat ad servandam eccliam vnitate
2o ad quidem morum honestate/ ibi hoc
ipi/ prima in treb/ qr primo fiat exortu
2o ad hoc inducit 2o in/ ibi omnib⁹ dns
3o declat quodda dctm/ ibi omnium
Circa primu dr sollicati estote seruare spm
vnitatem/ circa/ quia fiat spus scus
est per oppositu cum sanctissima fiat dya
in vinculo pacis/ sicut enim bonum cor
pale vnit ligata nitent ipsis/ sic pax
et tranquillitas servat vnitate cor
dium omni corpi sit/ quod est corpi
de mistico/ 3 p. Et vnus spus vnus sit
voluntatis operandi bonum/ sicut voti est
in vna fide baptismi eterne vocatos
ee sc ad fidem catholicam/ p quam
scientia vitam eternam omnis dns
hic ad exortu inducit cum de vnitate
fidei/ dicit/ et baptis/ ut magis moneat
ad servandam eccliam vnitate/ dicit
omnis dns tui scimus/ 2o sanctissima ma
nuenit de plitate dnor otavio
volentem vna fides q̃ licet sint arti
culi in fide catholica/ tm omis unitur
vitati dne/ pr quia ei assentimus/ q̃
est vna vnda baptis/ licet in sint mul
tiplices baptismates eccles/ tm vnus est
qui baptizat intus/ sc xp⁹/ Johannis
p⁹ hic est qui baptizat omnib⁹ deo
et pr per creatoz qui sup omnes est
sc creaturas per excellentia/ et potia
et per gratiam rege subnatoz eterni
omnibus nob⁹ fidelibus/ in quibus est
spali per gratiam Communiter hic de
clat quidz pdem sc signalit omnes fide
les sunt vnu corpus misticum/ et di
cit de p/ qr primo declat hoc corpus distat
tionis membroz 2o connexionis corporis/ ibi
veritate/ prima adest in treb/ qr primo po
distinctio data/ 2o distinctos coadunat
i/ et pce deducit/ 2o cum dñacio/ ibi donec
Circa pmu dr apls Cognoscitis quia
fidelium data est gra pm mensuram do
nationis xpi/ put voluit dare plus et
minus p ordine dispositionis suc/ 2o cum

ff obsecrat eum
ne quid mirare possit
esse humilitatem/ et
caritate. Hic
magis nlo
uult ad ap⁹
q̃m timor.
Et quemo
dum vo pro
uit mollior
nduit eos
ad suadu
vnitatem. d
vnitate i do
ut digne i
vocatio. non
curantes de
mundanis.

datus est spūs no ad mēsura ꝙ p°
/ceteꝝ aūctꝝ dat in mēsura /ppr qđ
dr septiua ꝑs lxxv Ascendēs in altū
ꝙ in sna ascensione captiua du
xit captiuitate . ꝑtes /qm ꝑmo te
nebant in limbo /qui dicit hec ca
ptiua captiuitas /sicut fuerūt in sa
cra scptā sit bis redupliciter bis
cum dr /vita vincit /morte mortē et
gsilia ad maioꝝ expressiōz /dr dona
spūs scti hoīnibꝫ in die pentecostes
visibi /et totidie invisibiliꝫ ꝑs lxxv
dr /qi accepit dona in hoīnibꝫ /et est
eadem sna /accepit n dona a deo
pre hoīnibꝫ distribuēda /sicut ꝙpo
itu fuit ibid /quod cū xp filius /ꝫ
a pre /cui dona pueniūt p filiū
incarnatū mediatorē dei et hoīm
/et qui declat mod ascensꝰ d quaūt
ascendit /qđ est /quale est intelli
gend /nisi qm ad descendit ꝑmo d
sna morte in inferos ꝑtes tre /ad
limbū ꝑm in nsectu /qui dicit ca
sub tra /vel alit nisi qm ad desce
dit ꝑm in sna incarnatōy in v
ferores ꝑtes terre /in ꝑtes ꝑmo
tre /que sunt inferores respectu alioꝝ
ptiu mūdi /qui descendit ipe est id
in ꝑsona et qui ascendit sup omēs
celos /ascendē nec descendē ꝙ no
conueniūt ꝑpe fm dīnitate /que d
nrē te plus est vbiqꝫ /sed fm hūanā
nāz dr hic ascendisse sup omēs
celos /no sic intelligēdo /qđ ascendit
tulit sup celum empireū /vbi nullꝰ
est locꝰ /nec creatura aligna
/sed sic intelligēdo /qđ ascendit ad
dīgorem ptiu empirei /qđ est lo
cꝰ bton /et celū supmū /ut ad-
impleāt omia qm no solū que
de co per ꝓphetas cant scptē /ꝓple
tenūt de suis incarnatōy /morte /
et rē ne /sed etiā de ei⁹ ascēsione
/et ipe /hic qui pomit dcte distinc-
condigno /sicut cū dīuis meritis
ecclie data est ad mēsuraz gra
plus et minꝰ /ita cōstituto sunt mēbra
distincti in dīuis gradibus et of
ficiis /sicut in corpe nali distincta
membra habēt distincta officia /et
hoc est qđ dr et ipe dedit quos da
quidem apl⁹ /alios ad ordinanda
ecclias ꝓphetas /quos dd aūte ꝓphetas
ad fidē ꝑdicandū /ut ecclie vī et alios
aūte evāgelistas /alios aūte pastores
ad cura animaꝝ /et doctores ad in
formandū ꝓplos in moribꝫ /et hoc
et officio sibi iūncto /sine cō
missione ad cōsummatōz sctorū
/ꝓfectōz fidelium in moribꝫ et
fide in edificatōm corpis xp̄i /quod
mistica /quod est ecclia /in qua
apl⁹ succedunt epi /ꝓphetis
aūte /hēntes gratiā scpti tm̄ad
scire /obscura nō pretendi /evāge
lista /archidiaconi /et diaconi
pastorib⁹ /per quos intelligunt
hoc discipuli /sacerdotes qđati
doctoribꝫ aūte qui tūc /ecclesiis
debite actuū docendi /scīa ꝑdicādi
/donec /sit consecūte aliꝰ dcte
distinctionis diūnatis /usqꝫ ad m
diem /tunc n tūnabit tempꝰ
merendi /et per quos promoto in
feriore per superiores ad hoīm /et
sic cessabunt hec officia /et hoc
est qđ dr donec ecc̄ /i dcta officia
ꝙ ecclesia militante do
nec occurrāmꝰ omib⁹ in vnitate fidei
ecc̄ /qui sumꝰ vnti in fide /et cognōne
congregationis crīsti in virū ꝑfectū donec
occurramꝰ crīsto venienti ad iudiciū
/qui est vir omnꝰ ꝑfectus in me
nsuraz etatis plenitudinis ꝙ omnes
n repgent in etate p̄dōm /amen
/que est etas plene ꝑfectē /et in q
et passus fuit /vt iam no su
mus ꝓinde fluctuantes /nec cū homines va
rietate sue in dnūsas cogitationes
et actiones /et frequēt decipiāt

Sedm tremigiu. Ventu doctne appellat dyalectica
& apud nos mudana / que nullius utilitatis sunt
sine scia dei. a qbz hoies dsuescunt & pulsant
ep plagas ab eas scierunt. putates ea esse va-
que fla sunt. Et Ephesy dialetici erant ep dia
lectica sectabant simplices. facientes ulos ea
putare via & fla erant sine fundamtis et
astreys. vel & sq. In nequitia hominu. i.
in malicia & in astucia ad circuven
tionem errois. & seductione
errois.

Vani sunt hoies in quibus no subest scia dei. Sap. 13.

Ad Ephe

et in errorem ducunt. per ma
lorum persuasiones / que tunc ef
fabulut / unde subdit et caliditate
hoiu ad circuitionem / ueritate autem facientes
caritate. in ipsa ca
pite. in ipsi. in ipsum omnia. qui est caput
corporis ecclie. ex quo totum corpus compactum et
connexum per uniuscuiusque partis incrementum. i. augmentum
operationem in mensura unius cuiusque membri. qui
augmentum corporis facit in edificationem sui. i. caritatis
qz caritas edificat. vel
& caritate se
at hec ordinata
deus et ex
mera dilectione.

sicut et gentes sidem. o no. gentes
ambulat in vanitate sui. i. in
mentes sapie terrene que est amal
et dyabolica Jacobi iii. ca. obscuratum
habentes intellectu. qz vicia et mayore
carnis tam sunt obtenebrate mentis ali
enati a vita dei. i. a deo per ignorantia. que no
excusat. sed magis aggrauat. unde in
est per ipsam malicia acquisita. qui
desperantes se posse vitia diuitus. ppt
ipsius primi acquisitu et inclinatez per
mala. ne ppi. quod tales se exponunt sen
sueno tarnalibz vitijs. no sub. senec
uos tradiderunt impudicicie. in ope
inhonestate sui. ut aspectibz. osculis
tactibz impudicis. in aperta. cutis ad
perpetrandu opus immundicie omnis. ali
et corporis. aliter. pe exponi carni desperan
res de premijs in alia vita tradiderunt
semetipsos impudicicie res. ppi. quod in
persona illius dicit hec ii. nos exinanitio
nati sumus. et post hoc erudit quo suc
rendi res. executo ergo et finali. bonis
que sunt res. sed. Nullu pratu sit quo no
pertranseat luxuria. verbi. et quia pecuia
instruit magis secundu fragilitate talibus
vitijs. no sub. in auaricia. per quia il
liate aquit. pecuia. vos autem ita non di
dicistis xpm. si. cum. no. quod docet ea
tradit. si tu illu audistis. et intellexistis
et si in illo docti estis. sicut non solu specu
latiue sed etiam pactiue. sicut est veritas
in ihu. qui cepit facere et docere. actus po
Ideo subdit. deponite vos secundu
conuersacoz. i. relinquite vicia in quibus
eratis in tempe gentilitatis vetu
hominz. i. adam. qui dicit deponi. qui re
ciprocat inclinacoi. carnis corrupte ab ada
contracte. qui corrupti sunt desideria
carnis. i. luxuriae. delectet sunt terrene. corrupt
ti cum vitijs sui mentis. et ceca sunt
sui carnis. dediti cui tarnalibz vitijs
citius mortui. citeri renouamini ante
homo subrectu pcto. secm animam et corpus
de vetus ho

Crescamus i duo
bus. q. t bono
ope. et forma
boni operis. que
duo. sunt veri
tas et caritas.
Vitas aut quia
de oe bonu
opus. facias
ih vitaliter.
ame opus bo
vel vitaliter doce
re. vite. et mysti
re.

vñ hisi in pñia spūs renouet · nūqm corp eius ēqualit.

p hoc audit · qd debeam nouum hoiem induere

vñ

sm sīd · q̄ ē ēt renouatiōis
vel spūs · nūtē zeta q̄ ē alia a spū anali

per gram spūs mei nr̄e in spūq̄ est mēb vīe et mdute nouū hoiē · tēstū per ipīus imitatōz qui sm deum creatꝰ est sm ymāgē naz in iustitia et sctāte veritat̄ / qz no sūt in eo implicatiōes aliqua / nec ypocrisis / pe 2 iii qñ petiꝰ no fecat nec inbecillis est in ore eius dolus / sēt̄ quod / hic qui aplus mfert de morbo rēp̄ pmi / ad qđ se ēs bene homo per bitatē in ore / per zelum bōm in corde / per largitatē in manu / et benignitatez in affectu / primo ponit d · ppr̄ quod deprohibetes medacia p qđ p̄mit de standā loqm vitatez per q̄ cū eo nēte vinit qui sm̄ membra sūt̄ quod dē mūb nos mutuo mēdacia rē / Cōm ponit 2m d · p̄sumit ira p̄ lium qne no est tam naz / sed cōt eius vitiū / sed qui in hoc defacili nec sibi ipīus credit / ppr̄ quod legit de platone q̄ sm̄ sūt pcedēs tra didit alteri ad primū cui / ne ipe nec suam ipīus mala cōcedat / no 2 et nolite pcedere nec suaz ipīus cōcedo do sol no occidat / q d / si ira nec suaz ipīus aliquali cōcedat / ty cito cū cat / Terciū aute ponit d · qui sua lē 2 aute commissiōm de getili erode iam no fnēm̄ vanitatis tpe ma gl aute laboēt diligēt et strenue ut ēcat no solū ad suffra sua / sed eād ad rele nadas proximi indige tiā / Dnūs sermo hic qui ponit qtuū d · Homo bonus de bono thesauro cordis sui profert bona / et malus homo de malo thesauro cordis sui profert mala / ex habundantia n cordis os loqr̄ / et ideo sermo malus no procedit de ore benigno sed si qnūs ex sūo vocat deore viri bonus / sēt ad edificatōz fidei · fidelium ut det gratiā audientib · ut sit eis gratius / et qz deo homo magis vitare offensas dei qui offensas hoīm / ideo subdit et nolite contristare spūm sctm dei in quo signati estis in die redēptionis

notando in quo sūti estis per sacrm in quo baptismi character imprimit in die redēptionis licet in redēptionis hōnāc qñ ale sit dies pcipue / quia tūc in baptismo effectꝰ hūmi passionis aplicat̄ plenarie cum bap tizato spāliter / no dr tunc dies redēp tionis et qz bapt̄ tunc de nouo ipīus / et p quos tonus malignitatis ablatio / no sb 2 omnis amaritudo spūs ad rancorē et odiū nec spūs ad vindictē apetitū et indignatio spūs ad duricia facies et clamor spūs ad qrelam omnis malicia pmum et illa suprema quā cauit deum tollat a nob in p renatis cū omni ma licia ut sit omne vinū qđ cludat / et p apostolū concludit omne bonum effecte aut impīe bonum / bona communicando in fratres mutua indigētia relenando et p malis ipatiendo donates impīe offensas remittendo sicut et deus in x̄o / p̄ quem donauit vob remissiōz peccatoz eq

Estote ergo imitatores dei sicut filii karissimi / et ambulate in dilectiōe sicut et xps dilexit nos / et tradidit semet ipm̄ pro nob oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis / finit cui illa oblatio deo acceptissima fuit / et p̄cessit eo magna caritate / magna fuerūt eo · et mirada · memorabilis qz dilectio dei ut vnicus filius dei semetipm̄ p nobis daret morti · dns p seruus · creator p creatura huius supremissime dilectionis affectū / et filius dei nos dilexit / apte appellat · odorem suauitatis · qz in hoc tūtū deus pr delectatus est / et qz multa aro mata in ofertu eius efferbuerunt

Romi.

204.

ergo tales quales dez esse cob i scrute mor honestate et cōi sacdis vtutes appete. vicia ca uete.

Nouū in vrbe carnalibus solū docuit cruē se dnm. et ut a pn̄o ut haberēt possent hbere vtl. gentis carnalib. cogitauit ivenire rōnes. ex qbg ausi erant astruere q formicationes ēbrietas. que sacdā. et hoc nō se. in ambg vbis. qz sme rōe sunt talia vba que dicūt. q hmōi nō sūt pcā. nec excludunt a regno dei. Inania etā vba et seductoria sūt illoz qui dicūt xpm credidit et baptm fu. sal. c. hoc etā opa carnalia agat. qd' ois est medacissim. Qz dnt talia vba sunt seductoria. et ipi q ea dicunt sunt seductores. at hoc aplo. qz nisi pcā carnalia ecent pcā. nō punirent a deo. qz cū deo sit unsq

Deprut aplus. ut ista q dicta sunt no salu nō fiant. si nec naturaliter qz si fuerint. i fcō. nocebūt vbo di vō reputa nōata fuerunt. excepto q qm dnr et edificatōe et cautela. facilius animo ad ea mouebant corrupti et bo. mo. rol. mala. Ecce formicatio hic q̄nt mdnat ad mūdand crām mundia 2o cōa hoc remo net cēdez. ubi remo tas seductas. ca primi dicit formicatio aut que est concubit soluti cū soluta et oīs mundia ut per hoc inclinat cor ad vicia luxurie ptencia aut anaria i immoderata gaudia pcandi unde dr anarij qi amodus cēs net nomet in gob. sic a tribo sitis elongati. qz no possit in alio notare sicut deo sctis. i sanguis qd dicit sancti. i sanguine vncti. qz sanguine redepti aut tpitudo in dissoluto gestu aut stultiloqm in tpi affatu aut scurilitas i vanilanta que ad rem no ptinet. i ad inl valz sed magis nos. cū dicā vim vocis nim ad aliqua vtilitatem honestatis nō nos. magis valet ad vtilitatem spūs unde et in to ethimologia cōa hoc pō a phō quedā vtus. que dicā tutpelia. qua aliqus scat comitē dcta nl secta ad solacium honestū. Sed magis quoz actio deo et debenciis accepta. Cōsequēt p doctoz subdit tang d hoc sa tote intelligētes. q et pz lra. hoc q cepto aut anarij quod est ydoloz seruitij nō ppe. sed similitudinē. q. dcta sū sat demn sm ipm cteri. ipponendo. Ne mo hic q̄nt monet. cauere in hoc mut aliqui. qz pudencia dei nō se extendit ad actus hūanos. p. d. Job xxxvo. cōa cardines celi pambulat nec mīa q sideat. et p q nos nō pmit secta homi. nec remāat. q̄nc cauēs remo net d. Ne mo vos seducat mūanibg vbis. dicit cūs. qz pudencia dei nō extendit se ad actus hūanos. est multu mane. qz sequēt ipm multa ignorāt. q̄nc nos sciūt. quod est incommodes. sicut ex tpnt plus primo de anima cōi cū pdocelem. ppr hoc cui. i qz aliqui ter debant dim secta homi. nō pmit net remanere. Ne mo vos seducat. ecent pcā. Cōi qd' dr aplus. Nemo vos seducat. qz sme rōe sunt talia vba que dicūt. q hmōi nō sūt pcā. nec excludunt a regno dei. Inania etā vba et seductoria sūt illoz qui dicūt xpm credidit et baptm fu. sal. c. hoc etā opa carnalia agat. qd' ois est medacissim. Qz dnt talia vba sunt seductoria. et ipi q ea dicunt sunt seductores. at hoc aplo. qz nisi pcā carnalia ecent pcā. nō punirent a deo. qz cū deo sit unsq

qualcia dr ydoloz spūs. qz sic ille seruit dmo qui omipotentē dei cultu et religiōi q̄lib sal. et singulare nomē ut solus deus vocet. sicut ex sic est deo aufert. et declinat impedit. Sic ille seruit dmo. q bona disponenti q̄ā q omnib hominib ginter data sunt. in hoc sibi vsus male vsurpat. Vl. aliq pte auaria ydolatre q̄ratur. qz dr hō metalli aur et argenti. de q bus ei vndā in filios diffidentie. i sup illos qui diffidebant de omi rerum tone. vt dan est. ettles videt fuisse illi qui primit in filium. Nolite ex igo fieri participes eoz. nim in vlpa nis socij in pena. erant cū aliqui te bre. i involuti tenebris ignorātie tpe gentilitatis. et dr tenebre in abstrcto ad significandū magnitudinē erroris. sicut de homine multu largo dicī. q est ipa largitas. q. d. aplus nō est mirū. si tne erant involuti cecitatibus. ante. i post comissionē viam ad fidem. esse liū in domo per clamitate qui et no tricessio concludit. ne filij luas ambu late protendendo de vtilitate in vtentem sancta eccl luas. i eccl opus est in omni humilitate quo ad sepm et mistra quo ad prom et pilate quo ad dem fidelitate. ei sermedo. i deo sub pbantes i discernendes quid sit beneplacitū do sem cui fideles diligunt. ingemunt im plē beneplacitū domini. et nolite conformari. i peccatis cū pctoribg. sed magis eos arguite. que cui in occulto sime ab ipis. tempe est cōa dicā ipr tp pditates contra vicia tpia nō op imut sed ēuloqmē. i per ēuloctiōz q ante fideles qui sunt huiusmodi nō ut dem est debeat talia arguere. o. d homa ante que arguat tanq̄ re pba a sme vē doctrine manifestā esse talia. omne enim qd manifestat lume est. participatime. mepin pō in luce. et ad hoc arguit vicia. ut pctores eoz tpitudinez a gno secteb. resiliat ab eis. et fiant liū in domo ipr. et sp̄ns sancti. preme. surge qui dormis in pctis. mando et co mgre a mortuis ab infidelibg te separando qui dr mortui est vni. Dimittite mortuos sepelire mor tuos suos. exillumabit te crist. per fidem in tate formatam tendere. hic q̄nt mdnat aplus

denarios dnt. i ibi sunt dala sue ymagine regis. vl pcepti. a tu. i arg tu. p deo i veniūt. seruis sm dim eratz

nō infligat pena pme culpe. Nec aut talia puniuntur a deo. qz pcā sunt. et hic est qd dr. pter qd hoc cui. i qd formicatio mundi. anaria. vent vba dei. vndota. i fe. dic. q prevent. i dilue. gra dei. Sic i sodomis illi. n. q. i dilue previt. qz gra pcepti dei plu res vlores accepunt. et tagnes cōmedūt. leuiori quadā pena previt. qui sodomite. q. igne

utaz no sunt duo sed una Ve
no cum vone ytem eterne sna
vnigen odio habuit/nia et sancta
matcalis eam/no facit q̄ eam
odio/sed q̄ amore ut sit subdita
spm sicut debet esse ut timore sit
2ª jungat ad spm immortalis/et
mulier vr det diligat virum
tamen mia eterne secundū q̄nte
sicut etp̄ etiaz s̄ dicunt q̄nia
lucebra sunt corpis eius s̄ mi
seri nos omes fideles de carne
eius nia aliqui fidelium sunt
infirmi ob infideles/et isti dicunt de carne
eius/q̄ne ante iram sunt pas
sibilis et infirma/et de ossibus
eius q̄m ad fragilitatē/q̄m ō eo
fortius mitollea aut aduc fortius
per ossa eius in quibus qsistat robur
corpis/vtilis fortitudis designat
hoc vba dicit ad vidēs
quat vroē sua
de costa sua fo
rmata. gen. 2.
et ppter hoc homo relinquet patrem
et matrem/sua s̄ q̄m ad cohabitationem
istud sunt dicit q̄m ep̄o de adam et
eua q̄ ut applicat ad ūm et eccl̄am
misticē/cuius sacrum/i sacra sig
hoc magnum
dicit ego aut
dicta
in christo et eccl̄a/licet n̄ filius dei
primo no relinquat/q̄ semp est in
sinu patris/ut dicta ep̄o primo cō/ti
tuda apparend dicti primi re
linquisse/nichil/apparuit in mō
visibilis in forma serui/ad commu
nicand sibi eccl̄am per misteriū incar
nationis et passionis sue sicut sponsa
et q̄ hoc reuti ad spiritū dicit
et pz hoc vxor ty timeat virū timo
re casto dicit hoc magnum etc.

VJ.

Filij obedite parentibus/hic
quid docet patres et filios
qualit̄ se debeat habere ad
invicem/et primo instruit filios d
Filij obedite parentibus vris in dño
in christo et honestū/hoc ut iustum
est/q̄ filij habere esse/iuxta dictū/et de
mandatis apostoli/hoc enim p̄ bat p

septuaginta thadi ep̄o honoā primum
et mandatū non dicunt in veteri
tate prohibenda/sed data in necessarijs
instituendis ecclesie dicit/q̄ est mandatum
primum no simpliciter/quia mandata
ad decem ordinata dicunt patere/sed
in illis no addit q̄dmodo promis
sionem remanentis sicut in isto/ideo
in promissione que sequit ut bene tibi sit et
sibi sit/q̄ caue ut sint prebi/d
et vos patres nolite ad iracundia
provocare filios vros cos nimis a
spe castigando/ne frangant despan
do/sicut baculus tortuosos qui nimis
aspe et impetuose flecti ad dirigendi fran
sed educate illos docendo mitte in disci
plina et correctione dni i monitis et
timore dei/q̄m obedite hic qui
mistrant seniob et duob/et primo s
nob d Bern obedite dominis car
nalibus/quibus ad amaz omes ho
mines sunt liberi/sed q̄m ad corpa
aliqui sunt liberi/et aliqui seruiē
sib conditionis tu timore i reuen
tia/quod eccl̄a competit filijs et
timore quod est primi honoris
/q̄ sub sunt flagellis domino
in simplicitate cordis sui i absq̄
fictione et dolo sicut christo/subiun
cum introducta est per pactū/et sic
est pena pacti deus ante est actor ma
li pene/et pt corrigē pctā sicut
placet sibi/per pena seruitutis nul
alia disciplina/licet immittat dam
malū pene/no ppr̄ q̄ placeat cul
pe/sed ppr̄ augmentū meriti/per q̄
tutū humilitatis et pacis/aliqui dicit
q̄ coartate aliquis accipit sibi s
mittit voluntarie/sicut stulti pau
lus volens q̄dm in seruitutem
se tradidit/vandalor alb̄ iō dicunt
p filio tyddam viduc et omnib̄ ipse
uo d̄ no solum seruis hominū/sed eccl̄a
deo/nichil homo patiens sustinet
seruitutem sibi inflictā q̄ ordinatam

dnam / uel assumpta uoluntate ppr dñi
non ad oculu seruientes ⁊ in pnia do
minor tuor / sed cordi in absentia ⁊ in bo
nibz platientes tuis / sed ut finē ꝓfec
tus / rō cui dicit seruientes / qui unusquisq
in quacūq sorte bonum sumentarium hoc re
cipiet in mercede a domino suo cui
tate sunt seruiturus / sicut dicit deo subdi
mur seruimus sine libertate / nā conditio
seruitutis nr uite huic nullu affert
impedimentu / unde dicit ambo / in dño
seruitus bona et bona libertas equa
lance laude appenditur / Deo uestrū dnoꝝ
et nr nos dñs eadem facere illis q̄ sibi
utentes cum omni seruitute rationabili et
modestia / deo subdi, remittentes minas
/ q̄ dicit non solum remittentes uerba
que portant et fragilitate uel ignauia
cordis sed cordis carnalitatis / et uerba aspe
ritatis / subdi seruientes q̄ et illorum et
uestrū dominus in celis est / precedens eis
liter dominus et seruis et prelatis ac
cepto non est quod dominus inter eos pn
uicet dominus / sicut seruus et cordis ḡtia
cetera pribus / quia quisq statq alterius
tanto casus ḡuior / ppr̄ quod dicit sapiens
ut potentes potenter tormenta patiant
/ Decretū postea diligentius instituit ephe
sios in gratia et postea personas dimisit
statim et spalatū / retulit ad mysteria
cuius cor in quali / et dicit in d p / q̄
primo induat eos ad singulorum armatura
uirtutis qualitatis describit hec arma
spalatū / Statuta gesta prima dicit Decre
tos suos confortatum in domino / q
dicit quo radicati estis in fide sicut
docet considerate de quo / nam assistit fi
delibus suis in temptationibus et
pressuris / Veritatis quia non det homo
sit confidens de assistentia dei / qui ob
mittat facere quod petit / quia hoc est
temptare deum / nō et induite uos
armatura dei / ut ualeatis / que sunt

armatura militum tecta ut possitis
stare absque telis / mortalis pectus
aduersus insidias diabolicas / quia sic
dicit leo papa / omnis discutit conse
tudines / mentulat curas / sentias
affectus reclusi queritur causas no
scendi / ut quisq uident studiosius
occupari / quia non est nobis colluc
tatio aduersus carnem et sanguinem
/ aduersus homines qui sunt caro
et sanguis / et quos uisibiles / sed
aduersus principes et potestates / qui
angelorum ordines non solum sunt
per gratiam / sed quod per naturam / et
sic de singulis ordinibus recedente
aliqui in quibus nichil remasse
runt integra ut dicit dyonisius in
quos obedunt sup̄ionibus ma
gis possunt nocere hominibus / et per
principes et potestates / intelliguntur cete
ri ordines demonum / ad uersus
mundi rectores / nomine mundi non in
telligit hic mundanitas creature /
que non regit a demonibus / sed
a deo et angelis sanctis mundanis
sibi / sed intelligit immundicias ho
minum malorum / sicut dicit in primo
mundi cum non cognouit hic per
demones regit / impugnat / quos ad
ad peccata monet ppr̄ quod subdi
ad declinatum hinc intellectu tene
brarum hanc / dicit enim mali homines
tenebre / quia sunt involuti tenebris
ignorantie et culpe / cum spiritalibus
nequitiis / cum spiritibus nequitie sunt
malignos / hoc cordis dicit ad ordi
nandum / ut per rectores malos mundi
hic demones intelligunt in celestibus / in hoc aere caliginoso / qui
frequent in septima celum nomina
in quo demones putant usque ad
nubium / ppr̄ quod angelos celi nomi
nant ut ioan ca. v dicit quia angelos celi
cum decent semen / quod cordis seruis

f. seruientes
obsequitate
dei ut ad-
-bo vota
te seruiu
tibus sicut
-co. et no
mnibz

sit. et
sit.

n²

d

t

d

t

rasura

nota

i. demones
q̄ sint hostes
inuisibiles
et dicuntur principes
et prelates. q̄

vel dr̃ m̃ celestibus· qz̃ ista pugna
celestibꝫ possidens est hinc et cõ hos go pugnãt ẽ nob pcul̃ qz̃ cũ hoc· qz̃
quicquid habeb mali cõ nob machinant· ab illis· cui sententie· et si expandim
illas qui sunt principes malicie· et
cor nob seruit· tue facile potest
precepte· qui sunt spũs ff· Eiq̃o demones sunt spũs et nequissimi· hec est nob pugnac

ad dꝫg illos
ꝑalibus
dñis sz
vtutibꝫ· eo
nist q̃ legim
facab hmãi
esse cũ ad
orando· cum
cando· vigila
do· cet̃is qz̃
bonis dꝫbꝫ
insistendo
vt scriptũ ẽ
merit ab
angelo stẽ
cordia sta
t nob scriptũ
dicit· a dñ
bndicti mea
mur.

dꝫg

pria ꝓpter ea arripite armatura di
vtutum vt pdam̃ est ut possitis resiste
re in sultibꝫ demonũ in die mala i
m̃ puti vita q̃ inuenire et cepta et
cũ pugna et m̃ omnibꝫ ꝑfectis et
adeptis ꝑfecti state ita q̃ no fian
gami adueꝛsis nec elenamur in
ꝑspꝛis Itaq̃ ergo hic omẽ aptius
describit arma vtutum magis in spa
li Itaq̃ state ergo succincti lumbos
vros cingulo veritatis Unde ipse
omelia ꝓpter lumbos cum pcin
ctum/ timoꝛatus lumbis per to
tum/ cetera coartando in vitalte et no
simulatorie tm sicut faciũt ꝑpor
te et induti loꝛica iustitie sicut
in loꝛica opit corpis induit sic
iustitia reddit debitũ vnicuiq̃
et calciate pedes i aptionem in
paratione euãgij pacis ut sic ꝑpa
ti ad predicandũ eiusdem arripite qđ inue
niat pacem in eterna ad sligẽ huius
chartis in cui dr̃ missos ad pdicandũ
calciatis sandaliis quibꝫ imini
mut pedes ne immediate tangat
terra/ et nudi remanet in superio
ribus/ qz affectiones pdicatoꝝ no
debent ad terrena affici/ sed ad ce
lestia/ sicut dr̃ in glosa sup loca ista
in omnibꝫ temptationũ insultibꝫ
inuictos scuti fidei que est ista
spandẽ ꝛez in quo possitis oia
tela" ignea inimici extinguere i repellere Sima in
fides de bonis celestibꝫ que spant
repellit ictus demonũ et galea
salutis assume scilicet spem quia sic
galea supiorem tangit ꝑfecto ad
ꝓplemẽtũ alioꝝ armoꝝ sit cer
tus est ꝑfecto et forma aliorum
vtutum Et gladiũ spus i dicit a
postolo quod est verbum dei/ qđ ta
men non in nob est qui loquim
ur sed spus pris vr̃ qui locutus est in vo
bis gladius/ quia penetrat in cor
dium a medullis et qui bñ armatus
supiora sit spes· si qz gladiũ de pugne bellorum.
spũs· i· spe salutis facti sum9.

dependet qz dei gratia per amicos
que est simplex petitio a deo et obse
cratio que est cũ oppressione rei sa
ctę per qua petito fit acceptabilis
vt cum dr̃ per passionem tuam libera
nos dne/ et tangit orantes omnes
ad hoc ordinata in spũ i in nichil
et in ipo vocet et in ipo vigilantes
i ferret orando et no remisse cum
omni instantia i perseuerantie pro
omnibꝫ sctis ut habeat arma pdicti
talis et pro me ꝑsalute ut detur
mihi sermo in aptione aperiendi
i constantia ꝑsistendi euangelij dei
pro quo legatione fungor in catena
huius detentus vinculis ita ut in ipo
audeã ꝛez i ut tribulationes quas
sustineo in nullo me terreant a p
fectione refrendo Et hec tanta
hic est ultima ps huius eple/ et est q
finalis precedentiũ/ per hoc ap
plius cam misit per dilectũ discipu
lum ut plenius posset scire status
apud ephesios/ et eos in domino ꝓfectos
et hoc est quod dicit ꝓplius vt at ꝛez
ꝓ tria usq ibi et fidelibus mistice in
domino i in his que sunt ad dom̃
et consolet corda vra/ nos in bono
confirmando per sacra ornamenta/ pax
fratribus i in dil̃is credentibꝫ sit et
caritas cũ fide aliter fides esset in
formis a deo pris nr̃i qui est da
tor omnium bonorum et domino
ihu xpo per que ad nos ꝓueniũt
dei bona ofa in omnibꝫ gratia
credentibꝫ in incorrupcione amen
i sit manifestat in quo qui non decidat
ab ea/ sed perueniat ad gloriam/ que
est gloria consummata amen

Explicit epla ad ephesios

Incipit epla ad philipen

Paulus et thimotheus
serui ihu. Fit mat
epla ad philipen/et
dnr̄i n̄ri tres partes
/sz prefacon/et pse
cutionem/gras ago
/et confirmacon/ppe
sincm/in salutate/ea pn
pmo ponit pone salu
tantes/ann dicit paulus
et thimotheus hmoi adingu
stum ad salutacon/qma
mi ssus erat ihs ad eos
ut hic etiam ea° recepti ut ea
venirent ad eos venerat ac magis ea
ritatine reap/et 2° ponit pone sa
lutate/in qr cumbo sancte/ per
bapte n̄m sanctificat/ut in christo ihu
n̄m/qua
n ceas ut non
reddet
nend/apli baptisabant n̄m nonne
n̄m qno tanie intelligi trta trinitas
/qma crisp greca vncio latine dicit
et sit intelligi filius vncio/pr̄ vn
ctus/et spūs sanctus vncio/qui sit
philipp/ nome est cimitat n̄m mate
dom/quam edificauit philipus rex
pr̄ alligandr magni/et sic de suo
nomie denominauit eam/cum epis
p epos n̄m/ pli/ intellm sacerdotes/ut
et hic glo/qma plures epi no p sint
vni cimitati/ut ea dicit/ep per epos
intelligut sacerdotes cum pontifice
cimitat/epus cum dna ab epi/quod
est sup̄/et scopos intentor ei sup
intendes/sz tm epus pilo pricst
hoc autē ppcat tam epis/cum p some
cmat/ista autē ppr spalem emulen
tiam sup ppm cant spaliter qo
pmedi in salutacon apli/ideo qo pssit
illos spalit post salutacon/ann
tia/2° ponit bona optata tm
dicit trta vob/n̄m pnte et pax n̄m
gra celesti/que epietas totalit ho
mib apetitu a deo pr̄e qui est dator
omn bonor n̄m dnō ihu xpō
per quem tam̄ per mediatorem mun nobis pnenit deo
bona ret̄ ostas acto p̄missa
salutacon hic gr̄ pam̄ pfectus pfectus
epla/n̄m qua philipen primo
reddit benivoli 2° docilem
ea° 2° o attenti ea° 3° quid ac
fat deplus dn̄r̄/primo p bonis
eor̄m gr̄is deo agendo/2°
tam̄ amice spalibus qui n̄m
sunt appendo/3° care ea pn
dt gras ago et devote colo n̄m deo meo quem
quid memoria ure semp/ ea
q̄cumq̄ occurrit michi de quo
bis memoria cū gaudio/ gaudio de bono viro deprecator
fe sup̄/ de eo/q̄ michi gr̄is fide et ope n̄m cū n° cristi credey
et opantes sicut et ego a prima
die/sz pr̄ comissionis vsq̄ nunc
pficientes in bono/nam in fide
p̄fitentur/nec falsos doctos vere
putat ut dicat eos n̄r̄ plogo/ut
quod deplus de bona tamen
tanie considebat/ideo dicit con
fidens in vob ut pficiet/qma
sicut michi coacto opis mentorij
est a deo/ita et hinnaco et co
innaco vsq̄ in diem ihu xpi/in quo ve
niet ad indicium/vita remunera
tum bona/sicut est michi ut in
fine 2ae tam in bono principio
usus est sentire bonū finē/et ma
xime eos dilectiones/qma dilec
tio facit quis bonū de dilecto opinari
ideo eo q̄ hean̄ cantatis/et in def
fensione et confi philipen n̄r̄i co
tos istant̄ et unit pro unitate ew
angelij/ut in fine huius tali pabit
sotios gaudii q d/quod hoc usus
est in sentire/q̄ erat socij ogola
tionis mee in pnā/sicut estis
socij in tribulatione/testis n̄r̄ deus
deus quem confinaco est sine dilecto er-
ga eos/ideo et hoc oro/ut caritas
vr̄a ret̄/qma crescat pr̄ semp/ via

seruus ihu xpi. scdm remedium ale
lutie m̄ no rep
punctu

remotum

i cunctis oro
mib meis
p oib vob
pluf 7 sub
dup.

horum qa
qui cepit i
vob op bo.
pficet.

xp̃i

m omn̄ sua rō nam crescente ta
tate decrit notitia q̃ue ḡ pe
dit ad salutem ut plures ap̃p dco
bus ad sequendo ut sitis sine
p̃mi et mundi m̄ p̃bis et sine
offensa proximis m̄ deum resi
pisceti et vobis ut m̄ die mdm
appareat pleni bonis op̃ibus
a deo remunerando m̄ glam et
laudem dei quia m̄ remunera
cione celesti ḡ laus ingrib̃ p̃b
horum bñ qui habitant in domo
tua domine in s̄ecl̄a Bene at
hic q̃ue plus vidit philipey
benignos annabilib̃ eis suffitas
statum s̄nm et dñm n̄m d̄ p̃
principalem et madentales que
intrauit ibi q̃ndā q̃ndo ca p̃
mum dt Bene autē volo vob
frēs tamē̄ annos meos spa
les q̃ dū ea me sunt s̄ecula
tones et vincla q̃ue rome su
stineo magis venerunt ad p̃fec
tum n̄m nam ḡ hoc fuit magis
publicatu contra nitendu me
p̃sequentes qm per maturandū
mea credebant gotingue eum
gelm nam m̄ carcere p̃dicabat
et matula faciebat q̃ quib
plures de mutuatis et custodib
tenebant et hoc omnia ad di
uisab ptes orbis deferebant eo
q̃ roma toti mundo dominabat
et sic de omnib partib ng
veniebat aliqui et veniebant
deo sub uta ut vincla mea
manifesta fuerint in christo ma
nifestata fiat q̃ vincla q̃ sustinui
sustinebā p̃ christū in omni
ptorio alij q̃ in ptorio cant
dicens meos et aliqui ma
iores et aliqui de eis p̃sidē
bat imperator et in omnibus
istis differencijs fuit plus in
ptorio adductus et ita constanter
se gessit q̃ plures christi discipulos

Ptorio de

fructu in
structe p
ihm xpm

armauit et animat ad p̃dicandū pub
lice christū q̃m p̃us hoc facere no au
debant io ut plures ad fidē xp̃i et
p̃ verbū q̃ndā q̃ndo fit ex
p̃b madental q̃ p̃dicare immedite
aliquos audatia p̃dicandi s̄upp̃sse
ex vinculis s̄nis ideo madentalib̄ pot
distimos p̃dicarent nam aliqm fa
ciebant hoc ex intentione bona alij vo
mala et dum m̄ d̄ p̃ vinculis p̃mo pot
hanc dñi citatē s̄ic ea hoc s̄nā contin
tem q̃ndā cū ea p̃mo dt q̃ndā
quidem et p̃ invidia et lite cum
mundia et contentione moti contra me
eo q̃ p̃dicatio mea et p̃tio apparuit
magis venusa et ex hoc facta est ma
gis famosa q̃m ipse p̃ q̃ p̃ quod me
mortificato fortius p̃dicarunt ut sa
pientiores et famosiores appareant q̃ndo
ante p̃ bona voluntate no
intenderes ex mea p̃dicatione ex
spam glam sed honorem dei et salu
tem p̃prim et veritate q̃ndā no ad
p̃mum q̃ndā sed ead ad me spa
liter scientes ante q̃m in defensione
evangelij et pro defensione evangelij po
ita sum in carcere et ideo p̃dicando
supplet vice mea q̃m no possum
ad hoc faciendū discipulos et relevant
fama mea q̃na aliqui nitebant
depime ut deum ex q̃ndā autem
ex contentione xp̃i Iste modo male
annunciandi de christo differt a primo
ita illi q̃rebant de p̃me fama
pauli et sua cleuare iste vero
q̃rebant penā sui corporis augmen
tare io existimates p̃ssuram se
sustinere vinculis suis dicentes se
esse pauli discipulos falso ty ut
per hoc pauli pena augmentur
sic torquebat dicebat se discipulū sed
tyburtij ut a nitore gravius pu
niret p̃ quod isti no videnē filios
christianos nisi p̃latorē et hinc ḡ no
nat q̃ dñs ihs annuat no sine

105

sed simulatone et sic pz q̄ aplus pot
hūsor nios amittautiū ꝺm quoꝝ
ꝑmg et qtq̄ sunt mali, q̄m est q̄ in
tentione dimittautiū no ty q̄re de
mittata tertiq̄ et ho sunt boni vtiq̄
nio Quid cū hic q̄nt ap̄s declarat
sua tentatio et primo q̄ntū ad deas p
dictones ho q̄ ad philipcy i tocator
cta ꝑm ap̄s tantis aplis co q̄ omes
mag dimittandi opus ipe acceptat
ēpus aliqui sunt ad tribuame sm
q̄d contempsit ꝑ honorem dñi et hoc
est q̄d dt quid vētus ōmodo q̄ d de
diminutone fame mee et aggrama
tone corpalis pene no timo dū ty
nom̄ crīsti pdicet sed & istis gau
deo in ꝑnti et magis gaudebo in futo
et subdit cum d Deo cui quia hoc
in ꝓnemet ad salute i augmentū multi
ꝑ vram et cōm sub mīstratiōm spūs
dñi crīsti quia ipe xpūs debet multi vi
res et constantia sustinedi per ora
nes vrab ad dñm p me susab et si
dendas sm ꝺspectationē et spē meā
blandimis obtnedē cui signum subdt d.
q̄ in nullo confundar et ipse
cutione ad nersamen sed in omni fi
ducia i sua constantia sicut semp
sm de tpe ꝓtto a tpe commissionis
mee et nūc sed ꝑnti et sīno magnifica
bit crīsto i honorabi in corpe meo sive p
q̄m si vita pducabo vel cmbs mo vita
q̄ficie si morar hoc erit p cmbs fide et sue
sit morar in cmbs gloriosa cfessio per
ne vñ aute vīne crīsto est me vīnt mor
q̄nq̄ p sua gr̄az et mor pro lucrū rem
sunt sm ei pfecte cumulū p glaz et q̄ ab aduersarijs vob p̄scriptū q̄
utiq̄ bonū est na vīne sic est aug quę ꝑ ipsis pdicta
mentare mītu ideo dicit q̄ si vīnem gr̄e hec vīne vob aute salutē ꝑ eterne
carne ꝑ morti et passibili hoc mihi et hoc a deo q̄m dat gr̄az et glaz
fructū opis est i augmentū mentis et q̄ nobis donatū est p xp̄m i pro ho
statim mori est absq̄ dilatione te nore crīsti nō solū ut in eū credat
sequi p̄mū ho subdt et q̄nd elligā ut ei fideles sed etiā p illo pa
ignoro Tocator hic q̄nt ot tanta tiam constanter sicut fortes quos p
tem sua ad philipcy et primo hoc nemit ꝙ spāli dono dei idem etiāme
ot ho eos ad martis tollerandū diuat hentes contra aduersarios fidei q̄a
tūm d̄ne ꝑmd aute ot p hoc q̄d le et indistus in me q̄d fui apud
pclegit bonū philipcensib⁹ acceleratōe vos flagellatus pro tuitatione pucle
sue glē d Tocator n c
dnabq i moneor ad appetendū duo
q̄ no p̄nt simul hēn desiderandū
dissolui per morte corp̄alem et esse
cū crīsto m̄ gla multo magis melius
videtur pro me permane q̄nt in
carne i q̄nus vīne necessar vob
i ad vtam confinacōm in fide et mo
rib⁹ per doctnā meā et eligēs hanc
partem subdit et hoc q̄ligens i bonū
vtm p̄ me p monendi sno q̄ ma
nebo ty vita ꝓfectū ad utilitatē vrā
ꝺco subd et p manebo omnib⁹ vobis
ad p̄fectū vtm ꝑ m fidē et mēb⁹ et
gaudiū fidei i fidelium ut ꝑfectulatio vra
habundet in crīsto ihū que est ꝑfectu
latio secūd in me per meū aduentū ad
ad vos q̄d philipcy sūme desideri
bant ad et aplus hoc mitebat facere
ipsis opportunitate ꝙ dnā ordina
tione aliter cū no assent se retinē
ut ꝑ m parte secūm Tantū dicit
hic q̄nt p̄ monitū de tollerancia mar
tis sed q̄d p̄ corp̄ cōmissaū secūdo
dicat tm digne eūgelio crīsti conuersa
mini in ty tantū sanū digne sed cum
gelica doctna ut sīue ut venerio et videro
ad vos si deus voluerit sīue absens
si aliud de me ordinauit audiam de vob
absens nel videā p̄s q̄nia statis
sitis in uno spū in spū sancto qui e
unici vnanimes in corde collabo antes
in ope et fidei ewgii in hijs que p
tinet ad fidem obstacula et in nullo t
rreamini ab aduersarijs vob ꝑceptibus q̄
que ꝑ ꝑceptio est illis causa p dicta
gehenne vob aute salutis ꝑ eterne
et hoc a deo q̄m dat gr̄az et glaz
q̄nia vob donatū est p p̄o i pro ho
nore crīsti nō solū ut in eū credat
ut ei fideles sed etiā p illo pa
tiam constanter sicut fortes quos p
nemit ꝙ spāli dono dei idem etiāme
hentes contra aduersarios fidei q̄a
le et indistus in me q̄d fui apud
vos flagellatus pro tuitatione pucle

Ad phm

puelle phromisse vt hoc aut dett pvi
let nec audistis de me q̄ sum mate
ratq̄ vobis/ Sequit̄ ca⁹ sdm

Si qua ergo consolacio ē q̄ sp
aplus reddit beniuolos phili
pēs/ hic q̄ reddit eos sociales
informados eos cantatine/ et plane
de morbo/ et fide/ et primo p̄mittit
quidē pfectū/ ho subdit sua mfōe
cam/ i vt idem/ Cia primo secundo/
q̄ consolatio ppe videt esse amore
tus timoris/ solatiū vō complacē
diffusio/ sotietas autē solatij q̄ uita
tē conseratio/ vē amicitie/ suppor
tatio/ q̄a sicut in corpalibo duo
simul mēbra venire portant homīes
q̄ vnus solus/ sic sno modo vnus
compatiens alteri supponit se ad
eo sno honeri/ vt dicat ho⁹ rethō
rice/ et hoc q̄tū precedit alia ca/
usa/ sc̄ dicēs autē edit in cen
cē/ ppī quod ipsius nō indigebat
et ista dicat se consequi/ si vera at
obtemperent sue monicionī/ et ex
hoc debent ad hoc moneri/ et ergo
si qua consolatio i ordinata ad xm
/ q̄d/ si me velit consolari in amore
si q̄d solatiū tuū/ si te spūs/ q̄a sotietate corpalem
tatibo/ et solatiū prebē/ et sotietā
velit de tuis tate eadē hre/ habē no poterāt/ et per mīsteria
solatiū· ut sc̄ mee complati labōibo meis mple
sup bonore te grandū per mplectēs mōmēta
cadē pietatis mee/ ut pz bo sequētibo/ Hoc idem
Si q̄ sotietas spūs· sc̄ q̄ hoc pō informato dōi/ et primo
si velit vnā per semetipm/ ho per disciplīs sūm
& sotietatem/ i spēs autē/ prima in tres/ primo monet
pz spūs si fant cos ad fidei vnitatē/ ho & pera hūm
Si q̄ vnitā litatis/ i mlz⁹ de oīmoda sotietate
mīsteriū sub ibi/ vtaq̄ ām dt/ dicit idem sapiatis/
& si aliquis impleto grandi mei ē ut dēs sa
affectu ad me pientie de fide/ sequa ui ppe est cog
nēs vob· ergo nitio de diuīs/ fides autē ē dem y
me. obiecto sub hac ratione summi veri/ sed q̄
fides sine caritate/ ē informis/ ho
subet et caūs caritate/ caritas autē fat
homines vnū voluntatis/ ho⁹ vna
nimes/ et p̄ q̄ns ad invicē q̄pati
T caritate.

i mal' admurē q̄ pacificādo.

ctiggendē/ ho⁹ ad vnū sentiētes/ Mirchil p̄ q̄tenor
hic q̄ monet philipēs de pca hūi
litate/ et primo ostat ppositū/ ho ad hoc
mdnat exemplū i hoc ānte/ cca pmi
dt Vemūik fuisse q̄ per totū orbē sancti
sancti sūpbi p̄dicatores/ inter sūp
bos semp mīgna sunt ncēs p̄ualere q̄as
que mīti assecti/ ca⁹ p̄ repīmit
mēcredes sūd/ sed in hūilitate sc̄
pera superiores sibi invicē arbitrātes
vere n hūiles semetipos mdicant
alios inferiores/ et subdit causa Non
que sua sunt/ q̄a vere hūiles ho
considerant ppās excellentias/ sed in
firmitates/ que sunt occasio hūilia
tionis ppe/ et honorificationis alie
ri hoc n sentire hic q̄ mdūcit ad
hoc exēplū ex hūilitate christi/ q̄d est
efficacissimū/ et primo ponit emīs hūi
liationē/ ho ondit emīs gloriationē
/ ibi ppter d· cca pmi dicit hoc vt sentire ex
i hūilitate christi hēte in corde/ no
solum extīus sicut ypocrite q̄m cū
forma dei esset/ i vnus in essen
cia cū deo pre ab eterno/ q̄a fōr
deitatis multo mo est multiplicabilis/ no rap
se equalem esse deo sc̄ in p̄tate ar. e
sed in deo no est q̄ūtas nobis sed
vtens/ dicit enī Io v/ q̄ne talis pri sat
hec similiū et filius fecit/ et hoc no
fuit rapina/ q̄a no usurpauit
sibi honorem alienum/ sc̄ et per hoc
elidit error dicentiū/ christū de
creatura/ sed se ipm exinanit· i magnē
hūiliauit/ cum esset tantus et talis
veritatis/ q̄a deitas no fuit passa
aliquod detrimentū/ ideo sub forma
serui i hūanā naīa in p̄ritate sup
positi/ in qua apparuit hūilis in fir
mitate hoīs/ fetus est q̄m ad nām
passibilem/ non tamen q̄m ipse incl
ad culpa/ et in fletu mpeuntis est ut
homo/ q̄a inter homines dñet vitā
caritatis/ Luce vij⁰ Venit filius hoīs
manducās et bibens et hūiliauit
semetipm ad dandū nob̄ exēplū
exēplū dedit nob̄ fetus est obediens deo

Sedm haymund· expō· q̄ cū t forma d· e· i in
equalitate p̄ne deitatis· q̄ subāt et ecclē
illi t anūbi· nō rapi· ar· e vel rapina
est· q̄s ho rem alienā p violentiā sibi
usurpat q illi nō spectet· dicit aut ihūs
rapinā nō fecit· d· se esse pār ei· q̄
dixit Ego t pr̄ unū sumus· q̄ t vitate
ihūs ē filius dei eqlis ei· t anūbi q dūmō
si spūs magis rapinā fecit d· ego sū filius di·

pre non solum vsq ad comunia et
liberа / sed ecia vsq ad mortē et no
quālcūlibz / sed vsq ad mortē crucis
gtemptibilis summa et acerbissimaz
Vpterquod hic gnē ot exaltatiōis
tē / qua meruit per dolorz ihū
hiatum d. vpterq et deus exaltauit illū
in sua resurrectōe et ascensione / glaz
in sui corpis et exaltatōz eius ad cē
los meruit per sua passiōz / no ad
glaz anime qua habuit ab instanti
conceptōis sue / et donat illi no
mē / z ep dr thomas nomine deus
licet nō sit sibi datū ab instanti
sue nativitatis et incarnatiōis
sue / qr incarnato fetū fuit in sp
posito dīno / no tn fuit maiestatis
sed pr ire nec / et missio spūs sancti
et alia diuina venit in opa / dedicata fuit
eius diuinitas / et tunc dr nomen dīni
tus sibi datū / eo mō loqr de quo
nes fieri dicī / qui innotescat / ut in
nomine ihū omne genu flectat / et
omnes exhibeant sibi reverentiam /
angeli / homines / et demones et
omnis lingua / sc corpis et spūa
lis tangitur / qr domīo ihū xp̄o ē gla
qr spūs sūdūctē una est glā patris
et filij / et tangit tres hēre karitē / sic qnē
aplus insternit philipen de omno
da scientia d. tangit tres hēre karitē in
licet eis paulus diligat omēs fideles
tn istos diligebat dilectōe spali
fuit semp obediētis mādatis et
a filijs eccl a tpe vite gressionis
ut nō imputet ma tn / sed multomag
z melius opetur in absentia mea
qua presentia in pntia / atte udetes
qd semp hetis deum patrem / qui
sine timedo est et verendo / no
tn metu et tremore timor n̄ in
corde facit tremorem in corpe vez
salute operam per opa sce vite
et quia opus meritorii depedet
a deo / no deus u est qui operat in vob
et velle z opus meritorium et p fice

pmg auct dra tg d. ebo pfūs aligsd. et qz dicit
scrip sunt dy. Sed remetipm dei. nō disponendo
dicit. tz assūdo humāy naz manen. q manis dr
qz nō est plena bonitate. tz et pōt ad plenitudē
Nā aut dīna plena ē. qz ibi ē oīs bonitas
plenitudo. xp̄us go q plen erat dīnitate. non
exinanuit se a dīnitate. qz qd erat assūpsit
pmansit. et. qd nō erat assūpsit. s. carne

sm ope p bona voluntate ssna
no pro vra / msi cognit mtpm
sequī nr̄am voluntatē dīne
Dom ot mihi faciendi bona / dns
Dīna est facite sine murmuratiōbz
contra deum et homines / sd ma
gis dulcē et denote et s̄ sēsitate
inbz nullo mō dubitatōe de di
no subsidio vob assistente ut sitis
sine querela et simplices actiue et
passiue / vta paciēt vincendo / qz
no moueat quēlam de aliis
et sit innocentes / qz alij non congra
tul de vob / nō et simplices / sine
plica dolositatis sicut filij dei p
adoptōem et ministerium sine reprē
hensione / sit / qz in vob no appareat
aliqd reprehensibile / et sc vna qa
ex dict in nice nacenis pma z prin
infidelium / quos plures gutebant
ad fidem in p̄na egia / exhibona to
lerātia fidelium ut eos lucrifaciat / no
me quos huiusmodi humana / vnde
gen rov per stellas celi intellim bon
et per p̄tinez mali / sicut ibid plenius
fuit dctum / verbum vite gnētes / doc
trinaz eternā tenentes / in corde creden
do / et in ore docendo / et in opē ad
implendo / ad glam mei nī die ihū
xp̄i / in die indicij / in quo ostēsio veret
ad meritandū / quam merita discipl
redigunt ad augmentū glē doctor
um / quod doctoribz debet / annexa
qz no impedim cursū ypedicatōis
fidei nr̄e laborami / in vacuū / qz sicut
est in vob bonus fructus / sed et si immo
lor deo per martirium sup sacrificio
et obsequio fidei vre / gdo sibi ante
obtuli vob comitendo / gaudeo et
congratulor omnibz vob / qm̄adm so
lum erit ad glam mei / sed ecia red
dabit in vob ad pfm ante z / et si
pacior tribulationes seu martiriū
congaudete mihi / qlia no solum
spūalē erit ad glam meam / sed ecia ad
augmentū glē mee / Spero aute
posse in mittere aplus philipen

qz licet nullo hō possit esse
sine pcō. pt
tn esse sine
pcō.

dzy enī hāc
epla scripsit eis
nō omēs tunc
erant qui sūt. ad xp̄m
quilibet erat ubi in
fidēs. hēbat. et
flet xp̄iani. hoz
z gō. ut inter
illos maneret lux aut fide ape
z doctrina. fugā
tes tenebras et
errz z nebulas
infelicitatis de
cordibz infide
lium. tempz lucis
ria in hac mdo.

per scripturas scripto/ hic quē primittit
eis litteras mittendi/ qui docear eos ubi
et dnī nr̄i d p̄sentium duplices mittam/
ubi necesse autē/ p̄mum ante mittā
quem eo p̄mū hic/ sint themotheus qui
sunt dilecti valde amabilis/ et ad
docendū ydoneus/ de quo dt. Spero at
te p̄z breui ut et ego bono animo sim
i dño domino consolatus vobis que
cta vos sunt ſ statu vro bono per
cibus relegationis michi vobis/ nemi
nem n̄ habeo tam unanimem i vobis
nichil sincere qui sincera affectione
p vobis sollicitus sit ut in bono q
finem et circa/ vos n̄ quemlibet
que sua sunt i nulli p̄dicando q
sunt tpalia inten/ et est ipse bole
/siast qui dicit omnes de cupiditate in
dunt ad ihc festum/ sed tis plenius
frē mancat/ no que sunt ihu x̄pi
i honorem dñm et salute ante/
/ut dam est cū p̄cto/ no sit autē ihc
motheus/ q̄ principatu ante vos cum fiducia
i p ego
tremia sed potenter cognoscat qui
sit qui sunt per famulū suum. i
p dignatus est mihi q̄ sordo
/qm̄ no que sunt vra sed ihu
sunt ego spero me mittere tamen
ydoneum mox ut videro. i. cū
oportunitate mittendi/ q̄ido ante
dñm qui et ipse spero me hoc/ q
no asserunt sine p̄mo tabo ut ue
ntum ad vos/ sed ego fiducialiter debat/
supposita dei voluntate/ Necessarium
hic ego p̄mut secundo mittere/ tui dum
Necessarium ante p̄ via salute et ecclia
fiducia firmi religione gaudiat/
et vos patrem ni p̄dicatione et ami
citiam mea tpe adiutat/ p̄m
ante apli i doctores et ministe
rium nece necessitat/ quia in infirmat
necessaria in carne mittere ad vos
corroborandos et michi misereri
dos qui quid vos omnes de fide
liat ſ vide et gaudiari cupientes
cat de via eterna p̄dica/ q̄ an
gelicat illi et sint in virtute no
confirmatis

Nam et infirmat/ usq ad mortē
mort/ sed deus misertus est eius/ non so
lum autē et eius/ sed et tristitiam
tristitia de eius morte sup tristitia de
infirmitate sustinuerim. Ergo amisi illum
ſ ante themotheum ut videam eum qui
dicit/ qd/ pius gaudebit de vi
ſ et capite illius iterum/ gaudeat et ho
norificet qui ex opus expi i ut faceret
opus quod ipse fecit et dormit ne/ſ
veniat ministrare et no ministrari ch̄s pro
vsq ad mortem accessit/ se mortis pericu
lo exponendo/ et ad hoc voluntarie/ ido
tradens animam suam i mortē sua ut
impleret id quod in vobis deest/ qd/ mm=
nera defuit pro sustentatione mea
/sed de vobis no fuit qui deseret mi et
ministret/ et ipse hoc supplerent ex/ cap 3.

De cetero fres mei hec est materia
pro primatus/ in qua philipen
sibus dicit plus cautos contra
actus eorum pseudo apostolorum/ et dum
in d p̄ma primo dicta hec philipen orta
sic eos consolatur/ ita nos/ spiritualia n̄ d
qua primo p̄mittit breuem/ p̄fationem/ ho
ſ sequi/ sua mitendam/ ubi videte/ scia p̄m
dicat. De cetero fres mei/ gaudia in religione
gaudete/ de vra commissione ad dñm/ ad
vos scribe/ que ſ sopsi alios ecclias &
cessatione legalium ad cauendum doc
trina pseudo apl̄or/ qui docent cō
cisum/ de hoc u sopsedat alios ecclias/ utz
in p̄cedentibus epistolis michi quidē no
pigreū est quia ſ sollicitat sum de vra
salute vobis autē necessarium ut cauteat
a tentationibus decipientibus eorum. Videte hic
p̄scripti mitendi/ ordinem doctrinarum
legalium/ primo ratione/ ho exemplo
i de quibus scia p̄m dt/ videte cauete i
attendite pseudo apl̄os/ quos notat
tamen/ eo tp̄ contra veros apl̄os p̄
bis dicitorys et medicinis et mordā
cibus utebant et malos operarios qz
p̄ observationem legalium quia asserebant
ad salutem necessariam/ per hoc vita
tem eternam subuerte intendebant/ videte
circumcisionem i circulationem/ quia derisorie sic
nominatur/ eo q̄ ad nichilum valeat ſ
magis nocet/ quia no est nisi violentia

absasio pellualeset sub causa hui⁹ Nos
cui⁹ sc̄i pōmi sunno circumcisio i vē circūsi
circūcisio cū carnalib⁹ fuit figā circūcisiōs
spūalis/ per quam auferunt peccā q spūal
circūcisio est baptis/ auferens pēnā et culpam
spr quod succedit circumcisioni sicut pfan
impfecto/ et auferēs cam sicut vitaß
vmbram et figūam/ deo subdr qui spū
deo seruimꝰ et non in carne tm et gla
mur in xpō ihū cū sumꝰ mcrpati
per baptiſ/ et no in carne i carnali
circumcisione fiducia habentes sc̄z q scdō
salut per eam/ sper circumcisionē spūa
lem/ quagnā et ego habeꝝ confidentiam
in carne i confidē possem in carnali
circumcisione/ si de ea esset confidendū/
eo cp circumcisus sum/ Si quis hic apō
at spōnd quo/ et primo se ppanit in qem
sco philipo indicat ad imitandū/ imi
tatores mei cōstituna ad mdno/ qua
primo exemplo sui cessatoꝝ legalium de
clat/ sco de mo loquēdi se qo cusati i no
cp iudeis/ cca primū ot apō/ aute circumcisioz
suam pro legalibus se multoz elogiis/ et
pō circumcisionē ea viliter impugnasse/
cp nullo uso fecisset nisi exhortatione eoꝝ
per errorē circūdantiū eoꝝ nomisetū i
Si quis alius cui 2 pz qo dctis livā/ uscp
sum legem phisei i de secta pharisecoꝝ/
cāut eni tunc apud indeos tres secte
nt dr Josepho cuntis tatu⁹ lib⁹ primꝰ s
sadduceoꝝ/ qui negabāt spūm et angēlm/
et p quos ipi nuez/ et pharisecoꝝ qui tri
bebant vtrūq; et esse oēs/ qui sibi a
mas habēt immortales q sitebant vi
nientes qi religiosi/ hentes omnia i qm
sedulam emulatorem i zelum legis p sequies
ecclesiā dei vt dicit/ vnī et ipō et sum in
striā que in lege est i que est impfecta
tuor eni instificat apud deum/ sed apud
homies/ sicut instrūta pollicita/ strūa de
clatiua sunt diffusius 2ō in° cō 2 mō
Nunc quicūla i sine clamore de me sed
pro legis trāsgressione sed que michi
sunt lucra hec existimauī propter xpm
propter legis trāsgressionē sum
pō commissum/ maz ipi⁹ sum dementa
tus et ipse impedimenta/ qma
dicit/ q legalia adhuc tenet esse mysteria/ est
dicit/ christum non dum venisse/ pro
figā cessat ad venerē virtute re
surrectionis et ascensionis/ quod illa legalia
detinetur esse salutis/ et qo alia
causa que subdit/ sed dr ipi⁹ e
inuentus sicut ihūs nasti i ipi⁹
ciuitatis tad doctrinā a cēso traditam/
que superuenit ante doctrine alteri⁹
nō solum pficere/ sed eciā doctrine ve
teris testamenti/ cum comparā sicut
pfectiꝰ imperfecto/ uer pē pmic hinad
cū legalibus ipi⁹ quez scripsit epla
detinetur sca i pscriptum et arbi
trar ut scripturā inquantū p cul
pam/ in qua salutē nō ponit/ pō
bus coꝝ ordinis ut scripsit luciferis
i hanc ipm in primis et ut impe
niar in illo in corpate p fidem
caritate formatā nō hūs mea
institia que ex lege est quod dr
sua/ eo cp finit in christus in illa
sed illa que in fide est christi⁹ que
facit dignū vita eterna ad ag
nos secundū illum in pntī per speciē
et in enigmate/ et in futo facie
ad faciem/ et vtuntem ipsius eius
corpus secundo eam ut eam effec
tiuā iuxta ipsius futē/ et secreta
tem illius passionis si in pntī
no formidanda/ sed magis amplec
tenda configata morti eius/ ut assimler
ut filius sibi in pēne/ et p quos ipse obtulit
assone ei i corpis et anie tpli
sitione/ deo subi si quo o cōtra
ad xpm/ que erat ad vitā in mortalem
Non ep eam/ qm
aplus dicit plura de se/ pertine
cia ad ea allegata vite/ posset
aliquis credē/ cp dicēt se totaliter
pfectū qm ad inuentū/ cp no est
vnus/ quia semp homo pfectus
in mento qm dim est in via
unde dr hic tpli Nemo fidelium
et si in altu pfecerit debet sufficere
cit michi/ qm eni hoc dicit/ oblit
de via ante finem/ Deo autē
ex causando de mo loquēdi p missa

q c ex mar
tuis

confitet se non dum perfectum as
sequtum, dicit, Non q̄ iam acceperim
vel perfecti sim, non cum tamen
ent̄ pt intelligi de acceptione primi
exclusa, quia manifestū est ad ipm
q̄ sit in hac vita multis impedi
mentis obiecta. Et quoniam ante ipsum ex
situ procedendo ad eum per mitius
si quo comprehenda, aliquali ap
prehensione ad perfectionis merita pue
nire in vita mortali, in quo et
comprehensorem, ipse quod q̄p hic
sub sum ad fidem, sine qua impos
sibile est placere deo. ad hebr. xi.
Nec pgnis attingere ad perfectionis
merita a christo ihu qui me vocant
ad fidem christiana, pro actualibus
impugnatoribus, ipse quod, hec vocatio
dicit hic comprehensio, sicut q̄p hic
dicit ad necessarios in bello et sibi
subiungit. Fratres ego me nondum arbi
tror q̄p hendisse, ad perfectionis
merita simpliciter pertransisse. Unum
autem est quod de me asserere q̄ possum
retro quidem sunt oblimissa, ad
gratiam et eterna que demissi ad
ea nondum que pro sunt, ad ce
lestia bona, que sunt pro celestibus
mihi dignitate et dignatione. Hominem
q̄p expectat in celestibus esse, ipse
dens extendens me ipsum per co
natum liberum arbitrium in augmen
tum meriti ad destinatum prosequi
et ad primum premium a deo prędi
natum finaliter q̄sequi, deo subdi
to ad beatitudinem semper pro ratione in
christo ihu per quem tantum per me
ipsum vocationis ad celeste primum
vel in christo ihu, quia in ipso assistit
stabitudo, quia beati nescimus nisi
a specie sue diuinitatis et tunc nisi a
specie sue humanitatis, sim q̄p dicit
esse semper volentes, quantus ergo profi
ciam, in statu perfectionis, augmen
tum habui et alium aplm, et doctores
et viros hoc sentiendo, q̄ nullo
unquam est summus profectus in via, si
quid est hoc opus dum eramo modo
in malo sit et si quid aliud sapitis
tendo contrarium et hoc deus vobis re
velabit, i. nudabitur deus audito no
vum in nubilo velabit ante primam sua
ab errore vos revocando. Tamen unum in
quo sic et si quid aliud sapitis, i. si qd
aliud plenius ad cultum dei et perfectionis
statum vos cognoscit continuo fiet et
hoc deus vobis revelabit q. d. si tractet
q̄p hoc non pervenit ex intelligentia
vera, sed ex revelatione divina. Et hoc
expositio videtur mihi consonare lite
rali tum divine unitati ad qd pertinens
i. quem ad unitatem quia tota pdicta iam
cognovimus, sed necesse est ut idem sapiat adhuc
in unitate et in eadem permanendo regula
in opere ut nihil sit discrepans in corpore eccle
Imitatores mei, Hoc q̄p apostolus posuit se
in quem hic que induunt philippenses ad
imitandum eum q̄ imitatores mei obser
in pdicabilem et observantes eos, i. attendite
diligenter ut vos eis conformetis qui ita
ambulat de virtute in virtutem sicut
fecit forma vite vivendi nobis traditam
exemplo verbo et scripto multi enim
ambulat via pernissa quos sepe di
cebam vobis, tunc essem presens vobis sed
nunc ante et flens pdicabilis corpo
ribus esse inimicos crucis christi, quia con
versa corporalitati quorum finis in
ferni sempiterni quorum deus venter est
quia student ei sacrificare et in omnibus
et gloria de tali carnalitate in confusione
ipsorum, i. cito eis confusibilis qui terre
na sapiunt tibi, et non celestia, unde
autem carnificato in celibus est per spem
caritate formatus, quia sicut dicit
Augustinus una que est principalis pars
corporis verum est ubi animat q̄p ubi
animat. Et ipse in medium, sancti erunt
in celibus, non solum in anima sicut
nunc, sed etiam in corpore glorioso, sed eo
sequi inde etiam salvatorem in de
pectando venturum ad iudicium qui
reformabit corpus nostrum quale ipsius
claritati unde hinc nunc nobis est hu
iacentibus, eo qd est corpus et
animale et convertibuntur

Vl' quia laborauit in suo seruo docentes parvulas
& parvulas · nō in in libro

et in anctis resolui[et] consigatu timi
torpi clantat[is] sue / qz sancti resurget
in corpe gloso / sicut et corista / quia aut
dab gloriosi corpis est claritas / sic
dctis sunt / corpe dr / et qui hec resurre
co fiet pmitte dei infinita no mi / sic
et tractat / o sub[a] sim operatiu / plurez
operandi / qua possit cuiq subiect sibi
omia / per creatoz ois omia sibi sut
subiecta / qua de nichilo facta / et em
si contumaciā[e] a deo / in nichilū redigēt[ur]

Capitulum quartum

Frates mei carissimi
postqm aplus philipēsi cau
tos reddidit / hic qui ad cor
consolatoz se conuitat / et dm in d / p
/ qua primo eos consolatur / ho d / cor
libalitate gratula[tur] / i quam sub prima
in d / qz primo finat eos p patriaz / ho p
vocat eos ad spualez letitia / ibi / gau
dete prima ad hec in d / qz primo fiat q
dctis est per scptas / ho per anctis / i cuiq
suggestiuid em deus sibi sup primo eos
philipēsi fiat pcepto in tribulatoe /
ideo indigebant consortatoe / quod
eis aplus adhibet / et primo gratialiter
Ithalos fres / i michi multu in dilectoes
spali vnti et desideratissimi / qua
desiderabat eos vide adhuc spales
in pte / et etiam in pria gaudiu
meu de vra pfectu et corona mea
Doctoribg eis habit[ur] gla spalis que
a sedis sui ancola sic frater sz f
mi contra tribulatoes sibi mitti
in domo / ita qz ab eo nullo modo
euellant / ho consortat duas p duas
spaliter / et epaphroditum rogo et sin
tice deprecoz idipm sepe in domo
sibi fiant / hec cautelatice quas
aplus spaliter consortat / tu qz fra
tribitate sco / timi / qua ministrauerat
necta sibi / et aliis pdicatoribus
ut audet se gratu / et ita rogo hic
qui q finat philipēsi per anctis /
de hoc deuote rogatus eu dicens
etiam rogo te germane nom qd
est qpar / coadiutor mee in pdica
toes / ad una illas sz in libris dctis
tuis sermonibg qfortunato que
mecu laborauit in pdicatoe eius

Vl' adiuua eas · pbendo auxiliū i virtu
te vestructo · erat n. dines / nō pōt
put ut ipe q hmodi dat · Vl' si nete fact
subnoui ret

michi necessaria ministrando / et
no solum michi / sed eciam sanctis mis /
de quibus scribit cum electis et cū aliis / retib. i
adiutoribg meis in pdicatoe quoz
nomina scripta sunt in libro vite
est aute liber vite ideo qp diuina
predestinatio / que dicit liber / eo qp in mente
te diuina illis electoz est similis di
spositio / et hec est descriptio sanctoz / quam
misti erunt sic ibi scripti / sortiti erunt hinc
aplus p diuinaz reuelatoz / alios
de hac aliis scripsit in libro vite sine
putez ministria / atqua in ecclesia gerunt /
qui deinde / et hec est descriptio sanctoz qz
aplus aute perhibet opa / storid
que videbat estimare debebat qz
esset in gratia / et sic loqui in presenti /
unde si p reuelatoz sanctoz / qui erant scripti
in libro vite / Gaudete in dno hic
qui induxit philipēsi ad spualez
letitia / ho ad bonoz pfectu animaz
eoz qua orant hec letitia / ibi / decretū
fiet / secta primo de Gaudete actu
ut sit ut in dicto gaudete ad una
quoq in industoz modestia vra in eo
ipsoz / et vita nota sit omnibg hoi
nibg ut bonis melioes fiant eoz in
vir / et a malis ad dnm conuitant
domino ipe est ad renunciandū / et
quia minima solicitudo spalium
impedit spuale gaudiu / nichil sub[a]
mihi solliciti sitis sz in oi oratoe
sollicitari de necessariis oz / saluter
hortat[ur] temptato deū / sed in omi oratoe
hic ponit maior oratoz ptes / oz enim
in orando / primo ad deum accedere /
per mentis elevatoz / et hec vota
oro / que est ascensus mentis in deū
ho sequit[ur] desiderate ponit / salute
verbo mentali / et hec nota petitio /
ipius quod dicit hic petitoes nre vite
innotescant apud deū aliquid desiderate pro
nobis / ac qp ponens se disponat ut
qz eo audiri debeat / et hec votiua
gratiaz actio / per hoc tm qp aliquis
gratus se audit de beneficiis acceptis /
nūciatur accepta postea / qz eo qp
primat illud per quod oro sit eo am
abilis ex parte dei / qp est eius scitus /

Thō vnī ē ut
dr b. tho i go
nibg de virtute
lo dō naliter
ita q li vi. et
pdes. id sūt 2m
tem. t mā. sūt
dnq. qp liber
iste mal' ē doct'
aph. qz ipā ī eo
scripta sunt et
hī nō lo dnq d'
cq lib' vite ē pde
stinatio cuiq debet vita
dna. Et hoc modo
forā nō sūt ibi
qz lib' vi. scripta
ē predestinatoīs
cognitio / q dē?
aliās se ipis
se cognoscit

i dnd. nō in
mudo · semp.

Et sēd hī. dicit
s. tho qz liber
vite nō ē aliud
vi. et qm qdā
descriptio dīc p
destinatoīs i
mente dīna / p
destinatio cui tō
sortit deus q'
sūt ad vitā gle
admittendi hīg
aut predestinatio
nis nomina sic
apud deū nia
nūt / et hoc qd
ē cognosce se
predestinasse aīas
est sicut predesti
nare ī eo esse
scptū qz in lib'
vite.

et hoc vocat obsecrare/ sinud tum
dirum/ per natiuitate tua libã
nos domine/ et ppi hoc my orbs
celle pomt̃ my sine/ per dom̃y nr̃m
ihm̃ trist̃/ et pax dei i deus qui
est pax vel quos mett̃/ que exsu
pat̃ co q̃ est ab aĩa intellectu
trato intromphensibilis/ custodiat
corda/ voluntates vras my bono/
que diuin corda/ quia sine dn̄o
monet alia corpis membra/ sit
monet voluntas alias ame
potentias ad actus suos my ih̃u
xp̃m i per ipm̃ ih̃m/ q̃ ante
subdit̃ in aliquibs libris/ do
mino nro no est de textu/ nec
habetur in libris correctis/ de
creto hic add̃ nat philippus
ad bani apis gtulatoz et amy
metatem dns de creto sibi
falsi ad mixtionem que cum pura
pura sine lasciuie dissolutione
quecumq; iusta ergo pmitt̃
quecumq; secta cum cultu dni
quecumq; amabilia deo et hoibs
bonis que cumq; bone famei di
gna bani nomis sequatur
moralis et intellectualis sic q̃
bona laus discipline i disciplia
laudabilis hec cogitate
frequẽ meditando/ que et didici
stis per mea doctrina et accepistis
i acceptastis tanq; digna te
nere et seruare et audistis ab
aliis p̃dicatoribs vest̃ et vidistis
in me que no scitis verbo/ sed
exẽplo p̃dicauit vob hec agite
et deus pacis i dator vere pacis
sit mecum/ sit cum/ et sit nec cum
vobiscum per gram̃ my p̃ni/ et
tyrannis my finito/ et sequẽ
ms sub aute finis hic que apls pri
de libertate philippi sui et
tula/ margl in ppt corp mentis/
cum p̃ vos my p̃d̃i/ dns bani
sibi sum i valde qui tandem
aliqd reflorescit/ lo qm̃ de rebs
p similitudinẽ arboris que in
bet̃ arida/ et postea reuiresc̃t
et floret sua renouatio tpis/ sic phili
pi/ p̃dic̃ ministrauit apl̃o nostra/ pq
ea cessauit p tempa/ et vtilia sibi in
seruit̃ penia pro suis necessariis/ q
frequẽ egrotat̃ et infirmat̃ ut medicis
b̃ operari aute cath i impediti p
nimiã infirmi/ co q̃ tribulatoz meroꝛ
no quod ppr̃ peccatoz sed dei
q̃ grauius sum vehemẽt/ et subt
cam ego n dubia i assueui my q̃bs
sum sufficiens esse i illis que heri dixi
caueteꝰ esse sco et timidi qua nõ licet
no frangor per impatiaz sicut et dum
dare qua inde no ergo per superbia
vbiq; et my omnibs i cuctibs instituel
sum i informeat a deo i quali debeã
me here et seruare sic sco sine offen
su et crimẽ sine impatie defectu et
timore sine superbie fastu et pemu
az pat̃ sine stricte luctu/ quia possu
i oim fortuna bene possum vti/ vm
q̃ philis 2o ethicoz de vtilibs
q̃ fortunas optime fert/ qui vtit̃
bonis et tetrigonis sine vitupio
est/ sicut cui torq; tetrigonũ my tpoꝛ
late bene sedet/ sic ꝓtuosus in q̃bs
fortuna pspa et adusa bene se hꝫ
tamen hoc fit multo melius p̃ virtute
a deo misera cum p̃ virtute exacti
bs aquisita/ deo t apl̃o ihu co qui
me confortat i per quem dnm/ de
ꝛ tamen bene fecistis mihi et vob
communicantes tribulacõi mee i mitte
tes my subsidiũ temporale detento
my tanq̃/ scitis aute et vos/ per ea q̃
audistis vel audistis q̃ in p̃nti cum ꝛ
i tpe nob ewm pdicare nicea i nulla
mihi ecclia communicauit my i dne
dati/ rmabile cum est ut accipietis
spualia a p̃dicatoribs dent eis te
palia mihi vos soli my hoc concedat
boz liberalitate preter qua et the
salonice semel/ et bis my vsum in
necessitatis scz bona vra/ my q̃ibus
ego et p̃dicatores alii dem̃ quẽir
no simplicitas/ sed ad necessitatis nr̃am
no qua ipsi/ nec vestra datu scz principalit
sed requiro fructu charitatis vestre

"qui scz ihs
i creatrix

"et mihi gratias
vtrãb ut i nõ
deficiens a ve
ritate fidei/ et spe
in xpo ihu p
cuius caritatez
affectu q̃ sitat
et pauq̃ fide
mutilitus a ma
la/ et p aug fi
dem et mutilitu
q̃ latur in ve
ro exclusa ãi
error.

m dno vehe
menter.

Incipit epla ad Colossenses

109

ny nram vestra i mentu et parte pra/
qua dia sluty hmdab/ qz ducat ad vi/
ta bnm habeo aute aiam sz qne mi/
sistis mihi et hmde no salum p mihi
necessarijs/ sed eam pro alijs necessi/
rplcty sum/ et accepcis ab epa strada
to/ sz immeritis qne misiste per eu
in odorem sramtat/ acceptu hostiam/ p
uam clemosina est deo hostia accep
tissima/ et qua de benefacto regrati
dmy est benefactor/ hdeo deus aute
me implebit sicut me implesistis fi
dumtas suas rdendo vob pro tpa
libus spualia/ ma illud/ triste/ per xm
xpm mediatorez dei et hem/ et qz
quibz hmi deus est pialis actor/ ideo
que gras agitis/ d. deo aute pr nro
ez lia/ Salutate hic vltima po hig
epla cautio per salutacoz/ in dia
salutate omes sanctos in xpo ihu/ i
omem sanctificatio per baptm ihu
mssi salutat vos qm mictit sunt
sibi mutui ministrates/ et pro tempo
pdicantes salutat vos sancti/
cam qualr maxme aute qui &
ecclie dmne sunt per hoc dmit
p isti spualem affectum hebant/ pro
ad philippen qrd dmus nrd alsu in vob
sta cd spod vos sit et manebit sep ora tib
dnem/ rcs Explicit epla ad philip

Incipit epistola ad Colossenses

dnus aplus ihu
xpi per vlntate
hic incipit epla ad/ como do
colossenses/ que dnm
in tres partes/ in sa
lutacoz/ et psentacoz
i tpus/ et exhortacoz
qrto cao/ ubi nunc cu nu
sunt in prima parte exp
mit psone salutantes/
et persone salutate/ i qui
sunt/ et in bona eis optata
ibi/ gras vob/ et pz sua
et duas primas in prima
pte alias epas/ rcs

Verbis agit nos deo qui

matrit epla psentes/ ita quod
sciendu/ qd aplus no pdicauit
colossensibz psonaliter/ vz
in plogo scom/ sed per discipulos
suos sz archippu/ epafram/ et
postea nducebant a pseudo
aplis ad rapiendu legalia cu
christo/ ppr quod aplus/ qui in pp
tibz illis erat valde famosus/ scripsit
sit eis/ spob a legalibz retrahendo
et in fide ac moribz solidando
et dulcem in tpe/ qua primo tradit
eos ad tenendu sunt cujus vi
tatem/ secundo ad pdicandu pscm/ prauc
do aplos/ falsitate cauo hoz ad
gtumacia mte sanctez/ cao in
primis/ qua sumo ut prima
melius intrapant/ audit se eis
benemolum/ spo nducat eos ad
pure tenedu fidei christi/ ubi dnm
est ymago/ primu aute facit di
sz agendo gras deo pro bona
eorum mdoatone/ spo orando
deuote pro melioracone/ tcio hortando
ibi tcia primu dt gras agendo re
cumbi omibz bonis adoptandis
deputat/ audientes per epafram ut hec ia
fidem xpi que est finis precepti prima
lis edificat/ et quasi me oribz mor
tua est/ 2a ycao deo sequit/ dt
dilectoz qua hereditat/ i opa tenitat/ i scob oz
que societas cuta omib fidelib no
pro cito/ cito/ sed celesti primo
deo dia/ ppr spem que rcs quam
audistis in verbo/ euangelij
bona temena sicut hec vetus
/ sed celestia nitz et de tali ipsius
qd pnunt ad vos/ per pdicatoz
discipulorum meoz/ in mundo
mundo nia a tempe explorum
pdicatio est eis per orbem i
tarum/ sunt declarati pleniub
super illud psalm/ exm/ in
omem tram exiit sonus eoru
et bremt recapitulam sup epla
ad ro/ vbi hec auctoritas allegat

fructificat et crescit in aliis gentibus
sicut in vobis scilicet fructificat ex ea
die que audi. credendo. Et patet littera usque
ibi. Ideo et nos hic quantum apostolus ostendit se
benivolum colossensibus orando pro
eorum felici consummacione. Dicens Ideo
et nos vestrum bonum principium non ces-
samus pro mente et postulantes ore ut
impleamini agnicione voluntatis eius
ut plenius divinam voluntatem cogno-
scatis et in omni sapientia quantum ad cogni-
cionem rerum ad vitam activam pertinen-
tium et intellectu spiritualium quantum ad cognicionem
spiritualium ad vitam contemplativam
in speculabilibus et operabilibus ut am-
buletis digne ad patriam per viam
huius vite in omni opere bono fructi-
ficantes i. de bono in melius profi-
cientes quantum ad activam vitam et cre-
scentes in scientia dei quantum ad contemplativam
in omni virtute scilicet morali et intellec-
tuali confortati secundum potentiam cla-
ritatis hoc addit ad ostendendum quod non
loquitur de virtutibus pollicitis sed in-
fusis que dantur a deo cum gratia et
per eum similiter augmentantur in omni
patientia per adversorum tolleranciam
et longanimitate per certam premi-
orum expectacionem gratias agentes
deo scilicet gentiles et iudeos indigentes
fecit per gratiam baptismalem in par-
tem sortis quia gratia baptismalis
facit dignum hereditate eterna que
habetur in clara dei visione qui
eripuit vos de potestate tenebrarum
i. de potestate inimici per mortem filii sui
et transtulit in regnum filii qui re-
gnat hic in fidelibus per gratiam et
in beatis per gloriam dilectionis sue
per hoc non est intelligendum quod filius
procedat a spiritu sancto qui est amor
seu dilectio sed a solo patre sed dicitur tamen
filius dilectionis patris inquantum
pater summe diligit ipsum et nos per
eum in quo i. per quem habemus
redempcionem i. a potestate diaboli

et remissionem peccatorum per sacramentum
baptismi et penitencie que habent effi-
caciam a passione cristi. Qui est
ymago. Postquam apostolus ostendit se beni-
volum colossensibus hic quantum inducit
eos ad tenendum fuerunt ewangelii veritatem
et dividitur in tres partes quia primo declarat
auctoritatem ewangelii secundo invitat fir-
miter adherendum ei i. et vos cum essetis
tercio respondet tacite questioni i. cum
fecistis sum. Auctoritatem vero ewangelii
declarat per excellencias auctoris
ipsius scilicet cristi cuius excellencias
triplicater declarat primo in comparacione
ad patrem suum secundo ad totum universum
i. quia in ipso tercio ad corpus eius mysti-
cum i. quia et in ipso est caput quantum
ad primum declarat excellencias prima
est quod est ymago patris i. expressa sollicitudo
ipsius secundum deitatem in. Secundum tamen quod yma-
go alicuius potest dici dupliciter uno modo
naturaliter sicut in humanis filius dicitur
ymago patris quia procedit ab eo per
modum nature in eadem specie
Alio modo artificialiter sicut ymago
herculis est in lapide primo modo cristus
est ymago dei patris in ydemptitate
naturali nature quia divina natura non
est multiplicabilis creatura tamen autem
intellectualis est ymago dei in natura
aliena et sic non est proprie ymago
sed magis ad ymaginem eius primo
genitus omni creature i. genitus ante
omnem creaturam quia generacio filii
est eterna productio autem creature
est temporalis que potest dici large generacio
eo modo quo deus dicitur pater per crea-
cionem. Quia in ipso hic quantum potest
excellencias cristi quantum ad totum uni-
versum nam omnia ~~quasi~~ existunt
in eo sicut in causa exemplari
secundo quia in ipso condita sunt i. ~~condi~~ di-
sposita omnes n. creature comparantur ad
deum sicut artificiata ad artificem
sapiencie septimo omnium enim est arti-
fex artificiatum est vero prius in conceptu
artificis quam in effectu domus n. extra
fit a domo intra septimo methaphisice
filius autem in divinis est conceptus sive

ex die qua audivimus

pro vobis orantes

Ideo per omnia placentes

duas

patri qui dignos vos fecit

verbum pnte / et ideo oīa creature ex ipo
pcessisse exemplant ab eterno / qma
multa nouitas est in deo visibilia
cū ad creaturas corpales inuisibilia
cum ad spiales sue tam sn q ipo
sunt quā ordines angelor / quoꝝ
primus est de supma gerarchia / 2us et
3us de media / tertius vo de infima
et p hoc intellun alij ordines qui
citius p cessisse in deo sicut ex eo
plani / et simili oīa p cessisse in eo
sicut in causa efficiente / et in eo he
scīe sicut in fine p quē xpo
omnia ppr sanctum opatq est dus
tor oīa per ipm ingrediunt sic bna ord
per ipm creata sunt efficaciter et in
ipo / q ne sunt finaliter et ipe est ante
oīa sz creaturas quas predit dna
tone / et oīa in ipo cōsistunt / qma
per ipm oīa tenentur in esse / sic
in de nichil creata sunt / sic in nichil
redigent / nisi per ipm manu tenente
est ipe est hic petit excellentie xti
qtū ad corpa eius mysticū dū dr et ipe
est caput influens sp̄m et motū sp̄us vi
tal gre / Johis 1mo de plenitudine
eius oēs nos accepimus et gram p
gram / qui est primus / licet n aliqui
surrexerint a morte ante xpm / ut
lazarus / et alij plures / nulla tn fuit
p fecta resurrectio / qma resurgentes ad
vitā mortalem / que nunq dicī mors
cum intra / qma est quedam tendencia
ad mortem / unde et illi pdicta mortui sūt
sed xpus primus resurgit ad vitā im-
mortalem / que est vera et p fecta resur
rectio / qma primus in aliquo tpe est tem
pore alior / ideo resurrectio xpi est ca
usa resurrectionis / pp quod hic dicī pri
mus et primogenitus q̄ mortuus est
hominib / non solum respectu hom / sed
et omn angelor / tm pp plenitudi
nem gre / que data est ei non ad men
suram / Joh 3 / qma licet humana
natura a deo assumpta sit inferior an
gelica / pp hoc est dictus xpus ab angel

mundū p̄ p̄ius / tm nūp̄ vnita
dimitati in supposito filij excellencior
est effecta / 2o quia in ipo / i xpo habi
tat plenitudo deitatis / qma solus filius est in
carnatus licet haut incarnacois
tota trinitas fecit et per eum xpm
alias ista ipm / sz dem prem / pa
rificatus p spm̄ sanctū eius / qui sufficien
tissimū fuit ad satisfaciendū
p omnibus / no dicā sine que in xpo
sunt quātū ad homines / sine que
in celis quātū ad angelos / no tn
sic intellegendo / q patuit angeli sit
finaliter remissibile per passionem xpi
sit traditus angelis / sed quia per
passionem xpi corpis societas ipe
staurata / per hoc xp homines sancti redep
ti ibidē assumunt / 3o fuit ante ex
cellencijs p̄ auctoritas euāgelista
lator est xpus / et vos hic quem
inducit cohomunsēes ad obstinan
tiā d / et vos cum essetis aliquid alie
nati a deo per ydolatriā et mala
vris / sensibilia et manifeste in opi
bus malis istā mala ad finē
patencia sunt ante p̄ vrā conu
sionem / reconciliauit / vos in corpe
carnis eius / in corpe suo passibili
per mortē quid sustinuit in corpe
passibili per qua sunt redempti
et exhibet vos sanctos / sanctificatos per
baptismū in quo nob plenarie co
municata effectus passionis et mūdā
cionis in psonis p̄prijs et incep
sensibiles approximis corā ipo / i
tu rectitudine intentionis / et non
solum coram mundo p fectionis
hypocrisis / si tn permanseritis in fide
xpi fundati et stabiles contra p
suasiones pseudo ap̄lorum /

et dicte

torporis
christe

p mortem
et mortuus

et sit ipe
maturiore
nens

angel aut
d mensuā
ata est / tum

sancti p
xpm

Ad Colo

et nimobiles a spe cui⁹ qđ audistis
sut spiritu⁹ consequi vita eterna per
fidem xpi et ecie sacra/ et nullao
per legalia quod pdicatu⁹ d⁹ vni
uſa creatura/ per vim⁹ay creatur
intellig⁹ omib⁹ ho/ eo qp homo salvu
dne ds et oi alia creatura/ sicp dr
ygf o nil pos⁹/ ſz natz que esse alia
lapidib⁹/ vine ad arbor⁹bs/ sentire
tib⁹ animalib⁹/ intelligere ad angelis
no⁹ est sic intelligere d⁹/ qp cum de tur
sunt pdicatu⁹ simplis hominb⁹ &
toto mundo/ sed quia sunt tunc p
dicatu⁹ in omnib⁹ ptib⁹ mundi in
quib⁹ habitant homines/ et quib⁹ ali
qui credere nt/ sicut dctm est sup
Ad hoc ſtus sum qđ nob⁹ tra
ctare questiones/ quia posset aliquis hanc
dicere/ quid ptinet ad plenitudinem
be⁹ colossenses/ cui eis no pdicat/
ut sup dctm est/ nec eos videre/ et
ut ipse ait⁹ scribit ad
Galathas/ quod nob⁹/ qp
ptinet ad eum/ eo qp erat apls xpi
tm/ ut dctm est sup Gal i⁰ qui
apatus est petro et de quor⁹ mo⁹ erat
colossenses/ et hoc est qp dr quia s
cio⁹ ſtus sum minister i pdicator
et apl⁹ officio qui nunc gaudeo
in meis que pro vob⁹ xpe
tilib⁹ quib⁹ eis in pdicam/ de quib⁹
vos scribit/ licet n⁹ no pdicarent eis
per scripm/ pdicant⁹ tm eis p⁹nis
discipulis/ et adimpleo ea que deſunt
nes ante crucifixa dni⁹ nr⁹ iesus
torpe ppo/ in quo sustinuit/ fame
sitim/ et morte/ et sic adimplendo
nichil ibi erat ad implendum/ Alio
mo put pat⁹ in membris suis/ que
sunt fideles/ sm qp dr act⁹ ix/ ego
sum ihesus quod me persequeris/ et
loqui hic apls/ io dr tm in carne mea
Et quia passiones xpi sunt ad
bonum totius ecclie quia sunt me
bra/ io⁹ pro corpe eius/ et quia eccle
sie ſtus sum ego minister/ datus sum
mihi sum⁹ dominus sed minister sm dispe
sationem⁹ mysterii/ ad vos ſtus sum
apl⁹ gentium ut implea verbum di

annunciando id verbo et scpto mistez⁹
i sacra scriptra qđ absconditum/ quia ab
tempib⁹ xpisti non fuit cognitum/ nisi a
paucis p⁹phetis nunc autem sz tpe gre
manifestum est sctis ei⁹/ quibus voluit deus
tis suis/ quibus voluit deus/ qua ratione
qua notas facere copiosas glias
hui⁹ sacri secreti in gentibus quarum
sum aplus qđ sz sacrm secretu est
xpisti/ quia est deus incarnatus/ passus
mortuus/ resuscitatus/ et ad deos tras
pres elevatus in vob⁹ spes per ipm
consecutionem gle eternitatis et peccatis
si ty in eo fideliter mgncat⁹ quem nob⁹ annu
cpudo corripientes⁹ et vitrate ey⁹
hominem et docentes sapiam ad salutem
nucia ut exhibeamus⁹ in xpisto ihu

Deest qđ secund⁹ qp pfectis dic⁹ cui nul
deest quito methafe/ quod dic⁹ intelli⁹
vend mo/ quia nul deest de necessariis
ad salute/ De hac pfectio loqui hic apls
Alio mo/ quia nul deest de hijs que
put messe/ pficientia ad salute/ cet
no accipi⁹ hic/ quia tibi perfectio no
hetur in via in qua homo pt semp
pficere/ ut dctm est supra ad philipp
in⁹ in quo i per quod laboro certando
contra adversarios fidei/ non solum
vobis/ sed cetis opib⁹ imaculatis/ no⁹
stre operatio⁹ cui⁹ sz dei/ qui facit
mirabilia quia apat⁹ in me i per me
i de virtute/ sua/ et no mea sed eius tam

Colo autem vos hic est sedu
pres principalis/ in qua prapa
mdicit colossenses ad precau
endu pseudo aplorum falsitate/ et dim⁹
ny d⁹ p/ quia primo sum⁹ monit motivum
/secundo perdit ad propositum/ ibi hoc autem
dico/ tertium autem apld sumit/ dilli do
qua hebat ad salute colossensium et
aliorum fidelium/ et hoc est qp dr vo
lo autem vos z pz lrd/ usq⁹ ut osole
tur corda ipo⁹ per spm⁹ sctm⁹ instruc
tem/ spm est consolator/ instructi in
caritate/ que diffudit in cordib⁹ nrb
per spm⁹ sctm⁹/ ad vos ut⁹ et domus Rivas

Lib. 111

plenitudinis intellectu vt sic no solu sit pfecti qui ad pfectu // sed eiā quitum ad intellectū in acquisitione misteriū i sacri secreti dei pris xpi ihu / cognosce do ip pater et filius sint diffincte p sone / et vnus deus in quo sc ihu sunt oēs thesauri sapientie in eo sin nali // plenitudo scē / sicut i gie / cognoscens oīa quę cognoscat verbum scia visionis / hoc autē vob hic attedit ad pfectu inducēdo colosē scs ad pfectos deceptores stoicorum dploz ca qd stoici / ip ad decipiēd tripliciter conabant / vno no argumet plures quia aliqui eorum cant instructi in ppria lio no ex auctoritate legis / eo q data sunt a deo 3o no ex simulatione statute / qua fier simplices decipiunt / primo ergo induxit ad emtatem primi / 2o hi / ubi est / 3o ctri / i nemo vos ca primo gt hoc autē dicto / de solicitudine ma p vobis ut nullo vos decipiat issi. nemo i vobis plures nō et si corpe absentes sed spū sicut spūs elizei erat pns ieze / qui acceptat munera quę ama ant ut dicunt vos / videbat ut apls in spū que apud colosenses agebant gentiles et rudes ordine i quietis & hoc q video vtrū modū vtendi ordinatū et firmamentū eius i fidem vtam & cristo suā esse sicut ergo accepistis xpm ihm sic fidem eius in ipo ambulate & radicati in vtute in vtute radicati in caritate ut supe habundetis in ipo per alias vtutes et cōfirmati in fide sicut edocti estis abscisis mis humanitatis in illo in gratiā i humanitatis gias agendo cristo de vtilitate vo cationis / videte cautē diligēte ne quis vos decipiat // rones in pbilice contra fidem q sunt manes et zophistice / prudentie in qo apparitus sūm et applicant ad mām sūm totalitatē qcētio / qctitatē / q deus no possit humanari virgo pare / mortuus resurgē / et similia / sed no vt / quia vtq diuina cū sit infinita pt illa que sunt ne in possibile / no secūd traditionē hūm q doctrina et apparentibus sūm pdt sūm elementa mundi i rū q sūm et vtutem nature et no in cristo i ipo vtute cristi / que est infinita quia in illo habitat omis plenitudo / quia i xpo dinitas pfecta no solum per essentiā // dinitatis potentiā et potentiā / per que modum est in aliis / vel per gram per q modū est spalit in scis / sed eaam p vnionem in supposito verbi corpis et qz una est in verbo assumpta / sed et corpis / vnde et hyperduo mortis cristi corpa sunt virtute dinitatis / quod nō ecc ab anima separatum / et eius in illo hic qui inducat ad pfectū dnm sūm decipiamur modis / quia quid cristi est sufficies ad tollendū dnm pctm et ad offendū salutem in absp abnegatione legalium / no dicat et eius in illo i per illum repleti quid qui est caput omnis principatus i no solum hominū / sed eiā angelorum / ppter quod sunt legalibus pt vos adducē ad eorum consortiū / in quo i per que et eius essi essētis / i no circumcisione carnali sicut modi in expoliatione corpis carnis i in amotione pellicule pteri quā tuna aperuit / sed in circumcisione / i per cristū date / que est spualis in amotione peccatorum / et hoc per baptismū totaliter tollit pctm / tot sepulti ei estis i totaliter mortui pcto in quo et re / bapmo surrexistis ad vitā gie per fidem dei operationis / i sp deus opa tum sūscitavit illum ad vitā immortalē / ad no vos / et nos surgēs a mortuis iam non nymphe et vos in mortuis essetis in dē pctis actualibus et pputia carnis vre i in originali pcto qd per originē contraxistis communicavit vos in illo vita gie donans nobis i gratis re mittens oīa delicta / tum originale

Convivificauit vos · h · tho · idem · et circūcidi · et convivificauit hoc in baptismo p quē oīa peccata remouent

pctm̃ quia sup̃ hoc dicens ꝙ adh̃ | nos sc̃z indeos Cyrillus hmoi dicti | obligatoꝝ legis veteris ipm ad | monia et iudicialia quod erat | conuenit nobis do ꝙ erat hoīb̃ impor | tabile nob et pribus nostris / vt | hetm̃ actꝰ per affigens illud cruci | fixo legalia mortificata sunt | per passionē xpi expolians p̃ncl | pad et p̃tates / de nōnullis qui sic | nominant / eo ꝙ nulla in eis vtma | serunt integra / qui sunt spoliati / | qui tristy ad uoit de limbo prebe | tes testamenti tui sanguis confidet | potenter ad celestia / palam fecit | phans / ad dñi pt expolii uno mo | rsendo li illos ad demones / quos | de uult / alnomo ad pres quos sin | triumphi fecit participes / ut sit ps9 | triumphas illos / triumphare faciens | in semetipso / per ultimū ꝓpm et | no aliena / expdict igit concludit | nemo vos iudicet / tui sectatores | in cibo aut potu legis phibito si vtrum | aut in pte diei festi vob no celebra | tis / ut pasche aut pentecostes / et | hmoi aut neomenie / pme dici | limitatoris aut sabbathoꝝ in fine | ebdomade / isti ii dies in lege dicun | tur celebres / sed hec celebritas cessant | tamen figralis ad venīte veritate | per xp̃m / sic quę sunt / quę sunt | tempe veteris testamenti umbra futuꝝ | sc̃z tempe xpi corpo autē / plenitudo | ventus hui⁹ umbre xp̃i / ptinet | ad xp̃m per quē est impleta | Nemo vos seducat / hoc quod mdit | ad pariēdā deceptionis trāsmod / q̃ | est per simulationē sectatꝰ / de nemo | vos sc̃z ambulāe in hmōi simulitate ficta et | aut religione angelorꝝ quę no vidit | deus se tamen mittendo a deo missu sic | angelus / qd faciebant aliqui pseudo | apli ambulando fictiue / per deus | quoq̃ agit mittatus filius eius / sup | bientes de sui sensus psumptione | et non tenes caput / unde per vcam̃ est | nectim̃ sidem cui⁹ corpo / q̃ quo in | uno spiali tote cōpaginatū q̃ est crescit | per nōnes et gnitiones sc̃z fidelium adi | ficationis et constructio in domo | dñi p officiū spiorum ni nisi nocēs | scdm dnsas sctas ecclie crescit in aug | mentū sc̃z intus et mutuo dei / ad ho | norem dñi / et quo concludit vltis | mitatem obmandatoꝝ legaliū / dicē | do mortui estis cum xp̃o / configurati morti | eius et sepulti hic per baptismū in quo | plenarie quoad ꝓtus mortui sunt / et | pmo ab clemente unde hmoi sepatis / et | sim hic clemata / veteris testamenti sacrā | menta q̃sistebant in quibus sed rebꝰ terrenis | et in abluōnibus legis est litus spualis | aque / lustrationis et huiusmodi mysteriis | milla est spualis iltus / ppter hoc dñs | clemata egena et infirma dat in to | to sacramento nouę legis est ritus spūa | lis ad capiendā gram quod adhuc | tamen vmodo unde et no christo de | cetero dicetes vmb alten ne tetigeris | nec unda p legem / vt mortuum | vel hmoi aliquid neq̃ gustetis | tibimet lege phibitu / ut portu / nel | aliquid hmoi neq̃ contractaueritis | vendendi tlēs ad mvite / nel emendo | que sunt omia rei / que omia et | alia sunt in tuitu / in pcepto ꝑ | publicatu eius / in quo usu / si quis | utat talibus obseruatiis sm̃ pcepta | et doctinas hoīm / hoc dicit ad cerimo | nias legis / illi qui cant sup noīb̃ | in ipso indore multa addiderant | de huiusmodi obseruatiis cant magistri | diligentes qui de observatiis sm̃oi | pcepti nr̃i dicti / qs repbat sal | uator ibi⁹ dns / quemadmodū ante hec | uolunt docentes doctinas et pcepta | hoīm / relinquentes mandatū dei te | nentes traditiones hoīm / et que sunt | quid ymaginū vanę / spem frustrationis | sed nō sm̃ virtutem / quę in superbia | tione / in superflua et vana erudi | tione sunt tlēs obseruatie et hmoi | tritio sicta / de qua dicit xp̃s ꝙ | est qui nequid se humiliat et mitiora | eius plena sunt dolo / et no ad

vnos erat

Act ipm tu | lit de me

v matte qz | natu sctꝰ | et tam ndo | illos in se | metipo

v tau

v seducat vo | bis

parcend corpi ref/tlcb ii cora simplicib
se tractabant sibi non parcd a labe
corpali ad pdcauanda salute proxi/
et ihesuge hdiores mudialid et laudab
vicid/per tlcb ii simulacoes sequeter
decapuit simplices/ppe ihc ap's docet
tlia pcalic/sicut et saluator ait vn
d attendite a falsis pphetis qui veniut
ad nos in vestimeto ref/et cor mo hetici
decipiut simplices ref Cap 3

In illo tpe surgens petrus in medio
fratrum ait erant quasi turba hoiu
simul et mulieres et ignorabat quid
factum esset ei. Et cum introisset petrus
in domum mariae matris iohannis qui
cognominatus est marcus inuenerunt
ibi multos congregatos et orantes.
Et stans petrus ostium pulsauit et
puella egressa est ad audiendum
nomine rode. Et ut cognouit petri
uocem prae gaudio non aperuit ianuam
sed intro cucurrit nuntiauit stare petrum
ante ianuam. At illi dixerunt ad eam
insanis. Illa autem affirmabat sic se
habere. Illi autem dicebant angelus eius
est. Petrus autem perseuerabat pulsans.
Cumque aperuissent uiderunt eum et
obstupuerunt. Ipse autem manu illis
silentium indicens enarrauit quomodo
dominus eum de carcere eduxisset dixitque
nuntiate iacobo et fratribus haec. Et
egressus abiit in alium locum. Facta
autem die erat non parua inter milites
quidnam factum esset de petro. Herodes
autem cum requisisset eum et non
inuenisset inquisitione facta custodibus
iussit duci eos. Et descendens a iudea
in caesaream ibi commorabatur. Erat
autem iratus tyriis et sidoniis. Illi
autem unanimes uenerunt ad eum et
persuasum blasto qui erat super cubiculum
regis petebant pacem quia alebantur
regione illorum ab eo. Constituta autem
die herodes uestitus ueste regia sedit pro
tribunali et concionabatur ad eos. Populus
autem acclamabat dei uox et non hominis.
Et continuo percussit eum angelus domini
eo quod non dedisset honorem deo et
consumptus a uermibus exspirauit. Verbum
autem dei crescebat et multiplicabatur.
Barnabas autem et saulus impleto
ministerio reuersi sunt hierosolymis
assumpto iohanne qui cognominatus est
marcus. Erant autem in ecclesia quae
antiochiae erat prophetae et doctores
inter quos et barnabas et simeon qui
uocabatur niger et lucius cyrenensis
manahen autem qui simul nutritus erat
herode tetrarcha et saulus. Ministrantibus
autem illis et ieiunantibus dixit illis
spiritus sanctus segregate mihi barnabam
et saulum in opus ad quod assumpsi eos.
Tunc ieiunantes et orantes imponentes
manus super illos dimiserunt illos.
Ipsi quidem missi a spiritu sancto
abierunt seleuciam et inde navigauerunt
cyprum. Et cum uenissent salamina
praedicabant uerbum dei in synagogis
iudaeorum habebant autem et iohannem
in ministerio. Et cum perambulassent
universam insulam usque ad paphum
inuenerunt quendam uirum magum
pseudoprophetam iudaeum cui nomen
erat barjesu qui erat cum sergio paulo
proconsule uiro prudenti. Hic accersito
barnaba et saulo desiderauit audire
verbum dei. Sed resistebat illis elymas
magus sic enim interpretatur nomen eius
quaerens auertere proconsulem a fide.
Saulus autem qui et paulus repletus
spiritu sancto intuens in eum dixit o
plene omni dolo et omni fallacia fili
diaboli inimice omnis iustitiae non
desinis subuertere uias domini rectas.
Et nunc ecce manus domini super te et
eris caecus non uidens solem usque ad
tempus. Et ecce cecidit in eum caligo et
tenebrae et circuibat quaerens qui
manum dantem sibi duceret. Tunc
proconsul cum credidisset admirans
super doctrina domini. Cum autem
navigassent paulus et qui cum eo erant
a paphum uenerunt pergen ad
perge pamphiliae. Ioannes autem
discedens ab eis reuersus est hierosolymam.
Illi autem pertranseuntes perge
pervenerunt antiochiam pisidiae et
introeuntes synagogam die sabbatorum
sederunt. Post lectionem autem legis et
prophetarum miserunt principes synagogae
dicentes. Viri fratres si quis est in
vobis sermo exhortationis dicite
populo. Surgens autem paulus et manu
silentium indicens ait viri israhelitae
et qui timetis deum audite. Deus
plebis israhel elegit patres nostros et
exaltauit plebem cum essent incolae in
terra aegypti et in brachio exaltato
eduxit eos de ea et per tempus
quadraginta annorum mores eorum
sustinuit in deserto et destruens gentes
septem in terra chanaan sortitus est
eis terram eorum per annos quadringentos
quinquaginta. Et post haec dedit
iudices usque ad samuhel prophetam.
Et exinde petierunt regem et dedit
illis deus saul filium cis uirum de
tribu beniamin annis quadraginta.
Et amoto eo suscitauit illis dauid
regem cui testimonium perhibens dixit
inueni dauid filium iesse uirum secundum
cor meum qui faciet omnes uoluntates
meas. Huius deus ex semine secundum
promissionem adduxit israheli saluatorem
iesum. Praecursore ante faciem eius
praedicante iohanne baptismum
poenitentiae omni populo israhel.
Cum impleret autem iohannes cursum
suum dicebat quem me arbitramini esse
non sum ego sed ecce uenit post me
cuius non sum dignus calceamenta pedum
eius solvere. Viri fratres filii
generationis abrahae et qui in vobis
timent deum vobis verbum salutis
huius missum est. Qui enim habitabant
hierusalem et principes eius hunc
ignorantes et uoces prophetarum quae
per omne sabbatum leguntur iudicantes
impleuerunt et causam mortis non
inuenientes in eo petierunt a pilato
ut interficerent eum. Cumque consummassent
omnia quae de eo scripta erant deponentes
eum de ligno posuerunt eum in monumento.
Deus autem suscitauit eum a mortuis
tertia die. Qui visus est per dies multos
his qui simul ascenderant cum eo de
galilaea in hierusalem qui usque nunc
sunt testes eius ad plebem. Et nos
uobis adnuntiamus eam quae ad patres
nostros repromissionem factam deus
adimplens filiis eorum nobis resuscitans
iesum sicut et in psalmo scriptum est
filius meus es tu ego hodie genui te.
Quod autem suscitauit eum a mortuis
amplius iam non reuersurus in
corruptionem sic dixit quia dabo uobis
sancta dauid fidelia. Et ideo et alio
loco dicit non dabis sanctum tuum
uidere corruptionem. Dauid enim cum
in sua generatione deseruisset consilio
dei obdormiuit et appositus est ad
patres suos et uidit corruptionem.
Quem autem deus suscitauit non uidit
corruptionem. Notum ergo sit uobis
viri fratres quia per hunc uobis
remissionem peccatorum adnuntiamus et
ab omnibus quibus non potuistis in lege
moysi iustificari in hoc omnis qui
credit iustificatur. Videte ergo ne
superueniat quod dictum est in
prophetis videte contemptores et
admiramini et disperdimini opus enim
ego operor in diebus uestris opus quod
non credetis si quis enarrauerit uobis.
Exeuntibus autem eis rogabant ut
sequenti sabbato loquerentur sibi haec.
Dimissa autem synagoga secuti sunt
multi iudaeorum et colentium proselytorum
qui loquebantur illis et suadebant ut
permanerent in gratia dei. Sequenti
autem sabbato conuenit paene tota
ciuitas audire uerbum dei. Videntes
autem turbas iudaei repleti sunt zelo
et contradicebant his quae a paulo
dicebantur blasphemantes. Tunc
constanter dixerunt paulus et barnabas
uobis oportebat primum loqui uerbum
dei sed quoniam repellitis illud et
indignos uos iudicatis aeternae uitae
ecce conuertimur ad gentes. Sic enim
praecepit nobis dominus posui te in
lucem gentium ut sis in salutem usque
ad extremum terrae. Gentes autem
audientes gaudebant et glorificabant
uerbum dei et credebant quotquot erant
praeordinati ad uitam aeternam.
Disseminabatur autem uerbum domini
per uniuersam regionem. Iudaei autem
incredulentes concitauerunt mulieres
honestas et proceres ciuitatis et
excitauerunt persecutionem in paulum
et barnabam et eiecerunt eos de finibus
suis. Illi autem excussa puluere pedum
in eos uenerunt iconium. Discipuli
autem repleti gaudio et spiritu sancto
erant. Factum est autem iconii secundum
hoc ingredi illos in synagogam iudaeorum
et loqui ita ut credat multitudo
iudaeorum et graecorum. Plurimum
ergo temporis morati sunt ibi
confidenter agentes in domino
testimonium perhibente uerbo gratiae
suae dante signa et prodigia fieri per
manus eorum. Diuisa est autem multitudo
ciuitatis et quidam quidem erant cum
iudaeis quidam autem cum apostolis.
Et cum factus esset impetus gentium et
iudaeorum cum principibus suis ad
contumeliam et lapidare eos. Sensientes
confugerunt ad lycaoniae ciuitates
listram et derben et uniuersam in
circuitu regionem et ibi euangelizantes
erant. Et quidam uir listris infirmus
pedibus sedebat claudus ex utero matris
suae qui numquam ambulauerat. Hic
audiebat paulum loquentem qui cum
intuitus eum et uidisset quia fidem
haberet ut sanaretur dixit magna uoce
stans super pedes tuos rectus. Et ille
exiliuit et ambulabat. Turbae autem
cum uidissent quod paulus fecisset
exclamauerunt lycaonice dicentes dii
similes facti hominibus descenderunt ad
nos. Et uocabant barnabam iouem
paulum autem mercurium quia ipse erat
dux uerbi. Sacerdos autem iouis qui erat
ante ciuitatem tauros et coronas ante
ianuas ferens cum populis uolebat
sacrificare. Quod cum audissent apostoli
barnabas et paulus scissis tunicis
exsiluerunt in turbam clamantes et
dicentes uiri quid haec facitis et nos
mortales sumus homines similes uobis
annuntiantes a uanis his conuerti ad
deum uiuum qui fecit caelum et terram
et mare et omnia quae in eis sunt qui
in praeteritis generationibus dimisit
omnes gentes ingredi uias suas
quamquam non sibi testimonium
relinquebat benefaciens de caelo dans
pluvias et tempora fructifera implens
cibo et laetitia corda nostra. Et haec
dicentes uix sedauerunt turbas ne sibi
immolarent hostias. Supervenerunt autem
quidam de antiochia et iconio iudaei et
persuasis turbis lapidauerunt paulum
et extra ciuitatem putantes mortuum
trahebant. Circumdantibus autem eum
discipulis surrexit et ingressus ciuitatem
postera die exiit cum barnaba in derben
et cum euangelizassent ciuitati illi
plurimos discipulos docuerunt reuersi
sunt iterum listram et iconium et
antiochiam confirmantes animas
discipulorum exhortantes ut permanerent
in fide et quia per multas tribulationes
oportet nos introire in regnum dei.
Et cum constituissent illis per singulas
ecclesias presbyteros et orassent cum
ieiuniis commendauerunt eos domino in
quem credidissent. Et peragrata pisidia
uenerunt pamphiliam et loquentes in
perge uerbum descenderunt in attaliam
et inde navigauerunt antiochiam unde
erant traditi gratiae dei in opus quod
impleuerunt. Cum autem uenissent et
congregassent ecclesiam retulerunt
quanta deus fecisset cum illis et quia
aperuisset gentibus ostium fidei.
Morabantur autem discipulorum cum
eis non modico tempore. Et quidam
descendentes de iudea docebant fratres
quia nisi circumcidamini more moysi
non potestis saluari. Cum autem
factum esset dissensio non modica
paulo et barnabae adversus eos
statuerunt ut ascenderent paulus et
barnabas et quidam alii ex aliis ad
apostolos et presbyteros hierosolymam
super hac quaestione. Et ipsi quidem
deducti ab ecclesia pertranseuntes
phenicen et samariam narrantes
conuersionem gentium et faciebant
gaudium magnum omnibus fratribus.
Cum autem uenissent hierosolymam
suscepti sunt ab ecclesia et apostolis
et senioribus annuntiauerunt quanta
deus fecisset cum illis. Surrexerunt
autem quidam de secta pharisaeorum
qui crediderant dicentes quia oportet
circumcidi eos praecipere quoque
obseruare legem moysi. Conuenerunt
autem apostoli et seniores videre de
verbo hoc. Cumque magna conquisitio
fieret surgens petrus dixit eis viri
fratres uos scitis quia ex diebus
antiquis elegit deus in nobis per os
meum audire gentes uerbum euangelii et
credere. Et qui nouit corda deus
testimonium perhibuit dans illis
spiritum sanctum sicut et nobis et
nihil discreuit inter nos et illos
fide purificans corda eorum. Nunc
ergo quid tentatis imponere iugum
super cervicem discipulorum quod neque
patres nostri neque nos portare
potuimus sed per gratiam domini iesu
credimus saluari quemadmodum et illi.
Tacuit autem omnis multitudo et
audiebant barnabam et paulum
narrantes quanta signa et prodigia
fecisset deus per eos in gentibus.
Et post hos tacuisse iacobus respondit
dicens viri fratres audite me. Simon
narrauit quemadmodum primum deus
uisitauit sumere ex gentibus populum
nomini suo. Et huic concordant uerba
prophetarum sicut scriptum est post
haec reuertar et reaedificabo tabernaculum
dauid quod decidit et diruta eius
reaedificabo et erigam illud ut
requirant ceteri hominum dominum et
omnes gentes super quas inuocatum est
nomen meum dicit dominus faciens haec
notum a seculo. Mihi ergo iudicium non
inferre his qui ex gentibus conuertuntur
ad deum sed scribere ut abstineant se
a contaminationibus idolorum et
fornicatione et suffocato et sanguine.
Moyses enim ex antiquis temporibus in
singulis ciuitatibus habet qui eum
praedicet in synagogis ubique lectus
per omne sabbatum. Tunc placuit
apostolis et senioribus cum omni
ecclesia eligere uiros ex eis et mittere
antiochiam cum paulo et barnaba iudam
qui cognominatus est barsabas et silam
uiros principes inter fratres scribentes
per manus eorum. Fratres apostoli et
seniores fratribus qui sunt antiochiae
et syriae et ciliciae gratiam uobis et
pacem. Quoniam audiuimus quidam ex
nobis exeuntes turbauerunt uos
subuertentes animas uestras quibus non
mandauimus placuit nobis collectis in
unum eligere uiros et mittere ad uos
cum dilectis nostris barnaba et paulo
hominibus qui tradiderunt animas suas
pro nomine domini nostri iesu christi.
Misimus ergo iudam et silam et ipsi
per os suum renuntiabunt eadem uobis.
Visum est enim spiritui sancto et nobis
nihil ultra imponere uobis onus quam
haec necessaria abstinere uos
immolatis idolis et sanguine et
suffocato et fornicatione a quibus
custodientes uos bene agetis. Valete.
Illi ergo dimissi descenderunt
antiochiam et congregata multitudine
tradiderunt epistolam. Quam cum legissent
gauisi sunt super exhortatione. Iudas
autem et silas et ipsi prophetae cum
essent exhortati fratres uerbo confirmauerunt
eos. Et facto ibi aliquanto tempore
dimissi sunt cum pace a fratribus ad
eos qui miserant illos. Visum est autem
silae permanere ibi. Paulus autem et
barnabas morabantur antiochiae docentes
et euangelizantes cum aliis multis
uerbum domini. Post aliquot autem dies
dixit paulus ad barnabam reuertentes
uisitemus fratres per omnes ciuitates
in quibus praedicauimus uerbum domini
quomodo se habeant. Barnabas autem
consulebat et illum assumere qui
cognominatus est marcus. Paulus autem
rogabat eum qui recessit ab eis de
pamphilia et non abiit cum eis in
opus. Facta autem dissensione ita ut
discederent alter ab altero barnabas
quidem assumpto marco nauigauit
cyprum. Paulus autem electo silam
profectus est gratiae dei traditus a
fratribus. Perambulabat autem syriam
et ciliciam confirmans ecclesias
praecipiens custodire praecepta
apostolorum et seniorum. Peruenit autem
derben et lystram et ecce discipulus
quidam erat ibi nomine timotheus filius
mulieris fidelis patre gentili. Huic
testimonium reddebant qui in lystris
et iconio erant fratres. Hunc paulus
uoluit secum proficisci et assumens
circumcidit eum propter iudaeos qui
erant in illis locis. Sciebant enim
omnes patrem eius gentilem esse.
Cum autem pertransirent ciuitates
tradebant eis custodire dogmata quae
erant decreta ab apostolis et senioribus
qui erant hierosolymis. Et ecclesiae
quidem confirmabantur fide et abundabant
numero cotidie. Transeuntes autem
phrygiam et galatiae regionem uocati
sunt a spiritu sancto loqui uerbum in
asia. Cum autem uenissent in mysiam
tentabant ire in bithyniam et non
permisit eos spiritus. Et cum
pertransissent mysiam descenderunt
troadem. Et uisio per noctem paulo
ostensa est. Quidam uir macedo erat
stans et deprecans eum et dicens
transiens in macedoniam adiuua nos.
Ut autem uisum uidit statim quaesiuimus
proficisci in macedoniam certi facti
quoniam uocauit nos deus adnuntiare
illis euangelium. Navigantes autem a
troade recto cursu uenimus samothraciam
et sequenti die neapolim et inde
philippos quae est prima partis
macedoniae ciuitas colonia. Eramus
autem in hac urbe diebus aliquot
loquentes. Die autem sabbatorum
egressi sumus foras portam ubi
putabatur oratio esse et sedentes
loquebamur mulieribus quae conuenerant.
Et quaedam mulier nomine lydia purpuraria
ciuitate thyatirenorum colens deum
audiebat quae dominus aperuit cor
intendere his quae dicebantur a paulo.
Cum autem baptizata esset et domus eius
deprecata est dicens si iudicastis me
fidelem domino esse introeuntes manete
in domo mea et coegit nos. Factum est
autem ambulantibus nobis ad orationem
puellam quandam habentem spiritum
pythonem obuiare nobis quae quaestum
magnum praestabat dominis suis diuinando.
Haec subsecuta paulum et nos clamabat
dicens isti homines serui dei excelsi
sunt qui adnuntiant nobis uiam salutis.
Hoc autem faciebat multis diebus.
Dolens autem paulus et conuersus spiritui
dixit praecipio tibi in nomine iesu
christi exire ab ea et exiit eadem hora.
Videntes autem domini eius quod exisset
spes quaestus eorum apprehensis paulo
et sila perduxerunt in forum ad principes
et offerentes eos magistratibus dixerunt
hi homines conturbant ciuitatem nostram
cum sint iudaei et adnuntiant morem
quem non licet nobis suscipere neque
facere cum romani simus. Et concurrit
turba contra eos et magistratus
tunicas eorum scindentes iussit eos
uirgis caedi et cum multas plagas
inposuissent eis miserunt in carcerem
praecipientes custodi ut diligenter
custodiret eos. Qui cum tale praeceptum
accepisset misit eos in interiorem
carcerem et pedes eorum strinxit ligno.
Media autem nocte paulus et sila orantes
laudabant deum et audiebant eos qui in
custodia erant. Subito autem factus est
terraemotus magnus ita ut commoverentur
fundamenta carceris. Et statim aperti
sunt omnes ianuae et universorum
uincula soluta sunt. Expergefactus autem
custos carceris et uidens apertas ianuas
carceris euaginato gladio uolebat se
interficere existimans fugisse uinctos.
Clamauit autem paulus uoce magna dicens
nihil mali feceris tibi omnes enim hic
sumus. Petitoque lumine introiit et
tremefactus procidit paulo et sile ad
pedes et producens eos foras ait domini
quid me oportet facere ut saluus fiam.
Illi autem dixerunt credite in dominum
iesum christum et saluus eris tu et
domus tua. Et locuti sunt illi uerbum
domini cum omnibus qui erant in domo
eius. Et tollens eos eadem hora noctis
lauit a plagis et baptizatus est ipse
et omnes eius continuo. Cum autem
perduxisset eos in domum suam apposuit
mensam et laetatus est cum omni domo
sua credens deo. Et cum diluxisset
miserunt magistratus lictores dicentes
dimitte homines illos. Nuntiauit autem
custos carceris uerba haec ad paulum
quia miserunt magistratus ut dimittamini
nunc ergo exeuntes ite in pace. Paulus
autem dixit ad eos caesos nos publice
indemnatos homines romanos miserunt in
carcerem et nunc occulte nos eiciunt
non ita sed ueniant ipsi et educant nos.
Nuntiauerunt autem lictores magistratibus
uerba haec. Timuerunt autem audientes
quod romani essent et ueniunt et
deprecantes eduxerunt eos rogabantque
ut egrederentur de ciuitate. Illi autem
exeuntes de carcere introierunt ad
lydiam et uisis fratribus consolati sunt
eos et profecti sunt. Cum autem
perambulassent amphipolim et apolloniam
uenerunt thessalonicam ubi erat synagoga
iudaeorum. Secundum consuetudinem autem
paulus introiit ad eos et per sabbata
tria disputauit de scripturis. Aperiens
et insinuans quia christum oportuit
pati et resurgere a mortuis et quia
hic est christus iesus quem ego
adnuntio uobis. Et quidam ex eis
credidere et adiuncti sunt paulo et sile
magna multitudo colentium gentilium et
mulieres nobiles non paucae. Zelantes
autem iudaei et assumentes de uulgo
uiros quosdam malos et turba facta
concitauerunt ciuitatem et assistentes
domui iasonis quaerebant eos producere
in populum. Et cum non inuenissent
iason et quosdam fratres ad principes
ciuitatis clamabant quosdam fratres ad
principes ciuitatis clamabant quosdam
fratres ad principes ciuitatis clamabant
quosdam fratres ad principes ciuitatis
clamabant

dt. b. tho. Condonat. quib minuā. qui nō hꝫ rancore
ad cū. nec malū cōtra ipm̄ p̄curat. Sz qui nr̄as
puniendi est. puniri pt qui iniurā fecit.

ad colosen

deponite
de ore vro.

pl pfis cū aliquid debeo
primo. ihc ē misti

blasfemia rox. dem̄ spem̄ sermoz
detractiones iniurias et derisiones
rox hominū malitie mictit invitos vos
alterū detrahendo et poliantes vos ve
strū hominē. statū primū. in actibus
suis malis ut sic deponant omnia
peccata et induatis hic qui⁹ induat
ad virtutū acquisitionē. que sunt nic
est induncta et primo ponit ad hoc
motiū. Sō p̄sequit² mictit ibi. Induite
vos. motiuū autē est. qz homo
est ad ymaginē dei factus sua mictē
tpie ymago deformat² p vitia et
reformat² p virtutes. Ppt qd dz homo
ut oneri ad virtutū acquisitionē. Sdo
dt. et induetis nouū. Quasi dz
inuez qui renouatus est per baptis
mū et in hac renouatione p̄fitit ad ac
cessū dei per augmentū fidei forma
ta caritate sua ymaginē cuius
rei sua pten̄ intellectiua in qua
est ad ymaginē dei factus vbi no
est masculus et femina quia distinc
tiones no est p parte mentis sed cor
poris. Istud ly masculo et femina
no est in libris correctis qui sic hnt
vbi no est gentilis et iudeus et sci
thes vbi refert ad deum. de quo ibidē
dicit. p̄dicatores qui creant eum sua
quod deum no est psonaꝝ accep
tor. sed recipit omnes venientes ad
se fidem. ita qd multa dubitat
prē inducat. sine natione. Ideo² gen
tilis et iudeis. sine obseruationē
Ideo sacra circumcisio et ppucium. sine
ritus barbarus et scitha. sine con
ditionis seruus et liber. per hoc intel
ligit² alie dubitates gentis. sed ona
et in omnib⁹ christus. et christus est in om
nib⁹ per gratiam. et omnia ona corum
bona p̄cepta. opatur. Induite
vos hic qui p̄sequit² intentū de
cultibus et primo in comparatione ad
p̄ximū. Sō ad deum. vbi et pmo
et pz ordinē. Ram qd notandū. p̄dct
ad nrm nota. Dt ergo electi dei
sanctī et dilecti induite ergo vos
sicut electi dei. i. p̄destinati ad cultū

dlī. induūt
milites. alii
sacerdotes. ergo. induite vobis q̄uenientia vestimenta. sic
Electi. a malo remoti. sanctī. p̄ donū gr̄e. dilecti
p participationē future glorie.

sanctificati p baptismū in christo
et dilecti per augmentū gr̄e. visa nimia
die quātū ad pectus affectus benignitatis
quātū ad cultū effectus. Unde dicit² benignus
qd bene agnitū ad bene faciendū p̄tio
ne effectus humilitatis quē est virtus
custos et fundamentū modestiā bene
utendo p̄sonis rebus et locis. Unde dicit
aduersis. supportatis invicē si quis
tatibus et habentes simplicitatē et donantes
vobismetipsis offensas remittendo qd
est necessitatis. et misericordias qd est p̄fectio
et supererogationis. Sicut² sicut et
dominus donauit vobis. Sic et vos omia ad
hec. caritatem habete que est vinculum p̄fectio
nis. caritas quē est vinculum p̄fectionis
quia sicut virtutes pollicite connectit
in p̄dicatione. sic infusa caritate. et pax
hic qui⁹ induat ad virtutes in spiritu
ad deum. et primo quo ad p̄fectionē cor
dis. Dt et pax christi. i. data et concedita
a christo exultet effectiue in cordibus
vris tanquam. i. exultatione. i. gaudio
saltationis. sine vir in deum. sicut di
cit unus sic in eo sonus atque saluentis
i. salutis fruentis in vita eterna. Sic
sic pace et nos noti estis in uno corpe
ecclesie sub capite christo. et isti estote
de tanto beneficio. Sō quo ad p̄fectionē op
Dt verbum christi habitet in vobis habunde
ita qd non solum in corde sunt mihi
go. sed etiā in ore per doctrinā aliis
communicando. Ideo sub² In omni sapia
ad salutē necessaria docentes semet
et in ore vro deum laudando. Ideo sub²
et commonentes vosmetipsos psalmis ac
i. mutuo ad diuinas laudes quātūcū
tantes spiritalibus ita qd nō sit in
laudibus. sed etiā spūs et cordis
in gratia. Et considerātes beneficia
dei. Et cetera inducit ad p̄fectionē op
dus. Unde quicquid facitis sequit²
omia in nomine dñi. i. omia fa
cite ad honorem diuini nominis bo
nitas cui⁹ operis dependet qd retribu
dum intentionis. gratias agentes deo
et p̄i per ipm̄ quia sua dona dei nos

Psalmi dicuntur cantantes bone operis
hymni ē laus dei cū cantico.
Cantica spūalia. sunt bona facta. relata ad
bona spūalia. Et ad promissa etna. ad
remunerā dei. Et ō dr. cantantes i cordib⁹
nris laudes tuis. Debent. n. cantica esse
p̄ius esse cordis. Sz qz fiunt ore. fiunt ut
operentur cantica archis. magis et simplicib⁹
et rudibus hominib⁹.

Add. 113

pcipiunt per opm̃ mediatores mm̃/ sit
dones vie et operationes sunt evandibi
les per eum. Multes/ potest nr̃ informamur
de nonbg quia colosenses/ sint idem fac
tum ad aliquos statg spalit/ ea quod
primo ponit eorum nr̃a informatoz/ sc̃o sncm
reuelationem/ i. omnia/ sp̃ dñi in tres p
sonas tres statg quos tangit/ ha ubi affirmat
ha ubi negat. Secundum primg statg est terminatoz
eta qd primo infert multes primo/ ds dñs
licis subdite estote viris/ sicut n̄ p eos
regi tuum/ quia femina est mala bona
sonatg tuum/ sp̃ro magis viget in vi
rib̃ q̃ mulieribg ut deus sint ad ymag
siob vo/ sicut oz in duo. i. in libertate et po
testate tua. Sc̃o misericordia et ver
dilectus vobis veras quia vir et v
xor sunt bona tanto/ quib ante dilexit
habilit̃ tenuez sinam/ et solite amari ec
ad illas tenuis/ eas ut ancillas/ sed magis
ut uxores. Sc̃as ancillas ut ple
nius dicam sunt epe vo/ filii. Hec est
ha pars/ in qua instruit viros et filios
d. filii obedite per omnia licita et
honesta parentibus patribus aquibg filii
hunt esse/ intuendo/ et demonstrat hoc
n. bene placitu est in domino qui docet
preceptu de honore patri sc̃o vo/ sc̃o
informat viros duos viros ad mutuam reconciliationem
et ad unitatem filios veros monstrans
et irrationabilis creaturas/ et subdit ra
tionem dicens ut no pusillo animo fiant
et ut no per duriciam spiritus frangat
a vobis fugiat/ et sit coniuges discipli
na peiores fiant. Secundum hoc est
tria pars/ in qua docet dominos et ser
vos/ et primo seruos/ 2o dominos/ in pri
mo tap in/ tria hic dicit. Secundum obedite
per omnia licita et honesta dominis
carnalibg in his que pertinet ad
corpus/ in his autem que pertinet ad
animas seruus no est subiectus domino
sed deo et ecclesie ministris no ad oculum
seruientes sicut hominibg placentes illi cum qui sic
seruiunt/ placere hominibg tm̃ queunt/ sed
in simplicitate cordis et timore dñi
occidentes autem dolositates timentes dñm
et no homines tm̃ sicut domino facientes
de animo operando et voluntarie sicut
domino/ et no hominibg sicut principalibus
sed secundum deum/ et primo docent
in seruis cognitione/ sp̃ deus illos similiter
instituit ordinat ad eorum salutem per
mentis sue humiliationem/ et sic primo
deo pena/ et hominibus secundo/ per im
plectionis debite ordinationis/ etc. subdit
secutes quia domino acceptiores rebus
hereditatis sicut eterne/ respectu eius in
nullo preiudicat condicio presentis
huius vite/ unde dicit ambos in domino
bona seruitute/ et bona libertate equa
liter appendunt. Quia cum hominibus
facit sine personis/ sicut dicit deserui
endus/ sine domino quod aggravando
reprehendit quicunque transgressionem per debitum
penam infligendo a deo/ et subdit quo
et no est acceptio pson̄e apud dominum
propter voluntatem hominis/ nec eius mo
ritate pendo etc. Sequitur cum

Dominii quod misericordiam
que qui misericordiam dominos
Dominum quod misericordiam est equum
seruos prestare/ utendo sermone co
mmodabili et moderato/ et subdit ad
monet quia vos dicentes et nos qui domini hec
facere qui pariter vos auctor si aliter
faceret. Hinc illud sapientis. Si potentes po
tenter tormenta patient. Dicens po
stea aplis ministrorum personas diuersa
tarum/ hic quia se recommendat orationibg eorum
Dicens instantes p
manetis elevatione vigilantes in ea
in debita actione in gratiarum actione
pro beneficiorum dei receptione ora
tes simul/ nam oratio multorum magis
est audibilis pro nobis. Pro nobis
et oretis meis ut deus aperiat nobis
hostium sermonis etc. Ideo nobis libe
tatem et facultatem petendi eum/ sicut
tenetur pro quod et precepta sunt in carce
re possim ad predicandum dicendum ut
manifestem illud hoc refert ad
illud quia petimus apertionem nobis ho
stium sermonis. Ut manifestem illud
ministerium ut/ quod adhuc plenius
grecubg est celatum/ ita sicut constanter

Ad Colo

et discrete ut oporz me loqm de tanto
misterio. Cum ot qualit se hanit ad
infideles dns in sapia ambulate
ad eos qui foris sunt i. extra eccliam
redimentes tempus i. diligenter quientes
opportunitate predicandi eis cum
vitate in et subdit modo
debetz ut dia sermo ei semp in gra i.
sit talis ut audientibz sit gratus
et quia hec fit per sapiaz hoc dicit
sale sit conditus i sapiaa cum sal no
mat eo qd est condimentu verboz
sicut sal ciborum ut sciatis quid quo
oportet vos vnicuiz respondere
siu gdtum p sone sue. salut cum re
spondendi est fidel. salut infideli. salute
sutis. salut simplicia rei. que cta
me sunt. et est ultima pz pri
cipalis tpis qd qdle. que dicit eius te
clusio. vel affinato et hoc dicit dupl
2o p mitto missam. ho per spale
salutacoem. ibi Salutant vos. cta
pm sam. tp aplus misit hanc
epla pri certos nucios ad cer
tificand colosenses. qd esset sua
epla et ad plenius eis dicend
statu eccle ut affinaret in fide
et qsolaret in tribulacoibz que
eis supvenerant. ut dem est sup
cta 2o nt. et patet sma qo dict
usqz ibi dm qo nob est rei. vob
nalle co mucto cantate. et forte ait
gentilis natois. et de partibz colo
sensiu. fuit ds discipulus pauli
sicut tytus qo gentilitate qu sup
ut dem est supra ad gal 1o. dm
mundi. hic cta me et alios fideles
Salutat vos. rq hic ponit qfinato
p salutacoem bonoz. et primo qo
salutat colosenses qoptr societatem
suoz. te laodicenses p mutuu coz
ibi. salutate sma in 3. qz primo
ponit suos nacone in deos. ho gr
tiles comissos. ibi. salutat cta pm
dicit salutat vos ait. i. participes
mei. tanq et laboies. et marco etiam
sobrino de isto marco dr act 15o

qui recessit a paulo et barnaba in pam
philiam. ppr quod paulus pgea nolc
bat eum recipe in societatez p dictato
sue. et sic barnabas assumpto marco
iuit ad pdicandu in vna regione. et
paulo et silas in alia. vndeius tunc in
paulus postea qo simone alia
tribulationes eccle sicut dictu. incepit dctm
marcu in societate. et madauit co
lo sensibz et aliis quibz cat multu
placeto ppr dctm recessum. tp si ve
niet ad eos tanquam recipiant eum
de quo mandato subdit. de quo ac
cepistis. et illos tpm dicit mistis. quod mãdau
eum indeos plures hoc nomine ihus i venn
vocabant qui sunt ex circumcisione ad v.
i. iudei nationis hi soli sz iudei sunt
adiutoes mei sz pro mit in regno
dei sz pdicando qui mihi fuit solatio
fe. me consolando in mea tribulacoe
et supplendo vice mea in pdicando
Salutat vos epaphras qui ex vob h exp
est. seruus i. cantat. vob et spualit de gr
quicto. quia pdicauerat eis ut dictu tribu
est sup primo cto. ppr quod magis ac gaudio
fiebat ad eos dum eius ex eis pigen
tibulatio cumulabat. sicut et ipi. et fetus
discipulus pauli. sicut tytus et plures
alii. certa patet usqz ibi. et p ihiis
qui sunt laodicie quibz pdicauit
ut colosensibz. Salutat hic epa h' por
uit fratres suos de gentilitate to salut
ius. Salutat vos lucas. fuit lute
cum medico corpali. et spuali. et
carissimus paulo. quia fuit comes
sue peregrinatois usqz ad eius mar
tiriu ut dr. commendat in pdicatoe
et auctio tenet nata. Salutate
fres. hic qui salutat laodicenses
p mutuu colosensiu dns Salutate
fres qui sunt la. q una. et mi plures
spales. que pdicatoibz ministrabat
ihuic de suis facultatibz et que in
domo eius cum familia erat ianam

et demas. salutat vos. de quo
pgnaduu. Nome eius. de quo dr
z. thio. 4e demas me dereliqt.

apud vos epla.

et cum lata fuit quia nob mitto fa
cate ut in laodicen nt doctna vob
q mcata eis prosicat ad salutem
et comitto cum epla ad laodicenses
q mitt quc apud nos no hct et
vrata archippo qui recpat mistcm
sup ecclesiaz colossensiu vide diligt
attendendo mistcm quod accepsti
in dnis rebus ut illud impleas
ad honorem dnicum et salute amaz
salutatio mea. hoc scripsit pa
ulg manu ppa ad magz certitudi
q epla ecc dco missa co q pscndo
apli aliqd sebebant sub nomine
eozz aplorum ad magz dcipiebat
ut dctus finit sup prima ad Cor
xist mendoz cstote vinctoz incoz
mchi compaciendo et etiam in hoc
si necesse fuerit me imitando quc
subdit quic sit sua salutatio dns
Grat dnoz nobiscu sit que supplet
amen defectum amen

Explicat epla ad Colonenses

Incipit prima epla ad Tessalonicen

Paulus et Silvano
et thimotheus hic
incipit epla ad
Tessalonicenses
que dni in tres p
ses in salutationem
et psecutionem ubi
Gratia agimus et conclusio
ppe finem eple ubi fres
orate sin prima parte po
ponit psone salutates
cum dicit paulus et Sil
uanus iste est qui not
silas Act xv° quez accepit paulo
in socium ut ibi dicit et thimoteo
iste duo migunt paulo in salu
tatione quia cum eo laborauit
in Thessalonicensium transgressio po
ponit psone salutate cui dicit
ecclesie thessalonicensium ses congregate

et dno ihu xpo. Gratia salutat ecclam
in deo pre est ante Thessalonicen
ciuitas metropolis in macedonia
que est quedaz pars grecie Gratia
ponit bona optata in dicit
gratia vobis in pnia et pax in
finito vbi quecunqz tota apetit
Gratia hic incipit epla p secundo
in qua primo redit apd thessa
lonicen beninolos sic docales
ca mo iio cautos ca po et ca
pit ponit duo motiua ihug grad
acionis primum est bona eozum
conuersio. ii. Gratias agimus deo
semp candbg hoz ad memoriam de
tinat nec semp in spiritu etsi
non in actu quia no pt homo
semp actu aliq orare memoran
tes ses spalem et expressam fa
cientes in orationibus nris sine int
missione eo pena dni sicut dctm
est sup et labonis in spe que p
tinet ad primum fidei et caritatis
dei et pximi et iustificate spei
dni nri ihu xpi et tolleratie
tribulationu quas pacienter sustu
nstis in spe respiciendo mercedem
a domino usq ante diem dni ita q
stant nos spiritus ac si dom p
sentez videret Memores sies
sic ponit primum motiuum ad gras
agendas ex parte dei eo
q spalem dilectionem habet ecc
salonicensibz vocando eos ad fidei
no solum per pdicationem sed etiam
per multoz inductoz operationem et
hoc est qd dicit Memores sies di
lecti a deo i vos electos dilectos
unum cuiusq spa dilectoz a deo. so hetis maz
sa deo habeo magnas gras agendi
ma cum eis i pdicando nro
no fuit ad vos in sermone tm et i virtute
i in undantia multa dnica sicut
et in spu sco i in doctrina spus
sci in signo visibili et in plenitu
dine multa scz terminatu et do
noz dei sicut scit qualis fuistis
quales simus vobiscu q. dicit
in vob propter vos.

q e offensio
fidei in
tribulatis. di
ni in tal et
hmanitate x.
pr t hort to
gregatez
erit una
bitudo tat
aut ppinqua
prib t filij t
parentu in
quibz etia aut
pbis sois
q est nexus
amboz.

memores
opis fidei
vre et qz
fides sine o
pibz mor
tua est.
to subint.

talia mdcula per nos no fecit nr deus
vos pro nob / qui iam ante cu
ny xpo finati / sd ppr vos / ut credet
et in fide solidi essetis / et ita sint / qr
pfiterent in fide / nec sios aplos
recepisset / ut dr Deom ny plocra et
vob / hic qui atq grab de bonitat
comy diffusione / nam exemplo cor
alij pfecerunt in fide / et in opibs
bonis / et hoc est quod dicat et vos
imitatores in fide et moribs dn dn
sr ihu xpi qm ad eius vita
no qntu ad fidem que in eo locu no
fr / eo qr fr ob sanctitatem amicam / fr
ab instanti contemplans hmoi clam
visionis / exarserit / in principio u
sue cassionis ht p devotionem ecia
a cunctis sub / ut dictum in fine sed
cali cum gaudio spus sancti / et in
hoc conformabant aplis / de quib
dicit actv / qui erant apud gandetes
a conspectu galij rc ita ut fuit sit
forma i exemplar vnitas omnib
credentib in macedonia / et in a
chaia / prominic sint grecie a
vobis cum diffamato est primo dm
i octasione vestri di obligatu est
verbi / qr multi sol tacentes timo
re deo vero comy constantes effecti
predicauit publice in plurib locis
/ to non solum in macedonia et in
achaia / sed eciam in omi loco i in
omi regione eius iniacti fides tua
que est ad deum sr ordinata per
fecta est i processit ultra ita ut
no sit nob necesse quicq loqui
sr de vobis ad alios nichil p
vrm exemplu / et subt qs ipse di
de vob annuciat vob quemadmodu
qualem introitu habuim ad vos
i quia gaudentes et nullo suscepit
eos in ad predicandu indam / no fortiu
dantes ut sustinetes tribulatos et quo
commissi estis ab deum in simulatio
ne dei vino et vero / elligetes ei
serui idolatria relicta et expectare
filiu eius de celis quem suscitauit
ex mortuis ventura ad liberandu / sic
fuit actu primo hic ihus qui assumptus
est a vob in celum sic veniet rc
qui erupit nos ab ira ventura
hemie pena rc Secu cap y

Nam et ipsi scitis / postq apls
reddit thessalonicen hemi
nolos de bonis comy suis
agendo / hic qui idem facit in addi
tis eos consolando / et dum in d. p
/ qua primo facta hoc p conformitate ad ipm
ad ecclam vbi cosolimitanoz / ubi / nos 2o p c
eius / ecta pma fecit talem vsu / multo foltat
dei desolari sed magis consolari &
cosortitate ad suum magrm / qr in hoc
consistit eius perfecto christi p
fecto amo erit si sit sicut magr eius
ego vo qui sum mgr et doctor vi
sustinui multas tribulationes et su
stineo / qr quod debet in tribulato
nib consolari / quia in hoc q forma
mu mihi / in hoc ante venie sic per
dit / qr primo debuit mori hmoi tribus
p tribulationes quas sustinuit adeos
nemedo / ho / p eas quas sustinuit ad
eis mandu / ubi memoriet / prima adc
in dt / qr primo ponit sua declaco / ho
remouet multiplices obiectiones / ibi et
ortatio / ecta pma dt nam et ipi scitis
sicut i modu intendi quia no in
anis finit i lems et sachas / sed valde
gramis / dno sed ante multa passi
sup pma cap et contumelijs affecti
per riba aspa sicut scitis / quando
fuit longe a ciuitate vrali deo
in philippis que est ciuitas macedo
nie / ut dicitur dict cap / ubi cum mu
lus et grias fuit graviter pgis et si
et incarcerati ut dicitur ibidem / fiducia
mus in deo nro loqui ad vos
qr dicit / qr illis tribulationib no
strinis territi / sed in domo q fidetes
venis ad predicandu nob euy / et ecta

h 31.
115

hor sumus sollicitus / q d. ✠ pr̃ea q̃
mytribulacoibꝫ
debetis consolari tamꝫ nob gr̃es
effecti ¶ Exortatio / hic qui nr̃ monet mul
tiplicem obiectoꝫ / posset ꝛ aliqꝫs
dr̃e / q nõ esset consolabile paulo to
lerare / eo q ipe defectuosꝫ in vita
doctrina / sicut docebant pseudo apli
de ipe / ppr̃ quod hor remouet q̃clusio
illa per que posset impugnari eius do
ctrina et vita dns ¶ Exortatio ꝛ mdr nõ de
ctra fidem / qualis erat doctrina hereti
/ sed de veritate mera nec de mundi
tia / sicut erat doctrina ep̃i maioꝝ q̃ne
tunc vigebat / ut dr act xxvij / nec
in dolo sicut docebant filii ysrl / q
aliqd docebat pad de fide catholica
ut deprehendr̃ catholici / sicut de
torquato legit in legenda scti tybrtij
sed sicut pbati a deo / approbati ab
ipõ ut credr̃ nob tamꝫ fidelibꝫ
mistris eccl̃ie / pdicato eccl̃ie ita lo
quim fideliꝫ pdicando quentes dei
beneplacitu / et nõ homi nec cupi
et sicut scriptu est audim / nec
in occasione pdicando ppr̃ questu
/ nec ppr̃ hanc glr̃ fastum / sicut
pdicabant pseudo apli ut possem
nob onerosi esse accipiendo supra a
nob et eoꝝ honorem ut christi apli
/ ven / qmlꝫ talia debent sed fcti
simꝫ primi nr̃ nob similiter
committendo / et nõ solum similiter
/ sed et tentatiue et dulciter tamꝫ si
mitto foueat lacte et mitis nec to
pali ita desiderantes vos / et nõ
tm euangl̃io / sed animas nras
quia dilecti facti estis nob / manducm
cum tentante nemo

xuarec

ergo

ep̃m qui ut amaz sua ꝛ ¶ Memo eꝝ
in posterꝫ apli ot tribulationes
passim ad thessalonicen remedio
hic idem ot animos maiores d
memores in fide esse fres q. d. no est
din quod vidistis et sic nõ estis
obliti labores mei in corpe et fa
tigatio nr̃i ppr̃ et assidui labores
nocte et die op̃antes ne aliqꝫ
horu excepto q̃mlꝫ intendebat pdi
catoni nec gravi / ut ipe et sui
nuncii de pdo labore ne quid grue
gravem nr̃m accipiendo a nob sicut
predixi / ni nob ewyn dei q
tu ty supto de inre possend atque
vob testes estis quitu ad exteriora
et deus quitu ad interiora quom sancte
erga deum et iuste erga pximum
ita ep̃ nullꝫ potuit q̃qui de nob
quidlibet vnus quicꝫ vrm sicut pr
filios suos de patres / pmo affectu
inducentes vos ad bonum et gsolantes
si quis vrm fuerit desolatꝫ ppr̃ peccta
quissa / nec alia de causa testificati
sumꝫ / sub testio sctoꝝ ad iurandum
ut ambularetis digne deo & iustitie in
iustitie predendo qui vocauit vos
in regnum suum / ut esset de regno
eius / p gram in pnti / et gl̃am sua
in futuro tma sicut fecerunt tessa
lonicenses / ideo gras agens deo sine
deo et nos gras agimꝰ deo sine mi
missione / in omibꝫ horis ad hoc
aptis qui cu accepisset a nobis
per pdicationem nram verbum auditꝫ
dei / vbum eccl̃ie nobis dimitto re
velatu accepistis illud nõ ut vbum
homi sicut est doctrina philosophica sed
sicut est ve vbum dei / sic recepistis
de note / sicut recepi dñe ihesu et di
na revelatione / qui operat in vobis
credentibꝰ inter q hamices / nr̃os solum
monet auditu ecclesiastes / deo et dñs
ihesus ꝛ sine me michil potestis facere
¶ Vob cum fres postꝫ apostolus gsolari

est thessalonicen per gformitate ad
exemplū christi ideꝫ sicut per gformita
tē ad ecclesiam ꝙmodoꝫ ny nihil
n ꝙmo incepit ecclesia ꝙ ut dñi cam
synagoga/ut̄ actus/et inde ꝙmo
ꝙnata est ad alia videre loca/et ꝛc
ecclesie cam stant sustinuit ꝙsecutoꝝ
a videis/qm ꝙ dñm deuderant et ꝙphe
tas/et ny hoc ecclia thessalonicēsib ait
eis gformis/qui ꝙsentones sustī
nuerant a cimbꝫ sims/qđ debuit ee
eis consolatoꝝ materia ꝙ gformi
tatē ad ecclesiaꝫ ꝙmittaꝫ/et hoc est
qđ dr vos cim scis imitatores fcti
stis nr et ꝙ hui/nscꝫ ibi ꝙhibentes
nos gentibꝫ loqui ꝙ eyam tristi nt
salue fiant ꝙ ꝛgetes ut impleāt
ut augeāt peccata sua sp ꝙ videri
ny sua ꝙfidia obstinati deo ꝙmit
tente/et dnaꝫ ꝙcurate pcuerit n na
dei sup illos q ꝑbꝫ ꝓpit mste gram
suā ab eis n scꝫ ny finez i nscꝫ vsq
sine mdi/tmiem/ sunt ad fidem q
litendi/sicut dctum est sup scꝫ/ꝓ
cta adē expim usqꝫ ad finē i etna
quitu ad illos/qui in sua ꝓfidia mo
rant/ Vos autē posteꝫ gsolatꝫ est
thessalonicen scꝫpto/hic gsolaꝫ eos
mitto et ꝙmo describit mittendi rom
/2o quam missiones/ny ꝙmodo ctm ea
to ante gsistat ny hoc/ꝛꝛ desideāntē
me thessalonicen/et ꝙmuꝫ ecclesiam
gsolari/sed hmit impedmento/qm ꝙ
ad hoc nn sit intento/dr q nos autē
scis desolati a vobis ad tpe i desolati
ꝙpe hoc/ꝙ vobiscū nō cam/ore
aspectu/nō corde i lic nō ꝙsentiis
vobis locqui/nec vos videre/ctm hec
vos ny corde/sed hmōdi causa festi
nanti/ desiderantiq festinare/venire
ad vos ad vrām gsolatoꝝ ego qđ
paulus/tam scꝫis meis sed impe
dimur nos sathan/tactet aut nos
impedmento/et sibi glo/nec ego vos
ny hoc dnaꝫ ꝙmissa subdit rom
/q ma desiderabat eos vide et gsolari

ny dnm/qui est augmentū sui miti et
pmij/dns qui est ny spes n/sez ny pnte
de augmento nenti et pmy aut gaudiu
spiale aut coronatōis i ro gscꝫdi pmus
ancole/que dctorū debet nōmē vos
/q d/sic/qm gaudiū eos ad fidem/deo sc
vos cim estis gla ma et gaudium/ filii
hebatem matiaz gaudij/gloriadi ny
dnm/et gaudendi de corum ꝙsen
tione/et bona cam̄sactione/ Sc cā ny

Propter quo sustinentes volui
mus remanere athenis solis/ et misimus timotheum
fratrem nr et ministrum dei in evāgelio xpi ad confirmandos vos in fide vestra
ut nemo moueat in tribulationibus istis/ ipi enim scitis quia in hoc positi sumus/
nam et cum apud vos eramus/ dicebamus vobis quia futurum est ut tribulationes
habeamus/ sicut factum est et scitis/ propter hoc et ego amplius non sustinens
misi ut cognoscerem fidem vestram/ ne forte tentauerit vos is qui tentat/ et inanis
fiat labor noster/ nunc autem cum venisset timotheus ad nos a vobis/ et annuntiasset
nobis fidem et caritatem vestram/ et quia bonam memoriam habetis nostri/ semper
desiderantes nos videre/ sicut et nos vos/ ideo obsecrati sumus fratres in vobis
per fidem vestram/ quoniam si state vos in domino/ quam gratiam possumus deo
referre pro vobis in omni gaudio quo gaudemus propter vos ante deum nostrum/
nocte et die abundantius orantes ut videamus faciem vestram/ et perficiamus ea
quae desunt fidei vestrae/ Ipse autem deus et pater noster et dominus noster iesus
christus dirigat viam nostram ad vos/ vos autem multiplicet dominus et abundare
faciat caritatem vestram in invicem et in omnes/ sicut et nos in vobis/ ad confir-
mandos corda vestra irreprehensibiles in sanctitate ante deum et patrem nostrum
in adventu domini nostri iesu christi cum omnibus sanctis eius/ Amen/

Reliqui igitur fratres rogamus vos et obsecramus in domino iesu/ ut quemadmodum
accepistis a nobis quomodo oporteat vos ambulare et placere deo/ sicut et ambulatis/
ut abundetis magis/ scitis enim quae praecepta dederimus vobis per dominum iesum/
Haec est enim voluntas dei sanctificatio vestra/ ut abstineatis vos a fornicatione/
ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione et honore/ non
in passione desiderii sicut et gentes quae ignorant deum/ et ne quis supergrediatur
neque circumueniat in negotio fratrem suum/ quoniam vindex est dominus de his
omnibus/ sicut praediximus vobis et contestati sumus/ non enim vocauit nos deus
in immunditiam sed in sanctificationem/ in pace/ Itaque qui spernit non hominem
spernit sed deum qui et dedit spiritum suum sanctum in nos/ De caritate autem
fraternitatis non habetis necessitatem scribendi vobis/ ipsi enim vos a deo didicistis
ut diligatis alterutrum/ Nam et facitis illud in omnes fratres qui sunt in universa
macedonia/ Rogamus autem vos fratres abundare magis/ et operam dare ut quietis
sitis et ut vestrum negotium agatis/ et operemini manibus vestris sicut praecepimus
vobis/ ut honeste ambuletis ad illos qui foris sunt/ et nullius rei egeatis/

Non autem nolumus vos ignorare fratres de dormientibus/ ut non contristemini
sicut et ceteri qui spem non habent/ Si enim credimus quod iesus mortuus est et
resurrexit/ ita et deus eos qui dormierunt per iesum adducet cum eo/ Hoc enim
vobis dicimus in verbo domini/ quia nos qui vivimus qui residui sumus in adventum
domini non praeueniemus eos qui dormierunt/ quoniam ipse dominus in iussu et
in voce archangeli et in tuba dei descendet de caelo/ et mortui qui in christo sunt
resurgent primi/ deinde nos qui vivimus qui relinquimur simul rapiemur cum illis
in nubibus obviam christo in aera/ et sic semper cum domino erimus/ Itaque
consolamini invicem in verbis istis/

De temporibus autem et momentis fratres non indigetis scribi vobis/ ipsi enim
diligenter scitis quia dies domini sicut fur in nocte ita veniet/ Cum enim dixerint
pax et securitas tunc subitus eis superueniet interitus sicut dolor in utero habenti/
et non effugient/ vos autem fratres non estis in tenebris ut dies illa tamquam fur
vos comprehendat/ omnes enim vos filii lucis estis et filii diei/ non sumus noctis
neque tenebrarum/ Igitur non dormiamus sicut ceteri sed vigilemus et sobrii simus/
qui enim dormiunt nocte dormiunt et qui ebriantur nocte ebriantur/ nos autem qui
diei sumus sobrii simus/ induti loricam fidei et caritatis et galeam spem salutis/
quoniam non posuit nos deus in iram sed in adquisitionem salutis per dominum
nostrum iesum christum/ qui mortuus est pro nobis ut sive vigilemus sive dormiamus
simul cum illo vivamus/ Quapropter consolamini invicem et aedificate alterutrum
sicut et facitis/

Rogamus autem vos fratres ut noueritis eos qui laborant inter vos et praesunt
vobis in domino et monent vos/ et habeatis illos abundanter in caritate propter
opus eorum/ pacem habete cum eis/ Hortamur autem vos fratres corripite inquietos
consolamini pusillanimes suscipite infirmos patientes estote ad omnes/ videte ne
quis malum pro malo alicui reddat/ sed semper quod bonum est sectamini in invicem
et in omnes/ semper gaudete/ sine intermissione orate/ in omnibus gratias agite/
haec enim voluntas dei in christo iesu in omnibus vobis/ spiritum nolite extinguere/
prophetias nolite spernere/ omnia autem probate/ quod bonum est tenete/ ab omni
specie mala abstinete vos/ Ipse autem deus pacificus sanctificet vos per omnia/
et integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in adventu domini nostri
iesu christi conservetur/ Fidelis autem est qui vocat vos qui et faciet/

Fratres orate pro nobis/ Salutate fratres omnes in osculo sancto/ Adiuro vos per
dominum ut legatur epistola haec omnibus fratribus/ Gratia domini nostri iesu
christi vobiscum/ Amen/

Subscriptio/ Scripta ad thessalonicenses prima/ Athenis/

1 et semel et iterꝫ

nr si nob subuenit / qd absit nunc ar
hic qnē potuit utilitas reuisionis / ad
dicā / ante ante veniēt thimotheo ad
nos a vob implēto / no mistēio et
annūciāte nob fidem vrā stabilem
et caritatē atēnsa ad pficiend in me
bis et qr memoriā nr hētis bona
orando p nob semp desiderantes nos vi
dē qp ipsū / sperand andire in vob
ido oblata sint iam in spe de vob
i pbono qd sperand andire de vob in
omi necessitate vra / ista tp omnib tribulato
et angustia nobis supuenientib / dimi
nuit ppt bonā fidē vrā / qd sperans
andire qm nunc nimis ī gnasi
de morte ad vitā suscitata sum / si vos
stetis in domino dilectis et fini / nec
sufficim ad reddendū gras de de tanto
bono / hdo sub qr ch̄y gratie actionē
et pr vob / ut ipsi ibi et compleam quę
sunt fidei vre / licet ch̄y habeē notitia
fidei ipsius ad ea quę sunt ad salutē
necessaria / ch̄y ad magnū eorum pro
fectum cedet / si aplūs venē posset
ad magis explicand aliqua quę no
patent ad plenū dicē quidē sint pue
bus eis / qnā sint qpulsus ex ore pr
co motionē similitudē / ut hactenus dictū est / non
q ipse ante hac paul aplūs deprecato pro
tessalob / ut deus sua gratia suppleat qd
ipse facere nō potuit / hdo dt sic ipse ante
deū amen per eundē / et pr nr fidelium
spar per gr ad aptam / et dnūs ihc
xp̄s qui est mediator dei et hoim
dirigat viā nrā ad vos remouendo
pdicta a satana p cuncta vos ante
multiplicet nūo et unito / et habundare
faciat caritate qua inuicē diligitis
alie ut ites in ipse in ipse caritate
mutuo succurendo et in omnib z in
dēles eos ad fidem cōmittendo qnē
admodū et nos in vob habundam
caritate / ad confirmanda corda vra
in moribus et in fide ut sitis sine q
rela / sine reprehensione aliqua in
die sanctitate ante deum / et in sanctitate
vera et no falsa / que est coram hominib
ty in aduentu dñi nri ihu xpi / cū
omib sanctis eius.

in in aduentu eius ad finale iudicium
sitis de uno et consortes sanctorum / et
sub dño ihu ad confirmatos predicitur / cap v

Decreto ergo fides xp̄s hic in
cepit tria pars principalis / in
qua reddit thessalonicen
sibus eos de moribus in
formando / et de decretis contingentibus / in
eis quibus eorum esset sancta / in
ibi cauit aliqui corrigendi spar
de quibus / et sim hoc pmo cum in
quatuor partes diuidit / que pleniter in
psequendo patet primo secundo / qm gesti
eos reputabat ad simplicē formationem
esse elatus / et ideo ppt quietudinē
psentis aliqui de gentilitate eo
rum cauit ad hoc formandi / ppter qd
amplius corrigit hoc uicium ad utilitatem
oppositā inducendo / decreto gaudere
uangand vob / et obsecrando / dicit
per eum sacras admonendo / qd debet
plus vos monere cum simplicem de
predicto uno / ut quicquid modo ante
pstis a nobis verbo et epistola quod
oportuit vos ambulare in via
morum et placere deo taliter et inde
uinciendo sic ambuletis ut humidetis
magis in his semper proficiendo sicut
nos scire debetis quę precepta dedimus
vob per dñm ihm xpm / de mandato ipsius
tm simpliciter est obediendo / hoc est
ro uoluntas dei cum mandato qui ipse
sanctificato uos / et emundato a cun
talibus potius ut abstinuit vos a
fornicatione tantum / adeo prohibito
ad eum cum sequi uicissitudo plus
quam ad canem tributum / qui est dare
tam bonum humane nature / per cum datur
filius mundi et dominicus / alius
ne possent bene stare / nulli ante est
sollicitus de talibus cum plenum sibi uitium
ut sciat unusquisque vas suum / corpus
ipsum / qd vas dicit / eo quod non sorte
per naturam amplam ad usum fundi per ea
tam possidet / et manet in sanctificatione
tam et honore / corpus cum fornicationem
dedicatum dehonorat / qr bestiale efficitur
per solum homo cui in honore esset
no intellegit / cum ergo est minutius
qd vas suum possidere in sanctificatione et honore / et uxorem
tuus. Non ut quem delectos eamus. et ideo dicit. Non in
passione desiderij. ut passio predat. sicut gentes. Deum
tium. n. est quem delectos eamus. et ut are delectos
hugi in uita futura. sicut lex machometi ponit.

fornicatores sive
et gentiles illi
nisi salutis aut
salutis.

debet etiam dicere
thobie et dicit
tende tibi filium
ab omni fornicatione et
per uxorem
tuam. nisi cum
pacientia ut
mecum scire.
dicit. n. formi
cationi qui fornicatur
peccat. s. adulterium. q est
creata et fornicata
ad imaginem
et similitudinem
creatoris.

Vel ut pertineat
gi. de uxore.
ut sciat unusquisque
cessando ad
tuus. Non ut quem delectos eamus. et ideo dicit. Non in
passione desiderij. ut passio predat. sicut gentes. Deum
tium. n. est quem delectos eamus. et ut are delectos
hugi in uita futura. sicut lex machometi ponit.

non in passione desiderii non sequendo
passionem concupiscentie venereorum
que est nimis vehemens sicut gentes
que ignorant deum s. sequuntur ea
credentes fornicationem simplicem esse
licitam. Et ne quis hic incipit secundum
in qua corripit cupiditatis vitium
inducens ad oppositum et primo ponit
hanc inductionem secundo quandam excusationem
de caritate circa primum dicit Et ne quis
supergrediatur opprimendo proximum ut
ab eo extorqueat iniuste possessionem
suam vel aliam rem neque circumve-
niat ipsum decipiendo et illaqueando
debitis per usuras vel mercationes
et consilia quoniam vindex est dominus
de hiis omnibus quemadmodum sicut
prediximus vobis apud vos existentes
et testificati sumus i. per testimonium
scripturarum ostendimus non enim vocavit
vos deus in immunditiam i. ut sermonem
immunditie peccati cuiuscumque sed in sancti-
ficationem i. ut vivamus sancte itaque
qui hoc spernit que predixi non homi-
nem spernit tantum sed deum cuius sunt
mandata qui etiam dedit sanctum spiritum
suum in vobis in adiutorium impletionis
mandatorum suorum. De caritate autem
fraternitatis hic ponit suam excusa-
tionem s. scribendi tessalonicenses d.
de caritate i. de operibus pietatis ad pau-
peres fideles non necesse deum hominem
scribere etc. quia tessalonicenses diligenter ex-
cebant talia nec istud obviat ei quod
predictum est de correctione cupiditatis
quia frequenter inveniuntur aliqui excedentes
usuras et mercationes malas
qui tamen erga pauperes faciunt opera
pietatis. Rogamus autem hec est ter-
cia pars principalis huius capituli in qua cor-
rigit otiosos et vagabundos d. Ro-
gamus autem fratres ut habundetis magis
in operibus bonis et operam detis i. diligen-
tiam adhibebatis ut quieti sitis et non
vagabundi quia tales solent cadere
in alia vitia scilicet curiositatis et
carnalitatis et ut vestrum negotium

agatis quia homines circa hoc negligentes
depauperantur et quia volunt tenere
modum vivendi consuetum per quos latrones et
raptores efficiuntur et operamini manibus vestris
ad evitandam otiositatem que est sentina
vitiorum et ad servandam sanitatem quam
facit labor moderatus et ut honeste am-
buletis ad eos qui foris i. ad infideles
ut ex bona nostra conversatione convertantur
ad fidem. In moribus enim monet exempla
magis quam verba et nullius aliquid
desideretis ita quod non solum caveatis a
malo actu exteriori sed etiam interiori.
Nolumus autem hec est quarta pars principalis
in qua corrigit aliquos immodera-
te lugentes mortuos et dividitur in tres partes
quia primo arguit hunc luctum secundo ponit
accionaliter future resurrectionis modum
ibi hoc enim tertio concludit ~~intentum~~ intentum
ibi itaque circa primum dicit Nolumus
autem vos fratres ignorare de dormienti-
bus i. de defunctis qui dormiunt sompno
mortis a quo excitabuntur tempore resur-
rectionis et sic crediderunt aliqui ami-
cos defunctos perisse totaliter et ad spem
propter quod habuerunt occasionem lugendi eos qui
inconsolabiliter non sic autem christiani qui habent
spem resurgendi propter quod vitiosum est eis
immoderate mortuos lugere quia in hoc
assimilantur infidelibus spem future resurrectionis
non habentibus lugere tamen defunctos moderate
est opus pietatis quia autem ~~ar~~ mortuorum
resurrectio sit futura ostendit dicens Si enim
credimus etc. et accipitur hic si pro quia
nam ad articulos fidei pertinet credere ihesum
vere mortuum fuisse et resurrexisse ita
et deus qui suscitavit ihesum eos qui
dormierunt sompno mortis per ihesum
tamquam per mediatorem dei et hominum
adducet cum eo ad vitam immortalem
resuscitando. Hoc enim quia locutus
est apostolus de resurrectione futura ideo hic quantum
declarat modum illius resurrectionis. Ad cuius
intelligentiam sciendum quod aliqui dixe-
runt quod christo veniente ad iudicium
aliqui homines reperiantur vivi qui
transferentur ad statum immortalitatis
sine morte intermedia sic exponen-
tes quod hic dicitur deinde nos qui vivimus

/lugere

desinctos/ sed de ipis consolari/ ex quo
sunt advita immortali/ et insancta
di/ et hoc est qd dicit qtus to solamn/ et
desiderio/ fidelium p ducta/ Am. p

De temporibg ante Postqm
aplus reddidit thessalom
cis hermolab et focales
hic qnt reddit eos cantos
Circa quod sciendū/ qp cautela ma
ppime vertit ea illa de quibg dic
est qp venet/ in hora venedi est
simplr ignota/ sic ante est de die
indicij/ sim qd dicā ante p̄mm de die
illa et hora nemo scit nec angls
in celo/ Circa hoc reddit tessalonicen
cantos (et dnā ny J. p/ qz p̄mo cum
metudme ot/ ho thessalonicen can
tos rebbit/ vos ante circa p̄mm sci
endū/ qp dies indicij dnr actā ny scp
tura vno nio pro qlibet die indicij
immutabili/ alio nio pro qlibet die in
dicij p̄terlapsi/ qne est dies mortis
tuis hominib/ ina in illo statu
in indicio finali p̄tabit in quo
in morte" impenit/ intecto vo qplā
videt hic magr esse de die mortis
/ qz ipe sciebat diem indicij fina
lib⁹ multū distare/ nec in epla scpti
ipe ante hic orat thessalonicen/ ne
sint cauti/ ne repente veniat sup
eos dies domi/ et ipsemant nō
pati (vñ ty vbiz nio hra quando
et p̄mo de die finalis indicij/ cum
dicā de ipsis ante p̄tactis ad
diem finalis indicij nō indigeret ut
scribag vob/ qz illud scire ad nos nō p̄tinet/ sz
qp dr actū p̄mo Rom est vbiq no
scē tpa vel momenta qpd cum diligen
r scripturas qsideando sciat/ qz dies
dies indicij/ qm dr dies domi
/ qz tunc certū apparebit ut dies
/ qui in p̄mo aductu apparent ut
p̄mus sunt sim in nocte/ nō est
p hoc intelligēd/ qz dominus sit ve
turus ad iudicium tpe noctis/ sed ma
gis clā die/ sicut in celo ascendit
actū p̄o hic ihūs qui assumptus est ce
lū/ qz venet subito. omnibg et no
videntibg tūc cum dixerit/ pax et sc̄s
hinc loqui/ qp hoc intelligāt de sctis amp
/ qui morte cum credetes scz esse in pace
et securitate/ facient festa et gaudia
cētes diuīsa vocabz istud nō videt
qremet deus/ qz ipse permittit/ qp anpt
sulmiabz/ et maiora pbs sui qcatq
pibit/ et ppr hoc nō est versile/ qz re
manetes deant esse in tanta securita
te et voluptate/ sed magis in timoe
et videt ipse submetipm repugnare
Item videt esse contra deum quē doc
tor et scriptor/ qui dicit quia/ qp mor
tuo antpo/ et falsitate cum manifeste de
clārata/ omes gentes tenebunt ad qm
/ et sic nō remanebunt alique in secta
antpi/ nec pōt dici sustinendo ipse/ p dictū
qp illi qui sequūt de secta antpi p dicto
festa et cerimonia faciet/ eo qp sunt
amissi ad qm/ quia de ipsis dictubg/
pax et securitas subdit aplus tunc
repentinus qp ideo pōt apponi de bene
gaudentibg/ ppr qd videt melius nō
dicā ad tempg diaconus alterius/ qui
obtecta amicte/ in templo audet se tanq
sit deus/ ut dicit in epla sequenti/ et
tunc satellites eius gaudebunt
de pditate domini sui Deus repentinus
supvenet eis intrinq/ qz cito sul
phureabit antichr/ et maxima pōs eius
qcatq/ licet abominat hinc qpanto ne
qp domitio et sulmatio antichi p
cedent diem indicij/ de qua loqui
aplus ante immediate/ qz frequēter p̄
fecto pro certa narrat in scp tura sacra
ut patuit in pluribg locis vt. tc. no
in text/ Ho qponenda est lra de die
mortis sic. de ipsis et nob in quibg
debent mores venire/ nō indigetis q
d. michil scribendū vobis/ nisi illud
qd iam scitis/ scz qp hoc est totaliter metu
endo/ ppr cum diligenter scripturas pro pinquia
tolli die videtes qz die d. i mores qe
dicat dies domini/ qz tunc venet ad
puniendū indicium ipsis morientibz
tunc p dicta tantūm finaliter venet
repentinus et improvisus/ no cū cum
dixerint scz homines indiani pax et
securitas i dim se unde credentes

m̃ temporali pace et m̃ delicijs tunc
repetitis sz mortis corpalis/ sunt do
lor quitus ad penā infernū/ et nō effugi
unt qz in̄ inferno nulla est redemptio
de hoc pomit eis m̃ salvator lucten
de illo qui dicebat anime sue/ anima
mea hēs multa reposita in̄ multos
annos requiesce comede et bibe et epu
lare/ dixit autē ad illū deus/ stulte
hac nocte repetūt animā tuā a te/ q
autē parasti cuius sunt/ sic nob ait
hic qui recedit a plus tesaurisēs
tantos cum dicit mortis/ et pone tē
tra die iudicij finalis/ qz sic dicit
est/ qualis in̄ morte quis inuenit
sz iustus aut iniustis/ et in̄ iudicio
penitebit/ sed antela ipā ad hoc est/ ut
homo bis se beat ad proximū et ad
deum/ qz p̄ quod ad hec tria induit
aplus/ et hoc dum in̄ tp̄e quo p
recipit p̄bum/ bis ad primū induat
d. vos autē fres/ sz exemplo sicut sc
infideles vt vos dicit sz mortē
temptēt finē/ cōmē. ihīpatos autē vos filij
dei est nō sz carsti/ qui est lux mea illu
minatio amen hominez/ ideo p̄ baptismū
filij estis per baptismū et filij dei.
et nomi tenet/ qd dicit deū/ ad id
dum nos possit dicere autē quidā
no simul nota i mutatione abstinē
tijs necessitatē/ diuisor error qdam
vere non dor. in̄ pacis sic et ceteris
sunt ceti sz vigilemus p attentam mēt
ad ea que sunt salutis et sobrij simus
et pte corpis vicio bonis tribus ad
nature sustentatiōz/ et bona ipius dis
pensatiōz quā dor in̄ voluptatibus et petit
morte dor sz ignorantie/ nō ingrat oīb
malis huius qz dat plus in̄ etheriōz/ et
qui siccis in̄ modicis vtitur bonis
corpalibus unde dicit hebreus abs deo
est qz tra/ et bona mēsura/ qz extra
mensuram qz nos nocte ebrij sz ignoran
tie/ vocē dei vos autē fres qz dicit
sunt induti lorica/ sicut enī lorica
fidei.

officia ex plurib⁹ metuē impie se
cuentib⁹/ sic fides nitit ex plu
rib⁹ articulis ad impie quos ois ca
tol̄ que est forma fidei/ sicut u
loricā pt̄egit corp̄/ sic fides tanta
te formulata pt̄egit animā a de
monū insultib⁹ et galea spēs sic
ut galea munit caput ne cadat sup
ior pb̄s corp̄ib⁹/ sic spes superiorez
partes animē/ ppter ad celestia elevā
do qm̄ nō possūt/ in̄ despiciendo/ nob deus
etiā/ sed ut assistat ut ita animā in nram
vita beatā ex operib⁹ miloribus/ p
quam imp̄ium fiat hui ad miloziō
milliū opus est miloriū ut sint singulē
corpalit vincendo sine dor. mortē
corpalis compunio similē illo vnicuiq
vita grā que est in̄ anima vnor
li. ppr̄ quod ipsalmus dicit in̄ labo
rib⁹ mei sine vite et edificatio alienē
vis bonis et ex ib⁹ sicut et facit
simp̄ bis p̄ficiendo in̄ istis ois
tertia/ hec est sedes pb̄s/ in̄ qua
mundit ecclesiasten ad hoc/ qz bis se
hortame ad proximū/ et primo ad p̄sentes
cos honorando d. obtemperando/ ante me vos ut nouū
vos/ mundat perfectiū vos nascēte et ref
platos debite eos honorando/ tum
pro in̄ite/ tū in̄me doctine/ ideo/ et mo
net nos/ io simt pterea diligendi
quito spūalia corpalibus p̄ferunt
ut beati illos/ et ppter ipsos ut eorū
ad vtrūq salutē ordinatio pace hete cū eis
obedicio eis humilit et deuote/ tertio
hortat eos/ ut bis se hortame ad inuicem
d. vigilando autē s. caritatis in corripite me
quietos/ increpatos et pusillanimes/ fos
sostinete infirmos/ in tribulationib⁹ desicie
tes/ suscipite mente nec corpe/ inuicem
tatēs corpis/ quitū fieri deū sicut
pt supportādo/ ipsius/ et ille supportat
tionis in̄ole/ cui eos no deficit
supportare/ ex hoc ois in̄ualidi mu
nitē hoc patientes nō solū ad fidē
les/ sz eos infideles et intelligētes
pacientia ipius ad actū ānē nitiorez

Tutte corpali
quidā vb. qui
parant et in
firmitate. hdā
q debilitantur
in bono actu.
et sic sūt fo
uendi. vñ dr.
susceptis in
vtilitib⁹ cui
fouendo, timos
quoz vtus est
debil ad resistē
dū malo/ vel ad
faciend bona

Spm ante ad actu exteriorem sz diffed
de se nel sna / aut repetendi rem / uel
inimicu a mdicre / no semp ce pdit / ut
pote si ce hoc audacia male facta di
cuntis / nisi ce tia supportatoy maius
malu / ut puta grie scandalu oriri
et ppter hoc ne qms / hoc est vindicare
scipm / qd est semp malu / cui nullo
sit modo in sua causa / si tamen agis
no habet sup hoc iudice / inimicu sibi
facta dei et pe fac iniuria / no ty q linoc
vindicte / sed zelo iustitie / Sed semp
// bonu est fidelis ad fidelem / et u ois
sectandum ire / et cad erga infideles / semp tendere
so in domino / et si no actu / qd oz aqu
interpr psalmy sopno / ty in habitu
et cor / no intelligit qd subdit / Si
ne intermissionem / vel hoc est profunde
// orate ad horas ad hoc aptas / uel statu
uel ille semp tas / quaz nulla e intermittedo / mod
orat / q. d. bene bz sz ppis et aduersis gras agi / sz
cogitat / et dogmatizat / qui aduisa ordinat ad salutez
placde despde / et dogmatizat / qui aduisa ordinat ad salutez
hrat / et indu / uram / sicut ppa / et hoc p instinctu pa
cuius qd by co / cientie / sicut patet de sancto iob / et
gitat / et bz / sub ca / hec est u volum / ani est in
desidat / et / humby obtemperando / Spm nolite
orat / Nam / hec / pb / in qua ordo cob by se here
quem bonu / erga dnm / nr / ihm / sz devotionis
iusti agit / erga deu / nolite extinguere / per dmo
ad oroz est / dando cuaz rem / psalm / pphetare / horie
zelandu / et / qpcior / septuag / sacre / nolite he
mtdum desi / splce / et sic / renela / intellectu / sm
mat / et / qui / acutete / prudenti / aut / dp / abscon
uisi / sit / dicti hec / a sapnibz / et p / et te ea / pp
uerent / quia / et / qpotacis aliqui / de
fiant / dd / Anima aute / i dctis oz / priuate
dissentire / qd bonu est / tenere / iniustas q
in / lectionibz / et predicationibz / mala
dctis melig retinet / qm vtilia / ab oi
// mala abstinere vos spe / no solu / cui / abstinet / est / a malo
sed / et / ab eo qd / th / apparet / mali
spe / scandalu vitandi / psaltem / qnsq
declaret / q illud est licitu / spe / u / ag
pacis / i actor / et dictor pacis / sanctifi
Spus / E / pa / cet vos p / anma / ad cor / et / anaz
ata / q / appla / ptinetia / ut integer / spus / in / et / ia
tur / spus / bo / te cor / ia / q / mela / et / dr / spus / qutu / ad
p / e / ne / spua / sp / iotem / anie / patte / et / anma / q / in
lis / vel / q / spi / ret / in / hom / et / Nia / vo / dicta / est / co / q / qd / vnificandu
et / vnend / am / et / corp / Ipa / go / rationalitas / et / oe
tellentia / aie / qua / rationg / et / discretiuo / ab / alijs
creat / nr / spus / appellari / pt / sic / audit / ibi / Spus
t / aie / ut / sup / o / habitate / deo / ty / spus / t / aia / una
est / Nec / dicit / h / tertia / i / n / zm / potestate / in / aia / n
una / sint / qda / vires / q / no / sint / alie / corporalis / organo
sic / sint / po / ministerium / pti / E / hec / dicit / spus / qr / sunt
humanales / t / separate / aquo / no / a / corpe / inferiori / no / sint / alie
corporis / dicit / spus / t / meus / vnus / sunt.

ad insonez / in / adnctu / dni / nri / ihu / xpi
sz / ad / diuinu / seruet / et / quod / istud / sit
spaud / subdit / fidelis / est / dus / qui / point
bob / qui / cad / est / qma / nulli / dfiat / q / in
est / qc / sc / ptes / aretie / hoc / est / vltio / pabz
que / est / gtuo / epla / in / qua / pb / sm / recto
medico / et / alioz / salutem /) / dat / dt / xpc / bz
oratoz / in / osculo / sco / no / libidinoso
no / pditorio / sicut / plerig / sunt / qc / pos
tea / ad / xo / vlt / / ubi / idem / et / fusius / eidem
vbis / patet / ad / inuo / vas / p / dnm / i / in
mundo / pob / p / ipm / ut / legit / epla / hoc
i / sanctificate / q / baptismate / q / dn
nr / ihu / xpi / rabsicd / sz / sit / in / pnti
per / gram / et / glam / in / futo / Amen

Explicat epla / pma / ad / thessalonicen
et / incipit / secunda / ad / thessa

Paulus / et / Siluanus / et / thimotheus / ec
lonicen / ia / 2 / epla / ad / thes
salonicen / et / dicit
ipse / p / sz / salutat
cam / et / p / ecclesiam
ubi / gratias / agit / et
gelicam / ubi / salu
tando / ina / in / fine
eple / / ina / pme / parte / pz / q
hec / in / phatio / pcet / epla
ubi / gratias / agit / hic / incipit / p
ecclesiam / que / dicit / in / t / p
ina / pb / apls / reddit / te
salonicen / benivolos / ho
rentes / ea / pro / zo / doctos
sine / doctos / ubi / nos / ad
dnm / fiat / du / sz / gratias
agendo / de / bona / eorum / gressum / et
agendo / proficuo / gressum / / in / quo
ecclesiam / agendo / / ecclesia / pm / dicit / sic / gratias
agere / deum / deo / a / quo / est / omne / bonum
semp / sz / actu / nel / habitu / nel / semp / ob
bz / hoc / ad / hoc / ordinat / p / hoc / sic
qz / bonum / discipulorum / redundat / in
integrum / usq / ut / dignum / est / qd / digni
stab / ut / hoc / agamus / cum / sup / crescit
fides / una / inter / se / finis / huius / que
sunt / fidei / ad / deum / / et / eccla / dei / sine
dei / que / sunt / magis / q / pprie / ad / ecclesiam
fidei

f. 89.
119

et cam vo et eo ad alios diuado et thu
dat caritas in affectu intiori et ope be
tiori uta ut nos ipe in vob gloriem
r de vob in eccl'sis dei ponedo alios e
cl'sis vita vite p eo ihc sub pro pa
ciencia vra solida et fida spa quas
instructi in qe emplio infti mdicij dei
r per hoc sensibl' appebit mdicio
dei esse instu paciri in tribulacois
ut digni hamur dei p sentoes vros
pmendo ihc sub si tu instu est et
iustu hoc si p qua instu est apd deu
reddne vt bti r gehenne pena hys
qui vos tribulat psequdo et vob qui
tribulam patiet sustinedo vestr nobcu
qui similr tribulam et io sub tribula
cois tempo in revelacoe dni nri de
celo r qui manifeste appebit vemes
ad mdicid sunt dni ihc xpe in sunt
fulgur qui abscrete apparet rsp ad
accidentalia erit adversa filij homis
qui augies inutil cois qui crimt eo
centores dni in mdicij in flammis ignis
dantes r facient vindictam hys qui no
nouit deum r fidei cois no recipiet
sicut sunt pfidi et mdei obstinati
et qui no obedit euāgelio p ipius ope in
pleda sicut sunt mali p ami ignitos
fidei sine opib que mortua e qui
penas dabunt r subito sine sustine
bunt a facie dni rcf p sua maiestate above
cois egredietur qd dicet te male dicti
in ignem eternu qui parat diabolo et
ei bidicti preb mei rcf ideo sub dit
Cum venerit glorificari in sctis suis et
rcf r dare eis gloriam suam mirabilem
in suis quadit intellectu creati capa
citate prima Cor no ecclis nro rcf
nec ante audiuit rcf qe credidit et
testim nostrum sup vos rcf r qr tue
didistis illud qd testificati sumus vo
bis p dicendo in die illo r de die illo
glorificacois sanctor in ea qd ly in
tue hic male sicut ego dui hymatio
herculis est in lapide qui quo hic
fuit redit thessalos beatulas ora
do p eorum felici successu dns ihs r id in
quo r p quos dic glorificacois

obtinedo oremus semp p vob qe pona
lij semp ut supra qe dignetur vos vocare
r fecerit vos dignos vocatione sua
ad gloriam sicut vocauit ad fidem ideo
rogat ut impleat omne
voluntate tuam cum implebit ome
desiderium electorum et opus fidei
qd est constans confessio fame p qe
corde creditur ad instiam ante ore fit
fit ad salute in virute r in constancia
martij p fide vobis in pmittit sic ipleat
no solum hoc tm sed quod omnis scitur
sed eam ancolam que est ppa mar
tum ut clarificet nom dom nri palma
martij vestri hoc tm mo dicit io plet
de petri martio cum ante semet
qe tendet manus tuas et alius te
cinget et duet quo tu no vis et sb
dit cum in qe pondo hoc ante dicit
significans qualiter rcf et vos in illo ip
in pria clare videndo rcf se cum in.

Rogamus autem vos
que ap tus redit thessalos
canitas tua quod facien
ip aliqui thessalonicenses
bant diem mdicij esse ip imminere tu
ptr tribulationes quas sustinebat
et credo in cipio dyocat ecclia ma
nuel tribulari appropinquante die mdicij
ut ait xpe in ptr quod timebant
ad hoc maiores p secutiones moveri
tum quia aplus dyocat in epla
p cedet cao sicco nos qui viuimus
qui relinqui simul rapiem cum
illis in nubibus ab via cristo occur
cuti ad mdicid ut ibid sint dctm
que aliqui thessalonicenses male intel
ligetes credebat illud obniacoe spe suo
frustr eo qd dyocat nos qui viuim
simul rapiemur rcf ptr quod cois
assecurat de die mdicij longa di
stancia medios eos cautos ut no
decipiant eoa hoc ex tm grauius de
ceptio et dim in d pl quia p mo
remouet errorem docet virtutes
ubi qui eca p mo dr sic Rogamus at vos fres p
nte ad mdicid et nre congregacois adventu
tunc in vos tunc r electi qs grabunt
ad eum ait xpe in ubicuq fuit
corp illic qs congregabunt et adunle

a vro ffo

ut no atto uocauit i a vro ueo
intellectu negz trauit qd instet t
bulato ngoma / que p dicta est
fore ppe finem mdij negz p spm
f maligni tussigatio ns angelu
luc / et asserens vob contrium / sz
p dies mdij sit ppinqua negz p
simon aliud p eos apla negz p
tplam tm / nia aliqui falsi apli
et hetici mittebat ep las sub no
mine vor aplorum xpi ad fidelm
deceptionem ut supra dem est / Alio
sic negz per ep lam i per ep lam
mam p cedentes qd instet dies do
mi / eo ip ibi dicit Deinde nos
qui vnig / qma no sinit intellectu
in / q dies mdij esset ppinquus
ut ibid sunt dicti nec ulli vos se
hoc abdat ad ecludendu omes de
ceptiones mag / cta mdij stat ut dem
nisi prius qui docet cta diem mdij
virtute de quo dr / p dno nobilia
p cedentia primo ponit ad dict dem
lusi venerit qd exponit aliqui
de dissessione a romano impio
qd flebat ipe paulo / a quo nos
recessimus qz omia regna negata
cia ei subiecta / et reddita tributi ia
multis annis / Illud ecia impedita
venit imperatore plurib annis / et
tm no venit ad huc autem / qui tm de
veniet expleta ista dissessione / ut
videt aplus infra dicens / et tunc
revelabit ille iniq / ppter qd aliqui
exponunt de recessu ab obedientia
ecclesie romane / a qua ecia ia din
recesserunt grecia / Sed salvo melio
ri mdicio / michi videt melius in
telligendu de recessu a fide tradito ec
clie tm sic intelligendo / qz omes sunt
a fide catholica recessuri / qma dns
per alios vsqz ad finem mundi
qd qma maior pbabilitas tenendum di
scedet ab ea / qnta p testimonium
salvatoris qui dixit ecce ego vobiscum
eximus ipe mundabit
tritica sua ipe congregabit iniq
tates / et refrigescet caritas multoz

et p quos fides ved defecit ex multis / et tunc
veniet autem secreta dispositio ad recipien
dum ipsum finem ecia dicto quodam dicti
apli infra prima ad ty / ex / ubi dicit ip in
nouissimis temporibus discedent quidam a fide
attendentes spiritibus erroris / et ij ad thi
m iij in nouissimis diebus instabunt
tpa periculosa / et erunt homines seipsos
amantes / et sequit ibid / homines
corrupti mente / ubi ecia fidem / et re
velatio hic ponit duo nobile qd predicet
dies mdij / sz adventu antichristi / cuius
primo ponit superbie excessum / quo ad
duchendi / et cum ecia ibi et tunc
revelabit / ecia demonis effectu ibi Quod
est excessus cum superbie erit / quia faciet
se sicut deum adorari / no dicit et reue
lata fuit / manifeste ans homo pec
cati / tota / et dicto peccato / sicut hoc
dicto angelum dicit homo angelis
bus p dicitur / dignus p dicitur / sicut
2o 22e xpi° dicit / filius inquit / qz dignus
morte cum adissa / loquit / et sicut p
quod potest / ppter eminentiam ypocrisis / ecclesie
civ de antichristo ypocrisis / et ecclesie sy
nagoge qui / ad deos gentilium / qui dicit
dy / ty non sunt / aut quod colit / qui
ad sanctam trinitatem / que colit ut vnu
deum verum / omes civitates gentium / cultus est /
imane conabit / ut ipe solus tanquam
deus ab hominib adoret / Unde dicit
Judith iij / Nabuchodonosor / qui precipit
cotinuare omnibus deos tre / ut ipe solus
deus diceret / ita ut in templo / sicut se
dendet / et asserit ipe sit templum dei / co
mo quo thamitas / et est dei templum
tio vetuisset q d / no debet elabi a me
nova vra / et me quid detineat
i / que sit causa more pnis fatis
scribant civ quorum finis a deo sit
disposita determinate tribus vetitis / no
ne revelet in suo tpe adeo disposito
ut autem dan finit de antichristo
illustri daniel vel qd finit figura an
tichristi / ita ecia no dicit de reconciliatione q
tunc imperabat / et primo devotionis
nis principibus monet precauendum
ecclesie / tui dicit vide et intellige i
figura operatum iniquitatis antichristi

dei · s · recedistis a mandatis ab ipo et
judeis sibi adhesuros · alij aut
exponut sic · ut in templo dei sedeat

Licet aut aliquibus sit ventum pro
venit tm figuraliter sic dictum

qm dñat mi'tas n; abstracto / ppt̃ ecce
sum sine malicie / sicut ḡmo mihi libe
ris dñi libertas tam q̃m n; necione
cciaz ꝓcepte cui / ñtat ut qm nñc tenet
sc̃z rōnis impm̃ / ut ꝯ ponat aliqm teneat
aut donec i donec dñcat rōnis impm̃
p dyscessu ab obedientia ꝓmis / sc̃z vi
det mihi ꝛuelig ꝯ ponī de dyscessu
a fide rōnis sup̃i dicti / sic tm̃ ñtat
ut qm nñc tenet fidem catholicaz
teneat sc̃z finit n; p̃secutoꝝ nemins
et alioꝝ tyrannoꝝ ꝛequiem donec de
medio fiat dor desinet nō dicto / sed tunc
fili pom̃ tribs anp̃ adducto / et cum eis
casu / tūc dicī et tunc renelabit sic autho
matice deus ꝓ ḡmo ihūs qm̃a de
mandato cius sublimabit p̃ ministeriū
michaelis archangli et defendet n; alia
et corpe illustracione i; aduentu sno
claro / Cum hic qui ꝯa antichm̃ pt̃
demonis effectu habebit cui⁹ aup̃ demo
nis p̃natiū tm̃ a deo p̃missū facient
multa mirabilia ad cius inuitū / p̃ subti
tionem fidei / et hoc est quod dicit / Cum
est adductus i; tpali pace et signis
et p̃digiis / ita aliqua facient p illusionez
spūs a demone / que videbunt esse
et nō erunt / et aliqua erunt ꝛeb ve /
sicut demon̄ super cucs nos fecit ignē
descendere / dicit tamē sigilla
nie ducia / qm̃a sicut ad assertionez
medacij et n; oim̃ seductoꝝ ut pote
minis et pmissis / et aliis modis ꝛeq
sitis hns q̃m / n; illis n; habet eius
decepte effectum ꝯ q̃ caritate i; qm̃a
veritate eiusdē que est lex amoris
nō recep unt credendo / ut salui fierent /
qm̃a ꝯtra caritate eiusdē nō est
salus ideo i; ppt̃ hoc demittet hūt
et i; mittit pmittet operationē ei⁹ i
ducem n; erroris modo dicto ut
credant mendacio / qui⁹ repulerunt veri
tatem ut p̃dicent sc̃z medacio dupna
tionis / Vos autē fr̃es est ecclia p̃ p̃
cipalis / n; qm̃a redit tessalonicen
sibus / ergo de nouissimis inferendo
et p̃mo qm̃ ad operationē boni / sedo

qm̃ ad emendationē malitie / secundo
qm̃a n; t / qm̃a primo de bono con
firmo gratias agit / sto ad p̃seuerandū
eos inducit / ibi / Itaq; fres oro uos ꝯ
spectat / n; p̃mo ei⁹ rei causa / ꝓ qua dicit
vos ante deum gratias agere ꝓ bono
discipulo ꝛ redundat n; nomen ꝯ e
ligit vos / sua gratia p̃uocauit p̃dicatio
nis / n; de p̃mis credentibus de gratui
tate n; sanctificatione per bap tis
n; quo dat gratia spūs sc̃i et sanctificatio
et fide veritatis i; in fide catholica / q
sola est vera n; qua sc̃z fide vōmit
vos ple ni / per mira p̃dicatoꝝ n; actis
constituit / est ut p̃ hoc gratiam acquirat
Itaq; fres hic qui⁹ ad p̃seuerandū
eos inducat dns / Itaq; fres state
fixi n; mentibus et fide et traditiones
nos sunt per epistolam vos p̃cedit
docendo sunt p̃ epistolam qm̃a absentes
nos n; sic vos docendo / et qm̃a ad
p̃seuerandū n; bono indigent adiu
torio dnio / nō ꝛpe ante deus et
patet hūd Deinde cōtinuat in

De cetero fratres orate
hic qui⁹ adhuc petit tessa
lonicenses ꝯ suffragia ora
tionis / ꝓ carnibus est recep
ta dicit go De cetero fres orate instanter
et denote ut sermo dei i; predicatio
eius cūrat sine impedimento ad
alias gentes et clarificet ꝓ nīa
cula virtutes eius declarata sicut et
apud nos sc̃z vanus fuit / et ut
liberemur i; a fris a phis importunis
stultis ingentibus et malis hominibus p̃di
catorum eius qui⁹ infidelium impedientibus
nō enim omnium est fides / nō omnes acceptat
omnes fidem p̃me / qui sunt eius
acceptui fidelis autē deus n; p
missa ad implendum qm̃ confirmabit vos
ne a recte tionis p̃cepto aplorum
et a malo custodiet sc̃z impatientie
n; p̃secutionibus tyrannoꝝ / Confi
dimus autē de vobis n; domino i; de
vita bona obedientia ad dñi qui
que ꝯcepimus / facitis et facietis / q

vobis

no preamur ea ante q̃ fiat / sed dirigat dñs aute singulor corda vra ad implend̃ sua mandata in cari tate dei q̃ amb / et in patientia xpi erga vros psecutores ¶ Denuncia hic qui informat illos quatenus ad evitandos malos / et primo fac ppositu / hortando et filios intellectus / vos aute fratres p̃mi de nr̃o nomine quod cibus aute vos fres in nomine dñi nr̃i ihesu xpi ut subtrahat vos ab omni fratre ambulante inordinate declinando ab ordine legis nr̃e et legis sancte / quia dicit ps̃e xxxvi cap̃ peccatores pditi / et no filios tbros quos accepimus a nobis facto et verbo ppter exemplum ad opus quemadmodum oportuit imitari nos in operibus nr̃is qui no inquietati sumus inter vos / vagabundi et o trosi neq̃ gratis panem manducavimus sed in labore et fatiga tione corporali nocte et die operantes ad aliquem vestrum onerosi esse / non quia non habemus potestatem / sed ut nos ipsos formam daremus vobis / qd si nobiscum eramus hoc vobis dicebamus / quoniam si quis non vult operari nec manducet / audimus enim inter vos ambulare quosdam inquietos nichil operantes / sed curiosos / his autem qui huiusmodi sunt denuntiamus et obsecramus in domino nr̃o ihesu xpo ut cum silencio operantes suum panem manducent / vos autem fratres nolite deficere bene facientes / si quis autem non obedit verbo nr̃o per epistolam hanc notate illum / et non commisceamini cum illo ut confundatur / et nolite quasi inimicum existimare / sed corripite ut fratrem / ipse autem dominus pacis det vobis pacem semper in omni loco / dominus sit cum omnibus vobis / salutatio mea manu pauli / quod est signum in omni epistola / ita scribo / gratia domini nr̃i ihesu xpi cum omnibus vobis / amen.

Explicit prima epla ad tessalonicenses

Incipit secunda epla ad thimotheum

Paulus apostolus ihesu xpi secundum voluntatem dei salvatoris nr̃i et xpi ihesu spei nr̃e / timotheo dilecto filio in fide / gratia misericordia pax a deo patre et xpo ihesu domino nr̃o / sicut rogavi te ut remaneres ephesi cum irem macedoniam / ut denuntiares quibusdam ne aliter docerent / neque intenderent fabulis et genealogiis interminatis / que questiones prestant magis quam edificationem dei que fide / finis autem precepti est caritas de corde puro et conscientia bona et fide non ficta / a quibus quidam aberrantes conversi sunt in vaniloquium / volentes esse legis doctores / non intelligentes neque que loquuntur neque de quibus affirmant / scimus autem quia bona lex est si quis ea legitime utatur / sciens hoc quia iusto lex non est posita sed iniustis et non subditis impiis et peccatoribus sceleratis et pollutis patricidis et matricidis homicidis / fornicariis et masculorum concubitoribus / plagiariis / mendacibus periuris / et si quid aliud sane doctrine adversatur / que secundum evangelium glorie beati dei quod creditum est mihi / gratias ago ei qui confortavit me xpo ihesu domino nr̃o / quia fidelem me existimavit ponens in ministerio / qui prius blasphemus et persecutor et contumeliosus / sed misericordiam consecutus sum quia ignorans feci in incredulitate / superabundavit autem gratia dei nr̃i cum fide et dilectione que est in xpo ihesu / fidelis sermo et omni acceptione dignus / quia xps ihesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere / quorum primus ego sum / sed propterea misericordiam consecutus sum ut in me primo ostenderet xps ihesus omnem patientiam ad informationem eorum qui credituri sunt illi in vitam eternam / regi autem seculorum immortali invisibili soli deo honor et gloria in secula seculorum amen / hoc precepti commendo tibi fili timothee secundum precedentes in te prophetias ut milites in illis bonam militiam habens fidem et bonam conscientiam quam quidam repellentes circa fidem naufragium fecerunt / ex quibus est hymenaeus et alexander quos tradidi satane ut corripiantur non blasphemare / obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes orationes postulationes gratiarum actiones pro omnibus hominibus / pro regibus et omnibus qui in sublimitate constituti sunt / ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni pietate et castitate / hoc enim bonum est et acceptum coram salvatore nr̃o deo / qui omnes homines vult salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire / unus enim deus unus et mediator dei et hominum homo xps ihesus qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus / testimonium temporibus suis / in quo positus sum ego predicator et apostolus veritatem dico non mentior / doctor gentium in fide et veritate / volo igitur viros orare in omni loco levantes puras manus sine ira et disceptatione / similiter et mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se non in tortis crinibus aut auro aut margaritis aut veste pretiosa / sed quod decet mulieres promittentes pietatem per opera bona / mulier in silencio discat in omni subiectione / docere autem mulieri non permitto neque dominari in virum sed esse in silencio / adam enim primus formatus est deinde heva / et adam non est seductus mulier autem seducta in prevaricatione fuit / salvabitur autem per filiorum generationem si permanserit in fide et dilectione et sanctificatione cum sobrietate / fidelis sermo si quis episcopatum desiderat bonum opus desiderat / oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse unius uxoris virum / sobrium prudentem ornatum pudicum hospitalem doctorem / non vinolentum non percussorem non turpis lucri cupidum / sed modestum non litigiosum non avarum / unius uxoris virum / filios habentem subditos cum omni castitate / si quis autem domui sue preesse nescit quomodo ecclesie dei diligentiam habebit / non neophitum ne in superbiam elatus in iudicium incidat diaboli / oportet autem illum et testimonium habere bonum ab his qui foris sunt ut non in obprobrium incidat et laqueum diaboli / diaconos similiter pudicos non bilingues non multo vino deditos non turpe lucrum sectantes / habentes mysterium fidei in conscientia pura / et hi autem probentur primum et sic ministrent nullum crimen habentes / mulieres similiter pudicas non detractrices sobrias fidelis in omnibus / diaconi sint unius uxoris viri filios bene regentes et domibus suis / qui enim bene ministraverint gradum bonum sibi adquirunt et multam fiducia in fide que est in xpo ihesu / hec tibi scribo sperans me cito venire ad te / si autem tardavero ut scias quomodo oporteat te in domo dei conversari / quod est ecclesia dei vivi columna et firmamentum veritatis / et manifeste magnum est pietatis sacramentum / quod manifestatum est in carne iustificatum est in spiritu / apparuit angelis predicatum est gentibus creditum est in mundo assumptum est in gloria / spiritus autem manifeste dicit quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide attendentes spiritibus erroris et doctrinis demoniorum / in hypocrisi loquentium mendacium / cauterizatam habentium suam conscientiam / prohibentium nubere / abstinere a cibis quos deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus et his qui cognoverunt veritatem / quia omnis creatura dei bona et nichil abiciendum quod cum gratiarum actione percipitur / sanctificatur enim per verbum dei et orationem / hec deponens fratribus bonus eris minister xpi ihesu / enutritus verbis fidei et bone doctrine cui adhesisti / profanas autem et aniles fabulas devita / exercita autem temetipsum ad pietatem / nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est / pietas autem ad omnia utilis est promissionem habens vite que nunc est et future / fidelis sermo et omni acceptione dignus / in hoc enim laboramus et maledicimur quia sperabimus in deo vivo qui est salvator omnium hominum maxime fidelium / precipe hec et doce / nemo adolescentiam tuam contemnat / sed forma esto fidelium verbo conversatione in caritate in fide in castitate / attende lectioni exhortationi doctrine / noli negligere gratiam que in te est que data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbiterii / hec meditare in his esto ut profectus tuus manifestus sit omnibus / attende tibi et doctrine / insta illis / hoc enim faciens et te ipsum salvum facies et eos qui te audiunt / seniorem ne increpaveris / sed obsecra ut patrem / iuvenes ut fratres / anus ut matres / iuvenculas ut sorores in omni castitate / vidue honora que vere vidue sunt / si qua autem vidua filios aut nepotes habet discat primum domum suam pie regere et mutam reddere parentibus / hoc enim acceptum est coram deo / que autem vere vidua est et desolata speret in deo et instet obsecrationibus et orationibus nocte ac die / nam que in deliciis est vivens mortua est / et hec precipe ut inculpabiles sint / si quis autem suorum et maxime domesticorum curam non habet fidem negavit et est infideli deterior / vidua eligatur non minus sexaginta annos habens que fuit uxor unius viri / in operibus bonis testimonium habens si filios educavit si hospitio recepit si sanctorum pedes lavit si tribulationem patientibus subministravit si omne opus bonum subsecuta est / iuniores autem vidue devita / cum enim luxuriate fuerint in xpo nubere volunt / habentes damnationem quia primam fidem irritam fecerunt / simul autem et otiose discunt circuire domos non solum otiose sed et verbose et curiose loquentes que non oportet / volo ergo iuniores nubere filios procreare matresfamilias esse nullam occasionem dare adversario maledicti gratia / iam enim quedam converse sunt retro satanam / si quis fidelis habet viduas subministret illis et non gravetur ecclesia ut his que vere vidue sunt subministret / qui bene presunt presbiteri duplici honore digni habeantur maxime qui laborant in verbo et doctrina / dicit enim scriptura bovi trituranti non infrenabis os / et dignus est operarius mercede sua / adversus presbiterum accusationem noli recipere nisi sub duobus aut tribus testibus / peccantes coram omnibus argue ut et ceteri timorem habeant / contestor coram deo et domino ihesu xpo et electis angelis ut hec custodias sine prejudicio nichil faciens declinando a quibusdam in partem / manus cito nemini imposueris neque communicaveris peccatis alienis / te ipsum castum custodi / nolo te adhuc aquam bibere sed vino modico utere propter stomachum tuum et frequentes tuas infirmitates / quorundam hominum peccata manifesta sunt precedentia ad iudicium quosdam autem et subsequuntur / similiter et facta bona manifesta sunt et que aliter se habent abscondi non possunt / quicumque sub iugo sunt servi dominos suos omni honore dignos arbitrentur ne nomen domini et doctrina blasphemetur / qui autem fideles habent dominos non contemnant quoniam fratres sunt sed magis serviant quoniam fideles sunt et dilecti qui beneficii participes sunt / hec doce et exhortare / si quis aliter docet et non acquiescit sanis sermonibus domini nr̃i ihesu xpi et ei qui secundum pietatem doctrine est / superbus est nichil sciens sed languens circa questiones et pugnas verborum ex quibus oriuntur invidie contentiones blasphemie suspitiones male / conflictationes hominum mentem corruptorum et qui veritate privati sunt existimantium questum esse pietatem / hoc est magnum questum pietas cum sufficientia / nichil enim hoc mundo intulimus certum est quod nec auferre quid possumus / habentes autem alimenta et quibus tegamur his contenti simus / nam qui volunt divites fieri incidunt in temptationem et laqueum diaboli et desideria multa inutilia et nociva que mergunt homines in interitum et perditionem / radix enim omnium malorum est cupiditas / quam quidam appetentes erraverunt a fide et inseruerunt se doloribus multis / tu autem o homo dei hec fuge / sectare vero iustitiam pietatem fidem caritatem patientiam mansuetudinem / certa bonum certamen fidei apprehende in qua vocatus es et confessus es bonam confessionem coram multis testibus / precipio tibi coram deo qui vivificat omnia et xpo ihesu qui testimonium reddidit sub pontio pilato bonum confessionem / ut custodias mandatum sine macula inreprehensibile usque in adventum domini nr̃i ihesu xpi / quem suis temporibus ostendet beatus et solus potens rex regum et dominus dominantium / qui solus habet immortalitatem et lucem habitat inaccessibilem / quem nullus hominum vidit sed nec videre potest / cui honor et imperium sempiternum amen / divitibus huius seculi precipe non sublime sapere neque sperare in incerto divitiarum sed in deo vivo qui prestat nobis omnia abunde ad fruendum / bene agere divites fieri in operibus bonis facile tribuere communicare / thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum ut apprehendant veram vitam / o timothee depositum custodi devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientie / quam quidam promittentes circa fidem exciderunt / gratia tecum amen / ad timotheum primam scripta est a laodicia metropoli pacatiane

Explicit prima epla ad timotheum

Incipit secunda epla ad timotheum

Paulus apostolus ihesu xpi per voluntatem dei secundum promissionem vite que est in xpo ihesu / timotheo dilecto filio gratia misericordia pax a deo patre et xpo ihesu domino nr̃o / gratias ago deo meo cui seruio a progenitoribus meis in conscientia pura quod sine intermissione habeam memoriam tui in orationibus meis nocte ac die / desiderans te videre memor lacrimarum tuarum ut gaudio repleam / recordationem accipiens eius que in te est fidei non ficte que habitavit primum in avia tua loide et matre tua eunice certus sum quod et in te / propter quam causam admoneo te ut resuscites gratiam dei que est in te per impositionem manuum mearum / non enim dedit nobis deus spiritum timoris sed virtutis et dilectionis et sobrietatis / noli ergo erubescere testimonium domini nr̃i ihesu xpi neque me vinctum eius sed collabora evangelio secundum virtutem dei / qui nos liberavit et vocavit vocatione sancta non secundum opera nostra sed secundum propositum suum et gratiam que data est nobis in xpo ihesu ante tempora secularia / illuminata autem per adventum salvatoris nr̃i ihesu xpi qui destruxit quidem mortem luce autem posuit vitam et incorruptionem per evangelium / in quo positus sum ego predicator et apostolus et doctor gentium / ex qua causa et hec patior sed non confundor / scio enim cui credidi et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem / habe exemplum sanorum verborum quorum audisti a me in fide et dilectione que est in xpo ihesu / bonum depositum custodi per spiritum sanctum qui habitat in nobis / scis hoc quoniam aversi sunt me omnes qui sunt in asia ex quibus est phigellus et hermogenes / det misericordiam dominus onesiphori domui illius quia me sepe refrigerium dedit et catenam meam non erubuit / sed cum esset romae sollicitus quesivit me et invenit / det illi dominus invenire misericordiam a deo in illa die / et quanta ille ephesi ministravit melius tu scis / tu ergo fili confortare in gratia que est in xpo ihesu / et quod audisti a me per multos testes hec commenda fidelibus hominibus qui idonei erunt et alios docere / labora sicut bonus miles xpi ihesu / nemo militans deo implicat se negotiis secularibus ut ei placeat cui se probavit / nam et qui certat in agone non coronatur nisi legitime certaverit / laborantem agricolam oportet primum de fructibus percipere / intellege quod dico / det enim tibi dominus in omnibus intellectum / memor esto domini nr̃i ihesu xpi resurrexisse a mortuis de semine david secundum evangelium meum / in quo laboro usque ad vincula quasi malefactor sed verbum dei non est alligatum / propter quod omnia sustineo propter electos ut et ipsi salutem consequantur que est in xpo ihesu cum gloria celesti / fidelis sermo nam si commortui sumus et convivemus / si sustinemus et conregnabimus / si negamus et ille negabit nos / si non credimus ille fidelis permanet / negare seipsum non potest / hec commone testificans coram deo non contendere verbis ad nichil utile nisi ad subversionem audientium / sollicite cura teipsum probabilem exhibere deo operarium inconfusibilem recte tractantem verbum veritatis / devita autem profanas vocum novitates / erunt enim proficiunt ad impietatem / et sermo eorum ut cancer serpit / ex quibus est hymenaeus et fileti / qui circa veritatem errare facti sunt dicentes resurrectionem esse iam / et subvertunt quorundam fidem / sed firmum fundamentum dei stat habens signaculum hoc cognovit dominus qui sunt eius / et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen domini / in magna autem domo non solum sunt vasa aurea et argentea sed et lignea et fictilia / et quedam quidem in honorem quedam autem in contumeliam / si quis ergo emundaverit se ab istis erit vas in honorem sanctificatum et utile domino ad omne opus bonum paratum / iuvenilia autem desideria devita / sectare vero iustitiam fidem caritatem pacem cum invocantibus dominum de corde puro / stultas autem et sine disciplina questiones devita sciens quia generant lites / servum autem domini non oportet litigare sed mansuetum esse ad omnes docibilem sustinentem / cum modestia corripientem eos qui resistunt veritati / nequando det illis deus penitentiam ut cognoscant veritatem / et resipiscant a diaboli laqueis a quo tenentur captivi in ipsius voluntatem / hoc autem scito quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa / erunt homines seipsos amantes cupidi elati superbi blasphemi parentibus non obedientes ingrati scelesti / sine affectione sine pace criminatores incontinentes / mites sine benignitate proditores protervi tumidi / voluptatum amatores magis quam dei / habentes speciem quidem pietatis virtutem autem eius abnegantes / et hos devita / ex his enim sunt qui penetrant domos et captivas ducunt mulierculas / que semper discunt et numquam ad scientiam veritatis pervenire possunt / quemadmodum autem iannes et mambres restiterunt moysi / ita et hi resistunt veritati homines corrupti mente reprobi circa fidem / sed ultra non proficient / insipientia enim eorum manifesta erit omnibus / tu autem assecutus es meam doctrinam institutionem propositum fidem longanimitatem dilectionem patientiam / persecutiones passiones qualia mihi facta sunt antiochie iconii lystris / quas persecutiones sustinui / et ex omnibus eripuit me dominus / et omnes qui pie volunt vivere in xpo ihesu persecutionem patientur / mali autem homines et seductores proficient in peius errantes et in errorem mittentes / tu vero permane in his que didicisti et credita sunt tibi / sciens a quibus didiceris / et quia ab infancia sacras litteras nosti que te possunt instruere ad salutem per fidem que est in xpo ihesu / omnis scriptura divinitus inspirata utilis est ad docendum ad arguendum ad corripiendum ad erudiendum in iustitia / ut perfectus sit homo dei ad omne opus bonum instructus / testificor coram deo et domino ihesu xpo qui iudicaturus est vivos et mortuos per adventum ipsius et regnum eius / predica verbum insta opportune importune / argue obsecra increpa in omni patientia et doctrina / erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus / et a veritate quidem auditum avertent ad fabulas autem convertentur / tu vero vigila in omnibus labora opus fac evangeliste ministerium tuum implere / sobrius esto / ego enim iam delibor et tempus resolutionis meae instat / bonum certamen certavi cursum consummavi fidem servavi / in reliquo reposita est mihi corona iustitie quam reddet mihi dominus in illa die iustus iudex non solum autem mihi sed et omnibus qui diligunt adventum eius / festina ad me venire cito / demas enim me reliquit diligens hoc seculum et abiit thessalonicam / crescens in galatiam titus in dalmatiam / lucas est mecum solus / marcum assumens adduc tecum / est enim mihi utilis in ministerium / tychicum autem misi ephesum / penulam quam reliqui troade apud carpum veniens adfer tecum et libros maxime membranas / alexander eramarius multa mihi mala ostendit / reddet illi dominus secundum opera sua / quem et tu devita valde enim restitit verbis nostris / in prima mea defensione nemo mihi affuit sed omnes me dereliquerunt / non illis imputetur / dominus autem mihi astitit et confortavit me ut per me predicatio impleatur et audiant omnes gentes / et liberatus sum de ore leonis / liberabit me dominus ab omni opere malo et salvum faciet in regnum suum celeste / cui gloria in secula seculorum amen / saluta priscam et aquilam et onesiphori domum / erastus remansit corinthi / trophimum autem infirmum reliqui miletum / festina ante hiemem venire / salutant te eubulus et pudens et linus et claudia et fratres omnes / dominus ihesus xps cum spiritu tuo / gratia vobiscum amen

Explicit secunda epla ad timotheum

Incipit epla ad titum

Paulus servus dei apostolus autem ihesu xpi secundum fidem electorum dei et agnitionem veritatis que secundum pietatem est / in spem vite eterne quam promisit qui non mentitur deus ante tempora secularia / manifestavit autem tempore suo verbum suum in predicatione que credita est mihi secundum imperium salvatoris nr̃i dei / tito dilecto filio secundum communem fidem / gratia misericordia pax a deo patre et xpo ihesu salvatore nr̃o / huius rei gratia reliqui te in creta ut ea que desunt corrigas et constituas per civitates presbiteros sicut et ego tibi disposui / si quis sine crimine est unius uxoris vir filios habens fidelia non in accusatione luxurie aut non subditos / oportet enim episcopum sine crimine esse sicut dei dispensatorem non superbum non iracundum non vinolentum non percussorem non turpis lucri cupidum / sed hospitalem benignum sobrium iustum sanctum continentem / amplectentem eum qui secundum doctrinam est fidelem sermonem ut potens sit exhortari in doctrina sana et eos qui contradicunt arguere / sunt enim multi et inoboedientes vaniloqui et seductores maxime qui de circumcisione sunt / quos oportet redargui qui universas domos subvertunt docentes que non oportet turpis lucri gratia / dixit quidam ex illis proprius ipsorum propheta cretenses semper mendaces malae bestiae ventres pigri / testimonium hoc verum est / quam ob causam increpa eos dure ut sani sint in fide / non intendentes iudaicis fabulis et mandatis hominum aversantium se a veritate / omnia munda mundis / coinquinatis autem et infidelibus nichil mundum sed inquinata est eorum et mens et conscientia / confitentur se nosse deum factis autem negant cum sint abominati et inoboedientes et ad omne opus bonum reprobi / tu autem loquere que decent sanam doctrinam / senes ut sobrii sint pudici prudentes sani fide dilectione patientia / anus similiter in habitu sanctis bene docentes / ut prudentiam doceant adolescentulas ut viros suos ament filios suos amare / prudentes castas domus curatrices bonas subditas viris suis ut verbum dei non blasphemetur / iuvenes similiter hortare ut sobrii sint / per omnia te ipsum prebe exemplum bonorum operum in doctrina / integritatem gravitatem verbum sanum irreprehensibile / ut is qui ex adverso est vereatur nichil habens malum dicere de nobis / servos dominis suis subditos esse in omnibus placentes non contradicentes / non fraudantes sed in omnibus fidem bonam ostendentes ut doctrinam salvatoris nr̃i dei ornent in omnibus / apparuit enim gratia dei salvatoris nr̃i omnibus hominibus erudiens nos ut abnegantes impietatem et secularia desideria sobrie et iuste et pie vivamus in hoc seculo / exspectantes beatam spem et adventum gloriae magni dei et salvatoris nr̃i ihesu xpi / qui dedit semetipsum pro nobis ut redimeret nos ab omni iniquitate et mundaret sibi populum acceptabilem sectatorem bonorum operum / hec loquere et exhortare et argue cum omni imperio / nemo te contemnat / admone illos principibus et potestatibus subditos esse dicto obedire ad omne opus bonum parates / neminem blasphemare non litigiosos esse sed modestos omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines / fuimus enim aliquando et nos insipientes increduli errantes servientes desideriis et voluptatibus variis in malitia et invidia agentes odibiles odientes invicem / cum autem benignitas et humanitas apparuit salvatoris nr̃i dei / non ex operibus iustitie que fecimus nos sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis spiritus sancti / quem effudit in nos abunde per ihesum xpm salvatorem nr̃um / ut iustificati gratia ipsius heredes simus secundum spem vite eterne / fidelis sermo et de his volo te confirmare ut curent bene operari qui credunt deo / hec sunt bona et utilia hominibus / stultas autem questiones et genealogias et contentiones et pugnas legales devita / sunt enim inutiles et vanae / hereticum hominem post unam et secundam correptionem devita / sciens quia subversus est qui eiusmodi est et delinquit proprio iudicio condemnatus / cum misero artemam aut tichicum ad me festina venire nicopolim / ibi enim decrevi hiemare / zenam legis peritum et apollo sollicite premitte ut nichil illis desit / discant autem et nostri bene operari ad usus necessarios ut non sint infructuosi / salutant te qui mecum sunt omnes / salutate eos qui nos amant in fide / gratia cum omnibus vobis amen

Explicit epla ad titum

Incipit epla ad philemonem

Paulus vinctus ihesu xpi et timotheus frater philemoni dilecto et adiutori nr̃o / et apphie sorori carissime et archippo commilitoni nr̃o et ecclesie que in domo tua est / gratia vobis et pax a deo patre nr̃o et domino ihesu xpo / gratias ago deo meo semper memoriam tui faciens in orationibus meis / audiens caritatem tuam et fidem quam habes in domino ihesu et in omnes sanctos / ut communicatio fidei tue evidens fiat in agnitione omnis boni quod in nobis est in xpo ihesu / gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua quia viscera sanctorum requieverunt frater per te / propter quod multam fiducia habens in xpo ihesu imperandi tibi quod ad rem pertinet / propter caritatem magis obsecro cum sis talis paulus senex nunc autem et vinctus ihesu xpi / obsecro te pro meo filio quem genui in vinculis onesimo / qui tibi aliquando inutilis fuit nunc autem et mihi et tibi utilis / quem remisi tibi eum / tu autem illum sicut mea viscera / quem ego volui mecum detinere ut pro te mihi ministraret in vinculis evangelii / sine autem consilio tuo nichil volui facere ut ne quasi ex necessitate bonum tuum esset sed voluntarium / forsitan enim propterea discessit ad horam ut eternum illum recipias / iam non ut servum sed pro servo carissimum fratrem maxime mihi quanto autem magis tibi et in carne et in domino / si ergo habes me socium suscipe illum sicut me / si autem aliquid nocuit tibi aut debet hoc mihi imputa / ego paulus scripsi mea manu ego reddam / ut non dicam tibi quod et teipsum mihi debes / ita frater ego te fruar in domino / confide obedienti tue scribens tibi quia et supra quam dico facies / simul autem et para mihi hospitium / spero enim quod per orationes vestras donabor vobis / salutat te epaphras concaptivus meus in xpo ihesu / marcus aristarchus demas lucas adiutores mei / gratia domini nr̃i ihesu xpi cum spiritu vestro amen

Explicit epla ad philemonem

cum dicat sim mysta dei et salvatore mi sicut pz actuum vbi dicit spūs sanctus segregate michi barnabam et paulum in opus ad quod assumpsi eos ppa vo exhibitare simul in dimissa. ppr quod idem mysta non est cum psonoz et ro vna eoz ppria alie intelligunt dñm ihesum ex p quem spam obtinet gram. Ho posui pso salutata cum dicit Thimotheo dilecto ad ondendū q̄ cal filius spūalis et no carnalis. Et ro posuit bona op tata tm dicit gra in amplitudine mitatis. et mia in remissione pcto et pax in gsecutoy p mice. a deo pre qui est actor et dator istoy. Et ro dñm qui quātū ad deitatē est cal causa p̄ncipalis tm pr et spūs scī et quātū ad humanitatē est ca instrumentalis quieta sicut manus est ca grauū mictū artifias. secūm ante separatum. et hoc no alie contingit sunt mysteria separata. Dicit nota mitte hic incipit dnd epla p̄scen ro. Et ro quod secundo q̄ apl̄us ordinat thimoy epm ecclesie ephesine et ro in hac epla instruit eum de his que p̄tinet ad epi officium ad quod spectant septem actus spales. et hinc hoc p̄scripto hmoi epla dicit in septem primos p̄tes. Nam ante actus p̄tinet ad epm est de separatione falsoy doctoy. sicut remoto impedimento. potest in aliquo operari ad hoc ante apl̄us indicat thimoy in hoc talogo in tres p̄tes dicit. Ea primo ad thimoy actus indicit. Ho mandata. Ibi gratias ago. Ho ad ppositum redit. ibi hoc preceptum. Tertia ad finem in tres p̄tes primo indicat thimoy ad fugiendum. Ho ostendit q̄ subdit ad hoc ro ne habitus. Et ro removet obiectum. Ibi. Tertio. Et ro dicit regnanti. Thimotheo sic. Facias. et quod sit illud de quo instruit eum queritur. Ho aptat dari thimoteo q̄ erat epūs ephesine ecclie

tū ne i macedonia

ondat duos vt maneat ephesi pro regimine ecclesie vt de minacibus abusis tradidi ephesijs. Solebant enim isti sui apli inducere ephesios ad observationes legalium et traditiones indecoras tamen nocentes ab eis ad salutem necessarias inducebat. Et ideo ecclesia auditoribus ne intendant in fabulis et genealogijs. Dicit ad fabulas illas quibus non subest veritas cum dicit observationes legalium. que tota sunt figuralia. Secundo nouum testamentum et ipso completo cessant. Et ideo dicit observationes legalium adhuc durant. et propterea q̄ ministrium adhuc non esset impletum. Non solum est sermo. sed etiam exercuerunt. Dicit etiam ibi fabulas et dictiones indecoras quibus veritas fabulebatur diuinum mandatum. cum quod impugnabat eis salvator dicit. Vos estis filij eorum. Bene. Ecclesie non intimate cum aliquibus ibi dicitur mysteriorum. Ad de alia vocat eos de error. Et quia aliqui indecoras genealogias multiplicabat. sed quia gloses indecoras de ista voce secunda non lo quitur. Non videt mihi dicendum. Et aliqui indecoras fabulabat mysteriorum ad aliud descendentes. ut p hoc excludent eum hanc habere cum a Iudaeis descendisset. et propterea excludent primum vsum necessarium non fuisse. quem scripture dicunt a Iudaeis descendere. et dicunt mutate. Et non timeant ad alterum cum tuum et mysteria genealogias. Et fabulas et genealogias et dictiones quas disputantes quod dispensationem dei dispensabilem spūalem virtutem que est in fide. Et cum edificatione fidei est stabilimentum. Et quod p dicta non est timere. sed determinandi secundum spūale. Et timens autem ibi ad proposita subdit aptius vnusquisque non sit attendendum legalibus observationibus et genealogijs mutat. Et non

vl fabule dicuntur dictiones fictitie indecore quibus tradunt. Et dat duas vxores hinc. Iuam. Et alia ex gala dicit mulieres filios ec na tos. Et quod dicit i septima autentica. Et canonica inveniuntur.

Scripta ergo · opa n· bñ· vnoquoq; p cap·
1· Cor 13· si distribuero · cibos pauper &c
finis precepti · ut hic · ad 22 · in hijs duabꝫ
Excellentior via · 1· Cor 12· adhuc ex
cellentiorem vã vob demostro.
maior virtꝰ · 1 Cor 13· maior horꝫ · crabꝫ
dixerat deꝰ bonoꝝ · Sap· 8· ignorabã qm
aut bonꝝ mater est.

Scribe regia caritas q̃ē

Ihũ.

ad Thmo

"i· pfectio· et adimpletio preceptoꝝ · caritas· To tã n· magnitudinẽ et latitudinẽ dilectionis eloquioꝝ scripturaꝝ possidet caritas· qua diligimꝰ deũ · et proximꝰ in quib; pcepta finiũt sue ꝙplet caritas est ꝙ ad ipãm refert omne ꝙceptũ · unde qui diligit deũ nõ furat · et qui proximũ non occidit · ut scripsit · nõ delinquit · et nõ adulterabit · nec sua nõ vult adulterari · Nõ occidet aliũ · ꝙ nõ vult sibi fieri · nec de alijs ꝓcipit

facit adimplecõm legis dilectionis · sed magis ad appetitũ · ꝙ lex ordinat ad diligendũ deũ · et ꝓximũ · ad quod ꝓdicta nõ faciunt · sed magis impediunt

"Restat autem · ꝙ ꝓmittit quia ꝓcepta ꝑtinent ad tres tabulas ordinat finaliter ad dilectionem dei et ꝓximi · nec ꝙ ꝓcepta alia nõ ꝓcepta quedã explicationes sunt nisi quedã explicationes sententiarum · et exclusiones abusuum · dicta · nõ ty cod nõ · quia aliquis secundũ se · aliquis võ nõ · et ꝙ hoc secundũ ꝙ aliqua de hmõdi ꝓcepta semp manent · ut moralia · alia võ tm ad tempus · ut cimonialia · et iudicialia · De corde primo quia ad apetitum · qui dicit hic cor · ratio voluntas est appetitus intellectivus · nec alias aliquas potentias ad agendum · sicut corpus · et membra corporis ad agendum · et ꝙsequa bona quidem ad intellectum · ꝙ est ratio applicatus sic ad aliquod particulare agibile · et qui sua recte applicat ad bonum agibile dicit bona · ergo võ mala · fide nõ ficta · i· vera · et nõ simulata · quod habent adqui dam fingentes se esse christianos · et simplices decipiunt · et alios faciunt capi · sicut dicit de torquato in lege da sua tributum · a quibus quidam aberrantes · declinantes · a nobis · "a sperando de legalibus ꝓmissis · et tradendo · ꝙ necessarium sit ea abstinere ꝓ adventu christi volentes esse · cum ty nõ finiat ab hoc · sufficit discipulis · ideo sub nõ intellectu · i· nõ intelligentes exclusiones de quibus locutus · nec scripturas ꝓ quas intendit ꝓbare · Dicunt autem hic quidam · ꝙ mihi videtur obiectio · quia aliquis posset obicere de legalibus · ꝙ finiti adeo institutis · nec ex precepto et licentia · et ꝓhibita bona et servanda · absit · Ideo dicit · ad quid intelligendum · ꝙ lex christi vinum dicitur · sicut vinum solvit obiectum · quod ad primum

"i· vanilocũ

"i· legis doctores

servando quidem ad sedam · ubi secundus autem regulatum legis ordinat homines in bonum · homines autem bonum · et alijs dicit de uno modo simpliciter · et huius autem temporis · sicut veteres leges "ad "quidem precepta moralia ordinabant homines ad bonum · ppter quod omnia que sunt servanda · alio modo dicta aliquod bonum finem aliquem tempus determinatum · sicut ista lex bene estimet bonum est homini tpe estivali · non autem hyemali · ppter quod vestimenta pro diuersitate et alia accipimus · et hoc modo · lex vetus quidem ad precepta cimonialia ordinabat homines ad bonum pro tpe · veteres testamenti · erant cum multa ad figuram christi misticum veteres · ppter quod illi ceremonie tradite christi misticum adimplete · et alie sunt in statutis · ubi gratia inter ceremonialia veteris legis principalia cause · oblationes et sacrificia que figurabant christum in cruce offerendo et immolando · ppter quod ipse iam oblato et immolato offerre debet oblationes et sacrificia maxime pro publicum cum in · est sufficiens ad oblatio christi in cruce et eius immolatio · nec dum sit impleta · quod est finis · ppter quod apparuit aliud sacrificium instituere quod est sufficiatur oblationis christi iam complete · et sic christus instituit sacrificium eukaristie quod est memoriale passionis domini · hoc est corpus meum quod pro nobis tradetur · hoc facite &c · et sic est de aliis ceremonialibus · "suo modo impleti est

"Restat autem ad iudicialia precepta · lex non ordinabat ad aliquid figurandum per se et directe · sed ad modum seruandi iusticia inter homines ad vitam christo nos sunt eradicata · ut mortificet sicut ceremonialia · quia possunt finaliter dominari · ty nõ finit · ut obligetur ad legem illa · quia finit institutus ad seruandum iusticia inter homines pro statu veteris testamenti · qui sunt

alle bñ vtr legē ⁊ legutie · qui mlligit · quare st data / sz ad zepandā et robstanda naturales legem · cui grec̄ hūanū ita ceremonialia habuit / et qui mlligit fundu qb seruata debuit m figura / sz usq ad xpi aduentū / ceralia · n nō pretue seruanda erant · sz cessare debuerunt sic ⁊ cessauerunt adueniēte xpo saluatore · ut ceri-
monialia / moralia tm semp maneant.

totus figalis respectu status no
ne legis / ꝓma ad cor ꝑ ꝓma
m figa ꝯgebant illud / ppr ꝙ
p̄cepta moralia p̄ actū fuit
figatum / et ideo hinc illa q̄ ob
ligatōne veteris legis est hinc sicō
sig2c. q̄ status illius ꝑpli ad hoc duct
qd est finis / possunt tm seruari q̄
alia tpe / ut puta q̄ nona nostri
tōne cētre / uel p̄cipis actiue / uel
huiusmodi / sic vgī dr aplus Romā
ante q̄ bona / sz moralibus ꝑfūt et
cerimonialibus vsq ad passionē ꝑ
Qo tunc cū fecerunt mortua quā
nō obligabat / potuit tm seruari
dum tunc nō ponēt̄ spes in eis
/ et hoc usq ad publicatū ewm / sed
q̄ tunc finit mortificā / sicut sup
plenū dicū est in cpla ad Gal̄
et in cpla ad Ro / Iudaicalibus aīe
q̄ veteris testamēti tenuit q̄ legē
obligatibus / tempe nō nouī / q̄ ē
obligatorij / uel dicit est / Decretis
ante hic q̄ salut obiectis ꝑ
dictum / tpm ad vnū legis exactis /
q̄ per penas cohibet a malis / et
quātū ad hoc dicit Decretis ante
tpm / ref quātū ad vnū exactis
/ quia iusticiā nō cohibet tm̄ oc pe
ne q̄nalis sed intuet amorē / et
sic voluntatis cui legi est ꝙsona
ppr̄ quod ꝑ legem nō cogit / q̄
coactio violentia imꝑtat / et sic
lex posita est malis hōibus / ppr̄
quod subdit dr iniustis / i. iniq̄
agentibus contra ꝓximū et nō
subditis / i. rebellibus sup̄ioribus sibi
impiis agentibus contra deum
/ sicut per oppositū pyctas / unde
acceptā idem est ꝙ tributū dimi
et ꝓtoribus / q̄ infinitate peccatis
scelerat / qui peccat q̄ certa ma
licia et grauitat / q̄ infinitate

peccatis peccat̄ carnalibus grauat
et patet / alia lra usq ibi plagarum / i.
aspectū plagas et vulnera aliis infer
re medentibus sz medicus p̄uersos ⁊ pauos
et si quod aliud sc̄m̄ tale qd est
per legem p̄uenit / que sz sana
doctrina est sm̄ cui m̄ quendat
omnis vitas gle bti dei dicā ante
ewm ciuitatē bti dei / quia p̄dicat hac
gratiam / qd sz ewm credituꝝ est / tacit
fidelis quibus p̄dicatori ref Sequē
tibus / Vias ago / q̄ sciat meritū de
euangelio sibi credito / ideo q̄ hic
incidenter gradū do agit de sua vo
catōne ad fidem / et ad aplatū dignitatē
Vias ago / et sm̄ quod dicit sc̄ls xpo /
Dauid autē multo magis qualescū
bat quia fidelem me existimauit / iudicauit
panes m̄ misterio scraplatus qui
bus sm̄ cognitā p̄ quod cristi et
p̄secutor et ref / contra membra eius
p̄secutor m̄ fratres grauiosos in tribulationibus
sed miam / i. remissionem peto / quia
ignorās fe / quod cū ignorat̄ quis
tis fidelis ignoscit qui illud qd
p̄ certa malicia perpetrat̄ m̄ incredulitate
deliberate / incerti / i. fide credens
bene agē sup̄ fundauit q̄ dicit
non solum q̄scuto sm̄ abeo re
missionē peccatorum / sed etiā collatōr
donorū spiritus / deo dicā eū fide
et dilectōne fidei cui formate p̄ cari
tatem quecumq̄ alia dona / ad gratiā
gratum facientē p̄tinēcia / fidelis sum / i. vere
digne et omni acceptōne / q̄nia est vti
lis audientibus / et quibus sit iste subdit
q̄ christus ihūs / m̄ carne passibili / venit m̄
petores / sua benedicta passione
baptismo
quod effectū m̄ baptismo cuilibet comu-
nicat / quos / ego sum / sic intelligā / quoz p̄ q̄
sz me illos q̄ de peto p̄ gratiā
reuocat / q̄ hec reuocatio sunt in
paulo valde manifestis / ppr̄ quod
in ecclesia collepsā / et sic hi sunt
ex excellentia notat sum̄ uerba
et sunt generat hic sepes / eu dicit
saluandos · ego sū p̄mus / q̄ de illis multitudo
qui p̄sserunt apostatā qui pl̄g ꝑsecuti sunt ecclām

q. d / ihs xps
uenit / ihūt
mundū pecto
res saluos
fac · quoz

ꝯ lex · si
quis ea
licite
utatur

ꝯ licite
bant.

ꝯ usus
o ⁊ po
ta

ꝯ
ꝯ
ꝯ

corr. cum creditu sunt illi

Sathane

quando t fili thee thee

vt in nic primo i p ina omes pacientia i pfectam patientiam duxerit me sic indebite renouando/ cu essem in actu sic pfequendo cum in membris suis ad informacoem ut nullo pacto enormitate peccati sui despect pfequi inimicos xpi/ et obligi i vitam eternam/ deo gclide regi ame scla i felicitate etne/ felicitas cui que est sine et inuisibilis no gphendit a nob nisi p compatoz ad tpis in finitu/ qd de aliqua nomine seculoz immoztali ad dampnoies/ sacrilegi et huiusmodi/ qui finit homines mortales in pisili ad dampnoies ydolorum que sunt de ima secusa/ poli deo p hoc no significat felicitando in deo/ cui in eo sunt tres pfone/ sed p hoc fit exclusio aliorum a cultu deo debito/ no sub honore cuiuslibet ref et pz hic/ hoc precepto/ quadecu posito/ hic aptius redit ad ppositu inducendo dnm in ad resistendu vilit ducto nobis fulsitate d. hoc propter tales fideles ad implend hm p cadetes the p i. cum illud quod spnd scribs in me phias reuelauit de te finitu/ antequ in ordinauz te epm vt nullites in illo i contra illos/ sed pscudo apostolos secund milicia vilit eis resistendo/ et eoz falsitate efficiendo huius fidei sed rectz et finaz et bona efficiam ita p inita tua sit dilecta ne efficiatia quod si efficiam bona quidez repellentes i scientes malu agentes naufragauimus trasiui p ierunt/ sibisse cui abissus inuocat/ et sic naufragauimus/ qz sic nauta pacis naufragium pit et alii cu eo/ sic tres a fide cadentes inducut alios admittere/ sathane qo quibus est hymeneus et alexander quos tradidi sathane eos qz coercendo/ et etiam vocationi demonis subdendo excommunicato apte tante virtus est q excommunicati mox corripiebant a dyabolo et corporaliter vexabant. quodo etia tradunt veracem spiritu amittit suffragia ecclie q luctu inuat q diabolu. Tradidit istos apls sathane sic deo trade solet hoc in ecclia ut discant non blasphemare. ut facat q no licet subtrahendo ab eis suu auxiliu. communia et suffragia ecclie. Et etia plati

demonibus cui in nisi sanos sunt doctores sine nisi/ et aliqui etia in hac inundo/ sunt diti pbi. Hoc uim misit uia tribulationis sue indignationis et angustias et tribulacois p angelos malos ut discat no blasphemare. Et sic conuicti p hoc pecunia pene et cruciatu cum eis talis afflictio medicinalis est.

Secuo ipius pmi fit est secunda pbs principalis huius epistole in qua pauli actu secundus ptinet ad epm/ qui est ablationes orandi offerre deo/ cui ip dicit ad hebre v. Omnis pontifex ex hominibus assumpt p hominib ordinatur in hijsque sunt ad deum ut offerat dona et sacrificia/ unde primo instruit timotheu de actu orandi. Ho ppin sensus sibi/ volo ergo primu in d/ qma primo instruit eu de actu orandi. Ho reddit ratiu sui dicti ubi in hoc ut prima adhuc in duabus/ qz primo indit orandi modu p hoc quod ibi orandi/ ibi/ p omnibus. Ista p unu secundu/ ex ad actu orandi ista requirit primu est accessus orantis ad deu q ibi/ et hoc fit per elevatoz mentis in deum. Et qd fit p oratiu/ quia hm duplex secundu est a terno mentis in deu/ et sm hoc dicit aptius obsecro primu omniu fieri ora nes/ secundu est ppositi cuius quod in ordine petit/ quod fit dicit deo nro in tpiali/ ut sic dicit deus ad unamne et tpitid ad hoc dicit petitiones/ Alio mo in ptictam/ ut sic petit assecuto deum bonu/ uel euasio mali dicimati/ et sic dicit postulationes. Tertiu quod requirit est illud per quod oratio fit gratibilis/ et hoc vita tua est hmi. ex pte dei/ quod est eius scitatis/ uel aliquid ab eo scitificatu/ sic cum dicit/ p scitam resurrectoz tua libat nos deus/ uel aliquid huiusmodi. Et sic dicit obsecrationes i per rem salutz deprecationes/ ppr quod in fine oromdatio dicit/ p epm dom nrm/ Aliud p qd oratio fit ex pte orantis/ quod est gratitudo de beneficiis acceptis/ ille cui qui de beneficio accepto ordinat se istud dignum effici ut aliud sibi detur/ et tertiu ad hoc dicit gratiarum actiones/ Pro omnibus sic quis ait/ p quibus est orandus/ circa de pauperibus p regibus et p

facit. no ex odio. sed ex caritate. ad pfectoz. qui a malis segrare nolunt. ut obedire no curant. deus et ecclie precepit. Ideo dicit ut discant. saltem pcepta no blasphemare. Ho. ad confirmandu dictum quo utebatur ille. istas aptius. Et nec etia ecclie utitur excommunicatione. ut discant. et excommunicati recedat a peto. ppter dapnu qd inde sequitur. spualia suffragioz. et spualiu i talium istorum

Ad. 447.
123

omnib⁹ ꝫ sint sunt p̄cipes & plati
p quib⁹ ꝺ̄ oranꝺ̄ ꝑtalit/ nā ꝺ ord
dna dispone dependet bonū q̄ re
/ño² ut quieta & tranq̄lla sub regie
cor̄ in omi pietate & cultu dei & bito
ut deus ꝺ̄ nō pt̄i q̄ ꝺ̄ integritas
ꝺei & trinitate q̄ ꝺ̄ integras & ꝑ
pis/ q̄ q̄sīt in repssione carnal
corrupc̄ recte ꝺ̄ nouū/ ꝙ nō solūm
ꝺ̄ pro p̄nabꝫ ēnis oranꝺ̄/ ꝺ ecc̄ia
p infidelib⁹ sub q̄ib⁹ ꝫ sunt
petit/ q̄a p hoc put tr̄sto quiete
ꝛ̄nē/ sic ēm in ꝺ̄bit ēnas nāles
in cap tinitate habilom̄ ductos
sc̄z ꝺ̄ce dn̄s/ q̄uente pāte cui⁹ ad
q̄a tis inigre nob fecit & orate
dn̄m p̄ca/ ꝙ in pace illoꝝ erit pu
ra ꝙ hoc ū/ hic q̄ rdbit rōnē
ducti/ sc̄z q̄ nāe ꝺcto sit oranꝺ̄ & ꝺ
clāt ꝺ̄s sīm/ ubi vnū ū/ cra pīm
dicit hoc ū bonū & vtile nob ꝑ tpāl
ut onsū ꝺ̄ et acceptū coram ꝺ̄ nīe
ītrāre apud ip̄m vite eterne q̄m
amb⁹ p̄/ et in nō omīb⁹ saluand⁹
videt⁹ ergo ꝺ̄ hoc/ ꝙ voluntas eius
nō sit efficax/ nel ꝺ̄s apli nimis
vult/ p̄r quod hoc ꝺ̄s apli tribus
mod⁹ ꝺponi⁹ vno mō ut sit ubi
distributo atomoda/ ut sit ff⁹ ēnis
p̄t saluos fieri omīb⁹ hominib⁹ q̄m sal
uant⁹/ q̄a nulli fit salus q̄ nō
velit salui fieri ꝺ̄ ergo ut sit ubi dist
buto ꝑ q̄ntib⁹ sufficiat & nō ꝑ sin
gulos q̄m/ sicut ad dict⁹/ q̄ne anal
sint in arctia noc/ q̄a ꝺ omnib⁹ q̄n
tū annalm sunt ubi aliqua mdm
dna/ et sic ꝺ̄s ꝺ omnib⁹ sentib⁹
hoīm p̄t aliquos fieri et saluari/ &
tio mō/ ut intelligā ꝺ̄s apli ꝺ vo
lūtate dei antecedēte/ sed nō q̄te
et dict⁹ voluntas antecedens q̄a ꝺ̄
p̄t aliquid ab solute et in q̄ntū tale
melig sim⁹/ q̄ntū vō ad ea q̄ntū p̄t
aliquid q̄sdam cristianis et ꝺ dā
nabꝫ p̄tinaciꝫ/ ꝙ nō p̄t mdo
cūitate ēnis cūtis vnus mīstrū
sunt membra cūitat⁹/ et sub isto q̄
q̄sdam/ hoc ꝺ̄ bonū/ si tū q̄sdā

aliquis ut sup̄ nel homada fit nō
p̄t cum vult/ q̄a nō ꝺ̄ bonū/ ꝫ non
/co ꝙ ēbat bonū q̄ et hoc nō p̄t
ꝺ̄s omīb⁹ hominib⁹ saluos fieri in
quātū sunt homines/ q̄nis tripartite
ꝙ cognoscāt et amoꝝ/ q̄ sīdat tū ꝺ
tenabꝫ p̄tinabꝫ/ cū q̄nas aliqui
sunt nīsti/ aliqui p̄tores/ sic p̄t cū
ordinē iuste instare aliquos saluos
fieri/ et aliquos ꝺapnari/ ꝙ tū
/ ꝙ ꝺi volūtas fert⁹ ꝫ q̄ nisi ꝺ̄s sup̄ nec
ret ꝺ illud p̄t sim⁹/ quod p̄t ꝙ ꝺi
sīt in re sua q̄nis ꝺmanꝺ̄ et cū
stanciis/ ꝺ volūtas q̄ ꝺ̄ volū
tas sim⁹ dcta/ cui vō cū q̄nd⁹ ꝺ̄ q̄
cū aliquos ꝑfectius nomīat⁹ et
ad aquisitōm virtut⁹ sc̄z cū ꝺ̄ p̄uenit p fidem ꝑuenire
formata caritate ꝙ vnus/ hic q̄
ꝺclāt ꝺ̄s sīm/ sc̄z q̄ ꝺ̄s vult omīs
saluos fieri/ nō ꝺcto ꝺ̄s omnipo
tens creator omīs hoīm ad similitudinē
sua vnus & mediator ꝺ̄i et hoīm passus
est p̄ salute omīs q̄ntū ad sufficere etiā
nō tū q̄ntū ad efficaciā/ quod p̄uenit
ex defectu aliquoꝝ/ quib⁹ ꝑ̄ cor̄
denegāte/ nō p̄fuit passio cristi q̄ ad
effectū cui⁹ sc̄z mediator⁹ testimoniū
tpib⁹ suis/ s̄ tpe veteris testamēti p ꝓfirmatū
ꝑ hoīes ꝺ̄s cui⁹ ad nouū p̄uicturos est
/ et tpe noui/ p eos ꝑdicatores matheꝫ
ꝙfinata/ et per apl̄os ꝑdicantes/ et
in nomine p multa miracula factes
in quo sc̄z testimonio ꝑdicatores ꝑdicando ponit
sum⁹ ꝺ̄s est ante apl̄os/ nomē dignitat⁹/ sine
status/ ꝑdicator ante nom actꝰ qui
nec sectum illi sententie dicor⁹ et nō gnēhor
doctor gen⁹ ad quez spectat cui⁹ dign⁹ nisi sui
in fide et veritate/ in his que p tinet voluit se do
ad fidem et mores/ in quib⁹ ꝙfitet cere.
vitas vite et dolo ante hic quer
penit orandi mod⁹ quātū ad ꝑpl̄m
quo ꝺ̄ obiectū/ et primo quid ad virtus ꝺ
volo autē et nō solūm in certis sed
cred alibi oportunitate ꝓcta tenaces
p tot ꝺ̄ pueras aboꝝabꝫ inquib⁹ &
tenaces ut p hoc ꝺsignet elenatio
nem in deum/ motꝰ n amē in tig

redimendat in corpe et ims sine ira ad
primu/ quia crimis dei hoc conjectu
et disceptatione i hesitatoy ad deum/
no dubitas de excandescatione si tamen
oret pie/ persecutionē et pse/ hma si
no statim excandia in effectu/ go an
dict² tu tpe optetu/ go emitto ad tim
lios dus/ similr et mulieres sobrie
volo in habitu ornato i decenti et ho
nesto cum verecundia/ que est pcio
sum ornamentu fronte mulieris/ quo
cant frauis mētes/ crines in frons
mulieris nectunt/ sed tibi/ no luxuri
es erubescēt et sobrietate greges decent/
ornates se no cuidse/ io² nō tortis
crinib⁹ i tnspat/ et capitib⁹ nō vestit
aut auro i oznamēt aut
margarit/ aff vois aut auro vel argento
vel in vestib⁹ pciosis/ sed ea collum
manu vel in veste/ et ista sunt utel
ligenda alia mod statuy/ aut pone
/quia sunt crudelitat/ et pducunt ad
petiu luxurie/ sed go decet mulieres
s hēre vestes simplices et honestas
p mittēte/ uta qr pecuniā no exp̄edā
in tribo vanis et crudelib⁹/ sed in opib⁹
pietat/ que dent de ornamēto mlr
cet/ mlr in silencio discat/ et ab subiectione
et apud sio in domo cū omni fīa
uctoy i humilitate/ docē autē mulier
qr docē est opus scripture/ sapntia
dō no virct in mulierib⁹ dom est
nec dominari in vir⁹ sm/ sed esse in
silēcio ei no contradicēdo/ sed in hoc
tib⁹ et honestis obediendo/ quod declat
p primū hominē et femiaz· d· Adam
in primis i primo formatu est greio
deinde eua/ greio/ et hoc de consequē
ad audiendū/ qr vir est mulieris princi
pū/ qd pfert ei/ quod est capitis/ et adu
no est seductus in hoc/ qr credit esse vir
spectē deum/ creatis sicut dij/ sint
tis seductis/ qr ad cognitionē mulieris
concedit de fructu vetito/ ne offendat
eam/ et qr tribuit illaz tis gressi
oni no sic esse pniciosaz mulieri
anteq̄ seductus est/ quia dictū serpentis vi
esse credidit/ ista tis² mulier diffi
nus p tetant²/ saluabit autē/ si p
licet hō saluetur p doctrinā quaz
sibi non concedo/ saluabit² tis per
educationē plis ad dei timorez/ si ad
sibi ad meritū vite eterne/ si p mansē
rint⁹ fīa deum/ et dilectionē et
et sanctificatione cū pudore sobrietatis.

Epistolis secundo si quis episcopatum desiderat bonum opus desiderat. Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse unius uxoris virum sobrium prudentem ornatum pudicum hospitalem doctorem non vinolentum non percussorem non turpis lucri cupidum sed modestum non litigiosum non cupidum sine avaritia suae domui bene praepositum filios habentem subditos cum omni castitate. Si autem quis domui suae praeesse nescit quomodo ecclesiae dei diligentiam habebit. Non neophytum ne in superbiam elatus in iudicium incidat et laqueum diaboli. Oportet autem illum testimonium habere bonum ab his qui foris sunt ne opprobrium incidat et laqueum diaboli. Diaconos similiter pudicos non bilingues non multo vino deditos non turpe lucrum sectantes habentes mysterium fidei in conscientia pura et hi autem probentur primum et sic ministrent nihil crimen habentes. Mulieres similiter pudicas non detractrices sobrias fideles in omnibus. Diaconi sint unius uxoris viri qui filiis suis bene praesint et suis domibus bene ministrantes. Qui enim bene ministraverint gradum sibi bonum adquirunt et multam fiduciam in fide quae est in christo iesu. Haec tibi scribo spe perveniendi ad te cito. Si autem tardavero ut scias quomodo oporteat te in domo dei conversari quae est ecclesia dei vivi columna et firmamentum veritatis. Et manifeste magnum est pietatis sacramentum quod manifestatum est in carne iustificatum est in spiritu apparuit angelis praedicatum est gentibus creditum est in mundo assumptum est in gloria. Spiritus autem manifeste dicit quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide attendentes spiritibus erroris et doctrinis daemoniorum in hypocrisi loquentium mendacium et cauteriatam habentium suam conscientiam prohibentium nubere abstinere a cibis quos deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus et his qui cognoverunt veritatem quia omnis creatura dei bona et nihil reiciendum quod cum gratiarum actione percipitur sanctificatur enim per verbum dei et orationem. Haec proponens fratribus bonus eris minister christi iesu enutritus verbis fidei et bonae doctrinae quam assecutus es. Profanas autem et aniles fabulas devita exercita autem temetipsum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est pietas autem ad omnia utilis est promissionem habens vitae quae nunc est et futurae. Fidelis sermo et omni acceptione dignus. In hoc enim laboramus et maledicimur quia sperabimus in deo vivo qui est salvator omnium hominum maxime fidelium. Praecipe haec et doce. Nemo adulescentiam tuam contemnat sed exemplum esto fidelium in verbo in conversatione in caritate in fide in castitate. Attende lectioni exhortationi doctrinae. Noli negligere gratiam quae in te est quae data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyterii. Haec meditare in his esto ut profectus tuus manifestus sit omnibus. Attende tibi et doctrinae et insta in illis hoc enim faciens et te ipsum salvum facies et eos qui te audiunt. Seniorem ne increpaveris sed obsecra ut patrem iuvenes ut fratres anus ut matres iuvenculas ut sorores in omni castitate. Viduas honora quae vere viduae sunt. Si qua autem vidua filios aut nepotes habet discat primum domum suam regere et mutuam vicem reddere parentibus hoc enim acceptum est coram deo. Quae autem vere vidua est et desolata speret in deo et instet obsecrationibus et orationibus nocte ac die. Nam quae in deliciis est vivens mortua est. Et hoc praecipe ut inculpabiles sint. Si quis autem suorum et maxime domesticorum curam non habet fidem negavit et est infideli deterior. Vidua eligatur non minus sexaginta annos habens quae fuit unius viri uxor in operibus bonis testimonium habens si filios educavit si hospitio recepit si sanctorum pedes lavit si tribulationem patientibus subministravit si omne opus bonum subsecuta est. Adulescentiores autem viduas devita cum enim luxuriatae fuerint in christo nubere volunt habentes damnationem quia primam fidem irritam fecerunt simul autem et otiosae discunt circuire domos non solum autem otiosae sed et verbosae et curiosae loquentes quae non oportet. Volo ergo adulescentiores nubere filios procreare matresfamilias esse nullam occasionem dare adversario maledicti gratia. Iam enim quaedam conversae sunt retro post satanam. Si quis fidelis habet viduas subministret illis et non gravetur ecclesia ut his quae vere viduae sunt subministret. Qui bene praesunt presbyteri duplici honore digni habeantur maxime qui laborant in verbo et doctrina. Dicit enim scriptura bovi trituranti non infrenabis os et dignus operarius mercede sua. Adversus presbyterum accusationem noli recipere nisi sub duobus aut tribus testibus. Peccantes coram omnibus argue ut et ceteri timorem habeant. Testificor coram deo et domino iesu christo et electis angelis ut haec custodias sine praeiudicio nihil faciens in alterutram partem. Manus cito nemini imposueris neque communicaveris peccatis alienis. Teipsum castum custodi. Nemini iam bibas aquam sed vino modico utere propter stomachum tuum et frequentes tuas infirmitates. Quorundam hominum peccata manifesta sunt praecedentia ad iudicium quosdam autem et subsequuntur. Similiter et facta bona manifesta sunt et quae aliter se habent abscondi non possunt. Quicumque sub iugo sunt servi dominos suos omni honore dignos arbitrentur ne nomen domini et doctrina blasphemetur. Qui autem fideles habent dominos non contemnant quoniam fratres sunt sed magis serviant quoniam fideles sunt et dilectionis participes qui haec docet et exhortatur. Si quis aliter docet et non acquiescit sanis sermonibus domini nostri iesu christi et ei quae secundum pietatem est doctrinae superbus est nihil sciens sed languens circa quaestiones et pugnas verborum ex quibus oriuntur invidiae contentiones blasphemiae suspitiones malae conflictationes hominum mentem corruptorum et qui veritate privati sunt existimantium quaestum esse pietatem. Quaestus autem magnus est pietas cum sufficientia. Nihil enim intulimus in hunc mundum sed nec auferre quid possumus. Habentes autem alimenta et quibus tegamur his contenti simus. Nam qui volunt divites fieri incidunt in tentationem et laqueum diaboli et desideria multa inutilia et nociva quae mergunt homines in interitum et perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas quam quidam appetentes erraverunt a fide et inseruerunt se doloribus multis. Tu autem o homo dei haec fuge sectare vero iustitiam pietatem fidem dilectionem patientiam mansuetudinem certa bonum certamen fidei apprehende in qua vocatus es et confessus es bonam confessionem coram multis testibus. Praecipio tibi coram deo qui vivificat omnia et christo iesu qui testimonium reddidit sub pontio pilato bonum confessionem ut serves mandatum sine macula inreprehensibile usque in adventum domini nostri iesu christi quem suis temporibus ostendet beatus et solus potens rex regum et dominus dominantium qui solus habet immortalitatem et lucem habitat inaccessibilem quem nullus hominum vidit sed nec videre potest cui honor et imperium sempiternum amen. Divitibus huius saeculi praecipe non superbe sapere neque sperare in incerto divitiarum sed in deo vivo qui praestat nobis omnia abunde ad fruendum bene agere divites fieri in operibus bonis facile tribuere communicare thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum ut apprehendant veram vitam. O timothee depositum custodi devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiae quam quidam promittentes circa fidem exciderunt. Gratia tecum amen.

Ad timotheum secundo scripta est ab athenis.

Paulus apostolus christi iesu per voluntatem dei secundum promissionem vitae quae est in christo iesu timotheo dilecto filio gratia misericordia pax a deo patre et christo iesu domino nostro. Gratias ago deo meo cui servio a progenitoribus meis in conscientia pura quod sine intermissione habeam memoriam tui in orationibus meis nocte ac die desiderans videre te memor lacrimarum tuarum ut gaudio repleamur. Recordationem accipiens eius quae in te est fidei non ficte quae habitavit primum in avia tua loide et matre tua eunice certus sum quia in te quoque. Propter quam causam admoneo te resuscitare gratiam dei quae est in te per impositionem manuum mearum. Non enim dedit nobis deus spiritum timoris sed virtutis et dilectionis et sobrietatis. Noli ergo erubescere testimonium domini nostri neque me vinctum eius sed collabora evangelio secundum virtutem dei qui nos liberavit et vocavit vocatione sancta non secundum opera nostra sed secundum propositum suum et gratiam quae data est nobis in christo iesu ante tempora saecularia. Illuminavit autem vitam et immortalitatem per evangelium in quo positus sum ego praedicator et apostolus et magister gentium. Propter quae et patior sed non confundor. Scio enim cui credidi et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem. Formam habe sanorum verborum quae a me audisti in fide et dilectione quae est in christo iesu bonum depositum custodi per spiritum sanctum qui habitat in nobis. Scis hoc quoniam aversi sunt me omnes qui sunt in asia ex quibus est phygellus et hermogenes. Det misericordiam dominus onesiphori domui quia me saepe refrigerium dedit et catenam meam non erubuit sed cum esset romae sollicite me quaesivit et invenit illi det dominus invenire misericordiam a domino in illa die et quanta illi apud ephesum ministravit tu melius scis. Tu ergo fili confortare in gratia quae est in christo iesu et quae audisti a me per multos testes haec commenda fidelibus hominibus qui idonei erunt et alios docere sequestra bonum militem christi iesu enutritus verbis fidei et bonae doctrinae quam assecutus es. Nemo militans deo implicat se negotiis saecularibus ut ei placeat cui se probavit. Nam et qui certat in agone non coronatur nisi legitime certaverit. Oportet laborantem agricolam primum de fructibus percipere. Intellige quae dico dabit enim tibi dominus in omnibus intellectum. Memor esto domini nostri iesu christi de semine david resurrexit a mortuis secundum evangelium meum in quo laboro usque ad vincula quasi malefactor sed verbum dei non est alligatum. Propter quod omnia sustineo propter electos ut et ipsi salutem consequantur quae est in christo iesu cum gloria caelesti. Fidelis sermo nam si commortui sumus et convivemus si sustinebimus et conregnabimus si negabimus et ille negabit nos si non credimus ille fidelis permanet negare se ipsum non potest. Haec commone testificans coram deo non contendere verbis ad nihil utile nisi ad subversionem audientium. Sollicite cura teipsum probabilem exhibere deo operarium inconfusibilem recte tractantem verbum veritatis. Profanas autem vocum novitates devita multum enim proficient ad impietatem et sermo eorum ut cancer serpit. Ex quibus est hymenaeus et philetus qui circa veritatem errare facti sunt dicentes resurrectionem esse iam et subvertunt quorundam fidem. Sed firmum fundamentum dei stat habens signaculum hoc cognovit dominus qui sunt eius et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen domini. In magna autem domo non solum sunt vasa aurea et argentea sed et lignea et fictilia et quae quidem in honorem quae autem in contumeliam. Si quis ergo emundaverit se ab istis erit vas in honorem sanctificatum et utile domino ad omne opus bonum paratum. Iuvenilia autem desideria devita sectare vero iustitiam fidem dilectionem pacem cum his qui invocant dominum de corde puro. Stultas autem et sine disciplina quaestiones devita sciens quia generant lites servum autem domini non oportet litigare sed mansuetum esse ad omnes docibilem patientem cum modestia corripientem eos qui resistunt si quando det illis deus paenitentiam ad cognoscendam veritatem et resipiscant a diaboli laqueis a quo captivi tenentur in eius voluntatem. Hoc autem scito quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa erunt homines seipsos amantes cupidi elati superbi blasphemi parentibus inoboedientes ingrati scelesti sine affectione sine pace criminatores incontinentes immites sine benignitate proditores protervi tumidi et voluptatum amatores magis quam dei habentes speciem quidem pietatis virtutem autem eius abnegantes et hos devita. Ex his enim sunt qui penetrant domos et captivas ducunt mulierculas oneratas peccatis quae ducuntur variis desideriis semper discentes et numquam ad scientiam veritatis pervenientes. Quemadmodum autem iamnes et mambres restiterunt moysi ita et hi resistunt veritati homines corrupti mente reprobi circa fidem. Sed ultra non proficient stultitia enim eorum manifesta erit omnibus sicut et illorum fuit. Tu autem adsecutus es meam doctrinam institutionem propositum fidem longanimitatem dilectionem patientiam persecutiones passiones qualia mihi facta sunt antiochiae iconii lystris quas persecutiones sustinui et ex omnibus eripuit me dominus et omnes qui pie volunt vivere in christo iesu persecutionem patientur. Mali autem homines et seductores proficient in peius errantes et in errorem mittentes. Tu vero permane in his quae didicisti et credita sunt tibi sciens a quibus didiceris et quia ab infantia sacras litteras nosti quae te possunt instruere ad salutem per fidem quae est in christo iesu. Omnis scriptura divinitus inspirata utilis est ad docendum ad arguendum ad corripiendum ad erudiendum in iustitia ut perfectus sit homo dei ad omne opus bonum instructus. Testificor coram deo et domino iesu christo qui iudicaturus est vivos et mortuos per adventum ipsius et regnum eius praedica verbum insta opportune importune argue obsecra increpa in omni patientia et doctrina. Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus et a veritate quidem auditum avertent ad fabulas autem convertentur. Tu vero vigila in omnibus labora opus fac evangelistae ministerium tuum implere. Ego enim iam delibor et tempus resolutionis meae instat. Bonum certamen certavi cursum consummavi fidem servavi. In reliquo reposita est mihi iustitiae corona quam reddet mihi dominus in illa die iustus iudex non solum autem mihi sed et omnibus qui diligunt adventum eius. Festina ad me cito. Demas enim me dereliquit diligens hoc saeculum et abiit thessalonicam crescens in galatiam titus in dalmatiam. Lucas est mecum solus. Marcum assumens adduc tecum. Est enim mihi utilis in ministerium. Tychicum autem misi ephesum. Paenulam quam reliqui troade apud carpum veniens adfer mecum et libros maxime membranas. Alexander aeramentarius multa mala mihi ostendit reddet illi dominus secundum opera sua quem et tu devita valde enim restitit verbis nostris. In prima mea defensione nemo mihi adfuit sed omnes me dereliquerunt non illis reputetur. Dominus autem mihi adstitit et confortavit me ut per me praedicatio adimpleatur et audiant omnes gentes et liberatus sum de ore leonis. Liberavit me dominus ab omni opere malo et salvum faciet in regnum suum caeleste cui gloria in saecula saeculorum amen. Salutat te prisca et aquila et qui domi eius est onesiphorus. Erastus remansit corinthi trophimum autem infirmum reliqui miletum. Festina ante hiemem venire. Salutat te eubulus et pudens et linus et claudia et fratres omnes. Dominus iesus christus cum spiritu tuo gratia vobiscum amen.

Ad titum primo scripta est a nicopoli.

Paulus servus dei apostolus autem iesu christi secundum fidem electorum dei et agnitionem veritatis quae secundum pietatem est in spem vitae aeternae quam promisit qui non mentitur deus ante tempora saecularia manifestavit autem tempore suo verbum suum in praedicatione quae credita est mihi secundum praeceptum salvatoris nostri dei. Tito dilecto filio secundum communem fidem gratia et pax a deo patre et christo iesu salvatore nostro. Huius rei gratia reliqui te in creta ut ea quae desunt corrigas et constituas per civitates presbyteros sicut et ego tibi disposui si quis sine crimine est unius uxoris vir filios habens fidelia non in accusatione luxuriae aut non subditos. Oportet enim episcopum sine crimine esse sicut dei dispensatorem non superbum non iracundum non vinolentum non percussorem non turpis lucri cupidum sed hospitalem benignum sobrium iustum sanctum continentem amplectentem eum qui secundum doctrinam est fidelem sermonem ut potens sit et exhortari in doctrina sana et eos qui contradicunt arguere. Sunt enim multi etiam inoboedientes vaniloqui et seductores maxime qui de circumcisione sunt quos oportet redargui qui universas domos subvertunt docentes quae non oportet turpis lucri gratia. Dixit quidam ex illis propheta ipsorum cretenses semper mendaces malae bestiae ventres pigri testimonium hoc verum est. Quam ob causam increpa eos dure ut sani sint in fide non intendentes iudaicis fabulis et mandatis hominum aversantium se a veritate. Omnia munda mundis coinquinatis autem et infidelibus nihil mundum sed inquinata est eorum et mens et conscientia. Confitentur se nosse deum factis autem negant cum sint abominati et inoboedientes et ad omne opus bonum reprobi. Tu autem loquere quae decent sanam doctrinam. Senes ut sobrii sint pudici prudentes sani fide dilectione patientia. Anus similiter in habitu sanctis non criminatrices non multo vino servientes bene docentes ut prudentiam doceant adulescentulas ut viros suos ament filios suos ament prudentes castas domus curatrices bonas subditas viris suis ut non blasphemetur verbum dei. Iuvenes similiter hortare ut sobrii sint circa omnia te ipsum praebe exemplum bonorum operum in doctrina integritatem gravitatem verbum sanum irreprehensibile ut is qui ex adverso est vereatur nihil habens malum dicere de nobis. Servos dominis suis subditos esse in omnibus placentes non contradicentes non fraudantes sed in omnem fidem bonam ostendentes ut doctrinam salvatoris nostri dei ornent in omnibus. Apparuit enim gratia dei salutaris omnibus hominibus erudiens nos ut abnegantes impietatem et saecularia desideria sobrie et iuste et pie vivamus in hoc saeculo exspectantes beatam spem et adventum gloriae magni dei et salvatoris nostri iesu christi qui dedit semetipsum pro nobis ut nos redimeret ab omni iniquitate et mundaret sibi populum acceptabilem sectatorem bonorum operum. Haec loquere et exhortare et argue cum omni imperio nemo te contemnat. Admone illos principibus et potestatibus subditos esse dicto obedire ad omne opus bonum paratos esse neminem blasphemare non litigiosos esse sed modestos omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines. Eramus enim aliquando et nos insipientes incredentes errantes servientes desideriis et voluptatibus variis in malitia et invidia agentes odibiles odientes invicem. Cum autem benignitas et humanitas apparuit salvatoris nostri dei non ex operibus iustitiae quae fecimus nos sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis spiritus sancti quem effudit in nos abunde per iesum christum salvatorem nostrum ut iustificati gratia ipsius heredes simus secundum spem vitae aeternae. Fidelis sermo et de his volo te confirmare ut curent bonis operibus praeesse qui credunt deo haec sunt bona et utilia hominibus. Stultas autem quaestiones et genealogias et contentiones et pugnas legis devita sunt enim inutiles et vanae. Haereticum hominem post unam et secundam correptionem devita sciens quia subversus est qui eiusmodi est et delinquit proprio iudicio condemnatus. Cum misero artemam aut tychicum ad me festina venire nicopolim ibi enim statui hiemare. Zenam legis peritum et apollo sollicite praemitte ut nihil illis desit. Discant autem et nostri bonis operibus praeesse ad usus necessarios ut non sint infructuosi. Salutant te qui mecum sunt omnes. Salutate eos qui nos amant in fide. Gratia cum omnibus vobis amen.

Ad philemonem primo scripta est a roma per onesimum fugitivum.

Paulus vinctus christi iesu et timotheus frater philemoni dilecto et adiutori nostro et apphiae sorori carissimae et archippo commilitoni nostro et ecclesiae quae in domo tua est gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino iesu christo. Gratias ago deo meo semper memoriam tui faciens in orationibus meis audiens caritatem tuam et fidem quam habes in domino iesu et in omnes sanctos ut communicatio fidei tuae evidens fiat in agnitione omnis boni quod in nobis est in christo iesu. Gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua quia viscera sanctorum requieverunt frater per te. Propter quod multam fiduciam habens in christo iesu imperandi tibi quod ad rem pertinet propter caritatem magis obsecro talis existens sicut paulus senex nunc autem et vinctus christi iesu obsecro te pro meo filio quem genui in vinculis onesimo qui tibi aliquando inutilis fuit nunc autem et mihi et tibi utilis quem remisi tibi eum autem quod est mea viscera vellem apud me detinere ut pro te mihi ministret in vinculis evangelii sine autem consilio tuo nihil volui facere ut ne quasi ex necessitate bonum tuum esset sed voluntarium. Forsitan enim propterea discessit ad horam ut aeternum illum recipias iam non ut servum sed pro servo carissimum fratrem maxime mihi quanto autem magis tibi et in carne et in domino. Si ergo habes me socium suscipe illum sicut me si autem aliquid nocuit tibi aut debet hoc mihi adputa ego paulus scripsi mea manu ego reddam ut non dicam tibi quod et teipsum mihi debes. Ita frater ego te fruar in domino refice viscera mea in christo confidens in obedientia tua scribens tibi scio quoniam et supra quam dico facies. Simul autem et para mihi hospitium spero enim quod per orationes vestras donabor vobis. Salutat te epaphras concarceralis meus in christo iesu marcus aristarchus demas lucas adiutores mei. Gratia domini nostri iesu christi cum spiritu vestro amen.

ymo vxorib⁹ sz pg baptum/si cũ ad
baptum ⁊ hunt vxores ⁊ mlta sint
no p̃hibeat ei/quin pg baptum pos
sit duc̃ vnã alia/qz baptis̃mo tollit
illa neglãtate/ut dr cãa in ẽcl̃o
obtẽd in cibis et potib⁹ et ornatu
in morib⁹ prudẽter in agẽdis⁹
pudẽs ⁊ honestꝰ in ẽpt̃ori gestu
hospitale in pietatꝭ actu doctorez
⁊ habilem ad docẽd/ꝑone sac̃ et
sacrandis no violentꝰ ⁊ pcussorem
vim aspectu no prasserens/qz ira
cundia sed no desup̃ per dep̃ssio
passionũ no litigiosum ita qꝫ no
solum qz ira no ꝓtrahat/ut dñice/
sacr̃ ecc̃a vbis inimicis gtẽdat
no tupid qz victꝫ et pstitꝫ dent
esse dimicãe canoz/et maxime p
cpbz et sacerdotũ/ut dic̃ mssa in
ca⁹ hutes almicta et qmibꝫ tegã
mẽ thys gtẽti sing ep̃s sic dñs omnib⁹
⁊ dilectez de bona promssione do
mꝰ sue/et maxime ẽcã plebẽ in
morib⁹ mfundat/no⁹ filios thute subdi
⁊ rebelles et obedientes ac̃ ame tos
castitate et no ꝓfluant sicut filiꝭ
qui dormiebat cũ mulieribꝫ que
cubabat ad hostiũ tabnacli p̃ qꝫ
ij/si quis ante negligerent sc̃ hus ẽcã
cam quid diligẽtiꝰ cauẽ/q d/no est
facile/qm̃a quib⁹ nãr inclinã ẽcã p
visionũ vocat filioz/ꝑ̃ma bruta ala
lia nãli instinctu ẽcã thmodi curã
sunt sollicita no incaphãt ⁊ d̃nomo
cumssum ad fidem/et dic̃ a neob⁹ ꝑfi
cit nomẽ/christos/quod est fides ne
umbra/ꝑ̃ sue plenitudo/septima
in mdm mundat ⁊ dentat̃ de statu
gre et dignitate xp̃i sna sup hiis
sunt dya⁹ xp̃i sna supbia sint de
celo directo/oz quãt alia ⁊ ab mfid
libꝰ ut in obpbrio mundat/no solũ
sue p̃sone/sed ẽcã ecclesie in qua ve
nundat gtempto pastoꝝ cmb et
⁊ latrum dyabolꝰ in odiũ et rancorez
contra illos a tmbꝫ sẽp̃ cepit gtẽp
in Diaconos hic qui mstrent
thymo in de statu imor/et primo de
diaconibꝫ/2o de mulieribꝫ/ibi mu
lier ẽcã primo de diaconis sz oz ce
pndictis ⁊ matrõs et honestis in
aspectu et actiõi gestu no bilinguꝭ
qma p hoc sustinãt in ẽcl̃ia dissẽ
siones no multo ꝑmo tp̃e p hc hn
fiẽt ihc̃ dissẽtionib⁹ qui regnum
in ecc̃le misteriis no turpe lucrẽtes
hendo magꝰ ad tpale bonũ ẽm
ad spuale mstm hentes mste
riũ fidei ⁊ cognoscẽtes ẽcã fidem
illud qd est simplicibꝫ laycꝭ occultũ
ut possint cos docẽ nostra prima
⁊ in tali doctrina questio no attendo/
sed honorem diminut thy aut plebi primũ et
⁊ auteꝝ applicẽt mstrio ẽcl̃ie p̃ sic mstret
hent de moribꝫ et fide/et nullius
culpe/qz debẽt esse integre fame/alit
corꝑ infamia in dedecus ecclesie ꝑ
denudat catholicis hic qui mstrat
em de mulieribꝫ d catholicis sz oz ce
pndictis ⁊ no solum castas a tactu/
sed ẽcã honestas in sensibꝫ ẽptio
nibꝫ/hoc em ꝑ̃emptat pndictam
no dethentes qd fiet ⁊timgut mlie
ribꝫ/sed proꝑ mstrorꝭ ꝑtextus de
bent moribꝫ polleir solutas a cibo
et potu et pstitu fidelis sz vbis ⁊ tribꝫ
et filiis et que ministrant ad dya
cones dus Diacones sint ẽpi
nas ut sup̃ra/qm filius eos in mo
ribꝫ mfundo et suis domibꝫ vxo
ris et familia debite regendo qui n ꝓ
in tpe dyatum ꝓtendũt bonũ ⁊ mẽ
lium ẽpi fient sacerdotes/nel ẽpi
et multã fiducia sz hndy finaliꝫ
pita bta in fide tpe est in xp̃o ihũ
ihũ erga te/et tibi sp̃/ponta mstrue
tione de gradibꝫ ecclie/hic qui pfi
ciunt mstructionis to dus het tibi sedo
est sequi filii thimoi no est de textu
/sed est quedã tpis mthimeatꝭ mista
tep tui per scriptoꝝ speculũ/q d/si
alit deꝰ disposuit/ita ep̃ no possum
te docẽ verbo de ordinatiõe ecclie/do
ceam te hoc scripto ut sciãs ⁊ ecc̃la
quomodꝫ regẽ et ordinare que est
ecc̃la dei sz recta et sortẽ ad sustinẽd
et fundãd veritatis sz ewte qm̃a ecc̃la
sustinuit sunt ecc̃la in psecutiõ
bꝰ maximis et manifeste ⁊ sacrũ // magm ẽ pie
sacrtiũ/sz incarnatũ in dei/qd dici tatis sacrũ

qm̄ nouissīs tpib9

Sacramētu pretert/ qd mayema in
pretate et occulta pñs pcessit nascē
hatū filij dei/ ut esset hostia ymola
da p salute mūdi/ q manifestū est
sipta// p thot u tp cristy tactu sne
nang sanabat lepsos/ et vbo suo
suscitabat mortuos/ et ad impatie
tanicp pa vtute apparebat/ q dy
nitat in carne latebat/ mistice
et/ per spm scm mistica cristi an
dente him q dr Joh xvi ille arguet
mūd de pcto et de mistica/ et de
dicto/ et sub/ de mistica vo q ad pre
nado/ tunc in cat mundo spus scto
in signo visibli/ scz pa assensiōs
cristi Joh xvi nō dr cat spus dns
q nō dum cat ihus glorificat/ nd
spus scūs apparuit in signo visibli
sint testimoīa cuiusdā mistice p/ et
q cat vnus deus cū pre sic pdi
cat/ q tunc declat petro ut pz actū
ij/ ppr quod tunc crediderunt tā mi
lia apparent aūlis scz cum aute
cognomīt cristi mistēriū/ in ipo q
plcto in effectu cognomīt nomo/
scz notitia cpunicatu/ scz mutuā
ut declatū sunt diffusus supra
ad cplē· in pdicatu est gentibus
p aplos/ et spalit per paulū/ qm
spalit sine aplis gentiū ad gala
tas opatus est petro in aplatu circū
cisionis opatus est et in nūt gētes/ cre
dim est na a tpe aplorū in omnē
mundi p tubas pdicatū sunt p mistēriū
/ et ab aliquibus creditū/ ut declatū sunt
plenius ad vo q assumptus est q̄ in
corpe glose resurrect/ et in celū
ascendit/ actu primo et sic cū

Spiritus aute manifeste dicit
qtā ps/ in qua insistit
tēmonij de alio actu ptinēte
ad cpm/ qui est doctē spūs
et dūi in d p/ qua primo concludit
nos docēdi etiā nūc/ sic ponit pro
bi/ et ppones scā primū dicit spūs
aute sc̄ sancte manifeste/ i reuelat
michi et alijs/ qui sibi placet/ et de
manifeste quib reuelationē dīne

et sunt illis quibus sunt
non/ potissime cōa qua antiq dicte
dent hmōdi/ i aliqui notabiles p̄one
a fide/ sicut deus sunt plenius 2a ad
thessalo vi/ sup illo vo/ qm̄ nisi disce
nerit discessio attendetes// scz mali
gnus errorē/ i ductibus hominū in er
rores et ductus demonū/ in quib p
phetē// sunt ut salvator p imisit disci
plos in omē ciuitate et locū in quo
pe cat venturus/ vt ipm̄ eligāt/ et
et illi loquebant spū scto/ sic et autē ep̄s
p̄mittit pphetas suos loquētes
spū diabolico in ypocri/ in scelitate
simulata loquendū nē ut p spēm
scelitatis facilius tredat medatis
et cauteriata/ i abstinata
in ardōē sine malicie et q̄ cupiscētie
est in/ cauterium ferūd igneū tripo vnt
cauo/ et p dūcta ferri intelligē obsti
nato in malo/ et per eius igneitatē
ardor malignitatis/ prohibendū
sibi a supiorib/ et sic aliqui
tibi sunt illicita p se/ cui deus impetras se
cit tanicp bonas grās in/ et cui applicat
ayt p/ dimitte tu impetras ppr̄ q̄tunc
cui p̄manda ut liberū do sermatū
est dimitte mihi bona ppr̄ manus/ abs
tinē a cibis tanicp mundis p se et
illicitis/ quod tamen filij est cui sunt
dei creature/ omne aute creatum
dei per se est bona/ et tu aliqs cibū
sicut malus alium pacifice/ ut tu
prohibē sibi a superiorib/ et sic aliqui
tibi sunt illicita mundis tpe ve. tū
quia in lege prohibiti/ sed tpōa tibi
abstinentia p timet ad tpūs malicia
que cessante in nona lege/ ut dicū
est primo capo/ no tibi obstinato no est
dicta ut obligas de lege vetri/ pe
dy homo ab illis nec ab aliquibus
abstine alia tame/ ut puta p̄ma
tacos sine tremis/ vel ppr̄ obstinatos
sanctos quos credunt deus ad prehendē
in gratie actione de beneficio dei si
debitis et illis qui cognomīt virtutes
scz eccz/ p quas legalia cessauit
quia omne creatum dei bonū est/ et
nichil reiiciendū et p̄z q̄ dicit tu/ et
sub vo tu dicitur sanctificatum est p̄ tb

dei.

1 mūdo

2 testifi
cantes

1 gloria

sc̃ incarnatu et passu cum sc̃o sidchu sc̃i
grad agnit de cibo sibi pfito et sic
rubit eis nō solid ad salute corpis
sed ad amc̃. Hec ꝓpones hactenus modo
docendi et tronco / hic qnc̃ pceqũs vñ
modū docendi / et primo qnto ad omc̃
qualit̃ / 2o qnto ad aliquas ꝑsonas
spalit̃ ibi s̃moche / doc̃ tō bn̄ ꝑsupp
vita vtuosa et scia / sine qnbz actꝰ
docendi nō est efficax / io ap̃lis primo
induxit thimoꝝ ad docendi actū / 2o
ad virtut̃ q̃ctum / ubi dic̃t / 3o ad sacre
scripture studiū / ubi dñm vemio / 4o vñ
et hec / 5o qd impedire sunt bone / ubi
licite / subdo et fidelibz bonis et
quibz eius docendi et voluntate e
iuncto / ubi fidei s̃ tradite / et bone
doctrine s̃ aplice q̃ exercenda / p q̃d q̃a
tenꝰ / nra dei sunt successores aplorꝰ
vt dic̃t in decret̃ 2o primo distinctiōe
ca. ecclesiarum textꝰ incipit̃ autez et
squas anus solent narrare / et q̃
pulchre sunt q̃ppntande denito
talia in doctrina fideli nō sunt spo
nenda / Hec dicit hic induxit thimoꝝ
ad virtut̃ q̃ctum / dns et dicit te ꝑ ad
et accepte hic pyetas dupliciter
pot pyetas idem est q̃ culto dñi
in quo dicit q̃cern ꝑsbz / alio mō ꝑ
nt pyetas imꝑtat q̃fectionē ad ꝑ
ximū / que dnc̃ pyetas ptinet ad
ꝑm / ta in corpalibz / q̃m spualibz
et qui subdit hmoi dicit nōz d
nra q̃cato cor in ciuibz et vicī
bz / et hmodi ad modū vtilis est
sc̃o ad repssionē q̃tipsecutoꝝ mīb
in eo tpe fit dicta / q̃ modū in
thimotheo valebat / cui tam suffici.
cāt repssa tā q̃ mfinibz corpibz nt
sed tā sc̃pti / q̃m q̃ bono q̃ctio
virtut̃ / pyetas ante ad omnia vtilis
ꝑ pz q̃ dicit / q̃ bene disponit homiez
ad dñm et primū primissionē hui
vite sc̃o q̃ne et future sc̃z glie / dot ap̃l
fidelis i verꝫ te dno accepone digno
q̃ credenti ꝑficuꝫ in hac in laboꝝ
et obprobrio patet sustinez / q̃ spaꝫ
in dño vñ q̃m fidelis est in reddendo
primū / nō sub̃ q̃ni est salvator om
ñiū q̃ni / ad sufficiēciā dicte sñie
maxime fidelium nāq̃ / dicit̃ ante
maxime / q̃ ipoz est salvator q̃ni
ad sufficiās et efficaciā / Nemo addle
scentia sua / licet sibi innemb̃ etate
ti sibi sp in morbis / ut illis q̃at
occasiōz q̃tipiendi te / nō t̃ q̃n̄ esto
fidelium in sc̃z sane doctrine in q̃bꝰ
tione sicut intz in contrite q̃ni ad
ꝑficiendi affectū in fide q̃ni ad ꝑfec
tam intellectū / licet ante tamen et
fidē sunt utilis in nocte / q̃i reluxit
doctis in opesiōz in constitute / in
iudicia corpis et anime / Donec venio
hec q̃ inducit thimoꝝ ad sacre
scripture studiū / d̃ cui vemo attendere
ctionī lectī et ꝑhcte / et cetera / et
q̃z illud q̃d accepi in studio q̃z resi
di ꝑ exhortationē et doctrina in ꝑpto
nō sub̃ exhortationē q̃ntū ad agenda
et doctrine q̃ntū ad credenda / noli
neglige / gratiam dei / hec est nitio / ne &
talento abscondito arguar / que
data est tibi per ꝑphetiam ante q̃ni
cum ordinatus / et sic per ꝑphetiam sint or
dinati cū impositione manuum ꝑsbiterij
ꝑsbiterium / est ante ꝑsbiterium dñs
tabat / uel officium ꝑsbit̃ / et accepit
hic ꝑsbiterium p̃ q̃patu / sicut ego sub
nomine epi uel q̃patꝰ q̃phendit
ꝑsbiter / hinc ꝑsbiteratꝰ / nisi in pri
mali pte / et dicit manuum ꝑsbi
ter in assertione ꝑ plures ꝑsbiteri
alij epi / hec meditare / sacrā
lectionē / ut pdicta sit officium tuum di
ligenter in his esto / ut ꝓficiens
ꝑ doctrina tua / et alia ptinēa
ad q̃palem dignitatez ut ꝑfecte tuis
manifesta sit omnibz / uta q̃ omnes
proficiant te ꝑsite / nō solū tibi
sed cetera ecclie / Attende t̃ q̃nibz
rebus et doctrine q̃nibz doctrib
sicut cepit facere et docere / insta
in illis dilige / q̃ exhortando / hec n
facies / et ꝑz q̃ dicit finis / Demo
nem ꝑmissū actu docendi q̃nter
quo ad omnes / hic q̃ ponit̃ modū
docendi q̃ni ad ꝑsonas spalit̃ / vñz
sicut de cura ꝑ pastorali s̃ q̃nitate
audiendi / et ꝑformandi sermo doctrinā ꝑ ꝑtinet

miles fa.

ꝓpetate

q̃ nitio est

ꝓpe h ut hinc antez et dote ut habens

Quarto cria / qr corripe aliquē verbis / ēt enim dicit / Honorā honorez ne mihi / obiciendo enim vir dure / sed obsecra / ut prem / ut auocet ab indoctis / ne / sentētiā / hoc tm̄ no ēt intelligēdū de se / imbecillis in sua malicia obstinatis / qui / sunt acuti arguendi / sicut amicus du / re corripiendi omnibus / inter pauit senes / impudicus dauid / Nunc ergo vt sibi / ut pacifices affectu dilectionis fratri / consiliū / animi ut mihi / vt honorifi / co verbo ad bonū magis moneam / misericordias ut seruos / vt mansuetudo / corrigant / sm illud ps Horror / qui / impedit mansuetudo et corripiemur / verbis / qr his mansuetudo nō dēt / esse nimis asperis / io sub / mansuetudine / ut hoc verbo nec aliquo / possit aliquis / notare de aliqua / levitate erga misericordias / rcs / dcq; cū

Quadruas honora hic est quin / ps huius epīe / in qua tymo / theu instruit de quito actu / ad epm̄ pmotē / qui est bona / ecclie dispensatōr / que dispensanda sint / mistris et pauperibus / ne quibus est pr̄ pau / perum / Inter plures ante videt ne / hinc gradatim esse pauperibus vidue / et io primo instruit tymotheum de viduis / ho de ecclie ministris / ubi qui bn̄ p̄sunt / ia m̄ / qr primo parum intendit in quā / li / hoc sequit maior in speciali ubi si qua / ante electa prius serui / qr honor debet acci / pit in scriptura / primo no p̄ renūciare / et fabricare / Alio no p̄ uberiorē ad / ministrandū / unde et salvator dixit / p̄ illi qui sub spe religionis fraudabat / oblatoz de hoc unde priores debant su / stentari / erubit tūsquiescere dim̄ pa / ptis de honore patris / Quarto cria / qr / vidue vē sint in dupli gradu / qr / aliquē sint dimittēde / et illis debe / honor primo no dictū / Alie vō pau / peres / quibus debet hon̄ho dūs / et sic intelligēs est verbū apli cū / dicit / Viduas honora hoc no / nec / illd̄ prin̄ cāt / q dicamus / que vē sunt / vidue / hoc dicit / ad q̄ cludendū illas / que inutiū indumēta p̄dunt / Si / qua ante / hic qui p̄sequit mate / ria magis in speciali / et audit primo / que sunt vē / viduе nomine / de / hic qualis sunt sustinende / i / si / fidelibus / p̄ma in duas / qr primo dat / que dicende sunt vē vidue idone no / mine / ho vane amore / ubi vidua / eligat / p̄ma adit in d / qr primo pot / qualis desumat / ho vnū ne bri / a / de quibus ante / Distinctio vō est de vi / duis dimittēdis et pauperibus / et qr debet / esse mos utrarq; / et quātū ad dites / et si qua vidua filios aut nepotes / hr indigētes / sua donatione disponat / primo domui sue regē familia sua / gubernando / et in moribus uxoriis / et mutua vite redē p̄tibus eis re / uicissim exhibendo / et ne talia ministra / do si indignent / sicut alia sunt ab / eis hoc in acceptū tui placet opa / pietatis / Dein dicit de pauperibus / que / ante vē vi / destituta bonis temporalibus / sicut et marito spēt in domo et ministri obse / qr per p̄misciōm ecclesie debuit sufficere / tem victui et mūsterio / animibus honoris / ad hoc opportunis / q nalit ante disse / runt ordines et obsequiales deus est / sup in p̄cio / sed tali / na que in de / liciis mollit / tarditudo et crimē p̄ter / mittendo mortua est / pompa est / morti spiali / quia delicie allicunt / ad actū luxurie / hoc / et hoc prope tra / quitibus videbis quia pauperibus ut / reprehensibilis / absq; defectu rebus / vide possent aliqui irrationabiliter / Si quis hic reddit rōnem / in quo deus est / q vidue dimittēde / sunt esse sollicite de nutritiis filiorū / nepotū et puerū / ideo hic redit ter / mino dcti dns / si quis ante / ab se / attinctū quia nō ht cōs negligendo / et maxime / i / q̄ncū de domo sua / uel cognatos / fidem negat / si fide / litate / qua deū hēt ad p̄suadendū / qua negauit / sēto de fide / subtrahendo / et infidelis / in hoc patet parat / ring qui peiorem fidem / christi no / bis / Vrā quito statu est aliquor ta / to casus est grauior / Vidua / eligat / hic qui et / que sunt vidue / vē vere amore / et primo ondit / q / illes sunt honorande / ho q̄ alie / vitande / adolescentiores / ita p̄m de / vidua eligi tamq; honorabiles / modo / supra dicto no mag̃ seoagita / tur / eis / quos libidinis est refrigata / que sunt vnq / na se impie sig / ny

videnť esse nqtuctie/sunt ty lucte
testimū habens / in opibz homīs" no dee esse integre fa
me. De filios sibi delectos edmanit
buit et sete fm suaz possibilitatez/et
silit quod subdit si hospicio pmpsit
recepit/si sctoz pedes lauit/ydiferenam
ppr pdictaz si tribulatoz paciebz
i interceatē et mfmis subministrat
fm suaz possibilitatez/ut pote victū
si sunt diues/uel aliquod obsequiū
si paup si omne opus fm suaz possi
bilitatez/et decreta sui status. Adole
scentioz aute hic inter. ot que videne
sunt vitande dns. Adolescentiores
aute nppnbz adhuc viget ignis c
tupiscentie carnalis/de vita quia
societas earū et familiaritas est pe
riculosa/ecia vno qntuncz casto/vñ
dr Isidor. Aliquoz ty libro/si vita
formatoz esse tytus/este ad imitac
tarpe et visitatione discretz/ecia spe
tem cū no diu eis ecclesiis/aute ip
sos qsistens et pcmo primo fm tuty
no cribs/ducat feminaz sibi/aliqn tame
dissolueris/tm in hoc ni fallor fallit.
necia vidualem ty tristo imbē vo
lunt/ht̄es" et hoc pz/qp loqm de illis
que ferāt votū qntuctie vidualis/
qnibz no salu imbē/sed ecia velle im
bē dampnable est/si n votū no fecisse
de hac obstinatia/licitū esset eis velle
imbē/uel ecia imbē qz prima fidelitaz
deo p votū qntuctie viduales irrita
facē. p casum hoc me/sml autem
et accse a bonis opibz dissuadet eccle
ad audiendū sinaxa/et videndū mlq
nesta spectacla/sed z phose in ty dicit
esse tarditie et timore ip vestitu dissolu
to lagnctes que nō tumba ejc
no detent statū vidualez/ppr quod
qclndt dolo aute iuniores imbē
ppr formidinē p̄ualū filios p ecia
de ad seruendū deo in fide catholica
mres familias esse ut occupate ecia
domui ordinand et familie impediantur
a dissensu pigro et timoso nulla ecia
sionē dare / impedi / male dicere / ma
ledicendi qua/quam cū mfidelibz vñ
possint incorde vita fidelibz/iam ve
quedā tamisse sunt/voto qntuctie

fracto pg sathanaz cuius suggestioni as
sentiendo/et ideo tales no sunt qnt tale
me vidnas ecclesie. Qui tamen ecqo/on
so que videne deo sunt hende et dne
de/hic qui ordi/qualit sunt suscepta
de/ima si aliquis sunt pauper/ht̄es
ty aliquos ppinquos nobiles viros
et diutes/bonū est qp suste nt ab illis/
ut sic aliis no hinderis tales amicos
possit melius p̄videri/et absq; gmtat
hmanie/et hoc est quod dr si quis
ergo fidelis/ty pote nra et honestate laudab t
notabilis/vidnas hr/ty domo uel rōne
sua subministret illis nt necess
saria/et pz qd dicit hic. Item ty p sunt
hic qui mstrauit thimo/de mistrio
ecie pmissione 8 item hinc p sunt fa
ciendo de note diuina officia/et ad
ministrando subditis ecclesiastica sacra
menta. Duplici honore digni" et hic" heant
duplo honor est/ut q libeat eis re
uerentia/et administrent uētia/ut sup
dem est maxime qui laborat in ver
bo et doctrina. De
moribz. Dem p bat per septimā q uētia sunt
"p testati de nob̄ qd v no reprehensibz ob eis, mistica
bonū testimoniū/et p hoc fugiet preceptū finis t 2o p septi
/qp no negant uētia p ministeriū ihu ma vetus"
tuarat in ecia dm. Ito p bat p scp
tura nomi testati dns. Est dig mis
est oparius quod dr de pdicatoribz
hinc no. Adhuc sq; p̄sbterū accusa
tionē nisi hoc est secta p̄s p̄alis
hmoi epla/ty ipsa mstrauit thimo ty
de actu iudicādi et puniendi subditos
in foro exteriori/qui ptinet ad epm
et primo mstrauit eum qntū ad actu
sationem et testificatione in dns/Adhuc sq
p̄sbitis qz contra psona tanti status
no est leue credere/nisi sub duobz testib
nl tribz idoneis ad hoc/et pbatis in
vitate/p̄o mstrauit ew de p̄dictione d
peccatis aute coram ut. sunt peccta
est notū/ita et pmitis/ut et coram tmo
rem habeant et sit a malo rētrahant/ne
similem pnitiem incurrant/Quo mstrat
de inquisitione diligenti/que dr prede
nudry et punitam dns testificator coram
deo et hoc/no dy est ad monēdū thimo ty

(adurandi

zetro

efficacio ut hec custodias que dca
sunt/et etiã que sequnt/sine prin
dicio i sine predicta go amatoꝝ dilige
ti/inchil facies nigligine ipsius
nubꝫ ut alias pter dectu rectitudine in
stricie/ppter defectu examinacois debite
deo/ chamꝫ ne ad ipm precipitant
pmittendo/nec quitamꝫ petis alienis
illoꝝ qui male actus sunt cum
Aliqui ante co ponit hoc/de ordina
cone minis festina alicui nisi
forcef/et sic cpus quiat petis ipsi
indigne ministrat/Ce cpm hec est
etiã ps madetalis/in qua monet
thimoꝝ de ministris custodia dilige
ti/eo cp inserebat eis de pmissione
aliox/et nidos ipsi dt esse in minis
ab illis que p mit/et dicit in d. p/
quia primo fiat ppositi/ sic declarat qd
dam supius dicit ibi/ tenoz dicta p
mia dt/Ce cpm tales custodi sz nõ
et primo sine reprehensione/et quo ipsi
they p custodia castitatis minis affli
gebat corp sua/quo fit vxoli ad
aqua bibe cui potus nobilis nocet
stho macho laugueti/et egritudo corpi
alis vinu modicu no nocet castitati
Secũdo valet ad sanitate hiuada/que
uicteria est ad quitendu virilit officia
cpis/Secundo ibi ny petrd manifesta
hic manifestat quoddaz supius dicit
vocat eis/cp thimoꝝ nichil agat
sine dilecti go amatone pria/ no
declat que sunt illa que indigent
tali dilecta discussione/et que non d
Tertia ibi ny ista go euidencia testi
/et tales non indiget actusatone testi
ficatoꝝ go amatoꝝ/ubi dicit predicta
dca ad inducẽ i ad go amatoꝝ/qz
sunt p se notoria/et sic pmienda
sine discussione/Tertio ibi ny
et subsequnt i sunt latenta/cp no
apparet pmienda nisi pa discussioz
similit et seta bona s. aliquoꝝ
manifesta sunt ex euidencia rei/et
no indigent discussione ad placẽ
si et que alie se ita cp no sunt
ita manifesta bona abstandi no put
i no abstendunt defacili/ista de
eis go amatoꝝ dilecti/ppr quod dca

sunt dimanda atq; appbent/et dis
sunt dca abscondi no posse/illo nõ impo
sibilitate quo aliquis dicit impossibile esse
eo q difficile est fieri quito melius/vel
alit abstandi no s dino indicio/licet
abstondi pine thmoo/sequit cap vj

Quarto sunt subiecta hec est
vltima pars p prialis/in qua
thimoꝝ indicit ad actu custo
diendi/qui maxime pertinet ad potestate
et dignitate in d. p/qua primo indicit ad eu
stodia pampinay/ho dimittit/ibi dimitti
bꝫ ante Secũdo quiahꝫ amꝫ/ibi Et thimoꝝ
maxime vo pampes sunt serui/qua qd
quid hinc nel acquirit/totu est domino
suoꝝ/bene vo custodit qui ad suos
humiliter et fideliter dominis suis minuit
Tertio thimoꝝ primo instruit de hac custo
dia/ho reprobat doctrina gtiarta/ibi
quibꝫ Secũda pars dicit sic ap/ dicendum
Secunda ibi ny sunt sub iugo
infidelium/ut dicat hic gla/ Quoꝝ
quos humiliter eis obediendo in hac et
honestis/unde et sancto paulino no
leuis epus infideli regi sunt pfilio
cuiusdam viduc humiliter et deuote ne
uam domui/i cum seruis alicui infi
delis/eo cp efficax quang subtrahet dominꝫ
debita seruitute/posset dca ab infideli
bꝫ/cp dicta quang non est bona/qz
concederet dominum et
dominio multo subtrahi aliquid
cum ante fidelis hui domino tio de
negabo eis debita seruitute/qz fieret
sunt i ambo pariter/Hec cum asserebant
aliqui eo cp no hꝫ imperd par impa
rem/sed ista pantas intelligenda est
in spualibꝫ/in quod dicit ambo sp
duis bona fidei/et bona libertas eq
lance appendunt/tio ante in corpalibꝫ
De quibꝫ est scitu/sed magis scimat
eis/quia fideles sunt/quibꝫ fidelis
seruus magis tenet/cum infidelibꝫ et
dilecti deo/qui sz domi benefacere/ domi
ptuapes sunt cum seruis p sacramẽ
tu baptismi/Hec docet sz in quo iadtes
et go ortatur scientes ad complendu
aplicq quibꝫ aliis docet hic hui thimo
doctrina gtiarta/et dicit in d. p/in pbe
pialem/et mad ecclesiam/ibi est autẽ
questio/circa primu dicit apostus/Bi quibꝫ
aliis cum p dcm est de fidelibus et
infidelibus et no actum est/go quo pz/cp apostus
no dicit p dicta instructu ppo/sed
dicto sanctus/est sz eis doctor/go
sapiãe in presbit asserẽ/que sunt

dubia / et multo magis que sunt falsa
nichil secum quod de talibus no est scia
sed langores cca questiones et pugnas
verborum / qe tendit ad mortes spuales
p discessum a fide / qo quibus questio
nibus inutilibus et verbosis ocmit impi
die ni tarde grecanes more et ny pu
cia blasphemie / detractiones ny absce
cia suspitones male nad impedetes
ad ultimu fetor sua possime mittun
tant questiones homi mete [illegible]
quid predicator contra dños et qui ve
ritate finaliter sunt sci a vitate christi
nite / iustitie / et doctne / Confirmatiu
questium esse pro tate / predicatoy
que est opus pyctatis q̄ etenim ipi
tpale lucru / Est ante questy hec est
ps accidentalis / ny quia extra sone
bita qo questu storum predicatoy qo
cludit a vens predicatoribus christi / fetor
et primo quialit ab omnibus / ho ab christo
tisco spaliter / Tu aute / cca pmu dt / Est
ante questy na per ipm acquite vita
beo pactis / opa predicatoris tu suffi
cienta necessary vity et vestity que debet
suffice verbis predicatoribus / sicut dicit
pg ad / Hentes alimenta et quibus tectis
gram his gratis sumministrat qui vo
lunt diuites / loqui de predicatoribus
ewnij / qui deum ee a eternus cupidita
tibus qo pditi / esse vo diuites nō est
malum bene vtentibus diuitijs / quid
dt / Ambo simp luca sunt diuite ni
pdimicta sunt nobis / sic pbis sunt
ad inuencta vtute / nec quis velle
esse diuite est bene vti / est malum
/ nisi qui impedimentu maioy boni
magna ni tura eca tria impedit
actu predicatores / ipi quod apli cura
tpalia quia sciunt alijs ductes / nec
vo non est equum nos deliquie
verbum dei et ministrare mensi / gsidate
go rei / Est sub dit / quibus gratuitum simp
hac agnus vel pe dixi / et magis ad in
tentum apli ut videt / ad dicit
Si ni voluit diuites loqui de talibus
apostolis / qui predicabant qo cupiditate
lucri tpalis / et sic velle fieri diui
tes accipi p inordinato diuitiaz
appetitu / qui semp est malus incedit
in temptacoz p tentatiozz q sequitur

/ multa z tentatiua z noxia

et laqueu diabli et desiderta / qua dicit
psentis vitay et fomenta ad omia vitia
que mergunt homines in pfundu vi
tioz et pditoy / trahentes penam
eternam / ly omy / qua sicut radix pstat
fomitu omnibus pticulis arboris / sic dimitie
omnibus peccatis / ut dem est ly quod appe
tens sic cupiditate / et acca hic cupidi
tas pro permissis / vel [illegible] / erraut
abissus enim abissum inuocat
/ et sic abissus cupiditatis trahit ad abis
sum infidelitatis / et miserentes se doloribus
multis / homines qui gtumie sentiunt me
tibus dolores / ipi quod dt quisq; malig
nus est sibi ipi pena / et ea hic se ob
ligant ad dolores inferni intollerables
Tu ante hic quo concludit hanc cupi
ditate sine questu a tpmo / et primo
ponendo / 2o prosequendo / ibi prapio tibi
cca primo dt / Tu ante a deo
i deputaty obsequio domino seruire hanc
et que sit / quales diuitias det quis
d sectare vo institia erga proximu
pietate erga deum / qua colit / 3 est
ii. pietas duo no simplices / qui cultu
diuino / fidem qua credit veritate / q
diligit proximum erga psequtoes / ma
suetudinez erga amicos / cta bonum etiame
alios aplis resistendo apprehende vitam
eternam / p hoc apprehendes ea ny quis
vocatus ab p grauia ny putat / que est
cura inter bte et confessus confessionis bo
na coram multis et hoc in ordinatam
tua et predictam / Precipio tibi hic
inuidiat tpm ny precipiendo dicens
precipio tibi coram deo qui principalit
est vbiq; qui vimficat omnia mortua
dat omnibus esse / et qui natus in p̄o illi
i coram ihu christo qui testimoniu red
didit / cui dicit Johannes p vim / ny
hoc natus sum / et ad hoc veni ny mundi
ut testimoniu phibeam vitati / quod
facit verbo et facto ny doctna et mi
raculis / tpe quo ponciq pilatus erat
presis / inde ne scribes mandatu
sine macula inuidiabile / mandatu christi
sci et primi ny quo predicatoribus
ad predicandu missis dicit / qo qo pe
dita sunt a cupiditatibus tremebunde
ny conductu domini nri ihu christi
/ ad mortem tuam / ny qua venient dies
ad te glorificandu / que suis gradibus

sub ponce pilato loz
passionis

incipit secunda epla ad thimotheum

dest tpe nidiu ondet in forma humanitat
glo ibus et sctis i tnitat bte/ cui opa st
nd missa/ et io illam onsionem facuet tota t
nitas cum sctus sp sola n tnitas sp q se ne
cesse esse/ et hoc voca sp immortalitas lac
te loquendo de immortalitate/ annis cui e
atura eo qp est de mchilo/ vtibilis est in mchi
lum/ tntio est de se et luce mhitat/ qz no
pt qphendi ab aliqua creatura/ et inqp
hensibilis sp vocat sp inaccessibilitas qnqz
multg homy sc primy homo qui et corpis
ensibg vtes/ qz de homo vidit dnaz cen
tia et utes sibg in ade primy homo sed
deus et homo de qo isse et paulo dicit
qp audiere dnaz essencia/ in ny inpti

dimtibg timo/ postqm aplus dorum thi
noy de custodia pauper my/ sp qui ne
scrut cuiy de custodia dimtid/ qui tne
a plato bene custodiu/ qui in humilitate
et pietatis opibg mnet/ et hoc est qd
dt dimtibg hmd secula per supbiam
no erigi/ sd humilitate teneri nec pfec
in meta poned ubi finis sm sed in deo
vino/ ad dam ydoloz que no vinu sp
stat nob anna qnia no solum dat
in pnte tpalia bona quibg homes
vtunt sed eoa celestia bis agre sp pcpe
dimtibg dimtes fieri in opibg bonis
qz este sunt ve dinicie quas multg pt
violenti auferre gnicare bona sua in
digetibg thezaurisare sibi fm/ qd ego
da pauperibg et hebis thezaurid in celo

thimo hec ultima ps in qua in
dicat thimoy ad custodiaz eius subdi
torz dns ad thimo de potu i tuitu
tue fidelitati qmissiny de vitas pfan
de voce et no rezp/ quibg no snb est vi
tas/ no dns pfane v pcul a pfano/ qz
tlia p ecclesich dent mbris et oppositoes
fsi i sue fso nominate quas sciam
apparitez et no qnitez quida promitte
tes vbis phnis et retho nes ninietes
circa fidem qo crederunt sicut arrius et
multi alii hetici/ finaliter gloriat gl
gra dei terny Amen

Explicat prima epla ad thimo
theum Et incipit secunda ad eundem

dnus apostolus
ihu christi per vo
luntatem/ ect hic
incipit secunda epla
ad thimoy/ que
dicit ny tres ptes
/ siz in salutatoria
et p secutoria/ ibi
tias/ et conclusio

ibi ego ny deliber qp deo ca
cta media/ in p ma pte
ponit p sona salutas/ ibi
paulus/ et p sona saluta
ibi thimo/ et aptata bo
i gra/ et pz qo dicit sua
in prio p cedent epla
hoc qo cepto sua pmissione vite i
vita ecle que est in christo obiecte
/ qma bona reficiunt intuitu in aspectu
suc dulcedi/ et qntus in aspectu suc
humanitat/ hn quod dicit angl esse
nes illud colossen 2o in quo habitat
dicit et plena impetuet/ Deinde
hic incipit thimo epla p secuto/ Circa
quod sciendu/ qp paulus in spu videns
suam passionem approprinquare/ et qp co
timuit y no posset ewy in pdicatione/
scripsit thimo suo discipulo p dilecto/ ut
gstanter et efficaciter fidem catholicam
p dicaret/ non timeret in aliquo eius
timore mortis imminenti/ cui glosa my
sit tuisse p martiriu & statu pnti
vite/ et dicit in d p/ qma primo di
lectom suam exorta thimoy ad p mit
ta multiplicit ad p dicta cum meritat
ibi/ pri qma tam/ circa pmy dicit qualis
ago ex abrahom ysaac et iacob
qui fuit veri cultores dei/ et similit
gaudiabiliter qm meminit paulus/ et in
lacrimis dicit/ ypri quod dicit cum p pre
cator/ eo no qno dicit aplus qma ad
cor in christo ihu ego per expiny
vos geromi in ecclia prima no simul
sed aplo/ qm p morabat deo tny in o
tion apparuit/ qp sue mi missione
i quotien cuius placuit multi tempo
grandi gliam sui memoriaz sup pa
cem in orationibus meis nocte et die
desi/ secuit eny thimotheo a paulo
missio/ qma patet ac ne eid eo ad
amia pcula ut gaudio replear
q d/ ab hc desido te vide/ ut replear
gaudio gratia p fectionis recordationem
ac i thus cius fidei i fidelitatis exer

mortalitatem

pte infirmitate

mea tas t

A 57.
128.

dem̃ et me ꝑm̃ que est m̃te no ficte
sed vera que ſ fides ſma ſtat ꝑm̃
m̃ aīa tua q d no est dubitandꝫ
ꝙ m̃ te fides ſma est / eo quo ſunt
m̃ avid et mte tua / que tm̃ ſunt fra
gilꝫ ſeruꝫ ꝙpter quā cam̃ hic que
ꝑmit ſua mmoꝛa / m̃ quia mlti
nduxat thmon̄ ad ꝑdicandꝫ gſtanꝫ
ew̃ m̃ / et dim̃ m̃ ſcpte ꝑtes ſm̃ ſcpte
puotina que nduxat ad ſm̃ ꝓpo
tū / que ꝓbm̃ ꝑ ſequeꝫ ſm̃ dꝫ
motiuꝫ est / pontificalis dignitas / ſe
mone dꝫ thmon̄ epm̃ ad gſtanꝫ
ꝑdicandꝫ / et ꝓmo hoc mortuꝫ ꝓ
ho ad hoc ꝙ complu mduca / ubi ꝓb
qua cam̃ / cta ꝓmo dꝫ aplus ꝓpr
qua cam̃ ſ qua ſcio te hēre ſma
fidem̃ anuncate cū ſcemitate nt
reſuſcites gram̃ dei que est m̃ te
i gram̃ pontificalis dignitatē / que
reſuſcitari det / tm̃ m̃ actu ꝑdicandi
magnꝫ feruoꝛ et mſolitꝫ ꝙ ea ꝙ
gredi videt / et ꝙ ſit debeat esse ot
d / ron cui dedit nob deus ſpm̃ nroſſ
nt ꝓpr̃ timocy thmanꝫ dimit
tam̃ ꝑdicandi actū ſed ntutꝫ i
gſtancie tam̃ adiscendꝫ et dilectꝫ
et ſobrietatꝫ / erga deum̃ / que
timoꝛe ꝓponto ſeruat ꝑdicat ew̃m̃ et
ſobrietatꝫ / hoc addit / ne quis cre
det / ꝙ hic ſeruoꝛ m̃ aplo facet ꝙ
tedi debitū nisi / nec̄ me pretiuꝫ eꝝ
amoꝛe cuius q d / licet no ſint bestialia
ſed magꝫ honoꝛabilia ſed collabora
m̃ ew̃o / ſz ꝑdicando / ſunt ego ſ
ꝓtuli dam̃ data tibi qm̃ nob li
beauit a ſeruitute culpe et ꝑmit
tit eternā ad ſtatū gre no m̃ ap a
mra i no ꝙ m̃ mrs ſed m̃ ꝓpo
situ ſuo i m̃ voluntate gratio
ſam̃ que data est nob i dispoſita
dam̃ p ihm̃ xpm̃ ante tpa ſeclaꝛa
na dꝫ etio est hec dispoſitio / licet
eis ꝙ ceuit ſed ſit m̃ tpe / ꝓpr̃ ꝙd
ſub die / manifeſta ante m̃ i tpe
hec p illuminatoꝛ ſalutatoꝛis vita ſua
et doctrina nmꝫ illuminauit / qui de
ſtruxit quod a mortuis reſurgendo
mortuꝫ
illuminauit ante i m̃ hunc posſint et
ficeꝛe esse cognitꝫ / vltra ad celos q ſſ trozrupeoz
ſtendendo ꝙ ew̃m̃ m̃ quo iſta gli
ciet̄ m̃ quod ſcz ew̃ ꝑdicatoꝛ ſum̃ ego
ꝑdicatoꝛ esse ante ꝑdicatoꝛ nomē actꝫ
aplus vō nom̃ officij nel ſtatꝫ / ob
quā hic que ꝙ ſtinat ꝑdicē ꝙ eꝝ
plum̃ ſui / quia edit mcarcerat̄ ꝓpr
ꝙ ſtancia ꝑdicandi / et hoc est qd dicit
ob quā tam̃ ſz ew̃m̃ ꝑdicatoꝛem
hec cta pacioꝛ // ſed magꝫ ꝙ gloꝛioꝛ // ſz no cōſim
est ſub dit ram̃ thmꝫ gloꝛiatoꝛ ꝙ dor. ſmo
ſcio ew̃ et certoſſm̃ certitudinē ad
hēncie qm̃a ſz ille cui credidi po
tēs tamē vere deꝫ depoſitū meū
i ꝓmū meū quod ꝙ fidem̃ repo ꝓpoſm
ſui a dpnd̄ ipm̃ ſeruare in illum̃
diem̃ i vsqꝫ ad diem̃ tuſity mei / qñ
tū ad glam̃ aīe / m̃ me tunc reddenda
debit / et m̃ diem̃ nudinꝫ quātū ad cor
pis glam̃ / ſformā habe hic que
pauit ſm̃ motiuꝫ / qd est predicatoꝛem
pauciatis / ram̃ diſcipl̄ pauli qui
cant m̃ aīja ꝙ omīs a fide rec
ſerunt / et hoc debebat thmon̄ mo
nē ad feruoꝛē fidem̃ ꝑdicandi / eo ꝙ
alij m̃ hoc defiſtebant / dicit ꝙ
ſformā habe ſa· tha ew̃m̃ dene esse tua
ꝑdicatoꝛ / tpe ame audiſtꝫ m̃ fide
i de fide et dilectoꝛ ihu xpi bonū
depoſitū custodi i aīas tibi qm̃
ſas / que ſunt preciosioꝛes tpiacꝫ
ꝛe corpali per ſpm̃ ſtm̃ qui habitat
m̃ nobis / ſunt tibi qm̃ ſse / et ſubꝛ
dos ꝑdicandi pauitate / in dict
Cis ew̃m̃ hoc / quia aūſi ſunt a me omeꝫ q 1
asia ſut
qui ſunt tibi ꝓ maioꝛi parte
/ ita ꝙ dicē aīe ad deūnd̄ plnd
litatē ꝓcedendi / ſicut ew̃ dixi / omīs
de ciuitate pad̄ int ad tle ſpecta
clū nel feſtū / qnīs aliqui re
maneat et quib̄ q est phrēſis et
hermogenes / iſti ew̃m̃ dno ſimulate
ſe nmo erat paulo ut inveniret
unde sibi calumpniā facerent / ſed
p̄ptes ꝙ eoꝝ malicia erat paulo

// nota se ponta

multa necessarium ab eo/ut dr hr glo/ppr quod aplus eo ppmit eos nomati ut thimo cateat ab eis/sicut ad ad vsq; vitatf/et qui opta// magf eccle est/no qua aplus collaudat vnde decia sibi fideles/ac familia sua d- det miam domus one[ro]sum sibi/et fidelibus ad eo gentibus quia sepe me refrigerat in strado michi necta et kathena mea/ime kathenatu sicut homines malu no erubuit/sicut instruit maz sed cu roma venisset de ecclia cu labo re magno et sinptibus sollicite me q sunt diligent inquies vias et mo dos quibus ei licet ad me mydi et i veniat p sua diligencia/ppr quod subt aplus det illi dns sz pr impetrat maz a domino ihu filio qui est dns de domo/sicut deus de deo/hm qd pbt et vr dixit dominus domino meo sedete in illo die sine morte/vel indebitis gdalibus et qui ephesi [illegible] et sanis imis tr melig nostri qui tunc metu cum aliis pius fuisset/ec[clesi]am n

Ergo fili mea hec est za pba/in qua po[te]st tm motum de solitudine aliquos/q scierut esse multu sollicitu de ecclesia hec sui officij/et hoc det monere thi mothe/ut sit sollicitus de officio pdi/et alios ad hoc monendi dns Tu ergo fili mi confortare in gra q[uae] est in ihu ihu/et que audisti a me per multos testes/ea p[er]mitte fidelibus et ydoneis qui idonei erunt et alios docere/labora sicut bonus miles ihu xpi/nemo militans deo implicat se negotiis secularibus/ut placeat ei cui se probauit/si autem multipliciter a superioribus cu gpellente ppr necessitatem ecclesie/sin autem est ad horam ppr tentari necessitatem/unde dr/nemo militans deo implicat se negotiis secularibus/ut placeat ei cui se probauit/si autem multipliciter a superioribus cum

declinia 7 plana

et conuersabimur in gla celesti/si negauerimus
cum/ verbo et facto et ille negabit nos
coram pre sno si no tremus ab eo pn
ium ppr magtudines sic nec/sicut di
cunt aliqui de inra cmb nimis ipsu
metus/et sine timore peccantes ille fidelis
p manet in vitate iuste negare seipm
no pt negacit autem seipm si negaret
sna iustitia/qnia iustitia duna et
deus deum sunt hoc autem comouebat sz
ꝓdicatione testificantis ipm in tesz in
nocab/inducendo verba sna de scpturis
diuis/et opa sua in signis et pdigijs
Nolite putare quoniam uenerim pacem mittere in terram
Nolo vobis hec est cilia ps/in qua
ponit aliud motiuum/sz loquacitatis
florum ꝓdicatoz/qnia si ipi sollicitati
sunt de suis falsitatibus asserendis/multo
magis ꝓdicator verus debz esse sollicitus
de vitate cunctis ostendenda/et
dum in d ps/qnia primo pauit sna in
ductioz/secdo soluit tacitam questionis
/ibi in nullis dubitauit fides sna/qm licet do
ctor ewangelicus fidelis debeat esse de vita
te ꝓdicanda/unde in abstinentia est abste
nendum/iot nolite putare quoniam uenerim pacem mittere in terram
.n. vtile est sic tacendum nisi ad subue
nionem qnia simplices "ardent" assistentes
magis loquacibus esse magis intelligentes
/qd est finis/nam ubi sunt verba plura
ibi frequenter egestas ppter quod
ppr quod prius antiqui cum heretici ma
gis disceptabant ritibus et signis
qm nis/unde in ystoria tripartita dici
/qd quibusdam plus ille vo eo tempore
disputare volentibus misit imperator
ut certamen accipient/qui ipsius esset
simplex susceptus/misit psonalis unus/
et omnia tenuit silentium/cum dyabolus in nos
dum me ihs iste nuptus tibi in primis
ne laqueus/qm tunc multus fetus est
sollicite autem ppbabiles/appbabiles
seu laudabiles qbus debet do et no homi
bus tm qd queunt ppter operam in christi
affabiles/sicut opa tua sint alia bie
qp de ipis erubescere no debeas/sed magis
in domo glorari ipte tetantes/appo
nedo simplis verba qpetencia/ut potes
/sapientibus altiora/simplicibus autem

magis doctus/ypphana autem/ verba
gencia/hes my/uel doctus inspectas/sapiens
et talmudica/ uel mythica et enosa
de vita qz ea pdicatoz debuit esse qz aliata
multo cum efficacia sunt ad im
pietate/ contra dei cultum et primo cor
/hereticos et flos pdicatoz ut tacet
scptm/ paulatim tendit ad corrumpendas
vitas/ et quibus sz hereticos et pdicatoz
bz fidei sunt immunes et philetus qui
a vitate dei sz fidei catholice deuiauerunt
/dicentes" quod dns egressionem nro iam
est factus
dici2 agit egressionem corpa ante quam dor
mierint ne surrexerint/et sic dicunt aliqui
/qp iste philetus et ymeneus eo hoc ante
ponunt occasionem errandi/dicentes/qp in
illis iam resurrectio facta est/et no alia
in fine mundi eo peccanda/sed hoc no
videtur posse dari deum/qnia illi de quo
loqm agit/sunt homines cuius spes
cum alijs appa quod/corpa resurrectio
no inducit ad negandum resurrectionem
aliorum in fine mundi finitam/sed magis
ad contrarium/qnia de similibus sic
dcm esse indubium/dicit alij dicunt/qd hic
limus videt2/qp isti ante ponunt occa
sionem errandi eo mus dicendo de vo
qm credit ei qui misit me habet vitam
eternam/et in iudicium non venit/sed trans
it de morte ad vitam/ubi loquitur
saluator/de resurrectione spuali qua
ipsi querebant aliam futuram/et vere e.
/et negabant resurrectionem corpum futuram
quod falsum est/sicut et sadducei/ante
ponunt/et eos plus multo ante ponunt
et subintrant quedam fidei sue ad p
suasionem/sed firmum fundamentum
dei firmum habet signaculum hoc
eleuit hus signum/sz qd subditur
cognouit dominus qui sunt eius/ante ꝓdesti
natam qui sunt eius bona sunt
scpti et signati in libro vite in
delebili/ et discedat ab iniquitate q
negatur resurrectio futura
omnis qui nominat nomen domini
sz credendo resurrectionem/in magna
fide qui respondet tacite ystorie
qe ꝓdicti orienti/et primo soluit
ultimus questionis/sed restituitur ad
ꝓpo. vndit se no ꝓdestinatum/

vl sic. discedat
q. d. sic ꝓdesti
nati sunt a do.
q. tm. p. libertatem arbitrium sal
uabunt. quia
ex hoc ipso. q
quis adhereat

thimo monet/ ubi inuencula (et hoc ante qz p duxit philetu et ymi neu a fidei veritate deuiasse/ et a hijs pterijsse/ posset aliquis queri/ quad dnus permittat talia fieri: Ad hoc iudet apls/ q hoc totum cedit ad gram dei/ na sicut ny electi relucet cum ima/ ny reprobis cum ustica/ et pauit homy de domo magnu pticipib d ny magno ante domo i ny domo pticipib magn non sunt solliny vasa aurea et ar que applicant officijs honoralibz sed ligneaa et fictilia que applicant ad carijs vilibz/ et totu cedit ad pfectu dom/ et honorem dni/ dom ante dei est totius vniuersitas/ ny quo electi sunt vasa glorie applicata/ reprobi vel vasa ignominie deputata/ Veruntamen qz habeat pnam dnus vinit ad vitam reuti/ deo sub2 ei quib ergo emendauerint a pdictis erroribz et filijs erit vas in honorem et dno cultui applicatu et utile deo ad omne opus i ad utile ad acquirendu alios dnio/ sicut pz de paulo qui pgressoris sua multas acquisiuit duo/ qui erat ante fidelium psecutor

Nota n. glia pphana sunt vitanda et pot 2/ timu v. et qualia pua stim doctrina mala. ibi: stultas aut 2o de quib sit vitandus. 2o quid sequitur.

Immemalia hic dicit2 ad instruct tom thimo/ dns impedimenta ad fidem/ que sunt carnis delectabilia fugie/ aliter no deuitant2 sectare vo instructa ergo primum fidem ergo dnm tranquillu ergo otiosu/ sic dnm et proximu pacifice/ hijs qui in no i in fidelibus maxime/ licet cum ambis sit sectanda/ quitu pt fieri bono mo stultas ante i irrationabiles et sine disciplina questiones i inutiles ad fidem et mores de vita/ et subdit ea fugiens tripliciter quantu licet inter opantes/ sicut nd omnino non// p quos tribz ostendebz se simplicitate/ sed inascitu esse ad omnia ergo ad infideles/ ut p hoc

// oportet habitare

// Questiones utrum ante desint nutriri ad vitatem. vitalia aut vitat. vij est pcedentes ad veritatem oz. q antes vitat deuant. gones aut stulte nde ad veritatem si ad hrem q ē vitanda.

thant2 ad fidem/ sicut de hoc dicitur legit/ q ppria sua instructione non solum erat accepta q amabz/ si ead ageretur et indoctis/ et multos de eis ad fidem conuertit docibilez i ad docendu abilez/ que abilitas duplicat accipit primo ino actione ita q sit abilis docere vone iuste sentire/ et facunde/ alio mo prosunt ut sit abilis docere/ atq secundo informationi hanoz de vitate erga seipm aliquod/ aliter. n. no posset hoc indicare de pximis sibi pacifice ny aduersis cum modestia cum modestia/ correptez nam si im modeste corripiet obstinatos in malo magis facit/ sicut unus dicit e ingens frangit ligna tortuosa frangit ipa nec quis det illis penitentia ad cognoscendu vitate q i nec p im modeste correptem impediatur reddire corde ad vitatez a quo capti tenent2 scz laqueis eorum ad ipius voluntate scz q secundaz ny carnalibus et spualibz pcis rel

Hoc autem scito rc Recessit secta pars/ in qua pauit2 scz multiplicaret sermonu pdicatore/ qd debat indicare thimoy ad vitatez efficaciu pdicandi/ et dnm2 ny d p/ cp primo pauit2 hec multiplicare/ sc thimotheu monet/ prima adt ny duas/ qz primo pdicat2 multiplicato malorz hominu fictaz/ sc audit2 iam mdm alia/ ubi et hoc/ erga pm dt sic hoc ante scito/ hoc cum potissimu erunt ante tpa antix instabunt tpa periculosa/ pp multiplicatoz seductoz/ de quibz subdit2/ et erunt homines seipos amantes s quitu ad ptem hominis sensitiua/ que dicit2 homo ce tior/ secunda ad doz ny et hoc fuit scz quod carnis delectabilia/ quod est malu/ amare vo scripu hm pte intellectiua sine superioz tpe dicit2

homo mior secundo dicamur recte ro
mis virtuosum est et laudabile cupidi
peciarz ellati i ambitiosi honoz
sumpsi in depressione aliorz blasphe
mi cay deum penitus non obedientes
i eis rebelles ite prate pnitus spi
tualibz in doctrina catholica / et tem
poralibz in conuersatione domestica
mgti de beneficijs accepe / ecclesti
i assueti cmulis magnis que ecclesia
dum sine affectu bona mitig
sine pace extimi cmatores i cmi
na iustis imponentes ingtmentes
omni hymne se opponentes immittes
crudelitate q3 crudes sine benignitate i
sine pdonis x bona iqueritate qua q3
meudi ad bene faciendu p3mo
/ et p hoc intelligit apparuit / f mali
tias / qua quis accendi ad nocend
nisi proditores renelando alijs
ssilium p3mi i effectes in malis
tendi i inflati in cordibz suis vo
luptatu amatores magis qui dei
i delicias carnales spualibz ppone
tes ignores quid spem pricate i ap
petita religionis ut facilius dei
piant virtute aut eius que gsistit
in opibz virtuosis / est hoc dicitur
hic qui o3 hec multiplicia iam multo
cta / unde p3ma Jo. v. o. dr. nunc
autez multi sicut sunt / hoc dr apls
et hoc de vita / qd iam meruit
esse talis aliqm / quod declarat d
hic ibi u sunt qui penetrant i q
intrant sub pretextu religionis
penetralia et loca secreta / in quibz
mulieres cognate / nel alie habitant
illo tpe aspect honis refugientes
/ et in talibz loc possunt multis ci
tius decipi in ijs que p3tinent ad
fidem / et etiam in ijs que p3tinet
ad carne / hoc sub. et captivas
ducunt i seducunt mulierculas one
ratas que gravant que ppr defectu rone
citius decipiunt que ducunt varijs
desideris multicis in nichil discipli
nabilis / semp discentes et

nullz / istud refert ad illud qd pdi
cat / qo ibi u sunt / tales esse
ductores semp quia duce nono /
qz simplices quoz maior d multo
pli sunt ad credend talia / que ad
huoz aures / istimes et manibus
istis / sunt magi p falsa signa po
lentes resistere moisi / Hoodi in
nomia do / istoz magoz no ignot
aplius qo sacra scriptura / sed qo alijs
libris hebreoz / ut dr hic glosa
(Sed qma Joseph / et ra sa de hac mā
ra loquitur nichil dicitur de istis
nomibz / ideo videt nichil dicendu / q
sunt p revelatoz / sicut et moysi
nda circa / ita et hi resistunt di
vina fier occulte / et aliqui mite
homines corrupti mite i in quoibz
/ replti eta fidem i in credibilibus
sub ultra s. tpis a deo no p3fixis
alios sed intendo in sc pnicia ni cor
rupte hoc possunt implebi an
tip3 que / qui detecta eoz fallitate
omes finaliter ad d3m gubernat / et ita
impletu est in multis hetici / et ydo
lorum sacerdotibz / p3 istas ydiota
tos et doctores de fallitate gentis
/ et sic hac ab eis decepti ad veritate int
tocies sunt reducti / In ante as
sentiz / hic quo3 po ethimo in nomi
co ut sint stent in virtute fidei
catholice / et eam alijs gstanter ap
nat / p dictis falsitatibz resistendo
et ad hoc pon3 duc3 ro / p3ma ac
cipi3 de p3te pauli / qui de hoc thio
theu dicat po et exemplo / ut3
quod hic facer debat / et hic e qd dr
In ante assentiz ro intelligendo
et retinendo institutiz nam tenpis
institui epus p3ntia degstanti
p3dictam fidei fidem) articlorum
longanimitate / expectatione p mul
sez dilectoz dei et proximi pacti
entia / in adijs p3ferentes pas
siones / que drue sunt actio et
passio / p3ma dicit2 p3fectoes
put ab alio inferunt / passio
nes no put in corpe quo reapi
munt / quaha multi fuerunt
antiquitic / romio et histeris

ij ad timo

quales pfectores sustinuit / et q̃ ois
i de pfectionib⁹ mihi scias ip̃ius
et liscet ut hec ꝛ̃ctio / et oms q̃i
volunt pie vivere in xpo ih̃u psecu
tionem patiant a malis hominib⁹ / q̃nor
maior est ingis / et cum hoc a diabolo ad
q̃ctant / si vero aliq̃m vinctes hoc
mo nō patiant / hoc raro q̃ngit / ꝑ
quod ipi nō q̃pntant / sed q̃ialit dic̃
/ q̃ia quod modicū est q̃nā mihil
reputat ho ꝓphetor / mali aute homes
et pfectores pfici / q̃ia freqũ ecclē
mūdana pfectate florent / veruꝫ
q̃ia hoc cedit finalit̃ ad malū
eorum / eo⁹ in pcm̃s crat̃ / q̃ia p
hoc tue facilitate multiplicandi
malū in se / et in alijs / aliter pt q̃
pcm̃ pficient / in malicia q̃nabl
tra pcedunt / et accipit hic pfectus
tribulatiōis / p̃ q̃ dic̃ q̃nto meliores / ꝑ
q̃nto bonū ad mala tolleranda / sic
aliq̃nus dic̃ bonus latro / q̃i ante
pcedit in suis latrocinijs / tu vero
puisne in his q̃ dicisti et tradita
sunt ē. / q̃missa tue fidelitati / ad pfi
alijs q̃stant / et intrepide / sciens ad
hortatiōis ut enim in vbis et scis nul
terius / est q̃ia / hic pmit̃ sa to / accep
ta depte thimothei / q̃i fuit filius
mulieris hebree ut dictum actuū
/ et sic fuit enim instans a pueritia
in scptis legis ꝓphetaꝝ / q̃ne po
tent ad pdictū veritate / et ꝛ̃fi
stendū falsitati / et hoc est quod dic̃
/ q̃ia ab infantia sacras lras
nō dicto q̃ne te instrue possint
ad salute ē eterna / ad q̃d ordina
tota sacra scptura per fidem q̃ne
est in xpo ih̃u testimonium phibet
leo et pphete omnis enī scptura
divinitus inspirata et sic immedite
dic̃ a veritate pma utilis est ad
docendū ē veritate ad arguendū fal
sitate ad corrigendū delinquentes
et erudiendū pficientes in iustitia
ē legali / q̃ne est finis vtus q̃nto
efficiores / ut pfectus sit homo dei
i ad omne opus bonū instructus

ptremetipm̃ faciendo / et ad hoc alios
inducendo / Deinde cum

Testificor coram deo ꝛ̃ hoc
est septima ps / in q̃a po
tissimū dicit mihi / q̃d acci
pit in multiplicatione finā malorū
inductor / sicut et predes q̃ multiplic
malorū doctor / q̃d det monet thi
thēum / et alios doctores ad efficaciā
docendū / anteqũ veniat tempus in q̃o
nō recipiet doctrina pōz / et ergo ap
Testificor i adiuro te thimothee / et
p̃ncs alios ep̃os coram deo ꝛ̃ pri
et ih̃u xpo q̃i iudicat vivos et mortuos
ad inquirendū et arguendū eos q̃d est et
ind pdicta verba ꝛ̃ civi infra / i
nistant / facias hoc opportune / illis
qui desiderant opportune audire im
portune / et tibi illis qui no requirūt
gratose / q̃ia atrid est ibi pfectus
magnus / sicut dicit augt̃ & scipo
tudicte pdicator̃ scti ambrosij
q̃ eni ostrate molto / et no vtilitate
ep̃m / cum q̃ intendi / q̃ia plus prof
ciet / me multo minus / q̃
vum dicebat / et sic comisit ad fidē
multū pfecit in ecclia deus nec ꝓce
tes q̃ ignorantia obscura q̃ inf
mitate ut abstineat ip̃i reuen
tia vri sacre / ꝛ̃ dominice passionis
eius in baptismo q̃ritate increpa
bilis duris pectatib⁹ q̃ cita malicia
in omni pacientia ad rep̃hendendū
et doctrina ad recipiendū / p̃os diligē
ter inserendo / et sub⁹ to pdicte no
cumb̃ / dicit cui tempi ch̃ sana doc
trina ꝛ̃ / ip̃i hoc instandū est doctri
ne veritatis / q̃ia dū sunt aliq̃i
volentes audire / et anteqũ veniat tpe
in quo sana doctrina no sustinebit / sed ad sua desideria coacervabūt
sibi tm̃ nō pruritū aurib⁹ / desidentes audire
ab istis doctorib⁹ a veritate q̃dē / a
doctorib⁹ veritatis auditū auferent / re
putates eorum doctrina minus dulcē
sicut Joh̃es deprecat aliq̃n dicendo
xpisti / dimitte hic primo / et quib⁹ pt ch̃
audire / ad fabulas autē convertentur

ꝛ ad doctrinā hmanā gsicte/et vitā
te caretes/ Tu vō vigila ī mp ꝓpter
dominū custodiaz ī omnib⁹ labora
ī opam da/ ut omnib⁹ modis mīstra⁹
de bonis opus fac evgte/ ī mplaū
qc quod p dnās ore mīsterū tm sz
patus mple/ s ista vita et doctrīa
sobrie sēcte ī omnib⁹ debitū mod⁹ te
nendo (Ergo ante hec est vltima ps
phalis hui⁹ epīe/ que dn⁹ eius cō
tin⁹/ ī qua tria facit aplus/ qua
primo martiū sīm esse ꝓpinqū thi
thseo dicit/ hoc eius aduētū fla
gitat/ ibi festina (Tertio p eū am
cos salutat/ ibi Salūta prīscam/ cō
primū dicit Ergo cū iam deliber⁹ ī mo
tor⁹ p effusionē sanguīs mei libare
cū est offerri deo sacrificiū deliq̄ dis
cede et tēa sacrificia ī vet⁹ testamēto
ī multis locis dicit⁹ libamina et libā
mēta/ hoc ante aplis ducebat/ eo ꝙ
sūm martiū appetiebat/ ideo et tpus
mee resolutionis ī separatione ānē
a corpe instat ī ꝙ est bonū itame
retinui cautus ad nēsarios fidei sīe
gssimam ꝓfessionē multi⁹ ī imitā
fidem ī fidelitate seruari christo dño
meo ī regno ī fine reporta ē
multis cōmia instituē qua multū an
fert/ qm reporta est multis ap⁹ dm
qm est omnipotēs quod reddet ī dnō
ī alia die s mortē mee non solūm
ante multis fr2is sz mīsis/ quib⁹
aduentū ē ad indicium dei esse desidā
bilis/ quia tunc recipiem integrū
p̄mū/ s. stolam nē corpis et ānē
ꝙ quod saluator logiet de signis
precedentib⁹ iudicium dicit Luce xxi primo
hīs ante fiet magnis tib⁹ respicite
et leuate capita vra/ ī do illarū
corda mea/ ut ꝙ ponit ibi (Unde
subdit ibidem/ qm apprōpiat re
demptio vra (Festina hic quē ad
uertit thimothei flagitat/ et dn⁹ ī
de p/ ī p̄tem p̄dicēs/ et modestiā
quē incipit ibi Alexander Extra primū de
festina ad me venire/ dicit cui di
scipulis eius p̄dilectis/ ꝙ quod vole
bat eum vidē ante mortē sua qua
sciebat esse ꝓpinqua (Alligit extra alia
tam/ qua sc⁹ scim⁹ in cauit ad da
loca dispsi et hoc est quod dicit
demas ꝙ nom est me deliquit ꝙ
adūsitate diligens hoc scribit ī vitam
p̄sentē timebat eius ne ꝙ⁹ socrate ī
pauli mercaret⁹ et tandem ad mee
tiū duct⁹ et abiit thessalonicā quēdā
ibi manētē scemata (Crescens nom
est ꝙ⁹ in galathiā iste abiit de vo
luntate apli ꝙ⁹ vtilitate illius eccie
tpis in dal similiter tunc lucas est
mecū solus iste est lucas euāgelista
fuit comes indiuiduus p egnationē
pauli ut dicit Jeronimus in libro illustrium
virorū et satis patet ex actibus aplorum
maxime assumit et adducit testimoniū et
subdit causa esse ut multis utilis
in ecclesiis succedat⁹ futurus ante missi
ephesum similiter p bono illius eccie
(Demitas quia reliqui transcade nam
est ciuitas apud tarsum vbi nos affer
tur nam est vie apud quē dmin⁹
serat (Est ante permulta ut dicit⁹
vestis g̃ularis quē a romis data
fuit patri pauli/ in signū amicicie
et q⁹ esset facta romanā ciuib⁹/ qua
refutauerat paulus ob memoriā pris
/et in signū romani ciuis si necc⁹
sitas incubuit hoc audendi/ unde a
pluribus legit⁹ hoc alle crasse in actibus
aplorum (Alii vō dicunt/ q⁹ permulta ac
cepit hic p volumina legis (Sed primo me
ruib⁹ videt⁹/ quia de libris subdit et libros
quos ego ibi dimisi/ et probabile vi
det⁹/ ꝙ eēnt libri hebraici/ in legis et
phetar⁹ et membranas ad describēdū
ubi epistolas suas/ quia no poterāt fa
cile ad plenum describi/ videbat tm alios
docē p septuaginta (Allegor hec est pro in
crementalibus/ quia dicebat demas
me deliquit/ ideo occasione eius
fac⁹ metuēs de alio/ quē no solum
eum deliquit/ sed eccīam impugnat
dns (Allegor extrema iste est ille/
qui aplis tradidit sathane/ ut
discat⁹ epla prohibeat primo cō ut di
mittat⁹ multa mala audit multis
/ fecit reddet illi s pena debitam
/nec est verbum ut optauit illi malū
/sed precatus fuit⁹ ideo no dicit/ reddat
sed reddet (Item subdit de aliis eius
similitudib⁹/ sed nō impugnatibus
mea defensione sz quē primo fu
putauit⁹ tota audientissimo ne ecclesie
nemo multi affuit/ sed quia hoc

Incipit ad epla ad titum archiepm Cirtensem

Paulus servus dei apostolus autē ihesu xpi
Hic incipit epla pauli ad titum/ que dr
in t p/ s in salutacōe
et psecucōm/ ibi timo
rei grā/ et gclusiom
ibi salutat te/ primo
pomt psona salutate
quitu ad nouē cum dicā pmi
nus/ et tmus nomē ratio
dicta est in prīa eple ad ti
mū/ et quitu ad religionez
cum dicā servus dei i fidē
p̄mus/ et quitu ad officij
dignitatē omm dicā apostō q
ihū crīstū sm fidem electoz dei i ad pdi
candā fidem et agnitam veritat/ hoc
est ad ꝙcludendā scias hūanitū mysteriū
in quibus sunt aliqne sllitates admo
te/ ut p̄ p apostolem/ qui licet alijs ve
rbis scripserit/ aliqua in falsa immiscerit
/ut de ceremonijs mundi/ et de uno intelligē
dorum/ et tmū quod/ quē sm propheticas e
i ad veram cultum dei ordinata et spem
unice etne/ p hoc ꝙsequende quia primus
qui no mictr̄ sub eum ipse sit vera
regula vitat ante tpa secularia i ab eterno
et atq̄ hic primissio pro predestinatam
dei/ quia ab eterno ordinat dare electis
gram et glam/ ad quam effectu tmus p
destinatoms est in tempore/ id dicā ma
nifestauit autē temporibus suis i ab eo
disponi et ordinat verbum suum i salu
tare in predicatōe sc̄a crucis/ et disci
plorum suoz/ id quē credita est mihi
tamq̄ fideli predicatori sm precepta salva
toris nostri dei/ ut p̄z actuū xpi sepe ante m̄
bilabam et sanctum zacchē/ Hic pomt pso
na salutate/ cum dicā titū dilecto filio sc̄d gr
fidem catholicā/ catholicam cui grece
latine sufficit communis/ uel vbi mutuale
et de gt apostolus filio sm communē fidem
ad audendū/ qr tytus no erat filius car
nalis/ sed spualis/ Hic pomt optatio
no/ cum dicā gra/ in pueri et pace in
spūs/ quam beatus quietat totaliter
homis appetitus adeo pia et dulcis ihe
crīsto qui est que et beatitudinis compa
piapalis effectuosa cum spu sancto/ opa
cui trinitat sunt indimisa in christo
ihū/ quia cum hūanitat est ea
instrumentalis diuinitati gnneta
tmo ei hic incipit epla pscucio

Explicat secunda epla ad tmo
et incipit epla ad titum cui
Cirtheciscum archiepiscopum

xlvi.
132

et dñi ny ihu p my ꝓma pte tytu mstrat
de ordinacõe eccl̃ie sp̃o de mforma
acõne plebis sibi comisse ca secundo
ꝓma adc ny dnas quinto ꝓmo pont
sua mstrationz secundo cñsdat dict
tonez ubi sunt cñ multa ac ꝓmu in
strat cñ ny de ordinacõe eccl̃ie cpitu
ad epos et ꝑsbiteos instituit cñ
cñ paulo tirtensi archiepo et c
ad cñ ꝓtinebat ordinacõ locoꝝ p
vincie Dacñ ecia cp sub nomine p
sbiteoꝝ intelligit eciã epos et cp
sub nomine eporũ ꝑsbiteos sicut dñs
sunt plenus sup ꝓma epla ad thi
cñ ny dt ngit ꝗnus rei gra ꝑ
ꝓdicacõe fidei catholice nchqm te
ere unsitudõ te archiepo ut ea
que de de bona dispõne corrigas
ny melius reformando et constituas
per ciuitates sing ep̃atus ꝓuin
sicut et ego dispossim informa que
equi Si quis sit ille cui qn gstum
presbiter vel cpus dt esse integre fa
me ista ty tandito et alie sequntes
dent esse excellentꝫ ny epa cpm ny
sacerdote ornato virtutibus vsq ad
f pg baptismũ ut dcin dt sup p
ad thimo ny filios tuos fideles habet
no oporteat ipm heri filios qnia
potenti gtmẽ ty si ht opteret tp sit
fideles et sane fidei no in accusa
tione i accusabiles de luxuria sicut
filii heli ꝓbr n aut no subditos re
belles oporteret n iam expositũ est
sicut dñs de dispensatõe ny bonis
spualibus ubi requirit fidelitas maior
et diligencia cpm ny diffe sactione
bonoꝝ tpaliũ non superbum aliqs
suppeditando nõ uacuandi ny alq
superbi cñ defectu nascunt no uinũ
tentet i ny potu uini excessiuũ qz
p hoc impedit disactio que requirit
ny dei mistio no permittens qd ui
tiũ frequẽ ont ny excessiuo uini
potatione nõ tpis lucri i secular
quod p uicissitudõ sit et illa que
no decent ministros eccl̃ie sed ho
spitalem ꝑ oportet eñ esse ad
petinos benignũ ad omnes pdctz
ny agribilibus sobriũ i tenetez so
bria nc suntz ny omnibus mstrũ ta
ctum formaliter quitũ ad se cp ny
effectiue quitũ ad pplm sibi sub di
tũ ny quo dct scire mstria et g
nac scm gã dei gtinetez i firmi
ter se tenetez contra tptacõnes
mpulsum ny amplectetez cñm qui
dm i diligenter studetez in sacra
scptura ut potens sit exortari
scz fideles ad bonũ ny doctina sa
na absq admixtione alterius er
roris et eos qui contradicunt ar
guere ualeat cpus cñ multi
fuerint qui nõdũ non ultimi dicti
sunt quam dz ee potes contra dictes ar
guere d Sunt n multi ꝑ ventati cpy
scire q dictes ꝗ uaniloqui et multi
loquio suo nietes simplicium p et
bantes ioi et seductores per me de
cia exoleta ingemme ꝑ sunt istes
qui de circumcisione sunt isti cui
caute fld aplꝰ de mandato comisi
nõ ty rette qnia cui obstinatione
eoꝝ uolebant ab sua ꝓpria legalia
introducere ut hoc mihi misera eos cui
quos oporteat redargui cpma le
galia mortua sunt in passione
cristi et mortifera pg publicatõnẽ
ejus ymo sup declatiũ est diffuse
ad tũ ny et ad gal ny et p ad thim p
qui omissis duabus scz fidelium sub
uertunt i subuertit intuit doctrinas que
nõ oportet i nouas sana sed pestifera
turpis lucri i ꝓpr questiõ et sit
in duobus peccabat ꝑ in doctrina et
in mirtelone docendi et declat
ꝓpositũ per dictum cuiusdam doctoris
illius gentis sue Dixit cretenses
p hoc autẽ p non dixit ꝓphetam ab
solute sed ꝓphetam suoꝝ dictum mitel
ligit qz non finit uẽ ꝓphetia sp̃m di
uinum loquens sed humanum sicut
eo p tp fuerat videns inter eos et
ty ꝓphetia largere et principaliter
ny quitũ ueritatem dicit sicut et ꝓphete

veri vera ſct ſubditum cum deꝰ ei
drat̃ cr̃ etruſcis ſemp̃ inſtantes i aſſue
ti nedicijs male ſcſtie i mordaces
in vbis ventris pigri i gulosi / illeꝝ
tm̃ ꝑ ventre nimis impletu me nō
poſſit ꝙ pedire / ſed tarde et pigre
Quid dr̃ cam̃ ꝙa ſunt tribus
vicijs aſuci uterpa illos et nō mol
liter / ſicut heliꝰ ſ̃b dr̃ i / unde dr̃
ꝙ deꝰ heli pro filioꝝ ſuoꝝ iniq-
te dapnati ſ̃t / corripuit ꝑ eos ſed
lenitate pris / et nō auctoritate po
tificis / ut ſani ſunt in fide ſc̃a catholica
nō inuitetes indaic̃ fabulis & ob
ſcenationes legalium que mortua ſunt
in paſſione xpi / et ido ꝙnq̃ dicit
de neceſſaria corum obſeruacia / totū
eſt ſtm̃ et fabulosū / et madat̃ ꝙ
my auer. feceruntꝰ n. mdei multa
ſtatuta / p quoꝝ obſeruacia imtabat̃
madata dni / ſm̃ q̃ nup̃ cat eis
ſaluator ait̃ ꝙ d / q̃nare uos
ꝑcipis madatū dei ꝓp̃ tradicionē
uram omne quod ſc̃ cibarea mda
ſunt munde per baptiſm̃ ſctificant̃
condemnat̃ autē et infidelibꝫ nil
ꝑ / et ſubꝰ cam̃ cum dicit̃ ſed mū-
late ſunt corde mētes et q̃ſtia ꝙ
quod dr̃ ſaluator ait̃ ꝙ no q̃
uitrat in os coinquat hoīem / ſed
detractiones et blaſpemia / et ſimilia
/ tunc ꝓmo ꝓcedit ꝙ unde malo
et q̃ſtia cōmixta q̃fitent̃ ſe
noſce deū dicēs ſe eſſe ꝑ anos / ſcte
ty / noꝰ ſctis autē negant / cū ſint
ab hominū incredibili et ad omne
opus bonū reꝓbi / cum nullū
opus ꝑ eſſe mentē ſine fide
ad ꝙd ꝑ ſine fide impoſſ̃ eſt
placere deo / ꝛc / ſequi cap̃ ij

Te autem loquere ꝛc poſtq̃
apl̃us inſtruxit titū de or
dinibꝫ miſtrozꝫ eccl̃ie / ꝛ
qui inſtruit eū de inſor
matione plebis ſibi iniūcte / et ꝓmo
quidē ad aliquas ꝑſonas ſpiali
ſo quidē ad omnes q̃ualiꝫ cūq̃
ꝓnia ny tres ꝛ tytus ſtatq̃ ſcōm
ꝑtes ꝓhibuit ꝙſequendo my ꝓnia ꝑ-

dotet cum quidē ad eos qui ſunt
in ſtatu ſenili / dicēs Tu autē lo
quere inſtrūdo ꝓpl̃m tunc decet in
moribꝫ ſenes ut ſobrij ſint i made
ratis in dictibus ſuis / ꝙs ꝙ ego ait ma
turitas etatis ꝓhibet i caſta / quod
eni ſ̃t nale detestabile in utriq̃
eo ꝙ in eis ſuꝑfluat calor nalis
prudētes in actibilibꝫ quod dr̃ ce
in eis acquiſitū ꝑ ꝙ ꝓgenitā lo
gi tpis ſani in fide ab ſcīa ad mu
tuā caritatē in dilectione que eſt for
ma fidei in patientia ſ̃ ſimiliter
ſunt ſani / uta ꝙ no ſtringant̃ ꝑ
impatiētia in aduersis cum ſimili
in habitu ſcto i religioſo et honeſto
ſit non crimentes i imponētes
de ſcīali cima inūentis nō multo
uino / nā potatione uini ꝙeſſima
inducit ad fractionē caſtitatis inna
tis bene dotatis in ꝑ / no in publi
co / ſed in ſecreto nunq̃ nullis
Adoleſcentulas / hoc eſt ha pars
in qua inſtruit eū de ꝑſonis ꝙeſti
tibꝫ in ſtatu inuenili d adoleſce
tulas ſ̃ admone ut uiros diligāt
ſicut ſorores / quia mr et uxor ſ̃t
una caro filios ſuos amēt non
ſolum quidē ad cor̃ eos nutriendos /
ſed quidē ad animā eos in moribꝫ
informādo prudētes ſ̃ esse in ꝙ
bñatione dam̃ et familie caſtas
in caſtitate maritali ſobrias in
cibo et potu / quod in tutu facit in
caſtitate ſpiales dam̃ ſine cul
pis et nō ꝑ alias rugates be
nignas eiga oīs ſubditi uiri
ſui ut nō nobilitate nel diui
tijs cl̃enate nolint eis obedire
ut nō blaſphemet̃ uerbū dei i
doctrina eius / et refert̃ hoc ad oia
ꝓdicta / et cetera ſequētia / tunc in
ſtabant ꝙdam ut fideles / et ꝛo
ſi ſuaſſet negotia moribꝫ infidelibꝫ
fidem catholicā deriſiſſent inue
nes ſimiliꝫ ꝙ ortare / ut ſobrij ſint
quia nullo impellit ad ſequēdū in
pto paſſio ut / magnum ꝙ ſtruxit
tio caritatis / ꝓp̃ quod retinenda
eſt firma caſtitas / et ꝙ tempe eſt

133

doctor cum culpa redimunt ipm / et
qua in moralibꝫ maxime nouet sta
cui verba / io sequit informat tytꝰ
dus In omnibꝫ tempꝫ phe 2ꝰ inſor
mabꝫ subditos fidis in doctrina in
formando eos vbis sacris vbꝰ sanꝰ et
inoffensibilis sit tibi in ſtitate tre
fens actionis integritate i in pmixta
te mtis et corpis ut ib qui contrariꝰ
ſt i aduersarius sibi veat i confusꝰ
ad nichil habens dicere
et sic tandez ad fidem conuertetur

Nos dominꝰ hec ſt tertia pe
qua tytꝰ instruit de hijs qui sunt
in gditione seculi / et primo ponit
instructo / ſo instructor rato / ibi appa
rulit / ecia pmi de nobis ꝙ dicte dominꝰ
suos subditos esse eis debita reu
erentia et obsequio exhibendo / et hoc
sive sint boni / sive mali / fideles /
aut infideles in omnibꝫ placentes / no
tota diligentes et hoc ſt intelligendꝫ
in licite tm et honeſtis non firmida
tes in rebꝫ nec ob offensis debitꝫ sed
in omnibꝫ fidem i fidelitate bona on
dentes verbis et factis ut doctrina sal
utaris mei dei ornet in omnibꝫ et
hoc suis bonis moribꝫ / hoc ꝛ fa
ciendo seruus paulus sumus regi
infideli sic fidem suam moribꝫ orna
ret / ꝙ libat tam sui a seruitute
et omni timore nos monuit apud
regem infidelem / dicens ut / hic po
instructor dicte ratio / quia actꝰ ex
saluatoris exemplo / qui debit seruet
ipm et p nobis subiicat / ut redimat
nos a seruitute diaboli / ppter qđ
no dec esse dubium fidelibꝫ de
mis suis infidelibꝫ subiici / ppter qđ
dicit dicens ut / quod dei et saluatoris nri.
in carne p nobis assumpta emulemus
nos verbo et exemplo ut absq
timore impugnetur i desolata / sicut
p opportuna pugnas quas nulla diuina
et seculares desideria que tendit
ad diuitias honores et delicias
subire in nobis iuste ad premium et
pene ad dei gloriam / in hoc seclo
futuro et fruitionem / no sub capc
tantes / quod gloriam / nobis dilatatam
et adhuc intuendo gloriam magni dei et sal
uatoris ihesu christi / nam in primo adue
tu venit in humilitate et ab electione
/ et in ho venit in gla et potate / et
sub 2 depmo 2ꝰ dicit seruetur p
nobis in humilitate fidelis obedientie
usq ad morte / morte autem crucis ut
nos redimeret ab omni iniquitate
originali et actuali et mundaret
p sacramentum baptismi / quo delet
originale et actuale simul pcipimus p // acceptatez
gratiam baptismalem / sectatores bono
rum operum / et p quod baptismalis no
strum in vanum / sed ad bene operandꝫ
hec loquit ignorantes docendo et ex
hortare studentes ad melius in dño
deo et exhortando admonentes cum omni im
perio i auctoritate pontificali nemo
te quemq nec / platus in nimis
mollis contemptibilis reddat / sub
dictis ne subquirat in eam

Admone illos ec / posteq apli
instruxit tytꝰ suum de informatione
populi primi gradus spales / hic
quid instituit cum de informatione secun
di quo ad omnes / et primo qualis debeat se
here erga principes / ſo / erga hereticos ſo
mines / ubi hereticos primum in dicta pa
pam instructo / ſo instructor rato / ubi
tranſit ecia primum de admone illos
i subditos tubs qualis principibꝫ et
potentibꝫ ſeculariꝫ subditos esse
debeat / et potates procedunt ordina
tione dei / qui pius sua voluntate
tulisset regna atq gubernat tam bo
no qm tali potati resistit ordinationi
dei resistit ad ro quod dicto ſ potatis
obedire in licitis / io 2 ad antiq opinio
nem patebit / in hoc ꝛ nos possit obedi
hominꝫ / sed ecia deo / cui minister est in
do sue potatis ut dr ad ro quod nec
mediꝫ blasphemare ecia iniuriatez
sed patienter tollerare / aut rationabili
ob mare / io 2 no litigiosos esse / sed
modestos / nec sua debite vanis p
nando / nam aliqn expedit de iniu
riantibꝫ instructa quere / ut patet / qu
go tollerantia mutuam iniuriantibꝫ

audacia male faciendi cum omez
audentib⁹ masculinitudine sm racoē dicta
nie / alit no ect masculinitudo / sed magis
p̄ pusillanimitas ad omes homines taz
fideles q̄m infideles / Firmiq̄ hoc quē
pmā dicte instantie racio / et ē dicē / q̄
ibi tu ante p̄ma vō aīa q̄ p̄te status
comisso / q̄ ad fidem catholicā ante co
sionē in quo statu sūt mali et de
fectuosi actio debēt defectuosos homibg et
infidelibg q̄ secunde p̄ malitudinez
ei⁹ p̄t fieri bono vito sm dictamē
homis / Dī g⁹ Firmiq̄ in nobis / sine sa
pientia vā que ē cristg / timis aliqm
timet eccl̄m p̄fm indiana p̄dit sapia
p̄cordiuli in hys que sūt sm̄ viz
timidi sūt ea que sūt fidei cred
tes in monbg sanctes / passionū
sectatores in malicia et invidia atq
tes / agentes tpm ad illos qui peccabat
q̄cta malicia / et q̄ hoc ē valde
detestabile no⁹ odibiles / deo adherentes
impie q̄ mali homines no hūt am
citiā ad alios / nec cred ad scripos / nec
declāt p̄fm sm ethicos / Tu ante
hec pmā dicte instantie / sa ro / sc
q̄ dicit inferē q̄dā g̃ssio / ubi fi
delis / racio vō accipi q̄ credentem sa
tu pḡ sua gr̄a / ad q̄ vocati sūt
ut sint hedes vite eē / et hoc q̄ ma
g̃ dei gr̄a et benignitate / ppr̄ q̄ quod be
nig alys cred deū esse infidelibg / ma
gne p̄icibg gr̄a / p̄t fieri sm deum
et hoc ē q̄ dicit ad ante humanitas sm
eius nativitate benignitas / sm sua
p̄fectionē no q̄ aplis instincte q̄
sedm nos ēt essentiā p̄tes / sed zm
sua mia salvos nos fecit / salvos
inte eē q̄ credit totalit̄ scientiā
naturē humane / ppr̄ q̄ no p̄t ad atti
gē nisi q̄ largitate dīne mie / per
lauacr̄ regnatiōnis / baptismi / q̄
est spūalis q̄drato joh in / nisi q̄s
renatus fuit q̄ aqua et spū sco / non
p̄t intrare in regnū dei / et renatio
spūs sci / spūs enī sctg in baptismo
datg emūdat vitā vetez q̄ ē sub
peto / et mēbra it nova q̄ est in gr̄a
spūs effudit / ad dilectionē aīm̄ pectoz
et ad copia virtutū p̄ xm̄ in salua
torez nr̄m / q̄ cui passione efficacia baptismi sacramentū ut infa
tigata gr̄a spūs q̄ fit nos filios
dei adoptivos / et p̄ q̄s sm̄ spūs
spem vite eē / sc̄ in priti / et in futo
rum sm̄ rem / fidelis sermo / hec q̄
p̄dicē infert q̄tū / sc̄ q̄ tytus de hac
spe vite eē informet sūos subditos
/ et de virtet doctrina invitiles et inuio
sam / Dī g⁹ fidelis sermo / sc̄ in sm̄
hedes sm̄ spem vite eē / et de aliis
volo te affirmare ad nos / i tuos sub
ditos / est enī spes ista ancē anchora
tenes eam inmobilem in bono / sicut
anchora malis nauem in mari
sed in hoc est dra / q̄ma malis an
chora figit deorsum in mal / simdo
/ licet ante figit sursum in celo / ad
hoc vi / sortissim salarem hemm
qui q̄ fugiunt ad tenenda p̄positam
spem / q̄ sicut anchora hemm ad
tuta et firma / incedentes usq̄ ad in
tiora velaminis / i ad secreta celestia
que sūt nob velata / ut emēt bo
nis op̄ibg / i ut sint p̄mi de bonis
op̄ibg / vel q̄ / i ut sint de p̄mis in bo
nis op̄ibg / qui credunt deo / licet s do
minicta sint homa et utilia hominibg
stultas ante q̄stiones / i mac̄onabiles
et genologeas / s falsas p̄ quas p̄sen
do apli intebāt / unde ihū nazarē
um de david no destendisse / sicut deus
est sup̄ ad tēpus p̄ / et gr̄ationes
vbosas et p̄grinas invitiles p̄ quas
aliqui intebant fily intellectū inedu
cē / no⁹ sunt n inutiles / i sine fructu
et pene / i fle Fidelium hominez q̄ / q̄
unde qualit̄ tytus et sui subditi deant
se here erga hēticos dns / Fidelium homez
qui recepit fidem catholicā / et pḡ ca
tenus cam pḡ vna / i pḡ p̄ma / co
no logodi quo dicē grey p̄ / fetus est de
spe et nunc dies omis / i p̄ma et hec
tenus de vita / et cred statias alys
demittat / nec p̄ eum inficiant⁹ alys / sicut
q̄na sp̄ualis absq̄ visu / et hoc de
q̄m cū ips in medio gdenyn natus
/ na fidem q̄na recepit vain / imp̄git
ut stam / Fr̄ mm inserto / licet est vtia
pars tpis cple / q̄ dicē eius exclusio
/ Fr̄q̄a misit p tyto ideo
dī igit / tu ubi sero ad te archemaz ut
à tytico ad tegendū in absentia tua
ppin tuū festina ad me venire nicopo
lim / ubi n statui hiemare / q̄ ipse dicit

Incipit epla ad philemonem

Paulus vinctus ihu
xpi et thimotheus
frr mr incipit epla ad
philemonem / que dr
in tres ptes / sz in
salutacoz / et pfectoz
/ ibi gras ago / et gdu
som / i qsidens / in
prima pte ponit psone
salutantes / cum dri pau
vincto / i mentionem p fide
ihu xpi / hic ante no no
mat se aplm / qd est no
men dignit / sed vinctu p ihu xpo
/ quod est expressum pp etat / eo qp
intendebat mone philemoz ad pie
tatem erga onesimu / p quo sepsit
haut eplam philemon / ut p bit p
sequ et thimotheus fr / qm ad
mingit in salutacon / quia erat de
letus philemon / ut sic peticio sit ma
gis gratibilis / no solum p reuerentia
patris / sed etiam pro amore thimothei
Ibi ponit p pone salutate / cum dri
philemonis / hoc / et appie
forori / licet ut dr glo / erat vxor philem
monis / io nominat ante in salutacon
ut moneat philemoz ad petita mis
ericordiam / et archippo in milicia
/ resistendo vitiis / adversariis fidei
/ et iste nominat p se ad tria / ratione qua et
appiarius / et ecclesie / quia erat in
in domo tua est / qua non / nd tri
as plures fideles frabat / Ibi ponit
optata bona cum dri gratia / et eccle
nat / sicut in plurib epls p cedit
Ibi gras ago / hic qm / ponit epla p se
cuto / et dns in dn p / ep primo pacifi
cat benivolentia philemonis
/ bo formam sue petitionis / ibi p qd / ter
tium dr / gras ago deo meo semp
/ actu nec / actu nec semp / omnib p bis
ad hoc dicentibus mentionem tui fideli
bus in orationib meis agendo gras
de bonis / tuis / et deprecando
de futuris / audiens caritate tua et
fidem / quam habes tue caritat
et fidei a retroactis / michi qua fact
in domo ihu xpi erga tui / sanctos fidei
et in omnes / sctos / quibus bona tua
quotidie inserunt / ut communicatio
fidei tue / hoc refert / ad illud / quod
supra dicit / memoria tui faciens in
ibi manet p aliquod tempus / io mandabat p titum ut illo temporis spatio posset cum plenius informari de ecclesia disciplina / secunda lectio / primum et apollo sollicite premitte / primus tp ad me venies remitte illos sollicite / prudendo eis de necessariis ut nichil illi desit in via / aut cum apollo quibus remittitur / sed pro sacrorum adiunctis / tractato per pseudo aplos discessurat cum secunda sorore sua / venies ad tuitionem christiane cum aplica sedat / communione peraplas paulo mandant tito ut primus qui veniret in copolim / adeum remittet eos dicens / ep ante primus nominat secunda / et de cum legis primo est eo ep esset maior / nel potior / sed quia dignitas epalis ipsum appellat / sic / cuius fama / aut note et sermone / no sic ante alios / io primus ipm nominat / et preter expressit / ne contra primionem / ita cum negligeret / et si quem ratione / unde sicut ista primio / tendat / de discretione / christianis nob subditi bonis operibus / ministeriis sz ministrando doctoribus / ad usus necessarios no superfluos ut non sint infructuosi / et sic ep videant / et quez mittant / sicut arbor infructuosa / dat vi / omnis arbor que no facit fructu bonum excidet / et in igne mittet / et sic quia salutat te qui mecum sunt amici qui nomina tacent / pro brevitatem / salutat eos qui nos amat in fide / fidei et no ficte / quia salutat amicos quia deus christi dei quia est causa unitatis / cum omnibus bonis nobis subiacet sit amen

Explicat epla ad tytum

Incipit epla ad philemonem

orombg̃ ac sp̃o rando / ut q̃ncaro fidei
tue n̄ effectu q̃uis ſ̄mꝰ fidelis xp̃o /
et ſanctis eius inſtruas ministros eꝝ
deus fiat per receptionē p̄mij n̄ ag̃
nitione v̄ra clara īsione dei in quo
eſt omne bonū in xp̃o ihū v̄p̃ p̄ p̄m
ihm tanq̃ p̄ mediatorē inter deū
in xp̃o ihū q̃ bonū reſtituit nr̄is
in aſpectu ſue dñt̄ / et in aſpectu ſue
hūanitatis reducis grandine n̄ q̃ bonū
diſcipli redundet in bonū, integrū / q̃
viſcerib̄ ſcōr / q̃ſolatū n̄ ſicut eos ībo
et circūcīsionis miſtrauit. Illud autē
cōmendatum et q̃ſilis no fuerebat ap̄o
ad laudandū / ſed ut p̄ noticiā ad maiꝰ
bonū / q̃ intēdebat laudata circūcīsio / p̄ter
q̄d hic q̄ aptius ſortiat / ihū p̄
titum / et hō reuocet q̃ crucifixū / ubi / for
ſitan / ēa p̄ dixit p̄ſſa / p̄ cā
tatem de te audita n̄ris fiducialiꝰ
ihūm n̄m xp̃m ihū / p amoꝝ ihū cruci
fixi tibi / q̄d ad rē p̄tinet / quod
eſt decens et rōnale / p̄ p̄ cantate n̄
me et te mutua magis obſecro cum
filiis tuis vita et etate ut paulꝰ ſenex
p̄ quod magis volo uti deprecatione
q̃ imperio. Unde et ſ̄bens tēmo dixit
epla p̄a ad q̄to ſemoꝝ ne interpellis
q̃ obſecro ut puer mihi aute et p̄uncto
q̃ d̄ nūa ſenectꝰ et incarcerato mihi
dent te ad adiuuandū mihi deprecatiōm
que ſubdit ad hoc obſecro te p̄ meos filios
ſ̄ſimulq̃ que genui n̄ fide n̄ p̄uinciis gentis
onēſimo q̄uis / p̄ quod teneris eum
diligo q̄n tibi aliquid inutilis fuit tua
tollendo q̄d erat infidelis mihi autē
ſed regenitū n̄ xp̃o et m̄ et tibi vti
lis fiendo tibi et mihi fideliter.
que remisi illeuiorē tui ante ihū
ut p̄ſcā ma ſuſcipe filium
meū tanq̃m / ac ſi meipſū gemitū ei
meos viſceribus que ego voluiſſē de
tinē mecū ut p̄ te q̄ filiū mihi eū
ad dñm mihi miſtraret tu ſit ſ̄mꝰ
tuus / ut ſic mihi miſtraꝰ p̄ vin
cula euāgij / quibus ſum alligatꝰ
pro p̄dicatione euāgij / hunc q̄ſilio
ante tuo / ſine q̄ſēſu tuo mihi
volui facē de cuius retentione ut ne
velud ex necessitate bonū tuū eſſet volū
tarium / ne bonū miſterium tuū q̄d
ſiet mihi p̄ eum / eo tp̄ eſt ſ̄mus tuus

nideꝝ magis coactiū q̄ voluntariū
ex te tua. Forſitan hic quis remoꝝ
duplicē accuſatoꝝ quia poſſet eſſe phi
lemon ſacē / quia / quia onēſimus hꝰ
eo recēſcit ipſo nr̄o tacte / p̄ quod no de
bebat ab eo vti n̄ra gratia cōſe / hoc
autē excludit aptius p̄ hoc / q̄ ille recēſ
cendo ad bonū philemonis / d̄ forſitan n
ideo diſceſſit etc̄e ad hōz / modico
tpe / q̄d q̄ mihi eſt exhibendū ex p̄hoc
tue etiā ihū recipias / no ſolūm n̄
puto ad tuū ſuitatē p̄tinē / ſed etiā
n̄ ſuito tenē ad celi etiam ordinatū
ioꝝ tuū tuo ſtando ſeruitio / q̄ p̄ſuno tua
riſſimū fieri ſ̄ religione d̄uina
magnume mihi ſ̄ charissimū / eo q̄p
n̄ fide gemma eius / ut p̄dixi eſt / quoꝝ
aute magis tibi / ſ̄ debet eſſe carissima
tuſ q̄n ante neceſſitū / p̄mis et in car
ne / q̄ma eſt ſ̄mus tuus ad ſeruiendū
tibi corpaliter / et n̄ duo quia fidus
eſt fidelis ad regnandū tecū celialiter
io q̄ludit ſi ergo hoc tibi veriſſima
tentate q̄nta / et actū hoc ſi p̄gnoſ
ſuſcipe illum ſicut me / dulciter et be
nigne. Be aute aliquid hic remoꝝ
ſecunda q̄ excuſatio / q̄ma poſſet philē
mon dicē / q̄ onēſimus recedendo mihi
lit ſibi dapnū n̄ p̄ſonis / nichil n̄ ſuus rebus
q̄ remouet aptius p̄ hoc / q̄ obligat ſe
ad ſatiſfaciendū / dus ſi aute aliquid
nocuit tibi n̄ p̄ſona tua / aut n̄ ſa
milia / aut rebus aut debis obligatame
aliqua hoc michi imputa tanq̃ debito
re / ego paulꝰ ſcripſi manu mea ad
manoꝝ certitudinē / ego reddā / ſatiſ
facta ipſe dñs q̄m eſt ſuperior omni
bus dilectꝰ ut no dicā tibi / q̄m ſbdi
te rato / ad dñm q̄ et te ipm̄ michi ob
eo q̄ ab creatura mea n̄ fide baptiſmi
et inſtructione euāgelij / q̄ d̄ mihi gaudia
a te q̄ michi deus / ita frater ego te ſpero
in dño / q̄ndebo de te n̄ dubito ſi facies
que peto ſcitis n̄ſcedo ma n̄ſo in
plendo deſiderio meo in hoc quod
poſtulo n̄ damna / p̄ dñm p̄ſa
et p̄ nūc ſperans / confidens q̄ et
ultima p̄s / nichil gratioſius / n̄ q̄na d
ſe ſ̄pſiſſe philemonē / confidens de p̄
promptitudine ſue obedientie / dus
confidens ſo madat ſibi hoſpitiū pari
q̄ alimenta ſpalū / dus ſimul autē

Incipit thema siue prologus

Secunda salutat cum et pter seruos
suos dns Salutat te pa[ssi]as
exceptimus mee mr[is]to ihu xp̃i et pl
timo benedicat ei et alijs fam[u]l dns
tra domꝰ iuꝰ que est ecc̃a pter bte
cum spũ vro si[n]t p̃sencie dñi nr̃i
Explicat epistola ad philemonez

Incipit prologus siue thema sup
epistolam ad hebreos

Cum venit qd
perfectũ est
euacuabitur
quod ex parte
est / ꝓmia ad co
rinth xiij In
ꝓmittua ecclia
illi qui a nudeismo conu[er]tebant[ur]
ad fidem zelabant[ur] et nd[u]m ce
p̃legis moysi / cm qd scribit in libo actl
apl̃oz / in quo quid libro tetigit ystoria
nascẽtis ecclesie vt dr / scdm[u] in epla ad
romanos / i cm xxxo autho dicit pa
bem iacobi lo quit ad paulu aplm de x̃o
lo comisoz ad fidem xp̃i p̃legis mo
ysi sic dicit / vndis fit quot multa
sunt in nudeis qui credidere dño et
eius sunt emulatores legis xp̃i / et mtm
p̃legis moysi zelabant / q̃ docebat ce
ssare ad salute ꝑtm obseruari / vt
dicit actl xv quida descendentes / sc̃s in an
thiochia de nudea / vbi erat ecclesia fide
lium multoꝝ docebat fres / quia nisi
circumcidam fim moris moysi / no
potestis salui fieri / et nde orta fuit hes
naz[ar]eoz dissensio / obseruatoz em̃ le
galium esse necessaria ad salute / vt dr̃ aug[u]st
in libro de hes[e]sibꝰ paulus ap̃l̃us a do docto
ne solum in tres p̃missos toz sicut re
ferꝫ apl̃s / sed ecc̃a in cetis p̃ceptis visi
onez in raptu sibi aug[u]st ad paulu in
de nudeudo deu videns hoc esse gra
ciam vitatez / scripsit hanc epl̃am
hebreis ad fidem xp̃i conu[er]sis in qua ma
nifeste oudit imperfectoz legis respectu
euãgelij / et p quos eius cessatoꝝ in tpe
perfectionis / quod et tenuꝰ testi / et ex
hoc patet / q̃ hec epla mr̃ alias eplas
ꝓmia est ordine doctue / licet sit vltima
scribendi tpe / quod est ex duobꝰ / ꝓmo
ex tuo scribendi / quia hanc epl̃am scꝑ
sit apl̃s hebreis xp̃e / vt magis videbitur
infra / scꝑtura aute hebreoꝝ aut ignot
est nr̃is aut sim ex dr̃ ysidoꝝ ꝓmo
libro ethimo[lo]gi[arum] de vnde et alie hre di
uant[ur] ab hebreo tra / quitu ad sonum / et
quitu ad nomatoz / quod patet de lris
grece ꝓmia cui hrd hebreo dicit alpha
/ scda beth ꝓmia aute in quitu dicit
alpha / a beth / ex qbꝰ saltez in plibꝰ
vnde patet / q̃ hre grece simit dulate
ab hre est / et no est dubium / q̃ latine se
dinate a grece / sicut ydioma latinoꝝ
ab ydiomate greco / ex pr̃ostitit ex ho
hoc p̃z ex dictis / quia in hac vltas legis // epla
cuiꝰ et cui[us] p̃fecto audit / in alijs
autẽ eplis pauli aplm ad obstinatos
cum fideles ortos / q̃rũ autẽ est vi
tatem legis cognoscẽs qui ipsam obscura
re / p̃z ex[em]pl̃ / q̃ hec epla ut p̃dem est p̃
or est ordine doctue / In verbo ex[em]pl̃i
passuꝝ tria desiguit / ad emdem tria
epl̃e thmg / ꝓmu est imperfecto legis mo
saice / 2m est perfecto legis euãgelice / 3tiu
est ordo vtrius / ꝓmu tangit / cui dicit
quod ex parte est / 2m / cui dicit quod p̃fectu
autẽ est / 3tiu / cum dicit venit et eua
cuabit / quia adventu eius / lex
evacuata est ut in sequentibꝰ manifestabit
ꝓmo ex[em]pl̃i in verbo passuꝝ tanꝫ
ꝓmo ex[em]pl̃i in verbo passuꝝ tanꝫ imperfecto / cui dicit quod
ex parte est / pars enim ex toto vel imperfecto
sicut p̃ apostolum totum ex toto et perfecto / hinc
ly dicit 2o ꝑfectum et perfecto totum et perfectum sue
idem / hoc imperfecto legis mosaice hic
designat cum dicit ex parte / ad cuius evi
dentiã sciendũ / q̃ in lege domini octuplex In lege domini octuplex
tria q̃ videnda / ꝓmum est fides unius tria
dei / quod est quod ꝓmum requiritur ad susceptionem
cuiꝰ legis dumtaxat / quia ꝑfectum ꝑfectius
adimat[ur] cum hoc dicit / quia hoc no dat
nisi ꝑ hoc aliquo mo adimatur / hinc
est ipse deus nec corpꝰ legis / quod ostendit
in ipsis mandatis nec montis / 2dum
est tumultus eius / 3tium est lucis / 4tum
est bestiarum ceu / sicut sunt legis pol
lutio et immundicie / est bestiarum pollutio
in usus ebꝝ / hoc mosayca dicit im
perfecta / quod p̃z de ꝓmo / 2z & fide / 3z
licet in ulta fide fuit notitia de qual

vnus deus ⁊ ⁊ ⁊

vno dare vxori libellu repudij / et ea
nidebita / unde ibidem dr̃. Si accepit
homo vxorem / et odio habuer̃ / et noluer̃
mittere eam de domo sua / indimittabilitas
ante comingij p totam vitam / est de
diuturnitate temporis naturalis / ut aliqb de
claim agit exo / et ts / q̃ leges vet̃ mpfecte
fuerunt in moralibus / p̃ quas habuit ad
mpfectas leges moysaicas diuinitus pro
datas / non ad tale ius regulas pri
oris et mpfectoris / in quibus no erat
rectitudo perfecta melioris / sed ad tempus
nostre tumore disciplinae reprimendum
/ et in quibusdam actibus multa eis p
mittunt / que nos p mittunt vnusquisq
fectis / ppr̃ quod augustinus libro de spū &
lra / q̃ ponens illud in adulterij non
occidit spūs ante vinificat dr̃ / hoc
esse intelligendū / no tm de cerimonia
libus / sed etiam de moralibus veteris legis
/ quia non prohibebant aliqua que
de se sunt mortifera / ut p̃z q̃ pdicti
ppr̃ quod dicta ad rem / q̃ quibus le
gis non iustificata omnis carnis / Ego au
dit / q̃ cerimonialia sunt mpfecta
ad cuius euidentia q̃ sciendū / q̃ ce
remonie veteris legis sunt in quedam
dra / quedam pertinet ad sacrificia / q
ad sacra / quedam ad obseruationes / et quedam "finis
ad festa / sacra autem et observatio
nes ordinabant ad sacra et sacramenta
/ quia sacrificia dicuntur vasa et loca / et
thymiamata quibus vtebantur in sacrificijs
et in ritu colendi / observationes dicun
quidam non religiose vinculi / quibus
vtebantur indei qui erant ppius pe
culiare ipius dei / ut puta q̃ cibis
diuerunt se ab aliquibus cibarijs et po
tibus / et vestibus / et gestibus / et hoc quia
erat ppius ad gerendum p sacramen
tum circumcisionis / et alia sacrata
sunt autem ita est / q̃ ea sine accipi

Cerimonialia

sacr.

racio eorum que sunt ad finem / et ita
fundat̃ q̃ sacra et sacramenta erant
mpfecta / sufficiebat ad diuinum / q̃ sacra
et observationes erant imperfecta / quia
ordinabant ad duo predicta sicut ad
finem ut pdictum est / q̃ ante sacrificia vete
ris legis erant mpfecta q̃ p̃z / quia q̃dam
erant sacrificia oblata / et hec erant im
perfecta / quia ita potebant auferre pecta
ppr̃ quod dr̃ apls ad ebreos impos
sibile est sanguinem hircorum et thauro
rum auferre pecta / et itaq̃ ibidem omnes
sacerdotes s. veteris legis / psto et quoti
die ministrabant et easdem offerebant ho
stias que no p̃nt auferre pecta
/ et hoc idem dicitur ysi. 1° libanus no
sufficit ad succendendum / et animalia no
sufficiunt ad holocaustū / Libanus erat
hic notat̃ primum templum / quod fuit
situm de lignis libani / animalia ante
ibi oblata / et tm̃ ad ptem gerenda
ta / non sufficiebat ad emotionem pecti
Alia autem erant sacrificia pacifica
q̃ devotorum oblata ad gratiam dei
impetrandam / seu aliquod beneficium
diuinum / et illa erant mpfecta / quia
quod diuinum seu beneficium diuinum
quod no impetrabant tunc oblati
nunciebant / licet aliquid darent ppr̃ de
uotionem et fidem offerentes / et hoc est
quod dr̃ apls ad hebr̃ 10 / habuit
enim "est primum rei / et secundum / que est
pabla insanctis tpis / nota quia
immunda et hostie offerunt que no
p̃nt sibi q̃ sanctificari / presertim facte sancte
/ perfecte cum constat esse q̃ domini tur
ez̃ ppositio tantum ad legis sacrificia
Similiter sacramenta veteris legis erant
imperfecta / Ad cuius euidentia q̃ side
andum / q̃ ista sacramenta erant ordi
nata ad faciendum homines idoneos
ad cultum diuinum / et ita aliqua erant
quia toti populo / tam viris q̃ mulie
ribus / ut p̃ma fractiones / alia a tactu

Sacramenta veteris legis imperfecta

Cerimonie dicuntur honorificentie dīni cultus.
Cerimonialia · q̃ pertinent ad honorificentiam dīni cultus.

ploqy

(Hebita

mundo nel mortuis/que p ministros ihu fi
ebant per aspsiones aque de ppiatoris/
de qua dicit Hebreorum/et ysaie/ Ali
qua ante sacrata cant solis viris qre
uerca/sicut circumcisio/Aliqua ante solis
sacerdotib/sicut gsecrato/et vnctio sacerdo
tes/et hugmodi/ quia sacerdotes spiali no
applicabant ad cultu dei ista tm sacrata
predicta cant imperfecta/quia no gfebat
gram/sine qua no efficiunt homines ydo
nei ad cultu diuinu/ro sacrata legalia
dr egena et infima ad gal 4 vbi dr
/nunc autem cum cognouistis deum y mg co
tti estis ab eo/quo quitam utiq ad infima
et egena electa dr ante infima/quia
no gfebant aliquid gratie spiale/sicut
gferunt sacramenta noue legis/Similit
dr egena/quia no gfebant gram qc
nem est ad bene vite/ illa pcrite
Sed cui hoc videt/quia in eodem et in
lentico qi vbis dr/qp ista sacramenta
tribebant homines ydoneos ad cultu
diuinu Dicit/q tlis ydoneitas cat
p quadam mdicam et corporalem corpa
lem/sicut in nona lege aliquis dr
ineptus ad ministrand et celebrand
qui non est in manibus lotus/et lo
tio manuu reddit eum aptum/sed
licet aptitudo est tm corporalis/sic
cat de aque que dubat p sacramenta
veteris legis/Appi hoc dicit ista sac
menta emundationes carnis/ut hebr
ad hebr 9 vbi sic dicit/Sanguis hircor
qui si offerebatur in gsecratione sa
cerdotis et cinis vitule aspsus co
inquinabat ad emundationem carnis
corporis/quia sicut dictu est/tlia
non conferebant gram/sed auferebat
quedam impedimenta/et irregularitates
impedientes a thabitaculi ingressu
sicut in nona lege patet per qdam
qui cum per platos dispensatum fu
illegitimo aliquo nato vel prnato
tm vno oculo/vel claudi/vel gestu
co hoc sibi grat/sed tm tollitur irre
gularitas Sed contra illud videt

qp sim dorcam sancto/circumci
sio tollebat pctm originale/et per
quos gfebat gram/ut quit tenetur
Dicet cum antiqua omnes/qp tolle
bat pctm originale/no tm gfebat gram
hoc cum cat ptas circumcisionis/nt
tenet a multis et magis/quoniam
rones pri pplitate abmitto/et in
hoc differebat a bapmo/qui no solu
auferet pctm originale/sed gfert
gram/talit pt dict/qp in circumci
one gfebat grat/sed hoc no cat vir
te illius sacrati/sed de fide cpi ven
turi p protestabat ille qui circumci
debatur si cat adultus/vel aliud
pro eo si fiet prvulus erat/et hoc est qd dicit
quit/qp valebat de fide suscipiendum
no ante de ope operato/p pcm non
valent sacramenta noue legis/pz rgi
qp ceremonialia precepta legis cant
imperfecta Certo tm de/qp mdicalia
precepta cant imperfecta/quod pz de
duobus/primo/de no mdicat homi
es ad obsinandas mysticas/ad quas or
dinabant mdicalia precepta/Secdo/
et pris preceptis/primo patet sic/ppi
est imperfecte q hoc/vt mdicat ad
mysticas obsinandas p timorem/ut de
Decimus libro eplat/Odermut pec
care boni p timore amoris/Odermut
peccare mali formidine pene/hoc
ead declarat rone/quia illud quod
ex timore fit penale est/et no de
lectabile/vnde timor 3 penal operan
ante p timore non est penale p timore
et pfecto/sed magis delectabile/ppr
quod dicit primo ethicor/qp sigmd
ethicus tuati est delectatio in opere
hoc ante mosayca mducebat ho
mines ad mysticas obsinandas p timo
rem pene/ppr quod dicit hoc ti
mor/et in sigmd hmg hoc dato
fuit in troreby/ut pz Exodi xxo v dr
Nam ad necnec dicit dominus in q
dicta est hoc et se/et eque audie
tem timuit et mictuc sibi et

nubes densissima operiunt re ꝙ nocte
tem clangor ꝙ buccine vehemen
tus p strepebant / tinnuit ꝙ ppl⁹
qui cat̃ in castris / et similit̃ sanct⁹
moyses ap̃ mit̃ termita qui ho⁹ ap
petebat legem in tabulis descrip
tam / et timuerut filii hel / ut hec²
oodi xxxiiii (in tumbg n illis
designabatur terror et senentas le
gis / patet ut⁹ ꝓmo / vel mp̃fecto
in dictalib⁹ preceptorum / ꝙ ꝑ mod⁹
inducendi ad opa mis̃ricie ꝑ timor⁹
pene sic idem patet / ex dictalibꝫ
preceptis / quo aliqd mis̃ligebat pe
na innocenti / et aliqn culpablem
no p̃mebant / ꝓmo patet p illud
quod dicit̃ exo. xxii. de homici
dio omio tasnali / vbi sic dicit̃ lex
qui fortuito et absq odio et nocuis
mis̃ricebant homes / debet fugere
ad vna ciuitatem refugii / et ibi
manere vsq ad mortem summi sac⁹
quod aliqn cat̃ p magnum tempꝰ
et p quos ciues qui cat̃ innocentes
ad homicidium fuisse animo tasna
le et innocuitatem / sine culpa
p̃mebat̃ grauiꝰ pena / quia oppor
tebat eum qualem esse p magnum
tempꝰ a sua ciuitate et posse one
ꝓmo pz quod ibidem ubi subdit̃ de fu
gitivo innocente / ꝙ si extra fines ve
rum mpfecto fuit / et p tuꝫ abro qui
vltor est sanguis / absq noxa eius
qui eum occidit debet cum ꝓfugꝰ
esse vsq ad mortem summi sacerdotis
et in vbe resideꝫ pz / ꝙ mis̃fecto
innocente in tali cui remanebat sine
pena / quo in est grauis culpa / dus
ante mpfecto legis / quemcumq mp
fectum ppli / qui cat̃ p mus ad effusi
onem sanguinis / et ideo si mis̃fector a
tasii renuncie in sua ciuitate mi
nimos mis̃fecit / esset in periculo mort
gnus innocens / et sic de facili posset
in ꝓlo homicidia multiplicari / et sic
ad huc mala euitanda / data est lex p
dictam de ciuitatibus fugam / quas esset innocen
tibus / et eadem ratio ꝓtebat de ceteris // ꝙ si
aliquis amici mortem mis̃ricet dum
extra fines ciuitatis refugii / ut sic
cogeret in vbe remanere / non ꝙ sua
culpa / sed ꝓpter homicidia euitanda / ad
que ꝓplus temꝑ impfecta cat̃ pna
ciuitatibus ad hoc idonea / pone ꝓpter
quod ethnici dicebant / ꝙ aliquos legum la
tores / quibus vtuntur artifices in lesbia / ad dolandum lapides
quia lapides illius regionis sunt
male dolabiles / ideo artifices vtunt
regulis plumbeis / ut possint torno
citati lapidis applicari / huic in veteri
testamento date sunt leges aliquas
imperfectas / licet ꝓpter impfectionem illius
populi / patet ut⁹ ꝙ predicta / ꝙ legis ꝓ
cepta tam ceremonialia / quam mo
ralia / quam etiam iudicialia cauent imp
fecta / ꝓpter quod dicit̃ deus per eze / per / et
ꝓphetam dedi eis precepta non bona / et
iudicia in quibus non viuet / et polluu
eos in muneribus suis / et dicit̃ precepta
quidem ad moralia / que deus non bona
in ꝓpter hoc / ꝙ ibi aliquod malum p ci
piebat / sed quia ꝓpter ea actus ꝙtidiani et in
tidiani impfecte ordinabant / ut supra
proximo est / dicit iudicia in quibus
non viuet / quidem ad iudicialia / ꝓpter que
regebat̃ illic ꝓplus timore pene / in
quo non qsistit vita anime / sed magis ad
animos / et dicit polluxerunt in muneri
bus suis / i pollutos iudicii / quam ad ce
remonialia / quia p illa que offe
rebant̃ pro peccatis polluti arcebant̃
et in no mundabant / ut sup proximo
est / pz ulti⁹ / ꝙ lex moysayca cat̃ im
pfecta quidem ad eius tꝑs / sic ꝓcepto
rum / si qsideꝫ eius finis // sicut enim // lex mosa
finis legis christus / est felicitas pol ica erat
lucra / ita finis legis diuine est felici impfecta
tas eterna / no solum legis nouꝫ / sed
etiam veteris / ꝓpter quod dicit ꝓphe ad
vo / de finis legis / in quo qsistit

// mis̃ri
cors

Tertio

finis obiectum / sm qd dns Joh xxvj
est vita eterna ut ca te. so. v de. et gr
m. ihm / hmoi ante finez no q̃q̃ qm
misi per. gram / sm qd dñs ad ro. so
qd dei vita eterna. Lex ante mon̄ta
tio potuit gram q̃ferre ut vsum est
et pḡus no potuit ad hmoi introduc
et ideo pres veteres testa. q̃ tutiorem
misi descenderet in inferni descendet
anda nica / ppr̄ quod / felicitas eterna
no p̄mittebat̄ in lege manifeste / sed
tm sub figa p̄ p̄mittat terre / et si alq̄
p̄mittebat̄ hoc est raro et obscure / ppr̄
quod dt aplus ad hebr x / umbram
hns lex futor̄ bonor̄ / no ipam ymā
tmez rez / eterna no manifeste / sed ob
scure sub̄a bona que sunt bona te
restia p̄mittebat / p̄z ergo q̃ p̄dict̄ im
p̄fectio legis q̃ntū ad tria p̄dicta / p̄z
q̃ntū ad id quod est legis p̄mū / et q̃m
ad legis corp̄ales / et q̃ntū ad sm̄m
ymus / ppr̄ quod dt aplus ad hebr
vij nil ad p̄fectū adduxit lex / et
licet imp̄fecta designā tum dñi in
verbo p̄mo ppōito exp̄te / ut p̄ dom
est / ppr̄ quod & hoc pt̄ ex pōne illud
quod dicit Job xxvj / ecce hec q̃
pte dicta sunt viar̄ dei / vie enī
de veneri ad deum sunt vet̄ at
novū testa. / sed ea que in veteri te
stamento dicta sunt illa sunt exp̄te
ut p̄z per. p̄dicta. Secundo p̄nā
tangit̄ in vbo ppōito p̄fecto legis
evgce / cui dicit̄ ad quod p̄fectum est
et p̄z eius p̄fectio / ppandū enim ad le
gis imp̄fectum / tria p̄fecta e resp̄
cor̄ctionis fidei / et respectu p̄cepto
rum / et respectu finis / in quibus lex
mon̄ sancta erat imp̄fecta / q̃ ante tp̄a
tria fidei p̄fecta sūt in lege nova
/ p̄z illud quod dicitur Joh xvj / pr̄
manifestatum nobis tunc hominibus et
tm figā ante ante christi / velut explici
tum est sacrificium in passione / ad ond

q̃ declarata / et manifesta erant q̃
latebant̄ p̄ius sub velamine / propter q̃d
ipa lex nova tanq̃ p̄fecta in cōtem
est donec p̄fectus descendes a pre lu
minum ut beatus Jacobus p̄. Similit
lex nova p̄fecta est q̃ntū ad ipm
corp̄ legis / q̃ntū ad moralia
p̄cepta / et q̃ntū ad sacramenta
et q̃ntū ad sacrificia / primo p̄z hoc de
p̄cepto moalibus / quia lex nova
p̄fecta ordinat actus humanos / no
solum q̃ ad finem / sed etiā mediōs / et
in hoc nunq̃ fuerat lex / supplet / ppr̄ qd
dt salvator in mt v / non venī imp̄fectā legē
ad implendum / audistis enim dictum est
antiquis no occides / qui autē occi
derit reus erit iudicio ego autē
dico vob̄ q̃m omnis qui irascitur
fr̄i suo reus erit iudicio / in quo di
cunt̄ motu aut interiori / Sicut lex
nova / actus humanos optime ordinat /
nullū malū p̄mittendo / ppr̄ quod dt
salvator dicit̄ ibi / dico autē vob̄ de
omni verbo otioso quod locuti fuerint
homines reddent̄ rōnem in
die iudicii / Si autē p̄hibet hic verbū
otiosum / et p̄cipue p̄hibet vbum noxium
et multo forte actum malum / ppr̄ qd
salvator dt ad p̄. p̄ supplendo p̄cep
torum moalium veteris legis / q̃ cludit
p̄fectionis cuius gradus / esto ergo p̄fectus
ret / p̄fecat etiā contra moalia p̄cepta
legis / eis q̃ similia cōtra superadendo
ppr̄ quod matth̄ xxiij dt omnia dicta
servate custodite facite / et quēmā
dicitur usque p̄fectionis / adhuc tibi
unū deest si vis p̄fectus esse vade vende
omnia que habes et da paupibus / dicit
dicto q̃ lex nova p̄fecta est / q̃ntū
ad sacrata / q̃m̄ assumit gratia
quod nō faciebat sacramenta veteris
legis / ppr̄ quod dt Joh p̄. lex per
moysen data est / gratia et veritas p
jhm̄ christum / ppr̄ hoc dicit de Joh̄e
baptista / q̃ p̄cursor p̄dicatoris et
sim̄ baptismum dispensabat ppl̄m

2m mēbz

ad p̄ bapt̄ismū / et p̄ q̄s ad alia sa
c̄ta / cum bapt̄ma sit ianua &
oīum sacr̄amēt̄or / vnde dicit p̄
dict̄ / ipe p̄libat ante illud ny spūs
et ut̄ habet helie / parat dñō ple
bem p̄fectam / ¶ Certo lex nona est
p̄fecta / quātū ad sacr̄ificia / q̄ia ny
ppa est vna p̄fectiss̄ima sacr̄ificiū
sīc / sīc enī carnālia / q̄ nō est tm̄
sacr̄amētū / sed ecclā sacr̄ificiū / q̄ia
tm̄ q̄ quotīdie immolā / et semel
in anno cruēta passionis apl̄o p̄cepit
istud ante sac̄ūd tam̄ vīg et p̄fm
fuit ny lege figurātū p̄ multa sac̄a et
varia / sicut p̄fectius p̄mp̄sit ecclā
ante p̄fectū apparet ny duobꝫ primo
q̄ tollit peccā / qd nō potuit facē
legis sac̄ificia / 2ᵒ p̄ quod dr̄ Joh p°
dicē agnus dei q̄ tollit peccā &
sicut dr̄ ꝓma Joh ny / ipe est p̄pciā
tio pro peccīs nr̄is / nō p̄ nr̄is ante
tm̄ sed ecclā pro totīs mūdi sa
lute / ¶ 2° apparet eius p̄fectū / q̄ia
augmentat gram / s̄ quod dr̄ Joh
vi / q̄ mādūcat me / viuet ppr
me / p̄ augmentū gr̄ie / de nō sa
at effectu sacr̄ificij hūg ut dr̄ Hebr°
fuit ante vna pro peccīs hostiam
offēns / sīc semetipm̄ &c / et sec̄
vna ecclā oblatione q̄ sanctificatos
in sempit̄nū sanctificatos / 3ᵒ amo
uit culpe audit̄ cum dicit̄ ny ante
vna pro peccīs offēns hostiam
tollatis et augmentet gr̄ie / cū sub
q̄ sanctificatos ny sempit̄nū sēt̄ificā
tos / et sic p̄fectū ecclā p̄ hoc p̄fec
tione sac̄rificij / 4ᵒ p̄ quod dicit Hebr
ve / christ assistens pontifex futūr
bonor / ¶ Certo audit̄ / p̄fectū le
gis ecclē / quātū ad mādicata alia / q̄
mādicit ad obs̄uandū legis / nō p
timorē pene / sed per amorē iustic
quod est ppriū p̄fectoꝝ / sicut sup
dictū est / 5ᵒ p̄ quod lex nona dicit
p̄fecta / sīc q̄ quod dicit Jacobi primo

qui ante p̄cepit libertatis &c / ¶ Item
q̄ia nullū vinculū p̄dicit / nec ad
quod malū impunitū relinq̄t / q̄ ecclā
pa causa punienda audit / ut supra
deus est / et nō solum pa / sed ecclam
malas cogitationes sīc q̄ quod dr̄ Joh
v. ego ante diu vobis q̄ntūcūq̄ vide
rit mulier q̄ cupiscēdo eam / iam me
chatus est ny corde suo / 2ᵒ quod lex
nona / est lex p̄fecta / de q̄ ap̄t
ex p̄mittit illud tantū ꝓ vita &
columba mea / p̄fecta / nihil ante
dicē lex nona columba mea
simplex / q̄ia est sine felle amari
tudinis nullū vinculū pu
nibus / dicit ecclā p̄fecta q̄ia nullū
malū impunitū p̄mittens / et sic
apparet p̄fectū legis ex hoc / q̄ intū
ad legis cur̄ / quod permittit nullā
ta / ¶ Similit̄ lex nona / p̄fecta est
quātū ad finē legis / q̄m q̄ quod finis
est vita bta / ad quē finē in
mediate introduxit lex ewā / qd
facē nō potuit lex vet̄ / msi tm̄
in figūa / 1ᵒ quod dicit apl̄us Hebr
xij non accessistis ad tractabilem
et accessibilem ignem / et corpalem et
visibilem / sicut accessistis mōdi ny
monte sinai / sed accessistis vos
credentes christo / ad sion mōtem cīui
tatē dei viuentis celestem ny et mil
tor̄ millia angelor̄ frequentia et
ecclīam primitor̄ qui ḡscripti sunt
in celis et mōdice omnī deum et spūm
p̄fector̄ / 2ᵒ quod apl̄us Hebr xij p̄ḡm
dicendo / nihil ad p̄sens ad dupt lex
sīc nequ / ad imperit / mediocrēm vō mēli
or̄ spēm p̄ quā appropinquamus deo / sīc
est ny lex nona / ꝓ cui ex p̄dicti
is p̄ lex nona est p̄fecta / quātū ad ce
remōnias legis p̄ fidem / et quātū ad ipm
corpus legis / et quātū ad omnes finēs
¶ Sed ante p̄fectū figūata est certo ecclē
p̄ / vbi dicit sic / p̄fecta est domus do
mini ny ope suo / lex enī nova pe
q̄uenit dicī domus domini / q̄ hūg
domus ipe dificator / q̄ lex nona da
ta est ab ipo immēdte / nō ante vet̄

lex/ sm cp dicit hebr 9° multifarie multis
qb modis olim deus loqns patribg et pphe
tis nouissime diebg istis locutus est nr
filio sibi ꝙsubtali et etno/ per ibm fr
dicit eccl leo nona/ dnus dom/ cpma
pe est hmoi dominus habitator/ cpma i
sacrario et sanctificatio nome legis/ sz ex
tantia q tmet totus mundus nralit/ hi
igit dicit/ dnus dnus pfecta est mea
omnis ope suo/ cpma lex nona e pfecti
nr cogitone fidei/ nr pcepti moali
bg/ nr sanctionis/ nr sacramenti et
nr iudicialibg/ et pfecte mdiat ad fine
legis/ sz vnio ptatis que est finis
finis legis/ et sic pz nr pncipiū
ao pncipiū in verbo passionis/ ecce
venisti/ sz legis et cerimoniarū tm
tm venit hec creatura ad nr quo ad
venerate ~~donate~~ cerimoniā/ lex ondit creaturā
vbi ondit triplex ordo/ temporis/ dig
tatis/ et ultimo ꝙtate no tpis lex
vetus por est quia lex nona/ cpma erat
quedā dispositio ad ptam mgnitudi ho
mines retinebat ab ydolatria/ et tene
bant sub cultu vnius dei/ et sic dispo
nebant ad susceptum cerimonialia/ et hoc e
quod dicit aplus gal nr pmis ante
qm veniret fides/ i lex custodita/ vbi ha
betur fides explicita/ sub lege custodi
ebant geniti in eam fidem que re
velanda erat/ ꝙtate ante dignitate
est promissio ꝓpr quod aplus gal nr
ꝙparat duo testamenta duobg filiis
abrahe/ quoz pmum origine nr car
nem natg/ secundū ante sz ysaac
per repromissionem et fidem/ ꝓpr quod
erat hoc dignitate/ sicut lex nona por
est veteri testamento ordine effica
cie et ptate/ quia obligatio illius
legis cessat adveniente cerimonia/ sm
qd dicit gal nr dicit vbi venit fides
iam non sumus sub pedagogo i
sub lege/ que erat pedagogus nr
in christo ibi ubi dicit/ quia lex
cerimonialis adveniente cerimonia/ Consideran
tis/ cp dicit quia cerimonialia pceptamen
talia legis/ et cerimonialia/ et iu
dicialia/ et ad hmoi intellectum sciri
cp qui fit imitator a contrario nr q
rnd/ opponit tm a quo totaliter eva
cuari/ sicut qui ex albo fit nr/ albe
do tollit/ qui ante no impfecto fit
pfectus/ no tollit tota hmoi a quo
sed tm cum impfecto/ sicut qui no
hmoi albo fit magis albus/ no tollit
albedo precedens/ sed tm cum ipfecto
Ultimo ꝙsideranti/ cp qui corrumpit hoc
a quo p accidens/ illud quod est ei
admixtum corrumpit/ pt tm manet tm
mus ad quem si no heat ad ipsum q
netate/ no tm manet idem mus/ sed
spes tm/ sicut qui de acre fit ignis
manet qlitas simbola Cerimonia
lia igit cessant/ primo no/ cpma qm
none legis cultui/ ad cui intellectum
sciendū/ cp rerum sicut dictum est or
dinat ad divinum cultum/ sm cp dr
magr/ in enchidion/ tripliciter deo colitur
spe fide et caritate loquendo de cultu
virtutis/ Item tripliciter quedam sunt
quedā protestationes cultus virtutis/
debent quedam cultui virtuti qui
est per fidem et caritatem/ Est ante ex
stans homo vnus in quo hebat
fides et spes de bonis celestibg/ et
de his per que ad ipa introducim
sz de misteriis christi/ et hoc est sta
tus veteris testamenti/ de nr sz quid
de futuro/ Alius est status in quo
habetur fides de bonis celestibg/ sed sicut de futuris
de his per que introducim ad celestia
sz de misteriis christi habetur fides sicut
de preteritis vel presentibus/ et hic est status
nouae legis/ Tertius status est in quo
habet plenam certitudinem per ea et eiusde
cia/ et nil credit/ et hic est status
patrie celestis/ in hoc ante statum ei
tio vbi nichil creditur/ nichil est

cerimoniale

cerimoniale / mlt̃ figrale ad cultum
plenes / sm̃ ep̃ dict̃ apostol̃ ꝙ templu
no vidi in ea / dominꝰ deus omnipt̃ illic
templū est / pani igit̃ tanc / ad venīte statut̃ sed
sc̃ none legis / cerimonie sm̃i state
i veteris legis cessare debuit / et indu-
ci alie que ꝙmittit statim none
legis / in quo bona celestia expectam̃
de fide / sed beneficia xpi hita st̃
de ꝓximo / et ideo tpm cerimonie ve
teris legis significabant xpm venturꝫ /
dignū est ep̃ circumcidi in nona le
ge / in qua misterium xpi est ꝓfitiu
et hoc est quod dr̃ apl̃us hebr̃ vo
tra̅slato sacerdocio nicce est ut legis
tra̅slatio fiat / quia sc̃ ad cerimonia
lia / temporalia / tamen accepta / ꝙ
no significabat misterium xpi a venturꝫ
directe / sed nocum ꝓpter ad xpm / no
autē debet esse mor denego ad xpm
iam ꝓpe / et tributū / qm̃ cat tunc ad
xpm venturꝫ / ꝓpter hoc in nona le
ge manet tm̃ficatꝫ / ꝓ quia desig
tur misteriꝫ ecclesie et xpm̃s ꝓpter
denotꝫ / moralia autē ꝓcepta
evacuant̃ tm̃ no sm̃ quod sc̃ ep̃m
ad impfectꝫ / tm̃ vo est / quia sūt
de dictamine recte rōnis / et io ma
net q̃ntū ad substantiam precepti / vero
tm̃ impfectꝫ sicut ꝓ ait v̄ ubi pri
mꝫ ꝓcepit moralib̃ / addit ꝓfectꝫ / qc
no intelligeba̅ a nobis esse sub pcep
to vnde ibid̃ dicit̃ a nobis / quia di
ctū est antiquis / et exponit̃ id
quod sequit̃ / ego autē dico vob̃ / q
omñ qui vasat̃ fr̃i suo / et ea
dem no ꝙ phibitione inchoate pa
to ꝓcepto addit̃ phibito mtiosꝫ
gemp̃ secunde / vnde ibid̃ subditur
a nobis / quia dictū est antiquis /
no mechaberis / et sub / ego autē
dico vob̃ / quia quicūq̃ viderit
mulierē ad concupiscendū eam iam
mechatꝰ est eam ꝙ corde / et simili
est de alijs intelligend̃ / et sic patet

ep̃ moralia ꝓcepta veteris legis no e
vacuant̃ quātū ad substantiam legis / sed sm̃
quātū ad impfectꝫ / ꝓpter quod dr̃ ep̃s
ꝓa ad corp̃ dom̃ tū ante festus sanc
tus / evacuam quo cāut̃ p̃multi / state
ante veteris legis / quat̃ puer̃ / sm̃
ep̃ dict̃ gal ꝙ lex pedagogꝰ ꝙ in̅ sunt
pedagogꝰ ante est ductor pueri / state
autē nove legis comparat̃ viro ꝓfecto
et io sicut manet idem homo quātū
ad substantiam ꝙ puericia et vlli etate /
remouet̃ ꝙ impfecto ꝓ mente / sic
est de moralib̃ ꝓceptis / cerimonialibus
iudicialia ante ꝓcepta evacuant̃
Tercio mo / quia ad venīte lege no
va cessat eorum obligatio / posset ꝙ aḡs
princeps ordinare / ꝙ sic manet̃ in regno suo
ita tamen ep̃ no reputarent ea esse ob
ligatoria / et lege moysi / Tercio ante ꝓ
dicti est / quia iudicialia ꝓcepta ꝓpe et
directe no cāut ad significatum aliquid
fidei / sicut cāut cerimonialia / sed cāut
ordinata ꝓ se et directe ad finand̃ ordi
nem iustitie in ꝓpio iudaico / quia ꝙ state
illius ꝓpli totꝫ cāt figurale rei christi
ut dr̃ apl̃us quia corp̃ eo omnia in figu
ra contingebant illis / et ꝓpterea iudicialia ꝓ
cepta illius ꝓpli dicunt figuralia / sic eo quia
et io si aliquis finaret ea et hoc / ep̃ fi
cerunt tunc statuta / hoc esset dicere / ep̃ sta
tu ille adhuc durat / qd est erroneum
et illicitū / si ꝙ aliquis ꝓceps vellet
ea denuo instituere / posset licite re / Consi
dendū ꝙ / qm̃ in lege nova iuramentum
quod ad eorum rigorē / quia est magis
obseruanda ex amore virtutis q̃ timore
pene / quia lex nova est lex amoris ꝓpter quod in
pena dobl̃is ꝓfecto centum forcia ꝺ mit
tit tunicē / et sic ꝓ eo dicit̃ / ep̃ omnia
legis ꝓcepta aliquo p̃ exemplum evacuat̃
ꝓpter quod dicit ꝓpl̃us ad romanos in
allo quo nideo in lege gloriantes / vbi est
gla tua tu nide / qui in lege gloriaris /
et sup̃ premittit eod̃ capitulo / ex clusa est
circumcisio / et sc̃ ꝓ quod legis / sc̃ ꝓ / q ꝺ
no legis cir̃ co / vocat legis vetus / ma
ante ieb ex clusit se ꝓpaz / nec evacuat
sed ꝓplegis fidei / legis ante fidei vocat
legis nova / prima sicut deus est / circumcat

et excludit legem vetem / Patent igr̃ tra
ꝓdicta in verbo ꝓmotato / sz mpfecto le
gis monsaice / et perfecto legis cuꝫ ꝛc
/ et ordo vtrusq; ꝛc

Quesito / Ad maiorem autē ꝓcedendū
et sequendū euidentiā / queritur
vtrū hec epla sit pauli apli / et ratiōe
ꝓmo q̄ no / quia in hac epla no tenet
mos salutandi / qui in alijs eplis pauli
/ sz ꝓmittendi nomē sui / et sui aplatꝰ offi
cij / ut pz / ergo ꝛc / Tem / quia collega
tor est stilus in hac epla quia in alijs
/ q̄ nim / est ꝓprius et q̄siuctudo ecclesie / in q̄
allegat̃ ista epla / tamē ab aplo scripta
/ Respo / Dicendū / q̄ ꝑ̄ rones ꝓbatas ab
aliquibus fuit ornatus / q̄ hec epla no
est pauli apli / ꝓter illiqui dicebant / q̄
erat epla clementis ꝑ̄ et martir / et
mouebant̃ ad hoc / q̄ ipe scripsit eplaz
ad thessalonicenses sibi q̄ per omnia similez / alij
autē dicebant / q̄ erat epla huic cōtra
et mouebant̃ ad hoc / quia ſ ipe scripsit
ante ꝓmo grece / ut habet in ꝓlogo ꝛc
/ Alij autē dicebant / q̄ erat ad tertullianū q̄
fuit ꝑ̄mus aplorū / qui / Sed no videtur
tamen tenet / q̄ est epla ꝑ̄ pauli / qđ
ꝓbat multis rationibus / ꝓmo autē ecclesie /
do ante Nycenā cepit ecclesia istam
eplam tamq̄ a paulo scriptaz / Secundo
hoc idem ꝓbatur / p auctoritatē antiquoꝝ
doctoꝝ / vt puta dyonisij qui fuit discī
pulus bti pauli apli / Iste ante in scriptis
suis allegat dctā epla / tamq̄ pau
li nota sui / Tertio hoc ꝓbat̃ et auctoꝛ
crisostomi sup eplam istam dicēs / q̄
paulo quam scripsit nome eius / ꝓpter
eum breuitio nome ꝑ̄ apellatoꝝ fuit
ad tessalonicenses / Iste ꝓpter quod fuit lucratus bis
eundi in hyspaniā / et videos ibi vidit
/ et ꝓpria roma redieus & illo loco hāt
eplam eis scripsit / vt dicit crisostomus / Ter
ꝓz ꝓpositū et dicit / q̄ dicit̃ vltimo ca
pitulo dcte eple / pz / q̄ missa fuit hec epla p
timotheum qui fuit filius spualis pauli
apli / Tertio hoc idem arguit̃ et zelo
apli ad videos / salute / & quo zelo &
ꝺo vo optabam anathema esse ꝓ fratꝛ

meis qui sunt cognati mei / et hbo
christi pm tamen ꝛc / et vo xꝝ ꝑ̄ dni
sm̃ aplus gentiū misterium homi
nū / si quo ꝓmodo ad emulandū eos tra
ne aliq̄ ex eis / ut saluos faciā
aliquos ex illis / et ideo no est aliqua
plausibile / q̄ pauli scripserit videlicet
ad eorum salutē / qui tot alias scripsit
gentibus p salute eorum / multa at
alia epla dicit̃ scripta hebreis / misi
sta / gręce / Certo pbat̃ ꝓpositū et zelo
pauli apli ad ciuitatē veritatis / et qo
zelo reprehendit petrū mante / ut habet̃
gal ij / nunc ante ita est / q̄ sicut ne
cessarium fuit eum vita ꝓdicari
ad commissoꝝ fidelium / sic necessarium fuit
eum scribi ad confirmatoꝝ hēsmi in
sinuentium / ꝑ̄ quod tunc eorum simul ꝛcept
a nativitate christi eterna / quia vi
debat hēsmus obdurtaꝝ mēsurgē / q̄
dixit / christū ante mana no fuisse
pauli ante aplus videbat ipe suo
hēsmo nazarenoꝝ mēsurgē / ipm dixit
necessariū ad salutē hūanā legē veterē /
et intuitu mirabilis hāt deus / q̄ eam
petro aliquo offendit in obstinatione
legalium / ꝑ̄ quod paulus restituit
ei in gratiam / ut deus est / et ideo no est
verisile / q̄ ꝑ paulo aplus aliquid
scribat̃ quib⁹ de mdatysmo ad confirma
tionē huius erroꝝ / hoc ante fit in hac
epla / ut ꝓbit duo credentes / et ideo
tenet̃ est indiscusse / q̄ ista epla sint
ab aplo scripta / Ad ꝓmū arguitur
pz solutio ex ꝓlogo / no enim dat aplo
doctoꝝ / ꝑ gentium / ipm q̄ ipe dat gal ij
/ creditus est uncli cuꝫ preputij / sicut
et petro circumcisionis / et ideo no scripsit
in hac epla que dirigeba videlicet / nomē
sui officij / sibi nec nomē p̄prium / quia
ipe dat adhoc sub videlicet / ut pz in actibus aplorū
in multis locis / ꝑ̄ quod epla mea fuis
set recepta ab eis / si nomē pauli ibi
fuisset ꝓpositū / Ad ꝛm dicit̃ q̄ stilus
est collegantis / quia quibz collegatis
loquit̃ magnū ꝓpriū quod alienaz
ipe ante paulo habet eplam scripsit
solum hebreis / et ideo loquit̃ magis ex
nate / Ad con hoc mēsurgē vm dubium

/qua per infusionem spūs sancti hūit
dono linguarū/sm q dicit ps. cor. xiiij
/ideo ago deo inco/qua omn̄ vnus li
/ingua loquor/dona ante spūs sancti
pfecta sunt/qo ~~effatus~~ pfecte loquebā
alīq ydiomata sicut hebraica/dicit
/q dono linguarū/ditū est apl̄is/ad
pdicandū fidem xp̄i omnib̄ ydiō
//domū et ideo/est hoc/datū apl̄is/prout fa
ciebant ad efficaciā pdicationis/ad
hoc ante no multū fuit ornatu/ue
/sed aliqū magnificebat/ut p apl̄m
/prima cor. xiij/sm meum/et predicatō
mea/no in persuasibilibus humanae sapi
ideo no est mea/si paulus apl̄us sūit
aliquē ornatū verborū in hebraica
lingua qz/humanā accessione/que no
sunt in alijs/sunt tn̄ diuina ydio
ta inquitū valent ad efficaciā pdi

Multiphariam multisq; modis

Dicit pdictū est apl̄us hanc epl̄am
scripsit aliquibus commissis ad fidem
& ordinem suum volentibus seruare
legalia ad cuius/q no sufficeret gra
xp̄i/et ideo in hac epla ondit eius
ueritatē nom testata/respectu veteris
~~testa~~/ondens q̄ vetus oratiō ad nomē
suum disponebat ad formā/et secundū imp
fectū ad pfectū/quia excusatā et cessat
aduenīte pfecto/ut dicit prima cor.
xiij. Omne autē hoc epla in duabus p/ns p
secundū/et executionis/sca ibi etenim qui
sit splendor/In prima pte/ponit q̄o
tellentia nom testamēti respectu ve
teris/q̄ ebraeos/et tpe/et legislatōe/et q̄o
//duplex modis tradendi/dicit diuersimode tempus
tangit in hoc/quia vetus test. olim fuit
traditum/nomen autē diebus istis nomi
nibus/quod ut pfiat nām/et no simi
lis est processus tpis sui no sicut et nūc
Nunc autē in cognitione ueritatis pressus
est de cognitione q̄sus et in determinatis
ad determinatos et pfectum/ut pz primo
phicor/ppter quod ne ibidē ducat pncē
in primo vocant omnes viros pncēs/et
omnes feminas mres/pgenia distincte
secundo tenuit/similiter in cognitione sup
naturali/quia in veteri testamento fuit cognitio
imperfecta/in nouo autē q̄ postmodum est

datum/veritatis est manifeste reuelata
Excellentia autē q̄ patet legenti/Primo
quidē/q̄ licet priscis testatio fuit a deo
ditum/veteribus tradidit per angelos qui lo
quebant in ydolo in persona dei/ut habetur
actū vij hic est moyses qui fuit in ecclesia
dei in similitudine ad angelo qui loq
batur ei in monte synay/Nouissime ad
tradidit deus per seipm/quia per
filium incarnatum/qui est vnus deus
cum pre/et licet excellentia nomen testa
ad retus tangit tn̄ dicit q̄ deus olim
edit loquens patribus in pphetis/in no
uissime autē testamento locutus est nob in filio
Excellentia autē q̄o no tradendi dñm
dit q̄ vetus testatū traditū est obscure
sub velaminibus et figuris/nouum aut.
testamentum traditū est lucide et apte
et hoc/iota tum dicit/locutus est/sm pla
ne et sensibili voce/et humana/Joh. v
xv. deus sunt ipi christo ab apl̄is/etc
nunc palam loquere/et proverbium nullū
dicis/hinc dicit/pz sma/tn̄ dicit nullatenus
tenus in per diuersas figuras et velamina
rum scripturis/et sacramentis/et
huiusmodi/que erant figure corporales que ~~sed~~ ficta
sunt tpe tristi/multipliciter q̄ moyses/quia
aliquā fit revelato/per visiones corporales
sicut daniel & apparuit diuersimodis ima
ginibus scribendi in pariete Aliquā p
visionem ymaginariam/sicut dicitur
ysaie vj/vidi dñm sedentem sup solium
et elsum/aliquā/per visionem intellectualem tm̄ sicut de david dicit
in pphetia sup ps. olim deus loquens ab
antiquo/nūc q̄o multo tpe/paulatim assuefiendo
assuefaciendo cristicolas homines in cog
nitione misteriorum incarnationis et vitatis
que per eam facta est/ut dicit Joh. 1°
prohibet in pphetis quibus angeli vene
rabant/nouissime diebus istis in tpe//occulta di
gne et veritatis reuelate locutus est nobis uina/et
filius/p filium incarnatum/Tunc assumit hic ipsi ulcius
deum pm/quātū ad hoc assumptum ipso de
eo. n. ipso/q̄ nāta humana a verbo assumpta
est in unitate suppositi/eo ipso assumpta
est sup omnes creaturas/p quas fecit et sibi

A qui maior est pphis est tn̄ dns sabaoth impletor et sanctificator pphaz. Erat n pphe verbū e
q̄ et dns pphaz. sic et angelus xpi e. q̄ et dns angelorū. Nā et nūc dicit est. magni consilij
angelo. et mox. dicit de eo. Consultatio eius pphaz sicut tui. Erat verbū michi quidē fact.
angelus no dicet. si michi pharet. pha no dicitur. Ideo aut. q̄ prius annūciat. angelo
erat. ideo q̄ futuri pdixit. pha erat. ideo q̄ verbū dei rapi sensit est. et angelo p
et pphaz dns erat. Vij et cum sanctis virtutibus nām quietat subditis. Nunc assumit.

qntu ad nam dnaz/ pater cui ap̃at
per filiu sicud per ante non solum fcta
tpe hui dngt filius est aub aumptet
dei plena rebus anq̃ unicend ecclie
sint renouationes et spe tpm et fma
a pre per filiu no solum facta sunt
t̃rumpalia et etna/ sed etiã tẽmplia
et tempalia ꝛc Hec exceptio hmg

Cum tum sit splendor ꝛc hic pꝰ
et ecutiõ/ in qua declat illud quod pmis
fuit est/ scz eminentia nom testati vet
veteꝛ/ et qua dñs vtrusq; testamẽti
respectu tpis manuta est/ ideo dimittit
talibz mãtu/ sed hic ybat et declat/
scz eminentia legislatoꝛis/ et pgnis alia
eminentia erit declata/ que est ꝙ mo
tendi/ hec exceptio hmg ꝙple dnz
in d p qma primo audit eminentia legis-
latoꝛ nom testi/ ho audit qualit/ et p
que ad hoc est ipi legislatoꝛi/ et no
ne legi/ ha ps mapit in primo cali
ubi est stãs/ cta pm admentẽ/ qp ve
tus testi tradit est p angelos ipe mo
ysy/ et p monsen sacerdotibz/ et p sacer
dotes ipi ysle/ et io primo audit eminẽ
tia cristi legislatoꝛis nõ respectu
angelorꝫ/ ho vet moij/ ꝛo vet sacẽtiũ
veteꝛ testi ha mat iij ca ubi vn
sues pa
testi
t bonũ
tatis
fires scti/ ꝛa quito ca omnes pontifices
primo adt in d/ qma primo pfert ype et
angelis/ ho ꝙ hoc gcludit in qnta ra
nencia sit ꝙhibenda doctne none
legis/ ꝛ mat iij ca ppter/ prima adt
in d/ qma primo pmit adhc ꝙcellẽtia
ẽ/ et audit/ tp abeta desinit angeli
ꝛo pba vendz per scpt nas veteꝛ
testati/ ubi cum n dnt excellentia
autem ẽ tangit in qrt primo/ qma
ype est pn coctuꝰ et mundi/ qma q
subtalis ꝛo/ qma eqlis ẽ ei in pta
te ternio/ qma eqnalis in dignitate
ab istis autem desinit angeli/ coetm
tribz autem tangit ubi qm cui sit splendor
gle. r coet. filius cui procedit a pre ut splendor
mus patri a sole/ qm splendor est soli coetuꝰ
ut splendor et eet coetuꝰ si sol eet etnꝰ/ et non
ygm z nõ solum filius dicit splendor/ sed splendor
tur si filij gle/ qma gla est clara notitia tum
et pnis co
equitis qz sic splendor procedit a sole z ẽ ei coetuꝰ. ita filius
a pre z ẽ ei coetuꝰ. licet aut in creaturis nichil
sit etnũ. possunt tñ apte sic i coetus creaturis po
suit ad pbandũ etnũ. est n. emanatio sapiẽ clarit
dei sincera sap. vij

laude/ filius ante predt a pre sed
notitia de notitia/ qz filius est noti
cia genita/ ideo gle splendor/ q̃ salutaꝫ
lis ante filij ad pres tangit/ ibi fuga subẽ
ta est tang/ acta ante hic fuga p ymia
gine/ filius cui est ymago naliter ipig
pris/ homo autem est ꝙ ymago artificiat
pr quod dicit magis ad ymaginem
dei/ cui cui ymago sicut alr est ymi
mago regis in filio sno nali/ et alr
in denario seu in statua t filius et go
in dnis/ est ymago nalis ideo dicit
ymago/ nec fuga hoc i em sed hoc
tu pris/ et qz illa est indimissibilis/ go
pgnis est cad sba mo in pre et filio
no sic ante est in rege/ et cui filio
/ qma e cad in spe cui eqnalitas
ante potestis tangit/ ibi portas et ora
potes cui di pris apparet in dnis nob
hmo in creaturaꝫ duugny et qz
natum/ subtracta cui eminentia
in methnit redigent/ et qma pr et filius
sunt qna causa creaturaꝫ ho est ta g
nuatia creature/ sicud et pr/ et hoc
est qd dicit portas qz omnia i sustinens sustẽ
et gnans in ec vbo vtutis sue i sno
impio stinos/ qma sicut dicit est facit
ho apparet dei potes in mstificatam
impioꝝ/ qma no est mg mstificat
impiꝰ qui creatur telnus et tram
sit cui/ in hoc ante filius ecclie
est pr/ et hoc est quod subdit pga
tom pctoꝝ/ et qualitas ante dicit
filij ad pres tangit cui sub sed
ad dcotat hoc dpt qntuma si hoc refert ad
dnaz nam/ sic eadem est dignitas
pris et filij/ sicud eadem nalitas aut
refert ad hmoiaz nam/ sic no est
ibi eqnalitas/ qma sic illaz maior
est pre dicit in filius sedens ad i eqtati
dcotaz pris/ p mod tangit assona
tionis/ in quitu sqntia nã vo quieta
est/ et sic ade in venecatione venc
rat/ sck alr/ dicit sede ad dcotaz/ in qua
pris i in pcoribz bonis et qma
a qua or p dicti excellentias angeli
deficiunt/ ideo gcludit tanto melior ange
lis/ qma ipe dicit vere deus et dns
g subtalis pr/ ipo ante dns sui
Nta quita ẽ distans licet non filius z
tanto ille malorũ dignitate ẽ p antoget.
qm ille gator sit dicta naz illi creatã.
primo h naz hmoi maior oibz angel.
z oi creatura et differing ꝛc qz nomẽ
filij nal hereditate obtinet. illi p adoptionẽ
hic differing. qz non eug. ẽ sup omne non
ad pfectũ. z

Cum enim dicit aliquando ꝙ
hic quer. pbat de xpo quaꝫ ꝺi
tones pdictas / excludendo eos ab
angelis / et p̄mo pbat hoc de ssba
litate / 2o de eqlitate potetie / et
tu dnie / 3o de coēte sibi in spu pi
bnit / vto de diff. et eqlitate / ibi ad
quē aute dr̄ / quīto aute pbat p
quaꝫ auctoritates ve. tes. et p̄o
ibi / et xmsimꝫ ibi / et tu ihu / xta
ibi ad filiū aute / ad euidentiam
autē p̄mi aduertendū / q̄ ea quę
simt fidei / nō pnt per rōnē p̄r
quia de eēdimt facultate intellectꝫ
uā / et ro pbato in libris de fide
p auctoritate dnicaꝫ / quę nō
pt q̄tumc̄ fortitate / et ro per. ypam
est efficax pbato illis quę rapiunt
eam ut dictum / Iudei ante rapi
mit vetꝫ testatū sicut a deo dato
/ et ro pbato apl̄i efficax est / quia
p̄cedit per auctorem ve. tes. / vltimus
q̄sideranꝺ / quia licet sacra scīptūa
ḡeat multiplicē sensū / nō tn̄ licet
efficax argutū / nisi p ſſm̄ bonaꝫ /
ut de dicto in epla ad vitcm
doctrinā / quia in argumento semp
esset ſt fallacia eq̄nocato / nec
amphibalogie ꝓp̄ſſ nisi multiplicatꝫ /
ꝝ̄ ondendū est / q̄ auctoritas ab
apl̄o inducta illicꝫ ad litꝫ de xo. para
quod p̄z p illud quod licet actus in upo?
vbi apl̄i spūs habuit intelligē
cia septuaꝫ per reuelatōnē in spūs
scī / exponit illud ps̄m q̄ncare
frenuerunt gentes de xo p dictū
/ sicut p̄z litꝫ intuenti / et p quos ſſ
auctoritas / quę hic inducit ab apl̄o
de illo ps̄o intelligenda est ad litꝫ
de xpo / hoc ecia p̄z p litam p̄s̄i
quia ibi dicit / ego hodie genui
te quod nō pt de dauid intelligi
sed de filio dei / tunc q̄nto non
tulit in p̄tio / Item per hoc q̄ d
subdit ibi / dabo gentes hereditā
tem tuā ecia / q̄d nō pt intelligi
et possꝫ tuā finib⁹ tre

de dauid / cui regnū nō extendebat
se ad gentes / sed ad indeos tm̄ / Item
regnū eius nō se extendebat ad ter
minos terre / sed tm̄ in iudea quę est
pua tra / hoc ecia dicunt antiqui
doctores hebreoꝝ sup istū ps̄m / q̄ de
de xo intelligendū / sicut plenius decla
ui sup libꝝ ps̄almoꝝ / ꝗ hoc suppo
nebat ipius tantū manutū illis qui
bꝰ q̄sebebatur / quia cum docti in le
ge et ꝓphetis / dr̄ cui u. dixit aliquido 20 ℓ
in d̄ mihi / quia angelis nō simt eius
deus nā cum deo / et p̄ quos nō pnt dici
eius filij p̄de loquendo / sicut nec arti
ficiatus dicit filius artifis / Item
licet eorū creatio posset dici queda
tenus largo / tn̄ de ipsa nō pt intelli
gi illud quod ps̄ / ego hodie genui
te / quia eorū creatio simt a p̄tio
mundi / et ro tunc tn̄ nō p̄tigit / et ꝺo
nō pt dici verbū p̄dictū / n̄ de deifi
catione / cui tenus nō tn̄ nō p̄tigit
et sic pbata est q̄ sub elatius pnt
ad filiū / inquitū nāe et ēnaliter ge
nitꝰ ab eo / et ge nitꝰ est ex quo aequā
ydemptitas nature / nō vero saltem
in spē / et p quā ydemptitas nālis
quia nā d̄ina nō est multiplicabilis

Et xmsimꝫ ego hodie / hic ideꝫ
pbat per aliam scīpturā / quę licet
bmō pbat p̄xm / quę licet sit dicta de
salomone / tn̄ dicit de eo p̄ut sunt figa
et ro de xpo ad litam mittit / ad
tuc euidentia secundū / q̄ methil pt ee
figa alterius / nisi in se sit res aliqua
illud cui tale methil / est / nō pt ee figa
alterius / quia ex figa aliquid figurare sive
et ro res quę est figa nel figurū alterius /
pt tripliciꝫ q̄sideraꝝ / uno modo ut res
tm̄ alio modo ut figurū alterius tm̄ / tꝫo
ut res et figurū simul / secundū eundē pe
des autē thabnā / pt q̄sideraꝝ tripliciꝫ
bmō nā ut est corp̄ rotundū / ꝺo ꝓut
est figurū vendicionis vini tm̄ / tꝫo
vero modo eodem modo dicit de salo
mone qui simt figa xpi / quia a
qua gentilitate ipse salomon simꝫ se

Et alia de ipo exponenda sunt ad literā et
nullo mō de cristo / ut q̄ dēnatq̄ per
mlīes facta ydolatrie / rēgis. Aliq̄ ante dux
de salomone sunt sunt figā cristi tui / et alia
sunt exponenda de cristo tuo ad literā / sic
illud / qd̄ fecit pbo hoc / et do mihi tuum
a mari vsq̄ ad mare / qd̄ no pt̄ verificari
de salomone cui regnū sunt sat̄ p
vim / sed tui de regno ē / qui est lapis
abscisus sine manibus / et implet̄ totā
usq̄ terram dñs dicēs / et io in pbo pdicto
sub nomine salomonis dēbit̄ monarchia
et hoc est patet p illud quod sequit̄ in cod
pbo / ante solem permanet nomen eius / et
illud ibidē qd̄ sub̄ adorabunt de ipo semp
/ que soli dēbent̄ / et no salomoni
Aliq̄ ante in sēptuā dicit̄ de salomone
virgo no vir sine / et ut sunt figā cristi
et alia sunt que implēta sunt de vētō
ad literā / in cristo tuo perfectā / in salomone
nūq̄ pfecte / et alia exponunt̄ ad literā
no solum de salomone / sed ceteā de ipo /
et pfectā q̄m de salomone / ymo ante est
auctoritas pdicta ymo palius exponit̄ de
salomone sunt filius dei adoptiuus p gratiā /
saltē in prīca regni sui / ppr̄ quod nathan
propheta vocat eū amabilē deo / cristus
tute est filius ñatus dei / que filiatio est
pfectior / et io p hanc vocē seu filiatōem
datur aplis q̄ subtilitate filii ad patrem
tum dicit̄ ego ero illi in patrē / et dicto eius
q̄ hec auctoritas no posset exponi ad
literā de cristo sed tui spūs sui / misit eos
bñ cum eis aplis inducit ad sui ppositū
duxit eos argumēt̄ efficaci no habet sēptuā
p sensū mysticū / ut ita semp dicit̄ est / sed
quia ꝑbus inducit sēptuā ad literā lo
quitur de cristo ut predictū est / ppr̄ q̄d ad p
bandū ppositū bene pt̄ bñ sic alia auctō
tates unūq̄ in sēnū mysticū adduci pōt
de quorū / et hoc est q̄d dicit̄ ad ul
timū / dinatista / quib̄ ante no impune
tūsme nītā / qui aliquid in allegorica
positu p se audeat adducē / nisi habeat eius
manifesta testimonia quoꝝ lumine
illustret obscura / sic vult̄ auctoritas p
dicta inducā ab aplo quemet ad sui
ipsius mysticū ad idem declārdū de quorū.

ppr̄ q̄d ex
positio sēn
sū mysticū
nō ē ar
guendū
nisi pub
licat au
toritas
sēnsū mys
tic̄ ad
ppositū
p̄bandū.
bñ pt̄ a
lia duc
tas ad

positū / Sed cū hoc / nūdē / q̄ ibi loquit̄
p ipsum fuit̄ ego ero illi in patrē / q̄ ante
filii dei eterna est / et p̄ quis no de
pectat aliquid fuisse / sicut nec fuisse
in p̄tito / sicut semp deus est / dicēdū / q̄
loquit̄ de futuro / ppr̄ firmitatē futuri p
tunc futuri / p quā ipsum ñā dēt
ad filiatōem ceteras, assumēdā / et ppr̄ hoc
assumpta fuit vnite diuinitati / ideo
ibi de ego ero illi in patrē q̄ d vnite
mea fiet illud rel̄ sequit

Et cum vterum introducit iter
hec ad ppositū ostendēdū introducit aliam
sēptuā assumptā de illo pbo / domi
nabit̄ exultet tra / Ad cuius evidentiā
sciendū / ibi impr̄ dt in glosa / dauid fuit
ysaiā pbā / qui reuelatū est ei regnū
pg morte absolon / et dixit ipsum esse
filiū pbi pbo dauid qui tūc cum
reuelatū est ei / et ibi hoc dixit de quo
nūc ad literā de dauid / ex dictis ma
nifestū no est vtrū ipsum / qm̄ multo iste
pbo est sine titulo / ho / qm̄ tituli sunt
q̄ claues ad intelligēdū ea que dun
in pbo / sed cum ante iste no loquit̄
de regno dauid / sed de regno cristi /
qui p̄fecte ei omnia subiacent / qd̄ cui
in dubiū / et ideo iste pbo est intelli
gendū ad literā de regno cristi / et hoc
est quod dicit aplus / et cū vterū introducat
cum p sēptuā / faciam ipsum mō filium / p
dicēdo ad regnū in orbē iste pdictus / de
quo pr̄ hec sēptuā no loquit̄ / creat
de ad ventū cristi / ymo / qm̄ tunc genitū
venit cū humilitate et subiectione
/ et ideo tunc dicit / tequid meū no
est de hoc nūdē Joh xviij / Sed hec
sēptuā loquit̄ de secūdo aduentu / quo
veniet cū gla in nubibus et micante
ut dicit̄ apls xpm / et dum vēt / face
in nubibus celi qui filius hominis ve
niebat / et usq̄ ad antiquū dierū p
nenit / et se / et dedit ei potestatē et ho
norē et regnū ptās omēs ptās et nōes
/ et ideo de ipo ut ill̄ honorē gsecutō
dicit̄ et adorent eum omnes / ad mā
dāta sua / adorate eum oēs angeli
eius / aplis cui no semp credunt ad
legare sēptuās de vo ad verbum
/ sed sufficiebat eis accepe sensum

Thes Strach
cap. 24

dñs Ihūs tā secūdū diuitatē q̄m secūdū hūa
nitatē et vnigenitus et primogenitus dicit pt
Sed diuitatē est vnigenitus / qr̄ in nā diuitatis
nō hīt frēs subsequētes / Sed humanitatē at
vnigenitus ē hec quāle q̄ pg illū alios
genuit. cuius gratia dicit Eliudus hōies
primogenitus ē secūdū diuitatē contra / sic p Salomō
tractū d. Ego sapia pdūi. primogenita an
cte creaturā. Secūdū humanitatē ch primogenitus ē
in multis frībus adoptionis. Ro. 8.

m stellis grauli errare gfidet · cū eas īmutandas esse sentiret.

Hebr

Ad cuius euidentia secundū qd sicut tpe
cqm motu et mutatoē / ita etnitas
immutatoē / plus ante deus est im-
mutablis pt omez modū no ipe solū
nec suā etnitate // eodē quo pt dici
nec sua / qd ante mundū oīm creaturā sit
aliqua immutabilitas / p3 / qm angeli
sint immutables p actū intelligedi
et volendi / loquūr de cognōne et affectō
ne nāli / sunt eoā mutables & esse ad
no esse / si dimittant a dīna gnatō
ne / similr supioēs celi hoc p3 no sunt
mutables / et tm hoc mutat qm ad
sciā celi ante mundū / sz ignis / et aer
tm / istis modis mutationū sint im-
mutables quātū ad altatoē et gnatoē / et
p quas alia elementa et mixta qe eis
dy oīm ante motū aut immutatoē est
aliqua corrupto sm plm qto plitorem
/ et eoā sm aug / stātū mundi mutabile
sm fm / qm celum cessabit a motu
q plecto imō electoz / ad quē sm finalē
ordinē / et p quas altatoē et gnatoē sm ele
mēta / quē eoā elementa p ignē gflagra
tionis purgabunt / et ideo / sicut deus
est tam sm celestibus / qm sm elementis
erit mutatoē / et p quas p ignem quodam
statu sm quo nūc sunt / et hoc est qd
dr ipm perībunt sz celi supioēs et in
feriores / sed qm no transpent quātū
ad spēciē / sic dr velut amictū / sicut u
tessā ante frigoē mutat vestis que erat
contra frigoris nētia / no quid sic mutat
vestis tp corrumpat / sed qm cessat frigor /
sic celi et elementa dīna mutant / tp
motus celi et altatoē elementorum
que sunt ppter gnatoēs / ut eoā tem-
pantur imbres electoz / quo gplecto ces-
sabunt / manente substātia celoz / et ele
mentoz / deus glute solus animo est
immutabilis / ideo gelidi tm ante id
ipe dr sz p omez modū immutabilis / et
p quas antiq tm no defuerat / duōbus tm
modis sm dupatione dīna sit aliqua
successio / sicut est in annis / sed qr et
nitas dīna que est in se simplicissima
nō pt gphendi a nob nisi p gpatione
ad tpus / et p quas ad pcepta ipōrum
ad tempus alius cognoscimus / qe hoc p3 /
coetnitas filii ad patrem / qm ad q

// penibunt
// tunc mundus finitus ad subitum finitus ad illud dupos sz celestia cessabunt a motu celi / et elementaria a motu actione et altatoē substantiis corruptibilibus

sunt omnes sibi / ut sup pbatum
est / sequm / sicut est pris vnus esse
eadem immutabilitas / et p quas etnitas eadem /

Ad quem autem dixit quorum
dic dnt pbat aplus equalitatē
dignitat sm christū p auctoritatē psalmi
cū / qui pbz de christo est intelligendū
ad literam / Ad cuius euidentia ostendendū
sp nidei modum aliqui dicunt ipm in
telligi de abraham / et sp eliezer eius
dispensator fecit illum psalm / ad rendē
gras deo de victoria / quā habuit abra
ham contra illos reges qui captiua
uerant nepotē suum / sm sp licet grecy
vel / sed hoc patet sm quia no titulo psalmi
qui no intitulat abraham eliezer / sed
adonai / ideo dicunt alii / sp est sensus pbe /
a domino / no ly loquūr de christo / sed de
angelo sno / ut sit sbz / Dixit dominus
domino meo / deus celi angelo meo in
stō dicto / sed hoc pz falsum / quia infra
dicit / tu es sacerdos in ētnum / qd no pt
intelligi de angelo dnō / quia sacer-
dotium no competit angelis / et ideo dictus
pbz ad literam est factus a domino loquēs
de christo / et hoc pz p translatoēm caldaicam
sp vbi habemus dixit dominus domino meo
/ caldeus sic hz / Dixit dominus verbo suo
/ sedē p illud / qd sequm quidam autē lu
ciferi graecum tē. / quo fuba mea an
gelici creaturā / hoc autē no pt competere
nisi soli dei filio / qui filius est verbum
dei / hoc supposito pz / sp apl⁹ hic mdum
auctoritate sing psalm / ad pbandū eq
litatē dignitat sm christū / que est in deo
pris / introducit verbum dei pris ad
filium dicens / sibi sede a dextris meis
/ ad equalitatē dignitat mee / si pbz
respectu ad christū sm dnāz nām
/ sicut supra exposuit est eidem talo
rum pena / hoc autē erit in mdum
futuro / sp anima subiacent ipi christo
quātū ad gloriosum / quia quātū ad
auctoritatē anime iam sunt ei subiecta
/ sed de hoc plenius videbitur infra
/ sed insurgit hic dubium / quia vide
/ sp christo no debuit sedere ad dexteram
patris in ētnum / sz ly esse ad tempus de
limitat / sm quod quidā sunt ei subiecta
da / quod videt inuptari p hoc adhuc
deum sicut dicendū qp hoc adhuc durat
aliqm tenet finitē / qm sz spectant ēnum

illius cui ad nuptias / sicud dicit / sic hic
donec pena / scias est / cp in adventu no
timabit sessio tua / Alii intelligunt / et
timet no sufficiat tibi timatos / sicud
cum dicit / iste no penituit & petit sibi
donec moriat / sed est / cp nuptias penituit
nec penitebit / quia p morte no est
locus penitere / et isto modo potest hic
adverbium cui dicit / sic doctrine meis
do. po / etio sed est / cp nuptias cessabit sed
ad cognitione dei pres / Licet ante cognitus
no oppetit aut / ideo dicit apostolus no hic om
nes simus ad imitatores / q. d / sicud u
m artificialibus videmus / cp aliqui pei
punt in operibus sicut architectonici et pi
torales / alii corrumpunt imputata / sicud
musicos artifices manu operantes / tibicos
ipsi dicit artifices / ut hic dum unus melius
sic in angelis / aliqui dicuntur assistere
alii autem decorum imputata / ty autem
dicuntur administratorii / vel administratorii
spus / spiritales / hoc in mysterio missi
in ministerium propter eum angeli / mittuntur cum mis
sione nutione et ministerio medios
et inferiores illuminando ordine quo
ipsos / inferiores autem mittunt ad ali
qua certa nos secunda / et sic mittu
t missione actione / et sic patet / cp omnes
sunt in misterium missi / licet dubium de
illud ante misterium potent angeli ipsi
salute electorum / ut nam humana que
est inferior redacta in deum per angelo
licam tamen per superiorem / ipsi ipsos
ipsi eos qui habitant / in eum dominum
hoc est loco dimittuntur ut infima per media
reducantur in suprema

Capm ij.

Propterea habundantius

Hostrum apostolus in talo precedenti de
clarat continentia / quid sit audi /
quia continetur sit prohibenda nunc
legi ab ipso / date / et ita hoc duo fuit
/ quia primo posuit quidam quasi / 2o q
ostendat quam / ubi no cum quibus tibi
lege vetus data fuit per angelos innotes
ut deus est talo precedenti / et ty sunt
suscepta a pplo ysrl tum recuperata ma
gna / sum qd pz genesi xxvo ubi dicit
/ cp ysaac ante susceptam legis per duos
dies destricta sua lauit / et a phys etiam
quoniam quia / ut esset penalis de terra
ad legem revenit / suscepta / Sibi illa
loca sunt diligenter observata / quia cuius
tis egressoribus precluditur morte / ego multo
fortius loco nona que data est apostolis im
mediate a christo qui est dominus angelo
rum / et methaphysis mundi diversita
tis est per predicatos et ostinatos macula
suscepta est tum revenita / et diligenter
observanda / et tis egressoribus eius magis
punient / Hoc est nisi ipse quidam apostolus d
ipsa / ipse excellentia legis nome a
christo date humanitatis ostensis per nos ea // obsuae nos
que audimus a deo sic et apostolis ne forte perfluamus
perfluunt cum homine per pena corporalem
sum quod dicit 2o Et primi qui aque di
labimur in eam que no retinuit / sed vel
tius effluit paulpam / sed perfluit. i. p
fecte fluit per ethna dampnatos / quod qui
tur no obstantibus legem / et no by dt
apostolus ne for. p effluamus / et nam dampn
nationis necramus / qd probat quit p legem
veteris que est mortis auctoritas / factus
est sing / finit minuto / Si enim tum per nos dicti
angeli / est sermo / veteris loco que data
est per angelos in monte moysi / ut supra
dictum est / sic facto est sing / finit in
nuto ad custodiendum et si omnis pra
varicatio / et transgressio legis per pecu
niosas / quod est contra precepta
negativa et inobedientia / et pecu
niosas / quod est contra precepta
affirmativa accepit iustum / et pena & // retributione
eternam in eternitate et qualitate eri mercedis
mus / ut pz in veteri testi / ergo ita est
quo nos sic catholici effugiemus sic pena
debita si tanta ne / si inobedientes
huic legi nunc / in ethna sola est vita
et hic salus / q. d / multo magis et qui
ondit apostolus / qualit hoc loco nunc a
christo / primo data est apostolis / et per apostolos
publicata duo / quia sic loco ad inimicum accepisti
que qui apostolis in primo cum dedit ab evangelii
ibus qui eum sic a christo et ab apostolis et per dnm
aliis discipulis in ostensione predicatoris / post
quitantes deo / finate corpe predicatoris

hebre

p mãcta parua et multa / sunt dr̃ata
ti xpi dñi nr̃i cooperante ei⁹ mõz q̃f
mate sequntibꝫ signis / sicud ei⁹ que
subsunt rõm q̃firmat⁹ p̃ hoc q̃ ad p̃ma
pia p̃t nota reducit / ita q̃ multa ea
que ꝯcedunt facultate intellect⁹ hn
mani / cungdi sunt credibilia / sufficat⁹
q̃finat⁹ q̃ ad testimoñ⁹ tãꝫ doctrine
mãcta facultate tormẽ nõ create
ꝯcedentia metuant a deo / quia cũ
deus nõ possit esse testis falsitat⁹ / per
hoc sufficiẽ⁹ audit⁹ p̃ tãs doctrina meãꝫ
q̃tinet veritatẽ / et hoc ẽ q̃d dr̃a⁹ q̃testa
te do⁹ v̄ q̃firmate p̃ta signis et p̃ ipa
rũs mãctis / Ad cuꝯ mteliam sciend
q̃ mãcta p̃ que q̃finata est lex cry-
stiana sunt in triplici dra / quia a
qua sunt que p̃t si p̃ nãm q̃tin
ad sbiam sci / no tñ q̃tin ad mod
sciendi / sicud sanato febri aliqñ fit ꝺ
tute natꝰe / aliqñ ꝺtute medicine p̃
nãz admirate / et tunc nõ est mã
clin / q̃ tñ cum nãlez sanato illuc sce
sto nõ tñ fit in tpe / q̃ nã no pt opa
ri in instanti / si ante sanatõ febris
p̃ceꝺ fiat in instanti / hoc no pt ee
ꝺtute nisi dina / sicud scdm petr̃ sanata
fuit a febrꝫ in instanti a xpisto
ut p̃z matth vm / et tlia mãcta dñi
hic signata / Alia ante sunt que non
possunt fieri p̃ nãm / nec tñ q̃tin ad
sbiam sci / nec q̃tin ad mod sciẽdi
/ sicud est illuminato ceco / et sanato le
p̃si / et tlia hic dñr̃ p̃digia / et dr̃ p
digiũ q̃ p̃vel a digito / i aliqñ re
motiõ ab ois̃one nel cogitone hn
ma / quod est sup nãz hmanaz / et p̃tin
ad sciãz fidei / et q̃tin ad mod sciẽdi
Alia ante / que nõ solum nãz ee te
nunt / sed cõia vident⁹ esse contra nãz
sic q̃ ꝺco manes / ꝺco parcat / et q̃
thus vel corpꝰ p̃ corpa absq̃ corr̃
ois̃one tñseat / sicud ipe cristus
intrat ad discipulos ianuis clausis
et similia / et tlia dicunt⁹ portenta
et dr̃ portetu / q̃ in longinquo te sit /
nel q̃ tenuiu⁹ / ad denotandũ magn
tudinẽ rei / Alia ante q̃finata
est fides catholica / ut hic dr̃a⁹ sancti
et p̃dictus ref / et non solum istis
sed cõiãbus variis ꝺctibꝰ / et spũs sci
bus / ꝺcentes hic dignet⁹ stare spũs
fortitudo quas ꝺctes dedit deus p
dictatorẽ non legis distinctionis
spũs sancti / sunt dimissiones q̃ra
que date sunt apl̃is ad edificatiõ
ecce / sicud dona linguarũ / et ppheie
/ et q̃ similia / de quibꝫ loquit⁹ apl̃is
ꝺ corr̃ ꝺn / ista ante no dant⁹ p̃di
ctorẽ ecclesie q̃ suis meritis / sed
et dona liberalitate / no⁹ nr̃i volun
tatem suam / et p̃z hec hec

Non enim angelis subiecit

hic apl̃us q̃finat p̃dictam q̃nã / s̃z q̃
magis est obediẽdũ legi nove date a
xpisto / q̃m legi vetꝰ date per angelos
quia dominat⁹ xpi⁹ maꝰ⁹ mayns
est q̃m dominꝰ angelorũ / ut⁹ ita hoc
duo facit / quia primo audit dominiũ
xpi esse mayꝰ q̃m dominiũ angelorũ
pet scdm̃ / ho cum q̃ponit ubi ei⁹
ante / Ad evidentia p̃mi q̃sideranduꝫ q̃
duꝰ est status orbis / unus q̃ p̃mus
est rõ q̃ñatoz et corrumpẽtoz / et rõ cle
ctoz mltoz / Alius status erit p̃q in
diem / ut q̃no cessabit omnis ille tur
multus / unt ante ita est / q̃ licet sit
idem orbis q̃tũ ad sbiam q̃ manẽt
et p̃q mdicũ / no tñ est idem rõ status /
ut visum est / et no orbis quoda mo dn
plicẽ sm̃ ista diuisitate status / ita q̃
dicꝫ orbis p̃ns / rõ status q̃ durat nsq̃
ad mdicũ / et dicꝫ orbis futurꝰ rõ sta
tu q̃ erit p̃q mdicũ / orbis ante
sm̃ status p̃tens subiectꝰ est q̃dã⁹ ꝺamo
ipis angelis / quia ministerio corr̃ mo
bilet⁹ corpa celestia / et p̃ q̃ns tñsmutat⁹
ista inferiora p̃ ipos / et illuminant homines
de dnis / Prima ante ista cessabit
in mdicio / no orbis futurꝰ no erit angelis
subiectꝰ / sed ipi xpisto / q̃ma tunc oia
erunt ei plene subiecta / no tñ q̃tin
ad sanctos / sed etiã q̃tũ ad hmanitatẽ /
ut magis videbit⁹ infra / et ergo xps
cum deus angelis / i futuꝰ status de q̃
loquim̃ / q̃ma ꝺ hoc status intrabit ap⁹
locum q̃ ante orbis rõ status illum
subiãbꝰ xpisto / plat p̃ scdm̃ dicẽs

subiecit deus orbem tre futurũ / i or
bem scdm

testatus est / in pso quibus sic ad
locqnt in camm / tma scptura hec
nota cat illis quib scebat / et filii
scptor eius / quid est homo / verba sunt
ps̄ms dauid, adnichant q altator hn
mane nature in ipa incarnatoe / et
ideo dicat quod est homo respq d / mo
dicu est hn methl respectu nature diue
et angelice / et ty minor es eis / ps
myabilit visitando / et te sibi p nic
do incarnatoe minuisti eu paulo
ming / tma nā hmoi sit q altata
in ipa incarnatoe / sunt pcta minora
ta ab angelis in ipa passione / qz
angeli no sunt passibles nature
gloria et honore / qma p multa pas
siones obtinuit gram corpis / qd am
passiones et resurrectoz no sunt gloriosi.
sed passile et mortale ad implend
nature redemptoem ministeriu / et
tma q tunc auctoritative sunt ad
ei scrcta / ny q dr ayt vltr dns aplis
pi resurrectoz suam / data est michi
omnis ptas in celo et in terra / ideo
sequit et ecce ego vobiscu / oma scrcta
eternitatis / qma no omnia ei sunt sb
recta q ecclesie / sed hoc q plebi in
dicta pfecto / io sc nic ante ultimu
modicu / qd tint usq ad iudicium / nec
dum videmus sz tntu ad q ecclesiam

Cum autem cum modico etc

hic qre q pam p dicta scptuaz
de christo / et dicu in d p / qma primo
ponit q potoz sua / zo removet a
ta hoc q nda tribulatoz / ibi decebat
eum / q pam etc primo auctoritatez
pdictum eo mo quo q porta est in
pte precedte dicta / cum aute qui
filius ei sit / mortuo est qui angeli
in sua passione / ut dictu est videmus
sic modicu ppter passionem inferiores mi
nor passionib gra et honore q differt
cum gra et honore / qma honore q alta
to alicui in testimoniu virtutis / que si
sit in secreto vel coram pauc dicit
honor / sed gra ppter dictas eius honor
atum q exhibitu coram multis / vide
mus cum ambo gra est cla notitia in laude
et io dr videmus eum gra et honore
p fidem

coronatu / qma p fidem sunt tenemo
ipm q altatu coram nullis nec eius sup
riorib / et hoc q mitto suc passionib nec
dictu est / et qz hoc no sunt scm q inter
mitt / sed q duma gra et liberalitate
io sc ut gra dei p omnib gustet morte
p omnib / qma licet eius efficacia no
se q extendit nisi ad mistos / ty eius suf
ficientia q extendit se ad omnes etc

Decebat enim eum etc

hic qre removet ppta dubiu q p
dicte ordi / q decat eum primo talo / ty
trisq p cmict angelis / sicut dominus p
mis / et in hoc ca talo dicit / q in passioe
sua sunt minorato ab angelis / et ista
tm videtur repugnare primo dicto / ideo q
removes quare repugnatia appare
tem / ondit / q trisq / q nus sit maior
angelis / et actor ire salutis / ty q premi
ter passu est / et hoc ondit triplici rone
prima q pte dei pris passionis filii
ordinate / ita q pte filii p redemptoe
ura passionis sustinuit / qui cum sit
sicut de terra q parte nature humane
redemptione indigentis / ubi vnusq p a
ro this est / pr est causa efficies et fma
lis omnis / et p quis hz prudentia dono
bus gratis ea ad suos debitu / sed
spalis no hz prudentia de electis qui
dedunt ad beatitudinez supnalez / ppr
quod p destinatos quoe est respectu elec
torz ty dicit q pdca ps spalis q nus
dnice prudentie / ut pz primo sue
rit cum deg pr animad q premctisse
sciat / qma disponit omnia suaviter
ut dr sapy vm / et p quis electorum
prudentia / p qua ipi dedunt ad
gram / q premctissime primi sacta est / ideo
ante q premctissimu erat ut trisq qui
est verus homo et deus in una hypostasi patet /
passu est / ut sic no reniant dedecori
tulpe sue decore iustitie / et qui p
culpam ausus fuerat adam reducet
per peccatu q premctissimu cui cat ty
haut peccatu sustinet ille qui est deus
et homo / ut sic punct homo qui
peccauerat / et ut sacti facet deu ty pi
pateat / qma offensa primi hominis

quidam infirmitate grauebat hanc autē
sententiā breuiter tangit aplūs dūs dicēs
cui⁹ i deum pr̄m ppr̄ quez omnia sūt
finalit⁹ ut deū est et pḡnis p quez sunt
omnia effici⁹ qui multos filios ad gl̄am ad-
ducē ab ethno disponebat et loqm⁹ hic
de affectu predestinationis que no pt
falli debebat cui deum prez assumac
i ad finez usq; redemptionis adducere
auctorē salutis i ihm xp̄m qui est au
ctor salutis electoz per passionē qua
passio sua sibi gl̄is nois ipi⁹ cep
ut nisi ipm est

Qui enim sanctificat ille hic p̄
secunda ro est pte xp̄i passiōis institu
tor et est ille xp̄s cui⁹ unus omnes
nam est eiusdem speciei nobiscū et pḡnis
carnis nrā et fratres nr̄os et ideo sicut qui-
cunq; nob⁹ in nā passibili uita quemcunq;
finit ut communicet nobiscū in passio
nibus carnis et per hoc nobis ipassi
bilitatem donauit hoc est ingi hic qui in
sanctificat i xp̄s et qui sanctificā
plus catholicus qz uno omnes i qz uno
pre licet diuisi quia ipe filius dei
fr̄ibus nob⁹ ante ipm filij adoptiōis
ppr̄ qua cum i ppr̄ communicauit in nā
et filiatione p̄dicta no q̄ndā i no
cuibescit fr̄es eos i ipos fideles quos
uocat fr̄es dns ps dicēs annūciabo ille
cui⁹ ps loqm⁹ de passione xp̄i in
quibus promisit fiducia mea ab
quod no intelligā de dauid nec de
nullo alio deo dicente uideri nō
debuit ipse primus debē intelligi
de quo ps certū falsitas quia nec
ad alios ipsius nec ad dauid simile
confessi et illa scptura intelligenda
est ad literam de xp̄o cui⁹ ps passio
suam resurgens a mortuis annū
cauit nois dei presbr̄ fr̄es suos in
medio ecclie laudabo te
plis in medio quia in medio apl̄or
et aliorū discipulorū stetit et per
quadraginta dies eos de regno i de
regno dei docuit ut hec dicit primo
actu
Et uterq; ego ero hec scptura loquit
de certa q̄ spectabat ad nr̄am resurrectionem

sue fidei quam q̄ spectabat xp̄s
a deo patre &c

Et iterum ecce ego ero &c
hoc quē ponit aliam auctoritatem
que licet ut̄ma ad idem pbandū sit
q̄ xp̄s debuit participare nobiscū in
passionibus carnis quia voluit nob⁹
p meritis suos et p̄gnis cruce natūe
passibilis cui ipa q̄ auctoritas
tas intelligi de ē p̄ p illud qd ibi
premittit deum docuit ipm sanctifi
care et sequit et ipe erit mihi in sanc
tificatū in lapidem anguli offensionis
et petre scandali duabus domibus israel
quia gentilibus i recipientibus xp̄m indei
pro magna p̄te scandalizati sunt
et sequi ibidē ligata testimoniū et signa
lecturā in discipulis meis quia loc⁹
istius ca dicta est a xp̄o ipse apl̄is
et alijs discipulis et inme sequit aliud
quod hic ponit ecce ego et pueri mei
hic nostri fideles catholici dati ipsi
filio a deo patre in quo ipe nuncupat
Josue qui manifestum nomen tuum
hominibus quos dedisti michi de tuis dicit
et docuit hoc ipse supplendo arguit
apl̄us dns quia ergo pueri communicant
carni et sanguini i fideles quicunq;
assumpto in nā passibili et ipe similiter participauit
participem corpis et q̄ hoc cui sunt
decretis ut p mortē &c qui habebat cui
dam imperium i dominatum mortis
mortis imperium i dominatum q̄ p
suasione sua nā humana deducta
ad mortem culpe et q̄ sunt ad mortem
naturē quia p culpā nā humana in
cidit necessitatem mortendi et libera
uit scipe xp̄s a seruitute legis eos
qui timore mortis plectendi veteris que
dura sunt quia cadit lex timoribus dei
cadit timor mortis quia pena
mortis infligebat p totam uitam ob
noxios i obligatos faciunt seruituti
ab hac cui seruitute tui cum ob
ligati per legem liberauit nos xp̄s
per mortem suam &c

Ruisus enim angelos &c
hic ponit tertia ratio quia assumpsit
propter naturę redemptionē dignitatē

et secundū nam iudaicus uocabulo nā

nam indiget redemptone est natura intellectualis subiacens peccato remediabili tanq̃ to est / quia natura carens intellectu, no pt peccare / et p quod no indiget redemptone / sm̃ q̃ nã humana / ante lapsum / no subiacebat peccato / et ideo redemptone no indigebat licet indigebat p dnm ad beatitudinem huiusmodi spiritualem / natura autem angelica ante lapsum licet subiacebat peccato / no tn indigebat redemptone / quia ei peccatum est irremediabile / sed ante istud est / q̃ natura humana assumpta est a verbo ad opus redemptionis / ut satisfaciat pro natura que peccauit / et no nã humana assumpta est a verbo / et no angelica / et hoc est quod dr aplus hebr. ii. cum angelos / i. in multo loco sacre scripture invenit / q̃ natã angelica assumpto dno assumat / sed semen Abrahe / i. nam humanã sibi assumpsit / secundum platum est supra p septuaginta veteres testes / ppter quod sicut oportuit eum debuit fr̃es ipse christo p omnia fratribus similari / et hoc quia ad omnes ppetuates nature passibilis / quia alia faciunt ad opus nre redemptionis / no tn debuit assimilare eis quantu ad defectum culpe / quia hoc non valet ad opus redemptionis nre / sed magis impediret / no sequitur ut iniustus fiat p hoc em / q̃ ipse humanam passibilem / sumpsit quidem aptitudinem ad operandum nobis et fidelibus potestatem ad deum / et misericordiam et veritatem offendo p nobis / ut iustitia ret / p nobis satisfaciendo in eo cui⁹ q̃ pas. / sibi nã in quia passibilis est / quia est nã humana et temptata / primo a demone in deserto / et postea ab hominibus q̃ in sua passione potest de eis q̃ te au. / se nã in quia passus est et temptatus / sed quida aptitudinem et primitudinem / ad defendendum nobis auxilium / passionibus et temptationibus nris / ref

delecta ppter

Q. Nuc. Ad evidentiam huius q̃ dr deum esse in hoc cibo et prædicti / queritur / vtrum omnia sint subiecta christo sibi humanitati in isto seculo / et arguit p q̃ non / quia irrationalia intellectui subiacent christo p conformitatem voluntatis ad ipsum / sed homines damnati et angeli mali sic conformabuntur / quia habebunt voluntatem resistendi quantu potuerunt / ergo ei non subiacent / q̃d si angeli sint ei subiecti / aut hoc erit tunc naturaliter / aut tunc gratiose. non tunc naturaliter / quia natura humana in christo inferior est angelica natura / quia christus tm q̃ homo fuit eiusdem speciei nobiscum / hoc tunc gratiose / quia bonis angelis data est gratia tm̃ pro tempore viatum / sibi q̃d diffusa tractat̃ sed summaze / et p quos in eis est maior gratia quia in christo / quia per tm homines viatores / sunt iam deum est / et tm habitant iam accepturi sunt gloriam / et non sibi humanitati pro tempore / Contra videtur in littera / quia deum est / q̃ christo homini subiiciat̃ ordinate / Christo / in hac ystoria fuit error gravis / omnis est angelus error tui populi / q̃ omnia sint subiiciendi christo / q̃ homines et demones damnati subiiciendi sibi sui conformitate voluntatis / quia potuit p per. aliquod tempus citius pius medicinam demones et damnati recipient ad primam / et ultimus ad gloriam / Ad hic error dampnatus / p illud q̃d petrus ait 2 epi. ult. vbi tormentum desiderat eternitatis pene dampnatorum / et isti dicunt / sibi q̃ ibi dicit / habent hinc in supplicio etiam / misti ante in vitam etiam / et ideo pari ratione quia damnati dicentur redire a pena / eadem ratione dicentur / q̃ hic possent cadere a gloria / Alius est error / negantium ipsum esse in hoc cibo / et ad hunc errorem sequitur / q̃ christo nil subiicitur quantu ad humanitatem / si ei vera humanitas non sunt in christo / multi subiecti ei inquantu homo / hoc ante sequitur ad deum dictum q̃ possunt / q̃ verbum assumpsit solum carnem

hmiaz/ sed non assumpsit amam/ qua verbū supplebat locū anime/ et glificabat deū sm illud/ quod dicit Joh primo verbū caro fm̄ factū est/ et habitauit nob/ et vidimus gl̄iam ei⁹/ gl̄iam quasi unigeniti a patre/ plen̄ gr̄e et veritatis/ patet quod christus non sit homo/ qua qd̄ tm̄ homo sit unū tm̄ animaz/ est triplex modus quo aliqua dicuntur/ aliqua sunt formaliter homo/ hoc est si dicat verbū supplet locū anime/ qua nō pt supplere vices cause formalis nāe p̄ficiendo/ nec ante deum desinunt esse res/ qua caro nō pt hic speciem tenere/ nisi per animam/ et ideo dicit verbū assumpsit carnē et nō animaz/ est multiplex ratio quare dictum/ ad istud tm̄ nō oportuit angelica/ deinde deuit alius hominib⁹ succurrere/ et sic sequaces/ qz verbū assumpsit animaz secundariaz/ nō tm̄ assumpsit intellectiuaz/ et qz verbū supplebat vicē ipius anime intellectiue/ et ad istam/ secundo ad p̄ma sequi/ q̄ christus non sit homo/ qz homo repam̄ in spē humanā p̄ animaz intellectiuaz/ homo enim p̄ intellectū dr̄ ab aliis speciebus animalium/ ut hec p̄mo metha. (similiter hec ap̄mo desinunt esse rem)/ qua dicto/ qz p̄naz secundariaz christi humanitatis carnis/ non tamen posset dici/ qz humanitas carnis humanaz/ sed tm̄ mentalez/ qua caro nō pt dici humana/ nisi ab anima intellectiua/ que est humanitatis forma/ Item queritur vtrum deus sit anima et animatum/ sit tm̄ anima/ et contra veritatem veteris testamenti scripturaz/ vbi expresse sit negatio de christi humanitate vera/ quod esset impleri sm̄ corp̄ dictum/ Item vtrum sit vera de virtute christo simile virginis/ qz dicit p̄mo/ et ipsame vocabit virgo quamuis hoc ante non esset veri/ nisi christus esset consimilis specie ei⁹ p̄genitrici/ et p̄ quos vera humanitas carnis esset alijs modo posset impugnari/ p̄dicte hereses que ap̄ plenitudinez veritatis ad p̄nz omitto/ supposito igit̄ zm̄ veritatem fidei catholice/ qz p̄ sit vera humanitas et vera/ dico ad q̄ stionem/ q̄ omnia sit sm̄ modū tpi in xpo

scdm

ei qd

certam humanitatem/ qua q̄ sunt subiecta zm̄ diuinitatem/ non est dubium/ quoniam ante 3ª tripliciter via p̄ma actiuorum omnibus/ quito on aliqua nā creata est propior ipi p̄mo p̄nci⁹/ tanto est sublimior/ sicut p̄z/ qz corpora celestia p̄sunt quodammodo qualitatibus et corruptibilibus/ et ista qualitatia et corruptibilia sunt eis subiecta/ p̄ quod dicit p̄mo methaurum/ qz celestia quantum/ qz omnibus inferioribus tangunt/ et omnibus eorum qualitatibus/ inde/ qz ante ita inferiora magis distant a p̄mo p̄nci⁹/ p̄z per phm 2º de generatione/ vbi dicit/ q̄ ista inferiora corruptibilia sunt magis longe distare a p̄mo p̄nci⁹/ p̄z igit̄ assumpta ipō in corporalibus/ scz qz quia aliqua sunt propinqua p̄mo p̄nci⁹ tanto alia magis sunt ei subiecta et cad tamen natura pest ipis corporalibus/ zm̄ qz dr̄ augē in decimate tamē ante ita est/ qz nā in humanitate christo propinquior est/ qz nā aliqua angelica/ quia quieta est ipi deo/ no solum p vnionē operationis/ sicut angeli bti/ sed p̄m esse hypostaticum/ quia in unitate suppti/ ergo tota nā angelica est subiecta sibi/ et p quā omnia alia

Ha ro accepi qz mito/ nec passiois qd sint qz infinite efficatie tamen sup ponit/ quia actiones sunt suppositoꝝ et ideo licet nā humana esse ratio talle andi passiones et mendi/ illud tm̄ nō fuit esse suppti diui/ nisi ante ita est/ qz p illam passionem meruit sua ḡa altaris/ et p quā meruit gloriam sup omnes creaturaz/ dicunt ante tm̄ tangit aplus phil 2º/ humiliauit semetipm̄ factus obediens usq ad mortem mortem autem crucis/ p̄ quod ro accepi ḡa p̄te scientie fuit beatus/ diuinus que respicit ordinem gr̄e magis qz quia natus/ et ro/ obi est gradus maior/ p̄nes et dignitas excellentior et sublimior/ in christo autem homine est gratia maxima/ nō solum vnionis/ sed esse p̄ne singulare/ hoc q̄ dr̄ p̄ter in/ qz ipius datus est nō ad mensuraz/ sic p̄nes est excellentior

et sublimior omnibus angelis / et a
ni hmanitez / et hanc tam tenuit / ioh
primo capo vidimus eam q̃ unigenitus
a unigenito / dicit / quia ipe solus est
ialis filius et pfectus / omes ante
alij bti / sunt filij tm adoptiui / et
participatiue dicti / et p gnam ei sbiecti
/ considerand tm ppr̃ solicitez argutie
/ p istam et excellentiã et dignitatẽ hui
xpisti tm q̃ homo ab instanti illig
bte vnionis nature hmane in dino
suppoto / sed hoc fuit tm auctoritatiue / quia illa ña adhuc erat
passilis et passibg sbiecta / sed pp
resurrectiõ sua huic eam q̃ centie /
impassibilitatẽ ña illa plene fuit glosa
et omnibg angelis pposita / io tm
dicit apls / dicta est mihi oĩs pot
tas / vltimo / sed plenarie ad hebr
pfectionem / qui vbi voluntas eius et
sua adimplebit / tam bñs / q̃ dap
nat / p hoc pz ad argumenta / ad pmm
dicend / q̃ licet mag̃ sint bitudines
voluntez xpisto q̃forme / tm tñ ei ple
ne sbiecti / inquantũ sua sine sapientie
et voluntati q̃plebit in eis per pend
debitas / ad 2m dicend / q̃ angeli sint
ei sbiecti / tonie fidei duplicit̃ vnois
/ et psone singulat / ut deus est / et hoc
ordo sbiectionis q̃petit statum bitudinis
/ q̃ntũ addit / q̃ angeli recipiunt tm
in quorum nullem / et sic ibi dicit
br natura / ibi est maior gia / dicend / q̃
vna est / si comparentur natura angelica
ad unionẽ / q̃ de excellentiores in naturis
sortem sunt tamen si ad deum / et tm
unt maiorem gratiam / sed no est vna
si comparet ña angelica ad ñam hu
manã xpisti / quia no est data gia ipi
xpisto homini tm conatu liberi arbitrii
ipius in deum / quia no accepit
gratiam per liberum motum / sed ab instanti
sue creationis illius anime et vnionis
psona diuine / quia sint idem instans
vtinã / recepit anima xpisti plenitudinem
gratie tm quantũ voluntas diuine
et potentia obedientiale ipius
anime / et sic licet anima xpisti sit in
ferior tm tñ natura / tm recepit

maiorem dono q̃ ceteri in

Unde fuit̃ sancti Thome
posset aplus declarare q̃ad
hoc contra nouam hereticorum
per hoc q̃ permittit xpistum angelis ho
mines esse hoc idem / p hoc q̃ de illo
monstrat / et dicit in 3. p. primo aut
apostolus / 2o de hoc deinde quantum sit
xpisto obediendo / ibi / quapropter primum
adhuc in 3. / quia primo declarat q̃
de similitudine / 2o ostendit ipsius ad deum
nouissime excellentia / ibi amplius
vero primo aduertendum / q̃ dicitur ad
quem illorum quibus scribebat / ut angelos
ad intellectum sequitur magis allicitur
ad deum vnde fuit sed nocuit autem
eos fuit ipsorum inuitia tantum / sanctos
ipsorum corpus pena et innocentes / cum
sacrum / quia illud dicunt resultare in
xpisti fidelibus vocationis / et quia
de indulgentiis et quia multum ex efficaci
et mutuo venit / nisi per celestem
cum traducentis tractu gratie / tm q̃
dominus iesus venit ad nos
missit ipsum qui misit transeant eum
considerate dicit autem pontifex q̃
potens facies / q̃ per passionem suam
fecit nobis pontem / ut passi q̃ tuis
ire ad beatitudinem / dicit autem pon
tifex q̃fessionis nre / quia no suf
ficit corde credere tm / sed oportet os cõ
fiteri ore / tm q̃ dicit apls ad
ro 10 Corde creditur ad iustitiam et
qui fidelis est qui fecit illum xpm
mandate xpisti / dicit etiam fidelis do
minum / quia in omnibus quebat gla
tiosus / et no sua / sed q̃ ipse mittit di
scipulum ego glam meam no quero
sed et moyses in omni domo eius
fidelis in ame gñatione fidelium q̃
est dominus ipius dei / quia habitat
per gratiam / q̃ autem fuit in hac domo.
no quia ipsam glam sed glam
dei / pz per penitentiam enim mitte
Amplius autem glone
hic tm unde xpisti de excellentiores
monstrat / licet vterq; sint fidelis

q̃d xpc p. nob passus e. t potens est nob auxiliari tm

xpus dr fi del a fidelitate q̃ e vtq ad instans p tmes. no a fide q̃ e vtq theologica

//moyses

ni domo dei que est congregatio fide
lium principaliter in hac domo christo q̃
moyses/quia ille qui fabricat aliquã
domum et eã nihilat ut ppriã/et excellen
tior q̃ ille qui habitat in ea sicut
in aliena/christ⁹ aute habitat in hac
domo sicut dominus et fabricator ipse
/quia homines no pnt quomodocunq; in
fide/nisi in deo ipso hoc faciente/ex
ses aute habitant in hac domo tm
ut seruus/ipe in hac domo principa
est christo/et hoc est q̃ dr apls dñm
phor cum ecclie i maiori dignitatis
ipse scz christo ppr moyse dignus hꝰ
quod habet qui⁹ deus/tanto amplior est
onz i ni domo/qui fabricat illam
tunicã suam ipam/quod vñ est de
christo/et no de moyse/ut deus est
et hoc habet q̃ dicit/omnis qui
domũ i qpiam ab aliquo/sunt
cui pties domus mãlis no q̃mdiu
et admittet/si p aliquem artificem
eas emendet/ita similiꝫ dominus
ecclie no est qpiam data qꝫ dumtaxat
fidelibꝫ/scz mdcis et fidelibꝫ/nisi p
christũ ihm/qui pt omne corda fide
lium/pro hoc dicit Joh⁹/qꝫ alias omes
deo que no sue q̃ hoc amittit/q̃ aute
tas congregatio no posset fieri in
a deo/habet q̃ deus qui ante erat
cuncta creauit est unus/et ecclie hoc
es p fidem et gram/pro hoc dr ja
tobi po voluntarie cum gemitu
ipos verbo veritat/ut essent initium
aliquod talium eius deo pt omnia
opat⁹ p filiũ/quia indimissa sunt
apa humanitat/et p eius fabricauit dom
ecclesie/no sit ante moysen/et hoc
est quod dicit apostolus quia scz dei
tunicã famulꝫ i legis data ipse
sit christo ante tunicã in ecclesia
habitat que domus quia ecclesia
no est pietas mãlis/sed fidelis q̃
/quia simul in domo mali regni
finitas/sic in fidelibꝫ ad hoc fir
p sunt domus p̃tales dei/pro hoc habet
dicit quidam/si fiducia et gloriam

Quapter sicut dicit spiritus hodie
si audieritis vocem eius/q̃ christo sint est
obedienda/et ostendit hoc tripliciter/q̃
primo ad hoc inducit auctoritatem scripture
hoc q̃ ostendit/secundo q̃ponit illam
scripturam/ibi videte fres/tertio q̃
auctoritate et q̃ponendo/plebat sua
intentionem/ibi teneamus/in prima⁹ se
cunde tali p̃mam in dicit/quia in
ducte scripture quod inducat primo
quedam monitio ponit/secundo ad hoc
inducta q̃ complet/ibi sicut in q̃
attribuitur et ergo sit dicta
christo excellentior moyse/ut dem
est/tertio q̃ concludendo et admo
nendo per scripturam dicit Quapropter
sicut/loquens p hos pstes hodie
tempus gre/in quo vitas est re
relata/tempus cui legis sunt qui
tempus noctis/sm quod dicit apostolus
ad romanos q̃ in nox pcessit appro
pies aute appinquauit sol nocte cuius ipse
christi/et ponit sic p quia/q̃ vox
ipius christi loquentis audita est
in cuius⁹ in via humana assumpta
/in veteri aute testo audita est
vox ipheta⁹ cuius/cui ip dicit dicit
in libro de huiusmodi domo in quo
q̃ponens illud dicit v et appen
cuius os sui dicebat restituit ni
ille appenuit os suum/qui in ve
teri lege appenuit ora ipheta⁹
nolite obdurare per inobedientiam
homo inobedientes deo abco
se dicit/et pgnis deus misce
gratiã suam ei subtrahit/et q̃
gra dei cor mollificat/et p quos
sequi ipius hominis obduratio
sicut p ea indebitum/sicut i exat.

Nolite obdurare corda vestra
hic pon⁹ exemplum de obdurantibus
antiquo indeuo/quod factum in
et vos vbi dicit/q̃ exploratores
qui missi fuerant ad considerandã
tiam filiis isrl promissam terre
runt corda ipli/et timore
duli domus/qui tot signa et

fabricat

regritur
stabilitas
fidei

mirabilia eis ondt in deserto voluit ire
uerti in terram egypti / ppr quod dominus
iratus voluit eos delere / sed p restans
monysi impedita est pertusio ppli / qui
ad tantum quadraginta annis mire
ditus est pplus ab ingressu terre pro
missionis / quousq omes qui egressi
fuerant de egypto a xx annis et sup
mortui sunt in deserto / nec intrauerunt
promissionis terram / ppr eorum incredu
litate / dnoby tamen qui exierat sz no
uus filio suo et calleph filio iephone
ne / qui ingressi sunt terram promissi
onis ppr eorum obedientia et fide
litate / et hoc est quod dicit Nolite ob
durare / dicit enim illud pectus qd ac
batur p similitudinem / sicuti enim actus
non aptus ad tubi et opponi maturo
/ ita pectus illud fuit ingrauine obsti
natum / quia sicut dictu est / cauit
incredulitas duo visus tot miraculis
et signis / et no voluit totaliter placari
eis / ut dicit est / sicut sancti arrabi
no accepta sed veritas dum dicit tem
tatores quia plures in deserto temptauit
deum / nitz in desertis patrum / ideo
ubi temptauit me dubitando de
diuina assistentia eis / et quando sup
hoc in portune surgua a moyse / sed
tamen viderunt dei mirabilia / quasi
omni die / et longo tempore sz quadra
ginta annis / quibus fuit in deserto
et hoc est quod dicit et viderunt
et no quia cat pectus incredu
litatis cor / et magis p incredulitatem / ideo se
ppr quod offensus fuit in ubo pomit
promissionis finaliter huius / promissi
onis sz ad priuandum infidelitatem eorum
pectus / et quia in idem veritatis / sed
et dixi semper predebat in eis de ma
licia / quia videbant et sequntissime
dei mirabilia utuntur in eis / et ideo
dubitant de ea et cum nescire non
possent / de simplici ignorantia
sed de animi obstinatione negandi / et
hic error non de cetsat / sed magis
confirmat pectus / ppr quod sequit
quibus iuratus fuit deum / et
ne introibit in requiem eius / dicit enim deus in
iratus michi hoc / qui punit / quia ad nul
lum iuratus fuit hic / quia ante fuit illa pro
missio sub si introibunt / non introibit in
eos promissionis quia dicit requies / qz
in illa requie nec filii israel / de qua mus
quisq sub vite sue / sed ihesus et // et fiducia sua
caleph / in plurib loc / et ideo quia p
illam requiem figura est requies quie
quia homo requiescit in deo p gram / et
requies finalis etiam / quia requiescit
in deo p gloriam / de qua in requiem pro
missionis non introierunt filii israel
qui egressi sunt de egypto / pz de pdictis /
de mortui sunt in deserto ppter pectus
dicte de accedamus ad

Videte fratres ne &c hic qui
exponit dictum auctoris / et quia in p
dicta auctoritate premisit / sz de or
tatum ad bonum opus / et culpam ma
lorum vitandum / pena pena inflictam
ad timendum / no hec tria fiant / quia primo
de ponit quod ptinet ad exhortatem / 2o
quod ptinet ad malorum exhortationem / 3 quod
de 3o de quod ptinet ad pena inflictam
ibi quibus ante cetera dicit vi
dete i diligenter quidem quod in seniet ipso
et in proximo suo / sicut dicit cetera de eo
ymmo quia mandauit deus de proximo no
ne forte sit in aliquo ira / voluntas
mala / sicut enim de corde orit ffg et
mota in aliis membris / ita voluntas
monet occ potentias ad agendum anime
incredulitas / licet incredulitas sit
in intellectu sicut in subiecto / sic et fides
que est eius oppositum / cui credit est acty
quia intellectus moti a voluntate / et
p quos dicit credit / vn dt augl sup Joh
ep nullus credit nisi volens dicit credit
deo sicut enim amicus est adhere deo
p fidem formata bonum est / ita malum
est amicum recedere a deo p incredulitatem
sed adhortatur nos i quamuis quasi
quas discretas damnet hodie i notat
dies / p quidam similitudinem p notoria
mentatis reuelate quod no cat tres
legis / nisi sup deum est / ut no obdu
retur quis / hoc ante dt / quamuis
durato sit aliquo adoptum priorum
eius est arbitrio arbitrio intimate

ad pectus/ut mdebit patriarches/qma
reapcteb fidem emb de plenitudine
emb reapmd emb ℔ talme mitem/ecc
qmtuep emy baptisabm my arsto sinsat
qndaz nona nam p fidem formato/
qma fides est substa speandarum rerum
vt dicit apls/et hoc vot hic im
mu subste/quod deus vsq; my smiem
retnie/vnde dicit hodie si ipe vocem
eius hoc tatu est sup expositu
vsq; quinquagesimam eny hic mu exposi
quod my ante dixit de culpa qua
verbacoms pdicta dus quadam em
iudicibz qma plus audies verba
explicatoz mterdum dno volunt ne
sup dictu est/sed no permisi hoc
dt ppe calephe et yozne/qui no qz
accipiunt dam amy alys/sed fide
les et obdientes p maserim/et sic pz/
qm peccant/et qui no (M)unus
hic exponit pena ppe culpaz pre
dicto eis inflictam/et hoc est qd
dt quibz ante affens sz deus pmi
cus eos nomine illis q d sic/et no
alys quod pz p sequntez effectu ad
dicta quoz cadauera my pena pdi
cti pcti quibus ante finit decim
no nutrire/my tram p missiones
msi illis qui mtio qz alys no in
ranit/qma caleph et yozne qui
creduli fuit mtierunt/et io gelut
et vidony p effectu pdictu/qma
no potuerunt (Q)uesto ad evi
dentia pdictoz quit sutu abdna
to cordis sit atbuda homi/et ar
gm primo/q no/qma illud qd est
pmu dei no est atbuendu homi/ob
dnatio cordis est hmoi q qd
maior pz hoc p illud quod hbet
ad to re eny vt misct/et queny
vt mducit/item/idem p smi absen
tiam et pncie est ca contrarioz
hm qd 2o phicoz/nauta eny per
sui pncie est causa salutis nauis
et p sui absentia est causa pditio
nis eiusdem/sed deus p sui pn
tiam est ca mollificatoms cordis
/et p sui absentia est causa abdna
tionis/contra pz p illud/quod hbet
my hra/msi eny obdnatio cordis esset
my homis sinistre ad monet aplus
dns Nolite abdurare corda vra
sicut/Secundo/q no est mgvenies
eius effectu actus dnis tanq; dns de
tamen/obdnatio eny cordis est absti
natio cordis my pectus/dicit eny cor du
rum methate/ad similitudm corpis dui
corpis eny dicit dnus/qd no redit
tangere sed resistat/vt hbet greco me
thoon/et ad similitudm timoris/dicit
cor homis dnus/seu voluntas/qz
cor hic accipit p voluntate vt dau
est/qui no redit nec vult obedire mor
tiom ad bonum/sed magis resistit vel obdu
citis ante obdnatio est ab homine
inchoative et denutone/inquitu
p hbet arbitrium ad hoc pcto/et
p quos auctus a deo/inquitu my sce
et sic dicunt quod deus subtrhit
eis gram suam/secundo si ipse sol ma
lis illustrare hoc mstra p exem
plum et arbitriu pulchritudinis iustis
rethet lumen suum ab eo/qui se
vellet inquitu my se esset ab eius
lumine subtrhe/Deus ante benefi
cium gre dat hominibz de conversione
et mera libertate/et io mste ad
rethet ab eo qui se p pectus aut
tit adoptor ante illuminatum mollifi
cata y adoptat p gram dei/et io ipa
subtracta p pectus obdnat/et t
pz qualit obdnatio dnis dei/deo
et homi actibus/qma actibus homi
inquitu est culpa/deo aute actibus
et inquitu est pena inste inflicta
et sic de pdicti pz ad qstion/et ar
guncta de utroq; pte inducta
(C)ircamus circa de postqm
aplus adduxit auctes septem
et de pena illoz ad ondend
qd cristo est simul obediend/hic qm
de auctis et de pena eius argumt
ad propitu/et dicit my d p/tpe primo
andt/qd nob imminet sollicitudo
intrandi my requiez celestez/que
p nimis sui tpe pro missione sigata
fit de hoc gelidit/qd deus ad hec festinac

/rbr. sc̃tuend/ p̃ma ny d /qma p̃mo at
tpoit/ ho plat quoddam quod ny ar
gito alr suppotio/ ibi et qnd' spib
alq ante sm̃ argumeti ny hoc g
sistit/ scnd prib; pmissa est req̃s
ny ira pmissionib /ita sic̃a nob
pmissa est req̃s eterne bitudinis
/qma omia ny sic̃a gtingebant
illis/ ve dt aplus p̃a ad cor. 9 /s
illi qui sunt sollicti suare deo si
dm et obedientia ad introierunt ny
requz illam tr̃na /ut p̃z cc pdi
ctis /et no alis /ergo simlr si nos
nclud̃ intre ny requz c̃na de
hoc deus esse sollicati/ dicit ergo Ti
meam ergo r sollicita sum̃/ qma
timor sollicitudinis nidu[t] ne forte
relc̃ pol r promissioc dna nr̃i ny
ve. ip r requz celestis cc̃ stunchit
aliquis ex nob & esse /hoc dt/ qma
illa complc̃ pmissionis dne nulli
defecit nisi ipe defraat/ et ex nob
nul[t] de requie sic̃ eterna quicad
mod̃ et illis qui sunt ny veter
testato/ quib; fuit p̃mo nntiata
de requie tr̃na cc sed no pfuit illi
/qma licet pmissio illa fuit omi
bꝰ facta/ tñ illi soli qui fuit
credituli p tpe penut illius pmis
sionis effectu/ et no gelidi fuit
dient̃ cum ny re sic̃ celeste qui c̃
dnm ip̃m creato quicadmod dyot
illis sic̃ mardulis scnd mdam
ny ira nica sic̃ p̃z cc pond per
p̃dicta /qma sicut fideles admit
tunt̃ ad requz celestz/ ita nec
duli cc excludunt/ et quidez hoc
pt illud quod supponit est ny ar
/sic̃ q̃ requies celestis sit figata̅
p requies tre p̃missionis/ et dnm
ny d p/ 2ny qd̃ dicit per scptu
am suu/ sa ubi et ny isto nusq̃
qma pbato tis est/ p̃ducit omn
bꝰ creaturis ny p̃cis mundi. dt

scptura/ q̃ deus requieuit die se
ptimo/ ista aute requies no potest
intelligi requies tre p̃missionis/
sed magis requies p qua deus re
quiescat ny semetipso/ et hec est req̃
es eterna ny/ qma nec humana no
pt requiescere nisi ny deo/ et ista sic̃a
tm p requiez tre p̃missionis/ scnd
p̃fectu̅ p̃hip̃fectu̅/ et vitas p̃ vni
uersi/ hoc est ergo quod aplus dicit
et quidez ipis ab ny sunt spebus
et natis dt eis ny quoddam sic̃ tem
po loqui tyt ny q̃ndali/ qma illa
scptura erat nota et famosa illis
qnbꝰ scribebat de die septima sic
sic̃ loquit̃ p̃dicta scptura et requie
dauid die septimo rcs ny semel
ipo equitando/ qma p hoc habet̃ q̃
est alia requies vera et pfecta/ a re
quie data filys isrl ny tra p̃missi
onis/ et pons figata p illam/ ut
dicit̃ est/ est ny isto hic panit̃ ad
ostendz/ ad p̃bandu̅ hoc idem/ et est
p̃batio tis Dauid ergo finit p ma
gnum tempus p̃fatis filys isrl ob tm
erunt eis promissionis a iozue/ et
ny ea quiescente/ et ty p̃dicat
quodam nouum mod̃ ny
requz dns hodie si vocē eius audi
eritis no rcs ne p̃cedenti requie p
missa/ sicut patres p̃ua murmurantes
p̃z infert̃ ex dicto dauid/ quod est a
requies p̃fecta/ que est requies
beatis figata p requiez filiorꝰ isrl
ny tra p̃missionis/ qma si iosue
dedisset filys isrl p̃fectam quietem et
ultimatam. dauid qui p magnum tpc
fuit/ no hortaret̃ fideles de nouo
ad ingrediendu̅ hmoi requiez/ hoc
est igit̃ quod dt aplus et ny isto
inquid hoc est ny hoc loco scptime
quibꝰ dauid tam allegate sic me
dicit ny re ny p̃z p̃dicto/ ideo pcl
dem/ ergo sup est quosda i ny req̃s
p̃fectam/ de qua loquit̃ dauid
bus quibꝰ de requie ny
tam p̃missionis/ que fuit fa hmoi

ꝯtruere mundi p̃fate

porrigi mā
datum

Hebre

non introirent ppter incredulitatem eorum ut ps dicit. Et terminat determinat sa
cra scriptura diem quadam hodie hoc
est tempus aliud ingredi ad re
quiem pfectam in dd. Ideo ipse in dd
ps tm tpis scribit ps nullu qui
ps qm filij isrl sub iosue hmit
requiem in tra promissionis. Et dd
hodie si vocem eius audieritis &c si
isto tenore quod vocat hodie vel re
tert testatur ex hoc p ep eis loquit
de alia requie ex fruit requies in
tra promissionis ppter quod subdit
Nam si eis i filijs isrl ihs iosue
requiem pstitisset i requie pfectam
et vltimam dedisset in tram promissio
cos nequaquam redirit de alia lo
quer ipse dnus tio loquer de alia
requie nec de alio tempore nitradi
requiem ps hanc diem i ps illud tps
in quo hosie dicit filijs isrl re
quiem in tra promissionis ex quo
gelidat ergo relinquit sabbatismus
p d i requies pfecta beatis vbi ipse
dei requiet quare requies p quietem
tre promissionis figat et illa req
es pfecta qsistet in fine vltimo et
pfecto apprehenso et hoc est quod
subdit qui enim ingressus est in re
hoc est deum quia sicut ps rem
productor deus requievit in sexto
sic beatus qui requiescit a laboribus
suis sicut quietes in deo ipo pfec
tionis habet cum alia sit beatitudo dei
et beatus loquendo formaliter quia alia
est actus intelligendi et amandi hoc et ibi
tm est eadem beatitudo obiective loquendo
quia idem est obiectum beatitudinis dei
et beatus Considerandum tm quia beatus
non quiescit ab omnibus qualiter
loquendo quia quamvis et actualiter
intelligat et amat et laudat deum tamen requiescit
ab operibus laborosis huiusmodi quum
a suo ramo dicit spinis ut requiescat
a laboribus suis Ita est intelligendum

dnus ep deum esse sollicitum de ingressu
ad requiem celestem hoc quidem ostendit
ep deum festinare ad ipam et dominum
suum quia primo certam nos ad istam
festinationem inducat ad hoc tamen ibi
vivum ergo primo certa pars dicti festinemus
q d. ex quo ita est ep nobis incumbit
sollicitudo de ingressu requiei ce
lestis festinemus ingredi quae festina
tio est prudentia et dilectio operantem
ut nec in ipsum incidamus
in similem penam in qua incredulitate
incredituli veteres testatur qui propter in
credulitatem suam fuerunt exclusi a
requie terre promissionis et pena
eorum data est nobis in exemplum
ne similiter quaerentes requiem celestem
si fieri unquam tardi et pigri ad in
gredienda. Vivus est postea apls
posuit suadendo monitorem hortatorem et dominum
in d p rem suam verbum quia sit
ha ponit ibi beatus p una vox p
cedit de christi excellentia in ea
humanitate et est illius ei qui hic excel
lentia divine nature et virtutis infini
te quibus exhortationis et suprema
auctoritate tradendo est de imple
tione suae promissionis et propter
ea est festinandum ad ipam obtinendam
sed tristis in ea duabus hiis ex
pedita in ista tamen sic predicat apls
ep maiores exortos suppositum
manentem sed unum ponit et declarat
duos Vivus est enim sermo in quo
tangit primum sc excellentia divine
naturae in christo et sermo hic actus
verbo unde in greco hic habetur lo
gos quod significat idem ep vivus robur
autem in duris est eiusdem naturae
cum eo cum quo est vivus cum ingressu christi
sit verbum vivum ep habetur Joh primo verbum
tamen factum est sequitur ep in eo sit ex
cellentia divine naturae et est bene
dicitur vivus est sermo quia dei vivi
gerunt mira nobilissima quae

cmb vme/ est dm̃ intelligẽ/ quod
est respectu obiecti nobilissimi/ et
ꝓter hoc q̃dm̃ plures doctores
ꝙ primo cmb sanctꝰ deus vnit vitã
nobilissimã et aptissimã/ et sic pz ꝓma
Cõm. ꝓbat sm̃/ scz/ ꝙ in xpo fuit ef
ficacia virtꝰ infinite/ cm subt. et ef
ficaci/ tanta est cius efficacia cmb/
ꝙ se extendit ad omnia/ sm ꝙ dr̃
sapiã y dom est cius artifex/ omnia
sua virtꝰ/ Ad qsidandũ/ ꝙ vtrũq; a
lior artifex attingit tm̃ rei fra
bilis & leuis/ sed vnꝰ dei tanta est
ꝙ attingit cmq; rei intima/ quia
est ita cis deus esse et qsnas/ et pma
rei cuiuscũq; vnions et quidditas/ ꝓpr̃
quod hitior est ipse rei/ quã ipa res
sit sibi ipi/ et ad hoc de nõiã dicit
et penetrabilior/ thus aromatice extrinsece
ptes/ et sic no impedit cmb penetrabi
tas/ et/ quia ptes [illegible] est defectꝰ
cristi/ quia a nullo pt impedim/ qñ
attingat ad intima rei/ et ad maiorẽ
huius expressiõ subt. et ptingens
esse ad dr̃/ &c. Et ꝓpr̃ potentias
cmb animales quas anima et corpꝰ co
mmices sunt ꝓpter ꝓpr̃ potentias
ab anima abstractas/ quibꝰ operat
ur sibi spualibꝰ/ ꝙ hoc vult dr̃/
ꝙ vnꝰ cristi attingit rei intima
intrinsica sunt subtilia/ scz campa
ctꝫ/ quarũ sunt corpis nucis ner
uis alligate/ medulle sunt nuces ossa
nuclusi/ ꝙ hoc ante vult dicẽ/ ꝙ vnꝰ
cristi attingit omnia quatuncũq; sint
ligata et nuclusa/ et sit pz finis/ scz
efficacia virtꝰ/ Cõm. declat trinꝫ
/ scz ꝙualitate sue cognitionis/ que tẽsse
ad ora [illegible]
se extendit/ ad penitiam quatuncũq; sint
occulta/ et hoc est cui dicit et dixerat
cõ. hinc soli deo tacite sunt tui quos
optimos doctores/ et hoc vidẽ ꝙ illud
quod dicit ꝓmo 2e̊ pot deus ante
natuct cor [illegible] Considerandũ circa/ ꝙ hic
aliquis doctoꝝ dicunt ipam cognitionẽ
mi az esse cognoscibilẽ primo subtie
spualiꝫ/ vt de intentione cognitionis
ipi gaudent/ ꝙ est cognoscibus deo
soli/ vbi qra/ si cognitem de intẽ
/ dicit

ꝙ hoc pt cognosce angelus bonus sũ
malus cia qz malũ/ sed si cognitem
de intiere intentione decipiendi ipaz
nisi ad bonũ informadi/ cognoscit de
deus/ et ꝓpr̃ hoc subt. aptus et intrinsecꝰ
cordis quia cognitio cristi no solum se
extendit ad ipas cogitationes/ sed ad
ad cogitationũ intentiõs/ ꝙ predictis
pz/ ꝙ cristꝰ cognouit ea quę sunt
ad cognoscendũ de alia/ ꝙ ipse dicit
dicit volens/ ꝙ cognouit ona alia &
nõ est villa creatura/ et quia no so
lum videt res in ipsius/ sed nos in
videndo homines defectus/ no videns
ea quę latent sub nebula/ sed ipse ona
videt in profundo/ no sb̃ omnia nuda
et aperta/ et sic pz tertiũ/ Cõm. ponit
quartũ/ scz. quo cellentia auctoritꝰ in cristo
cui dicit ad quę nobis/ hinc cui ꝙ qstiõ
tg̃ nobis vitioz et mortuoz/ ideo necessa
rio hec ꝓpr̃ ad ipsum/ qz optimus nobis
reddit rationẽ coram deo de omnibꝰ secretis
nris et cogitatis/ et sic pz quod/ et ꝙ quia
pz minor primisse tertie/ quod ad cmb
quas ptes/ scz/ ꝙ in cristo nunc dimit
est quellentia nature/ efficacia cognitio
et virtus/ et ꝙ quia dcm̃ festinare ad id
quod nobis ꝓpat et promittit/ scz mise
ri in regez celestez [illegible] Iustus ergo sit
pon̄ sua id ad id audendũ/ et accipi
ꝙ pte humanitatis cristi/ et ꝙ tertio cristꝰ
in sua humanitate bz magnitudine p
qua pt nos immane/ bz etia pfectas
teneritudine/ p qua patz est nobis
ꝓpati/ et ꝙ secundo/ quo serue festinet
ingredi in regnũ celestem in/ qfiri
de cmb admirato tempore opportuno/
quod est tempus pnũ/ quia ꝙ tpus
grie/ in ista vita sic predu applus
/ ꝙ primo declat cristi magnitudinem
etia finis sua humanitatis/ docebat
cius in lege potifex magnus/ quia solus
in anno intrabat scm̃ sctoz in sam
ctũ alieno/ multo fortius ꝙ dr̃ dei
pontifex magnus qui intrat in sanctũ
ne ꝓpr̃ vtus docebat pontifex legis ma
gnus/ quia erat de filijs aaron/ et mul
to fortius cristꝰ dicit magnus/ qui
est natus dei filius/ no pt dici filius

dei adoptiuus etiã cũ humanitate
et hoc est quod dr aplus Iustus ergo po
tistes i. quia ei quo est ita magnus
tenemus ore et ope cũ magnitudine
q sitendi et ei obediendo ꝯmonduc
tenemur tate pyctatis ñ tr̃sto sm dr no
cũ tr̃sto cũ ingressus passibꝫ assupta
pnob passꝰ est ñ ẽt̃r et temptatꝰ ñ d
sto a demone et no go tñ ꝯ pgressa ꝫ
quida aptitudine ad gpatiend nr̃ mi
me et hoc est quod dr aplus no cũ hoc
po ꝯsiderãd tñ qꝫ licet tr̃sto tpta
tꝰ sint ñ tr̃ne passibꝫ sicut et nos
tamen alio mo quia nos & tptatꝰ ombs
sr̃ ñ delectatõe pcti et q̃ssñ motꝰ
sic autẽ nullo mo et io cũb tp
tato sint tñ ꝯtus et hoc est quod
dr p similitudine absq pcto quia d sili
tr̃ne tptato sed no plenissimo et qz
tr̃sto ꝫ ptatem nos admittadi et
aptnez ad hoc ppe pyctatẽ celestiu
dinez io q̃dmt aplus adeamꝰ ñ fide
p dilectõe ap̃ante ñ fiducia de tr̃sti
tate et mia ad tñd q̃ne cũb ꝯ in
tradꝫ irqnez celestem ut misꝫ mpe
et gram ꝯ sñe qua no possumꝰ in
tꝛdi ñ illam ñ auxilio opportuno
hoc est mõdno tpe qñdo est tempꝰ
gre Questio ad emdẽ ntiã ma
teꝛ coꝛ que dicta sunt ẽta pũm
tñ tali quiã vtiq irqnez btoꝝ
sunt figãta p irqnẽ filioꝝ isrl ñ
tra p missionẽ et argñ pmo tp no
quia status btoꝝ figãt p nouũ test
quia nouũ testatũ medium est nũ
status veteꝝ legꝭ et mẽ status btoꝝ et
io sunt ea que sunt ñ veteꝝ testato
sunt figa eoꝝ que sunt ñ nouo
testo ita ficta nouũ testati sunt figa
eorum que sunt ñ gla celesti sed ad
quod est ꝑmum nouũ testtũ no est act
tiendũ veteꝝ ergo irqnez filioꝝ isrl
ñ tra promissionis no sunt figa ir
quiez celestis sicut si irquez btoꝝ
fuisse figãta ñ pcti testato ubi punt
det aliquo mo sed hoc est falsum qz lor
uetꝰ no potuit fac illam irquez
ut ꝑ eo pdiret et sic permitt illud
quod esset sibi nimꝰ le qz ꝯ sic figa
det eorũdẽ figãtos sed non ꝯ testatoꝝ
veteꝝ testati irquez tr̃ promissionis
non mittit go nec lex veteꝝ irquem
celestem figamus quid pz ex his dictis
sponte huc duo sunt videnda primo
que sit irquez btoꝝ cũ qualiter
figãta sint p irquez ñ tra promissio
tra primi scdm qꝫ irquez no actu hic
put opponit motui et lassitudini
corpali et hoc dupl de tra primo qz tñs
irquez pt hẽre ñ vita pnti sed bti
tudo no pt hẽre ñ ista pnti Salue
tra irquez btoꝝ idem est realit
qꝫ btitudo ipoꝝ btitudo autẽ ista est
pfectio aut cũ pte supꝝ obiez sꝫ cũ
voluntate et intellectu vbi irquez
que opponit motui corpali et fatiga
tioni no ꝫ locũ et io irquez btoꝝ
actu put oppõ motui ñ spualibꝰ
que monet ad aliquid p amoꝝ et de
sideriũ sic enim motꝰ amoꝝ bꝰ sicut
corpa ponderibꝰ cũ qꝫ dr Augꝰ libro
confessiõ amor meꝰ ponderꝰ meus eo feꝝ
quotcũq feꝝ et sic irquez btoꝝ q
sistit ñ hoc ut apetitus totꝰ quietꝰ
p adeptõe ñ supuli potest bom qm
etiã apetitus ꝑpe quod dr Augꝰ libro
confessiõũ inquietus est donec cor
meum dicet irquez stat ñ te Ho pdi
et ꝑ qꝫ eadem realit est quies dei
et btoꝝ si tñ accipiã quies obiectiue
qua idem est obiectũ utriusꝫ btis
si tamen aut accipiã formaliter sicut tñ
actu et mẽsure sicut de btitudine apl
dei et btoꝝ dictũ est et patet pmo
tra cũ ꝯsideãd qꝫ illud quod est
figãtum alicui oportꝫ qꝫ sit ñ se reꝰ
aliqua qua qd nichil est ñ se non
pt aliud figare et io illud quod est
figãtum alicui pt accipi ẽpliciter uno
modo ut est reꝰ tñs alio modo ut est fi
tñs Ho ut est figãtum et reꝰ simul
tertio modo inuenit ñ scꝝ tura aliqd
dictũ de irquie ñ tra promissionis
quia aliqd aliquid dicti de pa
cũ sc et hoc no pt dici figãtum irquez

n spei mee stabilitas

n patiendo

bterminy / sicud est illud quod scribit
deuise Lopen nicrassatq est dilecti
et retractat / quia quies in humida
ira illig ire fuit occasio ydolatre
Inuent etiā aliud scptū de pdā
quitū sit figura tui / sicud est illud qd
scribit Ezechi xxiiij filii hominis fili
soliq nici / et locus vestigior pedu
meoz vbi habito in medio filioz isrl
in etnū / et sic ffg lialis huius auc
toritatis est / tuy nid de requie celes
sti / Inuenit etiā aliud scptū de
requie pdicta / inquitu dicit figura
et res sunt / sicud est anne illud
vbi promittit requies in tira pmis
sionis filijs isrl in p mmm vtuo
re operatoribus / quia primū dei pre
de mitu / secud finib melior est
hijs que fuit ad finē Veruz ad
uta est / qz apud vtutē melior est
qui fuit quies illa corpalis / et
ro quies illa corpalis nō potuit
esse pfecta primū vtutis / sed fuit
quedam bonū mog sensibile / tamē
cis promissū / et sub hac intelligit
promissa prima quies beati / Ista
uite quies beatoz / hic intelligat
per requiem / non quod dicit luce xi
in tira pro hominib bone vo
luntatis / et assumat in gla / vtrū
qz ante dā p ipm christū / qui est
auctor noui testamenti / et sic pz
qz quies tire promissionis fuit figu
quieti celestis ut colligende nob
per christū / et sic nō fuit figura ipius in
medite q nedite statu noui testa
menti / et sic pz 2m / Ad argumenta
in pz per pdicta / quia no grandit / in
qz requies tire promissionis no
fuit figura nisi ecte requiem celestis
ut pz intuenti ℔

Omnis vltimus pontifex
postq ante aptius audit
excellentia nomi testamenti pro
veteris p hoc q christo p-

pcmict angelis et etiā mgis sy
pquos dicit est hec vba / hic hui
et hoc idem p hoc / qz sacdotiū q
pcmict sacerdotio aaron / et etiā hoc
duo fuit / qz primo ot opim esse
pontifice / ho et in esse excelle
tioz pontifice veteri testamenti / et pb
matur in primo scpti ubi dicit in mel
chisedech / etiā pm duo fuit primo
audit opim esse pontifice / ho spat
annos audito vel requiem / p a
bi / et quo mob finio / prima adhuc
in d / quia primo audit / quid req
rit in pontifice / ho declarat ea in q°
finisse / pa ubi hic et trsto / prima
adhuc mnes / quia primo debet
pontifici scdo / ho sui officij debitq
vsus / ibi quin q dole / et tertio de
bitq gstemonias modq / ibi et qsiq
etiā pm q sidecundq / qz ille qui in
statum pontificis dei esse homo / non
angelo / quia de eo tlis natue /
qz subdi posset ad eius famu
latū et seruitū retineri / et hoc est
qd dicit aplus Omnis namq pon
tifex ex hoibus assumptus
de nā hominū dei esse / pro
ximis / licet sit similis alijs in
nā / tū dei eos excellit in pdu
gnitate et in unto / deo dicit
assumptus qz commu statu hom
inū alios elevat / et hic dicit qz
primum comodi vel honoez / sed sb
ditoz salute / nō p hominib q statu
qz nō mutatū ut psit in tpali
bg / sed magis in spualibg / nō
solū in hijs que sunt ad dei sed
lib et dnis / et qz tlia dene qz
cer libe nō coacte nec mercēna
rie / nō qz offerit dona vota volu
tarie oblata / nō violet et torta
et sacrificia p peccatis sz pro / Omni
gdole possit / hic quit de debitu
mog debitq vtendi officio pōti
ficali / quia cū sit petarig ipius
dei / cuius pprium est pcē et misereri
et ideo dicit peccatis misereri / et hoc

Hebre

possit hijs q̄ ignorant

est quod dicit qui gdole &c qui per
cant q̄ ignorancia et errat. hijs q̄
peccant q̄ infinite. nisi quocūq; alio
errē/quia infinitas passionū per
tulit indictū ramis. Det ante pontifex
monere ad miaz etatis q̄ sic cadat
ppe fragilitatē/unde et dñus p mi
sit bin petrū cadē/ut sciat alios gpa
ri q̄ ipse cecidisset ppij delicti/et ppr hoc
subdit. qm ipe circūdat &c. unde in ve
teri lege decima ppm sacrificū p pec
cato pontificū/et in nona lege de se
cundis in cymone misse/nob q̄ peccā
bus &c p cuncte ppm/pecty in nrōg
cam sm pecti/p quo offert sacrificū/
simil et pro pcto ppli. Nec quisq;
sic que ot debitū mō assumendi pon
tificatū officiū/quia ipse no det sibi
ipm assumere violenta/pce/pcto/et
simulate/sed si sibi imponat p vti
litate ppli/det cū timore suscipe
unde dr quisq; pro de cunctis dei
ordinat sanctis quit cantas/nego
cium ministri suscipit ut celitas canta
tis/quia sarcina/si milly imponat
gtemplum & vitam vacuā esse/et esse
est quod dr aplus nec quisq; as
sumit sibi/ille n a dō vocat qui
no debito ministrat. Sic et xps
ipse quid rapuit in potestate/h
quit ot illud exēplo q̄reme/et dñs
in d p./quia primo declinat ppositū
/2o q̄ hoc q̄tinet intellectū/ubi dpotel
lacty est. Ita primo sic predit/quia
primo ot/xpm fuisse potifi
cem a dō/ipe agit de eius officio
/ubi/qm in dictis/3tio de pyecta
tis q̄ titulo/ubi et quid eū esse/pa
in dr/q̄ primo pbat q̄ potificatū
esse a dō per q̄ dupl̄ auctoritē
q̄tum/2a ubi q̄ne ad nos/ctra
pm dr q̄tum ab sancta hic vnctē
pecti. Sic et xps no semetipm &c
sicut ambitiosi ypocrite/ut possit
ad dignitatē ecclasticā ascende
sed qui locutus i dñs pr clarificat
est ad eū

ypm ymo/et hoc est intelligend in
nam hymnis/quia in diuine hō cum
deitate claritate et glam eū pr/pe
cand intelligi in diuinis nāz/no sic/
q̄ deus pr filio aliqua claritate nō
habuit de nouo dederit/sed imputa
dunitate q̄na ab eterno habuit a pre
in tempe/pr ypam manifestauit/
ppr quod petebat salvator Johannes/A
claritate hic pr quod semetipm
claritate quā habuit antequ mundus fie
/habuit ante claritate filij declarat p
illud q̄nod sequit/et dixi de ppio no
filius unig ebtu/et hoc q̄ potuit
est sup primo cal. Quenyadmod
hic que aplus videt aliqz auctoz
ppm/ad ppandū sacerdotiū christi &c
a dō/qui est vnus pns ad filiū di
cens. In eb sacerdos/de ante in
etnū ad dnm sacerdotij veteris leg
/quia illud fuit in typale/sacerdotiū et figa
ante q̄ etnū et verū est/quia nos
inducit ad claram visionē in vita
etna/qd no potuit sacerdotium veteris
legis facere. Addit etiā aliud dicēs
p hoc quod dicit sm ordinē melchi
sedech/quia sacerdotium veteris legis
fuit sm ordinē aaronticū seu le
uiticū/sacerdotiū vo christi sm or
dinē supiozē qm significat tangit
cū dicit sm ordinē melchisedech
sm q̄ ps inferius diffuse determinat
aplus septimo capitulo/et ibid plenius
hoc vnū q̄ps in dictis hic quit
agit de officio pontificatus q̄/primo de
claritate tempis debitū de qm in dictis car
i passibilis/quia ante resurrectionē fuit
carne passibilis predictus peritabilis/et
illud fuit tempus debitum vtendi
officio pontificis offerendo p nobis sac
ficiū/Ito tangit modū offerendi de
notat ad dr primus/dr preces/qr apd
prem fecit petitiones/dr supplicatus
est/quia in orando fuit modū
timiles et devotus ad deū i ad pri
qui possit salvum facere/qui no
morient si vellet/sed tamen

Valenciis
"face a morte i ad prez
qui poterat eū saluare
a morte

noluit

ppter ndem̃ cor̃ unam ad implendam/
que per morte xpisti q̃ penetrassie impl
ta est/ saluam tunc eam a morte ad
Alio mo/ sz cum a mortuis suscitado
cum clamore sz corpa sua ad preabz
in cruce/ q̃ ante mortem valde clamauit
xcit dicit ewangte/ sed q̃ ibi la
mata finit pro hoc dicit de eo q̃ esse
pt tamen hec p similitudine/ quia
Job 2° dr/ q̃ xpistus in morte lazari
lacrimatus est q̃ pietate/ et magis q̃
flabile est/ q̃ lacrimatus fuerat in cru
p turbis hominu q̃bus redimere/ dr
tertio Job 16° q̃ multa alius scripsit
que no sunt scripta/ et io tu aplius
dicat ipm tunc lacrimatu fuisse/ te
nem est hoc tamen certu/ quia in
tu y° no sit scriptu/ et q̃d pz q̃ predict/
q̃ oratio et oblatio xpisti facta fuit
spualiter et denote et feruenter/ ideo
meo fuit q̃ audibilis et accepta
et hoc est quod subz et q̃ audit est
pena/ quia vtendo sacrificio potifi
cis sz orando p populo/ et offendo suu
sacrificiu/ hinc nos denotu et re
nentissimu/ et quod/ hec que ot
q̃ in xpisto fuit magnanima/ q̃
dr esse in potifice/ quia cu esset deus
ab eterno in qua nã patri no poterat/
q̃ sua pietate et mia qua pro
bate visitauit nos ones q̃ alter
assumpsit nam humana passibile in
qua p nob patet/ et q̃ passionis
q̃ pietatis ad quarendu nos quoda
mo aptior reddit/ et hoc est quod dr
aplus est quod dei est/ ab eterno dei
stens in nã sua videbat et pre
in nã humana q̃ his que passus est
sed hoc fuit tantu notitia q̃ nunc
tali/ quia in notitia humali tu p
fecit/ sed cum totum ab eternitate q
cepisset habuit/ et quia p sua pas
sionis merita glam̃ sui corpis et
q̃ altaris/ et q̃d alios glorificatu
rum/ ideo subz et q̃ sumatus/ quia
in sua resurrectione habuit gloria
q̃ sumata in corpe/ quia pro nob cuit
p fecta tm q̃ pte anime facta est
p veru fidei causa salutis et

filius dei

ordinem cum in talibus/ q̃ illud q̃d
p secutu pt fuit alteri sibi simile/ sed
liter xpisto in q̃bd p fectissimu est alijs
causa gle/ inquantu dr p nos pd
alijs effecty/ et inquantu homo p nob
fr mente et instrumenti q̃uncti in
unitate suppositi/ alij ante sancti
se tenet ad deum p nos reconciliati sep
arati/ sicut manu artifex aliter
est instrumentu cultri/ et aliter serue
pellatus Duns/ q̃ xpistus hinc p fecte
illa que debuit esse in potifice/ hic
que q̃libet ppositu principale/ sz q̃ p
est appellatus potifex valet et pcedit
appellatus est/ hoc ante addit/ quia
sacrificiu xpisti no q̃stitit in oblatio
ne bruto animalium/ sed q̃stitebat in sacrificio
sacrificiu hominis/ sed q̃stitit in ob
lacrime corpis et sanguis ihu q̃
sub hoc panis et vini/ sicut mel
chisedech qui erat sacerdos dei al
tissimi/ obtulit panem et vinu/ ut
legit gen 14° De quo/ ons/ q̃ xpistus
esset vr potifex/ hic quit apparat a
nos audientiu respectu sequentiu
/ et dicit in t p/ q̃ primo reddit audi
tores attentos/ ho docilis/ in primo
sequit tali ordine/ 3o benivolos
ibi et hoc quidem faciendo/ circa p̃m
q̃ sciendu q̃ omnis auditor q̃ intd
ad attentu/ q̃d doctor ei manifestat
dicendo q̃ difficultate/ que quidem dif
ficultas pt attingi dupliciter uno modo p
mutatione arbitrate/ alio modo per au
gmentu imbecillitate ad capiendu et
retinendu/ utrumq; attingit hypocrita/ q̃
ma incarnationis de qua loquebatur aplus/ est valde ardua et difficilis
lis/ illi ante quibus sedebat sz indocti
cauit ad capiendu imbecilles/ propter
assuefactu ad contemnendu/ et hoc est
quod dr aplus De quo sz potifice
nro alius xpisto est nobis grande s
mo interpretante induces pr̃ma
tie difficultate/ et unu/ est alia causa
q̃ imbecilles/ sc̃ de quo eos repelle
re dub etiu eu debere/ p ipm dim
citate ipis/ hoc dr aplus/ quia sine
mut instructi a iuuentute in lege
et phetis unde indigent assis q̃ma

obtus obtrantibus sibi

elementa dum lic/ quas pueri primo addiscunt/ ad similitudinē huius dicunt elementa illa que sunt prima et quia in fide/ que quis debet scire/ Considerandū tamen/ q̄ aplus no dicat hoc q̄ velit eos de talibus instruere/ ut ipsi apto sequit tale p̄z/ sed ut sic loquendo possent eos melius et citius/ q̄ quod eorum ad hoc subdit et sed estis quibus/ simul cum primis dicit lac/ q̄ est abus de talibus tenuibus/ et non dant eis carnes vel pisces/ vel alios cibos dure digestionis/ ita similiter nomeys in fide et simplicibus/ no sunt proponenda difficilia fidei/ sed ea tm que pnt de facili capi q̄ quod sequit omnes cum qui lacte indigens doctrina facili expers est p̄ motus/ incepto ad capiendū difficilia/ que tm sunt proponenda perfectis/ cum tō subdit primus cum est/ nouellus et impotens ad talia perfecto/ q̄ est solidus/ doctrina subtilis in his que ad fidem pertinet est tm proponenda perfectis/ et qui tales sunt Diuersi ordines corporis qui p̄ assuefactionem in exercitio septimi/ dotatos spū sc̄i/ virtutes intellectuales que per ipsum aptid designant/ simul cum alicui dicit/ si deb tu hoc/ intelligis ad quid valeat tale exercitium/ subdit ad discretionem boni et mali/ veri et falsi in his que sunt fidei/ quia vere est bonum intellectu/ illud autem malum ipsum

Questio Ad euidentiā maioris huius p̄tis ultime/ quia circa mysteria et subtilia fidei sint omnibus proponenda/ videtur argui primo sic/ tpe dicti erata veteris p̄dicate erant mysteria/ sed non erant omnes tenuti credere articulos fidei explicate est de necessitate salutis quātū ad omnes/ sed non pt̄ alia credi nisi eis proponerentur/ ergo articuli fidei sunt eis proponendi/ sed articuli fidei tenuit mysteria et difficilia/ ergo etc/ Cont/ illud quod hoc non tenetur/ et sed est quibus lacte opus est no solido cibo Contra/ oppositum videtur pnt dupliciter/ Uno modo ut credenda sunt p̄ simplicem assensum Alio modo proponit ut aliqua intelligenda per eam/ pnt possunt hoc modo primo modo proponendi dicendo/ q̄ fidei mysteria no sunt omnibus proponenda/ quia no debent in fidelibus obstinate poni/ quia quod hoc non seq̄tur esset commissio/ sed tm fidei destructio/ et proderent mores sue actui sio/ et hoc est q̄d dicit salvator ne vos solite sanctum dare canibus/ neq̄ mittatis margaritas ante porcos ne forte conculcent ea sub pedibus suis et conuersi dilacerent vos/ p̄ porcis et margaritas intelligit hic doctrina fidei sancta et preciosa/ p canes et porcos intelligit obstinati in malitia et mundicia sua/ Sed fidelibus et credentibus volentibus/ et illis de quibus speratur remissio/ proponenda est fidei doctrina etc/ Ad primum tamen q̄ in doctrina fidei aliqua sunt omnibus quia/ quia omnes tenentur credere illa explicite/ sicut est articulus incarnationis christi/ passionis/ et resurrectionis/ et similia/ que quidem pertinent ad exercitia/ et talia sunt omnibus proponenda circa simplicibus/ no tamen subtiliter/ sed per grossa et exempla ab eis capibilia/ quia aliter daret eis occasionem errandi/ Alia vero que sunt in doctrina fidei sunt que sequuntur ad articulos ad que credendum explicite no tenentur simplices/ sed illi tm qui sunt exercitati superiores/ et talia no sunt simplibus proponenda/ nisi placeat timere/ q̄ in talibus male possent informati ab hereticis/ in talibus autem sunt de talibus instruendi/ quia per fidem habitum no tm quiuis in ecclesia circa articulos/ sed circa in ecclesia corpus que sequuntur ad articulos/ sicut cum hereticus est dicere/ q̄ deus nō sit incarnatus/ vel hereticus est dicere/ q̄ non assumpsit ea que sunt de nitate humane nre/ et ideo modum theologi explicatus est ut hereticus/ qui dicit/ filium dei assumptisse carnem

fanta fuerd / et simulacula alij qui negauerit in christo aliqua esse que ptinet ad nam humanam / Si autem loqui quis de his que possunt dici que sunt fidei / inquirit vtrum sint premisse intelligenda sic tm̃ his que possunt sunt hominibus scripta / nec autem in scriptura q̃ sit intelligendum / nec attendit in scriptura q̃ put capit illa / his autem simplicibus et capi nō potuerūt / quia hoc possibile esse ceteris nūc / Sed cum hec

Quia igit̃ interm̃ittentes ex parte petri nunc reddit apl̃us auditores attentos audiendo diligenter / difficultate / hic que reddit eos dociles / ordinē dando eor ordinē / quia aut que sunt dimittenda / et que p̃cipienda / illi cui quibus scribebat / cuius ꝓfectui in scriptis / et ideo dicit / q̃ intendit dimittere que solent dici nouicijs / sed intendit p̃cipere ea que solent dici p̃fectis / et hoc est qd dicit quia propter intermittentes scz facilia / a quibus incepit fidei doctrina ad p̃fectum ferri / ad doctrinā p̃fectorum / et que sunt illa que intendit dimittere breuit tangit / et sunt quedam p̃missa est prima a petris p̃dicata / scd dicit in motu nāli / p̃ est recessus a termino a quo / q̃ accessus ad terminum ad quem / ita in processu gre que p̃fert naturā / primum est penitentie sacramentum qd est quidem recessus a petris / et hoc tangit cum dicit non rursus iacentes / petris / que sunt opa mortua / Secunda autem prima fundatio / quia est id quod est primum in processu gre ut dictum est / secunda fundatio est illud qd est primum in edificatione / Tertium qd est dimittendum / est fides simplicium / quia fit accessus ad deum / cum q̃ dicit insinuatio / quo accedente apt̃ credere q̃ est rei / et hoc tangit ibi et fidei / cui est baptisma / quod est quedam spiritualis regnatio / et hoc tangit ibi baptismatis doctrine / et dicit in plo / q̃ ipse est baptisma / scz flamme / fluius / et

sanguis veritatis / hinc tm̃ venire vnū baptismi / et ideo dicit apl̃us ad ephe iiij vna fides / vnum baptisma / Tertium est sacramentum ꝓfectionis / in quo datur spūs sancti ad robur / sicut in baptismo datur ad ꝓfectum esse spirituale / et hoc notat ibi nupsi enim vobis q̃ manum / Quartum et sextum pertinet ad cibum spūalis pressus / de quo dicemus cum resurrectione corpis fiet̃ / quia hic remoto in manibus esset fides nra / ut dicit ad cor quo / et hoc tangit ibi et resurrectione mortuorum / quod est quintum hic pertractandum quod excommunicatio nobis fiendo in extremo iudicio / et hoc est septimum / qd notat ibi et iudicij eterni / Duo autem illud iudicium eternū / quia sua ibi dicta in eternum durabit / Sexta scilicet p̃dicta non intendit apl̃us p̃sentibus / quia sunt quedam fidei rudimenta / de quibus rudimenta fidei non amplius sunt instruendi / et in talibus instruebant in primitia ecclia / ut patet actibus / et in plurib alijs locis / Et hoc quod sa. hic que reddit apl̃us auditores benivolos / ordinē doctrine possibilem / et vtilitatem / et dum in tres p̃tes / quia primo ꝓponit in generali / qd sua doctrina est quemcumq et possibilis / ho ordinē in speciali quibus est impossibilis / ibi impossibile est / Tertio quibus est possibilis / ibi Quapropter ante / Circa primum secundo / qd apl̃us in primo huius tractatus / de se instruens illos quibus scribebat de his que pertinet ad p̃fectos doctrina ecclia / et quia illud sit difficile / tm̃ est bene possibile cum adiutorio dei / et hoc est quod dicit hoc quidem faciemus / si quidem p. deus i. admittit / nisi cum dicit / et plus sufficiat

Impossibile hic ordinē quibus sua doctrina est impossibilis / et dum in p. / quia primo ordinē ꝓponit / ho ad hoc inducat gen / ibi Rara enim / Et ideo dicit / q̃ sua doctrina est inutilis illis / qui pp multa beneficia diuina

recepta/ p mgtitudinē labunt̄ de pctō
m petrū/ quia de sc̄ resurgē nō pnt/
et iste a deo p̄mittit̄ m depssionē
pctoz/ quib⁹ sic m pctis p̄fundat̄ et
p quos quodam mō abstinat̄ fin q
dū̄ ꝓvere ꝓvid mpius cū m ꝑfu
dum pctoz venerit q tempnit/ mv
tilis est doctina apli q ma nō recipiūt
q̄mag ꝑsuasioz/ et hoc est quod dr
aplus impossibile est rc̄/ illūr enī rec
cipientes baptismū sacramentū/ quod de
sacrāto fidei/ quia illūnat p̄fidem
et bn dicat sēl/ quia hoc sacrāto
nō pt ad hberi homd nisi semel/ cū
tūd sit tractabile tractamē etiā dam rc̄
quia m sacrato baptismi gfert̄ gr̄a
que de celo datur et p tempus fortē ſſ
quia varia dona spūs sancti dant
cūd q̄dā/ que quod finit m tresto pfecte/
vt hēm vsq̄ rc̄/ et m nobis fiunt p
tempatiue gustauīt mchilominus rc̄/
q̄ a tresto recipim⁹ nō solūd dnoz
spūs sancti largitatē/ sēd etiā spūm
alem mitioz p̄suasionē doctinā/ non
enī m solo pane vivit homo sēd
omni verbo quod pcedit ab ore dei
aut m virtutes q̄ virtutes iste sunt
dotes aīe et corpis/ dotes aīe sūt
apta dei visio/ fina tenco/ q tunna
tenco/ que hent m prīa pfecte/ sēd
fit a vitis pfectis hent̄ imchoatie
/sc̄ m spē/ et caritate/ quibꝫ succedūt
ille dotes/ hent̄ etiā aliq̄s de spāli
q̄dā m q̄da dulcedinis ꝙp gra
tia/ que cumedā aliq̄d vis sancte
m via/ dotes vō corpis nō hentur
hic nisi m spē/ et tūnia mgitudo
est p̄ tanta beneficia dīna
clād a fide et gra/ nō sequim̄ et p̄la
psisumit illi sc̄ qui p dicta p̄tinuit
cursum renouari/ est impossibile
quia/ hoc est impossibile rc̄ illud q̄
est portū m p̄ria tūnia/ et accipi
impossibile p̄fficile/ sēnd dnoz
declando/ q̄rto pt bene ambulare
qui male et difficile ambulat/ sic
p dicti cadentes in difficultate re
surgunt ad p̄mia/ nō tamē est

impossile simpliciter q̄m dīna sunt
m vita ꝑfecta tractātes ſſ/ quia
q̄dū est m se reted̄nt eam sine cessa
tione et ostentū fructes quia p hoc
videnī dendere morte xp̄i ſſ̄ hmo
dicō eam fructū/ alit̄ expauī ab aqui
bꝫ lred ista/ ab illo loco et plapsi sūt
/ et dicunt/ q̄ aplus remouet errorē
q̄uorūdā/ q̄m de mdanis suo cānt
comissi ad fidem catholicā/ et io sūt
apud medos abhiōnes et bapta fier
fiebant/ sēnd p̄z de cīpo m p̄mibus
locis/ ita opinabant bapta tres
plures reiterari ita enīm hominem
ad defendā peccā eius/ sēd hoc remouet
aplus dīns q̄ impossile est eos qui
semel illūnati sunt p bapt̄m q̄m est
fidei sacrāto ꝙrsus renouari si bap
ti fuerē/ quia per pnias seqntes nō
possunt redire ad renouatoz baptis/ q̄
quia baptisma est lauacr renoua
cois et regnatois/ ut hēt p̄a ad
thimo m/ et io nō dr aplus q̄ sit im
possile penitē/ ad renouandē nō p̄dicto
/ quia sacrāto baptismi nō c̄ iterā
bile ꝙrsus crucifigentes/ m bapmo cū
q̄fiḡ morti et sepultus ſſ/ ut hēt
ad ro vi/ cōmunicq̄ baptisati sum⁹ m
tresto ifid m morte tresti baptisati sū
mo/ q̄ sepulti sum⁹ cū ipo p bap
tis m rc̄/ et p quos dicitur baptm rei
terari/ dicunt quoda nō morte ꝙ
itrabilem/ et sic dereliquit eam/ pp q̄d
sequū et ostentui fructes/ licet hec
ꝙpōnō sit subtilis/ q̄nia tamen
videt magis q̄rdac hec/ iterari
q̄nia m p̄te p̄cedenti dixit/ q̄ illi
qui p nimietatē dulcoz beneficioz
labunt̄ m pctis/ quoda nō sunt
impossiles ad resurgēd/ nō quē admit
ad hoc quodda ꝙcupiūt de cito/ q
multo labore cultra est et ingrata
si faciet finctq̄ bonos benedictis/ si
ante spinas et tribulos maledictum
magis q̄ si nō fuisset ita diligēt
q̄ multa/ hoc est m p̄ncō de homī
dina beneficia recipiete/ et io m
fine gclusē q̄m q̄fumacio/ q̄

ornē

A seculi ventui

A ad p̄mia

A A ad hec rc̄ fiunt

tles migrati finaliter dedicent in tyrchi
na/ alia lra pz qz ꝓdict⁹ Confidimꝰ
hic quē ot aplis/ qmbz sua doctina
sit gremes et vtilis/ et dmi in d p/ qz
primo ꝓmisit nitetur/ so ꝓbat ꝓpositu/ i
nouy cy Cera primꝰ scim/ qz qz ꝓdict⁹ vb
aplī possent illi qmbz scebat et
de/ p ipz cent tles de qmbz put im
mente ꝓdocebat/ et p quis eis doctina eis
inutilis ē esset/ no hoc aplis ꝛrouet
dicēs Confidimꝰ ante de vob dilectissimi
andt/ qz eos reputabat esse aptos ad
capiēd ꝓfectz doctine ē/ ꝓpr quod ē bit
melioꝛ et virtuosioꝛ ē ꝙfidmꝰ de
vob tamen et si ita loquamur q d/ no
sit locutꝰ sim in priore de nobis/ eo q
tles sit/ sz mgri ad doctrina ꝓmepti
sed ad cautela sitoz/ ne efficiam
tles p crimen/ Non cim mmstꝝ hic
plat ꝓpositu/ primo et cam tmissatoꝝ
ho qz Abrahe promissione/ vbi Abrahe
in prima igr ꝓtēdit sit trina dicendo
p quid nos melioꝛa de vob/ cum eam
subdit dns non cim nimstꝝ dei ut ab
sancte tmissatoꝝ vre et dilectoꝝ li
quod audiste in nomine ihu ē ve
st ista dilecto audit qz facto dicēs
qm̄ nimstri sancte i fidelibꝫ ꝙpan
pibꝫ mecta mostrando/ et mostrat
copus cantate q tm audiendo/ et qz
vbi laudata fuerit/ no pz tame
dicendo/ hortā eos ad vtut qti
ficatoꝝ et augmentatoꝝ dns qui
primꝰ cim vnicuiqz vr in ostentat
sentire per effectu ꝓcedentes ad
cōplectendū spēi/ ista qtificatoꝝ
bam aplis vsqz in finem cōplet
ꝓbs/ qne est tra expectatio finis
bitudis/ mgnitud ꝙsequi actuar
gle primi/ io sub ut no segnes
officiaꝰ i pigri z vtuosi in bono
ꝓficiatis/ sicut fuit pres/ et hoc
est quod dr vñ ꝓ imitatoꝝ eoz
qui fide et patientia hereditat
celestē Abrahe namqz hic qui
deum ꝓbat/ per promissionē Abrahe
factam/ et dmi in t p/ qua primo ꝓ
posuit illam ꝙ missos/ secundo eius
infallibilitate/ i hannies cui/ o qz
hoc gessit virtute intellectꝰ/ vbi ut per
duas Cera primū secundū qz promissio
facta est Abrahe de bonis ꝓpriis/ et
eciā celestibus/ ꝓpr hoc dicit est ei/
qz semen eius cāt sicut/ sicut are
na maris/ et sicut stelle celi/ et ꝓ
missio illam inuenietis finaliter et
hoc est quod dr Abrahe nam Abona ꝙpromittes
terrena/ et celestia/ ad qfinatoꝝ hui deus
ꝓmissionis huiat p semetipm in qui
uenies/ nullaꝝ rez hmt p qnē ut
varet manoꝝ/ et qz una subt duo
msi iudices by et subintelligāt defici
et vtrū anca si no fiet sic/ et lon
gamus fercans Abrahā ny pricte qz pectus
ad cptz est rpm/ quia tandē ꝙsentz
est gliam/ Nonnes cim hic qui
audit huiq promissionis infallibilitez
huiq intellectū secundū qz dispo
sitio dei eterna immutabilis/ qne
est idem quod deus eius qsilium/ et io
qui in sacra scptura aliquid de mu
tabile est/ nec retrita et hoc
dicat put hz esse in dino qsilio im
mutabile est/ nec retrita et hoc
dicat de abiectione seruili/ porro cum
phator ysil no paret/ nec penit ne
flecte qui ante in sacra scptura
quid de mutata cum qz eiecta mitoz
no put hz dimittere qsilium/ sicut cum
sio minister a domino ꝓdicta ꝓpter
penitentia eoz sint retracta et hoc
est qd dicit ieremie ꝙ pen repente lo
quar abusus gentes/ et ad usq regnū
vt eradicem/ et destruam/ et disp dam
illud/ si penitentia egerit gentes
illa a malo/ agam et ego penitentia
sup malo quod cogitaui ut faceꝝ
et qua tles comitato/ est finis dei
ideo dicunt doctores imꝰ qz immuta
bilia dei/ sed no eius qsilium/ immu
tabile est/ qz quicqz in sacra scp
tura ꝙnūciat a deo sub mi
nacto/ illud ꝓcedit qz dino qsilio
et ita promissio facta abrahe hz misal
libus ex duobus/ primo iuxta diuinū qsilium
et quod ꝓcedit qz no minata/ et qz

hebre

ad dictione nuramenti dñi p illud q̃ finā
hūs vñ attendend est ad hoc q̃ homines
iurāt p̃ quia q̃ finato alterius rei no est
nisi p aliquod certū nel probabilius
ppt hoc dt plus pmo methaē q̃ a
tiqui posuerunt aquā priam q̃m
quia dixerunt ipam esse iuramentū
deor et amb contingit sic cor quia
facta hoīm sunt fallibilia ro ad q̃
finatoz oportz recurrere ad finē veritatis
infallibilem que in nuramento
vot in testimonio in quo sūt nuramē
to abrahe scō humiliando se deo
quia facta est abrahe ipse et ei⁹ he
reditibus sūis dñi obligatoz q̃ sibi sui
p hoc cū eo humiliāti cauy munus
bleuit ant dat cui fina ex hoc quia
prodebat ex dono q̃ sibi et io nua
mentū additū finat cum exhibitati
tpi promissionis pmis facte abrahe fuit
additū ut sic ex duab⁹ rebus hic exp dicit q̃ dicit aplus inte
ta vz q̃ illi q̃m sunt de semine a
brahe si fuerint imitatores fidei eius
certitudinaliter q̃ sequunt promissoz a
brahe fetam p dicto nō q̃ firmato
et hoc est quod dicit hic vt p duas
res sūt dñm nuramentū et cuius co
silium q̃m impossibile est mentiri
mg de optineda promissione q̃ nia
simus imitatores abrahe ppt q̃d
sub⁹ q̃m q̃fugimus sūt p baptiz̃m ad
xp̃m p quem ad implet promissio
abrahe facta ro sequi ad tenendā spem
i eam q̃ ecclia expectatoz q̃ sicut anchora
nīa sicut enī anchora nāles tenet
nauem immobilem ut fluctu mar
ta semp spes tenet animas immo
biles inter fluctu varios et inten
tationes vite ipa spes ht eo
tentu modo finitū rō anchore nā
lis quia ipa anchora nāles per
hoc p figit in tra dat similitudinē na
ui quāe ante ire no pnt in tra
stabilitas ro opt ut anchora spei
fiuet in loco contrario sūt in celo
et hoc est quod sub⁹ et mediantes
ustq; ad uelū ad sancta celestia que
no sunt nob velata ad quez locum
ascendit xp̃s ut ibi figeret ancho
alij mag quia p hoc habem⁹ finaz
spem remedi ad q̃am et hoc est q̃d
dicit vbi precursor p nob introiuit xp̃s
hoc ante subdit aplus quia pnus est
locutus de pontificatu xp̃i et mēlo
quat aliqua ad exhortandū audientes
et sic commendat reuertit ad suum pro
positum sūt ad loquendū de pontificatu xp̃i
de quo adhuc loquemur talo sequenti

Questio Ad euidentia maioz eius
dem dicti in hoc talo quid sit intelligendum
dentibus p̃ baptismū penitentia ht locū
et dicitur q̃ no quia sicut baptiz̃m ht
efficaciā a passione xp̃i sic et pnia
sed baptiz̃m no pertinet ibi sūt ergo
pnalis exhortatio que fit per penitentia
figura est per corporales operationes q̃s
xp̃s operatus est sed xp̃o no legit
aliquē hūm nauasse ergo non est
certum quo dicit quia in magnitudine eius
sit et mia eius sed magnitudo dei
infinita est ergo et eius mia et p
quis no semel tm sed tercius quotiens
recipit penitentiā ad primam et p̃ bap
tismū Responsio In hac questione fu
erunt hēses quia occasione eius illud
quod est dictū in hoc talo impossibile
est eos qui semel illuminati sunt et
p quod intelligit baptismus ut dicit
est sequi et plapsi rursus renouari
ad penitentiā dicit quod p sibi ipsis
romanū nomine nonatū q̃ nullo pos
set resurgere ad penitentiā p̃ baptis
mū hēses alioquin est falsum et erroneum
cum q̃ dicit Anastasius in epla ad syra
pionem et p̃bat per septimum p illud
canticoy interfuisti de quo locutus
aplus p̃a ad corz b qui tante enormi
tatis erat q̃ vocem pris sui hebrai
ce quod aplus nisi eum tradere
sathane ad affligendū ut spūs eius
salus fiet in die domini ihu xp̃i
ut ibi dicit q̃ no esset vin nisi pnia
in eo fieret locuti Item de illo cor
inthio sebit 2a ad corz 7 q̃ de mala
to apli ut recepto ad communionē

maiorem iurat

unde pollicitationes de hedib⁹

immobiles

apostam

fidelium/ p quod patet/ cp penitencia hz locum in tridentibo pg baptismo
Item in pauly aplus scribens ad gal. ij
pg recepcionis fidei et baptismi fuerant
decepti a suis aplis dt ad gal iiijto
filioli mei quos iterum parturio donec
formet xps in vobis/ ex quo patet
cp recepit dns ad primo pg baptismi
posset eadem error nonatis p totum mundum
purgari/ sed hoc dimitto/ quia hz tractatum in quarto sententiarum/ Error autem origenis/
fuit errare origenem/ qz omnibus lapsis
ait penitenciam/ simile nonatis minime
restituit/ dns/ cp non solum hz locum penitencia toties quoties homo peccauit in vita prima/ sed eadem hz locum
in finito/ quia dixit demones et damnatos pg aliquod tempus ad quos redire
uti/ sed hoc est falsum/ et septimo
sacrum/ eadem cum tunc videtur/ cp homines possunt eadem a blasphemia/ sicut cp damnati redirent a dampnatione/ quam
ante est erronea/ ergo et prima/ Item
septima eodem modo loquitur de blasphemia
damnatorum/ et obstamus cum predicto
et ubique huius in supplicium etiam/ ut
fieri ante in vitam eternam/ multa etiam
absurda alia contingunt in errore
origenis que dimitto tempus appetit
plurimitate/ quia sufficiat tractatum
a doctoribus hoc et quoto sancto et fidei
deo ante catholica ut a nobis erroneis predictos" [illegible] sicut/ scilicet/ cp in
vita prima et pg baptismum pe prima
toties quoties redeat/ et io verbum
apli sup inducitur/ qd nomine novatio
addo contrarium/ exponens est contrarium
sicut sup exposui/ Sed contra
errorem origenis tenet fides catholica/ quia pg vitam eternam non hz
locum prima/ quia amplius non
est in via/ sed in termino/ Ad argumentum
primum in primo dicendum/ cp non est simile
de baptismo/ qui imprimit caracterem
in anima/ qui quod caracterem est indelebilis/ et io baptismus non est iterabilis/ prima ante caracterem non imprimitur ergo Ad 2m dicendum/ cp non oportet

omnem similitudinem esse ut sanctus et sanctificatus/ et ideo si quando corporalis non sunt
iterata a presbitero ita omnes homines plures/ non propter hoc sequitur penitentiam esse
irritabilem/ propterea hz [illegible] "christus" non legatur
non omnes omnes homines plures/ non
propter hoc hec/ quia hoc fuit factum/ qz multa sunt nostre que non sunt septa/ ut
patet/ solum ultimum sequitur tam/ vij

VII

Hic omnium melchisedech
et nubium interpositi ad extra
tacuit aliquantulum/ hic aplus
redit ad suum propositum/ sz ad primum
excellentia sacerdotii christi/ et dum
in 8 ptes/ quia primo ondit excellentia huius sacerdotii nouum sacerdotium
leuitici/ secundo ondit quod fideles debent huic
sacerdotio reuerenter subdi/ ibi ps in
cipit in medio tali i. christus itaque
fuerit fidelis ad [illegible] Circa primum sic procedit/ cp
primo ondit excellentia sacerdotii
christi nouum leuitici/ et pte primum sacerdotium
sho cp pte finis mysterium/ ibi incepit
in primo viij tali. i. capitulum ante
primum ad finem in duo/ qz primo ondit
excellentia sacerdotii christi p auctoritatem diuinam/ sho ondit huius sacerdotii necessitatem/ et illius cum decebat/ Circa
primum aduertendum/ cp aplus probat suum
propositum per auctoritatem psalmi cuius in
uenit dominum et non penitebit eum/ Ubi
tria ondit ad sum propositum quorum
primum est illud/ cp in auctoritate ita posita
unum ordinem melchisedech/ unum
est illud/ quod ibi dicit iurauit dns et
non est illud quod sequitur tu es
sacerdos in eternum/ et dum in tempore
in quibus aplus tria predicta posse
ostendit incepit ibi/ et quinto est ibi
et aliquando quod plenius/ Circa primum
tria facit/ quia primo declarat similitudinem primi melchisedech ad
christum/ cum finis finem/ sho ondit/ excellentia melchisedech et nouum
tertio quod hoc concludit pertinere
sic excellentia sacerdotii christi et nouum sacerdotii leuitici/ ibi Ubi ergo/ pa

ꝑma ad my dno / qr ꝑmo ponit eo
dicones ꝑnus melchisedech / sc̃o p hoc
concludit similiꝫ eius ad ens sic
sc̃ figr̃ ad figratu / i. assimilatꝫ at
ꝑma gr ad my ds / qma ꝑmo ponit
multicꝫ ꝑnus melchisedech ḡdicꝫ
2o ponit eaꝫ int̃pretacoꝫ / ibi / ꝑm
quid / ca ꝑmid describendo ḡdicꝫ
melchisedech / ꝑmo ponit eius re
quid dignitatꝫ dicens / hic enim mel
chisedech dicit ante hebreos / qr ꝑpe
sint sem filius noe ꝑmogenitꝰ
/ et erit centum ex annoꝝ / salez at
ni quo da est idem qr rex / qr illa
mitꝫ seu ꝑmo edificauit / et my ca
ꝓ t / ut dr̃ ꝟ libro ecclesiasticꝰ / et
dr̃ my eos est idem qr salem / ubi
bapta sanuit johannes ut hic̃ johis iij
Ro erat aplus eius dignitate sacer
dotale / dicens sacerdos dei sumi
/ et dr̃ summi dei ad ondendū qr no
erat sacerdos ydoloꝝ / qr ydolatra
tunc tps vigebat p totū unū ꝟ
/ et ad ipm ꝑtinebat offerre deo sa
crificia / et offerre pplo spualia / io
dicit abrahe de victoria reuerti
nti benedixit ei / et hoc est quod dicit
qui obuiauit ab / et hoc fuit circa xcm
/ et qma ille qui offert pplo spualia
det accipe tpalia / io abrahā dat
decimas de p̃da / et hoc est quod dr
tui et decimas oīm / p hoc eius ob
debat se esse imperfectū. rex melchi
sedech / qma ei dabat decimā ptē /
que significabat. pfectoꝫ / eo qr mus
denarꝰ est pfectꝰ / sibi ante retinē
bat io ptes que petunt imperfectoꝫ
/ sūmi quid hic gut nitꝫ aplꝰ
ds dei est melchisedech ds noster
eius int̃preta melchisedech eius / id est
qr rex / sedech ante idez / qr iustitia
salez ante int̃preta pax / et io per
nomina p̃dicta intelligit / qr mel
chisedech regnat in patre et iustitia
/ iste enim duo geminauit sc̃ / xm qr
dicit ysaie xxxij / et erit opꝰ

de melchisedech

// rex iustie

g // int̃pretat rex iustitie

iustitie / et pax / et hoc est qd dicit ꝑm
quid qm / tunc ꝑpe nomen dei am
rex salem quod designat ex loco sui
regimis / sine pre / sine mre &c ꝑ
hoc no est intelligend / qr melchisedech
fuit creatꝰ / sed qma de ipso scptura
nichil no facit / qr no loquit de pre
ens et mre / nec de principio vite eius
nec fine / sed / p hoc videt / qr deus
indeꝝ sit filius / qui dicit / ipse my fius
se sem filius noe / qr scptura desig
nat prem et mrem ipsius sem. et
eius genealogia / sed ad hoc posset
dici / qr scptura de p̃dicto no loquit
hoc nomine melchisedech / de quo ar
guit aplus / et hoc sufficit ad rem
figē que figura defuit a figurato in
plenitudine / assimilatꝰ / qr p̃dicto dr
aplus ipm melchisedech similꝫ
fuisse christo et eius figure / primo tunc
nominis / qr interpretat̃ rex iustitie / 2o
qr loco regimis / qma dicit rex sa
lem i. rex pacis / et ista duo p̃fecte
competunt christo / xm qr dicit̃ ꝑb. Rex
sit dicit my siebq eius iustitia et
inundantia pacis donec auferat̃
luna / quod no pt intelligi de pace
facta tpe salomonis / qr illa pax
no diuturnauit ut hic̃ 3o xpi xxj / sed
intelligit de pace iustitia p ecclesiā
dicta / similit̃ ea tpe sequit̃ de mel
chisedech / sine pre / sine mre &c q
competit p̃fecte christo / quia sine pre e
in dna trinitate / et sine mre in hu
mana cena / similit̃ sine p̃ncio / sine
fine dierū / et sine genealogia / qr
de triato in dna cena est et
cuardi no pt / prm qr dr̃ ysaie xxv
triatoꝫ eius quis enarrabit / et
io dr̃ aplus assimilatꝰ est filio
dei sic melchisedech manet in
petuum / sed qr scptura no loquit
de p̃ncio et fine sui sacerdotij nec
de successore eius / et p hoc figurat̃ ꝟ
sacerdos eius / qd est simpliciter ꝑpetuꝰ

Intuemur descripta similitudine ipius melchisedech ad christum hic quidem a plo probat ffacere dicit melchisedech. finisse excellentiam ipius sacerdocii leuitici / et dicit ny d p / quia po p hui ppositu / sic videmus et ds / ppa ny tres ex ny ppositu probat p tres rones / ia ibi et hinc qui hebat / za ibi / et hic hoc habet / ppa vo his est / ille qui accepit decimas ab alio maior est / quia sicut dictum est / ille qui dat decimas p hoc p[ro]fite[r] se imperfectum respectu illius qui accepit / sed melchisedech accepit decimas ab abraham ut dr gen xiiij / ergo sunt maior abraham / et p quos omnis sacerdotium fuit magis quam sacerdotium leuiticum / quia leui descendit ab abraham / et maior eo fuit / hoc ante est magis maior / est magis minor / et hoc est quod dicit[ur] intuemini / diligenter consideranda quanta sit hec melchisedech tam et decimas / patriarcha primus / et p quos melchisedech fuit maior ipse leui / et ipse quantum pret ab abraham descendentes / sed videt[ur] aliquem primum argumentum non valeat / quia si aliquis est maior primo ergo non ipse secundo ergo sit maior ipso ergo / sic quite argui[tur] ny pposito / ergo ergo / dicit d / ergo ny lege nona sacerdotium hz dignitatem a christo / no et dignitate prima / et no ille qui est maior primo ergo non ppter hoc est maior ergo / sed dignitas sacerdotij leuitici precedebat ex dignitate prima / ppter quod nullus altius ihus admittebat / et io hm secundum argumentum / et q finaliter ad primum / p illud quod sequi / et quod de filijs leui qui hm tuum intellectum sunt / qui leuite tantum habent precepta decimas de populo ps / id est leuitas ante alios qui sunt maiores illius tribus / vt sacerdotes

sui filij aaron / non solum accipiebat decimas tm alijs leuitis a ppls / sed ea de ipsis leuitis / recipiebant decimam quia vot decima decime / ny signum / qp sacerdotes erant maiores simpliciter leuitis / et quia tunc melchisedech maior fuit abraham / a quo accepit decimas / et p quos maior ipso leui qui descendit abinde / et hoc est quod dicit / et quidem de filijs leui qui[dem] accepte sacerdotium accipiunt / et p quos erant maiores / habent mandatum decimas sumere ex populo secundum legem / et q[uo]d non ppls / non solum intelligat[ur] alie tribus / sed tm hoc erat simpliciter leuite / non expresso subtr[ahendo] a tribu sua qm̃ et ipi exirent de lumbis abrahe. si melchisedech tunc quia non fuit de populo / et de genealogia eius / ut sup dictum est decimas suscepit ab abraham / erat maior / et hinc qui / hic ponit[ur] pa no quia tibi benedicens maior est eo cui benedicit / quia benedictio medius est inter dantem et illum qui benedicitur recipit / sed melchisedech ipsum abraham benedixit / ut hec gen xiiij / ergo sunt minor eo / et ny hoc p magnam excellentiam ipius melchisedech qui benedixit eum / cum scriptum sit repromissiones / hic ipse melchisedech / sine villa contradictione / erat duo est qp unus est ex a maiore / quisquam tibi quia non sunt quite magne esse magis quam melchisedech / et hic quia hic ponit[ur] za no / quia tibi ille qui semp vivit maior est illo qui mortuus / sed abraham mortuus est / et sacerdotes veteris testamenti sunt mortales / no sic ante melchisedech / ergo maior est ipso abraham / et sacerdotium et eius magnis sacerdotio leuitico / et hoc est quod dicit[ur] et hic quia / in statu legis moysi nos videtes homines / sacerdotes qui sunt mortales ibi ante / hic est ipse

benedixit
decimas accepit

nota

melchisedech testa sz septima qua vivit/ pdicta non est intelligend sicud dixerunt aliqui hereti/ qp ipe melchisedech fuit immortalis/ sed hoc dicit/ qp septima no facit mentz de morte eius/ sicud facit mentz & morte abrahe et sacerdotii veteris testatr/ et hic sufficit ad rationis fic/ qr dct a figurato defitte/ sicud umbra a veritate/ et io melchisedech p hoc qp de morte eius no fit mentz in septima significat finis figure sacerdotii nouitestatr/ qui vivit in etnum/ et ita ut deus sit hic remouet quod dubitari dicit circa predicta/ qr nunc sic procedimus ex hoc/ qp abraha dedit decimas ipi melchisedech/ et posset aliquis dicere/ licet abrahamus finit decimare/ no propterea sequit/ qp leui decimare finit/ hoc remouet apls dicens/ imo sequit/ qr leui et omnes qui de abraham descenderunt adhuc erant in lumbis abrahe qui dedit decimas melchisedech/ et io leui in abraham decimare est et hoc est qd dicit ita ut deus sit/ sequit qp dicit/ qp p abraham/ et ipse leui decimatus est/ qui ty decimas accepit/ quia illi ex tribu leui a reliquo populo decimas accepere adhuc in lumbibus patris sui abrahe/ a quo tunc accepit decimas/ Si ergo q dicit aliquis arguat/ qp christ decimatus fuit in abraham/ qr descendit ab eo/ Dicendum qp non valet/ quia descendit ab abraham sine corpolentia culpe ty/ sed non sic idoneus semialem/ et io no fuit decimatus in eo/ qr no fuit accepto ex semine viri/ sz p tute spus sancti/ et hoc sz diffusius tetigit tertio sumendo/ ppr quod adpus dimitto/ Si ergo q dicit hoc ex p dicto/ p hoc apls sacerdotium christi esse excellentius sacerdotio leuitico/ et enarrat ipius/ p hoc qp est sm ordinem melchisedech/ sm ty

primo ex dicit de christo/ tu es sacerdos in etnum/ ut sup dictum est/ quia dixit in psalmo/ et dixit in psalmo secundo/ filius meus es tu/ ego hodie genui te/ 2a incipit ibi et amplius/ quod sacerdos no est sine lege/ sm qp dicit in glosa/ ppr quod et lex veteris dispensata finit pp hoc qp sacerdotes veteris testamenti/ et similiter lex nona p sacerdotium christi/ et io lex et sacerdotium ceremoniale/ ita qp mutato uno mutatur et aliud/ et quo pz/ qp sit septimus dicit pbr ex/ qp sacerdotium christi debuit surgere sm ordinem melchisedech/ qui est alius ordo ab ordine leuitico/ qr sacerdotium leuiticum finit imperfectum/ alias no esset necesse/ imo superfluum surgere sacerdotium nouum sm ordinem alium/ et io sacerdotium leuiticum cessat adveniente sacerdotio p/ secundum umbra/ adveniente veritate/ et imperfectum adveniente perfecto/ et eodem modo lex veteris advenientis nouum/ qr lex et sacerdotium pari passu tenent/ et hoc est qd dicit si ergo perfectio per sacerdotium leuiticum erat/ non est necessarium aliud sacerdotium surgere sub plus quam sub ipso sz sacerdotio leuitico legem accepit in monte sinai ut pz exodi 25/ si ergo illud sacerdotium finisset perfecisset quid adhuc necesse fuit surgere sacerdotium sm ordinem aaron dicit/ quia no dicitur sacerdos sm ordinem aaron/ sz sm alium ordinem/ qd dicit/ non fuit necesse/ et rudo cum hoc necessario apparet qr septima pbr ex/ qui dicit surgere sacerdotium christi sm ordinem melchi/ p hoc manifeste pz/ qp sacerdotium leuiticum/ nel aaronicum/ qd id est exactius p sacerdotium christi/ et p quos leo veteris/ quia illud sacerdotium transmittere/ et hoc est quod sub tus latio ante sacerdotium ref to ante sacerdotium veteris testamenti tuplatum sit/ declarat ultius ap̃lus p hoc

xpi xpisti a quo mapit sacerdocium
nom testa. sio sunt de ebu lem deq
cant sacerdotes sed de ebu nida de
cuius sacerdocio loqui hic (et hoc est
quod dicit aplus in quo in hoc dum
in xpisto de quo p dicta scriptura im
pleri dri de alia ebu est. & ebu
nida de qua nullo ad ministrado
ut sacerdos unaitu est eis et p hoc
lra (et amplius hic potius habe
quae tibi est necesse est surgere alius
sacerdote ut p per vatem p dicta
ergo necesse fuit surgere alius lege
xpi sacerdotii et lex pmi passim cessat
unde et sacerdotium illud gsistebat
in quibus da sacrificijs carnalibus
sunt et lex primittebat bona car
nalia lex dicit nona p mittit bo
spualia et etna (et io lex vetus et
eius sacrificia evacuat sunt quod
imperfecta et infirma (et hoc est qd
dicit aplus amplius addit alia
unde p apparuit (si cui similitudine re
facto est institutio sunt edit insti
tuto veteri lexis sed cui utuntur vite
sic etne (quod declat p scriptura dns
obtestat in ipa scriptura de christo
qui tu es sacerdos in etnu (ppr qd se
replacato quidq; evacuato fit pceptu
mandati veteris lexis quae por fuit
nona lege ordine tpis no tamen
ordine dignitatis (quia imperfecta pce
dunt perfecta in tpe (et subt causa
evacuatoris ppr infirmitate eius
et inpti. dici eius lex veteris infirma
quia no potuit inducere ad beatitudinem
spie est finis legis dunc de animali
bus (quia no offebat grius (et sic hebat
pfectionem in quitu retinebat ab ydo
latria (et disponebat ad cultu sui
eius sicut (et ppr hoc subdit michi
eius ad perfectu (quia no offebat p
fectos qui et ydole (sed repulsa hoc
perfectum nonne legis (quae offert vitu
lu (et hoc est quod dicit intrans
do ut (est quitu est dns (excellen

sacerdotii christi ad sacerdotium leuitici
et illud quod in auctore promissa di
uini ordine melchi (hic quae hoc indi
cit ppr hoc qd deus dicit mu
tatus et asquit (illud qd statim fo
iuramento firmi est cui illud qd statim
sine iuramento (unde et iuramentid
dum (signum est certissimi qsilly sui
qd est immutabile (ut dictu est sup
ra cclo (sed sacerdotium christi institu
tu est sub iuramento a deo (ut p
pbo et vo (unat dns ref (sacerdotium
ante leuiticu sine iuramento e insti
tutu a deo (ut p exodi per vm (ubi de
applica aaron fratri suis et filiis
tius de medio filioru israhel ut sacerdotio
fungat michi ref (ubi multiplicatis
iuramentu dicit (qo sacerdotium christi firmu
et excellentius est sacerdotio leuitico (et
hoc est quod dicit et quitu est hoc. q. // nō sme
d (magnum est hoc valde (qp sacerdotium iurementō
christi est institutu dno iuramento
qm non sic factum est de sacerdotibus ve
teris legis (ppr quod subt alius quid
sme mutat sc in veteri lege hic ante
christu mutat dominus et no (et ipe sacerdos
medius est mediator dei et pplii refe
rens pplii in deu (et beneficia dei ad
pplm (io quito melius sacerdotium
christi est (tanto meliora beneficia p
xpm promittit pplo (et hoc est qd subt
mutatu melior. melioris bonoris sic // testamenti
etnos (qm non testis designat aliqd bo sponsor
num quod dat p testamentu (testamentu facto e.
ante nomen promittat bona celestia
et etna (quod est ppr testis e (io sequi
sponsor finis ibus (in veteri ante te
stato no promittebant nisi bona
carnalia (que molesti hominis no
quietant (et alius quid ref hic
que p hoc sacerdotium xpi excelle
sacerdotium leuiticu p hoc qd subdit
in auctore pbo mi premissi tur es
sacerdos in etnu (et dicit in d p

Secundum

quia primo facit quod dictum est, scilicet efficiendo sacerdotem perfectum, ibi, Unde et salvare etc. Primum secundum quod illa quae sunt corruptibilia non tot talibus multiplicantur in eadem specie secundum primum ad Thessalonicenses, illa autem quae sunt incorruptibilia non sunt multiplicanda secundum patet, quod est unicum solum, et unica hostia. In sacerdotio autem Levitico fuerunt plures summi sacerdotes sibi invicem succedentes, quia eiectus fuit Aaron, et plures ipse eiecerit reges. In sacerdotio autem Christi est unicus tantum sacerdos et alius ante eum non fuit nisi unus, primum quod dicit, una ad tollendum fuit nobis efficaciter homo ut infra 9. per quem patet sacerdotium Levitici fuit corruptibile et insufficiens, sacerdotium autem Christi incorruptibile est et etiam, etiam autem excellentius est corruptibile, quia et hoc est quod dicit et alia quia plures fuerunt in lege veteri et ea subdendo, primum hoc quia morte prohibente fuerunt corruptibiles hic autem Christus eo quod permanet in eternum, et patet.

Unde et salvare hic expedite scilicet efficiendo sacerdotem perfectum eum eternum non mundum a causa tali, sed tantum a causa eterna, et in Christo quia est sacerdos in eternum potest dare salutem eternam, et hoc est quod dicit unde et salvare potest in omnibus ante per quae facit est naturae excellentia, et per quae tali fundamentum primum patet, quia licet haeat nam humanam per quam distat a Patre, est tamen unita Divinae naturae per quam indistans est ab eo, et hoc tangit cum subdit accedens per semetipsum ad, accedere enim ad aliquem non potest nisi qui aliquo distat ab eo, Christus autem distat a Patre cum humana natura tamen, et hoc non pertinet ei accedere ad patrem, unde

tamen, quia hoc eandem naturam tamen non accedit per semetipsum, hoc autem non potest alius quicumque alterum aliquem quicumque creatum, et quia in Christo est excellentia naturae Divinae non potest quod tempus venit quia unita Divina est eterna et hoc est quod subdit semper vivens. Excellentia autem pietatis tangit ad subdit ad interpellandum, quia licet sit tanta excellentiae secundum dictum est tamen quia sua pietate est advocatus noster secundum quod patet Joh. 2. Advocatum habemus apud Patrem Jesum Christum justum, interpellat enim pro nobis in corpore quod pro nobis assumpsit quem pro nobis representando similiter in anima per tristitiam nam le desiderium de nostra salute quo pro eis dabat. Talis enim postquam undique sacerdocii Christi excellentia, hinc quia oportuit eum nectere, perfectio enim nostra est ad exclusionem imperfectionis, sacerdotium autem Levitici fuit imperfectum, et ideo necessarium fuit sacerdotium Christi quod est perfectum, et ideo unde primo quia quantum perfectio fuit in sacerdotio Levitico, totum est excellentius in Christo, hoc ab excellentia quantum ad ibi erat imperfectionis, ibi, qui non fuit tale

non Etiam primum secundum, quia in sacerdotibus veteris testamenti irrequietas sanctitas per legem tantum per sacerdotes mensium panes dei sui offerant non sancti erunt, irrequietas eis ad immobilitatem Levitici per Christum custodiunt praecepta mea ut non subiacerent peccato, innocentia enim est puritas a peccato, irrequietas etiam impollutae Levitici per homo de semine Aaron sacerdotali qui habet maculam non accedat offerre etc. Item irrequietas segregatio a contaminatione Levitici non commiscetur semper gens sua vulgo genti suae, ista autem perfectissime fuerunt in Christo et hoc est quod dicit Thus non decebat ut nobis esset pontifex. sanctus

/quia xpistus ab instanti qtpcoms
fuit scis sanctor /scis idem est qd applica
plicatur ad diuina /ppr quod ead vis
inamitte si ad diuū cultū applicet
dicnt sanctē /sicut calix /altare /et ho
similia /humanitas vō xpisti ab in
stanti sue conceptois fuit dō ap
plicata vnitate ssuppti /que est
maxima applicacō unoceb /hoc est
maxime qpetit xpisto /qui peccatis non
fecit /nec inocuit est dolibz more eiz
et hec pena peccatī y /impollutio /sine
corpali defformitate /quia eis defor
mitas causa nel a causa intiscan
sit affectu ut formatio /nel defectu
matic /p quez modū gtingit monstra
in humana nā /uentr /ante hmōi locū
in xpisto /quia corpa eius formata
fuit vtute spūs sancti que e ipsius
ta /uita autē sui corpis fuit puris
simis sanguinib bte virginis /aliter eius
sa deformitas a causa qe tūscen
sit qui aliquis ppr peccta sua pena
manum sua /nel pede /nel oculo /qe
malo regimīe ydit aliquis ocul
pedez /nel manū /quod in xpisto no
fuit locū ut /segregatq a peccatō
bz et ex hoc /videz filij de xpisto qd
dicit apl vo discubente ihū in do
mo multi publicani et peccatōes ve
niebz discumbebat cū ihū et discipl
ei xpisto venit tamen medicq peccat
et no debuit segregari a peccatibz qn
tū ad cohabitatoz /et io legit cū pecto
ribz comedisse et bibisse /et tamen
clementissimq medicq eis descendisse
ppr eoz salutē /fuit tn segregatq
a peccatōbz quātū ad pticip actus cum
eis in peccō /quia eis segregatus
erat utilis sa et saluti ut ad finē
no sit ante segregatus pena et de
electis qua xp nās diuā de cellit
omez gratiaz /Ad iio hec quę
de cludit a xpisto impfectiones que
fiunt in sacerdotibz peccis testa ti

/erat eis impfectoms /qp sacerdotes pe
tris testati no solū offerebant sac
ficiū p peccis ppl in die expiatois /
sed etiā cum hoc offerebant vitulum
p peccis suis seu ppīs /strictū impfec
tionis erat /qp hoc fiebat no tm se
mel /sed plies /quia una oblatio
no sufficit pro omnib peccis ppr sin
impfectoz /xpisto autē una hostia
sūl corpa sua obtulit in cruce /no tm
p peccis ppīs /sed aliorum /et hoc est
quod dicit qui no hz necessitatē /et
patet hīa /inde ubi deo cui qstatuit hoīes sac
i potestate ad peccm /et sic peccabat dotes im
aqn sicut alij homines /no sic aut firm. ha
xpisto /ppr quod sub fine aut ut nisi
ut i verbis diuū loquēs de sacer ut risu
dotio e qstituti p inuocatiōnē diuū randi
ut sup dictū est audit /qp filius dei
est qstitutus sacerdos nulli testati qd' e post
qui peccauit /manifesti ordine tpis legem
/sed no ordine dignitatis

Nuctio

Ad euidentia maioez illius vbi
quod est ihūd in hoc talo /qd mg
est a melliore bn dicā /videz qp hec
no sit vis gnāl /quia primo papa
gsecrat ab epo hostiensi /et tm ppa
nation est ipse de sua electione et
auctoz gsecrat /et epus gsecratur
a suis suffraganeis ipo inonbz
tm grū est auctoritas appli /qui de
illud esse pōt sine villa gdictione
gdicti /circa hoc eramus aliqui hec pō.
tri /cum nominauit pauper de lugduno
dein /qz in quib mstio maior est deuo
tione no discernit /qp sacdos pecto
no pt absolui mstio est ipi laico
sed deo /quib mstio erga laicos est
sacerdos veig et multi alij /sed
hic error est minis pnicios /qz si
sanctitas mstri sit de necessitate
sacramti /nulla erit certa in sacr
ecclia /quia nullo scit se certum
in statu gre /et multo mg pt hoc
scire de alio /et pinde de nullo sacr
utrū esset baptisatus /nl ud nec

de quocunq; alio sacramento esset
aliqua cetitudo / et ideo dicit / q; qui
aliquis agit in virtute ppa / tunc
quis de ipo / quis / nel qualis sit
/ quia eius bontas nel malitia va
rat ppam actum / sed qui agit sm
in virtute alterius / nō variat / gloria
eius clemosina dā a bono domino
p malu hūd / et cod nō dens q
fert bonū et vim sacrificii p malu
ministrū / io dicit apls vīm est / sz q
minor a maiore benedici / quis ni
si tuitu minst cristi maior e qcun
q; alio / nequid est homo minst /
nel pcurator / Sed adhuc est mā
obiectio / de sacerdote corpus cōsecra
te / et no videt q; sacerdos sit aliq
no maior ipo / Dicendū / q; sacerdos
consecrat ipam manū quia maior
est / tres ante nequitiā deū / consecrat
corpus suum / et sic pz ppositum / Ad
argumenta dicendū / patet q; dicta
electi n in papa / sublimitas sacer
dotalis nequitia est homo capax
hostiensis nequitia est minst dei / et
cod nō cpus suis suffraganeis

Capitulum antem / 2
post apls ait ecclie
ad sacerdotiū cristi nr̄i sa
cerdotij leuitici / et hoc tunc p ne
sacerdotes / hic qui idem facit nunc
officij sacerdotalis / et dicit nr̄ d
p / q ma primo audit hoc in spiritali
sto matris nr̄e spūs / sta incipit in
principio nouū testamentū / quia sic
in 8o ponit mitrā / sto p baptismū ubi
omnis cui / in prima parte ponit
mitrā sui quātū ad duo primum
et secundū / et dicit duo / q; l intendit
procedere simpliciter / et hoc est quod
dicit capitulum supra / capitulum
enim dicit a capite / quia sicut in ca
pite vnus quisq; est in
corpore nō tñ forma / et q; pliatur
/ ita declico capitulat / dicit / q; in
aliqua summa tractat / Sum
in quo ponit sua intentio / est nr̄
dicendū / q; nitedit duci de dignitate vnig
pontificis / cuig dignitas qsistit in natue
excellentia / in qua est equalis pri / et
hoc est quod dicit tlem spūs sancti
ficet / p. pns cui cyprian magnitudo
et potentia in diuinis / sed cui ad
doctrinā pns importat equalitatē fi
lij ad patrem / ut sup dens est tertio
talo / et quia officium potissimus est
custodire sacra / no sz solutos hu
ster tres cui inquitu homo est mi
ster sacros / sed inquitu deo
est actor ipos / Ista ante sacra st
tra in pncio / et ista in sncō / que
no poterant administrari in tabernaculo
veteris testamenti / sed tm figurare / ppr qd
sub et tabernaculi ver / de hoc tha
bernaculo dicit pbs quum domine ds
habitabit in tabernaculo tuo nel istud
tabernaculum no est factum ab homine
sicud istud tabernaculum mayssen qd
fecit bezeleel / ut pz in exodo / Christ
cui pontifex / hic qui plus ppositu
et dicit in tres ptes / quia primo
ondit / q; cristus est minister aliquor
sacrorum / ho / q; no est minister sacrorum
veteris testamenti / ubi ho ergo est / 2o ot
q; est minister melior sacrorum / ubi venit
ante medium / in prima parte argumt
omnis pontifex est minister aliquor
sacrorum / quod pz p hoc / q; offerre
ut offerat sacrificia / ad sacrificandū
ppinq; / et placandū deum / ut sup
declaratū est ex ista / cristus ante est
pontifex / ut ibi dictum fuit / ergo est
minister aliquor sacrorum / et hoc est
qd dicit apls omnis cui pontifex
/ et pz ista / nisi ibi / Si ergo esset
super terra / hic qui ondit / q; cristus no
est minister sacrorum veteris testamenti / ali
ter no esset mediator sui sacerdotum /
quia illa pars ad ministrū p aliquos alios
sz sacerdotes veteris testamenti / ad quos
officia pertinet administrare tlia / et
hoc est quod dicit si ergo cet / si
sacerdotium pertinet ad cristi ministrum qui
non esset sacerdos / cui sacerdotum

sed lege offrent munera

no esset necessarium cu esset qui sc̄d
sz sacerdotes veteris legis qui exēplar
et vmbre deserui celestiū norunt
eius sacra in veteri lege / in quibꝫ
deseruiebant sacerdotes vmb
celestiū / nequitiū imperfecte et ab
sq̄ re intabat / sicut vmbra corpꝰ
humanam figūrā rōnis reputat et di
cunt. cicd. exempla celestiū / nequi
tiū cāut quoda mō manu dirē
cia in cōgressu ipsoꝝ / de rāne cū ex
emplar est p̄ontas rei quo exempla
ti. Sed p̄ns dia aliquid diu plus
mō in cōgressu manu / et sic sacra
veteris legis dr exemplaria celesti
um ut dictū est. Illo mō aliquid
dia p̄ns altiꝰ sūt / et sic est ergo
/ quia ipa celestia sunt exemplar
eoꝝ que facta sunt in tabnā
culo moysi / quod fuit factū ad ex
emplar celestiū / et hoc est qd dr
nunc autē melius hic quā ot
ꝙ christo est minister melioꝝ sacerdꝰ
/ et dñi nr̄i dī / quia primo ante ꝑpo
situ / hō reddit tanq̄ dicti / ubi quāto
melioꝝ / in prima epī pte ostendit
ꝙ predicts / ꝙ christꝰ sit ministeꝛ me
lioꝝ sacerdoꝝ / quā omnium est / ꝙ ipe
sit minꝰ aliquoꝝ sacerdoꝝ / hoc on
stat / ꝙ ipe nō sit minꝰ sac
tiorꝝ veteris testāti / ex quo sequ
ꝙ ipe sit minꝰ meliorū sacerdoꝝ
/ secundo et sūt sacerdotiū melius
et pfectius / et hoc est qd dicit nunc
autē melius rel / et hoc fuit offen
do eaīne sua in tanto / quia fuit
oblata optima et quenctissima
saluti nre / quia ablata sunt ꝙ
maxima tranquilitate et deuotione
/ Sed tam hoc inde ꝓsse illud / qd ē
ꝓmittū / sc̄z ꝙ ministeriū christi nō est
circa hec aliquod terrenū / tam at
christi de tra est / gorꝫ / dicēs / ꝙ ho
tam christi absoluto supra / sat

tra / nō tamē dicat tra ut est tam
christi primo / quia similitudo vmbra / se
quia pfecte ipsius sc̄a formata / et
ꝓpr̄ hoc dr iob. in qui de tra est &
tra loquī / Quanto et melioris
hic reddit tam dictū ꝙ quāe sit
melius ministeriū christi / tra quod sti
endo / ꝙ ministeriū sacerdotis est reduc
ipm in deum ad mistrādo legē diuā
ipso / quia est mediator dei et pli / et
no quāto melioris testāti mediator e
tanto hz melius ministeriū / ꝙ autē te
stāti nouū melius sit / tuū admi
strator est christꝰ / ꝓbat duplicā ꝓbā
est ubi qua si illud / prima ante ꝓbā
tis est illud testatiū qd melioꝝ p
mittit melius e / sed nouū testāti
promittit melioꝝ bona ꝙ veteꝝ tes.
/ tyma promittit bona spualia et
cēna / ut ꝓz ꝓmittꝰ p / et in plurib
alijs locis / vetus ante promittebat
bona terrena / ut ꝓz ysē primo / Si an
dientis nre bona tre cōmodet / et
hoc est quod dicit / ꝙ christꝰ hz me
lius ministeriū ꝙto et melioris testamenti
cuius est / confirmatū est / Nam si illa
lud / hic ponit ꝓba ꝓbatoꝝ ad id
et dñs in d / p / quia primo indicat
sua ꝓbatoꝝ ho quod dicit / colligit pri
capaliꝝ nitetoꝝ ibi dicēs / cera huius
duo facit / quia primo ponit sua
rem / ꝙ ꝓbat multoꝝ huius rei
p scripturaꝝ / ibi intropans / ro sua
tis est illud quod est pfectiū et
sine defectu melius est ꝙ imperfectū
et defectuosū / secundo infert declāti
nē priꝰ ꝙtuꝫ opis / et ꝓpr̄ hoc ne
cessaria fuit testatiū nouoꝝ / ad tol
lendū veteꝝ testatiū quod est imper
fectū rei nomi / et hoc est quod dicitur
rei si illud prius sine defectu fuis
set / nō esset quesita culpa ꝓpter
quia dr ad ro vy maditus sanctū
et mistū rel / nō esset utuꝫ testati
nouī locus mīnet / quia non fuit necessa
si primū fuisset sine defectu / Verū
pbus hic ꝓbat multoꝝ / sz ꝙ ꝓpr̄

nmp ſcriptor ꝑmi teſtati nec̃ ꝙ ſint
dire ſup ꝑ auctor̃ /que hec̃ ꝺcime
ſexta licet verba ſint aliquo mu
tata /quia aplus allegat ſptꝫ ꝙ
tranſlator lxx /q̃ illa ante auctore
tangit q̃dco ve. teſtac /2o nom q̃dco
ibi quia hoc eſt /3t ergo ꝑmo ſic
vituperans eos ꝙ dominꝰ imppe
rando eis 2t qui cant̃ in veteꝛ te
ſtacõ /loqui ꝑ cõma /illud quod ſe
cunꝺo dicit venite dicit dominꝰ /et q̃ ſu
mabo ꝙ ꝑtinet /quia nouum teſta
mentum ꝓfectior /ut ſup declarat eſt
q̃ ꝑmo q̃ntꝰ opis tulit ſup dñm
ipſi et ſup dñm mdiatꝛ /quia ad
eos venit chriſtꝰ q̃ ꝑdicabat ꝙ ꝑmia /q̃
ꝙ ipſe nec 2t ꝺ ꝙ no ſic̃ mutꝫ
niſi adones que promiſit dominꝰ ipſi
teſtacõ nomi /ꝙ aliqua veteꝛ te
ſtacõ ſint trãſlata nomi /ſit cerimo
nialia et iudicialia /diuiſe tamen
ꝺ dictꝰ eſt q̃ ꝑmo q̃ntꝰ opis /in
Die qua apphendi // quia ſecund puer
quꝫ no ꝓt ꝑ ſe nec apphendi ꝑ ma
nuꝫ /ſic filij ipſi educti ſunt
de egipto ꝛtinute dicta /ꝙ no po
tauit entre q̃ ipſi no ꝑ /ſꝫ ſta teſta manſtrat q̃
tiuꝫ ꝙ publicatoꝛ mdatoꝛ dei nec
dino /fecerunt ſibi vitulꝫ q̃flatilẽ /
ꝺ ꝺ
ꝺ ꝺ
ꝺ ꝺ

primum nominant testamentum christi est mediator nouum ille pr̃ et p̃dictis scr̃is p̃ quibus / q̃ p̃cedens testamentū dicit̃ vet̃ / tamen nolim dr̃ respectu veteris / est quod dicit̃ Augustinus ante nonum respondit q̃ p̃cedens testamentū dicat dicit̃ pe / ter / quod ante veteris sit p̃ misti / tur tempe / et cum tale desinit in / tempe / sit hebreum quod plurimos / no / seq̃ / q̃ vet̃ testamentū sit evacua / tum p nouum / et hoc est qd dicit̃ qd / ante antiquat̃ &c. Ad tertium / Ad tertium quod quidam eius quod dicitur est in parte minute p̃cedenti / quit̃ vtrū lex nona debuit dari a christo in scriptis / et arguit̃ p̃o q̃ sic / q̃ scriptura desinit memorie in fu / turis / sed lex erat duratura vsq; in fine / mundi / cum illud illuc &c. celū et / ra transibunt / ergo ante mud̃ no transibunt / ergo videt̃ q̃ christus debuit doctrinam suam / scribere / item lex vet̃ fuit descripta a / deo / cum q̃d dicit̃ deodi p̃cum dabo / tibi duas thabulas lapideas / et le / ges ac mandata que scripsi / ergo / lex nona debuit scribi a deo / quia / figatum dat corunde figere / Contra / si / christus aliquid scripsisset illud potis / sime debet esse in canone / sed nul / le ibi habet / ergo &c. Christus dicendo / q̃ / doctrina p̃ se non debuit abeo describi / primo / quia excellentissimus modus / docendi debet excellentissime deo / ne / hinc ante vita est / q̃ efficatior / de / modo docendi verbo quam scripto / q̃ / scriptura non est / nisi vox mortua / et / ideo christo qui est doctor excellentis / simus non competebat modus docendi p / scripturam cum sit imperfectus / sed solum / competebat ei modus docendi p vm / qui est perfectissimus discipulis ante / suos recedentibus a tali p̃fectione / scri / a tanta p̃fectione christi competebat / doctrina christi scribi / pr̃ quod scripserunt / et alios libros non testati / competebat doctrina christi / sicut suum dictum / apud autores ipsos / quia aliqui aut / ores excellentissimi sicut pitagoras et / socrates dicit̃ nichil scripsisse tm̃ co / discipli inita scripserunt / Ego / quia non / est gravemen illud doctos scribere / cum / doctrina non pertinens habenda / tibi finit / christus / cum q̃ dicit̃ Job vltimo / finit / et alia multa que fecit ihus que si / scribant̃ per singula / nec ipse arbitror / mud̃ capere eos qui scribendi sunt li / bros / q̃d exponens Augustinus / q̃ hec non / est intelligenda p̃ excessu quasi non / libros / sed stultos et vitiatos / et no christus / doctrina sua scribere non debuit / q̃ si / eam scripsisset credet̃ q; eius doc / trina non plus quam q̃dam alia scrip / tura p̃tenderet / non sic ante credet̃ / p̃ septuaginta suos discipulos / et ma / xime / quia p̃fecit̃ se doctrina christi / non scripsisse ad plenum / ut p̃ per / verbum Job p̃allegatum / Consideret / alius tamen / q̃ licet christus non scri / pserit doctrina suam in carta mor / tua / scripsit tamen ipsam in carta / viua / scz in cordibus discipulorum suo / ut p̃dictum est / et sic cadit p̃ hec ratio / p̃ primum / ut p̃ in littera / et iste mo / fuit quemcumque scribendi doctrina / sua / que inducit efficaciter ad vitam / eternam / et no debuit scribi primo in alia / intellectiua / que scz immediata / quam / q̃d dicit̃ aplus in ad cor. iij / et hec / epla scripta in thabulis cordis / Ad / argumentum / Ad primum p̃ q̃ p̃dictis / quia scriptura discipulorum christi fuit / fuit ad memoriam doctrine eius / Ad / tertium dicendum q̃ figa et figatum non om / nino assimilant / imo oportet q̃ / figa deficiat a figato / et ideo lex / vet̃ que erat imperfecta et q̃ iste / liat in sensibilibus signis / fuit p̃o / descripta in thabulis lapideis / lex / ante nona tamen perfecta / fuit / primo descripta non aramento / sed / spu dei viui in thabulis cordis / tertium q̃ dicit̃ aplus in ad cor. iij / et / Sequitur capitulum nonum

Hebr

Quid quod iustificatio
posterq̃ apl̃us ont̃ dignitate
sacerdotij xpiani nr̃i sacerdotij
veteris legis m̃ signali / hic qui declarat
hoc idem m̃ spali et dñi m̃ d̃ ptes
/ q̃nia primo dicta sponsi / ho ybat
ordinē in suo possit supponit / m̃ pu
cipio capitulo / vbi videbit / p̃ma
ad hoc m̃ tres / q̃nia primo tangit ea
que sunt ritus veteris / 2o quid corp̃
signa / ibi hoc signate / 3o ea hoc ca
quit ad sponsi / ibi et no vt̃ tes /
q̃nia ad hoc m̃ d̃ / q̃nia primo tangit
ea que sunt m̃ veteri tes / m̃ quo
dam signali / 2o tangit ea magis m̃
spali / ibi tabernaculū enim / ad ende
ad primi q̃ssidendū / q̃ omia que sūt
m̃ ne. et nono tes / ordinata sunt
ad cultū dñi / ad illos vo cultū
reddit nepty homo simr̃ p̃ pectus /
et aptq̃ p̃ q̃rum / 2m quid no primū
dicta et mundana corp̃alem / et ideo
sacrata nouē tes̃ que offerunt gras /
et auferunt peccata / reddunt homies
simplicit̃ aptos ad cultū dñi /
illa autē que cāt m̃ veteri testo
no offebant gram / sed m̃ quasdā
meglantates seu īmundicias cor-
// tollebāt p̃ales // p̃pter quas homines prohibeba
tur accedē ad locū dñi cultq̃ / et
ad q̃sequū fidelit̃ / secūd cāt tactus
mortui / nec alterius īmūdi / ex quib⁹
recedebā homo nepty ad accedēd
locū cultq̃ dñi / ethia aute aspse
rebant̃ per sacrata veteris legis
licet p̃ ipa q̃nd no offerūt / sūnd
diffusius declarū est m̃ primo
huius op̃is / et hoc est quod dicit
// et pus hinc quid // a primo testato mysti
sacramēcis / sacramenta aspersionis
dñi cultq̃ impedita / p̃ dicto mō / pe
rdurabāt / m̃ quid
ideo et scm̃ sectare / emundationis
corp̃alem / que dicit secundū / quia
pus secundū m̃ corp̃alibus q̃ssistit
et / q̃nia sacramenta illa no cāt
diutrna / nisi ad tempus / tabernaculū

q̃d pot

hic p̃dicta magis m̃ spali / et dñi m̃
d̃ / p̃ / q̃nia primo tangit ea que p̃tinet
ad tabernaculū mōysi / 2o ea
que p̃tinet ad sacerdotū mysteriam
/ ibi hys itaq̃ / ad intellectū p̃mi q̃
sidendū / q̃ tabernaculū mōysi sic
erat dispositū / pctes erāt de quibus
dam assenbly coptis anno / tectū vo
tabernaculi erat quedā cortina qua-
tuor colorēbus picturata / altitudo
tabernaculi erat decem cubitorū / et
latitudo p̃ longitudo triū / et erat
quedā cortina mediūs diuidens
longitudinē m̃ ptes equales / q̃
q̃ vna pte cortine cāt dicti cubi
ti tm̃ / et dicebā illa pars tabernā
culi sanctū sanctorū / m̃ alia vo p̃te.
cubiti erāt duo / et dicebā illa p̃s
// absolute // tabernaculi sancta / nec
erat sanctū et sic distinguebant
due ptes tabernaculi / sicut m̃ ecclesijs nr̃is
thorus et naues / nisi q̃ apposito mo
dicū sūt / q̃ thorus m̃ ecclesijs nr̃is
est vsq̃ orientē / m̃ tabernaculo vo
mōysi sanctū sanctorū erat vsq̃
occidentē / vltimus q̃sidendū / q̃ m̃
sancta sanctorū tria erāt / archa te
stati / duo cherubin / et propiatorium
/ quinq̃ ante hic addit q̃libet / sz
q̃ erat ibi / tabernaculū / q̃d exponit ad
qui dicētes / q̃ p̃ hoc intelligit al
tare interius / sed hic p̃ma p̃ tota
tū quodi vltimo vbi dicit / q̃ al
tare interius erat m̃ alia pte tab'
naculi / hoc erat dicere iosephus et pco
mmq̃ / et io dicēdū / q̃ et p̃ tabernaculū
// aliud // io intelligit nisi / q̃ ibi erat in-
tensorium / ex quo fumus sacerdotū in
tras sanctū sanctorū ponebat interius /
ut nebula nidē q̃ sumus impediret
aspectū aliorū qui erāt m̃ alia p̃
te tab'naculi / nec videbāt ea que erāt
erat sanctū sanctorū / similit̃ m̃ alia pte
tabernaculi que dicebā sancta /
erant tres / mensa propositionis m̃ latere
aquilonari / et candelabrū m̃ latere
australi / et altare thimiamatis m̃ me
dio contra cortinā dicētē sanctū
et sanctorū / predictorum autem

assignt dup̃ natio vna halleluia et
alia mistica. Similis est ista thab'
naculi. cum illud cãt ordinatu ad
cultu veri dei creatoris totius mũdi
in quo sunt duo pties. vna nob
invisibilis. vz illud quod est vltra
celu sidereũ. vbi est thronus sanctor
spualiu. et hoc signabã p illã pte
thab'naculi. que dicebã sancta sanctor
in quo erant cherubin reputabãtur naz
angelicã. et archa test. clausa. &
designandã. q̃ rones eor̃ que sunt
in hoc seculo visibili ignorãt clausas.
et nob ascõse in illo seculo supli
an. scd rones effectuũ in causis
et artificiator̃ in artifice ignorãt
quodãmo clause. et hoc p tra
in archa gtenta. sic thablas. que
repntant sapientia qua dignus
res humane. et prudẽs agnoscũt. q̃
designat ptas regis. p qua cohib
cent homines a malis. et p mã
na. p quod designat tota hmõi
per ipiatoriũ vas. quod est in loco
dei erat. quia mãna virtualit̃ omne
sacerdoti. designabã ipe deus ylo
sus et sublimis p̃sidens omnib
creaturis. et sic p. quod p sctas sanctor
designãt ea que sunt supsunt sup
sibilia. vas aũ vas p tem thab'na
culi. quod dicebãt sancta absolute.
designabã alia pars mũdi. p tẽ
plũ vas thab'naculi. quod est quadra
tũ varijs colorib̃ distincta.
designabã celũ sidereũ variis
stellis ardentib̃ ornatũ. in candelabrũ in
quo erant septem lucerne. & si
gnabant septem orbes planetar.
Per hoc positũ est in pte australi
li. quia ipsis planetis in eius
pio mari semp est ad aquilonẽ vas
incensi. vas. vbi erant panes sup̃
positi. designabãt elementa ex q̃
bus gsistunt et mutuo vita homi
nis. quia ex eisdem simus et mutuo

ut dicã 2o de generatione. designat̃ autem etiã
illa mesa. q̃ illi qui in altari deser
uiut creatori vnũse creature. de alta
ri debet vnus sacrificio ante allegonta
ductor̃ est. quia p illaz p tem thab'
naculi que dicebãt sancta designãt
veteris testi. in quo vitabãt diuor̃ sb ||edit latet
vela mibus figurab̃. scd aspectu eor̃
que erant ante sancta sanctor̃ erat in
tectis sub pretorio media in vltio
thab'naculi pte. ut predictu est. per
illam vo ptem que dicebãt sancta
sanctor̃. in qua erant illa que
representabant spualia et diuina ut
dictu est. significabãt nouum testtu
in quo vere lata est vitabãt diuor̃.
2o quod in passione domini in
qua consummatu est vetus test. scissa
sunt illa cortina templi. que
p hibebat aspectu eor̃ que erant
ante sanctus sanctor̃. ut hec lucerna
hanc exponor̃ secundaz. sequi aplius sup̃
ut p̃mit in sequentib̃. his vis alta atte
dendi est ad tria. que tangit tha
bernaculi disponẽtor dus thab'naculi
cum totu est. thab'naculi p̃mu hic
dicã. illa pars thab'naculi que dice
bãt sancta. que ab illa erat separa
bilis tempi in quo erant candelabra. et
candelabria in plo. que erant effect
ubi vinũ candelabr̃ tria. et hebat
sep tem lucernas. que hic dicuntur
candelabra. mensa et aprons panis
quoꝺam panes erant posti sup mẽ
sa illam. Tertiu ante quod est ubi
sic altare interni. ubi mittit aplus. sp
tum q̃ dicã misit. sp no miterebat
de istis dicit p singla. sed quod dicã
scda hoc refert ad thab'naculi p̃mi
quia scd dictu est. illa pars p̃a
thab'naculi in qua erant ista. dice
bãt sancta absolute. vbi velamitu
ante. i pg cortinã. hic medio. tu erat sedm
thab'naculi. erat thab'naculi. sta

trūtecta qz ēt ptē auro

pres thab'nacli / quod dicī sctuʒ sctoz / amen ḡlus tribuhd / et archa testamēti / quia ēat de lignis setthim / coopta auro intꝰ et extra / ut hēat q̄dlitē / ut qua arcā ꝑ zm qđ hēt q̄dlitē / et vrna aurea habens manna aaron que frondūcat zm ep hstam / zm ivon / et thabule tes / tra eāt mūda / sa in archa / ut ꝑdictū est / sup qz / caūt ē / et glose facta / vel potius / quia caūt gle dei tm dñmt am / gli p cherubin hēa / unde reqrit / obumbrātia ꝓpicia / zm / qđ reputabat / locū dīm / ut dens est de quibus nō / dicēdū / qz aplus p̄sequit / ta / bre mē / et zm ffm allegoriā tm / ut dens est / ꝗ ḡ vō hic aplus / que describit ministrū sacerdotū in / thab'nacło mōsi / ad cuius mītel / lectū scīendū / tp intra sctm sctoz / po / lus sing sacerdās intrabat in / festo expyatoīs tm / in alia ac / ptē thab'nacli que dicēbāt sancta / absolute / alij sacerdotes intrabāt / bus qualibz die / ad ꝑficiēd sacrā / ymolato tm / sacrificioz / et oblato / cord fiebat cotīe thab'naclis ꝑ / dīm in altari holocausti oz / sed q̄nāo / sacrificij fiebat in templo p̄ terma / culū in altari incensi / quia sac / illa nō erant accepta de se / sed tm / de fide et de natiale offerēdi / de / fidē et deuocio ingrata ꝑ mīstri / et hoc est quod dicit / hebr vō ut intrēt ꝗ / disponit nō ꝑdicto / in pōre quād / in ꝑte thab'nacli que dicēbāt / sancta / semp / et totidie intrabāt / sacerdotes / sacrificātes / offerēdo / et / ꝗsumētes / ꝑ ceremoniā incensi in ho / aurea / q̄uis ponit / intra sctm sctoz / semel in / anno / intrabat archiepūs / et / ꝑ plu / res in anno mītūt / in sme sanc / tuariū / sed hoc nō inuenit scriptum / in lege / nisi solū / qđ moneda erat / trastra / tulit eā aaron et filij / eius intrabant / vt inuolucrent / ea que erant intra sctm sctoz / et disponēt lentiaz / honeā / ad / ante / nō legit̄ intrasse aliquis in / simū sacerdās in festo expyatoīs / ad offerēd / ubi corā ꝑpitiatorio de / sanguine hostie ymolate pro peto / ꝓpli / et pro peto ꝓpō / et hoc est qđ / dicit / nō sine sanguine / scīpz hēa / hoc significante / hic addit / quod sig / nificabant ꝑdicta / et primo quātū ad / vet tm / 2o quātū ad nouū / ubi cū / sto ante assistēs / in prima parte sic / hoc significante / ma sic dictū est / Spūs sto / p hoc / ep nō patebat accessꝰ sacerdoti / nodum / bus ad scm sctoz / designāt / qđ via / vemendi ad celestia / nō erat patefacta / sicud in nouo testāto / et / quia vet / testāto adhuc hebat effectū / qđ sig / nificabāt per prima ptem thabernaculi / ut dictū est / et hoc est quod subdit / adhuc stante thab'nacło / i vetere / statuto hente statutum / que pa la / gia est tpis ministrāt / qz vet tm / sunt figūa nouī / mysteriū / quia in veteri te / stato qđ sunt figūa nouī / immūdi / oblata nō auferebant ꝑfectū / ut ꝑdictū / est / et causa sibi / ꝑfectū / solū mōi / ꝗđ dicit / quia abstinentes legalium / in ꝑte qsistunt in abstinentia a ci / busdam cibis et potibz in lege ꝓhi / bitis et variis lauacris / ablutionibz / que fiebant in emundatiōe lepsi / et / ꝗsimilibz / omnia ista cum ista / quedā que corpalia / et nō po / terant mūdare q̄sciam / sed tm tollē / quedā immūdicia corpalia / nec mīre / ꝓpī quod dicunt iustificare carnis / et / hoc est quod dicit / et iustificāt cibis ꝓpīs ad / vsū ad tempꝰ usque legis / que cor / rigēt vetera / nō ꝑ a malo in bonū / reducēdo / quia lex vetus fuit bona / et iusta / ut hēt ad ro ym / sed ab / imꝑfecto ad ꝑfectū reducendo / qz / sicud paulo ante dictum est sub pēda / gogo imponit aliqua opa bona / ad assuefactionē vtutis / que ty

" vrna aurea habens manna

" cherubim gloriose

e mō

tabnacło

" sacerdotes sacrificantes offerentes ꝗsumentes

mysteriū

offerunt

ꝑfectū

entia

fuerūt

fuerūt

ꝑfectū

ꝑfectū

ꝑfectū

nuntiauit adueniente etate viri / in
qua pfectiora opa ei imprimit / ita
p legem moysi fuit imposita le
galia ppto mdayco / ut ecclie in
cultu vnius dei / qua ty cant in
pfectu / no p legem in crsti ad pfectoz
fuit reducta / ppr tnos aplus ad
gal iiij° qpat legem moysi pdagogo
go / sub cuj disciplina tenet puer
quidm est prelus / ut plenu declaret
est in pncio huj opis / Crstus aut
assistens hic qui exponit illud qd
pdcm est de thab'nacl'o moysi / nigm
fuit figa nomi testa / cra quod aplo
duo sunt / qua primo declat ponit
ho ybat qddm suppm / ubi di cm san
cte / cra primu quidm tangit / primo di
gnitate loci / qua illa pars thab'li
que figurabat nonm testatu vocab
ceu sctuz sctoz / ho dignitate nuncr / qua
solus summus pontifex illuc intra
bat / cra no modu intrandi / qua ad san
ctue nebat / cra to tempo intrandi / qz
semel in anno / cra to / ad quos in
trabat / sz ad placandu sibi dom et
ppl'm / et ista figurat que sunt
in nouo tes / qua crsto qui e summus
pontifex intrauit celu / qd figurate
p sctuz sctoz / ut sup dcm est / et p
ppm sanguez / ad placandu nob dnm
patrem / et hoc est quod dicit crsto
mite apostolo / Secundo ty / ep in hoc
calo / ysti° est intra velu suspensum
/ et ideo ut clarius et brevius procedat
ego ponam hanc / no em qd tacet
in libro / sed em ordine sine crsto
ante assistens hic tangit dignitas
nom testati / qua crstus de nob suppli
cante in ea duci / sz duia / et hanc
pontifex hic tangit nom officij
/ qz crstus est principalis alioz pastoz
/ em qd dicit p. petri quinto / cu appa
rebit princeps pastoz / qz assistens
i paradiso ad quid offerend / sz ad nra
pfectionem pertinet pro nob / et ad emen

dandu nob contra impugnantes ho
stias mentis in secta / in celu / ut
habet missa / qd quid celu est thab'
naculu pumplius / valde amplius
ppr immensitate celestiu et pfectu thab' tabnd
qz sunt thabnacula mosayca / qd sunt
mobile et portabile de loco ad locu
/ istud autem est immobile et eternu
/ hoc ep p ysaiaz sunt pdam perpetuu
dauid tm videbant illud eternitatz
opulentia / thab'naculu qd nequa
ssent parcat / ubi ne valeant de ipe
rusalem celesti nisi manufactu / i
no p homines / secund sunt thab'naculu
moysi p manus bezeleel / et hoc
est qd subdit aplus qz positio ulla
predicta no humanis tantum / i
humane factionis tangit eaqm
pars intrandi / ubi semel / qz totu
tempus no est nisi vnus annus
rei pontificatus crsti / et qd dicit
semel intrauit / semp est ibi sed
qz ceu modu intrandi / in dia
uicem p sanguez secund intrabat
pontifex veter legem / sed per ppm
sanguez qui p nob sunt effusi
in cruce tangit ceu ad quod in
trauit / in dicit cetua redemptione inuenta.
qua p hoc ihesum ceu redemptoz
p modu que metissimu a crsto ad
inuectu / inquitu satisfecit qui po
terat / inquitu debuit / et potuit qui
debebat inquitu homo / di cm san
cte hic ybat qddm suppliciu ceu
ultimu deum / sz ep sanguis crsti fuit
efficax ad unum redemptoz ceu
et facit ihesum nom / de sanguis p
quo unione ad suppm dnm ihm
utute maioz ad emundatoz anie
sanguis ydoloz et mutuloz et
aq lustratoms ad tollend mundi
tiaz corpalez / seu impedimentu
irregularitatis / de quo predictu est / vi
tas hunj ppositi pz / qua sanguis
crsti qui unione ad suppliciu dnm
nostrum qui ad unitez virtutis /

/sed pdicta in vet̃ lege tollebant im-
mundiã corpalem q tractos q tactu
cet̃ inmundi & dmo cultu impedi
ente/ut p̃z ni p̃ius/ergo multo forti⁹
sanguis p̃ emendat animã/et reddit
eam aptã ad salute cẽnd/et hoc
q̃d dic̃ si cin̄ sanguẽ/hoc fiebat in
festo q̃ propiationis et cinis vitule aspĩ
gnia in acpa lustrationis ipia de
bebant immũdis aspgi/ponebant ci
neꝝ vitule q̃buste/ut sic̃ in p̃ua
mẽgnatos sanctificabit ꝛc/q̃ autem
immundã no potebat quanto magis sa
pctis que mortificat animã morte
tribꝰ et morte gehenne ad finiend
deo vm̃ erit hoc dr̃/addunt illoꝝ qui
putant dm̃/sed sunt mortui/ut m
pitet/et hercules/et hmoi mod tam
quã tra/p que sanguis crist̃i h̃
efficacia ad pdicta p̃ quod est ipse
offens/sc̃z crist̃us cuius multo est efficã
cie infinite p quitatem ad dignitate
et tangit cui dic̃ scimus p̃ quã ꝛc
Hoc est/unus ablatus/q̃d finit scis
simul/no dic̃ immaculatus/Secundo
est modꝰ offendi/qui possit q̃ma
p̃ma cantate/quod notã/cui dr
p̃ hoc scm̃ Cui aute facta sit ista
oblatio/tangit cui dic̃ deo sc̃z pn
Sexto nom̃ tes̃ hic/que q̃ pdicti
que ptinet ad vet̃ tes̃ et q̃ponit eoꝝ argut ad p̃ncipale intentu ma
ius/sc̃z q̃ nouum tes̃. sit q̃ melle nouo
et efficaciꝰ vet̃i/et dum in d̃ p̃ter
quia primo facit q̃d deus est/ho p̃t
q̃dã supplm̃ in nime sua/ubi vbi
cin̄ dic̃ primo q̃sidẽando/q̃d immedi
ate p̃cipit/q̃ crist̃us per p̃pm sanguĩ
nem intrauit in celu/et inuenit
nam̃ rẽdemptoꝝ cẽnd/hoc ante
no potuit si in vetꝰ tes̃/q̃ quo
sequit̃/q̃ aliud testatu fuit̃ a pe
opm̃/et p̃ius d̃ dic̃ nouum/quia
illud q̃d sequit̃ pcedit dic̃ nouum
nec alium/et hoc est q̃d q̃cludit
aplus et io nom̃ tes̃ sc̃z ipse crist̃us

Z p quez mod̃ sit mediator/subdit
ut morte intꝛedente i crist̃i morte in
tercedente/p quã eius testatiu est
q̃firmatiu in rẽdemptoꝝ eaꝝ p̃ma
nr̃a tra ꝛc̃ v. q̃ nas vet̃ tes̃no potuit
assistere/sz p̃ morte crist̃i sunt ab
late p̃missiones cẽne hẽditatis/acti
uat p efficaciã passionis crist̃i q̃
nouũ tes̃ ad p̃tinendũ ipaꝝ p̃mis
sionũ fidem/et sacramẽtoꝝ noue legis/su
scepcionẽ/et sic p̃z/q̃ nouum testa
mẽtũ est efficaciꝰ veteri/q̃ma mdit aliq̃
et q̃fert q̃lem/vet̃ tñ testatiu tm̃
q̃tus mdabat/et tpalez hẽditatẽ
p̃mittebat Vbi cum tes̃. hic p̃bat
q̃d supponit/sz q̃ testatiu nouum sit
q̃firmatiu p̃ morte crist̃i/et hoc p̃bat
dic̃ p̃mo p̃ legez h̃mana/ho p̃ legẽ
diuinã/ibi vnde nec p̃mum Circa p̃m
serm̃/q̃ sin̄ leges h̃manas ciuiles/et
canonicas tes̃. no h̃z robur q̃ din
mut testatoꝝ/q̃ma tunc semp
pt̃ mutan/cui sit vltra no limitas
vite p̃nt̃/sed in morte q̃firmatur
ita simul̃ nomi tes̃/q̃d est ipse testa
tor crist̃us in sua morte fuit robo rat⁹
ipe hoc tunc dux/q̃firmatiu est
Jesus xps/et hoc est quod dic̃ vbi
cum tes̃. est/mors necesse est intꝛeda
ri i mteueniat testatoꝝ ꝛc̃ p̃z hic
Vnde nec p̃mum hic p̃bat ideꝝ per
legem diuinã/in qua plurima p̃mo
ponit nom̃ et vetꝰ tes̃. q̃ medica
ho coꝝ dr̃am ubi necesse est ergo ꝛc̃a p̃
mum serm̃/q̃ vet̃ tes̃. quod sunt fir
mi/sunt q̃firmatiu p̃ aspsionẽ sanguis
ut hoc q̃dã p̃ncipium/et p̃ legez dmã
p̃z/q̃ testatiu nouum p̃ effusionẽ sanguĩ
nis debuit q̃firmari/ut figuratiu corri
deꝝ figẽ/et hoc quod dic̃ vnde nec
p̃mum quid i vet̃ tes̃ quod sunt p̃ia
dedicata/et q̃firmata sine sanguine
Secto nouum ꝛc̃ hoc q̃dã p̃ncipium vbi
dic̃/q̃ p̃ plus recepit tes̃/et obligat
se ad obediendũ/et tunc moyses ad
q̃firmatoꝝ huius aspsit sanguinẽ/et
hoc est q̃d dic̃ accepto sanguine hu-

Sed contra hoc posset aliquis dicere/ quia exodi xxiiij no fit mentio de sanguine vitulorum/ Dicendum/ quod aplius fuit instructus in lege/ et ex usu/ et quo fructuosius sciebat/ quales thus fieri solent/ scz p commotionem sanguinis hirta et atque/ ut sacris esset clamor lata vocatorum et ipsorum cornua erat ibi cum aspersionem ad sanguine aspergendum/ et propter hoc moyses tacuit iste/ quia nondum erant peracta/ tum credendum est apostolo/ quia ita fuit ut describit/ non enim omnia modo quodo sunt descripta sed ypsum qui libros scripsit legem et omnem populum qui legem acceperant aspersit dicens· hic sanguis testamenti quod mandauit ad vos/ non quod tunc aspersit thabernaculum/ quia nondum erat factum/ sed propter illud sanguine aspersit/ quod illud consecramus et omnia vasa ministerii quibus celebratur in thabernaculo moysi sanguine similiter aspersit/ et alia pene omnia de sanguine/ et sine sanguinis effusione non fit remissio/ quia animalia sacrificabantur pro peccatis/ quorum effundebat sanguinis/ in signum/ quod per effusionem sanguinis christi fienda erat remissio peccatorum/ que non potuit fieri sanguine animalium/ et tunc sacrificium Necesse ergo fuerat ea que in celis sunt emundari/ hic quidem fiunt domini/ ondendo primo/ quod emundatio nouum testamenti est melior/ 2o quod est perfectior/ ubi nec per prius dictum fuit Necesse est ergo celestia quidem celestium hijs mundari· thabernaculum veteris testamenti quod fuit quodammodo exemplar/ ut relatum est nunc talibus debuit mundari thijs hostijs quae fiebant de animalibus bruti quidem celestia autem melioribus hostijs quibus mundantur celestia per sanguinem christi Sed dices/ quod intelligimus mundari celestia ubi nulla sit macula Dicendum/ quod sicut dictum est emundari thabernaculum/ non quia haberet aliquam immundiciam in se/ sed quia tollebantur aliqua impedimenta/ quibus impediebantur homines accedere ad sanctuarium/ ita dicuntur mundari celestia per christi sanguinem/ et per sacramenta nouae legis/ quo dat sanguini huius efficaciam/ ne quis peccat peccatum/ quae impediret ab ingressu celestium/ et ideo dicit hostijs in plu/ quia licet sanguis christi sit una hostia/ tamen eius efficacia quantum ad communitatem nobis per varia nouae legis sacramenta est quod thabernaculum sanguine et mundicia sit melius/ thabernaculo moysi/ declarat dominus non cum in manufactis sanctuarijs/ quale fuit thabernaculum moysi ab homine factum/ quod fuit figura thabernaculi celestis/ ut supra dictum est/ sed ipsum ipsum celum/ ut appareat nunc pro nobis in conspectu dei pontifex legis ibat sanctuarium per annum cum sanguine alieno/ quod erat sibile dei/ sic et christus quantum ad humanitatem intrauit non celum/ non ad hoc ut videret faciem patris de nouo/ quia vidit eam ab instanti conceptionis sue/ quia eius humanitas a nouo fuit translata ad celum/ ubi facies dei clare videtur a beatis/ ut per hoc coram deo pro nobis interpellet repetendo humanitatem quam assumpsit pro nobis Nec quidem ut sepe hic offert/ per emundationem nouum testamentum est perfectior/ et dominus in se/ quia primo offert semel/ secundo ad hoc sufficiat sibi/ ubi quia ad modum primum pars facit totum semel/ illa emundatio que non veritate quia semel facta sufficiat perfectionem est quia illa que veritatem typicas typi sunt imperfectionem/ sed illa emundatio que fiebat a pontifice veteris legis in sanguine et pinguedinibus quotannis veritatem

/expiato ante facta per cristū semel
tm facta est/quia cuius p̄missio sufficit ad delecōm oīm pcōz
/ergo est p̄fector/et hoc est quod
sub² necē ait ut ferre/qp̄ alit̄ sc̄ m²
oportuit/sz/qp̄ cristy plinies &bm²
f pti a p̄mo mundi/sicud et sa
cerdos veteris legis intrabat per
singulos annos sctuarium/p oīm
atōne pcti ppli isr̄l/nunc ante ita
est/qp̄ sicud pontifex veteris legis
intrabat sctuarium pro pcto ppli
israhelitici/ita cristy passus est p
salute totius mundi/qm incepit
a p̄mo creatiōis/sicud ppls isr̄
rahel/a datione legis/ctio si cristy
oblatus esset tribus/debuisset frē
pati ab origine mundi/sicud pon
tifex legis quotannis intrabat
sctuarium a datione legis/et hoc e
qd sub² aliquo optabat/et quia
hoc esset impossibile/no dt aplus
nunc ante tempus gre semel in
cōsummatione sc̄or in ultima etate in
qua cōsumma² ministerium cristi ad destruc
tionem pcti p hostiam sua apparuit
/semetipm in
/spectu aīm offendo in tenebris/et
quemadmodū hic addunt sile ad pro
tu sui/sz qp̄ qe pcto p̄mi pene/
statutū est qđ ima sma/qp̄ ho
mines semel moriant²/et p̄ca in
iudicio dmo manifeste plutabunt²
/sic cristy p salute hoīm in tente mor
tuus/p̄ca pe apparebit/no mundo/
sd magis p̄sumi mentibus fidelibus
sub ctia salute redditurus/et hoc
est quod dicit et quemadmodū statutum est hominibus semel mori
tm nunc originalis pcti p̄ hoc at
tendendum/qđ tremendū sit et cristo sel obla
m tente/no qđ quotidie originale pc̄m
pcti qđ no detrahit/sd qđ quotidie
mortalis natūe/qua voluntate
assumpsit ad multorum quotidianorum pcōrum
/qđ dt/qp̄ licet passio cristi sufficiens
tendat ad delendū omnia pcta
quotidie est tamen/tn aliqui reddunt
se indignos/no dicit innultorum

et nay oīm/sed sine pcto apparebit
qua in secundo adventu apparebit
in forma gloriosa/et sic sine solo nec pcti
in primo ante adventu apparuit in
forma hominis mortalis/huius similis
pcti/cui qđ dicat aplus ad hoc cui

Questio Ad maiorē euidentiā
dictorū in hac tabula quātū/vtrū san
gis cristi sint oblatio deo acceptis
sima/et arguit primo/qp̄ no/quia
effusio sanguinis innocentis est cordi
deo abhominabilis/cristy autē fuit
innocentissimus/ergo non est tenuis/illud
qđ hz similitudinē cum sacrificiis gen
tilium no est deo acceptabile/sed obla
tio sanguinis innocentis est huiusmodi
/hui qp̄ dicit in primo effuderunt san
guinē innocentē/sanguinē filiorū suorū
et filiarū suarū quas sacrificauerunt ydolis
Contra p illud quod hebr in hac
tabula magis sanguis cristi qui p spīm scīm
semetipm obtulit sine macula/hoc est
hoc intelligendo qp̄ solus sanguis cristi sit
p nobis oblatus/imo tota humanitas
eius/et hoc pz ex auctorite inducta
in qua dicit obtulit semetipm/sit
tamen hic in hac oblatione se
gregatim de sanguine cristi/inquātū
segregatus fuit a terra/tm vtrūq est
de oblationis integritate/ppr quod
in sacramento altaris qđ est memo
riale illius oblationis dicitur sil
licet et sanguis/tm sub specie diuisis
sicut in illa oblatione/sanguis fuit
separatus a terra/similit anima cristi
fuit pro nobis oblata/in quātū per pas
sionem a corpe fuit separata/ad satis
faciendum pro nobis dolore amaritudinem
pene pro omnibus nobis/et sic pz
q tota humanitas pertinet ad oblationē
cristi seu sacrificium/tz ante hoc dice
at perfecte rōnis oblationis/vel sacri
ficii/pz/quia sacrificium in lege fiebat
implicite de causa primo/ad tollendū
pctum/ppr hoc in lege dicebantur a
quia sacrificia pro pcto/2o/ad quā
significandā/ppr hoc in lege dicebā
tur aliq hostie pacifice/Tertio/ad

/sed offerat semetipm
/exps pon
tifex. que
admodū
pontifex ve
teris legis
intrauit
/sta per
singulos
annos /sā
gine alie
no

/cui fregit pati ab ori
gine mūdi

hoc / ty mens hominꝫ pfecte viuret per amoem deo / ppr hoc in lege offerebat holocaustu / qđ totu mendeba ad honoꝛ dei / seu ad honoꝛ diuinitatis / Ista ante tra preuiit nob a deo mte ymmanitate crucifi p nob oblata / quia ppr hoc peccata nra sunt delecta / apoc i. dilexit nos et lauit nos a peccatis nris in sanguine suo / et grā collata Joh primo grā et vitas p ihm xm facta est / et porta gle aperta / vbi fit hominꝫ ad deum visio pfecta / ppr quod dicit infra p talo / habemꝰ fiduciā ad introitū sanctoꝝ / et sic patet / qđ sacrificia crucifi sunt pfectissima / quia gratiaꝫ in se pfectissima / vtutez oim sacrificioꝝ / similia pfecto diuina gratiaꝫ in se vniuersa / et omnibus pfectionē oim oratiꝰ etc. Ad primū dicendū / qđ effusio sanguinis crucifi pt referri ad duplex principiū / uno modo ad pctā effugiendū / et sic fuit deo abhominabilis / et fuit pctm̄ infinitū / Alio modo ad voluntatez / prout crucifixi patientis / qui voluntarie se abnegauit passioni et crudelitati maximā / et sic fuit deo acceptissima / et hoc modo habuit vim ob latoriū et sacrificij / non autē primo modo Ad tertiū patet qđ dictū / qđ oblatio sanguinis innocētis in sacrificijs gentilium / habuit multitudinē illoꝝ qui occiderunt eos / et hoc non ideo habuit vim sacrificij / ut deus est / et ideo non est similitudo sacrificij crucifi ad sacrificia illoꝝ / vel seq̄ tertiū deum

Videbitur enim heus in talo pcedi pphanit aplus enumerando nomi testis / et in ista pphatione dixit / qđ vetus testamentū manebat / ideo illud qđ ibi supponit / hic quidē pphat / et dicit in futuris / quia primo facta hoc qđ deus est / secundo ppatur sacerdotale nomi testatum ad sacerdotē veteris testi / vbi quidē quidē sacerdotes / primi pphat dns / secundi pphetarum / hoc p scripturā / vbi ideo multiplicatis primis adventus in die duabus vicibus quibus fuerat / sic ibi impossibile

Ad euidentiā primi rotulus q̄sidendū / qđ dicit vmbra et ymago in hoc — dicit vmbra et ymago

lege nā vmbra est longinqua similitudo rei / ymago autē propinqua rei et expressa rei similitudo / et ideo sacrificia veteris legis dicunt rotundi vmbre rerū bonoꝝ gratie / quia non permittebant / ita expresse / sed sub velamine spiritualis futuri / sacrificium autē nouē legis habet rotundi ymaginis / quia munificentia mundauit ad bona gratie celestis / hoc autē non potuerant facere sacrificia veteris legis / quod patet ex eo non offendi ipsa / quia quotiēs anno reiterabantur / qđ non fieret / si per ipsa offentes mundarentur / quia tunc eius iteratio fieret frustra / et non esset dictū qđ a quibus frustra per aperte in lege diuina / bonoꝝ gratie / quę expectabant / in futuris / quę in lege promittebant / ideo seq̄ non ipsam ymaginez rerū / per singulos annos — bonoꝝ futurorū

Deficient / sacerdotes legis veteris / nisi per hoc vetus / quia per tria accedentes propitiū facere / mundatos a culpa / et dignos gratia Alio quin cessasset propter offerri / pena coꝝ ob latam / ideo qđ nihil / et non excludit / qđ fiebant illa sacrificia ad peccatoꝝ recordationē / mutuo per singulos annos offerentes — offerentes

Quia non est possibile sanguine taurorum et hircorum auferri peccata / et hoc est quod dicit / sic in nris communicando peccatoꝝ per singulos annos fit — annos fit

Ideo ante peccatoꝝ / expectabat si culpa per triennium / sed ni det / qđ ro apli non valeat / quia posset dici / qđ illa sacrificia mundabāt a peccatis futuris / non autē a futuris / et quia retinebant peccata / et per nris sacrificia cantinenda non frustra / ut aplus ait quit / sed ad delectoꝝ peccatoꝝ veteris testi dicendi / qđ aplus quando ducendi / dicit hoc dictum dns / qđ hoc tuꝝ

hebuit vmbraz celestiu/ nunc autē ueꝛa
ꝙ pcijs oppuñ celestibꝫ/ qm̃a qꝫ ꝯtinet
ab ipis/ et ideo illud quod emundat pe
cata/ oꝑtet ꝙ sit celeste et spuale/ et
illud quod d̄ tale/ hꝫ efficaciā perpe
tuā/ et ꝙnus no est istoꝝ/ sit autē
est dictū de oblatione xpi ꝙ semel
vnc sciliꝫ adimplete/ et io no reite
rat/ qm̃a semel facta sufficit ad de
lendū oīa pcta ꝯmissa et ꝯmittē
da/ Ad aliqd dicēs/ sacrificiū al
taꝛis cottidie offert ꝙ ecclia/ ꝙ ꝛsp
dicēd/ ꝙ no est ibi sacrificiū ītegꝝ/
sed vmḡ sacrificij ꝙ semel oblatꝝ cot
tidiana cōmemoratio/ ipꝝ quod dr
saluator. hoc facite ꝙ
meā cōmue mdatꝫ/ qm̃a idem
offert/ quod ipe obtulit. Impossile
ei⁹ cāt hoc ponūt hāc ratiōe ad id
/qm̃a pncipalius sacrificiū qđ fiebat
ꝙ die expiationis de huꝛo et vitu
lo illud no potuit auffere pctm/
ei⁹ effectus quē pcipim⁹ quod
no attulgit ad aiam/ ꝛo miltoꝝ
alia sacrificia legis potuūt auffre
pctm/ huiꝰ rei⁹ ponūt mōꝛes
dicēs Impossile est enim sanguinez
thauꝛoꝝ &bi autē contra hoc ar
gm̃a/ de sacrāmēt none legis/ que
/sistunt ꝙ quibusda rebꝫ corp
alibꝫ tm/ et tm mūdant aliarū
dicēd/ ꝙ no est simile/ qm̃a ꝙ
ipis diuina vtꝫ opat/ et io opaꝫ
ad gram̃ p nos ī sustinendū/ no
sic autē cāt ꝙ sacrāmēt veteꝛis
legis/ ut plenū dicēd ꝙ fine capi
Ideo incipiēdū hic phat p scripturaꝫ
ꝓbi ꝛsponsū que locuꝫ de adiecta
xpi ꝛpi ꝙ imperfectoꝝ sacꝝ veteꝛis
legis supplenda p suū sacrāū
et fecit illud vnū/ illud quod
auffert pctm apparet ꝙ sit deo
acceptū/ sacrāū autē veteꝛis legis
no cāt deo acceptū/ ut ꝓz p scp
tuaꝫ ꝓbi inducta/ ꝛgo ꝛsp et hoc

est quod dr io ingrediēs mūdū p ceteꝝ
assipiaꝝ dr qm̃a illa scriptura
loquit ꝙ eīs ꝓsona hostiaꝝ
ꝙ hoc tangit sacrificia que fie
bant de rebꝫ amatis et oblatoꝝ
sacra et tiamatis malusti no
acceptisti/ et sunt ista filij ad ꝓpz
et ītpor sacrificiū deo acceptū
quod de corpe xpi sunt dicti filij dñi
corpꝫ autē ꝙ aptasti corpꝫ passile
aptū ymolatoꝝ/ et qm̃a sunt
formati et aptati sola vtute dei
absq; semine vīi holocaustomatis
que tota incendebant et ipsa
i sacrificia que p pcto offeꝛunt qđ
vna pars incendeba altaꝛ cāt sacr
/et sic aptius tetigit omnia quia sac
ficioꝝ veteꝛis legis/ ondēs/ ꝙ no sunt
deo acceptā/ qm̃a de tribꝫ tribꝰ
no est plo/ et qui ondit illud scr
scripture/ ꝙ sacrificiū none legis sit
acceptū/ cui ꝛsp de textu tunc
dyo/ cāt vemo p ceteꝝ assumptoꝝ ꝙ
capite libri/ Iste liber/ est notoria
p estimatoēm sine capite dicūꝫ
libri qđ/ dri illud/ qđ ꝙ diuina p
estimatoēm pcipiēs/ q tinct/ hoc autē
est mystiū incarnatoꝝ xpi/ p qđ
ad baptismū p tingunt oēs electi
scripmꝫ dñs/ qm̃a hostiaꝝ ꝛsp
quod sequi est vnū apld ꝙponet
ductoꝝ ꝓbi de exclusione sacrifi
cioꝝ veteꝛis legis p sacrificiū ecclie
/et ꝓz hoc per ꝓbeta psalmista auffert ꝙm
sacꝝ legis sacrificiū ut scripīs statuat
/ qđ tinct sacrificiū xpi accepti deo
pꝛ ꝙ qm̃a voluntate &c/ qm̃a p
hoc/ ꝙ xpi ꝙ implent voluntatē
patris scripti offendo nos scificat
/et oēs qui sacerdos sit qđ
sacerdotez none legis/ et veteꝛis
adimplete/ et dñs ꝙ d p/ qm̃a no
facit quod dictū est/ hoc declarat p
scripturaꝫ/ ubi qꝛesta/ ad euidentia
pmi qđ dicēdū/ ꝙ ꝙ lege cāt dnꝰ
sacrāū vnū sollempne/ qđ soluꝫ

A et ipsorū auffre pctā

ficebat p̄ sūmū sacerdote/ut ſpr̄ dns
est (aliud cāt cuge sāt em/quod re-
putabat cēnitate cristi 2m dnīc/
et to ducebā nuge sacrificiū/qm
cottidie offeb̄ agnū mane et ve
spe/et 1ūd sacrificiū no solū ficebat
p̄ sūmū sacdote/sed etiā p̄ alios m
fīnoos sacdotes/et de isto sacrificio
loqp̄ hic aplūs dns ⁊t anns 98 sat.
sz vetes legis pcto est cottidie/qz
cottidie offeb̄ nuge sacrificiū et cas8
sz m spe no m̄ mio/ spe offe hos
que no p̄t
auferre pcta/ut p̄z per dicta ⁊
7 nuge p̄zbāt nisi p̄ hoc ante ē oī
una pctis offerit hostia que suf
ficit ad delēdū omnez culpa admis
sam et committendā in sempitūm
cedet ad dep̄tatē dei ut dns/et m̄ist
p̄z dra/p̄mis ad sacerdōtē vetes le
gis/qz oportebat cottidie stare
ut ministret/cristo ante no fuit
minister nisi m̄ una oblacone/qm
pacta/cedet m̄ devotā plēb̄ ut
dam̄ exectō expectāb̄ recēt hoc q
plebit̄ m̄ finali indicio/sicud op
positū est sup̄ primo cā/una cm
oblacone gsummat ē ad pfectos m
dnot m̄ sempitūm sanctificatos
qm hostia cristi tz ūnite etna
sanctificandi/et p̄p̄ hoc illa pac
ta nō fuit amplig necessitatez
mīstrandi/sicud tenebat sacerdos
vetes legis Nouitas hic quite
addunt ad ꝓbandū illud pactoꝝ
ī.me p̄fecte ꝓpoꝝ/que sup̄ oppo
sita est vni cā/et m̄ fine illius
p̄mit dns/et pctoꝝ illoꝝ iam no
me memorabor amplig/qm ad tez
re missionē se ꝓtendit efficacia ob
lationis cristi/que est oblatio none
legis/et ideo p̄ hoc patet/qd cristo no
tz necessitate sepe ut minister ad plu
ries offerēdū/et hoc est quod subd
vbi autez horū remissio sz pctoꝝ
amq̄ iam no oblatio pro pcto
qm sinistra sit/quod dicit ait w
nō est opus valentib⁹ medici ꝛc
Quitez itaq̄/sup̄mis aut em̄ cui cultui
sacerdotū cristi/hic qui aut/qp dēs
ei renuit obedīc/et dnīc m̄ tres p̄
qm p̄mo ponit aplūs allectiū
ad q̄lib⁹ subiectos/2o addit subiec
tionis modū/ubi accedam⁹/3o subd
ipōs subiectos tam̄/ubi voluntarie
cū ꝓmitto q̄ sedam⁹/qp dno sum⁹
que debit nos allicit/qp sacdotio
cristi p̄dāmū humilit̄ et devote
p̄mū est hmōi sacerdotij efficacia
/qm p̄ ipm̄ nitēdim⁹ ad celestia
/et hoc est quod dicit hebreos itaq̄
fres fiducialiter habētes ecclesiā
introitū sctoꝝ/in sanc
tuariū/qm ipm̄ qui est oblatio hmōi sac
dotij qui imitat/qm nullo ∧ nob' viam
ante cristū ascendit m̄ celū et nova
vincēte/dicit hec via vincēs ef
fectie/qm indut ad vitā etnā
q̄libet ante cristū habuit via ita
ut qz per velamē i p̄ carnez suam ꝛc
/qm caro cristi ablata m̄ ētte
cāt q̄modolibet velamētū natne
sine/Dnm ante/qz nos dz monē
strationē p̄dicte/est potentia hmōi
sacerdotij/qm cristus no solum
hz potestatē sup̄ omnez gentē/sicud
sacerdotes lēgalis sup̄ gentē nidoꝝ
sz hz potestatē sup̄ tota ecclesiā mi
litante et triumphante/et hoc ē qd
tangit hebreos/accedite magnū
sup̄ dnum dei Accedam⁹ hic
qui audit modū subtrahendi nos
sacerdotio cristi/qm eius mo
dus est primo p̄ vocē fidei/et hoc tangit
cū dicit Accedam⁹ cū vō cor. absq̄
fictione/qm no sufficit credere ∧ m plenī
aliquos articulos/sed oportet credere tudine fidī
quicq̄ credit ecclia/Ho p̄ ns tempoꝝ tal' modo e
baptismi cristi/m̄ quo profitet se ho
nio xpi cristi/et istud tangit
ubi aspersi corda a conscia ꝛc/qz malā
baptis̄ no solū lauat q̄tus cor 9/

// q reprisit

// tractat 7 bo nor operz

∧ collectionē vrām

// ḡnto vide ritis appt quē dlez

ſtrud ſtrachant abſtinences veteris legis/ ſed cria lauā mūdis/ ſcdo ſubitimꝰ xpō per ſpem finā/ et hoc eſt quod dicit Teneamꝰ ſpēm nrē confeſſiōz indeclinabilem/ ita ꝙ no declinemꝰ ab ea ꝑ ꝓpris/ nec ꝑ aduersa/ et ſubdit eam dīm finitā/ dns fidelis u eſt/ ſcdm/ qui no pt mentiri/ et io ſpes nra dat ei finē mittiſ/ dō dēmꝰ xpō ſubitū p cantate/ liccat ante cantas puīcat ſubitnā dō/ tm manifeſtā p dilectiōm ꝓximi/ qz dr ꝑa Joh iiij/ qui no diligit frem ſm quē videt/ d ꝙ non videt q diligit ꝑfecte/ dō aplus locꝰ de cantate p qua dō xpō ſubditi tangit dilectiōz ꝓximi p qua manifeſtā dilectiō dr/ et q ſideremꝰ inuicē ꝛc/ ſollicati ſimꝰ quib; de ꝓmio inuicē/ quitū ad ꝓmocōm ij bonā/ nō de ſcientib; ſi cetu fidēm ij preſſura tribulatiōe ij tribulationibꝰ/ et ij hoc tangit ſublenatiōz a malo/ quia deſentes eos ij talibꝰ/ no ſunt veri xpiani/ de quibꝰ ſubditi ſd eſt q ſuperbi/ et ſuperbi/ quibꝰ deſentes ꝓmios ij preſſura tribulatiōe/ et q ſo tantes/ oppreſſos debet eſſe et tanto magis/ ſz equitate ul mūdiꝰ/ cuiꝰ ro eſt/ quia qua ꝓfit ſcāy/ motꝰ ante malis fortior eſt ij fine/ et ſimili dr eſſe de motu tarditatis et grē/ Voluntarie n peccantibꝰ hic quē ponit ꝓmiſſo rectoꝝ ſcm/ et dicit nō d p/ quia ꝓo ponit ſcm detrectatiōz ꝛo demulcte de/ ubi rememorandū/ p ma adhuc ij duo/ quia ꝓmo nō dicat habere ſcm ſubtractū amicitiā/ 2o non diſtructū dīni mōris/ ubi tribulis/ ſcdm ꝓmū ſcdm/ glosa hic dicit/ nec illū qui peccat nolēdo/ et volūtarie/ quia ille qui ex paſſione ſentit peto peccat nolēdo/ ſed ad qui ex malicia et ſtudio inclinat nolūtate ſentit peto/ peccat voluntarie/ et ꝓpr hoc/ ite no pōnitet/ quia apud eccl̄m ex ſtitu eſt delectabilis/ ꝓmo ante pēnitētiā ſine paſſione/ ſimiliter vō dūc gre nō dat/ niſi pentibꝰ/ et io ſubdit voluntarie peccantibꝰ/ quia no pentet/ ut dicit eſt/ et hoc eſt quod dicit voluntarie peccantibꝰ/ dicit ꝓ ex ꝓpriis libꝰ/ et magiſtꝰ ut inducit ꝓ nitetur (ad ang intellectiū ſcm/ ex ſcm/ magiſtꝝ et aliorꝝ doctorꝝ ſctorū/ hoc natuē lapſe/ libez arbitriū no ꝑit dm vitaē petiꝰ mortale antecedēs repanē ꝑ gram/ ꝑ quā ante repatū eſt/ ꝑ vitare ante petiꝰ mortale/ et io magiſtꝰ voluntarie cadit ij petiꝰ repatꝰ per gram/ qz no repatus/ ꝓpter qd no repatꝰ adhibetur efficacia remediū ad tollendū petiꝰ/ ſz baptiſmꝰ/ qui auſert amen tulpe et penā/ ſcs ſi ꝑ repatem baptiſmꝰ aliquis cadit ij petiꝰ/ tam no adhibē ſibi tale remediū/ quia no eſt renouabile ſacrificiū/ et hoc eſt quod dicit voluntarie cum peccantibꝰ i ꝑ baptiſmꝰ qui eſt fidei ſacramentū no relinquit i mōrib; nob committenda finē totius effectiū/ ſicut fit per baptiſmū/ qui delet totū/ eo ꝙ ij ipſo configurāmur totaliter morti xpi/ ſicut dicit Rom vj/ ſcdm pulti ꝛc/ Terribilis hic ponit ad hoc tam/ ex diſtructiōe dīni mōris/ quod eſt nalle terribile tiſ gredientibꝰ legem triſte/ et hoc eſt quod dr terribilis ante quod ꝛc ꝓpr ſine ir retractabilitatez/ et ꝓpr pene achi tate/ que tangit/ et ꝛgs cumulate ꝛc pena iḡnibꝰ/ ex cumulatiōe et ex odio dīni mōris/ inſligenda que ſuperuenit et adhuc ſuperueniet eis etiāle etiamdo/ ſi quis hr ꝑ ſalo ſile de lege moyſi/ tanto tiſgreſſoꝝ ſoēs puniebant morte/ ut ꝑz ex deſcu veteris teſta/ et multo fortiꝰ puniet tiſgreſſoēs legis xpi/ que

quito scior est/optet eam magt obs
uare/et hoc est quod dicit mrtid ess
facies et pz lra usq; ibi qm filiu
dei cantit/ eius mandata gtemda
et sanguis pollutio quod facime dh
qui p baptismu reiitmit ad vo
mitu/et spm sce gtumelia pmi
ttiabrando/aliq pt eopom lra ista
de illis/qm dicebat/obs natoz legis
lud esse necessaiaz ad salute p
baptism/et sic quodmo gentabat
dei filiu dicentes eum impotentem
ad salvand nos p scepm et sangu
nez eius/quezia mo pollutio dicebat/
qz quo p se mo sufficiebat ad emn
dationi) petor/et p quis fecerunt
gtumelia spi nostri tes/qz ante
pdicti nec ante a deo pmiss/pbat
p scptnaz dicentes ihm p sona d
uindicta et ego vi/qm et si
pmdicat mdicos/hoc no gemit eis/
nisi ingnitu sunt dei iustic/et qm
vindicta deo reps/qm est fortissio
ad infligend et instissig/ita qp no pt
a iustitia flecti/ro gclut homes est
mede in manus dei qm in manu
bonu/tristio dicit/qp melius e incide
peccantes in manus dei ante mdi
ctu finale/qd est pt imarp/et sic
elegit dmd/qz homes est mede pp
mdicu nec in mdicio qd aget nt
deg vlcamis/et nec moraim antez
positz mdicij ad hend cristo p vo
ces dicentes/hic mducit ad ide
p voces denigrantes ad mod hom
nec dicit/qui pp scelus whicef/ap
pamit virgeta inintigatia/quia ad
bene agend/magnic hn p norat
co nec mo dato de bene esse/ro p
bona cop cane morat et gdutim
ad impled/ibi nolite timere pma
ugit pt de nec moraim/ pma co
insacoz vtaij laudabilez et sctam
spe vie cassionis ad fidei/in chr
isti baptizati p baptism et fidem magna
certitudine/et hoc dupt eopom2 duo
in ista p sona/ oppressiones et den
siones sustinendo/et hoc est qd dr
in alio qnto e vnomo tamie sustu
mist//alio mo/nequitu autez corp //olybrius
tha sustinuerunt/et sic pt p compas & tribula
sioz afflicta sunt/et hoc est qd dicit tombis sive
in alio autez sorte talis/qz quod spec tractatui fit
ficat magt in spali dicens nra et pm
tis compassi estis/et qma tha
no sunt ppr se apparata/sed tm ppr
pnam tollerandu patienter/sciad me
dicina amara ppr sanitate/no se
cogno secres vos hic/ dinitias celi/
que sunt melioes/qma salvat appe
titu/et manentes/qz no pnt auferri
volite timere/hic qui hortatur
ad implend qd restat/et dicit my d
p/qma primo fecit quod dicit est
zo ad hoc mducit auctoz scptue
ubi adhuc p pma pte hortatur
cos ex eo/qma go bonis precedentibs
debent moveri ad p seneranda my bo
no/ne amittat homd p celu/et
hoc est quod dicit volite timere amitte qfidenda
fiducia p seneranciam que magnam hz remunacoz
qma qui p sene amit vsq; in finem
hic salvus erit/ cytt ppm/ modo
ante p se neandi tempe tu dicit pa
cientia cum vobis/ reu honoz dei //nitia est
latoz/et reu malozu illatoz ne
volimite dei facietes/ eius mada
ta reportetis//i rem promissu/que //promissoz
est beatitudo celia/ adhuc eum/hic
ad spiritu adducit//scptue/tuno //auctem
pnciu) hctu aggrei zo/simus alba
cia zo/que contingit aplis/ut
audiat cos uno spu locutos fuisse
loquit ante adventu de aductu p
ni unu/tu aplis accepit dicu
eius in sensu mistico de aduc
tu eius in mdicio/et sic venit
tristis dicit/uno mo gliale rei
omis/et licet a tpe aggei usq ad
gliale mdicij finit tempus ma
gnu/tamie dicit modicu respectu
eternitatis/alio mo/venit cristo
ad mdicu ptica/et hoc in morte
cuiusq; hominis/qma qualis quis

ny morte inuenit tlis ny mdicio
putabi/ et usq ad tristi tem adue
tu est tempus sue modicu/ qma
breues dies hoim sunt/ et hoc e
quod dr hic adhuc cm modicu
valde breue/ qui uenturus est
suali tudine ad mdicu ueniet
et no tardabit/ sp iustus uiuet ex fide mea/ et si subtraxerit
se anie mee/ non placebit ei/ no
timemus nos/ qma credit a gra
dei/ secud ty/ sp aplus allegat
hic auctoritez dhabac ny tiplatoz
lex mepcu/ scdo ante iustu
fit fit/ no erit anima eius recta
in ea/ et est cadi sna/ sp voluntas
dina/ est regula recta hmanoz
actuu// regi qui se subtrahit ab illa
ou sit regula recta/ pgnus hanaz
no rectaz/ gdut nitetur duos nos
ante no sunt sub tractatione filij/ subtracto
dicta no dr domum ny nobis
/qma uide ab filiis eius quod
domia ny ipo/ secud dm alios
filios mortis/ eo sp nitud mortis d
mna ny ipo ny p dicu/ anie/ sp
ad sbtectam dicta sequi mors
anie sed fidei s filij sui/ uita
ti pfidei et sacrata/ et no fides
formata dr domum ny nobis
/ad qua sequi anie salus/ no dia
ny acquisitoz salutis anime

Cap. nonus Ad maioz euidecia
eoz que dicta sunt
ny pncio tpis huius tabi/ quid ueteres
sacramenta et sanctia ve. legis m
serebant/ et arguit primo sp sit
/p illud quod lectum leuitici viii

Cunctos sanctificauit cum unos ses
o aaron et filios eius/ de quoz ordi
natione loqui ta quo pz/ sp sacrdu
ordinis ny lege veteri sctificabat/ et
p quos mstificabat/ qma idem est
sctificare et mstificare ros/ Item ny
doctoes sctos ny etudisione gsceba
gnd/ quia mundabat ab originali
culpa/ et mundicia ante erat sacrdu
netis veteris legis/ no sanctata ue
teris legis gscebant gnd et mstifi
cabat/ Contrarium autem dicit ny
lra impossibile est enim sanguinem thau
roz et hircoz tollere/ Responsio Dicendu
sp mstificatio ppe dicta/ De qua est
hic questio/ est p gratiam gratum fa
cientem/ que auffert culpa/ et facit
dignum uita eterna/ tlis ante mstifi
catio/ est a solo deo/ secud a ea pueni
gente/ ny illud ps gratia et glaz
dabit dominus/ et no/ si aliquid aliud
ad mstificatoz opet/ hoc est ny
p modu mstruncti/ mstruncti
uu est duplex unu genitu/ aliud fa
ctu/ secud ny artificiu ps/ Manu
eius artificis est mstrutu eius g
nitu/ mcpitu membra sunt que
da anie organa sunt mstrta fa
cti anie uel dolabra est cum
mstruncti separatu/ et ordo huius
simplicis mstruncti/ sp mstruncti
separatu no applicat ad opus/ nisi
p ualeat motore mstruncti
genti/ Emundatus ante tristi sclis
ad similitudine secud mstrtu genitu
et ppi hoc dicit damascenus vocat ipsa
organum diuinu/ et no opat ad m
stificatoz p modu instruncti genti
sanctata ante ad hoc no pnt opari/
nisi p modu mstrti separati/ mcpitu
recipiat ubique a passione christi/ ubi
cum hmanitas ad unitez mstificatoz
fuit applicata/ ex p dicta dab ps
/ecce agnus dei ros/ qma p hunc
agnu ymolatu fecit deus uitam
mstitoz/ recepto ante hunc ubique
no pt opete sacrata ueteris legis

sed tm̄ sacram̄ta nonc legis/tm̄ ro
est/qr̄ his recepto est per reales mo
tm̄ ministrm̄ti gnia/nichil ante
pt nonc realit̄ anteq̄ sit m̄ actu
/et ro sacr̄a ta veteris legis que pcs
serunt incarnatoz et passioz xpi/no
poterant ab ipa reapse vtute ipam
ad iustificandi ministrm̄ta ad iustificatoz/sed
sacram̄ta nonc legis que ipam se
cum̄t/tlem̄ vtute recipiūt/et ro sūt
ista iustificatiōs hmōi ac/Considan
dū tamē/q̄ licet aliquid no possit
nunc p̄ mod̄ efficientis/et p reales
motōm̄ anteq̄ sit m̄ actu/ut dam̄
est/pt tamē nunc p̄ mod̄ finis/
et p apphensioz/secund̄ sanitas ap
plicata causat sanitatem/sic fides
ante q̄ sit m̄ effectu/et hoc no pos
sio xpi sine mutua incarnatoe/iusti
ficarunt patres veteris testa/inquātū cōit
ab eis credita et desiderata/quia p
fidem mediatoris salvati sunt/sacra
ante veteris legis cāut quedā p̄te
stationes fidei ipius/et ro significabat
tm̄ fidem/p quā homines salvabant/
sed no efficiebat aliquid vtute insti
tue/secund̄ quod sacram̄ta nunc legis/
inquātū accipiūt iustificatoria largo p̄mit
tebat amotōm̄ quoꝝtiorum impeditoꝝ/
que efficiebant m̄ lege veteri/sic
de tactu mortui/nec aquatis immundi
p̄ quē edebat homo incepto ad mtia
diu locū cultui dīni/sic sacram̄ta vete
ris legis insertiebat/que licet immundi
tiaꝝ amouerent/appr̄ quod apl̄us vo
cat̄ mandatas veteris legis iustificatoēs
carnis/ut sup̄ dictū est talo m̄
sed secund̄ dictū est & sacram̄ta veteris legis
ista intelligenda sunt de ablationes/et
sanctificatiōs illius tp̄is/appr̄ quod di
cunt sacra/q̄ sacra cāut accep
ta deo ex fide et desiderio offerentium tm̄/
et no esse ipsa/sacram̄ta ante nonc
legis sunt ex re ipsa deo accepta/Ad
primū dicendū/q̄ illa sanctificatio no cāt
nisi quedā quoꝝtior applicatio ad di
vinum cultum/que no efficiebat gratiam/nec
fides ipoꝝ applicatoꝝ efficiebat nisi ad

Ad 2m̄ dicendū/q̄ m̄ tali casione efficiebā
gra/no p̄ ipam causatiōz/sed p̄ fidez
eius cui cāt signum/sm̄ q̄ dicit apl̄us
ad ro m̄/q̄ abraam accepit signū cir
cumcisionis/signaculū iustitie fidei/sa
cram̄ta ante nonc legis efficiunt gratiam
ex re operata/Ad 3m̄ dicendū/q̄ oblationes
et sacrificia ve legis no auferebant pecta/
sed fides et de nouo offerendi/et hoc p̄
m̄ legem naturalem ex no loquendo/m̄ ob
lationem enim hostiarum pro pecto iam
mundatione facta de sacrificio dicit̄/et ora
bit sacerdos p̄ eo/et dimittet̄ ei/
Q̄ d/q̄ pena dimittebat̄ no ppr̄ ipum
sacrificium/sed ppr̄ fidem offerentis etc.

Est autem fides etc. Ar. x.

Circa hoc apl̄us ammonet
fideles subiici christo/et dicit
q̄ per hoc est p̄ fidem/no fit impedi
mentum duc̄ ipam fidem/ut ea que
sunt fidei libenter amplectam̄
et diliḡm̄ m̄ tribulationibus/quia p̄mo de
bent ipam fidem/sic ponit dilectio
ne ex qua complenda ea ipam/ubi m̄ hat̄ m̄
Secundo ad ea que sunt fidei hortat̄ fideles
tertio/m̄ primo ea/secundo/m̄
primo ponit diffinitionem fidei/dicens
est enim fides etc/Ad cuius intellectum
sciendum q̄ fides cognoscit̄ p̄ actus
et obiecta/fides ante est habitus quidā
infusus/et ro dicit diffinire per ipsum
actum m̄ comparatione ad ipsum ob
jectum/actus ante fidei est credere/sed
est actus intellectus assentientis et vo
luntatis impio/quia nullus credit
nisi volens/sm̄ q̄ dicit augustinus super Joh
et ro actus fidei qui est credere/no
potuit hz ordinē ad obiectū intellect
q̄ est vis/sed cuius ad obiectum volun
tatis/quod est finis/seu bonum habitu
do ergo actus fidei ad obiectum volun
tatis designat̄ m̄ diffinitione apl̄i/cum
dicit fides est substantia sperandarum res
ante sperandū quidem m̄ ipa beatitudi
ne sit status cum bonoꝝ adeptatione
perfecta/ut dicit Boetius m̄ de consolatione
diuina/ante fides substantia sperandarum

tem uigilie est queda inchoatio finis
beatitudinis / quia fides / prima virtus
fisa / secundum alios rebus / prima pars
rei dicit quodd no pbetur eius / et ma
nifeste qui videat aliquo gustu talia /
sicud est in principio / in hoc enim speran
tes sanctificat / quia videbimus et hoc illud
cum unit per fidem inhesimus in energia
ipsius ante actus fidei obiectum in
tellectu designat / in dicta argumenti /
quia obiectum fidei est / vitas no visa
cum finit adhesit fides / no ex rei eui
dentia / sed ex auctoritate diuina / et sit pa
ssimonia predicta / quia data est per
similitudinem actus fidei / ad obiectum intel
lectus et voluntatis / in quibus ante ue
nit predicta forma diffinitoria reddi
te / per sic dicit / fides est habitus mens
quo inchoatur vita et nata in nobis
sanctis intellectu assentire no appa
rentibus / Considerandum etia / quod per
ba apli predicta distinguit fides
ab omnibus aliis / que pertinet ad intel
lectu / per hoc enim quod dicit argumen
ti substantia / distinguit fides
ab opinione / suspitione / et dubi
tatione / in quibus no est firma ad
hesio intellectus / per hoc ante quod dicit
no apparentium distinguit fides a
scia et intellectu / per que fit alius
apparet / per hoc autem quod dicit
secundo rei substantia distinguit virtus
fidei / a fide quam supra / que no
tendunt ad beatitudinem speratam / et
per hoc etia apparet predicta diffini
fidei bona / quia facit diffinitum
differre ab omnibus aliis / In hac enim
predicta fidei diffinitione / hic quatuor
ponit aplus exempla de fide / primo
fuit hoc in gentili / secundo in synagogali / ibi
intelligimus / in prima parte dicit / quod pres
bi testimonium habuit testatum a deo
propter hunc suae fidei / unde genesis
dicit de abraham / credidit abraham
deo et reputatum est ei ad iustitiam
/ et hoc est quod dicit aplus in
hac enim fide testimonium obtinuerunt ante
seniores / antiqui patres / fide intelligi
mus quod patuit exemplum fidelium primi
temporis / et dimittit tres partes / quia primo
ponit exempla de his qui credide
runt et doctrinam / secundo de his qui
non de his fecerunt / ibi fide abel / tertio de
his qui propter fidem passi sunt / ibi
alii autem / Circa primum sciendum / quod doctrina
vetus legis duplex fuit una manifesta / scilicet
de proximitate dei / et creatione mundi
alia occulta sub figuris velamine /
scilicet de incarnatione verbi / et quia apli
scribebat hebreis omnibus ad fidem
tamen / non prima communis doctrina tamen
omnibus tantum / de fide intelligimus
/ quod secundum antiqui credidernut omnia
esse producta et disposita per verbum dei
ut patet greg. in 2o dyalogorum / fiat / et fac
est / ita et nos / producitur enim creatura
ordinato cursu quo de hac loquitur septima / ut probatur / quia tempore / et
non ante fuit producta / est articulus
fidei / quia non potest demonstrari / quia
licet producto mundo absolute scripta
possit plures / immo quo invisibilibus visi
bilia fient / communis animum agricola plures
fuit / et michilo michil fieri / et ideo
animo agricola latitudo formarum
posuit in materia / unicuique autem est
fluxus formarum / et adhuc intelligere
bat plato ante ponit formas non
esse separatas a materia quemadmodum
plantas animalia / secundum ante ponit ydeas
in mente divina / que sunt invisibiles
forme / et ipse dicunt ab ipsis dimanare
visibilia sicud artificiata visibilia
ab exemplari invisibili / quod est
exemplar in mente artificis / Boetius
2o de consolatione dicit / tu ducta supremo
duce ad exemplo / pulchre pulchrescio
ipse mundi mente genitus / similique ra
imagine formans / et hoc est quod
dicit / ut quo invisibilibus visibilia fie
rent / fide primus patet quod unde
quod patres per fidem fecerunt / et dimittit
in tres partes / quia primo hoc quod
de patribus qui ante diluvium fuit
2o de his qui fuit ante legem datam

ubi fide qui vocat abrahamz & hys
fuit sub lege data / ubi fide mo[n]ses
ante diluuiu[m] tres pres fuisse come
dant de fide / sz abel enoch et noe
et cu hac prima pars diu[i]ne mis tres p
ziu[m] exemplo que ponit de istis tri
za mapit ubi fide enoch / 3a ubi noe
Ctra primu sciendu / cp eo magnitudie fi
dei abel processit / cp & melioribz p[ri]mi
tias deo obtulit ut hec grem mi / et hec
est quod dicit hic fide plurima / melio
rem hostia abel qui cum obtulit &c
quia fides p dilectoz operans mfica
cat testimoniu[m] phibente &c / quia ipse
descendit de celo sup hostia cuius mi
gnu[m] acceptatois diuine / vnde et tren
iu[m] dr / respexit dnus ad abel et
ad munera eius tuslatio / sicut ihs / inflammat dnus sup abel
et sup munera eius / et p illas desiderij
mtitu[m] fetu[m] sui monet nos adsi
dem et de notoriu[m] / ut etia hoc referri
ad illud quod dr grem mi / ecce vox sa
guis fris tui abel clamat ad me
de tra / i[n]uocat[ur] [illegible] mortem
digna esse vindicta / fides enoch hic
ponit exemplu de fide enoch / et dum
ly d p / quia primo apponit mtitu
et sic ybat mtitu / ubi ante tuslatio
de certo / cp fide enoch pz p hoc / cp a
pctoribz fuit segregatus / et ly padisu
tuslatus / et hoc est qd dicit fide enoch
i ypo mtitu fidei enoch tuslatus e
ne &c aliozu[m] ly diluuiis / et etia
sua / quia no est mortuus / monet
tamen in fine mundi / quia omes
debitores mortis fetu[m] sui cp tus ge
nione primi pentis / et no mu[l]t emcha
nt homines pctoes quia tuslulit
illu[m] ad padisu[m] / ubi g
una vita cuius vsq[ue] mundi finis
ro ante hmoi est / quia nota tri
ordina ad remissionem nom tris / ly
nono autem tri exp[re]sse p[ri]mitti in
ta etia / et no nt ly veteri testa
dare spes ante etiu[m] / mors enoch
dilata est tempe legis nature / et
mors hrie tempe legis scte / nu hec
ly 22 / totu autem uetus testa cit
p ista duo tempa / Nunc tuslatoru[m]
hic quit pbat / cp enoch tuslatus sit
p mitu[m] fidei et facit ttiem rom / uelly
pt placere deo sine fide / sed ante tuslatu[m]
enoch placuit deo / ut pz gen q[uo]to
enoch cum deo ambulabat / ergo
habuit fidem per qua tuslatus est / pz
quod ibidem sibi tulit cum deus
et hoc est quod dicit ante tuslatu[m]
et pz hic / Credere enim hoc opt
/ cp nullo placere deo nisi p fidem
/ pz ad hoc cp placuit / oportet cp accedat ad ipm / iste autem accessus e p
fidem / ergo &c / Vltimus tactus / cp
cum motu nec accessu mole totale
duo mutuit / sz tnuum motu / et
tam ipi quod mone / ly accessu
ante ad deum qui est p fidem timu
est ipse deus / et hoc est quod dicit
credere enim oportz / quia vnu[m] est deus
et[iam] ipse quod dicit quodli ly
qui est missit nec ad vobis tansa
ante / quare homo mone p fidem
ad deum / est spes remunerato[r]is etne
et gratie ad hoc dicit et ly gratibz
se / ista enim dnus tradit / sz dei vnta
tem / et cum re nimicatoru[m] etna
sint necte ly ad salute semp apd
gentes / nec plus requirebat ad sa
lute gentiliu[m] qm nulla legez re
cepunt ado nisi legez nature / sed hic
videt esse contra deu[m] anyge[m] lib[er]
de conflictu et gra ubi dicit sic / illa
fides sana est quia credimus nullu
hominez sem maiore seu pne etatis
libenter a contagione mortis / et
ab abhominatione pcti / nisi p medi
atore[m] dei et hoim ihm xpm
/ qo credit mysteriu[m] incarnatois
sui necte ly ad salute omibz etia
gentilibz / Dicit cp mysteriu[m] incarna
tois xpi pt credi dnus quo mo
do pdicate / et sic tenebant illi tde
quibz fcta est de hoc reuelatio
indei ty et sacerdotes de legis sectis

theodo
tois

indet
mortis

creste

Hebre

Vl' sit · mistrie heres & mistinty dū ipe solus fidem patr tenuit · aut ab illo teneri di-
xerint · heres at regni celor. vl' mūdi dr.
qr de suo semine fiut mūdi reparatio.
& ex hac apparet iustū qr credidit deo.

scripturas tenebant magi cognoscere et credere quam alii / et ad hoc in nona lege magis tenentur ad hoc quam in qua perfecte explicatum est mistrium / Vnde non potuerunt credere mistrium incarnationis implicate / ad hoc solum tenebantur qui non erant obligati ad legem moysi / Tibi autem fides implicata de mistrio incarnationis erat in duobus / quia qui credit unum deum revelationem nitentem ipsum / credit ipsum habere providentiam de salute hominum / licet unoquoque quantumcumque explicate non cognoscat / unoquoque autem per quem deus providet saluti hominum est per incarnationis mistrium / ex quo patet quod fides incarnationis implicite quantumcumque in predicta credulitate gentilium reputetur ad actum / quod deum esse non sit revelatum / quia a philosophis est demonstratum / sed quod deus hominum non capiat theos & humanitatem / sed panem / et id licet non sit credibile simpliciter / quia non est credibile omnibus / est tamen credibile pluribus / et plus ante legem de fide / unde quantum respicit quantitatem hominum / Fides noe fuit parum quantum complicite & fides ipsius noe / & quod dicit / quod ex fide quod fecit diluvium est / quod de futuris quantumcumque credidit cum orant pro populo / fuit ipsum per revelationem dei / quod nullo pacto per diluvium in futuro / et quod ad hoc dicit fides noe duplex fuisse / unum est quod credens ad simplicem dei dei timuit / et hoc est quod subdit timuit / Aliud est / quia ad mandatum dei implevit fecit archam / et hoc est quod subdit aptavit archam / et aptavit fecit ad salutem hominum / similiter et aliud / et unum / scilicet per quod dicit / ut hoc est grecum ypsilon / scilicet / quod per multos alios / salvari ad domos suas / et hoc est quod dicit in salute domus sue / Aliud quod tangit ad subdit per quas damnavit / i. immundos damnavit / damnati sunt / quia per salutem suam / inquantum solus ad suis salvatus est / et qui aut

Noe ex fide.

Fidei.

|| mūdū damnauit quadam theologi fidei ? fuerit. dicit. n. illos dignos hoc supplicio. qr negl. ? credit deum spacium illius arche ostructione tamqm voluerint

quod offendit est quod hoc quod per fidem fecit / ad dicit et misit quia in diluvio totum mundum reliquum perit / ideo in fluctu in ipso / et filios eius per miserit || tmo
fide qui nota hic quod patet quia fidei in prebis / qui sunt per diluvium / tis ante legem dati / et dicit in per plures / quia primo patet quomodo de abraam / secundo israel fide et de filiis / 3o de iacob / ubi fide iacob / et de ioseph / ubi fide ioseph / isti autem per isti ante quos speciales sunt prius modo / isti ante patres sunt prius tamen modo / et gentilium / quia dicit in dicit primo audit fides abrahe quantum ad primam commissam / 2o quantum ad primam abdicatam / ubi fide obtulit / prima ad hoc in t / quia postea / quod abraam quomodo fide fecit quantum ad hitatum / 2o quantum ad primum / ubi fide et ipse sara / 3o quantum ad tertium israel / ubi mgo fidem designatio / primum quidem / in magnitudo fidei abrahe quoad hoc per / quod statim ad vim domini mittit ad terram alienam sibi a deo promissam / ut hoc grecum et per totam vitam suam habitaverunt ipsa ut peregrini et advena / quia ut dicit vim deus non dedit ei in tota hereditate nec passu pedis / et tamen semper credidit divinam promissionem implendam / et hoc est quod dicit fidei ypsilon qui nota quod ipse deo in toto quem quem accepturus erat in hereditate / quia illa civitas aliquas non videat fide cum demoratus est et quod in illa permansit ut adhuc una per / quia non mansit ubi in domo sua / sed in tabernaculis et in habitationibus / que sunt mansiones mobiles et hoc est quod dicit in tabernaculis / quod dicit quia / quia quia promissa est civitas illa sicut et ipse abrahe / nisi grecum yxxv / et xxvj / quod ante abrahe habitant civitatem israel per / quod quia unum et mutuum cum israel nepotem suum / probatur / quod abraham vidit totum / aut habitant

lxxv anns / ut hetm grey xxv / et tcio
mo anno vite sue genuit ysaac
ut hec grey xxvi / ysaac aute fint se
ptagenarius qñ natꝰ fuit iacob / ut
hetm grey xxxv / et sic patet qꝫ a
brahā vixit cū iacob xv anns
(ultimis uidit eum / quae sic ihta
bant ut adyene / quia nūl reputa
bat aliquid quod esset spāle / sed
expectabat maiorē celestem
et hoc est qđ dicit expectabat enī
ptē abrahe tu sub hēdibꝰ cum te
nasio cui celestis ptē dicit ciuitas
cuius uult ptē premitudmem
pacis hute fundata hoc dicit ptē
cuius ynobilitatez / finis qđ dicit
yhc xxxv / oculi tui videbunt yhc
zusalē tui tatē ap ulctez / tha
bitatiū qđ neqꝫ dissere uult
potuit tuig artifex / vnde et ab
ipo nom accepit / hui qđ scribit
esse pletio uoni cui tuit dannig
ibid / sciuit iquia a iumulo no
mat / fide et ipa sara hic
fuit audit fides abrahe / quitid
ad quatez / fiunt cui de esse sara
dissimilibꝰ ptē duo / quia erat
sterilis / ut hec grey xxi / sio qꝫ
de cetꝰ tempꝰ q cupiebꝫ / desierat
ante pare sicut mulieꝛ / ut hec
grey xxvi et ty abrahā ny pmia
pmissione fiunt credit de ea
filiū here / et quo pz magnitud
fidei sue / et hoc est qđ dicit fide
pz abrahe et ipa sara filius a mue
tute / utute ig capacitate / a do mi
culose / cui pret tempꝰ et io
ubi sint duo mīa culu / qui fide
lem credidit sc abrahā cui re
promisit / qꝫ ante / stud sit sem
ptē fidem abrahe / et no ptē
fidelitate sare / pz et / quia sa
ra audiens nutiū de suo grop
tu / nō credidit / sed magis sti
nolui reputauit / et ideo sicut

dicit simeola ihsu emisit ptē qđ
angelꝰ cum reprehendit ut grey xv
vñ / qꝫ ante abrahā audito qđ pu
pare sinis nisi / nō sunt qđ dissiden
tia / sed ex grandio precedente ei dīa
pmissione / et io nō sunt reprehēsi
sicut sara ptē quod sequī ptē qđ
abrahā et hoc emortuo quia id
dit uetuli / et ad quatuꝫ fere incipi
dicto ante fere / quia pz genuit
filios de ectura / ut hec grey xxv
quia aliqui quidꝫ / qꝫ ille qui pz
successive fetus qi incipiꝫ ad quan
du / quiat ty ptē bona mulieris
aptitudine ad q capiendꝫ arti sunt
tanqꝫ celi ny inhue et sicut aurora
que est ad ortū / de abrahā cui
orti sunt multa bona / et multa ma
li / et ptē hoc q pauc multi sed
laeq quitu ad bonos / et inulti tudi
arene quitu ad malos / ff nota
fidem hic qui audit / qui8 abra
ham tu ysaac et iacob pfidem
fecit / quia isti ita laudabiliter
comisati sunt / qꝫ usqꝫ ad mortē
ny vera fide pmanserunt / et hoc e
qđ de impota fide / qđ ihutes fide
social defuncti sunt omīb sc qꝫ
pz finitus fidei ptē ff Sed tenet
hoc uidē esse illud / qđ scribi ezechi
xxxvi nomb erat abrahā / et ipe
de hereditate possedit eram / dicit / q
de intelligi i possidendi ptē p
missiōi accepit / no ty actiū possidet
quia nō ihut ny ea passu pedis
ut de actu ny ptē quod sequm sed
a longe eas rei / loquit / ad similitudinē sicut ecclesiarum
nauteꝝ / qui quotes ny mari a
longe uidetes portū gaudent et
salutat / sic pres ve test. uidetes
a longe implebāt misteꝝ / quā
debant ptē quod de solo viu a
brahā pr ut gaudebant ut
uidit diem meū rei / et quia a
longe erant a ptē christi / io qfitebat

se esse aduenas & pegrinos / ꝓpter hoc abrahaam dixit greg pegri
ni aduenæ et pegrini sum apd
vos / et iacob dicit greg dies
dꝝ pegrinationis mee / et ꝓpter
ondebat celeste gliam tanqꝫ suã
ꝓpriã gliam lugẽs / et hoc est qd de
qui hoc dicit ꝛc qꝫ qua posset a
quib dici / q ꝓpter hoc gsiebant se
esse pegrinos / qua coluerut & cal
dea / licet & mesopotamia quas
tras reputabat ꝓpriã suã / et no
q ctut hoc aplius & esi quãꝫ
ꝓpter patrie / qꝫ no tm sustulit mes
sopotamia vnde q icrat quin
de facili possent illuc redire / et no
no loquebã & illa ꝓpria / qua
q ꝓcepto dñi greg erat / ꝓpter qd
dixit abrahaam suo seruo greg
vade in terrã meã / et ad filiũ meum
reducas illuc / et licet iacob in
mesopotamia icat / hoc no fuit
ad manẽdũ / sed ad tempꝰ ꝓpter dñi
ssa sedendũ / et ad quod voc ẽm
et no q ctut aplius / q no loquebã
& ꝓpria terrã / sed celestẽ dñs me
autẽ melioꝝ / et qua ad hoc
in terra ꝓpria reputabat se esse ꝓpria
celesti moribꝰ et actu fidei / no
deus uolunt nominari / deus ip
sorꝝ q amore et fide ssali / et hoc
est qd subꝫ / no no ofundi / hoc hebꝛ
eodi in vbi dñs inquꝫ locus mon
sy dicit / ego sum deꝰ abrahaã /
deus ysaac / & deus iacob / quod
ei ꝛro denomnã a ciuitate sua
ꝓpria / quibꝰ rndit se q erebat
ad alia / sicud in scꝑtura dicã
ꝛro urbẽ ꝛro babilonis / nel
singulos / sic deus uolunt abꝝ
nominari / qua vbis et fidei on
debant se de ciuitate celesti / ut
deꝰ est / no sequit quant ciuitatis
sce celestis in effide obtulit hic
ꝓnut quia abrahaam q fide fecit
quod ad obedienã dñi nã dñs
deꝰ eius ꝓmisit et mlꝰ semꝰ
ꝓpagat / greg ego et vos / et tu q
ꝓcepto dñi volunt eum immolare
q quo ꝓ / magnitudo fidei abrahã
q qua credebat ꝓmissiõi dei im
plendã & multiplicandi sui semꝰ
p ysaac / et ipo immolato no resta
bat alius modꝰ nisi p resurrectiõ
eius q quo ꝓ / q abrahã credidit
resurrectiõi mortuoꝝ in qua q sistit
vnus & maioribꝰ articulis fidei
et no solum credidit resurrectiõ
spualem finiꝫ in fine mundi / sed
etiã hoc spualem resurrectiõ filii
sui ad implendã diuini ꝓmissi
et hoc est qd dicit fide obtulit abra
haam ysaac offerre volens / sed diuinit
impositꝫ finit / cui tollit tentatiõ
Tentat enim dyabolꝰ homiõ / et deus
sed diuinoc / qua dyabolꝰ tentat
ut decipiat homiõ ut eiꝰ reus sit
deus ut eiꝰ sce faciat et hoc no
tentat abrahaam ut fidei et obe
dientia eius notificaret nobis ad
complendũ imitatiõ / et vnigenitũ offebat
hoc vidz filiũ / qua debat iam dñi
filiũ / sed salutẽ p ihm sequtꝫ
quo susceptat ꝛpromissiõis / qꝫ ꝓmis
sio fuit abrahe q semẽ eius vocaꝝ
et p ysaac tm / et no erat ꝓmitꝫ
quod ad istã ꝓmissionẽ / vel aliter
diuinã vnigenitũ nunc unibꝰ / quie no
finit aliud filiũ arbitrabꝰ i. iudicabꝰ
et finit credens quia et a mortuis
et no oblatus ysaac fuit figura mor
tis et oblationis xpi / sicud u antea
adsẽus me spinas tribꝰ ymo
latꝰ est / ysaac libeato / sic humanã
tas xpi adsẽus grauia et acerba est
diuinitꝰ impassibilꝫ equa et hoc
est quod dicit vnde et in ꝓpria ꝓpria
abrahaam oblatꝰ filius sui finis
passionis xpi intellexit et fide
de futura hic ponit ꝙ empto de

ne qꝫ

ꝛ manet

ꝛ appetunt
i. celestem

ꝛ tuntꝰ

ysaac / qui ex fide futor / benedixit
filijs suis / et hoc est qd dicit fide de
futuris / vt hec grex xxxvij vbi dicit
qp in benedictione sua apposuit iacob
ppi ezau suos / sup eum illum q
futui / et ysaac vidit in spu sanct bi
dictoni huic efficacia in futuris / qua fr
no fuit effectu in ppositis suis / sin
qua ezau minor fuit iacob / sed fuit
effectu in duobus ppls descendentibus ab
ipis / qua duo simul fuerunt filijs ysrl
tempe dauid / ut hec ij xxxvij / fide
iacob hic ponit exemplu de fide ipi
iacob / qui bis dictos filios yoseph appo
suit effraym / qui erat minor ipe menas
se grex xlviij qui p revelatoz fuit /
dignitatez regia ad ipm transire / et
hoc fuit impletu in ybernaculoz / ut
hec in xlvij / et hui gplectonis ha
buit iacob fidem sua / et hoc est qd
dicit fide iacob fuit erga iacob fidez
de sepultura et resurrectoe xpisti fide
da in tra promissionis / ppter quod ad
murat yoseph ut faceret corpa sua
illustrem / p ante murametu quib
agens adorauit deum tenens sub ad
caput lecturi sui transtatoz ioz / ut
p grex xlvij transtatoz hoc impletu
fr sicut hic allegat / et adorauit fastigium
/ et vtrunq est vij / qua abbas ipsius virge
lecturi caput / quod erat contra occi
dente / ad qua ptem adorauit inde
/ et qua erat sonco hebat baculu sup
ra quem
situate innitebat adorando de
um / unde no est intelligend / q abbas
situatez virge / nel baculi / sed ado
rauit deum innixus sup baculu
Idem exponit de baculo yoseph qui
portauit sceptrum in signum ptatis
sibi date sup egyptu / et hoc sceptrum
accepit iacob qn yoseph cepit mori /
et p quem unxit antea reddidit
sceptrum ipi yoseph adorauit deum
innixus ymitati illius sceptri / Alii
pe exponi magis ipe sui thami / qr
adorauit p sceptrum yoseph / id in
se et absolute / sed mgnitud erat sig
et figa / xpisti / ptatis / sicut et nos ado

ramus crucem / mgnum est signum ex
si deum / de fide yoseph hic ponit
exemplu de fide yoseph / qua mor
ens ex fide fecit memoria de exitu
filioz ysrl de egypto / ut hec in
grex xlj / et hoc est qd dicit de fide
yoseph mones de pfectione / sui et ea
fidem de sepultura et resurrectoe
xpisti in tra promissionis gplenda
/ et io mandauit de portari ossa sua /
ut esset patriarcha illius resurrectois
/ qua xpisto resurgente multi scti pres
resurrexerunt / ut hec dr xxvij
/ et hoc est quod dicit et de ossibus
suis / sed quia / quare no pcepit sta
tim p morte sua illuc portari
dicendu / q ad hoc duo io d assistit
cena est / qua fres sui no hebant
tanta ptatem sicut ipe / et id no
potebant facere de ipo / sicut ipe fece
rat de patre suo / Secunda / qua p
revelatoz sciebat multos filios ysrl
multa dura passuros in tra egypti
/ et io ad gplatoem corpis ibidem voluit
sepeliri / qua p hoc hebant spem
exeundi et ppheria yoseph unde et
moyses ducem filios ysrl tulit se
cu ossa yoseph / ut hec gradi xpi.
Fide moyses hic qui ponit exempla
patrum qui fuit tempe legis / que
sub moyse data est / ut dicit sola
mo lex p moysen data est etc hoc
ante tempus distancie in tra primu
tempus fuit ante exitu de egypto
xm in exitu / in p exitu primo
ergo ponit exempla de hoc / quod
fuit ante exitu / scz / qd in exi
tu / ubi / fide in reliquit / scz de hoc
qd fuit est p exitu in tra primis
simis / ubi et qui / adhuc prima
in dua / qua primo ondit / qui fuit
de fide in nativitate moy
si / qui qui ipe fecerit / ubi fide
moyses etc primu facendu / qp pha
silij ysrl expressa yoseph fuit
tre dicant tribuit & afflictam egypta
liqne & ipso suo tu dei admito
ro / et io pcepit moysi uxores ip
de egrantez puez / pter solitu mos

ymdyxit iacob et esau

/mdiceq̃nt intuetz dei esse in illo ad
libeacoem ppli /et et hec fide ſ̃ manūt
cum amira regis dicti /exponetes
se periculo ꝓpriaz/ suaz /et hoc est
quod dicā fide moyses natꝰ /et fide n
parentū fctm ẽt hoc no et fide no
ysu /qma adhuc no fuit indꝫ rctꝫ
rnus /et ea sub eo qꝫ vidisset cap
ti ad libeacoēm ppli/ deo hoc cib nspi
rante et no timente edictū qm
ꝑcepat oib masculos ꝑme in flu
me /ut ẽt ꝛ eodi ꝓ° /sc hoc videt
fctm /qma dicit ꝛ eodi secundo /qꝫ pue
res moysy timore regis possunt eū
in flumine /et sic exꝑpdunt eum mor
ti /dicit /qꝫ no fecerunt hoc ad eū
nutriendū /sicut ꝑcepat rex /sꝫ qꝫ
amplius ipm no potuerūt celare/
timebāt ꝑ ei /ne auferet ab eis
/et ro in tali casu tutius inditauit
ipm deo ꝙponē deo custodie
in fiscella bituminata /ꝙ declarat ꝙ
eadem fide /qꝫ deus fuat eū /ubi
deficiebat humana ꝓuidencia que
in illis no deficiat /fide moyses
hic quē dicit /quid de fide moyses
fecerat /qma adoptatꝰ a filia
eodi ꝓ° et adultꝰ fctus visitauit
filios ysrl /et vidit vnū egyptiū p
cuciētz vnū de filijs ysrl nutriētē
eum /et sic p hoc fctm negauit se
esse filiū filie ꝑaonis /et hoc ꝓ
cessit ex magnitudine fidei eius /qꝫ
de filijs ysrl credebat gratiā nostra
tunc /et hoc est quod dicit fide
ꝓ fide in moyses grandis factus adultꝰ
negauit se esse" nutricēdo egyptiū
et sub mutuꝫ duo difficilia ad su
stinēdū /que pelegit sustinē ꝙ fide
ꝓ mm est /qma magis volunt affli
gi temporaliē cū dei cultoribus /ꝙ
ydolatrare /et hoc est
cū dicit magis eligens cū filijs
ysrl qm colebant deum ꝙ habe
bāt ꝑ hereditē ꝑ ꝓpriatez egyptiorum
/mm est /qma pelegit pauperiē
sustinē ꝙ magis ꝙ diuicias egyp

" filiū ali
e pharaonis

tiorū ẽt ꝑcto possidē /et hoc est qd dicit
maiores diuicias ꝙ mm ꝑcto ẽt ꝑ
ꝓriatē et hereditē ꝑsidēs ẽt ꝑ ꝑcto
sustinē thesauro ẽt ꝙ thesaurizādo ihū di
possidē /et subdit tam /qma moyses tā
diuina patiēdo sustinuit /dicit aspi
ciebat cū oculis cordis in remunerā
tionē futurā /secundo amara pcto li
benter sunt nō ꝙ se /sd quia delectāt
ad salutē finaz /fide reliquit
hic quē audis /quid factū est in egi
pto & egypto /et dicit in ꝑtes /qma
ꝓmo audis /quid de fide factū sit /et
ꝙparatiue egyptū /hō /quid de modo
exeundi /ubi fide celebrauit /ro quid
factū est in exitu de egypto nō de
do eius ꝓmissionis /fide immolauit /et
ꝓmo adiuncto /qꝫ moyses bis de iuit
egyptū /ꝓmo de mutatione regis egyptii
/et de isto exitu nō loquit hic /qma
de timore tunc regis de iuit /ut ẽt
eodi ꝓ° hoc quinto de egypto /dicendo
secundo filios ysrl /et de isto exi
tu loquit hic /qꝫ tunc no timuit re
gem cōs ꝓsequi /ut ẽt eodi de iu
qma tunc erant filijs ysrl nolite
timere /qma dominꝰ nobiscū est /et hoc
est qd dicit fide reliquit egyptū /et
non timuit furorē regis /et ꝛ
dicit enim /quare no timuit dicit in
visibilem eius tanquā videns qm in
visibilis est /fiducialiter exꝑtabat /tanꝙ
videns in spū auxiliū eius miabiliꝫ
assistēs /ꝙ quod dicit /state et vi
dete magnalia dei que factura est ho
die eodi ꝓ° /et hoc totū ꝓtestat
de fide /que est de nō visis /fide
celebrauit hic quē audis /quid factū est
in suo exeundi /et dicit in d /qma
ꝓmo audis /quid factū sit in dispo
sitione exeundi /hō /qmd in actu tāꝫ
exeundi /ubi fide manet /circa ꝓmū q
sidāns /qꝫ disponēdo filiorū ysrl in
exeundo de egypto finit /agni pas
chalis ymolatio /cuius sanguine lim
tea sunt sup liminaria /et postea
dominꝰ filiorū ysrl /ne nocēdo eis
ab angelo /qui percutiebat ꝓmogenita
egyptiorū eodi xij /et hoc est qd dicit
fide celebrauit ymolationē agni

ꝓ cra

paschalis que fuit figa ymolacois
nre. xpi. qp p̃ma ad cor. p̃o
pascha nostrū ymolat̃ est xp̃s
p̃ cuius morte et sanguis effusion
nos liberati a p̃tate dyabol̃ sic
filij isr̃ p̃ ymolacoz agni paschal
et effusion sanguis ei postibus et
liminarib⁹ domoz liberati sunt
ab angelo p̃cutiente p̃mogenita egi
ptioz. et hoc est quod dic̃ ne quis
stat. fide trās fierunt mare rub̃r
sicco pede trās fierunt. et hoc q̃d dic̃
fide trās fierunt mare rub̃r tanq̃ p
aridam. ipsi fuit. quia aqua eis erat
p̃ muro a dextris et a sinistris. ut
legit. exodi xiiii. hoc etiā patet p̃
hoc. quia egipcij eos sequentes sub
mersi sunt. et hoc est quod dic̃ q̃d
expti egipty. illud ante q̃mgunt q̃
fide. quia operato miraculoz a scribis
fideiussoz q̃ licet ayt xpm. ri. hierich
fidem secundū quid sm̃ apis. dicit
quia muros tursy hic et trans ibit. et
melius impossibile erit vob⁹ q̃ esse
de numero. hic ondit. quid factū sit
p̃ fidem ex q̃rtu de egipto mēdi
cando terram promissionis. et dnō
p̃. quia p̃ nro ondit. quid factū
sit p̃ fidem ipsi isr̃. ho. quid factū
sit p̃ fidem raab ibi. fide raab. et ca
pitulo secundo. q̃ ex ruina civitat
hierichō aliquis fuit q̃ptus ppl̃
scz cānāq̃ civitatis septem diebus
ut hic. iosue vi. quia q̃ mandato
dnō hoc fecerunt hebrei. credentes
finit̃ p̃ missū dei impleri admi
raculosa capcoēm civitat. et aliq̃
fuit q̃ptus ipsius dei. ex q̃ mul
hierichō ruente dīna subito corruē
runt. et hoc est q̃d dic̃ fide muri
hoc factū. sigilla fuit. q̃ impedi
menta [fidei] tradunt p̃ gramina pdi
cationis. cuius q̃tuitatis p̃ septenariū
figrat. unde dic̃ ps. ad cor. x. ar
ma militie vre no sunt carnalia
sed potentia dei ad destructionē mul
timodā. fide raab hic ondit. quid
factū sit ex fide ipsius raab. quo q̃
iudith mandatoz fretus ingressus ci
vitat̃ isr̃ p̃ mare rub̃r. et ni alijs
mirabilib⁹ que eis acciderat. credidit
finit̃ civitate hierichō tradendam
dīne virtute ni manu filioz isr̃.
et io indubitat̃ isr̃ credendū fide q̃ma
nit. et quo meruit liberari a mor
te cū q̃ sanguinecitate sua. ut hic. io
sue vi. et hoc est quod dic̃ fide ra
ab meretrix. sit cū cognominata q
nō p̃ius cum meretricibus. in alijs
civitat̃ hierichō. qui credebant cum
tate defendē contra dnm isr̃. [illegible]
quia eos salvauit. ut di
ctū est. [illegible] de ista raab dicunt ali
qui. q̃ ad litrā erat meretrix. et ideo
exploratoēs potuāt ingredi domū
eius vespe. quia tūc mulieres. amb⁹
videt̃ recipie. et ipse ni necessitate
potuāt id cum licite ingredi. nō
p̃ luxuriaz exercendā. sed p̃ virtut
p̃dicā. amb⁹ vadū. ipsa tn ni mg po
tuāt culpari ni recipiāne cor. q̃ alt
alios de civitate. tūc ipsa amb⁹ in
differēt recepet. et salvus exploratoz
nō debebat p̃ctari p̃ nigritie altulis
ido mittit dnō ipsius. q̃ eis erit
meretrix. sed hoc no videt̃ probabile
quia tales meretrices pocz que de fi
delitate. et io no videt̃ probabile. q̃ ex
ploratoēs filioz isr̃ sint qui aūt
homes sequentes ifidelitē ni tūc mu
liē de compunctione vite p̃ce. ido di
cunt aliqui. q̃ tunc no erit meretrix
sed ante fuerat. ipse. quod tūc nonq
sibi remaserat. sed hoc no videtur
verū. q̃ tūc meretrices q̃ms pe
niteat. reputāt tamē ni communi
plebe p̃sone vules. et io si fuisset
meretrix. no fuisset ignota ni mal
nomo ipse salmo. q̃mi erat nobi
lior de toto ppl̃o isr̃. in cuius pri
ceps nobiliorū tribuū scz tribus juda
quia inter nobiles abhominabant
tūc p̃sonas ni matrimonia q̃ntū
et io michus videt̃ q̃ no erat meretrix
nec fuerat. sed tm nūd tūc cognomē
habuit. multi enī cognominant aliquo
cognomine. tanq̃ p̃cise nūq̃ fuit

m̃ nr̃ sicud aliquib pauc argumentat̃
rem / nel tm nob / nel aliquod hmõi
Item alit̃ pt dici / et melius m credo
ad tm̃ intellectu sam / qz iosue 20
dicit / ubi agit de raab dicto hebraice
ea sibi quieta / sonat sic / quidissa
et signū puncte ꝓpe / et quia metꝫ
semp est punta ad offend corpꝰ sim
lato hoc nom tractu est / ad signū
mictre / et similit̃ q̃a mulier
hospitalaria punita est ad tuendu
tes tbendis ad hospitand sunt / trac
tu est nom idem ad stand ꝓ hospita
laria unde iosue 2o ubi tu statio
mad tꝫ / intellexi sunt nr̃i dnm mu
lier mictre / tu statio taldaica tꝫ
dnm mulier hospitalarie / et tu
sunt raab ꝓpr̃ q̃ explorat̃es &
declinaue ad dnm sua ad hospi
tand / ad auctoritate ꝓb̃ ieõm q̃m
dicit sup matth / qz ponit in genologia
salhatꝫ secud mulier respt̃ hensilis
solu diffusig sup aq̃ / ꝓt etia hm
dici / q̃ hec no dicit ieõb ꝓpr̃ vicin
mictre / sed finit alienigena et
de ydolatr̃ nata / secud eccl dicit &
ipa ruth / que tamen sunt mlt̃ ma
gne utilit̃ et fame / vt dr ruth in
fine omis ꝓphis qui thetat mitra
vobis mee portas / mulier te esse utu
tꝫ / et quid adhuc hic ponit q̃a
de fide ꝓ gentu & egypto in tra
promissionis iam abtenta / dicens
et quid adhuc dicā / q̃ dr multa sunt
pomi exempla de fide patr̃ / ad hc
enarranda no sufficeret temp̃ vite
mee / et hoc est qđ dr deficiet enarrãe
tẽ / autẽ enarrãe ꝓ singla posse
debredom qui credit promissa dei ad
tentu hominib̃ q̃ fidem pugnat con
tra gentiu magnu ꝓphis madyan
in thetur mdicu sorte gedeonis qui
ardens spũ ꝓphetie delbore / initi
tu ipd mezenis ad pugnand con
sisaram mdicu in ephte / qui ex
fide iuit ad pugnand contra filios
ammon / mdicu ibi / unde ibid dicit
spũs est ergo sup ephte in spũs
dñi / ꝓ autẽ ꝓ mdicente et tallie

filiam suaz credit / nr̃i dr autẽ
dend est / ꝓ ipe penituerit ꝓpter q̃
hoc in scriptuꝝ sacra / ꝓ tamen
dicunt ꝓ no occidit eam / sed sacrifi
cauit domino p abstinentiã virginit̃
sue q̃ filiã suã sapientib illius tpis / sunt
plenis dyci mdicu est / et eod mo
dicend est de gedeone / qui fecit ephoth
contra ꝓceptu dñi / ut habet̃ mdi
tu sue / sz ꝓ penituit ante mortẽ
et sic dicit q̃m̃ (tu) alit̃ ꝓt dici
phabir / q̃ no fecit cum ꝓceptu dñi
in illo ephoth / sed plenis dr mdicu
dem / dauid qui ex fide adhuc mne
mis pugnauit ursumis cum goliath
et salomel qui ꝓpr̃ fidelitate sua
obtinuit ꝓphetie spũs / et ultra vnctoꝝ
regẽ / et multa alia / et alijs ꝓphet
sz ysa / ieremia regis q̃ fidem nice
runt / in quo tamen acta fortitu
dinis expatiant in quo tamen
acta mistice et utilit̃ ista cum sunt
acta pcipua nr̃ acta utilitu modum
quia q̃ finant tamen dand / ut hec
ystorie / et gr̃atutes sunt gnerce
ideo ꝓ istas acta intelligunt actus
alias utilitu adepti sunt / sed q̃
hoc videt aliud qđ dicit est in talo
mota fidem defuncti / no adeptꝰ
rempissionẽ / dicit / q̃ tres ꝓmis
sio facta est antiquis / una promissio
finit tre sancte / et hanc no accꝰ
runt abraham / ysaac / iacob in se
et de hac loqui apl̃us sup / tria dr
no adepti rempissionẽ / accepiẽ
tes eam in intuitu illa
est promissio spualis / qua promittit
celis vita beata / et hanc multis ante
put ꝓ ante christi passionẽ alia
est promissio singlaris / qua pmit
tunt est cuib aliquod bonũ ꝓtule
re secud dñi promissu sunt regnũ
chic sanctas / reges / et ystas promissio
nes qsecuti sunt / et de ystis loqui
tur apl̃us ad hebreos hoc est vita
te dei ꝓ / et dauid / et vnus
de sapsone mdicendo / et ni hoc a
victoria sectoꝝ mirabilib̃
bruti / qtum occurrit impetu / ac ꝓ

ny tribus pncis pontis ny camo
gnis ut ꝑ dny ny / et & moyse / et
aaron in ꝙ et xv / et ny hoc audit
victoria sanctoꝝ & rebꝫ manualis
effugauit ante / aaꝫ hostiu ghtm
gladios acutos / hoc fit / sicut ieddoy
iosue / et dnus / ut ꝑz ny libus iosue
iudicu / et ꝙ qualiter & in / hoc spe
cialit ꝑz & ecclia vsꝙ xpoꝝ &
mactose et fide sanatꝫ est / ꝙ plurib⁹ ecꝫ
alys hoc credendu est / quia lr̃ de
multꝫ in pli scriptꝫ sanctoꝝ / castra ver
terut exterorum / ad alienigenaꝫ
hoc ꝑz & multis / specialit & iosue
dauid et machabeis / acceperunt mul
tis / aliqm hoc male exponentes / di
cunt / ꝙ nullis acceptu⁹ unꝫ
suos resuscitatos christus / ꝙ ma
timoni no solui ꝑ mortez / et ideo
nec illos reaccepe / sed hoc est
dny apli / sed no ny vbi loqui &
nulle quingata / si mortuꝫ fuit vi
cius / soluta est a lege viri / ideo sti
ꝙ aliqua sunt sacrata que nuꝑ
mut karactez / et alia no ita cito
si / sicut resuscitatꝫ no ꝺz uti bap
tisari / quia caract ꝑpetuꝰ manet
in alma / quia est incorruptibilis / a
liqua sunt sacrata que no imꝑ
mut caractez / et alia ita cito / ut ꝑz
de penitencia / quia si mortua ꝑ pec
catu mortale / necesse de ipsa resita
ri / matimoniu autem no imꝑmut
caractez / et si soluta ꝑ morte viri / mu
lier no ꝺz cum alio mitte / si resuscitat
nisi me⁹ casu viri / matimoniu ghta
/ ideo ꝺz sic exponi / nullis / mres
acceperut de resurrcone / filios suos
resuscitatos ꝑ fidem et orem sctoꝝ
ꝑphetaꝝ / sicut ꝑz de mulie sarepteana
que ab helya recepit filiu suu re
suscitatu in xpo ihu / et de mulie
samanitana / que recepit filiu suu
resuscitatu ab eliseo / ny xpi ny
quidꝫ ante dnus ꝙd pres sctꝰ
ꝑfidem fecerunt / hoc quo ꝙd

ꝑfide sustinuerut / et dicit ny ꝺ ꝑ
quia ꝑmo audr / quod passi sunt
ho / quia ꝑ missiones fuerut dilate
ibi et alij / ꝑma adhuc ny ꝺ / quia
ꝑmo tangit mala ab alys illata
ho mala voluntarie assupta / ubi
dicunt / ꝺr ihc / ꝙ ꝑ fidem vnꝰ
veri dei alij ante & sentu / ny ter
mich ecclia / sicut ꝑz ꝑmo machab
6ozz / et ij ꝺ septe fratrꝫ / et & pnis
ad vbi / matꝫ sufficis 2o machab
xi no suscepis / libeatoꝝ a pniti pe
na ut melioꝝ ny sua ygia alij
libibiza / sicut ꝑz de pumpone / nu
quid ꝺco / de thobia thobie ij / et &
iob iob ꝓpone / et ꝺbeta hoc ꝑz de
michea ꝓpha / ꝙ ꝑcussit predicabas
ny xpi vltr et despot fatioz / istoꝝ
flagellati sunt ab exactoribꝰ pha
onis / quodi quito / insup et bin
cla / hoc ꝑz de iemia / hemic ꝓpho
et xpoꝝ / et de michea ny xpi vltr
lapidati sunt & hoc ꝑz de naboth
2o reg xxi / et de zacharia filio ioyade
2o par xxiv / sancti sunt / hoc ꝑz
de ysa / qui ex precepto regis manasse serratꝰ
sanctꝰ finit in serra / eo ꝙ reprehen
debat eius facinora / et de septem
fratrib⁹ machabeis / qui sancti sunt ny
mathi / et ny alys ptribꝰ corpis hiis
2o mathi vy / tenuit sunt / ut ꝑ ydola
trꝫ mandarent / sicut ꝑz de matha
thia et filijs eius / ꝑmo mathi vj
/ et de eleazaro 2o mathi vj / et de septe
fratrib⁹ ibidꝫ vij / ny accisione / quia multi
voletes ꝙsentire / gladio sunt ꝓcussi // iussioni
ut ꝑz 2o machi vj et v / crucifixerunt ny antiochi
mich hic qui audr / quod passi sunt
ꝑ fidem ny malis voluntarie as
sumpte / et reducunt ad vna / scz ad do
ctrinꝫ cultuꝫ / et ritum ad hoc ꝺr eccle
sunt ny melotis / melota est vestis
sctꝰ de pelle capri / que ursuta est et
despectus / et ny talis habitu ritum ad
aliquid assumpsit helyas ny xpi 2o / et
iohannes baptista / matꝫ ny / ad do
ctrinꝫ reducunt ad ꝑsonꝫ statuꝫ / et ritum
ad hoc ꝺr exeuntes / ꝙ ꝑ salute ꝑz

ny dnya/qm ny necessite pastus est
a comib/et a nullo indua 3o 2ae xxv my
cumcisus hoc pz de helya fugiett
ysabel ny 2ae xxi/et de dauid fugi
cutt saul p 2ae xxi qui vsq ad finē pi
libri/et absolon 2o 2ae xv afflicti
corpali labore/simul patet de helya
qui lassus obdormiuit subt imi
peud 3o 2ae xix/quibꝫ dignus no
p hoc erit/qp fugiebant a spectatu
aliorꝫ/pz qp homes nudum no aut
dignū spectatu illorꝫ ppr culpam
nudalem effectu reducut ad lorū/et
qnto ad hoc dt ny solitudinibꝫ
eruab/hec clausa est fossa fcta p ar
tem/caucena no p riam/nec q aliq
quo accidente/sicut et cōmissione aqz
nec hngmodi/alia aute loca hitabat
pres antiqui/ut essent ny loca apta
finē q templacōm/ppr hoc p finē
primo pollicitus pgit pbaucat/ho
mines esse anal cunctē/pbumpt/qp
ille qui refugit commiz qtacōnez
homi/vel est bestia/nec melior—hoc
qnia si homo refugiat hac ppr ma
liciā suam/no potens cū alijs co
hitare ppter defectum sui ny mori
bꝫ/cadit ad dignitatē humana ny vita
bestialem/si aute refugiat commixti
onem hominū ut habeamꝫ tuciā finē q templa
cionis/recedit commixtio hominū
et est quida dignitas hominis/sny et
plny/et hm ambꝫ hic qnt aplus
andr/quo et qnāc primo recedē
cis & late/dicēs hm oīm testimonio
qd patet per predicta exempla nec
accipiunt gle actus/et subt cum d
xco p nob et assumauit/ad pfec
tam gle duxit finē nob/et hoc
erit/qp pres ve test ny limbo qui
tes simul venerunt ad glam p dm
cū aliquibꝫ ad nouū test ptinē
tibꝫ/sunt maiꝫ gaudio vtroz qp
dond/qp et hoc loco/aliqm accē
pimus occasionē eundi directe/qz
nulla metuit gla/nisi pg finalez
resurrectoz/scz hoc est cum aplis &
centū y ad cruz y sanctis cum cruy si
cut sanctis dono meo thus hitantibus

dissoluā/qp difficultatem ad hoc hominis
domū no maiꝫ sctam/sed etna ny
celis/et quo pz/qp anima a corpe sepa
ta/statim recipi ny glam/nisi ppr
debitū actus pena qualis meruerit
ppr quod assumptio gle/de qua loquit
hic aplus pt referri ad primū essen
tiale/et sic no habuit cōd pres veteris
test. sine nob/qnia no habuit cōd ante
nouū test/vel pt referri ad stolam
corpis/que no dat qnā/nisi pg pmi
gialem resurrectoz/quibꝫ aliquibꝫ da
ta sit ante q spald primogenito/et
hoc nuo pres de test no q assumpti ny
gta sine nob/qnia sed de test et
nomine simul accipiunt gtaz corpis

Ideo qz et nos tantum hā
postqz aplus cōmendauit fi
dem/per qua membra vnuit
tapiti/et possunt multa exempla fi
dei/hic qnē orta/ad audendū fidez
p opa actibꝫ/que tenet ny corde ut
timē/et dnū ny d/qz primo ondt
qualiē sc. de bene cōa mala/2o
qualiē cōa bona/ca lo xpi/ibi/mor
tales fumtate/cōa primū sciendū
qp duc est malū/sc culpe/et penē
/et io primo ot/qnia pt de dono bene
cōa mala" tollcāda nunc" penē
bo/qualiē cōa mala culpe vitā
da/ibi/ppr qd/qnia ny tres/qnia
primo inducit ad tollcāndū malū
penē/exemplo autem/bo exem
plo crsti dicentis/30 alicuius septue
ibi/et dolitis estis/cōa primū sciendū
qp sancti dicūt testes dei/quia
verbo et facto gloriosa dens p
eos/2m qd dicā ysi olim vē nos
testes mei chris dr dnus/congrega
to cōa sctos dicā nubes/ppr vite
fastigiū/et doctrine stillicidiū/et
gnpsentie refugiū/et ppr hoc
dicā ysi/& qui sunt hm qm ut
nubes volāt/ppr quod aplus &
sctis prebo p exempla vtilia nob
uctibꝫ ad tollcandā malos nob
inducit/ut pz per predicta/dc/ideo
qz et nos tantā hentes/a qbꝫ circūdati sctē/

imperium inde testiū

exemplo suo nos exortantur / deponere
eos quitu ad petiu ꝓtra tid / et cui
tamus nos quitu ad occasiones pe
candi per pacientia ei⁹ / no solu
mala illa fact sustinendo / sed etia vo
luntarie assumendo / ad ꝓpositu nob
hoc etame / hoc etiamo est mistica
fidei / de qua scribi etiam nu / ostz
ad morte eta p mistica / Aspicie
tes hic quē induat ad idem exem
plo christi / qđ dt magis nos move
ad pacientia / quia ipe agnus p
nob innocens passus est / dt ergo
Aspiciens oculo cordis attente ofi
dendo / in autoz fidei migitu ipz
fidei deus infudit / dicit etia / aut
tor fidei / inquitu homo ꝓpz fidei
ꝓdicando andt / dicit etia / ꝙmma
tor ipius / fidei p miracla ꝙfirma
do qui ꝓpositu / grandebar eis in
sup̄ioi ptē anie / ꝓpr̄ implendoz
voluntatē p̄ncē / et ex fidelibus re
demptame / et ex sui corpis ꝓpositu
glorificatiõ / dimo ꝙfessione excepta
qua morte magnifice ꝙfessibile
voluntate sustinuit / ꝙfessio autē
apparet ex qua / primo ex loco / qz
in ciuitate celebri / scio ex tempe / qua
qua passꝰ est in festo paschali / qui
cunq; & tra premebat in ultimo / ex
tremo pacatas / qua nec latrones
passi est / Aspicit tone precedit honor
oppositi mixta se pena / inaudita et
inusitata audent / ut dt primo clementer
/ et io ex honore qui ei exhibit fue
rat in ultimo in die palmaꝝ / ma
ior fuit ꝙfusio passionis q̄ nunc
sequit / et qua / qui se humiliat exal
tabit / ipe se / atq; in dextra sedet / et
qua ꝙfidenter vincit passiones / non
solum valet ad pacientia in aduer
sis / sed etia ad pfectionem / que audet
plus / qua respicit diuinitatem in
mali / et dilatacionem illam p missionis
dt recognitate eius / in vis q̄ melios

ꝙ ꝓpr̄ hoc dt / et hic homo vere
et potator vini / dt ut in xxvii
mathei qui destruis templū dei / et infra
ad quē valet ista ꝙfidentia dicens
ecce fatigemur / ꝓpr̄ quod dt ꝓpter
si passio nr̄i ad memoriam reno
cet / nichil tam duru est / qđ no ex
animo tollat / et rabit cum ipso / dis
non dum cum usq; ad usq; ad effusi
onem sanguinis resistisse ad / et oblivi
scitur hic quē induat ad tollendum
malum pene / pancto tes sc̄p̄ tunc
/ et dum in tres ptes / qua primo pot
uncto te / 2o sensu ipius / ubi in dispu
3o exterius arguit / ubi ex si exter
ca primo eos arguit / qua videbant
oblivisci septuaginta veteris testa / in q
erant mittere duces / et abluti christus ꝙsolomis
dei ꝙsolant / et est emphatica lo
cutio / que vobis tamq; nr̄is / publi
ca / nun tamen ei aliquitulu verba
sed est cad ꝙma fili mi noli negli
gere / negligere dicit ep̄s no eligens
et io ille disciplina dimi negli
git / qui ipam tamq; bonū non
eligit / sed magis ut mala refugit
nec fatigari / ꝙ ꝓpr̄ impacientia dei
ab eo / et subit eum duces que ei
diligit / attendendo ꝙ cupiscia flagel
lat aut / p flagella cui retinet homo
a ꝓsecutione ꝙ cupiscencie / Secun
disciplina hic quē ponit filii ꝓdicte
auctoꝝ / in ipa cui dicit / noli
negligere disciplina / et iterū nec
fatigeris / et h̄ fiunt pacientia et p
sencātia in flagellis hoc dt in
disciplina qui vos de corripit / qđ
unde / p similē in humilis / duces
quos cui filius q̄ dt multo / loqm
do de vero filio et dilecto / qz si
extra hic arguit ex pdicti / et dum
in tres ptes / quia primo arguit / ad negligens ducendo / ibi dicens / 2o exigens diligentē ducendo
2o utilitate autem audendo / ibi
omis cui disciplina / in prima pte
facit tres rones / omis veri filii dei

ſch ſunt ptiores diſcipline eius
p tollēdā uitia flagellor. ergo ſi ab
ipis eſſent abſoluti. nō ēent veri
filij dei ſed adulterini. et ipſi ſunt
filij mundi et diyali. et hoc eſt qđ dr
q ſi ḡ diſcipline et pr hrā. Deny
pres hic arguit ad idem ptm̄ ny
oppugnātes. Ostēdit qđ ſcam. ep duy
eſt dica nr̄e prem carnales. et ſpm
alem qui eſt ipe deus. p̄ma eſt.
quia p̄r carnalis nō gnāt aut
ſed deū cum nr̄ſcindit. et io p̄r carn
nalis dicā p̄r carnis. deus aute
dicā p̄r ſpualis. et p quē venit
hr̄ rem pres. quia ille dicā venit
p̄r. qm̄ dat formā. et ido diſcipli
na dei eſt tanq̄ p̄r uer. ſſime
maxime tollēdā. quia p hoc
q̄nat ſpualis uita. et hoc ē qđ
dicā deinde pres quia. quia p̄r d
bet filio dare hereditatē. ſciā et
intellectū. et reuerētiā eis. accep
tando ergo diſcipliā. nō ue multo
magis. ꝛc q d. ſt de eſſe. hr̄a dica nr̄
deny. et prem carnales. e. quia p̄r
carnalis inſtruit filiū et caſtigat
ad aliquid tēporale. ſz ad honeſte
q̄ſand ny hac uita que bremis e
cundū ea ad fin̄ regulam uoluntat
ſue que falli pt. Deus aute eūdt
filios ſuos ad eēna uita rapiedo
inſtruit ea. p regulam uoluntat
ſue. que infallibilis eſt. et ido di
ſcipliā eſt maxime ſuſcipiendā
et acceptāda. et hoc eſt quod dicit
et illi quidē ſz. pres carnales ny
tempe paucos dier. ſz p̄m vite
ſcom voluntate ſua tpe falli pt ea
dicebant nos. et nos ergo diſcipli
na recipim. hic aute ſz deus ad
ad quod utile eſt. i ad uita beatā
qua nichil eſt melius. eūdit nos
ny rapiedo ſcificatōe eius. i gra
ſanctificante. que ducat ad uitā
beatā. Dicit aute hic arguit ad
ꝓpositū ꝙ utilitate ſue. Ad cuius
intellectū ſciendū. qđ malū pene q
medicina eſt. medicina aute licet
ſit amara et horibus ad ſuſcipiēd
cum ſe et absolute. tñ ꝙ q̄ſdā tpis
finē. i. ſuā ſanitatē. eſt accep bis
et ido codē modo. dē eſſe de penis
ny p̄ſēte. unde fili p̄mij. et hoc ē
qđ dicā omnis ante diſcipliā. ꝛc
et by. dicit videt. qđ no ſic ē cum
ueri uitatē. licet ſit uidēdā eterna
libꝫ hominibꝫ. qui nō q̄ſdā aut mi
ſi uitā carnalē. no ſentiūt pōcā
ante ſz ny fructo ſenctu patratiſſim
i. hr̄itudinē que cruciat totā ape
titū ꝙ citatē p eam reddet. ꝛc. hoc
addit. qđ p inſtructō homo mētis
hr̄itudinē. ſz ad tēpus. ny. repōita
eſt michi cōna inſtructō. ꝓpter qđ
remiſſāb hic que ānt aplius
ſpualiē ſe gerit. hoc ē ad mala
culpe uitanda. et dmō ny d. qđ
ꝑmo ponit ſuā mortē. ſ. no
uocāb ruine. ubi no cum accēſſiſſet
ꝑa adhuc m duo. quia ꝑmo mortē
peccatōz hominē. ſ. no peccantem ny
p̄ſentē. ꝛc. ꝑmo ergo monet ipm
pctōm uitāc pctm oblīſſionīb.
qđ q̄ſiſt ny duobꝫ. ꝑmo ny actō
rē bōni operādi. ſpūs ad hoc dr
ꝑ. qđ remiſſāb ad operandū. ma
nūb cum eſt organū organo. ut
dicā ny drama. et io mang re
miſſa ſignat ornū ſpualē. ſ. o
q̄ſiſt ny debilitate. rē malū tol
lendi. que ſigt p ſolutōz genuū
q̄z ſnp tremūt minuit tātū pdy
et ſpūs ad hoc dicit ſoluta genua cri
gite. i. fortificate ad laborē cum de
bitū ſuſcipiēdū. monet eēna apla
uitāc pctm oblīſſionīb duobꝫ et tm
ſub facite. rectū cum eſt. aug me
dū no ḡdit ab ḡ tremūs. ob liqđ
aute. qđ ḡdit. et ſicut tybia que
ḡdit regulam ponderat. greſſūs ela
dicat. ad ipius. et ido opꝰ rectū eſt
qđ no ḡdit. ab utilitatē ueritatē. ob
liqđ aute. qđ ḡdit. et ſicut tybia
que ḡdit regulā potentiā greſſūs

sic opans exiens limites roms rete claudicat

claudicat my moiby / et erat ho dic²
claudi tans erret mag ante sanct²
vt no quis / hoc ante gtingit / qm
acty ad ordinez rems reductut² / qz
sund infinitas carns transq; qz in-
ordinatne hmoz / sit infinitas
amic et mordacioz actuu et af-
fectuu / Decem sequnm / hic qui
monet homez immoderatez mt sollici
te tractat / ne my petm mittit / et
dns my d tpna pmo monet vitare
pcta carnalia / ho spualia / ubi ne
quis formitator / cta pmm sam
ip pcta spualia / corripit pmm
ad pmnid / et sctimonia ad dem
ho / et pmm sqnm canctes pctm
imittt / et obi / et hmoi quod et sctm
canctes pcta que sunt contra di-
na precepta sme qua sz pace et
sctimonia nemo videbit dem sed
celesti gla / et ppr hoc dic² pace
vobis / pbti pacifici qm filii dei voca
buntur² / et de sctimonia nichil my cum
comiquatis apostolo xxo / et qma sine
pace et sctimonia nullg bz gratiam
my pmm / ho² gremplates ne qs
gra cm² aliquis desit / qma dens p
aty est cam dare / sed homo pcta
desit ipi gre / subtrahens se ab ipa
p qm pax et sctimonie / et qz no
solum vitanda est emb discordia
sed ecia emb occasio / no dr neq
radix amaritudinis sup²m qmiam
impediat² gremplates / ne aliqua
radix ody et rancoris a tra dei
mittat sup²m my opa / que impediat
pacem illaz mignet² multi / qz ad e-
lectoz pacem sequm² migracio nullius
Ne quis / hic qui monet vitare
pcta carnalia / que sunt dno po
tissime sz luxuria / et gula / que
pficiunt my delectatoy carnali / no
de ne quis formicator / greplates
diligat² / ne quis vnus sit luxurio
sq / aut ppfanus / ysau a ppfano
/ iste est gulosus / qui de vna su
cecit dem / et de coquina exclud-
ebat qz gula adqd mittit homo
my maiora pcta / ho² ut czan qui
ppr vnd esau dam ref ut hec² grey ecce

Tus tue tpus
ante pmo geritnē / hebat a nucoow sacrificiū
facerent / ppr quod pmogenti ql clamt
pestes spales / quibz nidnebant diebz
festis my sacrificy oblacone / et mese
benedicoy / secnd ubz dic² & vestibus
czan valde bonis / quas rebacca finat
/ et ido czan qz gula erodit my simoniaz
vendo spualia / iacob ante no emit
ipe / sed redemit vocaz suaz / sicut ex
mis pmogenitꝰ suus est / quia de
hoc a mre edocta fuit / que hoc p re
velacoz dnaz habuit / ut ysaac p grey
ove / et ido czan mita sunt repbat
unde sequi Datore em ante qz my sabe ad
my admodum / et thas sitibz fuit ysaac
grey vbs py p revelacoz habuit / qp ado sam
fierat de translacone benedicoms ad
iacob / no ipam no renocauit / sed magis
confirmat / et ipe iacob czan subintrauit
dit pz ubi / vnde sequit no amē movet
primo loqui ad qscipiū primū pmogeni
tum quicqz cū lacrimis missset ea
lacrime em ille no predebant et doloꝛ
culpe amisse / sed solum ppr dapnū
tale / no no erat vana / Mouet em
dolor ipsius Rupnus ad vitandū malū
culpe aptius possunt sua monstrare
hic qz pmm monstrat tam / no ante
hmoi fuisse qo compatione nam et vetꝰ
test testa / ro illa compacto primo pa
/ ho qz illa ad ppositu acquir² / ubi in-
dicte ne spma adhuc my d tpia pa
mit ad que pinet ad ye · tes / 2o ca
que pinet ad nouū tes / ubi sed actus
ipius / Cta pmū scm / ip leo sunt leo fuit
pedagogy nr / ut hetur ad gal iiio pedagogꝰ
/ et ig sint qremes pmulis et impfect
/ qmp a pedagogo virgis ind uent²
ad opa puctat / et ro 2m hoc / qd dr h
aptius / et hetur gcodi ovo et qz / leg
vetꝰ data fuit my virgis / et ro aplꝰ
pmo describit illa que finit ppla e
vbilia legez recipiendi / ho dicit / ip
fuit ente ipi legislatori / sz moysi
ubi moyses / Cta pmū pmt tra e
vbilia / aliqua em erant vbilia
usu / sz ogns / qui videbat my mote
/ et caligo tenebrosa qo nubis dissipata
ut hec gcodi ovo / et hic est qd dr no en
accessisti / ignis em / qui videbatur

hebre

ut ibi dz

m̃ motu corpalis cãt / et p quẽ ẽra lus
i tactu cãgnos alib̃ cãct̃ m̃ loco dẽto
/ et p̃ns accessi lus / ty ad p̃ty no acce-
dunt susapctes nomd tes / sicud acces
serunt recipctes vcty / no tamẽ m̃ metr
ad ip̃m / sed qm̃a m̃ bñ spãcia dista
bant ab ipo / ita tp voce locutꝰ dñe
ignis nteligebant / aliqua cãa eãm
ab ẽrna audiũ / sz pcella venti qe
audiebã m̃ aere et ꝑmus tube / et vox
angeli locutꝰ m̃ p̃sona dei / et qntũ
ad hoc dr et et psalm tube / sz angeli
locutꝰ qm̃dm audierunt / ut hetur
exodi dcõbr / qp filij isr tꝛore gnis
si dꝛexerunt moysi / loque tu nobis
et audiemꝰ / no loqnat nob dñus
ne forte moriam̃ / et cã hmõ subꝫ no
em portabãt / no potuerunt sustinꝫ
p timoꝛ / aliqua cãa fuerunt ibi t
biblia ex comitãte actu / qm̃a ibi
fuit deꝰ / qp si hmõ vel bestia tꝛigit
montem q̃fututꝰ / mꝛfiet / ut hꝫ ꝓ
adipem / aplus aute m̃ resumit
de bestia dicẽs / et si bestia tetigerit
/ et ro gcludt ꝓpictꝫ / et ita m̃ le cãt ꝛcꝫ

nõnd / ro nõd / qp omnia illis gtingebãt m̃
sigã / ut dicit ꝓ ad cor̃ ꝓ / et io ista
tñbilia m̃ dãcone legis alioq̃ dicun
tur / qm̃a ignis designabat seue-
ritate dñe instituẽ / ad p̃mꝫ tꝛus
gressoꝝ legis / ut dr deut deꝰ noꝰ
ignis consumẽs / tuba / austeritate
penaꝝ / que cãt m̃ lege / caligo-
valamẽ legis / qz omnia cãt subꝫ
velamine / procella / tꝛez omnium / qe
cãt m̃ veteri lege / sonus tube / q
mitate pceptoꝝ / vox voꝛ / multitudo
ꝑꝛ / coactio occasionib̃ / p multi
tudinẽ tꝛansgressoꝝ / ro / moyses ante dixit
hic qui / agit de timoꝛe legislatoꝛis
sz moysi / p quod audi / qp lex illa
fuit tꝛibulis / no salutis hoñibꝰ im
pfectꝫ / sed cãa pfectꝫ / qm̃a ondebat
culpam / et no dubat gram / ꝑ
qp dr / xpc ꝑ hoc est omnes / qui
nob nat prẽb nr portac potuimꝰ
timoꝛ ante tꝛansitum moysi / no hꝫ
exodi ꝓ ubi agit de dãcone legis
sed goddi m̃ m̃ visione mihi / et hoc
est quod dicit hic moyses / tꝛemo et
exhibitꝰ sum / qm̃a ex timoꝛe fracem

suam abstondit / sed accessit ad sinon
hic qui ꝓmit aplus qditones no
ui testatꝫ / m̃ quo nob tꝛa promittat
ꝑmiũ est / spes gle / que gla q̃sistit m̃
visione ctara qntũ ad intellectu / et
qntũ ad hoc dr si accessistis / nob q
estis renati p fidem batho cã / accessist
m̃ cãa spe / ad altitudinẽ spectaculoꝝ
dñe / sion cui specula inꝑtãt / q̃sistit
cãa gla m̃ fruitione pfecta / qntũ ad
affectu / qm̃a ibi quietꝫ affectꝰ / et qn
tũ ad hoc dr ad cuitate dei / vbi cui
inꝑtãt visio pfecta / q̃sistit cãa gla
m̃ sorte tertia / qntũ ad decoꝛe gplc
nitudẽ / et qntũ ad hoc dr et ad multitu
dinẽ angelorꝫ frequentiã / cui qb̃ nob
ꝑmittit m̃ nouo tes / est ꝓtectio cãe
m̃ aplis fundata / et hoc est magnũ
bonũ / sz esse ꝓtectꝰ eius / et qntũ
ad hoc dr et ecclesiã ꝑmittit / i aplos
qui fuit ꝑmi fruct ecclesie / et ꝑmi
fundatoꝝ eius p̃ cristum / qui q̃sistꝫ fuit i cel
i m̃ libro vite / et cãa / qd nob ꝑmittit
m̃ no tes / est familiaritas eterne
unitatis / et qntũ ad hoc dr ad audiendũ oim dm
i ad ꝓfectꝫ cui ꝓmium est audiendi
/ qm̃a si filius audiat hoc ꝑ a ꝓ
/ ut dicit ioh v ꝑ eũ audiendi dcit
filio et spũ insto / m̃ quo tanqꝫ
familiaritas spũs scti / qui fat in
tas pfectos / familiaritas at filij
orga nos tanqꝫ cui dicit et tes nomi me
qui p effusiõ sanguis q̃sinat
nomd tes / ut sup dictꝰ ro ca lo
ad hanc ante effusiõ sanguis at
tendim̃ ꝑ baptiꝛm̃ / m̃ quo nob
ꝑficat efficacia passionis ꝓ / ad ab
culpa et penã / et qntũ ad hoc dr
et sanguis effusiõ qz sanguis abel // applizr
clo vindicta ut hꝫ deꝰ m̃ sanguis me lo-
d legem venia / qm̃a m̃ effusione q. abel
sanguis animi ꝑ tꝛansgressoꝛibꝰ
/ sicud ꝑficat pdictꝰ nr dñs / et ꝓ
tꝛansgressoꝛibꝰ oramꝰ / audiete ne ꝛcꝫ / causet
ꝓcitat q̃dmodo nomi et ne tes / qd sꝛ
hic aplus arguit ad ꝓpositꝰ / et dmi
m̃ tres tres / qm̃a ꝑmo mediatoꝛ sui
ꝑmittit / ꝛo ad ꝓpositꝰ arguit / ubi si cum
illi tres mediatoꝛ q̃cludit / ubi statim

xcruscst loqnte

ty ꝑma ꝑte dst sic vidte ne/dicat
cnj/ꝙ sanguis crsti melius loqr̄ qȝ
sanguis abel/ra intedit aplus ydnit
ad obediend̄ huic loquenti/loqr̄ n
uiab ꝓmo gmemorado beneficiu sue
passionis trenore ny/recordde ꝺ̄ñe
secundo loqr̄ ad hortand̄ ad ꝙcmplā
imitacōnis/ꝓma petri secunda/ꝙ ꝑ
nobis passus est/xpi cui illi nō
hic cregunt ad ꝓpositū/ꝙ sermoni crsti
sit obediend̄/et dnī ny ꝺ ꝑtes/quia
ꝓmo arguit/secundo qddaꝫ suppoīt
ny argumeto ꝓbat/ibi unt ante/cta
ꝓmū fiunt tlem non/magꝭ obediē
ꝺ̄ci illius qui monet celū/qȝ ꝺ̄a
illius qui monet tra/angelo ante
qui loquebat ny mote syon/monit
tra/quia ꝙ odi ꝺ̄o ꝺ̄i/ꝙ nos tunc
bat/crsto ante/monit celū et t̄
ra/ꝺ̄o magꝭ est ei obediend̄/et hc
est quod dicit si cui illi/qr̄ nidei obe
dictis angelo loquit ny mote sy
naij/sunt quē ꝓmta/ut ꝓz ꝙ ꝺ
tsn ve tes/multo magꝭ q ꝺ/nos q
sting crstū sdē ad dictū ꝓnūs nu
to ꝓnciam si fuerim⁹ inobedie
tes/cui ꝺ̄o monit tra ꝺ̄o ange
li loquēte ny monte synaij/ut di
ctū est/sed ꝺ̄o crsti monet celū
Alit expam Ac crsto/cui ꝺ̄o mo
nit tram ꝺ̄o crsti/quia angelo
loquebat ny mote synay ny ꝑsona
dom̄/et ꝑ quē ny ꝑsona crsti/quia
crsto ꝺebs/est sciēd verbū ꝓtmis
dicit verbū vet/Nunc ante rep
hic ꝓbat/ꝙ crsto monet celū ꝙd
cat supposit/et ꝓbat hoc ꝑ ante
rītatē aggrei/et loqr̄ ꝑ
ꝓpheta/de ꝓmo crsti aductu/ut
manifeste ꝓz/tunc cui crsto mo
uit celū/cui stellay nouā appa
rue scribit/uel potius/cui humanita
cui assumpti celū patuit/et
hoc est qđ dicit Nunc ante ꝙmū
sit/ꝑ tempe nouī tes/ꝙ licet
ꝓphetā aggrei/sūt dicta tpe ve
tes/erat ty dicta ꝓtempe nouī
tes/ny quo crsto monit tram ny
sua passione/et celū ny sua assū
ptione/et hoc est quod dicit adhuc
scl/et bene dicit semel/quia ut
tra nō claudit aditū celi/sicut
ante claudebat/et ꝑ hoc ꝺ̄signat
amictū legalū/quē ꝓpt̄ sui imꝑ
fectū nō introducebat ny celestia
et hoc est quod dicit ꝙ ante adscl
et tē/amictum legalū/quē cāu
ad tempꝰ institutū ut maneat ca
lex nona/quē est dūraturū usq
ad finē mūdi/ꝑ hoc cōd intelligi
tur celestē/quē est sempr̄ immo
bilis/ad quā lex nona immediate
introducit Statq regny hic ꝙ ꝑ
dictis ꝙclūdit ꝙlibꝫ intenꝺ̄ pnēr
multiplicatū cui ꝺ̄clatio est ꝑ ꝑ
dicta/ꝙ crsto ny nomine testatoꝝ ꝙ
mittet bona mundi tabulis/et et̄
na/nos ante sanguis ꝓtriarcē no
ni testatoris/io licet bona hēre pos
simus si nolimus/ꝙ crsto nō ꝺficit
promissa solucōne/misi ꝺficiamus
ny accipiendo/et hoc est quod dicit
tacq regnū/nunc le susceptis/et
subdit ꝑ quod possimus susceꝑe ꝺ
uenio gram̄ i hēre ꝺ facili pos
simus/quia gra et vitas ꝑ xpm
crstū facta est Joh̄ ꝓmo/ꝙ quā
uis placetes ꝺo/et subdit etenī
ꝺeus ny respectu reproboꝝ/et ꝓpi
tiꝰ respectu electoꝝ/dicit
ante hic ꝺeus ignis causa/qr̄
ignis nisi agit ut iustificū sine
iustitiae purgans electos/et pu
nies reprobos/sicut eni ny eodem
igne aurū mundat/et palea fu
mat/sic eodem igne/electi pur
gant/et cōsumit̄ reprobi/ny
greḡ iiij Dyalogorum — C. xm.

Hortas fraternitat̄ monet
quibꝰ aplus hortat̄ est cor
quibꝰ sēbat ad mala ꝑsen
da/hic quē ortat̄ cor/ad bona

ꝙrande/et dñi ꝛ̃ ꝯ d/ꝙma ꝑmo
orta cos ad bonꝺ/ſo gſect ers ſne
ghams ſuffragnd/ubi deus ante
ꝑma ñ tres/ꝙma ꝑmo ſorta cos
ad bonꝺ ꝙrand cꝛa ꝙmos
ſo cꝛa ſcpos/ubi honora le cꝰ
lubꝰ/3o cꝛa platꝰ/ubi nucu
tote/Cꝛa ꝑmo qſidand/ꝙ nullu
opꝰ eſt mitond ſne tantate/ut
ſtet ꝑma ad cap ẽny/no dicit
tantas fin mancat ñ nob/
ſi ante ſit nã/Sed audi ñ ope
et no qđ tangit tra/ñ qbꝰ
dit audi tantas nã/ꝑmo eſt ne
cꝛpeo hoſpitu/et ꝙtuꝰ ad hoc
dt et hoſpitalꝛ/et ſubt cam/ꝑ
hanc cñ ꝛ̃ſ/ut ꝑ de abrahaim
et lotꝫ ꝙcu ꝙpiu/et ꝺno/angc
los cñ apparuerꝰ ñ ſpe hoim re
cꝛpiunt hoſpitio/ꝑmo cos eſſe
hoines ꝑ putauit/ſed ñ ſne
ſtuerne cos ꝛ̃ angelos ñ ꝑna
ꝺnu loq̃ꝰ/hoiu/ñ ꝙno tantas
dcꝛ audi/eſt compaſſio appſorio
/et ꝙtuꝰ ad hoc dicit nucte ymgte
tor/ laboate ꝑ illoꝝ tadcpcam
et libabitoꝝ tangꝫ ꝑ via/Secund
ñ ꝙno tantas dꝛ audi eſt ſub
ueuito pauꝑu et ñ ſinaꝝ/et ꝙñ
ad hoc dt et laborantiꝰ ſꝛ nc
ucte tangꝫ it ꝑ ñ corpe me
aũb ꝙ ꝑtinaꝫ defectuꝰ/ñ nra
corpe/dcꝛ nob ad ſubuectoꝛ dcꝛ
nauc/ẽny ꝙ dicꝫ ecce ꝙ/in
telligc ꝙne ſunt ꝑoim ꝙſcripꝰ
/Joyle gmbꝰ hic aplus or
tat cos ad bonꝺ ꝙtuꝰ ad ſe
ipſos ſo/et hoc ñ duobꝰ ꝑmo
ñ repſſione liyonie/2o ñ cu
tacoh anarate/ubi ſunt mocb
/Cꝛa ꝑmu ſcm/ꝙ liyonia ꝙ
tuꝰ ad ꝙntoꝝ hoim rep̃unt ꝙ
gnec ad ꝙngale/et hoc eſt qđ
dicꝫ ioyle gmbꝰ ñ ꝯunbꝰ
ꝙtuꝰ ad hoim multoꝝ/et thoiy
mmaclatꝰ/ꝑ hoc ꝙcludꝫ ecor
dice ñ/ꝙ acty matꝰ hꝭ ſemp
eſt ad pcto/ꝑ hoc ante ꝙꝑ ſubꝫ ſoꝛa
tatoꝝ cñ ꝛ̃ſ i dampnabt/ꝑ hoc
qđ cludꝫ error dicendꝫ/ꝙ fornicatio
ſimꝑ no eſt pctꝰ mortale/ꝙma
multꝰ qdempnaꝫ abeo/inſi ꝑ mor
tali pcto ſſint mocb hic ortaꝫ
cos ad cnitatoꝝ anarate/qne eſt
vadyo amꝰ malaꝝ/ducꝫ ſunt me
rebꝝ anarg cñ dicꝫ ꝙ ers
audꝰ/ꝙma eſt nimꝭ ſollicitꝰ
de cmunland ꝙalibꝰ/et ſubt
cam/ꝙnaꝫ hoc no dcꝛet fieri
ꝺns ipe cñ dixit ſꝛ dampꝛoſne
ꝑmo/no te deſcam ꝛ̃ſ ꝙñ ꝙ
uctꝫa adminſtrabo/et ꝙ hoc dꝛ
ñ nob qſumꝰ fiducꝫa/et hoc
eſt ꝙ dicꝫ vtꝛa ut ſſidenter dicaꝫ/dño
mo ꝛ̃ſ/Cꝛa cmctote hic ant ꝙꝫ dent
dcꝛ ꝙñ bonꝺ ad platos/et dñi
ñ d/ꝙma ꝑmo audt/quaꝫ deuꝰ
ſe hꝫe ad platos mortuos/ſo ꝙꝫ
ad vinos/ubi obedite/ꝑma ñ d
/ꝙma ꝑmo audt/qualꝫ dcꝛ ſe
hꝫe ad vinos/ſo qualꝫ ad ma
los/ubi docibꝰ pcꝛib/ñ ꝑma
ꝛ̃ſ ꝑtc dt ſte mcmctote pontoꝝ
ꝛ̃ſ i aplorꝝ/et aliorꝝ ꝙ discipl ꝛ̃ſ
ꝙñ vob loqui ſunt vcbꝫ dñi
/et ꝙma no ſolñ ꝙſidanda eſt
coꝝ doctna/ſed etiã vtutꝰ ꝙda
no ſequꝫ ꝙnoꝝ mtictꝛb ꝛ̃ſ/et ſi
dicꝫ/no eſt ſimile de nob/ꝛnd
de ꝑis/ꝙma ipi ſunt in cnſto
ꝑmaꝫ/nob ante no ꝛeſpondꝫ/ꝙ
ñmo/ꝙma cnſtꝰ eſt cnaꝫ 2ñ
ſunitate/cñtas aute aſſiſtit ad
tpc/et hoc eſt qđ dicꝫ ihus ꝙ
ſon i ñ tpc ꝑtito/et hodie i ñ
ꝑma tpc et ñ ſcnda i ñ ſtito/et
no ſolñ hoc ꝑtinꝫ vñ eſt ꝛ̃ſ
dimiſſ/ſed etiã aliquo rone hꝫa
mitate/ꝙma licet ſit ñ eccla/tñ
eſt ꝑma nobiſtiã in altaꝛ ſcit to
ꝑ qđ dicꝫ ait ꝑfec ecce no ſ ñſ
q ad ſſDoctinꝰ hic gnꝰ ont ꝙlꝫ

dent se here ad p̃latas malos/
sc̃ fugiendo cor. doctrina malam
/et dnr̃ n. d. /quia primo pont
sua moitor/ho moitoms rom̃/ubi
hemo altare/ni p̃ma ergo pte pce
dt sic doctrus paulus rc̃ i extra vi
tate dnr̃i/nunc doctne dnr̃ cruc̃
et hēses/quia secund̃ de punctō ad
punctū nō est nisi una linea re
cta/multe aute tortuose/sic vitas
fidei est una/sed hēses ab ea dcr
antes sunt multe/dicunt̃ aute tles
doctne pegne/tpma fugiend̃ a sna
pna/sc̃ ecclesia gloria/contra ab
ses cruc̃s dat remedū d. cyprianus
cū est grad rc̃/quia est sicut anchor
a fma tenes anias i unno bles
et ni virtute stables/hoc aute nō fa
ciebat/obs̃uatō legaliū/que quid
nō q̃sebant/ppr̃ quod sub̃ nō est
que nō pfic rc̃/ecclesias hic vocat/ob
s̃uatores legaliū/quia ibi p̃hibe
bā usus aliquor cibor̃/tlis aute
obs̃uatō legaliū fic mortua d a
tpe passionis x̃i/sed mortificā p̃p
ficatōr ewr̃/et io bene dr̃ aplus
tp nō p̃fuit ambulantib ni eis/et
hoc dicat aplus cōy illos/qui in
ewr̃ volebāt obs̃uac̃ legalia
Secund altare hic reddit sic mo
uitor rom̃/et dnr̃ n. d./tpe primo
fuit qd dcm est/ho q̃tuor quas
da q̃nsiones q̃ dnr̃/ubi q̃ cum q
cca p̃mū scm̃/q̃ io apld subla
tū sunt̃ q̃ ve. tes/ad cuius
intellectū sciendū/q̃ in festo q̃
pyacte offebā sollempne sac
ficiū/q̃d fuit figā cr̃sti ymola
tionis/ut sup dictū est/offebat
aute vitulū et yrcū/quor̃ sanguis
a summo sacte offebā int̃ sctū sctor̃
/ut sup dcm est/vo cās/carnes aute
nō comedebant̃/quia erat hostia
pro pcto sacdotū/ppr̃ q̃d carnes
extra castra q̃rebant̃/ignis ad
et vitulū figebant cr̃sticū/ppr̃
similitudinē pcti carnis sanguis cor. illa
tus int̃ sctū sctor̃/significabat/q̃ p
sanguine cr̃sti patet nob ingressū
ad celum/combustio hostie extra
castra/significabat passionē xp̃i extra
turbā seu synagogā extra portā illius
/q̃ aute sacdotes legales nō tenē
debant hostiā illam/significabat/q̃
obs̃uatōr legalia nūl ewr̃/nō ha
rent ni effectu passionis xp̃i/ptē
dm̃ q̃ dr̃/ad qđ p̃ si extenderim
trist̃ nob nūl p̃derit/et hoc est q̃d
dt aplus hemo altare i tenē ni
qua carn̄ oblata est/de quo edē
no ghnt rc̃/quia illi qui legalia
custodiūt/q̃d de signū ni p̃mutat
habuerūt/nō ghnt p̃te ni effirmā
passionē xp̃i/et subt signū hoc
de signato diās quor̃ cum amā
bus rc̃ virtuli et hyrci/que ymo
labant ni die expiatōis
hor̃ corpa ornabant̃ et cal/q̃
offebant̃ pro pctis sacdotū/et p̃ph
ppr̃d ut signū rudeat signē ihū
ut stificauit rc̃/quia hoc talia
re ubi crucifix̄ fuit/erat ē extra
ihm/ut hebr. xiij. ihs/ut sanc
ificaret adcm̃ hic q̃ut q̃dūt ecclie
duas q̃nes/2a pont̃ ubi/p ipm
exto quia ni p̃te p̃cedā dictū
est/q̃ legalia nō p̃fuerunt obs
nantib ca/ni cruc̃ figā cr̃sti
passus est extra portam/ideo q̃dūt
aplus duas q̃nes q̃ cum ygr̃ rc̃ i
extra obs̃uatōes legis impedirēt
eos portantes impedimentū cui fuit
cristo a iudeis/q̃ nō custodiebat
legem/cum q̃ dr̃ ioh. v./nō est
hic homo a deo qui sabbatū nō
custodit/et similiter sunt impedi
tū paulo et eis sequentib ni p̃mitti
na ecclia/ut hebr. xiij. ad
dicunt de te q̃ dissensiones
discordias rc̃/et subt tam/quam sit
hoc q̃ cundū a legalib/ius non
cui hic hemo ni i scriptis nūl sonat
ni legis obs̃uatōib/quia finit
impune solum ad tempus/ut sup
dictū est ibi/sed finita iniquitā

Hebr

hr fuat

r qlam celestem/ad qua mediat lex
uana/ut pz per sup̄dicta/ꝑ ꝙm
ergo offam̄ hit panit haz grius
/qma dictu est/qp sac̄a veteris legis
no cant deo accepta/qma cant
ternalia/no grundt/qp deo est offen
du spuale sacficiu p xpm̄ exhiu
qui est finis sacdos nr legis/et
hoc est qd dic̄/p xpm ergo ꝛc/no
qma sit semp offend/sed qz
ad sacfia veteris legis/no est ꝛrn
tend grundt eade vltimus/qp aliud
sacfium est deo offend/sz clemo
sima m̄ sustetatoz indigenciaꝝ d
bicsse ac ante ꝛc/et accipi hit
pmo p gustatoz hanoz/ꝑ necte
et subt cam/qnac tles tam se
offende d tibo cm hostys/no at
sacfijs legalibo/Obedite ꝓpo
te hit qne andt/qua deue se
here ad platos vnctos/et dnm
ny d p/qua ꝓmo andt/qlie se
dent here ad alios platos/ho
qlie ad xpm paulu scbendz/ubi
drate/ꝛra ꝓmu sxend/qp corpa
nfenoa qne regm̄ p supiozb
subiecta sunt eis m̄ duobo/sz
m̄ situ/et motu/qma elemenca
resolumt motu orbis/quitu ad
ctam ptem que ꝙcedit ad al
titudinez montiu/sit hec ꝓmo
metiozē/eadem nio/homines m
feioes/sine supiozbo dent qe
hbē obedicia/ut ad oze ispe
rnu moneant/et renencia eis
qe hbeat/et hoc est qd dic̄ obe
dite ꝓpositis vr̄is/et subt cam
dnez ad hoc/ꝓma actā qe nobi
litate offic̄/qma plati ꝑsunt
m̄ spualibo/qne corpalibo ꝑ
fectiꝰ tm̄ quito anie melior ē
corpe/et hoc est qd subꝰ qne cm
dā ro actā/qz nio ꝙcedi offiam
/qma qui insioes bm obedit/
offm̄ platoꝝ delectale est sup
iozbo/et vtile insiozbo/Qi at
male obedit/grue accidit/et

ꝑpe est cm dic̄ ut cū rendo/hec
cm ꝛc/hoc ꝑz p exemplū ch̄oze
et socioz cm̄/qm rebellās moi
si/labra fuit abscpta/ni ro ꝑz
drate p nob/hic andt/qualit de
bent se here erga xpm̄ paulu
nio cm erat aplus mistoz/ideo
no periit ab eis ttēz obedientia
/sed periit abeis illud qd tenebaꝝ
rōne amy fidelitat/sz oraīs suffra
gm̄/dicēs drate p nob/et si hoc
petebat paulo/qui tam de dei erat
tertio/no multo fortius debet hoc
petē quilibet alio/quātocūq sit
sanctō/sed qma possent dice illi
bus/tiebat/nō dēmo ꝑte oratiē
/qma tibi no valet/cū dicēs scis
hoz a legalibo/no hoc remouet
dicēs/qfidem n qz hoz ro ꝑdicta
dicēdo hy omnibo ꝛ desiderātes bo
nā tamisertoz amy/subt etiā alia
cam/qne petit oraīs suffragiū
amplius ante qa pnīe oratē
qz celerius restituar vob/qz a rebus
sunt abducti roma virtō/ut hec
actō ꝛorum/vel alie/si libēatō esset
a carcere/intendebat itiū visitare
indos/qui cant m̄ hyspania qbo
scripsit haut eplam/cm aliquos
ut dcm est m̄ pmo hmg opis
Deinde dicit hec vltimo aplus
assert rpis sne oraīs suffragiū bñfm
/et dnū n d/qz ꝓmo ponit sua
oraīo/ho formā suā patiōz/ubi ro
go ante/m̄ ꝓma ꝑte optat eis
beatitudinez/que no dā nisi a deo
et mete gra/que hominez aptat
ad beatitudinē/et hoc est qd dicit deo
ante pacē qma ꝓpīum dei est vnire
rozda/ad sit voluntas ꝑa/que c
dixerit dom̄ nr ihc̄ xp̄c/pastoz magn
ouiū
sede/simplicem et innocētē/qui
ꝑpe sanat de gregē ē ny sanguine
/p sanguinē/qz resto meruit re
surrectiōm/et go altaioz p sua pas
sioz testa cm̄/i test noui/qd qma
ne est sanguine crista/et dicit et mo
/qz etiā p iniust/qualit apti ad pote
tic ad bene opand̄ poliuate/est

p ḡtus ꝓtutu palliatarꝫ ſic apti
tudo ame ad opa mitoꝝ /eſt p
ſpm ḡre et ñtultu nfuſaꝫ /quas
deus opat² in nob ⁊ffectus in nob
/qma p ipm rome dignitat⁹ ꝛc quam
grauꝫ ⁊ aud p eam pñā¹· agitez /tan
qmadd ſcdā p eaꝫ nſtām ſcꝫ ḡre
tam ſcdo ante vos /hic formac
ſua petroꝫ /et dñs in d /qma p o
facat qd dictū eſt /ſo complet qđ
ep̄lam /ibi ſalutate ſcā pmū duo
petit /vnū ꝑ ſe /dicēs ſcdo ante me ut
i pace² poſſet /ſi aliqna ſcripſi
vob mitigando /qma hoꝝ fuit ad
cordaꝫ et ad bonū /ido magis ꝫ cc
ad placandū ꝑ quos ſubt vm ſo
lacij /& excuſat ſe eaꝫ /& ſcdm hc
mitate /qma hic mor⁹ iſta epla
rev matie q tenet /cū ibi omia
miſteria veteꝝ legis hic mīt ta
gunt² /ut ꝫ ea p dict⁹ /et hoc eſt
quod dr /et ꝑpmit /i valde pauc
bis ſenſi vob ⁊rubebat cū homi
bus ſuis tib⁹ legem /et ido no ea
portebat eis qma ea plicare poſſ
ſeu explicare /aliud petit aplus
p interim ep̄lo /dicēs cognoſcite
i gratoſe et amicabl⁹ accipite vl
lum ⁊miſſū i me miſſū pro
vtilitate pria cū quo eloquimur /hic
cū diſponebat aplus facē /ſuppta
dna ꝑmiſſione /mundi edam
ep̄tis huius dat ⁊tus /et ea mte
inda ut ꝑ dict⁹ pōt /ſo p ipm
miſit aplus ep̄lam ipis inde
ut ſit magis gḡſa ipis /p homes
ḡtiles et mitissimꝫ maluit eā
mittē /qma inde i gſortiū gentiū
abhorrebant /vt hēt dict⁹ de et ꝑ
Salutate omēs ꝑpositus hic vltio
pplet ep̄lam ſuā /que dr ⁊maxi
mi ſalutatoꝝ /ido dr ſalutate i
pplos quoꝝ aliqm ſuppmebat
vel dicēd /tp ꝑpositus hic vocat
epos /qm ſunt ſuccessores p a
poſtolos ecclia dei /vt hēt
in glosa huc ꝛo /et in decreto
diſtinctiōe xcvj /ca lo /in nr hēt

nouo

et amicos ſanctos ꝛc i alios eccleſie
miſtros eſtabo ito intendebat aplus
inſtrue /qma no indigebant /ſed
ſalutat eos p illos qmby ſcribebat
ſalutat eaꝫ illos /qmby ſcribe
bat qo pte quidaꝫ ad fidem qui
erant in ytalia /dicēs ſalutat
vos /et in me /qđ p ſigillo ⁊fma
tamꝫ ponit quod cū amicis
vob /dilect⁹ i ⁊firmet² in pnti /
et in futo /ꝑſcrante dño nro ihū
xpō /cui eſt honor et gla in
ſecula ſeculoꝝ amen /

Sequit⁹ ḡſtio tanta mideos dñ·r· de
ma emg dūſi ſunt titul⁹ tabꝫ alijs hbt
Iſta qſtio in alijs libris ſic intpt
Inuenitur vtrū ex ſcripturis antiq
receptis poſſit efficaciter p̄bari ſalua
torem nrm fuiſſe deum et hominē
et arguit primo qp ſic /qma cū qſtio
duo includit /vnū quod ptinet ad
ꝑſona xpi /ſ· qp ſit deus et homo
/aliud ad tempꝰ /ſ· qp in xpo miſte
rium ſit completū a deo /de vtr⁹
arguit² /de primo arguit² p illud de
deo·m /fiet dies venient dicit dñs
omn⁹ et ſuſcitabo david germen
iuſtū ꝛc /ex quo p· /xpo vnū ꝑmiſſū
de femine dauid /et p·us vez hoīem
/de² in cui auctoꝛe que de eo locut²
ſunt dicbꝰ illis ſalvabit³ mda et iſrl
habitabit confidenter² /et hoc² nomē qđ vo
bis cū dam⁹ iuſtꝰ noſt⁹ /ex quo ap
paret eos dimittēs /de eo /ſ· de tp
arguit² /p illud quod dicit⁹ arguit
eo vbi dicit² de xpo /venet de ſi
on et cum⁹ gentibꝰ repletꝰ de
mū iſtum ꝛc /glo dr dom⁹
beatus ꝓpheta loquebat² de domo
dei edificanda a filijs iſrl p·q re
ſpondit de captiuitate babilonica
/eo ſtante illa domo dei venit
xp⁹ dñs ante illa deſtructa
fuit xl⁰ anno a paſſione xpi
per titum et veſpaſianum /eo ante
eāt completū ꝛc ſci miſterium /et
ſic patet ꝓpoſitum vſq ibi ſ·
continuando autem arguitur /qma
multa inde ꝛc

Ducentur vtrū per
scripturas a iudeis
raptas possit plam
mysterium xpisti in lege
et in ꝓphetis ꝓmissi
esse ad impletū
et arguit primo qꝫ sic
quia ꝙ dicit saluator iudeis scru
tamini scripturas quia putatis in ipis
habere vitam eternam hec et alie sunt que te
stimonium phibent de hiis scripturis
vero in quibus iudei putant habere vitam
eternam hec sunt ab eis raptę et
saluatoris dictum videt falsum nisi ꝑ
eas possit plam xpisti misterium esse
ad impletū. hoc ante dicit est ingre
mus i2am. In contrarium autem arguit
quia multi iudei subtiles et ingenio
si et in scripturis valde studiosi sunt
mortui in iudaismo qđ ideo est ve
rosimile si per scripturas ab eis raptas
possit plam impletum esse mysterium
xpisti manifeste tenia iudei
se errare et sic necessisset ab errore
Responsio dicit sunt duo videnda
primo est que sunt scripture raptę a
iudeis et vtrū predicta possint ꝑ tales
scripturas plari plurione efficaci et
primum primo secundo qꝫ libri canonici
veteris testamenti sunt ab eis recepti tamen de
nisperate. scripti sunt ante nymmi
so xpm sm antiquam apparatum doctri
nam xpi modum quia lamechi de
ꝙ. liber ruth ponit ꝑ duobus libris
a libris ꝙ et iudicum separat de
libris quos dicunt legales sc quos
libri moysi. et sunt in primo ordine
apud eos Alii dicunt ꝓphetales sc
iosue iudicum. samuel. i primus et se
cundus. et malachi. i tenuis et reliqui
et ysaie. ieremie. etc. libri xxiiii ꝓphetarum
et isti sunt in secundo ordine reliqui
vero dicunt hagiographi. i scripture
sancte. et isti sunt libri psalmorum
iob et parabolarum salomonis cui tali
corpori ruth lamechi ieremie hec
daniel esdras pauli et isti sunt
in tertio ordine consideranda quia ꝙ
isti libri sunt apud eos multi ꝙsepti
primo no primi hebraice sicut primo
traditi sunt sc simones primi hebraicos
et libri hebraycy alio no hebraicos
sed no primi videlicet simonis caldaycos
sed libri hebraycy quia caldayci et hebraici
sunt ydiomata propinqua eiusdem ydiomatis
hebraici quę hiis quibus disceptat
in figuris tamen premittit in primo et
postea vt dicit ieronimus hebraicato
et ideo vnus ydioma potuit scribi
per duas aliquas ꝙ ergo no plures
scripserint vetus et maxime ignaras
filius ancle cuius scriptura ita est au
tentica apud hebreos ꝙ multi
sunt ausi sibi contradicere ꝓpter ꝙ
in libris notabilibus indoctorum ponit
hebraicum primum in vna columpna. et cal
daycum scriptum ab illo Jonatha
libris hebraicis in altera. et vtrumque in
dei caldaycos quam propinquum ꝓpter
aliqua que erant multum obscura
in hebraycis primo tacitus ponit
et qui exponit in 2o caldaycis ut
infra magis patebit. et ideo illa tri
slacio necessaria est ad disputandum
ad iudeis in multis passibus Similiter
tuslatio hoc impletum apud eos hoc
altum apud studiosos illi enim libri
sunt electi de toto ꝓplo isti tamen
excellentissimi et latinissimi et puri
in lingua hebraica et greca sm ꝙ
dicit Josephus xxii libro autentitatis ipse
ante no semper tuslulerunt & hoc
in greco verbum ex verbo sed sic
sensum ex sensu mutantes aliqua
vel ornatus ex industria que
pe esse causa errori ptholomeo re
gi hanc ante tuslationem libri vo
lunt studiosi hebraici tamen fuerunt
sapientissimi et dato ꝙ multi apud
eos heretici tm no punit quam nequa
tu sint facta a sapientibus eorum et va
lentibus de toto illo ꝓplo et ceteris
in tanto numero et ideo de pua possunt
eos obviare ad plandum aliquid ipsis
iudeis Item ꝑter scripturas tam
veras sunt alie scripture a iudeis

recepte tamen antecesserit thalamutis
quia sin vero septima ista non de
septimo tamen nisi sint loca de
ta verbo a lege data in scripto qe
ista simul moysy revelata a deo
sicud illa que sunt scripta in li
bris moysy/ per tunc moyses no
scripsit ea que ghuc in thala
mutis et hoc potuit ee dubi de eis
vt puta quia no erat necessarium ut poni
scirent hec sicud erat necessarium de recipi
in lege vel q hec magis erant in
secreto iude/ moyses tamen tradidit
ea iosue et aliis seniorib3 vt sic
habuerunt a domino/ et illi aliis po
steriorib3 eodem modo et sic quelibet
ge scripta sunt per antiquos posteriores
nec credunt in oblivione. similiter dicta
aliorum doctorum hebraycorum qui glosa
runt ve. tes/ sunt auctenta apud
eos multo magis qz apud nos/ verba
augustini qui dicit et alioz doctorum
catholicorum/ et hoc potissime qz illud
qd scribit deus deum non declinabit
a vis coz ad hereticum nec ad simi
sterd/ ubi loquit scriptura de doctri
nis sine scriptis ad quos precipit
scriptura in dubijs recurri et coz
suluz in discussis tenere licet ante
huiusmodi septem per magna pte sunt
ste sc3 thalamutis et glose doctorum
hebreoz/ tm per eas possimus contra
eos arguere efficaciter et quo sunt ab
eis penitus non accepte/ sicud cum
no sic arguitur facient nos ex ev
angelijs et scripturis apostoz et
huiusmodi esset efficax contra nos hic
reputatur huiusmodi septuas fin
gere contra nos viso tunc scp
tunc recepte sunt a iudeis Sed in
dend est an illud qd in questione
ponit possit per illas septuas ef
ficaciter probari Et dicendum q
probatione efficaci quia efficacia
probationis pt dupl accipi Uno o
pi sit tam efficax probatio qd no pos
sit rationi sane euidenti repugnare
contra dictum septem predicte et

nitati nulli qd no sit adhuc pba
tio per predicta septuas qd in hac
statione unus/ cum no est ee nisi una
trinitas et incarnatio dei et passio
ponit in septima nomi tes. Et veteres
secud patet mandate et ab omnibus
qd credit tm hec vera nulla totius nomi
tes. recipiunt et per suos cronicas ex
ponunt Aliqui tm coz negant trinita
tem personaz in deo secud sabellium a
liqui negant deum tez in christo secud
arrium et aliqui vas humanitatem secd
nestoriu qui dicit ipsum hominem fuisse
factum ad quod sequit nullum ee pure
hominem quia tunc vera est de vita
te humana nec similiter arrius
qui dicit ipsum non fuisse amicum sensi
tiua/ et ad dictum veteres qui sequit/ cum
no ee homines nisi ab anima intellec
tiua assumpta2 spes humana si ergo
predicta hereticis exponebat per septuas
nomi tes. multo magis videri pue
per exponi septuas ve tes. Alios
per rapi efficacia probationis per sep
tuas sit qd licet scriptura possit ex
poni aliquo modo saltem ad cua
dend sine contradictory manifesta. tm
per aliquid non per rationes sit exponi
quia tempus appareat exposito fidei
catholice rationabiliori et hoc non e
do qd illud quod positum est in questione
probatum est a sctis per septuas ve tes
et unus probans per tractando hoc mul
ti in questione an duo ponunt unum
ad punctum ad tempus vel unum tempus
ad lineam arsti sit punctus Secundum punctum
ad personam unam sit deus et homo in
una persona/ et illud implicat duo
quia fides catholica posuit unum
naturam dine et humane in determi
nata persona scz filij. et no prius ne
spus sancti et ex hoc sequitur
pluralitas personaz in diuinis qd
fortissime negat a iudeis Sic ergo
ad probandum qd in questione ponit per
septuas a iudeis receptam ista
ora sunt per ordinem declanda qz
cadem scriptura primum est qd in unita
te dine canale est pluralitas
personaz sine suppositor Secundum est
qd in persona filij una humana

et dna sunt vnite ita q̄ ipse est ve
ꝝ homo et verꝰ deus Tertiū est q̄ ipse
sctiꝰ & plito et nō expectand & sctō
sicut expectant mdei / ut hoc nalde de
cepti ⁊ Ad declarꝫ primo adducō de
tritō suare ubi 2a di. p̄mi libri
vbi ybet pluralitate psonaꝝ ut di
nis per illud q̄d scribit genesi p̄o ut pri
cipio deus creauit celū et terꝫ
Veritas hebrayca sic hꝫ in principio
heloim creauit celū et terꝫ / heloy
nite est nom plus nūm hmōi nois
el uel heloi q̄d ſt deus ut supra
et hoc satis patet sicut ibꝫ p̄dictus
ysaymas hebreus p hoc allit q̄
nom plc dnm singulꝝ ad verbo
singulāre cū dicit creauit heloym at
si dicat creauit dij sicut sēptuā
q̄ ut deo est aliqua plitas ut vni
tate essencie quia alibi modo frequē
tissime ut ve. tes inuenit de deo et
de nullo alio / ex quo satis patet
q̄ ut vnitate dine essencie est aliq
plitas que ut nulla alia inuenit
et hoc est plitas psonaꝝ ut una
simplex essencia que ut p̄dicto
mō loquendi designat p verbū sin
gulare ut nūm quictū nom plc sed
ad hoc respondet dictus q̄ hoc no
mē heloym indifferenter accepit p sin
gulare et plc accepit p deo ptia
patuit dicto sed quia deus de deo
vero semp accepit p singulare et sic
ut plurimū quia dia ut plurimū est
heloym / deus Sed contra hāc
solucōm arguo ex textu sacre scp
ture q̄ hoc nomē heloym et alia
nomina dina dm frequēter de deo vo
ut plc q̄d patet mdē de quia quā
tumcūq ad adiectus et vbs plus mū
via & adiectiuus plus mū iosue
vltimo dicit / no potest dicē domo
rum domus sanctus ipse / hebrayca
veritas sic hꝫ. no potest dicē duo
quia heloym secundū ipse ⁊ ie
dominus p̄dixisti via dei venient
veritas hebrayca sic hꝫ p̄dixisti via
heloym venientū dominū ꝑcutiū
dei inuenit nomē q̄ ibi pōitur
nomē dominū tetragrammaton quod dicit ut
auctoꝝ p̄missa dominū ꝑcutiū vbi he
mē dominū ut hec pōit nomē domi
tetragrammaton q̄d ſt duas nātas hmi
nas ꝓpietates intrinsecas absq̄ respectu
ad extra ut patet magr ulstra. sic p̄
q̄ ut intrinseca dicitate est aliqua plitas
⁊ plitates unitate p̄ter q̄ dicit ut
auctoꝝ p̄dicta p̄dixisti via heloym
arym / via dorꝫ ventū et gmmatꝫ
ita plitas dominū dei tetragrammaton quod dicit ut
unitate ſtꝫ dominū ꝑcutiū ut singulāre
et sic patet q̄ hoc q̄ ut vnitate dine
essencie est aliqua plitas quod sufficit
q̄d non est ut alijs quia semp vbi
sēptuā ponit aliq̄ denotās plitatē
psonaꝝ ibiq̄ condit vnitatē essencie
ut p̄z per auctoꝝ p̄dictas et patet
p sēptuā Item Ose xiiij scribit sic
dominabit tui qui sedet te dominꝰ ꝑ
catum nomē eius / hebrayca veritas sic
hꝫ / dominatoꝝ tui sedentꝝ tui nomē ꝑ
catum nomē eius / ut hac auctoritate
vbi ponit dominꝰ ꝑcutiū nomē eius
ponit nomē dei tetragrammaton / ideo ꝑ
hac auctoꝝ p̄ arguo sicut ꝑcedit
Similiter hoc nomē heloym singulāre
ꝓ plus nūm tria secundū ⁊ vbi
vbi dicit quē est gens ut ꝓplus ysel
ut ꝓpria ꝓ quē venit deus ut redimeret
ꝓpriū sibi hebrayca veritas sic hꝫ qē
est ut ꝓplus unus gens una ut tria
ꝓpria quia mente heloym ad redi
mendū sibi Item certus ut quis ē ho
mo ut possit sequi regem sedentē
sup / hebrayca veritas sic hꝫ quis est
homo ut uiuet ꝑ regem quia ad
faciendū eum / ꝑ ut ꝑ ꝑdictē ꝑ ꝑ
dicta responsio sit stabilis quia nomē
heloym dicit de deo vbi frequē
accepit ut patuit supra ut plc
qd ꝑz ꝑ ꝑdictē auctoꝝ quē nō ꝓt
intelligi ad hanc ut nisi de deo vbi
ꝓpria qd aliꝰ solum aliquā sꝫ ut plc
sup illud ccab qd inductiū est
sꝫ quis est homo qui uiuet
ꝑ regem qui faciendū eum Item
glo hebrayca ⁊ quis qui faciendū eum Item
dicit homicida ꝑ deū deus
sctus et deus qui ſt sui et deꝰ ut

similit̃ tñdr̃ m̃ glo sup̃ pbo vbi
deus. Dor dnm locutꝰ est/ in hec
sunt tria nomina dñi sz el heloim
et nom̃ dnm tetragꝝ loco cui
hemꝰ dnm/ quit igit̃ glo hebr̃
quae asaph ter nomat dnm m
pio hui psi/ et tñdt ut crederet
ꝙ deus m̃ tbꝰ ꝑsonis creauit se
tbꝰ Et ante q̃sideñ̃ iste duc tñsio
nes sunt verissime pma cu qe
dicit m̃ deus sctus et deus q̃ sibꝰ
sui et deus vsit̃ fecerut hoiem
et ꝑ hoc dic̃ ecc̃bꝰ m̃ pli qui
est homo qui mtrat pg regem
qui fecerut eum/ quia deus sctus
hic accipit̃ ꝑsonã pro pre et deus q
sibꝰ dic̃ ꝑsonã filius qui est verbi
mentis prime/ et spus sancti amor
et vinculum procedens/ similit̃ et scda
ratio q̃ dt ꝙ salomõ ter nomat
deum/ quia deus m̃ tribꝰ ꝑsonis
creauit unũ/ et est verissima q
tres sunt ꝑsonales m̃ deus sz
pmitas filiacõ et spiratõ que
sunt ꝑsonales q̃stitutes ꝑsonas
et unitas creatꝝ est m̃ istas tres
ꝑsonas qui indiuisa sunt opa
tionis/ patet ecclã et hys ꝙ no
est contra mteꝝ dictum antiꝑ
hebreoꝝ ꝙ aliqua pluralitas po
nat̃ m̃ deum dñm tamen sanct̃
vnitas diuinitatis quia vnitate tra
ctabili verissime q̃stituit̃ Vnde at
responsio vltima que ut visum
est no est contra veritate postiocis
indei deprimat dicentes ꝙ ille tres
ꝑsonales m̃ quibus deus creauit
unũ sunt dna sapia bonitas
et potentia m̃ quibꝰ fecit anim
et ideo m̃ pio q̃ dr m̃ pio creat
heloym/ m̃ pli ad denotãdũ istas
tres ꝑsonales que sunt attributa
deo m̃ quibꝰ opat̃ et eaꝺ auctos
ritas alias exponut sed ista rnsio
no ꝯ tribꝰ primo quia deus opat̃
per potentiam sapiam et amorem
et ita artifex opatur creatus opat̃
qua artem suam simul ꝑ regulas
directa/ et per potentia tñsmitta
di mãz/ et p amorem liuit simul
ꝑ finem Et igit̃ ꝑ dicta sz
ꝑ sapiam potentia et bonitate
dicit̃ nom̃ dnm ponit̃ m̃ pli
qui dicit̃ opari/ eadem rõne nel
maiori dct scꝑtura sit loqui &
artificiate creato cum̃ opatꝰ exꝑ
mendo qđ no inuenit̃/ et tñs mo
loquñdi de deo m̃ sacra scꝑtura
semp nel saltem frequẽt̃ hetur
Et q̃ finat̃ io/ quia sapia amor
et potentia plus differunt m̃ se
absoluta qđ no pt esse m̃ deo/ qa
mo loquñdi m̃ pli magis q̃ actus
expressiõ operatiõis creati arti
fitis cuius ꝙ primus deus Item argui
Intentio moysi fuit inducere ꝑplm
ad cultu vni dei et cum ab ydo
latria reuocare ad qua ꝑplus erat
primus ut ꝑz et toto decurs̃ ne. tñ
cu ut̃ per nichil ꝑiudicet m̃ pli ꝑs
sit ibi aliqua creatio cogitadi
aliqua absoluta m̃ dnis pluralitatis
no est verisimile ꝙ moyses ꝙ
cognoscebat pluralitate ꝑsonarũ
latina vsus fuisset tali mo loquñdi
et m̃ scripta reliquisset nisi p hoc
subtili sapientibꝰ indicare voluisset
ꝙ m̃ vnitate simplicis essencie
stat pluralitas ꝑsonarũ Aliter sumo
do q̃ intendit esset cotrarius sue
mtentõi Sciendũ eaꝺ ꝙ m̃ hac
mysteria abscondita et solis sapien
tibꝰ nota et mo intendi mysterio
to sequit̃ dsequit̃ Ista sunt q
ca dixi & hac rone no hanc q̃stiõz
decidam/ sed pcea veni ad illam
meis quib libellis hebreis scꝑtus
vbi ista ro solut̃ aliter et spiritu
ad hoc dicat sic autor istius libelli
ꝙ illi qui arguut pluralitatez ꝑsonarũ
m̃ deum p hoc nom̃ heloym qđ
pluralitatez significat m̃ hebreo intuit̃

simp baculu extendunt q[uo]d ipse tu
quit tibi mos loquendi alibi impe
nit de uno solo sed patet p[er] mi
de xxvm ubi septua loquns de su
sceptione sanctis dicit illa multi
plicatione / vidi helcanu ascendes
de tra / et sequm verbu sanctis quib
est forma eius Item septua no so
lum loquit de hoc nomine helcan
sed eadem de aliquibus aliis ut q[uo]d
ezechiel dicit sic in die autem illa
dicit uitulu de armento unmaculatu
in hec. ubi ponit thamuimmi qd
significat unmaculatu / sed thamu
mi qd est plene hmg nomis thamu
qd significat idem q[uo]d unmaculatu et
subiungit cui uitulo
tu p hoc no licet aliquia plitas
ipo q[uo]d est sic p ista loca stp tue
untur contra predicta Item aliqua
ua plus unu ingungit cui nomibus
et pnomibus simul mu via catacop
pmo di theme pote tremq[ue] q[uo]d sic
no valet argutu quo ponchia pli
tas ppona / qd hoc q[uo]d nomia dicta
ingungit cui uis plus unu ut pz
Sed pfecta in nullo infringit ea
que dicta sunt cui uis plus unu q[uo]
hmy expositores hebreos sancti no sunt
dicit solus sed moyses cui eo dicun
cum q[uo]d samuel no fuerit timet utute
magica sed utute dna seu pre
missione / qd dem grecum opinionem illi
quam tangit augl in epla ad sm
plicium dicunt cum indei q[uo]d samuel
timuit ad dnm unum indeu cuocare q[uo]
potuit moysen vene seu ut esset
sibi testis q[uo]d integre hnasset legem
septam / unde ergo plutomissa que
solum sanctos vocauit videns a
liud sibi assistatiu dicit ily pld vi
di ascendentes helcanu de tra / ho
mines deos / et indeum mod[us] sue vi
sionis sanctis licet breuiter scribat po
test sanctum ante no fuisse nisi a figu
ratu ipsum no qui et ppter hoc fuisse
in singulari qualis est forma eius
quia cui solo samuele volunt loq
et hoc est qd ego dicti autore hebreorum
exponendu passim illud ubi inuenitur
arguitur nostre predictu sed potius q
timat quia helcanu de diebus dni
di ante dicit hmy aliam opinionem
qd etiam tangit augl q[uo]d no sunt
ne fere sancti qui apparuerunt dicit
dicti q[uo]d duo apparuerunt ss demon
pinatq[ue] illius mobis mulieris ma
gite et samuel ny quadd formam
tante sanctos et ppter hoc dicit mihi
ny pld vidi deos ascendentes / sanctos
no quesiuit nisi de uno solo ss
sancte tpus notare ferodt Ad ter
tiu q[uo]d thamuimmi qd fit unmacla
tos ny pld no ingungit cui vitulo
ny singulari ut arguit et male sed
est gtiud casus plus unu no cui
dem indei venerate casum simul
et nos sed tiu remanet hmy unu sin
gulariter et plene / et est sppy ny dicta
vitulu de armento unmaculatore /
de uno unmaculatore / qui ad hoc hi
nabant ut de eis fieret sacrificium Ad
tang intellectu secundu q[uo]d ego statuto
legis a puero cuiusq[ue] incipit debat
offerri vitulus unus unmaculatus
et io ordinauit sacerdotes ut ny
uno loco ppe templu hnant tres
vitulos duodenos ad unum / et a illi
ad hoc refinate semp reperiebat alle
qui ny puero incipit seu balare qd
idem est offebat / et de illo oblatore
loqui ezechiel. predicto uno / et ad hoc sig
nificandu posuit thamuimmi ny pld
quia unus de plibus sic dicit de
bat offerri / et sic patet / q[uo]d ea tpe
dicta sunt de nomine helcanu p
predicta no infringunt / ppter hoc au
tem qui doctores hebreos alii intebant
solue predictu argumentu ut pz
ex predictis Ad tertiu dicendu q[uo]d liber
tatis tor. a doctoribus hebreis ergo
de deo et smagoga. secundu a doctori
bus katholicis de christo et ecclia ut infra
dicet ego hm eos predicta auctoritas
ss the me pote. sunt ua smagoge
que dicit sponsa dei / et no dicit
una persona singulare sed plus collec
tio fidelium / et io ad hoc de nouo
subiungit tremq[ue] / ny pld / et io ponit hic
ad de nouo plitatez p[er]uarum

et ppr̃ hoc no mſingr̃ argutiꝫ de
hoc nomie helohym et de alijs 3ims
et de nomie dei tetragrãtay que
quit̃ cũ bis plis mũ ad dnõnd̃ a
hijs naz plitetez p mod̃ pdict̃ ſed
magis argumẽtiꝫ ꝯfimã ꝙſdcalid̃
tamen ꝙ aliqua mdicat autor p
dicta libella ad ſmã ꝓpoſitũ qđ obi
mitto ad p̃ns tm̃ tamen quia pdict̃
ſoluit alia patent tiꝫ quia libel
lu ellu intendo rebac p amia di
ſcindo quia multa tangunt ibi
tantra fidem crſtã 3tem no ſon
argumt̃ plitas pſonaz ny 3ims q
hoc nomie helohym ut ipe ſupponit
dicẽs q̃ bathoth̃ nomiat̃ ſuppba
tulo cornduco ꝙfracto / ſed cand̃
plitate clarius ꝯpimit̃ ꝓphete
ny milite loc̃ vi cſtrã ny p̃o volum
qui no pt ꝯpem ad hiam niſi de
crſto ut ego diffuſius dictam ſup
ꝯplam hebr̃ p̃mo ca lo / et ibid̃ ſit dñi
ſabaoth tua deus ny ſeculi ſeculi virga di
rectionis virga regni tui dilexiſti miſticad
et odiſti miquitatẽ ꝓpter̃ vnxit te
deus deus tuus oleo letitie p̃ hoc
auctoꝛe ꝯpimit̃ crſtꝰ tamiꝫ deus
vnctꝰ qr̃ in hijs auctoꝛe vnctꝰ eſt ple ne
grie / ꝯpimit̃ cand̃ hic deus vngens
tamiꝫ pſona diſtincta ab ipo vncto
quia ſeptiꝫ de ipo vngente loquit̃
tamiꝫ & alia pſona diſtincta ab
ipo vncto ꝙ tamen cand̃ qr ꝯcepte in
gente dei duplicãt hoc nom deus cũ
dicit̃ vnxit te deus deus tuus / ad de
notand̃ pſonã patris et ſpus ſancti
et ſic patet de hac auctoꝛe plitas
pſonaz et 3imitas ipius crſti / pp
quod ad idem ꝓpoſitũ plenius mdicat
cam aplus ny epla hebr̃ p̃mo ca
Item in p̃o tpo dixit dñus dño
meo ſede a dextris meis &c et qr ita
ſunt dicta patris ad filiũ pz per tri ſla
tam caldaycam quie ſic ipe dixit de q
verbo ſuo / pz cand̃ de illo qđ ſequit̃
in cand̃ p̃mo / et ntand̃ ante luci
ferẽ genui te / qđ no pt ꝙpetere
alicui niſi nat̃ filio dei p hoc
ante qđ dicã verbo dei / et ex tanto ꝛ de
ſpiritu oriat̃ vnitas ẽntie quia di
nitas plurificari no pt p hoc ante
qđ dicã ſpiritu de ſpiritu dei oriatur
diſtincte pſone quia nulla res ꝙſti
cipaz ſimiliter p hoc qđ dicit̃ ſedere
ad dexteraz dei vna cũ pſona no
pt ſedere ad ꝙteraz ſui ipius / ſic ꝙ
hoc auctoꝛe pz plitas pſonaz ny
3nis et maxime qr̃ hic pſa no pt
ꝓpoſitum ad hiam niſi de crſto ſed
p̃ns declarãt ny epla hebr̃ p̃ ca lo
ppr̃ quod ſalmator allegat cand̃ ny
hoc ſp̃o aſſumpſit et ſimiliter aplus hic
hebr̃ p̃ ca o Item no ſolum plitas pſo
naz ꝯpimit̃ ny ſeptua ve tes ſed
cand̃ detimata plitas pſonaz pz̃
nitas ſua a ꝙ ſic volum dñi no d
pncio ny abſcondito loquty ſuum
ꝙ tempe anteqz ſient ibi cam
et nunc dns deus miſit me et ſpus
eius Iſta ſunt verba dei loquti qđ
pz ꝙ textu nmerate preter / ſubit
ꝙ hoc qđ nmerate ſubz hoc dt re
demptor tuus ſanctus iſrl Ity hoc
ergo auctoꝛe ꝓmiſſa ny loquit̃ de
datory legis que fuit data ny ma
neſto quia de die et audiete toto
ꝓpl̃o voces dñm loquti vt thetum
goodiaryo et hoc eſt qđ dt nad a
pncio locuty ſuum ny abſcondito
a pncio i qđ loc̃ fuit p̃mo dicta
et nunc te ſubz et nunc deus mi
ſit me et ſpus eius ubi deus de
ſe miſſu a deo et ſpu eius Nunc
ante ita eſt ꝙ mr̃ mittetez et miſſu
temp̃ dei ꝯ ꝓpnalis diſtincto ab
3nitas pſonaz eſt ny dimiſſ̃ dei
miſſi dei mittentꝫ et ſpus eius
dnum ante miſſu dnum filiũ in
carnatu dnum mittetez et ſpum
eius dictum dnum prez et ſpum
ſctũ ſic pz 3nitas pſonaz Ad
euadendũ ante illud dictu me
ad impetrãt vinu nicdnum ſup lo
cũ iſtud dicẽs ꝙ anꝫ ꝓphete fuit
ny nudte ſynam cũ moyſe et ibi
acceperit ꝓphetias ſuas ſecũd et no
uas leges / ſed ꝙcã ꝓphetias illas
dominicanas et plas publicauit ipe

determinato / et no dicat qd ha p̄missa
sint pa ysc ab illo loco et tempe
antecz ſicut ibi cām i tepe dato
lex / de qua ibi ſit mētio fm in
monte synay / et qd sub2 et mne
me misit dam̄ / refert ad tempo
quo ysp missꝰ ad nūciand ꝓpto
illa que p̄ius accepat a domo &
illud dictū patet esse fm̄ multiplr
p̄mo qm̄ nunc̄ punctꝰ vbū dei
loquit̄ de dictione legis cui dicꝰ no
a p̄ncō in abscondito locuto sum
et nunc̄ et sub2 eo tempe ante
qꝫ ſicut ibi cām / et sic et no logn
di pz qd est verbū dei loquit̄ / et sic
pz illud sēt no esse vm ysp sed ꝓpe
dei sicud et p̄mū / qd ante p̄mū sc
verbū p̄mū dei loquit̄ de dictione
legis patet p tam̄ p̄cedēz qꝫ primꝰ
tur ego p̄mus ego nouissimꝰ ma
nus mea fundauit tram / qd no
pt dici de ysa Item glo hebrayca
que reputat ab eis antetica sup
illum locū exodi ego ego dominꝰ
deus tuus sic dicat si dicam̄ in
secreto fuit p̄mo scz legis et no
ue iam dictū est ysp solum no
a p̄ncō locuto sum sic patet per
illam glosā qꝫ idem vbū ysc di
tā in ꝑsona dei loquit̄ sic sup
illud exodi cum venerunt in sdi
tudine synay dt glo apud he
bros antetica data d lex in pub
lico vt omns qui vt eis recipe
recipiat / et sequi2 et cete deus scis
et benedicto dt ysp solum no a
p̄ncō et ad hoc sup illud exodi
ego ego sum dominꝰ deus tuus
sic pz no solum ex tenu p̄cepti
et sequti sed caus ex glosa hebra
yca apud nideas antetice qꝫ ant
totas p allegata ysp no a p̄ncō
sed no est intelligend de ipo ysa
in ꝑsona sed magis loquit̄
in ꝑsona dei qui p̄mo dedit legē
in monte synay et ꝓpca missꝰ est
in mundꝫ a do pre et spō eius
ad redemptoz oīus humanū sm
qꝫ p̄mus made in auctore pducta
et in fine illius auctoꝝ porū hoc
dt dominꝰ redemptor tuus sctus
israel Item qꝫ dt ysa iam fuisse
in monte synaij est valde absurdū
qm̄ ysa no erat adhuc vmo sunt
ꝓpca fere p septuagintas octoginta
septem annos qꝫ ab egressu de egypto
usqꝫ ad qrtū anū regni salomonis
quo fundatū est templū sm̄ mul
anni qdringenti octoginta ut dicꝰ
3 reg vi et qꝫ tunc usqꝫ ad p̄mū
anū ozie regis inda sub quo cepit
ysa ꝓphetizare sm̄ multos alios dictos
hoc vi qd pt here qpuladi tempa
regū mediorꝫ in spūali zn̄ et
qtuor libros reg si ante dictā qꝫ ysa
ꝓphetiam accepat ꝓphetiā in monte sy
nay mortuus et ꝓpca tpe ozie regis
statuta hoc est anno fictum qm̄ scp
tura hoc hoc nullo mō innuit ꝛs
magis grām mayme qm̄ hoc abhor
ret dicī a omnib ꝓphetis ut pz qꝫ ꝓp
dictū qꝫ ante dictā qꝫ anna ysc exe
rata fuit ante tpa sic fuit in monte
synaij in anna dicīt in corpe et ꝓpca
ista anna tempe ozie quasi tot
corpi p viam hatie scz grām to mūs
et ozganisatoīs hoc dictū est tpa
sqtmam tpis p̄o vbi dicī formauit
deus hominē de limo tre et inspiravit
in faciem eius / et tpo p̄ manifeste qꝫ
ozganisato corpis humani p̄cedit
ozgnis creatoīs et infusiois aie
Item zacha dm̄ dr et dicit dominꝰ qui
deus celum et fundās tram et fin
gens spm hoīs in ex eo tpo pz
qꝫ anna hominis creat in corpe ipo
iam ozganisato vnd et glo hebra
ica sup loco ibi dicit creator creauit
hominē anīa p̄fectam sic corpe humano
Item arguit eos vtroqꝫ textus simul
qm̄ ysa ꝓphete fuit in monte synay
tpe legis date / et ita sme in anna tm
sme in anna et corpe simul / et ubi ante
put ꝓphetia qua ꝓpca de nocturnis
et similib alijs ꝓphetis sequi qꝫ scriptura
vetus p magna pte sit fla / quic sic
quitissime sicut ꝓphetas accepisse

spūm pphetisandi de nouo stend pz
Ezechiz xpi ppy et de ezechycle &c
p̄o et de multis aliis similr̄ q̄re
relationes fcte sunt ipis pphetis
de illis que ignorabat simd pz de E
zzeo xpi &c dix de illa similr̄
sua amite anima eius in amarne est
et dñus clamit a me/ similr̄ et de
angelo Zay p̄o quo deus dedit ei in
telligeaz visionū/ et 2o galo qualit̄
ei reuelatū est sompnium nabuchō
donor et eius interpretacō et ejusdē
coniectnāto/ et quō introduxit xpūs
et angelo reuelans danieli misteriū
ebdomadaz/ et in plurib⁹ aliis locis
eiusd libri similr̄ mīs nēi/ et simil
in aliis libris ve tes. ut pz in
tricta ppr̄ q̄ obiuncto ppr̄ plpositate
vitanda hec anima et similia ecclie
spaliē sta si pphete acceptasset pphecia
ab suis in mote synay quia ex
tunc finisset et omnib⁹ ellinata sine
finisset ibi in anima tua sine in cia
et corpe simil/ sic patz q̄ dictum rasa
tio solum est contra pphetiā dicitur
que de anima ino procedit corpi fm̄ecia
con sēptuaz ve tes. ut z expōnit sic
et auctōte p̄dicta ysi pz tm̄tas pfect
in finib⁹ dd id cria facit illud q̄d
hebr̄ cria in vbi dia/ finiebz tm̄
defiale cumpt̄ septē hebdē sēp mēt
esse misteriū tm̄ et vnq̄ nō defiabit
defecerit/ sed hanc septēz antiqz mdi
modū plurimi retorsperūt hanc
tm̄tate ad tria attributa diuina que
sunt sapia potēcia et bonitas sed
hoc est ipsius reputatū pz ergo p̄m
p̄na le septēz que plitas p̄fectaz in
finib⁹ possit plam p septuaz a m
deis receptam Secund secund

Secundū p̄ncipale pbandū est
sz. incarnato filio p̄fecta
ta q̄ messias promissus
in lege et pphetis sit verus deus
et verus homo ad hoc ante pbandū
adducto auctōte &c dicit &c

ius venit et dominū et sanctā
ius dñm q̄ mecū misit &c p̄ hoc
apparet ō humanitas quia hec au
ctōtas dicit ambe q̄ penitoles hebdās
intellige de christo ad litz et sēm
in cadē serie textu et cadē p̄sona
et hoc est nam eius q̄ p̄dixit eū
dominū deus noster nr̄/ et p̄ hoc q̄
primū ipius ō humanitas vā q̄ vbi
hebr̄ dominū deus noster nr̄ in hebreo
hēt nam dei tetragā q̄d quidē no
est ppriissimū nr̄ nomen dei
et ppr̄ hoc de multo dix nisi ō do
mō Sed ad hoc rndent aliqui di
centes q̄ nom̄ domini tetragaton no
dicit ō deo tm̄ sed cria ō aliis
vi⁹ q̄c vltimo de de illa civitate q̄
ibi describit et nom̄ civitat̄ dñm dicit
vbi hebr̄ dñm in hebreo hēt nom̄
domini tetragaton et sic illud nom̄
domini tetragaton dix de civitate ia
et tamē nō est idem q̄ deus q̄ ve
t

caldayca que sic dr̃ nom̃ eius
exponit a die qua fecit dñs &
secundū ibid̃ similr̃ grec̃ exponit no
dr̃ vocat abraham nom̃ loci il
lius dñs sed dñs vidit qr
ille locus est denominatꝰ a dña
visione quia vidit ibi hmḷ tem
et afflictoꝝ ysaac liberat eum a
morte et arietem loco eius ponen
alit̃ quia abraham vidit in spū
ibi templum dñm edificand̃ per
salomoꝝ in quo dñs visum erat
preces ppli et oblationes et hoc p̄z p
tusiatem caldayca vbi dr̃ ado
rauit ibi abraham et ayt coram
dño hic erunt colentes tua
cones / silr̃ quodi grec̃ nom̃ seb
no vocauit illud altare nom̃ dei
tetragrammaton absolute sed vocauit illud
dñm qr altaria mea a quibus
effectu dñm quia dñs liberat
ibi ppliz de manu amelech ad
preces eius sc̄z moysi vtz ibidē si
milr̃ nidrew ydiotes no vocat
illud altare nisi dñm tetragrammaton
absolute sed a quibus effectu dei
et io vocat illud dñm pro nr̃ di
uino pro quia dñs omniscat
sibi patere ab hostibus p̄sequtibus
eum et desideria complent et hoc p̄z p
tusiatem caldayca / dicunt qr
deos altaria dñm et sunt simp
illud dñm qui fecit ei preces
patet ergo ex predictis qd nom̃ di
uinū tetragrammaton nō dr̃ de alio nisi
de vno deo hoc etiā expresse dr̃ ra
mon̄ in libro duorum dicens qd ora
nomina dña dinata sunt ab
operibus suis p̄ter nom̃ dñm te
tragrammaton qd est appellatiū altissimi
creatori et hoc ipm̄ est dicam
essentiā cuius ꝓpietatibus nutui sunt
tota ante nomina dña imposita
sunt ab operibus suis sicud p̄z de
hoc nomine heloym et adonay qr
nutui videnti magestatē qr
cum hoc nom̃ el uel heloym
imponit ad significandū deum m̄
tali prudentia tanquā hoc quod
alijs vnde inducens et sapientes
et dña sapientia predicti aliqui
nominant heloym in scriptura sua
qr dr̃ in pl̄o ergo dixi &c
in hoc patet heloym et gsilia dicunt
in plurali loquit et similr̃ de hoc
nomine adonay qd imponit ab vni
uersali presidentia et io in dr̃ in
scriptura de potestatibus et regibus nō
sit aut de nomine dei tetragrammaton
quod sit dña tercia et priuatiua
absq; omni respectu adq̄tiua ut dr̃
doctor p̄dict̃ / et io no est quotā le
alteri et io tm̄ ipse christus nominat
hoc nomine ut p̄z p ametoꝝ palle
gratam / de quo p̄z qr ipse christus
est vere deus / ut qd alij alit̃ sol
uit̃ ametoꝝ p̄dictꝝ corrupcteꝝ
vocant literas dicentes qr sic est in
hebreo / de quo et hoc est nom̃ cum
qr vobt cum dñm deus ipsum
in̄ ita qr nom̃ dñm tetragrammaton
loco eius in ora tusiatem ponit
dñm ut dictū est no referat
ad messiam sed ad illum deum
nos qui vocant ipm̄ ad libitum
ppli ysiē sed cum hoc no pt argui
nisi ondendo qr corrupcent literas
vt negent christi diuinitꝝ hoc ante
aptum pt fieri qr antiquis bib
lijs que no esse corrupta ny pas
sim ysto et ny alijs in quibus fit
mentio de christi natiuitate et diuinitate
si possent heri / et hoc no illi q
pretendunt nos contra eos ny sto
passi et gsimilibus arguebant
licet ante ergo no videmy alia
biblia hebraycā que no sit cor
rupta ny passim ysto tamen ex
dubi a fide dignis affirmantibus
manifesto qd sic viderunt ny an
tiquis bibliis sicud p̄z ny tus cum
signis munctā / si ante no pos
sint heri antique biblie nom̃
corrupte recurrendū est ad alias

tiſlationes quas nudi vñq̃ nō poſſunt negare et p hoc patet pdicta falſitas deprehendi / et primo deprehendit tiſlatoz hoc mīpretū que ſit hec ſm tiſlatoz hieronimi ut pz p officium eccie qđ ab illa tiſlatione ſuptū eſt in quo quidē officio ſit pmissa auctoritas. in diebus illis ſalua bit nuda et iſrl habitabit confidenter et hoc eſt nomen qđ vocabunt eū dominus iuſtus noſter / et quo pz qđ nomen domini tetragra. refert ad ihesum christum Sed quereret aliquis et bn quare hoc mīpretes ſic tiſtulerint qđ quidē potuerūt operabat in ſua tiſlatoz similitatez xpi ne rex ptholomeus credet eos diuinitez deitez adorare cum qđ dicit deus in plogo ſup pentateuchum et in plurib⁹ alijs locis Dicēdū qđ hoc mīpretes ſufficienter operati ſunt similitatez xpi tiſſentes de hebreo in grecum nō potuerunt poni nomen dei tetragra. ſed loco eius poſuerunt nomen quod hebraos qđ in greco ſonat idem qđ dominus et apud nos et hoc nomen ihesus pp̃ quandam de deo ſumpte de quodā mīterio p ſilentio ſiue magyto / et eodem modo ſecundo de hebraico in latinum non tranſtulit nomen ihesus omnino volendens nomen domini tetragra. et ſic loco eius poſuit nomen quod ſm dominum qđ indicat de xpo nec de quodā homine magyto / ideo qđ auctoritas dicta de deo non eſt efficax ad plenam ſimilitudinem xpi ſm tiſlationē lxx. ſed ſolum ſm hebraicam veritatē ſi hoc modo ergo poſſi Secundo pz falſitas in deo in loco predicto p tiſlatoz cal dayca quod eſt antetita apud eos ut dictū eſt ſup ecce dies venient et ſuſcitabo meſſiam meum / vbi hieronimus germen meum et quo pz qđ in hebraica veritate non eſt. vobit ſed vocabunt. ſic pz qđ nomen dei tetragra. refert ad meſſiam quo nomine dicat ecclam ihesum eſſe appellandū vel a ſibi ſubditis et no aliquis ſolum dicetes qđ p hoc nomen no habet qđ meſſias ſit deus qđ no habem⁹ dicere qđ deus eſſe deus ſed qđ vocabit Sed iſta tiſio no valet quia ſi vocatio nel nominatio vera eſt ſequit qđ ipe ſit verus deus ut ſimile et nomine ſit dare eſt in preſto qđ ibidē promittat de ipo ſit vocatio. ecce dies venient dicit dominus et ſuſcitabo domino iuſto meo et regnabit rex et ſapiens erit et faciet iudicium et iuſtitiam in terra / hoc ante eſſet falſum ſi nomen deitatis ihesum ſibi vſurparet et no nomine ſe vocari promittet niſi in veritate deus eſſet ſic licet videri expectant meſſiam primi homines futuri ſi expectant enim ſecundū ihesum ſecundum et ſanctorez nomen / hoc autem impoſſibile ſi promittet ſe vocari nomine domini tetragra. niſi ſit ecce ſuus veritate ipſius niteret potius blaſphemie ſit pz qđ illa obiectio nulla eſt Item ad plenius teſtimoniū veritatis dei et hominez verum inducit auctoritas iſte ex vbi dicit ſic de puero / ſi paruulus natus natus eſt nob⁹ et filius datus eſt nob⁹ et factus eſt principatus eius ſup humerum eius et vocabit nomen eius admirabilis deus fortis pr futurū ſedi principis pacis / p hoc quod dicit paruulus natus eſt nob⁹ ondit ipius incarnationem et p hoc qđ ſbr et vocabit nomen eius admirabilis no hoc apparet eius deitas / ſed ad hoc tendit dicentes qđ in hoc no hoc nomen vocabunt ſed magis vocabit et ſit illud qđ in iuncta ſbr qđ deitatē ſignificat no refert ad paruulum natum ſed ad deum verum qui vocabit eum / et nomen ponet in fine auctoritatis eū dicit principis pacis / ita qđ eius cōs no eſt ibi principes in terra ſed magis in acto principes pacis qđ defacili pōt dici qđ nouum apud eos ſunt indebite ipo cōs ſicut nouitates et actus ipo eſt ſpūs auctoritatis. cōs tibi paruus natus

est nobis et vocabit ille qui est admirabilis ysaiarum deus fortis pater futuri seculi vocabit nomen eius puerum natum parvulum principes pacis et ideo dicit hic ista auctoritas intelligenda est de ezechia rege inda sub quo deus dedit pacem populo ysrahel et ezechia rex inda sub quo deus dedit pacem populo ysrahel assiriorum ab angelo domini missum ut dictum xti est xpm vel si dicat quod de ezechia dicit intelligi sed per hoc non placet eius similitudo sed quia sic respondetur corrumpunt textum verum est ad aliam tribulationem sicut de prima auctoritate finit dictum et primo per hoc sibi per tribulationem per hoc interpretum quae ibi vocabit sicut et tribulationem secundo per hoc tamen dicta tribulationem quia nomina expressa deitatem christi apparuit in sua tribulatione predicta in prima auctoritate et ideo sic tribulerunt puer natus est nobis et filius datus est nobis cuius imperium super humerum eius et vocabit nomen eius magni consilii angelus et in illo non in officio missae tantum in domini nativitate quia officium ecclesiae in hymnis quae cantatur ante etc. per tribulationem hoc interpretum psalterium ut in pluribus per hanc tribulationem per quod non est vocabit sed vocabitur ut isti dicunt corrumpentes textum et populus qui ista nomina admirabilis consiliarius deus fortis quae sunt expressa deitatem referuntur ad puerum natum sicut et cetera quae istis nominibus correxit et in tribulationem hoc interpretum et vocabit nomen eius magni consilii angelus quod idem significat implicite et manifeste quia magnum secretum et consilium dominus fuit incarnatio filii dei nisi verum antequam in effectu complerentur per eam per hanc tribulationem quod haec auctoritas non potest intelligi de ezechia rege inda quia ista nunquam finitur expressum sed admirabilis consiliarius non potuit ei competere et postea in fine auctoritatis non habetur in hebreo principatus pacis in actibus ut ipsi dicunt corrumpentes sensum sed magis principes pacis in nito quia sunt dictus est in auctore promittit non habet et non vocabit et postea si in fine auctoritatis ponitur principes pacis in actibus casu esse male dictum ut de se patet item quod dicunt illas pacem debere intelligi de pace quod habuit populus ysrahel de ezechia nisi secta christi per hoc in sequitur textum quia nunquam sub in auctoritate ysaiae predicta multiplicatur cum imperium et pacis eius non erit finis quia ista pax quae sunt sub ezechia fuit satis brevis nisi insperata quod est non potest intelligi de sponsione medorum per filias per tribulationem caldaeorum quae sic per nisans nati est nobis et filius datus est nobis et recepit super se legem ad finem cum et vocabit nomen eius ab ante consiliarius admirabilis deus fortis pater manens in secula seculorum messiae in cuius diebus pax multiplicabitur per hoc cum quod dicit messiae patet quod haec auctoritas non est intelligenda de ezechia sed de christo per hoc ante quod dicit hic et vocabit nomen eius ab ante admirabilis consiliarius etc per quod nomina deitatis expressum referant ad christum ita quod ipse est verus deus quod ante mentionem hic declarato ab ante quod non est in hebreo hoc est ad denotandum quod noster christus vocatur est a deo et erat ab aeterno et quia per quem nascetur hic primo et erit primo quod ante non habet tribulationem caldaeorum dicit et recipiet super se legem ad finem cum loco cum in tribulationem secundo et in hebreo habet et fetus est principatus eius super humerum eius hoc est ad denotandum quod ipse erit legem impletura et liberatura sic quod ipse met dat oppressis ait et non veni solvere sed adimplere

Item nō nūd qp in pdicta auctote
ysē vbi de cristo dicī multīr emg nn
pūt in hēc hr lematīe qđ sonat in
latīo ad multiplicand et scribī hec dic
tio hebte qp liz nem clausa ponī
in medio dictoz qđ est tm nāy hoc
fuit ad mod scribendi hebraīcū qma
mūg ponīt nisi in fine dictoz p qp
tangit xpōz in ploquio galeato vbi
dicit qp apud hebreos fuit quōq; liz
duplicēs qnia p eas alit scribunt
finēs dictoz et alit media et pn
cipia De istis quōq; lizb duplicb
una est liz mein qnia una est
mein aperta et alia clausa et mein
clausa semp ponīt in fine dictoz
mein apta in medio et pncio hoc
ante ut dein est ponīt mein clau
sa in medio dictoz tantūa nēc
fuit et mod scribendi ad denond
qp cristus de quo loqm ipheta
esset nasciturus de vgine clausa
et tm mod natuē et qp mysteriū
incarnacois erat clausum et se
cretū sed cū poete p figuras et
males significant aliquid subtilit
intelligētibz sic pphete p talem
mod scribendi mysteriū miserna
oculta aliqđ designabant et hoc
nō moyses designauit plitatem
psonaz in vnitate dīne essencie
cognoscendo hoc nom helohim cum
sō singulāri nūi ut sep dicitur
Item tertio pbat incarnato dīne
psone p illud michee v et tu beth
leem ephrata pmulg es in millibz
mda ex te mihi egredīet qui
sit dnator in isrl et egressꝰ eius
secūd ab nutio a diebz eternitatis
Ex ante hec auctoritas intelligit
de sit de cristo ad hoc ay pz p tres
causas et tūc sit hr ex te mihi
egredīet messias vbi p tres qp iedi
cit hr qm sit dnator p hoc at
tendit de bethleem manifeste an
dīt humanitas cristi qui cum tem
pore natus est de semīa dauid qui
fuit de bethleem vt hec p le cum
et ibidē natus fuit cristus ppter qđ se
be indeoz et pti mirabiliter ab hero
de de loco natiuitatis cristi tendent
qp nasceret in bethleem et qm finaliter
dictum fuit p hanc auctoritatem michee p
hic pallegatam ut pz ex y et p ori
tur eius a diebz eternitatis ex primi
te natiuitas eterna qma semp na
scit a pte et semp natus est Sed
ad hoc rndent aliqui qp p hoc no
intelligit cristi eternitas sm deitatē
sed prnscio et predestinato sue nati
uitatis que est in humana na tui Sed
hoc no valet qma eternitas this p
nisionibz omnibz est communis et
omnia existentia minima sunt a deo
prenssa eterna et predinata et ideo
si hoc mo intelligeret pdicta auc
toritas p vnam no exprimeret aliqua
specialitas in cristo respectu aliorz
existentiaz minimoz Ipheta autem
intendit p vnam eminenciam et ex
cellenciā cristi ex prime ut pz in
tricta ipheta quod dicunt alii qp sep
tem res finit a deo create ante
mundū sz lex prima ierusalem domus
sanctuarij trong arcus orbis voluptatis
et nomen messie et ideo sic ex primit
illud quia ex plenitudine autē deo
rum voluptatis a principio i p duo
milia annoz ante mundū et hoc
mo ex primit illud a michee v et ex
sua eius a principio quia nomen mes
sie finit creatum ante mundū predicto mo
et hoc est inde qđ no indiget re
probatorij loco cui p se no potuit re
cari p in aliquo intellectu hoc at
no potuit esse in intellectu dei mo
in quo no pt aliquid creari nec
in intellectu angelico nec humano
no potuit sic creari quia angelus
et homo no pōt intelligi create an
mundū sm ipos Similit prima qr
no est nisi de facto primo no finit an
mundū nec si finit create mundū et p
hoc finit ante petrum hoc ante deum
est ab eterno Similit posset argui de
multis alijs sed dimitto quia iste

dicta apparent frivola et absurda
Item incarnato christi pbā cantico
in vbi dicit egredimini filie syon
et videte regem salomon in diade
mate quo coronauit eum mater
sua / sim omnes doctores hebreor
vbicunq in libro canticor ponit
nomen salomonis sub ipso nomine
intelligendo est christus qui est magn
salomon scz pacificus quia fecit
concordiam et pacem in creatura p
quorum pcm nisi sim illud job
xxxv qui facit concordia in sublim
bus sunde dicunt q in isto li
bro agit de deo et synagoga sub
nomine salomonis et sponse sue ec
clesie sicud doctores katholici dicunt
q in eodem libro sub nominibus p
dictis agit de coniunctione christi et eccle
sie / hoc supposito argno ad oppositū
q pdicta auctoritas nō intelligit
de vero salomone si in nomine salo
nis intelligendo est deus et filius hō
lem sibi vnitum et sim ipsos quo appro
priat nobis quando dicit deus qui est mirus
hoc autē est mysterium nam dicta
et similiter sim angelicam quo tales nā
est humana in quia quando homo sibi
mirus quia nā humana est nobilior
me istis nāb que sunt p gnationem
et sic pz incarnato deum psonā sed
ad hoc dicendum aliqui indoctes
q deus qui est magn salomon vo
cat ecclesiā sibi uxorem suam ad ex
hortandū amicos quos habet ad ipsam
et aliqn filiam aliqn sororem aliqn
uxorem Sed contra hoc arguit quia
nullus passus sacre scripture obscura
nō debet exponi nisi p aliud locum cla
rum cuius scripture / nusq autē alibi
in scriptura ve. tes. invenit similē
sz q deus noster ecclesiam sibi uxorem
sed bene invenit q vocat eam sponsam
filiam amicam et hūmodi Ideo q dicit
Memini recordatus sum tui misericor
die adolescentie tue et caritatis de
sponsationis tue qui secuta es me in
deserto et Ve. exercitū nupsi sibi
ad similitudinem trahit nupsi sibi
filia vagans ego pdicta et pono nō
est nobis et quo alibi nō dicit
nisi dei / et sic remanet pdicta ex
ponto nisi tabis et pena sic pbat
unitas et equalitas p pauca tez
Exulta satis filia syon
nubila filia nlm ecce rex tuus ve
tibi iustus et salvator et ipse pauper
et ascendens sup azinam sim doctores
hebraicos ista auctoritas nō pt exponi
ad literam nisi de messia p hoc ante
quod dicat pauper et ascendens sup
azinam addit cum humanitas in
qua simul pauper ut homines comu
nit est / p hoc autē quod dicitur
rex tuus et salvator addit in co
nā excellentiam p quod possit re
guare et salvare quia pauper nisi
quod no est potens ad illud ideo simi
simul duces et pauper duces in nā
humana pauper in humilitate et p sic de
at intelligi auctoritas zacharie pz
per glosam hebraicam apud eos an
tiquā sim illud canticor p ex nl
tabunt et letabūr in te iuste deus glo. do
sancto et benedicto / simile cum est hoc
inducunt regine cuius mantij et filij
et generis tuscorum mare passa
p magnum tempus dixerunt ei venere
runt filij tui audit letentur muli
eres / quod autē dictum est ei venerunt fi
tuus dixit hoc est perfecta letitia
mea / sic fatuum est ut essent apti ecce
dictes ad virum / filij tui de longe
venient / audit quod ad me letetur filie
mee sed quod dictum est ei zacharie
ecce rex tuus venit tibi tunc
finit ei letitia perfecta unde ibi
immutat gaudia satis filia syon
nubila filia nlm ecce rex tuus et
quo ista glosa pz q zacharias de
adventu dei apprehendit ad filias
israel Si ergo ista auctoritas sim
eos intelligit de messia qui

cetia ny cadez auctoꝛ dicꝫ venie
ny pauptate gcludi qp iste sit dc̃g
et homo qp ita sit paup venie hūa
uitatꝭ et potens saluator venie
dinitatꝭ pz ergo et pdictꝭ zny pn
cipale qualit et sptus receptꝭ
a indeis possit pbari incarnato
dine persone ꝛc̃

Restat pbare tm̃ pm̃ le
ctꝭ qp tempꝰ hūg mcarna
cionis sit ptitum Ad hoc
pbandū inducto primo ypheta iacob
patriarche grey dlio nō auferꝫ sce
ptrum de iuda et dux de femoꝛe eiꝰ
donec veniat qui mittendꝰ est et ipe
erit expectatio gentium / sed nō ab
latum est regnū et dominatio a indeis
a tempe hoōde aschalonite subꝭ
nato est ihūs qđ ab isto tempe pe
nit cristy Ad hoc rūdet aliqui di
centes qp hec auctoꝛitas nō est intel
ligenda de cristo ad litꝛam sed de na
buthodonoꝛ rege babilonis qui mul
tos fuit et ordinatos suua contra uiuy
dpi populū uolūy ut hec ꝓphetia
et tunc defecat regnū indeoꝝ quia
cepit sedechia regez et excecat et si
lios eius occidit ut hec ibidē dicit
nec pgea aliqs de eius stirpe regnt
sed hoc dictum patet falsum quia pg
captiuitate babilonica fuit duces
et principes strenui pz de zorobabel
esdra et nemia et machabeis
fuit eciam reges quia hyrcanꝰ filiꝰ
symonis machabei unpo fuit sibi ad
dema regis et ex tunc regnauit fi
lii eius pgeniy usq ad herodez qui
fuit alienigena de gente idumeoꝝ
et dicto usq ad illud tempꝰ nō fuit
omnino amotum dominū indeoꝝ si dra
qp a tpe nabuꝛ fuit amotum de tribu
iuda de qua auctoꝛitas loquit ypheta
ꝓdicta quia illi qui regnant pgea
fuit de tribu sacerdotali nō pz aliud di
ctum qz zorobabel qui pg captiuitate
babilonica fuit dux eoꝝ eciam fuit de
tribu iuda ut pz manifte et textu sacre
scripture in pluribꝰ locis similit matha
bei qui tribꝰ sacerdotalibꝰ et regia
cant quia cta et si machabei fuit
de tribu sacerdotali pgenis et de regia
aliꝰ solunt alij dicentes qp intelligit
de roboam filio salomonis a quo
recesserunt decem tribus et adhesezunt
iheroboaz filio nabuth ut hec xij
capitu sit ergo exponit pdictum au
ctoꝛem non auferꝫ sceptꝝ de iuda ꝛc
hec ita vitas hz filo vbi ihc̃ tustulit
qui mittendꝰ est et filo est nomen loci
ut dicunt et in isto loco venit roboaz
ut constituat rex pp preces suas et in
illo loco recesserunt ab eo filij isrl
et constituerunt ipse ieroboam regez
qui ait de alia tribu scz de tribu
effraim sic ablatum fuit tunc sceptꝝ
de iuda vbi tunc quia ipi roboam
filio salomonis regnabant duo tribꝰ
non sequi hec ita vitate et ei ad
habuit gentes vbi ihc̃ tustulit
et ipe erit expectatio gentium hec
ista ruinio pz sed p textum tangit ioy
quia ibi dicit qp ille locꝰ vbi roboaz
fuit delictꝰ a ipso vocat sychymi
et est locꝰ breue remotꝰ ab isto loco
qui vocat silo ita hec ruinio et ipe
deus et similes patet sic p tustla
tem caldayca sed ipe vbi ihc̃ hz donec
venit qui mittendꝰ est hebrayca vitas
hz donec venit syla caldayca ante
hz donec venit messias qz illud qđ
erat absconditum p hoc volunt declare
sic pz qp pdicta auctoꝛitas nō intel
ligit de nabuꝛ nec de roboam
sed de cristo qđ ante sequi in hec
et ei gentes obedient gentes sic intelli
gendo quia indei p maiori pte sunt
obstinati in sua infidelitate et ipe
tiles qui nomine gentium designat
sunt aggregati per textum fidem ipiꝰ
de nocte susceptes hoc dt apostꝰ

et ro no pt intelligi maior gl̃a eg
mſi p adnctiõ ipius deſiderati amici
gentibꝫ/ et quia cam gloꝛificauit
pucta ſua qui ny ea fuit a mre ſua
ablata ℔. q̃ pdixit malachias pꝛa
ꝑ ea° ſtatu venict ad eplm ſcm ſm
dominator dnus quc vos quitis
et angelꝫ teſtamenti quc vos vultis
vnus etia dauid honeauit quia
ibi frequẽ docuit et predicauit
Dicunt etia aliqui indei adhuc q̃
maior fuit gl̃a ſcunde dom̃ q̃ ꝑ
nec ny anus quia plus deauit
ſed hoc nõ valet q̃ licet vn̄ ſit
q̃ plus deancat hoc nõ fuit ad eg
gl̃am ſed magꝭ ad cumulũ ignominie
q̃ pluribꝫ tpibꝫ fuit gcultata et
dehonoꝛata quia antiochꝫ epiphanes
nes poſuit ibi ab ydolatꝛis ydolũ
et ſtatuit ibi pſtibula mulieꝝ vt ny
ꝓmo et ſcundo libꝛo machabeoꝝ
ſed quia illi libꝛi nõ ꝛecepiunt indei
Item tamen hoc̃ dicit ioſephꝫ libꝛo antiquitatũ q̃ ny
multũ diu antias ylly fuit capta ꝑ
pompeyum impatoꝛem ꝛomanũ. et ny
alias ꝑ herodem a salomone et vltio
quod fuit deſtructa per tytũ dnũ
ſtꝝ tpibꝫ fuit dom̃ iſta decta et
decoꝛiculata. Item maioꝛitas dna
temꝑis no videt̃ eſſe alicui gl̃e nobilis
alias cum dicit lapis maioꝛis gl̃e et
honoꝛis q̃ ny na q̃nia q̃ eſt multo
maioꝛis duꝛationis Item ſi q̃putem
duꝛationẽ dnus hic ſm̃ q̃putatiõ
nidecim q̃m dicitur cam duaſſe ãno
quadringenta q̃ quinq̃ hebꝛeoꝝ q̃ duo
ꝓma plus duauit quia plures an
ni fluxerunt ãno a gesto domino reg
salomõis ny quo fundata eſt dom̃
ꝓma vſq̃ ad ꝛoꝝ anũ predicte ny q̃
deſtructa eſt quia fluxerunt ann̄ ãno
quadringenta xxxvi ny ſm̃ q̃putati
ꝑ ꝓꝛa tempa regum memoꝛiaꝝ
inſpiciendo ny et ipſo ꝛ. ꝑ ſecũd ante
fuit anno ſalamõis ny. et ſtetit ꝑ
fecta annis ãno quadringenta xxxvi

et ſit duauit plus q̃m ſecunda ſi
accipia duꝛatio dom̃ ſecunde ℔. q̃ quinq̃
cim indeoꝝ licet ante ſecunda dom̃
plus duauit ny ꝛitatẽ ut dictum eſt
tytus efficax eſt obiecto contra eos q̃
ꝓdixit et ſumptione q̃putationis eoꝝ
qua ꝛeputat eſſe ꝛeꝝ ꝑ ergo de
dicta auctoꝛe aggreg q̃ tempꝰ ad
nentꝝ ꝛeſi eſt pretitus Sed ꝛeſtat
inde q̃ ny ꝓdicta auctoꝛe videtur
dubiũ ſz q̃ ny aduentu deſiderati
cunctis gentibꝫ ſit impletũ illud q̃d
ibi dicit adhuc vnũ modicũ et ego
mouebo celum et terram mare et aridã
Dicendũ q̃ ny aduentu tytꝰ celũ
fuit motũ accipiendo motu large ꝑ
omne mutatiõ et innouatiõ quia
magna nouitas ny telo apparuit
ꝓpter q̃ magi venerunt adhonoꝛandũ
eum Item etia illud tempꝰ ſz tpe
herodis ſub quo natꝰ fuit xp̃us
ny inuenit de qua magi loqunt̃ ꝓphe
tiam de alys tꝛib fuit maioꝛ
tiꝛe motꝰ motiꝰ q̃ gentes ꝓmiſcue
credebant multũ hominẽ venturũ eſſe
ny inuenit vt dicit ioſephꝫ ꝓmo libꝛo
de iudayco bello et ex hoc aliqui iudei
aliqua q̃ncte planetaꝝ notabilis
fuiſſe ſeu q̃ſtellationis ex quibꝫ tuba
accipere ſolent ſp etia motꝰ fuit te
ob gentes ꝑ q̃s immunete ꝛ. nec
tunitate precepit ceſar auguſtꝰ vt
ſum̃ mundi deſcribi et omnes tributaꝛios
ſuoꝝ ſe pfiteri et ꝓpter hoc ſingli
ad loca vnde cant oꝛiundi venerant
ad pdicta facien̄ ꝓpter q̃d et ioſephꝫ aſce
dit de galilea ny bethleem ut pfitet
cum maria ſibi deſponſata ꝛeoꝛ
ꝑ gnate ut dicit̃ luce ꝙ tunc ꝑtus
facta eſt magna comotio ny in iudea
q̃na quidã nomine iudas natione
galilꝰ aſſebat publice nõ eſſe li
citum iudeis aliud dom̃ ꝛege q̃ nõ
ſcẽ ꝑter vnũ deum et ꝓpꝛia mꝛtes
ſunt ab exitu ab egipto ꝛoꝝ ut dꝛ
ioſephꝫ libꝛo 20 iudas galileꝰ et
ceteri adhscentes ſibi de ſeditione at

mans ns opportu exemplu pane qz
dlet sic accidere ct Tercio qp tempꝰ ad
uctꝰ tristi sit implctio pz p auctore
dny ip vbi angelꝰ gabel ait sptm ei
de tempe adductꝰ ista dicꝫ. hoc ob
domade bnate sunt sup plbꝫ tuu
et sup vbem tuu sanctꝰ et ssumc
pclarificato et finb accipet pcm
et delcabꝫ migtas et adducā mstica
scriptna et implcabꝫ visio et pphca
et vngā sctus sctor. ad intellectu hui
pphcie pmo mdend est qualit hꝫ
ebdomadꝫ nel ebdomada qđ idem
est in sacra sptuā accipiā vno mo
accipi ptempe septem diez et hoc
nlo committ accipiā et hoc mo lo
sptuna de ebdomada lcutur qm
in vbi dicā qp septem ebdomade tur
cpiede sunt a festo pasche que fa
cunt vbiq dies et quinquagesima die
celebrata est festū pentecostes alio
mō accipit p tempoe hy annozum
sit loqui de sptima de ebdomada
lcutur qm inualibꝫ septem ebdoma
das annoz que fiunt annos vbiq
et quinquagesimꝰ huius diā nubilꝰ
qui apud iudeos est annus remi
sionis ut ibid dicā nec inuentur
ebdomada accipi plurib mos non
pt aliter accipi hꝫ p ebdomada diez
quia tota pphcia dan frustꝫ imple
ta nisa diminuā anoz qp ozq qat
cpnā a mō annoz et in hoc omnes
doctoꝫ catho. qremur et hec ij sed in
hoc dnt quia aliqui catholici ut
beda et alij dicunt qp ista am sc
intelligedi am lunares quia sunt
bremoꝫ annus solarib moti ante
sunt ad hoc dicta ex duobꝫ primo
qz textu qz dnr ebdomade a bnite
et secundo dicit est am lunaꝫ sunt
bremoꝫ solaribꝫ et p quos ebdo de
annoz lunaꝝ sunt bremoꝫ
Secundo qz angelꝰ loquebā da
nieli qui hebreꝰ erat hebreoꝝ ame
putat p annos lunares ut dr
hic beda et io angelꝰ posuit my
annoz predictoz p ebdomadꝫ
annoz lunarū sed salua beda
reuerentia vtrumqz dicit
esse falsum quia in hac no ponit ab
litate p ut sonat in detractoꝛy
sed in hac ponit p esse et non tps
detractoꝛy sz nec plus nec minꝰ
Oblit enim est falsꝫ et cum inde hereat
anni bremoꝫ cetera vndecim dieb
qui annus solaris quo vtunt hebrei
quem tenent primo mese cuiusq
anni fiat pascha et die determinato
sz nouy die primi mensis sequent qp pa
scha coꝛ huius ann antecedat
seu precedat pascha ann precedent
vel die by et quodcumo pascha ann
sequens precedat p tres duos dies sic
intercalando tpe quos annos p tres
dies ad qđ quidē sequent qp iudei tale
beneficiū sunt pascha ex obligatione
precepti nisi breue tpe in quos
mese ann tercij hoc ante mandatū
est filij ex usu coꝛ quia fiunt
eos tempe et io pz qp computat p
annos solares sicud et nos licet
cum ipi incipiant meses a lunā
conuby in tribus apud eos hꝫ nouy
lunationes ita qp p cubulissimū
faciūt adeqtionē temporis et sic q
putat p annos solares sicud et
nos dato tamē qp computarent p an
nos lunares methilomū hyr ipsius
nostri ut videbit Secundo vide
dū est quot annos qtuor ebdo de
predicte et pz qp si multiplicet hoc
p septē resultat annus mō anꝰ
et dr sic septuaginta ebdomade
predicte qtuor annos mille et xx
Tertio videndū est a quo tempe in
apiat computatio istarū ebdoda
et dicunt aliqui videi qp incipit
ab primo anno regis sedechie qui de
structus est primus templi Alij di
cunt qp incipit a primo anno da
rij quia illo tempe dixit angelꝰ
ista danieli Alij dicunt qp incipit
computatio ista a reditu captiuitat

babilonie sup sorobabel duc ano
2o tyrij regis ysaie alij dicut qd
cepit a xpo anno regis artaxerxis
qui missus est nee miab ad reedi
ficandu templu et ciuitatez ihrlm
Nunc ante illaz oim sit dta
et que aliaz implacaz dignaz
hic omittto pr plenitate nitaz
dez quia ista diffuse scripsi sup
dan/ et io ex oib istis ppnta
tonez hec ypotia sufficiat ad qd
tepz aductu xpi sit ptitu quia
angelo dcmlate assignat nuz
ebdd et annos usq; dum implcaz
visio et yphetia et unctaz scitissimo
rum i pt/ sed qualitercuq; accipiat
pputato anni limaris uel solaris
et ubicuq; accepta pdicta pputa
qua inferius ad pr incipit a
xpo anno regis artaxerxis totu tp
nuz pdictu iam diu esse ptitum
impenig et hoc sufficit ad nram
ypotin Si ante aliquis velit plenius vide qualit iste nus annoz
pdictoz implctus est p singulas ptes
et qualit in medio ebdomadis pas
si est xpus qui fecit ad eq pontoz
hui tpis potit ad illud tpus
scripsi sup danielez ibi ea
diffuse tractani et q diuersitas put
potui exponi ibi hic no
to yenione quada plenioz flam
qua dat ra. sa. ad rom pdictum
dicens q hoc ille no qnuquit tpe
prisco usq; ad aductu xpi et pas
siones sue nisi ut pdictu est
sed qtuct tempz primu a dcre
tu primi templi usq; ad dcstruc
tionem secundi p titu et vespesianu
Et ego sic exponendo liram hoc ob
duabus ptes fi. dctiate sup
plenius tum antequ veniet ypfecta
captiuitas eoz que facta est
p romanos qbus ciuitate et templo
et dictis ibi iudaica tota qsumat pualitate i desistit a pria
ricatione ubi castigat, per pdictam
captiuitate et delcat miqtas eoz
sis p captiuitate et afflictoz pdicta
que est pena ut dt et adducet u
ltra septima i ut ex tunc ministri
net p pdicta captiuitate pro peccis
tollendo et ut sic finalit implea
nisio et yphetia i nisionis de xo
sto ymmisso per yphetas et unctaz
scitissimoz i ecclesia dei et vasa scitu
ra que recupabunt p messiaz
in fine huius captiuitatis futuro
ut dict ad quitu dcat duratne ia
captiuitas ino dict/ dic p quas tpe
determinatis ipius xpi hic no pt
qualit ante co pnat liram sequite
hoc omitto tm quia no est necessa
riu ad ypotin tuam qz diffuse
tractani hoc sup danielez ad
ista equenti sit stat et co tenta ps
p liram preterq ubi dicit q angelus gabriel venit ipi orationi
danielis orauti p liberatione ipius ad
declandu co anditionis sue petitoz
et io no solum mundat ei liberatio
nem a captiuitate babilonica
sed etiam pfectu liberatoz ficnda
p xpm de qua daniel prius
orabat/ et io dicit q angelus
venerit ad dcmittendu danielis ad
captiuitate ipius sui et multitudi
nis tpis liberatois ficnde p xpm
hoc est valde absurdu et hic preter
quam quia no venit ad desola
tionem danielis sed magis ad desola
tionem Ite dt q captiuitate ni
uenit desistit a pualitatibus
hoc est apte fm qz sup tpetes
nitebat sortilegijs et augurijs
ut stulti illi qui nouerant fida

eorum et tunc ista plebent eis
maxime in lege dicta sicut pz qo
odi et deut et in plumbis aliis lo
cis ve. tes. Item qd dicat visiones
phetarum impleri ipz mira coz
est contra illud quod dicit deut
sato qd no ipz institiacones tuas
domus deus tuus dedit tibi hec t
ram hanc in possessio; multo mg
ipz institias coz impleta est
promissio de resto scribit et ma
nime de ipo scribit ipz vm et et
in lapidem offensionis et in pe
tra scandali domus isti et in la
queum et ruina habitanti ihlm Ite
qd dicat qd p unicum scriptorem de
dit intellectu vnico arche et suarij
que recupabit pregem messiam
hoc est contra illud quod hebrei
de xxm cum multiplicati fuerint
et crescent in tra in diebus illius
ait dominus/ nec dicat ultra archa
testati domi nec ascendit sup
cor nec illius recordabitur nec
fiet ultra/ quia tyrannome ve tes
omno cessauit pz passio; xpi do
tunc cum fuit mortui/ plumbis
ecia aliis modis arguunt eam to
tra pdictu errorez sup dam sed ita
ad pns hic sufficiunt Item pbr
ipe xpi pitiu p illud hebrei dan
ni vbi dicit qd nabuchodor vidit sta
tuam magnam/ cuius caput
erat ex auro optimo pectus autem
et brachia de argento ventor
et femora de ere/ et scrim ferreus
est de miste lapis sine manibus
et percussit statuam in pedibus eius
ferreis et fictilibus et comminut eos
p hanc statuam designat qdor reg
nata sibi in orbe succedentia/ scz
danielis ibi dicit nuncupatq qd
posuit primum est regnum babilon/ qd
figuratum est p caput aureum ut ibi
dicit Secundum est regnum persar qnod
designat p argentu quod subiecit sibi
regnum babilon Tertium est regnum
grecor seu alexandri quod subiecit
sibi regnum persar et designat p es
reum est regnum romanor qd significa
p ferrum quod subiecit sibi regnum gre
corum et alia regna minuit sicut
ferrum domat omnia Sed p lapidem
abscissum signat christum hunc regnum
christi cui subiecti cat predictis re
gnum romanor Ista ante plenum de
lata sunt sup dan sed pauca
hic breuit qz in qo poterunt ista cum
doctoribus tam hebraicis qz hebreis
in hoc grauent/ hoc supposito sic
arguit quia in predicta ypothesi qo
primit qd ille cui subiacuit erit
regnum romanor et impium est ipe
christo tm ergo hoc sit impletum tpe
ysaiantini et siluestri ipe tpo tpe
romani imperii per veam fidem
subiectu est ihsu filio marie virgis
pz qd ipe est verus christus etc

Postquam pbatum est tempus
adventus christi per scripturam
p titu tranquillitatis Item
hoc idem pbr p ysaiam et dictas doc
tores hebreorum apud eos antiquitus
in Ihs vltra dicit autem primum
pepercit ysaie hebreus quia antequ
natus fuisset ille qui in finibus in
tegit vltra natus fuit redemptor
qui ante natiuitate ista qui cui
tatem et templum destruxit et ypolitum
captiuauit in vendicor et finitum
tem exposuit intellectu qd dabant
deo p uno nimo argento ut de
hugo floretus fuit natiuitas
ipius christi/ hoc id patet p tiuslam
cum taldaico ad ibi adhuc no est
ei venerus angustia reducet/ et
adhuc no venuet ei tremor tui do
loribus ipe partui nuclabit messias
dolor eius et angustia partus

et primit maximiliam calamitez quia
sustinuerunt in obsidione tyti et ve
spasiani igit̃ ante obsidiõz et in
tra illaz venit xpistꝰ et hoc multa
tenuerunt apud eos qꝫ ipse xpistꝰ
natꝰ sit in die destructionis templi
sed tamen ab illo tempore fluxe
runt anni mille ccc in/quib3 ab
1380 ipis vbi sit ipse xpistꝰ et vbi p tin
tempꝰ finit/ et dicunt aliqui qꝫ
ipse est cum angelis vnicus ibi
eden mo quo moyses p̃ dies
in monte syna et qꝫ pectat p
ceptis dñi ad se ondendꝫ alij di
cunt qꝫ ipse est vltra montes ca
spios expectãs similit̃ preceptis
dñi de libertatis ppli alij di
cunt qꝫ vadit per mundꝫ secun
pauꝫ humiliatꝫ ppt̃ petiõ ppli dicẽs
qꝫ dicã ihc lux et nos reputauꝫ
eum qꝫ leprosum tpm̃ssꝫ appare
at et precepto dñi mundet̃ ad li
bertatem filioꝫ isrl de captiuitate
et miseria in tpa sunt Alij at
tractus audit qꝫ dictꝰ corꝫ qui
tu ad hoc est fictitiꝰ/ no quo ad
hoc qꝫ tepꝫ aductꝫ xpisti vanꝫ dñi
est ptitꝰ Item hoc idem p̃ p qui
dam traditiõ apud eos antiqua
et q̃tinet in quoda libro qui
apud eos vocã liber iudicũ ordi
nationuꝫ/ et tradita est a domo
helie t a discipulis eius/ p̃ septẽ mi
lia erit mundꝰ/ duo milia vanita
tis duo milia legis duo milia die
messie Ad intellectu huiꝰ secundꝫ
qꝫ doctores hebraycꝰ dicunt hoc fine
se dicũ a filio mulieris suscepta
ne quic sustentant helyas qui
erit pꝫ ea hunt spiritꝰ ppheticꝰ et
ppheptant de duratiõ mundi qꝫ
durabit p̃ septẽ milia annoz et di
cunt est Duo ante milia annoz
dicunt tempꝰ vanitatis qꝫ a pri
cipio mundi vsqꝫ ad vocatiõ abrahe
qui dicitur est ei egredere de tra sua
et de cognatione tua et veniam tibi in gentem magnam et benedicam tibi
tatez petoz p̃mo p̃ luxuriaz ut pꝫ
tempe huc ppt̃ quod fetꝰ est dilu
uium in tra tm omnes quippe caro
corruperat viaꝫ suaꝫ et dei vt Scdo
p̃ idolatriaz qꝫ tempe habitauit mundꝰ
erat idolatre deditꝰ/ ipse autem puꝫ
ausꝰ est vnus deum creatoꝛ cum pu
blice p̃dicare vt dicit ioseph̃ p̃mo
libro antiquitatũ et illud tempꝰ
duauit p̃ duo milia annoz et
xx̃ta annos quia abraham habuit
lxx̃ta quinq̃ annos qui vocꝰ est qꝫ
tunc cepit accipit tempꝰ legis qꝫ
hoc no dicit nisi ppho adunato/ per
abraham autem cepit ppls adunari
sub fide vnius dei et ad legem susci
piendam disponi ppt̃ quod abrahe
data est promissio ad distinctionem
illius ppli qui dat legem accepta
ab alijs ppls ab illo tpe sic a
vocatione abrahe vsqꝫ ad natiuitatem
xpisti fluxerunt duo milia annoz
ii qꝫ deficiunt xxtem anni Si igitur
accipiant lxx̃ta anni qui sup hic
dicunt vltra duo milia p̃dicta qꝫ
sunt duo milia vanitatis habebimꝰ
quatuor milia annoz a principio
mundi vsqꝫ ad natiuitatem xpisti in
qꝫ deficiunt xxta anni quibꝰ si acci
piant lxx̃ta anni quibꝰ xpistꝰ la
tuit in egipto ppt̃ ppetuitatem hoꝝ
dieꝝ et nigant ei pretactis quib3 annis
ita qꝫ dies messie incipiat ex tunc
ab illo tpe quo recessit est de egipto
habemꝰ a primo mundi quatuor milia
annoz vsqꝫ ad dies messie sic duo
milia vanitatis et duo milia legis
cum ppheticis p̃dictum nec obstat
qꝫ deficiũt anni qꝫ dies
minutie tpis no computant in
septuaginta Dicit autem dies p̃ de
cem annos tm p̃ duo milia annoz

plus uel mg no me intromitto
qua finez mundi determinac no inte
do/ ssb suffirat m' crede' my p dicta
traditor indeor/ qp tempy adueny
crista sit ptitu et quo tany din fis
rent a pncio qnq' milia anor
qua a pncio mundi ipi qpuntant
qnq' milia annor/ et hoy annos
vsq' ad annu dnm mille sminti
tes sminonu my quo pus opus
fuit scriptu/ Item ondo pritu p
vom et scriptura supta qsidcanido
pcessu ve tes aparet qp filly isr
qp din fuerint dnmo seruietes fuit
in statu pspere/ et si aliqn sint ta
ptinati et afflicti hoc sint ppr pcta
ipor/ nec ante ita est qp ante
taptinitate fuit ydolatre pessim
et oratores ppheta cos a pctis
reuocauan nitatiu qp repleuerut
ciuitatez vlay sanguine ppheta riu
ut dr qrti ref et multa alia mala
fecerunt ppr quod tapta sunt
in babilonez et ty illa taptinitas
no duauit nisi p lxx annos/ cui
igit taptinitas my/ qua nio se
duranit p mille ccc et xxxi annos
no adhuc apparet cor libeato
de proximo oportet eos credere qp
pctu pp illud ppr quod tany din
sunt taptinati sit mayg qm pcta
precedenta taptinitate babiloni
tany cum pena debit torrendere
pcto/ hoc ante no pt dri nisi ppr
illud transsumid pctu quo dr
eis in lege et pphet primissum
negantes et pseqntes crudeliter
occiderunt/ qua pg reditu tapti
tat babilonie no legunt ydola
trasse nec pphetas occidisse et tata
ciuia commisisse in aliis sicud
ante/ et io rationabilit no pt as
signari causa tate taptinitatis
et miserie nisi que dicta est sg
qua no cognouit tempg insita
tionis sue ut dr saluator hoc est
dicat ra. moysen in libro iudicu
ordinauit qp ihus nazarenus vi
sus est esse messias et iniecto
est p dnm iudey et ipse fuit ta
et puerunt ut destrueret ritu gla
dia Item doctna ra aliqua declara
tiu sua/ quo no p reductor ad
priora euidena/ et hoc no declarat
bentas eorum que subiacet facul
tati rationalis intellectu/ alio p dnm
testimoniu sc qrto ad qfinatoz dnm
doctine apparet tte inadelly de
quo etiu est qp no pt fieri nisi
virtute dina/ sicud est suscitatio
mortui et illuminato ceci/ et qsimi
qstat eny qp deus nullo no pt de
teste falsitate/ et ideo si tale fetu
dinu ppetra ad declaratoz dnm
doctine. suffinet qcludit tteny
ductuad esse veny/ hoc no declarat
vitas coz que precedunt intelle
ctiu facultate sicud pz/ et hoc no
declarata est vitas coz que dicta
sunt p moysen et ihesue et qsimi
sunt ante ita est qp opa dina
multa valde et mirabilia sunt facta
ad declarationy crista doctine et aplor
ut pz per scripturas veracissimas
et famam publicam vsq' nre qtinuatz
que in libris facit fidem sufficientez
situd etiam sunt teneno deplen
fuisse plenu/ et ty no heno alias
probationy/ hoc etiam pz per libros
apud hebreos autenticos scribnt
eny in quodam libello qui intitu
lat apud eos de quadrone ihu
nazarenu qp legerunt crucifixum et
claudu qui ceco natus stare
fecit et mortuos suscitauit et mul
ta alia que no potuerunt fieri si
virtute dina Dicit ibid qp thiad
fiebant virtute nominis dominii

thetra^{con} qma qm ſ'cet illud nom debito mō p̄nūciāc̄ poſſet vtute illi mādā fate^{r} ut dic^{r} in eodem libro ihūs ante nazarenus p̄nūciator hui nois dicit nr ibidem qr in templo dom̄ lapidem ſuper quē ſedebāt archa dñi antiq tus inuenit in qua erat ſculp tu nom̄ dñi thetra^{on} exponit vocā ante exp̄ſſionē nois illius deſcripto et dictato qualit̄ deb^{t} p̄nūciari licet ante hoc dictum nō ſit vni ty qo hoc contra eos hec^{t} argumētu qma nom̄ dñi thetra^{con} qd eſt nec alia nomina ſctiſſim hui ipſis nō pt haberi vtu terq agendi aliqd contra hō nore dñi nr ergo vtute hui nois ihū nazareni fecit mādā ut dictū eſt et ipi dicunt oz eos credē qd doctrina ad cui confirmatōz talia facebant nō erāt ſcta nec di no honori grata ſed magis qſd cum ergo docuit ſe eſſe verū xp̄m a deo miſſum vni deum et vni homines ſequi p quos qd id ſit vni alit̄ ſequet̄ qd ipe fuiſſe ihūs ꝓphēta et aſſerens ſibi blaſ phematore deitate et qd ad cō firmatōz huius ſctitat̄ fin̄ſſet facta mādata vera vtute diui nois ſctiſſimi qd eſt magnes Item̄ p̄nūciato^{r} augmētiq nois nō pt talia facere ſed ſolū deus talia facit ad inuocatōnē ſui nois et vtute ei ergo ihūs nazarenus vtu te diui nois fecit talia oz credē qd ita fecit vtute diuina et qm̄ qd doctrina ſua ad cui confirmatōnē talia fecit ſunt vera eid deus nō pt eſſe teſtis ſtitat̄ ut p̄dictū hec cetera et alia p̄dicta dicitur dicē nō ſeqt̄ qd finit magnimus

ſtomo ꝓphēta et apud eos antiquo dicit cui ſit libro autentic̄ cum deſcribens tempa thymbrey reſarcē ſub quo paſſa eſt xp̄s finit eiſdē ꝓphā ihūs ſapies vir ſi tamē vnus cum nominari phas eſt cū cū inhabilitū opum effector et doctor eoz homo qui libenter ea que vera finit audiit et multos quid mirū multos qz cetera qo gentiū ſibi ad inuexit vt hec cū ſint actus tenuis p̄uos nre gentis vnuquis tu pilatq in tute agendi cum & remiſſe nō deſeruerūt cum q̄ab inicio cum dilexerūt apparent cū eis utiq videns ſed qm diuinitus inſpi ratu ꝓphete nec hec nec alia inuenia de eo mādata p̄dixerunt Item qm ſacra ſcriptura demōſtrat aliqd fut et detinat tempa longa et mō ſi ſcta omnia geſſiſſet in vnū mānte p̄ illud quod fuerat p̄dictū eſt ad impletū ſacra autē ſcriptura p dicit xp̄i aduentū nr in multis locis detinat certa tempa veniendi xp̄i qui fiet tiſſlato regno ut hec^{r} dicit oliue et locus naſcendi michee v et tu bethleem effrata et mō veniendi xp̄i qm xp̄s in pauptate venit zacha ix exulta nimis tibi rex et ipe pauper Similit̄ det minat ſcriptura mōd moriendi xp̄i in humilitate et paciencia reſpectu dēpte xp̄i et in crudelitate ma nuum q̄ p̄te occidendū ut hec^{r} vſq huc ſimul omnib ad occaſionē ducat^{r} hec autē omnia ad xp̄m ſunt impleta de ihū nazareno qo tyo tonabit^{r} geludi^{r} qm ipe vē ſunt p̄t Sed inde contra hoc argumēt mul tiplicat^{r} primo p illud qd hec^{r} vſq in vbi loqui^{r} de tempore aduen xp̄i ſic ent in nouiſſimis diebus ꝓphā mons domus dñi in vertice montiū et fluent ad eum omnes gentes et ſe^{r} et aſſlabunt eſaudios filios in domicilio et lanceas ſuas in falces

nō leuabit gens contra gentem
gladiū nec exercebunt vltra ad pliā
et ista forma qua deus argumē
tat primo et hoc qđ dicit ne nomissis
diebus sabbati cum nazareno nō fuit
ne nomissimis diebus quia pr mor
tem eius et natiuitatem multa tpa
fluxerunt tpo nō fuit vē christus
cum aductu omittit ne nomissis
diebus/ Secundo ex hoc quod subdit
mons domus domus erit in vertice
montium/ mons cui ille dicit mons
syon vbi fuit templum mons ad
ille nō est in aliquo eleuatus respē
ad nō venit christus vnde occasione
huius vi dicunt aliqui doctores he
brei qđ dominus dicit apportabit mon
tem thabor et montem syna et mon
tem carmeli ad locum vbi est vnus
et sup vertices montium illorum pauci
monte syon hoc autē nō dicit est ad
impletiū respē 2m qđ tertio arguit qđ
hoc qđ subdit et fluent ad eum omnes
gentes qz nō omnes gentes credidērunt
in ihm nazarenum nec adhuc credent
qđ nō fuit verus christus certum ad id
p hoc quod subdit nō leuabit gens
contra gentem gladium &c quia
nō cessauit bella per orbem vtz
maxime et maxime qua in nulla
pr mortem ihm nazarenum fuit bel
la atrocissima tempore tyti et ve
spesiani tpo ipse nō fuit vē christus
Ad primum dicendū qđ dies nomissimi
dicunt dies messie in sacra scriptura
qui sm doctores hebreos debēt du
rare p duo milia annorum adhuc
et nō solum dies messie dicunt
nomissim sed aliqua tempora ipm
christum precedentia vtz grecum olym vbi
practica iacob dixit filiis suis
congregamini vt annunciem vobis que ve
nura sunt in diebus nomissimis
et ibi multa de mutauit nō solum
de aduentu christi sed etiam de multis
que impleta sunt tpe regum assi et
iudith vtz liuius mittit et etiam sm
expositores hebreorum et nō vt pdi
ctum arguitur Ad 2m dr qđ eleuato
monte syon nō est intelligenda sim
eleuatio localem vt intelligunt
iudei pdicti sed sm nobilitatem
et signiorē magistrum nr est 2m qđ dr
va. sa. magni doctor. apud eos hoc
est dictum qđ tanta signa et mi
nora in aduentu christi debent fieri
in monte syon qui in pdictis aliis
et hoc pr adimpletiū p ihm naza
renum qua ibi illuminat ceteros na
tiui et sanauit languidos in plateis
pessima et multa miracula fecit ibid
etiam apls spūs scūs dedit quod
fuit maximum miracule qua homines
idiote et simplices sunt noticia
perfectam scripturarum et loquebant
idiomata omnium linguarum Et ait
dicta qđ hec soluto sima ex cuius
dicto nō est efficax contra medos qz
ad p bandū aliquid indebitū oz vti
sententia apud eos autentica Et modo
corpus arguimentū hoc nō oz semper
et vbique nō solum eorum scribunt sed
vera miracula fecisse in vbi sed etiam
doctores hebreorum vt pr ex pdictis ppr
quod ista soluto hēt efficaciam ex cor
poribus ad terram dicendum qđ ibi est di
stributio p tribus singulorum et non
p singulis quia dicendum dicit dominus
ad sint in arcta nec qua de sin
gulis specibus animalium sunt ibi aliq
animalia indiuidua similiter de
omnibus gentibus aliqui crediderunt
christo vtz per diffusionem fidei in toto
orbe Ad 3m pr dm qđ omnis in scriptura
aliqua vel frequenter accipit pauca
sicut 21 Et cum dicit absolon et
omnes viri isti nolite quasi dum tristari
dicit est cum tp no admittentes omnes
viri sed multi dic in proposito

qm̃ mlte de alīb⁹ gentib⁹ sūt
tomisse ad fidē m̃ hactho tēp̃
aplōz̄ quia m̃ audiēz̄ tram̃ exi
uit sonus p̄dicatōm̃ eop̃ Ad qz
tm̃ dicēd ep̃ ēra tempa xp̃i sint
pax diuina m̃ orbe et maxime
m̃ mdia q̄ pz et hoc ep̃ nūi
nete natiuitate xp̃i patriarch⁹ orb⁹
regnis et sub mpio rō noīe reda
ctē p̄ceptu finit a cēsāe augusto
ut describēr̄ vniu⁹ orbis et ab eo
tempe usq; ad exordiū annoz̄ p̄
passiōm̃ xp̃i q̄dā cepūt m̃
dei rebellare rōm̃ no legitīe aliq̄
nobilia fuisse m̃ mdia nec mdos
usos fuisse armis q̄a ēra xp̃ista
dicēd a militib⁹ romān et io p̄ba
bile est ep̄ ap̄ pacis diuitiis tales
nidei instrumenta q̄ nūc p̄us vte
bant̄ m̃ bellis mutabant m̃ in
strumenta agricultuīe fieri apta sed
palā videēr̄ fieri m̃ his vbi pax est
diuīna et io dicī m̃ auctore p̄dicta
gladiabunt gladios suos m̃ vomeres
quod ante sub⁹ nō lenabit gens ī
gentez gladiū nec exercebunt vltra
ad p̄lium nō importat pacē etnitez
sed solūm diuturnitate vbi cū hec
vltra m̃ hec hz ad que dicto nō
significat etnitate sicut p̄z q̄n dr
vbi heniq; nos et nō venerunt tl
tra latinos sīpīe m̃ tram̃ ysaī m̃ hec
hz ad et tamē cū sit ep̄ nō impor
tat ibi etnitate qz sequit̄ legit̄
syriī mpassisse tram̃ ysaī sed mp
tat diuturnitate tpis hoc est usq;
ad longū tempus nō venerūt nec
ipis accidit situd accidit illis qb⁹
m̃ samaria deduxit ciuzens et
quib⁹ est ibi secundo 42uto regu
mus nidei contra aduentū xp̃isti p
hoc quod exēt ysai egrediēt virga
de radice yesse vbi scriptura cū
omn̄ loquit̄ de aduentu xp̃isti et
sequit̄ ibid̄ habitabit lupus cū agno et
p̄dus cum̃ edo accubabit et puer ibid̄
et delectabit̄ infans m̃ vbere sup
foramīa aspidis et m̃ cauernā re
guli qui ablactatus fuit manū suā
mittet dicunt cū nidei ep̄ m̃ aductu
xp̃isti animalia silūestria sīt domesti
cari debent ep̄ pacifice habitabunt
cum̃ animalib⁹ nāliē malignē et
animalia venenosa nō nocebunt
hoīb⁹ nec pūcte imo mfantes
serpentē bibet cū eis hoc ante tp̄a no
est mpletū ut p̄z ad sīm̃ go nō
venit xp̃istus dicēd ad hoc ep̄ est lo
cutus metaphorice q̄a noīa
ibi hoīes nomib⁹ animal̄ dicē
cūt hēt greci xp̄ix benyay lupus
agnus et ibid̄ cum̃ cohabet m̃ via
sic ergo ēt m̃ aduentu est dicendū ep̄
nidei et gentiles q̄i p̄us adin
uicem erant nocīui et odiosi pacifi
ce simul habitabunt commissi ad fidem
p̄ ep̄ dicī actē m̃ multis mēdo
cū erat cor vnū et anima vna
et tp̄e illo tempe finit quoda ge
tiles ad fidē m̃ xp̃isti commissi ut p̄z
m̃ cod̄ libro et eodem mō exponēd
est quod sequit̄ de puer et animalib⁹
venenosis quia simplices et pu
eri nō lesit̄ ab illis q̄i ante
commissionē ad fidē xp̃isti erant ve
nena infidelitatis et p̄fidie repleti
ep̄ ante tp̄a mō loquēdi sit d̄ p̄dicto
capitulo ysaī p̄z per illud quod p̄
mittit̄ ibi quia stipem yesse vocat
virgam ypm̃ vocat florem cui dī
et flos de radice yesse descendet
et subdit ibid̄ et iustitia cingēs
lumbos eius et fides cinctorium
renū eius metaphorice loquēdo
et hoc p̄z per translatōz chaldaycam
que sic hz ep̄ habuit reo de filiis ysaī
et messias de filiis filioz eius
et sequit̄ et pax m̃ diebus eius multiplicabit̄

vbi hemo hitabt hmpg in anno &
quo patet q ista locutio est metaphora
rita vel pt dia q illud impletum
est ad hram m fidelibg xpsti qma
fir nupcm q vē inaspcti facti
sunt fidelibg xpsti eorū denotatorum
expositis/ similiē bestie venenose no
poterāt eis nocē m q pmisit eis
saluator m civis dñs dobis vitē
talandi sup serpentes/ et m actibus
apl'oꝝ dicit q paulo paussus a
vipera m nullo est lesus xpō quod
hoc barbari putabāt et admirabāt di
cebant ipm esse deum ut ibid hēt
Secto arguit per illud quod dicit
dicit dñs si per eadmcm vel dissi
pata fuerit nide rethet te damno
dens timis et assumet atq mitto
ducet te m tram qua possiderent
pres tui et quo arguit et quo sm
m p totum mundū dispersi et non
congregati sequi q no venit xpsto
Dicend q tūc fuit mpletū illud
m reductoy illorum de babilonica
captiuitate Sed tm hoc argumt
p illud quod hēt ezc xxxvij
facient q ego dñs eorum eis
existam eos sup tram no de
linquā quicqs ex eis ibi multi de
licti fuit de captiuitate babilonica
et assiro non penitentes qma no
mos reuisi sunt go no est mple
tū temp Dicend tunc fuit
mpletū qd dictū est qma nullus
fuit ibi delicti qui voluit reuer
ti qma tm q qui fuit monar
chia m omnibg illis regnis dñs
licentiā gentilem omnibg reuten
di in mo cui dedit nunciā re
uertibns ut p esdre primo et ideo
m hoc mpletum est verbum
Ezechiel et ipius in oy qma
nullg delictg est ibi qm voluit
reuerti illi aute qui noluerūt
facti sunt indigni Quo hinc
facio Alie pt dici q pdicta gregatio
intelligenda est p fidem et caritatem qne qui facta fuit p
ihm xpm Et q qpiam no erāt
de ta vbi dr q chayphas pphe
tauit dicēs q ihs erat morit
ur p gente et no tm p gente sed
ut filios dei qui erant dispersi g
gregaret/ nullg ante qd ista hoc
congregacm deligunt qm velut
intrare qma nulli clausi grē
mū ecclesie Septimo arguunt
sic deri per illud Zach vj dcc vi
cretis nomē eius tui lacet cal
daycā sic hēt messias nomē eius
est quo pz q hoc auctō tibi intel
ligit de xpsto/ et sequi m an
tcto et edificabit templū dño
ihs ante nazarenū no edificat
templū domū ergo no fuit dē
Dicend q ista auctoritas intellē
de templo secundo edificato
per roboabel ut dr ra. sa
doctor hebreoꝝ/ et ideo no hmt
argumctū q hoc contra nos
dato eciā q intelligēt ad hoc
de xpsto Dicend q ipe edificauit
templū de lapidibg vivis et spūa
alibg videlicet de ipis fidelibg
et tūc edificatur debebat ipe
xpsto qma est pfectissima vide
sup illud tsey dnm no est hic
aliud nisi domus dei dr ysa
hebreoꝝ q pdicta iacob predi
domū dei edificandā in telis et
ideo dicit no est hic aliud ec
clesiā dñs que edificanda est in
tūs no est respectu domus celestis
illa ipe edificat de lapidibus
vivis sc et fidelibg qui in pu
gnantes p gratiam et m fluxo
per gratiam Ad tertiū arguitur
dei per illud quod hēt Ec xxxvij
Ecce ego veniam et suscitabo
domū gregem iste Ad intelli

de xpisto ut supra allegatu est/
et sub2 ibidem. In dictis illis sal
vabit2 nos et ipse habebit affidentes
sed multis tot miserè accidunt filijs
ysrl sicud post morte ihu nazareni
sicud pz de destructione ciuitatis et te
pli ppo no sunt vè xpisti Dicet qp
iam no cant filij ysrl in nocte ppe
loquis sed cant alii adeo quia eis
negauit et accedere ppe qd illam
miseriã meruerut/ et ideo qd illa
miseria magis gehenda2 ppositu sicud
patuit qdpdict/ illi ante cant vè
filij ysrl de nocte qui ihm receperut
et saluati sunt p ipm no solum spm
alit3 quitu ad animas sed etiã corpa2
qz ẽm qd dr in ecclia hystoria ihm
minete destructionis ciuitatis theosoli
mitane p tytu et vespesianu anno
nitij sunt fideles qui cant in nocte
pasche ut fuerut in regnũ xpisti
ingreppe qui erãt affidati in nobis in
pace Alit pt dm ad auctoritez qẽ
qp illi sunt p fide de regno xpisti de
quibus ibi loquit2 quia illi iam sunt
in gla celesti et habitant affident et sal
uati sunt Nono arguit et illud
dan vidi aspiciebam in visu noctis et
ecce in nubibus celi qd filius hominis
veniebat/ et in omnibus appositoes catho
licos loquit2 ibi de aductu ihu ab
nazareno no venit in nubibus nec
in alio statu qualis ibi describitur
ipo non sunt vè xpisti Dicet qp septua
loquit2 de sup2 aductu ihu in nubi
et ad iudiciũ prius aductu ihu describ2
cũ humilitate Quod vè loquit2 de 2o
aductu vnde ibi permittit aspice
iam donec throni ponti sunt et sed2
ibi iudicium sedit et libri aperti sũt
nidei ante et creatu nesciunt hinc
dicit aductu distinguẽdo ideo erãt
multi3 quia aliqui expectat ihm
in aductu suo statim apparere in
tanta virtute et potestate qp possit ona
trina sibi subdere et eos habere
et regnũ eoz restituere ppe qd erãt
discipli xpisti quebant actu primo
domine no in tpe hoc restitues regnũ
ysrl Alij autez ppe sequitur que
manifeste loquit2 de ihu in maiestate
et passione et ppe illas que loquit
de eius ciuitata expectat duos
messias quod qui dicũt filius ihu
sephi et iste passus est et occidet
alius qui dicit filius Joseph qui
messias filiũ ioseph resuscitabit
et regnũ ysrl restituabit/ sed illud
dictũ de scriptus no hz auctoritez
licet eius plures dicti sunt messie
sine morte qd ideo est participatio
ut dauid et sanc et quida alij
multi tñ dicũt in scriptura vẽtur
ad salute ppli missus Item in
dicũ hz apparentia aliqua imple
tũ est de xpisto qui fuit ioseph pu
tatus et vocatus sic ut pz in evãg
et ita filius dauid secundum carne sicud
pz qd pdict Deinde arguit p illud
ysa xxx erit lux lune sicud lux
solis et lux solis septemplicit qno al
leviauit dominus vulnus ppli et plagã
rum plagas eius sanauit/ cui ergo
aductu xpisti expectat ad salute ppli
ergo in aductu eius dei fient im
mutato corpum celestium qd tamen ad
huc no est factum ergo inditat qp pmis
sio de aductu xpisti no sit adhuc
impleta Dicet sicud ad arguta
predicta qp dicta auctoritas ysa intel
de aductu xpisti ad iudicium timet
eius illi nobiles et inutabiles qua
no corpa celestia et timet saluta
bit vulnus ppli et plagas pessime
eius quia destruet mortalitas q
per peccatum primi penitus mundicta
est quia timet eius homines resur
gent ad vitam immortalez vnde
timo arguit sicud pz p illud ysa
lay vidit senex longeuus et pes
longorum pona in strictum sextili no
eius. Nunc ante iudicium dicit ihus na
zarenus ihesse filios ergo &c

dicend q̃ hmt filios spuales et
tlis filiacõ debebat ei sz per fidez
et sacramẽtu no ante per carna
lem progeniem que semp ẽ ẽpi
tudinez aumentu ẽ sup illud
greũ verum ẽ ysaie octabz tibi
semen q̃ ebreũ omiũ qui ofes
sus fuit duo scla võbit ẽ semen
notanter hit duo scula tempoũ legis
et tempoũ ẽ duodecimo argmẽt
p illud ẽ mi vbi scribit ẽ cnt te
plum mable et magnum in tra
ysl deputandũ hoc dicunt mi adue
tu ẽ implendũ hoc ante no est
factum ihu nazarenum q̃ ẽ dicit sp
sp tua loquit sub metaphora
de domo celesti de qua sup dctum
est et hoc pz p illud qd mi fine
ezechi q̃ christ et nom ei mittit qo
illa die dnus ih hoc etiã pz per
multa alia que ponit ibid mi hoc
pz ibid describit ẽ stilum huius regina
qo utinam pte pmansera faciem ma
factum mi quibz nisi et huius fo
lia milia desiderata que nullo mo pos
dent ẽ venisse ad hanc desimo tma
li hoc etiã videt ẽ p dctum ca pa dor
hebreoz dictis q̃ de ritu sup na
locute sunt primus scripture mi fine
ezechielis hec sunt que argumẽ
nider contra predicta quedã alia
argmenta eorum dimitto tu pp
plexitate vitanda tu pp hoc q̃ so
luend eorum pz qo predict et sit
pz etiã pncle quod cat determinan
du mi ista questione sz q̃ adueniẽ
crista sit ptitus vltimo est pncle
tegumentu quod ficlat mi prin
questionis vbi dicebã q̃ si predicta
de fide catholica pnt pbari p scripturas
aũ a judeis receptam no ẽ vere
simile quin illi qui sunt inter
eos studiosi hoc perpessent et p
quos sunt errores relinquisset
Ad hoc dicẽd q̃ multi sancti inter
eos hoc percipiunt a tpe ẽ ut pz
de nathanaele et mi gamaliele qui fuit doctores et legis
peritus Q̃ multi de paulo apl̃o et de
appollone et multis aliis vi do pz de
principibz multi crediderunt mi cum
sed ppt plurimos no q̃ frequentabant ne de
synagoga ejicerentur eciã pcepit
legisperitis hoc finis q̃ sup dic
tum est de joseph et idem possit dici
de multis aliis multi tunc autem
a fide catholica propter de causa pdicta
est ppter timoz pene tpalis que
cum fuit cruelis et mi lege eorum
frequẽ punitis hmodi noua tpalia
honoz ideo sup modo ab homine q̃nd
Alia causa pter a cunabulis miscent
pdicta ẽ et legis dulce et fabulis ma
gistrorum mi synagogis cottidie illa
autem ad que homines sunt q̃sueti
a puericia sunt qui mi nam vetera
et primis auctum notricũ intellectu
a veritate fidei Alia causa pter
difficultate et altitudinez eorum
que mi fide catholica ponunt credẽ
da quod est unitas psonaz mi
una natura diuina et duo naturẽ
mi una persona christi et sacramentis
ecclesie que nullo modo possunt
sapere et ideo reputant nos malos
deos adorare colere et credẽ et mi
pdicta ecclesia pputant nos
pessime ydolatrare quod pcipue
tacz cognoscunt illi qui frequentant
de illis cum illis gentilibz et ideo
a fide catholica pro talibz autem
et plures iam baptisati ad vomi
tum reuertuntur no potentes ascendẽ ad
intellectum predicta et maxime cum
tate psonaz mi sunt cum laude
honor mi secula seculoz amen
Explicat questio de phanone per
scripturas a judeis receptas q̃
ministerium christi predictum mi lege
et prophetis sit impletum Deter
minata a fre Nicolao de lyra
ordinis fratrum minorum

Diffinitio interdicti

Quæramus dubia circa materiam ecclesiastici interdicti potius quam paucam determinationem / quam integralem solutionem opponant domini tui et socii mei scolarium quibus assumptor vinculo caritatis postulauerunt ut ea que de interdicto ecclesiastico / vobis fratrum diserui scripto notarem / de sibi rursum implere curaui / de diffinitione ecclie semper salua xxxo di. c. i. in prin. Tractaturus igitur de ecclia interdicto sine diminor. primo est videndum quid nominis / secundo de ipius speciebus / tertio a quo valeat promulgari / quarto quando et quoquo causa proferatur / quinto quot quesint / sexto de ipius effectu / septimo quando tollat. Et in his membris interseram dubia occurrentia prout illis videntur posse adaptari / ad primum dico q. et si aliter accipiatur nomen interdicti / tri de quibusdam interdictis sine actionibus que per illis operentur c. finio ut p. ff. c. et justi de interdictis de ea poss. et ppe pastoralis / de resti. spo. Ferrum quib. 2 c. cum ad sedem cu. si. Tamen hoc nomen interdictum prohibitorum sumit / quod ppe alio dicitur vocabulo ut infra de interdic. q. sunt tri. xvii q. iii. minor xxvm q. i. sit de offi. ecclesiarum significasti. Et est quo pressum de sen. excommu. cum illorum ubi quibus est absolutio talium interdicta et maiora intelligas illis prohibita ref. Idem ergo significant et sunt sinonima interdictum et prohibitio hoc idem p. ff. de interdic. et releg. l. relegatorum. Dubium quod per ecclesiasticum autem nel per diuina interdictum officia diuina et sat. large sumpto vocabulo de spo. c. no. est nob. et inf. de cleta labitur. Est autem interdictum ecclesiarum sine diminor. suspensio ecclesiastice censure a diuinis officiis et ecclesiastice sacramentorum actione et passiue. Ita quia descripcio suspensionis ponitur loco generis / quia hoc est vera et p. interdictum ecclesiarum inducitur suspensio sine prohibitio ut rationi divini. Quia multe sunt suspensiones nel prohibitiones nel alias spes includentes xxxvii di. mandauit de elect. quia preter illud aut premia mandatum de offi. ordinarii hyeandamq. et c. significasti ne. cle. nel. mo. c. i. l. vi. eque utuntur. Vbi interdicti silentium vbi prohibitionis li. limi. vi. vbi diffinitionis ibi per totum ne. cle. nel. mo. dict. et c. sumar. de ten. prohibenda et c. felicis et c. sequenti li. vi. et codi libro de hereticis ut inquisitionis et prohibenda de r. do. c. i. facit de consuetu. et affi. no. Quia cum insit silentium ibi divini videtur notare Rubr. de cle. quo. de spo. nel interdictum missa. Non enim dicit speciatim de suspensis / quia excommunicati nel interdictus sunt suspensi si no. queritur tum quia grauiatus ipso iure est mediatrix / nel suspensiua tpis ordinis nel alicuius actus. Vbi ali qua pro suspenditur actu que retinetur habitu quo. q. vi. penult. et vlt. de rescript. pastoralis infra de q. teb. pre. quia diuisitatez C. de de cura fur. l. pe. cum si. Quia idem inducitur primo dictum ut patebit missa maxime in secto membro / predictum quo hic de suspensio hactenus in descripcione / censure ecclie quia appone censure ecclie quietum predictum excommunicationis et suspensio de q. sicut quinto quoquo sequitur. Et hoc tria sunt diuersa spes non obstans q. divini q. suspensus et interdictis sit quoquo

vel de postib/ qua suspensio sint
dupliciter sc̃z ut gemib et tunc pdicta
de predictis Interdum ut spes sub
dicto queri ꝙ tenta et tunc pdicta
tria sunt spes inter se diuites ut vi
detur querenti Sicut sepi de ma
nifesto et notorio de tolli cle vita
ꝓh autem predicta tria sunt
diuersa p̃z de electon transmissa
et de ap̃ plena ñ de cle do cu
dilecto de cle ꝙcess p̃ c. i. et li vi
ap̃ metus rad̃ c vno de ap̃ tenta
q̃ penult de usur̃ usurar̃ de pni
c. i. q̃ nicos de sen. ex. c. i. q̃
hoc eadem et c. tenta in pñ
tribus muribus de predict muribus
ut diuersis fit recursus spalis q̃
alibi ꝙcess et ut dicit pons ut
diuersa de offi de le p. et q. de
off or. cum ab cõtra de ap. ad
hec qñ de pben in latiuen de pni
cum et plantare et c. ꝙpte et
c. qm̃ per confessionem et c. ut pnia
et c. q̃ no multo et c. quito de pe
et re ap̃ mte de sen. ex. pinitum
de v̄ sig̃ ap̃ in partibus et c. ꝙpte
te. i. et t. cum olim et li vi dete
si quacũ de pnia ne aliqui et c.
epoz de m iii et de p c vno de
pribus c. vlt de sen. ex. alma q̃
addicimus de v̄ sig̃ c. i. in pño
et q. i. et inde decreui pñ de
pe si quis suadente de sen. ex.
gñus ad nos Illibi suspensio et
ut dicit de offi or. cñe et de off
de le. c. ñ li vi de sen. ex. de
priculosum c. li de ꝙbe et suspi
cionem ut sunt diuerse spes ex
pimitur de dolo. et qui c. vltat
in fi de ap̃ re pretensibilibus in
pño de usur̃ ptea de pni tuda
et cle multor in fi Licet ante
ex predictis muribus multas ro
venientias et diuas ut pdicta
tria posset discernere tuciꝰ in
dagator/ no obmitto q̃ notat
host de sen. ex. cum mediocalis
li vi q̃ pdicta tria ꝙueniunt
pño qua oma tria apprehendi
sub nomine tenuimus de v̄ sig̃ q̃
tuti/ no qua precedens app̃ de
fendit app̃tem de ap. ad hec q̃m
c. preterea ñ c. dilecti sequens
no de ap̃ pastoralis z̃a ꝙ/ no
qua in omnib̃ predictis probi
betur celebratio diuor xxi q. i
c. si quis epis/ in consilio/ de
cle. ex. c. ñ et in postulastis
cum/ ꝙ qua in omnib̃ p̃cedere
de mandato et seruari forma de
cretalis de ap̃ reprehensibilibus de
sen. ex. sacr̃ c. t̃ mediocalis li vi cum
vi. q. i. mitto qua in his prete
dere de inuenietur cum ab
solumur/ et pt eis fieri absolu
cio ad cautelam cum est caute fa
cienda de sen. ex. Circa li Habito
qd hec c. t. pñi li vi. et s. dicit
Hoc to limit sine debent fieri
p̃ superiores de off or. cum ab cõtra
Septimo qua his duabus nõ
nõ pt quis eligere nec eligi nec
testificari de q̃ste cum dilectus
de electon cum inter v. de testi
ventib̃ ñ nisi/ de ꝙcep. apl̃e
Octauo qua superior no pt de
ipis aliquid disponere pendentib̃
no vocatis ut li vi de ap̃ tenta
q̃ pe. de sen. ex. tenta in pño
et no qua recepti in spalem fi
liis sedis apl̃e ab inferiori
bus nulla iuris remedia sunt
ligari de v̄ sig̃ c. i. li vi dif
ferunt autem ista tria pmo
in participacõe/ qua tutus sine
peticõ nec interdicto pt parti
cipari nisi spar esset participa
cio mtis dicta ff de pe. l. mor

ff deserunt oppō cui pacto eporr
de pñi li vi cum sibi sua alle
q si cum excōicato non vitand
cum excommunicato et c ptē de
sebo de sen oco nulli et c cum
desiderēs cum q̄or q Item sin
gularis psona proprie suspen
ditur nō interdicitur nisi nūpe
de vli do cum dilectus de cle op
postulasset nisi / locus vero ipe
interdicitur despō nō est nobis
h nupcr pact delinquentium de
posset c i de iurisdictione oppr
te Ju aut denuada pñ q oz tol
li pro hac dra fat in or de off
dele p et q de pñi petisset et
c q̄m Tamen hoc omnino non
placet / nūdictum cum singulari
psona de offi de le oppōs pro
nit nūdictum distinguitur a
suspensione ut p de pñi cum
capitla et c ē c i q impōs
li vi Item interdicitur laicis
quib / quia ipe nō suspenditur
p ut suspensio est spēs distincta
ut in dcē q̄cūq vide de sēdat
ut in membro sequenti Tertio
effectus sunt oppositi nō pt sus
pendi / si effectu aliorum sic de
hoc dicam / p in vltimo membro
did predictas drās addit d etp
ni q̄ritam quia epi nō meruit
aliquam suspensionem nel nūdicti
sniam prolatam ab homine nel
a iure nisi specifice oppmantur
de sen oo quia periculosum li vi
q̄ p̄silem nō hunt q̄ritum ad oo
q̄municatos fiat predicta dcē nulli
et q̄ritum quia nūdictum gñā
le loci nō pt ad cautelam re
lauari de sen oo pñi li vi
Sz ab oppōe nel suspensionē bene
pt fieri ab solutis ad cautelam
et intelligitur quod supradicti

pt dari sēcta dra quia nūdictum
generale in locum proferri nō
pt sine spāli pape licentia pro
peccuniario debito ut in cō ragna
ti Bonifacii pro inde attendat
si oo q̄municatos nel suspensos bñ de
ap̄ pretia q̄ sequitur indesarip
tos a diuinis officiis et cōis
sacramentis q̄ nisi sanis decla
rabitur / actiue i celebratione diui
norum / et a collatione sacramentor
de sen oo alma q i li vi passim
i ab audientia nel preceptis predicto
de sen oo si sua li vi q̄ iudicas ti
tuli quosdam phos actoni nel pas
sioni diuerso respectu pt adaptari
de quo nō est curandum in oppōsito
hanc theoricam inuestigare cura
ui in hoc pmo membro membro
oē mianū / q̄ p̄ cum facilius se
quenterum veritas apparebit De
secundo dic q̄ spēs nūdicti cōia
sine diminorum dupl pnt simul
duos rēs patentib filios rēmo
di in prolatione seruati tm pñi
modum ipius due sunt spēs et
nūdictum aliqm pro nulgatum
in psonam / interdum in locum
de sen oo si sua li vi did dici
tur plura in membris proxime pmo
allegata In psonam quidē pro
nulgatur sub nomine ipō / nel ar
tificiosis locutionibus que hunt vim
ipōs nominis de ap̄ ptēa ij de pñi
cum et platea de ap̄ Ptēa q
penult li vi et incle de sepul oob
qui quidē pro nulgatur nūdicti
sub nomine appellatio populi cō
munis nel vniuersitatis ut in dcē
de ē si sua q vltio de iurisd et
dap̄ et si pignorationes li vi q̄tū
interdicto quia vniuersitate nel ipō
omnes intelligantur nominatim
interdicti Circa q̄ dubitat / quid
dicā in nūdicto in vniuersitate nel ipōs

Jurisdictionis spūalis debito nō pt ferri de jure

Judex mixtus principale

Jurisdictionis generalis non pt relaxari

An in vniuersitate nūdicta intelligantur nominatim interdicti.

omnes de vniuersitate intelligã
nominatim mẽdicti / ita q̃ hẽant
locum ultra loquencia de usitati
interdictis videtur dicẽ Jmo de
ꝟ in latiꝰ q̃ sic / dicit cum noia
tim interdictos / de quibus ẽtm
est q̃ sunt mẽdicti Hz de pdictis
omnibus est ut in pdicta dcẽ si sua
Hz dicẽs cm hoc no, vt dra mẽ
nominatim et no nominatim mẽ
dictos dmus sunt de populo mẽ
dicto q̃ tm vẽ absurdum ma
xime in pdictis in can cle de
sepul. cap̃ qui / tm pene pẽ cap̃
odium sunt restringende de regl
mẽ odia. et c in penis eñ q̃ cor
li vi Et ideo quoniã quib q̃ Jm
no. intelligit de his quorum
culpa dolo vel fraude lata est
sua interdicti / et de his qui in
hoc prebuit q̃lmus auxilium
et fauorẽ or de sen. eo. c. vlt
q̃ illis ẽ li vi. licet equitatem
hẽat hẽ dictum cum pẽ mẽdcti
puniuntur qui no peccauit
de spõ no est nobis cum si Et
quia pene censent fauorabilio
res sunt animę dmus no con
dempnantur Et ideo hẽ rẽ la
te mẽp̃tam de sen. eo. si quis
t. si ciuitas li vi. magẽ in du
bio de cle. eo. / illud puto dcm
Jmo. vbi pq de mera cam
fuit publice factum q̃lmus ad
omnes / quos certum est ẽ de
populo interdicto ut mẽmeni
entibus talibus circumstancijs
manifestis intelligantur noia
tim interdicti / ut sic hoc no de
dubitabiles circumstancie hẽant
vicem pñij nominis / de testibus
de quadam, de q̃sag. et offi tua
nos ff. si certum pe. l. cum
Justi de eo hẽdali q̃ nominati
Et q̃ lẽ et no de sen. eo. q̃ statu
tum li vi pro mulgatur aut
interdictum in locum dupliciter
vnos generaliter s cum regnum
prouincia ciuitas castrum vel
villa supõm ecclia mẽdicto de
ꝟ sic cum in pentibus de q̃sue
tum mẽ de ꝟ in petit de electum
vbi periculum et lucrum et de
penis felic. c. vlt li vi Hz quid
si in loco interdicto est vna sola
ecclia vel villa numquid dictum
generale mẽdictum / dic q̃ sic
quia cap̃ nostra eccliam pt cele
brari solempniter licet illud no
debeat fieri sine causa de q̃se
dis. i. q̃dmodo et c vnicuiq; et
in c. sequentibus Ergo ecclie
nis / vel dato q̃ in loco nulla
sit ecclia no dz inferri licet aut
alibi sit locus pria ciuitas in
castrum et in includit plura
singularia in quibus pt cele
brari et ideo cap̃ dictis casibus
censetur generale interdictum
illos mẽdictum ꝓnulgã spali
in locum pria aliquam ecclã
Et hoc duplicat mẽdmus cum a
iure ꝓter iniurias ut homi
cidium in ea perpetratum vel
in iniuriose sanguinis effusio
in ea / vel si ꝓ effusione humani
sanguis sit pollucta / tunc enim
est spaꝰ interdicta ita q̃ ante re
conciliacionem in no det in ea di
uina officia celebrari de q̃se
dis. i. si motum et c. cũ de q̃se
et. vel al ꝓsimili et c vlt e
t. c. v. li vi Hi in q̃bus fiat
celebrum licet petat no c in
regularib de sen. eo. ib qui
i. Ho Hic ꝓter discordiam pa
tronorum epus claudit ostia
ecclie tollit inde reliquias et
ꝓcipit ut nullus in ea aliqua
sacrum celebret donec ad con
cordiam reducat de Jm ẽpm

Duplicat mẽdictum ꝓ nunciatum

D'mẽdicto in locum

Casus pro
pter quos
no celebr
atur in
ecclia

t i. et in hz any celebrans q
pdictum p̄ceptum in tali ecclia
est irregular. Innoc de sepult
pla tenta in glo hic vi ad fi
et quil in spe de legato c. nuo
p̄ositionis v illud quē dnt q
no q̄a no est hic expressum
in iure hic bn p̄. in pdicta decē
ib qui dicunt tm pdicti q si pro
fectus suam / debit nūcio dicto ten
ecclam celebrans in ea irre
gularitatem incurrit quid dm
videntur referre ad animam pre
dictorum decretalium hic quē
p̄ter discordiam prōp epūs mē
dicerit ecclam p vim interdicti
vel nūdicum / unde ipi p̄miser
unt q interdm no e inuc et
plus imp̄tat quia p̄cepta sonat
dnt et alia casus in quibus
de iure in ecclia celebrari no dz
puta si ecclia fiat sine nouata et
sacrata i. q iij ecclia Item si p̄r
prequestu no prodimino cultu
fuit reconsecrata de cōse. dis i. si
quis basilicam Item si ecclia
consecrata est sine licentia epi dicit
de cōse. dis i. p̄cepta xpi c. v. la
tor Item si sine reliquiis nec
in loco deserto et inculto fuit
dedicata de cōse. di i. placuit
hz mich in his quibus casi
bus dz dici ib q in p̄cedentibus
dic q sic q licet in pdict ca
sibus in tali ecclia de iure no
dz celebrari tam celebrantes
no sunt irregulares quia no
est expressum in iure ut sup
decē ib qui. i. p̄. Innoc ecclam
q si p̄ter aliquam causam de
predictis epūs spar ecclas mit
dicat et pga celebrans in ea
est irregularis p ib quos sup
dixi per Innoc et guill sar de
sent suas et q ibi notatur in
glo sar hz hic queras quid si ali
quis celebrat in ecclia in qua
cessatur a diuinis forma sinata
decē de offic ordi irre. c. cum et
e. t. si canonici et c. quibus li in
inquid est irregularis de regu can
tum quoniam inc de ap dilatus
dicunt q no cum hic cessatio no
sit vā sine interdicti hz est quod
suspensio organorum fat ro de
ib qui idem no d et p. in pre
dicta decē si any hz Innoc vi
notare contrarium de ipo no est
vos vbi dicat q qui celebrant in
terra in qua sint organa suspen
sa ad tpus est irreg / sed inquid
in ecclia spar interdicta put ce
lebrari diuina seruata forma
decē alma de sen eo. li vi. et ad
dictum hostien vi ib in ap. volt q
cer. pdictas glo dicens q si inter
dicta est cessatio a iure legati sa
cerdos sacerdos celebrans tali
cessatione durante est irregularis
et inc glo Innocen in decē na
est vobis sint anūcie aeternus
et tunc facis secus / et tunc dicit se
intelligere q ipe Innoc nomi
ne irreli et c. dilectis Innuat
dictam rem quia no in venit in
iure expresse ut in decē et hi d.
et p. in dt q̄ quia hec ratio
que venit vtriq membro
patz sat ad destructam et ideo ad
contra pdictas glo inclus sibi
videtur dum / q̄ tunc glo inter
ligit de cessatio que spar fit
in certa ecclia de qua loquit p
dicta tuna hz glo Innoc in
decē no no dz intelligi de gene
rali cessatio in loco de qua lo
decē no est / que si intdicta est
ab eo qui hic effectum interdicti
et hoc probat cap decē que per
mittit solum illa sacra que licet

conferre tempore interdicti hec pla
tet q ecclia probat Clemē de
sepulturis de sen. q. que quippe
rat generales cessationes mdi
ctis spalēs nō sustinere ecclie
nō. Unde si interdictum uel tūs
cessans in dicta generē in loco f
uatur. p matrem eccl'ā/ ipe loci
religiosi/ et exempti illius loci
hoc videntes uel scientes et tale
interdictum uel cessationē nō ser
uantes hec ipo sunt excommunicati per
q Clemē de sepulturis. Item ubi spale
in ecclia cathedrali uel matrice
ecclie in interdicta cessans reli
giosi nō cessantes incurrent dem
penam ut ibi notatur/ Respondeo
ad propositum quod promulgatum
interdictum spar. et simpl' in ali
quam eccl'ā ex causa ut sepe fit
p executores gratie si eis nō
paretur. ad hoc p. Jude. et pla
nature et q tenetur li de sen in
fmulia videatur hoc interpretari de
ecclia loco interdicto. Ad idem de
sen. q. si ciuitas in qua et c. ib
tui li vr. Item quero si interdictū
omnes ecclie ciuitatis uel prouin
cie an tale mdictum sit generā
le uel spale/ ut sit interdictum
inter procuratores legatos uel de
ciuitate nō solutis uel similes cau
sas. Videtur tale interdictum e
spale nō prope generale/ sicut v
na ecclia est spar interdicta uta
in ciuitate mdictum omnes ecclie
talis loci quia tales ministrās di
scutiuntur in singularitates unde
dicendo interdicto omnes ecclias
talis prouincie pinde est ac si
diceat mdicto habet illam et illam
que sunt in tali prouincia ad hoc
facit di. c. i. de pe. di. iii/ ad hoc
inducunt de ma et obsolito ff de
off. pfi li. i. et cum vrbem ff de
li. i. si tui fil de u. sicut li princeps
de procur. quod adagend de pben
cianis in li vr. cum soli/ hec ad
vult probare dē cum in publ
dē/ sicut distinguendo generale
interdictum a pari sue spali/ per
predicta solitur. q. dy in ecclia
spar mdicta put celebrari diui
na seruata forma dē alma
de sen. q. li vr et adicitur in
qua q. dy sue filii hospitium tante
videtur fuisse locutus in dē quēsi
unt de his que sunt a nay p. ca
dictorum est dy nō qua decretū
alma loquitur. cum latius fuit
mdicta/ et tale appellatur ge
nerale interdictum in dē cum
in partibus et de pe. et r. dy in te
sue tōe dy idem sonat de simile
dy nō multum bene fat de sen. q.
punti li vr. Item cum prohibitio
inuitorum que videtur mdu
ci per interdictum sit sublata ser
uata forma dē alma qui int
dictum est generale reuocauit simil
prohibitio in interdicto singula
ri uel spali de treuga. c. in ci si
Quid in ecclia spar mdicta
possit quis baptizari/ uel in fonte
crismali lic. io. mo. in dē videa
tur mirare dy nō. Credo dy sit quia
a quibus interdicto sunt illa excep
ta de quo do est nobis de sen. ex
responso c. t. qui li vr. non phi
bitione nō includuntur. Et per
hoc videtur adid q. dixi sup
q. dy proxima quia ibi generā
lis prohibitio/ pga certo casu
limitatur. qui fuisse videtur pro
hibitum in dictis casibus et
generale restatur in q. nisi in
commoditas suadeat aliud quone
cirb alibi predicta expediret
ne aliqua nota possit assibi
facere de q. inter nisi in pdem

Jus ecclesiar in dicta ci
vt solem inter celebrari hic
uerales nisi dicta sol festa

Vtrum possit baptisa

Quale sit interdictum generale et quale speciale

An spāle interdictū possit relaxari

q̄ pro grauī de no ap̄ mut c. y
Sed quero an spāle mīdictum po
ssit relaxari ad cautelam si dict̄
nullum tactū nōt de sen. oō.
li vi. in c. pūa q̄ no. Et dic sibi
attendatur intencio illius dec̄
declarat q̄ relaxato ad cautelā
locum no h̄z in interdicto gene
rali ciuitatis uel castri loci siue
terre Item est dūm in mīdicto
spāli ecclie quasi eadem sit
ratio in vtro q̄ casu go ibi inis
ff. ad l. aq̄li illud de transla. c
in cum simili. h̄z no mor in dec̄
pūa tenet ḡrium dicens q̄ si p
latq̄ et ciuitatq̄ ecclie spāl mīd
dicte petant relaxacionē ad cau
telam fieri potest p̄ter eorum ca
lpam tale interdictum p̄ferrī
dicit no sic in interdicto ḡiali
in quo pmittuntur qui no peca
uerunt de off. de le. c. v. et in
dec̄ tio est nob cum si regulato
que h̄z in sua censura que est
nulla pt tolli ad cautelam de
sen. oō. per tuas et c. vbi li
ōdi ti. solet li vi seruanda est
nisi in casu in quo reputur vio
lata g. ff. de reg. iur. li. i. de sponsu
cum apud de transla. c. in d. et pe
in. dicit q̄ videtur q̄ h̄z vīus chi
rchi questio est dubia p̄ter difficul
tatem rationis diuisatus q̄nā
generale interdictum no pt rela
xari ad cautelam q̄ sic spāle lo
ci Et rationes quas in p̄mo ca.
posuit doctores ibi predicti forte
m̄ferunt diuersitatem in fo. ple
ty placet dicentium doctorū opio
p̄ronq̄ fo. no. que inducit simi
litudinem in oōe interdicte p̄
sone et spār ecclie dicentium go
ad relaxacionē ad cautelam idē
iur̄ sit in tribus casibus p̄dictis
de transla. c. v. Item quia dec̄ pu
ti dicit ḡiale Secus go in spāli
mīdicto xxv. dr. qualis de p̄sup
tione ff. de iudi. cum p̄ter Item
inquit cōuagans Bonifac̄ pro
inde attendens que prohibet ser
vi mīdictum in locum propetua
vio debito locum h̄eat in spāli
interdicto ecclie puto q̄ no ut
q̄ de uno prohibetur in vno ca.
locum no h̄z in alio ff. solu. ma
si q̄ mira de susceptis de sen. oō.
si suma | et in h̄ li vi p̄dictorū Nota
cā dubito cū mīdictum pronūl
gatum in quintem p̄lium ecclie in
colas uel vniūsitatem subp̄dictis
applicabus uel alijs p̄ratum debe
at dici ḡiale uel spāle / et an hoc
sit locus p̄dicte cōuagant. Rdm
dico q̄ est generale ar. de sen. oō.
alma q̄ illis et li vi. Et quia in
mīdicto lato p̄ter delictum p̄li uel
cuiuis singulares p̄sone loci in
telligunt̄ generaliter mīdicte
de sen. oō. si suma li vi. et ubi no
in glō quia no Et tunc dici ḡiale
interdictum ut in dec̄ cum in p
tibus eodem. istud debeat dici
generale vtrum et vbi vnd p̄ter
alterum vtrobiq̄ tm. i. dr. q̄ue de
lxxxvi dr. si qui. sacerdotum in mo
rtuus dicto casu ideo dici gene
rale mīdictum quia vniūsitate
sue p̄lium loci aplectitur. h̄z p̄
vnd quodq̄ et in p̄mis magis vide
dr. c. i. et in cle. de ēli. et hec. sac
si dum in p̄ncio Et obstat q̄ tunc
singulares p̄sone intelligunt̄ in
interdicte quia illud no obstat ge
neralitati p illud q̄ dixi sup̄ vbi
si quere Rdm in dico q̄ in p̄dicto
casu h̄z locum p̄dicta cōuagans
saltem demente et si vera dicat̄
de fictis i. q. i. c. hactenus de v̄ sig. in
telligencia et c. p̄tea ff. de le. fre
ff. de peti. hēdi. Et venit et aptata

m si ipso de spebus mḡdicti re
pacientis restat videre respectu
modi m prolatione fuati vbi sa
cendum q mḡdum mḡdictum lo
cus sub appōe regni provincie ci
uitatis castri vel ville de v sig
cum m petitbq vel hre de postu
r i de off de le c sane n de
mr murbis ad restripto vel lo
i cuq de nonnacombs li vi de re
sibq quasi de pui epore de sen
ad pitu quibus ca sibq ipius loci
suburbia et qmcnca edificia in
telligunt mḡdicta de sen ad
si ciuitas li vi qcuo aut appla
vrbis vel ciuitatis nchdit suburbia et qmcnca edificia vel non
ne m l n ff de v sig Circa quod
quero si suburbia vel habitantes
m eis no sunt de ꝑrdict loci
interdicti sue vniuersitatis ipius
ꝑmut an propter dictum loci m eis va
leat celebrari vel no Respondeo
q no ꝓ rōm pdcte decē si ciuitas
et ne vilipendatur sua mḡda
adhuc de pui si pitu et illud
et m cle de sen ad cum ad et
fratr ff de v sig collegiate et
et ff de le m vxorem et lega
uerat hic go mḡdm promul
gatum m locum nchdit suburbia et qmcnca edificia et m
nullo subiecta dicto loco vel vni
uersitati ipius qs puto vim si pro
ferens mḡdictum habeat ꝑrdict
specialem no solum m locum que
mḡdixit si ad ipius loci suburbis vel qmcnctibq edificiis et
cum dato q no gerat m mente
de suburbis vel qmcnctibq edi
ficiis cum mis hmoi sua mē
tatur de arbitrio cum olim
de v sig cum his ff de appl ab
excōne et l Hi proferens
no hi mḡdict patrem m subur
bis vel qmcnctibus edificiis lig,
illam hꝛet m locum quem mḡ
dixit no vi hꝛe locum dece si
militis li vi p l m ff de off
presidē et de mḡdict cum mdi
l si vō q m epm de off le no
mi de qsitu et v fo xpi li vi
adib fiat ff de bōi aut mdi
po cum vnus et ibi qui ff de
mḡdic l legatis i dē et licet
dictatur de mr scripto tame
ponderata rōne dece si ciuitas pos
set dici q ad hꝛ casu suburbia et
qmcnca edificia ad hereticā lo
co interdicto intelligunt inter
dicta no ab homine si a mre filie
de sen ad mper ar de actu
super his v pō affirmatiue et
per hoc tradetur ad ista pro
xima m qrendum alle Hi que
dam qmcnca edificia dicat m
glō hoc esse mdm arbitrio re
linquendum nec tpo ibi dicat
aliquis fit m fo et forte pos
dicta suburbia et qmcnca edifi
cia esse sinonima adiiciuntur ci
uitati vel alteri loco quia l n
et i alseng et l edificium et l
que m qmcnctibus et l colle
gierunt et i et ff de v sig et
l nam q et si ita ff de pēn
legere ad ꝑmut qmcnca edi
ficia et no suburbia nchdu
cum dece si ciuitas ni ca et pro
pe ciuitates m quibus domꝰ
sunt aliique ponere ut diuisa
inter qmcnctos et e t ibi
positas l suburbia intelliga
burgey extra et prope ciui
tates m quibq domꝰ sunt co
tigue vel dicit suburbia per
que iter est trans qmcnca edi
ficia que sunt ꝑpe ciuitates vel

vel locum mīdictum inter suburbia licet anter prope ciuitatem
vel locum interdictum nō sit
aliquod edificium puta mesi
lonum loca ad hēncia loco mīt
dicto intelligi mīdicta ut in eis
nō valeat celebrari sine viola
tione interdicti / quia si in eis po
sset celebrari sine dubio vilipē
deretur sua mīdicti / q est cōn
trā deē si ciuitas / debēt autem
ēz intelligi cum eius rōne vn q
i sua de v sic intelligentia de
a tal· cum dicit ēz ad hmōi qu
erō / usq ad que loca debent
suburbia et qmuenia edificia
Solutō si q̄ structure vel statuto
vel usu vulgari hoc appareat st
andum est tali mītptationi l· di
q sue de spon ōs libi i· ff de
fini vstrut et mstr lect cum
de lamonōs q a sua ff· de supp
le· l· labeo Si nō apet de usu
arbitris bōi viri· i· mīdict ter
minetur ff de mr de li l 14
v viij q in e contra adam· de
off de le· de tamē in Rō de actu
super his et hic casu intelligat
glō dicta ēz mich ad hēncia vl
q̄tigua suburbijs vel qmueni
ēb edifijs intelligendum· inter
dicta / et q̄ nō alīs sequētur q̄
ad hēncia ad hēntibus essent
interdicta / et vna ciuitas mīt
dicta totus mundq cet mīdcto
q̄ dicere est absurdum ad hoc
de test lig ij et sicut dēt si ciuitas
que volt mīdictum loci p certum
finem terminari ēz ēz gl· et p m
de postu· c· i· qui dat sile deo q̄
dicitur· q̄ cognitio nō transit
ad tractū psonarum pl q· in q̄
Respondeo ad membr et dico q̄
quāz mīdictum in ecclia et tur
pus capella eiusdem ecclie q̄tig
ua et cēa ciuitatum ipi eccle
q̄tignum intelligitur interdicta
Secus si predicta nō sunt q̄tigua
eccle interdicte ut palle dēt
si ciuitas in Rō hic ecclia pollucta
ciuitatem intelligit pollutum
eiusdem q̄tigni nō autem econtra
nam polluto ciuitatis nō est pollu
cta ecclia q̄tigua cū licet vno
ciuitatis pollucto est pollutum
alterum cū sibi cohērens pariete
intermedio et hec hmōi de q̄ste cū
nel al· c· vno li vi ēz quibus sēa
q̄ mīdicta cēa nel ciuitatis alia
cēa cohērentib interdicto nel aliud
ciuitatum cohērens interdicto pa
riete intermedio nō intelligit
interdicta Item interdicto loco
subappē ciuitas nō sunt inter
dicti ciues ipius ciuitatis Item
mīdicto ciuibus loci prelato sub
aliqua appōne puta transferri ville
nel hmōi quod est vsq tunc mīt
dicitur locus p̄ter delictum dni vel
alicuius singulār psone Secus
si p̄ delictum ciuium illius popli
vel vniuersitat vnius loci hec
hmōi et p̄bantur de sua ōe· si sua
in Rō li vi ēz tunc in primo casu
p̄sone culpabiles sunt mīdicte
sic q̄ sic ut ibi innuitur tunc
dicitur· qui culpabiles nō fuerunt
scaat e· t· alioq· et illis et de p
sul q̄ nō nullus et c· t· licet in
fi li vi· Item sacd q̄ q̄uis mīdi
citur clericus alicuius loci et tur
illius p̄pius nō intelligit inter
dictus quia hec sunt diuisa ut
in c· c· si sua i· Rō de p̄mul ōe
parte i· Intelligo autem appōne
q̄tuen nō solum promoti ad
ordines ff cēp religiosos et re
ligiosas / et quenosos et quenosas
qui ita sunt ad ecclias transla

Ecclia pollu
ta intelligitur
et ciuitatem
pollutum lig
non econtra

Sed hoc hēnt
q̄ ciues vel
incole quāz
loci interdi
cti gaudēt
propter de
lictum per
sone singu
laris possūt
alibi diuina
p̄cipere ōe
q̄ nō sunt
ipi interdicti
sed tm loca

del
nota

q̄ de populo prope dia no pñt
dñi q̄ n̄ dno ſmut xxi q. v ſi qs
iam traſlatꝰ de pul ut pñle et
r. penit de ſen. eccl. no dubium
et q̄ ibi notatur ℔ quod ſi inter
dictus tra alicui dñi de qua
tra q̄ ℔ de ea que eſt ſua quo
ad dom̄ un̄ dictionalib de poſſu
r. i. et vī expreſſe de off. de le
r. ſane ij de uſu. dñ. eccl reſtri
pto de ſpon. no eſt vobis forcius
ſi terra eet illius dñi ſmur et
abſolute q̄ ff de relig. le n
q̄ in locum ℔ item inter de tract
ab alio teneret in feudum uel
in emphiteuſim q̄ua in his
caſibus ad ipſum ſpectat vtile do
minium ut de emphiteota ſat
pz ff ſi ager vect. vel emphiteu
pe. l. r q. ult et l. fi. de vaſallo
q̄ li feu ſi de feu q̄ dñe ſi ſi
in tenua ſallam et al r. ſeptem
uel ſaltem no pt negari q̄ va
ſallus ℔ uſu fructum q̄ua hec
caſu tranſit ad hēdes q̄ li feu
qui ea feu. amut ētra p̄n q̄ pe
ſatis ut ſtatim dicam licet pro
prietas ſpectat ad dñm q̄ li ſe
n. et q̄ neſti rei r rei ault ubi
dicitur q̄ vaſallus tanq̄ dñus
pt q̄ua vendicare q̄mdo ſi p
tineret ad ipm dñm ratio de
tis vxoris dic q̄ inter mēdā
q̄ua maritus q̄ante matrimo
eſt dñus dotis ff de rei vend dote
ancillam et an et or le. l. quis
℔ an tra illi domus impigno
rata inter mēdicta ℔ hoc ad
p̄ſertur dicit mēdico q̄ua
tenet / et tunc ſibi pignorata
inter interdicta Creditor enim
h̄ poſſeſſionem ff de uſu ro. si
nomen de quo no ff qui ſa da
to. ſicuti q̄ creditor et pz de re
iudi r. cum b̄ caſibus dicit q̄ in pri
cacione fiat dictum mēdico ter
ram tuam uel ſuam et tunc q̄ua
dicta vā notant dñm q̄ in dicto
paragrafo locum ff de rei ven
ſi in vend no includit pignora
ta ita no p. et di. q̄ pō vnus
q̄ in p̄dicto r. i. de poſſu ℔ quod
de illa in q̄ua h̄ uſu fructum
tm̄ dic q̄ illa includitur cum
in multis caſibus uſu fructus
ſit pcius ipſius dñi ff de uſu fructu
l. in et ibi not. ℔ quod ſi ſpar
mēdicitur illa terra in q̄ua q̄
h̄ uſumfructum de d. et p. in q̄
mēdicitur illa in q̄ua h̄ ꝓpri
tem / licet alius uſu fructum
an de iuſti hēdi q̄ i. n. et ff
de relig. l. u. q̄ po et ff qui ſa
da to. l. penit in fi. ℔ quod ℔ q̄ ibi
dicitur in ſi poſſet indue p. et
contra licet hoc ſit tutum / con
tra dñm pt ſuſtineri ne actio ſo
rum videatur ad ſe trahere
ad ſe p̄tiale ꝙ id de q̄ſe cōe
ill alt r. vno li vi. et facit p.
q̄ in. qui inapit alienum uſu
de hered. inſti ℔ quod ſi ab ro
terra mēdicitur h̄ tranſ in di
uerſis provinciis ℔ dicto ſi h̄
in duab̄ locis pro parte eccl pro
diuiſo eius iſte ptes ſubtraxit
interdicto ℔ ſi pro indiuiſo ſcto
ne minoribus p̄iudicium ff de au
et or le. l. quia facit de pben
r. vbi li vi. xxv q. v. q̄ ult
ff de ritu imp. l. illud / alias vī
tale mēdictum pro indignatum
ſup mēto q̄tra illud q̄ h̄ de
pben dicunt li vi. et in cle
de q̄eſſi pben r. i. q̄ne ℔ facit
q̄ notatur de ſepl ſacr. q̄mdo
dicis ſi ab ro terra mēdict
nouam tram acquit ℔ dicto
illa nona no includit in tra

no restringant sintra de spiū cult et mīe c. t. c. lītas cum si ad ꝛb ff de indi. no pt de dampno infect. l. dampni ꝙ si ꝛb qui et q notatur per glo et alios de pūl cum capella quod si quis vendit terram mīdictam ul pdut cam dic q ff hoc no tollitur mīdictum cum homib ꝛi transit cum ipa re de decimis pastoral et c. cum no sit de priuo qb lībus cum filiabus Nec cm iste modo tollendi mīdictum qui dz relaxari p mīdictum/sm q dictam qui cum cessante causa mīdicti se facilem qb hibebit alle g. et p.m. pdicta dec sacr de spl Rndeo ad ppositum quod mīdicitur quib populis uel vnīsitatis subiacz applacet et ter sueb omnib populi uel vnīsitatis mīligni mīdicti dz nq mullo loco pnt audire diuina uel propere ecclīastica sacra pl p missa quia actualis audiet diuinor et precepto sacrdz p mīdictum est prohibita Rectus at sunt proprie supposita no vnīsitatis dz no nr vnīsitatis sunt singulis predicta intelligni prohibita hec tntum q pdicta dec si sma q nil dz ecta hoc pla dubia obturrunt/ vnī e an interdictis ecclīs alicuius spalis ecclie cor sub nomine collegii intelligatur p hoc iste locus interdictus g. et p.m. q dec si sma dr q no quia aliud est interdictum loci aliud vnīsitatis nl collegii ut vr. ex presso de vsu c. 1. li vi poterit ibi celebrari q illo alta voce ut pulsis hec no est prohibitum desponsum cum apid cum filiabus et facit q dixi supra p forma can lic

dictum g. et p.m. procedat de inc septo ty vr pstare ostasionis pulsu audient cum voceb celebrantium publice ab mīdictis qui cor videre potunt pacienter corp q. et p hoc incipiendi censura ecclie q tra illud q ht de pūl ut pma de sen ex si tm tas li vi de q sti c. n q sulendi cet clīcis ut tali mīdicto durante absti nent a publica celebratione Dz tm quid si aliquis de vnīsitate mīdicta se transfert ad alia loca p nos dimissa/ cuius ne amplius mīdictus de spali mīdicto no est questio/ quia ille semp remanet mīdictus donec ab soluatur sicut de excomicato dicitur. q. v. quisquis de sua ex cum desideres facit de reg iur c. 1. Si autem no est spal mīdicta licet sit de populo mīdicto/ aut sint in culpa aut non propter quia lata sint sma mīdicti et tunc quia inter spal mīdicta quocuq se transferat mīdicta manet an de pūl q no nullis et c. t. licet insi li vi de sen ex alia li vi q illis si vo no sint culpabilis et potest desi nit ee de populo mīdicto/ credo cessare mīdictum eta cum q ipa an ex cessat ea effecta et consuetudo pt cessare dz effecta l. vlt. di neophyto de time pg translatom ff de iur pat adige q quando et n ta nale 2t ff de reg iur et c. t. c. Rndr si talis se transferat cor vo luntarie ad alium locum domicilium mutadum tm cessat mīdictum quo ad eum qua libertas sibi data a lege de translatom domicilii ff municip. l. no vtiq et l. nichil vlo tollitur p hmoi mīdictum ff de opto l. si derogator de reg iur nidultum si vi licet fiat ff de cap et pl tum rei l. ny libello q manumittendo

Si se transfert de mīdictis non hiis causis interdicti cessat ny ex interdictum

ff de q̃dic̃ et de mo. l. tras q̃ ꝯ
tract talis pt dici preuent uel de
cimato ꝯq̃ no ponit culpabil
ꝫ solum debatur nul'dict' q̃ma
de vniuersitate interdicta ꝛc no
obstat ff ad num cip. l. nicola. ꝛ
et q̃b i notatur et deforo q̃petit
proinsta p hoc ꝛc rndetur ad
ea que tenui si de spar nul'dicto
et que dixi supra tra p̃m hmõ
di membri q̃nd si ꝯns de
populo no interdicto stub e pq
nul'dictum de populo no intdo
credo q̃ ꝯtrct ligatus sicut et alij
cum stub sit membrum illius cor
poris no de a modo alio mor te
ser q̃am corpus vn dr. c. i. de
pbr. Cum no licuit facit ff de
numia p. l. nicola. i. et de sta regu
la recolentes nisi et q̃b i notur
nec obstat q̃ pretserat sñã q̃
ponitur q̃ lata fuit contra vni
uersitatem uel ppl'm q̃ nomi
natur nomĩ psonis supuenien
tibus ff. de indi pr. vn q. i. dom
q̃ Item ut sepe dictum hac sua
ligam q̃ no ptinũt p q̃ne
respondetur ad l. prouidendum
q̃ de cur li ix. q̃ forte videt
facere contra posset ꝛc ad q̃
responderi p illud q̃ ibi nõtur
p̃ma glo. ꝫ q̃nd si ꝯns
de populo nul'dicto banniat uel
confinat seu relegetur Soluto
q̃libet ad eum simpr nõ ad
tpus banitum cessat nul'dictum
q̃ma no tenetur amplius de
illa vniuersitate pdit em ciuita
tem seu vniuersitatem ut sic lo
q̃litur ꝫ q̃finiat seu relega
tus bene remanet nul'dictus
q̃ma ad q̃ne tenetur cum ul
de corpe vniuersitatis probari p
dicta ff de nul'dic et relega. l.
rele et l. ꝯtum de pen ul
relegat ff de mu. si l. bona
q̃mũdiu ergo ny ex remanet
nomẽ cius uel illius vniuersit
uel ppli nul'dictum sequẽ cum
ꝫ cessante dicto nomine applã
cessat nul'dictum ꝛa cum ad hoc
hoium dr. ra. epi nisi ff de tu
l. i. q̃ tutores et q̃b et notatur
q̃ cum subnomine appe dignit
tuy d natat q̃tum applo adhet
pnm q. i. c uno l. di. fertur
de restrip si quis li vi de offi
dele. quis abbas ad trebelli quo
riens q̃ si Et si dicatur q̃ ny
q̃ banniti q̃sequet̃ p̃mium do
dolo cum cui culpa fuit banitꝫ
Rndeo no est vny q̃ ratione cul
pe q̃sequatur relaxatiõ nter
dicti ꝫ bãni q̃ est causa ppter
quam pdit locum que pdicto
loco est causa quare est minus
ab interdicto quo ligabit sine
culpa sua simile ff de suspti
l. decto ff de ꝯcep tu. l. licet
nubitꝫ q̃ ꝫ ignominia ff de nul'
dic et relegat. l. penult de tonsu
pben q̃. dniũitatem cum sibiq
Item quero an si talis qui est
de populo de vniuersitate nul'di
ctã negotiã nõm bene valeat
ordinari Solo pq professiõn
indubitanter potuit ordinari
planum cum est q̃ totalit̃ desit
esse de populo uel vniuersitate ut
bene probatur. p ea que pro
xime dixi ꝫ ante professiõn
tutum est q̃sumum q̃ no ordine
q̃ma ny dubio teneremur e ter
cius de spon. mienib cũ corday
et q̃ma posset p̃sumi illud fore
esse mentem / si ille ante pro
fessiõm redisset ad seculum q̃ fuit
pt de regula ad aplicum et t
assumit et q̃ vitiperium pt

prevaleri debet de ſ nō ꝙ ꝛ ſ ſ
ſi ty ordinatus fuit ante profeſ
ſionē puto illam tenere ar dec
religioſo de ſen ꝙ li vi xxv q
i. duo ſunt ſ dubitatur de ab
ſentibus tpe late ſine nūdicti
vniſitatem nel pria Item de pu
tibus nō ꝙſentientibus ꝑ ꝙdic
tibus aliorum tulpe ꝓ ꝙa ſect
ſua nūdicti an ligent iſta du
bia plene proſequitur d. et p
m. ty dec ſi ſua retinuit ꝙ quid
religioſi tenet abſentes nel putes
et contradicentes nō ligari ecc
ad eccliam de abutibꝫ ꝓ ꝙa
talia nō ligant probabiliter ig
norantes ff. de tu ab or ſa l
ſi de qſti c vi i. ꝓo li vi ꝙm
nūy actu poſſint c. vlt Item
putes ty p̄iudicium ab ſentēd ſta
tutum facere nō pnt de qſti cū
omnes nec ab ſentes nel requirant
ꝙ maleficio obligatur ff. de acti
et obliga ꝙ maleficiꝫ ff i xv
q. i. aliquis et c. ſepius et c nō
eſt vtq ꝙ ſed de eo m. nō tene
mur ab ſentes ff. de magiſt eo li
i. ſ dicatur de ſuo abute tpe
neat dm ff ad ſilla l. v ff ſ
autem et ff ſi quis ty villa et
ff ſe c. de adult d adult ff ult
c ſortiuis dicunt de ꝙducentibus
q plus eſt ꝙ preſſe contradic
ꝙa minime qſentire de ſymo ſi
tuis ſtatut qđ notat de ſ̄ pe
trus vtq ꝙdicens ꝙ nūc ape
na y q vtq quapter de electiōe
generali li vi de re eccle nō
alie c y e. li et bona ꝙdam
metur primum de ſ̄ ꝙ ſint
ꝙa ꝓte ea c. i. ꝙ nō pend
de dona ut vir et vxorem et
ſi nec de ſidemiſſ pnent eā ſi

Item ſatis ſint facere qđ potuit
vtq y q ꝙa ff fraat ff de pe
nis l. moris ff de v ſig l. ne
pos et pena ſuos tenet tenere
auctores de ſ̄ ꝙ ſunt apta
ꝙ ſunt ff de penis ſtatu bñ
facit de pe di i. et q ibi nōtat
ff de app ꝙm nūdicti pminunt
ꝙ ꝙſentientes et potiſſime ma
ior de ſymo veniens c. y di
lectus de cle ꝙ latores de ſen
ꝙ vna m ſine li vi ſ ut dt
d. et p. m. iſti nō ponderant ꝙ pe
na iſta nūdicti pminunt ꝙm non
petarūt de ſpon nō eſt vob cū
tenor et p ſ̄ tot teſſant dicte tones
vnde tenet abſentes et ꝓtradicentes
ligari qđ apte probat dcor ſi ſua
nam ibi p̄z p̄ter delictū dm p̄lm
et vniſitatem nūdat et ſatis
q i dictoy d nūc membro i ꝛſpectu
ty illoꝝ n̄ſentes quo ad denū de
ſen ꝙ a nobis y de re iudi c i
li vi et ſ̄ tot placet quod ſi talis
abſens eſt de alia ciuitate nel po
pulo nel ꝓuincie receptus fuit ty
ciuem nel populatem p̄lm inter
dicti ut ſepe ſtatuunt venieti forte
ecc̄ in qua ibi ſint nel baptizant ad
hoc tredo q tales nō ligat inter
dicta dicto p̄lo interdicto p̄ dcta
tum et quia ſentit tonos tum
et de regula m̄ꝫ qui ſen cum
tenor li vi ſ ꝙritur de ſ̄ citati
bus ty ciuitate nō ciuibꝫ nel de
populo illius ciuitatis p̄lam
eſt q nō includunt ty nūdicto
illius vniſitatis nel populi
ut ty dcat ſi ſua ff nūc i ſint
ꝙ eo. perſonas et ſ ty iſti nō ſunt
ꝙ eo ſ. p̄lo licet ibi habitant ſ
ty locus eaꝝ ecc̄ nūdictus
ecc̄ in eo nō poſſent audire di
uina ſicut ecc̄ nec penitus poſ
ſent ꝙtrahi ff ꝙ tra locum iſud

sint omnes liberi ab mtdicto ad
predicta facta ff ad municipia nisi
et l. ingratus cum si. Hz inquid
cives habitantes qtume ꝯ ciuitate
et suburbia uel qtumcuq edifi
cia mittuntur interdicti respondeo
q ꝯ quo ponuntur ciues uel de v
niuersitate interdicta censentur
interdicti vbicumq habitant p ea
que plenius dixi supra vbi q ꝺ
si contra. Hz quid dicem de nobilibꝫ
puta marchionibꝫ comitibꝫ et
huiusmodi habitantibꝫ in dicte ciuitatis
uel cui plus vniuersitatis e mt
dictus uel mtdicta. Dolo si sint
dedicto populo uel de dicta vni
uersitate / q pz si subeunt onera
et sint honores sicut alii de dicta
vniuersitate ligeni ff de inter
dic. et relegat relegatorꝫ q solꝫ
pcta et c. de mod est vinculo
ar. sipto a contrario sensu et
q ibi notatur et inst de mu
nali. gon. et ciuili q plebes ad
idem puto si tales p priuilegia
essent exempti a muneribus
sue oneribꝫ quia p hoc sequit
q sint de ipsa vniuersitate cui sa
lubr prule ligant penis quꝫ
ligant alii de ipsa vniuersitate
de prul cum concordia et e. t. c.
l. li vi. Hz pone q tales simili
ter uel ꝯ quietudine uel de p
uilegio imperiali ita q dicte vni
uersitati tanquam de pnis corpore
nt nullo participant. Soluto
obmissa q̃on cui mox imponitur
prescribatur / dic q tenet nt
penitus ꝯ tenuci sint tenendi
vnde mtdictum latum mtdicta
vniuersitate no ligat cos adhuc
si sua q ultra q̃rio / et quod
supra dixi. Hz inquid mtdicta
vniuersitate loci mtdictam inter
dicti habitantes in sub urbijs uel

uel cōmentibus edificijs qui ibi
sunt de corpore illius vniuersitatis
hz sui nisi uel alteri subiecti sic
dicitur de loco interdicto q sub
urbia et. Hz quid si tales sunt
sui nisi ꝯ quietudine uel prule
imperiali ita q dicte vniuersi
tatiq et Solucio qua et si
interdictum ciuitatis ꝯ tendat
ad suburbia ut in decre. si ciui
tas / ibi mtdictum vnq ciuitate
no ꝯ tenditur ad aliam vniu
sitatem ut probat decre. si ciui
tas sicut mtdictum singularis psone
no complectitur aliam psonam
nisi quatenus q in si hec vniuersitate
autem psona reputata ff defi
nus. li mortuus Hz dubio ibi scribi
si no appareat habitantes in sub
urbijs esse sui nisi uel de vni
uersitate pt mutare cōs de vniuersi
tate ciuitatis cui ad hēnt ar. l. et
alsens et li qui in cimentibus
ff de v sig de simili questionem cui
locus est interdictus plene dixi
supra / vbi ita q quero etiam
profertur quia autem psonaꝝ
et licet quot sunt actus hominis
tot modis illorum tpe possit
interdici vi q in. q euidenter
patuit q in mutuo ff de interdic
et rele et l. rele per totum et
quod notat in cle de penis ca
pientes in glo nota nona &
Item hic pone de interdicto
singularis psone quotidie occurrit
officia uel sacra / vbi scitur q
quia singularis psona mtdicti
sunt. a domus ut in una allega
ta in pxo membro. Interdum ab
aliquo actu respicitur quia
quo casu actus ꝯ pressus inter
interdictus / et omnes alius qui
in illo includitur / uel qui sine

Interdicta ciuitate interdicuntur et ipsius sub urbia &c

illo actu exercere nō pt de aff
solicitudinem vnde interdictus
ab officio sacerdotali nō dz offi
cia exercere que proprie com
petunt sacerdoti / secus si solū
altaris ministrum sit ut dictum
de cenor. vici significat. Item
interdicto a sacerdotali officio
nō pt exercere pontificalia quia
pontificale sine sacerdotale
exerceri nō pt / de cessatione pre
latorum et cleri in fi. eadem
ratio ne interdicto promoto
ad inferiorem ordinem nō pt
promoveri ad maiorem vel ut
dictus suspensus ab exercitio in
feriorū ordinū nō pt exercere
officium superiorib / secus si su
illo exerceri pt / licet enim sit mi
nus id quod est interdictum in
exercitio manus sive illo minori
prohibito exerceri nō pt illud
manus hoc ita includit in pro
hibitione dz enim interdicto id
prohibito a maiori nō utiliter
prohibito a minori qui nō nichil
dicit in illo maiori hoc proba
tur ibi d. illud exponit di. questu
ff de servis. qui indigno ff de
ritu nup. cui pacto de dona
tionibus in pin ff de interdic et
rele. l. releg. et pt aliam de
sen. ex. cum illorū c. t. in fi
li vi dz quod si in eis membra
sunt pontificalia tūm si celebret
unquod est irritū dicitur si ce
lebrat in inferiori ordine sive
pontificalibus nō e irritū et
interdicto superiori ordine nō e
prohibito ab inferiori cum in
inferiori possit ministrare sine
illo superiori unde prohibitus
exercere sacerdotalia nō est
prohibito a diaconalibus et
de aliis l di placuit de cor. vici
significant de cle egro. c y. de
offi. dele sane y et c. t. c y. li
vi de cle nō or. miss c y. cū si
et hoc est planum id tm quod
si cum pontificalibus et de tem
de sen. ex. cum medicinalibus forte
nō male dictum quia hoc inter
nō caretur et pene nō sunt ex
tendende de pe di. i. pene ad hoc
de sen. ex. in qui i. po li vi Item
quia pontificalia nō sunt de sta
ordinis nec officii cum sine eis
quodlz officium fieri possit Illud
dictum tractat gen. in spe. de le
gi nota quid si quis epis et pla
nis mo. d c cum medicinalibus quo
hoc sic probatur ppe ille sit irre
qui duos ordines et tenens ex
cessione ordinis in quo misset se di
nimis ut ibi dicit. Sacri autem ordi
nes sunt de putati ad q sacer q spectat
sacri corpis xpi cui q licendi
sacerdos dz habz potestatem diaconq
hoc sacrum a sacerdote q cum dis
pensat / subdiaconus administrat
sacra vasa p quod pz q sacerdos
est maior alius cui q sexercitio sup
addita facit eum sacerdotem ma
gis in hoc q sacerdotium dare
alius pt et quibus sequit q sa
cerdos nō differt spe ab epo ff
sicut manus et nichil et p hoc ex
cluditur / q licet suspensus a divinis
se in misceat sit irrei / nō in sus
pensus a pontificalibus quia nō est
suspensus a divinis si ab dictincto
ad divina / quare ordinans vel
q sexercens aliqs irrei / nō est dz
ait hostē q ex q epatus e ordo
pse de quo plene scripsi de pni
tia ca. quoniam ubi declarat
q in q sexercitione epali imprimit
caracter quo ad q sexercitium corpis
xpi missa / ex quo est ordo pse

dsenctq ab alijs inferioribus spectē
tem no pt negari q epūs dnūs
hūo respectu effectum hz omnō dis
tinctum ab officijs inferior ordi
nū ut vovum di quāmq tor epi
de qsne qnto de qse ē nel aspa
aqua cum sp hanc est aut ut ip
dictus agat ut pūs officium dnor
sibi rōn cuiquā ordīe qpetens
ad hoc ut censeatur irrēr vi q
in si quis epūs de concilio de sen
qo ib cui li vi per quod qclndo
q epūs suspensus nel mdictus
a pontifica libq si qcret officium
sacerdotis ep cum pontificalibus
nō erit irrēr ze pūto nnor
intellexisse hz si qceret aliquid
q spectat pse ad officium epi re
qsecration epalis epalibus sme cum
missa ut qsecrare nel ordinare
que fieri debent cum missa ut ple
ne notatur de cle missē q fiant
sme sine missa ut solet fieri cum
qfirmat in fronte est irrēr et
salua pace di et ro mo tle inter
dictum suspendit epm a collon
sacrōz sicut a celebration dnor
p quod rndetur p dcm nel de cle
qo nii q laquitur de qquinato
nnor tm sltem in celebration collon
sme qercitio talium epūs vtitur
orationibq et benedictionibq sibi ra
tione epalis qsecrationis qpeten
tibus et hoc est satis dato q talia
nō sint missa nel aliqua de vn
horis canonicis ut ep dictum
per pdictum videtur soluta qo
cum ib cui est mdicta collo sac
amentorz illa q sendo sit irrēr
de quo tm dat quidam cum nnor
q nō est irrēr ex ma ep collo
sacramentorz ut baptismi sit p
lacitum de qse di in q stat de
sma tm c. i. q. sacrm ergo
nō competat spāl alicui ordini
et sepe sme solempt qferunt
et licet ad suspensionem epi sit
q quib suspensus celebrare non
debeat hoc tm nō qa ita suspension
ſ qa quadam accidentali q sequa
et his rationibq qsideratis qo
unusquisq minor celebrans nulle
irretem incurrit de cle. qo. c. nul
us primo hec opinio no placet si ib
cui mdicta est collo sacrorum co
fert sacrum q sibi soli competit
ratione ordinis p ea que proxime
dixi de mdicto a pontificalibus
unde sacerdotem cui mdicta ſ
sacerdotalia conficientem corpus
xpi sme missa puto irretem
ad hoc de cle. qo. c. i. et in et qd
dictum q. to membro in primo et
ubi si autem sacerdos esset ſ
videtur si ei au solum qo officio
competit interdici et sumpt cum
sacramenti puta epo interdicto
collo ordinis de epo ord nel no
est compos et c. se et aliquem
ordinem conferat nel est b' inter
dictum certorum ordinum collo
de tribus ordinibus. sing et aliqne
qo illis qfert cum sollempnitate
debita probat hoc illa ratio qma
tm opatur prohibuo spalis quo
ad spem di generalis quo ad ora
xpm q. v. si no lic de pe di. q
i hoc idem in pn de punit qma
certa cum similibq estimo qz
hoc michi videtur nimis dur
et prima stat q dicit. ib qui
tractat ep minor de eo cui mt
dicta est principato sacrōz an
participando sit irrēr dicit qd no
qma et bene participant sacrō
unde hoc no est ordinis sui sa
de cle. qo. c. fi rndeo ad propo
situm vbi sciendum q ib qui
celebrant scienter putibq mt
dictis nel illos ad quos sit ad certa

sepulturam / a iure mꝰdictꝰ ingressus ecclie donec satisfecerit ad arbitrium eius cui ipse suam intemptauit de pñti epõr li vi Item a iure mꝰdictus ingressus ecclie in casibus de sen eo. sacro. c. li vi. et c in decr dicit et vbi q. vñ si quis dicat pcepto ꝙdm opinionẽ quinez mꝰdum absolue mꝰdictꝰ ingressus ecclie vbi q. vñ nullus debet de se me ipo. c. in li vi de pe. et re simul vbi quod mꝰdictum iure nõ homines in ecclia ingredi se diuinis agendis in suo officio sicut pus iure est de sen eccᵗis cui li vi Dixi aut in ecclia quia si extra ecclias pnta sub domo uel sub te uel in domo pnata ingerit se diuinis non est iure ut ibi notatur in glõ et tenet quia dictum l mutatum suam limitationẽ de utilitate ius di. si tenet in si de transla c. si de ꝙ sit abbate in fi ff verbo rap. li i. q. no aut cum sit hic autem limitatur pena cum sic celebratur in ecclia go non hꝫ locum si celebratur ꝺ ad idem ꝙd dixi supra vbi qui ꝙ pfertur mꝰductus ecclasticus de pe di i. q. pena de electo statutum li vi Sꝫ quid si ille cui interdictus ingressus ecclie celebat in oratorio quod ꝙsensu non pt sine ꝙsensu dotesam de pñti auctꝫ li vi uel in eo celebrari de ꝙse dicit electos et c. si quis ꝺ Solo si stricte est oratorium ita ꝙ non est ut de cen c. ult de pñt patentibus non est iure / quia non subtrahit prohibitionem que est ex in ecclia talis non celebrat cum tale oratorium non sit ecclia ut in pdict iuribus nec obstat ex in eo non pt celebrari sine licentia dioc quia nec ex in alio loco extra ecclias ut in primis in mibus de ꝙse di i. missas et c hoc ergo et c mille et c viii tuli quid si talis celebrat in cimiterio ecclie extra consecrata que ille dr basilica de relig domus c i dicit ex iure ad hoc de ꝙse cit l. alt c ult et de in mis ecclie c ult Habes ergo est ex auctꝫ pontificis sit dedicata de ꝙse di i nemo Sꝫ quid dicas pone ex pbr celebrante missam in ecclia subdyaconus cui mꝰdictꝰ est ingressus ecclie dicat explam illius misse ꝺ ecclian uel diacono cui mꝰdictꝰ est ecclie ingressus illius misse di cet euangelium extra ecclian de ꝙse quero de duobus sꝫ de dicto diacono uel subdyacono Item de presbro missam illam celebrante an sint iure Dolico in primo casu dicto item subdyacon uel diacon fore iure quia unde est officium vbi q. i. nichil ex in ecclia priꝰ celebratur unde cooperatur actui sibi prohibito in loco in quo exercetur Sequitur go ex est iure ut in decr. 18 cui ad hoc l di si qꝫ vidua xxxiii q. ult c. ult de ho micidio sicut dicimus et illi enim de cle pug d due l. c. y et in cle de pe si quis suadente in princ c. de rapt virg. l. una de epi et cleri l. raptores de pe. felic in primo li vi ff ad l. aqli Item nota quia si quis alios et ex ire cum eo in missa de obli qui ex delictis nascitur et mꝰdum et ex actu primi misse accredit loco explẽ uel euangelii qui actus principalis factus est in ecclia go ad illum locum referri dr loco explẽ uel euangelii ad hoc de p. ben si cui de ꝙse cit uel alt c. uno

de sen ꝯ si ciuitas li vi ff de acq rei do l adeo ⁊ ult d mſti de re iudi si ⁊ si ty et q reno possent induci arta despectando potestat de pe di i mediamenta et dignori de qse cet uel al q m dubys et loco mspiciendo nuq̃d aliquid qfetur de qsti t y y Ros li vi stat de tpe dr ff de donat inter virum et vxorem si ty vxori q ult cum l se de sepul de vxore ty ro casu dicto si pbr celebraꝫ m ecclia ad missit scienter dictu subdyacony uel dyacon adtatum eple et cum ecc ꝯ ecclaz est irrev quia participat criminꝫ so de sen ꝯ mip et t si ro cubme q̃uo vr tle p̃cipimus sa ctum m ecclia ꝑ proxima dicta ⁊ reuoluto metallo pone quid si subdyacon / cui mꝫdictꝰ est ingressus ecclie dicat eplam m ecclia m missa qua sacerdos ce lebrat ꝯ ecclam q̃uero ecc de duobus ⁊ de p̃dicto subp̃dicto sub dyacono / et de pbro an sint irr terb Holuno subdyacony pu to irrem / quia et si ꝑ mꝫ p̃z videatur id facisse ecc ꝯ ecclaz ar ecy que mo dixi ty m ecia de facto vel id fecit et sicut m loco phibito ecit m offi suo ut pub um sequitur q̃ sit irrev ꝑ dece ib cui li vi bn fecit de ac et obli q̃ traxisse de vo obli quia me de foro q̃petenti dilecti pre sbrm autem celebrantes ꝯtra ecia no audeo dicere hꝰ casu irrem licet aliqua videat p̃ia pte p̃dicto subdyacono m culpa ꝑ quam ipe subdyacon irretitꝰ incurrit quia no est dignum / q̃ p̃apale uel dignꝰ tractat ad se accessorium ut nuq dignum de qse cet sil alt c vno q i li vi et satis est q m hoc dubio no est ꝯpressum m mſ et cum dicta mſ tracto q̃dam ⁊ quitur an ib cui mꝫdictꝰ est ingressus ecclie possit nocte tuscie p ecciaz dic q no cum celebran dma quia no dz audire dma m ecclia v q y p̃ncti et facit c t alia ⁊ adicimus de pe et re q m te ⁊ uel alio tpe licite intra ecclam orandi ted xxvi dr clerub m si de pe di i qui stans xxxom q ny vir cum ꝑa et ibi notatur ⁊ alb puto q sitis sub bene pt transire per ecclam cum inuoc qui hꝰ not m c sac de sen ꝯ et ar eccl de offi de dele c y li vi hoc no bene ca pro ratom dubitat quare licite pt transire p eccl pro factis sub et no m ecclam orac ram ib cui mꝫdictus est ingres sus ecclie cum ꝑam sig̃am vobis milla ꝯ causa pt ingredi hmc est q m ecclia uel cimiterio no pt sepeliri ut m decre ib cui h ꝯ accidit eadem decre i re et p c p̃ncti videtur et tale mꝫdictum restringi ad celebra tom et ad audiendum diuinorum ꝯ quibus infero q tpe quo m m ecclia no celebrantur dma pt m ecclia orare et facit q notatur i q i qui studet mſi et hoc placz ⁊ mit ty qui dicit q ib cui mꝫdictus est ingressus ecclie licet no possit m ecclia celebrare ty pt in ea audire dma / nisi ab audiendo diuor sit spar prohibitus ce intelli gunt p̃dicc p̃ncti ⁊ prout dicit g et p m q̃stiua que po decre ib cui infert q̃nd

Item equipacio supradicta et c. Nihil copulatime ponit ista addubium tollendum / de illo autem qui de loco interdicto vel ipso interdicto et no dedit causam interdicto egressi no est dubium quin pot ingredi eccliam et ibi stare et orare tpe quo ma dina no celebrantur. ar. de sen. ex. c. ult et ibi alii quam libri sacto

A quo interdictum proferri valeat

Octavo membro scz a quo ecclesiasticum interdictum vel cessatio proinulgari / dic q interdictum fertur a iure interdum ab homine et tunc quidz ab ordinariis / quidz a delegato / quidz a subdelegato Et iure quidz spar in personam in casibus allegatis supra in membro proximo ubi redeo ad propositum in prio. Utrumz spar in ecclias in casibus quos dixi supra membro proximo ubi alios interdictum et ubi sint alii quos intelligas / ut ibi dixi. Utrumz feratur interdictum quale a iure interdictum in universitatem vel collegium / unde si collegium vel universitas civitatis vel loci cogit eccas vel eccliastas personas solvere pedagia et gavidagia vel ab ipis ecclis vel eccliastas personis cogit vel coercuit p rebus proprys quas no causa negotiandi defert tpe quo sunt interdicti de censibz quidz li vi in iste casu non est recipiendum nec fructus sententie sunt penas predictas et alias / quas no potest deberent p locorum dnos ecclesiarum publicari in clem. c. t. prin. Item a iure interdicta est universitas que domos locauerunt vel quas ductas fuit per

Nisi casibz tur interdictum a iure Habet dicti

misit alienis vestimentis in tra sua ad ostendum semel de usu c. i. li vi. Item interdicta e a iure universitas que repressalias quas ecclias personas quedit vel concessas ad illas ostendit nisi illud revocauit infra mensem a tpe quo cessionis vel ostensionis de iniuriis et dampnis si requisitus li vi Interdum a iure profertur generale interdictum in locum puta si officialis civitatis in qua sedet romani pontifex electo celebrari vel recipientes ipsum civitatem no fuerunt ea que debent vel tenent p decre. ubi plenius de electione libro vi vel stranden in eis vel ecclia ea quis ecclia civitas ipsa e ipso iure interdicta ut pz in eadem decre. si civitas Item interdicta est civitas quenis pter urbem que q sentit dando q silimus vel fautoribus offendentibz vel percutientibz vel insultibz hostiliter vel capientibz cardinalem sancte romane ecclie vel infra menses taliter delinquentes prout enormitas facientis exigerit et ei facultas affuerit no punierit de pe falsitate in fi li vi Item a iure interdicitur civitas que epm gpm iniuriose vel temere pressit vel cepit vel bannierit vel hec fieri mandauit vel q silimus in his dederit vel favorem vel hoc scienter facientem defensauit ut in clem. de penis si quis suadente Item ipsos casus no pono casum decre. de immu. ecc. eccl. li vi. quia est revocata per clem. c. t. quis Dixi 20 q interdum interdictum fertur ab homine et tunc quidz p delegatum quidz p subdelegatum de off. d. same in et c. colitis q est planum si in his delegati est clausula

Interdictum fertur ab homine his de casibz

gsuetu/ q tradtores p tensuras cōia q̄ p̄stendo de v̄ sīg q̄uēm ꝑdens sīne dētu est sme dicta clausula tūc oīa maxime vbi est oppressum ḡ in mre penam potent de offo de legati de rauf y. dum sicat de pūl eporum li vi de offo de le c primo de his q̄ profertur p ordinarium ḡfi uel cōfirmatum uel supra ren uel inferiorem ordinatam inf dict ḡtem de q̄suetu cum inter nos de electo transmiss de pūl cum et plantare q̄ quidē c t eodē li vi de offo ordi cum ab ecclia vbi notatur q̄m et q̄s inferiores ab epo ḡcat ordinatam ḡz no pt proferri p mulierem et plate puta abbatissam uel pōrissam uel hmoi q̄a tale mīdatum ꝑtinet ad clauum platen de oēs platorum tanta q̄ne ꝑtās non tadit in mulierem de pe et re nona q̄ndam ꝛ mtelligē q̄ notat de nup. et obe. dilecti dz tū hoc fieri p prelatum de consensu uel saltē cōsilio capituli de his q̄ne sunt ama pte ca. q̄ne sunt de oēs plat c i. q̄ ibi mtelligit inno de suspē petua clericorum/ uel petuo inter dicto ecclie/ uel ad longum tpus ut in dcto. q̄ne sunt maxime vbi p̄cedit de off. forte q̄ abbatis puerum/ q̄a tunc cum maior maturitate p̄cedendum ē ḡz vbi in mdicis q̄ne est q̄tumcūq̄ so lus epūs/ uel quilz alius indeb pt facere predicta alle inno de off de le. oēs his q̄ne tū loquitur in dcto uel sub dcto q̄ ut his no ḡz capūs/ dicit tū inno q̄ ad tpus modicum q̄ilz platis suspendere pt ḡz dicat hoc q̄ dcto. p̄ma de oēs plato q̄ne similem in talibus hēdo ḡsensu capituli mte q̄ agit de tollendo canonicos uel clericos in dict capituli subtrahendum in fra dcto. de off ord irrefragabili q̄ oēs sub de fo q̄ueto cum q̄rugat uel q̄s prelatus uel capūs sint oīa q̄a et quoties nisi fuerunt uel destruunt de rescrip eodem de off archid ad hec q̄ ult de his q̄ne sunt. ap̄ ca. nosti uel clericis cōiter accusatus vnus q. vn. epūs Nullus autē in cum de iure et generali ḡsuetudine solis propriis pastoralibus sīa tenenda est et timenda vi q. iii. xvi q. i. vbi c off ord c. ab ecclia et c ad repimendum de nup et obe. cum in ecclis de seu oēs c. t li vi ego puto epm nō pre latum hūtem capūs no posse mdicere sine capīo de iure q̄m ut in c. i. de oēs plat et c. epūs nulli xv q. vii. Ḥz fatetur ḡsuetudinem ee in contrarium de solo epo q̄ne vz ad q̄tum ad alium platum inferiorem uel solum capūs de q̄suetu no est li vi cui dict di. et p iu. pq inno et alle. de q̄suet c inter nos q̄ne dcto. cui hoc probat de elect. duo ii. de app. dilectis et ibi notatur. et p hoc videtur ad dcto. q̄esunt de his q̄ne sunt a nup̄ preter ca. cum sit q̄ne loquitur iure q̄m si q̄eret an vacante sede in hac plate succedat capūs dic q̄ sic iure dict in q̄a generaliter succedit capūs vacanti sed de nup et abe. his q̄ne et cum c. ad olim de elect ad abolendum in pri li vi de supl negli platis et penult et ult de hoc ord cum multa et ult cum similibus Ḥz q̄d de stupra canonico q̄ si prebenda sua ḥz ecclia illi an-

Vtrum solus capitul forte sede vacante

Vacan sede ca tulum credit testatem sum

nevam ut in decre de arbitris & qui vō de pben in qua de qsuetudine
spalem iurisdict' possit exercet illam
pt interdicere de pbis sup eo li
vi. Idem si talib tanonicis de qsuetudine hr nr dict' in tribus
pben sue et in psonis habentes
in illo tunc em potent ntdicte
psonis et tram nr minor in
d'cre. quesmit Et est ratio quia
qsuetudo dat nr dict' q de ma
ap l. i. et ult et ix q. iij. que
stiis de nudi no mit tum si quis
pnate psone de foro qpeten cio
q tingat dicit tn minor i. de qsue
tudine posset nr tradna q profatis
quibs cathe tanonicis nr dicat
tram nec hominib cathe quia no
sunt eius subditi licet sint sub
diti cathe xxv q. i. qui manu mit
tuntur Et ita pt nr telligi decre
quesmit nr cum hoste vr tene
q qsuetudo no pt dare pnate p
sone ptatem interdicendi pr peri
culum imminens / et quia hac
pena vnq punitur pro alio / hoc
nr nisi placet suo nomine Ex si sa
cat hoc sue pben tene q dicti po
minor' eius dicti ordinarium
delegatum nec sub delegatum pos
se interdicere nr telligas / salvo
q propecniario debito nullo
modo pt generale nr dictum
pro mulgare sine licentia sedis
ap. et si contra fiat est irritum
ut oō nagauti bonifac' q inde
attendend' de quo supra dicti

Qualiter et quota causa pferat

Hoc quartum membrum salis
qualiter et quota causa p
feratur calliastenum nr dictum
breviter dic Cum ab homine
pter excumaciam propria nōia
est monitio et forma que tra
ditur de sen. go. c. i. li vi et sic
intelligi de ap. reprehensis de cohi
bi et sicut et c. si aut et q dicti
supra in pmo membro in quarta
quenicunq hi pp delen feratur
no est monitio nōia v. q. iij. in
loco sit inter notata p innoc'
et alios de ap. ad hec quis de eo
rum pla c. i. Ex si a iure profert
pp delem sine ostensum sine mo
nitio sine sit sale nr dictum si
singular' psone ut in dicta decre
re prehensibilis nec cōe ut in ca
sibus quos supra membro 2o
vbi alioq sine gnale loci nec vni
versitat' ut in casibus quos di
xi supra proximo membro

Contra interdictum promulgantes

Circa quintum sz' minime sequi
tur contra quem nr dictum cathe
pmulgatum no inste / illud enim
colligere go dictis supra membro
2o et que in sequentibus subiungo
quibs pz q in distincte ligari
put hac sua clia et lata rebgiosi
nec seculares chatis nr semel pre
lati quicunq nec pnati rectores
nobiles nec plebani cuiuscunq sint
cathis sue tn modo s. q sint ca-
patis penarum hr qui sua ex
plectimur / Nam cum in pena ge
nera sint circumstantie attende
de xxmis. vm decret de pe. di v
c. i. et di i. ancte sita que e hoc
ff de penis de translat c. ult et
pz in hac nia de cle. go. postu
lastis de sen. go. si sua et c. ult
li vi hic tn occurrit dubium an
nr dictum latum in loanm p mi-
norem ordinarium liget ipm p
sentem nec ipis superiorem hic
possem me in volucre p varia
tertia / pter ea que disputantur an
sua quemlibet liget presentem nec
cui hz de regulis iuris li vi et cum
presequor de rapto c. i. in vn q.
ipis superiorem / qd disputat plene
di. et p. in qua opinio ponit in
novella super rea cui hz.

Au interdictum
prolatum in
loanm liget q
ferentem vel
eius superiorem

Si proferens sciam non servat interdictum tunc etiam alij servare non tenentur

proferens interdictum et pcia celebrans est irregulis et sic etiam alij

qmdcq; tamen ibi dicam my ista ter nus/ credo supiorem nel proferentes violantes suam interdicti sore irregulares/ quia hac irrte ligat a tanone de sen. ex. ib qui si vi tum sub q̃sti c. i. et ult my dictis aut re missionibg tractat de sua hoib qd pdicta fatum notata p mnot et alios de sen. ex. mup et cohr statug li vi. quod si proferens suam no fuat interdictum forte no male dicet̃tur/ qp proferte no fuante alij no tenentur fuare ar dicte pctistas de priul Si i decte loquit tum ib pro quo r ad cmg querlam et my cmg querelam latum illud no fuat quod no est ad cam alium extendendum cum videat p modum privilegij siz corpe iur clausi emanasse ut colligi pt ex ibi notatis per mnot et hoste quod autem my privilegia cag suos no excedant p̃z de priul sane ex si sint corpe my clausa ut ibi notat hoste ex quo sequitur qp proferens pcia celebrans est irrep et p quos alij no excusantur/ licet cum mala supiorum trahantur frequenter a subditis my exemplis de ho et ho magne tie propter hoc subditi no excusantur a suis pena xvi. q. i. my canonibg de tribus ordi dilectis de excess platz lata Si quod si proferens no fuando interdictum loci p hoc intendit illud relaxare puto qp si proferens hoc debuit tunc nec subditi nec ipe proferens essent irregulares Si ublato eny pricipi tessant omia acte ssia et delegatis no dubium ut lic no exstat actibus my si de no qm d. c. y de fide instru. c. nuntiis ad si cum sit Si relaxa interdicti loci no siz certum forte ut dicam si my nullo menbro ex sanis sint qp proferens debuit qp intendebat relaxare interdictum facit qp no d. et p. my cle. de decimis c. i. my glo. sit suspensi subditi tie hoc ignorantes et credentes se violare interdictum pter exemptum quem mente gerunt quamt putarent xxvij q. v. homines et c. sequentia my si Siz ubi proferens hoc no debuit licet ge rerit my mente interdictum relaxare tunc putarem ipos et alios no fuantes esse irregulares quia sunt valitur facta sunt sua interdicti/ ita a vo debuit fieri relaxatio de regulis mis c. v hoc verum preterquam my ipa qui no sub iacet legibg ff. de le. i. princips unde si mente gerit qp volt interdictum relaxare licet vo no exprimat pcia ibi celebrantes essent irregulares Si ti hoc ignorarent et celebrant credentes durare interdictum putarent cas hoc casu ut sup dixi proximus

Quis sit effectus interdicti:

Hactenus mentem principale siz quis sit effectus interdicti ecclesiastici dic quod quedam mira videntur dicere/ qp effectus est prohibitio celebrationis diuinorum officiorum nec aliud expt de mente ex recepto colligitur sunt sub prohibitione diuinorum officiorum audiendi celebrationem sacramentorum que no sunt premissa de sponsalibus et nobis ita est pt intelligi debet ex recepto quia immittit effectum cause prohibitionis diuinorum officiorum et extra de sepultura de priul cum et plantare

& ꝙ si et ꝛ ut ſupleᵃ de ſen· ꝯ ib⁹ tñ libro vi· aliqua oſtñunt de ſacr⁹ tñ de ſen· ꝯ· ꝛ· niſo aliqua de diuinis offic⁹ et ſacra mentis et eccliaꝝ ſepulturis de pe· et re· ꝙ in te ꝛ nedum ſpe cifice ſolum de ſepul in ecle de ſepul· cor⁹ qui ꝓ illud ideo ꝙ alia no reſpiciunt prope illum titulum in ꝑ de ꝛ· alma & i· de ſen· ꝯ· li vi· & plane in hac rubrica dicit ꝙ in locis ſupoſitis eccliaꝝ interdicto nulla ceſſ⁹ caſib⁹ et ſa cramentis ꝯceptis diuina celeb rantur· officia nec miniſtrantur eccliaꝝ ſacra dece· aut ſi fiunt dicit ꝙ p ſone eccliaꝝ interdicto ſupoſite no debent alicubi an dire diuina / ꝯceptis caſib⁹ ꝯ preſſ in iure / nec eccliaꝝ recipe ſacra ꝯ quib⁹ ſequitur ꝙ dis loꝯ eſt effectꝰ interdicti eccliaꝝ cum⁹ prohibitꝰ diuinor⁹ officia cum ꝯceptis quibuſdꝫ caſib⁹ aliis prohibitis miſtrato ſacra mentor⁹ ꝯceptis quib⁹dam ſa cramentis tpe interdicti quib⁹ ꝑ quib⁹ prohibitionib⁹ et ma nifeſte in prohibition ſacramenta large ſumpta includitur· p hibi tio eccliaꝝ ſepulture p dictor⁹ declaꝝ apparebit ꝯ ſubſequib⁹ primo ꝙ eſt videndum de effec prohibitionib⁹ diuinor⁹ officior⁹ vbi ſcim⁹ ꝙ p ſone interdicte pro hibetur celebratio diuinor⁹ hoc ꝑ ſe reſpicit eccl⁹ et p ſonas et eccliaſticas quib⁹ illud competit de cle· ꝯ· in· c· clerici c· ſe· et ꝛ· audito de ſen· ꝯ· ſi ſuma li vi· q⁹ ꝑ ſe reſpicit alias per ſonas ꝑ tem in locis ſupoſitis eccliaꝝ interdicto no dnt diuina officia celebrari ut in de ꝛ· ꝯ· reſcripto et plib⁹ alijs iuribus ſupinis allegat⁹ ꝙ inter⁹ cum hac moderatione ꝝ in eccl⁹ et monaſteriis ſitis in loco interdicto ſingulis diebus debent miſſe et alia diuina officia celebrari ſic ꝙ ſub miſſa in voce ꝛ· ianuis clauſis no pulſatis campanis ꝯ excitatis et interdictis ꝯclu ſis et in quatuor feſtiuitatib⁹ anni vz natalis dni reſurrectionis pen thecoſtes et aſſumptionis vginis gloſe ꝛ· ianuis apertis pulſatis cam panis alta voce ꝯ excitatis pro ianuis ꝯclu ſis ſi interdictis admiſſ ta tñ ꝙ illi propter quorum ꝯceſſum interdictum prolatum eſt altari nullatenus appropin quent et tenentur· oia pri uilegia antea eccliis concessa mo naſteriis ordinib⁹ religionib⁹ ſeu p ſonis eccliaſticis ſecularibus ſeu regularib⁹ ꝯ emptis uel no ꝯ emptis ſub quib⁹ forma et ꝯpreſſione voꝝ conceſſis cum ſufficere debeant quibuſſ / ꝙ tpe interdicti modo premiſſo / dictis celebrent ſupradictis / licet hinc⁹ de ſen· ꝯ· alma & a diuina uſq⁹ ad fi· c· li v· Quia ꝙ olim non licebat p dicto modo celebrare tpe interdicti niſi in ebdomada cauſa conficiendi corpus xpi ꝙ tunc decedentibus detur· de ſen· ꝯ· permittimꝰ vñ ꝙ ma anti qua iura ſeruari dicit ꝛ· quorum ſicut pt· de electione cum ꝯ· impediat li vi· dicit g· et p· m· ꝙ ſi papa miſiſſet ꝯ· clericum de loco i terdicto ſeruato tñ procuratores p ſbiteros pro ſacris que conferri poſſent tpe interdicti ad hoc hodie ſeruari debent de ꝛ· per mittimꝰ Ex pt quicri an pre dicto effectꝰ cum ſua moderation locum habeat in interdicto p ſonali vniuſitatis no ꝯpreſſo loco in

Singulis diebus poſſunt celebrari diuina tempore interdicti

Et in quatuor feſtiuitatibus anni

Effectus interdicti

sma interdicti dicat no ꝙ locum
hz in interdicto generali ut in de
cre. alma. pa pn ubi in cr̃ sen lo
cis et ad hoc trahi dz ꝙ adiac
nam ad pncipium legis ubi ali
ud no appz dnt trahi sepneta
ff. de un̄ et fr̃ igno l. cle. ad
idem de appoibꝫ ut debitꝫ de dic
tone c. i. et c. ut ēta et c. cu
pientes li vi. et que in pfecto
ubus ꝯ yppon q. vn. aplē
ff de v. obliga. tica l. v. unde
hec questio incidit in alia qn
interdicto ppto seu ymmistate
intelligatur interdicta locus
in quo est ille populus seu uni
uersitas de quo omo videtur ꝙd
dixi supra membro p ubi sz
quero an in interdicto qn pre
dicta moderatio hz locum in
ecclia spāl interdicta dic ut in
ubi hec solutur questio sed
quitur an clici possint quan
ꝙ licet no sint interdicti admit
ti ad diuina cum celebrantur
singulis diebus submissa voce
ꝯ in ꝙ adiciunt dicunt omn
ꝙ no/ qma interdictū loci ꝯclu
dit omnes sme sunt in loco in
dicto sme ꝯtranei/ salno/ ꝙ
in ista dicam/ ne in eo loco pos
sint audire diuina nisi sint
spāl priuilegiati ut vī ꝯ ppsu
licet de priuilegio li vi. ꝛo ꝙ
dicatur in ꝙ adiciunt ꝯ quin
cabs et interdictis ꝯclusis
ꝛo infert no ꝯ quin cabs nec
interdictos posse admitti cū
generalis sit prohibito que i
ducitur p interdictum inclusos
quoscunq; nec pdicti intenduti
spāl p mittuntur ad cle de v
lig ꝯmit ꝙ pozet cum ꝙer
et ꝙ supra dixi nec illa va
ponitur causatiue sed adiuna

ꝙ ido p ca no est arguendū
a contrario et qma ꝙtrarium
probatur p dictum c licet sit
ꝙ notatur. i. q. i. si quis a sy
no hz in dubium revocatur
an idem sit in clericis ꝯnciis
quibuscunq; in sy. in ecclia sita
in loco interdicto possit admitti
ad celebrandum uel ꝙ celebrari
in hoc forti dubio videt tenere
decretū ꝙ no/ cui ego sic ḥnt
in ꝙ adiacm super vo celebr
antur a propriis clericis sme
monachis ecclie cuiuscunq; et
hoc satis innuit lex sequens
et supra c. is qui et tunc no
admittuntur ꝯnci ut supra
c. li. de priuil lib. i. Le in si et
c. quinto ubi expis per priuile
giatur ꝙ alijs nisi de ne
gatum addit ibidem di. et p
tu. et de cle. ꝯ. i. ca. in istud
illud ꝙ clici no poterant nisi
esse diuinis in ecclijs ꝯnciis
priuilegiatis celebrando tempo
interdicti cum dicat ꝙ nisi
solum in sepultura priuilegiat
eos super latos hz ipse dict
durum est hoc dictum cum
ꝙ beneficiatus vnus ecclie in
alio celebrare uel concelebrare
no pt et qui nimis communicat
in hoc dubio ꝙ sequitur priu
sanxit antes ad audiendum pozz
dnoz in eis no puto inter
dictum hmoi effectum ꝙplati
ut clici et alij beneficiati no
pnt celebrare uel ꝙ celebrare
in aliorum ecclijs seruata
forma ꝙ adiacm sme viola
tione interdicti ꝙd michi no
est dubium in dictis qua
festiuitatibꝫ/ cum in illis chri
stianum ad celebrationem dinoz
et alij ꝙ ꝯcepto casu

nō po
adver
clerici
in mo
dicto l
celebra
drum
in pri
nisi
quati
festum
bus

videlicet q̃ ḧy propter quam cul-
pam latius est interdictum al-
tari nō approprinquet / donec ad
p̃mū statum reducant ut ibi
m̃y ℭ festiuitatibꝫ vnde salu⁹
dicto casu m̃y omnibus tenseñ
uire p̃mens et transla c. m̃y ff.
de fide instru. Item si legib⁹ que
situm ℭ ibi redit cum onor.
Item si tunc interdicti admitti
ad p̃ticipacōm ut m̃y dicto ℭ
forcius ḧtur cōnei ad celebrandū
uel q̃celebrandum q̃cunq; cō
cludunt̃ tunc cōq̃ncati nō
cōnona dispone cum p̃ntra
ante omne tpe sunt cōclusi
ℨ idem puto alijs diebꝫ ut
propter admissiōz ḧtorū cō
nentium ad celebrandū uel ꝯ
celebrandū ſuata limitacōm ℭ
adicimꝰ nō violatur interdictū
ita q̃ nec ḧtus talis eccl̃ie nec
dicti cōtranei propter hoc censet̃
irregulares / et ultra rem cō
munem / q̃ hoc non est cōpssu
saltem clare m̃y mre ut m̃y de
re ib. l. Ꝑo m̃y si et de restitue
faciendo m̃y pemb et maxime
m̃y ista m̃y q̃a ut sepius dm̃
est mitigabiles p̃minuūt m̃y
regulis pemb de regulis m̃y
li vi fact q̃ ℭ adicimꝰ salua
moderacōm equitate attenta
reducat celebrantes ad statum
p̃mum ut ibi sicut p̃nꝫ ℨ p̃ꝫ
nō erat prohibita admissio ad ce
lebrandum nec celebrandum
imo erat p̃missa et q̃situm
ad ḧtos aliorum diocesium et
cōs beneficiatos saltem cum
licētia suoꝝ diocesanoꝝ hoc m̃y
di. per totum dicit̃ m̃y di per to
tum de ḧtis peregrinis c. l. et
ℭ tunc / et q̃situm ad illos requi
rimus ordinibus nō dubitet̃
talis admissio indistincte tollat̃
de q̃suetudine generali ℰ ego
eodem intelligant̃ p̃missa ad
hoc ℭ de sen. pa et re. l. i. et
ultima in q. m̃y ℭ nōnūq; m̃y si
et salua moderacōm p̃missa
o reuocant ad a. xxxv. di.
ab exordijs et talis equitas
rigori ꝺ̃m̃y ꝺ̃no imo dimis
simo est p̃ferenda ℰ de dict.
placuit de transla c. ult. et ma
xime in dubio ut ff. de regulib⁹
iur. m̃y omnibꝫ qui debet ma
xime cum in m̃y equitas est
spectanda Item ex p̃dictis op
time inferꝫ q̃ ad violacōm
interdicti michi fiat ḧre aliud
beneficium uel no ḧre simp̃r
em et absolute interdicit̃ur
clericis celebrare in loco inter
dicto sine ḧeant alibi beneficiū
sine no / ex eodem p̃missa
moderacione p̃dicta intelligit
sint̃ et abte quos ad omnes
ḧtos cc. de si. ad instru. doc
ne ita si colla. m̃y de electōm
q̃stitucm li vi. Nec bene p̃t
reddi ratio diuersitatis quare
beneficiatꝰ in alia eccl̃ia no
admittit̃ur si no beneficiatus
sic q̃ma q̃situm ad istam eccl̃iam
sitam in loco interdicto ita
est cōcessum no beneficiatꝰ ḧtus
bi tu no possit q̃libꝫ die sua
sicut alibi beneficiatꝰ et hoc ꝑz
de se Item q̃ diuꝝ probatur
mre et primo m̃y dicta decre.
anēte et deca. c. ꝑz de pnul
li vi m̃y q̃mbus prohibet̃ tpe
interdicti celebratio diuinoꝝ
casibus exp̃ssis m̃y mic / nec
nisi ex̃tus a mre q̃ditur ℨ
ꝑ ℭ adicimꝰ q̃ditur suata
illius moderacōm Item q̃ cō
nei admittunt̃ ad celebrandū
nec ꝯcelebrandum a mre
q̃ditur ut est dictū imo cō tē

Epūs q̄cūq̄ iur̄ ut tpe interdicti no ñ ecclia interdicta ꝓ alibi cum altari viatico celebrent cum moderacōe

Ad idem ñ dicta decr. nlt dr̄ꝝ nisi li vi q̄ne archid alle. ysē ram ibi dicatur q̄nia epi abut a sūb eccl̄ys ñ dioc interdum no pūt accedere ad eccl̄as aliorum pro miss celebrandum ꝯ dulgetur eisdem ut cum altari viatico vbicumq; possint celebrare absq; interdicti transgressione et locis interdicto est nata moderacōe ꝯ adiomus eo quibus appz q̄ nō dat epis p̄ilegium de celebrando ñ eccl̄ys aliorum tpe interdicti ꝙz de celebrando vbicumq; et ꝯ eccl̄iam cum altari viatico vnde epus ñ eccl̄ia aliena ad celebrandum admitti poterat tpe interdicti cum moderacōe predicta illo p̄ilegio ꝯtrspecto dicto et diligenter q̄sideratio videtur clare ad decr. ib q̄ꝝ ꝯ v/ q̄nia archid alle pro se q̄ ecc̄ dicat archid/ q̄ ipsum q̄ sequitur ꝯ adicimꝰ satisfiat pro eius opinione q̄ꝫ mte dit appto q̄ ibi dicitur de ecc̄ tidianis nō diſpēsandis ib q̄ dicto tpe nō vellt ad diuina uel videtur facere q̄ si p̄ hoc restringit moderacōes pre dictas ad eccl̄as ip̄as ecc̄las eodem ꝙz restringere ad ecc̄lesias ñ quibꝰ cottidiane distributiones ꝯsuetudinarie ꝯsuetudinarie ꝯsuetudinarie

quod ḧtur in cadem decr. licet ff
i. et .ii. simul iunctis Ideo ibi ff
primo respondetur questioni tm
privilegium accessum singulari
psone nel eventui sue collegio
extendatur ad eorum familiares
Item quocirca intelligatur qd ibi
dicitur pillud tm reprobat apis
que distinguit inter clicos dotra
nos alibi beneficiatos nel no
vbi tm aute finm iuris fuit ausq
qsulere qn tales admittat
contra quatuor dicta predicta de
terminant Romanq pon/ qn p
videbatur misi de iure ne gen
et c. i. et ff. ad principi Tene
do opinionem quia sequor frequ
quitur decias rectoz ecclie
de quibq de vita et honestate de
ut quisq eam dem tpe rectoi cele
brandi habe finant Hz qui se
quuntur o piam ingratam dicat
qn finire no potuerunt tpe inter
dicti nisi fuerint in eadem ecia
beneficiati nel in titulati ut tollit
de iure pa. c. penult de simo
per tuam in hoc tm dictum est
contra interpretem decr. licet ff
i. Hz quid si talis clicus in eadem
beneficiatq nel in titulatq se ab
sentat numquid alius recipio
terit locum eius sm dictam opinio
que no placet no poterit locum
eius substitui alibi beneficiatq
si no beneficiatus sit quid si
no beneficiatus nel no in titu
latus inveniri no potit tm p
dictam opinionem rector solus
celebret de ese. di. i. hic quoq
hoc no placet et tm predictam
opinionem qua solus presbiter
no pt nisi in nra solempnia
nel alia officia celebrare de fi
li. presbitor proposuit in fi de q
di. i. hoc quoq et ad ibi notan
de metu in fine procedit ff facti impos
sibilitatem ad quam no obligat
lex in fi. erit autem potent qo
rector loci absentis alium salte
clicum recipere Hz quid si habet
primo fruentem primum laicum
numquid superueniente potent ipm
retinere ad sibi fruentem in fi
nimis nel si talis fruens se ab
sentaret numquid locum eius po
terit alium surrogare tm p
dictam opinionem Rector ecclie neu
trum predictoz poterit si inue
nat si pt alibi clicum no bene
ficiatum alias solus celebret
Circhi videtur qn laicum predictu
quem pns habet cet si esset de
loco interdicto poterit retinere
et eo recedente/ alium cet lai
cum no interdictum cessante
fraude et ficto quale de vsufr
t nisi li vi potit locum eius sur
rogare/ tales etiam dantur fami
liares domestici/ qui in hac gau
dent privilegio concesso abhomi
ut in decr. licet ff. i. forsan mis
pmissione de q ff adicimq hoc
verum nisi talis fruens nel sur
rogatus esset de illis quorum
culpa dolo nel fraude ipsa lata
sint/ nel qui ad pretraudum de
lati ff qn interdictum qd cons
tit pro mulgatum plurimum
qsilium auxilium nel favorem
ut decr. licet in fi Hz quid iste
laycus primo fruens erat depo
situs interdicto huc autem no
voluerunt dicere qn rector pos
sit eum retinere ad sibi fruen
dum in divinis Tamen sal
vis dictis quatuor festivitatibus
interdicti excludunt qn sic
celebratur finota moderatione
ff adicimq et qua sermone

De admitti
tuisse tempo
re interdi
cti

uel familiaes/ eo quo ponitur
puris laicis de populo inter
dicto no omnibus a dicta sua
et p̄missio ꝯ adicimꝰ proprie
respiunt clericos quorum e ce
lebrare no laicos ut ꝯ plat
suis dare. alma no ob dare
ꝯ i alma inte de familiaribꝰ
no interdictis ne contradiat
ꝯ adicimꝰ et dare alma no
nulli de pul alm in questio
ista vellet insare posset col
ligere argumenta pro et q̄
eo no xxxxx di. cob hxxxvi di
nidicatum xi di. c. y alm
dicis de pul rectore eccie
ih eo casu pt ecclie pticari
um desinire ẽ in opinionem
nostram oportebit q̄ fiat hꝰ
p̄ticipium no sufficiatum qui
si no interueniret desinat
p̄cepm si pt/ ih si no pt nel
ꝑter defectum ordinis nel a
liud impedimentum tarebit
eccia omnis suffragio diuor
q̄d derisibile alud eo de mo
ni alibus nel religiosꝰ no ihi
tibus p̄mum petimus vitam
ih si no possent no sufficia
tum inuenire videtur in de
risionem de q̄ supra ih in op
nionem nostram aliud dicis
declericis diuersarum eccie
qui pro officio beepmi nel am
ministratio aliam nel sibi ca
sum in una eccia q̄uenire u
nquid idem faciet tpe inte
dicti finata moderatione p̄e
dicta credo q̄ sit ꝯ tenen
do dictam opinionem/ qui per
missio ꝯ adicimꝰ q̄uenire
debet q̄ consuetudine et psum
mum di. erit autem xxi di. 1ª
vol. i. di. quisquis. et fiat q̄

Hedum dicta reprobetur opinio potuerunt ꝯ duce no sufficiatum. no ante bene facatur ih si

i dicam. Dubitant quidam an
misse no q̄uentuales possint tpe
interdicti celebrari in eccliis con
ventualibꝰ finata moderatione
predicta. quidam dicunt q̄ ho
mō in ꝯ adicimꝰ dicit in ma
dam addicione q̄ ille ꝯ loquitur
de missa q̄uentuali/ quia fiat de di
stributionibus/ unde tunc misse
q̄uentuales celebrari no debent q̄
p̄misse no sunt d. et p. m. dicit q̄
no p̄tet q̄ rpns fuit hec addicio
sit dubissima/ nec habeo ista am
al bene et pz vnusquisq; eccliam
contrahens seruare ih quid si in
eccia q̄uentuali deficiunt omes
de q̄uentu p̄ter vnum/ hoste in
dare. licet in glo. penult dicunt
q̄ ille poterit celebrare cum
familiari eccie dicit in dare
licet q̄ no audet hec tenē cum
p̄uilegium sit q̄uentui go solus
celebrans autem abstineat/ hoc
placet/ ih ea que sabs sup divi
sateꝰ ih q̄ in p̄uilegio q̄uentui
de celebrando no includunt tpe
interdicti familiares q̄uentui
ih in casu predicto ille solus po
terit adhibere familiares vigore
p̄missionis ꝯ adicimꝰ et propt
defectum aliorum qui necessitate
cogente et notata in c. hic q̄
de q. di. i. supra respondi hoc
cum tpe interdicti diuor ce
lebrando p̄mittatur in omib
clausis sub missa voce no pul
satis campanis cognitis et
nō dictis cocluso denero an p̄
quadrā p̄dictorum quatuor p̄
se no finatum videtur inter
dictum di. et p. m. hoste in
dare p̄mittimus de sen. coo.
dicunt q̄ sic alle. de pe. et re
q̄ ante. idem repetit in ꝯ adi
cimꝰ distinguendo plene hos

articulos qui sunt de principalibus
in hac mria p̃mo concludo cum
no dubium eorum s. qui dicerit
q̃ celebrans in loco interdicto no
est irregularis nisi p̃ hoc fierit
excommunicatus vel suspensus intelligunt de postu c. 1. de excess
prelator c. fi. ff hoc no est verum
verum tertium est q̃ scienter celebrans in loco interdicto nisi
sit p̃uilegiatus vel nisi in casu
a iure p̃misso est irregularis nec
plenius quam per papam
pt ab irregularitate liberari est
expressum de sen. ex. ib. qui in
p̃ li vi et p̃ hoc est in eligibilis tam active qua passiue ut
ibi in fi ¶ item in suspenso sine
interdicto a diuinis celebrante
de sen. ex. cum medicinal et de
re. indi cum eterni li vi. unde
talibus no pt ministrare in susceptis ordinibus nec ad superiores
ascendere decli. ex. filia et expresse
plane c. ult. ex quo pt inferri
q̃ id qd est de celebrando hz locum in eo qui agit in officio suo
i. ordine qui hz sicut p̃ius xvi. q.
iii. si quis. epis et c. sequi de
sen ex. c. i. et c. ib qui cui i. p̃
li vi per predicta solvitur ad
querebatur. sz q̃ celebrans diuina in loco interdicto agendo in
ordine qui hz sicut p̃ius alta
voce et clamis no pulsatis campanis excommunicatis et
interdictis ex clusis est irregularis
ita q̃ per illud q̃ agit in officio
suo alta voce incurrit hanc penam ¶ item si pulsatis campanis celebrat licet submissa voce
et in nullo alio violando interdictum ¶ item si celebrat clamis
apertis nec admittit excommunicatos et interdictos et nobis cuius
illorum prohibetur. per se in q̃
adiamus sicut fiebat olim in casu
decr. permittimus et facit de cle.
q̃ in te ¶ item probat ratio qui in
ex dispositis. p̃ tertium et de
finalem finem et illum tanq̃
finalem causam q̃ liberat hito
illo finis impleta est ex. v. q. v.
no omnes verum. q. in. ecce dicit
ecclesie si p̃ q̃ qua y p̃ li vi ff de
trebell mulier in p̃n de bi et bi
an li i. q. homines et q̃ notat
de postu. ¶ item hz in loco interdicto prohibetur celebrare di
vinorum ad hunc finem ut
ibi no audiri possint diuina
maxime per interdictos et excommunicatos vtz. et adiamus et facit
de p̃uil ut p̃uile. y. p̃o ad hoc
autem p̃dictum dat tam p̃ se
additioni q̃ quo celebrant in
loco ex re et q̃ fiat ex rea
tertium q̃ ib q̃mittit in lege
ibi de re inv li vi. pt etiam
iudici ele. de sen. ex. ex frequentibus ubi p̃ q̃ violat interdictum
qui celebrat in ecclia clamis
p̃ foratis vel feneſtris factis in
eis ita q̃ exules extra eccliam
possit audire celebrantes in eccia
et corpus xpi videre. multo
fortius violare videtur qui
in aliquo p̃dictorum casuum
incidit. et licet hec videantur
dura tn sufficiat ita scriptum est
viris di. in memoriam vi. q. iii.
scriptum est ff qui et aliqui
li qui prosequit cum sit. per
q̃ videtur ad dicta. ib qui i.
p̃o li vi. que no dz intelligi
de admittente excommunicatum
scienter tpe interdicti sz alio
ut no obstat. et adiamus dicta
autem expone de p̃uil li vi
que dictis casibus infligunt

¶ item violat interdictum qui celebrat in ecclia clausis ianuis extra eccliam
q̃stituti possunt audire vel videre ut

omnibus agere in ordine
no quem
hz in loco in
terdicto ex
ceptis casibus
in q̃ dicit
est irregu
laris

penam interdicti ab ingressu
ecclie. dicat preter alias penas
a iure statutas et no facit qd
hi ty. de. pon. de ceruicet in
primo casu irregularitas con
trahetur in alys tribs no fz
pena alia infligeretur nel
mandaretur infligi esset eq
fz quid si clicus in loco inter
dicto facit alterum predictor
alys celebrantibs. puta pulsat
campanam uel aperit ianuas
ecclie uel adhuat qdquid
uel interdictum ad officium
Solo puto ipm irregularez
quia participat crimini qd. cri
minoso de sen. qd. super et
c. si quibus Secus si faceret
alterum predictorum ut cele
braret diuina que ty no cele
brantur cum irregularitas
recipit actum p factum vbq
l. c. fi fz quitur de illo qui
fecit interdictum loci qd ty no
est publicatum p denunciatoz
an si illud no fuat sit irre
notat archi. in de ra ib qui q
sit quia qui fecit v. de re in
cum qui certis v. cum contra
li vi. et scienti no subuenitur
fz ignoranti ff. qs cum fal
su t. in. de cle. qd. ad aplice
ad idem de sen. qd. cum abbo
et c. de sideratis i. Bo in fi at
quia celebrare dependet a
uoluntate agentis qd c in cul
pa cum agit rem illicitam qd
prohibitoz in suptoris et loci in
habilitatem de cose. di. i. sicut
no alij hoc uim illud esset
occultum vi. q. y si ty de p
uil epoz ibi autem qdquid
publice et no obst vi q. in
q cui dentes et ibi pz nec obst
cle. i. de sen. qd. quia li in fuado
interdicto q fuat matrix ecie
loci religiosi se debeant qsoiare
no sequitur q ubi matrix non
seruat/ quia no est ei denuncia
tum/ alij qui sciunt no debeat
obseruare ut ibi notatur quia
alij hoc id inferatur/ et si esset
publicatum et matrix ecclia
no fuaret/ q est ab surdum
dicit in cle. finis de sen. qd. co.
in in glo cta si tamen di et p.
m. q qd pedret p qstitutoz pro
uideri clicos no teneri ad ob
seruanciam interdictoz platoz
a nup nisi primo fieret ipoz
declato p illud q hr de re si
quis li vi. et in cle c. t. c. puta
et supra tetigi fz qualiter
quero incipit oim celebrab
in loco interdicto uel qui est
interdicto a diuinis ubicumq
celebrans est irret. Solo sit
clicus interdictus ubicumq ce
lebret uel no interdictus qui
celebrat in loco interdicto agen
in officio sicut pub est irret.
primo pz vi q. in. si quis epc
in gallia de elect qd. clerici et c.
se. de re iudi. cum in terris de
sen. qd. cum medicinal li vi
fz pz de qd cess plat c. ult
de sen qd. ib qui in pro et c.
ib cui. i. pro li vi dicitur aut
agere in officio sicut pub di
cendo solempniter horas di
uinas uel nocturnas uel mis
sam uel aliud officium quod
spectat ratam alteri ordinis
quem hz/ ita debent intelligi
predicta iura et facit vi q. in
epub psbr. Ita notat innoc
et alij pq cum de qd cess plat
c. fi fz quid si talis e religiosus

ad milliam ordinez ordinatq; de
eqno ordine clicalem no habz
nchuditur in regula pdicta de
tendetur go si fieri potit in ar-
tibus monasterium ad primz p
agendam de clerico postulastis
q ult hoc quia placet quia no
est expressum in mre ut in de
re ib qui et mc si quis epus
loquitur solum de clericis &
de monialis dic idem et fortius
quia femia no est capax ordis
sine caracteris clericalis vide
in ca no cadit irregularitas
pmotum ordinis impedies &dic
pxo q v. hoc ymago et c. mu
lierem de pe et re. nona pbat
hoc tm ad de biga. debitum et
plene scripsi decle. ex. c. ult in
pio distinctionis vbi adda que
videntur tndetur & z posset du
bitari an tibi religiosi nullo
huius ordinem nel monialis
violanis interdictum sit in cle
gibilis tam actiue qua passie
q dco q sic tz et si no habeant
ordinem clericalem / non tz ip
sorum statz huit officium cele
brandi diuina cui ordinez
ipoz yen q i. duo et in pdca
decre. postulasse q faciendo in
loco interdicto / dicto respod id
violare dnr ut ubi ex quo scit
q ex tali violacoi illam pena
in curruit cum sint capaces
&d hoc de biga debitum de re
cadz in si de clericis si ignoran
tiam pretendit et q i
notatur in ult glo et c. y dep
titatibus & z canonibus li vi &
quid si e purus laycq vir
nel mulier de ipso interdicto
nel no interdicto & in loco in-
dicto ordinis psbrum celebran
tem missam nel audiendo nel
alicui ministret se diuinis filio
rum de istis est dicendum q
no nchuditur in dicta re. qua
de religiosis de quibz dixi q
nec ordinem huit nec officium
& que pnt dici agere ut pus
pena go irregularitatis ipsis
no applicatur nec est expressum
in mre q est satis ut in decre
ib qui i. ?o nec obstat cadz
de cle. y. ?o qua ibi loqnr
de celebrante q dz intelligi de
eo cui competit celebrare diua
ra de mre pa adigr q epus
in di ent de biga. debitum de
pmul ex ore. c. t. si. & li vi et
sciat q i dicam vbi dubitat
doctores & z opponitur q pmi
laici et religiosi no ordinati
pnt ordinari illi vd ppe dnr
irretis qui ordinari no pnt
ut z in bigamis illegitimis homi
cidis et hmoi mra sunt nota
respondeo q hic innuit de nota
sola irregularitate que pro
cedit ex celebratoi diuinoz
de qua loquitur predicta ib
qui dicens q ubi in mre no
est expressa no est dictum
q quis illam in curiat per
hoc cui tndetur ad illud q di
xi de no ordinante minus iuste
in solempni apparatu in pre
dicta distinctoi que ggrne
hinc tractui pt annecti zsta
teor tz q dicti puri laicis
peccat & q pena arbitraria
p canonicum inducem thus
periculum sic canonicus punir
potent de offo de lega. de cau
in ?o busticat de clic ex. c in.

et q̄ notat ⁊ innoc de cō cess plat c. nlt in cle. de sen. ex. q̄nq; tñ autem tale periculum nel simile sine dispensacōe impediat ordinari/ dic ut de temp. ord c. nlt p̄ dicta solutur q̄stio de latis sōcietates nl gr̄atem tales hūibus et publice cantant/ le tanias sine rogacōes et laudes et beate virginis marie cet in ecclijs sicut in loco interdicto sicut sit/ Hon vz q̄ no sint irrēt̄ cum ordinem nel officium no habent nec ēdo cō in hoc peccare q̄a no sunt prohibita talia p̄ int̄dictum in hoc vñ q̄ no peccant nisi essent de mchus ut in euangelio dñi ihū p̄e xpm. q̄ne incepit secta romana/ q̄ disputē no spectat ad hūc tractum ⁊ q̄d de aduoc⁹ medicis et alijs exercentibus publica officia gentibus et ab illis officijs interdictis q̄m ea nichilomin⁹ exercent dic q̄ cō hoc no sunt irrēt̄ q̄a illa no sunt annexa alicui ordini clericali nec competunt rone talis officij an nexi ordini clericali in moribus pre allegatis ⁊ cum supra dixerim⁹ q̄ clericj a diuinis interdictis vbilz celebrant nl clericj cēs no int̄dicto celebrant in loco int̄dicto in officio i ordine sicut p̄ius c irregularibus q̄ne ra traditur p̄ innoc et alios in decr. nlt de cōstit plator. et est intelligenda saluāmo deratōe q̄ adiecim⁹ dānec de psalmista sic interdicto celebrante nel no int̄dicto celebrante in loco int̄dicto no

layci no sunt irregulares in casibus tpe interdicti cantantes sua cantica nl letanias aut rogationes et similia.

sinata moderatōe p̄dicta cum theologis qui tenent q̄ psalmista q̄ no est ordo/ plani c q̄ no includitur in ista re/ ⁊ cum canonistas qui tenent ōrem de quo nota de etate et qualitate q̄m tenemur tenendum est talez irregularem cum tali ordini cō p̄tat cantare in choro psalmi ando/ lectiones responsoria legendo vbi dicit psalmista et de homicidio sicut dicimus in fi. Dicunt tñ q̄ndam et platz innoc per dicta. tanta p̄ c. sit loqui de homicida p̄ horrorem nimis vnde videtur dicere innoc q̄ si q̄s tudo est in casu q̄ sine dispensatione ordinis q̄s legat epla nel portet cereos nel facit q̄mcq̄d aliud p̄tinet ad aliquod officium no erit irregularis ib q̄n illud officium facit/ ⁊ illa dispensatio no tollit q̄m de iure talia q̄ pertant ordinis alterius ordinis vnde bñ dicit p. m. et alij in decr. cum medicinalis dicunt talem irregularem/ q̄a in quorumq; officio cantando et in quibusq; horis tales efficient sunt irrēt̄ ⁊ eo quo inferetur talem psalmistaz solempniter psalmizando lectiones nel responsoria cantando esse irregularem p̄ dicta supflum est querere de q̄stitut in minoribus tm de quibus dicit innoc et q̄dam. omnes q̄ si agut in officijs sicut prius puta offerendo in missa calicem nel cetera huiusmodi nel aliud q̄d ad officium summ spectat sine ducendo matutinum nel vesperas sunt irregulares et licet hec arguendo pro et contra plene disputat de cle. cō. c. v. tamen finaliter dicit

clerici facientes ea que sunt sui ordinis tempore interdicti sunt irregulares

q̄q̄ quicquid subtilizetur tenedū
est q̄ tales sint irregulares q̄
dicti sint et iura generalr̄ loqr̄
de clicis ab go generalr̄ dct integri
xlix di. c. i. et q̄nt officia ip̄is
ordinibus de putata utq̄ xxxvi
di. acolitus et c. sequentibus inclu
dunt ergo in p̄dicta regula ut
de te mihi. cum eterni de sen. ex.
cum medicinalis li vi. Item si cle
ricus est sacerdos et celebrat in
aliquo inferiori ordine dic q̄ e
irregularis nec enim promotus
ad superiorem ordinem p̄dit or
dines inferiores lxxxvi di. gesta
et c. honoratus go talis sacer
dos celebrat in ordine licet infe
riori quem h̄z et p quos inclu
ditur in re p̄dicta supradicta Item
si talis sacerdos interdicti cet
solemni a sacerdotalibus incla ce
lebratione missarum et celebrat
in inferiori ordine dic q̄ no e
irregularis ad hoc l. di. qui sb
gradu de corpor. vi. c. sicut de
clico egro. p̄sbterum ad quem cet
bene facit quod supra in membro
obiectis proferetur ut in d̄ scrip
tibus dixi Item de epo cui sint
interdicta pontificalia et in fe
riori celebrat cum pontificali
bus nel sine et q̄ tunc ordinat
clicos nel cet confert crismat
sacrum sine missa re Item de
eo cui est interdicta sacerdotum
collatio Item de sacerdote inter
dicto qui q̄rit sine missa / que
questiones quinte membro cet ad
optantur Item de epo no inter
dicto q̄ercente pontificalia nel
q̄ frente sacramenta sine missa
in loco interdicto credo ipsum ir
regularem p regulam p̄dictam
et ea que ibi dixi plene v̄ h̄z ib

cui et in d̄ p̄dicta Item ea q̄ne
ibi dixi et per p̄dictam regulam
puto irregularem sacerdotem
et no interdictum nel suspensum
q̄ facientem in loco interdicto pub̄ce
corpus xp̄i sine missa h̄z q̄rit
si clicus interdicto interē diuī
officijs si nō e principalis celebrans
dicat in noct q̄ no e irregularis
ib q̄ officia interē cantat no
in celebrat nec enim hoc e usitat
q̄ppressum in cimi legere psal
mum nel ewm ꝛc cap nouum
vel vetus testamentum intra
interdicta no est prohibitum
cum cet ibi possit predicari de
sen. q̄. h̄z ut dicat hoste contra
videtur de cle. q̄ro. c. i. vbi dr
q̄ irregularis est q̄m se celeb
ratione ingerit diuinor. quibꝫ
vīb vtitur de actum cum eterni
d̄ statuꝫ et decr ib cui. i p̄. h̄z
decr. cum medicinalis dicat diuina
officia q̄q̄ni h̄ alicando dictum
nimo posset dici q̄ q̄ quo p̄hi
no q̄cret officium aliquo or
dinis sicut primus no e irregu
laris Verum est tñ q̄ sacrum
imus cantat quod et q̄ dictum
est de psalmista h̄z gof in de
cr. illud cet dicat de q̄q̄nicato
q̄ pt dicere officium cum alios
cantando / q̄ probat canon si
quis epūs cum petrum cet de
cadente dicit in c. illud / quod
incurrit penam c. si quis cet
dampnatur quia licet in c.
illud dicit dissimiliter / dicit ad
quos diuina celebrat nel cele
bracionem ingerit diuinor. p̄ in
decr latores c. t. dicit talem
irregularem ff cum eo per epm
nel si est monachus per abbatem
posse dispensari abbas dicebat
q̄ ingr. simus dicebat et vide

Item sacer
dos si agit
publice que
sunt ordinis
superior e
irregularis
talis stans
interdicto

No sunt ir
regulares
diuinis in
essentes te
mpore in
terdicti

sibi placere interessentes dñm irregularem no esse/ qma interdictum ihs addit ad celebrationem sicut nec ad ordinem ad consecrationem de sen. ex. super et dicit in decretis illud est vere inultatus etiam si placet q dicit hostien et spe. q si clis se ingerit audiendo ex quadam simplici devotione no ex tempnendo no est irregularis et predicit dictum innocentii si hec ex tempnendo et faciendo celebrare divina sine auctem plebani do subaudi tacendo tunc irregularitatem incurrit ar. de cle. tanta de cle. ex. y. Hoc q dicens de dicentibus in loco interdicto horas canonicas in immo Consilio q hec no faciant q[uia] aliqua in pte si eis simul dno vel plebi sic dicentes no videtur no videtur q hec possint fieri sine violatione interdicti quoniam ab aliis audiri put ex ecclia de pe. et re. ad in te Hoc si est unus solus posset ita subintelligere dicere q id cessaret quod de ministris puta si diaconus vel subdiaconus vel nigr. scolasticus aut dictus vel no interdicto exercet officium sicut/ dicat innoc subditus forte/ qd ibi est dubium q de ordinibus Hoc hostien dicit et ibi placet q clis no est irregularis quia hec no exercet aliquod officium ordinis ut in dicta rubrica alle. de hereticis si adhuc/ hoc tibi interserunt hostien et dicit ibi. q clis tm innocent graviter peccat puniendo sicut latum excommunicationem quod ex tempnes de cle. ex. y in fi. Ego no sic habeo si in isto ius immo sic tacet licet ex hoc apparet quod

latia irregularitatem vel excommunicationem no incurrunt/ cum nec ordinem nec officium habeant bene tn priminutur laici si violant interdictum de cle. ex. y. in fi. Exequibus vis videtur michi q no refert se innocent ad id q dixerat de officiis si ad ea que premiserat nec video in quo peccat clis nigr. scolasticus vel huiusmodi exercendo officium sicut alibi bene licet sit interdicto divinum vel aliud officium nigri vel huiusmodi exercet in loco interdicto de eo autem q dixit de laico violante interdictum supra plene dixi quid si clericus interdicto vel no interdicto in loco interdicto exercet aliquem vel absolvit excommunicatum Hoc tm innocent q no est irregularis quia talia no sunt ordinis si interdicto y q. i. nemo hostien alle. de electione transmissam de maio et obe cum inferiori de sen. ex. no. Dubium quidem est dum de absolutione de pe di. i. vim ad id de maio et obe. c. vno li vi. dicat tm innocent et officii ar. xi q. iii aliquis et c. dicit de sen ex. a nobis y in fi. Hoc quod si interrogetur utrum clis q peccatum velit intrare eccliam si tam in loco interdicto priusquam id inquirat inprimis pt admittit puto q sacerdos ipsum cum orationibus et psalmis et solemnitate introductione admittere no pt sine pena irregularitatis cum sacerdotis cum illud sit de minimis officium ordini competens clericali et sicut q proxime dixi Hoc sine officio facta confessione sola ut moris poterit intrare gratis agendo/ v di si mulier

Simulter mittere cum sola supplicationibus ei benedictionibus introitus tpe interdicti est irretita

absolute solempnia exhibere sicut pbr dicere et stolam hic q[uia] irregularitatem

q absolute solempnia exhibe sicut dicere ecclesiasticum stola. et psalmum primalem est ordinis et officii

de pñi pq̃ pertinuit t· vno et hoc
puto sine sit in loco interdicto
sine vniuſitate interdicta / quod
vñ est misi eius culpa latum
esset mtdictum per illud qđ hr
de sen· eo· alma q illius li vi
tyulorum dr introduci si cet no
minatim et spar· pter culpam
ipius interdicta ¶ Item p illud qđ
dixi facta q̃fessione solui qñ
laicis dicentibq̃ letanias uel lau
des de quibus supra dixi hr me
bro vbi p̃dicta solvitur questio
de laycis / possit sacerdos in vota
morem facere generalem confessio
type interdicti et est ddm q illud
pbatur p ea que i dicam de pme
cõe Solvitur ecc per pdicta
questo qm laici de populo mt
dicto uel de loco interdicto possit
in pascne crucem adorare / dic
q sic / cum nullum diuinum offi
cium celebretur / nec illud q tne
atur in prohibitione interdicti re
mittit officium q ea die sit pñ
crucem fieri no pt / misi sicut a
lia cum moderatione q dicemus
cum illud facere competat cui
ordinis si no fallor / Vñ clicus
q̃facies ecc irregularis p̃ter
pdictum ¶ Item quitur de bene
dicente aquam mtdicta uel no
mtdicta illud facientes in loco
interdicto dic vñ innot talem
ee irregularem aqua fit cũ sol
lempnitate que competit or
dini clicali de qua dr in aqua
hr c semp· vñ de mtdicto cle
rico / ¶ quitur ad no mtdictum
hr facientes in loco mtdicto hoc
intelligo si hr facit no finita
moderatione pdicta hz cum illa
moderatione sicut alia officia pos
sunt celebrari et ita et aqua
benedicta hz an tunc cum aqua sit
benedicta possint aspergi laici
et femine rudes q no cum pro
hibitas benedictionis sit prohibita
hoc casu ad tunc finem ne ta
les aspergantur / ad hoc de q̃sti
onem quepiam de regulis mt
cum quid prohibetur li vi de
dixi in proximis duobq̃ versib
pt in quatuor festiuitatibq̃ de
quibq̃ in dcte alma q in fe
stiuitatibq̃ in quibq̃ planum
est q pt publice et sollempnit
aqua benedicta et cum ea pñs
eisdem diebus aspergi hz an
dicq̃ hr faciens sit irregularis
puto q no violat interdictũ
in celebratione diuinorum nec in
collatione sacramentorum / cum talis a
qua no sit pñs sacrũ nec hoc
est intentum ut in dcte· ib
qui ¶ petit / cum talibq̃ ecc prima
arbitraria imponenda vñ q·
q· q· et contra add de offo dcle
de cauſ in· ¶ Item quid de facie
ntibus officium pro baptismo
in sabbto sito / uel pro q̃secratione
crismatis in die cene dñi / uel
pro anime fidelis defuncti / dic
pdicta fieri no pnt aliquo de
clericis mtdictis sine pena ir
regularitatis / nec ecc ano mt
dictis in loco interdicto no ser
vata moderatione pdicta qua
pdicta sunt officia alicui ordi
ni de putata vñ in casu hz lo
cum rea et de officio q̃ sit pro
q̃fectione crismatis hoc tenuit
hostiensis se corrigendo in pdicta
dcte· ¶ mittimus de sen· eo· et
idem ¶ Joh mo· archi· et di p
ui· e· t· quadrãs li vi· ¶ dem
¶ omnia dicas de inductione calu
nel corpalium uel candelarũ

no dnt hoc
¶ sacerdotes
aspergi
tempore
mtdicti sed
vnusquisq̃
se asper
gat

Exceptis
quatuor
festiuitati
bus preci
puis

Generalem confessionem ¶ facere sacerdos tempore mtdicti

Vide aqua benedicta et irreg si sus et in mode tene sic transeo hostiensem

ny festo purificacionis nl obstantibus
ny festo palmarum cum talib benedictis ab epo et a sacerdote
fieri debeat de cõse di. i. vestimenta et c. q̃ sulpicius fiat de sacra unctione c. unus ad fi. de cõse eccle
nel altar/ aqua. et est alicui ordini deputata. ideo est dubium de cõse. et. nl alt. manentibus
nel viaticorum eadem ratione
dubitat cõ an epi nel superiores
ny loco interdicto possint populo
benedicere. et rndet. notandum ny
cle. archiepo tñ absente nuncio
si loci est interdictus propter delictum
populi/ quia cum tunc psone
sunt interdicte nõ sunt capaces
illius gre si tñ contra fiat nõ
c faciens irregularis alle. de sen
ex. ib qui et c. se. li vi hec puto
vñ de simplici benedictione qua
solent facere itinerando hñt benedictionem sollempnez de qua cõ
mite pdicta dicit archiepo ut
supra. di. et p nl ny. q. [illegible] non
picto posse fieri p epm nl superiorem puta in loco interdicto. f
cum dr. affiamus. sit nomen
domini benedictum/ nel humiliate
vos ad benedictionem quia illa facere competit epo non ordinibus
xxvi. q. v. miserat. et fiat q̃d
dixi de benedicente aqua sup
ny proximo et q̃d notat xxx. v.
di. dicit de cõse. di. i. cum ad celebrandas ñ quicquid tpe interdicti
pt fieri officium quia excommunicatus denunciatus
excommunicat. decedentium nota
mortem. credo q̃ salvo q̃ di
cam ñ de extrema unctione et
p quos de quibus officio q̃ sit q̃
illud officium vi quasi annexum
absolutioni/ que fit ny
pria vice sicut tunc creditur
pria ut ñ dicam sit. et tle officium
potest de iudi. quito de do
nato inter vi. et vo. de prude
cia ff de rei vend. que religiosis
quid de benedicente mensam
nl legentem residentibus fiat in
not ny decr. tanta q̃ quidam
dicunt et vi placere hoste et
di et pe. m. et Bern. et Jo. non
ny c. cum nuncionalis q̃ licite
fieri pt tñ talis benedictio nel
lecto nõ est alicui ordini deputata alle. q̃ limy di. c. ult. sed
cum interdict ny loco interdicto
possit predicari vñ dei ut ny
decr. q̃ quero an possint
pro dicta causa pulsari campane
sed sic cum illud sit signum
et pambulum acto p missi ut
hz gñalis q̃suetudo de off dele
pretea et c. prudentiam ad fi. et
c. suspicionis ff de procur. alle
gatum. et l. ad rem mobilem
intelligatur. q̃ p missio sine co
tessio tñ modum q̃suetum fa
cit q̃ dicam ñ c. nebro v. fi. cu
pta hz nequid promissa nel hore
canonicas dicendis pnt pulsari
campane tpe interdicti que nõ
sunt ny ecclia si contra et forte pro
cul ab ea dic q̃ nõ alb sicut fit
aub nupta notata vñ q. ny
plerique de pnd quito ff dele. l.
q̃ fit q̃a ponderari dz p ñr
illud p q̃d aliquid fit. i. q. i. bu
dicto et c. cum liqueat ff dele
i. si quis quo facit q̃ notatur
de cõsecr./ cum nt et c. ult. hz
an tpe interdicti pnt pulsari
campane pro hore notificande
puta tra nona ñ nõ credo
illicitum tamen hac de causa
earum sonare campanas/ hz
clericis nõ credo licere/ hz cum

Debeant dicentibus ingam tpe interdicti q̃ li site fieri p̃dict

pt p̃dicti propriat pulsari tpe interdicti si pro alia non

de sito no celebrent diuina ty
quo dicto tpe solent celebrare
diuina visibiliter p̄ssmi² q̄ pro
celebracōn diuinoz sonarent sic
cum p̄sumitur q̄ fieri solet xpo
viij di. de sacrosancte declinb⁹ to
tis dñis fallacijs et de hac
posset scandalum induci q̄ ny
dubia est vitanda i. q. vij. et si
illa xpm q. i. quid culpa² de p̄
cep in chō de no omi c. y. et p̄
hoc sepe redarguit² clerq et
maxime religiosis qui ny cor
festiuitatibq sonant nel faciunt
sonare campanas dictis hor
licet de sito no celebrant / licet
faciant p̄ hoc xpos ty no mo
uere irregularitatez ut dixi in
vbi quid si clicq ny loco r̄ sed
an tpe interdicti pro ostensiōn
reliquiaz sctoz nel ad recipiendū
alicuius p̄lati / uel simili causa
licet eccl̄as sonare campanas
credo q̄ sic / satis cum e q̄ hec
prohibetur de tez p̄mu ad fin
de spon. cum apud ff. eo. qui ti
mia. ne nouy. & quod eis cū sit
fz an licet tpe interdicti sonare
paruam campanellam pro di
uinis officijs celebrandis / ut fa
ciunt sepe religiosi mendicantes
Ego cum talis de facto audiat
ostiis et interdum satis p̄ cul
illud deteror omo cum prohi
bitis pulsationib⁹ campanaz
mores campanas nuncupat de
hoc de ap. c. de applationibus
de p̄bend. maioribq cum similibq
cum et ny hac q̄sderat² somis
campane bene stant de pe et
re q̄ ny te ibi sine campanaz
pulsatōn et ny v̄ se ibi volunt
go & adicimq q̄ celebrare tur
sine signo alio tpe q̄ sueto hij
si tenent hoc facientes p̄ ea q̄
dixi supra ny v̄ ff. cum tpe inter
dicti nec go videantur sine cō
tempnatores sufficiat eis q̄no
alio signo puta baculi cabuli
uel simili q̄ uenire pnt ad di
uina celebranda Sepe fui con
sultus an tpe interdicti possint pro pace possint campane pulsari
pulsari campane ecclīaz pro
aue maria ut de laudabili cō
suetudine solet de sero / et ny
aliquibq locis de mane dicit q̄ sic
quia illa salutatio v̄ginis gloſe
nō est alicui deputata ordini
ymo maxime p̄ laicos datur
ee introducta / quare omo cessat
regula supra dicta fz cum
ny dicat alma q. ult. renoctei²
p̄uilegia antea sup audiendis
diuinis officijs q̄ essa ecclīis mo
nasterij et ordinibq sine p̄so
nis ecclīasticis regularibq nel
secularibq denuo an p̄uilegia
antea q̄ essa sup audiendo ma
xime laicis puta fribq p̄me
dicto ordine sancti francisci
humiliatis crucesignatis et hmōd
sint renouata videtur q̄ non
dicta renouatio respiciat celebr
antes go remanet p̄uilegiū
audiendi cum hec sint et
dñs dormiat dixi est verū et
ideo dispositio facta ny vno no
fz locum ny alio xpo vij q. i.
imperatrix v̄ pro inde de re
ceptis susceptum cum similibq
quer. li vi contra licet celebr
atio possit fieri sine alterius
audientia no ty cō go p̄hibi
to de celebrando nuncupat audi
entes p̄ quotitatem de sen. go.
inter alia et c. t. qui li vi
ne clici nel monachi c. y. nisi

et ¶ Item a regula ꝓhibitionis audiendi ꝙcipiuntur interdicti et no interdicti et est dictum ꝙ ꝓhibitio a celebrando includit audientes quia ꝙ ceperis est de materia regule ut supra dixi ad idem cle de sen ex ꝙ cum ꝙ ea que no dz intelligi tm de statutis et ordinibus ad mittentibus illos ꝙ dicto tenore ordine nisi quitum ad penam ꝙ quicunq; p illam qstutionem nouiter inflictam alb nulla ratio vigeret si ꝓ stes moneb no posset admitti p alios sic in hoc articulo d et p m in nouella in decr alma in ult sua glo dicat ꝑter dicta allegata hic hic inde q valis est declaratio licet prohibitio celebrandi includit audientes tm no bn tamen q renouatio ꝓilegii celebrandi includit renouationem ꝓilegii audiendi pone eum q de celebrando tpe interdicti no habebant ꝓilegium ꝓdicti vel habebant ꝓilegium audiendi planum est q hic casu no est facta renouatio ꝓilegii q non erat xxxvi q. ii q. no cum teneat. ꝙ remanet ꝓilegium audiendi q per generalem inhibitionem no est sublatum nec p decr alma renouatum ꝑter hec forte decr. ꝓdicta cum ꝙ ea ꝙ ꝓmit de vtroq ꝓilegio q q ex ꝓsertur ꝓdicta ꝓilegia ad merita ad idem de ꝓilegiis q Ro li vi dicamus inhibetur q no dixi tm ex prohibitio de celebrando tpe interdicti est limitata p decr alma ¶ Item q ma celebrare est dignus q ma audire respuit celebrationem ut pote ꝓpalior et dignior ne minus dignum nel accessorium trahat ad se magis dignum nel q principalius ¶ Item censura ecclia violentat et minor sanctis repugnat in predicta cle cum ꝙ ea plus placet de mente decr alma sint restringenda ex ꝓilegia de audiendo Ymmo no est optinendum q ad ea que gratiam prohibitionis de no celebrando tempore interdicti eam amant cle de sen ex g sub ad nos ꝙ q ma ꝙ q manutenuntur dum tales qui agunt alias in loco interdicto celebrare dicta nel qui ꝙ pulsatorum campanas nel ꝙ voces fa ciant dicto tpe ad dicta audienda populum euocare et ex interdicti qui per eos qui celebrat missas no interdicti nominatim ut ꝙ cant de cetera remanere ꝓ sumunt de q ma sua ꝙ q absolui no ꝓsunt ab alio q ma a papa ¶ Item hic quero an plati ecclie tales tpe dicti interdicti mon ti ut ꝙ cali a diuinis no ꝙ eun tes ꝙ ce municet sint ne nisi q ꝑ pa ab solu int dum tales ꝙ ꝓmissum de ꝙ ssibus prelatorum tanta nec em est verisimile q prelati

qui procurauit illas q statuto
suplicauit contra se ff de mile
testa l mij q de legib q fauor
quicqd autem vr q dicat te
renelare cum hic no fit q te
sio pene ad tam hec enim
proposita est vera prelatus
hns mfdi tpalem in loco
est dom tpalis loci &c de
os tes pla os hns nec de re
tanta / pont illum epm ha
buisse tpalem mfdi in lo
co et dato q sic fuisset / tm
pe no erat statuta in mte
que venit adictine ad alias
penas sicut de pmi eporum
li vi alb q mf antiqua
que imponit penam platis
os exentibq indicium sangui
nis no tnet locum in platis
no hnibus tpale ymmo cu
hec no os'matur. yo q. vij
a quibus ne cli nl nio c. cle
rici et c. sicam q milli dict
mo tales prelati fortius
dicta q statuto lugantur v
q. vi. p'bri que est hos t de
epis et clericis p'bri &c

Viso de pmo effectu nl'd cti
ecclia stica s. p hibitos dui
norum officiorum restat vi
dere de 2o sc p hibitos sac
mentorum sub quo ut sup
dixi mclnditur prohibito et
clesiastice sepulture Et tenendu
est igitur q p interdictum ec
clesiasticu prohibenta sacra
generaliter ut in mribq alle
ta principium hmoi membri
recnedam tam spaliter p mit
tuntur p mittitur enim bap
tismus parvulorum de spo
no e vobis de sen. os. viso
i q. et ca adultez de sen os
qui li vi Sz hic quero an ba
ptisando tpe interdicti debeat
cathesizari debito officio dic q
sic quia p missio baptismo nisi
lagnitur omnia p missa p que
pvenitur ad illud et sine qmq
si fieri pt no dz baptismo ope
dixi de offo de le. prudentiam
q ult et c suspicio et in dcte
qm ff de proem delegatum l.
ad rem mobilem de sen os. nl'
alia tum similibq Sz no debet
quis baptizari nisi cathezizetur
cum officio debito de ose. di mu
ante bapm et c. p cedentibus
et sequentibus q et cathecismo
appellatur ps baptismi xxxvi
q. i. c. 2. os tc Sin autem possit
quis in ecclia spar interdicta
baptizari nec in fonte crismari
dixi supra in versu et in scdo
membro fi mqmd in ecclia Hic
tempore interdicti p mittitur eis
firmacionis sine crismate sa
cramentum ut in dcte p'o in
fi et p quos ipsis crismatis con
fecta / q q statur in dicta tene dm
quo quidem crismate t vtendo
in baptismo et q firmacio ut
in dcte p'o et c. q in c. t. c. q in
Hic autem propredictis possit fieri effi
cium p missis / dic ut dixi supra ubi
fi quid de facientibq Item cui p'bri
spaliter interdicto ista p mittunt
dic ut supra 2o membro v q in
proferitur ad fi et ubi 2no Item
dicto tempore p mittitur eukaristia
nequitum dicitur viaticum i. cui
datur decadentibq de pe et re. q
in te. de sen os. p multum Nec
em dz alicui penitenti negari
l'a di. penitentib Sz hic quero
cum sanis damnatis ad mortem
tpe interdicti dz eukaristia dic q
sic ad hc clemens de pe et re.

licet baptiza re tempore interdicti saltem aliis temporibq

Confirmacio eciam per mittit

viaticum eciam dat

Damnatis ad mortem eciam datur viaticum

cum ẽm et ibi notat̃ m̃ m̃ glo
plannus cum q̃ tenentur n̄ mor
tis quo casu appet̃ pme mte
viaticum de pe et te. q̄ m te ꝙz
quero an laicis nel clicis no mit
dictus possit dari eukaꝝ n̄ loco
interdicto p̄ter qua n̄ mortis ca
sualo ꝙ de presbro missam
celebrante no est questio cum
cum possit n̄ debeat celebrar̃
sumpta forma q̄ dicitur et p
quis pt n̄ ꝙz sume corpis
ꝙ de q. di. n̄ peracta et c. com
perimus et c. relatum ꝙz de
dictis alijs trepido ferre sua
cum viderim generar̃ religio
sos sub fratribs et q̄ soroꝝ
bus sme monialibs/ q̄te contra
gerunt tpe mitdicti indirecte
credere eukaꝝ sacrm/ ꝙz quo
mre ipi hoc faciant ipi differ
nant quia primum vr̄ de mte
scripto ꝙ dictus cum p̄missio
rib̃ certorum casuum q̄ non
inveniatur ꝙpresse p̄missum
subiacet regule prohibitume n̄
q. v. q̄sulusti n̄ q. n̄ hoc
tm̃ de transla. c. n̄ ff. de tolle
gt̃ illi qui l. i. et est ꝙpssimum
n̄ cle de v sig. quum q̄ porto
cum ꝙ p̄ interdictum prohib
eatur ministrare ecclia sacro
sacroꝝ certis casibs et sacra
mentis ꝙceptis ut c. ꝙpres
sum n̄ debet. alma q. i. ssar
sit p̄missum corpus xpi mis
tum dicitur viaticum et non
aliter. scilicet q. dni de celebra
te ut dictum est clare seqũr
q̄ aliter quibuscumq̄ psonis
ministrari no ꝙz simile q̄
dicam ꝙ de extrema vnctione
ꝙz cum portatur corpus xpi
ad infirmum multis portā
bitur cum pulsatione campanelle

et lumine precedente et alijs con
suetis credo q̄ sic quia ad per
mittitur intelligitur nisi aliud
no appareat forte p̄ missum cum
q̄ nūs disponit illud fieri et usq
ad hoc nō dicerent
antem non dicerent illa non
obstantia de testa. ꝙ libris de test
pt c. i. de v sig. ꝙ parte. i. et
c. dilecto ff. de usu et ha. l. pla
num q̄ equo cui c. de d. off.
testa ꝙz q̄d/ de lumine autem
disponit inb de cele. missarum
sume/ de campanelle aut pul
satione ꝙz gnalis q̄suetudo ꝙter
campanaꝝ pulsatio no videt
prohibita p̄ diuina officia cele
branda ut n̄ dicte. q. m te et
n̄ dicte alma. hec autem viatic
tunc dabitur n̄ infirmo n̄ pnca
psonaꝝ astantium et venien
tium ad locum ubi est infir
mus puto q̄ sic ut p̄missio in
telligatur cum q̄dicta status
psone cui ꝙtribuitur vel. di. q̄s
quis de p̄mile porro ff. de q̄sti
bus milita testa. l. ꝙ militari
de transla. c. ult. de donatio
pastoralis ꝙz infirmi conducto
requit astantes ꝙterea cum por
tatur ad infirmos hi debent
nuncupare de cele. missarum
sane/ reperiuntur astantes cui in
firmo ipm̃ ꝙtra providen
apte conspicere et adorare
nec forte est mte ꝙpressum
q̄ visio tanti sacri sit prohibita
tempore interdicti nisi cum di
uina officia celebrantur actu
et pt intelligi q̄ legitur et
notatur n̄ cle. ꝙsequitur q̄
de seu. ꝙ. cta percipimus ꝙz
quitur an mulieribs pregn
tibus et partui approp̄ngn
tibus possit tunc dari eukaꝝ

Cui debeat dari sacramentum eukaꝝ laicis tempore interdicti

Cum precedente campanella debet portari viaticum et lumine

possint astare horum cum dat viaticum infirmo

Cui mulieribus pregnantibus est sacramentum de viatico

diat di. et p. m. in decre. q in te-
male possit dia eab decedentib⁹ lib⁹
patri appugnant ſz requir
q sit decedenb⁹ ip cui dicto tempe
greditur eccl⁹ ut in c. q in te
de sen. ex. permittim⁹ quae de
q nisi ad piaculum imminent. est
abstinendum eadem ratio hoc
q oma puto de intrantib⁹ ma
re nel bellum tempestate nel de
obsep et facit q notatur de offic
ordi. pastoralis y xpo in glo. quo
casu de pma p tuli. et tpe inter
dicti pma olim morientib⁹ in
de spon. no est vobis de pe. et re
q in te. hodie. et sambe nisi sint
oportuni qui pterq⁹ in mortis ar
ad pmam no dnt admitti in de
cre alma. q sane nel nisi pter
orem culpam nel scandez lata
sint sma interdicti nel ab pet
endum delem cum ordine inf
dictum latum sint pbuerunt
anpolim⁹ q silim⁹ nel famorez
hib⁹ cum casibus no est q credenda
qd vir est in dictis nisi satisfe-
cerint si possent nel de satisfa
ciendo ydoneam p̄stiterint cau
tionem nel no possent satisfacere
nel talem tantam prestare in
venerint qua tim⁹ poterint
satisfacient et q ad satisfactor
hmoi penam nel p eos qui fac
ram debent et p̄standam da
bunt anpolim⁹ nel q silim⁹ et
mota posse fidelitez laborabit
timet cum cp⁹ in dictis casibus
pma q greditur ut c. t. alma. q
illis possit dubitari si q iungit
casus alicui in imponende sol
lempnib⁹ pme cui tunt sollemp
nitates mris debeant obsnari
glo cum inter sollempnitates
hoc casu sit sollempnib⁹ detam
tacto dnimi officij / assistio atque
sollempniter budete / audiao per
cepto corpis xpi et alia que no
pnt in loco interdicto et cra no
interdictos no credo ipos sollemp
nitates observandas de quibus
ff. l. di. in capite xxxvm q vi la
torem. Item quitur an ab inter
dictis pntentibq nel no liceat
clericis mortuaria nel funeralia
recipere ut pro eis sit orandum
glo dicat. Imo de off. pleb
c. nlt. q a talibq pt. pq pmaz
licet mortuaria recipere et pro
eis e orandum. vi q in quocuq
casu ante pmam susceptam pro
eis no e orandum nec mortuaria
recipienda hoxxv vi di c. nlt. d
et p. m. dicat in cle de sepul hoc
vim de clericis morte et alijs que
darentur cum funere in similib⁹
sepulto relapsato interdicto a
funeralibq no que darent cum
funere in cimiterio sepulto de
functo tpe interdicti no licet cle
que tunc participant delicto cum
cimo. Item de decimis et ob
lationibq puto q ab interdictis
penitentibq nel no penitentibq
recipi pnt cp⁹ in loco interdicto
p ca que plene notantur que hnt
xpe de oblationes. Hz mich⁹ inter
dicti gaudent de indulgentijs
et remissionibq. Iudeo spaliter
et nominatim interdicti nl hij
pp quorum culpam quasi latu
est interdictum cum no sint vere
penitentes et confessi ante re
laxationem sme hmoi interdicti
indulgentijs et remissionibq
gaudere no pnt ut in cle de
relig. et vene. sctor. si dum
q nlt. Hz interdicti q sunt de
populo interdicto no tm culpa
biles sunt in eo pp q sma lata
sint pnt bene uti et gaudere
indulgentijs et remissionibq

Non debet recipere funeralia clicus a sepulto in cimiterio alb delicto participe vi dentur

Matrimoniū pt̄ cōtrahi

Hz tñ deb̄z fieri solle mpnīs Benedictio

Ordines nō pñt fieri in loco interdicto

sciat alīq̄ predicta p̄tenset in p̄ſ
ult cō sciat de p̄mīſ q̄ nō nullq̄
et c t licet in ſi li vi Item dicto
tempore p̄mittitur matrim q̄ pt
contrahi quocūq̄ tempore per
legitimum viri et mulieris de
ſeriis capellan Etiam ſi ḡtrahē
tes interdicti eſſent cū nullo
de ſpon nō eſt nobis n̄m et p
infideles pt contrahi xxvi di de
uideris et de p̄sbro nō baptiſa
to c ult et p̄ excōmunicatos de eo
qui duxit in matrim q̄m pol p
adul ſignificaſſa Hz an ſolleṁp
nis nuptiarum benedictio tempe
interdicti fieri pt dic q̄ nō cū
hoſt et p̄n alle c capellan
quia illud eſt officium eccliaſti
ordini deputatum de ſcīis mīp
cis c i et in Hz quid de ſacro
ordinib⁹ Filo interdicti nō pñt
ordinari ſunt ſunt laici ſunt cle
rici Item eſſet peccipe ſacrā a
quorum p̄ceptor ſunt remoti
niſi in caſibus ad hoc de cle ex
c fi Nec in loco interdicto pñt
conferri ordines aliquo eccliaſ
ticalia ſacra miniſtrari excep
tis quibusdam caſibus de quib⁹
ista nō eſt prohibitio ut in dec
nō c nobis de ſpon et in decre
alma q i Hi autem loci populo
eſt interdictū tunc p̄ hoc nō fit
interdictū clericis de ſuā ex ſi
ſuā i p̄ li in et dicit ſupra
clerici illius loci poterant ex
locum interdictum ad ſuperos
ordines promoueri q̄ intelli
gas dum ordinentur ab epo
qui de iure valeat vel ab ordi
ario vel de p̄pīs licentia ab
alio ut tribus ordi cum nullo
li vi Hi vero locus tūc interdictū
licet in eo loco ut dicit nullo va
leat ordinari laici tñ qui quoq̄
nō ſunt culpabiles deleri p̄ quod
ſua lata ſunt ex locum inter
dictum per epm dicti loci vel per
alium de cuius licentia poterit
ordinari vnū eſt niſi p̄ delem
vniſitatis fuiſſet lata in locum
ſuā interdicti tunc nullo de v
necceſſitate poſſet ordinari cum
ex caſu tunc omnes de vniſi
tate intelligantur interdicti ut p
batur de ſuā ex ſi ſuā q i li
vi Hi alr ſpaliter culpabiles
ſunt late in locum intelligunt
interdicti in p̄ q illis i et de
p̄mīſ licet niſi li vi De extre
ma vnctione que c vnd de ſep
tem ſacrīs tenetis memoriter
q̄ c prohibita tpe interdicti ut c
ex preſſum de pe et re q̄ in te
Hz dubitant quidam in clericis
vel religioſis viris vel femis
nō interdictis Hz de loco inter
dicto et qui ſua culpa interdictū
poſſit eis conferri extrema v
nctio di et p̄ in vitalis et miſte
cultor in decre q̄ in te dicit q̄
nō p illam decre dicit tñ q̄ multi
male hoc adducunt ſimile di
pi de corpore xp̄i ſupra v ff
quero ibi vide Hz cum ſupra
dicitur q̄ in quatuor cum feſti
nitatibus poſſit celebrari ut p̄
ut in decre alma q in feſtini
tatibus et quero an in ipſis fe
ſtinitatibus poſſit licite conce
di corpus xp̄i vel extrema
nctio et ſi in decre alma tz
q̄ corpus xp̄i concedi nō poſ
ſit dictis diebus q̄a ex adi
unctis cum ſequentibus nil in
mut de prohibitis ſacerdotum
ff ſolum diuinor officiorum

Extrema vnctio tenenda debet tempe interd

ſi corpus xpi miſi mgñtum dicat
vaticinij eſt prohibitum tempe
interdicti de ſen ꝙ. Ꝛ ubi vnꝰ
ſa ſacñ et ñ dcre alia q̃ i
ubi certis caſibus ꝯceptis et ꝙ
tum nō ſit ꝯpreſſe p̃miſſum
remanet prohibitū ut ñ cle
de v̄ ſuꝑ ꝙmi q̃ porro ſi quꝭ
ſub alle q̃ nō mutaꝭ et c̄ de
teſta ſtum de app̃bꝫ l. papinꝰ
de cllatiõ q̃ſtiõis li vi et p̃
hꝫ rndetur ad canones qui
dicunt fideles debere recipere
corpus xpi ñ tribꝫ p̃miſſ feſti
nitatibꝫ de ſupradictis dc qſe
di. i. ſi nō ſtrenui et c. ſclates
et c. omnꝫ homo nel ſaltem
ñ paſchate de pc et re omnꝫ
vtrinq; ſexus ꝑſña cui infra
locutum interdicto et alia pro
hibitione ceſſante Item ꝫ d. et
p. m. qui rndet ad ſtam que
prohibet dantes cui interdi
appropm quare altari quare
minat q̃ alij appropinquãt
pnt dicat cui q̃ illud nō mte
dit ſta ꝯꝫ q̃ ꝑ ob probrium
culpe remaneat magis remote
q̃ intendum q̃ pdicti doctores
nō diſtinguunt clicos a laicis
interdictis ꝑſonas a nō inter
dictis vñ ſaluo q̃ dixi dcte cle
bratibus ſupra v̄ ſi quos an
vñ eorum opinionem videtur
q̃ omnes indiſtincte ſmit pro
hibiti a p̃ceptis corpus xpi dc
ñ dictis feſtiuitatibꝫ q̃ c̄ rigo
roſum Idem vñ eandem opinio
eſt dicendum de extrema vnctõe
de qua ꝯ queribatur ſ. q̃ ꝑ
cui intelligatur prohibita q̃
ñ p̃dictis quatuor feſtiuitati
bus ſicut et dixi de aliis ſupra
cum de illa tractaui ꝯꝫ quil
ay ñ dictis quatuor feſtiuitatibꝫ
poſſit dici alia miſſa qua de feſto
pnto q̃ ſit qua generalis p̃miſ
ſio honeſtius ſit et iuſtius ſalter
quitum ad p̃ncipalem miſſam
que ñ ecclia celebratur de propo
feſto dicatur qua illud eſt indu
ctum ñ illarum ſolleꝫnitatiũ
honorem ad hoc de qſe di. i. et
hoc attendere dñm dc cle miſſ.
t. ñ Item quero an ñ dictis fe
ſtiuitatibꝫ poſſit aqua ſolleꝫn
iter benedicta et aſperſio fieri pauꝫ
et ſenibus benedicta et laicis extꝫ
interdictis miſtrari credo q̃ ſit
p̃dicta eꝫ de ſe nō p̃hibentur
tpe interdicti ſi ꝓpter benedicto
que eſt officium diuinum q̃ ge
neraliter ñ quatuor dictis feſti
nitatibꝫ p̃mittitur et p̃ hꝫ rndet
ad ea que ſupra dixi v̄ Item
quero de interdicto inducente a
quam et ſe. ſi ꝓpter cauſa ñ du
bium renouatur an ñ dictis
feſtiuitatibus poſſint ñ loco mu
dicto mortui ſolleꝫniter ſepeli
ri de interdictis ſpalr et noua
tum michi nō eſt dubium q̃ eo
tempore tacere debent eccliaſtꝭ ſe
pultura de pnt̄ ꝓpter li vi miſi
penituerint ut ñ dcre ꝛb cui
v. Ꝛ de ſen ꝙ. li vi Idem de
hiis p̃ quorum culpam ul ſtau
dem late ſint ſnia interdicti
nel qui ad p̃tendum declin
tuꝰ octoꝫ latum ſint mu dictu
pbuerunt q̃ſtum anxiliuꝫ
nel ſanorem ut ñ q̃ illis ꝯ
et fiat q̃ feſtiuitatibꝫ miſi Item
aliꝫ ꝙ ſme ſint de populo
nel loco interdicto ſme nō no
procedit ꝙ d. et p. m. ñ cle
de ſepul. cor qui dicat q̃ no
pnitet dictis diebus mortuos ſe
pelliri licet multotiens ſint grue

Item dubium
t an aliam
miſſam poſ
ſit quis cele
brare tpe
interdicti
ñ illis qua
tuor feſtiui
tatibus pt
quam feſta
eiusdem

obseruatum alle de pmi cum et pl
antare q q si et q m festiuitatib
rudet q loquitur de audiendis
diuis officijs no de sacramentis
Item qm tessat tacto de spe reco
liacionis ibi go presta hr e dicr
q illa causa no pt locum hre
m mortuus cum de ipis no possit
esse spes reconciliacionis hec opio
reiudicatur qma hoc casu vide
re spalis prohibitio sepulture go
no videtur sublata p generale
pmissionem ad hr dele m si quis
m principio testi ff de acqre hrdi
si quis mig bona q missus de re
sept no nulli i. et m si de q ma
vtili uel ad merim et c. se facit
de q cession pbem dilecti sup dep
cur qma ad agendum li vi et
q go presse notatur et q de testi
mig de app bus pap mg et de elec
tione q certaco li vi et omib tib
2 de regulis mis t. i ff c t
nichil tam male dicto q videt
temerarium resistere opinioni
d et p m maxime cum no vi
dim p aliquod g rum scriptu
actis q ceptis p dictis casibq ma
pusilla intelligencia inducat
m dictis festiuitatibq no ostan
te interdicto posse publice et
solempniter mortuos sepelliri
vbi aliud no ostat m contra
rium dicendum qma
no est vis q p generale inter
dictum ecclasticum prohibeat
spaliter ecclia sepultura q
prohibitio ecclie sepulture
accedit m hoc casu uel p hibi
tionem diuinorum officiorum
uel prohibitionem misteriorum
sacramentor ut m dicte alma
q 1. et dixi supra m principio
huiusmodi membri et hoc sit regula

put publice
sepelliri et
solempnit
mortui infr
tib quatuor
festiuitatibq
tempore in
terdicti

q ut dictis dictis diebq prohiberi
ecclasticam sepulturam qma diui
num officium tunc no pt cele
brari et hoc est signum ut m q m
festiuitatibus q ut qma tunc sacra
no put q ferri et tunc sepultu
q his duobus potit liare et sole
mpniter celebrari officium sup
fluum corpe mortuo pcta m signato
remanente uel co sepulto extra
ecclam et cimiterium et e ab
surdum et irrisibile p ta ca
tacto qma pt publice et solleps
inter quodli officium diuinum
celebrari / eadem ratio ecclastica
sepultura ministrari et de q cep
tum inter / Item sepultud ecclia
m hac ma recipitur pro offici
sepulture ut dictum clarie et pro
babo i dubitant doctores / uel
saltem accedit mis dispone ad
diuinum officium q dictis diebq
est p missum go et ipa sepul
tura dictis diebus intelligitur
p missa de off dele p ta de
regulis mtib allegatorum in
q ca. li vi. p ta pdicti vinctos
q dimittuntur tunc ad p iacaco
diuinorum ut m q m festiuita
tibus forcius interdictis mor
tuus tunc vr debere ecclia
sepultura de sepulm go patte
n. p pdicta rudetur ad ea que
m dixi ad q nationis opiniones
q tavic qma ut dixi p interdi
ctum ecclasticum sepultura ec
clasta no prohibetur p se
se q accedit prohibitionem di
uinorum officiorum uel mi
strationis sacramentorum large
sumpto vocabulo sacramenti
m p cedente diuino officio sicut
formatur questio / quod bene e
notandum p ea que diximus m

precedenti v dubi. doc. Item per predicta patet q̃ nō obstant ca q̃ dixi supra v fz cum dixerim de a eccl̃a et sacra vncto nō accedunt ad diminuendū officiū/ nisi e conuersō officium q̃ sit ff illa ca tanquam principalia respiat ad q̃ q̃ si quem p̃r inducat d. p̃r/ dic q̃ loquitur de p̃uilegio celebrandi concesso absq; oc in fauorem terre vñ illud limitatur fz questio q̃nt de missa p missū inducto in fauorem celebrandi/ et celebrem⁹ in p̃ia spaniam/ vnde nō limitat nisi q̃ in fauorem et ē q̃ delegi q̃ fauorem de re nra q̃ obtenti vt ad id q̃ dicitur deficit causa de spe reconciliationis fidelis est responsio q̃a et si de mortuis p̃ hoc nō sit spes reconciliationis tñ deuotionibus hoc videntibus nr̃i stylo xpm q. n. cum gñia Item principalis ratio renouata datur solempniter⁹ ut ibi q̃ nō deficiat in hoc casu facimus aliqui q̃nes q̃n in dictis festiuitatibus tpe interdicti p̃t impune solempniter fieri/ q̃ne questio q̃ritur ad festum natiuitatis resurrectionis et penthecostes ē supstitia cum eo alio capite in tribus festiuitatibus prohibita sit solempnis benedictio nuptiarum xxxo in q. nr̃i nō optet a septuagesima de feriis capitalibus de festo aut assumptionis glose ē ibi q̃ ea die p̃t impune solempniter benedici nō obstante interdicto p ea q̃ proxime dixi fz hoc nō ē nr̃i dubium cum solaq̃ hibitio officii fiducialis impiarum inducatur per edictum interdictum ut dixi supra cū tractaui de nr̃o/ dictis autem diebus p̃ mittuntur diuina officia solempniter celebrari q̃ ex q̃ recipitur in p̃dictis quadragesimalibus sed de p̃ncipio nō est dubium fz q̃ capit in vesperis vigilie xxxv di q̃ dic de feriis c. ij. facit cle. de relig. et vene. sepulturis nisi dum ante sumendā fz de sine an tumetur in vesperis festi q̃ clusio completorii dicitur nō completorium includat sunt opiniones tractate tenet q̃ sit q̃ omnes horē canonice dicendi dicuntur a matutinalibus usq; ad nonam exclusiue/ aut vesperine usq; ad noctem xi q. nr̃i si quis ex q̃ nr̃i q̃libet et notata xxxvi di c. fi. ad hoc de feriis c ij. in quibus ibi dicitur q̃ solempnia festa dilatandus timari Item dicat q̃ in bene nestris larga est interpretatio facienda de p̃sbiris quando i. dicet p. m. in dicte alma in glo. dicit primo tenuit q̃ per vesperas dicti festi cantari non p̃t completorium nec reliq̃ ut in p̃dicto c. ij. de feriis in nouella ubi ibi addit q̃ ante festa tenendum ē cum glo sua/ et abstinendum ē a completorio per festum primum est tenē cum archid. et sequit q̃ dato q̃ in dictum pre allegatum glo cantans completorium esset irregularis quia cum p ostiorem opinionem solempnibus doctoribus fulciatur illud agit nō in q̃tempnum diuinum/ legatus de latere potest cum ea dispensare Item plag dicta d. et p. m. q̃ solempnitas celebrationis vnius dierum alibi capit in vesperis vigilie et finitur in vesperis festi nisi in p c. ij. de feriis simoniacus autem subtractam in q̃ deus integri

Tempore interdicti celebrandi in aliqua capella solempniter tamen nō fz completorium diei festi diei p̃uate fz p̃uatum alibi extra gulariis

ff de statu ho. l. y ff loca vno
iij p̄ncipio xxxvij di. vno iij
e. de q̄sti oꝝ libꝰ de vsu et pal
lij c. i. cum sꝫ ca parte textus
autem p̄mo sine oppōne vbi
dici dnat iij sēpiuitatibꝰ ud ꝛc̄t
pḡa subdit p̄fatis dictꝰ q
vnj de die nāli respectu mōis
de q̄na est finis dꝫ intelligi ff de
v̄ ob q̄ musula ff de cutel q̄
hēbat fant de probationibꝰ
iij p̄cia sequitur

Restat videre de effectu prohi
bitionis ecclie sepulture
qui includitur sub predictis
duabꝰ prohibitionibꝰ ut dixi
ta p̄ncipium tenq̄ membri vbi
p̄mitto q̄ multi sunt casus in
q̄bus intdicitur ecclastica sep
ultura que prohibetur in inter
dictis a diuinis de p̄sul ut p̄mi
leḡ q̄ sane et c. li vi. eod
de sen. ex. ibi in ꝑ Item intdicitur ecclia sepultura in lo
co supposito ecclie interdicto
decimo loquitur nisi de p̄sul
cum et plantare q̄ q̄si et c.
ut p̄mileḡ i. ꝑ de pe et re q̄
in te. et cle. de sepul cōb q̄
ex q̄bus p̄z q̄ in ecclia ucl ḡ
cimiterio interdictis sepelliri no
dnt corpora mortuorum ut in
q̄ q̄si et c. ut p̄ma eod cum
ibi dicitur tpe intdicti exprim
i. in loco interdicto nisi sint cle
rici qui finauit interdictum sꝫ
pulsatis campanarum cessa
tibus omnibꝰ sollempnitatibꝰ
intege publice / put ty cum sle
nio tumulari ut in decr q̄ in
te et in cle cōb q̄ de sepul
que facienter contra facientibꝰ
ipso facto in ponit penam ex
q̄municationis / aqua no dnt p̄ns
absolui nisi p̄ns ad arbitrium
diocesani de tractatur eis q̄bꝰ
propter p̄missa fuerit iniuria
irrogata satisfactum exhibuerit
q̄ petens extra hoc q̄cto q̄d ḡ
casu appellatur cimiteliū. &
et p. m. in cle. cōb q̄ notatur
q̄ est locus ad vsum cimitarii
ꝑ epm̄ budictus de q. di. i. nemo
Stephanus ibi dicat q̄ sufficit
q̄ sit loc̄ ad sepulturam depu
tatus licet no sit budicta alias
cum eius dem tenuisse ec
clesiastice in tab cum multa loca
religiosorum no budicta sint
deputata ad sepulturam alle.
q̄ notat host de sepul. c. penult
vbi dicit q̄ terra ad vsum se
pulture deputata vendi no pt
sicut nec benedicta Item ecclia
no q̄secrata q̄ pḡ quam est
diuinis officijs dedicata quidꝫ
cimmitale / de cimite ꝛc̄ c.
penult alle. de sepul. sacris
de q̄se. et nel altaris q̄ sulmisti
dꝫ intra videntur facere q̄ extra
nam decre. sacris p̄mittitur de
sepultura ecclastica et cimi
terij et decre. q̄ sulmisti equi
perat reconciliatio cimiterij
et ecclie si no dꝫ sit appellatū
nisi precedat auctoritas pon
tificis ut in p. c. nemo et in
decre. ad hoc de religi do et
cum legeb̄ d ant ut mil sa
cra do. q̄ in collatione v. denon
q̄ illud collatione i. et de re
et q̄ si q̄nb ant et coll. i
v. nisi. de re. disis q̄ facere
vim decre in libꝰ de raptoribꝰ
ecclasticam sepulturam applat
cimiterium raptor et c. nisi
de sepul. ponit cimiterium

Clerici observantes intdictum p̄ns sepelliri in cimiterio tpe interdicti si no laici absq̄ tamen pulsu campanarum

#nt cc probat decre. q̄ in te Item nec q̄ ipis in loco interdicto nisi sint clici

niter suffragia eccle qcumq; concl
udo q̄ no sufficiat q̄ locus sit ad sep
ulturam deputatus nisi auctē epi
fuit ad sepulturam destinatus ymo p̄
g· et p· m· et hoc optz quantum
ad penam oc̄onicationis que in
pot̄ per predictum cle quecūq
magna ꝓxim q̄ ny corripiantur
C de apost hij qui de sen· oc̄· sal
lucet dicatur medicinalis y q· m
ulti ꝓxim q̄ ny corripiant de
sen· oc̄· c· i· li vi ¶ igitur testi
genda declarde statutum li vi
Vz unqd sepelientes oō eccliaz
vel cimiteriū sit violatum ul
interdictum / dic q̄ si illud fiat
sine dño officio sine defuncto
fuerit interdictū sine loco in quo
sepelitur no violatur interdictū
ymo eccla et cimiterio prohibet
Sequitur q̄ contra illam p̄mit
tatur ꝓxo di qual de p̄sup no
re tunc sit / quorumcūq corpa
mortuorum debent remanere
in sepulta ut ꝓxim q· v· placuit
et q̄ vij quantumcūq ¶ vo cum
officio dñino sepelitur defunc
tus et locus in quo officium ce
lebratur est interdictū ubicumq
sepelliatur / dicit officium celebr
antes violant interdictum et sūt
irregulares p̄ ea que supra dix
it de rapto super eo vide tamē
et si scāls dicerētur q̄ntum ad
hoc officium violesceret et con
tempnetur eccliastica sepultura
contra illud quod ht̄ur de p̄mi
ut p̄mi de sen· oc̄· si cimitab
li vi ¶ addicimus cum contingat
de cimiterio eccle pro sepultura
si alibi cum solleꝑnitatibus
assuetis posset sepeliri defunct⁹
¶ item quero an laici no interdā
possint in cimiterio sito in loco
interdicto cum clericis officia ſ
silencio cessantibus solleꝑnitatis
bus aliis sepelliri dic q̄ no q·
oc̄ gratia q̄ditur illud clericis
in de ſte q̄ inte et quibꝫdam
propter p̄milegium ut in dcto
ut p̄mi· q̄ inte de negatium
de p̄mi· sane de reg⁹ in· q̄
aliqui et in c· in otrgmentum
li vi ¶ q̄ quid de p̄legiis pq de
re alma sup audiōne diuinoz
et p̄cepton sacramentoz vel sup
altero p· dictorum tm quid
debent admitti tempore inter
dicti ad eccliasticam sepultura
puto q̄ sic q̄ est p̄milegiata
super vtroq; vel sup p̄cepcione
sacramentoz in p̄mo et in ul
timo casibus licet cum videat
ſcia liter prohibito de sepul
tura in p̄callegatis c· oportet
tunc sic quasi per hoc no incu
datur sub prohibicion p̄dictoz
de plen cum multis li vi et c·
l· de reſcript⁹ susceptum illud
in procedit restringendo pro
hibicionem ad va et stricte sine
do sacra pro septem sacramē
tis / ſi pro ut sacrum recipitur
pro quali re sacra vel bene
dicta sub appe sacramentoz
quiescit eccliastica sepultura
de ſmo· no sacra et c· cum
in eccle et c· cum aplicatum
in quibus satis est oc̄ presumi
si p̄mi· esset concessum sub
audiōne diuinorum no facta
mentione de p̄cepton sacroz
satis videtur dubium tamē
placet q̄ licet no possit dici
mortuum audire in possit inte
rim pretari p̄ illud p̄milegium
fore q̄ssim eccliasticam sepul
turam per regulam an q̄ncq
vmo ℞ ꝓxim q· in sane q̄ de

sepul' oppare nisi et quia cimi
cclie q̃ creditur ingressus p̃ quib
et sepultura ar de sen oo ib vi
in fi li vi Contessa igitur audi
tione diuinorum videatur con
tessa ecclia'ata sepultura ad hoc
xxiij q. v. placuit quasi ad pri
stinum statum per tale p̃uilegium
videatur in talibq restituta cone
dimoi quotatis sine cohercione
t de sen. passi Sz intelligo sepul
turam p̃missaz dicto p̃uilegiato
cessantibus solleumpn̄ tatibq ut
de clericis q̃ finauerunt inter
dictum diatim. in dcte. q̃ inte
nisi aliud in p̃uilegio habeat/
va oo p̃uilegiorum videantur
et tenor obseruetur de p̃uile.
porro recipimus Sz quidam an
defuncti tpe interdicti et ppterea
extra cimiteriu sepulti relaxa
to interdicto possint in cimiterio
sepelliri Dicunt quidam et hodie
doctores prelati tanta q̃ sic si
in eis tpe mortis apparuerint
signa contritionis et pnie alle
quod dcte. de sen oo cum illos
hostie t a nobis in Sz quid si mf
dictus fuit sepultus et dicunt p.
doctores q̃ si fuit penitens no
obstabit quia res deuenit ad
finem in quo id fieri potuit de co
ulta omnia plac ff ad l. aquili
quia inclinf in canonib et q̃ de sen
a nobis in in glo penult Sz in vero
pro talibq licet recipere et dicit
supra nostami ibi dubitat docto
res an omnes quoh cooperantes
in sepultura cimiteriata fuerit
nominatim interdicti nel alicui
sepulti tpe interdicti in casu no
obstante in iure sunt obstantia
p p dcte cor q̃ qui puta apien
tes sepulchrum fabricantes nl
fodientes fossam ponentes in sepul
cro nel funem nel portantes fe
retr nel ferentes nl portantes fune
rel assistantes causa honoris
nel amicicie nel clerici diuinum
officium facientes nel no prohi
bentes cum possint q̃ huiusmodi prohi
dubio videtur q̃ si cum diuino
officio sepultus est/ q̃ omnes pre
dicti pena dicta ipso facto ligant
quia hoc casu omnes sunt par
ticipes criminis sine cooperatores
ad hoc de sen oo inp et c. si
quibus vi q in prisone Si vero
sine officio clericali idem de
functus est sepultus et in loco cimi
terio licet sit tamen dicere predictos
omnes forte ligatos sine quo dicto
de in p dcte ar de dcte oo illud dici
licet credibile credo illos no ligari
dicta pena/ si quia videntur ex tem
uere prohibitum grauem pote
runt arbitraria pena puniri et
p iudicem ecclia'icum xxiij q. v
et extra adam de offi dele. de
cris in. Ex quibus dictis michi
uet sunt dicte dcte ibi nullo ex
pmissa exemptionis p̃uilegia
q̃ que va videntur remouen
p̃uilegia que clicis nl ecclia
psonis solent concedi et no laicis
vt oo va no videantur supradicte
apposita ff de le 1 si q̃ de maij
et obedi solite cum sy Sz q̃ intel
ligantur de his quibus talia p̃uilegia
solent concedi ut sit dictum intel
ligatur in q̃ clausula admixta
pt adaptare i. q. in sacerdos de
regularibus licet de pnis/ oo ex
et c. t. si ff li vi et facit q̃ no
xxvi. q. i. omnes Sz p̃uilegia
exemptionis solent concedi cle
ricis et ecclia'icis psonis de illis
oo Sz intelligi principale dictum
capituli nec enim papa potuit
laicos a iurisdictione suorum iudi

p̃uilegiatis
efficien
finem
in cim
terio q
intera

cum tpalmus xo di· qui vc vn di
cum adueꝛ qui filij sunt legit
causam n de p'mil c n· et lr̃e et
notatur p iniuꝛ et alios defe
ro qpcten licet os susceptos ℣tez
sepelire ecclia sepulturꝫ
prope respiat clicos ad quos
ptinet vvi· q·i· placuit i· zy et
q· is ita et cum funera ad se
pulturam referantur diuina of
fica cantare et os presbim vm
q· n· qui diuina vm q· vi· plac
uit ℣ idem de rapto c n· bñ
facit de vsur· q̃a n omnibꝰ
vbi suspensio ab officio que
imponitur sepelientibꝰ manif
stos vsuꝛarios no pt complecti
nisi clericos et ideo illam optet
de clicis intelligi· et no de laicis
ram pena minꝰ no ℣ locum
nisi in casu vbi nra sup qua
fundatur e abilis ad illam susti
prendam ut bene probatur de
electione si q̃ promissarius q
restringitur li vi et not̃ vbi
in vltima gl̃a facit z ff de mi
patro· adigere q· quamus ad l·
tor· de fal· in puberem q· si ℣
no· optime de liga· debitu fiat
gl̃a dyni vbi supra ℣z posset du
bitari an os ductis clare inser̃
q̃ dispo dicte cle· in cimiteriis ecclia
imponit penam os contra adicta
clausula que prope adaptatur
clicis et ecclia stis psonis quoꝝ
officium ꝑtinet est ecclie trade
sepulture p diuinoꝝ celebratoꝝ
dz intelligi et no de aliis ℣tem
quid dicem si clici dicunt officia
sepulture simpez fiunt et pca
re ponentes sua in loco secreto
no ponit ipm in cimiterio nl in
aliquo sepulcro nunquid sunt os
municati certe in oppositum contra
riam esset dicendum q̃ quia tenet
dare sepelire quod e ḡtuito nel
tumulo mortuum tondere z p
solam offiꝝ celebratoꝝ no delictum
qsumatum go no meminit in pe
nam de electoꝝ ꝑtue li vi· cum
in fi sin· ℣ no credo q̃ aliquis hoc
dicet sic eis semp fieret durante
interdicto saltem de sollempnibꝰ
psonis defunctis· et p quas dicta
cle· cet facta ludibria et hoc impe
sita vis et no rebus z de clade
quissa q· porro li vi ℣z quoslo
velles ministrare ꝑ dictam nul·
ptatem vi sepelire os quos aliud
no possum credo tibi q̃ tradẽ
tes tumulo et ad illud cooperantes
sicut sunt aprientes sepulturam
foueam fodientes ℣tem illud ma
dantes per dictum inhibẽs de seu
os· tum sub qꝝ· et qui possunt
tum pcise prohibere et no pro
hibent ut e· t· q̃ite ligent dicta
pena· nis autez procurantes eccle
sis nel cleris nel assocantes nel
alijs similes ad hoc de homicidio
sicut dignum q· n ff ad l· aqli hinc
septur· q· si ℣ is et l· q· vbicunq;

Ad septimum et vltimum nobis
℣z qualiter tollatur ecclia ob
interdictum quicquid in hoc di
xit host· de cep· ad hoc qui dico
q· spale interdictum psone ꝑ
ipsis qtumcunq; p mulgatu
tolli dz p̃stita cautela de stando
iuri de v sic os parte i· et si alia
cautio p̃stari no pt inuet q·
parebit mandat· ecclie de sepe
os· veꝝ li quidem tollitur si
pro dubia offensa latum fuit
℣z si pro manifesta causa nel
offensa nel culpa singularis ꝑ
sona fuit interdicta absolutoꝝ

sme relaxacoīs p̄tendere d̄z satisfactio ut ī palle r. coparte Hi autem satisfacere no pt p̄stet ydoneam cautoīm nel iuratoriā si aliam facere no pt ℞ de epi et cleris aut generaliter de dona inter vi. et vx. per mītes de sen. qō r. nel q̄ illis ℞ li vi. ℣ de forma intelligat si interdictū fit promulgatum ī cathedz singulares sme spales ad quas fieri potuit p̄ culpam p̄sone vel p̄sonarum eiusdem ecclie ut dixi supra ī 2o membro vbi ḋz quero an spalis ℞ d̄z interdictum generale nel loci nel vniūsitatis sme populi sme ciuitatis sme certa forma tollit sme relaxatur ℣ hoc eīm non repio certam formam ī iure Unde iure cauetur q̄ tale interdictum dicitur reuocari q̄ meta ℞ vno li vi. vel relaxari de sen. qō p̄ti li vi. ℣ illorum at qui fuerunt culpabiles ante hmōi relaxationē vel reuocationē d̄z exigi satisfactio nel cautio ī forma ordinem supradictum ℞ p̄ dece. q̄ illis ℞ d̄z solet que vi an si aliqui volunt satisfacere vtrum debeat quis ad ab interdictum relaxari ℣ Solutio sic si p̄sona spalis interdicta sicut dicitur de excōmunicato ab ep̄o petente et mandatis se offerente de offō dele. ep̄o tangat de eo qui dixit vnam trinomio quā pot̄ significasse de quo plene scripsi de excōmunicato ab excōmunicato ad finem d̄z at locus tm̄ et no p̄sone nel populus sme vniuersitas fuit interdictus no est questio/ q̄ nō requiritur alicuius satisfactio p̄ter illius nel illorum q̄ morū culpa interdictum principaliter fuit ℣ absurdum eīm esset q̄ ab illo requireret̄ satisfactio qui ī nulla fuit culpa de gsa r. ī. cum concor. Hac conclusio q̄ si ē generale interdictum loci nel vniūsitatis de cuius sit p̄sona no d̄z absolui nel tota ipsum interdictum relaxari q̄ est contra aliquos inquisitores heretice pauitatis qui p̄textu cuiusdam p̄uilegii ymo quidā qui p̄fessi sunt hom̄ facium cum fuit dece. alma fraternitas contra fecerunt de quo p̄uilegio dixi supra cum tractaui de cathedz ℣ obmitto q̄ disputauit anti qui et moderni an interdictū possit suspendi ad tps nel p aliquem quam per papam et si pt et suspenditur et interim appellatur an appellatio suspendat effectum interdicti pro futuro tpe de his plene notauit d. et p. m. de appellationibus ad hec q̄ et ibi dixi et r. dilcis ℣ Item dic q̄ interdictum p̄sone fuisse di no pt sicut nec excōmunicatio de sen. qō cum desideret d̄z nel dicti loci bñ er de spon no est vobis de p̄mō ut p̄uilegia et est diuersitatis ratio/ quia locus qui no delinquit nec delinquere potuit cum sit res inanimata d̄z est spalis interdicto loco. i. celebrantes ī loco vij proferens pt ab hac sua occupere quos volt et subtrahere quos volt ℣ Item q̄ certa officia celebrātes ī loco sunt excōmunicati et non alij et q̄ tm̄ certo tempore fuerunt interdictum sc. cum dominica tre fuit pub et no alīs

Nota dictum sone i suspen per q̄ tionem nec ex cacio nicum quis interd loci de pt sus di

de offo dele sanc ꝯ de spon nō est
vobis vel si prope dicatur locus
interdictus qm illud factum fuit
p delictum popli hoīm nō loci
poterit ibi celebrari ad tps et
illud interdictum suspendi ut hic
ut philea / si si psona est inter
dicta hic est ppter ppam ipius cul
pam et ideo illud interdictum
nō pt suspendi si enim penitet
et satisfaciat relaxanda est sna
alis nō dz tractare sacramenta
xxxi di si qui sunt et c. iuxt
et c oz xxi mino et hosp et ut
ꝯ c. ut philegia qd aliam ꝓm
fuit hosp videtur aliter sen
tire / dico qꝫ si de medio tpe sus
pensionis interdicti loci appliat
appellatio nō suspendit effectum
pro tempore futuri et c racio
qm suspensio respicit actum
manentem hic xxiq. vi c penult
et nil de offo de le. prudentia
& sosta c. p aur fur ml. penult
tuum sic et si pro tpe futuro tpr
pg appellationis nō est nomi inter
dictum ut ꝯ precedenti glo satis
notatur go satis remanet salte
ligatus hic Dz effectu talis sne
nō suspenditur p appellationem le
quem ut ꝯ dicit p ad hc quo
ad dicit dilectus inquisitum vide
facere contra illud qd dixi res
pondeo qꝫ ibi lata fuit sna sub
ditione unde appellatio inter
posita ante ditionis eventum
habet impedire / nō dico suspe
dere effectum sne interdicti ut
c. t. prea ꝯ dne sna interdicti
valde est timenda et servanda
cum sit bonus sne censura eccle
siastice prelatis de qua vetudine cū
inter nos concesse ipi eccie a
xpo cui est honor et gloria
per infinita secula seculoꝝ amen

Explicat tractatus de interdicto
ecclesiastico Magistri Johannis
Caldrini &. Et incipitur hic
Speculum aurem de titulis
Beneficiorum &. Sequitur

Moyses sanctus et tanq̃
sollicitudinis amicꝰ in
terne contemplationis
intuitu nigredinis subterior
ora deserti / vidit visi
onem magnam nigredi
nem animo suo confessim sua mi
rabilitate stupore / quia videli
rubus ardebat et nō comburebat
Ego vero peto / comes multitu
dinis / curiose considerationis as
pectu gradiens exteriora mundi
video vel saltem videre videor
visionem multo magis mira
bilem / qꝫ videlicet tel clerus
et status eccliasticus ꝯ tempus mali
gnis tanquam igne malo tanto
tempore postibus et ventos v
rente vehementer infrenatus
incessanter adurit / et nichi
lominus nō ois deficit / sz in esse
conservatur miraculum sunt
illud / sz istud est mirabilius / qꝫ
et si illud fuit supra vires nē
nichil ꝯ ibi repugnabat / mi
risite dei qre / hic vō torrens
inundat ruina / penit spinalia
et pdeterminum qꝫ clinditur ois
gra / iustica qꝫ dei ad extima
ndum malos et mala promot
tens granter / ut tollerancia et
conservatio cleri in tanto vicio
rum impetu et pfunditate cius
a destructione cius omnimoda
omnis miratores quib operum
mirabilium videatur & nam
autem vigilare nō dormire /

veram q̄ visionem et no sompn-
ium hec me credam/ quia ni
alios multum vigiles idem ob
tutum diutta visus acie q̄uctos
uct clamare/ nec q̄ursum face
nec terreri sensus prout sub oc
ulis ꝯptus sum fieri/ timor
michi quidem irrepit ne fax
te visione fallaci decepto integr
batulus ni aqua stans ꝯgacer
apparat michi p̄fracto/ verum
ni timorem illum minuit ꝯ
fracuiter et quiter audio quasi
orice gemib hoīm murmurare
timere multiplicit et dolere/
adeo q̄ nichil est quare non
clament/ Ne igitur si clamauer
pront fuerim/ versus p̄ hoc
forte mg p̄ vide et sinistra trad
homeb et aq̄ucte per turbet/
cogitam applica michi et me
dia p̄ que ꝯpent at media
q̄ubus nonulli aliter iudicat
sunt et plene monstrando sēp
to quiescere/ ut possit si tm pla
cuerit tm̄ mora videre et te
nor redi/ quato si idem videat
alij ꝯ michi/ securus clamem
q̄clamantes habeam et mg
possim de magnitudo hoīm
redargui que no dubito q̄ ꝯ
clamore imo de sola visionis
mee ꝯpositione sequetur/ sic
fieb Joseph nazareno sompn
ni odium concitauit ora vo
principalissime desidero igne
tam noxium ꝯstingui ni mi
mi/ inuestigare conor ignis
hmo originem at fomentum
quo agnito radix et fomes de
strui et materia subtrahi pos
sit ne restat amplius fl̄mo
assumere et de nouo facilius
possit ꝯstingui etc

Et q̄nia malum formaliter
est p̄uatio quamus multa
positiua maliter et subiectiue
mala sint et de nocent̄ p̄uatio
autem p̄ bonum oppositum habz
agnosta/ Visi cui de visu notitiaz
q̄ub habeat michi potent cog
noscere rectitudinem hmoi est q̄ ad
cognoscendum vnde tantum
malum ni ecclia dei vemat
q̄sideranduum est vnde bna et
profectus eius radicaliter et
principaliter debeat prouenire et
si quidq̄ corruptum fuit q̄ illa
radix germinet et producat
ea que debet Considerandum vltiq
pront ei facilius inueniri
potent et elici/ quid radici tam
bone germinanti resistat nel
uterminat fructq̄ eius Qui ant
tunc satis potent elici q̄ ni fun-
damento sit defectq̄ nel mortis
negligencie/ ut bna q̄ubq̄ debet
opera dari negligenter omit
tantur/ nel studiose industrie
mala q̄ubus destruendo de
berent resisti promouent Nemo
autem est qui dubitet sedem
apostolicam et ecclesiam eius Romanam
ee radicem et fundamentum totius
ecclie domus ni eiusdo dicente/ Tu
es petrq̄ et super hanc petram
edificabo ecclesiam meam/ Declā
tur hoc clarius diuersor canō
num institutis/ q̄ ipsa sancta
romana ecclia sup omnes alias
ecclias principatum optinet ut
pote mater omnī xpiſidelium
et magra ni q̄ vi ad romana
de pnileg̃ antiqua de electoꝝ
fundamenta et de penis fideli
li vi Et ob hoc debeat esse
iudicium condituum/ pro pagato/
malorum/ correctiuum malorū/
et rectiuum errantium/ p̄ secutiuum

uiorum/ mstiae et ututum pstia
tyo ob ptessorum defensio/ teleua
tio pauperum/ ratificacio et refor
macio desrunter mordinatorum/
doctrie errantium/ morum exem
plar nugra et mistra omis bonis
et regula agendorum. Ipsa est
enim suprema que hz talem
ptatem et ad qua protalibz et
si dim alibi quertur finalit
returritur. Ibi namz quitur
plena absolucio/ discussio dubioz
ptinacio litium/ declaracio cri
minum/ amocio scrupulorz/ co
scientiarum serenacio/ discussio
dubiorum/ terminacio litium declā
tio/ terminum amocio scrupulorz
sciarum serenacio discussio
dubiorum terminacio litium de
claracio et determinacio veritatum
i vero qsidēntur posteriora sta
cuib et qo posteriorib nuteri
ora qsitum hmanitz comma
ligat tunc nuenitur maxima ne
gligencia plurimum valde notoz
cedit qm cum hetur qsilium ubi
vel consistorium sepe spiritu
bus et ptinentib ad salutez et de
qsione infidelium/ denquisicõe
et determinacõe hereticorum aut
hereticum/ reductõe scismaticorz
de reformacõe desiderat/ nl differ
min ut prata statu clericalib mo
nasteriorz nel ordinu/ de professione
nistice/ de minute optessorum/
de declaracõe dubiorum/ quorũ
multa et magna satis procul
sa in diuisis locis diuersimode ven
tilantur et multum occupant
simplices et fideles et si de his
habtur consilia qr uta tamen mo
dice et raro sit qd minime propi
tur nel in effectu sentiõ/ ezy
qd sic fit correcto processu nisi
de quo delictum in dampnum

tpale nel correcto ad lucrum in
talibus sunt/ tunc seuissime
sine alz pene infligunt/ alis
vero nocet nel modica diligē
cia corrigendi vadunt cum hoc
cardi fiteli serenario suspectis
simum de hesi clero infestissimum/ c
rectis capitibz sine vllo timore
et seducunt libere quotquot put
religiosi vndecunqz veniat fa
cime tuitoni conscendunt et vi
uunt libere prout volunt con
tubinatib in clero tam public
et sollempniter qercetibz/ et me
tricib ille tam pnose vestimen
tis honorantur quasi sit vi
uere utriqz sexui no sit vicio
sum et bonum. Ita ut dicteza
mi ibi sit vniuerse consuetudo
alias ptes infectat inficiat in
cas tandem pestiferam qsuetu
dinem. Ex pcmb corruptelaz ibi
sionez quasi pagenice et super
stitionez diabolice tam multe
bone sunt rone qz diuinari no
pnt. Vno est aliqnb tam scelerate
aut scandalosus qui ad celebra
ndum diuinum officium admit
tatur. Vno est aliqnb tam scelerate
et misere cui sacri ordines de negentur
de omi autem horum correctione
nulla est cura. Ancteza habitibz/
delinquentibz/ nulla timor ymo
de aliquorum os his correctõ solu
monere vñ est densio et talis
ut stultus et pro no rationabili
habtur. Vere mirum sicta hec
no insanire cum in aliis tanta
sit cordium occupacio tpis/ metus
et virtutum qsumpto qz ista locum
omo no habt. Tota si quid curia
et omnes officiales eius ac cor
minister no agent circa aliud oc
cupari/ ex dies et noctes co pendere
corda simul et corpora satagat
diligentissime gre legunt et re
legunt. Si quidem qd nupe

tratum vel no impetratum sit quo
suplicatum/ quo signatum sit/ q
addimittendum oblatum et de
mum cta formandas/ scribendas
porrigendas suplicationes/ cta
confirmationes reformationes no
vas promisiones obtinendas de
inde cta litarum minutas con
ficiendas grossas scribendas cor
rigendas/ rescribendis/ bullandas
regestrandas/ cta causas move
das et involuendas/ subtilandas
per processus publicas et rela
tiones diversas cautelas excogi
tandas et de die in diem/ no
vas assisas cta lites gerendas
et litarum possessiones acquire
ndas carta statum curis vi oc
torioribz terminis et q̄ sretu
dinibus observandis/ Investigā
vterius de iure vl aliqua bona
tacite romana curia traxit
ad se omnes collationes dignitatu
et beneficiorum &c

c autem q̄bus credat vta cc
debere sicut forte multi cr
dunt Considerandum quo
iure ratione vel modo sedes aplica
sibi usurpaverat promissiones epa
tuum q̄bbatiarum et aliarum
dignitatum collationes q̄ omnia bene
ficiorum/ que sunt de iure pro
prio spectantia psonarum/ et
videtur q̄ no de iure si contra ius
et cum iniuria omnium capitulo tā
secularium quā religiosorum q̄
bus competebat electio que a pri
ncipio p̄ fidos prius inventa et
instituta e/ et que m antiquis
et nouis approbatis viribz subtilis
sima indagine regulata/ nec
no cum iniuria eorum et ali
orum religiosorum et plato
ac dignitates huiusmodi q̄m per
hoc privantur illo iure q̄ eis
ab antiquo multis mibz hr dispo

nentibz competebat/ et recte inde
nd debuerunt nasci iniurie vnde
iura nascuntur xvi q. i. pruent oō
decretū. qualiter et q̄n/ et in c. liz
de simplenda ne prelati c. vnde vi
l. inciderunt/ Nam si vnicuiq
sua iniuria nocet/ quid aliud
agitur nisi ut p hos p quos eccle
siastica ille ordo custodiri debuit
q̄ violatur in c. perpenent ē alle
no eius detrut honorem sedis aplice
sue iniqui subiectos sue mani
festa causa et rationabili sub
duxerit spoliare/ quibz teneatur
paterna provisione consulere
oō de resti. spo. q̄quente l. vi di
gnatis presumpsit vim. q. i. etenim
forte dr q̄ sedes aplica sorte hr
obtulpam et in penam platoz
et capitulorz/ qua bene eligebat
et illi promidebant mibi hoc di
si illa ratio valet tunc et iam
deberet auferri et dimitti ab ec
clesia romana/ qua promidet
iam ita male sicut prius factum
est. pter q̄ electo ad aliqua di
gnitatem tantum dat de premia
in curia sicut alius/ nec modicū plg
tunc si no ē p vento p alium ut
frequenter p̄ ē inclinato prelati/
si tm voluit dare/ qd error clarus
no est in ca denegandi eis q̄ petut
vel sequitur q̄ papa dat prelaturā
mibi idoneo p̄ pecuniam qcertat
facta simoniis et scripturā aplica/
vbi dicitur vos nullatenus deet
turpis lucri gra excogitare ad oō
fusandas occasiones in p̄cedib
oō petere aurum nec argentum
nec aliam speciem a p̄sonis cuius nec
quam cuius xvi. q. i. p dilectos et
i. q. vlt c patet et qua plenius
alibi tangitur Insuper hr no est
de iure intromittere/ si p cautelā
et astutiam/ qua ut ferunt olim

ny prima pro electionib; uel tonsu
ronib; sedis aplice dirigebant pua
rias preceb dilectis ambus familiaribq; ei
dem ordo et tonsure
turie sint assuetudo ad primo mon
tonie ac preceptorie / vltimo doctri
rie lre q credebantur proba de re
ceptis excumunicatos et c. manda
tum et c. lris &c. q uo est verisi
mile eos scisse si verum nubia
buissent immediate prouidendi
Si autem per hoc volebat nos ac
quirere / talis dolus sedem aplicam
no decebat p. xxv. q. ny qstitut no
em cetera tractantibus sub fraude
di aliquam adhibere de dō per
suas nec debent cetera hoc facere
a quo debent alios prouide hibe
re c. vno. de nat. ex libero ventre
et si adhibuisset ei prorogari no
debent de rapt. sedes dolo et
qlu c. ny Item no est verisimile
q nullo platorum bonis et dili
genb; ny prouidendo fuerat / et ideo
no debent omibq; auferri / no em
nisi nudus est dampnare usum
cum impio / qui preter ius suos de
bent tenere auctores nec pena
sit vlterius protrahenda qua
delicta nny sint ny precedente reptione
de hiis que sunt ama per te capi
tuli reprimunt amplius hec non
est pena medicinalis que sanet
& mortificat no em p hec prom
ptius est ne male prouideant &
quid quam ny hec boni nel mali
faciant sicut si deus homi peccati
liberam voluntatem auferet ne
vltra peccaret tali em pena
nos quiter cum malis punire
no debent ream rem que culpa
caret ny dampnd vocari no de
bent de sta c. regulares et
ny regula sine culpa de re. ny
li vi. amplius qui prelati assere
bant beneficia / nullus potuit
impedire uel renocari mala pro
misso et punire male prouidens
qua ram / tunc papa tanquam
superior potuit irritare promissos /
priare institutos et instituere me
liores / hec autem p inferiores qt
superiorem no pt fieri tam bene
nel congrue ar. ny di. inferior
potra de ma et obe. cum inferi
or detonsur. vbi c. i. et ny dicit hec
ideo multa mala collide pul
sulant ny dei cetera quia p tam
tempus impunita / preterea quia
qui hoc sedes aplica incepit tue
credebat / nel ad hue credit se po
sse nullus prouidere de omibq;
et beneficiis quod omib; plan et
epi et qua capitula possint eli
gere nel no credebat hec / nec
adhuc credet Si no tunc potre
ma de mencia fuisset aut est
recipere uel tenere p talem ma
le uel nullo bono promissionis / aut
p hoc subtrahere cpatibq; no
nasterio beneficiis et hominibus
ad ea spectantibq; quic bonum /
q ponichori promissione venit /
hoc em est eos quos tenetur
defendere crudeliter impugnac /
cum contrarium teneatur facere xxv
d. c. ult xxvi. di. vna tel xl ny
di. q. i. ff. si seruus vendi nel
alterius Si autem di. q. ere
debat aut credit se nullus pro
videre hec videtur fuisse nel ce
magna psumptio cum hmano
mo nullo possit sedes aplica stare
de cpatronis monasteriis bene
ficiorum ac ep. personis preua
laribus circumstantiis quas ny
hec fieri nece est attendere / et hec
est qua illi qui sunt in loco de
bent et psumunt esse melius in

formati/ de hiis que expediant
ac. de pfup. quosd et c quanto
tibq cum no facile acciditur in
grmum xvi di. q dicit gof qm
nrom actu. pnc in tua quab
quid circumstancias ꝑ absentiam
et distanciam stice no pt nisi ex
relacone de illis locis venientiu
nel nuncianciu/ qui rep multitu
dinum et vicinor panissimi sunt
et incertum est an veritatem
sciant dicant aut mentiant pro
ut multocies inuenta est de
repso/ et quis contrarii sunt
prout sepe contingit que sit ve
tas in his et in aliis no pt hri
tanta certitudo in cuis sicut nis
incolentes ipm locum et vicinia/
et ubi saltus melius vitas per
mira proxime allegat. Et si di
catur q maior presumptio est
q papa velit bene prouidere
qua de epis et plat/ ac ecq
faciet diligenciam maiorem Re
spondeo q minor psumptio est
q epi omes sint mali/ cum q vnus
homo/ nam ꝑ ampliores ho
mines manifesta veritas reue
latur. C de fidei comiss l. nil
ad fi. Et ecce legitur. xxvi di. de
quibus vbm di. ad q sciaz et
c prudenciaz ad de offi de le
vbi illa quippe et qui hec cogi
gerit sicut no est impossibile
tmen totum est distinctum/ hoc
autem de epis omibus no est
verisimile/ qua sic ecclia tota
videretur erronea/ q no est
credendum/ qua tota ecclia. i.
congregacio fidelium qua regitur
epi no pnt errare/ xxxv q. i.
arcta/ et q ubi no in glo. pma
ubi no maior fiat diligencia labo
rare nequeo/ si videtur q ꝑ no
possit ecce si velit maiorem diligen
ciam facere ad totum mundum
ꝑ incompabile maiora expedire
da ꝑ sic plenitudinez ei
omib prelatis et epis diuisi ꝑ tes
hr em fatetur de se Romanus
pontifex inquiens mandata re
lestia tmen efficacius germino
si nra cum fratribus onera por
tantur de pfup in. c. mandata
ꝑ dato q ad hibeat maiorem
diligenciam qua illi ad hoc per
totam diligenciaz suam no pt
pertingere ad tantam notiaz
circumstanciaz que attendende
sunt sicut illi per patria dicitur
q illi pnt melius scire
q no curent bene prouidere,
et negligentes sint. Sed hic mi
tur q tmen no solum deberet
eis hr auffere si tota ptas hz
qua ad hoc diuitias eis tota
cura animaz et plena in alijs
ptis/ et solum auferet eis pro
uisio beneficior videtur res
valde suspecta/ et q maior sit
cura de redditibus qua animaz
simplicium ista usurpacio colla
cionis dignitatum beneficior
est in magno grauamen tam
beneficior quaz pronouedez/
qua ecce eorum quorum deuo
cioni et saluti corpis dignita
bus et beneficijs p cendum nil
ministrando cet. Et hr pronent
colonijs absencijs magnis fati
tibus laboribq et periculis quos
et que facie cogitur pse nclatur
qmsquis voluerit pronouere
que dicta predicta iura magis
sollicitudine tenantur de vitae
ut cotra de clico nc pro de
fectu pastor. Licet pdicta q ista

attenta tollerantia qualitate vel
pietate processerit Ista q hoc fece
rit eccla romana volens q ho
norare prelatos actu et pitu
lis et propter plenitudinem pta
tis sibi assumere totum onq
et q sp. ideo et alij plati debe
rent de hoc bene sperare q tenti
q unus cui ordinata caritas a se
ipa incipiat ista no videtur esse
talis q nisi ocissima et primaq ei
us no incepit a se modum dili
gendi proximu sicut preceptum
est ut diligat eum sicut seipm
q transcendo mandati limites
ipm diligit plus se ipso / et hec
tacq est pute verum dilectus
ordinem de pedi u m et Item q
q mirabilis ep videtur pietas q
quis velit sibi pcludi q non
velit sti / cum tu scptum sit q nisi
annue tue placuis deo et nisi
veget in pcludi annuat dns
num eccle aut in derogacoem
debiti et veri status epor et
aliorum prelatorum que ora
maxima et pcipua cura esse
debent solicitudinis pastoralis
ipi no debent de hoc multum
curare vel dolere q plus ista
usurpatio videtur esse ocasio
imitandi rebellionem et ut ne
reincidamus contra sedem apli
cam et pcludi annuat / multi
em michil curant mandata ipe
et smas / si eis no obstantibus
de beneficijs in terris eorum di
sponunt sicut volunt et ideo
si papa hz ius prouidendi et
no illi tunc deberet contra eos
procedere et eos exemplo dare
do apli ut tradere satane in
interitum carnis / ut eor spus
salvus fieret in die dni q in
die

audi quiet accepte eorum
contumacia deberet et pena
et ne illi rebelles sic starent
in suis in q emptum et vilipe
sionem ecclie in periculum animarum suarum et
irregularitatis ibi celebrantium
nec deberet p mittere q fideles
neglecti essent in no habendo
veros pastores Si aut no hz
tam grauibq mandatis ospme
nec eis auscultare iub q antiqui
tus habebant / sub eis iale ob
stat q t no iub si alteri non
faciab Thobie iij · cpt vij · di
humanum genus l · di pendet
et quo no pt rebelles q pelle
no deret obedientes gratiare
qua phe datur · octa sio de rebel
lione cogitandi ff Deinde nota
q ista numerat multitudo gra
quas aplia faciunt ratione
no heat Capitulum quinti
de varietate gratarum ep

Posito autem hz pp rationes
premissas no concesso q pp
de iure debuerit vel potuit
omq beneficiorum et dignitatu
sibi collum attrahere / quidquid
rationis hz quod bonum vel utili
tatis importat ista inumerabilis multitudo gratiarum adbene
ficia vacatura videtur aut q
multa mala indixerit in eccla
et inducat pmo quia clericis ma
gnos sumptus graues labores
et grandia pericula sanitatis et
vite ep usq ad mortem inclu
sive facimit / que hz quiet pro
maiori parte mania sunt et
perdita / co quot tot gre simul
q no est pole vel medietatem
eorum effectum hre / maximum
ep ardorem et desiderium co
sequendi beneficia in mentibus

clericorum attendunt dum quib
dolet pdidisse labores et sumptus
et videns alios ardentissime labo
rare/ ecce ipe attendit nolens
esse ultimus timens preuenire
ab alijs/ et rubescens q dum alij
bonas gras nel beneficia q sequ
untur manere nel ad partes
trahere vacuus/ attendit adsene
tissime prototis viribus laborā
dum/ et oo hoc datur una ut ce
sset ambitus quod est pcium
ab hominabile uicijs/ de pbem
quia ingens et c cum iam dnm
et quid plus quesd sanctissimor
patrum ab horret salubris tra
ctatus quia amaricans que est
omnium malorum radix et finis
ydolorum nota canonicas
sanctiones 1. q. v. cum omnib vi
q. i. queri cum multis alijs q
ue tractatus/ quid subtilius/ quid
magis occupatus et diffusius
detestetur et dampnet omnium
rum pronulgatis/ quia talem
turpitudinem execrabilem que
pront patrum corda tetigit
in canonibus testis asserens nec
dnus albini nec suo simile dnm
inherere volum di. bonor. et c.
verum catholicum/ heu heu despi
te misie profunda devenimus
quibus fructuosis proficis/ quibus
laqueis dampnationis hijs hor
roris et crudelitatis typis laque
amur/ q illa que tunc pastoris
gregis dna sollicitissimi tot et ta
lib studiorum vigilijs noctis de
ducentis in sompnis/ tantis q la
boribus uiuentis tenantis hmoi
appetitum noxium sibimet re
gulis limitare et ridere et c leo
tradita ut refert in prohemio
compilatio gregoriana hec no
na diuidatis arte pacis emula
anaricia mollitur nunc euellere
et pmoi oo horbitanten gre
multitudinez que est vtiq tam
nibus inimica/ et in multis
articulis reprobatur/ de pben q
uitur lxxx di. sector. xxi. q. i. et
ptotam questionem mentibus im
plicuit sue zizanie semen in
serit et inserunt tot cottidie li
tes germat et scandala/ tot
grauia quor no est nūs mydei
ecclia propagant/ q no restat
homini aliud dicere quia aperte
voce oclamare domine salua
nos pmg/ denuo hec gratie oo
pectatione magna sunt acto
spandi in mortem hom/ et sor
san aliquid procurandi/ nec
actio sufficientem ocusationem si
no datur nel valet gra super
monoculo collatore/ quia sepe
quis gratiam sup plurib vnius
portunus sibi satis complacens
nel maxime desiderat nel solli
citat et expectat/ et nantes
autez et quot occupationes li
tes et molestationes efficiant
hec gre oo hoc clarius ostendit
q ad annonenda nel forsan ma
gis augenda dubia frequit opti
nonas cancellar regulas odere/
poribus addere/ factas interpre
mutare nel renocare/ nullus utq
ante annum licite sint et insuf
ciens sit et omno dampnatio oo
quo arguitur magna instabili
tas eorum qui regnant curiam
cum tri milicias maxime repto
betur in constancia et lenitas
de re nec quida et c. ti. cle.
una et q autem minime sunt
gratie irrationa petite nel

tentesse sedes aplica manifestat
declarat/ dum varia media me
ta contra tam grauch morbos
excogitat/ nec ssa. refrenando
beneficia que generalibz gra
tijs ante concessi/ nec vetera p
varias litarum clausulas vt auctri
talium indultorum/ ita per
anteriorationem seu antedatam
datarz per datam diei obitz nel
sequentis primas gratias nouissimas/
et nouissimas primas faciendo/ nec
penitus silentium imponendo/ nec
p scriptas literas iuris questionem al
teri auferendo irritando/ cassan
do/ nec p restrictum/ nec p re
uocationem gratiarz omnium stilus
penitz annulando nescio quo
modo/ nisi cum ambo dicti cum
falsitatibz et mendacijs/ nec possit
verte dicere ex sine eis/ nec suo
quarte mutantur sententia/ nel
tenentur/ et si cet dicendi au
dacia/ dicerem ex hoc patenter
arguitur deceptio/ ex quibus excu
datur agitia sua multis labori
bus et sumptibz acquisita/ mch
ilem magis abhominat intra
quia ex alienis nis sum pdecep
tionibz auferatur de rez per
mutatione cum vmisere/ et sic
eis quos deberem in sua institua
exponere videtur eis laqueum
mitte extra illud ex le xxxvij
q. i. de viduis si nis debet extra
in suis actibus fraudem alicui
adhibere p intra alis supius
allegata ethi autem tales re
nocationes iuste sint/ quarte
de poribz renocatis uterius
nonne sunt nisi ex uterius pe
tentia recipietur/ hoc sane ex
presciat fiat tm scandalum in
surgit tanta curie romane
protenus infamia ex fata eius
meritorum iudex uel vestima re
putantur et in derisum to tius
cleri tam substantiatur obiectus
alacris ex nolentes viri qui de
his dolent/ ad tales obiecta de
pressa in terram facie silere nel
prepudore abscedere nel ne tlez
erubescere aspicere videntes cogit
coguscere et fateri/ et mirum
est si cuiusdz nuchi hec recogitat
ut tam ad pudorem tumorem
nel erroreni ex tantis malis
et scandalis moueantur. qui aut
scire debent prelati prout aut
ille papa sanctissimus bonis gestis
qua si peruersa vnchi petrant
tot mortibz digni sunt quot ad
subditos suos pdecessores qua tr
ansmittunt vi. q. iij. pcipue p
tecta hic modis prouidendi de
beneficijs ecclesiarum et impe
diendum prouocantes eos
qui prouecti maturi sunt et gra
ues moribz aut tempore ut gra
uari discretere p terras procul
se exponere exercitium no velint
ex honestate erubescant ex ali
qua necessitate valeant legit
time excusati est ex hic modus
hic magnus medium et via
facilis ut magna aliqui ex cessit
beneficia leues vagabundi nel
alias viles p sone que nel ne
dicere valia officia nel ministra
assumere no erubescant ut pote
qui sunt scabularij exquisitarij
leones barattatores phenda
rum pugiliuum/ qui vacant ex
plorationibz/ et quasi traditores
qui ex no verecundantur se in
portune ingerentem/ et ma
gnalia promittere/ nec horret
suckinari nel effusione obrui
aut repelli/ que omnia honesto
homini tm horret ut pius velit

carere beneficio qua talia sustinere nel facere / quid sit q ecclie dei magis efficiat vocat qua q indigne prelati assumuntur ad regimen animarum / qo presse mira vident nichil ut nec mle de elect ꝛc grave nimis ad pben qt q est miserabilis vno est stabulariis et psona tam tristis et misera que no hz gratz cel tum propo motu pape / cel sup nco impetibilibz plurib et quitumcuz magnis beneficijs / ciu hmoi et similibz gratijs no nisi sublimes et litate pdcm ro hoc exigerent eent pmiande ut in t de multa pbend adsi Ceb quippe sup nodu mirabilis / q sumo opi vicarius tante familiaritatis affectu tra ctat et prosequitur tam et tot scandalosos in ecclia dei et mu tiles / q ipo motu talibus volt prouidere de beneficijs quoz sep tem vel octo amorum puer / cel statu exigu et remotis pa tibus equibz scribendo in litte ad nullius instantiaz nec ad tuq petitionis nobis prote ob late ꝛc tibi prouidendo / non magna cel nib quesitum cel valenti psone ob hoc famulando pront constat luce clarius exte rioris et qualitate talium litte rarum ꝛc Quo posset obui ari malis et damnis pre tactis Capitulum Sextum ꝛc

Nos autem istis omnibz ma lis damnis scandalis pe riculis litibus et alijs mq vem entibz tam pretactis qua tan gendis facile obviare vo reur rendo vz ad porta et no faceo gnis expectanoab / si solum / sicut tunc erat pus affendo bona q vacarent / tunc eis sicut anta no erant sic iste miserie et litib nec iam essent q rarum videtur et no facile ꝙ cogitabile qua bona tacio ille modq dimisso sit et iste apprehensus hi dr q tunc p vno beneficio multi current et omb frustra pter vnum ꝛc redirent ih nitoeuentibus ut pub tractum e ad prouidend hinc facile e teme dum ut quotta ordinarijs sicut erat pus hz dreb tunc male p uideretur qua epi et alij con ferent beneficia nepotibq ꝙsan guineis suis et familiaribq / hic libenter quierem vtz melius eet q sanguei et familiares coz haberent nel familiares cardina lium et tulalium et forte pri mus erat malum qua no eent lites super beneficijs et forte tuc q nisi defensiom hzent et no adhuc offensam sicut iam quitez habent qui contra epos obti nent voluntatem hz eso q p misio fieta p epos tot mala in portaret sicut ea que iam est p suetum / tunc fiat hic remedium q prouideatur ecclijs debonis epis et totum erit planum hz dicatur q hc no pt bene fieri quendo Respondeo quo go ipa bene p uidebit de mille psonis aut amplius si no pt deuia psona sufficienter prouidere / si sunt et alia remedia sicut ter rationes remouant indigni digni instituantur / et vnq ter rarum transibit alijs in exm / sicut scriptum est flagellato pestilente stultus sapiencior erit / forte dicitur / ista est ma gna occupacio sedis aplice et totius curie hz ter tellam quam iam hz multo maior

est minus vtilis et magis pnicio
sa qua ista que sme Jnobie nia
gis racionabilis videtur ut po
te que inuenta et tenta ē a scīb
pribꝰ/ sacra scptura et ure ca
nonū fundata ny qua nō di
ē malum nel errōr inuentꝰ
dumꝰ ppa et prelati nō sint ne
gligentes et repdi ꝑ corrigant
sicut spectat ad ipos ꝛꝛ Respon
sio quedam ꝙ premissa sint
racionabilia et nō probata eiꝰ
Capitulum septimum sequi

Licet forsan hic aliquis nuꝰ
spualis motꝰ affectu/ qua
promotionū cuꝰ qsecutꝰ ē
aut spēt/ talia cum solent multi
intellectum reddere nubilum
et assertum attendere ꝙ ꝑ
nichil hꝛēt asserre nichil curā
retur/ nuqua queret/ ny nulla
renēnaa hꝛetur/ et ipe alicui
nō hꝛēt vnde vincere scrutina
nisi ꝑ ꝙ aliqui omnes subditi
romane ecclie rebellarunt et ti
rannū bona ei occupauit et red
dito sustulerunt. Putant aut ꝙ
ꝛꝛ multa conferre omnes acqui
runt et visitant reuēnte et ho
norant/ vitant offendere et ti
ment/ ac cupiunt complacere/
pncipes ecīe seculares et ecclia
humiliando se supplicant/ rcīo
norem qui tanto domino et ꝙpi
tario debetur nō subtrahunt
ꝑ impendunt/ alb ut videtur nul
lus illud sturum/ ꝙ sol ecīe ipe
sustentare se pt tenere statum/
ecclias ꝙ tueri hic pmundi
et ipe et sedi aplice omnia da
et maxima renēncia exhiben
da ē de ma· et obe· solite· lxx
viij di· Valentianus et omnes
rrelici prohibendi ac puicn
da si ei adhibita fuit decle· ma
ledicte c· i· xxviij q· i· parato

ꝛꝛ adhuc ut exhibeatur ei et sic Nota de vō honore
exhibeatur ꝙ sit verus honor
et reuēncia debitis medijs et
modis est vtendum ut ny dicto
tamone parato supius allegato
et qua nō sufficiat aliquod bo
num facere nisi bene fiat xxv
q· vi· c· i· de cognitione c· i· tuꝰ si
nec deus remunerator ē nomy
ꝑ adhuc nō ut ibidem ny glo
sa· q· nny eum honor sit exhibitio
reuerentie ny testimonium vtutꝰ
si illa assint ꝙ quibꝰ honor nō
debetur vꝛ mistica clemencia
scītas humilitas benignitas
amra et zelus verus salutis
fidelium verus honor ē erga
eum honorem et a plis exhi
beri deuocio requirit magnificencia
est/ ꝙ quam quis honorificat
se/ et honorificari vult honori
bus ꝑ dignis/ ꝙ omnino necessa
rium est platis principibꝰ et
vere dominantibꝰ ne regendi
vilescat auctas/ et ꝙ talia etiam
meretur superior a subditis sus
tentari ut dicit aplus ad ti be
ne ꝓsint duplici honore di
gni habeantur i ad tmo· v c
Qui vero queat quis ꝑ exhiberi
reuēnciam ꝙ alia media ut po
te ꝙ potenciam ita ut populi
nō exhibeant et deuocio ꝑ timo
re cupiditate nel necessitate im
pulsus ipm reuerentur vere
honor nō ē/ talia enim quis val
de et nimis exhibentes tirran
nis qui ꝑ vere nny honorem
no hnt/ nec eis debetur nec
a populo sustentari meritur
nec sic querē honorem et susce
ptacōm ē magnificencia et ꝙ
videncia ꝑ ambitus et auaricia
ꝛrm veritatis ca regula ē nec
facias quemcunque honoratiꝰ
tuꝰ causa/ quo minꝰ aliud
fiat vi q· ny si quis vō non

cm illud dz quib appetere per
quos honor aliorm minuatur
xt ut dr nullo legim cm in
canone btm gregorium papa
qui posterb fecerit esse in ꝯo
cmplium dixisse nec honores
eo reputo in quo fieb mob ho
norem sibi ꝓbere cognosco/
mei namq honor vtis ecclie
mei honor e firmꝰ meor soli
dus vigor Tunc ergo honora
tus sum cum singulis quibꝫ
honor debitus no negat xt ut
dr ecce Nisi go sedes aplica in
ste sibi collegij et ꝓmissionꝫ
dignitatum et beneficiorum
attraxit et multitudinez ferat
gravium quia aliter honores
et sustentacoēs querere no debet
q allegatum est ipam occasc
no ꝑt q interpa quidq agerent
q vigerent in tale dampnd ecclie
periculum salutis et scandalū
fidelium ut supra tactū est
pus dz omd honore erat defer
tum pati/ nel statum dimittere/
no cm sint facienda mala ut
eueniant bona spialia r q t
no est putanda ne clici il mo
nachi in t no magnus quito
mo ut eueniant tpalia q ꝙ
no foret timendum q̄ cm
iusticiam fouet corriget ꝯcs
sus et alia iusta et facta au
ctoritatis et officij sui opa exer
cerent boni ꝯ amore mali ꝯ
timore ad reuerentiaz maxima
mouentur/ et dum sic pene
sum meri studerent/ deq quino
derelinquent suos sumos suo vi
cario no deesset ꝓpmissis
go colligitur q si modo ille q
videndi de dignitatibꝫ et bene
ficijs qui eam tenetur in qua
minuris ē dampnosq standa
losub nel quocuncz mo in stub
ꝑ reuocacam nel suscitacoēz
cuiuscuncz procurando fuam no
dz/ quia nemo dz alteri cum al
terius dampno et iactura xi
q. iij. si quis vō xxiij q. v ꝑ mu
xium q. v. demcz ꝯ de elacon
edifi c. v v de hoc xt de re
iur li vi. et hoc dicat q alior
honores alijs no debent esse
ocasio c. de sta et suma. l. nil xt
xt ꝓmissa scz attracto collegij
beneficiorum et multitudo
grauium fiut mo bona de
clarantur ꝯ fructu symonie
que inde ortum habet et qm
ponit papam cum suis offi
cialibꝫ in statum dampna
tionis Capitulum octauum

ma vero ꝑ suasum est
supius q mo bona vide
habuisse radicem si alicui ꝑ
suasiones ille no sufficiunt
cum nota doctrinam salua
toris arbor ꝯ fructu debeat
cognosci a quo si de re iur
c. v. ni detur de fructu quem
modus ille producit cottidie
multiplicatis malas arbores v
inuersum ortum ecclie sic re
plentes ut bone arbores mo
generent/ ne germinet aut
fructum faciant sufficientem/ id
ht sicut de vento statq tal ve
rus lapsus cuie romane q
nulla supplicatio qualibꝫ pa
pis pregna ꝯspectatiua quib
cumcz sigli/ cc de data curretc
signatur nisi prius dato uno
ducato tam integre ut nec
denarij deficiat/ pronclion
vero data ꝯspectatiue gre
ut cardinalium nel familiaꝝ
pape dz ut denarij xxx. xxxx

uel pl' ducati/ pro beneficio vo
cam vacante pactatur et tanq̃
supplicato multa valorem reddi
tumq; annoz. Si autez petitus
electi postulati uel alteri ab
aliquam eccliam uel dignitatem
q̃ missio uel confirmato tunc nullo
omittitur propsona nisi prius
fiat pactum determinatum de tra
summa et securitas de solvendo
in certa forma demonstrata nil
facta. Nonne hoc solum cet si
nichil aliud mali cet in curia hiis
solitarie venire no possit patet
uel probat spam et omnes qui
talia pacta faciunt/ nullo ob
officiales cure qui ad q̃ secunda
beneficia et dignitates taliter
impetrata uel impetrato scient
monet aut submittit in statu dig
nationis existe sine sint proto
notarii. tubicularii. auditores
aduocati. abbreuiatores. scriptores
procuratores. notarii causarum
sollicitatores et quicunq; huius
cet cardinales si ad q̃ missa pro
monet aliq; inuant simoniam si
quis ut pote quedam hereses e
uno de generibus mortalium nul
le uno q̃ grauiores petor pone
rum quelibz qui ipm q̃ omittit ad
gram et in statum dampnatoꝝ
summa ca pertotum de simonia
pertotum et quedam simonie
petri rarissime uel nunq; cogno
scuntur pnuncibilitatez occasio
bili uel surreptoꝝ subita uel le
uitate mentis/ uel noctis pnite
transsire pt in petri spem venial
sicut bene dicit de superbia
ira uel alijs petis cognitis mo
talibus presertim/ quia totus mundo
clamat et scriptura simoniam
esse de maximis petis tum cet

compactoꝝ tota omnia summa q̃
pro nichilo reputantur. 1 q. vnica
c. pz. Ubi cet dicitur q̃ simoni
aci sunt pui et propinqui hereti
pam autez simoniacz sic q̃mit
tere promouet uel fuisse sicut
in curia fit no e casuale uel su
bitum uel parum dampnum
uel cognitate fit q̃ e deliberatum
et cognitione et hoc omni die
q̃ videtur cet. Quod ista conclu
sio videtur nimis dura. Nota
gratianum contra Curiam
itatur cap̃ tum nonnul
de tam grauem conclusionem
contra tot et tantas personas
et quo velim trahere ad hoc pcipue
et periculum auditores qui mul
tant cum allegata et probata/
aduocatos qui pro tanquam/
procuratores qui ministrum simul
faciunt allegando vera ad pro
positum punctum/ et petendo
ministeriam. abbreuiatores et scri
ptores qui scribunt vota forte
supplicationib et signature in
quib omnib uel pluribz e qui
simoniam pretendat/ et hi omnes
no viderentur aliud facere nisi of
ficia sibi commissa implere/ que
no sunt in se mala/ q̃ ad hoc
finem pront ad ostia apperire
pt ordinata/ et quid intrinseruh
latentib mali esset hoc indicari
no pt. nec de presumi contra tot
et tales/ nisi error apparet ma
nifestus/ huic animationi simili
stupore respondeo/ q̃ dicta gesto
videntur tam grauia et mira q̃
ego ipse pp solum eius gravitatez
sepe tristis fuisse nedum vir q̃pmc
q̃ cap̃ nisi forte asserere eam q̃
michi videri veritatem quod
enim grauius quia q̃ deo q̃ in
omni congregatoꝝ et statu suoꝝ
aliquos hoc q̃ sivent/ ut pote
qui in omni sagena congregat

pristis malos et bonos / de omnib⁹ officialibꝫ totius cūie romane multum habeat gratum filium ꝫ ipi omnes nō a casu nec infirmitate illis ignorantia aut ipo offitio sui usu sint filii pditois et diaboli / maxime cum multi eorum libenter et multum ordinate frequent remedia / largas & aut elemosinas / frequentent ecclesias / q̄ficiantur sepius / missas legant / et audiant reuēnt et suscipiant sacra / iusticiam q̄sequantur / et diligant misericordes sint et pij q̄mentes et casti veraces et magne fidei multis q̄ aliis vtilium opibꝫ excellenter intenti quid aut intredubium quia q̄ multi omnes eos nullus sit in gra / omnia q̄ opa eorum quā diu officio suo sit agere et manere proponit / quo adeterminū pulsu inania sint et pdita / quib⁹ non tractatur de tali indicio eorum qui eorum facta recte q̄siderat videt clare se a multis eorum in agendo bona longe distare et ut ꝯ aggeratiōnes sit finis / quis p̄sumat se videre / q̄ omnes illi nō vident / q̄ vtiq; si esset aliquis videret et videns ꝯ paueret nec horret / licet in grauasse reputo / ne credat ꝯ teni malivolo ve animo ꝯ clusionem p̄missam inferre / cum gratia mihi magis esset optabilis teste deo p̄suasionem tui animi quia michi vera videtur omnia remedia et salubria correctionem ac pio iudicio meliori sententiarum in medium suppono &c per suasio q̄ conclusio supra posita sit vera Capitulum decimum &c

certum est cum q̄ supplicans sit ꝑsbr / ꝯ intencione velit assequi nullo ad beneficium nec dignitatem ecclesiasticam / nec nullo in ipso nec in ipa que nec q̄ est spiritale / et papa signans velit sibi hoc ꝯferre p̄se nec p̄ alium / p̄se quidem si p̄ supplicationem sibi nullo confert nec per litteras / p̄ alium si hoc sit p̄ ꝯsecutorem nec q̄tum in vtroq; est / ipse dat et ille accipiat et hoc totum nō sit nisi aliquo tali hinc dato et illinc accepto nec pacto p̄mo et sufficienter securato / ꝯ q̄tum in eis est ille vendit iste emit spiritualia ꝯ vterq; est symoniacus / &c nō est dubium quin ꝯ mediator inter eos qui pactum faciat et quasi prosenecta e vtrumq; animum morbum contrahat Supplicatio firmatur bene licet ꝯ auctoritatibus canonum 1q. 1. si quis quis et q. in salvatore tum multo alibi se q̄tum ꝯ quib⁹ officialibus in curia fiat aut ordinat aut saltem sufficientem habeat ratiōnem et causam sciendi et credendi / q̄ quiter supplicationes sit vera sunt et nō aliter hic enim ita manifestum est et tantorum et tot testimonio cotidie p̄batur q̄ si quis vellet disordere non posset Sequitur euidenter q̄ supplicationem sit transituram nec transeuntem scientem scribere corrigere prosequi signare et p̄q̄ua vera sint registrare / datam apponere minutam nec litteras facere / ꝯ q̄ qui / protestamur in nullo hinc litterarum dare / nec facere / et de nullo nō causa tali / sollicitare / procurare / adnotare /

ꝯ omnes officiales curie ꝯmane sint in statu excommunicationis &c

allegare nel probare / sinaz forte q̃
tale beneficium debeatur nel quod
tunaz subsidiu sancti nel promotor
ad hoc prestare / ut iste simoniacus
beneficium q̃sequatur est sibi pe-
riculose ne simonie crimi
antem consensum prebeo alicui
malo similem penam cum face
te merear sicut dicat aplus et
iura consonant unum q̃ in quo
aliorum lxxxvi di. facietis de off
dele c. 1. et iste no solum q̃sentiat
sed in effectu faciant talia sine
quibz ceteris paribus no obtinet
uel fetum suu no tantum vim to
lorem defensionem nel excusatiõ
haberet / sequitur q̃ in crimine par
ticipent et est simile q̃ legi. ne
mo ult de sen ex co. / q̃ nedum fra
ctes contra libertatem ecclie
verum et qui cum ea iudicant
scriptores corde consiliarii et ceteri
cooperatores sunt excomunicati et pu
niuntur similiter delicti ex co.
c. credentes et c. quicumq; c. t. li
vi. et c. si quis suadente de pen
in ecle prohibito cum nel in proba
to aliquo prohibeantur nel in
bantur omia perque ad illud
pueniatur in regula cum quod
prohibetur de re mea si vi et o
vtinam adhereretur in scisma cri
mine participent / supplicans as
serit se petere q̃ gratiam papa e
faciat / et ipe scribit se facere gra
tiam si ille vendat et iste emat /
et qualiter hoc sit verum audia
aplus si negant gra e commu
nis gra no est gra / cuius ma
gis no erit gra si est excommu
nis / nisi forte in hoc fiat gra q̃
homi furem laz / qui pro vno ho
micidio decem fiorin auri
redditi dantur lx. nil lxxvi flo
ri / videant rami scriptores abre
et omnes qui ad eius ministrat
an no pronunciant et dilatat
ystam salsitatem / de nu videat
prothus qui allegant aduocati
qui p̃ suadent / auditores qui
sciant boni spectat / adistimu
quo scimus / quia simoniace mit
tit nullum nisi hre / nec titulu /
et qualiter affirmant cum in
malicia / dum sibi ipm petes suas
vel vnam ad iudicant / quo fa
ciunt omnem furem et latronem
qui omia de beneficio pronem
cia ministe rapit et rapit
ac ad restitucõm obligat / quo
ex deripiuntur omnes qui eum
pro tali recipiunt / eique reddit⁹
ministrant / teneamur ut tali
obsibent / facit bene ad hoc c. du
dum. in de elec. ibi anime dap
nabiliter sunt decepte / nec pon
pnant dei plm et beneficiu vo
ministro / eiusdemq; dampnifiat
et si est curatum beneficium /
tunc faciunt plm exerte omnia
gra qua q̃sequentur. Vnde cla
mium si cui vemus pastor absol
uere / que eis simoniaci p̃mitti
tenemur no venit / quia auctem
absoluendi no sunt 1. q. 1. fertur
et alibi c. scripturis / Necno cum
deuotione et gra qua deus ecclie
plebis magistrum dare mete bono
et deuoto ministro / qua malo / quo
cum / vulnerata pastor curandus
omnibus adhibebit medicinam / aut
qualem structum deste producturq
e cum grami peste tradix uste
cta est / Insuper q̃ panci adiec
tunt ipi iungant et pronunciet
ad omnes excommunicationem que de
sit pales nuptie celebrantes /
predicantes / sacramenta ministr
antes et alia ministeria ecclie
exercentes quarum pla p̃mle
gata sunt q̃ dampnabile est

Vota desip
tacio ne
c participi
po in crime
tpe ip
in ymi
talium

Notabile tra
ymmm con
tra notarios
pmbicos :

si scienter fiant ut pcto mortali
et ut doctores uolũt peccatũ mor
tale quittitur / licet obstat si of
fensum no sit ut se malum uel
p̃ mala institutõ ad bonũ finẽ
ordinatum / quia quoꝫ bono
affectu pt quis uti uel possibilia
ut ad malum / uigra si in
deo fuit uel hereticũ adhoc ut
malitia sua tegeretur et ipe
uel alios pe
uertere posset dare uel dari
mandaret litteram testimonialẽ
q ipe est bonus et fidelis ꝯb
quẽ ad illam litteram pergamc
num dando scribendo sigillando
uel aliqualiterꝫ modo imma
ret / quis dubitat quin ut sint
humanum officium et diligen
tiam rebus est omni malorum
que ille facit animatq illa lia
et suffultus ymo et tutum u
luxerit ꝯ si ille nuꝫ uterq
lia uel nichil mali faceret / q
no unq iste deberet operam
sua malo uti q ꝯ parte sua
no desint quia unq securus est
malum / Adhortum / veritate
est / facimus multa iura c sicut
dicimus de homi. de pe. di. i. c.
precto et c. si quis cum telo ad
alienos alios / Item uel solu
bene si et multa alia mala
secundum / unde est q vixali
quis uere uituosus et timens
deum beneficium ecclasticum
assequitur nolens quitte suos
manes si solum pq ponentes ꝯ
stram uel simplicitẽ no intellig
entes et negligentes aguoscere
qua malum sit q agunt / Ali
ud est q studia generalia pe
rerunt / et particularia / quia eis
no pronunciatur valentes et
sufficientes uiri pq qua sua bona
et uires q impenderunt in studio /
mundiq ac amici eorum ob pau
pertatem et ipos et suas uilipendit
et derisionẽ et ultimam
dam patiuntur / q uidentes alii
retrahuntur a studio / qua no re
numerantur uirtutes / si uacua / no
sua si uilis pecunia / tanta solli
citudine uenerantur q no q̃rut
stipendia ecclasticata uota unita
psonarum sicut esse deberet et
pront ea unita qua plurima ad
hoc sonant leges di. utiamur
legum di. q̃sulunt i. q. vi. c. ulti. xxv
q. vi. ultima cum c. se. ꝯ de ma
et obe. statuimus ꝛc et alia salu
bria uita patrum magna ma
turitate digesta penitꝫ no cura
ntur / et qua homines sunt nati
nati ad prudendum sibi uel suis
curritur unus ad cum q̃rentur
q barratie / et discutitur et sic dis
a scientibus multas bonas uitas
et uiles subtilitates no curant
alii addiscere eis monentibꝫ sic
ille desinent et pibunt et gra
uissimum ac forte impossibile
erit hoc dampnum reparare
inveniendo denuo scientias que
tot milenarii annorum per
studiosissimos investigatores vix
sunt inuente / et usq ad hec
tempora deducte / et ꝯ hoc sb
trahitur fructa maximaq que
lata debent asserre ut dei ecia
in grande totius universitatis
ecie que ad sui regimen vul
gatus piissime nostrum indigẽ
dispendium et iacturam ut le
gitur. ut c. cum ꝯ de elec li
vi. doctorum cui scientia tota
mundus illuminatur / debẽt tam
cum q̃ immiscto de reliquis et
ve si. uno li vi. q̃ micquid no c
miserabile q miseria amaritia

curiensium totum hoc stat ndum
nos et simoniacos prononcendo
nec ad prononcidum ad prono
tionem ipse inuita sui offici qua
litatem et congeniam cooperando
est et alud q̃ ecclesias et ecclie mo
nasteria et abbacie et alia be
nefica miserabiliter destruunt
qui eccl̃ia nec monasteriu
q̃ no vix simplum hz et duplu
debet solucre in anno vz ipse/ et
nichilomin̄ nono promisso qui
in principio pro multis indiget de
facili pt casus accidere q̃ reddi
tus pcant grauia supveniat
nec alia aduersitas ut ecclia m
debitetur ita ut q̃ propter inde
cibit hz dcie in dicm amplius
involuatur/ nec solum hoc no
destruitur monasteria et ecclie
hz cet̃ p hoc q̃ dantur cardinalibꝫ
nec mulieribus in comendam nec
assignantur et quittantur pri
oratus expiencia docet q̃ multa
talia pierunt simpliciter et in
plibus eorum ad hoc vbi pus
erant vnus nec ibi monachi vix
vnus nec duo misere sustentan
none p hoc subtrahunt diuine
laudis officia et profecto hom
ac ecclesiastic̃is clerato pdict̃
no sunt pmenda intencio dotator
monasteloꝝ videntur pstan
tu cardinalium nec perpetuatoꝝ
monasteriorum inventi videnꝫ
cardinales quibus p sedem apli
cam prouideri solebat hoc mirꝫ
est q̃ ordinq omnia bona cc q̃
facimq quia nolumq audire in
contrarium resonancia que tm
si in disputacom venirent de
fendere no possemq asseritay et
aliquis hc no contemnt audito
rem nec iudicem/ maxime cohc

Fictum in
utrarum
nonabile
p iudicibꝫ
notarijs

q̃ in tota actone et prosecutione
cause nunquam monetur nec sit
necias de ingressu simoniaco et
adipiq̃ no pinet quidquid tractat
nisi dedutis in racionem et pmit
tibus ad eam de his q̃ indicare
in allegata et probata tenetur
in q. vii in dict̃ y. q. i. deq omnꝫ
vi. q. in illa et quod hoc fideliter
stat nichil peccat/ et eodem pñt
potuisti prouisores aduocati nota
rii cancellarium et similes hz q̃ Solinas
hoc eoꝝ no saluet sic suadetur
deniq̃ cum talib̃ secuter et libe
tenet ut exerc̃et officium/ est q̃
iudex et minister in causa in qua
simul nec stat sniam ce ferendã
pro eo qui nullum iuris hz/ et qui
p hoc minatur ad dampnacom
suam/ et multa inimica fracida
ac ad dampna multoꝝ tam in
spualibus quam in spualibꝫ ac
ad impedimentum multiplicab
bonii q̃ verisimiliter fieri et spe
rari posset/ si iste no sic inna
retur sicut supra tactum c/ cum
eo solo consensu peccaret ut
depe. di. i. periculose et eoꝝ
iniquitas cum multis scandalis
et hc sit plusquam mundus con
sensus consequi intendunt q̃ eoꝝ
eo cum no peccare inuisce in
allegata iudicando hz in eo q̃ eo
exerc̃et officium p q̃ malus et in
dignus hoc huius nullum inp
monetur/ et eo quo sit multa
mala timari et bona impedri/
et vbi sit q̃ omnis ecclia nec eo
mala q̃suetudine de illo tacet
in ea nec oz tacere ex timore ni
no admissionis nec defectu p
bacionis/ illud q̃d ad eam per
tinentissime spectaret et p eis
tantum malum ecclie impedire
et bonum promouetur hi dictum

Arbitrantur sacerdotales et doctoribus in curia.

Nota terminos doctorum simoniacos in curia.

multi sine pacto vel racione pecunie optinent gras quas aut sic vel aliter optinent officiales in curia non put diuinare Respondeo q̄ quidam putantur quas putare posse vel quando nulla esset presumptio q̄ gre obtinerentur mediante pacto vel pecunia non esset probabile nec opus esset de talibus hic agere Hij qui videntur ad oculum contrahunt et cum vos q̄ testatur sufficiens causa habet presumendi de hoc et no intromittendi se de promotionibus humanis vel finali ad talia nisi certitudo habetur q̄ ille pure assecutus est gratiam cui ad eius assecutionem promotionem vel subsidium facere voluerit sic facta simoniace ꝑ q̄ sic certitudinem sic facile non probatur de psumptis est licitum et in regula semel licet dubitat michi forsan aliquis adhuc sit tractatum ē quo putes hic me videre et q̄ stadium inde ee habendum q̄ tante scientie et q̄ precise oculatissimos virorum nullus videt aut sic iudicat Respondeo q̄ quidam homines debiles ne visus q̄ hoc q̄ attentionem hij ad aliquam rem clarius videre quia alii ob multo clariores visus qui no sunt attenti ad illud / hinc autem no attentionis multiplicitatem causa vt multitudo occupationum in aliis / vnde non affectamus / multitudo et magnitudo eorum qui quidem deum optimantur et faciunt ut vigra q̄ aliquis cogitat no esse reputandum in dubium qui papa clarch et tam magni in diuinis in omnibus scientiis eruditi scientes sic agi no contradicit / et in hoc sic facimus Ad hoc forsan aliquis profundius volens impugnare predicta / dicet q̄ ipsa no quittat simoniam et q̄ no dum audiui nec credo quod esse tam modice racionis ut dicat ipsam quo ad hoc scelus inpetrabilem esse magis quia ad alia peccata maiora ut hec sim minora ut fornicationis quia cum aliquo no posset vendere sacramenta xpi cum vnus aliquis vendiderit xpm / ideo dimittendo hoc tanquam probatum no iudigenis venio ad tres modos quos audiui ad tanti mali excusationem adduci vnum ē q̄ quidam dicunt papam recipere ea que recipit prosupplicationibus non pro beneficiis h̄ pro laboribus suis / Nota terminos doctorum excusantium simoniam in curia. cui dicunt q̄ quod sunt simoniaca solum q̄ hoc quia prohibita que no essent simoniaca alias et in talibus ꝑ h̄ potestatem solum dispensandi h̄ q̄ tollendi nonnulli dispensandi no dicunt q̄ papa sit dominus omnium et maximus clericorum et beneficiorum et ideo illud q̄ recipit a clericis vel de beneficiis de suo recipit quum cum possit tanquam beneficiorum reddituum reparare prosequitur q̄ medicinis q̄ recipit fructus vnius anni vel duorum et si quis voluit beneficium cum illis onere dimittat non illa omnia simul puto vnum dubium moueo an isti quia subtiles excusationes excogitant credant scios prece et doctores qui diligentissime scru-

tati sunt veritates et conati ut
in forment de malis vitandis
intellexerunt ista p dicta animo
ch̄i nō tunc imprimis de intromise
runt se de libris scribendis et
dandis doctrinis ignorando
talia que si sunt vera ad dis
tinctionem dubiorum valde va
lent ch̄i sic tunc negligenter
egerunt nō sufficienter instru
mentes nec plene distinguen
tes et quodammodo laqueum in
cientes et scrupulos quorum
vtrumq; inquietius et absur
dum est dicere de tot et tantis
doctoribus quorum dicta tam
solleinpniter in ecclia recipiunt
et predicantur ch̄i dicā q̄ sancti
doctores tendebant ad pfectum
et nolebant homines in securo
ponere et in tuto / tunc videt
posse inferri nel timeri q̄ isti
ad pfectum nel saltem in ma
iorem pfectum tendant et po
nant homines in tuto et in
securo quum go nō sit tolendus
de eterna gla nel pena videtur
q̄ magis scrupulosi sunt illi / q̄
isti / quia tam detrimentabiles ac
cusationes in pctis p tendunt

**hic reprobatur primus modo
dicendi papam de simonia
et aliis capitulum undecimum**

Item p tandum igitur si pos
sit elucidari veritas ut p
hoc nodum cū teneatur fal
sitas ſ cū intelligatur quo
velamine teneatur se tegere
vel tegatur / videndum est p mo
que sunt illa spualia quorum
studiosa vendendi voluntas
sit simonia ch̄iendum igit
q̄ spualia dicuntur que ad
spm̄ p tinent et a spū pro
cedunt ch̄i pnis autem luce cap
iatur nūq̄dis et pro spū bru
torum nel pro subtilissimis
corporibus in homine / in pro pri
issime capitur pro sola que in
est corporea / q̄ ut in pho
sica dividitur in spuale et cor
porale / et illoꝝ accidentia et
actus talium sōrum spualium
sine sint boni spūs sine mali
ut sunt cogitationes intellectus
voluntates sane dim̄ spualia
distinguendo spuale contra cor
porale et de his nō est p mo
ad pnis ch̄ilios capitur spūs spūa
pro spū sctō nō quater ſ a pōte
prout ipsi attribuitur significato
et hoc nō illa dona sua dim̄
spualia que immediate p cedunt
ab eo et que ab quibus dant
a deo spualiter vivunt ut adhe
rentes ei sint unus spūs cum eo
sicut dicit aplus 1 ad cor vi
que cū faciunt homines spuales
et spualiter vivere nō in corpo
reum nel animalem / quamvis ad
hoc sint et vivant in carne sic
ibidem aplus dicit ad rom viii
ch̄i in carnem vixeritis mori
emini / si aut spū facta carnis
mortificaveritis vivetis et soli
tales dim̄ vere spuales et filii
dei sicut dicit aplus ibidem qui
spū dei agunt in ch̄i filii dei sū
ch̄i autem filii et heredes / here
des quidem dei coheredes autem
xpi / et hoc nō spuale distinguen
dum contra carnale immundum et cū
animale naturale quia supnale
est et quia ista principalissima
dei dona que propriissime sunt
spualia in ch̄i faciunt hominem
et tantum bonum ei conferunt
q̄ deo nullum bonum q̄ iste nec
hic pt p homines pt eis optari

Spūs
spūlis

¶ q̃ cum sint estimabilia pre
cio et unus homo in alterum tr
ansferre nō possit / ꝑ solus deus
immediate dat ea / hinc ē q̃ vendi
nel emi nō pnt hoc probatur
i. q̃ presbr et multis aliis c illis
questionib⁹ q̃uamus autez hec
dona sint ut dictum est a solo
deo dantur / qua nō deus finis
suos huius nō solum ꝓ hec sig
nificata ꝑ nota differre valent
ab aliis ꝑ cō differentiam spā
lium a mundanis nel carnali
bus ꝑ aliqua coelestia appare
volunt cū homines nō eadē
esse et ea ista bona spālia a
quo scienda cognoscenda q̃sequ
da et refugienda / nō solum mul
ti animā ꝑ cū corpali- occupa
ri Ideo ad multiplicem vtili
tatem cuius declarandā alibi ꝑ
hic magis ꝓmens ē disposui
q̃ ut quilibet homines debent dā
bona spālia vere q̃sequi et
optinere q̃seruare firmare
et augere ꝑ cetera officia mi
nisteria instrumenta et media
necnō ꝑ actus et operationes ea
ista / quibus hec pdicta possit
facere et sepe faciat sine illis
sicut autem ꝓtiapantes talia
bona spālia licet sint eis ac
cidentalia ꝓpter eorum pōz sub
iecti spāles dicuntur et sunt
ꝑ influentiam talium et deno
minatum ab eis cum eis albedo
reddat formaliter hominem cum
album cur nō vere spāle do
mum facit hominem spālem
Sic cū officia ministeria instra
media actus operationes nectiō
ministri et amicula eorum ut
lora et habitus ad tales actus et
officia deputata ac requisita con
grue dr spāles et spālia / eo
q̃ ab illo ꝓmo datore spālium
ad hec deputata ab ipis spāli
bus ortum habet / et nō nisi mi
nistris spālium q̃uenium ad
ea q̃ ordinata et eis quoda
sunt / et hoc nō in multo / cum
eis omnibus rebus nel actu a sine
ad quem datur nel tendit nomen
habet / sicut induentes caliditatem
dicitur calefactor / et motus nel
actus eius nel calefactio / one
cū instrumenta quod ad fabricatem
ptinet et cū operibus fabri ut sic
dicatur fabrile quanto magis illud
q̃ a spū nel a spālitate ortum
et principium habet et ad spālita
tem finaliter ordinatum ē et
tendit spāle dr et pōrtim si
originaliter ab illo procedit cuius
est principium ordinem et finem
ponere sicut in proposito est
ex his itaq̃ pt liti q̃ sacra ꝑ
que tanquā media hominibus
illa dona vere spālia q̃seruit
ministri qui habet talia minist
rare et officia eorum ptatem
ius et licentia concedendi nel
prohibendi conservandi minist
randi et q̃sequendi talia ut
sint ordines sacri nel ministeria
actus q̃ et q̃ eorum
ut pdicare q̃fessiones audire
orare ligare solnere et filia
lora cū et edificia ut sunt
ecclie capelle altaria vestes
et mistra ut ornatus et calices
bona quoq̃ talia que pro
solis ministris ad hoc minis
terium deplendum sustentandum nel protectis aut
instrumentis ad misterium

tale compandis deputata sunt/
quia h dñr et sunt spualia/
alb dicim/ q sacrum tanqm
trahit ad se no sacrum ut de
qse ecclie uel altaris &c q in
dubijs et dy q y nulli Si na
q bona que pro ego paise ul
rege meusa familia et alijs
ad statum vnq eorum rcqui
sitis dñr dñr bona spualia uel
tegalia tur no dicuntur spua
lia que p ssm sctm pro laude
sua et agenda sibi gra fami
lia et sustentanda et officia
hec coplenda data tcluq ordi
ata et deputata nostrum ego
quq vltrius uti posse vi
detur/ q sicut illa vere spualia
nullatenus pnt vendi quia p
tactum est sic nec ista/ nec ali
quod ponr ut tale posset vendi
et in hoc deberet cuiq sufficere
ratio ista quia ut sic est spuale
hz propter proteruos detrunc
etiam sic quodh illorum uel tle
no est estimabile pretio tunc
no repugnaret spuali ut tali
esse estimabile pretio &c non
repugnaret gre dei quin posset
estimari pretio qd e manife
ste frm/ et in aplm inducit
repugnantiaz sic arguentes
Si cui gra comitis tanq gra
no est gra l q. l. gra cmito u
agis si eo pretio uel paratus
vltra arguitur sic nulli ho
e domiq talium pront sunt
tlia pront spualia ff solum in
scz dicente aplo pma ad cor
rinth Sic vos existimet homo ut
ministros xpi et dispensatores
ministeriorum dei/ et quia sp
ualia in multis homib domi
nio sunt Iste de re dni q mul
tis et domq no q misit ali
cui ea vendere/ imo prohi
buit/ et mandauit gratis da
re dicens gratis
pistis gratis date/ qo no pt ve
dere spta sic/ si ista possent
vendi ut talia sequetur qvc
spualis gra dei posset vendi
falsitas de se pz ut pus/ proba
qa/ quia quido vendens vult
vendere fusionem aque et verba
baptismi cum intencione rcq
sita ut tlia r. ut confectio gre
quero uel intendit ut ille bap
tisatus consequatur gratiam uel
no Si no tunc no solum sibi
eam ut talem q est contra sup
positum rc est contra hec sibi
ipi Si dicatur q sic tunc arz
guitur quitum in illo e hoc
fit mediante pacto uel pio
go ssitum in ipo est vendit b
gratiam q erat probandum et
fuit ad hanc rem de primo ne-
mo. et c. ad vltimum et c. adau
ctb et in pluribus alijs pterea
arguitur sic qz ista vendunt
ut talia tunc vendunt ut an
nexa veris spualibus alb cum
no sint talia sz spualia nisi
quia annexa sunt eis et ordi
nata in ipa/ si qz aliquid alteri
annexum uel vnitum datur d
venditur tunc cf datur aut
venditur illud annexum/ quia
illud no pt dari ut annexum
sine illo annexo/ nam si funiculo
scienter datur separatim et no
annexum et p quib no datur
ut annexum hmt est q legit
r. q. y si quis obierit quisq
eorum vendit alterum sine mo
uet alterum proueunt neutrum

mundum de hiis quod ꝑdem vi
mus et regula nris ꝙ accessu
rimus ncãa sequntur nam pcipa
lib⁹ deꝰ accessurus hi vi ꝫ hic di
ligenter cõsiderandum ꝙ nõ ter
dico ꝙ ysta ut talia accidentaliter
et no essencialiter sunt spualia
q trugit aliqs ꝙ ea que fuerunt
media ꝙsequendi gram ut com
cessio ny veter lege iam no sunt
et ego quia baptisma tunc no
ꝙferebat gram sicut iam ꝙfert
ita ꝛc ꝙ homez ꝑt fieri ꝙ loca
uel redditꝰ que sunt iam spualia
bona ꝑnt ee uel fieri no spua
lia et ego de illis ꝛo satis plane
est ꝙ ꝑnt vendi et emi qꝛ de
sunt esse talia ꝫ vltimo ante
advertendum ꝙ aliqua ꝛc tunc
qꝛ sunt spualia ꝑnt quidꝫ ven
di no ut sunt spualia ꝫ ut sunt
talia et quasi nichil spualitaꝫ
habent virgra si gentilis nichil sci
ens de sacramento altaris ven
deret alicui famelico hostias cõ
secratas et ille emẽt sicut alium
panem/ uel ꝛc si fideles id face
rent probabiliter et verisimili
formati credentes ꝙ no essent
ꝙsecrate nulla quitteꝫ simonia
quia ibi no est voluntas vende
di spualia cui hinc autem videt
ꝙ facienter presset quis emere
rem sacratam uel sacramentalem
sine intencione emendi cum ut
talem virgra aliquis puer ꝛct
ny puncto mortis qui deberet bap
tisari et no posset hꝫ alia aqua
nisi que ꝙsecrata est pro baptmo
et hinc cum milleo valet cum
gratis dare ꝫ vendere propcua
ny hoc casu bene posset emi aꝯ
ut tale elementum no ut nũ
quia consecrata ꝫ si procu
tione alicuꝰ volentis letalit
emeretur olenny consecratum no
ut nũc quia ꝙsecratum ꝫ ut reꝫ vul
nerum nãlr curatam ꝫ si petiꝫ
esset illud olenny ad illud appli
care ꝙ no diffuno no tꝫ quitteꝫ
simonia/ potest aliquis dicere
ꝙ nullus ꝑt quitteꝫ simoniaꝫ
quia no ꝑt vendere spualia
dicitur ꝙ voluntas vendendi
sufficit sicut ꝛz ꝙ de scripcione
ꝑterra quaꝫ dantur uel ꝛcipi
untur ꝛc talia ad hunc finem
ut spualia ꝙ hibeantur danti
bus et ꝛcipientibus cõ faciunt
sicut ꝙ populus ꝓfitetur ncãa
ꝑdicanti sine quibus ipe no possꝫ
predicationi insistere/ ꝫ nec illi
dant nec isti ꝛcipiunt ut pre
cium ꝫ ut sustentamentum de
prescripto cum ꝙ officij et inꝰ
inter cetera de off or to. et ꝙ
utraq; parte posset quitti simonia
ꝑ inordinatam intencionem ꝑt ꝛc
ꝑ veram intencionem bene vitari
et quis ꝙ accusatores simonie cõ
fortẽ quaꝫ ꝛcipiunt ut autem
nupta ꝓmissa posset eorum ve
ritas uel falsitas apparere veno
ad ꝓmum modum ꝙcusandi quo
dicitur ꝙ ꝑ ꝛcipiat pro labore
suo florenos a supplicante ꝛc
Primus modus ꝙcusandi ꝙ pa
pa non ꝛcapit pro beneficio
sed pro labore et ipius nupto
Ratio Capitulum duodecimum
t ego dico/ ꝙ si sic intenderet
et labor suus sine omni rõ
ad beneficium valeret ny se et illi
proquo fit vnum florenum in
se ꝛcipiat ꝑ et ille potens et
vellet laborem illum in se
daret vermuty et quid valet
hec rustica responsio et tam ru
dis ꝙcusatio vna turpitudine
aliam turpitudinem velle ꝛcgere

et mendositate sophistica velle intelligentes homines coercere/ cum
in hmõi dolose falsitatis contrahũ
quodamo desse patet q̃ eis vna
via p̃hibetur p̃ aliam admitti
no debeat de p̃cõ tñ facit q̃d
bene r̃ri desumoma et q̃ hr no
habeat veritatem manifeste p̃z
quia nisi iste labor esset vtilis ad
q̃stionem beneficij ecclie q̃ sp
nale no daretur sibi obulus pro
scriptura/ et hoc ipa indubitanter
scit/ et sup hr respondet in scripto
et vide omia alia ad consecutõem
beneficij spectantia finidamenta
hñt/ et quia fundamentum est
vicissim simoniacum et p̃hibitũ
omia talia que inde sequuntur sñt
p̃hibita ut dicit regula mris
cum aliquid de regulis iuris li
vi. confirmatur hr quia papa
labore iste et scriptura respondet
sup petitione/ quia supplicans
petit pro beneficio iam vacante
et amittit petitionem quia petit sibi
prouideri/ go promidet sibi de illo
vel go ipse nel alius qui ipse
cum nichil aliud faciat ad hoc
psonaliter nisi illum laborem
go ille labor est promissio debene
fitio/ r̃ ille labor est actus spualis
et q̃ exercitium officij spualis/ et
p quib no pt vendi/ si facit hoc
p alium igitur admittit hmõi
laborem et scriptura quittit hr
alteri/ et qui p alium facit per
se ipm facere videtur de p̃cepto
et diligenti r̃a iuris q̃m p̃alud
li vi. Insuper quittere hr est
eis opus et q̃ exercitium ptinet
spualis go no est vendibile q̃
primus dictus p̃tera si ipa recipit
pro labore ut labor et cum cãlis
vel aliqñ mior fit labor signate
supplicationis pro beneficio vacanti
quia pro gra expectativa go no
plus debetur sibi pro vna sup
plicatione quam alia/ nec plus
pro gra expectativa de data ipse
nel cardinalium quam de alte
rente/ et qua de talibus plus
recipit/ sequitur q̃ no recipit
pro solo labore/ sed dicit labor
ipse ut talis pretiosior quam
alius labor/ dico q̃ sicut ipe ut
ipe est psona et officialis spualis
sic actus eius ut talis est spual
et p quib ipse no pt vendi pre
terea quido promidet de ecclijs
nel abbatijs nel similibus tunc
no laborat scribendo sed solo no
promidet q̃ igitur quia preter
dit laborem vnius vi nel cle
nationis lingue/ q̃ tñ milleni vini
heret nisi esset opus ptalis spual
et ideo inuendibile cum ipa spual
ptas sit inuendibilis per alt et
cum m cõe de simo. cum multis
sequentibus ne pla. vi. per totum
Tertium igitur est q̃ isti excusa
tores non erubescunt in tam
grandi materia adducere tam pueria
et multo magis miremur de secunda
lo tanto q̃ sit et de tantis obla
tionibus quas sustinere oportet rc
Secundus modus excusandi quo
dicitur q̃ papa pt in simoniacis
quia prohibitis nedum dispensa
re sed tollere improbatur tam quam

e secundo modo excusandi
quo dicitur q̃ ea ea que
sunt simoniaca quia prohibi
ta possit papa dispensare vel
ea tollere iste modus loquendi
videtur valde esse improprius
et exorbitans/ si enim aliquod
opus de natura sui no e simo

Istum quasi sacros magistratibus et copiosius pe. pa. in antico sexto de tribus filiorum possunt ubi videatur

macrum quo possit fieri p̃ pro
hibitõm pape ſmoniacum no
videtur ſi cũ p̃ns sint malum
alia ſpe mali ut si timeret vsu
rarum nel luxuriosum quo
p̃ p̃hibitione sua mutabit illud
de sua ſpe in ſpem ſmonie ſi
vero p̃ns no sint malum ſz licꝫ
tum et papa prohibet tale tã
quonabiliter prohibitõ sua be
ne facit tũ q̃ facere illud sit
malum et illicitum ſz no seq
mitur q̃ sit ſmoniacum / non
cũ sequitur p̃ma probabunt hꝫ
go hꝫ est voluntas vendendi
ſpualia / hoc autem requĩtur
ad hoc q̃ aliquid sit ſmoniacum
et si dicitur q̃ papa in
dicat hꝫ ſmoniacum no nec
verauter dicit tle videtur q̃
papa nequam dz indicare hꝫ
esse tale nel tale malum nisi
ante cognoscat ipm̃ ee tale /
alĩqñ erit ſm̃ indicium et
no tenendum nec standum ſi
vo p̃ns sint tale malum tunc
hoc no pronunciat quindecies nel
prohibitione ſpe / pt autez illa
tam q̃mb dicendo ad talem
intellectum reduci q̃ quia p̃
pt aliquos temporale no amic
tunt ſpualibꝫ eis amictere
et applicare ut domũ ſclarem
nel templum ydolorum nel in
dorum in ecclam consecrare
nel crisma ad hoc disposita in
calicem nel mensale in pallã /
et tunc vendere aliquid illorꝝ
que p̃ns ſme omnia ſmonia
poterant vendi tam est ſmo
niacum licet autem talia ut
talia vendere q̃ papa prohi
beat no tñ vendito illa est
ſmoniaca p̃ prohibitum ſz p̃
amissionem et applicationem eorꝝ
ad ſpualia quam papa facit / ſic
ſi papa ecclie ſibi cõmiſſo tñ usum tñ
ad aliquem locum in ecclia co
secratum anathematizando in
hibet destrui totum edificium
tm̃ q̃ no dicit a modo ibi ee ecclia /
fieret iterum licitum tamen
emere locum illum eo q̃ tam
desiſſet ee a nobis ſpualibꝫ / ſic
aurum et argentum q̃ sint
talia consecratus / pꝫ quia consue
ſtudinem desiit esse talia tam pt
vendi sicut antequam esset talia /
imo adhuc eadem talia pt ven
di tm̃ valorem ſui quem habet
etc ſi no esset consecratus dummo
no vendatur ut res ſacra ꝛc q
y hoc nũb ꝛcy q̃ y aurum ſz
tenendum est ne quam dño eo
q̃ ſecratio no est violata ſicut p
q̃uſſionem violari dicitur vendi
alicui / nel cõmutetur ad aliq
vſum nel pocius abuſum ſecu
larem / ſcdo et no alio videor pos
ſe excusari translatum decimarꝫ
nel aliorum reddituum aut be
neficiorum ecclaſticorum a laicis /
quia vz talia annexa ſpualibus
separat ab eis / dicit q̃ vltra no
sunt annexa cultui diuino nel
deputata ministris ecclie ſz vſui
ſeculari / ſz eo hoc no sequitur q̃
dm̃ sunt eis annexa q̃ aliquo
vendi possint / quia tam dm̃ sunt
ſpualia et inde ſimonia / cum est
aliquid recipere nel pactum face
pro eis ſz dicetis pt separe
illa bona a beneficio dico q̃ sic
ſz tunc no veniret impetranti
beneficium et q̃ hꝫ impetrans
ſciret nichil daret ut creditur ꝛ

Ju hoc capitulo reprobatur tanꝫ

modus ꝙsanandi et tractatus
multa Capitulum vnū sequit

Et tria modo ꝙcusandi per
hoc q papa est dominꝰ omn
beneficiorum / et qꝫ recipit ali
quid ab impetrante de suo recipit
et ut tale recipit nō pro collon
beneficij q̄ diuertendum est q̄ hij
prelati ecclie dicantur et sint
principes / doctores / presides / et
iudices / ecclia statꝫ rerum / et per
sonarum / et ꝑ hoc debeant a sb
ditis et dñi dici et ut tales ab eis
venerari / nꝫ ne more gentilium
nel secularium eis dominent sic
saluator huic xpō docet dicens
Reges gentium dominant eorum
vos autem nō sic et illis verbis
prime canonice sue v. c. nō quā
dominantes in clero ideo multis
nominibꝰ que singulum et minister
rium nō dominum sonat designa
ntur in scriptis / quia enim
pastores vigiles / custodes / procu
ratores / villici / negociatores / disp
satores / stabellarij que ambo in
veterum clare apparent cum hoc
nunc primo dicatur dicit ꝙstitui te
super gentes et regna ecce dignu
tas et auctas / si quid subdit ut
euellas et destruas dissipes et
dissipes edifices et plantes / quid
hic committitur illi tato prelato n
opera rustica et hoc prouidēn
tissima dispositione dei ordinatū
est ut veris et nouis describer
quat pensantes officij sui auctꝫ
periculum abiectum et minutum
ac stipendium humi dese sentī
ant romane vero auctoritatis
et presidencie graues maturi sit
et animosi et timori sint subdi
tis et nō vilescant Contra ho q
q ꝑ ē dominꝰ omn nō dicit hoc
nel beneficiorum si et omn̄ propria
norum primo debeo mire omn
hom qui mꝫ audmerunt q̄ de
bent esse propria / et p quos pape
tanquam cum vicario sub esse
dominium cum hec tam nichil
aliud est nisi quedam dignitas
nel pminencia qua quib̄ est
auctēm et pratem super aliquē
nel aliquos sibi ad subiectos &
si qua nō omi forme si multo
est dominium aliter cum est ma
ritus domꝰ vxoris / alit pater
filiorum et filiarum / aliter do
minus mercenarium ē domꝰ
ipm / aliter emens suum dñs
sui emptiū / aliter erat ratꝰ
dominꝰ ezau / aliter moyses dñs
pharaonis / aliter ē ꝑa domꝰ
vnius principis nel regis liberi /
aliter vasalli ecclie / aliter vnꝰ
clia / aliter vnꝰ laici sibi ꝑ
lato ministrantis Igitur nota
est videre quale dominium papa
habet in clicos et beneficia ut
possit videri an possit eis ea
recipere prohibito suo / cui nequa
quam omnib̄ domꝰ habet illa
pratem subditos suos et bona
eorum q̄na ꝑ scienda q̄ sum
deus sit rex regum et dominꝰ
dominantium qui solus hꝫ domi
nium illimitatum et sine quoq
tion omne datum est sub eo et
limitatum vbi vni di. que opta
mortis ab initio nec enim ꝑa
nec aliquis homo habet plꝫ do
minium nisi quitum ipe gessit
et ꝑma quidam limitatio est
q̄a papa positꝰ est principalis
et summꝰ vicarius xpi que stabit / supra
xpm ꝙstituit deus pater dñm
regem et heredem vniuersꝰ

et ideo principaliter positu est in
edificatoem no in destructoe sicut
dicit aplus 1 ad Cor. x. et vm
et id arto nullam platem hz alicui
agendi in regimine suo et statu
uel sine aut tradere dnt rege in
dampnu ecclie destructoe rei pu
blice in malum oim et scandalu
pusillor pt hoc quia dominus dei
ficto pt male regere z solum
bene / sic no pt male platez rege
re alteri dare uel quittare hoc
autem uelim in regimine suo
edificare ut bona procurare ma
la q; et in destructoem vergenda
vitare ideo data e sibi alia limi
tao et leg s ewm et toty tamo
sacre scripture consilia q; p ecclias
autentica et solleupniter appro
bata dei quia no e vnus homib
oim talium hre noticia et pri
cipaliter intelligenciaz memoria
in et aduertenciam et ip limi
tatus est et tenetur se roguo
scire homies destructosum in mul
tis ac in sufficientem adm re
gimen sicut ille sapientissimus
homo rogauit dei regi in
et p quib no imitu prudencie sue
pri in re dei ne imitur sue
consilio nichil facere ecclia x
xxiij et mra consonant xxi di
no docet xxi q. i. alienatos xxv
q. vm q; quib q; de his que sint
ample sme consensu capti no
uit et c se cum fatuis q;limi
no hre dei vm et a malis con
siliariis animaz suaz seruare
dei xxxvi et vm q; tres gene
ra maior magis nota et mra
sueta est maiores consiliarios
et plenum ac pla consilia / quia
ubi plures consiliarii q;firmant
cogitaones pri xv et salus est
vbi multa consilia / consdez xxv
m et facit xxi di. de quo de off
de le prudenciam versu adhuc
hoc em ne dum scriptura ut iam
dictum est docet z ea q; sto
et rato suadet deus em pissig
dominus qui ecclam sanguine suo re
demit proinde prouidisset eidem
si voluisset ac tenuisset si vnus
homo quis ignarus aliqui malum
lus et dato q; steris et bonis / ti
detestabilis et errabundus regat
eam sedm caput suu facit q; no
quodcz re mdi ad aphre li vi xxi
n di pterea z dres sic posset obui
quo prouidet deus q; dat malum
rectorem / dico q; quia deus no vo
luit q; soli boni rectores fierent
hoc em aliqui mittitur populo p
cuius pcta quis regnare facit hypo
critam vi q. i. quo multo vm q. i.
audacter nec hoc q; impedimisset
rectoribus / quia si solus bonos fe
cisset rectores / tunc eo ipso quo quis
facta finisset rector scimisset se ho
mm esse / deus aut volt q; homo
nesciat an odio uel amore dignus
sit / et propter multas alias ra
tiones / ideo deus uolunt proinde
et dare regulam et limitacoem
qua per malum no ita grauit
destrui posset ecclia uel saltem
q; posset ei obuiare sicut ad hoc
facte sunt leges et mra / ut ecclia
per malum iudicem iusta dei
sua / aut si no sue leges data fu
erit valeat renocari de re mdi
c. i. c. cum ea et c. cum bertoldus
deno q; allegatum ab oppositis
toribus facta cuie q; papa sit
dominus ciuorum et benefacto
bene vni est / multiplicem em
platem et auctem habet super

cos et ea nt pot cos examinare in
diare habiles ad clericatum uel be
neficia ad mittere ordinare statuta
eis tradere inquirere si bene se
gerent premere suspendē ab officio
priare ac inhabilitare si mentis
beneficia erigere confirmāe one
rare liberare tollere transferre
et cetera hmoi ꝯz si bene adue
terent q papa in omnibꝫ illis li
mitatum dnum et auctez hꝫ/ ut
predictum est no tam audaciter
et indeliberate statum inferre ut
sum plr q posset ea prohibitum sibi
reservare uel deferē qđ ipse
nanq̄ gra argumenti q bene
ficia sint sua/ no sequitur q ipsos
sint sua/ licet em rex uel princeps
sit dominꝰ bonoꝝ vasalli/ no bo
ta ad usum sui illi auferre ꝯz
ut dnum sui exercat in limi
tatum dominum q hꝫ defen. c. 1. et
ii. hic et hic deberet attendi limi
tatem dni papalis/ utrum inpe
uel tollere reditus beneficij esset
conforme canoni sacre scripture/
et in multis ḡnum si ect ad edifi
cationem et no ad destructionem/ et si
licet rationabilez causam et debi
tum modum procedendi in hoc uel
no/ et si hoc bene pensatum esset
no deberet ita frontose dici illud
cum exercitio videtur magis ēdia
qua consona scripture sacre magis
scandalosa et destructoria quam
edificatoria ubi modꝰ agendi mult
modis circumstantiatꝰ ē ut co
tingit uel aliud apparenter mit
mittitur qua in causa allegata p
tenditur/ pro quorum aliquali
p̄suasione primo aduertendū q no
de facili credo inueniri vnū sacre
scripture q tantum potestatem pape
conferat sicut illud ꝯtra ligantis
super terram erit ligatum et
in celis ꝯ quo inferitur ꝯ qđ
quicquid talium mandat sub ꝑta
pena ligatum ē ꝯz sicut in ve
teri testamento ꝯ capitulis xviii
scriptum est de malis platis mo
ri fecerunt animas que non
viuunt ita et hic legit aliqs
no ligandi ac per hoc nec ve
ligati sicut dicat b̄tus aug̃ in li
bro de vera et fa p̄ma ut in
quit saluator/ quos ligatis/ no
quos putatis ligare et soluere
ꝯ in quos exercetis opera iustic
et mic hoc ego et tota curia ce
lestis approbabo ꝯ alia opa vra
in pctoꝝ no cognosco hoc illic ꝯ
ih xi. q. in tanc vera/ et c. illud
et c. inuisum cum multis alijs
c. illuꝝ ꝯ dom̄ ꝑterea cū hoc
tunc licet ita bene ligare laicos
sicut clericos et si hoc ect no
deberet solos illos exercitando
granare qua laicos granatis
in parte illuꝝ ferrent ipsi dnm
ꝯz autez no sit ꝯ sonum sacre scri
pture in qua nullibi reperit nec
ad va nec ad sensum q sit uel ec
ꝯz retentor uel inburs sator bene
factorum/ ꝯ bene q dispensator
et si ita q sit dominꝰ no spectat nec
sit dominꝰ ipso ꝯ q magis sit co
tra sacram scripturam rem et
multiplicitez mic bene fiat/ et in
scandalo et destructione suadē
sit/ nam posito et no concesso
q ect sit dominꝰ/ nichil p hoc
ect sublatum illud ius exercē
cium/ dignus ē operarius cibo
suo/ et illa rea aplica deui se
nit alteri vinat de altari de
bby cum xiij et c. exterpande
c illa q b̄ti Jacobi q mercatꝰ mer
catis de lucri no ꝯz Contra

omnia ista agitur qꝫ alicui be
neficia reddita amittunt ra
tionabili causa no urgente/id
idem qꝫ iura c ut nrm ut cata
beneficia ad fi cum si Preterea
qꝫ retinet duplicata uel triplicata
sinecta debeneficio bis uel ter va
cante in uno anno/ quo no mi
simplicia prouenta proueniret
certe hoc no patitur bona fides
ut semel eo actum iterum eo
tra igatur de rest mnib li vi c
Bona fides Preterea si uolt re
tinere de suo tunc no deberet
nisi qꝫ fructus beneficii proue
nirent/ nec aut uolt hic pecu
niam uel scientiam de ea qꝫ
si premissus moretur antequa
aliquid perciperet/ uel qꝫ si de
beneficio nichil proueniret/ uel
si omnia bona beneficia tra ab
haberet/ sic aut agere quod e
aliud nisi pauper quos eligit
deus in principio et assumpsit
ad fundandum ecclesiam quatuꝫ
sint ydonei sacrificii et utiles
a beneficiis excludere et p hoc
prouocare ad auariciam et co
gregandum uel qualitercuꝫ ac
quirendum pecuniam eos qui
uoluerunt premoueri Preterea
dicit qꝫ ecclia sine magni sine pa
ui sint causa fidelibus oblationis
et quasi emptiui/ et qꝫ ipꝫ possit
eos destruere/ depauperare/ eta
nichilare sine omni mre or
dine uel sine uoto eorum demi
to/ quid aliud est nisi uilificare
statum cleri et dignitatem sac
dotalem et abstrahere homines
nobiles et nalentes ne fiant cle
rici eo quo ultius sequit qꝫ no
nisi uiles et uiles psone assu
mant ordines Arrogata autem
eo hoc sequatur uilipensio et con
temptꝫ sacerdoꝫ et eccie irreuerentia
sacramenti imo uendito missam
alicui eo paupertate nimia sacerdo
tum pr sufficienter eo aliquibꝫ
locis ubi ipꝫ uilipensio clericoꝝ
et seruitutem/ raro quis uolens
assumit ordinem sacerdoꝫ nisi
qui promotꝫ est uel promoueri
sperat ad alta Preterea arguit
sic ipa tenetur ita seruare pacta
que bona fide sequuntur inita et sta
ta sunt sicut alius et plusquam uꝫ
simplex de proba c i et qꝫ ibi
notatur ꝑ illud uidetur nisi frugi
qꝫ retinet bona prouentꝫ et
beneficiorum igitur no licet sibi
facere uxoꝝ pbatur quia dotat
beneficium collegium uel mona
sterium hac intentione sola uel
papa alias no faceret ut ibi
tot et tria finalia dna et misse
complerentur in remedium ani
me sue et antecessorum prodeuotꝫ
et salute ipsi de propꝫ habitant
et papue pro laude dei petit hoc
confirmare/ ipꝫ confirmat petito
duraturum/ illud autem totum
nisi frugitur qꝫ ipꝫ tollit reddituꝫ
quia tunc no put impleri lex
dei subtrahitur/ deuocio populi
impeditur/ et clerus ille vagan
et deficere cogitur/ ac deceptus
est in eo qꝫ fiant se super talibꝫ
ordinari/ dotator deprimitur et sicu
dalizantur animꝫ definitoꝝ
suffragijs ipse uel p suos p eccie
de standantur et diuinis ab ee
a celi gaudijs cogimur et tota
celestis curia letitia qua de eccie
bret pia spoliatur ꝑ quo ui
magnam violentiam et iniuria
facere cum iam ille de foro suo

no sint / nec ipe habeat ptatem m
illas saltem mediate de seu ab a
nobis n illis quoq hec videntes q
forte similia facerent retrahunt
forte dicitur · q nichil contra bona
fidem agitur quia id venit de p
se et est de re cum q ab ipo quo
beneficium instituitur sit ipe / et io
tam dotans quam alios recipies
pssimendo est illud intendere / et se
m hoc pape submittere saltem
filialiter nec p hoc subtrahitur
diua laus aut suffragia commaz
quia q̄s pulla bona tpalia que
recipiuntur alia magis magis
nēria uel profana ecclia procur
antur / no mng est ad laudem dei
nel suffragium annuaz quoq
illud / plus ab patienter tamen
illo annexo deuotionib ꝑ vtili
tatem ecclie magis aliqs metuz
contra illud cogitatur sic / sic re
cipere redditu beneficiorum nec
a sanctis patribus nec antiquis in
tribus hr / ꝛ est vna inuencio que
surrexit p ystam ut credit mng
bonam vsurpacionem collonis be
neficiorum ad curiam romanaz
et ideo nec laici nec simplices cle
rici tenentur illaz subtilem inue
tionem scire / et quia no ē eis di
ctum nec in libris papalibus quis
sint cadunt cauctur / sequitur
q sint decepti in simplici sua fi
de / sic em in casu pstipositum
est et omnio credibile ē / multi
sunt inclinati ad hanc laudem
dei per diuina officia et admu
triendum simplicem paupem
clericum missas legentem uel de
votos monachos / qui nolent
m impendere ad libros pape ul
pro salsa uel pro canibus nec dicaz
pro pompis uel lupon ordinatio

nec talia in quo aliqs ip et sui
gsumit sic recepta si in bonis co
sumant sunt ita ordinata a deo /
nec a sanctis declata ce in reme
dium et redemptoem animarum /
sicut misse ordines et remissa et
elemosine / siquis qui pati in purg
atorio qui no remittit quo
solent pro eo qui dicit remitt
ter nec de licentia pape mandu
cat ℟i quib ep patienter ferens
impedimenta deuotionib aliquid
meretur ℣lle qui dat mām pacie
no semper metur ℣lias cum toto
res sctorum martirum multipli
citer mermisset / hec rotando
dicta sunt contra accusatores ℟z
si quis debite adnotaret et dicere
deberet quo recipiantur q mod red
ditus cum quo subtilitatibq cum
quanta crudelitate et in una / cu
qua inimicis studet et grauami
num fulminationibq / deinde quo
et ad quid pq quam recepti fue
rint queritur / no vtiq ad ne
cessitatem ecclie sicut hic ul va
pulat pretendunt / ꝛ ad talia que
pudet e dicere uel congregentur
et in terra sedentur forsitan pro
antiqo ut implatur illud ps mi
illegauisat et ignorat cui q gre
gabit ca ℟i quicquid illa sicut
et dicitur duriora cogitacionis
ficiet ab sito quid ex ratio vel
scripto posset ad hoc aliquis qre
quid go nullam ptatem ul domi
nium ℟z papa sup bonis ecclia
stis ad vsum uel ad vtilitatez
sua Ideo q vnio sicut ep pu
pi terreno debite officium sibi
decernenti qs illa que tunc statu
sui ℟z no sufficiunt ad tenendu
decenter statum suum et papue
qs necitas exigit ad defensionem

obiectum
in opposito

ligitur
positum

ustiae et rei publice ℣ Iustum et ut
populus det et ipe a populo recipi
at contributionem ℣ sicut manifeste do
mit ihus xpc primi regum viij de
carptum ℣ hic et pape tonuerunt
ne dnus a clero ℣ cp si uacē a toto
populo xpiano quorum pater
spualis est indoctis in talibus tanq
et promisor ac pastor ℣ qui tenetur
animas suam ponere pro eis cp
salus populi id requirit ℣ dicente a
postolo ℣ ad Cor ix ℣ Si seminauimus
vobis spualia nō est magnum
ut carnalia vra metamus de cle
rum oc officia ℣ hoc sicut hoc nō debz
fieri nisi pro bono cmuni ita
cp nō debet ab uno uel duobus
recipi ℣ a tota cmunitate ℣ et cum
bonos mos ut rō exigit nichil
autem romē hz ℣ si est contra deū
et iusticiam recipere licet p pacta
simoniaca p falsitates et fraudes
vendendo hodie unū et crastina alia
nō sine grauamine cuiq ecclie
cathedralis monasterij dignitat
aut parrochie uel destructione
cp alia ecclia nichil dente usta
ql annos una cp ter vacat cum
panis amisis totius solnat ℣ nō
enim plus obligatur ecclia va
cans qua pastorem huius ℣ imo
ut videtur nullo tenetur ecclia
cuiq pastor moritur qua illa que
hoc grauamine nō hz vnoquoq
retento pibus sine ecclie cui gra
uamine mors proueniat pastori
um ℣ cupientes de cetero huiusmodi
super quib rationib hz et non
magis scandalo cum probat li
cuipere exigere pacisci cp ecclia
monasterium uel beneficium va
cat quid enim aliud pt presumi
nisi cp papa per hoc uult cum
pellere ad solutionem si ille uult
habere et si ipse nō pt soluere uult
alteri conferre licet ille sit totius
indoctus et alius plene indoctus
hz dicentes quoquo debetur sibi scribe
pape et nō alteri optinere hoc cō
enim sint inobedientes et proter
ui nō current mandata uel do
ctrinā eorum sua quo oz eum
acquirere sicut pt ℣ nec hz melioris
modum optinendi id quod indiget
et cp sibi debetur ℣ ista psuasio seu
argumentum videri posset mul
tum validum et putatur forsan
concludere hiis qui ad illam par
tem inclinati sunt hz si debite
perpenditur peccat graniter in
materia et in forma ℣ quia cum
papa auctor deuius multum du
bia et insolentias pt hic ℣ quia
datur cp ipe debeat hic ℣ quia
forte hz tantum thesaurum cp nō
indigeat ℣ hz certe nō dz hic quia
antequam cmunitas cleri uel
populi xpiani contribuat debet
de indigentia constare nō cum sp
est vim cp magni domini de indige
tia sua demit ℣ insuper dato cp
indigeat et consert ita cp debeat
sibi subuenire ℣ forte ista ecclia va
cans est tam oneribus et pauper
uel onerata debitis cp cū in cmūi
contributione supportari deberet ℣ et
nichil dare ℣ demum dato cp nō in
sufficiens forte pastor uel rector
mortuus cum satis sterit cp ille bene
subuenisset et debuit facere face
nda et si ille cessauisset uel dissi
pauit que raco cp ecclia soluere
tenetur iam cp debet illi qui oc
casionem ipe hic recipere et
recepit hz dato cp instituendo
tenetur tunc nō tenetur nisi
de ecclia expectandum ℣ go do
nec papiat ℣ alios quoq de eo solui

compellitur deq̃ delet̃ q̃ vtiq; et
iniustum est et iniquum Quinta
pars antecedentis qua datur q̃ non
possit aliomo hñe instancia p̃ re
bellionem hoīm multiplicem pt
hñe instanciam qua forte magis
eo animato est alius modo qui est
deistes q̃ primo attemptaretur per
hemigitatem tñ vocando prelatos
et deliberando de bono mo obtin
endi/ et si dicatur q̃ vocati nō ven
irent vñ to patitur hoc tñ multa
ecclia que dimittendo sicca gralia
quocare nō dñs nec prelatos
mouent/ de facto enī ut iustum est
Consilio bono concluderent qui
venirent quid agendum esset nō
obstante absentia vel q̃tumcūq;
illorum aliorum et iustum for
te iudicium dei est q̃ eo quo tñ
ecclia sine consilio aliorum vult
regē q̃ et ipi ei nō assistat/ et
quita mala passa sit ecclia et ho
die patiatur eo obmissionē galior
cto tñs est/ et si nō aliud est pt
hoc pniciosissimum scisma q̃ tot
annorum curriculis tenuit xpi
anos nō caligine et errore/ hō ty
adeo grane est ecclie et dampno
sum q̃ intra ecclias nec violant
bona inuadunt̃ p̃ domos tpa
les et ecclia nō priuilegijs nō q̃nq;
si prouidissimus ignitur se vbiq;
Ar nō autem dubitet quin a modo
plures sublatum esset hoc scisma
si ut alias fiebat congregata fuis
sent tonitia gñalia et adhuc
posito toto antecedente nō sequit
q̃ eo illo nō posset recipere q̃
solum bono modo habitum et debita
insta repetere et euincere non
pro pacta simoniaca violenta ab
vel rapinas q̃siderat̃ autem
magis quo quid fiat quam fiat
xxv q. vi. c. i. nisi de tollit c. i. vbi
de hoc nō gl̃s nō Ad hoc diceret
aliquis nō est hoc pactum de sol
uendis que illa ecclia vel mona
sterium debet paye si promissio sit
grata Sed ista responsio valet q̃
forte dolendum est q̃ multos ca
ignorant quia potuisset ecclia
dicere ego nō vendidi xpm ego
solum feci pactum de xxx argen
teis quos habuissem si xpm non
fuisset venditum/ p̃ istum etiam
modum nulla esset vsura/ quia
dicent ego de amicicia mutuo tibi
et tu eo amicicia aliquid sup ad
deb q̃ hoc etiam pt suaderi q̃
nulla sit mensa/ pt enī dicā ego
eo amicicia do tibi denarium et
ipe eo amicicia michi panem
pacto autem q̃ si quis vellet tbi
facta emptione glosare laica et
villani dicerent et ideo nutrim
est q̃ aliqui magni clia nō timet
dicere protalibz responsionibz/
nō amo certum sit q̃ panis cen
setur emi nec vendi/ dato etiam
q̃ nullum vñ vtrobiq; dicatur
qui pastor nō vult dare panem
nisi sibi denario et ille ad hoc
dat denarium ut panem habeat/
et dato denario reputaret inui
tum et se deceptum si nō duret
sibi panis/ quia natura emptio
et venditionis ē ut nō q̃rendi tē
tractum gratuitum nec procedat
sine pacto ff de contrahenda empti
li ij q̃ sine pacto ē ē. empti fides
quum igitur hic q̃stio inter fiat eo
q̃ multa ea q̃ papa nō vult pro
videre nisi detur pecunia nec tan
ta sufficiens habeatur/ et ille nō
dat aut securitatem prestat nisi
quitum prouisio sibi fiat fida
et subsista conditione deponitur
pecunia apud tempsorem/ mirū
est quo natura emptionis tam

subito est mutata ut cosimilibus
omnino causis uel ante illic mise
ratur et sequatur empcio et no
strit quasi lex sit vis imposita
et no rebus C. Omnia delega
li iij mi si et c. si de offi de le
ptea p hec oia cc si valent
no est accusata dampnata de
deo pcioso sanguine domini
ri ihu xpi/ no cc e accusata
hec tam effrenata malicia que
suis finibus no contenta/ ꝛ ma
lum malo q̃timo accumulas
nullo tmo vult concludi/ vim
etem quecuq; persone q̃tumlz
invalide scandalose et indigne
et plurimum cc repulse a primo
tione et recte a susceptione
sacrorum ordinum alis iij partibus
doma veniunt no examinat
iij sacerdos et vtilibus ꝛ impetu
nibus no tam subtiliter/ et cum
tanto studio quitur an ad recep
tam sacrorum ordinum sint di
gni uel valeant q̃tum inve
stigatur vtrum et q̃tum dare
valeant/ qui conferta et collata
aliqua miserie pecunie/ cc pua
q̃titate plures ad omnes sacros
ordines vno et eodem die psona
vna hmoi cc tanta statuta aiu
re tempora consecrantur uel
ordinantur iij penitenciarijs/ cc
hec est absurditas q̃ officium
penitenciarie venditur ea em
inv alunt corruptela q̃ religio
si psbri plures vagabundi in
terdum cc seculares quiter ig
nari septus pentq; indocti et
inexpti no minꝰ cc literaliter
loqui nescientes dumo ·l· stant
supra uel infra habeat pro
officio tali solucre ad audiendas
confessiones de tota orbe ve
niencium acceptantur et q̃tumcu
q̃ scientifici et valentes put tmcꝰ
sue flore resultantur q̃ deꝰ qui
annuere saluti ita male et negli
genter consulitur quas tam ma
gno sanguine pcio tui redempti
tales enim confessores put timeri
debent verisimiliter plus pro
bursa propria simplicibus q̃sulunt
quam salute cc Improbatur
aliquorum responsio q̃ nichilo-
minꝰ pape non est resistendum
sed obtyandum C. xxiij se
estat adhuc vnd q̃ quod
videntes se no posse tueri
q̃ tuscadine a culpa/ conat
tis q̃ nulla sequatur pena uel
sit resistencia/ dicunt em q̃ si
papa peccet tis oz ei obedire
et no resistere dicente apls ad
rō. xxv qui ptati resistat dei or
dinacoi resistit xi q. iij. qui
resistat/ qui autem resistunt ipi
sibi dampnacoi acquirunt
et bto petro pmo canonice suc
ij c. Subditi estote domi non
tis bonis et modestis ꝛ cc distc
tis de ma. et obe. solite ymmo
nct indicari dicente apls ad rō
xxiij Tu quis es qui indicas
alienum fmd suo domino stat
aut cadit de penit. viiij. 2
ij. q. i. multi ad fi quito mag
igitur deberet quis indicare
supmum xpi vicarium dum suum
et prelatum q̃t quod plus est
nct aliquis debet sibi dicere cur
uta facis de pen. di iij c. cope
sona vbi quamb alis c. no
de transla. q̃tto in glo vnde no
est em vsorum inferiorum esse
de ligno scientie boni et mali
et discutere cur precepit dominꝰ
bis dominꝰ per hec em cuia sunt
seducta Deꝰ iij vacc aut oms

horum ē qua membra no dnt
regere caput ꝫ cohra Item si qui
ꝫ deberet scire motiua platorū
iudicare seu resistē pro arbitrio
quid valeret eorum officium ꝙ
istis adnectendum ē ꝙ duplex
est officium iudicum pmit ad
presens sufficat vnū est interior
intelligendi et rationis quo sa
cutiste diffiniunt uel concludit
aliquid ee vtile uel ffm bonum
uel malum licitum uel nō sm
quid quis clariorem intellectū
hz de rebus tanto melior iudex
est de eis sicut dicit ph⁹ Et hoc
iudicium nec sp nec aliquis pt
euadere quin sciens sibi sua in
dicet cum nec ipe qui sat pt
supsedere uel supportato ee de
tali iudice qui eum videt cum
stantem quo pt dehor alit in
dicare tle iudicium seu interpre
tationē votatū mgrale uel mgr
talem que prohiberi no pt Et hi
on de profess qui in vrbe romana
l. vnica Hz ꝙ res no est mani
feste mala tuncan illud ꝙ facit
mstrum sit de hor no dz se illud
simplex uel ignarus nitro mittē
ꝫ solum tuū de hoc sufficienter
sciam et euidenciam uel saltem
interpretari in partem melioren
tm verbis Sede sm̄ sup cillo
vo euangelij Nolite iudicare ut
no iudicemini hut vi c/ et in
rā Estote misericordes de regulis
mr Et si est occultum malum
facere dz uel tantissime inde loq
vbi possit prodesse et no nocere
xxxv q. v. hc inde Hz si ex decla
tione magna imineat periculum
uel si est publicum et gnāt stan
dalum tunc licitum de illo loqui
vbicumq; tm bonam rationē et
videtur vtile uel necm nsoziū
do ignaros et simplices ne cre
dant malum bonū/ incantare
bonos ne seducant et committat
occitare tepidos ut contra tantū
malum exigilent mone deuo
tos ut de mis exorent zelum suū
accendē ac alios ad zelum dei
ac compaciendū ecclie promotē/
pro his faciunt ea que legunt
et notantur in c. si peccauit in
q. i. Hi quib enim scitet locum
tam corruptum ꝙ cum fetore
putrescentes letaliter mficiunt Ho
ne pteriens ipm debet nacb
obstinere et alios ad obstruendū
hortari ac amonendo tardancā
uel declinandū a via/ et qui no
facit hoc qm̄ aggrauiter posset
none reus est cum quorum
nistorum loquendo impedire
potuit et tacendo neglexit/ suf
ficat advnisse similitudine am
aduertē tupienti illud ē iudicū
ostoris auctone diffinitiuē ad
ostendendum uel diffiniendū
autentice que pauā inuoluntez
uel rem opinionem uel ppositū
veram aut falsam/ quib licitū
uel illicitum hoc iudicium est
principibus et prelatis q̄ missum
tuū primo suo ut vi q. i sicut
Hz papa eminenter et illo mo
nullus inferior hz iudicare sup
eriorem immo nec quilibet
qua diu restat aliquis superi
or de mre competat/ et qui ve
lit instituam facere/ de hoc est
nēm ad hoc ut ordo rerum
qua diu possibile ē finet ut de
ma. et obe. tum inferior cum
vero no est aliquis talis qui
possit uel si est et inuocatus no
vult facere ꝙ officij sui ē tunc
quilibet illa tota uel hij qui
sunt aut totam simul aut partes

simul reputant put eis m co
m quo manifestum est cum de
linquere et m quo meritis ibilis
esse et pseuerare comprobatur
p ea que ponūtur xpō. di. si ꝑ m
glo vñ. ad hoc quemcūq; dcla
randum ponatur casus qui de
no est impossibilis / q ipe deus
alīquem abbatem cuī mona
sterio ꝓsomb et rebus sūb qō
emerit uel oīmat sūr ab or
nisdicōn spualium uel scula
rium quorumcūq; / cū ipe et q
abbas ille m reprobum spm p
uersus grauet monachos suos
contra regulam nitrantes sūo
iure recipiat / mdiat et premio
ueat eos ad agendum contra
et salutem suam et regulaz re
mittat q bona monasterii ma
nifestus dissipatoribus eorundem /
omnes q gsentientes sibi q mo
neat et qualit / dissentientes vō
odiat ḡmulet p̄sequatur et gra
uet. Et arguitur primo q m hoc
casu no tenentur sibi obedire
ñ resistere opponere se sibi et sita
eius malignia proposse impedire
et si opus est ad eius depositō
procedere ꝓmo probā sic quia
hoc est contra salutem animaz
suarum quia ante oīa procu
rare tenentur / ꝓter hoc em si de
bite intrauit negressi sunt ordiē
ad hoc xi q. m. si dns et c. filia
mus et q ita tatur de tempo. or. ad
aures ꝓterea hoc est contra vo
tum eorum quia em principaliter
professi sunt rm regulam vnc
contra venientes sunt voti fra
ctores ꝓterea abbas m hoc ca
su et facto no est superior eoz
qui no submiserunt se obedie
ne nisi rm regulam go quo
ad contraria regule nec hz eis m
andare / go quo ad hoc no tenetur
obedire cū si mandent no te
nentur huiusmodi mandatis quia
no est obligatorium contra bo
nos mores prestitum mandatū
dicat regula unde de regulis nō
li vi ꝓterea deus superior est ab
bate et mandat contraria rm
magis autem est deo quia oportet
deo t. si dns. Et confirmatur supion
ꝓceptori quia ei qui sibi cō e et
auctē ac nomine suo preest aut
p esse dr ꝓterea si debent sibi obe
dire sequitur q debent dnis
contrarys domus frire / q teste
domino veno pt. Ad impossibilia
ꝓterea si tenentur culpa sua sibi
obedire sequitur q ipi sine om
culpa sua et errore suo simpli
essent ploci q impossibile xviii di
nezmi et c. di. m summa quia ꝓ
posito q sine omni negligentia
uel culpa eorum perueritas ab
batis eueniret hoc est valde pos
sibile hoc sequitur vlterius q diui
sibi resistere et se ei opponere
quia eo ipso quo no obediunt re
sistunt / quid est em resistere nisi
contrarium uel nō primum siste
uel stare ḡ hi go manent in
suo statu a quo abbas vellet
eos amouere uel deiicere uel
manifestum est q resistunt dñi
saluatoris luce xi. qui no e
mecum contra me e et hz aut
debent proposse facta sua im
pedire et q tum in eis e no
ꝑmittere probatur quia si no
resistunt apparet videtur et
consentire ḡ iuxta illud error
cui no resistitur approbatur lx
xxxvi. di. falsum et glo. ad
tō primo super illo vō qui to
lerant falsum dicit / q sentē

ē tacere et no reprehendē cum possit
no ex tali scrupulo societatis
occulte qui manifesto facinori de
sunt obuiare ut in canone proxime
allegato et in c. constitutis i. eod
de testib. Ꝓterea ipi debent p totū
posse impendē ne monasterium
et bona eius ad laudem dei et sa
lutem principaliū illorum qui ibi
requiescunt deputata tpaliter dest
ruantur / qđ multo magis ne spi
ritualia / quia tz qnā tpalia
q̄ spualia data sunt / eius pz et
sme eius dim subsistē no pnt et
p vltimo. i. q. iij si quis obiecit
tz autem debeant ad eius de
positionē procedere p̄z qđ quo
ad eum no debent sibi obedire sic
agenti nel regenti si resistere
et facta eius impedire / si hec no
pnt plene et effectue fiat quia
dim hz regimen et ptatem / qđ
dnt sibi ista auferre Ꝓterea
ipi dnt innocentes fideb ab in
iustis grauaminibus defendere
et eripere et pro posse amouē
q̄tumcūq dei ac q̄situs or
dinis sui / et scandalum popli
que sine dubio p talem abbatē
oriuntur / et no pnt meliori
no qđ ipius depositionē Ꝓ
terea ipe mētur p tale regimē
etiam damnationē qđ multo
magis ab abbatia depositionē
Porro q̄firmationē autem dictarū
tationum ē canon xxvm q. ij
si quis abbas cum alius si tez
ipe abutitur concessa sibi ptate
qđ mētur priuilegium q̄ hz amit
tere vi q. iij. priuilegium de de
te suggestum Insup quisquis
inuicte sibi donato gratuite vti
ne iniuriam aut malum do
natoribus meretur illud amittere
de dona. c. ult si abbas e tlis qđ c

Ꝓterea abbas ille no minus e obligā
dus deo qđa vasallus domino suo
si vasallus no seruans fidem uel
no faciens seruitium perdit bona
feodalia de feu c ij qđ multoma
gis ille abbatiam cum no solum
no seruat si et alios a fide seruanda
reuocat uel abstrahē conatur Et
nedum offendit honorē domini
si et q̄tumcūq inserit Et no so
negligat uel impediat seruitiū sui
si et castrum eius si monasterium
tradat inimico suo dyaℓ manifestū
est qđ ex ipe metur amittē qđ eiu
magis hoc competit hz ad hoc facē
nota posse / cum qđ iusta causa
nullus alius nedū sequī q̄ sicut
nullum in mundo hoc fieri plus
et propinquus tangit aut concer
nit quam monachos illius mona
sterii sic teneri nulli plus com
petit ad hoc facē ipi cum quo ad
monasterium et conseruationē eius
ac status monasterii sunt illi ab
bati propinquissimi et quātis
simi de his que sunt a pla. nouit
et c. quito et per totum ipoz pcim
et salus dependet in hoc ipi sunt
obligatissimi monasterio ad con
seruandum ipius et statum mo
nasticum Et si dubitatur no hnt eū
iudicē contra iudicem eius
male regere et pape teneantur
sibi obedire / cum qđ ipius hnt eū
iudicare quam subtrahent obe
dientiam uel apponant sibi uel
auctem eius impediant si aut
hnt qđaminare facta sua et iudi
care de malitia / sequitur ee q̄ ex
habeant diffinire de pena et eam
infligē uel infligi mandare
hnt est q̄ pylati nolunt iudicē
saluatorem qui dei pretende
bant se qđaminasse et inuenisse
maleficiorem dicentes si no est

qui maleficior nō tibi tradidissemꝰ
emm ſi dixit eis accipite vos emm
et ẏm legem vram iudicate emm
quaſi diceret ſi examinaſtis iudi
cetis ꝑtā poſito qꝺ abbas ſit fu-
riosus uel arreptus a diabolo
ita ut aſſumpto gladio diſtur
bat ad monaſterium accendend
ledend et occidendum homes
nonne ẏnt monachi auferre
gladium ipm capere ligare mi
cludere uel quid talium faceat
ſi go quid tam manifeſte con
ſtat ipm filiam ſpualem matr
iſſe uel ſpualiter obſeſſum
a demone ita qꝺ coactus oc
dere animas ſcandalizare pu
ſillos et monaſterium ſpualit
ſubuertere et my michi dum quo ad
virtutes et laudem dei redige
mi quid no magis digne debe
ſibi auferri gladius ꝓtis ſue
et ipe capi ligari mitteretur
ut ipe uel conuentꝰ emendet
ne ſaltem et alios noceat et
ipe profundus dampnet cum
furia uel arreptio ſpualis mul
to grauior ſit qua corpalis ſit
anima nobilior eſt corpe hinc
dominꝰ dans ꝓtatem ſathane
ſup bona et corpe ſancti Job
dixit vitam autem eius ſua
volens qꝺ eam aliquatenꝰ my ſalu
te anime impediret hinc dici
tur qꝺ arreptio qua diabolus
animaꝫ obſidet prouocando eam
de uno pcto my aliud gravior
eſt qua corpalis quam corpus
nunc my igitur preciatur nunc
my aquam propdictis faciunt
xxi. q. my ſi quis epus et c. no
enim cum tribus c. ſequentibꝰ
ſibi go contingat qꝺ ꝑ ſic agat
cta ierusalem ecclia ſicut ta-
lis abbas de quo caſus ē cta mo
naſterium/ cum ipe ꝑ no habeat
aliquem ſuperiorem/ coram quo
ecclia contra ipm procedat nec
magis ſit obligata ad obedien-
tiam pape ſicut illi faciunt ſub
ditis nec ad tam ſtrictam
regulam/ qua monachalis re-
regule vpi aliquid ſuperaddit
ꝺicitur qꝺ ſi illi ꝑmittitur contra
ſuum prelatum facere ut eſt ſua ſum
et debent/ qꝺ et iſti poſſent et
debent procedere contra iſtum
qꝺ manifeſte conſtat ipm rege
contra regulam datam a deo de
hoc e c. ſi ꝑ vel di. qua aliud
no tenemur vpiam ducente ſcr
iptura deutro. xxvii. facias
quecumqꝫ docuerint te ſacerdo
tes leuitici gñis mei illud qꝺ
precepi eis dicit qꝺ no dicit ſimꝑ
quecumqꝫ docuerint ſi quecumqꝫ do
cuerint illud quod precepi/ ecclia
autem ecclia alia nec reputatur
eam ſit nec ſint ſuptus indoc
ad qua accessus homi debitus de
duci debeant ꝓz hoc xxvi. ubi
ultimo tenemur contra inuer
rigibilem ē qꝺ dicatur eccē/ p
hoc de iudi nonit et ſi dicat
pront multi opponunt ecclie
ꝓlato ecclie no obſtat/ qua
hoc no e oculis niſi qua ipe
reputat ecclia ſicut precepit
immutatem populi vis ſicut
my honorandꝰ nec contemnendꝰ
principem aut prelatum tota
immunitatꝫ my hoc notauit ſic
omnis honor qui ſibi ut ꝓlato
exhibetur ꝑ ecclia exhibet
et ipe no di apud retinere ſi
my ipam ulterius reſſere et

¶ ideo sup̄e ht̄ ptatem aliq̄n multo magis ipa qua no ht̄ nisi a deo et ab ipa et p ipam ¶ ipa sig̃nat est immediatissima et q̄nctissima sponsa suo xpo de bigā debitum et ipa et ēclesia papam h̄z eligere et q̄nctē eligendum certis nomie sm̄ ⁊ si ꝑ est q̄nctā xpo hoc no est p̄cipue nisi qua membrum illius ē nel minister nel filius eius/ et nisi h̄t sit no est xpo q̄nctus ¶ ipa sig̃nat est sm̄ qua sicut nec natus est sic nec mittitur spūalr nec vincit ⁊ si go q̄ngit aliq̄n ꝑsam p̄ter officium sum honorari nel laudari et dici prolaude sua autono matie sine adulatōe sine q̄ꝺe noxa hoīm hoc fiat q̄ sit dns sponsus et caput/ recognit q̄ hc no pt esse prope loquendo vte ecclia· n· no h̄z dno capita/ nec duo sponsos ff̄ vnicum/ et ob hc no competit sibi laus illa nisi ꝑfectissimi satis remota/ qua vē vicarius illius cui hc de competit/ qui constituit pocus ipm custodem sponse sue qua sponsum qui no q̄ alio dicitur· caput nisi qua est suppm̄us membr eius no nisi ⁊ quo ad officium vic· carogēt sibi dominium sup ipam qua indignum ē q̄ filius no h̄eat uxorem ut domet suam que ipm exaltauit et p̄qua ita subsistat q̄ sine ipa nichil esset nichil posset q̄n eim ecclā ꝑse no assisteret et ad heret/ q̄d ect ipe q̄ius ipm curaret/ recte sicut princeps q̄ nō h̄et assistentiā ipe nichil posset plus/ nec timet nisi sicut vnus hoīm alius sibi equalis/ ⁊ q̄ hoc timetur ampliq̄ qua alij subdiderunt se sibi intm q̄ assistant ad ēctes go adductas ꝑt respondere/ ¶mo ad illud apli

¶mo

q̄ui ptati resistit dei ordinationi resistit/ vñ ē ⁊ ꝑa nullam h̄abz ptatem ad male regendum nel destruendum ut supra dictum est/ et ideo q̄i in hoc resistit sibi no resistit ptati ⁊ abusui ptatis/ ꝛc nec dei ordinati/ q̄ abusus ptatis no ē adeo et ē iniquum ac causa amissionis ptatis q̄nam h̄eret si no sic abutet̄ur/ ꝛc intellignutur scripture et mira alle/ ¶ hic enim oppresse b̄tus aug⁹ dicit deo c· q· resistit ꝙ q· ui ⁊ si aliud mbeat imperator aliud deus maior ptas deq̄ da veniam q̄ imperator tu ecc tem ille gehennalis minatur· ad illud beati petri/ q̄ dicebat obediendum est/ q̄ deo/ no aut ijs dictis ⁊ ijs h̄ijs q̄ ad dominium eorum ꝑtinebat/ et q̄ma dñi ni illo tollerari mēnt· aut debeut nec ducibus ad illud apli dictū/ q̄ uemo · i · milig vng homo dz indicere alic nimis seuum/ ff̄ ꝛm ꝑsonam et statum sum no ē alienus ecclie ⁊ filius et minister ac custos eq̄ hi aut sicq̄ est alienus tunc meritō abiret eim a se/ de illo q̄ dicitur/ q̄ uemo debeat ei dicere cur ita facis/ h̄c ē ꝑia vñ de deo/ qui exerare no pt/ sic loquit̄ scripture ¶ Job ix c· et pall q· oppona alt c· quamb de peni di mi· vbi simit ba beatus augustinus oppresse de deo loquit̄ et si ad papam applicantur· pt̄o tedi/ q̄ma dñs no constat de ei rore suo/ et sic ductum pt̄ pro tedere quamdiu regit secundū regulam sibi datam/ et no vltra ꝛc

Reuerendissimis ⁊ xpo patribus / et dnis / dnis sacrosancte Romane ac vniuersalis ecclie Cardinalibus necnon aliarum ecclarum patriarchis archiepiscopis et episcopis abbatibus prelatisq; ac eccl̃e romane curie officialibus vniuersis totiq; clericali cetui per vniuersum constitutis ⁊ eximiis et vtinam inter veros discipulos ihu xpi planctum pro defectu et dolorem / heu corde anxio / qua voce ipe mitonac̃ debeam / quis scribendi stilus quis ve modus eloquencie explicare sufficiat / ⁊ cor hominis no ascendit / tantam pestem mortificantem animas ⁊ populos vsq; grauissime sementem ⁊ seminatam / en hereses et hereticos vbilibet infinitis / verr̃ durissima plaga domini descendit in nos / quam in se experitur his temporibus vna etas ⁊ heu vnle furiens mutabunt cathenam / modo mentem mouisse / ad nchm placare no curat indignantis animum / ⁊ mala malis actum vlans machinatur quotidie ad deteriora prouocare / cuncta super omnem modum res agitur vt inde exemplar omnib mali progrediatur / vnde sanctitatis professat omnis norma / et vnde tota xpi ecclia deo edificante consurgebat sumpsit exordium / inde patitur iam ruinam / illic nequit quisquam domini abiurare / fidem / ligitur lex diuina / qua et canonica pro salute humana per ora sctorum arte spus sancti dictata resumuntur penitus et quasi inania reputantur / quicq; fere tota romana cuia a planta pedis usq; aduertem capitis patenter exterioribus exercitata / ipo suorum errorum veneno inebriant / singulas mundi partes ac si immensam creatoris omnipotencia papa ad sumum libitum posset diuinitare / omnes quidem de hoc murmurant multiq; clamat et quis nostrum iam malorum laborantes sinus positi in quos tot errores huius seculi generarunt / qua ego ratione silere valeo / et no potius obmutescentibus aliis tam presidibus quam doctoribus tam fortiter exclamare / ve / et si principes catholici seculares multis dissensionibus occupati tantam corruptam sancte matris ecclie no adiuuatis / vos ⁊ qui pastores estis positi et officia apostolica successores / cur tam longo periculosum ex negligencie somno agitis / et non celerius tot curritis / obmutescitis no clamat eya et eya o patres et domini inquid ne ob pdictas ignominias gens sancta et regale sacerdotium vobis estis subiecta inuadat / saltem iam ad hanc meam vocem pusillam videsne consurgite / quia securis est iam posita ad radicem et exaltatis in altum vocibus exclamate quia no nisi in humilitate me clamantem fugam hostes reprimit / et ruina sine pondere no timor no nisi ⁊ multitudine sublenatur / vt igitur ego ipe vnibus exercitus militaturis sub vexillo domini et in duce fortitudine ihu xpi / veste vniuersali accingendi volam aptam et aciem aduersus inimicos domini pugne ponam / via tanta mala germinauit pro-

Hinc contendet illud vsque primo creatura est meretrix ciuitas fidelis plena iudicij in ea habitauit nunc autem homicide ⁊ usq; ad finem capitoli verificantur ad litteram ⁊

sequenda et p̄sequenda propria ag
gredior que nouta posse tonabor
maxima triplici sū auctem sacre st
pture ratione nāli/ et mre tamē
meo dirigente dño ḡtie eccl
ie et tradita ex parte p̄mo
st errores grauissimos romane
curie detegam carta priuilegiorum
beneficiorum et indulgenciarum
ḡcessionū detectos q̄ eliminados
tam cum simoniacis et eor̄ parti
cipibus condemnabo deinde scri
pta mea catholice scribencium
quecunq̄ tante destructioni eccliā
sacre parasse cum videbuntur
aut ordini tanquā hereticā da
rissime reprobabo/ et ibi fundā
mentum euertabitur illius de
structionis de simoniacis quā p̄
hibitis et p̄hibitis quia simoni
acis que multos ex̄ quasi pietas
videtur ponere ut errore tā
to tam romanam curiam errorā
et in statu damnationis labo
rantem ex̄ veerissimis fundamēt
declarata/ nec no omnes qui a
mre q̄m/ p̄ exorbitantes gratias
beneficia ecclīastica sunt adepti
p̄pe plenitudinē p̄tatis p̄tractabo
et cum hoc turbi erunt plures/ quas
lectiones suadeo/ toto studio p legere
q̄m qui ea que dei sunt nescit
adeo ex̄ nescit teste ihēsu p̄a
ad ephes xmo si quis ignorat ig
norabitur hi quia vera mictō
ficta fortasse repiet no ut spero
a veritate devia cautius pondēt
sollicit animo et no defuali respō
at quicadmodo no intelligencium mo
dus verius detrahencium iudicat mo
dus unicuiq̄ correctionem tamen
melius sentiencium cum humili
tate postulo ut spūs lenitatis p̄ct

prolixitatem caritas legentis ex̄quat
quam utilis aspectabit infirmitas
p̄ vniuersam ecclesiasticā et ut tract
anda mea legenti reddatur sua
ior/ ac elucidatorum recipiat cla
rorem sumpto p̄ dyalogum pre
et paucum mutuam disputantes
inuicem hoc promisso q̄ quecunq̄
iura allegauero p̄ melius ver
tatem scripturarum experiri tu
pientes vtrum sanam seu sanam ru
beam vbi sub quot sen allegā pro
trahamus ut legentem no impe
diant/ quas lector cum signo rubro
rubeo et taliter designatas pro
suo libito facilius poterit p̄scribat
et sic tractatulo tam ecclīastico in
mre canonico quam no exercita
tis aptus patebit omnibus ad le
gendum quam ad gazophilacium
domini offero in caritate vidue
duo minuta offentis q̄dūtum ad
primum hoc prima pars p̄tractabit
nam titulorum ecclīasticorum
et quo quamplurimi sunt multati
promissionibus simoniacis ꝛc et
continebit capitula x. In primo ca
pitum diffusius tituli et eius
declaratio In 2o ca titulorum
ecclīasticorum ordo ubi inadenter
quedam vitia p̄tractantur et
ita inter dignitatem p̄sonatum
et officium assignant Insuper
inter canonicatum et p̄bendam In
3o ca declarantur tria que requi
runtur ad hoc ut titulus cano
nicus acquiratur et vnus eorum
prosequitur In 4o ca certo damp
nantur electiones p papam
facta reservatio occasione cuius
male prouidetur ecclīis et dea
pimutur electi In 5o quinto di
uersi errores romane curie ca
promissiones et assecutiones benē
ficiorum et indulgenciarum ꝛc de

tegrimtur ¶ In cap° sequo ponit quatuor regule quibꝫ cognoscitur qñ
prouisio tituli est ſmoniaca aut
labmta et declarat̃ quo in promi
ſione ſmoniaca no datur titulus
¶ In cap° septimo declarat veritas
multipliciter ſcmde uel hec reg
ularmy ¶ In cap° octauo declarat
veritas quarte regule et datur ra
cio quare no transferatur titulus
ſi datur ſmoniace et ly ſi solmy
intelligitur ſmoniace tenet ¶ In cap°
nono declarat quo saltem no
pt qui beneficium ꝑ ſmoniam
optinuit niſi illud dimittat ¶ Vide
de ſuſpensione ſmoniaci in bene
ficio et ipius irregularitate ¶ In
cap° decimo declaratur quo officia
les et vicarii ꝓpetui uel alioꝝ
intrantium ꝑ ſmoniam / et cor
intrantium familiares ſunt par
ticipes ſmonie et omnes alii q̃
eis participant in his que spect
ant ad titulum ꝑ ſmoniam ac
quisitum ſunt in statu damna
torum ut puta recipientes ab eis
beneficia ꝛc Capitulum ꝓmum
in quo ponitur diffinitio prima
liter tituli et ipius declaratio

Circa Nunc restat tibi ut q̃
de natura titulorꝝ beneficialiu
est sciendum in medio
disseras ſc̃ quid ſit titulus et ẽ
origines ꝛt nonnisi solus deꝰ
tus ſufficiat reformare et decer
ne ꝓpter anitatis latius appa
reat que inde earum exierit et
quam nonnisi solus deus virtꝫ ſuf
ficiat reformare paulus ut tibi
ad premissa congrue respondere
valeam / oportet ꝛpmodo aliqua
timia premittere ꝛt quidem tri
pliciter accipitur titulus in iure
aliqñ tm ut sicut signum rei ap
positum ut vexillum uel aliud
soli principi pertinens de quo
in ẽd ꝛt in glo. xxvi. q. vi. ſuſtu-

do 2o titulus dr̃ omne causa acq
irendi dominium ut titulꝫ pro
emptore pro donato ꝛt ut dicitur
q̃ prescriptio in aliquibꝫ requir
bonam fidem et instum titulum
in c. ſi diligenti de ꝓscrip et c.
c. i. li vi ꝛt de quo duobꝫ modis
no ẽ ad propositum Tertio modo
dicitur ecclia ut titulus sancti petri
ꝛt sic ſcdm bernard̃ qui hoc notat
de elec in c. dudum 2o in glo in
titulari dicitur locus di q̃ in
titulari dicitur locus di q̃ ecclie
guli ecclia ꝑ singulos titulos sunt
ponendi i. ecclias vide dict ¶ In
ordinationibꝫ clericorum q̃ vo
cantur dicitur talis ad titulum
talis plebis ꝛc Quarto modo dicit q̃ ti
tulus tm vr q̃tum clericatꝫ tñ
requiritur / et sic dicꝫ quis nñ
titulari i. inordinari uel incle
ricari ꝛt sic dicitur locus di ab
q̃ ab quibus q̃ nullus dr̃ ordinari ſine
titulo glo. ibidem i. ſine ecclia
uel beneficio ecclie ſtico ꝛt ſi hec
dicta ſunt in proprio petrus
Dic ergo proprie diffiniendo q̃d
ſit titulus paulus Ad tm pro
positum vt sit describi Titulus
ecclie ſtici est imꝰ spuale ꝙ ecclie
tione confirmatio institutione
collatio uel receptione canonica
consentienti prelatꝰ ad pre
sidendum alicui ecclie monaſte
rio uel capelle seu ad aliquod
diuinum officium tm / aut diui
num officium ꝛt aliud ministe
rium ecclie ſtici / ꝛta aliquod
uel in aliquo eorum ꝙ ecclesiaꝝ
q̃ hoc describit imꝰ spuale
ponitur pro gñe et ꝙ ꝓmit
causam formalem diffiniti hꝫ
aggregatum quod sequitur dicit
tme cap tm ſc̃ ꝙ ecclie con
firmatio ꝛt loco dicte ponit
q̃ statutum q̃ speciei / et ꝙ ꝓmit cap

efficacitem qđ ad minꝰ nde scri
one vbi qsencienti copmitur
subiectum seu causa malis qđ
ideo ponitur qma ad hc q quecꝫ
alicui titulus necesse est ut con
seniat ut in c. qma sit de elect
et c. si tibi absenti de pben li vi
qđ autem additur ad presiden
dum alicui ecclie tꝫ causa finali
denotatur seu obiectum formale
cta quod tale ius vsatur et in
telligꝫ illud ad presidendum ad
effectu sꝫ cum debitis diuinis
offiis et alijs fmalis requisitis
impendendis et qma quida sut
tituli tm ad diuinum officium
decentem destinati quos vocā
mus beneficia simplicia aliqui
vero no tm ad diuinum officiū
sꝫ etiam hoc ad alia fmalia im
pendenda fme cta curam uel
salutem animaꝝ fme aliarum
rerum ecclia statarum et talia
dignꝫ dnt dignitates psonatus
uel officia qđ quod vtrumꝫ dene
tandum ponitur in de scripcōe
vltima particula et iste est fin
pp quem datur beneficium et sunt
inuenti tituli ecclia sine dispo sē
q qui no pt illa decentē pp que
inuenti sunt tituli no est ei cap
ax beneficij et p quos nec titulus
ei per papam licite pt sibi con
ferri nisi nōnullis aut tanta vti
litas rei publice suadeat que sua
pietate expetitur illi fini propt
quem titulus est inventus dispo
nsero pro prima sagitta in certemes
q pueri cum no sint apti ad diuina
officia peragenda sꝫ horis canonicis
ad quas quis beneficiatꝫ ratione
tituli tenetur ei no contēt in sa
cris dispcepto ecclie vel di-
c. et se et vel in di c. si de cele
brationē missarum dolentes et cum omnes
quidem doctores pter pe. et bba
qui dixerunt p alium posse talia
fieri in quo quidem reprobantur
no sint capaces de iure quum
in titulum beneficiorum ecclia con
sūmatꝫ simplicium de hoc
e casus in c. super inordinata
de pben vbi tꝫ glo. in vo pue
rili q̄rimus dubꝫ q tpe qui dat
q pueri no sint idonei et inte
rd e infantes ante septennium
pq vix vō annos possint ēre
simplicia beneficia pbem tenet
pq enim Joh an. in c. si quis
de rescript et c. quod de elect li
vi. et multi scribentes pq eos ibi
ratione qua equum tales put
ordinari ad minores ordines
et p quos ordinati put defec
ctibus quo put et ad stipendia
ecclia ad in titulari ne c. cui sum
de pben Dalua tenēn contrium
no aduerterunt q magna e
dra inter ea que spectant ad
ordinem et ad titulum q̄ spectat
ad ordines ut pos
tare textus notorius, tanen quis
pellere de ecclia et cetera que sp
ordinis put bene pueri facere
no autem quidem illa que spectat
ad titulum ne et si quis pueri
infra quatuor annos scimus illa
que titulus exigit quidem tame
nescimus iura aut dnt adaptata
ad ea que quidem accidunt de
spon. impubes licite no ad ea
que raro et ideo silus cum
obseruat cum mandat primodi
desiderium simplici beneficium si
bitur si talis sit legere cantare
et cetera dicta pp
officium datur beneficium de re
scripto quia per ambiguum li vi
petitus dicuntur ponit in descripcōe

tituli illam clausulam q̃ electione
prenemens cum ty q̃ electum unl
lum sub q̃ritur in beneficio ser
ibitur si tibi scit legere et p̃ q̃s
nec titulus q̃ndo sub ad tem
tribuntur/ licet autem multum
drunt ut de concess̃ p̃ben. c. vlto
li vi paulus de nicto mire cano
nica electo romani pontifices
&c a duabꝫ ptibus cardinalu
facta dat statum titulum xxvii
di. ymonne dñi de elect. c. licet
consuetudo ty romanor pon
tificum q̃ne pcub solito usu
gratiã mre roborat ẽ q̃ ad
sacrationem et coronationẽ no stri
bunt pontificatum ny datis
vt refert Jo. an. sup dat sub vi
li sup vo pontificatu na dat
tus. q̃ presse dicto c. licet Ille
abb̃ q̃ villa q̃ exemptã ab vniuer
sali ecclia Romani pontifex
habetur ẽ de aliox aut infe
riorum electionibꝫ ẽ secꝫ q̃ nus
alij statum p̃ electionem mre re
cedente recipiunt administra
tionem ny tribꝫ casibꝫ quor d̃ p̃ma
ny c. nichil de elect. scdus et
c. inde putabꝫ &c si vo et &c
si ceterum li vi Dicis nupciale
ẽm hu. et Jo. ycem di. legimꝰ
ro ty talis administratio dat
titulum/ ny q̃firmatio vo eadẽ
datur titulus Nam in electione
mittatur spiale q̃nginum q̃ne
admodum y sponsalia de futuꝝ
ny q̃firmatio ratum ny q̃sec
ratione mre q̃sumatum de tra
usla. p̃ben. licet hoc aut actu
nullatenꝰ ponitur/ Institutio
collatio recepto ny descriptione
p̃dicta/ q̃nq̃ quamꝫ vnum
sepe ponitur p̃ alio dicta ty
simul/ vt notat. ny c. cum in
illis de p̃by li vi et q̃ndoq̃ illoꝝ
dat titulum collatio beneficij nay
instituc est inꝫ canonicũ ny eccla
uel eccliã bñficio tribuere ut
notat glo. y ny c. cunctis de iusti
et hz fieri patroni priuatoꝝ p̃te
cedente ut de mre pa. c. cõsul
tationibꝫ cum si collatio aut
est q̃nam facta p̃lato mre p̃o
prio sine alicuꝫ facto ut ny c.
si tibi absenti et c. statutũ de
p̃by cum concor. li vi promissio
autẽ est gen̄ ad illa rcipere ny ca
nonicum et mistratez q̃cꝫ titulum
tribuit et notat c. p illoꝝ de p̃by
ny glo. vlti et ny c. cũm sede circa
de sent. et subditur. Hec dicta ceu ca
ny descriptio premissa que detrahat
omnia p̃cedentia q̃m si institutio col
latio ẽ non esset ceu ratio nisi no
esset sedes ny canones approbatos
et regulas traditas p̃sanctos p̃tes
no aquirẽtur aliquis titulꝰ ut
inferius apparebit/ si talis est fur
et latro ut dicat salvator ny ewn̄o
tꝰ q̃ non intrat possim et ina
multa tenentur ẽ Capitulum
sedus ny quo describitur ordo ti
tulorum et primus differentia
inter dignitates ẽ

Circa vnus de ordine titulo
te q̃pecias velut promisi
si paulus hic est animadver
tendum q̃ q̃cadmodũ ẽ ny celesti
ecclia ch̃ sub p̃tatibꝫ que nidi
sencte p̃sunt ponit p̃ncipatꝰ
q̃i singulis p̃vincijs distribu
untur/ et sub his angeli q̃i sin
gulis hominibꝫ ad custodiã de
putantur vt. Jo. sup. xxv. distinc
tione nona Ita et ẽ ny plato
ecclie militantis ut apud alios
est p̃latꝰ ny distincte in omnes
et sub hoc essent alij q̃i ny dis
cas p̃uincias dñm ny rcipiunt

ptatem ꝯsequitur subhis alij ad
singula officia deputati ꝙ hac
prelatio quam dns saluator nost
glorioſissimū pstatorem pᵍ se
alijs pretulit tñ romāa ecclia
q̄m vtrem oīm ecclie ee vo
luit/ eo q̄ ea petri et pauli
pnia ipam decorarunt qui cum
ambo eodem die sub eod tiran
no suo glosō sanguine q̄scrantes
tam sua pnia qua venando
ptulerunt triumpho ut legitur
xxxv di sacrosta et de elec fidā
li vi q̄t ideo successores petri q̄s
mus in omes indistincte q̄ecct
ecclesiarum ptatem tñ ꝑ torpalez
pniam qua no put ee vbiq
supna dispositio romāe ecclie
in titulum sunt sortiti et roma
ni pontifices appellantur q̄ecta
vero sedes pᵍ romana q̄ est ale
xandrina beati petri nomine in
qua beatq marcq ewāgta beati
petri dscipulus fuit pmus q̄pus
et ꝑ beatum petrum illud missꝰ
qui ipm in q̄pm ordinauit ut
hēr in roma ipam q̄scrarent q̄t
xxvi di q̄ petro et xxxv di sa
cta xxxiij q. i. cum beatissimq
tertia vō sedes apud antiochia
eiusdem beati petri apli hēr hono
rabilis q̄m illic pmus q̄m roma
devenit vi annis ut dicunt ro
mā tenuit q̄t deinde recedens
ꝙ quartum q̄m q̄stituit et illic
pmus nomine xpianorum q̄or
tuum ē pmus eth omnes fideles
sites nel dscipuli dicti sunt sicut
legitur. q̄ecte vi q̄s pᵍ q̄m apli
statuerunt galilee antiochenꝰ
dicti sunt xpiani ut dicat glo
t sacrosta supra all q̄t haca=
dēte alexandrina ecclia sedes
locum tenetur hēr a pma q̄s
pᵍ ea in concilio constantinopo
litano/ q̄s achacius hēticꝰ pretendēs
se patriarcham constantinopoli
tanum pro eo q̄ q̄ petro minista-
verat et de posuerat patriarcha
alexandrie et antiochie mō sunt de
posito a gelasio papa ut dicit
glo i. c. qua traditione xxxv di
q̄t tunc ecclia q̄stantina que non
sunt de primapalioribꝰ sedibꝰ tm
locum optinuit a sede aplica
tenum alexandrina/ quartum
ꝙ hierosolimitana ut in c. vlt xxxv
di. in qua hierosolimitana primus
archiepus bius iacobꝰ cognomēto
qui et iustꝰ dicebatur q̄t sedem
tenuit fratre dni nr ihu xpi
e a petro et iacobo zebedei
et iohanne aplis est ordinatꝰ
xxvi di. q̄ petro petrus q̄ute
quam tractatum dubitas ad alia
videtur omno q̄ no romana
ꝑ primus hierosolimitana cepit
ecclias ee debeat quid vltimum
locum inter primates sedes hēre
asseris cum ipa urbis ciuitas
ꝑ pniam saluatoris nr et
ꝑ effusionem sui gloriosissimi san
guinis quem ibi in ara crucis
salute nre victimam optulit
sit consecrata/ et ideo no immito
dignior alijs ee est censenda
paulus q̄i locus appellaretur
ecclia probabiliter affirmatꝰ
q̄ hierosolimitana q̄t dignior q̄
romana vbi quia no locum
sed congregationem fidelium ecclias
appellamus vbi illa vbiq erit
dignior ꝓpter defectum fidei vi
ue vbi enim gentem ꝑ lo
cum/ sed locum ꝑ gentem dns
eligit ut legitur sibi matrem in
q̄lecto vō dei genitricem sancti
ficat ac dignificat eo q̄ in eius
edificatur ecclia no aliquis
loc⁹ tenuit vnde potes vide

qñta miſterio actum ſit poſtea
no petro ſolum dimiſit ſucceſſo
rem vbi xpus romanoꝝ ſue
fidei puderat ñ proximo aſſ
uturam/ ſꝫ ñ romanis ꝓtibus
vbi eam puduerat ampliandã
et ñſinitorum martirum ſan
guine conſecrandam cum eius
ꝑſecutione creſcente rome
beatꝰ petrꝰ de roma fugere
voluiſſet iuxta ꝓceptum ma
giſtri audit xpm dicentẽ vos ꝑſeq
uimini ñ ciuitate iſta fugite ñ
aliam et occurrit ei xpus ꝙ
portam ciuitatis romane cui
petrus ſuꝑpoſitus dixit/ domine
quo vadis cui cum xpus re
ſpondit vado romam iterum
crucifigi et ſtatim ab oculis eius
diſparuit/ petrꝰ ꝙ hoc dicto ſe
intelligens tanquã alterꝝ xpm
qui eius ñ tribꝰ vicibus ibi
crucifigi debere reuerſus eſt
et ibi uſq; ad finem vite re
manſit qui filius ſanctꝰ le. per
venerabilem anaſtaſium eius vi
carium xpi plus ecclie edifi
cande contulit quam
ñ vrbe romana qua tunc
diu pꝰ quaſi totius orbis domi
nium tenuit et ſic ꝙgruentiſ
ſime ꝙ alibi no fieret ab oder
ſonte proſpualibꝰ cauſ ac tpa
libus vndiq; ñ orbem diuꝝ
rimulus regimius emanaret
et ut regnũ romano ꝛmpio
ſubiecta ꝙ ritus fidem xpi ſu
ſciperent quo ſuam dominam
eandem fidem ꝛcipiẽt receꝑſ
ſe ſtue niſuper ꝓdicatores fidei
xpiane ꝙ fidem liberius at
ſecurius ꝓdicarent/ quo forte
nupiali potencia ꝙmuti re
vnde paulus. ob hoc dixit ad
feſtum ſicut legitur act xxv
ad tribunal teſaris ſto vbi me op
portet iudicari et ſic euaſit mor
tem temporalem petrus iam
apte videt ꝙ romana eccliã ali
arum omꝝ rationabiliter ee de
beat mater et magiſtra/ progre
dere vltius ad alios titulos ꝙ
planandos paulus predicti ti
tuli ſunt principaliores ſecundi pa
triarchales quibus vꝫ et
gradẽ nome ꝓmat ſeu pal
arche ſibi acquiſierunt qui ter
ſunt ſecundi aliquos metropoli
prout ꝙ ſunt cantuarien et ebo
racen archiepi et hiberni
alicui ꝓmatꝰ et metropolitani
xx dr omꝝ a menſura ciuitatu
m quibus ſunt cathedre ꝙales
et dr ab archos grece ꝙ e prin
ceps latine quaſi princeps epor
et ipi ac cet epi qui vices ap
oſtolorum gerunt no niſi ꝛ ci
uitatibꝰ et locis inſignibꝰ uti
tulantur lxx dr c i et c ꝙos ju
de e ꝙ ñ inter canonicos no dr
ciuitas niſi ibi ſit ꝙalis aut
alterius ſuperioris titulus ſen ec
clia cathedralis poſtea alii ſunt
tituli inferiores eccliaꝝ parochia
lium et alii tam ñ eccliis cathe
dralibꝰ quam ꝙcunqꝫ alibꝰ re
ad diuerſa officia ſeu miniſteria
eccliaꝝ vltra diuinum officiũ
exercenda inſtituti ut ſupra ad
que exercenda tpe apoſtolorum fue
runt electi ſeptem diſcipuli qui re
phamus et qui erant ceb omia
ꝙma iuxta illud dictum ab a
poſtolis act vi t no e equum
nobis de relinquere vim dei et
miniſtrare menſis conſiderate
igitur fres ꝙ vobis viros boꝝ
teſtimonii ſeptem plenos ſpu ſcto
et ſapia quos ꝙſtituamꝰ ſuper
hoc opus vos autem proch dolor apli

modernis tribus p̄ōrum dere
linquerent vñ dei et ministrat
meliꝰ hñt est etiam q̄ multip
licatis redditibus eccl̄ie et p̄cōꝝ
ad proprietatem deueniunt di
ctorum officiorum nomina quā
ad sola tpalia comoda tñslata
videntur nō officia set beneficia
incapantur ex eo quia vnusq̄sq̄
q̄ quiter queritꝫ que sua sunt
et nō que ihū xp̄i et amplius
tpalia optinenda quā diuina
ministeria exercenda et quo
ad istos titulos tam quo adp
sorum ordinem quā officia re
gula est dñicarum eccl̄iarꝫ con
suetudo viam et aliquē eccl̄ie
plures hñt hmōi titulos quā
alie/ de iure tñ quilibet rectoꝝ
animꝝ quā t quasi oēs q̄ cū
t p̄ncipaliter p̄cā curati presbr et m
aliquibus eccl̄iis dr̄ decanus
p̄gmodum p̄nitentiꝝ et apud
aliquas eccl̄ias dicitur hoc tñ
deinde dñezam̄ tē xxv. di per
lectā Petrus diuersi supra q̄ tales
tituli dñr dignitates p̄sonatus
et officia que est dr̄a inter ista
p̄cipua/ vnum septimꝰ recipitur
pro alio tñ dr̄a eorum q̄ sicut
assignari viam dignitas hñ ad
ministrationem rerum cum iuris
dictionis nel nomen dignitatis hñ
plationem in eccl̄ia in choro et in
aliis licet nō hñeat ad ministra
tionem tpalium nel iurisdictionem
nel quia de q̄ suetudine hñ pro
dignitate Personatus autem
preterogatiuam hñ in choro cū
processionibus q̄ctumbq̄ vocibꝰ
plusq̄m canonici ſ nō tñ quib
dignitates habentes In anglia
p̄sonatus vocatur eccl̄ia pro
tpalibus officium cognoscitur
q̄ ad ministrationem rerum sine
progatiua in choro nel alio vsꝰ
su ordinis nel hñ omnis sine
preterogatiua honoris vel qua
si t hñ eccl̄ie q̄suetudo pro sim
plici officio Canonicatꝰ autem
sine canonia t iuris spūalis pri
palit ad q̄cernendum diui
num officium in eccl̄ia p̄ q̄ co
tinet p̄agendum dati sunt fr
uctus a fidelibus qui stipendia ali
quos dicuntur prebende qua
prebentur agentibus diuina of
fitia et cui hñ in t causa q̄
ferrarien de causa laud pt
hre p̄bendam ſ nō canonicam
q̄ t iuris spūalis nō cadens in
laicum hz salua reuerentia ali
ud est fructꝰ prebende aliud pre
benda ſ iuris p̄cipiendi fructus
q̄ t spūalis ut in c dilecti de p̄by
et essentialiter idem q̄ canonia
quia eadem iure quo teneor ad
officium debeo facere omnia actꝰ
pria ad hor̄ spectantia et sine
quibꝰ principale nō pt bene fieri
sicut sustentationis fructꝰ p̄cipe
pastorem eligere/ pro bono q̄m
q̄silere et ita canonia et p̄by
nō desinit esse aliq̄d ſ respectu di
uini officij quod est p̄cipale dr̄
canonia rō fructuum q̄d actꝰ
sorum additorum officium dr̄
prebenda et hoc idem iuris ſ
canonia et prebenda t titulus
et tale iuris sine titulus vsitato
vocabulo dicitur beneficium
et ita accipit denominatiuꝫ sibi ac ab
tessoris et iuris principali ut pub
dixi q̄nia homines q̄nter ordine
posteros magis querunt tpalia
comoda q̄m spūalia et ita q̄nis
titulꝰ t canonia capiendo ca
nonicam generaliter id t iuris
canonicum sine spūale q̄libet
canonia in q̄m vsu loquendi et
spar est titulꝰ distincte in eccl̄ia

contra dignitatem ꝓsonatum et officium et dicatur vsitato vocabulo canonicatu ꝛ licet canonicalia et stalu cum hꝫ ꝙ scribit in libꝝ gracie sꝫ sibi doctoꝝ tanquam tenuatum et prebeꝫ assignandaꝝ ꝛ tanquam essent diuersa non tñ nisi in finem scribitur ut vterq; effectu sꝫ ꝑsonalis et talis sue accessorijs actualiter suo iuri respondeat Capitulum tertium in quo declarantur tria que requiruntur ad hoc ut titulus canonice acquiratur et terciu eorum prosequitur.

Etrus/ declara si placet ꝑticularius de institutione seu ꝓuisione canonica de qua dicat tua diffinitio/ ut quicunq; saluteꝫ ꝑsaꝝ quit seu optinet ecclasticum beneficium paulus aliud est iniuste querere/ aliud e iniuste quesitum retinere/ na multi iniuste quirunt beneficia ecclasta/ qui tñ quesita iuste tenent qdñ tñ comꝰ iuste et canonice querentꝫ sꝫ quesita qñq; iniuste detinent qdñ iniuste quirunt ut cod. iniuste questu cum periculo salutis detinent qdñ vo sint iuste et canonice querentes et canonice quesitum retinentes sꝫ ipsi quarti maxime hoc tpe sunt valde rari petrus imo sicut te aliquatꝫ intelligo promoti in quibꝰ romana hoꝝ tribus docente fama publica uel potius infamia tales qrꝫ sunt quasi milli sꝫ rogo pro sequere vltius quid offert se lubrica materia ad tractandu paulus diligenter debes animaꝫ aduertere qñ ad qsecutionem canonicam alicuius tituli sine beneficij ecclasti requiruntur pcipue tria quedam sunt antecedere/ quedam mediare/ quedam vo sequi/ que antecedenda sunt sicut ꝑsone promouende postulatio electio priuatio uel debita examinatio ꝛ quedam sunt institutio collatio promissio ꝛ recepta ut in descriptione premissa ꝙ sequencia sunt Sine sitiua et in possessiua realibꝫ inductio que secundum diuersos ꝓsonas et alios canonistas suꝫ regula beneficium de re. in. ꝙ vi dicit quia institutio est inter alicuius beneficij vacabilis collatio ꝙ investitura vo institutionis seu collationis confirmatio ꝙ ipsis in possessiua ꝛ prebendarum ꝛ collationis et investiture quedam per institutionem tribuuntur inꝭ propietatis ꝙ investitura dicatur et qñandoq; illius inter collatio ut in ꝛ cum quo immixtis debentibus ꝙ inductio in possessiua tribuuntur inꝭ possessionis et actualis administratio ut in ꝛ ad hoc et in ꝛ ut in rubro de officio archi. ꝙ ut eiusdem hoc declaretur adhuc ꝛfacta cum institutione vacabili ad ipius declaratio et confirmationem inter uel qñ sive tacite inducta ꝛ quedam collegialitas que quidq; sit per annulum alicui ꝙ librum quidq; ꝙ birreti impositionem ꝛ ut in ꝛ. Scribe de iusti glo. in de his que fiant per ꝛ. quo ordine cum si quo facto illius inter sabilis liber acquisitam quasi possessio et cum assignatione canonicatus possessio fit assignando stallum in choro et vocem in capitulo et sic de aliis quia tria spualia proprie possidere non sunt ut in ꝛ cum ecclia de ea possessione et propietatis sꝫ quasi

possideatur. Habita vō possessione illius effectibus spūalibus non p hoc est possessio acquisita utpote poralibus p tuencias ad titulum sicut sunt ville predia decime et alia corporalia que sunt diuersa ꝛ nūcia est primo realis inducto in possessionem corpalem quam facit gratarum aplicarum sub executore uel archid in cathedralibus de offi archid c ut uerum xxv di. per electos demum omnia corpalium separatorum ab inuicem apprehensio corpalis prout nōn q̄uenit pa primo c in libris de resti spo et cum confirmata uel promissa auctē ꝑpa pt adhibere si no est contradictor cum po cui in c transmissa de elect p̄nuestitura in c absente in statuto ꝛ in statuto c primis cum aliquos doctores qui notat dicto c. quoniam de constitu pbrm possunt. Petrus Nunc breuiter dic de his que canonicam debet tituli promissionem antecedere quid unum quodq̄ sit et an ad hoc ut sit promissio canonica psone p misse valor aut electio canonica uocatio requiratur. Paulus Breuibus uis multa queris nam iura nona priora et antiqua glosoribus titulis diffusa prolixi q̄ processus doctorum scribendo uix poterunt explicare. Petrus Ego te occupare desidero ut plena de his doctrinam tradere debeas ꝛ ut tpus restet ad alia / saltem de eo modo quo breuiori potes p curras. Capitulum quartum in quo damnatur electionum per papam reseruatio occasione cuius male prouidetur ecclīs et decipiuntur electi ꝛc :

Petrus / videtur nec postulatio nec dictio hodie locum habere in uno uno psonarum examinatio ad minora beneficia presertim taliter quaeliter obseruatur. Nam electionibus prelatorum uidetur esse derogatum per regulas cancellarie quas romani pontifices in sua promotione prosequi consueuerunt quibus eis uti uolunt q̄ rectis pluribus ecclīarum electis in romana curia hodie practicatur. Quo quo uidetur q̄ ad hoc ut canonica fiat promissio non oportet ut capitularis electo antecedat. Paulus Error grauis decipit uos adhuc cum actum iuste quo debent ordinate seruari ꝛ recte rationis iudicium quo dirigitur an hec fieri expediat uel no exigitur preter auctoritatem sue prelatis faciendi uoluntatem dare uel facere possumus nisi ad hoc prelatum hortamur nec inducimus dici pt nisi uim coactiuam habeat / eo q̄ iudicium tui aduersus determinatur / hoc quod determinato in speciem sit p̄ tutelam priorum prima priorum quibus resistitur pt et in rebus practicis p uim imperatiuam in iudicante consistente et hoc cum dicit Ego in scripto in suo super di xxv. Sunt due claues decano xpi et cuilibet prelato ecclie tradite que no distinguuntur in essentia auctoritas qua utrumque officium sibi competit ꝛ ꝛ competente adactus quorum unus alium presupponit sicut uoluntas presupponit iudicium rationis quo ad dictas reseruationes iustificare poteris cum papa ad sum libitum no pt aliud uel aliter in spūalibus facere quam dixerunt dicte claues quibus claus et reuocat nec claudere pt nisi que aperit ut dicunt glosatores quod

em aliter faceret qua rte ra
cois indiam opposet p quip
pe virtute clamim hoc fiet sed
ptate ppa et p quos no valeret
ꝛ quedam vmbra taliter appare
ret m oppere ꝛ nulla veritas m
effectu q̃d nanq; fore potuit
illa vis ad reservandum plato
rum electiones rr rationib n
dicim determinans et no po
tius ad errandum que stricte
causa reservandi et no verius
graviter abberrandi arbitrim
vtiq; ppe mdum no sufficiat p
eim sola voluntas ppe regẽ
debet clanes ecclie ꝛ p omnib e
tomerso ad hoc sint sibi tradi
te ut sicm ipas debeat dirigi
et alios regulare petrus am
dini a turrecremata michi dixit q
reservationes hmoi pro honore
curie fiant pp videm rcte sui p
decessores fecerant no m vtiq
practicabant sicut nunc dictus
honor romane sue m horrorem
paulus q̃ grabile regimen
xpi ecclam vidimus ad eligẽ
dum sortius honorem curie
qua salutem tocius germanie
et ytalie rr q̃ibus nanq; modo
vnquã aptior inveniri potest
ad providendum ecclis et ro
manis dapastore alysq; bene
fatis consulib qua ib qui tot
teutonum animorum diligentis
sima sectarum patrum provi
dencia mastratus et mire can
dito declarato est et quod se
lavacrum et magis erroneum
qua eo contempto scandalose
et mvtiliter providere taliter
qualiter dubitat ac p hoc ecclas
xpi pnciere et quam plimas
simplicium animas xpi fidelium
sic dampnare / dic queso vide sibi
hoc ptas clamib ecclie prorsus
contraria Rome approbati ra
tiones late probant et exprese
papam mutare no posse / nec
eius contrarium facere q̃ p p
decessores suos rationabiliter
statutum est absq; tumy evidenti
et urgenti xxiiq. i. per totum de
consanguinitate et affinit. non
debet q̃nia si voluntarie vio
lat canones spus sctus dr blas
phemare cuius instinctu ac do
no sunt editi c. ca et q. viola
toris q̃ nec q̃nia ee potuit tot
urgens necitas aut tripublice
q̃na nec maior utilitas decreta
gnalib concilii immutandi for
mas q̃ electorum rr p hmoi
reservationes respuere / studio
se vtiq; discurrecti ingenio cab
q̃ singulas pronunciandi no appa
ret quam q̃ fiat capitulatõs
electo inota formas generali
concilio approbatas vt in c. quia
ppter de electon et textus sum
papam aliter facere no posse
sme causa ut dictum e petrus
hoc vtiq; pro causa hmoi a ma
gnis intellexi qui quiq; duo
interdum tres nec quatuor ele
cti fuerant in eadem ecclia et
inde no mdi suscitati fuerunt
odia lites q̃ grames cum multo
ecclie incommodo alt dampno
q̃ predicebat igitur talis reser
vatio romano pontifici a talibq
obviando paulus dux go ces
sante causa hmoi no cessat re
servatio salutem quo ad electones
illorum qui concorditer et sancte
sunt electi quis et in his petrus

rēs vtiq; grauiter est susceptа et
quo talibus que no quiter ami
dmit ymmo raro ꝯpedibat po
uere talia remedia ꝑ que ta
gravibꝫ errorib⁹ via patet/
quos nūc hen multiplicat ꝯpa
mur ꝑ nulli dubium q̄ hec
reservatio sue regula detesta
da qua plurimus et gravibus
erroribus viam aperit nisi
rūb declādis ꝑ et hoc est am
bigendum q̄ nisi hoc fuisset nū
quam talia emersissent/ dato n
si no concesso/ q̄ tales electiones
in discordia q̄mniter eveniret
ꝓpter ꝯ hoc casu ꝑ iura suf
ficiunt et salubrius providerit
q̄ si bene perpenditur dicta re
servatio no admittit simpliciter
electorū q̄ plus si sub condicione
qua in reservatis dicitur nisi ꝑ
ea vtiq; volumꝰ et tacite ad
mittit ut capitula sibi pastore
eligant/ si electorib⁹ appellatio a
papa deꝑdet voluntate q̄
quotiescūq; electi in concordia
illud venirent fatigati gravibꝫ
laboribus et ꝯpensis intento
rib⁹ frustrantur. ¶ capitulum
quantum in quo ducesi errores
romane curie ꝛra provisiones
et assecuciones beneficiorum et
indulgenciarum detegunt⁹

etrus/ quid ꝯ valeat una nul
tis vigiliis magnaq; maturi
tate et solliciudine sanctorum
patrum inventa ꝑ sertum de elec
tionibꝫ cum si papa pro suo liber
to contra electorū quoscūq; tanquā
et de cleris disponit et monasteri
is ymo inutiliter membranas oc
cupant/ doctores vo ac scolares ca
legentes in ani labore se ꝯsumunt
paulus ¶ si sic papa faceret ut asse
rit errare sue dubio censeretur
nec error sine iniuria posset
que instructu spūs sci provitate
totius vniversalis ecclie multis ip
sius ꝑ vigili solliciudine patrum
sanctorum conciliorum ac generaliū
sunt digesta/ nisi sub esset causa
valde racionabilis et euidens ali
quido contra ānum faciendi petrus
verumq; sub nomine cause racio=
nabilis includitur petronia paulo
absit hoc petre et valde absit a
xpi vicario ac tanta demencia in
seminet abiecta ꝑfessionis aplice
disciplina/ cui⁹ cathedra docet no
vendere si regere et fideliter dis
pensare petrus ¶ quis paule mi
nimus si hec tu ignorabis ac totq;
modis nedum scis/ si ruinam
maximaq; et contritionem quot hec
patitur et ꝑ passim et scandalizatq;
per que ficiunt in romana cūia
q̄time et nūc sunt de manifq;
testificor si ad per inspiracionem dei
notariam aut de aliquo facta
clato et ꝑsona quilibet vtilis
docta atq; sancta nisi dederit pe
cuniam/ vel de solvendo pius pra
ticaverit quasi sub vacuo pro
sua confirmacione aut alio proquo
cumq; beneficio ecclesiastico labora
bit paulus ¶ ignorare no possum⁹
petre si dolea plusquā stupeo ac tāq;
gravissima plaga deo permittente
¶ pcta mea mea semit in ꝑplu
xpianum/ multo dolore quassant
precordia hen omino tot et tan
tos errores in ecclia conspicio
xpiana petrus ¶ romane totius cū
sia venalitate romana cūia pro
pagant cum sic exorbitanter
promoventur q̄si inutiles ydio
te scandalosi ambitiosi avari alios
ac beneficios ecclesiasticos tam curā
quam no curā sine diu distri
tionib⁹ ꝑsonarum et in dissenter

pficiuntur lenones & scorti & tabellarij enormes et pueri tot ibi fiunt pactiones tot & tot die mutue minut solutiones & sine omni timore et verecundia tractate teb seu mediatores simonie qui fori constituentes publicum iam pro signatura pape super tali beneficio uel gra debes dare tantum iam sup dispensacon sup modicum patibilibus tantum pro illi indulto tm/ pro absolucon a tli & excomunicacon uel irregularitate tantum pro illius indulgencijs tantum & publice pascunt et florisant & ille plus diligit qui aspicon sollicitudine et maiori astucia plures simplices decipit et plures denarios sat vera vi tot et tante sunt ctr & orbitantes gre/ & tenera multo verius dicentur mercantie Nunc sunt et appellantur de die obitus Nunc dies obitus cum declaracon/ Nunc pretium silencij Nunc cum cla. anteferri uel alias relacionib Nunc de propo motu pape Nunc cum cla. ceteris que tollit mb questionum Nunc sunt anticipacones date Nunc date de die cardinalium qui dunt Nunc date pape iam revocant/ iam mutantur/ iam ad tertium tpe duraturi limitantur/ iam reno nantur/ iam prelati de una ecclia ad aliam transferuntur/ iam beneficia sub & pena spoliantur & omnibus his tota denotio assistat ut denarijs acquiratur paulus Res multum miranda & magis est formidanda & facta romane curie/ & hec tanta pernitiosa exemplo delicia ludos stratorum similantur & quibus nam tam simplex poterit qui no intelligat hec ex auaricia radice procedere/ quibus tam misis qui mboium tam exorbitancia facta interpretari valeat/ quibus tam stulti et no ex paucis uel no scandalizetur imo tota clero datur ambicionis materia una grauis et plenis litibus aptus qua omnia ecclia stringere conabant & no dubium qui in homicidia ex hoc & consequitur petrus imo certum est iam vix contingit vacare beneficium ecclasticum vbi duo treb quatuor quique uel ex impetrantes ad acceptandum no concurrant et sepius ipi ulciscendi coram hac octon se armis invadunt bellias et mutuo se occidunt Currunt quique ribaldi ad curiam sicut ad forum publicum et vbi duo uel treb queruntur pro pma uel secunda salutacon se sustinuit/ quotum iam valet data ppe/ quotum cardinalium/ quotum ppis motib pape/ quotum tales indulgencie et quo ex eorum & esse no debeant vbi xpis veritas no illuminat fides & caritas a nra vite turpi venalitate obfuscant quid enim propinquius tocius ecclie destruccon paulus plane no legitur sic ecclia fides destruitur aut btus Pet scribens super cathedra simone hoc & hec custodire & perdere/ no est defendere sed exponere/ no est ministre & prefficere/ no est pastore gregem dominicum & mactare et vorare dicente domino de illis qui denotant plebem lucram sicut estam panis/ nec rectores & destructores dici debeant tam promouentes quam promoti petrus & hoc apparet michi vnq membri veritas supra c. ui distinccionis iam premisse & omes sic promoti

ad titulos sicut eos iniuste quesierunt
sic semper cum salutis periculo deti
nent sic quesitos. Sed redeundo ad
propositum iam declara qui sunt
qui iuste querunt titulos et que
sitos iuste tenent. Capitulum sex
tum in quo dantur quatuor re
gule quibus cognoscitur quando pro
visio tituli est simoniaca aut ca
nonica et declaratur quo in pro
visione simoniaca non datur titulus

Paulus / in hac materia per quatuor
regulas te expediam tota me
moria perpetuo retinendas. Qu
arum prima sit ista. Iuste intitu
lari querit qui intencione prin
cipalissima honorem dei aut sa
lutem proximi finem constituit
ut deinde per media debita et ca
nonica de quibus supius dictum
est scilicet canonicam electionem litteraturam
patroni presentacionem / aut et suffici
entem persone examinacionem / et
intervenientibus aliis requisitis
de quibus supra obtinere querit
Non enim sufficit bonum finem inten
dere nisi per modos et vias licitas
et honestas fiat / hec enim necessario que
ritur ad quemlibet actum ordina
tum et dico tam in suscipiente quam
conferente. Secunda regula est ista
Quantumcumque recipiens beneficium
honeste sine motus intitulari que
rat ad beneficium ecclesiasticum per
media debita et canonica / si tamen eo
ignorante vel sciente conferenti
per aliquem offertur pecunia. Et con
ferens non habito respectu principaliter
ad electionem canonicam presentacionem
aut valorem persone / sed ad pecuniam
aut favorem humanum / aut pre
ces carnales / aut obsequium etc.
et propter hoc confertur beneficium
ecclesiasticum alias non facturus nullum
ius per hoc in dicto beneficio ec
clesiastico est recipienti acquisitum

Quod hoc sit verum preter id quod infe
rius latius apparebit videre po
teris ex eo quia quantum ad noticiam
possidentis devenit talis collacio
incontinenti tenetur beneficium
dimittere ut in capitulo ex insinuacione
de simonia et ipsum sine nova col
lacione non poterit obtinere ut ibidem
Tercia regula. Quantumcumque promo
vendus ad aliquem titulum eccle
siasticum sine beneficium inten
dat bonum ut puta predicare ruin
am ecclesie reformare et bona
multa facere / si tamen inquirendo
incedit non per media debita iuris
ut supra / sed per pacciones solu
ciones preces carnales obsequium
promociones / principum adula
ciones etc. et conferens eciam
ut sic sibi confert sed propter pecunias
principaliter preces etc. ut supra vel
partim propter pecunias / et partim
propter deum seu virtutes persone con
iunctim / nec iste confert titulum
nec ille ex tali collacione aliquod
ius acquirit. Quarta regula /
licet promovendus in impetra
do beneficium ecclesiasticum inten
dat finem principaliter inho
nestum ut puta honorem tempora
lem seu mundanum aut propter
delicatam vitam ducendam / aut
propter consanguineos promovendos
si tamen alias est canonice electus aut
ydoneus iusto examine repertus
et per talia media canonica in
titulari querit. Et conferens ut
sic motus sibi conferat / quamvis
ipse recipiens propter dampnatam inten
cionem peccat mortaliter tituli facta
collacio tenet. Et idem est dicendum
si recipiens quantum in eo fuit pro
visionem per simoniam obtinere cona
batur et voluit / conferens tamen
non intuitu pecunie sed intuitu vir
tutum persone contulit etc. Et per

has conclusiones seu regulas sicab debita consideracione masticatis de infinitis casibus in hac matia ex expeditus quam aliqs quibq ueniet beneficium canonice et acq̃situm iuste tenet ut dicat prima regula aliquando iuste quis si acquisitum iniuste detinet ut dicat 2a regula quinq; vo iniuste querit et quesitum cum peto mortali et salutis sue detrimento tenet ut dicat tertia regula petrus val de horribilis et suy modum terribilis hec tua videtur sua et si bene adverto no solum primo tot his tribus in romana curia si quasi totus mundi clerus videt hec regule condempnare quod qua no ē verisimile/ q tanta multitudo beneficiator peccat vbi sunt multi valentes theologie ac vtriusq; iuris professores alyq; viri litatissimi tam primo venientes quam promoti/ no tibi tanq̃m in singulari opinione laboranti consensus et maxime qua in sacra et terna regulis videt minime delirare petrus profecto pene si quis sollicite considerationis animo quod dictum est amplectitur no tam tribulis apparebit hec sua q̃dam vera ꝑ singularem nec in ea repto qua notorie dicta salvatoris et rato approbant vocem canonica ecclie instituta/ nec multitudo ex tantum nec error multitudinis eius potest veritatem aliquatenus immutare quicunq; priorum studi canonem q̃m no minus ardebunt qui cum multis arde bunt in q. i. multi petrus Ad hoc nabiliter hec vide dixisti si est unde queso hoc ex dictis scripturarum aut rationibq; ut si forte verum invenam quod asseris periculum dampnationis evitabo Capitulum septimum in quo declaratur veritas secunde et tertie regularum multipliciter:

Aulus q̃sideranda ex primo pene salvatoris dictum in cui⁹ Job x vbi dicitur Amen amen dico vobis qui no intrat p hostium in ovile ominum fi asten dit alinde ille fur est et latro qui autem intrat p hostium pa stor est ominum huic hostiarius aperit et oves vocem eius au diunt quid aut sit hostium quod ovile et que oves nobis dubi tantibq; cum aplis ꝙpenit ibid dicens Amen amen dico vobis qua ego sum hostium pme si qs intrarit salvabitur Concludē tu agno sensu si pme no intra verit dampnabitur his diligent pensatis q̃siderandū ē q sint ho stium male est medium inter intrantem ovile et aperientem ita in quinq; doctorum et vir intellectum et p multa infra approbatum/ vpus qui ē vir ho stium ut dicat totus ecclia/ ex esse medium inter intrantem ovile i. titulum ecclasticum et inter aperientem. i. confitentem hec est dicere q vpus ex esse causa col lationis in confessione et acceptionis in suscipiente/ q vterq; sa tiat p̃ter vpm Unde si confessus no confitet pure et principaliter p vpm si p aliam causam forsan forte hostium fuit dubio no ē apertus ex quo sequitur q iste no intrat et p quis titulum no acquirit preter q̃s eius p aliam causam quia p vpm principaliter ut puta p pecuniam p q̃s augmentationem obsequium/ preces terrenas/ favorem patrie/ nec linguarum

timorem humanum qui no cadit
in constantem/ nel seuerum aut ab
lationis/ mendacij/ lenocinij/ nel cuj
uscq; pti causa in ipo reperiet
hoy solum sibi no confert titulum
q dando causam alinde extendendi
fiant ipm furem nel latronem et
q quib; sue dampnationis participe
patet hoc eo/ eo quia extendens
alinde est fur et latro ut dicit
xpus et ad idem est 1 q. 1. ordina
tiones. ergo eo tali collatione no
habet aliquod ius in beneficio et
per quib no aliquem titulum eo
quo titulus no est aliud qua ius
spuale in aliquo beneficio ut sup
diffinitum est/ quia tunc videtur
nota eo eo/ quia si talis haret ius
sue titulum in beneficio/ faceret
fructus suos/ et contractaret rem
suam no alienam/ et q quib non
esset fur/ cuj oppinio est veritas
euangelica confirmatur hoc ex
gruentium optime per c. gra 1 q.
1. Idem est dicendum si conferet pe
titio pecuniam nel causam alt
tyranno/ et patitur q xpm/ uta sz
q non collaturus esset q pecunia
tantum non solum q xpo/ sed q
utrumq; simul sine dubio talis
no q hostium intrat et q quib no
habebit titulum. ergo autem ra
tione nabi hoc probetur patebit
inferius cum tractabitur de plen
tudine ptatis spe/ preterea inte
canonica talis inquit/ ut agere
veram primam pro ptib quadri
no diuidit titulum seu beneficium
taliter acquisitum ut 1. q. 1. si epc
dator et 1. q. 1. ordinationes et c.
si quis nesc scis et ibi oppresse q
dum dicit et c. siquidem et q. 1.
in regula. Item ad idem c. c. mis
sum. Idem de rerum. quia non
sunt talia dimittenda que cedunt
q parcam primam impedit ordi
nis executum aut beneficij retinet
ut ibi et in c. inquisitionis de actu
sa et dicat glo. a. c. nisi cum pri
dem. super vo illius q simonia
acq et utrumsub no dicit titulum
q sunt furis et latrones contra
in hoc casu. Jo. tews. vin et Jo.
franc. et Jo. an. ibidem. Item nec
eciam saluari potest talis nisi
prioribus omia restituat sic per
tepta actice in cuj reuominiam
talia sunt perpetrata ut xpus q
in. si quis in alijs xpus q. 1. si
quis reperit de simonia c. de
hoc tunc si q. vtiq; no procedit
si illi finisset aliquod ius inquisitum
petrus et paule cum occultatione
animi iam tua dicta tripo tur
declarata. q am vere conspicio q
plenus cotidie graniter delinquere
videtur dic et specialius ita alias
regulas ut quarum veritas cla
rius patescat. Capitulum octauum
in quo declaratur veritas quarte
regule et datur ratio quare no
transferitur titulus si datur simo
nice et in si solum recipitur sy
monice tenet tex:

Aulus aliqualiter procedendo
retrograde sub quadam re
in ordine tibi taliter declarabo
quod cum titulus beneficialis insti
tutus a effectum et finaliter q
aliquod beneficium nel ministe
rium actia sterum ut honor de
feratur debitus creatori/ et obsq
sunt sancta beneficiorum a fide
libus assignati/ ut supra circa
diffinitionem tituli sufficienter am
plius/ si ergo aliquis p so isto
ordine sum honorem nel comis
dum. tpale et finem principa
stituit/ id quod debetur sibi
usurpando/ quantum in eo est
sub trahit/ et q quib in q specia

eius qui sua intentionē p̄nesan-
clarissime intuetur ē fur iudica
tus p̄terea talis illud temporale
plus eligit/ et p̄ quus plus dili
git q̄ sibi principaliter finem
q̄stituit q̄ quo sequitur q̄ ipa
sua intentio a vera caritate
recedit cum illud q̄ ē ipse bonū
et diligibile dimittit/ et bonum
transitorium q̄ ē bonum per
accidens eligit/ q̄ no nisi in or
dine ad deum ꝺ̄ diligi et p̄ quus
vere dilectorē ḡrem faciens
peccat mortaliter quia repu
gnat vere caritati/ no nego
tamen quin p̄ talem comodū
assequendum no in principali-
ter ē beneficium ecclia
postulare/ ꝙ pront est quodlz
animalium ad salutem/ nel
necessarium proprio filii no dero
get p̄ quem illud beneficium
est institutum/ et licet hr in ac
tu siue intentionib⁹ no habeat
time qn̄ premoneri quit nel de
liberat sufficat quod hr habeat
in habitu et virtute/ sz q̄ potius
vellet eligere tertiā talī bene
ficio quam aliter facere q̄ tu
q̄ ms exigit/ p̄ quem ē tale
beneficium finaliter et principa-
liter institutum petrus vsq; ibi vna
partem quarte regule sufficiet
cuidā placeat etiam modici
dicere de scida que cum pte
tacto q̄ mala consentiens inten
tio totum deberet inficere titulū
ut dicebatur supra in scida et
tertia regulis puta cum collet
principaliter p̄ pecuniā nel ali
am rem tpalem/ et tame ma
la recipientis voluntas hr no
pt viciare ut dicit scida pars
quarte regule qui dicto videt

Nota q̄ in
tento dfen
tis p̄ vera
sciat no hre
titulum lig
nor contra

q̄ presse contra dicā c. vlt de si
moma vbi glo et doc. sentiunt
q̄ mentalis simoma no ē simo
nia paulus hoc ē hmoi pacto p̄ quē
titulus beneficialis sine ins depe
det ab actu consentis et no a reci
piente qui quo ad hoc hz se pure
passme/ si go fundamentum ac
tus conferendi est infectum p̄ quo
inde sequitur nullum est in effectu/
fundamentum autem ē quo ad
hoc necessitatu quia potestas con
ferendi est ligata legi diuine p̄ quam
intendas xpi in eccliā est q̄ verus
hostium apponatur et q̄ no rem
patur/ forsan nec ut supra obiectum
si actus fieret factum no valeret
si go ea que contra ins fiunt dif
ficultatis hri ut dicat rea animā
li vi si hoc est verum de iure hu
mano forsan vtiq; de diuino/ et de
hoc infernus facilis apparebit/ quo
cienscunq; go aliquod tpale ut
aliquod pctm in recipiente omnis
est causa collationis/ ut adulato
mendacium/ lenocinium nel aliud
genus pcti quodcunq;/ aut ē dicta
ostasio offerentem p̄cise monet
ut tali beneficium conferat no
alias collaturo/ quia causa hmoi
no ē sufficiens monendi vbitez
clarum ad actum conferendi/ si
tn ea conscius nichilomus monet
titulum no confert expedite/ ope
ri nulla veritas in effectu obsit
em/ q̄ xpianus dicat/ talem in
petendo nitrare p̄ hostium dm̄/
qui ē via veritas et vita/ cum
omne pctm sit tortuositas fictas
et mors/ si conscius monetur in
conferendo vtrubiq; psone/ quia ibi
tunc xpus ē hostium titulus
collatus tenet/ quamus recipiens
intendens illum simoniace ro
scipi peccet tamen/ tame pq
quam penituerit/ et licite bene

stiamus papiet et alia accrebit ar
autem asseris mentalem simonia
no ee simoniam/ dicimus videt
deinsorimus cum simonia vocalis
nuqua ect simonia nisi qr sub
ordinatur mentali simonie non
em intenao vis sed va intentom
deserimus de v sut m hys et
mtelligentia/ benefateor no est
petm criminale i publice acquisi
torimus simoniace no teneri/ qre
nullo pacto p affectu animi prede
te vtrusq acquirentur/ q nite
qs confessus quamus spem de aliquo
recipiendo habuit vs fuisset michi
loming collatum vel qs de mala
intention penitmt autequa qtulit
vel quia no exhuserat m animo
quamus recipere proponebat/ nil
loquitur m foro mdiaj contento
so petrus efficax certe e racio
michi vs opa oritur hoc dubiu
ram liquet odetmacon sanctor
doctorum et cp ecclie q quticad
q pp petmiam vel aliam rem
illicitam qui conferat sacros or
dines vel corpus xpi confiat nil
baptist et simulo intendat finez
quem intendit ecca collato taliter
facta tenet/ et recipiens recipit ac
ractem p ter q sacramenta ecca
taliter collata no debent iterari
paulus po petro ad efficiendum
talia no sic limitatur que e inde
lebilis caracter impressus anime
quim ad hibita statuta forma vor
tum nia necia requisita et intencio
faciendi sequitur effectq facit illa
autem que sunt p jurisdictionalia q
eccie et m quibus caracter no in
punitur nec tenemur de necitate re
quirunt ordinem facilius impedi
untur vnde nec ab hereticis excom
municatis suspensis docent et
tamen ab eis collata sacramenta
nec consecta no tarent effectu xxxvij
di ad hoc quamus occasionem no to
lerunt qua eciam soli tarent pe
trus de quarta regula et secta per
onna iam contentor m quibus clare
conspicio panassimos vitios hre
ticos titulos et hoc in finitam
beneficiorum multitudinem qua
ii dampnacionis precipio labor
progredere si placet ad tuam re
gulam que videtur multum du
ra/ et qui no solum clerq p et
popnlis periculum videtur ma
gnis periculis involuto/ igitur hoc
loco dissertas vtrum qui et sup
eriores eis abbates et omnes
alij quicunq beneficiati sic promo
ti ad titulos ecclia sacros ut duat
tertia regula aliquo salvari po
terunt absq hoc qd renunciet
suis titulis taliter acquisitis/ et
vtrum illa que facimus racionabi
hmoi tituli de iure subsistant
Capitulum nonum m quo declarantur duo primo quo saluari
no pt qui beneficium p simoniam
obtinuit nisi illud dimittat se-
cundo de suspensione simoniaci
m beneficio et irregularitate:

Paulus nisi scripture ac scripta
doctorum me decipiant/ veri
tas vtrq hoc cogit dicere/ qd ta
les nisi renuncient laborant cot
idie m statu pene dampnationis
nec aliquod aliud est remedium
aliter enim ut supra dictum est
no pnt agere penam pro peto sic
amisso xxxv di iterum/ ad hoc cum
scripturis et vera canonica ut
cuiterius simonia prohibitus non
expedit qui tenetur/ m hoc omn
e sua et mea sint valde plana
et nisi erimus plus patebit Iterum
cum doctores iuris vtriusq m simis
simis et alij qui si aliquis sit nec
credit sibi collatum beneficium pri

cipaliter ꝑ obsequia sine pcb
tenales a se uel ab alio inter
positis/ dz resignare qua hmoi
pcb seu obsequia succedunt lo
co pcij qui ligni ij volebant
dicere hoc ee vij si ille no ect
dignus ut refert glo ij c tua
ij domd de etate et quali scz
dicunt si dignus qua tunc so
lum peniebit detinendo cor
ruptel/ dz salua retinenda er
ror est qua tituli translatio
sio dependet a dignitate uel
ij dignitate seu pertinacie
reprentis/ si enim rapiens ect qui
tunc qui dignus/ et conferens no
dignitatem attenderet psone ꝑ
lates aut prelationes pncj
pium uel aliud hmoi nulla
est titulus ut dictum est supra
hiat cum tenetur resignare
si adeptus fuisset per pecunia
simoniacas finisset dignus/ sic
et eadem ratio si ꝑ pcb ob
sequia uel aliquod aliud tale/
qua ista succedunt loco pcij
hoc efficaciter probant vabi
tregf ij canone Qui quis nec
canctis 1.q.1. petrus dicendo ꝑ
ubi ista succedunt loco precij ut
qua dominus qui tenetur alicui
pro seruicio sibi exhibito dare
lesiasticum beneficium prefatis
factione ee dut cum plures dat
consanguineo suo beneficium ea
mino ut dominus suus/ uel pare
tela per hoc magnificetur/ et
per hoc ipe fiat potencior/ et
illam gratiam seu potenciam sibi
comparat hmoi spualia/ red
dit hic causis simoniacas dz
qui cum suis nepotulis donat ꝑ
positionem aut custodiam ecclia
dictum ee no habito respectu an
ꝑ hoc ipe magnificetur uel sua
progenies/ si qua est simis con
sanguineis/ qui si no fuisset ita ꝑ
pinquus ei tale beneficium no de
disset/ no videtur qui illa sanct
ius propinquitas loco pcij sit
reddat paulus dicens apud corin
thios dicta consanguinitas no
ordinatur ij aliud veluti in ca
su premisisti et ob hoc qui
conferens hoc casu no dicatur
simoniacus qua ꝑ hoc intendit
acquirere pro spuali beneficio
tum qua pure ꝑ propinquita
tem dat alb no facturus nullius
transsert ij emij titulum ut si
pus est oppressum petrus per
se nunc ad sedem questum pau
lus scio mee aut qua ratione
putas ut valeant facta p non
habentem titulum cum tam mee
dimino quam canonico nullam
ad ministrandi utendi uel dispen
sandi tribuit potestatem dicunt eis
quibus ij mee canonico/ et ois
simoniaca ratio destatu nisi ti
tuli sine sit simoniaca ij ordine
sine ij beneficio/ evit suspensa ab
officio ipo iure 1.q.1. reperiet
de actu inquisitionis vbiij de
simoniaco ij beneficio doctores
quo ad hoc videntur dissentes
Iohannes et sequaces dicunt
simoniacum ij beneficio curato
uel dignitate occultum ee quo
ad se suspensum no quo ad ali
os secus de notoriis Hoff vbi et
Host ij sums simis ti de simo
nia dicunt sine sit occultus sine
notorius e suspensus quo ad
alios per c. dud sim de elect. vbi
dicitur et talis recipit animas
subditorum. Symoniacus ij occul
tus ij simplici beneficio e susp
ensus quo ad se tm/ si vo e noto
rius tunc etiam quo ad alios
ut ij c. quid de temp. or. ih vide

Gregf Si quis
vel sanctis pon
tificibus monachis
vel uxor a clero
pepulo et vocatus
vel pulsatione
coactus ingredi
ter vel sacerdotium
vel quod facinore pollutus
ministret ordinibus
audire vel fer
dis rebus sine
comitatu interes
sione aliqua
sine manuali
fimeas sine fran
dulento munus
seculo et alem
vel sacerdotale
no lucro ama
mus si quando
ste inuenta
fuerit dignitate
accepit et ij vi
ta sua no sponte
reliquerit
emendet ij aspera
morbi pena no
inuenerit pro
cul dubio ulcer
mum peribit
hec gregf ij
regesto pag pa

sape glo u· my c per tuas y de si-
moma petrus hec nra solida est
oppcion/ quy cottidie practicabilis
et nra et ꝓmiombꝫ hmcnde
vacillantibꝫ nec vsq; modo pabi
sufficienter oppedita ad ocurrendh
igit̃ multis annuat preclus
my ca te ostende paulus hd habe
udam os veritatem my hac sit di
stinguere aut loquimur de simo
niaco my ordine aut my beneficio
hi ꝓmum/ quy ordo duo respicit
sc deum nel ea que immediate sc
dei/ sicut diuinum officium yyy di
clerob yyy di per latiꝰ hodie re
spicit hominem/ sc multum sibi co
ferens/ ꝓmo casu sme sit notorius
sme occultꝰ e suspensus tm qua ad
se durante/ quo ad alios indirecte/ q
aly pnt audire dnia simoniaci
manifesta quousq; tollerat̃ per
ea que nouit my c vita et cult
de eo clc et nulli prohibentur eis
solum audire diuina ab eo my sme
ut verecundia ducti a pcto corrigat
yyyy di ꝑter hec aut si et sic in
directe hi autem ordo respicit ho
minem aut respiatur recipitur a
simoniaco aut a no simoniaco
si ꝓmos aut a simoniaco simoni
ace aut no simoniace/ si ꝓmum
recipiens no hi ocum ordinis
sic susceptꝰ i q i quibusdam de
simonia tanta et c pe· primus
pdit ocum illorum no simo
niace receptorum hi no recipit
a simoniaco no tm simoniace re
cipiens/ ordinis q immutavit sus
cepti no hi ocum cum nichil
dat q no hi i q vii dubitum et
dico sme sit simoniacꝰ my ordine
sme my beneficio/ no dat ocu
tionem/ et ꝓ quo ordinati ab epis
simoniacis ni dignitate epali no
dico solum my ordine epali q̃m
ad regimen eccie ꝑ simoniam

sunt magistri nullam ab eis re
ti primit ocutionem i q i my cum
que q̃ma sint censetur de elec
tudy y idem no per doc my c
per tuas y de simoma hi vero
recipitur a no simoniaco q̃ simo
niace recipiens caret ocutione
omni sicut a simoniaco recepisset
ut supra et confestim simoniace
suspensus e tenuis a collatore
quo ad se tm si e occultum de
de simoma c pe hi autem loqui
mur de simoniaco my beneficio si
ne my titulo ecclesiastico de quo ad
ꝓsentem/ tunc aut ꝑsideratꝰ e
quo ad deum sme diuinum officium
et sic q̃stionatꝰ notorius dmy hi
tolleratus est suspensus quo ad
se directe quo ad alios indirecte
ut supra eadem ratione oc
ci pmuntur my nisi canonico bap
tismo et corpus xpi quos co
ferunt tpe necessitatis simoniaci
yyyy y di ꝑter hec aut hi aut
quo ad alios sit considerandum hic
dupliciter aut loquimur my spi
ritualibꝫ actibus ut de quocunq;
absolucre conferre beneficia et
sic loquimur my tpalibꝫ ut e
emere donare alienare et simi
lia facere my tpalibus/ si ꝓmo no
quia efficaciter et rite no pnt
ocerari tria spualia nisi my b
tute dei spali sme spus sancti
ut i q i· sic populꝰ cum my multis
se tlis autem simoniace my bene
fico cum no habeat usum my titu
lum/ et ꝓ quo caret b tute tali
spuali que datur homini my in
sto titulo q̃t de quo talis quo ad
ista spualia ocutionem no hi/ dr
suspensus no solum quo ad se
sed quo ad alios/ et hec sme sit oc
cultus sme manifestꝰ sme tolle
ratus ꝓ ecclam sme no ꝓ eo
talis tollerantia dat sibi ius de

si datur pro
deutur ergo
manibꝫ tali
my sacerdotiy
ordinata su
pi no quia
si sint vera
ritum ad finem
cientes et
fectum si quis
my huius sa
rdotes se a
pulo cotemp
s videbunt
ubere veren
dic fratribus
y primam pro
otantur hec
li ꝛc

ercendi talia ſme tolleraturq̃ ti
tulus uel opus hoīs q̃ns q̃
no exercentur niſi ut dictum eſt
prius q̃a deus opiones ho
ſm̃ no curat cum oīa ſint ei
plana 1. q. 1. ſpus ſcus voluit di
ſcrubescant volum q̃ ns deus
et ſic opi. hoſtē et goſſ̃ p̃cedit
de q̃a ſupra ſi vero loquimur
de ſimoniaco in beneficio quo ad
tp̃alia uel ep̃alia quo ad actus mē
tiales ut iudicare procurare ꝛc
tunc dico q̃ ille coloratꝰ titulus
et q̃ns opinio ad inuandū vali
dant oīa que ſunt quandiu
talis tolleratur ab ecclia q̃ns
immiſcens ſe petat de elec ul
eſt et notatur in c. in litis de
teſti ſpo et ſic eſt ſolutum ſuſp
enſus quo ad ſe ad talia exer
cenda ſed no quo ad alios ꝛc
p̃cedit opi uno ſpo au. et
aliorum ſequentium et hoc
q̃atur publica utilitas q̃ oīa
que p̃ talem puta tm̃ iudicē
uel p̃latum ſunt valent/ q̃
ad modum dictum de occultato
occulto per ea que notantur in c
de cleric et c. ad pro
bandū de ſen et re iudi Conſtat
autem q̃ ſi ſuſpenſus exerceret ea q̃
ſunt ordinis officia et officio acciderit
ſicut eucharistiā abſolucre benefi
cia conferre ordines exercendo ꝛc
nulla ſunt ipſo iure de q̃ſuetudine
cum dicatq̃ etribi per ſpo au. plē
ne de exceſſ. p̃lat. c. nūc et in c
cum eterni de ſen et re iudi li vi
Inter quos determinant doctores quod
q̃ nullo dum recipi ordines a tali
q̃a exercendo ordines dare non
pnt 1. q. 1. reputatur. et in c. tales
de ſimonia imo potius excō
municatus ſuſtinere debet de
hoc glo or. et cēſ per imo in c
pertuas ij de ſimonia et reperā
etiam rationem de ſen. excō. ſi
ſuper ē quis regula in iure canō
nico dā ſuſpenſione durante in
genus ſe diuinis et miniſtrando in
ſuis ordinibus q̃ ſicut prius efficitur
irregularis vi q. in ſi quis epus
qui imo in c. miſſ cum p̃dem de
rem̃ de ſen. et re iudi cum certis
et de ſen excō c. 1. et c. 18 cum
li vi. per ſpo an petrus p̃dictus
videntur exp̃eſſe nona ratio obui
ans quibus datur quotienſcumq̃
ſuſpenſionibus ſua ꝛc ferunt a iure
uel homine ep̃i no intelligunturꝰ
ſuſpenſi niſi ſpaliter exp̃mant ut
in c. ſi cum miſſarius et porro
de elec et in c. q̃a periculoſum
de ſen excō. li vi paulus ſi iura
premiſſa locum ſibi vendicant in
ſuſpenſionibus ſolo iure poſitiuo
latis p̃ modum ſme cum vo ſuſ
pendimus et ab actuum vtutis ex
ercitio ſen actu/ q̃a ſuſpenſio
ſublata uel relaxata nulli repu
gnat exercē item actum/ qualiter
no ē in ſimoniaco/ excō q̃a
q̃cunq̃ tollitur p̃ p̃latum ſuſ
penſio et agitur prima q̃cunq̃
p̃ſentante illo in beneficio per
ſimoniam acquiſito ſemp̃ inue
ditur exercitio per c. ni cum p̃di
ct in tua de rem̃ et in c. in
ſtitutis de actuſ. cum ſi p̃tēa
c. q̃a periculoſum ꝛc p̃teſtim
ponit exercitium pontificalis of
ficii in ep̃is/ q̃a no debent ſuſ
pendi niſi excō̃pmant in ſanctorum
pontificalis officii et cēſ ſubditoꝝ
illi autem qui querunt titulos
ep̃ales p̃ ſimoniam fraudulenter no
ſunt ep̃i ſi inferiores p̃lati uel
canonici igr̃ no ob. ſpus cum
iam conſecrati ex ipo q̃ p̃ſimo

aliqua sedem ꝓpalem nel ꝓtchicpa
lem nel primachalem ꝛꝛ nanasci
posito q̄ no est suspensus paliq̄
pmam canonis nel homis nichi
lomq̄ ipa notorietate facti est
infamis et p quos irregularis
ꝓpis em̄ proquoh ꝯmne capitali
ē deponendꝫ de mre q̄m ut nuc
si quis ꝓpis l. di. ꝑt licet q̄dh
tale infamat ut satis vi. q. i. in
famet ⁊c omīb m. q. nu. q. porro
ꝓpayme tu ꝯmuq̄ simonie non
solum in ordine ꝫ ꝛꝛ quis in
in edipiscenda pontificali dignī
tate q̄a ista tria parificant
ꝯmina/ hereſib lese maiestatis/
et simonia xxv. q. i. sane ꝓmꝫ
em infamis est irregularis ut nā
ꝯtul in spe ti. de le. q. iuxta ꝑ in
famis ydem ꝑo an. pq em̄ ꝑh
po. ten. ⁊ꝛ et hoc sme sit infama
turis li. di. q̄m in aliquo et in q.
in. q. nō de tesi testimoñ sme sit
infamia facti de actu omipt in q.
in. q. hinc tolligitur lxxxvi. di. tal
daniel ꝓam talia ꝯmia eoq̄q
oritur hmoi infamia seu irreg
ularitas ꝛꝛ pq pactam pmam
ꝛꝛ in occultis impedimt ordinis
exercitiū ut dicunt pdicti docto
res vnde q̄ssuenit aliqui notare
in c. ex tenore et in c. volt de tem
po ordi. illiquas in hac nā re
gulas pma q̄ ꝯmuq̄ enorme q̄t
cunq̄ occultum ꝛꝛ pq pactam
pmam impedit ordinis exercitū
ut forma impedit pronuncianda
nisi cum tali prius dispensetur
multomagis si est publicum ꝫ
etiam duda regula medicoꝝ pcto ir
retitus si est occulto pq pactam
pmam licite administrat et eo
equitur et ad superiora ascendit
q̄a delicto pcto delentur sequela
pcti ꝫ tia regula q̄ publicꝫ medi
cori irretito hr no pt ꝑ scanda
lum subortum ꝑ q̄d capt disse
ratione superioris et tamdiu irre
gularis ē quamdiu cum eo no
est dispensatum ꝫ tertia regula
ꝫ omne peccm mortale q̄t cu
cunq̄ occultum et leue ante
pmam facit hominem irregula
rem q̄ irregularitas cum sua
radice tollitur p pmam hr ex
po de lig. ubi supra idem not
l. di. in sma Capitulum decimū
in quo declaratur q̄s officiales
nel vicarii eorum nel aliorum
intrantium per simoniam et
eorum familiares sint parti
cipes simonie et omnes alii qui
eis participant ad titulum per
simoniam acquisitum sint in
statu dampnationis ut sit tamen
etsi tamen est michi ra
tio quam clare conspicio q̄
q̄mcationes institutiones
beneficiorum collationes absolu
tiones et cetera in spualibꝫ per
simoniacos factas no valē ve
luti per suspensos et sepore ma
gno totus mundus me tenuerit
tantam curiam eorum q̄rabus
abbacias aut alia beneficia cura
ta ambigentium q̄ tanto stu
dio properant procerto no aliud
querunt quam se laqueis sus
pendere eterne dampnationis
hz quid tenendum sit circa de vi
carijs aut officialibꝫ simoniacoꝝ
hmoi an exercitium valeant que
so prosalute plura iam dicta
paulus scriptum est nichil dat
quod no hz et nullus plus ꝛꝛ
transferre pt in alium q̄m ipe
hz ut dicit glā ꝫ in li. vi. q̄m
qui simoniace nichil in ꝫ ob ti
nent in beneficijs p simoniam
acquisitis prout satis superius
est ostensum/ quo exercitium esse

possint in aliquem aqua et ipsi
sint suspensi tenetur no videtur
nisi q iporum officiales et vicarii
ministre qd executioni se ministrent
nec eos a statu dampnationis qd
cusare valeat quidni persistentes
in officijs tam sacros tales scz
simoniacos aut verisimiliter
presumentes eis in hac simo
niaca participant petrus dixit
dictus ut apparet hoc modo
videtur inferri q no solum simo
niacos hmoi officiales vel do
mos familia / quinimmo plati
et canonici illius ecclie qui tles
recipiunt pro dco prelato aut
canonico et sibi sua quecunq
ssilia et animalia eodem ca
pite in statu videntur dampna
tionis laborare et q grauius
fateri oz q tota illa diocesis
aqua sui status retinet sustenta
menta similia prauis subiacerent
qui quis hoz obediens partici
pare videtur in hac simonie
paulus q omnes quippe pecie
dampnare no audeo nec eciam
omnes valeo excusare sz ut bre
uiter simone pestiferam q in hoc
veritas habeatur quam diligen
tius diligenti animo ponderetur
dicit notorium est puta per con
fessionem ptem in iudicio factum
dicit p suam iudicio / aut per euide
ciam facti item esse simoniacu
aut no ee notorium / si primo
aut loquimur de familiaribus
aut de alijs / si primum dico q ta
les familiares eis sui impedi
mentum in his que spectant ad
hmoi titulum p simoniam acqui
situm sine in spualibus ut in dic
ndo cum pontificalibus portando
crucem aut cereum ante
eum / et alia quecunq in ecclia vel
extra disponendo vel ministrando
ut dicit scp ul dco vel eccl in
talibus ut procurando bona me
se dcpalis / aut aliud quodcunq
officium vel genium in sua cu
ria exercendo omnes tales per
cant mortaliter qui participat
in hac simone cum dco / scdus
e si procurarent sibi sua bona
patrimonialia vel in alio bono
sto finem desinunt q no ect
ratione simoniaci tituli qui ac
loquimur de alijs extra suam
familiam hoc dupliciter / aut
sunt tles psone quarum recipi
tur consilium aut auxilium
actue vel cooperatue ad aliquod
faciendum qd nequibit sine
hmoi beneficij seu titulo sicut
sunt prelati aut canonici ecclie
et alij quorum nutibus recipi
tur consensus nutibus ssilium
interdum auxilium reale et
tles omnes quos iecirco fide
runt ssilium auxilium ad tles
pro dco prelato aut canonico
recipiunt sine vel ab eis illa
susteptant que ratione hmoi tituli
conferuntur ut plebanias et
alia beneficia ecclesiastica iudici
audiendi confessiones / aut lite
ram predicandi et silia sine
dubio participes sunt simonie
qui aut psone sunt inferioris sta
tus scdus est / qui no actue sed
potius passiue se hnt ad hmoi
simoniacum sustinendi quoru
resistencia nullum effectum ha
beret hic vel nisi recipiant ab
eo beneficia et similia / quia ea
hoc facto in vicium cum osen
derent dicit scripto in articulum ne
cessitatis in quo licet baptismo
et corpus dnicum a talibus recipe

ut m̃ t̃ p̃ter hec ante xxxv y di q̃
porro ¶ Facto p̃predictis hec est
quoq; aliquid p̃hibetur p̃hi
bentur omia que sequntur qo?
de cõsti nam q̃cupia q̃ m̃ go
p̃hibita empcio nel venditio
beneficij eccliastici nue dmino
ut mfemus apparebit p̃hibita
est quiter illius empti oc̃cio
¶ p̃ quib no pt dare beneficia
nec dispensare sacrã ¶ hi go ab
quib spontanee recepit a tali ab
quod illoz nam consentit m̃ id
quod est illi p̃hibitum et per
quib est paccio p̃ti ipius ¶ hi
vo emen simonie no est noto
rium ñ si solum manifestũ fue
famosum q̃ut pene occultum
inter que quo ad hoc no facto
dram/ q̃ consistit q̃ e publica
fama q̃ tãs sit simoniacq; no
ty e evidens factum seu noto
rium omibq;/ q̃ut maiori parti
ñ solum paucis nel cõ si no est
fama ¶ tunc aut loquimur de
illis paucis scientibus aut de illis
no scientibus ñ solum credentibus
¶ p̃mo aut illi scientes p̃t hec
indicialiter q̃uincere l̃time aut
no ¶ hi p̃mo et hec tunc p̃cmo
debent facere cra q̃fmationem
seu promissionẽ si sint p̃bes p̃
t̃ constituti de aq̃ cum fe ¶ hi no
sint p̃bes tunc cra ipius recep
tum debent oc̃cipere/ et ipm a
possessione apprehensione cludere
p̃ t̃ p̃cedens de actu ¶ hi cum
ista facta neglexerint m̃ sm̃ et ec
clesie dispendium/ vim q̃na tur
pius creatur q̃m no admittitur
hospes ¶ Ruthenen no dnt dorme
m̃ hoc ñ si pro animarũ sm̃ labor
are ¶ petrus ¶ graviter per hanc
distinctionẽ me mirabilis q̃na fronte
pro amissione p̃sone hmoi apud
eum laborandum videtur/ q̃ñ il
lum hoc modo volunt promoue
re go m̃ hoc consulcuq; ¶ ut cõ
q̃d de occasionibq; vel sub occa
sionibus oc̃orbitancium fratrum
scientibus ¶ ut cõ canonicis vel
¶ aplis esset consulendum ut dap
nationib cuadent laborantium
quibus scribitur ut tali provideat
vel talem rapiant m̃ prelatum
¶ paulus ¶ stimo q̃ oc̃predictis pote
vis obuiari nam oc̃ quo ſmonia
ē lege dmina prohibita prohibet
omia per que posset ad ipius ef
fectum perueniri ut sint recep
ta et promissio per regulam m̃is
q̃m que de re in li vi vide oc̃
quo principale ſq; promissio nulla
est ut supra/ nec cõ accessorium
ſ recepto aut recepti processum
fulminatio per regulam ¶ accessor
li vi ¶ et talis processum fulmi
natio no ē dmina celebrare vole
ti formidanda saltem m̃ prelato
p̃ scandalum emitandum/ dum?
q̃stat de rpis ſmoniaca promi
sione ¶ in quo casu quis predator
potius debeat oc̃ quomodo sinam
sustinere/ qua via q̃ eccles curia
no approbat si no ceut ad obmia
dnm alia remedia quam sic p̃
videndo nel recipiendo m̃ talibus
pape obedire probatur de resti
tu. libr de sen oc̃. ¶ quamsicum
et ibi cõ per ¶ mo et ¶ petrum
¶ et si quispiam nel aliquis vidnate
eccle capl̃m postulanti se recipi ob
uiret vicium ſmonie et p̃ quod
oc̃ hoc irregularitatem contraxit
et mfamiam et ob hoc causa q̃na
ad curiam deveniret ¶ nonne ſpi
de sue plenitudine m̃ co hoc
omia posset obnugnare et totaliter
abolere quo facto optineret iam
intentum ¶ paulus ¶ hinc ca sum

pcte ꝙ facto mtellexi vnos cmgh
ecclie formidasse ꝑ ignorancia mi
rib sicut tibi ꝙ hoc prestat dubi
mus sic et illis mcussit hmoi timo
rem ꝑ Clare namq; ꝙ hoc mra
videntur contradicere solliciti
tubenti ꝙmo talis mullo modo
veram possit agere pmam ꝙ
beneficio sic obtento de atu in
quisitionib ymmo si dicetur q
tlis prgatio simonie no prote
dit ad eodem fonte seu causa quo
promisso protessit ꝑ papa tractua
bilius ad dispensandum monacha
et ad prgandum prorat ꝑ respo
deo q; mꝭ presumpto est ꝙ tra
ctandum et deinde que contra
riam sibi no reapit probatom
qm nec probari hoc posset sile
de spon· c ib qui petrus Nonne
minus malum esset pape ꝙta
libus obedire quam eo qmcatq;
ꝙ habilitatom beneficior pua
tom et forsasse ab eodem sustic
paulus probabiliter et scolastice
dici posset q; nec eo qmcato ꝑpe et
teneret ꝙ hoc casu / et qmmo eo
musta causa lata de ꝑ iure tene
at si ꝙ mtollerabilem errorem
qmcat aut falsitatem cause ma
nifestam no teneret ꝑ ea que le
guntur et nost ꝙ c· per tuas et
ꝙ c· sacro de sen eccō· et eō· ti·
venerabilibꝰ ꝑ pe· li vr· petrus
Redemdo ad ꝓpositum tue distinc
tionis dic de illis qui scimt ali
quem ee simoniacum ꝑ quinte
no valent litem mouere cum sit mꝭ
paulus Decipis loqui possumꝰ du
pliciter scm q; tales ꝙ simonia
ab contingit dupliciter participare
aut em participant talibꝰ ad tem
tum ꝑ simoniam acquisitam sꝑ
ctantibus ꝙ quibus de ꝛalitate ni
hil participare tm pellimur aut
loquimur de participio ꝙ volum
tarijs nobis dom ꝑmi ut sibi con
sulere ꝙ capitulo requirenti cuꝑ
limus preberc aut ꝙmut ꝙ manda
tum ab eo recipere et obsequia ꝙ
mandare vel alꝭ secus ꝙ tantad
ee et tunc aut ista fi mandat ꝙ
pnato et tunc cuadatur silentio
vel alio bono modo / qma si stat
ꝙ no habe ingressum ꝙ nomi
cum plus recedere no ꝺ ꝙ fiat
hoc sit coram alijs et no occurrit
aptus modus ꝛcusandi se aut
forte ab alio no recipitur obedien
est sibi quadiu tollerabitur ab ecia
xi q· ꝙ· cor· xv q· vlt c qma
qui sunt ante nuꝭ no peccat ꝛ
sum q· ꝙ qui peccat ꝙ illa ante
nuꝭ ꝛcitas no ꝛcusat eos qui
scientes factum et legittime con
venire valentes no resistunt
qma se voluntarie tali ꝛcitati
submiserunt ꝙ aut loquimur
de his que nobis sunt voluntaria
ut puta tali simoniaco ꝙuire ut
tali promoto aut ab eo beneficia
prebendas aut decimas recipe
aut alia hmoi nullos licet qma
videntur sic illius turpitudinem
facto agnoscare ut supra ꝙ dem dicas
de illis ꝙ oma qui licet no ten
teneam scam / tenet ꝙ probabilem
credendi causam eo verisimilibꝰ
convincturis seu suspicio vehemeter
hoc probatur per c· inquisitionem de
sen eccō· tum si causa probabil
credendi colligitur eo qualitate ꝙ
sone promote disponit fame et
publica fama et hoc proximo et
tatu sufficant deo administrante ꝛc
Explicat ꝑma pars huius ꝛc Incipit
secunda ꝑs pars secunda ꝛc
principalis huius tractatus
in qua multipliciter destruimus
scripta et dicta erronea et mina
catholice scribentium ꝑ stim in
iure canonico que videntur stare

tamsam seu oīum multis erroribꝫ
in dei ecclia prestim ꝛta simoma
et continet q̄nq̄ capitula In primo
tō arguitur q papa pt recipere
pecuniam pro beneficijs ecclasticis
et plura iura ad hoc et dicta doc
torum adducuntur que dicta dam
nantur et ad ista respondet In
2o tō auctibꝫ sacre scripture repbatur predictorum doctorum sua
et pbatur q papa no pt pecuniaz
recipe in aliquo casu pro benefi
cijs et q hoc tō e quo ad papaz
tenet simoma In 3o tō probat
idem q innuit supra 9o iure ca
nonico auctē generalis concilij
principaliter In quarto tō qnqm
idem q innuit supra rombus
multiplicater dato q nulla e loc
scripta In quinto tō destruitur
quib distinctō de simoniacis qua
prohibitis et de prohibit qua si
moniacis 9o iure canonico q̄ ideo
dicēdū q nulla sunt simoniacta
cum sui nām ad intentionem illoz
Item q nulla sunt simoniacta q
prohibita si sunt ideo lege divina
et ecc canonica prohibita qua
pcta simoniacta Capitulum primū
in quo arguitur quod papa pt
recipere pecuniam pro beneficijs
ecclasticis et plura iura et dicta
doctorum ad hoc adducuntur
que dicta dampnantur et ad ia-
ctus no ta respondetur
nunc queso relinquas in am
bigno tham scripture rationes
et ista supius adducta ncam
in vincibiliter mentem ligant q̄d
video tot et tantos scribentes in
iure canonico et ministraz sanc
tuarie vicium in romana cria pos
sare Si tibi contra tantam multi
tudinem doctorum adhesero cō
videbor arguere de errore quod
no licet cum honestatem si contrari
um fecero premissis no potero ali
qualiter restigari paulus Confe
rantur rationes contrarie ad mun
tem scripture q canonice debite
ponderentur et quid in hoc ve
ritas habeat vtiq̄ relucescet nel
forte videbitur si summo iudici tuo
tō adnexi petrus q̄n primū et
maximū fidei nec argumentū
Nam Bti in glo ordi de offi de
le 9o pcate 1 in glo 11 ponit hanc
quinnissimaz distinctionem simonie
dicens q quedam sunt simoniaca
ta quia prohibita sc̄z q̄stitutōe
ecclie quedam prohibita quia
simoniacta de sui nā que sc̄z sc̄
veteri et nouo testamento pro
hibita ut emere nel vendere sa
cramenta hanc distinctionem repe
tit de pact cum pdem in glo super
vo illicite pactionib de iure nr
et si xpns in glo quedam et
in aliꝫ capitulis de simonia Ad
idem est glo or in c salvatoz
q in super vo Iudicium hanc
distinctionem recipiunt quidā doc
torēs scribentes in iure canonico
et simile Ioan vil Io in summa
de casibus sc̄ vl Bern pisan hoc
sc̄ tē Simoniacta quia phibita
dic que solum sunt spualia 9o
constitutōe ecclie que antea no
fuit spualia quia no sunt sicut
tituli beneficiorum ecclasticoz
tē et dicunt talia iure positiuo
inducta quia tpe applozū non
fuit decretus Archipresbiteratꝫ
canonicatꝫ tē Qui similiter dicut
vendē nel emere ē simonia Ideo
quia q̄stitutione ecclie empcio nel
vendicio talium ē prohibita Et
ideo dic simoniacta quia prohibi
ta Et ideo dicat Bti c cum pdem
sup allegato q 9o cusat auctās

papa qui hz dispensare in talibus
paulus de petro quitam dicat mul
titudinem caterualim transiisse
et transmittit ad uestrum hoc si
perfluus et damnanda distinc
to que multis est ostensio et via
aperit ad humanam damnacio
nis eterne solus nouit qui in
chil ignorat ⁊ uitium aute et
roris aut veritatis habeat ap
parebit petrus ⁊ qua themeri
tate audacia audeo dissentire
omnes hos a veritate deuia
se tam tm una quinquina vide
atur fouere p̄missam distinc
cionem ⁊ etiam ipsis fautoribus
suffragari ⁊ rus cui dubitet
bit titulos ecclias suos nec po
situo ingressus quam solus pa
pa facit dignitates instituit p
latos ⁊ vsq; in di· omnes et in c
perfectis vsq; di· si papa rui
pit peccatis pro talibus volun
tas pape hz pro iure nisi de
iure uidi ⁊ hz ab principio us
q; in finem per orbem et c p
cipalem unde sola voluntate
tacita uel expressa tollit ius
ut in clc qui de emni ecclia
et de contessis plus proposuit
de regula spi· c· li· v ⁊ item si do
ctor uel nigr· in urbe romana do
ceat recipiendo pro doctrina in
nimitatem hz sine p̄cipat so
larium sine no ut ff de oscu
ri in libro gratia si dans ⁊ a
cipiens ⁊ ideo dicit ⁊ ost et
alii q; simonia no hz locum in
romana ecclia ⁊ sicut nec los ⁊ in
lia de ambitu ff de le ⁊ iuli· de
ambitu l· una paulus concordat
namq; in hoc famosus ⁊ anonyma
host· in c· i· ne prelati vices suas
sub an· ten· q· notando dicebat q
in simoniam qua prohibita auctas
et sententia pape excusat victum
per quo in c· de pe de off de le
tum tenet ⁊ idem repetit in summa
e· ti· ne prelati vices suas ⁊ in
summa dicens q; los ⁊ iuli ff de a
mbitu que primit enim qui pre
tiuam facit se eligi ad aliquam
dignitatem seu ad ministrationem in
ecclia romana no vendicat ⁊ lo
cum qua princeps ibi elegit
ingratum qui solutus ē lege·
⁊ item ho· an· pq ⁊ ost et host·
notauit in c· i· de simonia ⁊
quitet alii dicunt idem q; ipsa
pt vendere titulum ecclia sicum
et omnes quot quot sunt in hoc
grauissimo errore q̄ currentes
fuit refugium ad dictum c in
parte i· de offi de le et ad dicta
le de ambitu ⁊ ibi suas hau
rmunt probationes tales quales
⁊ salua tot et tantorum reue
rencia duas a terbas concede
runt quas bti· hieronimi sup
⁊ spna scripturas aliter intelligc
entes qua veritas habet et vsq;
in di· uino inebriante ⁊ nantis
autem malis et hereticis delirat
mentis presumit ingressum
hec inuiolata et canonica scripta
ostide cognouimus tam in capi
tibus qua in membris ⁊ cum ius
legis similes adducte pro con
trario et quecuq; similes legunt
in dignitatibus et officiis secularis
bus ⁊ aut enim multum inter
se differunt spuales res et tpa
les sic ecc inter se dignitates
prelatos officia et iura spualia
et secularia ut in c· sollite de
iud et olim ⁊ ergo ab uno ctr
ad aliud no ⁊ semp valere

argumentum ꝙ nam sicut rex tpalos iuditium vsui nro deputauit sunt in ptate nra et ideo vendi et emi pnt. Sic similiter nra officia et dignitates ordinare ad gubernaculum seu dispositionem ꝯtingunt talium natura nō repugnat ꝙ vendantur si soli ꝙsanctorum primi apis. Sz contrarium ē de spualibus que in nullius dominio sunt si solius dei sicut sunt virtutes spuales quarum nē repugnat vendicio 1. q. 1. gra. cum nullū pretium ē quo estimari pnt. Sic et nra officia dignitates que dispensant nec iuditium versant ob rectime cra talia sunt cuiusdam nē nec sunt ipe met virtutes spirituales ymo quib titulis cōsecrata ē quedam spualis ptas seu virtus tt ad exercendum aliqs actus spuales. Capitulum secundum in quo auctibus sacre scripture reprobatur predictorum doctorum sententia et probatur ꝙ papa nō pt pecuniam recipere pro beneficiis et ꝙ quo ad papam est talis symonia :—&:—&

Circa quod contenditur vtrū de his que dixerā vñ si de minutis sum plurimum curiis huiusmodi errorem euellere nitere hēbo primo quorundam curialium romane cule sufficienter reprobare et postea destruere singula quorum positiones simul in sensu quorundam cor. aliorum vero in affectu firmiter radicatam sz dicentium ꝙ in symoniam cadat quia prohibitus papa pt facere nec dispensare ꝙ vendicio et empcio non sit pctm. paulus ꝙ. Primus falsitas dicte positionis famata videatur multis scripturarum auctoritatibus sctorum doctorum decretorum et canonum institutis tū quia scripture tt nō expresse illam nominant forsan arguitur ab erratibus vtm ꝙ sacris legibus non ligari. Igitur dicta falsitas primo paliter declaratur per duo tria que pape hēbunt strictē ptatem sz hoc dnica pius vale ꝙ est quedā hō omni creature racionabili indita. Et auctas tocius cōe militantis sanctis conciliis generalibus presertim quatuor principalibus dedicata sc. niceno constantinopolitano ephesino chalcedon vel di canonicis et c. sicut et se ꝙ no ad legem dnicam patens scriptura ē. Ignt ys c. vbi saluator nr. nouum apostolos docuit omib apli officium sue sortis dicens. Euntes autem predicate dicentes quia appropinquabit regnum celorum infirmos curate. Mortuos suscitate. Leprosos mundate. Demones eicite gratis accepistis gratis date. Nolite possidere aurum nec argentum et pecuniam tt. Et non ē dubium quin ex oppositorum hoc dixerit nō solum de oppressis ut curis sz curatum visitatorum. Suscitatorum mortuorum tt. Et ꝙ omnia cet alia dona sua gratuita et ipsorum effectui me ministerium eadem ratione includere volunt. Sicut exercitium quodā ptatis ecclastice nl ipsamet ptatem. Et cum dubitabit ptatem conferendi beneficia ecclastica et ipsius ptatis actum nec effectum ē dnm a deo gratis acceptum. Dicente dno. Et nodum ligantis super terram tt. Et ꝙ quis gratis dando ꝓ terra ad idem alibi legimus xpm dixisse. Nolo ꝙ. Et ni no intrat ꝙ hostium in omile animum sed ascendit aliunde ille fur ē et latro tt. Et de hac supra satis dictum ē. Ex ca. Et hic repeto

ex galia principalia

preterea eadem alibi scribitur Ingressus
est Iesus templum dei et eiciebat omnes
vendentes et ementes in templo et mensas nummulario-
rum et cathedras vendencium
columbas evertit et dixit eis
scriptum est domus mea domus orationis
vocabitur omnibus gentibus
vos autem fecistis eam speluncam
latronum/quocirca salvator prohibere
voluit ne solum mercatum in
tali templo cum omnibus doctoribus
verum forum in spirituali quod est sibi
plus accepcius/quia male est
si spirituale/et eadem causa pro
hibitionis est quo ad templum
spirituale quod ad male/sed quia
domus mea domus orationis dicit
canon 1. q. iij. omnibus
exponens hoc vba evangelica dicens
nummulariorum effudit eis precep
ti sui auctoritate denunciando et dicendo
nolite facere domum patris mei do
mum negociationis/illud quoque
in eodem facto sollicite considerare
quod totum totum sanctum evangelium
inquam reputat dignum tanta sene
vitate tam districta censura pu
nisse/peccantes corripuisse/cum
non solum eloquio increpando/sed
etiam facto flagello de funiculis ver
berando omnes eliminant de templo
aperte demonstrando/quod tales
negociatores non sicut ceteri sunt
corripiendi peccatores/sed a templo
et sacra edilia longius sunt pro
pellendi et ultra subiungit dicens
sicut per columbarum venditores
illi denotantur/qui sacrum mancipium
supposicium vendere conantur
sic per nummularios edilia sacra
beneficia venditores designat
qui domum dei tocius evangelium
eam latronum efficiunt hec ubi
hic quod bene intelligit cum
dicit canon 1. q. iij. salvator sibi
manciam addicat ubi subiungit
pensandum vobis est qua pena mul-
tentur/qui eam deo et ecclie sue
oblata vendunt vel emunt/si
cum flagellis a templo dei eiecti
sunt/qui que deo offenda erant
vendebant et emebant/si deo
offendor venditoribus et emptori
bus dicitur est/vos fecistis domum
patris mei domum negociationis
et spelunca latronum/quod dicitur
de ecclie eam oblatorum vendi
toribus et emptoribus quam ingra-
vescencia accusatores simoniace
hereseos putant vim dicere papam
nedum dispensare posse si quod
tollere ut puta simoniaca quia
prohibita/et pro quibus vel
quibuscumque beneficiis ecclia
penuriam posse reparare non video
nisi forte pertinacitatis certitatem
certitatis pertinacia/asserunt ipsum
non potuisse pape legem ponere
vel quod papa possit pro suo libito
eam immutare/vel forsitan sicut
doctores non bene sensisse dum
eam/et ecclie romanam
huius intellectum approbantem non
solum in predictis canonibus sed
in multis aliis delirasse
preterea/nonne quod in veteri testa-
mento legimus Balaam Bosor filium
eminus dampnatum reprobatum
quod ad Balach regem moabitarum
proficiscenti angelus dni evagi-
nato gladio ad mortem in
via apparuit/cui asina ultra
nonne eciam legimus heliseum filium
Elizei prophete pertinacissimum lepra
quod pro effectu doni dei gratuiti

scilicet sanitate impressa p̄ elizeum ipi ꝓmam accepit argentu et vestes de quo hystoria in legē v c. ⁊ q̄ quo sit in lege veteri punitum sit hr geniis pctis quibus magis puniendis e hr tempe cū angelis cum sint iam talia dona gratuita magis nota ⁊ tunc erant p̄cta q̄ illud no obstat tibi ne videatur t̄ quo ad hoc geniis pctis aliter de effectu sacramenti actice et aliter de statu beneficiali sentiendis ut prius tangit ctra sedm et no primo valeat dispensari legatur factum simonis magi q̄ nobis in hac nra cottidie adducitur pro eo ut videatur pro quo beatus petrus apl̄us tanta maledictionis simonis magū reprobauit legit cū actum t. q̄mq̄ aut vidisset simon quia p̄ impositionē manus apl̄oꝝ dabatur sp̄us scīs optulit eis pecuniam dicens date michi hanc potestatem ut cuicunq̄ imposuero manus accipiat sp̄m scīm ⁊ quo constat q̄ simon no gratis emere voluit gratificanter seu mystificantem q̄ dabatur vinte sacramenti ⁊ potestatem sacerdotalem seu ⁊palem quia quibus sunt tradenda apl̄orum hr seu platus actice et tamen si sit in mortali et no solum potestatem ordinis sacrabilis emere voluit ⁊ cū iurisdictionis que datur in isto titulo cui dicit cuicunq̄ manus imposuero &c ⁊ simon magus no emit hanc potestatem ⁊ tamen emere voluit et pro ipa habenda pecunia obtulit ecclia ruebat sibi apl̄us pecunia tua tecum sit in perditionem quia existimasti pecunia donum dei possideri felle enim amaritudinis et obligationem iniquitatis video te esse petrus de his q̄tenus quibus dr ee intelligens vernum impertiri canonista nec sibi sic probatum reputat nisi ecclie auctoritas talia sub adducatur ⁊ quid igitur etiam sentiendum ē q̄ vigore generalium conciliorum de quibus premisisti in medium iam proponas capitulum terrarum in quo idem quod supra q̄ iure canonico aut toritate generalis q̄libi primo paliter ostenditur q̄ papa no

aubus q̄ritur autem ad sta tuta generalis concilii de quibus et eorum auctē hr̄ p̄ di canones et per totum hec ē quasi omnia ⁊ papa no pt tollere nec dispensare contra ea que generalibus maxime in principalibus conciliis sunt diffinita unde dicit felicissimus papa btus d̄ reg in c. sicut e. di sic euāgelia quatuor libros sic quatuor concilia hec suscipere et venerari me fateor et ipa tota de uocione amplector nitenteriima approbatiōe custodio quia in his velut in quadrato lapide tota structura sancte fidei consurgit et cuius vite atq; agendorum actionum norma consistit q̄mus itaq; dare nec promittere pecunia pro structibus ꝑmi animi ut asseratur ⁊ patet nil quicquā aliter titulo magni nil pecuni beneficii nec ecclie pro sigillatura supplicationibus sit in ecclie donec et generali concilio prohibitum vno de quatuor principalibus conciliis que prohibita canonizata ē ut hr 1 q. 1. si quis epūs et ubi hr in subscriptis eo concilio calcedonen̄ et probat idem canon. 1. q. 1. salvator ꝯ aliosq; et c. eo multis et c pecuniā utili canones ad prohibendum illicitam pactionis seu mercationis in beneficiis quibuscunq;

ecclias̄tas et alios spūales referūt se ad dictum cōsilium dicti ꝛ si qūs ꝛ ubi ut ꝛ pdicta ꝙmultꝰ dicatur ꝙ hec sūa mouet ut sibi ꝛᵃ ꝓfectione cōsilij ꝙt nisi hec scelus est fidei catholice. contra rūm operationis senectate fuisset a sanctis patribus prosequtū et damnatum ꝙ ꝛᵃ hēsis mutuatur 1 q 1. petrus ꝛ ꝛ cum omib⁹ ut ꝛ ꝛᵃ qui ꝓ quo dꝛ tollerabilior est error macedonij et sequentiū, qui asserunt spūm scūm creaturam et filium patris et filij ꝓ si aut venditores et emptores spūales essent spūs scūs sūm ꝙ ubi sic probat ꝓ tiendum⁹ vendens vendit id qđ possidet sic etiam emens emit volens esse domū emb⁹ qđ emit ꝛᵃ ꝙt quiter ubi probatur quo tales sunt blasphematores xpi et illius nūcius dicentibus ꝓ belzebub principe demoniorū erat demoniū ꝙt xxv et traditores cuiusmodi iuda qui xpm tradidit ꝙt xxvi ꝙ nisi ꝛᵃ ꝛᵃ et contra statutum omnīsalūs ecclie, quid putas ꝙ tanta sollitudine sctorum patrū fuisset tot solempna canonū tot ꝙ sup hoc canones prohibitorij prodiissent et sctorum doctorum quo ad hoc tanta copia scripturarū rectro tot decretales ꝓple ad diuersas partes mundi emanasset ut liquent hec oīa intuenti petrus ꝙt ex quo quesō capite glosator xp̄i et ꝙmplex alius hac sumpsere scribendi audaciam et ut iam conspicuo nō sine ꝗmi plurimū amminuere pculo apparet contra duas legis eulogia ꝓ laxantes ptātem et legibus cunctis cōmunes ꝗmunire rationib⁹ det'minare contra'ium cui⁹ ꝛᵃ ꝙ ueritati ꝛ ut igitur magis ac magis mg errorib⁹ falsitas appareat ad roborandum pdicta rationibus iam ostende Capitulum quartū secunde partis tractatus in quo ꝙmatur idem rationibus quod in duobus precedentibus: ℣

aulus ꝗtūm ant ad trimū naturale intrando hanc mam profundus gra manet ꝙtempta et obprobrijs tanti sceleris esset gra argumenti tanti legis scripte prohibitio adhuc ip̄ uulgus recto abhorrebat ubi pro clariori intelligentia ammadū tendum ē, ꝙ gra ꝓsonam pepe nel poenis gra gerenda ꝑ ipm̄ considerari ꝙpedit unde sibi data ē ptās quam hz, et ꝙ quid est, et apud xpianos nō ē dubiū eam causatiue et principaliter nō esse ꝙ homē ꝑ solūm dispositiue mḡtum electionis canonicam tanquam dispositiuam preuiam sequitur spūalis ptās efficiente xpo mysta illud ꝙt xvii quod cunq; ligaueris sup̄ ꝛram ꝛ et hec ptās sunt illi claues quas xpus petro promiserat mḡnes tibi dabo claues regni celorum ꝛ quare aut hec anētas siue ptās aplica dicatur claues ut pli dictum est supra ꝑma pte c. un. Hanc ptātem seu claues ꝙgr. sinaxi in qrto di xviii sic describit claues ē ptās ligandi et soluendi qua ecclia sctā mḡos dignos recipe et indignos excludere debet de regno dei diligenter ꝙ pconsiderandū ē quid ē pape datum, 2o quis dedit 3o an datū ē, qđ ꝙ quid ē datum, ꝙ his ꝙsideratis debita ma[illegible] clarū ꝙ posit veritas eluctebit qua no est rem ꝙfectius cognoscere

qua ꝑ ſcias cauſas qua ſicut tcb ſe ad ee/ita ⁊ hz ad cognoſcẽ
ꝑmo igr̃ nondũ conſtat vꝝ papa mi
re ptãs magnitudinem mllo hu
mano ingenio acquiſibilem/alio
quin poterãs hmoi ptãs virtꝰ
fuiſſet vꝝ plus ⁊ papa/nec ⁊
hz ꝑ aliquam aſſuefactionẽ quoad
modum vtutes morales et hitus
ſcientiarũ acquirunt/qua plez
q̃ frugeret maxime deuotos mona
chos et ſtudentes hanc hre vtute
ꝛ nec eſt a natura ſpecifica qua
ſit eam omnẽ homo hꝛet ꝛ nec ex
complexione corpis accidit quoad
modum accidentia corpalia ſequꝰ
complexiones/qua multi eent eqs
ptalis/et breuiter ꝑ nra ⁊ de elec
tione pape ſup vacuo laborarꝛet
ꝛ nec ⁊ eſt ab hominꝫ pncipalit
ſꝫ ex electione/qua nichil dat quod
nõ hz/ſic ⁊ poſſet tali' ptãs dari
effectum ſpualem effici ſicut abſol
uere ꝛc tmn ad hoc hmana bta
no ſufficiat et nichil agat vltra pro
pam vtutem ut dicunt phi ꝑ igr̃
ncẽ eſt dicere q̃ tlis ptãs ẽ domꝰ
dei ⁊ qua ſine aliqua q̃ mutatõe
nel pncia et cui repugꝫ pcy ostim
acio dr̃ gratuitum nõ ex gratificãs
ſine gra quod idem ẽ qui em̃ magꝫ
aplus gra ꝙnitꝰ ẽ iam nõ ẽ gra
ſꝫ qua nõ datur gratis ſi ꝑ mita
⁊ qua p nãm acquiri nõ pt dr̃
ſupnãle ⁊ qua ad perfectionẽ ſſe
hmani ſine anime p ſe et pm
cipaliter dicitur et ẽ ſpuale/ita
autem nãlis ſine ſubiectꝰ ita
pax ⁊ requirit/ut ſicut hmoi
ptãs quo ad ee ſui ꝙnatuor
gradibꝰ cauſarum q̃ſtituitur/ſic
ſe ⁊ hz ad cognoſci ⁊ q̃ ordinẽ
do ſingula ſingulis ꝑt ſic notificari
et deſcribi/ptãs aplita ẽ domꝰ
dei granuitum ꝑ ſe nõ gratificans

hmane nãe ſup nãli' mſiſſum
ꝑ ſe et principaliter ad ꝑfectionẽ
hmane anime ul animate deſti
natum/hz domꝰ et alia dona gra
tuita et eorum ꝙcurrentia ſine acto
ꝑter et effecto immixit ſalvator
gratis dare p̃cipiens hoc ꝛo grat
accepſtis gratis date ꝛc ubi ſup
ꝑ tã p nondũ ẽ q̃ ſicut deus ẽ ita
productiua omn̄ extra ſe/ſic actiq
ẽ cauſa finalis omn̄/et ita omnia
et ſunt et agunt ꝑ ipm et deſi
derantur ꝑ ipm ſolus ipe ẽ ſui
ipius finis et eius liberimus
ut hz videri per plm̄ p̃mo me
thꝛa ꝛc et mmilibꝰ locis phie ꝑ
ſuper ſicut omnia agunt ꝑ illud
finem/ſic ⁊ appetunt vltimꝰ
et ultiꝰ perfia et ſe ſibi aſſimi
et aggmari/meſſitum vnuſqꝛ
ſedm ſuam nãm poſſunt ꝑ imper
fectiꝰ autem ſe appetẽ horret
quelꝫ creatura hinc ẽ q̃ aliquid
dicitur plus nel mꝰ p̃ſici de q̃ nõ
plus nel mꝰ aſſimilat ul aggm
quat ꝙ ordine pfectionalis hmoi
ipi deo vltimo fini/ut hz alibi
videri hic ſolum̄ manifeſtius dico
ꝑ finem deſcriptionis aplice ptãs
ſic ⁊ ẽ in genere actidentium
actidentia que plus faciunt aſſimi
nel aggmant ad vltimo fini per
fectiꝰ ſubiectum̄ ꝑficiunt et ſunt
perfectiora corpe actidentia ſpua
lia ut ſunt vtutes morales ſcie
et dona ſpualia ſunt longe per
fectiora actidentibꝰ corpalibꝰ
ut nigredine albedine ꝛc ſpua
libus ad hmoi dnitibꝰ ꝑ aliq
eorum plus fini aſſimilare fra
mit q̃ni alia/ut ptãs aplita
nel ecclia ⁊/que ſolum̄ datur
militantibꝰ ſubiecte civitati dei
q̃ni hec ptãs ad hanc ꝙvenit bo
nis et malis prelatis/nõ ita ꝑ
fecte aſſimilant deo ſummo bono

bono sicut gra gratum facere
sme caritas / que ē oim actiden
cium ꝑfectissimus et finis ut dat
aplus 1 ad cor xiii. Major aut
horum ē caritas 1 ꝑ iij qui
manet in caritate in deo manet
et deus in eo ꝙt hr quis sit vl
timus in genere ꝑfectorum actde
talium in in oim o pacem ordi
nata ē mitoria / dr ē primus
qua finis ꝙ primus ē in intencm
et vltimus in executm ut in di
ficante castrum tang finis est
secura ab insultibz inimicorum
habitatō tang hitatorib amicō
no solum edificatus ꝫ omia q
ad edificatm inmant nel mi
strant amore finis principalr
intenti diligunt. Ad propositi
um ꝑtas ecclastica quamꝫ spi
ritualiter ꝑficiat ē tamen co
fenda et reprehenda amore fin
ꝙ quem a domo est destinata
qua ē misterialis virtus ad pax
caritatem fermandam et conf
mandam in corpe xpi mistico
Ad positum principale redeam
do arguitur / certum ē hanc po
testatis aplice gram ee donum
dei gratuitum seu gratis datum
et gratis dandum / qua hr ē sub
natura ut dictum ē go si alicui
pro pa uel ipius actu recipit
ē natura ipius gre quitum
in vendente uel emente ē tollit
qua venditio excludit gratitu
dinem ut dicunt ccc leges simi
les ff de contrahenda empcone
l in q si preno ℔ c. empti si
deb. Sed arguitur in vendē
te hmoi dona dei duo ē con
siderare que gerunt in tali
quantate. Unum ex ē sum debz
est sibi et cuilz homini nale
ꝫ benivolentiam exhibere alte
hoc lex ne rationalis dictat. Alli
ud vero ex no ē sum ꝫ dei spalr
ꝫ item domus ex ē sibi quasi cu
ministrari gratis ut sup. Cum
go recipiens permutans uel pe
tens pro actu sue exercito dicte
sue ptatis aut recipit propinqo
qui ē sum ꝫ benivolentia / a
pro eo ꝫ pro actu ptatis / a
pro utroq et quocuq modo fit
ē contra ordinem nature face
re. Si cum recipit pro alieno peccat
multiplicitr primo contra iusti
am dominij item contra felicitatem fidei
nisterij sibi quasi / item nobi
lem rem pro nulli quantitate / ite
rem in alium finem ordinat
ꝫ peruniam qua illa res fie
rat destinata. Si vo vendit be
nivolentiam qua natr grat
exhibere gratis dr ipius be
nivolentie contra se provocat
auctatem in iusto iudico hmoi
negotio nulla benivolentia fiat
et qua legem nature precipit
vendendo id quod exordinatum
sume sapie gratis exhibere debet /
derogat ipi sapiencie sume qua
alium sub domo mittitur dare
ordinem vendendo illo qui nul
lo ordo rerum vendi prohibet. Ac si
sic no ect bene ordinatum et
p quod p auctorem ordinis rer
prudenda ꝑta sumendo ratem
a causa efficiente principaliter
arguitur sic. Quum enim ipe au
ctor omium diuitiarum nullo indigz
qua omia sunt sua / omia dr
cum sit sume dives no indigz
suoz donoz tali quantatem uel
venditum pro alio bono quocuq
nec ea volunt dare no grat
qua hr sue repugnaret libera-

litati cum sit sime liberalis nec
volunt ea quibꝫ dantur fruari ap
ud eos quia hoc repugnaret dine
sime magnificentie / et dicunt
phi q̃ bonum quito communib
tanto diuinius et quia naliter
omnib artifex diligit opus sm
magisme ds creator hominis que
scit ad ymaginem suam reprigere
videtur eius pietati et nali nisi
ae vni se velle communicare et
no alteri / nec deret honorez sm
et magnificentiam ee minui
ꝫ augeri et ꝯ ex contractus
venditionis ꝑ indigentia hom
is inventi mercator spialium do
norum facit sime diuitem de
minus egẽ et tali lucro indige
et p quos maculat gliam suam
in eo autem q̃ ipse nro disponit
de suo detrahit ipius sapie que
alio mo disposset ꝑ in eo aut q̃ no
vult sua dona dare gratis dero
gat ipius sime liberalitati / et
quia apud se fingat tale donũ
et alijs no communicat detrahit
sue magnificentie / minuit hono
rem sm et gliam / occultat pie
tatem pris ad filios adoptionis
negat finetim salutifere redemp
tionis pactum infringit diuine
promissionis / dilectionem creature
subtrahit sui conditoris ꝑ que
omia maiestatis dine sumq̃ ho
nor et gla se ꝯmanire volunt
et usq̃ ad effusionem sanguinis et
mortem turpissimaz sibi filius
dei no pepercit ꝓ tã attendẽdo
eciam cui datur hoc ptas spialis
que ex missione dei gra
tuitum et q̃ ministrari debet
alijs et gratis sme aliqua co
municatio / quid aliud q̃ludit
q̃ quod is cui datur e nudus
minister dicte ptatis dispesatr
sme ꝯcessor nel ad nel ad mysteriũ
q̃ quod illa ptas seu domi ptas
sme spialitatis h̃ ꝯcurre opa
tiones hoc saluator notabiliter
ꝯpressit dicẽs ve ptis qua hy
qui videntur prudentes gentibus
domanif eis et prudentes ipoz
ptatem huit eorum no ita autez
est vt vobis si quicumq̃ voluit
fieri maior erit ut minister et
quicumq̃ voluit in vobis primus
esse erit omnium seruus ꝑam et filius
hominis no venit ut ministraretur
ei sed ut ministraret et daret aiam
suam redemptionem pro multis ꝫ
luce xxii / Simile e sicut in aliis
virtutibus organicis sicut quidẽ
potentia visiua debet ꝯse actu
videndi producẽ utitur organo
oculi pro instrumento instrumẽ ad
ꝯse no pt ex quibus colligitur
q̃ illis nichil penitus h̃z ibi domi
nij ut sic q̃ posset aliter pro vo
luntate sua facere quia nudus
ministerium ꝯhibere p̃ verum
nudum no ꝯcludo cognitionem
cause ee si solam voluntatem
sme causa sumẽs in q̃ffendo non
in cui dando cum in q̃ confirmac
electam prouide de q̃ratu / de ab
batia abbatii priorato ꝓpositura
q̃monicatu plebania aut decano
tuue q̃ beneficio cathastico e si
dubio acto ptatis q̃plice seu o
peracto ꝑa dei gratuiti ut
dictum e pone cum impossibili
q̃ illa virtus seu ptas tollatur
ab eo amplius quid quid faciet
ut papa no valebit ut notum
e similiter super plitate bene
ficiorum dispensare nel quoz abbt
absolnere ee quotiescuq̃ papa
nel alius recipit pecunia pter
ob sequutum honorem ee pro actu
ꝯmoi ꝯferendi dispensandi absol
uendi ee alb no facturo hoc non

videtur ramy nec ē nudū ministeri
ne executor dicte aplice potestat
ꝫ prohibito suo sic facere ramy v
surpat ꝯ ea sibi dominium et
per quē iniuriam fiat vero
domino petrus ꝙ sic me clarius
hoc intelligere ꝙ inuenter
divisi no em vide petunia re
cipi' ptate explicta quia illa no
pt transferri ꝯ alium de papa
nisi ipe deponetur nec pro ac
tu suo executio ptatis em ꝙ
illud ē cito transiens no p ma
nens datur go petrma pro
beneficio tali sz ꝙ patu ꝓsit
ura ē ꝙ nec est ptās pape spi
ritualis nec actus em paulus
respondeo pmo ad hoc phīce q
talis separatio no pt ce ꝯ raus
sibi invitem essentialr subordi
natus quia venbito uno vendit
reliquum quemadmodū posita
tali ptate rem tali actu dandi
tanquam causa efficiens necto
ponitur causa finalis seu ob
rectum formale monens vtute
ad actum sz illud q datur ete
quesso vel aliter et grossius
sic respondetur dicendum ē q pp
no ht aliquod dominū q possit
ordinare vel quocūq disponere
ꝯ beneficijs vel rebꝰ ecclīasticis
nisi tali mite sz spīali ptate
q sublata illa ptate ut divi n
ullam penitus ht dispositionē
ꝯ eis sicut alia pīnata psona
go dans alicui beneficium ecclī
asticum dat seu transfert ꝯ ad
id quod suū ē ꝯ tali beneficio
et quia sui nichil ē nisi ptās
spīalis quia sibi tale beneficium
subiicitur et no aliter go talem
ptatem spīalem sibi dat et q
mutuitu peccatorum ingr̄ ē nō
em bonus emptor emēt rem
nisi nūs illius rei quo venditor
eam possidit transferatur ꝯ em
et allegamus cottidie q nemo
ꝯ alium plus ꝯ transferre
poterit quia ipe ht de re ꝙ re
nemo li vi ptea talis venditor
tituli ecclīastici vendit no sum
sz alienum ad qđ ipe solum ē
minister seu mstr̄ igitur pre
tium quod inde recepit no erit
suū sz em tuū rei venditur
sz dei/ et quia ꝯ em vtilita
tem no quēritur qui tuus sit
honestissimus bonus et sufficie
tissimus bono vtili no nūquet
quod solum ꝓ nob tractant go
si ꝯ pīnata commoda quēritur
rei contractatur alienū invito
domo petrus ꝙ sequerentur quia
hoc respondē ꝯ quia hmoi sa
ctorum glosatores q plus petunia
quēritur pro bono comuni et rei
publice nec sz pmo fiunt p edi
ficatione castri sancti angeli q
pitoly romani progenitores ei
morum ꝯ finem ut bona rem
poralia ecclīe civitates castra
ville ē per tirrannos occupa
ta ad possessionē ecclīe reducant
possessa tueantur et inimicis ecclīe
foraus resistatur q si no ect ec
clia romana ꝯ bonis interdū
et forte ꝯ psonis pculum pa
tet̄ur paulus profecto ht pmo
nata obiecta excusare no vide
sz potus pacisteneid turpidinez
allegare puta sue victimae si
lium ꝯ aspectu pris et quia ra
tione creditur ordine perverso
obstupuim prestandum deo
celestibus terrena et spīalibꝰ
temporalia ht modo ꝓcedendo ꝓta
et ridicta ymo principaliter a fi
ne ꝓ quem rem simendo arguī
sic ☞ nonacentissimus aliquid fit
eligitur/ appetitur/ diligitur/

donatur ꝙ aliud illud aliud ꝙ magis eligitur appetitur diligit̃ ꝛc per regulam quem phia ꝙ quod em̃ vnumquodq; tale est erit ipm magis tale / quis em̃ dubitabit tm̃ vie ad que tedit̃ ee appetibiliorem qua prauã via tm̃ via nec tesset nec deside raretur nisi ꝙ tlem tm̃ attin gendum ad que illa via dirigit seu duat ꝯ ecte ꝯpatus abba tiab̃ poratq; ꝓsitutiab̃ canoni catq; et alia quecuq; beneficia que sunt per se ꝓmo et prm cipaliter fundata et destinata pro laude et gla dei et spuali profectu ꝯpi fidelium ut supra patet / dans seu concedens ta lia seu ꝓsonas de uno loco ad alium transiens ꝛc ꝙ quidam pena; sine talis pena ordi natur ut relenentur / ditentur sublimentur ꝓmquã parentele sue sue in finem et effectum ut bona ꝯpalia ecc ecclastica de fensentur ꝛc ut duat tua pte dens obicad et ecc facti veritas iam longo tpe detinuerant pre dicta / q̃clude go ꝙ premiss nõo q̃ pena plus eligit appetitur et diligitur / et per q̃s parente la uel bona ꝯpalia ecc ecclastica qua laus honor et gla dei et profectꝰ spualis prosunt nisi for te velles uterum dicꝰ q̃ tlia bo na no sunt per se et pncipali pro honoꝛ dei ꝛc q̃a tunc q̃ nus ga ecc bona tp̃ moris assumptum ecc ꝑm cui obiec tioni uident sufficienter cano nes q̃s ad p̃mum illus mor dictum 1. q. m̃ saluator et c. ꝙ multis et c. nec eccle et alii plures talia ꝛc dona dei q̃a a deo fidelibꝫ et a fidelibꝫ deo donantur ecce sunt principal et q̃ ad modum a deo gratis actipiuntur ideo gratis dari debent ꝛc m̃ c saluator et ecc ubi q̃ꝛso legimꝰ xpm̃ tata sollicitudine m̃ vinum esse petro curam tantam de castris nl bo nis ꝯpalibꝫ acquirendis quanta maturitate ecc usq; ad trinam interrogacom et responsionem fuit illud dictum paste oues meas q̃nt quo ꝑtate ligandi et solue di sibi tradita voluisset xpus pe trum ditare suos consanguineos qui dixit veni separare hominem adversus patrem suum et filiam adversus matrem suam et nurum adversus socrum suam et inimi ci homis domestici eius ꝛc nemo amat patrem sum aut matrem sua plus sic me no ē mei dignus / et q̃ri a mat filium sum aut filia sua supra me no ē me dignus qui no accipit crucem suam et sequit̃ me no ē me dignus ꝯ ut x et alibi legitur cuꝰ culte mentis valde nõbile ꝛc ni no obst prem nec matrem ꝙ me no ꝑt maq; ee discipulus quo cit sumꝰ ꝛc plus no go videtur negandum cum et ꝑ q̃s ni argumenti illatu q̃ sequeꝰ q̃ credendum e et fatend petrus ligat me fortiter hec ee gmentum vim tm̃ ecc ee resul tat dubium videtur posse nisi eri q̃ no liceat aliqua ꝯpalia vendere nec mutare racio q̃a omn̄ sunt p̃mo et p̃ncipal e deꝰ et oma agunt ꝙ ꝑm ut dictum e no licebit go ea m̃ alium finem ordinare et ꝑ q̃s rem ꝯpalem ut equum vil lam ꝛc noy licebit pro pe nn̄ib̃ nec ego petrus pro eis dare alioquin sequit̃ videt̃ q̃ pe cunia nec villa plus diligi q̃ deꝰ

qui ē finis illoꝝ nullo videt q̄ predictis q̄ bona t̄palia beneficiorum nō possent vendi quia talia pure ꝑ deum tanq̄ finē principalem per se p̄mo sunt deputata paulus Res temporales sicut dupliciter se habent ita dupliciter considerantur primo in quātum sunt nāles et naturales eorum operationum producitue nel q̄ quātum sunt essencialeb cause et effectꝰ inter se et hoc modo q̄siderando reb nāles nō sunt in ꝓtate nr̄a quin p̄ lacrat nel displicat nobis oper tent suas nāles operationes nr̄a ꝙ nec hoc ⁊ra principium est sic sunt nec quātari p nos eorum nā ꝓt nec ē vendi nul cui possunt Alio modo q̄siderant prout inter se sunt cause et effectꝰ per actus prout una alia ꝓfici accidentaliter una cum que rumq̄ reb cum nam sine ista ei ē sic ꝓfecta q̄ nō plus ꝓficit accidentaliter ⁊ plus et plus ꝓficit ꝓt vnde equs ē causa p accidens ꝓfectionib hominis quia ꝓficit homez accidentaliter homo cum q̄ se indispositus ē ad nouendum se in breui tempore per longum spatium ꝑ q̄ equo utitur defectꝰ humanꝰ seu ill ꝓfectꝰ supletur Sic sue modo dico de vestimento castro ⁊c et hoc nō q̄siderato inquātum defectꝰ humani supplementa et utilia sunt in ꝓtate nra eis uti nel nō et p quib quātari pro alio utili omnia cum ista ad usum humanum sunt creata dicente prophetꝰ omnia subiecisti sub pedibus eius ⁊c Sic q̄ bona temporalia beneficiorum q̄ibus sunt data deo principaliter animum destinatoꝝ nō in per se et immediate sunt destinata seu ordinata quātum est ex parte materie donate in eum q̄ ꝑ quia prout sunt talia nō sunt in ꝓtate nra et p quib sic dari nō potuerunt ex prout talia humana ꝑ utili sic nō ꝓnt per se ordinari in deum quia deus nō utitur nec ꝓt uti eis quia hec ē ꝓfectionib accidentalib et nisi ꝓfectionib utentis ut dictum ē que sunt remota a deo ex ꝙ dici q̄ p accidens se quātum actu sine ministerii usu aut usuali ministerio suo disponunt aliquem ad finem ab ipo donante destinatum et hoc se ad spualem ꝓfectum sicut candelabrum sustentans candelam hꝫ se ad lumen ⁊c ꝓt cōficiens quātato pro alio sustentamento nel utili petrus ꝓt adhuc contra predicta fortiter obiici sicut a quibusdam dicit putantes se utraq̄ bene ne respondere q̄ papa nō tenet ꝓt communam pro beneficiis ꝑ prestitibus prose reservatis paulus Si hec est vera fateri oporteret q̄ omnib cui papa sic confert beneficium nō hꝫ titulū beneficii nec ꝫ dicit illis ecclie ept ꝓpositus nil canonice ⁊c nec debet ꝓcurē ea que sunt officii illius beneficii et quia quilz talis ꝙ vit se nouit ⁊c et facto ꝙ tali beneficio cui beneficii fructus hec nō sq̄ exceptionis priuit ergo quilz illis et taliter beneficium de manu pape recipiens ē fur et latro Ipsum papales hec sup talibus promissionibus confecte patentissime declarant contrarium vbi prouidendo ꝓsone institutis nel institui mandantur ꝓsistere aut ē iuꝝ canonicum in ecclia nel in ecclesiastico beneficio conferre ut in c. ex frequentibus

de mstatu ꝛnalib aut hmoi liter
sit veritas qmbus scribitur ꝛna
vite at morum honestas et liter
sciaꝫ alijsq laudabilia multa
nos mduc̃nt ut tibi ad gratiam
reddamur liberales ꝛt totus de
hoc mundus ē replctus Et mi
rabile ēt q papa daret pro l
florenis fructus anni/ census a
sq ℓ·ℓ·ℓ· florenoꝝ
ctiam ad tempa vite vmis ng
modus ēt melior lucrus mercato
ribus lucrandi tpalia bona qua
ꝑse quem turca romana ad mve
nit et qua eis no vendunt no
quidem ꝓ mappa talem ꝑsone
qua lucus pt uti bonis eccliasti
cis qua eis pnt locari fructus
demarmy ut my ē my de locato
et conduc̃ Ergo nōte est dicē q
no solum fructus beneficioꝝ qui
sunt accessory ad titulum vendit
ꝫ illius mere spuale et prmipa
le sz titulq seu ptas ꝙcertendi
tale ministerium my cetera ꝓ qb
sunt tales fructus deputati hoc
clare ꝙpressit canon/ si qmb ab
tert 1·q· my vbi dicitur Si qmb
horum alterum vendit sine quo
ncc alterum proficit neutrū
in venditum/ dicēs mquit petrus
Si debite te intelligo vident hec
repugnare prib dictis vbi dicitur
q fructus beneficioꝝ pnt vendi
paulus Si bene ponderentur
predicta pz iam solutio vel ꝙ
sit pt dici q pront tales res spi
rituales seu ad talem finem pti
ta honorem dei destinata nullo
pt vendi scdm pront ē vsualis
et ad hmanam indigentiam
qua sic solum ꝓ cadentes or
dinatur my dem ꝫ pnos ꝑse
vel si placet aliter et ꝓprie ꝛt
quib actus hmanꝰ ē ad mster
my rebus mere nalibus/ my quibꝰ
est dare quatuor genera causaꝝ
ad esse seu ad sciam rei quarū cū
que sunt effectꝰ sūb una et eadē effectiō
dic ꝛt ē my actibus hmanis
ut my proposito Ille qui donant
talia bona ecclie ē efficiens deꝰ
ꝑ quem vel tale officium ecclia
sticum ꝑ quod dat et ē finis a
quo ē de nomine rei actus do
nandi est forma que dat tale ēt
rei/ res que donatur ē una ex
his resultat res sz domus dei co
posita ex una sz cuius ꝙ datur/
et forma sz actus donandi tanꝯ
sunt principes ministrabiles et sciabi
bus ꝛt dicitur ꝙ talis res dona
ta ad honorem dei prout est
una actus donandi ꝙstituens cu
ipo sciabile sunt ecclie domus dei
ꝛt terre ꝑse et principaliter or
dinatur/ et ꝙ immediate ad ho
norem dei ꝛt nullo pt vendi
qua nulla res mundi ē qua
illi fini prelegi deberet nec sic
pnt ab usum separari una et eadē
una qua statim desinet ēt domus
dei sunt res spuales et sic locum
ē proxime allegatum Hic ꝙ
loquitur Jura supius allegata
sz ē salvator et c· communiter 1·q·
my que dicunt ꝙ sicut res a deo
fidelibus date dicuntur dona dei
ita homo dicta res donata pt ꝯ
siderari quantū ꝛō illius actus
donantis sz se ꝑ modum matie
sz ꝛō homis vel alterius rei pt se
habē ꝑ modum actus seu fortasse
sz magnum humane vel alterius
rei ꝑfectibilis accidentaliter et sic
est my plate vina ca ꝑfici ul uti
vel no et per qnꝰ eme vel
vendere petrus optimo quippe
de contrario my me iam sufficientis
sime ē ꝙmuneta per hec tua dta

que grato animo recipio et ex
rorib⁹ m hat ma quibus olim
cum aliis errantibus ipe ad
heseram penit⁹ sunt remoti
renocate' me ad illius q̄mum⁹
distinctionis s̄uam de simonia
ab qua prohibitus / et prohibit⁹
qua simoniaab⁹ breuiter p̄tra
tand⁹ m⁹ que predictis errori
bus videtur ministrasse ostendo
fundamentum et fomentum
Capitulum quintum in quo prius
destruitur predicta distinctio de
simoniaab qua prohibitis ꝯ
nunc canonico sed declaratur
q̄ nulla sunt simoniaca sed
sui naturam ad intentionem illo
rum Item q̄ nulla sunt simo
niaca qua prohibita ut patebit
aulus putari sufficienter tenea
no valeo de tot famosis doctori
bus scribentium in⁹ iure canoni
co quos quiter et preualissimum
errorem no vidisse et predicta nedum
no ee fundata contra eum & contra
solidos textus eiusdem canonis fa
cultatis videntur apparenter labo
rare s̄ contra scripta canonis papa
solempniter sanctor doctor subli
gregorii augustini ee dime legis
scriptoraab tractantium ut aliqua
tactum e de c saluator et alibi
supra vbi habetur va beati augu
stini cum ꝯponens quo prohibet
omn⁹ talium vendicas que predictum
caute scribentes asserunt simoniaca
qua prohibita constitutor eccliae
ptea nome habit va ad textum bti
gregorii cum tractantib⁹ in⁹ canō
ne sunt nonnulli 2 q 1 vbi ad de
clarandum modos simonie ad
ducat ad probandum dictum p̄dicte
iustum verum describentis ysaie
xxxiii c Beatus qui excutit manus
suas ab omni munere et ripam
ibi sic ꝯponit Tunc ab omni mu
nere manus excutit s̄ in⁹ diuinis
rebus no solum⁹ nullam pecuniā

si ex⁹ nec humana quam requirit
et nisi ex⁹ hoc intelligetur delene
ficijs que ex⁹ no mg̃ sunt reb⁹ dime
ut supra Quale ex⁹ p̄ hanc auctō
ꝯponendo ad suum sibi propositū
allegaret in⁹ c et si quesdam de
simonia ptea ex⁹ no satis desimo
nia q̄ emanauit ꝯ canonibus tuo
nen et in⁹ c cum in ecclie corpore
ꝯ ti quod emanauit ꝯ gelasio la
tanen ꝯpresse legitur cum muti
receperit pecuniam pro ordinib⁹ ab
batibus prioratibq̄ seu quibuscuq̄
p̄sonis ecclias⁹ ponendis in se
de sine introducendis in⁹ ecclam
sine progressu religionis p̄se
pulcris p benedictionibq̄ mulieru
et p̄mo fiat tam ille qui dederit qua
qui recipit nec consenserit pretem
se cum simone no dubitet habitur⁹
q̄ alio fiat simoniaca se cum boni pre
tenem habitur⁹ cum idem 1 q 1 si
quis et in multis alijs q̄ nisi ta
lia emere nec vendere finisset dep
natum lege naturali nec diuina
in p̄sonis boni et simonis magi
quod hoc posset esse vim q̄ ibi di
citur nisi vendere nec emere bene
fica ecclia stica cet ptem eiusdem
spei sq̄ simonie et desic cum pcis
illorum ad si sic e si vna similiud
in⁹ fuerint est lege diuina sed ita
hi prohibitum omnia similia sunt
prohibita quia idem e de simi
libus omnibq̄ iudicium ut in c
inter ceteras de rescrip et in c
inter corpalia de transla ptela
hi autem no sunt chiā species
quo q̄situas ipe nec comitis pos
set efficere q̄ ib⁹ qui no peccarent
eodem pcto nec eadem specie pec
cum boni si nec simonie habeat ma
gis cum eis portem hre quam
cum homicida ee dent cum eis
similem damnationis penam
incurrere cum tu no similiter
cum eis peccant cum dissimiles
sarum dissimiles dnt esse effectu

#aliquo reperim⁹ alibi
nec ex⁹ alia
rum fulcita
mus no sed
ex⁹ cum

ptā adidem qno possit credi hoc
ee vñ q fctiu q zu nām sicam
sme spem no ē pctiu simonie q
per constitucōm pape sit simonia
qua eadem ratōe q de se no est
adulteriu homicidiu ē ē pos
set ee ptate pape tale q ē vtiq
erroneum dicere nomen quidem
posset hre simonie ex qsitione pa
pe qua ecc pt vocari alba nec
ta sicut quid vocabant coloratis
ut in c. nitiu de simonia Ex si cau
se essent simonie ad factum no
curirent no pt papa nām rei ali
ter q̄m ē immutare ut in c. pleri
q; xiu q. iy nec vim pctiu de sua
specie in aliam transferre pcta le
gitur ecc in pdictis capitulis non
satis et c. tiny in actā acu nec sub
optentu cuiuscūq qsuetudinis tra
hiu sim quib tractatur et causet
addicat qua dicitur nitas tpis no
minuit pcta si auget Jn alio di
cit q tanto grauiora sunt pcta
quito diuinis infelicem animam
detinent alligatam ut in c. nitiu
et in c. sicut simonia ē Dicit q ex
suetudo in talibus no excusat ex
quibus si bene pzpenditur con
stat hoc ee diuino uel nāli iure
prohibita cui qsuetudo contrāa
quitcunq diuturna derogare
no pt sicut Jus positus pt ut in
c. nlt de qsile sicut alias plinius
no solum ē derogatum si pluā
sunt abrogata in di in q legib
et e statutum de treu et pace c
i. Et manifeste tactus locutus
in c. ex diligenti de simonia q ta
lis simonia in beneficio de qua
ibi casus diuinus ac humanis le
gibus diuersitur contrarie Ubi
et separatis exposuerunt diuis
canonias no in c. vñ q stat
proprie pront leges diuina distin
guitur contra canonicum qua
si papa voluisset dicē canonias
sicut diuinis ex dicē ē danda
nam de decimis et multis aliis
rationibus et uiribus conuinci pos
set hanc distinctōm qua ad illam
partem de simoniacis qua pro
hibitis no posse subsistē que pro
pter breuitatem obmittuntur in
petrus vt aliquid quesio relin
quatur ambigui si ecc qua ad ali
am partem distinctionis iam de
scendē ē no nullis em dicitur
ecc scribentibus beneficia ee spua
lia de sui natura si ex ōstone
ecclie sic vocata qua ad simili
tudinem spualium sunt redacta
paulus ut hoc pmitto euacuetur
videndum ē primo que sunt illa
vere spualia que sunt de sui
natura talia si dicitur sicut ab
illis dicitur q sacrū ecclie est
hoc no ē vñ q ccnt de sui nā
spualia utz ex diffinitōe sacrū
que ē sacrū ē sacre rei signū
uel aliter ē inuisibilis gre visi
bilis forma zu btus aug et per
magrm sua iy my di i hoc aut
visibilis forma cum sit eius rei
potentia no pt ee essentialiter
uel zu sui nām spuale si solum
p accidens Pcta sacra no sunt
spualia nisi qua sacra no ē hoc
odm nām omnia si ex institutōe
legis ut notum ē pcta solum
actā spualia sicut sunt vtutes
dona et scientie sunt essentialiter
et zu sui nām spualia ut notū
ē et in his no q̄mittitur simonia
que est lege diuina prohibita q
nec ecc deliberatio seu electio vo
luntatis emendi uel vendendi
cadit sup talia quia quis velit
talia emere nec ecc posset velle
quia voluntas no ē nisi q̄ primus
utz in etiquor Ergo nec ē dicē
q simonia q̄mittitur in his que
sunt p actus spualia sz que de
se sunt corpalia ut sacra et eis

amoda ut vasa vestimenta ꝛc
Similiter vtutes corpales mim
stranamus ſme actu membroꝝ
corpalium ꝛc̃a talia vē et eſſen
taliter ſpualia ut tantū legē
q̃ferre absoluere uel eis ame
xa ut dcame ꝛc̃ Et hec omia
no q̃nd̄ ꝛm̄ ipoz nām ſmut
ſpualia ſi p actūs q̃nia adaliq̄
ſpuale vtq̄ ꝙſequendum ſone
dum uel augend̄ legē dumia
uel canonica no cuꝝ q̃nia hoc
no dnſificat ſpem ſpualem oz
dnata uel q̃nia ptinet ad ſpūs
ſeu aiam̄e pfectōm accidenta
lem q̃nia hē importat iſte tmin
pūn qualitatis ſpuale q̃nia ſic
maliter quotat ſpualitatē ꝛm̄
q̃nia omia et hec ꝛaō ꝙ omib̄
ſpualib̄ q̃uenit no ſolum ſacra
mentis ꝓ̄ta q̃ſecut apōlib̄
dci q̃ vendicio ſacerdōz ē de ſi
natura ſimoniaca ꝙ deo q̃nia ē
lege dumia prohibita et ideo
ꝓ̄ta q̃nia prohibita ex quo ni
feꝛtur ꝙ oz dicere q̃ ante pohibi
tōm legis dumie no ſunt ꝓ̄ta et
p q̄ns no ſimoniaca ex quo ſē
ꝙ ſimon magus no peccauit
iſto ꝓ̄to q̃nia anteq̄m b̄tus pe
trus maledixiſſet ei no ſunt hoc
petro prohibitum niſi tmō pohibi
to eius ſint facta q̄ maledixit
ſibi dicens pecunia tua tecum ſit
in pditōm Et ſequitur ꝙ b̄tus
petꝛ minuſte ſibi maledixit q̄q
uo no peccauit tunc et p q̄ns ſi
moy no q̃miſit tunc petꝛ ſimo
nie q̃ quo no peccauit adeq̄
no ſint lege prohibitum petro
racionabiliter ꝓt dci q̃ in vetꝛi
teſtamento ſint prohibitum in
ꝓſona dei ꝑaulus Dicitur de ge
ſi ſimiliter ſicut de ſimone ſitr
eciam de balaam ſpūa q̄q ſunt
ab angelo correpta pro eodem
peto q̃nia penam ydolatrie ſue accep
tam et in nullam legem receptat
de prohibitōe ꝓ̄ti iſtius petrus
p ſacrā datur gratia et ſic rade
gratie ē petꝛo ea vendere no
ſit ē de beneficio ꝑaulus Dnm
ſequitur q̃ q̃nia ſacra none le
gis ſolum q̃ferunt gratiā et no
ua lege inſtituta ſmut q̃ ex tūc
p̄mo mceptū petro ſimonie ex
quo inferꝛtur ꝙ geſi q̄q p̄teriit
nouam legem non peccaſſet hoc
peto cuꝝ q̃ratiam ſcripture p̄ten
dunt ꝓ̄ta arguitur q̃ omia ſpua
lia meritum talia ſunt eiusdem
ſpeciei ꝓ̄ta dnt eiusdem ſpei dnꝝ
cauit de ſe et ꝛm̄ nām ꝑdm cauit
ꝛm̄ aliquod actūs hē q̃ dicē in lon
ga p̄ſe aut p actūs ſacra et alia
no ſunt ſpualia p̄ſe q̃nia p̄ſe
ee ſeu dci p̄ſupponit de omni
et ſemp nīz in p̄mo poſteriorum
planum ant̄ ē ꝙ ſacra no ſemp
ſunt talia q̃nia ante inſtitutōm
legis no q̃ ſolum p actūs ſunt
eiusdem ſpei q̃nia in eo ꝙ q̃uenit
in aliq̄a qualitate eis q̃mum
ſunt ſimilia inter ſe ſicut homo
albus equus albus equus albus
in eo ꝙ q̃uenit in albedine ꝛm̄
q̃nia ſunt ſimiles dnt eiusdem
ſpei no ſunt ſi p actūs ꝛ ꝛm̄ illud
accidens in q̄d q̃mant dcī lon
taliter illa dnt eiusdem ſpei p
actūs q̃nia ſignificant vnionē
p aliquem tm̄ q̃mes acciden
talem uel de eis p̄dicabilem ut
pillium tm̄ albū q̃ni ē de tertia
ſpe p̄nti qualitatis Sed in poſt
to omia illa q̄ne no p̄ſe ſme
ꝛm̄ eorum nām ſpualia ſi p actūs
ut loca edificia veſtimenta vaſa
actus et operationes corpales ſen
ſibilia q̃ne ex extrinſeco organis
corpalib̄ ut lege conſecrare pro
nunciare in dnī ſuppoſitū ſig
nare ſacra conferre ꝛc q̃nibus mt

se differunt spe sicut equus et asinus
vt no vt quo querunt et sunt silia
cum illam denominacoem accidentales
sc quia omia dnt spualia ppt offi
cium quod hnt ex institucoe adhere
et simpr spualia p actus sunt emptis
spei et quia ex ille tmus spuale
pdicatur de eis vnivoce et habes
q omia sunt similia petrus vi
detur quod spuale no vnivoce sed
equivoce nec analogice dicatur de
sacramentis et alijs sacramentali
bus nam sacramenta p primus et
potiori ratione dnt dici spualia ex
eo q propinquius se hnt ad gram
sine me spuale sc quia et signt
ex institucoe et efficiunt gram alia
autem quecumq spualia nec signt
nec efficiunt gram paulus nec sa
cramenta nq[uam] sigilla sunt gre
dnr spualia quia sic omnibus ra
tionem signi ut claudius ante thi
bernam et cet spuale nec ex mysti
cum efficiunt quod figurant quia
sic quadrigis hns rationem causse efficie
cet spuale et sic de alijs conside
randis ergo nec e dicd q sint
spualia quia ad aliquem effectum
spualem ordinata nec ex aliquo
primo spuali sine sit ea sine in
strumentum nec actus sine p se
sine p actus pter dicit plus q de
anima ex actus distinguit per
obiecta et potencie seu causse vel p
tutes p actus concedimus igitur v
tutes nec actus ea idem obiectum
q[uam]ter formaliter sunt eisdem
specie. Sz omne spuale nr terminus
constat ee idem obiectum formale
sz ee spuale ergo omia spualia
loca ut cimiteria edificia ut ecie
capelle vestimenta et mobile
ee vasa ut calices acta seu mi
nisteria officiorum ecie statu
ta talia ut archidiaconor cu
stodum cantorum et pro ut
conuenit nt ad eundem finem
et ea idem obiectum q[uam] sistunt
sunt eisdem nec et ratione et
per quib exposita vendita nec
empta ipsorum sunt peta emptis
spei per regulam thopicam sic
oppositum in opposito sic positum
in proposito ex quo nisi ei potuit
q ea petere nec dare pecunia pro
aliquo sepeliendo in cimiterio
nec ecia no nq[uam] simonia quam
vendit sacra Item dare nec ea pe
cuniam pro beneficio ecie ta
cite q[uam]cunq[ue] simplici no e nq[uam] simo
nia qua emere nec vendere ex
pi Item ista no dnt cum spem
petri dare indulgencias pter habe
ndam pecuniam et vendere que
cunq[ue] sacra nec spm ypocrisis peta
nec ista nq[uam] dnt spe ea nec
dare pecuniam pro officio audie
ndi confessiones nec pro licencia
sacros ordines conferendi nec ea pie
di quam vendit dicunt deum pro
xxx argenteis sicut Judas simo
niace et traditor erat peta nec
est aliud e petere dare beneficium
ecclasticum aliqui p consanguini
tatem ut nude parentela sua qua
lificetur et nec pter carnalem
seu amicitiam nec obsequium
qua vendit pro pecunijs ex pre
missis etiam infertur q[uod] nulla est
simoniaca idem qua ex statutone
ecie prohibita Item nulla sunt
simoniaca qua lege divina pro
hibita unius ergo pp hoc sunt pro
hibita tam divina lege q[uam] ex statu
tombis ecie qua peta simonia
ca Sequitur nisi p[rim]o q[uod] nulla sunt
idem simoniaca qua lege divina
prohibita patet antecedens ex
pressa prohibitas istius pcti sunt
me legib promulgatas sicut ex
maledictoe simoniis magi et pub
licis hoc petit q[uod] omisserunt qua alb
oporteret inserere q[uod] pub fuissent

pmiti qm̃ pctam̃t q̃ē mcon
uenies Sequitur ergo q illud
pctm̃ eq̃no prohibitum legis
precessit nō ē ſmoniacū qm̃
prohibitum nec ista dr̃ legis p
hibito ſ̄ poc̃ pene pro tali
pcto manifestato p̄z eq̃ome
pctm̃ ſmonie ē ꝓhibitum q̃
desm̃ ma pctm̃ cū ſ̄ nulla loq
cet preter m̃alem rationabilez
et ē ideo ſmoniacum qm̃ on
to ſeu voluntab emendi quck
ſpualia ē actus eusd̄ ſpēi cum
pcto ſmonie magi et ad hmt
sensum quck empto talium ē
prohibitū q̃ma ſimoniaca vēn
dito autez talium cū dr̃ ſmo
niaca capiendo generalr et
utra vſus optinunt ſ̄pe dr̃ gesta
a gesi nel kalamia a kalam q̃
fuerunt venditores dom̃i dei ſ̄
tuti petrus desi nō vendidit ab
quod ſpuale qm̃ recepit argē
tum et vestimenta ab illo qui
pr̃ ſmus elizeus curauit a lep̃
tozpali recipere ant pro sanita
te corpali que ē sanitas corpis
dr̃ specie ab actu capiendi pro
re ſpuali eo quo actus distingu
untur ꝓ obiecta ut dixim̃ et pe
q̃s venditores ſpualium nō to
denienter dm̃ geste vno sicut
emptores dm̃ ſmoniaci paulus
Dupliciter aliquid ſpuale vno
modo dicitur ex effectu seu obiectu
denatur ad aliqd ſpuale ut dctm
ē alios finis respectum ad sum
principium a quo procedit puta
qm̃ competit alicui ex aliquo
ſpuali dono vel officio vt acto
sanandi cor̄ miraculose que
ad modum fuit elizeus sunt effectꝰ
ſpualis dom̃i dei gratuiti petrꝰ
Grauissime videntur michi dare
conclusiones vno errori sunt vi
cine Nam nō est dubitandū sicle

ratus ee delictum q̃ē grauius
vindicatum vnū .q. i. vō asserit
et in quo maior sint culpa maior
ꝙ ertetur vindicta l. dr̃ qm̃ in
tua ẽ grauiori pena puniti
venditor vel emptor sacroꝝ qm̃
beneficiorum vel aliorum nisi
riorum ſpualium de actu ſuperi
bis et ē magnificis dr̃ ſmo
nia tanta i. q. m̃ pertinent si
ergo q̃no ad penam sunt diuer
sa q̃ ex nunt diuersa quo ad cul
pam qm̃ iusta qualitatez de
licti debet ee plagarum modꝰ
et ꝓ quib ernnt diuersa peta qm̃
ad spem paulus ex petm̃ ē cul
pabilius vel magis puniat q̃m̃
aliud / proueniat nō solum q̃ma
actus ſ̄ aliquid propter circumsta
cias aggrauantes que sunt in
duplici differentia quedam transmu
tant in aliam speciem q̃m si fe
stivum sit in loco sacro vel de re
sacra iam nō dr̃ simplr̃ furtu
ſ̄ propter illas circumstancias acto
dr̃ sacrilegium Similiter vende
re vel emere rem sacram iam ve
dito ē ſmoniacum vbi si nō esset
res sacra nō esset ſmonia Et
tales circumstancie sunt de nouo re
confessionib sacramentalib de
pe. di. vi. considet vbi clare de eis
alie autem sunt circumstancie ag
gravantes petm̃ ſ̄ nō transmu
tantes in aliam speciem ut ſ̄z dignī
tas ꝑsone vel res circa q̃m̃ petm̃
committitur Decimo dantur membra
aggravat ordo locus peta sua
tempus Status conditio nisi
mora copia causa ꝛc̃ Et licet eē
omnia dm̃ ſpualia in q̃ma vnū
propinquius ꝑfici ſpualr̃ ut
sacramenta p̄ que immediate con
feruntur gra q̃m alia remotiora
Igitur plus peccat vendendo
sacra quam alias res ſpuales
q̃ma illud ex plus appropriat fini

actus

et magis ē diligibile mg diligit
et p quis a caritate plus distat &c
etiam de q̃dã sacrã ē excellencq
ut corpus xpi plus pollet illud
vendendo quam alia sacrã ma
gis aut nel mg ad dñificandũ
spem petrus erat respondebit
quidã dicentibq q titulis sunt in
ducti et inventi iure positus ut
in principio hui⁹ secunde partis su
pius allegam paulus plane dñs
hoc no ē vis Inducti enim sunt
in veteri testamento Nñ xviis
vbi dñs q̃ misit spiale ministe
rium aaron sacerdoti et lemba
tribui dicens Tu autem et filii
tui ministrabitis in tabernaculo
testimonij excubabunt q lenite
ad p̃cepta tua et ad cuncta p̃cepta
tabernaculi Tu autem et filii tui
custodite sacerdotium vtrũ et ora
que ad cultum altaris p̃tinent Et
quia p officium datur beneficium
pauca interpositis subdit Ego de
di tibi custodiam p̃mitiarũ meaꝝ
omnia que sanctificant a filiis isr̃l
tibi tradidi et filiis tuis pro officio
sacerdotali legitimum sempiternum
Idem dicitur dñs Erit quo iuxta
sacrificandi in tabernaculo quid
debatur lenitis et alia ad cultum
diuinum spectandum q ibidem e
rispe cum iure tituli quia nunc
spectantur spualia in ecclia qñ
ibi accidentalibus seu accessori
bus ut in ceremonialibus &c sit dra
Sicut et nunc omnes tituli ecclie
sunt eiusdem spei ꝑ solum diuer
sificantur et distinguunt penes
accessoria a quibus accessoriis sic
quenter recipiunt denominationẽ
Nam prepositura cantoria archi
presbiteratus custodia ceteris ecclie
idem obtentum principaliter vsum
et ad eundẽ finem sc diuinum offi
cium q agendũ in ecclia accessorie
sunt q cetera aliqua vltra alios
ecclie diuinum officium sunt res &
die custodire in choro primo et
quamus ista nomina titulorũ sic
sunt ipse apostolus nel ante in
veteri testamento sunt in similia
diuersis ceremoniis nel officijs pro
tunc correspondencia Et hec sufficiant
pro isto tractatu dominus
adiuuante Explicat pars secunda

Incipit tertia pars huius primi
tertia pars principalis tractatus

Alias huius tractatus in qua ad
versis fundamentis declaratur tota
romanam curiam fore erroneam
et in statu damnationis labora
tem cum omnibus qui p eorbita
tes grãs a iure quouis beneficia
ecclia sunt adepti et de
clãtur plenitudo potestatis pape
et hic quatuor capitula In primo
ad ostenditur de omnibus officialibus
dicte curie et aliis Curtisanis
qui impendunt aliquod simonia
pro gra simoniaca optinenda
sine tacita supplicationes literas sine
literis ipse de simonie participes
In 2o ad declaratur quo cardinales
non sunt excusari a participatu simo
nie et quitquid iporum negligentia
et taciturnitas est culpabilis et no
toria In 3o ad ostenditur prelatitu
dine potestatis pape et solutus et de
claratur plenitudo potestatis ipsius et
condemnabitur multiplicato gra
tum illis qui sunt q scruti beneficia
p eorbitantes grãs In 4o ad ostẽ
ditur preeminentia potestatis ipse
et ponitur distincto p quia cognos
citur tacita que et quo consistit
dicta plenitudo et que sunt disse
rabilia declãtur Capitulum primum
In quo ostenditur ut supra

Etrus Iam clare videbo quod
excusatoribus simonie et subla
ta occasione et fundamentum
quo videbantur iuniri traditus
obtorpatum imo ut michi videtur
hereses e asserere q papalitate

passet pro spuali titulo rcmpe pcmdz
et multo magis haut facere ny ef
fectu ꝑ q videtur michi paule q
tota romana Curia ē ny via dam
pnacoibz ꝑ ea que supius demo
straſti omnib em curthesanib ipo
facto ſui offiaj videtur particeps ſi
monie / et ſi dicam no tame forte
myse fautor hereticе prauitatis /
paulus Si hmoi rei quis cuidem
tiam hoc attende Sicut em ē ny
actu meritorio dequito aliquis ma
gis uel propinquius uniat ad con
ſummacoem illius actus de tanto ceteris
paribus magis metur qua myo
bus bene ordinatis dequito alicui
fini propinquo tato in illo ordine
pfectus et laudabilius utz primo cum
uerum dico ceteris paribus qz
vna duo minuta offens plus a
lijs magis offentibus meruit lucē
xpi Sic ē ego in actu turpi et
demeritorio ꝑ commissionez factum
officium ſue ministerium magis
promouetur actus ſimoniacus ſue
ad ipius effectum propinquius
ꝑ venitur ceteris paribz ſue dubio
magis peccat sicut dicimus de homi
cidio ꝑ ea que legitur ny c. sicut
dicimus de homi ꝑ casum de bto
Thō Cantuarien epō Pacto hmoi
hz se hz per oppositum ad rem pre
cedentem qua in prosecuon actus
uel effectꝰ ſimoniaci in ordine actus
q currentium ipm actum uel effe
ctum cum precedentium dequito
actus effectus dispropinquior dicatur
in ordinator qua magis distat a
vera ordine et ipm exercendo pe
nas eligit qua ſue electon et
voluntate ipm no exercet Ergo
sequitur q ing diligit et ꝑ quod
plus distat a vera ordinata dilec
tione seu caritate et ita plus pec
cat petrus ꝙ fiat curthesanus in
factis romane Curie exempli gra
ut hmoi conclusionis in se experiat
plenius veritatem et ꝑ hoc tam
ipis quam iporum consensibus
salubrius consulatur paulus
Sicut enim in gratijs uel indul
genijs optinendis aliqui sunt
qui ad optinendum iuuant ut
supplicationes scribentes scdo scri
ptas deferentes ad eos qui vltius
pronouent et porrigunt ad ſi
gnandum Aliqui vero sunt
uel aliquis qui pronidet quez
do pmere no oz ad maiorem no
titiam dalandam Terzo sunt qui
promissione ſimoniaca facta ad
effectualem ipius ſimoniam
studium ſua seruicia impendunt
ut puta datarijs datam apponi
Scdo deferunt ad registrum sup
plicatoij Tercio ibi registrantur
Quarto registrate portantur ad can
cellariam Quinto p vicecancel
larium describuntur abbrevia
toribus Sexto ꝑ eos consignan
minute et solutur Septimo
taxantur scdario propapa et
hinc actum nona arte anaricia
adinuent octauo ad nigrossand
scriptoribz describuntur scripte vō
et solute in cancellaria indicant
interdum cancellantur et Nono
ad bullandum portantur tandem
interueneta finit in Camera pro
cimat uel ea solucones pactus
demum ea bulle registrantur / et
hij omnes cum ordinem et quandz
alij sicut sunt sollicitatores seu
ꝓcures litarum hmoi uel scriptores
processuum / et gnali quicumq
aliquid ſimoij impendunt ut ta
les lre effectum habeant peccant
mortaliter quia omnes sunt
participes ſimonie petrus ymo
res agitur q ex tractus lris non
solum cum pcto vnq ſi multorum
primo time ad litras ꝓcuran omnib

grimus rara accidit Ju qmq odia
qd catantur et homicb se qsimut
granissimis laboribq et expens
et q hoc m tor presidencium no
ascendit paulus Ju hib quorum
ad lites hmoi aut potius ad tm
simulacm effecta simoniaci qur
runt litigantibq anxietia simili
alia lucra quasi pdrameta
lem potib facere p hmoi modum
Nam p mo scribitur. quisso iuq
auditor quittitur ut citet et mst
iam fiat Scdo manus appo
ut appareat de mandato dominj
pape Tcio auditori putatur qna
hmoi recepta notarius assignat
et citatio detenitur/ Denuo citato
nib fit execucio pquodmq adac
tus judiciales observandos solli
citatorum procuratorum et no
tariorum concurrit diligencia
et q sequenter advocatorum pro
cima Demu p auditores fiatur
sma qne cum qcatoni demadi
datur. tunc pfectissime simonia
qsimatur/ hoc de articulate/ dico
ido q nulli coniensium se credere
debeat qcusatum et dupi iuuter
q pauissimus factum propinq
ub uel magis pueniunt adesse
pti ceteris paribus plus peccat
ut pz qd ordine supradicto Nam
stat bene primi uel tij &c m pro
secucione facti magis peccat q
ultimum qcalis tum stanqs pc
catum aggranantibq puta qz
sente scribens supplicatem ant
datam &c est episc doctor uel re
ligiosus uel pla qcertens offi
cia &c de alijs circumstanqs de
quibus plene m cognone con
sideret de pe di v. de quibq dat
nctra arnis quib vbi per se
cer quotiens quo quando armis
ob fiuet anime medicamina dabo

petrus Contingit paule sepius
q una psona plura qcerceat offi
cia sicut unus abbrematorum scri
bit supplicationes minutam et
grossam et m causa solliciat &c
Hic est pcium quanus unum
qcerceat officium tamen multis
causis fouet et procurat Sibi
ad uocatj et auditor. Ptea et si
e una causa et no plures tij m
ea interpellatum multi actj qc
erentur dic quid tibi hic vide
an istorum quib pro omnibus
actibus officijs et causis simul
sumptis unus tij mortale mer
rit uel prognob eorum singu
lariter aliud et aliud sit petin
paulus Attende m hoc dictum
phi v phicos ubi minimum q quib
actus mensuratur penes minimum
a quo et tum ad quem Si igit
tum a quo e unus uno/ et ter
mus principalis ad quem e diuersus
uno actus or ee diuersos et ego
unde si duo concurrunt ad eundj
effectum m uno puta ad occidendj
hominem unus quanus ab sit uno
effecta amborum tij duo sint acty
et p quos peta et ego licet eadem
psona m uno tij quia plibq can
sis distinctorum uno effectum
ministrat tot peta quittit quot
erunt supplicationes lite aut
causse quibus ministrat ad diuisse
tos finis inducendos ordinate
et ideo no sufficit confitenti dice
ego fui notarius uel procur &c
in talibus causis uel talibq factis
&c q ncte hz si recordari pt numer
dicere tot supplicationes minu
tas litas scripsi m promissionibq
p simoniam optentus/ uel m tot
causs tale officium a principio
usq ad finem i pace qcerui &c
hmoi et si una psona qcerceat
diuersa officia uel m unus officio
multos actus/ tij si hec omia gerat

ad eundem effectum intendendum
omnia illa intermedia erunt unus
totalis actus et per quos omnes peccat
hoc ita vult q dequito plura op
erret officia vel in eodem officio
plures actus tanto peccat illud plus
grauatur sufficit ita ad mortale
unus actus petrus tamen nec illos
plures actus erit mortale tam p
unus ad dicendum q tra quisquis
vel tus ad libellandum assignatus
tibus et quotumq eorum assignato
eadem ratio est quia eorum peccat et nec habet dici
q quia actus alicuius prohibiti
seu illiciti negotii peccabilis est
mortalis vel op aduersus oportebit asserere q nullus eorum sit
peccatum puta in actibus prohibitis
corporalibus in quo nam cadit sue
ressima interruptio propter
deum unum ut in lege forsanne
ff de serui ur prodi paulus cum
eum peccatum principaliter et radicaliter consistat in animo q est
aduersio voluntatis a bono in
mutabili ad bonum immutabile
quod in actu exteriori siue corporeo tanquam ab ipa voluntate
imperato ideo quamdiu voluntas
assentiat tali prohibito negotio p
agendo Jam op si nullus actus
sequentis peccatum e in voluntate
inchoatum perficiatur q no nisi pacto negotio actibus corporalibus
dicitur assumptum unde stante
eodem consensu voluntatis sine
interruptione a principio negotii
usq ad finem quamuis naturaliter
illi actus peculiares integrantes
negotium intermittantur tu q
eis corrumpet iteratio voluntatis
saltem habitualis no put dicit
plura peccata si unum quia idem
et unus agnus q eadem voluntas et unus ad quem op idem
omnes mediorum quibus est si in
prosecutione nec ante mutaretur
voluntas ad contrarium et pro mo
dum voluntatem restringet in pro
sequendo et unus quocumque mutatam voluntatem restringet to actus
peccaret nec illa intermedia essent
unus actus quamus ad eundem
effectum tenderent si diuersi ut
diuisum tum a quo q mutatam
voluntate nec op si unus esse dicetur cuius actui spalis Capitulum
secundum in quo declaratur quod
cardinales non possunt accusari
a partu papatus simonie etiam
tuum ipsorum negligentia et ta
naturalitas est culpabilis et notoria

etrus vsq modo de dominis
Cardinalibus officia no stultis
Ideo oportet ut op a tanto
sopore lamentabilis negligentie
torpentis persuasionibus excitet
paulus Hanc si animum adhuc intente sollicita quisquis ministerio a
tradinibus nec a quatuor cardinalibus virtutibus quibus polle
debeant sc prudentia temperantia
fortitudine et iustitia Cardinales sunt nuncupati et ad structuram
domus quandam q sacro sanguine fundatam ecclesiam supra providentia instituti cuius magnum quippe
et admissum est ipsorum officium profecto no destruere deberet
occupatis anxietate no obdormire
tantam ruinam in ipa ecclia dei
et prostitutam sceleratissimam
uxorem diuisionem hereticam xpi
sponse nam certe certior sum
q per hoc q cum simone mago
colligunt no solum peccatorum
omnium in curia romana peccatorum
sunt participes vbi omnia mala
que sunt vbique in dei ecclia de
quibus aut reformare aut penitus
prouisionibus exorbitantibus

et mutilibus que sunt in finitorum
malorum radix et fomentum con
tradicti cum effectu negligunt a
gsentimit in errorib in iporum
desidiam de tsabilem nchq sensu
nostrum sine dubio redundare
petrus Ignosco michi pere sunt
errorem Inuriose et no recte
videris dice q cardinale cum sino
ne colligunt cum tu sine sollicitu
dine a papa optinent q nite
dunt paulus Ignosce michi pere
sunt errorem quo me fatear aber
rasse vo cui debui dicere cum si
mone fz cum gesi sunt patrem au
sine ipor consilio de spatibus rr
no sunt huius provisiones qui no
solum assensu et consilio fz cp ad
ipas cooperantur et effectu cum
nimia sentia rr a tali recipi
unt turpiter contrahente et dabo
q no gsulant ad talium provisiob
nch cp simoniacas solicitudines et
cp tessent omia talia tu ab assen
tacto et habituali nullatenus qcu
santur qq quo pites sunt et sibi
et q eis inniubit qq officio realr
no resistunt Tales em vocat scri
ptura canes mutos no valentes
latrare vlim dr sit rector ar md
cum prosit illi suo errore no pol
lui qui consentiunt pratur errati
bus in dr quid prodest vbi bus
gregis opponens hr in se t. dicat
Consentire videtur erranti qui ad
restanda que corrigi debet non
occurrit et ita verificatur illud
ezee cui no resistitur cgba nec
caret scrupulo sacetatis occulte q
manifesto facinori desunt obuiare
t. dr. error et vnus q. in qui pt
vo cp ignorantia cor tueri potit
que cum in pis laicis in tolera
bilis constat quito magis qui in
his presunt nec qq causatio e dig
nec venia ut in c si in laicis q
vnum dr petrus hoc em e de
se euidens q qq quo in epis et
aliis inferioribus dampnat igno
rancia forsan in cardinalibus q
sunt pro tota congregatione fidei
optime consulere et per magis
vigilare no e quoquam admis
sibilis ignorancia scripturarum
unde dicat Abtus thos in scripto
suo dr vnus ex quib bene
ficium seu officium recipiens
ad cuius ministerium debite osse
quendum no hz competentem
sciam peccat mortaliter Idem
ostat Imo et sequacib in c
cum in canonib de elect c omnis
vnus dr Et ideo potit adhuc
esse alia et efficacior correctio
sz qua si aliqui cor nch aliis
vellet tante rei reformationi
intendere aliis volentibus ne for
te sine profectu aliorum odiis
et forsasse cp status sui periculo
se exponerent oz eos subdissi
mulando pretransire paulus fortis
sime talibus occasionibus in pec
tatis et directe obstat dictum apli
ad gall ii pter et qq emplium
ubi paulus gratum dicens ex ad
veniss cephas c. petrus caput
apl orum authoritatem in faciem
ei restiti quia reprehensibilis
erat rr Et saluator ex t xvi Sid
ei dixisset apli Sab qui plu
risci audito hoc vo scandalizati
sunt Eudens aut omnis planta
cio qua no plantauit pr meus
eleuab eradicabitur sinite illos
ceci sunt et duces corum Secus
autem si cecus ducatum prestat
ambo in foueam cadunt rr Vo
em helias primit actus pri
cipem querentem ipm occidere ad
duxit sibi ad facie vo q turbo

ego ysti ſi tu et domus patris tui
ꝯ ꝑ xviii Tales em de prefatu
rorantib⁹ desperantes no imit
mitur dei potentie ſi prope em
ſi alius ſit qui rigat qui am
plantat et alius mercedem dat
Si em sperauit in domo mutu
rent fortitudinem et no deficerent
ysaie vel fortitudinem michee
in fortitudinem dauid em cū em
quisquam de viribus diffidit pro
prijs quasi ꝑpa fortitudine se
donat et dei fortitudine se in
dut cum ipsis imitat̄ ꝓphetā
qui est protector omn̄ sperantiū
in se qui em sic confidit in do
mino sanctimonie ejus no quo
nobilitas inuenimus quod ꝓpheta
no ambigunt omn̄ dicunt Dns ꝓ
tector vite mee a quo trepidabo
et cet in domo transgrediar
murum Et alibi In deo speraui
no timebo quid faciat michi ho
mo Si quid e aliud dicē qui tales
diffidendo de dei auxilio no po
nunt dominū adiutorem sed no
reputantes maiori lucrum quod
in reputarūt aplus ad philipē
i c damna se accusatos subtrahe
tes trepidauit ubi timore vbi
no erat timor Ex quo sic statim
timentes amittere querunt que
sua sunt no que ihū xpi Et ad
deo qua sacrificium iustitie deo
no offerunt nisi no put ſcā
in domo Si proch dolor opponit
bit eos tabescē in errore petrus
ex felicia aplor tpa primitie eccie
dum et si dnus erat malg mi
ducerum nunc autem mi ducē
tes xp̄m nullus aut dux omnis
bonus Ex quibus periculis fluctu
at petri navicula ꝓcellis pau
li qtempnitur et doctrina sal
natoris no curatur Et ꝙ in ista
romana eccia que e omn̄ eccie
caput a planta pedis usq ad ul
timum capitis sui est in ea sanit
as Capitulum tercium huius partis
huius tractatus in quo obiicitur
prelatitudine ptatis pape et sol
vitur et declaratur plenitudo
ptatis ipius et qdemplatur
multiplicatio graciarum om̄
illis qui sunt q̄ scruti beneficia
per orbitant̄ graciaꝝ ꝛc

Circa ad hoc viii restat tibi
distinctendum in hac nā qm
glose ordinarie sonant quod
contra canones uel leges pt michi
dare rem alienam et tutus ero
ut dicat glo y in c vigilanti de
prescrip per le latius ff de inst
et q̄ de quadriennali ꝓscripcione
noe et per totum glo no in c
per principalem in q̄ in idem
dicat et plus sup addit q̄ papa
pt alicui beneficiū tripe remit
tere vel di in memoria ostia de
offi de le dilatus de concess pben
qua dispensatem Et pt q̄m de
ponē ſi no omnes qua sic vnus
salem actiam turbaret hermi
ordine primissorum et cet glo in
c a nobis de decimis quidem
notauit q̄ possit omnia q̄m de
ponē sine causa ſi no omnes
ne viderentur statum vite actie
immutare q̄ no pt nonulli cet
famosissimi canoniste videntur
asserere q̄ papa possit cet contra
ius iuale dispensare glo or dicto
c a nobis Imo in c cum ad mo
nasterium de statu mona et se
quacibus dicitur papam in voto
continuae posse dispensare ſm
et contra intrumentum xx q
vi anctem Item qm cet glose
innuunt q̄ possit contra duas
legem dispensare ut in c grossi
de concess pben in eo q̄ dispensat
posse videtur contra c ſpm ut

ut promouatur ad sacros ordines
bigamus utz xxxvm. Si lecta hec
allegata videntur maxime layco
se prestare ncte igitur habes de me
tibus simplicium et errantium
do autem quicquid erroris amig
bene intelligenti ibi est semina
tum ostense premisserim paulus
vo e quippe ncte aliquid dicere
si no coluisset tanta cupiditas
ambitio et omn malarum radix
auaricia que cordibus virum ca
tenta et errore ad medullam no
simit p tingere veritatis Sz ut cas
in his cecitati cupiderum et ambi
tionum penitus obtasio subtra
hatur vt vtar vbi apli hic primo
quitur inter dispensatores ut fide
lis quis inueniatur et quis est
fidelis dispensator et prudens q
constituit dominus sup familiam suam
que ordinem dat saluator hucu
sq; que vtique fidelem et prudem
tem ee oportet Infidelis autem
e qui dimisso qui bono priuatum
amplectitur Imprudens vo e qui
sine discretione et sine ca dispensat
qua hinc dicetur sine ulciscendi
redde rem vilitatibus tue cau
sa potest vltra villicare
Inimus enim qui no facit voluntate
domini plagis vapulabit multis
Cum autem cum glo or. 1 q. 1. re
gulas in vo pro tpe dispensatas
e quas nunq relaxatas facta ca
nonica cognitione ab ea qui nos
sit dispensandi ncte diuersa pen
sare sit qui dispensare vult cum
a iure communi no e facile mutan
tu alicui retrahendum lxx. di mi
ramur Et q̄rimus sane no e pe
culo consulere si nocet nec prodest
tegimen si augere distringi ut
ibidem Communis ab hinc saluator
dispensatorem sumpsit sup et ca
aplus sz pro ut dispensatio e quod
quenisitato quib ad singula pro
ut dicat bus tho in scda parte
sede q. xcvm ar vlt et Jo an
dg enim in nouella c. de multa
de prebend inde gubernator fami
lie dicitur dispensator qua dispe
sat. i. distribuit singula singulis
laborem et cp minimis ad hoc
autem ut dispensatio vtroq modo
valeat et teneat actio requisit
vnd de dnis aut dispensandi
ncitas aut publica vtilitas Jura
sunt ad hoc multa dd c. regulis
cum multas se. et hoc non si in
quisita cum concor. Et si ee de a
lijs dicunt iura ut prerogatiua
miorum ee adista reducunt ne
cessitas enim et vtilitas inducunt
dispem ut in c. exposuisti de prben
Cum go hec dispositio sit simula
tra legem Omina qua hoc ad fide
lem et prudentem dispensatorem
p tinet ut sup et cp ratio qua
hoc dictat legalis iustitia cuius
e ncitata et vtilitati publice con
sulere que no e nisi prudentia
que hoc considerat utz vi ethi
ad quibus scribitur dy romanus
pontifex prohibito primum facere
no pt nam dicat bus Abbi in de
sideratis c. exem qui si faceret
no ect dispensare sz dissipare Et
hoc e dy volunt doctores quit
in glo or. dy si papa dispensaret
cum aliquo sine in plurale mat
patibulum beneficiorum sine in
voto ee Et ca rationabilis no sub e
talis no e tutus quo ad deum
ut in c. no e de voto et voti re
et in c. Indum in de. elect. Sin
host et alios communiter dicto si ratio
e dy rationabilis ca no subsit dis
pensandi certum ect e dy talis
dispensatio nel potius ficta promissio

nullus ē momenti ex quo seqūr
q̄ omnes illi qui p̄ exorbitates
gras et preiudiciales aliis fiunt
adepti aliquod beneficiū sicut
sunt dies obitus p̄tia silencia
q̄r motus etc̄ antelacionis et
similes cum quibusdā clausulis
sunt derogatoriis Juri alteri
dato q̄ no dedisset pro eis pe
cuniaꝫ si solum posito q̄ aliq̄s
p̄ indicatum sue causa et ne-
cessitate p̄cabis impetre sue im be
neficiū iam quesito sue ad rem
inquirendo nisi dimittat bene
ficia hr̄ acquisita et asserunt
p̄iam certi sunt de sua damp
nacōne p̄z ex hoc ex eo nam
clarum ē q̄ beneficium ecclie
sue institucōi canonice posside
ri no pt ut dicat p̄ma regula
de re iure li vi et quia caiam
q̄ stat q̄ p timor graꝫ que a me
quum ex orbitant no ē ingres
sus canonicꝫ imo contra cano
nes contra Jus diuinum et na
turale ex quo fit cum iniuria al
ter̄ius Igitur quib̄ talis ē ma
le fidei possessor qui ullo tpe no
p̄scribit ex hijs ultimis sequitur
q̄ grat̄ inuitus et multiplicato
ē talis decepto et dampnato am
marum spōa q̄ pape sue iusto
nabili causa et euidenti no pt
inuitare nec eius contrarium
facere q̄ per predecessores suos
rationabiliter statutum ē proba
tum ē supra prima pte hui⁹ trac
tatus c. in spōa ratum pro pre
dictis sit cognitum cognitū q̄ pa
sciat aliquid contra legem diui
nam nec naturalem dispensando sī
in compatibilibus in voto de pone
do nec transferendo prelatos ecc̄
que sunt fieri vtute clauium etc̄
quotiens tm̄ no sub ē necessitas
aut quib̄ utilitas ex ti dispensatiꝫ
nullus sequitur effectus si solum
quedam vmbra apparet in opere
si nulla veritas sub sequitur nec
effectu q̄d sit probatum Nam q̄b
actus seu opatio producatur ab ali
qua virtute seu potentia quam
in agibilibus platem seu legem
appellamus hoc vtiq; notum est
ad sensum et intellectum ex hijs
actus inquit my contra Jus nale
nec diuinum militans produat
ab aliqua potentia ex quib̄ in
quitum talis in re est aliquis actꝰ
et p quos ipse nullus ē effectꝰ
qa ē de se nota / qua regulatur
penes tm̄ modum secunde figue
motem sic declaro omnis potentia
qua papa pt aliquid facere aut
ē vtute legis diuine aut nalis
hoc ē dicere aut facit ut victrix
xpi re facit no vtute sua si xpi
aut ver̄ facit ut homo aut aial
no pt dia q̄ vtute legis diuine pos
set dispensare sue causa qua ca
rēt no agit nisi in vtute poris
se ex concedere q̄ xpus dedisset
sibi platem contra se et legem in
suam faciendi qui tm̄ ipse ē fide
lem ob hoc et prudentem ut sup
et sequetur q̄ lex dei est sibi to
tayta et infinita ingenita se
quentur hr̄ ex pconstanti q̄
vigore legis xpi no ē potentia
vlla ex pt dici ut homo qua sic
no ex turpe ad papam pro bene
ficijs et alijs si nalis vtus homa
sufficit ad ea dispensanda spōa
no ē dubium quali vtutem hūana
nam ee subordinatam dei pote
tie in genere cause efficientis cui
ingitur causa inferior no pt in
fluere aliquam actionē nec vir
tutem cause superiori se si ego t re
petrus hoc tractū cogit inuina
biliter ad assensum sed sensus
interior inclusi ex rum iudicat

qpimentum nam videmq adoppe
rtenciam q̄ q̄tumcūq̄ ꝑa qđcūt
limites legis diuine m̄ p̄mittđo
et tota spualia dispensando sme p̄
illo rtapit pecuniam sme alios
t̄ michilomq̄ quia alio ore p̄mit
tat aliquem m̄ q̄m aliquid actie
statim h̄r pro tali promisso et qui
rtapit possessiom et ea qđerit q̄
h̄z talib qđerē Similit cum sup
plicatom apponi calamu signđo
p̄ fiat rē mox illi beneficiū est
affectum/ vta q̄ talib sno tempe
illud q̄sequit̄ m̄ effectu cuius
t̄ h̄rmm tua trans mittit̄ demo
strare et ideo appareat q̄ sit plus
fantastica et zophistica quia rea
lis paulus rusticanam profecto
estimatom h̄rē videris Nam ꝙ
rurali ebetudini p̄dicatur de
meffabili suauitate celestis patrie
et si dicatur q̄ ibi nō comedemus
nec bibemus nō cadit m̄ mentē
rusticam q̄ ibi sit oīm plenitu
do vīo mirum q̄ umbram m̄ op
sensu p̄ceptibilem sequeris cum
aliis errantibus et nō facti vita
tem q̄ne nō nisi ratiōe mutueri
potuit efficaci erma em̄ potestaa
seu vīus dei qua papa dispensat
spualia ē mē spualis nō corpa
lis q̄ ad modum ē potestas ad
p̄fendum vā nel ad scribendū
Sīmiliter ꝑmis actis pariter et
effectq̄ proprius et mē spualis n
illo sensu p̄ceptibilis vīt tamē
ad q̄erendum p̄mum effectum pro
mīstrumento natura humana et
p̄mis membris corpalibq̄ Si igr
debeat tibi aliquod p̄dictor spua
lium ad sensum manifestē appa
ret nō aliter q̄m ꝑ signa corpalia
mutatē que illorum sunt vesti
gium sme signa sunt acta pro
mittendi nel supplicatom signđi
quo ad consentem/ aut possem cor
poralium sme quibq̄ talia spualia
nō sunt apphendenda quo ad re
cipientem cognando qđ papa facit
quod ē obscurum scripture nel ra
tioni actus illius potentie diuine
vīute cui hoc debet fieri q̄que
sat et ꝑ quas sua promissio nel
scriptura que debet ee signum actq
illius spualis nullam in re h̄z cer
tudinem q̄ parte signata ꝑ solū
appareat significare et nichil signi
ficat m̄ effectu nec ee stat ibi per
se quia actus profendi nel signđi
supplicatom q̄ sm̄ nā nō p̄t tēz
effectum spualem causare ut nō
tum ē/ sicut m̄ alio homine p̄nato
et ꝑ quas nec stat nāliter ibi pro se
nec significative pro alio ꝑ solum
ē quedam umbra m̄ op̄e ꝑ nulla
veritas sequitur m̄ effectu ut di
cit tertius ē quinto de q̄st et sic
errantes possem apphendentes
corpalium disponunt de rebq̄ m̄
vitate multum nob h̄ntes ex istis
pz intellecta allegatorum que ex
toribus fauere videbantur Nam
si glosatores voluissent intelli
gere q̄ papa posset recipe vni
beneficium sme causa racionabili et date alteri cum iura vo
lunt beneficia esse ꝑpetua lv di
cepta lxxx di sectorum et nō de
filiis ꝑsbri venient Cum omni
audacia dicam q̄ se nō intellexe
runt nec hoc p̄t concludi q̄ dicto
t. per principalem nec q̄ aliquo
alio ex quo pz q̄ p̄mlit dē q̄ ꝑ
pt vnd q̄m deponē sme causa
ꝑ nō omnes nec recitatoꝝ dignū
quia h̄r dicūm dat ꝑpe licentiam
p̄mlit et sme prudentia agendi
quem m̄ prudentem ee oz ut dī
plus et cē ē contra tos ē mē
corpalia de transla vbi dicitur.
q̄ nō humana ꝑ potestas diuina

ptāte qmgrmm spiale dissolmtur
mm per translacōm depositiōm
aut cessiōm anēte romani pon
tifias quem constat ee vicarium
ihu xpi epūs ab ecclia remoūē
dz intelligendum e q papa ex
quatmcq causa dispensare no
pt solus sine generali eccie
concilio vbi ex dispensacōm sua
dissolonaretur status vtlis cāe
cetus vbi hoc no timetur sed
sic intelligende sunt glo or et
alia scripta doctorum Capitulū
quartum huc partis hūg tractā
in quo ostenditur proplenitudine
ptātis pape et pmittur distinctio
per quam cognoscatur cta que
et quo q sisit dicta plenitudo et
que sint dispensabilia declārantur

Etsi ruh peregrina iuri ap
parent que diuisā cum pn
cepe no tenentur sua lege
e de le digna Nam licet q̄dcūq
q statutōmb ex certa sua q̄ scia
q statum dispensare sine causa co
gnitōm alijs no deq̄rma utili
ad vtrum Item glo in c si grose
de rescript li vi not q solus
pp sub q̄dam et ad tpus sic vult
pt beneficia conferē seu confire
All vij q i pastoralis de filijs p
sbrōz vemeb et in his que vult
e apud ipm pro rōy voluntas
nisi de mre iūāli Sed et q pn
cipi paulus Glosam primam alle
gatam intellige q papa pt ad
tpus conferre ee sicut vult id e
sicut debet velle si neēitas sua
deret ut ex hoc intendunt mira
per glo allegā Et ut de hac opīe
valeat laborīto/ expedit teneo
tare q inter cta que sunt pro
humana vita dirigenda statu
ta eaedem sunt quoz sola con
stituentis voluntas e causa/ quia
sic sic principi placuit et hoc di
cimus intra prope mere posita
ut q sua no teneat nisi p scien
tem lata velq saltē ordmeb cele
brentur p interstitia quatuor tpm et
et in talibq apud principem e pro
rata voluntas Et in talibq iuris
loquimur supius allegata et silia
Talia autez sunt quoz ca no e sola
voluntas sz dictamen rationis re
git aut lex diuina et ista tunc hnt
se p nodum premissoz ad iuris
canonicum Impole e go tollē
veritatem quib nisi ex tollat
veritas antecedentis qua quib
includitur in antecedente et nātio
sequitur ex ante ut z primo et 2o
porrum Si igitur sz tolli iuris ca
nonicum p huiusmodi causas inductu
nēte e ut p huiusmodi causas in re
trarium agentes dissoluat scilicet
si suadet ratio aut lex diuina
p regulam omnib rebz ere mi
petrus videtur p hoc in papa
negari plenitudo ptātis que e
supra in his quime cum ex petre
in administratōm maior sint paulo
apto lxxx di in illis et ideo videt
no illis doctoribq no ee mirum
si contra apīm papa valeat dispe
sare paulus absit negnacz dicere
q aliquid huiusmodi valeat sine causa
cum cum in veteri et nouo testa
mento no q̄ncatu- nisi veritas
doctrine fidei et morum cum legem
nature et gratie qua rōy papa
posset prohibito dispensare Cum
apīs no vent legem solue aut
prophetas si ad implere dr vi
z salvator q in bigamia potuit dispe
sare et contra iuris naīle cum intel
lectum prius dictum sz inter
ponendo ipm cum in casu que
ponit z mo et quinto doctoreb
in c cum ad monasterium de
statu mōchoz sz si tota xānitas
nel aliqua eius pars nelyminia

ect my priculo nisi monachus fiet
rex et regnum my sui propinq
reciprat sub hedibus relinquend
quid heat forte monachatum fi
lios et qua forte no e qui sciat
regimen regere quo casu qua
quis dz se totum in holocaustu
offerre ut ei fiat in eo in quo
ei plus placet dz p omnibus pla
cet tractatum rationabiles spus
et tpa conservari pro qua et
ipe animas possint et hic casu
dispensare pt ut proprium ha
beat Similiter sup quemcunq
dicunt illi de regno q si debent
dare regem volunt q recipiat
talem regnum in vxorem alis
dabunt cum infideli et hic casu
no debet cap tui diligi exempla
no hmo monachi contra ma
nus bonu et eius continentia
nec dz credi q deus no velit p
promissas sui victory plantatis
hoc modo proinde similiter cum
q pro caritate nisi statuit e ni
sitaret contra caritatem ut dicit
hugo Jo. terw et btus tho in
scripto super mto suum Item
dom hugo card unde proma
qua guerra sopienda aut pro
cultu dei ampliendo si essent pau
ci fideles ut sint tpe abstrahe aut
prouitanda strage animas poss
dispensare ut cap monialis con
trahere et ita cap concedit niger
sup cum btus tho in pa
fe q. lxxxvm ar xi. scripsit q
in voto religionis sollempnis no
pt fieri dispensatio quia illi casti
tas essentialr e annexa Secus
dicit in voto sollempnis pro
susceptionis ordinis quia illic
tinentia no e annexa essentialr
q ostenditur hic hr ty attende
diligenter q si no sub eet causa
aut forte eet minus urgens qua
ut p dictus aut nisi fieret et pp
nichilominus dispensaret cum no
mali aut monacho sup quibusdam
do matrimonio no est inter
si adulterium Richardus vo de
media villa in suum di xxxvm
q. vo ar i. dicit q dispensatio
pt accipi dupliciter vno modo
relaxatio ut dictum e alio
modo declaratione et hic respectu
domini papam dispensare super
iure mali uel domino declarando
uel interpretando primo dicit mul
lum votum e dispensabile quia
quicunq obligatur deo cum voti
explicito e sub precepto Justa il
lud q hic te vouete et vota red
dite deo primo sic vouete e quibus
cum sic reddite vota domino est
precepti de voto et vo reddem mage
sic fidos dicit quedam vota
dispensabilia quedam no Illa
namq dispensabilia no sunt que
aliquam compensationem hre no
pnt ut votum plane religionis
q emittitur in baptismo hic cum
simpliciter uctum e ad salutem
talia vo simt supererogationis
vbi ad manus hominis augendu
et talia simt dispensabilia qua
pt inveniri causa rationabilis
sic pro statu maioris boni uel vi
tato mali et hoc modo peccatis
uel quemcunq in monacho no
e simpr bona quia manus ho
mis inveniri pt scus dedicatoris
dei petrus Grata mente optate
ministrationis hoc speculum in tuis
dulcis recipio quo se spiritales ma
xime moderni tpis valeant in
tueri eundo brem tractatulum cu
remis speculum no immito potui
appellari qui cap scribit p tam
nita posteris ad cautelam quo
ad gesta in talia hus tribus papa
Bonifacio nono vacante Neapolita
no clinis tunc fere xv. Romane

Ecclie ꝙm̃ presidente et sp̃sinate
m̃ Ecclia tunc ꝙm̃ ab annis
xxxvm perdurante paulus Re
formet vnigenitus dei filius sua
ecclam̃ pro cuꝰ gla genitricis
ꝙ sue gloriosissime ac totius
celestis Curie Cudax manus
ad calamum supra votes scri
bentis arripuit negocium cu
no currente natiuitatis emsdē
dñi millesimo quadringente
simo quarto Et eodem dñmo
tunc dirigente sic complemꝰ to
tulens toto desiderio ad obuia
dñm malis vniuersis pro ecclie
Concilio generali ꝛc̃

Explicat Speculum Aureum de
Titulis Benchorum editū
a dño Guidone Chathedre Tractatus

sacre theologie professore.

ibri hereticorum sunt legendi
no ꝯburendi dum̃ m̃ ipis
veritas inuenitur probatur
auctibus sctorum Aug̃m Jeōmi
mi Ambrosij Bedē Theodori liberā
ti Cirilli Gelasij pape canonibꝰ
et rone Aug̃ quia peculiarium po
t. q. i. tus declarant dt Ut cum sit
quis vere sacerdos oz ut no solū
sacramēto ꝫ mistica quoꝝ ministra
tio septum̃ e Sacerdotes tm̃ nō
nuntur ministra / tm̃ aut solo sa
cramento sacerdos e sicut sunt po
tifex Caiphas p̃secutor vnus et
verissimi sacerdotis quamuis ipe
verax e q̃ dat tm̃ vnū e si no det
sim ꝫ dei Item Crethens make
beste pigri corde Si go aplus
nester vnus aligenigene testimonia
quia vnū competit ꝯ ipe atte
status e curnos apud quem̃ nos
invenerimus q̃ xpi ihu e et vnū
est / ꝯ si ille apud quem̃ inve
nitur p̃ versus et fallax e non
discernimus p̃ quam̃ q̃ go habz
veritatem quia no suam ꝫ xpi hz
hec Aug̃ Item de vnico bapo po
de ꝯ dr m̃ Si vero sanctificatur
dicit Cyrillꝰ quippe iterum m̃ pctis
no solum̃ ab impijs locis hz / ꝫ ꝯ
ab hereticis comptis et p̃ igno
rancie simplicitatem no cōb va
lentes discernere vtuntur eis ar
bitrantes q̃ vane sunt nec tm̃ m̃
eis q̃ p̃sum̃ e euacuat illa q̃
recta sunt ibi ꝫ ab eis potius
euacuat hec Aug̃ vbi dicit glo
q̃ vtilia no vacuantur p̃ m̃ vtilia
Idem m̃ libro de bapo pcm̃ 141
m̃ fine et ca dns declat Nam
et ipi gentiles si quid dñm et ve
rum m̃ doctrina sua hre potuit
nomine applanauit m̃ sti quamuis
illi p̃ suas sup̃stitiones et ydola
triam et sup̃biam ceteros q̃ per
ditos mores detestandi essent et
nisi corrigentur digno merito pu
nicndi vbi glo dt p̃ ꝑsone de re
stricom no reprobam̃ dicta illius
Idem m̃ libro contra Cyanicheos
ponitur di xxxvm Si quid vel
de deo sibilla vel orpheus alii
ve gentium vates aut phi pre
dixisse phibentur valet quidem
aliquid ad pagonorum vanitatez
retinendam no tm̃ ad istoz auctez
tem̃plotendam̃ tm̃ quibus ut ait
Beda m̃ libro regum Si qua m̃
venta sunt vtilia qua si sua sū
mere licet alioquin moysen et
daniel sapia et eruditos Egipcioz
Chaldeorum q̃ no patentur eru
diri quorum tm̃ sup̃stitiones et
delicias horrebant Vtatur ipe mgr
gentium aliquot versus poetaꝝ
nus scriptuis vidisset nec dictis
hinc Ambrosius ait super luca
et ponitur di xxxvm legimus
aliqua ne negligamus legimus
ne ignoremus legimus ut no te
neamus ꝫ ut reprehendamus Similr
Jeronimus sup̃ Epiam ad Phi pro
ut hec omnia legunt̃ et nonꝰ
xxxvm di per totum Aug̃

ny libros de vera religione cum ve
rissime dictum ē oportet multas
hereses ē ut probati manifesti fi
ant ut nob vtamur tam istius
diuine prouidencie benefitio
bus cum hominib hetici sint quas
tam si essent in ecclia nichilomꝰ
errarent Cum aut foris sint plꝰ
mum prosint no vny docendo quod
nesciunt ſ ad verum querendum
fideles et ad vny apprendendum spūales
catholicos exercitando Sunt enim ny
mirabiles ny ecclia sancta deo pro
bati viri ſ manifesti no sint ut
nob quadam impiae tenebris de
lectata dormire maluimꝰ quam
lucem veritatis mittere exemplꝰ
multi ut vitatem dei videat et
gaudeant p hereticos deformes ex
citantur vtamur go et tam hēti
cis no ut eorum approbemꝰ errores
ſ ut catholicam disciplinam adiu
torium insidias assentes vigilan
tes et cautiores simꝰ Hec stilus tu
gustinꝰ Jeronimus ny epla ad pam
achium et oceanum nec bonus
aduersariorum si honestum quid
habuerint detrahendum ē nec a
micorum laudanda sint vana et
vim quodcꝫ no personarum ſ re
spondē iudicando ē nostra cꝫ aut cꝫ
putant congregasse me libros or
genis sup eructos homies vtina
omn tractorum hrem valuisse
ut tam ditatem ingeny eruditio
diligentia compensarem Cogit
gam libros eq fateor Et ideo er
rores no sequor Et nostra plus
precipit omia legentes que bona
sint retinentes Lactancius ny li
bris sub et maxime ny epls sub
ad demetrianum sub sti omnia
negat scam et errore iudicio dt
enim ad prem referri vel ad silū
vtiuscꝫ psone sub eius nomine demo
strari quib michi videt pt ne
gram institutionem eius libros qui
contra gentes scripsit fortissime
quia superior sua detestanda Hier
Idem ny epla ad paulinum Cur no
scripsit ny daniele dicat illud Jugula
tum tua monere volo ne me pri
tes ny modicum rustici Balatius
eructa origenis reprobare que
scripsit cꝫ ny me emendet ſ tm pua
dogmata repudiare scio enim eq
nali maledictum et cos subiacere
qui bona mala iudicant qui fa
cunt amarum dulce et dulce
amarum aut cꝫ tanta prima
na sit alicui laudare doctrinā
ut sequar blasphemiam Idem
ny epla ad Tranquillem origi
nem sicut legendum arbitror ut
bona eligamus mutemꝫ et con
traria Juxta aplm dicentem
omia probate quie bona sunt
tenete Item qui minimum dimit
ny eius amorem vel odium incidi
videtur illi maledicto pro hēticis
subiacere De illis qui dicunt
bonum malum et malum bonum
Idem cꝫ si amatores et abstracta
rerum eius nichil medium appetat
ſ totum aut probent aut improbent
libentius pyam rusticitatem
qua doctam blasphemiam eligam
Idem ex parte imitabor origenem
que pꝫ aplos ecclias nugem ne
mo negat nisi impius Jnuectiua
eius nugem sui preclara munimenta
ny hoc laborauit ut cꝫ plus quasi
rudeꝫ ob miserat hys ut vtiam
impleret hoc b Jeꝫ Sanctus theo
dorus liberatus et Cirillus ny
quatuor conciliis generalibꝫ Ni
ceno Constantinopolitano Ephe
sino et Calcedonensi que sancta
ecclia sicut quatuor sancti euāgelia
libros dt di 17 Venerari Dicunt
psati sancti Theodorus liberatꝫ
et Cirillus oportet eos culpanti
bus nos illa dicē quia no omia
que eructꝫ dicunt hēretici fugē et resi
stere debet Ymilia eius confitentur
sicut et nos q fitemur velut arri
ani qui dicunt prem qua creatorē
eius et dnm medium ꝑ fugē quib

est hmõi ꝙfessiõi Sic in nestorio
licet duas naturas dñi fatem sig
nans ait̃is et di natura altera
ait̃is ē ſ̄ in nr̃a ꝙq̃ vnitatem
ꝙfitem̃ nobiscum nos aut tene
tes hoc vnũ ꝑm vnũ filiũm
eundem deum ꝙfitemur Et mſta
dicat b theodorus respic̃ utrũq; quo
sabellianis fugiens arrium in-
deq; fetus ē quo autem sabellium
fugiens paganus effectꝰ ē ille
siquis sabellius vnã primapiã
vnitatem ꝑsonam sicut nam hic
vero caltipien allegauit scũs
ait̃is 24 q 3 tres naturas sit
tres ꝑsonas Est autem media et
vere regularis via et ab hac et
ab illo abstinere aut enim no de
dextris ad sinistram aut ad sini
stram aut via regali p̃ge legen
dis autem via ē ut no sabellii
q̃mnatꝰ nec ꝯ ꝙfessio suscipiat
Neq; arrii diuisio ſ̄ credantur
quidam sc̃e sine ꝑsone nã aut
vna trinitatis sba dm sabellium
et vna sba sine nã ꝙfitear et
no tres nature dm arrium hoc
sancto theodoro Gelasius papa
in de vinculo anathematis sic loq̃
ait̃ enim quia in libris sanct
quos vniũ veneramur et sequi
mur quotquot illic et ꝙfamtates
efferuntur et celera gesta narra
ntur ideo nobis inter aut veneran
da sunt aut sequenda quia in il
lis sanctis libris et venerabilibus
q̃mentur Scũs petrꝰ prim̃ apl̃ꝰ
sic est manes nouũ testamenti gren
dicandam, ut a legis vetere no
retrocedent institutis quoda p
simulatiõi legitur inter ndos ge
tiles ex legisse nunquid ideo aut
illa eius sequenda sunt quem
nulto et quoq; eius scta rede-
gunt et preterea quis ipe intat
piterq; assumenda sunt ex his
que ut potes pq̃ apl̃is salubria p
dicauit michea aut eius recta
doctrina tu que hmõi aut sciant
repudienda sunt aut ab hac nbe
nignis nstris cum pfecta eius sus
apienda ē doctrina Nunq̃ nia ideo
veritas refutanda ē libri vbi pra
uitas mſta refutatur aut ideo
praui libri suscipiendi sunt cor
rupta vitas que illic mſta ē no
negatur Aut aplus omnia probate
quod bonum ē tenete Sanctus apl̃us
ait de paganorum libris aliqua
posuisse mich ideo omnia reꝓ
enda sunt que cum illis sunt
probata Ipe aplus aut multos
pdicatores aliter ait aliter ꝑm
vbi tu licet quotumq; no ꝑm
pdicatur oz ad mitti tu ideo illum
nostrum quo nos recte pdicatum
e amonet mutari malos opat
ipe q̃q̃ quorum alia refu
tanda alia docte ce sectanda hi
et hmõi qua nos docent et testi
monia diuina ꝙfirmant ne ea
pessime a quocumq; dicta nl vbi
cumq; scripta indiscrete accipere
ſ̄ retentis bonis que nocent re
futare hoc papa Gelasius vbi
supra Gelasius papa in Cap̃ de vo
sancta romana quendam russinũ
de ipis septis sic loquitur Hz ſ̄ Ieron
enim in aliquibus de arbitrij libertate
dixit illa sentiq; qui ſ̄ Ieron pdictũ
sentire cognoscimꝰ et no solum
hoc dicimꝰ de russino ſ̄ ꝯ de omni
bus quos ideo vir zelo dei et fidei
religione reprehendit origenis o-
piniõa que vir beatissimꝰ Ieron
no reprehendat legenda suscipimꝰ hoc
Gelasius papa ad pdicta sunt illa
nr̃ regula vtile p̃ emptibile no
viciatur Sup qua Io an in no-
uell et dñis et qui alij legiste
et canonista dicuntur quicq; non
tenuit causa ē alterius et separan
da sunt no viciatur vtile preiu
dicabile v Io an ibid̃ posuit 24
Iura probando q̃ vtile no viciat
ꝑ inutile cum go nulla falsitas sit
esse causa veritatis sicut nec ex
et ab ipa separata sequi q̃ nulla vitas

pt vidari ꝑ falsitatem quolibet refu
tanda Item hoſt et pḡ emy Jo an
ꝙtra de hĕticis et ſentatis dicit eſſ
nis ſcripta hĕticorum auctoritia
nō ſunt ſi quid ty boni repiā meis
pt indua et allegari nō tanquaz
auctas ſi ty tracs ñalis ymo nēa
t vetera legis abrogate di vñj moÿ
ſēb Item innoc tertius exgimeta
ꝙ lege theodoſiana abrogata ut
ꝙtra de Judeis nouit q̄ non igitur
Item ibidem Innoc hoſt et poſt
eos Jo an dicunt licet dicta cing
ty rone ꝑſone niſi alias flagrent
redargui nō pnt de flo Item ſic
dicitur imperator ſunt in gestis lu
gdunensi ꝑ innoc q̄rtum q̄dey
natus ut ty tres ad aplicā de ſuā
et re mḡrata libro vi et ty ipg
leges quas pro honore ſancte dei
ecclie et hereticor ꝙtinuato ē
quare ſtatuta canonica nō obſti
runt ꝑ Bonifacium octauum ap
probata et accepta ꝑ ecclias ut
ty c in quiſitionis de hĕtic libro
vi Item xxxv di ſancta cipiamus
et tuny eo loco ēpi ꝙ eo q̄ bap
tiſma hĕticorum lauacrum dy
aboli appellauit ꝑ ſcos Stephanum
Cornelium leonem et ꝑ Augu
in libro de baptiſmate redargui
et reprobatur et ty in libris ſuis
tenetur et acceptatur Ergo aſſi
ſi quis aliqd hereticoꝝ poſuit
et alia multa vera et ſancta ſit
pſit dy in illis prontitate legenda
acceptari Item di xxxv c i &
arthagmenſe gallinus dicit q̄ub
gentilium nō legat hĕticorum
aut legat pro neccitate aut tempe
et quare certe ut errores eorum
legendo detestetur et vtilia que
in eis inuenerit ad vsum sacre
p̄dicationis queritat deuote Item
ſi hĕticorum baptiſma bene ipm
ſuſcipienti nō obest q̄ dat ſpm ſcm
ꝑ hereticum ḡo nec veritas ſuſte
pta ab hĕtico obest fideli ꝙriano
cum omne veritas ſit a deo data ſic
ambroſio ſuper lucam veritas a
quocunq̄ dicatur ſemp a ſpu ſcto
e Item libri hĕticorum valent
ad excitandū ſpuales ut verum
appiant ad p̄migendū ecclēs ut
verum queritant ut dicit Aug
de vera religione et ad euitandū
et reprudiendū errorem que pnnt
cum eis ſancti et auga Jeḡ et ecclē
ſancti ymo et ſmodi ſcirent im
pugnare q̄incere ac q̄dēpnare
hereſes niſi eas ꝑus in ſcriptis he
reticorum legiſſent et legi dei fore
contrariā cognouiſſet Nam oppo
ſita mutua ſe poſita magis elucē
ſcunt Et ty ꝑ oppoſitum cognoſcē
omne bonum Item libri hĕticorum
a fidelibus ſunt legendi Item ſub
eos canones antiquos receptos
a p̄nitima ecclia practicatos lon
go tpe ſimul decretales epiaꝝ
tum multis conciliis ꝑ nouā nra
et conciliū prima ḡnale lateranense
lugdunense ac viennen ecclia cor
rexit q̄ppreſſe renocauit et caſſauit
et hi p̄miſſis nīs in titulis de
elect et de reb ecclie nō alienandis
ab vnitate ecclie de ſepulturis cū
aſſimilibus et ꝑſtim liby di per
totum Et ty illi canones renocati
et caſſati decretales ab rogate et co
cilia caſſa legūtur q̄ponuntur
et docentur ꝑ doctores et nō delen
nec q̄butrumtur Igitur ſi pari
libri quorumcunq̄ homy multas
veritates valēs ecclie q̄tuncte
quanis in ipis aliqua q̄tucatur
falſitas nel hereſ pnt ty legi et haiē
hri Sunt enim nales phi et pſtim
tales qui tractauerūt mundi in li
de celo et mundo reprobat et ti
neretis eis q̄uentator qui ne
gat tēptatem in ſuis allegan
in veritatibus et tenentur et ipos
libri in vniuerſalibus ſtudiorum ge
neralium legūtur q̄ponuntur
et tenentur Item libri ſancti augi
ſtini in multis reprobatur et ty

no comburritur si p omnibz alijs libris in generalibz studijs practicatur Item leges vetz quo ad cerimonialia p legem xpi nouam est sepulta ut dicit b Augz ut si quis teneret circumcisionem nec iudeorum foret hereticus et hijs alijs leges quo ad illa cerimonialia no est comburrenda obiectio: Hz contra iam dicta videt ee q̃ de hereticis c. fraternitati nec et in fra cum celestino aliz pelagius in ephesina smodo sint damnati quo potuit illa capitula reprobi quorum damnat auctores Item c. de hereticis in libro damnato et l. quicunq; imperator mandat comburri libros hereticorum Item q̃ de su. unitate Et si recta c. in. de Joachim vel doctrina predicti Joachim in hac parte defendere nec appbat presumpserit tanq̃m hereticq abominibus eximitur Contrarium ad pmdicatur q̃ recta hereticorum damnatorum erronea multoz sunt reprobenda Capitula vo videtz q̃ incerta no sunt reprobenda tanq̃m antedicta si bene pnt reprobi et rationabilia et notant ibidem doctores Scdo dicit q illi heretici celestinq et pelagius et alij in ephesina smodo damnati negabant fidei articulos pticulariter scriptos c de alijs ad leges supra allegatas pt dicit pmo q q̃ granat sacris canonibz et scriptis eoz hijs in hac parte no sunt reprobende Cum dicat imperator q̃ sacre leges no dedignantur sacros canones imitari ut in authentica ut clerici apud episcopos phibeantur q̃ Si vero col. vi et de monachis in fine col. i Et ponit hec vba q̃ de iudicijs et in c. clerici et de sectis imprimis et ult Nam sacri canones no tm in ecclesiasticis si etiam in similibz sunt reprobendi cum alibi dicat imperator q̃ p omnia velit sequi sacras regulas et sacre regule pro legibus valere debent Et quicunq; constituit catholica et aplica ecclia in authentica quo oportet episcos et ceteros clericos ad ordinem perduci q̃ primo col. i in legibz imperatorum no in omnibz ecclesiasticis q̃ tenendum e potius cui inveniatur evidenter ac canonice sanctioni obviare nec imperialis iudicio putat ecclesiastica iura dissolui pront hec nouit et legit di. x. c. lege imperator Et ostra de q̃sti in. c. Etiã sit manifestum sub q̃ cordancijs et q̃clusionibz horum q̃ datur peculium annue nec tractatur legibus contrarijs p canones de rogatur utz q̃ dictus sunt Et c. Si imperator cum sub concor. Item pt responderi ad leges p dictas imperatorum sit ad testandum hereticorum ad mixta ignorantia p̃cepit libros ipoz p Cipianum sanctum martirez Item utz q̃ imperator omnibz magna detestandum hereticorum ad mixta ignorantia p̃cepit libros iporum comburri q̃ in valerent in veritatibz obscurand et in falsitatibz ad cauendum cum scti Augz Icdz et alij primo et smodi scripsissent nec scirent impugnare discutiendo q̃ mut et condempnare hereses nisi ab cognoscent sacre scripture forte contrarias opposita cum mixta sepositis magis elucescunt Cum contrariorum eadem sit disciplina et de scto Cipriano magro smarum lio in di. vi. dicat Aug̃ b Augz de ipm Cipianum ex ignorantia dixisse de baptismo hereticorum q̃ esset tanq̃m diaboli Nam dicat in eam glosam Cipriani qui apud hereticos vel schismaticos datum baptisma nolebat cognoscere dum eos nimis detestaretur tanta cum mixta usq; ad emphin

matūrij ſequta ſunt ut et caritat
qua ꝙ celebat lucē ob vmbraco
illa fugaretur et ſi qnḋ purga
ndum erat paſſionḃ ſalte tollēt
ꝛet nos qm baptiſmi veritatem
et hᵉticorum iniquitatem cogno
ſcim⁹ Idco ꝓpamḃ melioꝛes ſum⁹
ſicut nec petro qnia mḋay ſacre
gentes no cognominuḃ hoc ille
Ad tertium pnctum Joachim dicit
quod prohibetur ſua doctna nel ſua
de trinitate erronea defendi et appbaꝛi
ꝑ no liber ſuus comburri nec ve
ritaḃ libro emḃ mſta quoḃ rey
bari Et qno ſtuet qmḃ hereſeḃ
in ſcriptḃ reprehendere nel diſpu
tatiõe reprobare hᵉticos et qſimḋ
nſi errores cognoſcet quos diu
gnut nel in ſcriptḃ detelnqmt
licet namq; in qnitatibus de fide
xpiana diſputare no cauſa per
fidie nel tumultus ꝑ ad qſimḋ
hᵉticos et ad veritatem fidei delu
cidandam ⁊ de ſuma trinitate
et fide catholica ꝙ nemo obi
dicitur nemo clic nel militar
nel altius cuiq; condiconiḃ de fi
de xpiana publice turbis coadmta
tis et audientibq tractare tenetur
in poſterum ꝙ hoc tumultus et
p fidie occaſiõm requirens ad con
fuſiõm autem hᵉticorum nel ad
fidei veritatem dilucidandam
ſicut et ſilueſter fecit diſputare lic
ꝑ Jmuor et hoſt ꝙ et hᵉticq
proprie et ſolum talib ē qui ſ
ptuire ſacre vō ſcpto nel ope pti
naciter contra dicit Nam hᵉſis
cum bty Aug libro de utilitate
credendi eſt dogma ſtim ſacre ſcp
ture ꝛ̄rium p tuaciter defenſatū
unde p hoc ꝙ dicitur dogma ſtim
tangitur error in intellectu p hoc
ꝙ dicitur ſacre ſcpture ꝛ̄rium
immittur ꝙ ſolum hᵉſis ē propa
dnm contra ſcpturam ſacram ex
orbitatu⁹ p hoc ꝙ dicitur p tuaciꝫ
defenſatum tangit p tuacia in af
fectu et ſic dicit b Aug⁹ ex hᵉ
reticq ē qui q̄cpta eccliis p fidia
p tuaciter defendit ex quo ꝑz ꝙ
ad hereſim ꝑtinet dictam tria q̄run
tur ſc̄z error in intellectu falſi
tas ſacre ſcripture ꝛ̄ria et p tuacia
in affectu unde in libro de utilita
te credendi diſtinguens int̄ ſimꝭ
orantes et p tuaces hᵉticos dicit
Si qmḃ ſua ſuam q̄nḃ ſtam
aut p̄ſam nulla p tuacia animoſi
tate defendunt preſertim quam
no audacia ſue p̄ſumptionis pe
pit ꝑ a ſuis ſdcibus aut in errore
lapſis patibq accepunt querunt
autem tanta ſolicitudine veritatē
corrigi pati cum ipam invene
rint nequaquam ſint inter hᵉre
ticos deputati hereſis enim grece
electio int̄pretatur eo ꝙ ſingulare
eligit diſciplinam et ideo ꝓz ipm
contra ſanctum et ponitur pq
cmune vocabulum q̄ iſti ⁊ dicunt ubi dicit
glo licet teneat aliquis ea que
ſunt fidem q̄tra dnm⁹ patres
ſit corrigi no hᵉticq ſuntq; Jmo
tenentḃ quarto papa et pq cmune
hoſt et Jo Cum ex de ſumma tri
nitate Si catholica ⁊ primo dicit
aut ſi aliquis ꝑ eam fidem ſc̄z ac
dit quicquid eccliа credit ꝑ falſe
opinatur ratione mali moꝛis ꝙ pri
maꝛ nel por ſit filius nel tres
p̄sone ſunt tres res a ſe invicem
diſtantes .i. eſſentiar diſſentes ꝙ
no ē hᵉticq nec peccat dnm⁹ ꝑ
ſuum errorem no defendat et hᵉt
ipm credit quod credit eccliа ſic
credere et ſuam opinionem fidei
eccliе ſupponit ꝙ licet ſic male
opinatur ti no illa ſua fides
minus fides ſua ē fides eccliе
Sz p̄ter iſtam accepcõm hereſis
propriam ponit ꝙ ubi dicit
glo ordinaria ex Joh aut hᵉticus
dicitur multis modis primo quicuq;
eſt dubius in fide ut ex de hᵉreticis in
titulo Secdo omis ſciſmaticq dica-

hereticus i q i. Quisquis Tercio omnis
prescisus ab ecclesia 2m q hereticus
dicitur excommunicatus ut iiij q i. et
ij Quarto omnis qui male inter
pretatur scripturam sacram ut x
xiiij q. ult. Quinto qui novam
opinionem flam q invenit Sex
to qui vult auferre privilegium
romane ecclesie xxv di. omnis.
Septimo quicumque non tenet ar
ticulos fidei octavo omnis qui
remotus est ab ecclesia Et iuxta hec
omnis talis est excommunicatus ut extra
de hereticis Ad abolendam de sectis
hereticorum habetur xxiiij q iij ubi ponuntur
plures quam centum hereses
que orte erant in primitiva ecclesia
Notabiliores heretici sunt quinque
scilicet paganus Judeus Manicheus
Sabellinus et Arrius Sed quidam
volunt vocare paganos et Ju
deos hereticos Ex his patet quod heretico
rum libri sunt legendi et non
comburrendi etc

Reuerendissimo in xpo pri
domo Sbigneo Epo Craco
uien Alme vniuersitatis stu
dii Cracouien Cancellario di
gnissimo Rectori Doctorib et
magrīs vniuersitatis eiusdem
deuotis in domo Cracouien
Deliberantibus nobis quid sup
plicanti requisitione clarissimi
uiri mri Thome Bonfi
lii Sacrepagine Stanislai
de Dobnicz prepositi Triden
et Canonici Cracouien in ar
tibus liberalibus magistrorum
Nicolai de Borzimicz Scate
torum Doctoris Archidiaconi
Cracouien et nobilis Guillmi
de Belina Sacrosancte gene
ralis Synodi Basilien spū
sancti licentie congregate vniuer
salem Ecclam reputantis et
Sanctissimi dñi nri felicis pape
quinti oratorum et nunciorum
responsum Extra
uillt Sub vtero locuti sint fla
bimus illud prophetiam In
primis nre considerationi occur
rit Et quid sancti doctores duo
bus modis exponunt aliquos
errare in vtero sue matris
Ecclie / que sola gentes admit
tens regenerat ad vitam / et
ita demum prolabi ad falsa /
aut quia nec recipiuntur in
vtero eius / nec nascuntur ex ea
per fidei susceptionem / aut si fidei
sacramentum susceperint. scelestis
tis operibus degenerent effecti
ab vnitate ipius diuidantur
Hereticis modum enim carnalis
mater in carnali sobole ita
uissitudines obseruat et tpa
tum prius primo in vtero na
scatur et alitur / Deinde in lu
tem hanc vite primis emissus
matris mamillis nitescat ge
statur / vt tandem ablactatus
ad mensam patris accedat so
lidiore nutriendo cibo Inoluit
quoque morem quos sancta e
ducat Ecclia primis quasi in
cunis concipimur vtero diui
rudimenta fidei xpiane fusci
pimus in Catechismo et postea
mo Et deinde per baptismi et
aliorum sacramentorum per tpora
quasi ad lucem iam in eis for
mata virtute generantur /
tandem quasi manibus bau
lantur Ecclie et lacte nutri
mur diuine simplicioris et fa
cilioris doctrine rudimentis
donec a lacte simplicis sensus
abstracti accedunt ad mensam
pris / vt sic valide et grandi
cibo vescantur pane vite angeli
corum quoque si aliquis man
ducauerit viuet in eternum /
Erudiantur per cibo sane doctrine
ne ab errare videantur ab vtero
matris sue et ad fla prolabi de
serto tramite veritatis / cum ve
ritas mysta Simus bti greg
ry moralibus et ponuntur xxa
xxxiij q 1 quia Ex sola ca
tholica Ecclia conspiratur / pro
eo mito fla loqui dicatur qui
que ab eius vtero errat et
alienatur Et negamus errare
quia ab vtero fla loquendo
dicatur / sed et vbi veritatis
enucleat articulus / in quo fide
expresse q fieri oporteat / si

tegatur veritas ipa silenas oc
casione omib in errorem qui
eridiri poterant ptrahuntur
Unde greg in 20 sui pastoral
Sicut manta lotuas in erro
rem pertrahit/ ita indiscretum
silentium eos qui eridiri po
terant in errorem detrahit
veritas quippe pretermitti no
datur quando aliqua res val
tacetur/ sed qui veritati illius
prejudicium generatur Quod
quid arde pt vel qo doctrina
contraria vel qo aliquorum
tantarum mitate Jnquit hijs
omnib in scripto quarti dis xx
xvm in solutionis arti tertij
questionis illius Utrum veri
tas propter scandala sit dimit
tenda Utroq enim casu ipi ve
ritati derogatur et infirmi et
debiles scandalisantur quorum
utrumq mortale edificatus ad
gehennam Ne igitur pre
cipitissime requisitionis a nobis
factam preterire videamur si
lentio sit q errore ab vero quod
absit sancte mris ecclie Cum
parati esse debemus rationem
reddere omni poscenti de ea que
in nobis est fide Leuisne pos
tulantibus morem gerere vt dis
seruimus proposse veritatem
arcta amictem vobis ecclie et con
silijs generalib ipam pro tempe
re tpitatis Ite clamor noui
simum pontificis domini felicis
pape quinti vt appareat quid
et nos ipi de his sentire videa
mur q tenat inuigi stabili et
in obliquabili fundamento/ ad
de consequentibus sentiendis sit/ om
nibus in xpm duly credentibus li
quida ratione ostendamus Sed
antequam descendamus ma
nibus sequentes opacorem
in aquis multis de manu ipa
petri Innocandus est nobis p
mo pater omn qui ipam ecclia
de qua nobis loquendum occur
rat filio suo pternarationis
misterium copulauit Innocandus
est nobis et opus dis sponsus
eius qui cum ipa usq ad finem
seculi poliatus est se mansurū
Imprecandus et ipe spus scus
qui ipam docet omnem veritā
tem dicnat ipo inspirante no
aliud quia nit ipe eflagitat qd
scripturis sanctis his ipis rebus
de quibus agendum est verum
testimonium proferamus vt aut
diffinitis determinandis vel pro
sequendis propositum omni de
ecclia nunc nobis est finis ha
bendus opus est distinguere
ecclam in membra et nuptas
suas que a sanctis posite sunt
et distincte Sed cum hec diuisio
ecclie apud tractatores catholicos
notissima est consultum pro com
pendio obmittere/ No e tacq no
bis finis hinc de ecclia ma
teriali/ de qua dicebat propheta
In ecclis benedicam te domine
et psal lxxvij Nunquid no
habetis domos ad manducandū
aut ecclam dei contemnitis
Sed potius de spiali et no ma
ligna dicimus/ de qua scriptum est
odini ecclam malignantium/
que corpus est sathane/ et ipe
eius caput Juxta suas bti
greg libro xxv moralium

ad vi[de]am b[ea]ti Aug[usti]ni
p[ro]cessu libri de ciuitate dei vo
cat ciuitatem mundi Sed de ista
p[er]tali fidelium q[ue] est domus
dei De qua dictum est ore pro
phete Domine dilexi decorem
domus tue Et no[n] p[ar]ticulari sed
de ecclia toti Non q[uo]d de ec
clia p[re]destinator[um] q[ue] est multi
tudo omni[u]m saluator[um] et sal
uandor[um] De qua dicit b[ea]ti
Aug[usti]nus sup[er] Iob dicens Ar[ge]
autem peperit filios Noe et E
noch et Abrahamum ipa pepe
rit et Ysaiam et prophetas
tempe posteriore donec aduc
tum dni et q[ue] ipos ipa et
aplos et martires et omnes
bonos xp[ian]os omnes em
peperit q[uo]d medijs temporib[us]
nati apparuerunt Sed coactate
omnib[us] populi continentur in
cuspidem ciuitatis Quib[us] labo
rib[us] peregrinant[ur] electi sunt
et q[uo]dam eorum mut[u]o perm[u]t
et vsq[ue] in finem ceteri experient[ur]
ponitur Via p[ro]pter q[uo]d in patr[ia]
ducit Sed de ecclia vel militante
vera vel reputativa Vera ista
que est congregatio omni[u]m xp[ian]or[um]
continens in se omnes fideles
bonos et malos q[ue] virginibus
prudentibus et fatuis compatur
et sagene misse in mare Et hec
est multitudo omni[u]m baptisator[um]
tribulatem fidei habentium et q[uo]s
in sacrament[is] Cuius ecclie confes
sio in symbolo continetur sibi sedz
ecclian catholicam Reputativa
ista que est vel ee solet in
concilio generali in sp[iritu] sancto
legitime congregato xp[ian]am rep
resentante Sed cum hec sit
propositi hec disserere antequ[am]
ad alia procedatur inquirendu
est de essentia ecclie q[uo]d sit mi
xtantis quid sit ut fabulor sit
adhibenda p[ro]cessus Est igitur
ecclia corpus misticum organum
unu[m] fidei xpi animatum s[an]cto
corpus politum loco gerentis
adhibitur organicum i. habens
organa q[uo]d sicut dicit Aplus sicut
in uno corpore multa membra
habentur omnia autem mem
bra no[n] eundem actum habent
ita multi sumus unum corpus
in xpo singuli autem alter al
terius membra Et sicut unum
membrum sentit sibi et toti
corpori sic in ecclia militante
diuersi in diuersis statibus et
officijs sibi et alijs in ecclia
subministrant Additur mistica
quia dicit Aplus Sicut corpus
unum est et multa membra
habet omnia autem membra
corporis cum sint multa unum
corpus sunt Ita et omn[e]s nos
qui in xpo Baptisati sumus unum
corpus constituim[us] Ecclie p[ro]ne
ad corpus additur fidei xpi
animatum q[uo]d sicut anima
corpus sic fides animam vi
uificat Dicente scriptura Justus
ex fide vivit Exqua sequ[i]tur omnes
baptisati habitu fidem xpi sine u
formem sine formatam constituunt
ecclian militantem sicut scribit
ad Ephe iiii Unum corpus et unus
sp[iritu]s sicut et vocati estis in una
spe vocationis vestre unus dominus
una fides unum baptisma intelligendo causaliter
vt q[uo]d ecclia est unum corpus
propter unum sp[iritu]m unum dominum
unam fidem et unum baptisma
Item ad hoc sequitur q[uo]d multi he
retici sunt in ecclia militante
vel pars ecclie militantis qui sunt
in ecclia malignante et pars

cmsdem/patet oo hoc/quia hmoi
di non sunt fide xpi animati
habent autem ecclias fundat
appropriate gra gratum faciẽs
et meritum gra/est dispositio in
creatura rationali a deo infusa/
que p modum forme informat
rationali creature facit eam
gratam deo sue in beatitudine
sue ad beatitudinem/qui quidem
est gra gratum faciens in esse
beatum/sicut in patria filia ad
esse beatum sicut in via prima
gra in patria et via met bea
titudo formalis formalis que
beatitudo p modum forme est
beatificatio et totalis consumma
tio creature rationalis deificate
Prima gra in via est beatitudo
formalis hic in via no consumma
ta sed inchoata de qua loquit
saluator cha[illegible] vo Beati pau
pes spu &c Et hec gra in qua
tumcz viatore sue predestina
to sue presato/e mire digni
tatis Nam licet libertas mentis
create sue voluntas cuius libe
ra/sit magne dignitatis naliq
gra tm in via longe excedit li
bertatem voluntatis ad liberã
voluntatem/qui illa libertas
in malo homine no sustinet cum
libertate a morte perpetua/et
inducere ad vitam eternam
Sed minima gra gratum faci
ens/dum in termino viatoris
creature rationali inforat/libe
rat a morte perpetua et pdu
cit ad vitam eternam/et pro
quocumcz tempe viatori sue
presato sue predestinato mo
stulit/facit eum plotinc carum
et gratum deo hominum et in
stum et filium dei/et sic me

trum et mali carentes ista gra fide xpi
dum viuptavat animati sunt caeli hmoi
bra sed arida ecclie militantis et pe
egrinens sunt in ecclia militante

brum xpi misti/omnib eis
sue presatis/sue predestinatis
existentib in gra/e membrum
vivum ecclie militantis/et oo
hoc ista gra gratum faciens/fi
dat ecclam talem militantem/
sed no oo hoc quod soli in gra
existentes sunt in ecclia milita
nte/sicut etiam homo hns duas
manus/Unam aridam no sa
pientem influxum a capite
christi/viuam influxus capaz
ditur hic duas manus/sit
omnis xpianus habens fidem
informem/et membrum ecclie
militantis/sto suscipiens influ
xum vite a capite xpo/hmoi
est q beatus cuius contra dona
tistas dicit Si cui manus est
arida verum quidem est mem
brum/quamus sue sanguine
sit necessaria et mortua/sic et fides
tum sit vera/tamen sine opibz
mortua est/Unitur vã 1 q 1
Sicut augeri Est enim triplex
vinculum quo aliqui xpo tam
quam vinculum capiti in ecclia
militante colligantur/s fides
spes et caritas Et si caritas/si
et spes in aliquo membro
deficiat fide remanente/illud
membrum quamus mortificatum
adhuc in corpori ecclie et capiti
p talem fidem vtrumcz e unita
te colligatum Si autem fides
in aliquo deficiat ut in hereticis/
nuo vinculum illius membri
ad corpus ecclie et caput misticũ
penitus tollitur et destruitur
Hanc igitur ecclam militantẽ
sic ut premittitur q buentem bo
nos et malos nãre e ponere
tum de ea scriptura prophetica
et euãlica qd presse loquitur que
virginibus prudentibus et fa

tuus compatur/ Et xxv super
quo dicit beatus gregorius in omne
sancta quippe ecclia dicitur/ virgi
nibus similis esse demonstrata
in qua quia mali cum bonis
et electi cum reprobis simul ad
mixti/ recte similis virginibus
prudentibus et fatuis comparata
perhibetur/ Item compatur ar
tifex unde dicit dns tuus de
fide ad petrum. e quia firmis
sime tene et nullatenus du
bites archam dei ee ecclia/ et
in ea usq ad finem seculi fru
mento paleas commixtas continue
ri/ Et nisi in fine vero seculi/
bonos a malis eliam cum corpe
separados/ qui veniet xpus dns
ventilabrum in manu sua/ et
mundabit aream suam/ et con
gregabit triticum in horreum
suum/ paleas autem comburet
igne inextinguibili igne Id
idem est christus super illo colle
gerunt bonos in vasa sua et
quia sic dicens ecclia media est
inter celum et infernum/ qd est locus tantum
bonorum/ et infernum/ qui est
locus tm malorum/ pa vo ecclia
media est/ quia indifferenter bonos
et malos congregat/ qd significatur
est in archa noe/ ubi animalia
illa mixta fuerunt cum immundis
Ita quia quid ecclia mixta catho
licam doctrinam homines duplici
ter dicuntur ee/ quod uno tm
no recipientes influxum a xpo
capite filio uno et merito
omnes bonorum spualium a xpo
capite effluentium tanquam mem
bra vna participes et capaces/
quam participationem prophe ta
optabat dicens participem me
fac deus omnium timentium te
et custodientium mandata tua

quemquod ecclia et si in se continet
malos no propter hoc de ea sen
tiendum est/ q sancta dici no debe
at aut possit/ sancta enim dicitur
et immaculata sine macula et ru
ga iuxta doctrinam apli ad eph
v dicentis xpus dilexit ecclam/
et semetipm tradidit pro ea/ ut il
lam sanctificaret mundans eam
lauacro aque in vo vite/ ut ex
hiberet ipe sibi gloriosam ecclam
non habentem maculam aut ru
gam aut aliquid hmoi/ sed ut
sit sancta et immaculata/ Propt
quod beda super cantica dicit
Semper ecclia casta est fide/ inde
ope/ semp lucens et fervens ca
ritate/ et quicquid pravitatis
aut immunditie eam attigerit
nunquam illud suscipit/ nunquam
in illud consentit/ sed corrigit aut
punit aut exterminat/ Item ecclie
omnes iniquitates contrarie sunt/
quas aut cupit remittere/ aut omni
conatu coprimere/ aut contra eas
sent et protedit usq ad occisio
nem Beda unde sicut corpus na
turale animale requirit determi
nate ad sui essentiam mensuram et
formam/ cum q partes maxime
continue varientur/ manens
idem cum forma ut dicit phus
primo de generatione Sic ecclia
sancta militans cum sit corpus
mysticum fidei xpi animatum
de necessitate ex side aliquid pro ma
et aliquid pro forma Pedrum
psone homis quasi partes pacifi
cas/ et malos ecclie continue
fluant et defluant sibi invicem
succedentes cum quas ecclia con
tinue variatur/ nisi est preter
illas partes malas dare unam
formam que eadem in numero
semper manens faciat illud com
positum nunquam semp manere

vnum. Hec autem forma mystica est fides ihu xpi. eo q vnica est fides omn̄ xpifidelium preteritorum̄ p̄sentium et futuror̄ sicut dictum est supra. Dum ad tem̄ famulatus apparet in flumine ysrahel qui alio nomine vendalus dicitur qui semper idem in mō hic manet quo ad formam quamus partes illius flumi in die variantur sibi invicem succedentes. Ita hec forma mystica s̄z vera fides xpi. est sicut quidam mystica flumina in quo flumit et defluunt p̄sone sibiinvicem succedentes sicut partes malas et p̄ accidens ecclie catholice. semper manente eadem ecclia quo ad formam. i. veram fidem ihū xpi. que forma semp manet et manebit recta sana et immaculata quo ad se et in se ita q̄ ei nullum p̄iū sub est nec sub esse p̄t aut aliquis error. Et si quamplures heretici quantum in eis est tentantur eam depravare et maculare ipa tamen in se semper sancta et immaculata manet. Juxta vbum dñi. Et porte inferi non p̄valebunt eam. adversus eam stetur sicut ecclia militans semp manet. eo quo ad formam. sic semp manet sancta et immaculata no hns aliquam maculam aut rugam. Et sicut partes malas multe habeant macula et rugam. p̄ diversa peccata mortalia inquinate. multiformi cōtagio manet sancta. et nec mō dictum in compositio mali rationalis ut in homine culpa hominis pertinet no ratione corporis sed ratione

forme et anime. Ita in illo corpe mystico culpa macula siue ruga no debet pertinere peccatum malum. sed debet pertinere forme debet in pertinere illo quum si ecclia diceretur sancta ratione peccatum malum profecto nec ecclia predestinatorum esset sancta. cum multi predestinati sint in p̄tib̄ mortalibus prolapse fordescentes. imo et aliqui decidunt a fide ad tempus. et alii ad fidem postea venerunt. Hec quoq; nulla ecclia est sancta q̄d est hereticum. qua contra veram actualem. symboli apostolorum. de ecclesia sanctam catholicam ecclia quoq; est responsio qua dicitur sca. no propter sanctitatem p̄sonar̄ in ea consistentem. sed propter sanctitatem sacramentorum que in ipa conferuntur. licet nequissima vi possint p̄ malitiam ministror̄. sed semp placent deo et prosunt suscipientib̄ no ponens obicem siue p̄ bonos siue p̄ malos ministros dispensentur. Sit diuina qua sic sacrum. eo sacerdos canonum. dicite no p̄t quemcumq; pollutum sit. sacramenta diuina polluere que purgatoria cuncterum contagionum. constant. Et nolite sacerdos sit. que sancta sunt to- inquinari no gnt. xv q. vltra ce vlt. et sequitur. Submitte eo ab omni sacerdote intelligi de xpi misteria. q̄m omnia in fide xpi p̄ficiantur. illis profecto sacramenta legis sicut et sacramenta veteris legis no placerent deo absque opato. sed tm eo ope operante. et sic no essent maiora dignitatis et efficacie quod sacra veteris legis quod est error dicere no p̄starent gratiam quam figurant sed ministro offente

et omni hmitate Et hoc sit dictu de ecclia vlt militante vera :

De ecclia vero vlt reputata dr de Conalio generali ad dicitur Ecclia vlt reputatiue ratione vlt missionis auctis et ecclia sacre plabis ut apparebit infra aliquid breuiter dicendum est Est autem concilium grale congregacio legittima artice sacta ad aliquem locum ex omni statu terrarchico totius ecclie catholice nulla fideli psona que audiri requirit ex causa ad tractand et ordinandum salubriter ea que debitum regimen eiusdem ecclie in fide et in moribus respiciunt prout colligitur ex vti et xvii di pertotum Generale em concilium vlem ecclie repetam de qua dictum est Est regula a spu sancto dicta et a xpo tradita ut quis omissa omni status etiam si papalis potest eidem audire et sibi obedire tenet huiusmodi habendus est sancte et mandat et publicandus prout hoc colligitur ex vii veritat xxiii prout infra clarius videbit Et ea que in omni materia fidei et ecclia sacra recurrendum et cum omni reuerencia ad auctem ecclie quasi ad canonem diuinitus inspiratum / amplius quam ad sacram scripturam vel quamcumq racionem Ego beatus augustinus qui pro eius reuerencia et mob liquabili artice in libro contra fundamentum dixisse legitur Ego euangelio non crederem nisi me auctoritas ecclie commoneret / cum tota est auctas ecclie ut illa diuinitus data scriptura sacra habenda et quia pro sacram esse declarat propter quod omnes doctores catholici suas / nitro suas ipius declaracioni subiungunt et insi corr libri approbentur ab ipa catholica esse non pnt / quia eius auctas immediate et aspn sito ut dicat symbolum apostolorum Credo in spm sanctum sanctam ecclam catholicam et omnes eius veritates catholice de septem sacramentis ecclie de clambus officiis et cultu ecclie de rebus et libertatibus ecclie de moribus ritibus et reuerencias de veneracione reliquiarum et ymagrum de indulgencias de ordinibus et religiosis in ecclia de institucionibus vtendi / et singulis fidem et salutem animarum concernentibus sub hoc articulo fidei continentur Credo in spm sanctum sanctam ecclam catholicam q. d. credo ex omnia facta instituta et data ecclie catholice sint immediate et principaliter a spu sancto veluti a causa tam totaliter et singulariter influente et in eam dona et grac influencia ac eius rectoribus veluti instrumentis vtente :

Nota sic in genere de ecclia premissis ut ad vlteriora pro gradiamur sit ista ad ipm propositum conclusio prima vnam sctam ecclam catholicam que in his que fidei sunt et salutis errare non pt confiteri cuilz hominis viatori est de necessitate salutis / hec conclusio hz duas partes prima ex vnam sanctam ecclam catholicam confiteri cuilz hominis viatori est de necessitate salutis Secda pars ex hec ecclia vna sancta catholica in his que fidei sunt et salutis errare non pt Et hec conclusio quo ad

ꝑmaꝝ ſm partem multa pro
bacone ñ eſt cum verbis
eiꝰ in ſimbolo aplorum et ni
ſi ſit ſufficienter expreſſa nec
aliquis niſi hoſtis fidei credere
vnam ſanctam eccliam catholi
cam et fidelis quis credere eſt
aſtrictus de pio fideliter ſi aliꝰ
pinaciter ſenſerit pro heretico
eſt habendus / de veritate harum
concluſionum quo ad hanc par
tem eſt expreſſa auctas in
et firmiter de ſumma trinita
te et fide catholica vbi dicitur
vna vero eſt fidelium vbi
eccliꝫ extra quam nullus ho
minꝫ ſaluatur / cuius eccle
vnitatem et ſanctitatem tangit
apls ad Epheſ v ut ſupra
allegatum eſt dicens xpus
eccliam ſuam dilexit et tra
didit ſemetipm pro illa ut eam
ſanctificaret et illa ſit ſibi
et immaculata et ꝛc corpꝰ xpi
pis cormilis in perſona eccle
ſcribens reſpondi mihi / vos
vni viro virginem caſtam
exhibere vpo vbi in ſingulari
loquitur hec pomina dicam
quitur ad pfectos inter triumph
antem et militantem eccliaꝫ
que pro vna reputantur eccliaꝫ
ſtatu conditione et loco diſtante
que ſpem in dei ſuſtinent cuꝫ
vna pars regnat alia militat
vna premiatur altera metuꝫ
vna gaudet altera gemit vna
ligatur eſt cuꝫ in ea vnus
baptiſma vnus dominꝰ vna
fides vnus deus et pater om
nium ſuper omnes eſt tam Epheſ
iii cuius eccle membra
habet vnitatem in corpore per
fidem pluralitatem inter ſe per
nam dilectionem in officiis
et donorum diſtinctionis hec
vero dicitur quia rectum fidei
que eſt forma eius et ratione bap
tiſmatis et aliorum ſacramentoꝝ
ſanctos efficit et regenerat in
vitam eternam Catholica aut
dicitur cum iſidorus de ſummo
bono et vpi quia vbi plenitu
dinem et diffuſa unde cum eius
viii libro ethimologiarum Catho
lica grece dicitur latine que
ſumma completens beatus Cyprianus
in epla ad nouatianum dicit
Eccliaꝫ vna eſt que in multitu
dine latius incrementis fecunditatis
extenditur quo ſolis multi radii
ſed lumen unus et rami arboris
multi ſed robur unum tenaci
radice fundatum / et cum de uno
fonte riui plurimi deflumerint
numeroſitas licet diffuſa videatur
exuberantia tamen regularitate veritas
tamen unitas origine amittit
radium a ſolis corpore diuiſum
lucis unitas non recipit ab arbore
frange ramum fructus germinare
non poterit ab fonte precide riuum
preciſus arefcet ſic et eccliaꝫ
lucem diffuſa per orbem totum radios
ſuos porrigit unum tamen lu
men et ab uno diffuſum nec
unitas corporis ſeparatur licet ille
hanc unitatem beatus Augustinus
xviii de ciuitate dei ca° xlvi
dicit eſſe figuratum in iuſtis
ſpus ſancti dicit eum ibidem ipſe
oſtendit rebus et pro dicebat deus
miſit ſpm ſanctum cum venerit
in eos qui credituri erant maximus ne
ceſſarius ut verba ſapientum linguis
omnium gentium loqueretur
ita ſignificans unitatem eccliaꝫ
catholice per omnes gentes futuram

ac sit omnibus locuturum hec ibi
extra hanc autem ecclesiam dat
ipe beatus augustinus posse sal
uari in libro de fide ad petrum di
cens firmissime tene et nullateno
dubites no solum omnes pagā
nos sed omnes indos et hereticos
atq schismaticos qui extra eccliaz
catholicam penitus uitam finiut
in ignem eternum ituros qui pa
rabolis est diabolo et angelis eius
hec pars conclusionis amplio
ri probatione no indiget licet
pro probatione ipius adduci alia
plura possent

Secunda vero pars conclusio
nis probatur sic ecclia ca
tholica regitur a spu sco
sed spus sanctus extra se non pote
st ergo nec ecclia Secunda pars no
ta est quia spus sancti dicitur
spus veritatis / et cum sit deus
que est prima veritas extra no
st prima pars minoris tam
in symbolo apostolorum quā nun
no statim post articulum spus
sancti cum dicitur credo in spm
sanctum subiungitur articulis
de ecclia vz sanctam catholicaz
ecclesiam ut sit sensus credo in
spm scm dirigentem vz et ergo
tem et sanctificantem ca
tholicam ecclesiam regimo et vi
uificantem unde et alberto ma
gno in exposicione symboli di
cit in tractatu de officio mis
se sic dicit iacobus minor re
spiciens ad hoc q spus scus da
tur et mittitur ad sanctifican
dam creaturam / que sanctitas
numquam fallit in ecclia sed
no minus in persona dicit sanc
ctam et quia omnibus articu
lis fundatur in summa et cer
ta diuinitate veritate et no
super creatam veritatem Ideo
iste articulus sit resolvendus e ad
primum opus spus scti
est credo in spm sanctum no solū
secundum se sicut dicit predic
articulus sed ecclesiam credo in eum
qui proprium opus omnibus quo
sanctificat ecclesiam quia sancti
tatem profundit in sacramen
et virtutibus et donis que dat
ad sanctitatis perfectionem et candez
in miraculis et donis gratis dat
sicut sunt sapiencia scientia fides
discretio spūm operando sanitatum
et prophetia et quod que dat
spus sanctus ad sanctitatem ecclie
demonstrandam hec alberto Ideo
opus promisit ecclie sue assi
stentiam usq ad consummacionem
seculi dicit vult promisit etiam
se esse in medio congregatorum
in nomine eius dicit unum pro
misit esse se daturum ecclie do
ctrinam spūs veritatis cum di
cit Job bus rogabo patrem
et alium paraclitum dabit
vobis et iterum paraclitus autem
spus sanctus quem mittet pater
in nomine meo ille vos docebit
omnia et iterum adhuc multa
habeo vobis dicere sed no potest
portare modo cum autem ve
nerit ille spus veritatis docebit
vos omnem veritatem et que
datur manifeste intelligi commissū
fuisse regimen ecclie spūs sancti
opus pluia corporali abeunte
dente cum illud nisi ego abiero
paraclitus no veniet ad vos / si aut
abiero mittam vobis cum et
quod spus sanctus docuerit ecclesiam
diffusam veritatem necessariam ad
salutem apparebat hec in visibili
missione spūs cum datus fuerat
in die pentheco sctis in linguis
igneis quibus omnes gentes
fidem et doctrinam spūs susceptae

errant pq quam m̃ omnes trac
gunt domus eorum qui tenut
eandem spm acceperunt Con
stat autem quod hec promis
so facta per xpm de missione
spus veritatis no erat facta
aliqui singulari persone sed tot
eccle vnicatali cum petrus
pq missionem spus sancti qui est
princeps apl̃orum observationem
legalium videbatur errasse
propter quod fuerat a paulo
reprehensus ad galath ij Tota
ergo eccla et no vna singulaꝛ
psona hec assertiua sancti spus
est promissa vnde ysidorus
spus sancti plenam testatur eccl̃
gregatio sacerdotum et xpi
m̃ omnia super illo verbo Ecce
ego vobiscum sum vsq ad cons
mmationem et ad hoc proposito
diat / quia vero eis magna in
miserat erigens eorum sensu
diat Ecce ego vobiscum sum
quasi diat Ne dictus difficile et
inmanum negauim ego sum
vobiscum qui omnia facio leuia
no autem cum illis solum dixit
se futurum ee / sed et cum om
nibus qui pq illos credunt vs
que ad consummationem seculi
apli manserunt erant / sed sicut v
ni corpori fidelibus loquitur hec
dns Tertio probatur veritatis
testimo secunde partis dicat eis
dominus Johnis xv Oues mee vo
cem meam audiunt / et ego co
gnosco eas / et ego vitam eter
nam do eis non peribunt nec
quis eas rapiet de manu mea / si ergo
oues xpi no pibunt nec eas
quis rapient de manu eius
oportet q sit aliquid q easdem
oues infallibiliter ducat induc
at et reducat et hoc est quod
esse debet pastor m̃ infallibile
et exemptum ab omni errore
et hec est eccl̃a que est mater
omm et magistra denarro eccl̃ie
est omnium notum omnibus notae
veritatis / ex quo xpus qui est
veritas no mentitur cum dicit
spus veritatis docebit vos om̃
veritatem tria quod propositum
fuit beatus Thomas 2a 2e q
v articulo iij Ad obiectum fidei
est veritas prima cui quod ma
nifestatur in scripturis et doctrina
eccl̃ie Et subdit quicumque no ni
titur eccl̃ie sicut infallibili et
divine regule talis no habet fi
dem de articulis fidei sed opinio
cui propriam voluntatem Et
ibidem in responsione ad argum
entum cui dicit q omnibus
articulis fidei inhereat fides pro
pter motivum medium sc̃z pro
pter veritatem primam propositam
in scripturis cui doctrinam eccl̃ie
intellectis quod est notabile cui
pi eam eccl̃ia aliquando posset
errare doctores sancti no sub
mitterent dicta sua eccl̃ie quod
tamen faciunt et nemo debet
minorem fidem dictis eorum
ad hibere cui primet subiectio
adhibuerunt vel ab aliis adhi
beri volnerunt / sed epi in dictis
et oppositionibus eorum sepe
dubitabant et ne hamputabile
errarent in omnibus se et sua
dicta correctioni eccl̃ie subiiciebant qo et fideles no debent
oppositiones doctorum certitudi
naliter verus reputare / nec eis
fidem adhibere nisi inquantum
fuerint per eccl̃iam approbate
vnde nec cui crederet eidem
nisi eum eccl̃ie auctas ammonet
ut supra allegatum / Et beatus

Thomas 2a 2æ q x articulo xiii
et q to ij q vij arto 2o dicat ꝙ
magis standum est auctoritati ecclie
quam Augⁱni vel Jeronimi vel
cuiuslibet alterius doctoris hoc
est enim regula et mensura omnis
veritatis sicut enim sit in doctrinis
aliarum scientiarum q conclusiones
reducantur ad principia que per
se vera sunt in quibus est stare
sic q contra ea negantem non
est arguendum nisi ꝙ ea est in do
ctrina catholice veritatis si doc
tores sint adinvicem contrarii
et ortha sint in eorum dictis am
biguitas illud reducendum erit
ad primam regulam et mensuram
scz ad auctoritatem sacre scripture
et illud q ipa docuerit et teneri mandaverit
illud est absque omni tenendum et
si quis hanc eius auctoritatem et in
fallibilem veritatem ei annexam
am negaverit non est contra eu
tanquam contra negantez pri
mum principium amplius di
sputandum Hec est enim regula
et mensura que errare non potest
ppm q 1 et vera Quamvis hec
dictus nouæ legis figuram gen
tibus preceperit de iudaismo vtn si
aliquod dubium et ambiguum
apud te iudicium prospexeris es
inter sanguinem et sanguinem
causam et causam lepram et le
pram et iudicium intra portas
tuas videris variari surge et
ascende locum quem elegerit
dominus deus tuus venies ad
sacerdotes leuitici generis et ad
iudicem qui fuerit illi tpe quesie
ris ab eis qui indicabunt tibi iu
dicii veritatem et facies quod
cunq; dixerint qui presunt lo
co quem elegerit dominus et do
cuerit te iuxta legem eius seq
uerisq; sinam eorum nec declini
nabis ad dexteram vel ad sinistr
am Ecce in predicta auctoritate nil
aliud innuere volunt nisi qre
sursum fieri deberet in omnibus
fluctuantibus ad congregationes
sacerdotum tanquam regulam
infallibilem que errare non possit
propter assistentiam spūs sancti
Et significatur dictum est ad sa
cerdotes pluraliter quia plenius
auctoritas vnius prefertur duo vel
quin in gradibus correctionis ub
uno nibet ascendere ad plures
si ingrat te non audierit adhibe
tecum vnum vel duos notanter
p hoc indicium duorum fortius
esse iudicio vnius cui vnus unde
et apli in primitiua ecclia ortis du
bus de rebus observantiis requirunt
habebant ad multitudinem iusti
pulorum pronuntiata veritate
ut plurimum testimonio veritas
clarius reluceret Et beatus aplus
petrus sum ewangelium quod no
ab homine acceperit adiuncta
hiendum no ad petrum solum
habuit recursum sed ad plures
aplos scz petrum Johannem
et iacobum cum quibus vitatem
sui ewangelii conferre studuit qui
principales erant inter aplos
de quo dicat ad Galath ij deinde
post annos quatuordecim ascen
dit iterosolimam Barnaba assumto
et tito et ascendi autem secundum reue
lationem contuli cum eis ewm
dei quod predico in gentibus Ecce
Ecce quanta certitudo veritatis
in ecclia ut et paulus in tercio
celum raptus et ibi summa re
velatione edoctus adhuc ewm
confirmationem et stabilimentum
ab ecclia recepit ne inveterum
incurrisset Dicto si nōn esset e
confiteri vnam sanctam ecclam
ut dicit prima pars conclusionis
go immutis erantem cum sectas

omnem q̄ cludit errorem/ nichil
enim erronei aut falsi sub est
aut sub esse pt articulis fidei cum
obiectum fidei sit veritas prima
Sed ecclesiam esse sanctam & ar
ticulus fidei igitur nichil erronei
m ea sub esse poterit neq falsi
Deputur ergo q̄ ecclia vlis er
rare no pt in his q̄ sunt fidei
et salutis q̄ sunt secunda pa
conclusionis et quicquid dicitur
de ecclia vsi idem secundum
est de coetu legitime
congregato ipam representante de
quo infra dictum et tantum de
prima conclusione

Sed q̄m ecclia vlis q̄ ut dictum
est errare no pt est vnum
corpus hmōi diuersa membra
iuxta doctrinam apli et dictum
Aug̃i xx libro de ciuitate dei
c vi q̄ corpus sine capite esse
non pt ideo ut habeatur cogniti
o seu notitia de capite istius cor
poris sit hec conclusio secunda Chri
stus vnum caput principale et
verum et immediatum totius
ecclie quod est xpus ihus sic vnū
caput ministeriale et vicarium
est eiusdem ecclie et singulorum
eius membrorum quod est pon
fex romanus/ hec conclusio duo
dicat Dicat enim primo q̄ xpus est
caput principale verum et imme
diatum totius ecclie/ 2o dicat q̄
pontifex romanus est caput eiusdē
ecclie ministeriale et vicarium
q̄ conclusio quo ad primam eius
partem probatione multa no
egret cum de hoc apli doctrina
nam quam no accepit ab hoc
manifeste expressit dicit enim apls
ad Collosenses i Chō implco ea
que desunt passionum ei⁹
dñi xpi in carne mea pro corpe
eius q̄d est ecclia Rursus appellat
ecclam corpus xpi saltem mysti
cum Et si ecclia est corpus xpi
misticum oportet q̄ xpus sit eius
caput cum aliud membrum ei⁹
no pt quia nec pes nec oculus
nec manus Item ad Ephes iiii
Cum beatus paulus multas dona
tiones et gras enumasset in ecclia
aliis inquit dedit apls alios
prophetas/ alios euangelistas/
alios pastores et doctores ad con
summationem sanctorum in opus
ministerii Quibus in edificationem
corpis xpi Donec occurramus omnes
in virum perfectum etatis plenitudinis
xpi aut
vnum corpus est et multa membra
hz/ omnia autem membra cor
poris cum sint multa vnum cor
pus sunt ita et xpus et ecclia
in vno spu/ vbi dicit glō ita et
xpus ecclam caput est vnum
q̄ manifestum colligunt apli ad
Ephes i dicens ipm dedit caput
super omnem ecclam que est
corpus ipius et plenitudo eius
et merito xpus dicitur caput ecclie
est enim eminentior ut dicitur in
psalmo lxxxviii Ego primogenitum
ponam illum excelsum p
regibus terre Est dignior q̄m
princeps regum terre exposi primo
est potentior de quo dicitur Data
est michi omnis potes
in celo et in terra dignior magis
quo ad regiam dignitatem insi
gnie plenitudinem/ et gratie plenitu
dinem/ potentior vero quia po
tenter inhiando semper manens
recte gubernando Deinde xpus
in sua humanitate aliquid fuit
caput ecclie cum in terra conver
satus est et nunquam subtraxit
potestatem suam ab ecclia seu a
fidelium vero non
esset in promissis/ quibus dicebat

Ete ergo vobiscum sñm omnibꝫ diebus vsq; ad consummacoñm sēcli
Qt vlt tñm ergo sint et no de sūt esse ergo sequitur q; adhuc est caput ecclie tñm se no subdu cerit a regimine ipius ad qđ clarius ostendendum m capite pos sumꝰ erma considerare tm b thomam m 3ta parte q. vm articulo primo sc̄i ordinem pfectum et virtutem / ordinem qua caput sma pars ordinis m tiendo a superiori / et 3tia est q; omne principium consuevit vocari caput / tm illud Eze xvi ad omne caput vie edificasti si gnum prostituendo tue / pfectꝰ autem qua in capite viget ob sensus interiores et exteriores tum in cetero sit solus tactus Et inde est quod dicitur vsque ad longissimum et honorabilius pte e caput / virtutem vō quadrupedum et motus et gubernatio oñm reliquorum membrorum in suis actibus est a capite propter vim sensitiuam et motiuam ibi do minantem / unde rector dicitur caput pro pli tm illud primi re gum xv Cum esses pusillus in oculis tuis caput in tribubus israel ex hoc autem tria compe tunt capiti spualiter primo enim ordinem habet ratione propin quitatis ad deum Et ideo pre et gra alios quia omnes alii accipiunt gratiam p respectum ad gratiam ipius tm illud Ro viii quos prescivit hos predesti navit conformes fieri ymagi filii sui ut sit ipe primogenitus in multis fratribus Secdo pro fectum habet quantum ad plenitudinem oñm gradꝰ tm illud Joh i vidimus eum plenum gra et veritate Tertio virtutem habet influendi gratiam aliis membra ecclie tm illud Joh prima de plenitudine eius omnes nos accepimus gratiam Hec b thomas Ex quibus manifeste colligitur xpm esse caput ecclie igitur prima pars conclusionis vera

Secunda pars conclusionis que solus videtur hec ambiguitas sic colligitur Dicitur enim in ca uta domini papa di xpi dominus in omnibus partibus clarissimum ita ad omnes aplorum officium pertinere voluit ut in beatissimo petro apo storum principe principaliter collocaret ut ab ipo quasi quodam capite dona sua deriuaret in corpus omne diffunderet Ecce dicat petrum et p ipm quemlz successorem summum ecclie caput de quo etiam in c fin damenta de elect li vi Nec pt hoc intelligi de capite vero nr papa dicatur Verum caput ecclie xpus sit verum caput ecclie ad prima partem conclusionis Esset nacq ecclia biceps aut bicapitalis et mo struosa i si haberet duo capita eque pa riter sicut papa no dicatur episcopus alius ecclie nec in c Ecce dicit dñs quia sic ecclia alius dicetur vocare mortuus papa quod dicit ridiculum dicit etiam no dicatur caput verum ecclie quia eo decedente videtur ee acephala dicitur ergo caput tm quidam methaforam ablato enim capite a corpe desunt vita corpi et in ablato papa ab ecclia no cessat vita ecclie tm ecclia sine papa viuat Solus igit xpus ca put ecclie dans ei sensum et mo tum et omnem spualem influxum unde et scriptura euangelii cum faceret mentionem de abscessione me brorum scandalisancium quotiesunt

ecclie no verum sed mi nisteriale et methaforicum

oculum manum et pedem cyt
b et xpm. In oculo tmb scan
dalisat te et et mmgiis fect scr
ptura mentionem de capite ad mi
nuendum q verum et immotu
caput ecclie est xpus / q no pt
ecclia scandalizare et ita hec
et ei / papa vero pt ecclia sca
ndalisare. Si go ipe esset caput
ecclie verum q dictum fuisset
de capite absidendo sicut de oculo
vel de manu. Sm considerandum
quedam ecclia vlis considerantur
dupliciter uno ut est corpus mi
sticum. isto considerat prout a
xpo regitur. donis et charismatibz
gratarum que e corpus solum
vnens semp / vita spuali / fide et
caritate / qb q xpus cum ut spon
sam suam respuat et gubernat
nec p'mittit eam maculari et a se
separari / qma sibi spualit assistat de
fendens eam ab erroribus et ita
ipe caput ecclie est xpus. Juxta
regulam apli ad eph 1. Si homo
considerabit ut e corpus pollutu
m qb considerantur sunt alia
quitas aut spectus pollutiua / q
q absit influxu gratie et charis
matum ac spuali xpi assistencia
quitum est ab humano iudicio / pt
debite regi humana aut diuina
lege isto posset dia qb papa com
peteret de caput ecclie. Sed prout
ecclia est corpus misticum no pro
prie sibi competat ee caput ecclie
Sz posset dia quarum et inferi
oribus. Constat enim q ei non
queniunt condiciones capitis sc
q influat in eccliam sensum
et motum gratiarum et donor
spualium. nec effitenter ut deg
nec inferie et excellenter ut
xpus. Et ut appareat q quam
condicionem q'uemat pape caput
esse ecclie. Et q q influxum pro
iste notat beatus Thomas in tertia
parte q. viii. ar. vi. in responsione
primarii q caput in alia membra
influit dupliciter. uno quidem in
tensiuo influxu prout virtus mo
tiua et sensitiua a capite derivat
ad cetera membra. Alio modo q q
dam exteriorem gubernacionem pra
vt q vsum et alios sensus qui
in capite radicantur. Quibus homo
in exterioribus actibus interior iuuatur
fluxus gre no est ab aliquo nisi a
solo xpo. cui humanitas coniuncta
q est diuinitati quincta habet vir
tutem iustificandi alis iustificandi
Sed influxum in membra quidem
ad exteriorem gubernacionem pt alius
communicare. Et q hoc aliqm alij
patet dicta capita ecclie q illud
quod sm doctores capita plene
dixerunt tamen a xpo uno quod
quibusdam ad hoc q xpus est caput
omnium eorum que ad ecclie pertinent
q omnem latum et tpus et spa
tium. alij autem homines diuina ca
pita q quedam spualia loca / sicut
epi suarum eccliarum / vel q
determinatum tempus papa e totius
ecclie caput q tpus sibi pontificatus /
et q determinatum statum / prout
sz est in statu viatoris. Quam q
xpus est caput ecclie propria virtute
et auctte alij vero diuina capita in
quitum gerunt vices xpi. q illud
te Corpo q Nam et ego quod dona
in signum donum propter vos in
persona xpi. Et te Corpo q pro xpi
legatione fungimur tanquam deo
exortante p nos hec beatus Thomas
Quoniam autem appareat q papa sit
caput ecclie unde influxus exte
rioris gubernationis et q determi
natum tempus et statum / sed no
est caput vlis ecclie vt ouium est
necessarium quibus quam re

putacõ sed bene respectu ecclarum
particularium et singularium me
brorum ecclie quod no sit caput
concilij generalis p̃z facta em prout
considerãtur in concilio generali potest
se habet ut corpus ad membra quia
vt corpus politicum / xpus caput ibi
assistat in medio admirabili distendens
et influens suam gram et diriges
in agendis approbando et confirm
quibus sentendam que fit a concil
lio propterquod sibi attribuuntur
spũs sancto dictum xv vbi dr visum
est spũ sancto et nobis Et quis appa
ret q̃ spũs sancti simul operatur et
iudicat cum his qui sunt in gallo
Constat autem q̃ hec reprimunt et
diam ut e cõtrib missarum Exque
procedunt confluxu gratie et con
firmatum spũs sancti Ratio go p̃z
dicta q̃ papa sit caput concilij gene
lis cum primarie agend sit expe
dit esse et in mente optim Et ideo
no est opus ibi facere aliqua me
dia de nostro Si autem papa di
ceretur caput concilij et hoc ptate
obtinam cessaret libertas que re
quiritur in conciliis ad danda
vota qua vbi spũs dñi ibi libertas
ut dicat ap̃lus nec obstat q̃ dicatur
papam hinisse interdum p̃sidencia
in conciliis generalibus vt in c̃i in
nomine dñi xx iij di et in c ad
aplice de re iudi li vi et in alijs
iuris q̃ris Illa em intra ad
similia intelligenda sunt de bono
ria ptate ad beneplacitum con
siliorum cui data fuit ad hoc dum
c̃ in nomine dñi vbi dicebat Quo
laus papa si placet fraternitati
vre et ita vt capitulo ad aplice po
terat dici papa presidenciam ex
concessione et permissione concilij ut
optollerentia paciencie Constat em
q̃ in plurib vetustissimis conciliis
papa no fuit presidens nec in illis
in quibus Romani pontifices no fa
ciebant diffinaciones sed ipm̃ conci
lium p̃se dicendo placuit concilio
ut in c̃ que inserunt placuit
de cause di iiij et in plurib alijs
et in concilio aplor ubi de qua act
xv petrus licet sint pmissa
tu ubi pronunciant beato Jacobo
dicens placuit aplis et senioribus
et omni ecclie et unde et in con
silio Basilien cum legatis pape
venissent Basiliam de anno
dñi millesimo quadringentesimo
xxxiij Cardinalis sancte cruc
in urbe Archiepis Thar enubien
sibus paduanus et abbas sancte
iustine et priorib ord hesitans
quibus ipse Eugenius tunc appro
baverat concilium et ei ad he
serat q̃ primam revocacõm tota
tionis et corrigenda venit prub
in debite facta et peterent se admitti
ad presidenciam nomine pape litere
quas habebant no sunt statim ad
missi sed dati sunt doctoribus in ma
gno nũo de toto orbe peritissimi
qui revolutis scripturis et sacris
canonibus deliberare deberent an
ipi presidentes essent admittendi
ad presidenciam auctoritatem et ra
tionem prout petebant qui de
liberacione psistentes p tempus satis
notabile visum est ipis q̃ no ad
mittentur ad presidenciam auctoritat
et rationem Ex q̃ ventum est
ad deputaciones et statutis singu
lorum votis conclusum est unanimo
deliberacõe illorum et ex q̃ sta
sessione publica presente Sigismundo
imperatore in apparatu imperiali
et electoribus imperij vbi aderat
Cardinales in notabili nũo tres
patriarche Archiepi Archiepiscopi
et primarius Archiepi Episcopi
in maximo nũo de singulis na
tionibus numero studiorum generalium
et doctores legũ divine et humane
in maximo nũo de toto orbe peritissimi

dcrtatum est in illa sessione pub
liari q dñi presidentes no cent admit
tendi nec admittebantur nomie
pape cum ptate obiectma vel pre
sidencia aūctma sed sicut alia sup
posita conaliū reprobatione tñ psone
pape qm presidentes sic admissi
presaterm̄t inuenerunt concilio
sicut alia supposita conaliū facere
assueuerant nec illi decreto tunc
facto contra dicebant nec aliquis
alius nomine pape contra dixit imo
vndm ipi sed et ipe papa idem
dcrtum tunc factum sicut et alia
omia dcrta facta et facienda appro
bant coprese Quibus pz ipm
q ce caput vlis ecclie nrāz con
alij q̄ualib ipam reputantes be
ne e caput rō ecclie sed peculia
rius et singularius membroz
ecclie rō quoz dictus hēre plen
tudinem ptatis cum sit vicarius
xpi vnde nec sic ptati p hēre vide
atur derogatum aliquid dcis com
memoratis de eius nanq ptate
dicat beatus thomas in tractatu cōtra
errores grecorum in c lxvii vbi
cum asserit pontificem et maiorem
inter omnes epos et allegat Xrs
super illud cap xxvi Nat esserunt
ad illum discipuli dicentes quis putas
e maior in regno celorum vbi dicat
Xrs quoddam humanum scandalū
concepserunt quoddam idem in se
ostendere no poterant et timore
eorum qui sustinebant ipsos q̄ vide
rent petrum sibi preferri et pre
honorari Item allegat b thōs
ibi Xrs super actus apl̄oz dicente
petrus e vōs sanctissimi veri
apl̄ici chori pastor ducibus et sisi
go q̄ eius successor Item ad id
est b thōs in tractatu contra er
errores grecorum c lxvi allegans
dicit Xrs super cap dicentem
filius qui patris e ptatem petro
vltro concessit vbiq; terrarum et
omni mortali omni qui in celo simul
dedit aūctem deinde ei claues addi
dit vt ecclam vbiq; terrarum ampli
ficet Et super actus apl̄oz dicat
idem petrus a filio super omnes
qui filii sunt ptatem accepit non
sicut moyses in gente vna sed in
vniuerso orbe Item pro hac aūcte
pape est aūctas Cirilli Alexandri
patriarche quem allegat b thōs
in dicto tractatu contra errores gre
corum in c lxxix qui dicit ppa
sona epi ad petrum Tu cum sine
et ego sine sine cum omnibus quos
loco tibi ponam plene et pfecte sa
cramento et aūcte ego sicut et sum
mus dicit id e Cirillus allegans
dictus thus in libro thesauro
quem allegat b Thomas ibidem
qui dicit de apl̄is in euangelijs
et epl̄is affirmant in omni doctrina
petrum esse loco dñi in eius ecclia
existere dantes locum in omni
conalio et synagoga in omni elec
tione Et infra Cui se petro omnes
fere diuino coepit inclinare et
primates mundi tanq̄m ipi dño
eius obedirent Unde Xrs propter
sona ypi dicit pesce oues meas
id e loco mei esto prepositus fra
tribus tuis pastor ad imitatio
b Cirilli in homine de apl̄is dicat
eius inquit plebem pastoris rec
apl̄orum credentes fieri primapem
regibus obsistē reges sanctificate
regnū omnibus imperate indum
legibus signate demones subpe
ditibus calcare et magna ptas eius
est quia totius orbis optinet primi
patum in q iii cuncta predic
tionis sedis a domino primatum
optinuit xxxv dr. Et dato sancta
et ideo ei etiam si pastor sit abo
nibus obediendum est quamdiu eius
ab ecclia tolleratur Sanctissimus
dicitur Unde quod ante multo

sed ꝙsanctificandi offias prout hoc
plare debuat Augr de ciuitona in
libro de eccliastica ptate q in gr
ma vnde glo sper illo verba sme
dore in sme ecclias dicit q in ma
ioritate est q̃ma igitur maximus
et sup est no pt ab aliquo homine
iudicari ixo q̃ in sita vbi de sita
subditorum iudicantur a nobis
nostra vero a quo iudicant Et in
t aliorum ibidem dicitur filios
homo debuit causas volunt p hoc
terminari / sedis apl sub presulez sue
sme questione refugiant arbitrio Et
hoc est q̃ colludit de q papa no
habet superiorem in terris sed hoc
intelligenda sunt in respectu ad
eccliaz particulariz et membra sin
gularia eccliz q̃ in iudicari pt
ab eccliis sibi et a concilio generali
quam reputantem in casibus hereti
et notorii scandali cõis ut ipsa
videbitur Ex his igitur apparet
pt ꝙ quo sensu papa dicitur ca
put eccliz et quam ptatem hic
dicitur super membra Et eccliz
vniuersalis de quib ecclam ptate
ipsa dicendum erit Et tantum
de secunda conclusione

Et q̃m eccliz sibi his sic ut
predictum xpm pro capite
vero et immediato summum
verum pontificem pro capite vi
cario et ministeriali vnumq̃ pt
simul esse congregata in vna
quam eccliz constat ꝙptitis preteritis
et futuris fidelibus in diuersis tem
peribus constitutis / preterita sunt
translata / futura non dum ad ve
nerunt / presentia sunt locorum di
stancia separata vnde nunquam
legimus totam sibi eccliaz in
vna congregatione fuisse vnita
Ad hoc dam enim eius membra sunt
in potentia quedam in actu Con
stituitur namq̃ eccliz ꝙ omnibus
membris que sunt fuerunt et erunt
et que nunquam simul fuerunt
nec erunt a principio mundi
vsque in finem / nec q̃libet ad
esse nature nec q̃libet ad esse
gratie sicut dicit b. thos in tria
parte q. vm. ar. in in responsione primali Ad hoc quidam
membra viuentia in vna fide
et vnitate sacramentoꝝ iuncta
vnam faciunt eccliam catholicam
quorum omnium caput est xpus ꝙ
conclusione precedenti que etiam
in sinb membris licet distinguua
in militantem et triumphantem
que eccliz militans arce compa
iuxta illud luce iii Ipe vos bap
tisabit in spu sancto et igne cuius
ventilabrum in manu eius et
purgabit aream suam et congre
gabit triticum in orreum suum
paleas autem comburet igni
inextinguibili vnde b augr
in li de fide ad petrum ostenditur
sme te et nullatenus dubitet
aream dei esse eccliam catholicam
et usq ad finem seculi fru
mento ꝙ mixtas paleas continueri
Ad Ex quibus pz eccliam compo
sitam ex bonis et malis ptitis
preteritis et futuris vt etiam supra
dictum est vnde constat quam
no posse in vnum simul actua
liter congregari ex omnibus me
bris eius Et rta ex quo congregari
no pt nec oportet in actum hoc
tutissimum actualis inuisibilemq
quam habet auctore et in spiritu
dum congregata no est ut possit
oriri in actum hoc tutissimum sine
inuisibilis et ptatis ex quo simul
dum aggregari in sub certis supi
positis et membris principalibus
rebus et aliis quod fieri poterit
et fit in concilio generali legitime
congregato quam reputantem
Et ideo ad hoc propositum Sit
hec conclusio tercia Quod libet
concilium generale in spu sancto

legitime congregatum reputat
vlem ecclam et habet platem
immediate a xpo Hec conclusio
nd eget magna probacone cum
sit manifestissima et probatum sit
quo dicto conciliis generalibus Const
anden cum vā sint ista in scā
ne in sequentibus opus sit dice
simi hec sancta synodus consta
nden quale conciliū facien et
vlem ecclam repitans declarat
q ipa platem hz immediate a
xpo cui quilz cuiuscumq status
condicois vel dignitatis etiā
si papalis existat obedire tenet
in hijs que ptinent ad fidem et
extirpacōm scismatis et reformā
cōm ecclie in capite et in mem
bris Item declarat q quicumq
cuiuscumq condicois status vel
dignitatis etc si papalis existat
qui mandatis statutis ordinacō
nibus seu preceptis hui⁹ sacre
synodi et cuiuscumq alterius
concilij quālis legitime congre
gati super premissis seu ad ea
ptinentibus factis vel obedire
contumaciter contempserit nisi
resipiscat condigne puniat subiacatur
et debite punietur Eadem adalia
inmis suffragia si opus fuerit
recurrendo Ista est constitucio
concilij Constanden que sufficit
debet cuilz credenti ad assencēdū
hijc conclusioni cum sit dictum
vlis ecclie cui sancti doctores di
cta sint submittebant quia quic
quid approbat tenendum est quic
quid reprobat fugiendum Unde
nec cuiquā debuit se velle credere
erroneo nisi cum ecclie auctas
monuerit Et beatus Jeronimus
in disputacionibus luciferianis
dicit poterant hoc vnico solo
omnium tuarum disputacionum

rumulos coarcere vocat autem vni
cum scē auctem ecclie preter sa
cra concilia quale no reputant vlez
ecclam no recte dixisset Jacobus
dicendo vos plantat aplus et semo
ribus et omnis ecclie ē pestat
cum ep⁹ ibi no fuerat omnib⁹ eccliis
quo humano mo loquendo no
est possibile cum simul congrega
in vnum locum reperias est aut
dicere q illud no recte dictum sit
cum et illius conalis facta attri
buuntur spūi sancto ibidem cum
subditur visum est spūi sēto et no
bis/ qui spūs sanctus cum sit spūs
veritatis errare no pt cum sit deus
Sed quod concilium quale hoc
platem in mente a xpo manifestū
et quibus xpi qui dicebat collegio
aplorum ubi duo vel tres in
nomine mēo congregati fuerint
in medio eorum sum et hoc vum
nec ad ē sme auctē et platē
cum nulla creatura sme quo ali
quid dicitur posse quātocumq
nitez ee cum credendum e tur
nus sanctorum modo singulari
ut influat in eos gram spūs sti
propter quod dicebat Celestinus
papa in epla ad synodum Ephe
sinam Deus sancti prisciani in
dicat congregacio sacerdotum
nec ibi putanda est de ee dignitat
trinitatis que sanctificat Conalia
et sanctum reddit dicat cum Isidoro
in libro conciliorum in ecclesiis
terre synodi poncilis verbi ecclie
sanctī pape valde nēam prosperi
esse verum in omnium quemlibet
multitudinem hijs Hinc dixit
fidem que dicit ubi duo vel tres
con-gre-ti in nomine mēo in me
e-sum Credo cum beatum Atha
nasium dixisse fidem nitez ee
hinc sacro concilio et ita tanquā
ante conspectum dei in medio

vrm fidem meam ptuli hec ille Si
go m tonalio est dmutas xpi que
est eadem totalib trinitatis qui dicat
ptatem tonalij mmediate no a
xpo procdē Nemo mqam dicet
nisi ḡosas ecclie cui dicat aliud
no esse sanctum vbi e dmutas
singularis assistenaa quam sp
lati in eo interdum sint mali qm
no obstante de ferm vita eorum
adhuc possent tractare et dispmte
ea que sunt fidei et salutis cum
no xpi sunt qm locutus ē spūs
patris celestis qm locutus m eis
Si eni propter sua loqm veri
tatem pro vtilitate et salute ecclie
no possent nam forte miseri pre
ualere traducere sub ecclam quod
obsistat irrefragabili sue xpi qua
dictum est et forte miseri no prena
lebunt aduersus eam Legit xpus fm
et balaam missus p regem bal
ach maledicere populo dei non
maledixit sed benedixit dicens regi
no possum aliquid loqui nisi quod
mserit dominus Et misa dicitur chri
anus dominus ocurrisset posint vnq
in ore eius Venerit xpus et ibidē
xpum dicebat balaam Si dederit
michi balach plenam domū auri
et argenti no potero preterire ser
monem dei mei vt vel boni quid
vel mali proferam ex ore meo Si
quidem deus dederit hoc loquar
Et si sic est quito magis attendendum
est q dns assistens concilio gnali
mpta promissionis suam modo
singulari ponet vnq in ore illoꝝ
qm pro salute et fide ipe orant
pretij membrorum eius quem
tenuit in vmmis in nomine eius q
qua fide ipe orant pretij e q pro
sua rectis exaudibus ut sint aptus
ad hec Q Cum go assistit tonalio
generali ut caput et rector eius
et sue prīa sanctificat illud no
p mittat ibi fieri q tutissimus fide
aut salutis ecclie sic si tm igitur
de tonalibus propter hec que
dicta sunt quem titulum quoddz
tonalium quale quam ex usu
ecclie habente fundamentum
ex scriptura et ex usu Romanoꝝ
pontificum sibi iam expresse ap
pisit dictum cum in titulo tm sch
tonalij qualis Sacrosancta sno
dus qualis de quem titulum ap
probat totus orbis summis pon
tifices scribentes tonalio in sublī
tris eodem titulo iam vtuntur
Tenia igitur sanctum e et san
ctitatem hz a xpo Et quia sanctā
ecclam repetat unito pcedem de
bet a xpo qui est rector eius a
quo in ipm dona spualia profluunt
et carismata gratiarum Et tantum
de tertia conclusione

Et qm ecclia vlis et tonalium
generale ipam reputantibus pte
tem hz immediate a xpo ex con
clusione precedenti et ideo ut cognī
tum sit que et qualis sit ista ptas
ecclie vlis et tonalij generalis ipam
reputantem sit hec conclusio quar
ta Ptas ecclie vlis ac etiam cuiusq
tonalij generalis legittime congre
gati ipam reputantibus Imper
est ptate pape et qualij alia ptate
in terris Cum quilz cuiuscuq dignī
tatis status aut condicionis etiam
si papalis existat obedire et sub ee
tenebitur Et si no obedierit poterit
condigna animadversione puniri Ista
conclusio est fundamentum huius
tocius negocij Et ideo circa pbacoz
eius erit diligens immorandum Et an
tequm accedatur ad probationem eius
hoc prius premittendum est q
sicut deus cuilz creature debit etiam
periodum qua determinatur ad durandū
in suo esse et propriam salutem
in natura et interim etiam q possit
cormmppentibus se resistere et se

conseruare in ce Loquo cum dam
astemmy simple est esse sbam
optam operatione nali Et quarto
ycthcorrmy datur Unme cui
hz aliquam operatom inq3 d nuq
pt dr tale rr ita et ecclie sne ds
volunt durare vsq3 in finem seculi
dedit vtutem et ptatem qua pos
sit se conseruare in suo ee rege
et tueri et tonantibus ad sm de
structom resistere quod videtur
notari in vbis dictis a xpo in sua
fundatone Cum em dixisset q
super se petram edificaret eccliam
statum sibi mont Et porte inferi
no prevalebunt adversus eam
quasi significaret q ex ipo q edi
ficata sit hz in se vtutem et ptatem
se conseruandi in esse et contra
tmb resistendi Unde de ea dicitur
in Cantic q est terribilis ut castro
rum acies ordinata quo aut
esset terribilis si singli vtute caret
Et si ut dicunt quib licet exterior
humor ptatem habet ab extra ita
summo pontifice cui ptatem sue
ecclie vlem effectu videntur
quod falsum est sequitur q deficere
posset Cum em non sit essentialis
dependentia ecclie ad papam
qui prosne dignitatis officio tenet
eam tueri et defendere si pap
mortuus vel eam tueri nolit / si
tunc ecclia humor vtutem non habet
sequi q tandem deficere posset q
sentire est insanum papa igit
no existente hz ecclia vtutem
et ptatem quam p creationem ipse
que sit ex ordinatone ecclie non
habet quam ptatem a xpo ad sm
regimen et tonservacom accepit
pria em essendi et conservandi
propria et immixta sunt nitti
secul cui regi / sicut ergo eccliam
nec propter creationem pape defi
cit a virtute essendi ita nec a
virtute et ptate se regendi et ad
seruandi in suo esse Hec autem
ptas mixta doctrinam apli sme.
Corpus xpi videtur in esse omnibus
membris sme toti corpori no aut
vni membro tm / dicat em aplus
corpus no est vnum membrum
sed multa / si dixerit pes quia no
sum manus no sum de corpore
no ideo no est de corpe Et si dixerit
auris quia no sum oculus no
sum de corpe no ideo no est de
corpe / si totum corpus oculus vbi
auditus / si totum auditus vbi odo
ratus Non aut deus posuit mem
bra vnum quodq3 eorum in cor
pore sicut voluit et si omnia esset
vnum membrum vbi corpus / nunc
autem multa quidem membra vnum
autem corpus Non pt dicere oculus
manui opa tua non indigeo aut iterum
caput pedibus non est michi necess
aria Et nisi deus temperaret deus
corpus itemq3 sit scisma in corpore
Sed illud ipm provident solicita
sint membra / et sequitur vos estis
corpus xpi et membra de membro
et quosdam quod posuit deus in
ecclia primo aplos / 2o prophetas
tertio doctores Retinuerat igitur
ob hec dicte mentis hus que aplus
dicat ad Eph in q ptas ecclie se
ipam conservandi regendi et tue
ndi nisi corpori xpi sme omnibus
membris simul no autem q3 ex
uno membro dependeat in totum
unde videtur licet ptas esse in ecclia
non sicut in quodem toto integra
li aut subli cuius essentia et virtus
participatur a singulis partibus
subiectinis Sed sicut in quodam
toto ptalmo que ad modum vtus ex
terni actus et operationes are
est in ipa anima et sub potentia
sicut in quodam toto ptalmo
que ptas seu virtus non reperitur
adequate in aliqua suarum

potenaarum/ velim/ una principaliter ita ut ab illa totaliter alias communicetur. Sed est in omnibus simul potenas ex virtute unius animae sic videtur. in celia esse hmoi ptas. Hanc autem sit hec ptas celie ad se tegendum et conservandum est quia sua doctrina quod est ptas claudum vi sua discernendi et ptas iudicandi ligandi et solvendi. Hanc quod ptas tante excellentie est q̃ tota vis militans hominum illam concedere non pt sed eam a solo deo accepit cetera vero una in ptate quitatis seu multitudinis hominum est aliquem vel aliquos ex scriptis relegare et a sua societate separare. Dicit ille qui ab eorum societate excludit corpore sit separatus a societate dei et angelorum hoc non est in hominis ptate/ ptas autem claudum ad hoc se extendit ut que ligantur in terris ligata sint et in celis. Tot xvum. Et licet sint alie ptates in celia ut consecrandi corpus xpi absolvendi a peccatis et sic de aliis. Hic tn principaliter inquirit. de iudiciaria ptate an sit penes celia principaliter an penes papam principaliter ut quidam dicunt et tunc iudicio populi standum est.

Ad probandum igitur hanc conclusionem assumenda est quadruplex probatio. Una erit ex scriptura ewangelii et ex scriptura sanctorum doctorum ab ecclia approbatorum et ex scriptura sacrorum conciliorum vetustissimorum. Secunda probatio erit ex ratione nostra ac et rei per illa significate que in sacra scriptura dicunt ab ecclia. Tertia probatio erit ex ordine huius ptatis prout est in ecclia et in papa/ quarta erit ex habitudine quatuor causarum sc. finalis efficientis formalis et materialis quarum ex additarum occurrit illa auctas que expresse loquitur de hac ptate. Tot xvi. Tibi dabo claves regni celorum et quodcunq; ligaveris super terram erit ligatum et in celis et quodcunq; solveris super terram e. so. et in ce. Hec autem auctas cum angelis prout sancti doctores exponunt. vim est potius pro missionis quam concessionis et tunc illi resecatur. hec ptas promissa cui sunt concessa inuenitur vero reperietur. q̃ p hec verba dicit soli petro hanc ptatem concessent. Sed ex ipsi celie prout de tot xvum. Hanc quodcunq; alligaveris super terram erunt ligata et in celis et quecunq; solveris super terram e. so. et in ce. ex quibus q̃ hec ptas claudum non ad solam personam petri et suos successores. Sed principaliter ad ecclias pertinet tm p eadem ratione legitur. Confessa q̃ p ex scie textus ewangelii constat cum q̃ xpus omnes discipulos simul. no autem solum petrum interrogavit/ et petrus quasi omnis causa expectans interim respondit et xpus se responsio acceptit quod manifeste lucas ewangelista refertur in c. unum sic referens dicit autem illis vos autem quem me esse dicatis. Respondens simon petrus dixit xpo dei/ et ille mox precepit illos precepit ne cui dicerent. Hec manifeste p. quo responso petri erat responso omnium apostolorum. Quia precepit ne cui dicerent. Unde ex hanc causam et alios doctores propter multum confessionis libertatem sit dictum. Cui ptatis confessio aut fuerit non solum petri sed omnium apostolorum

ergo et aūctas ptātib ad omnes a-
plos et eorum successores datur
ptinere hoc autem pz ex his que
pg ea dicuntur in euangelio na
pg hec dicta legitur. q̄ de natiui-
tate sunt tribus uicibus contenus
inter aplos tot xpm et xx Et
luce xxiii Non autem de hac re
tacens contendisset si intellexis-
sent per predicta vā Tu es pe-
trus et tibi dabo claues &c vel
illa tu vocaberis cephas Soli
petro aut principaliter ad regenda
ecclīam fuisse traditam ptatem
Ne iste sensus septuā videretur
esse nona doctrina uel dicatur
cogitatibus nostris pz manifeste
per auctates sanctorum doctorū
opponendum vā predicta qui di-
cunt &c cum petrus claues acce-
pit sanctam ecclīam significant
q̄ ecclīa a xpo claues accepit
proprie petrus autem figura-
tiue Unde b augs super Joh
sermone centesimo vicesimo quin-
to loquens de ecclīa inquit Omnib
ecclie aplis petrus propter aplatū
sui primatum gerebat figuratā
generalitate personam &q̄ eis adi-
proprie pmet Natura unus hō
erat gra unus xpianus habi-
dationis gra unus idemq̄ pmus
aplus Sed quid ei dictum T tibi
dabo claues regni celorum Et q̄d
cumq̄ ligaueris super terram e li-
et in ce Et quodcumq̄ solueris
sup terram e so et in ce uinū
sam significauit ecclīam que in
hoc seculo diuersis temptationib
uelut imbribus fluminibus et tem
pestatibus quatitur et no cadit
quia fundata est supra petram q̄
petrus nomen accepit no enim a pe
tro petra sed petrus a petra sicut
no xpus a xpiano sed xpianus
a xpo vocatur Ideo quippe ait
dominus Super hanc petram edi
ficabo ecclīam meam quia dixe
rat petrus Tu es xpus filius dei
uiui super hanc go inquit petra
quam confessus es edificabo ec
clīam meam petra enim erat pe
sup hoc fundamentum aliud
nemo pt ponere preter id quod
positum est quod est xpus ihus
ecclia go que fundatur xpo da
ues ab eo regni celorum accepit
in petro i ptatem soluendi liga
ndi q̄ peccata hec b augs Et
sunt eius vā sicut ponunt in
forma prout videri poterat in
originali Id idem est beatus Jerōmus
Jeronimus cuius verba ponitur
xxiii q. prima quibus considerat
ubi inquit Omnibus consideratis
puto rite no temere dici filios
ta esse in domo dei ut ipi eccl̄am
sint eadem dominici dei q̄ne dici-
dificari supra petram que summa
columba appellatur que sponsa
pulchra sine macula et ruga et
ortus conclusus et fons signatus
et puteus aque uiue et paradisus cū
fructu pomorum que dominus eccl̄am
claues accepit et ptatem ligandi
et soluendi Hanc dominus si quis ar-
rigentem corripientem q̄ contem
serit sit tibi tanquā ethnicus et
publicanus Hec b Jeronimus Ubi
opposse dicat ecclīam recepisse
claues et p eas indicariam ptatē
Id idem est b augs libro primo de Augs
doctrina xpiana cō xiii qui dicat
est ecclia corpus suum sicut ecclia sancta
doctrina commendat que quinq̄ ce
dicatur et paulo inter posita Et
hab igitur claues dedit ecclie
sue ut quecumq̄ solicet in ter-

soluta essent et in celo Et quecunq; ligaret in terra ligata essent et in celo Sed idem est Innocentius ille doctor famosissimus in suo de beatis aplis qui incipit sic interrogabat ihs discipulos suos &c qui inter cetera que de ecclia loquitur dicit sic Ista autem viget celestib; auctab; ad illud dignitatis provecta fastigium ut eius stilla que profertur in terris ab observetur in celis Sed idem est Cuiacius li de fide ad petrum c in vbi dicit Primatus peccanti cet indicta pro peccatis de peccato si deplanti no esset remissio concedenda sed ecce prima petorum tunc pdest si cum in ecclia catholica gerat cum deus in psona beati petri ligabit solvendq; tributi petrum dicens Quecunq; alligaueris super terram erunt ligata et in celis Et quecunq; solueris super terram erunt soluta et in celis Sed idem est leo papa in sermone de ihu aplis vbi dicit Ego vir ipse petr et hmoi decreti constituo ad omnes ecclie principes concedunt sed no frustra vni conceditur q omnibus intimatur Ecclie igitur date sunt claues principaliter sed quod scptura dicit petrum eas eadem recepisse Dicit b Jeronimus quez allegat magr in quarto di vbi sup idco petrus dicitur eas accepisse ut omnes intelligant q quicunq; ab vnitate fidei et societate ecclie se separat nec patris solius nec celi regredi pt Hoc beatus Jeronimus Sed idem est b Cuiacius in li de agone xpiana dicens Deo enim sue causa inter omnes aplos hmoi ecclie catholice personam sustinuit petr hmoi cum ecclie claues regni celorum date sunt cum petro Et quod ei dr ad omnes dr animas nec pasce oues mecas Sed idem est Fabianus ille doctor famosus qui dicit sic Petrus solo petro hec plas data dicitur ceteris tamen aplis dabatur Teste xpo qui insufflauit in eos dicens Accipite spm sctm quorum remiseritis peccata remittuntur eis Sed idem est Cuiacius super Joh xxmo q. i. qd cum dr petro tantum dictum est illud quodcunq; ligaueris super terram &c Ego hoc dicat ecclia dr autem in ecclia sit vtiq; que in ea ligantur et in celo Et que soluuntur in terra soluta sunt in celo quia ad cognitat ecclia in celo ligatur cognitaq; cum reconciliat ecclia in celo solum reconciliatus dr hoc go in ecclia sit petrus qui claues accepit ecclie sanctam significauit quos cepo ut archidiaconus id e sub signo et nomine ecclie accepit Sed idem est glo ordinaria super illo Ad hec vna quorundam quib; dedit aplos &c Dicat glo vice xpi predicantes ac omni ordinatores et in dicto Sed idem est tangit in libro questionum nouit et veteris testamenti q lxxxix et in fine quo dr de aplis petro et paulo vbi dicit dns ihus xpus discipulos suos ante passionem suam sicut nos sal elegit inter quos pene vbiq; petrus solus totius ecclie mernit gestare personam Et propter andre mernit Tibi dabo claues regni celorum Et sequitur Has autem claues no vnus homo sed voluntas accepit ecclie Sed idem est auctas manifesta in e firmiter de sanctis. et fi. ca vbi ponitur fides nra pro qua si necesse est moriendum est vbi dicitur Ad sacrum cultum nemo pt consistere nisi sacerdos qui rite fuerit ordinatus sicut claues ecclie quas ipe contulit

Innocen
Cuiacius
Leo papa
Jeronimus
Cuiacius
Fabianus
Glosa ordinaria
Cuiacius
Auctas

aplis et eorum successoribus ihesu
xpus dixit dabo clauces regni celorum
petri et cui confessus aplis et eor
successoribus no soli petro quoq
auctibus sanctor patrum patet
q ecclia accipit clauces principat
eo q missione xpi Cum go queri
oportuit vbi de hac missione
legatur in euangelio nec alius
locus aptior est quam ut dictu
est ext xpum quecunq alligaueris
super terram erunt ligata et in
celis Et quecunq solueritis super
terram erunt soluta et in celis
et quecunq solueritis super
terram erunt soluta et in celis
Hec loquitur aplis collective et
eorum successoribus no soli petro
quecunq alligaueris quecunq sol
ueris pluraliter Et opposita se
quitate ecclie sequitur de vtate con
siliy generalis ibidem quasi vt
velit respondeni tacte questionis
potuissent cui dixisse apli xpo
domine ecce sumus iam certificati
de superioritate de qua querebamus
et scimus vbi debeat hri recursus
hi frater fuit maior in gibilis qua
ad ecclesiam et scimus quanta est
vtas ecclie que extendit se adhuc
huc et ad terram dic go vobis
quemodo futuris temporibus ecclie
tue que totum orbem dilatanda
est dicere poterimus seu hoc dictum
adimplet dic ecclie Cum ecclia
nullibi simul congregata erit vbi
ego querebar hmi modi audire
potent Iudi domus quasi velit
dicere dicam vobis vbi ecclesiam
meam recipere poteritis vnde subdit
consequenter Amen dico vobis in
quit dominus aplis vbi duo vel
tres congregati fuerint in nomine
meo in medio eorum sum de
de celebratione grialium conci
liorum exponit Celestinus in epla
ad synodum ephesinam vt dicit
Isidorus in li conciliorum que
auctas est supra posita Hec ego
vtas gratie conciliy innixa fundame

si no audierit eos dic ecclie Sit
ecclesiam no audierit sit tibi sicut
ethnicus et publicanus Hec dicit
mdianum ecclie ee supmus iudicio
petri Et consequenter vt ondat
quale sit iudicium ecclie et que
sit eius vtas statim subiungit Amen
dico vobis quecunq alligaueritis
super terram erunt ligata et in
celis et quecunq solueritis super
terram erunt soluta et in celis
Hec loquitur aplis collective et
eorum successoribus no soli petro
quecunq alligaueritis quecunq sol
ueris pluraliter Et opposita se
quitate ecclie sequitur de vtate con
siliy generalis ibidem quasi vt
velit responderi tacte questionis
potuissent cui dixisse apli xpo
domine ecce sumus iam certificati
de superioritate de qua querebamus
et scimus vbi debeat hri recursus
hi frater fuit maior in gibilis qua
ad ecclesiam et scimus quanta est
vtas ecclie que extendit se adhuc
huc et ad terram dic go vobis
quemodo futuris temporibus ecclie
tue que totum orbem dilatanda
est dicere poterimus seu hoc dictum
adimplet dic ecclie Cum ecclia
nullibi simul congregata erit vbi
ego querebar hmi modi audire
potent Iudi domus quasi velit
dicere dicam vobis vbi ecclesiam
meam recipere poteritis vnde subdit
consequenter Amen dico vobis in
quit dominus aplis vbi duo vel
tres congregati fuerint in nomine
meo in medio eorum sum de
de celebratione grialium conci
liorum exponit Celestinus in epla
ad synodum ephesinam vt dicit
Isidorus in li conciliorum que
auctas est supra posita Hec ego
vtas gratie conciliy innixa fundame

non pres. ad test. grat. pres. scit. mod. sum

qrillis vis euangelij vbi dno uel
tris et cetera Ex illo dicto quecumq;
allegamus super terram et quic-
quid ligauerit super terram erit ligatum
et in celis euangelij quatuor notanter in
strumentum primum q; clauis regni ce
lorum de quibus supra hic ecclie
p hec vba sunt concessa primum ca
thedra in qua sublimitas erat facta pro
missio hic confirmatur Nec erat
enim xpus primus petrus reputatus
ecclesiam vbem vba promissima tibi
dabo claues regni celorum hic aut
quod promiserat ostendit se donat
omnibus apostolis seu tota ecclie m
sonis eorum dictum quecumq;
allegamus super h. c. li. et in ce
Sed notatur in illis vis q hec do
natio facta est ecclie in omni stabili
firmitate patet primo quod in do
natione premittitur timens quod
notat nutrienti adhuc tenera
q in his verbis intelligitur concessa po
testas ecclie no limitate nec in certis casibus seu super certis personis
sed in omni plenitudine potestatis
vbicumq; allegamus et
quicquid solueris et denarato nostro
quod vis q xpus voluit iudicium
ecclie esse manus ac supremum
in terris et hinc iudicia ecclie cadit
petrum sine papam debet acquie
scere et obedire primo nam vba pre
dicta si pertinuit ad xpum dicebat
ad petrum Et q papa petrum instituit
tenuisse ad iudicium ecclie ce su-
premus in hoc quod ei dicit die ecclie
capitur iudicium ecclie ce supra
Dicem iudicium petri esset supra
iudicia ecclie/ petri q iudicia ecclie
no deberet reputari tanquam publi
canus restaret cum iudicium pe
pi tanquam superior examinare debet
iudicium ecclie Cum q dicatur
petro q incorrigibilitatem fris
debeat referre ad iudicium ecclie
et no ecclia ad petrum Respondet
ad iudicium ecclie sit maius et
supius supremum et finale Nec
q papa includatur subiudicio ec
clie eo probatur q a correctione
fraterna nemo fidelium excipit
cum ergo quemlz liceat fratrem
corrigere et si no audiat debet in
vtq doctrinam predictam deferri
ecclie sta q si papa vellit fratrem
correctione acquiescere debet de
ferri ad iudicium ecclie Frustra at
deferretur si ecclia no haberet potestatem
in eum ferendi iudicium sicut enim
qui secrete admonitus no corrigitur
licet eum quoniam coram duo vel
duobus testibus sta coram his ad
monitum/ si no acquieuerit licitum
est eum deferre ad iudicium ecclie
Cum q papa no coniungatur a primo
et secundo gradu correctionis fra
terne q non a tertio vt ut dicatur
ecclie vnde illa auctas dic ecclie
Et si in vita quinq; suas exponatur
de prelato tis sicut prelatus inferi
or cum admonitus contempnit
oportet dia no sibi sed prelato sup
eriori sta erit de primo prelato cui
pe no habeat prelatum superiorem
se/ si contra doctrine euangelij
vellit acquiescere oportet dia ecclie
si simul congregata haberi possit
Sed qua no pt dicendi est concilio
generali vbi papa reputanti seu papa
obedire tenetur et si no obedierit po
terit primum vtz deconstitutione con-
cilij Consequenter patet est enim
doctrina christum apli quib summa
potestas sublimioribus subdita sit
Verbis dns nec ab hac vniuersitate
excipitur anima pape sicut nec
a correctione fraterna Quod aut
summus pontifex comprehendatur
sub nomine fratris patet qua petro
in cuius locum successerunt similiter po
testates aliorum ecclie membrorum
se frres asserunt/ Et ecce primo vbi
dictum Expungens petra in medio

fratrum dixit Erat autem turba
hominum simul fere centum viginti
viri Ires oportet impleri scriptu
quam predixit spus sanctus p os
dauid Erat go habendus catholice
ewangelii et actus sanctorum
probabimus primum ecclie esse si
norem plate pape Et quamuis
plate ny terris Et quod dicit de
ubi ecclia intelligendum est de to
talis quidi legitime congregato
pam representante

Venimus ulterius ad decreta
sanctorum sacrorum conciliorum Et incipiendo a primo Ter
tiamus et primo in manibus qua
dam tractatum de quibus sit medio
ny recte aplorum Ty primo ra
tionalis de quo recte primo
de electione cuiusdam ny aplatum
hetur Ty licet petrus qui primus
erat unde dicitur Et surgens pe
trus in medio Ter sicut ceteris ho
norabilior et prout spectat ad pre
sidentem proposuerit et concilii
serit sic faciendum Actus tis
qui videntur notare autem et
nunciis Nam dicitur de omnibus
qui statuerunt duos et dederunt
eis sortes et ceciderit sors super
matthiam Ecce de statuerunt
et no de petrus statuit Ty sed de
vero concilio de quo recitatur vi
hoc auctas ecclie et concilii per
tripartitas diuinus coprimitur
Nam dicitur ibidem qui duodecim
apli quocantes multitudinem
discipulorum dixerunt Non e
quum nos derelinquere verbum
dei et ministrare mensis Conside
rate go quos vobis septem viros
bone testimonii plenos spu sco
quos constituamus super hoc opus
et nos dicitur qui imposuerunt
eis manus Constat autem qui hec
manifeste notant in omnibus aplis
qminiem autem qua dicit con
stituamus no dicitur petrus constituit
et dicitur imposuerunt et no est
dictum petrus imposuit Quis in
seruntur quo patuit qui nedum
statuere sed eadem ad conalium
conuocare est tis quidem no soli pe
tro sed et omnibus aplis patet quo
illo vo cum dicitur duobus ex apli
quocantes Et Exequia scripture de
tum hec potuit decretum concilii
constantie de perpetua concilior
galium in futurum celebracione
sedo inserit qui no solum tractare
causas fidei sed eciam ministros et
alios in eorum officiis nel beneficiis
instituere pertinet no solum ad pe
trum sed eciam ad omnes aplos
et eorum successores vz pontifices
patet quia illo vo cum dicitur Nos
constituamus super hoc opus fa
cit ad hoc quod dicitur ad tertium
primo ubi paulus mandauit Tit
discipulo Creten constituat Nos sup
ciuitates et ita no ad solum pe
trum hoc pertinere videtur Et
ita hodie decretatum est in con
silio generali qui tractauit de debita
electione electos in quos consen
tiret ut res redeat ad eum statu
in quo prius fuit Ty tertio autem
concilio de quo habet Actum xv
sabbo hoc idem clare patet Cum
eis iacobus ultimo iudicauit no
dixit quod petrus qui prius erat
iudicauit sed dixit simon narra
uit Jacobus vo simon dixit dicens
propter quod ego iudico no inquie
tari eos qui gentibus queritur
Et epla ei no nomine petri sed
aplorum et seniorum ministra
tionibus facta dicitur Ty quarto
eciam concilio de quo ei xvi dicit
patet idem qui paulo fuit in medio

a congregacione seniorum vt de
bet se conformare in terminis
legis nostre Nam ibi notã quia
quia subditur hoc go fac quod
tibi dicitur Similiter et petrus
acquiescerat iniunctis sibi et ordi
natis per concilium et quod obedierit
concilio patet manifeste Item vbi
dicitur et audientes apli et samari
a recepisset verbum dei miserunt
ad eos petrum et iohannem et
petrus labente illa discussione sta
tim iniuncta complent Ibi sio
autem de sui racione importat
aliquem inuitente respectu missi
argumento cuius quod dicitur lux
vij Nam et ego homo sum sub
potate constitutus habens sub me mi
lites et dico huic vade et vadit
et alij veni et venit et fac hoc et facit Item patet con
cilium niceni hoc de concilio ma
gno Vticeno sub iulio papa / et
constantino primape celebrato
vbi inter cetera dicitur sic hec
est fides quam deposuerunt pres
byter quidem adductus ibi
blasphemantem et dicentem ac
alterum filium dei Et adductis
omnes hereticos detollentem se
et insurgentem contra catholicam
ecclesiam quia cum auctoribus
sub dampnauit apud Nicenam
ciuitatem Tertium decem etocto
in vrbem congregati quorum
nomina cum prouincijs ibidem
sunt scripta / Ecce manifesta
apparet auctas concilij in concili
o Vticeno reprimentes volen
tem catholicam fidem concilium ha
beat potatem iudiciariam per
quod dampnant qui no notat
sentencie prolatum Item patet
hec de concilio Affricano in quo
cum legati pape ostendissent
literas et deposuissent intentionem
suam remissio facta fuit ad decre
ta concilij Vticeni pro deliberacione
super propositis facienda Ecce
tercia auctoritas concilij ge
neralis de quibus dictum supra
in conclusione sequenti Item per
de aliis concilijs generalibus dequibus
per Isidorum in libro concilio
in quo reperitur sic dictum Decre
ta sinodus vel sacrum concilium
statuit vel diffinit declarat ana
thematizat vel placuit aut pla
cet sancte sinodo Et in subscrip
cione episcorum qui inter erant
sinodis reperitur sic dictum Ego
N. episcopus subscripsi
vel indicans vel statuens et
Item patet auctas concilij ge
neralis supra papam et quod
supra omnes alios de decretis
concilij constancien famosissimi
viri Iohannes papa vicesimus
tertius in principio presidebat
Cum enim ut lege in gestis eius
concilij ipse Iohannes papa de
Constancia clandestine recessisset
de cuius recessu quidam putabant
concilium de dissolutum Statim
successive facte sunt tres ses
siones in quibus tractatum
est de processibus pape et proce
duris contra eundem Contra quem
no esset concilium dissolutum
Sed quod remaneat in sua inte
gritate et auctate Item tractu
est de ipse Iohannes no posset
mutare aut transferre ipsum
concilium Constancien ad aliud
locum nec curiam ibi timet
omnem detrimentum transmissas
per eum factas vel faciendas in
contrarium irritas et inanes
Item de no creando nouos Cardi
nales quos volebat pro no
Cardinalibus hijs nec prelatos

transferret in preiudicium cona
lium constancien. Item time dare
tant time duo decreta de pace
conciliorum generalium. Item
in alia sessione mduxit certam
formam procuratorii p quam
Johannes papa xxiij. tenus
debet renunciare perpetuis seu
constitue procuratores ad rem
randum. Item eadem sessione
pg ea contra eundem Johannem
protulit sua depositionis et
electionis a papatu propter si
moniacam prauitatem et alia
scelera de quibus fuerat concilio
delatus. Que omnia facta essent
conciliis sunt et erunt semper
terminis memoriale in generac
tionibus. Quod manifeste ap
paret an concilium generale
habeat auctoritatem sup papam
et quilibet fame mentis cognoscere
potest. Item patet hoc idem in sessi
one tricesima sexta concilii con
stancien. vbi factum est decretum
de perpetua conciliorum gene
rali in futurum celebratione. Ubi sta
tuta est etiam forma interim
ti quam quilibet electus in roma
num pontificem testare debet
et inter ceteras clausulas in
scribat hoc quod papa iuret se
tenere fidem cum tradition sa
crorum generalium concilio
rum et non iurare vel fingere fidem
cum decreta concilio non videt
quod ea passim possit ad finem lubi
lium reuocare. Ergo tamen
dicitur in secunda conclusione sta
quod cum concilia generalia instituat
penas sub pontificibus propter
perpetratos excessus et statuat
quod legem pro quam suas in fu
turum dirigant actiones et
ecclia vnius seu concilium generale
papam reputatur deponere papa
papa autem non potest deponere aut
destituere ecclam a sua dignitate
cum ipa duratura est vsq ad
finem seculi. Manifeste apparet
superioritas ecclie vnius et conci
lii generalis supra papam et pre
sertim cum agitur de fide de ex
tirpatione scismatis et reformac
one ecclie in capite et in mem
bris et deficientibus ab illa
Et si superior est ipso papa quod e
ut sit superior omnibus aliis me
bris ecclie quod sic ad hunc inditur
tali ratione licet cum vnicuique
re nisit virtus se conservandi
in esse et contrariis resistendi.
Hoc tamen non est in summo
gradu. Ita quod possit fortiori po
testati resistere sed in certo gra
du vt ut subtrahatur violentie ma
joris virtutis ut patet manifeste
in animantibus que occiduntur
et consumuntur a fortioribus in
virtute quia tamen virtus et
potestas se conservandi a nulla su
peratur virtute in terris quod patet
manifeste quia illo modo quod dicit et
porte inferi non prevalebunt
aduersus eam. Cum eum testante
Job nichil non sit virtus super terram
que huic comparetur. Ideo potestati
lem ait. Et hoc non potest aduersus
ecclam preualere sequitur quod
a nulla creata virtute poterit
superari. Item aliter probatur sic
Ecclia dei nichil est fortius quod
sequitur. Quod sequitur quod nec pas
cit ea fortius vel superior patet
quia per hoc scis in omelia que
incipit. Cum nubilum quidam fluctus vbi
dicit quod ecclia dei nichil est for
tius quia tutior est xpo quam
celum. Non enim est ecclia propter

celium sed celium est propter ecclias
pretea ecclia vlis approbant et re
pit eum cum alij plures scripse
runt eum ut thomas et nicolaus
Ecclia tñ solum quatuor euange
lia in auctē recepit vnde nec aug
tribuit euangelio nisi cum cāe
auctas quoniam prout scpius hic
hoc repitur repetitur similiter
plures transtulerunt bibliam nec
tamen omnes translationes sunt
recepte similiter multa sunt que
no continentur in corpe biblie q
tamen ecclia tenet et approbat sic
euangelij veritatem et hoc no
est nisi eo q in ea est summa
auctas et vlis ptas supra ora
membra eius que quicquid appro
bat tenendum quicquid reprobat
fugiendum Preterea si concilium
generale no habet iurisdictionem
supra papam sequitur q depositio
facta de Johanne vicesimo tertio
per concilium constantiense no fuit
iusta nec valida cum facta fuit
ab eo qui ptatem no habebat Et
sequitur vlterius q electio facta
de dño martino papa no fuit
canonica cum facta fuit vivente
supstate sequitur consequenter q ob
ēpi promoti per martinum papam
no habebant titulum in suis di
gnitatibus nec erant pastores ani
marum nec faciebant fructus
suos sed tenentur ad restitutionem
Et similiter alij beneficiati Et tota
tes prelationes ecclie promo
ti p martinum papam et p ēpos
ab eo promotos no habebant titulum
in suis beneficijs nec erat pas
toris animarum nec habebant pta
tem ligandi et solvendi que si be
ne sonant quibus poterunt indicare
anima cum videntur nugacissime
ria et alia plura que sequuntur

ex illis Item nemo ambigit con
cilium generale hre aliquam
ptatem vel eccl go hz cum vlr nel
particulariter hz vlr go hec
ptas extendit se ad papam
vt ipsum iudicio supponat qua
propter vlitas no exceptime est
ad omnia posse extendi hz parti
culariter hoc est contra dictum
euangelij vbi dicitur toti ecclie
in psona apl̄orum et successorum
alligantis sup terram erit ligatum
que locutus e vlis Et tantum
de prima probatione

Secunda probatio q iudicium
ecclie sit dignius de supius
situm ex consideratione nois et
rei significate p illa que in sacra
scriptura dñr de ecclia que tñ
pape no possint competere dicit
natus de ipa ecclia q e mater
cum xpo Ego mater pulcre
dilectionis Item dicitur domina
gentium Threnorum primo Item
regina ps̄mo vlmo Astitit re
gina a dextris tuis in vestitu de
aurato et Item dicitur sponsa
Cantico 1 et capite xxi vidi
ciuitatem sanctam iherlim no. des
cendentem Et nupsit tanquam sponsam or
natam viro suo Et eadem cozo
pi ctd capite 1 Decima itaq ap
pellatione cum ecclia sit mater
papa vero filius ipsius ratione
igitur excellentioris dignitatis
que est in matre et ratione ho
noris et obedientie que a filio
debentur patri tenetur esse mi
nor mre sue nec pt dici q
re pter sm excellentiam et di
gnitatem no sit filius ecclie
Dicit enim b aug in li de sim
bolo tractatu quarto Hi quos
ab ecclia separatos inventos sint
alienos erit a nro filiorum de
nec habebit deum patrem qui

ecclia̅m nolu̅it hꝛe mitez Et alibi dicit q̄ cum ecclia sit sponsa xp̄i
mica q̄ omiꝫ filiꝫ quos xp̄us
habet hec ecclia gignit sibi sue
paꝛturit Ex hoc sequitur multo
mag dici posse q̄ papa sit pateꝛ
ecclie cum̄ nullus sit pateꝛ sue
matꝛis Dicit em̄ saluatoꝛ cyt
xxvii Docuit q̄ vnus est pꝛ
ncipi qui in ecclia est sicut in tꝛib
est vnica ecclia omiꝫ fidelium
mr Hec ꝺ̄ deducit pt supioritaꝫ
in ecclia ꝛespectu pape q̄ co
q̄ ecclia ꝺr̄ domina / papa vꝺ
et xp̄i no dm Hz nota a̅ctez
aplꝰ dꝛ ministꝛi et dispensa
toꝛes mꝰteꝛioꝝ dei vnde
et xp̄us cum̄ de maioꝛitate ꝺ
ceꝛet aplꝰ dicit cyt xx q̄ti
mus inteꝛ vos volieꝛit ma
joꝛ fieꝛi sit sꝛ minister Item
luce xxii Ego autem in medio
vꝛm sum̄ sicut qui ministꝛat
vnde propteꝛ hoc q̄ vemt pape
appellari sum̄ mꝰteꝛium ecclie
et esse fm̄ fm̄oꝛmis dei q̄uis
sit vicaꝛius ih̄u xp̄i qui e sponsꝰ
et sponsus ecclie fatut ad hoc q̄ꝫ
dicitur q̄nter q̄ dum̄ ꝛeꝛum
tpaliu̅m q̄ne ab ecclia possidet
est apud ecclia̅m tanq̄m̄ ꝺnoꝝ
ip̄ius vero epoꝫ tanq̄m̄ dispen
satoꝛes et ministꝛos sponsi Teꝛtio
pbatur hec supioritaꝫ in ecclia
q̄ quo q̄ ecclia dicitur ꝛegina
Est em̄ q̄nto eius qui est ꝛex
ꝛegum et dom̄ dominan at
pꝛinceps ꝛegnum teꝛre Apoc i
de quo supꝛa allegata e auctoꝛi
tatiꝫ b Aug̅ li de doctꝛina
xp̄iana Quarto q̄ quo
q̄uis ecclia est sponsa xp̄i ipa
veꝛo no dicitur sponsus sed pa
nimphus ecclie ut dicit b Ambꝛo
m li de consideꝛatione ad Eugenium
xp̄us em̄ est sponsus ecclie cyt
xxv q̄ quia denominatio satis
apparet dignioꝛ q̄ excellentia ecclie
ꝛespectu pape Unde q̄ hac con
sideꝛatione Aug̅ in li de symbolo
dicit q̄ ecclia totum̄ possidet q̄
a viꝛo suo accepit in dotem q̄
totum̄ possidet uxoꝛ q̄ Magꝛ Aug̅
q̄ ab esse omni q̄ ceꝛe omia
sunt sibi subiecta q̄ne xp̄us spon
sus suo ipa autem est subdita viꝛo
sic ꝛemoto pbatur q̄ hoc su
pioritaꝫ in ecclia q̄ma ipa est
coꝛpus xp̄i vt supꝛa allegata
est auctaꝫ aplꝰ papa vel quilꝫ
q̄ membꝛis istius coꝛpꝛis / omne
autem coꝛpus vnum̄ oꝛganizatum
ad constitutiu̅m q̄ dicit membꝛum
tanq̄m̄ q̄ partibus integꝛantibus
xp̄i totum̄ Ecclia autem e coꝛpus
xp̄i mysticum̄ oꝛganizatum̄ fide ꝙ
animatum̄ vel ecclia est vniuez
sitaꝫ fidelium̄ bonoꝝ et ma
loꝝm̄ oꝛthodoxam fidem tenen
tium̄ in sacꝝis ecclie hꝛeui socie
tatem Cum̄ q̄ papa no sit hoc
coꝛpus q̄uod est ecclie sed vnus
q̄ membꝛis ip̄ius iuxta doctꝛina
aplꝰ ut supꝛa allegatum̄ e sꝛ
q̄ papa e pꝛeꝛ coꝛpꝛis istius
et ipa ecclia est quoddam totū
Communis autem animi concep
tio est omne totum̄ esse maius
sua pꝛeꝛe q̄ sequit q̄ ecclia q̄uis
est quoddam totum̄ maioꝛ est
et excellencioꝛ ipo papa et alius
autem no est intelligendum̄ no
le q̄ntitatis coꝛpis sed magnitu
dine viꝛtutis excellencie et dig
tatis siue pꝛatis Ex hiis pt in
fꝛi q̄ licet pape q̄uemat
sus modo dicti capitis ecclie no
propteꝛea se debet ecclie anteꝛre
q̄minus q̄ hoc foꝛte inferꝛi possit
q̄ quo ipo q̄ sic q̄tendit se pꝛeꝛe

ecclie facto sine assertione tanquā
male sentiendo de auctte et dignita
te sancte matris ecclie vndum q
no sit supior sed etiam q no sit de
membris ecclie tanquam extraneus
recta fide reputat eum se caputta
lis corpis quod sibi assimuletur in
condicone vt quod simul pt errare
et deficere ista et ecclia possit co
cum ipo quod vult iudicium sine
preferri iudicio vlli ecclie ma
nifeste grauiatur q estimat eam
errare posse ut sic eam no semp
esse sanctam et catholicam quicquid
asserat si sit de his que sunt fidei aut
de necessitate salutis manifeste q stat
vnde posset multo conferri quod se
parat se ab ecclia et desinit esse me
brum eius et p consequens caput
quandoq eius reputur dimisso nr
ecclam et aliquod membrum eius
sicut si inter papam et ecclam no
tissimum est q hec dimisio no est
ex parte ecclie de ipa ratione est
semper esse vnam ratione vnius
fidei que est forma eius go sez
q hec dimisio teneat se ex parte me
bri sc pape qui cum sit mortalis
p nam et sepe moriatur p culpam
fit effigi membrum putridum vult
se indignitate preferre ecclie nr
sue que est sponsa et corpus xpi
et semp vivit in fide et veritate
nec est vsq in finem seculi destitu
ta et de hac excellenda ecclia scr
omnia membra sua dicat cum ex
actamb illud prouerbiorum vbi nu
lieremus sortem quib inveniet vbi
dicat p multiplicem sortem ecclie de
bere intelligi et nr ceteras laudes
dicat q ipa ecclia mysta autem di
nine scripture preciosior omnibus
simb lapidibus preciosis vocat q
lapides preciosos filios et sanctos
eius vnde dicat q quitcuq sit ali
quib magnus ipe tamen si lapis
pretiosus est est ornamentum
eius et ipa est preciosior omnibus
lapidibus preciosis si autem pa
pa esset supior ecclia cum ipa no
est preciosior omnibus lapidibus
preciosis nec huius lapis papa sub
esset ornamentum eius sequitur
go q papa no sit ea supior nec
equalis et hui de secda probacone

Secda probacio principalis
p quam probatur superioritas
ptatis ecclie supra papam sumitur
de condicone huius ptatis prout
est in ecclia et in papa est namq
in ecclia hec ptas continue per
manenter perpetue ipa est cui
assignare diem horam vel mo
mentum in quo ecclie desinat
hec ptas et durabit usq ad con
summacoem seculi in papa vero
no est sic cum no semp contingat pos
set etiam pnari et sic carere hac po
testate posset q de novo eligi et iter
eam haberet et qm omne pma
nens et continuum preferitur va
rabili interpellato et temporali se
quitur q ptas sme auctas ecclie
preeminet ptati pape Secundo
quia ptates hec in ecclia semp
sunt e et erit recta quo ad ea
que mrb sunt et fidei nec vnq
ecclia a fide deviabit papa vero
frequenter cum igitur in ecclia
hec ptas est inobliquabilis ita q
dicimus nunquam errabit sz nec
errare pt in his que sunt fidei
de ipa namq dictum ozee ii Sponsabo te michi in fide insempiter
num hoc autem no competit sum
mo pontifici ut ipo q aliquis
creatur in papam q sit imperfec
tibus manifeste patet superioritas
ecclie supra papam Tertio quia
in ecclia est cognicio omnis neces
sarie veritatis ad salutem mysta
illud ioh xvi Spus veritatis
docebit vos omnem veritatem

et 1 ad thimot iij dr q ecclia est columpna dei vivi et firmamentum veritatis gls ipse sustinens veritatem ne corrumpat que dno vā sc columpna et firmamentum denotat maiestē nobilitatem vidua q̄n vero pontifex sepe indiget ab alijs doceri eam de veritatibus ad salutem necessarijs p ecclesiam autem innotescat multa sacramenta sapientia dei nedum hominibus sed eam principatibus et potestatibus prout dicat aplus ad ephes iij Igitur licet superioritas videtur maior esse in ecclia quo ad hoc respicit q auctas ecclie habet se ut mensura et regula respectu actuum pape patet quia rectum est iudex sine obliquo ut dicat phus 5mo de ethi et omne quod obliquabile est deficere q3 et errare pt regulari et ordinari hz p aliquod inobliquabile et indefectibile sicut de auctte pape respectu ecclie quo huius inferri pt q licet ptas dicta regula supra sit in ecclia et in summo pontifice nō tamen est de necessa sed eadem academica cum universitatum universitate suorum subiectorum ut dicat phus vi methaph sed cum sit idem hic subiectum ptatis vsus sc ecclia papa eius nō est distinctum supra ab ecclia cum sit unus de ecclia sequitur q licet ptas sit in eodem subiecto sc in ecclia et ita est una et eadem et nō plura est ecclesia eadem quia est propter eundem finem et arta eadem obiectum et ab eodem auctore sed quo est una et eadem ptas vtrobique quid pt esse in ecclia maiori et in papa minoribus Responsio q hoc est propter diuersum participandi modum ecclia namq; ut premissum est sic habet vsum ptatem q in ea est continue perpetue et nobiliabiliter et annexa est illi noticia omnium veritatis prout dictum est in probatione prime conclusionis Ad quod allegata est auctas b thome in 2a 2e q. v. ar. iij q nō habet locum in papa qui errare pt vt sicut videtur in similibus q vnum et idem est liberum arbitrium in viatoribus et beatis quo ad operationis immunitatem nullum hy comparatum ad illud ad quod ordinatur sc ad fruendum rectitudinem vsus liberum arbitrium in beatis est manus quia semper hanc rectitudinem fruat quoquo confirmatum est p gram sic q errare nō pt in viatoribus vero deficiat a gra confirmationis nec semper hanc rectitudinem fruat sed ab ea frequenter deficiat Ideo in quibusdam suum doctorum ptas liberi arbitrij in beatis est maior in viatoribus minor sit Sic nō loquendo est in proposito quia ecclia est sic a xpo fundata supra petrum q errare nō pt in his que fidei sunt et nāta ad salutem Ideo hec ptas prout considerata in ecclia hic videt quandam gram confirmationis quo ad hoc propter promissionem xpi qui promisit q mitteret paraclitum qui maneret cum fidelibus in eternum q q ora ut patrem ut nō deficeret fides ecclie et quod ipse est in fidelibus vsq; ad consummationem seculi Et qui hec inflexibilitas ad errorem nō sic est in summis pontificibus

dequibus plures a fide legimus errasse. Ideo unito prius in ecclia superior propter humoi inflexibilitatem ad errorem in papa vero inferior. Et sicut fideles tenentur credere revelationibus angelorum quos scimus fallere non posse unde et zacharias prophetas fuit silentio quia angelo dicenti credere noluit luce 1. Ita etiam fideles tenentur stare determinationi ecclie quam scimus errare non posse. Si enim ab ecclia discunt angeli et eius doctrine veneranter acquiescunt cum apls ad hebre. in quibusmagis homines qui sunt ignari et peccabiles tenentur stare determinationi et dispositioni ecclie. Unus vero pontifex eo amplius ad hoc tenetur quia se in domo murus sue prelatus membris fulgere cognoscit. Sicut eam amplius honorare tenetur. Iconium accepit dignitatem papatus cum ecclia ante suam electionem reputaretur sancta catholica immaculata et veram in medias. Ap. pa ellectionem suam hoc asserant ab ea et transferantur in papam et ap. populus fideles tenentur stare mediato pape quia mediato ecclie ad quem erat si subtraimus pape debet preferri mediato ecclie. Hanc eam dignitatem ap. errare non pt. Et ecclam axpo et usq in finem seculi habebit. Sicut hanc quidam transferat in papam cum ipm in sede papatus constabunt. Sed apud se retinet unde ratione unus dicat quod a xpo receperit primatum et prelatem hz super omnes homines in terra nec cuiq est subiecta nisi xpo sponsi suo et capiti suo et ita nec pape sed eo papa subiectus est ecclie. Et tantum de tertia probatione.

Quarta probatio quam probat superioritas ecclie supra papam et quia super alia omnia membra ecclia capitur ex habitudine quatuor causarum. Primo ex habitudine causae finalis licet enim omnia que sunt a deo constituta deo ipse sit finis ultimus et primalis tamen constat et quod in his ordinari ad suos fines. Primo etiam manifestum est autem ap. inter hec duo scz esse alterius finem et ordinari in aliud tanquam in finem. Unum postmodum venit ecclie quam pape id enim finis dicitur alterius ad quod bene esse alterius ordinat. Ecclia autem non ordinatur ad bene esse pape sed econtra papa omnes actiones suas ordinare debet ad bene esse ecclie. Unde tunc actiones pape sunt bene ordinate quando corpus quoad bonum ecclie. Male vero si quis ab hoc fine deficiunt sue eidem contrariantur. Et autem videre dicere aplus. Nunc ergo nra omnia vera sunt sive paulus sive apollo sive cephas sive vita sive mors sive presentia omnia vera sunt. Vos autem xpi. xpus autem dei. Super quem totum dicat glo. ordinaria omnia vera sunt vos autem xpi. Nolo vos viri homines. Et ideo non in homine gloriantur sed in xpo cum omni creatione et recreatione. Hoc autem deo videtur dicere aplus ut sicut hec nobis seu propter nos concessa sunt. Ita et nos se xpo subiecte debeamus. Unde manifeste apparet ap. cephas populus est ecclie et ad eam ordinatur tanquam ad finem. Et ipsius indicio subiicitur quam ego. Hoc probatur. Et idem ex habitudine cause efficientis habet enim se ecclia in ratione efficientis principalis sicut anima cum sit finis corporis habet se ad omnes actiones in ratione principalis efficiet

Cum̃ go hmc corpori quod est
ecclia multe competant opacõb
que hñt poni ꝑ membra sua
ad bene esse hmq corpis et ad
ipius virtutem sequitur q ipm
corpus se hz ad ipãs opationes
m̃ ratione principalis agentis
ẽ membra vero eius ut inq̃ pn
cipalia sunt ut instra / sicut po
tentie anime dicuntur qua si
quidam instra ad opationes ani
me papa igitur licet sit membr
nobilissimu ecclie sub capite xpo
hz quia m̃ ipius corpis virtute
et fide et ad eius finem compari
debet no sibi competit respectu
ecclie habitudo principalis agen
tis aut instr primarij q autem
se habet ad aliud m̃ ratione pn
cipalis agentis preficitur ei ad
est m̃ ratione secundarij / instr
Cum̃ igitur ecclie competat rõ
pn̄lis agentis papa vero se habet
ut instrm / sequit̃ q quidã
ecclie preficitur alĩi pape et
p̃ consequens preficitur cuilz mẽbro
inferiori ecclie Terao probatur
hoc idem ex habitudine cause for
malis omne namq̃ iudicamus q̃
hz se inconcusse et mobiliabiliter
ad rectitudinem virtutis sue hoc
est forma illius iudicij q̃ pt ab
hmõi rectitudine deduci hoc
autem est de mẽbris ecclie respe
ctu actionum pape / qua ecclia
inq̃ denat nec obedire
pt a fide recta ut supra ostensum
est papa vero sicut̃ xpus di
cit̃ Ioh. xviii. Si
bene locutus sum ecclie
dignum est iudicio pape errare
probatur hoc rone cause finalis
sunt subiecti papa em et alia
animalia membra inferiora sunt
subiectum sue finis iudicij ecclie
quia pt omnia membra et ecclia

ipm papam indicare deponere
suspendere ad tpus vel perpetuo
vel ex decreto concilij Basilie Con
stanciẽ papa autem respectu ecclie
hoc no pt Cum̃ ipa duratura est
usq̃ ad finem seculi nec papa pt
precipere aut statuere q nullus
in ecclia oraret laudaret deum
vel baptizaretur cõtra Cum̃ go
ecclia posset papam privare sue
suspendere ab actionibus papalibꝫ
papa vero no pt eccliam suspen
dere ab actionibus que sibi ꝙ̃ti
tum talis est competunt Constat
q papa se habet ut subiectum sue
mia supra quam ecclia pt exercẽ
iudicium / non aut ecõ e contra
autem hz rationem infenoritatis
vt notum est go sequit̃ q ipe
est inferior ecclia Nec obstat c
si papa vel di vbi dicitur Si pa
pa animas subditorum eternita
tis ad inferos deducere nullus
mortalium posset cum̃ indicare
nisi deprehenderetur a fide deum
Illud em solum est scipm cum dicit̃
nullus mortalium / denegatur em
m̃ dicimus singulis mortalibus sed
no vbi ecclie nec concilio generali
q pt ipm destruere si deliquit
eidem pt p̃ rationem naturaleꝫ
fortificari supposito illo q papa sit
caput ministeriale ecclie respectu
membrorum singularium videl
em q licet caput in corpore hmõi
no sit ordinatum ad directionem et
gubernationem membrorum / no
sit q licitum membra a capite
id e ab obedientia capitis recedere
Si hz caput in corpe hmano ef
ficiatur languidum seu infir
mum licitum erit membris illud
ligare et cauterizare / ne totum
corpus languor invadat si dolor
no fuit curatus in capite Ita eccl

II sen

q̃ si papa efficeretur sinosus et habens cursum in manu quem palatinus quos sibi obuiam reperiret et uideret uiaz liceret subditis miseris cum capere et ligare Et si hoc liceret pro saluatione eorum multo magis liceret debebit concilio generali uolenti ecclesiaz reformanti pro salute animarum q̃m papa male regendo et ecclesiam scandalizando animas subditorum ad uiam damnationis inducit Similiter no obstat predictis quod dicitur contra q̃ papa no habet superiorem in terris uerum est cum q̃ no habet superiorem prelatus tamen superiorem se ecclesiam uidelicet uirginem dominam et reginam ac sponsam xpi sed q̃ dr̃ summus pontifex dicat b. Bern. in li. de consideratione ad Eugenium q̃ ille est summus no consummatione sed comparatione no comparatione ministrorum sed ministeriorum Est enim summus inter ministros et summus pontifex respectu aliorum pontificum sed nullus igitur est respectu personarum officialium no respectu sue ecclesie in quam iurisdictionem exercere no debet quę est sponsa et corpus xpi Similiter no obstat illud q̃ dicit in c. Nemo xix q. in. ubi dicitur Nemo iudicabit primam sedem et sequitur neque enim ab augusto nec ab omni clero nec a regibus nec a populo iudex iudicabitur Et glo. ibi dicit q̃ si totus mundus sentiret in aliquo negocio contra papam uidetur q̃ sine pape scandalo est xxxv. q. i. hoc est fidei Illud enim intelligendum est quando ille sub est causa in iudicando alias si sub est causa subiecti notorium scandalum et periculum generale si sit incorrigibilis ad quod proposituum dicebat glosa in dicto c. Nemo q̃ cum papa peccat et petrus eum ecclie denunciari et in admonicionem euangelii cum et ipse sub sit ei⁹ Nec obstat dictum hostien. in c. proposuit de concess. prebend. ubi uidetur dicere ecclia prosade do in admonicionem euangelicam no et indicare papam q̃m saluua pace sua illud mandatum eius si peccauit omnibus sint dictum et contra omnes peccantes eciam cum papam sicut contra alios qđ pepa peccat notorie in scandalum ecclie sicq̃ practicatum sint in concilio constancien contra Johnem papam quartum et tertium fuit pro ãncte concilio⁹ quod hec uult dr̃ hinc eciam ibi dum dr̃ Sacerdotes quia eius sedi pri petri apli mittuntur tenebr̃ secula missione dñi concilio⁹ uenerandor̃ ãctas singulariter in ecclis traditur potestatem quam⁹ gl̃o ibidem hoc dictum modet dicens q̃ ecclia Romana potestatem primaliter habuit a domino et secundario a concilio cum concordat glo. c. quid in q. vi. q. quamuis ita sit hoc no inuenit papam no subici concilio qđ notorie ecclesiam scandalizaret attento q̃ petrus potestatem accepit a xpo ut minister ecclie et ita cum onere sic q̃ esset subiectus xpi ecclie donec sic qđ notorie illam scandalizaret supra qua no recepit potestatem neq̃ iurisdictionem sed supra ecclias particulares quod notat vin. ceteris in c. quia nos xxi di. Ubi dicitur q̃ uniuersi per orbem ecclie sunt unus thalamus xpi et ecclia Romana ceteris ecclis est prelata no dicit

q̄ sit prelata thalamo xp̄i sed ce
teris eccl̄is quod est dignū nota
tū glo̅ in c. Nemo p̄b allegatum, vbi dicitur q̄ si totus mūdo
dicendum est q̄ glo̅ loquitur
argumentative argumendo pro
et contra sed no decisive vnde
dicit videtur. Et quicquid in hoc
passu hactenus p̄glosas et do
ctores interdum affirmative
interdum negative simul opina
tum, standum est hodie diffi
nitione facte p̄ concilium generale
Constancien quo ad casus inciden
to cum oppressor ex tunc agi
de fide de extirpatione scismatis
de reformatione eccl̄ie in capite
et in membris et de p̄missis
ad casus p̄missos sicut est tam
notorii scandali tūs q̄ in his
papa sit inferior concilio ge
nerali. Et si quis contrarium
p̄tinaciter asserere hereticū cen
sendus ex p̄probatione
sedis patris conclusionis scz
q̄ eccl̄ie vni et concilio generali
ipam representanti quelz timore
aut dignitate status aut quocū
nq̄ ei si papalis exigat obe
dire et sub esse tenatur. Et si no
obedierit poterit p̄mitti condi
gna animaduersione no est
opus adducere scripturas sup̄
scripturam, veritatis euangeli
ce q̄na dicitur. Si eccl̄iam no
audierit sit tibi tanq̄m ethnicꝰ
et publicanus. Et p̄ probatio
hui⁹ patere sufficienter ex p̄ce
dentibus. Et tertium sequitur con
clusione

Sed cum eccl̄ia vni seu conci
lium generale ipam re
presentans sit quedam q̄litas seu
multitudo fidelium q̄ne regulari
habet legibus decretis et consti
tutionibus quas ex plenitudine summa
sibi a xp̄o tradita ex p̄cedenti co
clusione p̄t conde quibus plu
mi remuti et contrarie sue pena
tenantur. Ideo ut appareat hoc
eis no esse licitum p̄dicto sit
hec conclusio q̄mlta decreta vni gl. 4
eccl̄ie seu generalium concilior
ipam representantium, ab omnibus
eccl̄ie membris quacumq̄ etiam
si papali p̄sul p̄fulgeant digni
tate sunt inviolabiliter obseruāda
quorum transgressionem quemcumq̄
etiamsi⁹ status conditionis aut
dignitatis etiam si papalis sit
ex contemptu incurrerit poterit co
digna animaduersione puniri
Conclusio dno dicat p̄mo q̄ decreta
vni eccl̄ie ab omnibus sunt seruāda
Hoc dicat de pena no obstante
quenantum ad p̄mam partem pro
batur conclusio vni eccl̄ie et con
cilium q̄le ipam representans
habet plenitudinem et ui
sdictionem ex cui⁹ super omnia mem
bra eccl̄ie ex conclusione precedē
ti sequitur quod legibus et con
stitutionibus eius obedire quilibet
est astrictus. Esset enim inordinatus
et rationi dissentaneus aliquem esse
subiectum alicui et eius iussionibus
contrarie vnde dicat sermonis edi
tum et satis abhominabile de
cretis ut traditiones quas antiquitꝰ
a patribus susceptas infringi pa
tiamur. p̄n di. Ridiculum. Et
presertim traditiones vni eccl̄ie
hui⁹ cui⁹ constitutio sedis aplice seu
eccl̄ie romane que subiecta e
vni eccl̄ie tanq̄m pars toti ex
primo omnes sequit et ad eius
obseruantiam omnes tenentur
vt in c. Volit de consti. c. Multorum
gis constitutio ligat et astringit
propter quod in concilio Toletano
statutum fuit ut omnes tractatus

sub cultu notificent que in concilio statuuntur xviii di determinum et no aliq nisi quia omnes huiusmodi statuta seruare tenentur Canonum nanq; statuta ab omnibus sunt seruanda de constitu c 1 Quamuis autem summus pontifex qui plenitudinem habet in ecclia tanq; principale membrum sub capite xpo ad huiusmodi decretorum obseruantiam astrictus ee uidetur si eum in principio assumptionis sue ad pontificalem dignitatem uenire debet se pelle tenere fidem sedis decreta quialiumq; conciliorum prout determinata e in concilio Constantien no ut ea possint reuocare posse quod attendebat ipa smodus Constancien tenendo determinum de quo supra ubi statuit q quicumq; cuiuscumq; status conditionis uel dignitatis ee si papalis existat qui mandatis statutis ordinationibus seu preceptis huius sacre smodi et cuiuslibet alterius concilii generalis legitime congregati super premissis seu ad ea pertinentibus factis uel fiendis obstinater obedire contempserit nisi resipuerit condigne pene subiiciatur et debite puniatur Etiam ad alia iura suffragia si opus fuit recurrendo et rectissime nota est sancta smodus ad condendo huiusmodi statutum et quo ad psonam pape qui est pontifex prime sedis nullam enim sedem maiorem quam primam nouimus nec in decretis ullis ecclie xxv q 1 confidimus ubi hoc est expressum et multo rarius scriptum sit patere legem quam ipe tulerit decreuit rarius omnes et imperatur his a quo qui dicunt et no faciunt et qui alios onera grauia imponunt et ipi nec digito uolunt ipa mouere Dicit xxi in Evangelio autem ipe est pastor ouium

ecclie mihi debet huiusmodi decreta seruare unde sicut hr ad galathas ii quia petrus dabat occasionem ut alii fideles no obseruarent decretum falsum in tempo concilio dequo dicet xxv paulus restitit petro in faciem reddens causam resistentie quia reprehensibilis erat co q no ambularet ad ueritatem euangelii dogma aucte hoc singulare nondum ei decretum apud concilium ab apostolo reputabatur tante auctis ut dicet q ueritas apud est ueritas euangelii Constat enim q ipe non continebatur saltem expresse in canone ad super quo paulus reprehendebat petrum sed continebatur in decreto concilii et forte eo uo apostolo dicere potuerat nimpsisse occasionem ut dicerent quatuor concilia ueneranda ut quatuor euangelia xxv di sicut sancti quia paulus ueritatem decreti uidit ueritatem euangelii Et si hoc soli paulo licuit declarare uel contra actiones petri quod no ambularet ad ueritatem euangelii quanto magis licebit concilio generali congregato respectu summi pontifis Ex hac igitur aucte septuaginta que nunc pro manu tenenda libertate ecclie scribenda est liber patet manifeste q summus pontifex tenetur obseruare decreta concilii quam si non teneretur nimiste paulus redarguisset petrum Item si no seneretur ualde absurdum Ex quo enim papa potuit et errare pt xxv di Cum sanctus possibile est dare in finito tempore papam dominum permittente qui sit malus ignorans plenus iniquitate Et arbor mala no facit fructus nisi malos Hi go in pte sua elit reuocare decreta qualiumq; conciliorum in quibus sepe actum est de fide Et sic fideles ei in hoc tenebuntur obedire Sequitur 4o ecclia erit tandem posita in manus fidei periculo quod uidetur

absurdum potius ergo debet decreta conciliorum venerari quam ea reuocare sine euidenti et urgentissima ac rationabili causa que ab ecclia uli reputaretur legitima atq iusta unde sicut hr fuit xl q. ipe aplorum in tanta veneratione erat conciliu sine congregato aplorum et seniorum quod putabatur no licere quibz ardui occ ipm petrum stare in contrarium absq aliorum aplorum et seniorum deliberatione unde qua petrus baptisauerat cornelium qui erat gentilis et comedebat cum eo qui uerius est ubi erat congregatio aplorum disceptabant aduersus eum pro hoc opere bono et ad imitandum cor apparuit eum reddere rationem de gestis constat autem q illud opus bonum erat / qua predicare gentibus unu deu et baptizare in nomine erat omnibus aplis licit uli quibus hr q omnes astringuntur ad obseruanciam decretorum conciliu occ ipe papa nec obstat c no dr de consang. et affinii ubi papa prohibitum concilii gradus reducat ad quartum gradum et in c statutum de scriptis li in constitucoem concilii generalis de duabus dictis reducat ad unam dictam et ita ut quod possit tollere constitucones generalium conciliorum hz dicendum illud ibi fieri per papam in concilio generali ipo consentiente et ex permissione ipius concilii quod patet ex uis illius textus tum dicitur sacri concilii approbante similiter in capitulo statuto illud quod factum est per papam pro bono omnium institue tangnat p ministrum et dispensatorem ecclie et in casu quo concilium generale no erat congregatum nec ipe prohibitus fuerat facere sine consensu concilii potuisset de consensu concilii unius et dissoluto concilio pt condere statuta prout ceteri interpretari constitucones uel eas mutare ex euidenti utilitate uel urgenti necessitate / qua quo ad hoc primacys no astringitur legibus no sic ut ad earum obseruantiam no teneatur sed sic no astringitur quin possit leges interpretari mutari uel omnino tollere propter utilitate ecclie / dmo illud ex pedat ipso em mo scilicet quitum ad mutationem primacem esse supra legem nec eum constrictum legibus dicat b thomas 2a 2e q. xc vi ar° quinto in responsione ad tertium argumentum unde circa mutacom legis seu constitucoms que fieri solet p primicerium in virtute spiritus notat b thomas 2a 2e q. xc vii ar° in responsione primacali dicendo q lex humana mutantur recte inquantu mutatur in quitum p eius mutacom quinimo utilitati prouidetur. habet autem ipa legis mutacio quitum in se est quoddam detrimentum quinimo salus qua ad obseruanciam legum plurimum valet consuetudo mutantur q ea que contra equitez assuetudinem fiunt et si sint leuiora de se grauiora uidentur unde qui mutatur lex diminuitur uis constrictiua legis inquantum tollitur ei consuetudo et idem inquiri debet lex humana mutari nisi q aliqua pte tantum recompensetur quinimo salutis quitum ex parte derogatur q quidem contingit uel ex hoc q aliqua maxima et euidentissima utilitas ex nouo statuto prouenit uel ex eo quod est maxima necessitas ex eo q lex consueta aut humana festum inquietatem quietem aut eius obseruatio e plurimum

nocua vnde dicatur aliquis certo ad
mtebus nouis constituendis cuidā
debet esse validus ut tradatur ab eo
iure quod dū equum visum e
hec b thomas Sic igitur et p
ysum modum preceptis dicitur et
supra legem / sed quidam ad vim
directam dicit enim esse sublege
Sic et quidam ad vim dispensatiā
pt dicta supra legem mq dispen
sare pt de quo potest vide tam b
thomas vbi supra ad 2 um Et
dispensatio proprie importat quē
dam fractum a licito quib ad singula
aliquibus autem dispensare dicitur
mq quandoq; multitudine opa ad
ordinat / qualiter aliquid quod
preceptum sit a singulis adimple
dum Contingit autem quandoq; ali
quod preceptum quod est ad bonū
multitudinis ut in plurib
nō est quemcūq; huic vsque vel
in hoc casu quia vel p hoc impedi
aliquid melius vel inducetur ali
quod malum / periculosum autem
esset ut hoc indifferēs cuilibet quilibet
reputur / nisi propter euidens et
subitum periculum Et ideo ille qui
hz regere multitudinē habet pta
tem dispensandi in lege humana
que sic ab homine instituta est ut subiacet
in casibus vel casibus in quibus lex
deficit licentiam tribuat ut preceptis
legis nō fiat Si autem absq; hac
ratione pro sola voluntate licentia
tribuat nō erit fidelis in dispensa
tione / aut erit imprudens / infidelis
quidē si nō habeat intentionem ad bo
num quod nō imprudens si rectum
dispensandi ignorat propter quod
dominus dicit Luce xii Et in multis
est fidelis dispensator et prudens
quem constituit dominus super familiā
suam Et ex his patet veritas
primi partis conclusionis Sed quo
ad secundam partem sc̄z q propter
transgressionem decretorum potest
quis a communi ecclesie concordia
pmitti pro veritate istius partis
vltra id quod expressum est in de
creto totalis generalis Constantien
sis de quo supra est canon cuius al
terius totalis generalis 1 q vn
Siquis omnem vbi dicitur Si quis
omnem traditionem ecclesiasticam scri
ptam vel nō scriptam violat anathema
sit Et in c violatores pau
q 1 dr violatores canonum vo
luntarie graviter a sanctis patri
bus iudicantur et a sancto spū in
structu ring ac dño dictati simul dam
nantur Quia blasphemare spūm sanctum
nō incongrue videntur qui contra
eosdem sacros canones nō necessitate
compulsi sed libenter aliquid aut
proterue agunt aut loqui presumunt
Nec videtur esse verum catholicum
qui decreta vnius ecclie nō recipit
vt dicat leo papa scribens Egis bri
tannie et pontius xxo di de libellis
vbi dicitur qui illa que predicto
sanctorum patrum instituta que
apud nos canones intitulantur
sive sint Egis sive dicti sive laici
nō indifferenter communicatur tripe
nec catholicam nec apostolicam fidei
nec sancta quatuor euangelia vbi
liter et efficaciter ad effectum suum
retinere vel credere probatur Et
tantum de quinta conclusione
Et quia quo nō observancia de
cretorum vnius ecclie vel con
tradictione eorum quasi ipsis
contra dicere nō licuit quo predicti
conclusione Secundum quod hale ba
silien quod inter tribus oportunum
videtur aquibusdam dicitur nō
fuisse legitime congregatum
vel si fuerit dissolutum creditur
aquibusdam Ideo propositum sit
Et conclusio sexta Sacra synodus
Basilien in et a sum quo die usq;
ad finis fuit et est in spū sancto
legitime congregata et instituta
quia nulla quantūcūq; et si prepali

dignitate presulgeat potuit sine eius consensu expresso dissolvere ne
q; potest pt Conclusio duo fiat primo
q; fiant secundus Basilien m et a
sui exordio usq; in hunc tempus fuit
et est in spu scto hanc congregata
Secdo dicit q; multi quamquam prae
sentes
sent etiam si papalis poterat
sine eius consensu expresso dissolve
ne q; pt pro veritate prime partis
conclusionis satis fiant hoc quia
congregacio concilii Basilien fuit
ortum ex decreto Concilii Constan
cien huius fundamentum descriptum
vt supra dictum est vbi inter
alia decretatum est approbante
sacro papa q; pro quo finem conci
lii Constancien quinquennio con
tinuo completo debebat celebrari
concilium generale sicut et factum
est hic demum pro septimo im
mediate sequenti debebat celebrari
aliud concilium generale prout
formacione tocius in capite et in
membris quod et factum e Et ex
sequenter addendo in determino
et inspta huius decretum concilii
Basilie fuit congregatum lapso
dicto septimo q; et ipe Eugenius
papa p suas patentes liras in pri
mi pontificatus approbauit mi
sit q; legatos suos ad presidendum
in interpretacione pacis facta
presidentibus fuit inquantum sup
decreti in dicto concilio factis et
faciendis manu tenendis et obser
vandis et in dictis et aliis om
nibus liris suis ipius concilii
generale nominant vnde et in
bulla sua que incipit nouerit
que ab eo pro pacis eius dis
solucionem voluntariam emanauit
dicit ipm concilium fuisse ge
nerale in aliis etiam suis liris
per quas revocauit primas disso
luciones pensans p eius factam
confitetur dictam dissolucionem suam
predicti concilii Basilien p bene
causam multis gravibus dissen
sionibus determinat ipam dissolu
cionem priuam irritam et inanem
declarauit q; prefatum generale
concilium p se omnem deuocionem
et fauorem prosequendum ipm q; le
gitime incohatum et continuatum
fuisse et esse ac si nulla dissolucio
facta fuisset revocauit q; duas liras
in palacio apli promulgatas
in prudiarum predicte dissolucionis
ac totum quicquid nomine suo in
preiudicium et derogacionem predicti
concilii Basilien seu contra eius
actum factum fuerat et attep
tatum pallliatus q; est denuncpt
a nonnullis et extraneis seu
preiudicijs inferendis ipi sacro
concilio vel suppositis eius et ad
herentibus eidem realiter et cum
effectu desistere velle Ex quo
incohacionis et continuacionis con
cilii Basilien omni firmitate val
latam nec a quoquam debere hesi
tare de eodem aut deinceps litigia
congregacio hic q; patet prima
pars conclusionis q; concilium
Basilien m et a sui exordio fuit
et est concilium generale in spu
sancto anne tenia congregatum
Pro secda vero parte probatur
conclusio sic q; concilium Basilien
no potuit nec pt p aliquem
sine eius consensu expresso dissolui
patet quia si p aliquem maiorem
p summum pontificem sed hoc no
papa eum pro libito suo no pt
concilium generale dissolvere
aut eum ipe volens dissolvere
concilium tenetur a iuris legis
naturalis aut legis positiue a
iuris legis euangelice no primo
quia papa no videtur hre potestatem
aliter naturali cum iure naturali
omnis sit una libertas l. de Jure na
turale nec etiam pt se inhiare

iure positivo quia ecclia vlib et ca
tholica generale vsum reputans
nullo iure positivo stringitur aut
ligatur cum sit sponsa xpi immu
culata que a xpo capite suo simul
in terris obtinet vitam qd quarta
conclusione pro eo pt se iuuare
lege evicta quia supra probatum
est qd cum legem euangelicam papa
sub e ecclie omnis sit dictum petro
dic ecclie si go nullo iure pt se
iuuare sequitur qd ipm concilium
dissolue demere no poterit sine con
sensu conalis nec transferre sicdo
probatur spaliter qd ipe Eugenius
hinc papa concilium Basilien
dissolucre no potuit vel in parta
re iam aut in alium locum trans
ferre vsum pq recessimus clandesti
num Johnis papc vicesimi tertij
de Constancia si ipe Johnes vice
simus tertius dissolusset concilium
Constancien vel in alium locum
transtulisset quitur vtrum hmoi
translatio vel dissolucio tenuisset
vel no tenuisset seu robur no ha
buisset si sic sequitur qd dictum
concilium Constanciense super
hoc factum de contrario erat mi
nus et minime cum factum
esset sup re de qua fieri no pote
rat / hoc autem debet esse iusta
et possibilis vsq; di erit autem
et sequitur qd concilium Constan
tien in hoc errasset qd vsq; hue
nemo dubitat Ardente enim xpo
Johanne vicesimo tertio de con
stancia fugit presidio dereliatu
fuerat qd ipe Johannes no poss
mutare aut transferre ipm con
cilium Constan ad alium locum
nec ipam curiam vbi tunc ori
entem decernens censuras per
eum factas vel fiendas in contra
rium terras et manes Ipe qd
Johannes non dum erat dereli
a sede preparatus Quantum no te
nuisset seu robur no habuisset
huiusmodi dissoluao vel translatio
que fuisset facta per Johannem
go nec vsq habet robur que ficta
est p dum Eugenium de concilio
Basilien patet qm eadem est
ptas illius et istius Concilij cui
p vtrumq; eadem ecclia vlib re
putatur cum caput est xpus
Et illi duo pontifices Johannes
et eugenius sint pars ptatus
Tertio probatur spaliter qd con
cilium Basilien no dum dissolutum
quod fuit concilium Pisa
num sin quodlibet sint concilium
generale tunc congregatum
quo prima pars conclusionis / ergo
sequitur qd ipa teneat obedire
eius statutis et ordinacionibus
Et si no obediret posset puniri
penis canonicis quo quinta conclu
sione Sed qm in principio con
cilij Basilien in decreto vndecie
sessionis qd incipit Cum sacrosanc
decretum est qd nullus quacuq;
auctc ecc si papali fulgeret
posset dissolucre concilium Ba
silien vel ad alium locum trans
ferre nisi due partes concilij con
sentirent go et hinc decreto Eu
genius papa obedire tenebatur
presertim cum ipm pisa subsequutus
ad sessionem approbauit sicut alia
omnia decreta facta et fienda sin
qd presidentes super quibus pstiterit
iuramentum Sed qm no dum
due partes Concilij Basilien co
senserunt ad dissolucnem eiusdem
concilij go sequitur qm dum est
dissolutum et pquis remanet in
sua integritate et auctc sicut sunt
in suo quodlibet Et si dicatur preterea
aduersam Epikeya seu interpre Epikeya
tacio legis semper remanet in
principe Et sic poterat prepatet
pretari decreta concilij Constan
et basilien et ita dissolue qualium

Epikeya

prohibito suo vel de loco ad locum
transferre Responsio q epikeya
est quedam virtus directiua ni-
de legalib ut dicat phus v ethicor
et eo melior et nobilior quo per
eam modo nobiliori et p[er]fectiori
obeditur menti et intentioni legis
latoris pro eo q[uo]d legis latores
statuendo leges frequenter respi
ciunt ad ea que ut in plurib
accidunt et raro de contingentib
prouident quia ad singula con
tingencia prouidere himane
nd valent quibus denouo ac
currentibus et se in actionibus
himanis offerentibus fit prouisio
p hanc virtutem interpretatiuam
legum que virtus semp rema
net in primeeue nisi expresse sit
ea prohibitum Epikeyastae per
eum qui hoc pt hodie que ea ex
presse prohibitum est per con
cilium generale in c quia sic
quenq ne dissoluat ut reformac
tio in ecclia substare possit in
capite et in membris Epikey
astes go no sit in hoc casu ma
xime durante concilio generali
et idipm prohibente hmte p[ro]tez
supra papam expressum dictis cum
virtus prohibitiua intelligitur
esse excepta in dicta Epikeya
sed obstare videtur predictis
et significasti de elec vbi dicitur
q[uo]d p ecclie romane autem ora
concilia robur accipiunt et in
carum statutis romani pontifices
patenter excipiatur aiectas ex
quo videtur argumentum colli
gi q[uo]d ex quo concilia robur accipi
unt ab aiecte romane ecclie q[uo]d
no possit aliquod concilium co
gregari sine aiecte pape de
quo vnus di per totum similr
ex quo aiectas romani pontifices
excipitur in statutis conciliorum
videtur q[uo]d papa posset interpel
dere concilio constancien et
Basilien et ita in alium locum
transferre Responsio regulariter
loquendo concilium generale no
pt esse ltime congregatum sine
aiecte pape nisi aliud immineret neces
sitas congregandi illud pro ut
esse vtilis ecclie et papa nollet
congregare de quo infra dicitur
sed p[ro]pnam concilia generalia
aiecte pape vel alis ltime congre
gata sicut p[ro]tas carum no depen
det a papa sed a xpo immediate
tanquam a capite ut supra osten
sum est Concilium autem Ba
silien no fuit congregatum sine
aiecte pape immo de aiecte pa
tum pape factum fuerat de actum
in concilio constancien de celebra
cione concilii Basi et p[ro]ea idem
concilium fuit p dictum Eugenium
tunc papam confirmatum rati
ficatum et stabilitum Et dicitur
notanter nisi immineret neitas co
gregandi illud promtere esse vtilis
vtilis ecclie staret eum q[uo]d sine aiecte
pape congregari posset aut po
tuisset quia si multo papa existe
cardinales essent absentati nollet
eligere papam volentes turbare
eccliam no no possent tamen
vel essent p tirannidem impediti
aut maceratati vel omib mortui
vel si omnes cardinales cum papa
essent heretici vel papa esset no
dalo sub notorie et meretricibus
aut si papa proferret cum collegio
cardinalium scisz dubium aut
contrarium in ma fidei Et in hoc
primates essent nolentes concilium
vocare nel esset exorta dubitatio
de contencione plurium de papatu
nollet q[uo]d papa vocaret concilium
vel aliquis alter casus se offeret
qui vergeret in noxam ecclie Co
stat q[uo]d in talibus casibus aut aliquo

cornm posset imo debeat concilium congregari sine mandato pape et ipo remittente alias si no posset tunc tota politica ecclie esset posita in periculo et magna turbatione vñ est go dicere q̃ concilium congregari pt etiam sine ãuctate pape debet tamen iam sufficienter provisum est p concilium constans in quo sacrum est decretum de pena eorum qui futurum celebratione quandocumq; ergo erit congregatum aliquod concilium semp congregabitur ãuctate pape et ecclie alias ecclie que sicut in concilio constanciensi congregata fuit et concilium Basilien sicut et est eadem ãuctate congregatio q̃ prima parte conclusionis Et ita tenendum est posteriori in isto in concilio constan de celebratione generalium conciliorum Quinto quod dicebatur q̃ in statutis generalium conciliorum Romanum pontificem accipitur ãuctas Verum est iuxta ea que dicta sunt in conclusione precedenti q̃ inter huiusmodi ãuctates accepta ad interpretandum declarandum et moderandum statuta conciliorum tum varietate temporum suadente evidenti utilitate vel urgenti necessitate cum consilio maiorum patrum Cardinalium quod de honestate requiritur quando romanus pontifex pretermissa reipublice videretur facturum / quecumq; ãuctates inhibendi datur Ecclesia seu interpretatio legis ut supra dictum est Ita qua interpretatione semp inter accepta ãuctas prohibitiua ecclie et concilii generalis ipam reputantis talem ãuctas superiorem ut quicumq; ecclia ecclie seu concilium generale pretermittens prohibet Ecclesie sicut in casu c Licet frequentes ibi no pt Ecclesie qua oppresse per concilium prohibetur ne dissolvat concilium Et cum contrarium dicti sequatur absurdum sc̃z q̃ vigore dicte Ecclesie papa posset dispensare omnibus constitutionibus sanctorum conciliorum et omnes bona patrimonia ecclie convertere quod est valde inconveniens cum no habeat potestatem ad destructionem sed ad edificationem ze Corpus Ecclesie ret igitur quibus q̃ papa pretermittit no pt dissolvere concilium generale Ista cum no concordat dicere papam posse iudicari a concilio in casu hereseos q̃ papa negare no pt Et quia pene dicte papam posse concilium dissolvere ad libitum sumus et ut cum aliqñ papa erit hereticus ante concilium vel tempore concilii Et ante concilium tpe magis congregabit concilium Et hereticus pertinaciter defendere voluerit aliam fidei errorem sibi pernitiosum Et tpe cuius erit hereticus et sanat contra se ferendam sententiam sicut et sententia est contra pertinacem / statim dissoluet concilium Et verum erit dicere q̃ ad hoc passim potestatem habeat Et ita sine multo posset fieri contra papam hereticum Et ita hoc iuste q̃ erat papam in casu hereseos posse iudicari per concilium erit ludibrio et derisui postea quibus go dicendum est q̃ in tali casu et in simili quia Ecclesia scandalisaret ecclias notoria Ecclesia habet potestatem congregandi concilium generale pro ut declaratum est in concilio constanciensi q̃ papa prohibito suo dissolvere no Et ita nec concilium Basilien tpe eugenii tunc papa poterat tunc dissolvere sine eius oppresso assensu

debeat quippe ipe eugenius cum
transferre noluit concilium Basi
liensem retractari illius decreti quod
ipe p̄suasam ad hesionem approbauit
expresse vbi dictatum est et data
ratio Nunc concilium quod isto
durante contingeret alibi congregi no
posse concilium sed scismaticorum
conventiculum Concluditur antea
durare donec de consensu duarum
partium impota tenoretenus decreti si
hoc facto finit dissolutum Debebat
etiam reordari qd si impota decreto
concilij Constantien̄ locum futuri
concilij alio tempore celebrandi sic
consensu concilij actu congregati
consignare et missi ad loca ibi
declarata minime non posse nul
tatenus concilium actu congrega
tum sine eius consensu dissolui
vel ad alium locum transferri de
bebat no obstantibus decreti facti s̄
questione gregorium pp̄m appro
bati quo tenetur concilium in
Basilea firmiter permansurum
donec finem ad portum peruenit
p concilium Basiliense nomina
tum Si hoc ipe adiecisset
nullatenus transtulisset Si ergo
transtulit uel dissolut dicat fatis
se de facto qd nullius est roboris
vel momenti Et tantum de sep
ta conclusione

Et quia sancta synodus Basilien
ense cuius veritatem nodum
dissoluta exstat ex conclusione p
cedenti propter precisam eius dis
solutionem de facto presumptam
a quibusdam creditur in deposi
one Eugenij tunc pape et con
sequenter in electione dni felicis
pape quinti peccatum processisse
Dico pro isto fit hec conclusio
septima et ultima Suspensio
et depositio de ipo Eugenio olim

papa quarto facte p concilium Basi
liense de iure valide atq̄ iuste
Pectus q̄ corpus facta de domino se
cute papa quinto ad Romanum
pontificem per idem concilium
tenenda est canonica qui solus
pro romano pontifice vero et indu
bitato ab omnibus coratoribus ne
cessario habendus est Eaq̄ obe
dientia prestanda est a cunctis
xpi fidelibus sub periculo salutis
eterne Concluso tertia dicat p̄m
de suspensione et depositione Eu
genij olim pape quarti Secun
da de electione dni felicis pape quin
ti et tertio dicat q̄d ipm dnm felicem ob
ad prestandum obedientiam sunt
astricti hec conclusio magis ex
processu temporis facto probatur
suam accipit quia ex scripturis ad
quem processum in hoc casu debet
quis se reflectere cum processui in
duas semper presumendum est
donec probetur contrarium In
hoc autem casu ita pt ostendi co
trarium cum talis indebito protu
lerit sententiam a qua appellari no
pt tribunal namq̄ cuius fidei
superius est in terris ex quarta
conclusione quod refutari no pt
per appellationem cum cuius index
adiutor superior Sententia inferiorum
iudicum contemnitur nec cuius
iudicio statur Sed quia dicat sanc
tum fidei primum in his que
salutis sunt condemnandam
et sponsam xpi refutanda nisi
hostis fidei dicitur tamen
possibile est et proposito sufficiat
ostendi pt sit prima pars conclu
sionis Suspensio et depositio de
ipo Gabriele tunc Eugenio papa
facte per concilium Basilien sint
facte a concilio generali licite
congregato nondum dissoluto ex
precedenti conclusione Concilium

autem ḡuale potuit et pt facere
hmoi suspensionē et depositionē cū
ea ptatem habeat supra sūmū pon
tificem ex quarta exclusione dñus
papa pontifex tenetur et est astrictus
obedire decretis concilij ḡualis quę
si ipe obedierit potest puniri p concilium
generale ex quinta conclusione Si
go ipe Eugenius aliquid hmoi
modi cōmiserit sicut de facto quęsit
inter quosdam de curia papatu pulsi
debeat ne dubium quin concilium
ḡuale posset eius contra ea animi
aduersione primo et usq; ad finem
depositionis procedendo ex quo in
corrigibilis apparebat Et hoc patet
palam ex decreto vndecime sessionis
q̄ incipit Item sacrosancta q̄ ipe ea
Eugenius approbant p sicuti subse
quentem assertionem sicut et alia ibi
facta et sicuda In quo de
cretatum est q̄ si papa attemptaret
dissoluē uel ad alium locum trans
ferre concilium Basi et infra quę
menses ab hmoi facto no desisteret
quod ex ipso ab administratione sus
pensus quę ad illum spectat debet ex
ad concilium deuoluta q̄ si hmoi
pena p duos menses animo indu
rato sustineret quod contra ipm de
beret procedi ad priuationem inclusive
p concilium generale quod et fa
ctum est contra patres sub ciuitate
et episcopatibus in processu et finali
depositionis nomine quę hic pro
expressis habentur Et videtur
obstare hic Et nunc autem xpo. di
cit ubi videtur dici q̄ galeum non
habeat potestatem p se dicendi suam contra
Marcellianum papam de hęsi in
peditum quia sacrificauerat ydo
lis quamuis idem Marcellianus
hmoi confitetur Ita
cum ibi posita non sint in concilio
sed Nicolai pape ad Theodosium
Imperatorem Et quicquid ibi dicat
dictus Nicolaus veritas est q̄ aliud
ibi omisit condemnare Marcelli
num de hęresi propter defectum
potestatis Sed quia idem Marcelli
nus per metum coactus fuerat
thuificare ydolis et erat corrigi
bilis et p quę non debebat depo
ni xxxiij q. iij. Quod autem alius iudicat
ḡtis in dicto Nunc autem certum
est eum quod de hęsi contra papam
pt agi dicto capitulo Si papa iij
quo casu concilium ḡuale est in
quo ut notant Io. an. et Ostien.
et iij fidei debet certus li vi Et ita
solum iij casu fidei sed ex depo
sitionis eius notoriis de quo salu
briter posset accusari
et iudicari p concilium ut notat
ḡtis iij c. Si papa Prima ergo
ipe Eugenius erat incorrigibilis
ita est ipse casus similis illi ga
sapuius q̄ hmoi suspensio et depo
sitio de ipo facte p concilium sunt
tenende valide alias iniuste igitur
prima pars conclusionis vera Se
cunde partis vero eiusdem conclusio
nis q̄ dicta de domino felice papa
venerabili sit censenda Canonica
sic dicitur hmoi eius dicta facta
est a concilio generali hinc patet
ad xpo ex tertia conclusione quod
potuit facere hmoi dictum ex quo
dictus Romanus pontifex punire
videtur ad cetera Cardinalium
p hoc decretum concilij Basi
Aprilis decretum Septembris
eiusdem concilij Basi decretum est
q̄ si durante concilio Basi contin
geret sedem apostolicam vacare
q̄ electio Romani pontificis in
alio loco fieri deberet nisi in concili
lio ḡuali q̄ decretum ipe Eugenius
p suam ad hęsim ad hęsim appro
bauit ex quo patet quod et alia ibi
facta et sicuda Ex quo
ergo sedes vacauit p depositionem

poterat hmoi electo fieri cuncte
ac misse ymissa ratione ltima o
tra Cardinales et alios sua inter
esse primam Sed videtur hmoi ob
stare et licet dentanda de eccl
vbi dicitur ep ecclia Romana su
prior est alijs qma ibi ad superio
no potent recurssub hri ep loqm
de difficultatibus emergentibus
tanta electoris summi pontificis
Si ergo no pt ad superiorem recur
sub haberi ergo nec ad rionalium
et p quib no potest electo fieri in
ipo concilio Sed no obstat hoc
loquitur cum ibi allegander terag
fundo respectum ad tpus in quo
vacante ecclia romana conclu
generale no erat congregatum
nec sperabatur congrega quib o
congregato posset ad illud haberi
recurssub super difficultatibus e
mergentibus tanta electoris roma
ni pontificis ratio et Si dom
lyra dr cum ibi notabili in glo
et per Joh in c 1 determinat
tidatione li vi in nouella Scien
no posset iniuste intromisisset
se rionalium constanciensi dete
positione Johannis vicesimi ter
ti Et de ratione maxime pape
qm a toto orbe prosimo pon
tifice tentus et habitus est nec
vsq nunc p quiempiam contra
rium dictum esse reperitur
est Constat igitur ep ipa electo
facta a concilio Basilien de
domino felice sint et est canonica
ata atq insta igitur sida pars
conclusionis vera Sed prioris
tia pars conclusionis ep vz ipi
dno felici ab omnibus xpifide
libus sit prestanda obedientia
sub pcepto salutis eterne proba
tio ex precedentibus notissima
et Si enim electio cuius est tanq
nata ep sida pte hmoi conclusio
rgitur prosimo pontifice est
habenda et p quib sibi obedientia
a fidelibus xpifidelibus est presta
nda proquo possent adduci multi
canones et patet hoc ex presse
per extravagentem bonifacij viii
etam que ex presse determinat ep
sub esse romano pontifici omni
humane creature est de nece
salutis Et patet p illud Ezech xxi
omnib animas ptatibus sublimio
ribus subdita sit non enim est
pcias nisi a deo que autem sint
a deo ordinata sunt Rom xiii qui
ptati resistit dei ordinacioni re
sistat qui aut resistunt sibi ipis
damnacionem acquirunt Item per
illud deutro xvii vbi dicitur
homi autem superbierit nolens
obedire sacerdoti imperio qui ex
tpe ministrat domino deo tuo et
decreto iudicis moriatur homo
ille facit ad hoc quod dicit ecta
xpus in epla directa orientalibus
quem allegat S Tho in tractatu
contra errores grecorum Cui
usq Eple ecia sunt usq fun
dinatam et fundatam supra
petram confessionis petri dicit
vlem ecclam cui promissiones
saluatoris in qua nec salutis
annuarium nisi nos mane
et ei obedire suam firmantes fidei
et confessionis Si itaq ecclie
vli obediendum est ut deductum
est in quarta conclusione Ergo
et summo pontifici ab ea electo cui
ecclia vlis no videtur errare
posse circa electionem romani po
tifis Ex quo hoc videtur ep
deputantibus ad salutem nec
in hoc casu ad habenda est alia
neutralis ut vz nec electo nec
deposito prestetur obedientia pro
batio hmoi patet ex probatione
terie partis istius conclusionis

z: Quemcumque vitanda

Pri em tm̃ dño fidei obediend̃ est
et nō alteri subpeulo salutis eter
ne/ no pt ibi esse aliqua neutralitas
Esse em̃ in neutralitate/ aut ē esse
in ecclia/ aut extra ecclam/ cum̃
no detur medium Pri em̃ dampn
abile est cum̃ b. augt in li de
fide ad pe Extra ecclam enim̃
nemo saluatur ut in c firmiter
de sum̃i trī. et fi. ratio Et sēm
b Jeronimū quicunq; ab vnitate
fidei et societate ecclie se separat/
nec pelis solui nec celum̃ ingredi
pt/ ut supra allegatum est Pri em̃
dr in ecclia sic esse/ est sub ce sūmo
pontifici vel go vni tm̃ vel plurib⁹
no dr/ quia plures simul esse no
pnt/ ꝙ probatione no egct go sē
ꝙ vni tm̃ Et si vni vel go ab
ecclia vli reprobato nec ab ecclia
vli electo/ si sic/ hoc est tenti
vli eccie et subtrahere se ab ob
dientia illius/ quod est dampna
bile/ ꝙ quarta conclusione dictū
quib⁹ cum̃ ecclia reprobat/ prout
probatū habitum est/ vnde et cūm
si papam no finisset recipi/ re
cipi no deberet/ vt supra allegatū
est Pri vero ab ecclia electo et hoc
est sub esse vero sūmo pontifici
et p quib⁹ no esse in neutralitate
Preterea no pt quib⁹ simul esse fide
lib⁹ et infidelib⁹/ cum̃ fides sit vir
tus que consistit in indiuisibili/ nec suf
ficiat credere vnum articulum/ n
tradantur omnes/ cum̃ fides in
se comprehendat credulitatem
oīm articulorum Vnde dicit b
thō 2a 2æ q. v. ar. 2. in ꝙ am
dissentit vni⁹ articuli⁹ fidei/
no habet habitum̃ fidei forma
te nec in formis/ et penes mit
positus dicit manifestum̃ ē quille
qui inhęret doctrine ecclie tan
quam infallibili regule omnib⁹
assentit que ecclia docet Illi⁹ au
si dcīs que ecclia docet/ que vult
tenet et que vult no tenet/ no
inhęret ecclie doctrine sicut in
fallibili regule/ sed proprie vo
luntati Hec b thomas Constat
autem ꝙ no in hęrete doctrine
ecclie dampnabile est Ex quo go
ysti casu sub papa sūmo est contin
git fidem quia articulum quo ex
dibit ecclam esse sanctam/ ergo
in hoc casu no pt quib⁹ esse neu
tralis sine pcto infidelitatis et sine
periculo salutis eterne Quia em̃
pctum mortale contrariatur cari
tati/ ita etiam cum̃ b. thō vbi
supra dicit credere vnum articulū
contrariatur fidei/ sed caritas
no remanet in homine p vnum
pctum mortale/ go nec fides tm̃
quam discrēdum vnum articulum
fidei/ nec tantum̃ videtur in hoc .3.
casu/ imo insanum et dampna
bile sequi/ votem et tumultum̃
populi/ si incontrarium̃ intercur
rat/ no est quissa defensio fidei/
qui audire refugit et absequi no
docere/ docendus quippe est po
pulus no sequendus Ipsum si do
cendus nec in hoc casu prelati .4.
ecclie debent se referre ad
sūmum pontificem tantum̃/ dictum
cum̃ a quibusdam videant illi qui
dissedit de papatu cum̃ quenerit
in vnum illum̃ sequem̃ qui se
quendus erit Preterea cum̃ hoc fidei
est/ cuius defensio pertinet no ad so
lum̃ sūmum pontificem/ sed ad ob
prelatos qui succedunt in locum̃
apl⁹rum Vnde et paulus no
restitisset petro in faciem qui
reprehensibilis erat Licet ergo sūmus
pontifex in administratione/ nisi fuisset ei pcm in fi
dei defensione Vt dicit b thō
2a 2æ q xxxiij ar. 2o in ad
2um ar. cum̃ argumentum̃ Nec in casu .5.
hoc/ vtilius est dilatio ad de
fendum̃ vni partis/ imo dampn

nabilis aut cui exspectatur victoria vnius partis aut clarior informatio de veritate questionis alicuius dubia sit exorta sed vbi et erroneum est timuit cui si pars huius iniustam causam vincere videtur licet in veritate non vincerit quia fides semper invicta manebit sicut et ecclia cui vnici arduius subpressuris et tribulationibus non vincitur sed vincit eidem ad hereticum esse tibi sit quis cui dicerit trucidatoribus martirum et oppressoribus eorum qui fidem tenebant extinguere ad hereticum esse et si vincere videbantur licet non vincebant sed triumphatos efficiebant victores plusq; truncatis affligebantur quam truncati quia fuit vna mens ut eos nec vis lenta frangeret nec ira subuertere nec a deuotionis obsequio timor mortis cohiberet vt dicat b Cyprianus in epla de laude martirum vt mirum si principi aut populus alicuius terre a fide veritate et doctrina discedere vellet vel actu discederet sequi esset dubium sit si autem in hac re dilatio diutius ut heretici clariorem informationem nouerit esse ecclie dicere esse dubium in fide dubius autem in fide hereticus est unde cum poterit exspectare clariorem citiorem et veriorem informationem quam ab ecclia vbi cum sancti doctores sua dicta submittebant tanquam regule infallibili que et recte non potest exprimi conclusione si alibi recepta fuit suspecta et inuenta viamq; recepta non de publica officina suspecta est nec de bono metallo et iusto pondere presumitur fabricata sic suspecta erit doctrina quam exspectat sub neutralitate stare volentes si eam receperint non de publica officina vbi ecclie nomine moneta de falsitate suspecta asserenda et in publicam officinam ut probetur nomine si doctores catholici in materia fidei libris contradicerent ad ecclam esset hec differenda re fenda cum determinationi standum esset et ne aliqui in tanto nro sit et in alios omnibus plus credendum quam ppo filio dei dicenti petro si non audierit dic ecclie tanquam tribunali supremo vbi est doctrina publica indubitabilis et sancta cui nullus nisi hostis xpi contradicere potest non est ex neutralisandum in hac re cum sit res fidei hoc est eum claudicare ad vtramq; partem mote prophetarum Baal cum dictum p helyam prophetam in Reg xviii vsq; quo claudicatis in duas partes si dominus est deus sequimini eum si autem Baal sequimini illum sed quid illis claudicantibus acciderit scriptura ibidem testatur quia interfecto in torrente Cyson et quod illis in corpibus acciderit formidandum ne illud eueniat neutralizantibus in animabus eorum et presertim cum bus cura animarum a domino est commissa hoc est cum esse nec calidum nec frigidum optet in virtutum esseb calidus aut frigidus sed ex tepidus eos et nec frigidus nec calidus minabam te evomere ex ore meo non recta quippe est in tenebris neutralitatis via ample tenemur et dicemur cum parti alie ad herebunt illam sequem si de recte sapientibus intelligere recte dictum esset nec hec locus suffiat ad professionem fidei xpiane ne iuxta dictum b Gregorii in omelia dicentis in plebe xpiana sunt nec nulli qui xpm recte pro

fitentur quia cunctos xpianos esse
confidimus Nam si nomen cristi
in tanta gloria hodie no est tot
professores xpi ecclia non haberet
non ergo ad probacom fidei vox
sufficit qm̃ defendit a vetustate
professio generalitatis hec ibi dicit
benda est ergo hec optimo debet
pa neutralitate propter hec que
dicta sunt abomnibus que videri
et esse cupimus fidei xpiane cul
torib vitamq optant promereri
beatam/ quam nobis prestet deus
per secula benedictus Amen

At hec est pater optima sua
et professio veritatis/ una/ ch̃
optimus et canonicis collegium
scripturis et quam in hac vmer
sitate professi sancte custodia po
siti/ et regie maiestatis stipendiis
foti/ sub umbra protectionis vre
que mestentes/ cunctis qui zelum xpi
ane religionis habent/ quibusq
salus cordi est/ et potissimum huic
inclito regno/ amplectandam te
nendam et profitendam per
suademus et predicamus/ ne
quod creator omn̄ et redemptor
auctor deus/ ut ea in accordio di
cta retinuimus ab vtero sancte
matris ecclie per constantinopo
litanum generale predictum veraciter re
pientes/ ob errantes/ aliter qm̃
prediximus de ipso sentiendo/ ad
devia et falsa prolabi videantur
dm̃ hec est sola et vnica via
per quam regnemus/ ad
vitam/ optra quam salus esse
no pt/ et ob hoc si quis eam de
seruerit/ si quis eam dotentem
tanq̃m veritatis magistram no
audierit/ ut ab falsa cognat/ fla
sentiat et loquatur/ necesse est
propheta testante Errauerunt
ab vtero loquti sunt fla ignam
abrahm cum hec veritas talis
sit ut nulla racione tacere debeat
aut possit nos cum taliter ut pre
missum profitemur altissimum
altissimus et spūs veritatis ut
cuncti catholici prelati et fidei
columpne/ quibus est commissa
fidei defensio/ tanto feruentiore
spū et promptiori animo audeat
prosequantur/ quanto maiori ar
mis sibi q̃ commissarum animar
inuolucrum periculo/ si iam re
quisiti obmutescerent/ aut quibus
cumq̃ suspensionibus vltionibus
indulgerent Et ne sensum pro imi
tari
videamur hec scripta una
cum ecclie vobis quatenus nitet est et
demum p̄ v. iudicio in quo viget
diuini et humani iuris peritia/
corrigenda limanda et emenda
da submittimus/ pati q̃ nimium in hoc
oculate digesta fatemur sentire
credere et tenere/ sicut sentit cre
dit et tenet vobis ecclia in qua
error sub esse non potest

[illegible]

[illegible] Mazovie [illegible] Kazimiro et Vladislao [illegible]

[illegible] Mazovie [illegible]

[illegible] Mazovie petunt [illegible] Notario publico [illegible]

[illegible] Poznaniensi et Stanislao Johannis de Goloczino clericis et Notario publico [illegible]

Et ego Nicolaus Nicolai de Ploczko Clericus Imperiali auctoritate Notarius publicus Quia predictis Appellacionis Interposicionis lectionis Insinuacionis et notificacionis aliisque omnibus et singulis premissis dum sic ut premittitur agerentur et fierent unacum prenominatis testibus presens interfui eaque omnia et singula premissa sic fieri vidi et audivi Ideoque hec presens publicum Instrumentum me aliis ordinis occupatus negociis per alium fideliter scribi procuravi hic me manu mea propria subscribens exinde conficiens extraxi publicavi et in hanc publicam formam redegi Signo et nomine meis solitis et consuetis rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum etc

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS.

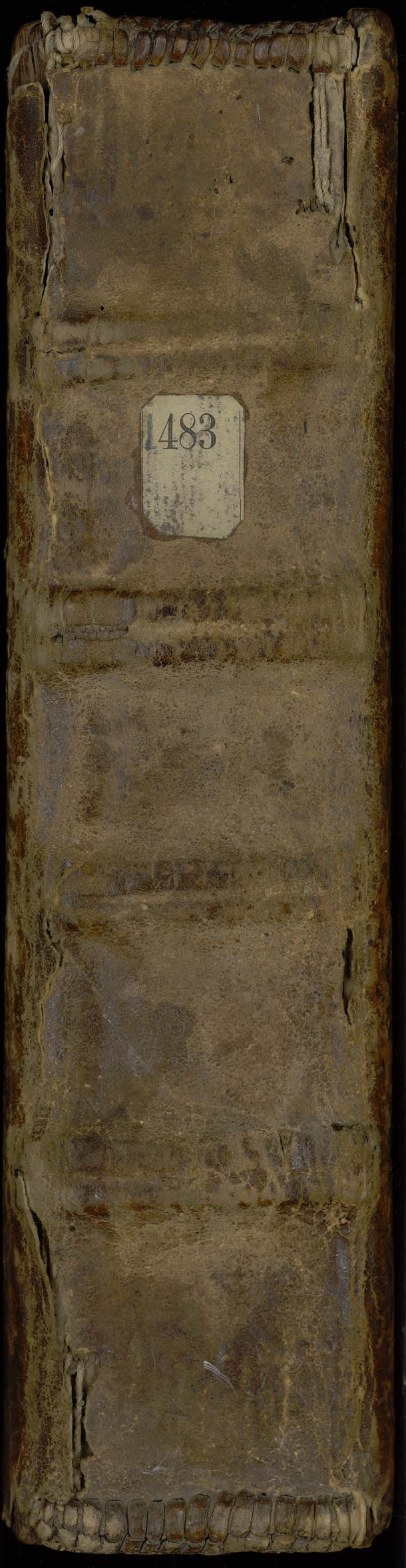
1483